No. 25. 1 Januari 1884. 3de Jaargang.

DE CHRISTEN,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:

Per jaar, franco per post . . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10

Bijdragen en Ingezonden Stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: H. Z. KLOEKERS, te Nieuwe Pekela.

Adres voor Administratie: J. HORN te Sneek.

Advertentieprijs:

Een tot vijf regels . . . . *f* 0.50
Elke regel meer. . . . . „ 0.05
Groote letters naar plaatsruimte.

DEN LEZER HEIL.

Wij kunnen niet nalaten bij den aanvang van dit nieuwe jaar, en bij de veranderde uitgave van ons blad, u allen Gods besten zegen toe te wenschen.

Daar is een rijmpje, dat zegt:

„Aan 's Heeren zegen
Is 't al gelegen,"

en terwijl wij de waarheid van dat gezegde van harte beamen, verheugen wij ons tevens er aan toe te kunnen voegen, dat *wij* dien zegen in ruime mate mochten genieten.

Dat dit het geval zou zijn was voor ons geene twijfelachtige zaak, want de Heer, onze God, is de liefde zelf, en de liefde kan niet anders dan weldoen en zegenen. De eenige vraag was maar, of wij ons in eenen toestand bevonden, en wegen bewandelden, waarin de Heer ons zegenen kon, en zie, daarvan waren wij ons volkomen bewust.

Niet zóó bewust, alsof wij gewaand hadden dat geen enkele Zijner zegeningen ons voorbij zou kunnen stroomen; want wij weten maar al te wel, dat er nog veel aan onze volmaking ontbreekt, en dat er om ons heen vele hinderpalen zijn; maar toch hiervan bewust, dat wij niets willen, waarvan wij weten dat God het niet wil, en tevens, dat wij willen, hetgeen wij weten naar Zijn welbehagen te zijn.

In die bewustheid te leven is op zichzelven reeds een groote zege, en bij het gevoel van onvolmaaktheid leidt zij tot nog grooter zegen, want door beiden worden wij voortdurend gedwongen tot de vraag: „Heere! wat wilt gij dat ik doen zal," alsmede tot het onderzoeken van Zijn woord, ten einde steeds meer met Zijnen wil bekend te worden.

Welnu, aan die bede, en aan dat onderzoek heeft het ons evenmin ontbroken, en wij zijn daardoor niet alleen in onze overtuigingen versterkt geworden, maar ook in ons voornemen om op den ingeslagen weg voort te gaan, en onze werkzaamheden uit te breiden.

Dat aan dien arbeid, en vooral aan de uitbreiding er van, groote moeielijkheden verbonden zijn ontveinzen wij niet. Onze prediking van het evangelie, van den doop der geloovigen, van de gemeenschap der heiligen, en van de persoonlijke vrijheid van den Christen van vastgestelde leer begrippen, ten einde in alle vrijheid op te wassen in de kennis en genade van onzen Heer en Zaligmaker Jezus Christus, wordt òf met een verachtelijk schouderophalen òf met onnadenkende tegenspraak begroet. Daar komt bij, dat wij over het algemeen een arm, en op maatschappelijk en wetenschappelijk gebied veracht hoopje volks zijn, en dat ook onder ons zelven niet die heiligheid, en die zelfverloochenende liefde gevonden wordt, die zoo zeer noodzakelijk is om als tegenwicht van onze armoede etc. dienst te doen tot verheerlijking van onzen Heiland.

Dit een en ander zou zeer geschikt zijn om velen te ontmoedigen; maar wij weten in Wien wij gelooven, en houden ons vast als ziende den Onzienlijken, besloten om in stilheid voort te gaan met onzen arbeid, en in onwrikbaar vertrouwen: „God van den hemel zal het ons doen gelukken."

Wij zullen blijven verkondigen dat het wezen Gods geestelijk is en hoogst gelukzalig omdat het heilig, rechtvaardig, wijs en goed is; dat buiten dat Wezen geene zaligheid is, omdat buiten dat Wezen geene heiligheid, rechtvaardigheid, wijsheid en goedheid gevonden wordt; dat de mensch ongelukkig is, omdat hij door verleiding en ongehoorzaamheid buiten het Wezen Gods staat en onvermijdelijk de eeuwige rampzaligheid tegemoet gaat, tenzij hij weder met God verzoend worde; en dat Jezus Christus in de wereld gekomen is om de zondaren zalig te maken door hen met God te verzoenen, en hen te leeren om Hem in geest en waarheid te aanbidden.

Wij zullen dat evangelie aan *allen* verkondigen, omdat het naar het Wezen Gods voor allen *moet* zijn, en de Schrift uitdrukkelijk zegt: God wil, dat *alle menschen* zalig worden, en tot kennis der waarheid komen." Het is een leugen van den menschenmoorder van den beginne, die helaas! door vele kinderen Gods geloofd wordt, dat God van eeuwigheid besloten heeft de meeste menschen tot het eeuwige verderf te verordineeren; dat Adam daarom vallen moest; dat Hij uit het gevallen menschdom sommigen ten eeuwigen leven heeft uitverkoren; dat Christus alleen voor dezen gestorven is, en dat deze alleen krachtdadig geroepen worden. De zaligheid en de verdoemenis, zegge *eeuwige verdoemenis!* hangen niet af van zulk eene gruwelijke willekeur, die door sommigen geloofd en gepredikt wordt in het goddelijke wezen te bestaan, maar in eene onverbiddelijke noodzakelijkheid van heiligheid en zonde. Het goddelijke Wezen kan Zijne zaligheid niet doen smaken door den zondaar. Al zou God ook willen (hetgeen echter onmogelijk is) Hij kan den zondaar de zaligheid niet doen smaken, zoolang deze de zonde nog lief heeft en dient. Het hart van den zondaar moet veranderd worden, en om dat te veranderen heeft God zelfs in dit leven aan de zonde die smarten verbonden, waardoor de mensch tot bezinning kan komen, en laat Hij tevens *allen menschen alom* verkondigen, dat zij zich bekeeren, zeggende: „Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet geloofd zal hebben, zal verdoemd worden."

Geloof in God, zooals Hij ons door Christus is geopenbaard, daar komt het op aan. Door zoodanig geloof treedt de mensch weder buiten zijn eigen willen, kennen en kunnen, dat enkel zonde en dwaasheid, en derhalve ellende en eeuwig verderf is, en gaat hij over in het wezen Gods, dat enkel wijsheid en goedheid is, en smaakt hij de zaligheid van het goddelijke Wezen als een onmiddelijk en onwederstaanbaar gevolg van gemeenschap des geestes met Hem.

Maar gelijk de mensch door zoo in God te gelooven buiten zichzelven treedt en in gemeenschap des geestes met God komt te staan, zoo, het spreekt als van zelven, komt hij ook buiten de gemeenschap van de ongeloovigen te staan, en gevoelt hij behoefte om met degenen, die even dierbaar geloof zijn deelachtig geworden, in gemeenschap te leven.

De uitgangen des harten van de geloovigen en de ongeloovigen zijn zóó verschillend, en hunne woorden en handelingen loopen zóó zeer uit een, dat er van geen samengaan sprake kan wezen, en dat is zóó sterk, dat de Heer niet maar zoo zegt: „Die vader of moeder lief heeft boven mij is mijns niet waardig, en die zoon of dochter lief heeft boven mij, is mijns niet waardig," maar Hij zegt dat overeenkomstig den aard van het goddelijke leven, dat in elken geloovige aanwezig is en gevoeld wordt.

Maar als de band des geestes zoo oneindig veel sterker is dan die des vleesches, hoeveel te meer gaat zij dan den band van blootе menschelijke vormen en inzettingen te boven! inzettingen, die geen nut doen! inzettingen, die zondig zijn, omdat zij door het woord des Heeren, en door het christelijk geweten veroordeeld worden!

Tot die zondige inzettingen behoort vooral ook de kinderbesprenging. Immers, behalve dat daarvoor geen enkel bewijs in de Schrift gevonden wordt, is zij ook in strijd met den aard van het christendom, omdat zij vermengt wat gescheiden behoorde te blijven, en juist daardoor scheidt, wat vereenigd moest zijn.

Het ware christendom, de ware kerk van Christus, dat is, de Gemeente van Christus, bestaat uit wedergeboren, maar de kindertjes en de volwassenen, die niet gelooven, zijn niet wedergeborenen, en mogen dus naar den aard der zaak tot haar niet toegelaten worden. Dat de kindertjes opgevoed worden in de leering en vermaning des Heeren! dat den ongeloovigen het evangelie verkondigd worde in huis of kerkgebouw etc.! maar men neme ze niet op als leden van de Gemeente des Heeren, totdat zij voldoende bewijzen leveren, dat ze wedergeborenen zijn door het onvergankelijk zaad, het levenen en eeuwig blijvende woord van God.

Handelt men tegen deze beginselen, dan brengt men hen in den waan, dat ze christenen zijn, hetgeen ze niet zijn, en in plaats van hen te redden wordt men het middel tot

hunne onverschilligheid en eeuwige verdoemenis, het middel van vermenging der wereld met de Gemeente tot machteloosheid der Gemeente, en tot het bestendigen van zoogenaamde kerkgenootschappen, die allen behooren te vervallen om plaats te maken voor dat éene kerkgenootschap — *de Gemeente van Christus*.

Och! dat alle geloovigen mochten inzien, hoezeer zij zich *schuldig* maken, door hunne kinderen, en de ongeloovigen in het gemeen, in den waan te brengen en te houden, dat zij christenen geboren zijn, of door de kinderbesprenging tot christenen gemaakt werden; *schuldig ook* aan eigene machteloosheid door vermenging met de ongeloovigen, en verdeeldheid, in verschillende kerkgenootschappen.

De Schrift zegt uitdrukkelijk: „Indien gij van ganscher harte gelooft, dan is het geoorloofd om gedoopt te worden." „Wij zijn allen door eenen geest tot een lichaam gedoopt." „Zoo iemand den geest van Christus niet heeft, die komt hem niet toe." „Trekt niet een ander juk aan met de ongeloovigen — gaat uit het midden van hen, en raakt niet aan hetgeen onrein is, en Ik zal ulieden aannemen. En Ik zal u tot een Vader zijn, en gij zult Mij tot zonen en dochteren zijn, zegt de Heere, de Almachtige."

O! dat men naar deze en dergelijke voorwaarden, leeringen, vermaningen en beloften geluisterd had of wilde luisteren, en het spoedig mocht worden éene kudde van geloovigen onder den éénigen en oversten Leidsman des geloofs, Jezus!

Wij gelooven in de gemeenschap der heiligen. Niet zoo, alsof alle geloovigen terstond volmaakte heiligen waren. De Schrift zegt wel: „Gij *zijt* in hem volmaakt," maar zij zegt ook: „*Wordt* volmaakt." Men is, geloovig zijnde, wedergeboren, maar niet terstond een jongeling, man of vader in Christus. Bovendien is de een pas wedergeboren en door den doop in de gemeente van wedergeborenen opgenomen; een ander is reeds jaren geleden als een geloovige gedoopt en heeft als een tot den dood gedoopte gewandeld; een derde heeft meer verstand en edeler gevoel dan een vierde, die meer onkundig is en ruw van karakter; een vijfde heeft misschien veel met ingezogen kerkelijke leerbegrippen te worstelen, terwijl een zesde meer kinderlijk eenvoudig zijn bijbel leest, gelooft en gehoorzaamt. Daar is groot verschil van karakter, vermogens en ontwikkeling, en allen zullen Paulus wel nazeggen: „Niet dat ik het alreede verkregen heb, of alreede volmaakt ben," maar toch, allen zijn der goddelijke natuur deelachtig, zijn eensgezind naar Christus Jezus, en jagen er naar om datgene te grijpen, waartoe zij van Christus Jezus gegrepen zijn, terwijl zij bovendien op malkander behooren, maar ook kunnen acht geven tot opscherping der liefde en der goede werken, en in gesloten gelederen aanvallenderwijze kunnen strijden, om als medearbeiders Gods de wereld te overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel, tot hare behoudenis.

Denk u eens zulk eene Gemeente van Gedoopte Christenen, bezield met den Geest van Christus gelijk Hij met den Geest des Vaders bezield was, om op hare beurt de wereld met dien Geest te bezielen, en gij hebt voor uwen geest *de* Gemeente des Heeren naar het evangelie, machtig om, *strijdend en lijdend naar het voorbeeld des Heeren*, de wereld te overwinnen, terwijl men nu, helaas! door de kinderbesprenging met de wereld vermengd en vereenzelvigd is, door verschillende leerstellingen in verschillende kerkgenootschappen verdeeld is, door menschelijke belijdenisschriften er voor zorgt om verdeeld te blijven, er op uit is om proselieten te maken, in bitterheid des geestes verkettert en verdoemt, en, als men de macht bezat, zou vermoorden en verbranden, meenende Gode eenen dienst te doen!

Die toestanden moeten anders worden. Wij hebben uit de heilige Schriften betere dingen geleerd, en wenschen zeer om al onze krachten er aan te wijden om, als medearbeiders Gods, die toestanden te helpen veranderen. Onze arbeid is, geloofd zij Zijn naam, niet ongezegend. Het getal onzer leden neemt overal toe. Onze Gemeenten vermenigvuldigen. Onze krachten vermeerderen. De oogen van velen gaan open. De vijandschap van het farizeïsme met zijne menschelijke leeringen en inzettingen ontwaakt. Daar zijn vele en velerlei tegenstanders, maar wij vreezen hen niet, want wij weten in wien wij gelooven, en zijn gedoopt tot den dood, maar ook tot eene heerlijke opstanding. Wij roepen veeleer met verdubbelde kracht, ook door ons blad thans tweemaal in de maand uit te geven, alle gedoopte Christenen toe: „Zijt getrouw tot den dood, en ik (de Heere) zal u geven de kroon des levens," terwijl wij de verstrooide schapen toeroepen: „Ontwaakt gij, die slaapt, staat op van tusschen de dooden, en Christus zal over u lichten," en den onbekeerden: „Bekeert u, en gelooft het evangelie." „Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden, maar die niet geloofd zal hebben zal verdoemd worden."

RED.

GEEN BLIJVENDE STAD.

> Wij hebben hier geen blijvende stad, maar wij zoeken de toekomende. HEBR. 11: 14.

't Is goed lezer, dat wij op ons korte levenspad mijlpalen aantreffen, waar boven Gods vinger schreef: „Zit hier neder en rust een weinig," of „Gij zult gedenken al den weg, dien de Heer, uw God, u geleid heeft," of iets dergelijks.

Hoe kort is ons aanzijn; hoe snellen de dagen onzes ijdelen levens daarheen; zelfs onze jaren brengen wij door als eene gedachte.

't Heeft iets weemoedigs, iets sombers den stroom des tijds zich in den oceaan der eeuwigheid te zien ontlasten, iets pijnlijks, die herinnering onzer nietigheid, eindigheid en vergankelijkheid.

Is de Oudejaarsavond zulk een mijlpaal, de Nieuwjaarsmorgen is het eveneens. En waar het voorwaarts, vóórwaarts! ons met onweerstaanbare kracht tegenklinkt, en de stroom des tijds niet rusten kan, heeft de Christen behoefte aan een laafdronk uit de eeuwige fontein des heils.

Onwaardeerbaar is hem een woord zijns Gods als teerkost, als vingerwijzing, als staf en lamp op zijn weg, en aan zulk een woord ontbreekt het hem ook op den Nieuwjaarsmorgen van het jaar 1884 niet.

't Komt mij voor, dat sommige uitspraken der Heilige Schrift, onder sommige omstandigheden, gansch eigenaardige beteekenis verkrijgen. Trouwens, de waarheid moet doorleefd worden, zal ze als waarheid in ons leven.

Eigenaardig plechtig klinkt het schriftwoord aan het hoofd dezes geplaatst op den Nieuwjaarsmorgen.

't Is een woord van onzen God. Laat het het eerste zijn, wat ons blad „de Christen" als bode Gods, zijnen lezers vertolkt.

Rijk van inhoud als het is, ontdekt het ons *des zondaars toestand;* teekent des Christens *leven, roeping* en *troost.*

Geen blijvende stad lezer, ook niet voor u, die het Nieuwe jaar zijt binnen getreden met het oude hart. Schijnbaar overbodig zou men deze herinnering mogen achten, waar alles rondom, in en aan den mensch hem toeroept: dat hij een kind der vergankelijkheid is. Immers, wie zal het loochenen, wie beweren, dat de tand des tijds zijn brooze hut niet sloopt, dat de zeis des doods hem sparen zal.

't Is waar, ieder kan het weten, en weet het: ook ik heb hier geen blijvende stad; maar beseft ieder het? Ware dit het geval, welk een machtige invloed zou van deze wetenschap merkbaar zijn in het leven van iederen sterveling; hoe zou men allerwege een breken met, en een ontvlieden van het ijdele en vergankelijke ontdekken, gepaard met een ernstig zoeken van het eeuwige.

Helaas! de werkelijkheid predikt het op snijdende wijze, dat er duizenden en tienduizenden leven, die niet beseffen, dat zij deze aarde, dit leven eenmaal, wellicht spoedig, moeten verlaten.

De leugen van de oude slang: „Gij zult den dood niet sterven," heeft zij schaamteloos, hoe ook gewraakt door de feiten, 6000 jaar lang herhaald, en nimmer ontbrak het aan de millioenen, die haar gedachteloos geloofden. In zelfverblinding waagt de mensch het, met een trotsch hoofd en hoogmoedig hart, de bedreigingen des Euwigen te tarten, en maakt hij zijne plannen en berekeningen voor toekomende dagen en jaren alsof hij geen einde had. Onverzadelijk strekken zijne eindelooze begeerten zich alleen tot het eindige uit, de dingen der eeuwigheid niet achtende.

Arme mensch! hoe ernstig klinkt de stemme Gods. Och! dat gij hoordet.

Zij roept u toe:

Gij zijt vergankelijk en alles, waarnaar gij u uitstrekt.

Uw Babelstoren komt niet ten halve.

Uw aanzijn is hier slechts kort, — gij gaat een blijvende stad te gemoet. — Wat zal die voor u zijn?

Wij zoeken de toekomende. Aan dat zoeken, kind der wereld, zijt gij vreemd. Eer schuwt gij het; zelfs de gedachte er aan tracht gij te ontvlieden.

Tot op zekere hoogte is dit verklaarbaar; immers alleen de gedachte aan de toekomst wekt schrik en ontzetting; hoe zoudt gij dan naar het toekomende trachten.

Ten volle verklaarbaar zou het zijn, indien de Eeuwige niet nedergedaald ware om den verdwaalden mensch tot zijne bestemming terug te leiden; om voor zijne zonden in Zijn dierbaar bloed verzoening aan te brengen, en om door Zijn opstanding het leven aan het licht te brengen, en heenvarende, den hemel voor zondaren te ontsluiten. Maar nu dat heil u gepredikt — die zaligheid u aangeboden wordt, en gij zulks versmaadt, en een ellendige wereld boven een' zaligen hemel kiest, nu zal uwe verdoemenis rechtvaardig, maar ook onbeschrijfelijk vreeselijk zijn.

Gansch anders is het met de Gemeente in betrekking tot deze waarheid. Zij belijdt deze waarheid en schrijft die in haar vaandel. En zulks niet als bloote formule, maar als geschreven uitdrukking van haar innerlijk zijn. Uit kracht van geboorte is elk Christen eveneens een wereldburger, de dingen, die beneden zijn zoekende; maar dit behoort tot zijn droevig verleden, want hij is wedergeboren en daardoor een kind Gods, een burger des hemels geworden. Zijn oog werd ontsloten voor eigen ellende en Jezus liefde, voor 's werelds nietigheid en der genade rijkdom; toen gaf hij der wereld een scheidbrief en werd Jezus volgeling. Van de aarde richtte hij het oog naar den Hemel; dat hemelleven vond in het vergankelijke geen voedsel, maar dorstte naar het eeuwige. Van daar een zoeken, een zoeken steeds naar het toekomende, een zich keeren naar het hemelsche als de zonnebloem naar de zon.

Deze levensuiting bepaalt 's Christen roeping en toont te gelijk zijn strijd.

Naarmate hij het eerste: „Wij hebben hier geen blijvende stad" zich helder bewust is, heeft hij het tweede: „maar wij zoeken het toekomende," in beoefening.

Maar dit brengt strijd en zelfverloochening. Allereerst strijd des geloofs. Immers de tijdelijke dingen worden gezien; de eeuwige niet. Voor wereld, vleesch en natuur is zijn standpunt mitsdien enkel *dwaasheid.* De wereld spaart dan ook hare spotlust niet aan hem, die als Mozes de woestijn boven Egyptes hof kiest; die als Johannes de Dooper in de prediking der boete, in het leven der ontbering „grootheid voor God" ziet; die, als Paulus, Gamaliëls wijsheid inruilt voor de dwaasheid van het kruis.

Niet één discipel kan dezen strijd ontgaan; allen zijn er uitdrukkelijk toe geroepen om in gelijkvormigheid aan hunnen Heer, tot Hem uittegaan buiten de legerplaats, zijne smaadheid dragende (vs. 13).

Aan vleesch en natuur te sterven is dan ook voorwaarde tot dit leven, en geen voortgaan in deze levenssfeer is er dan met dooding van al de leden, die nog blijken op deze aarde te zijn.

De Christen staat dan ook als een Priester Gods op aarde, (vr. 15) „altijd Gode opofferen

een offerhande des lofs, d. i. de vrucht der lippen, die Zijn naam belijden." Be-*lijden*, ja waarlijk, het lofoffer van dezen priester is tegelijk het offeren van zichzelven.

Wij zoeken de toekomende. Christen! draagt uw wandel van zulk een levensadel, van zulk een levensroeping, de blijken?

Vergun mij op te merken, dat los zijn van het aardsche vreemd doet zijn aan pronkzucht, schraapzucht of bezorgdheid voor het tijdelijke;

dat hemelsch gezindheid daar woont, waar lichtgeraaktheid, en zoeken van eigen eer den doodsnik gaven;

dat een wandel in Jezus gemeenschap tegen dorheid en onvruchtbaarheid in het geestelijk leven vrijwaart.

Ernstige proefsteen door God ons voorgelegd. Wie kan zeggen: ik ben rein van overtreding, en wasch mijn handen in onschuld? Wat getuigt hiervan het pas vervlogen jaar?.... God is Rechter, geliefden. Wij willen u niet oordeelen. Wel willen wij u en onszelven bidden: „Och! dat wij wijs waren en op ons einde merkten."

Daarom waakt op, burgers van het hemelsche Jeruzalem. Legt af alles, wat met uwen hemelschen oorsprong, roeping en bestemming in strijd is.

Is er beschaming en schuld, er is ook troost in dit woord.

't Geeft verademing aan de kruis en lastdragers, die den weg naar het hemelsche Zion, al is het dan soms ook met onvaste treden, bewandelen.

Daar is eene toekomstige stad; zij is wel gebouwd; zij heeft fundamenten; haar kunstenaar en bouwmeester is God.

„Zeer heerlijke dingen worden van U gezegd, o stad Gods" zij is schoon gelegen; tranen, moeite en pijn kent men daar niet, niemand is daar ziek, en zonde en dood zijn er eeuwig buiten gesloten. Dáár is de eeuwige onverstoorbare rust, waarvan de voorsmaak reeds zoo zoet is; dáár gaat de zon nooit onder, de duisternis, zelfs de schaduw treedt daar niet binnen; dáár zijn rozen zonder doornen; dáár ontvangt de trouwe strijder de onverwelkelijke kroon.

Hallelujah! wij hebben hier geen blijvende stad, wij zoeken de toekomende! Straks staan onze voeten in hare poorten en klinkt het „welkom" ons van 's Heilands lippen tegen. Een Dichter zong, en wij zingen met hem:

O! onuitsprekelijk zalig land!
Wanneer begroet ik U?
Wanneer betreedt mijn voet Uw strand?
Hoe hijgt mijn hart naar U!
Kom blijde dag! die me overleidt,
Aan Jezus vaste hand,
Uit dit verblijf der ijdelheid,
In 't schoone hemelland!

Sneek. J. HORN.

EVANGELISCHE SAMENKOMST TE NIEUWEPEKELA.

Was het ons een waar genoegen de broederen te Sneek te ontmoeten, en met hen van de liefde Gods in Christus voor eene steeds toenemende schare van hoorders te getuigen, niet minder waren wij verheugd de broederen Van Beek, Horn, Roeles en Mensink ook te Pekela te ontvangen om met onzen voorganger in dien gezegenden arbeid werkzaam te zien.

De wijze, waarop aan deze samenkomsten tot evangelie-prediking aan de bevolking kennis was gegeven bleek doeltreffend te zijn geweest. Reeds op den eersten avond was de kerk tamelijk goed bezet. Op den volgenden avond was het getal toehoorders echter merkbaar geklommen. Op den derden avond kon de kerk de hoorders op verre na niet bevatten, niettegenstaande in hare onmiddelijke nabijheid door den Protestantenbond eene redevoering gehouden werd; en op den vierden en vooral op den vijfden en laatsten avond was de schare zoo groot, dat men ons verhalen kon, dat zelfs de ruimte vóór het gebouw tot aan de straat toe bezet was geweest.

Niet slechts van de Oudepekela, maar ook van Onstwedde, Winschoten, Veendam, Stadskanaal, en zelfs van de Weerdingermond, een afstand van ongeveer zes uren gaans, waren belangstellende hoorders opgekomen.

Meer nog dan de wijze van aankondiging schijnt de manier, waarop deze samenkomsten gehouden werden, iets aantrekkelijks te hebben; maar toch meenen wij het er voor te mogen houden, dat vooral de inhoud der prediking, en de ernst en ijver, waarin gesproken wordt, de belangstelling gaande maakt. De mensch heeft geene behoefte aan de prediking van wijsgeerige bespiegelingen en kerlijke leerbegrippen, die hem in de war brengen en houden; maar aan het evangelie als eene blijde boodschap van den eenig waarachtigen God en Jezus Christus, dien Hij gezonden heeft, omdat dit zoo juist gepast is voor het arme zondaarshart, voor de vrije ontwikkeling van het verstand, en voor de aanmoediging van liefde jegens God en de naasten in waarheid, rechtvaardigheid en heiligheid.

Dat eeuwig evangelie werd door allen ook nu weder verkondigd, en terwijl velen eenen onuitwischbaren indruk ontvingen, werden anderen tot geloof geleid, en verheugden zich met eene heerlijke en onuitsprekelijke vreugde. Wel waren er ook nog anderen, die er mede spotteden als de Grieken van ouds, en anderen, die door hunne verbondstheoriën, en bittere vijandschap tegen persoonlijk geloof in Christus en den godsdienst des harten als valsche broederen ingekomen waren om de waarheid des evangelies in haren loop te belemmeren; maar terwijl de politie de baldadigheden van sommigen buiten de kerk beteugelde, lag er binnen de kerk een goddelijk beslag op de harten, dat de van gramschap verbleekte aangezichten verhinderde om aan hunne lusten bot te vieren.

Broeder Roeles was op Woensdag naar den Valthermond gegaan om daar de Gemeente eens te bezoeken, en op Donderdag terug te komen; broeder Mensink op Donderdag naar Stadskanaal en Gasselternijveen om daar eenige bezoeken af te leggen en op Vrijdag terug te keeren; broeder Van Beek op Vrijdag naar Foxhol om daar in den avond te spreken en van daar weder naar Groningen te vertrekken. De broederen Horn en Kloekers waren derhalve het meest ingespannen; maar de woorden van allen waren gezegend, en deze samenkomst zullen voor allen, die tegenwoordig waren, onvergetelijk blijven, althans in den dag des gerichts in herinnering gebracht worden. God geve, dat zij niemand tot verzwaring des oordeels verstrekken mogen. Dat zij allen door geloof en gehoorzaamheid tot heiligheid ten zegen mogen zijn!

Bijdragen en uitnoodigingen tot het houden van dergelijke samenkomsten op andere plaatsen in ons vaderland zullen gaarne ontvangen worden door H. Z. Kloekers, predikant te Nieuwepekela.

VERVOLGING IN HONGARIJE.

In No. 3580 van de Standaard leest men het volgende:

„Terwijl Duitsch-Oostenrijk nog geen half millioen Protestanten telt, vindt men er zevenmaal meer in Hongarije. Toch is in 't laatste land de godsdienstvrijheid nog ver.

Zoo hebben de Baptistische Christenen in Hongarije in het afgeloopen jaar veel te verduren gehad door vervolging. Meer dan 15 hunner zijn in ellendige gevangenissen verscheidene dagen en nachten opgesloten geworden zonder voedsel. Eenigen werden 25 mijlen ver in ketenen vervoerd, en kwamen ziek en gewond terug. In sommige gevallen werden de gevangennemingen herhaald. Velen werden gewond door steenen hun toegeworpen bij gelegenheid eener doopsbediening te Direcski. Eene vrouw werd door een vijandig mensch aangevallen, die haar met een hooivork zulk een gevoeligen slag op het hoofd toebracht, dat zij alras den laatsten adem uitblies. Twee gerechtsdienaren sleepten met geweld een kind weg uit het huis van een Baptist, ten einde het door een priester te laten doopen, terwijl den ouders tevens eene boete van 10 schellingen werd opgelegd. Er zijn plaatsen, waar de woningen der broeders bijna verbrijzeld zijn en andere huizen zoo beschadigd, dat zij niet meer bewoonbaar zijn. Belastingen ter instandhouding van de Staats-Kerk hebben mede zwaar gedrukt op de Hongaarsche Protestanten, met dat gevolg, dat in sommige gevallen hun goederen in beslag genomen werden."

GEDACHTEN.

Er is geene verberging voor God, behalve in God. Perzisch spreekwoord.

Beproevingen zijn vermomde engelen.

Bid meer en bekommer u minder.
MOODY.

Onder de meeste smeekschriften, die hemelwaarts worden gezonden staat cito—cito, per keerende post antwoord.

GEMEENTE NIEUWS.

ZUTFEN. Na een gezegende driedaagsche samenkomst te Steenwijk, waarvan ik in het volgende No. van ons blad iets hoop mede te deelen, reisden br. de Hart en ik via Deventer naar Zutfen om Vrijdagavond 14 Dec. het Evangeliesatie lokaal „Silo" in te wijden. Toen wij even voor achter, het uur van opening, aankwamen, moesten wij door de menigte heendringen, die in de gang stonden, daar alle zitplaatsen reeds waren bezet, en niet weinigen moesten terugkeeren, doordat er geen plaats meer was.

Na het zingen van Ps. 84: 1 en 2, sprak onderteekende over het *doel*, waartoe deze plaats was gehuurd en ingericht; daarna ging br. de Hart voor in 't gebed. Vervolgens vatte de eerste weer het woord op om over de beteekenis van den naam: „Silo," te spreken, die „Rustaanbrenger, Zaligmaker, Vredegever of ook: „Plaats der rust, des vredes, der zaligheid" beteekent. Vooral liet hij uitkomen, dat niet de verwachting was van het gebouw onder dien naam, maar alleen van *Hem*, die dien naam naar waarheid draagt, d. i. de *Christus*. Vervolgens nam br. de H. het woord en sprak zeer treffend over Ex. 20: 24[b]. Uit dezen tekst toonde hij aan, dat de Heer reeds op Sinaï aldus had gesproken, hoeveel te meer in de nieuwe bedeeling; daar nu noch Jeruzalem, noch Gerisim de plaats der aanbidding was, maar overal, waar God in geest en waarheid werd aangeroepen. 's Heeren „gedachtenis" was Zijne Gemeente, die Hij tot nog toe op aarde liet om de deugden Gods te verkondigen."

„Een gedachtenis stichten," door de bekeering van zondaren, die als „levende steenen" worden toegevoegd aan het Godsgebouw, waarin de Allerhoogste zijn heerlijkheid wil openbaren.

„Ik zal tot U komen, en U zegenen" dat zou hier ook blijken, doordat de Heer zeker zondaren van de dwaling huns wegs zou bekeeren. Deze gedachten werden breeder ontwikkeld voor een zeer aandachtig gehoor.

Met een hart vol blijdschap keerden wij huiswaarts, omdat de Heer ons ook in Zutfen eene gelegenheid heeft geschonken om op eenvoudige wijze het Evangelie te prediken.

Ten slotte willen wij nog aan de belangstellende vrienden mededeelen, dat in het „Silo" lokaal ruim 200 zitplaatsen zijn, en dat wij daar D. V. elken Vrijdagavond om 8 uur en Zondagsmorgens 10 uur openbare Vergadering hopen te houden, en tevens van plan zijn om er een Zondagschool op te richten.

Een woord van dank komt toe aan onze Broeders en Zusters aldaar, die zoo bereidwillig, vooral in de laatste week soms tot middernacht toe hebben gewerkt om de zaken voor elkander te krijgen.

Ook in dezen werd het weer bewaarheid: „Uw liefde dienst heeft mij nog nooit verdroten."

Nogmaals onzen dank aan hen, die ons met hunne gaven hebben verblijd, waardoor wij de loopende kosten tot nog toe hebben kunnen dekken.

Maar wij hebben nog een dikke rekening te wachten van den timmerman, die wij niet zonder schroom te gemoet zien, en nemen derhalve nogmaals de vrijheid den lezers van ons blad dit onder de aandacht te brengen, in de hoop, dat nog menigeen ons met eene bijdrage verrasse.

DEVENTER, Dec. '83. B. ROELES.

SNEEK. De Heer gaat voort zijn Gemeente onder ons te bouwen. Heerlijk is de nawerking van de tiendaagsche Samenkomst. Sedert werden nog 8 zielen toegebracht. Zeer treffende zaken zouden wij kunnen verhalen, die sterk doen uitkomen, dat de Heer wonderlijk werkt, ware het niet, dat er redenen bestonden, om aan sommige feiten geen publiciteit te geven.

Zondag 2 Dec. werd een broeder door den Doop in de Gemeente opgenomen, wiens bekeering de gansche stad verbaast doet zijn, en in wien alzoo de reddende en ontfermende liefde van Jezus, ook in het opzoeken van den verst afgedwaalde, heerlijk openbaar is. Moge hij, waar hem veel vergeven is, ook veel liefhebben.

's Avonds voor Kerstmis vereenigden wij een blijde kinderschaar rondom een prachtigen Kerstboom. Onder genot van chocolade, koek, krentebrood enz., en met het spreken van menig goed woord was het feestuur spoedig verstreken.

De Kerstprediking, 1e Kerstdag, was goed bezocht. Tweeden Kerstdag was de Gemeente met vele broeders en zusters den ganschen dag ter Liefdemaal bijeen. Ons samenzijn, dat genoegelijk en gezegend was, werd met de viering des Avondmaals besloten.

Moge, bij zooveel genade-arbeid, de Gemeente gesterkt en bevestigd worden in het allerheiligst geloof, en opwassen in de kennis en genade van onzen Heer Jezus Christus.

—

HEEG. Donderdag 27 Dec. 's avonds te 6 ure was de blijde stonde aangebroken waarin de Gemeente hare nieuwe SILO-KAPEL plechtig den Heere wijdde.

Een talrijke schare van rijken en armen vulde weldra de hoogsteenvoudige, maar keurig nette Kapel.

De vergadering zong met begeleiding van een Serafine Psalm 100. Onze broeder-Voorganger riep den naam des Heeren aan, legde den Bijbel op zijne plaats, riep een hartelijk welkom aan de vergaderde menigte toe en wenschte, voor wie mochten vragen: „Wat wil toch dit zijn" daarop het antwoord te geven en te gelijkertijd de Gemeente in hare feestviering te leiden.

Rigt. 21: 19a. *„Ziet het is een feest des Heeren te Silo"* werd als tekst gelezen.

Naar aanleiding hiervan sprak ZEw. over: I *Een feest des Heeren*, II *Een feest des Heeren te Silo.*

De groote daden des Heeren, in de krachtige geestelijke opwekking voor ongeveer 2½ jaar, in dit dorp werden gedaan in herinnering gebracht. De trouw en ontferming Gods, die in de stichting van dit gebouw bleek het laatste woord te behouden tegenover al de vijandige machten en krachten, die zich tegen dit werk hadden verzet, werden herdacht.

Bijzonder werd de klem gelegd hierop: dat den Heer en Hem alléén alle eer en lof toe komt, en deze feesture voor de Gemeente een ure van *verootmoediging, blijden dank, vurig gebed, en vernieuwde toewijding* moest zijn, op dat wij waarlijk een feest *des Heeren* mochten vieren. Het standpunt der Gemeente werd uit een gezet en toegelicht: Geen andere grondslag dan Gods woord; de Gemeente geen vermenging, maar eene vergadering der tot één lichaam gedoopte geloovigen.

Vervolgens sprak onze broeder over den naam Silo, die Vrede-vorst, Rustaanbrenger beteekent en naar Jakobs profetie (Gen. 49: 10) op onzen Heiland ziet, in Wien rust en zaligheid voor elk zondaarshart aangebracht is.

Dit zoo ernstig woord werd met groote aandacht door de menigte aangehoord.

Na het eindigen der prediking, waarbij de collecte de aanzienlijke som van f 56.68 bedroeg, bleef de Gemeente met vele broeders en zusters van elders, nog eenige uren gezellig maar ook gezegend bijeen. In dat bijeen zijn werden nog vele belangrijke en ernstige woorden gesproken. Aan alles werd het openbaar, dat de Silo, die voor ons in een beestenstal geboren wilde worden, ook onder dit nederige dak tot ons was ingekomen; Zijn naam zij daarvoor eeuwig lof en prijs!

—

GRONINGEN. De Gemeente is welvarende, en hare pogingen tot redding van zielen, werden nog in de laatste dagen met enkele vruchten bekroond. Loeide er in de laatste tijd menige storm in de natuur, ook de Gemeente heeft wel eens storm van anderen aard te trotseeren, doch dit heeft ook zijn nut, want de lucht wordt er door gezuiverd. Wij koesteren, met het oog op onze werkzaamheden, nog de schoonste verwachtingen voor de toekomst, vooral ook met het oog op onze Samenkomsten, die, zoo God wil, den 7e Januari a. s. zullen aanvangen.

Op den 12 Dec. j. l. vierde de Jongedochters-vereeniging, onder storm en regenvlagen, haar 2e jaarfeest. Het woeden der elementen had echter onze jeugdige zusters van Stadskanaal en Nieuwepekela, benevens een schaar van feestgezinden van Foxhol, niet afgeschrikt van het ondernemen der voorgenomen reis, ten einde de feestvreugde der Jongedochters hier te verhoogen. Het feest liep goed van stapel, en wij vierden feest als onder de vleugelen des Almachtigen en met het oog gericht naar het land, waar de Zon nimmer daalt en de feestvreugde door niets meer belemmerd of gestrood kan worden.

Ook het Kerstfeest werd weder met vreugde gevierd. Het heerlijk Kerstevangelie, dat eerstmaal door Engelen verkondigd en menigmaal door menschen herhaald werd, werd onder ons ook weder verkondigd en door eene talrijke schare aangehoord.

Ook den kinderen der Zondagschool werd weder, op het geboortefeest van den grooten vriend der kleinen, vreugde bereid. Rondom een welversierden Kerstboom gezeten en voorzien van vele lichamelijke genietingen, werd hun door verschillende monden van het heilige kind te Bethlehem verteld. Uit de gepaste antwoorden en het goed zingen der kinderen bleek het weer opnieuw, hoe nuttig het onderwijs op de Zondagschoolen is.

Na afloop van het kinderfeest, volgde nog een gezellig samenzijn met meer dan 100 personen, dat nog tot na middernacht voortduurde. Hier werd onder 't genot van een kop koffie etc. nog menig goed woord gesproken, terwijl tusschenbeiden het zangkoor eenige vierstemmige liederen ten gehoore gaf. Wij gingen dankbaar en vertroost uiteen.

VARIA.

EEN INDIAAN EN HET N. TESTAMENT.

Een Methodistisch predikant, die als zendeling onder de Indianen in N.-Amerika arbeidde, vond daar, kort na zijne aankomst, een zeer ouden Indiaan, die, als uitzondering onder zijne stamgenooten, lezen kon, en bood hem terstond een N. Testament aan. De oude nam het gaarne aan, en begon het ijverig en opmerkzaam te onderzoeken. Dit bleef voor zijn hart niet vruchteloos, en na eenigen tijd verscheen hij voor den zendeling met verzoek om gedoopt te worden. Verheugd kwam de zendeling met een schaal met water aan, om naar zijn wijze van handelen, den doop toe te dienen. Toen echter de oude dat zag, vroeg hij: „Wat wilt gij met die schaal?" „U doopen," antwoordde de prediker. „Schaal niet diep genoeg voor Indiaan," merkte de oude op in zijn gebroken Engelsch, „breng mij naar de rivier." De zendeling zette hem uiteen, dat hij handelde naar de ordennantie van zijne kerk. De oude Indiaan bleef echter bij zijn begrip van *doopen* en merkte op: „Dan hebt gij mij een valsch boek gegeven, en ik heb het geheel doorgelezen."

De voltrekking van den doop werd verdaagd.

NIEUW GUINEA.

De heidenen in Nieuw Guinea, een der grootste eilanden in den Oost-Indischen Archipel, hebben zeer verwarde begrippen van een Hooger Wezen. Toch is het opmerkelijk dat zij een Korano Konori d. i. een Koning-Profeet verwachten, die verlossing zal aanbrengen.

De menschen — luidt bij hen eene zinrijke legen de — waren eerst bij ons blank, maar nadat een man en een vrouw kwaad hadden gedaan, zijn zij zwart geworden, en werden daarop door een geest uit het paradijs gejaagd. Maar als de Korano-Profeet komt, dan zal Hij ons uit de dood opwekken en worden wij wederom wit.

Ligt daarin niet de schoone, zuiver evangelische gedachte opgesloten, dat de mensch door de zonde bezoedeld is, maar dat hij, gewasschen en gereinigd door het bloed van Gods Zoon, met witte kleederen zal versierd worden?

Wij allen, zegt de profeet Jesaja, zijn als een onreine, en al onze gerechtigheden als een wegwerpelijk kleed.

„Het oude kleed" sprak een bekeerde heiden in Afrika, „is vol met gaten, en kan niet versteld, maar moet weggeworpen worden, want de stof zelf is walgelijker in Gods oogen, dan de gaten van het kleed."

—

Eene lijdensgeschiedenis in eeu paar woorden. Eene Zondagschool-onderwijzeres gaf aan hare leerlingen kaartjes, waarop geschreven was: Waarvoor moet ik dankbaar zijn? met verzoek, die in te vullen. Den volgenden Zondag brachten de kinderen de kaartjes terug, waarop de een dit, de ander wat anders geschreven had. Op het kaartje van een klein meisje las zij: Omdat in den hemel geen kroegen zijn.

VREES.

„Later dan mijn voornemen was, zoo verhaalde mij een Vader, „keerde ik met mijne kinderen, de een, een meisje van 7 en de ander van 9 jaar, van een bezoek aan de stad huiswaarts. De weg naar ons dorp, omstreeks drie kwartier gaans, liep door een bosch. Reeds viel de duisternis van den avond, en het begon tusschen het dicht geboomte wel ietwat somber te worden. De kinderen hadden mij elk bij eene hand, en waren een weinig vreesachtig, maar vooral wanneer een haasje pijlsnel uit het geboomte te voorschijn kwam en naar den overkant liep, klemden zij zich om het zeerst van mijne handen."

Heilzame vreeze, lezer, die ons de hand onzes Hemelschen Vaders steeds vaster doet omklemmen.

Anders was het met een kind, dat eveneens aan 's Vadershand, maar aan de zijde van een spoorbaan stond. Plotseling liet de stilstaande locomotief de stoom vliegen, wat de kleine zoo deed verschrikken, dat hij zich losrukte van de hand zijns Vaders en in een modderige sloot terecht kwam

Als, wat ons wedervaart en treft, ons dermate aangrijpt, dat wij als 't ware onze bezinning verliezen, de hand onzes Gods loslaten, en als door de vreeze verslonden worden, dan is het zeer treurig met ons gesteld. Gelukkig echter dat de Vader het kind na ijlde, uit den sloot trok, en reinigde om het aan zijn hart te drukken en te troosten.

Dat wij onze zielen in lijdzaamheid bezitten, en, wat ons ook treffe, 's Vadershand niet los laten.

LIEFDEGAVEN.

Met hartelijken dank ontvangen voor 't Lokaal te Zutfen (zie „de Christen" No. 23):

Zutfen: van zr. A. f 1.—; van br. A. twee nieuwe lampen en van br. R. een dito; door br. de Hart van N.N. f 2.50.

Deventer: van br. P. f 5.—; van N.N. f 1.—.

Nieuwepekelà: door br. H. Z. Kloekers van N.N. te N. P. f 1.—; N.N. te N. P. f 2.50; N.N. te N. P. f 2.50, met de voorgaande f 5.50 te samen f 11.50.

In de vorige opgave abusievelijk gemeld: Sneek: door br. Horn van N.N. f 1.50 moet zijn f 2.50.

Met aanbeveling,

B. ROELES,
te Deventer.

SNELPERSDRUK VAN J. J. WIARDA, TE SNEEK.

No. 26. 15 Januari 1884. 3de Jaargang.

DE CHRISTEN,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:

Per jaar, franco per post. . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10

Bijdragen en Ingezonden Stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: H. Z. KLOEKERS, te Nieuwepekela.
Adres voor Administratie: J. HORN te Sneek.

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.50
Elke regel meer. . . . . „ 0.05
Groote letters naar plaatsruimte.

Dr. STANFORD OVER BIDSTONDEN.

Sommige onzer broeders begrijpen niet recht, dat de bidstonden onze *meest praktische samenkomsten* zijn. In menige stille plaats, waar men buiten het gewoel en de drukte der wereld is, heerscht het denkbeeld, dat zij dit juist *niet* zijn. Wij leven in een tijd, die trotsch is op zijne *praktijk*, en velen brengen hunne dagen door op plaatsen, waar de menschen denken, dat het gebed, hoewel op zich zelf een zeer goede zaak, het beste geschikt is voor hen, die weinig te doen hebben. Wanneer zij hardop denken, zult gij zien, dat de bidstond niet het eerst op de lijst van hunne praktische bezigheden staat. „Bezigheid is bezigheid, en gebed is gebed." Onder eene praktische vergadering in den eigenlijken zin van het woord, verstaan zelfs sommige christenen eene vergadering, waar plannen gemaakt worden voor het werk; eene vergadering over wegen en middelen; eene vergadering om te onderzoeken, hoe men het best den geest, het lichaam en het geld gebruiken kan. Maar dewijl ik nu als praktisch man tot praktische mannen over eene praktische zaak spreek, zeg ik, dat de meest praktische van alle praktische vergaderingen is — een rechte bidstond. Wij zien, dat in de eeuw des geloofs, toen de rots pas nedergeworpen was, en de rivier pas in hare eerste frischheid te voorschijn gekomen was, onder samenkomsten voor zaken bidstonden werden verstaan. De Nieuw-Testamentische berichten van de gemeente gedurende de eerste veertien jaren van haar bestaan gewagen van drie groote vergaderingen — slechts drie; deze drie staan buiten de geschiedenis op zulk eene in 't oog loopende plaats, dat zij ons doen denken aan drie van licht schitterende bergtoppen, die zich met verbazingwekkende duidelijkheid boven een langen bergrug verheffen. Onze oogen kunnen zich er niet voor verbergen; zij treffen ons op betooverende wijze; wij *moeten* deze drie 'groote vergaderingen der gemeente zien. Wat waren zij? Bijeenkomsten voor zaken? Ja, omdat zij bijeenkomsten waren tot gebed. De eerste was de Pinkster-bidstond; de tweede was eene bidstond dat de Gemeente kracht mocht hebben om de wereld [te weerstaan, toen die begon te vervolgen. „En als zij gebeden hadden werd de plaats, in welke zij vergaderd waren, bewogen. En zij werden allen vervuld met den Heiligen Geest." De derde bijeenkomst was om Petrus uit de gevangenis te verlossen op een tijdstip, toen het scheen, dat de gemeente het niet buiten hem doen kon. Hoe werd deze verlossing bewerkt? In sommige omstandigheden zou eene aardbeving de deuren der gevangenis kunnen openen, of het zou gebeuren door brand, of door een gouden sleutel, of door een smeekschrift aan den koning. Een twijfelaar van dien tijd zou hebben kunnen vragen: „Hoe denkt gij het te doen?" en als zij antwoordden: „Door het gebed," zou hij uitroepen: „Door het gebed! Zal het gebed staal doen smelten, kluisters verbreken, wachters nederwerpen, de ijzeren poort ontsluiten, die naar de stad leidt?" En toch deed het gebed al die dingen. Jezus, de Heer van alles, door alle ruimte en tijd, Hij weet alles van zaken. Het boek, dat wij aanhalen is het boek der Handelingen, niet zoo zeer der Apostelen als wel van Jezus. Zoo lezen wij in den aanhef. Hij bewerkte de leden der eerste gemeente door Zijnen Geest om deze drie geschiedkundige bidstonden te houden, en bewerkte toen Zijne schrijvers om ze op te teekenen en er daardoor blijvende beteekenis aan te geven. Als wij aan de typische waarde van getallen hechten, vinden wij ook beteekenis in het getal drie, het teeken van den Oneindige, dat onze aandacht bepaalt bij de hand, die God er in heeft, en dat in de gewijde geschiedenis de kracht schijnt te hebben van een goddelijk, plechtig *Nota bene*. Behalve deze beschouwingen beweren wij, dat de menschen zich altijd het meest praktisch betoonen, niet slechts door de beste machine te maken, maar door het beste de kracht te gebruiken, die haar drijft Zonder die kracht is de beste machine niets. Zelfs toen de machine der verlossing klaar was, stond zij bewegingloos, en al de Apostelen, met de beste hefboomen tot hunne beschikking, konden haar geen duim verder krijgen, totdat zij aangedaan waren met wat Christus noemt „kracht uit de hoogte." „Kracht, kracht, kracht!" roept Thomas Carlyle uit, Overal omringt ons kracht, hoog als het oneindige, oud als de eeuwigheid. Wat is het? Het is God. Het is kracht, maar meer dan kracht. Kracht van den in zich zelf bestaande, van den Eeuwige. Kracht, die beweging geeft aan de starren, stralen aan het licht, schommeling aan de golven. De kracht in den Almachtige fluistert van den Heiligen Geest. Kracht van Hem, die voor ons gekruist is, die voor ons leeft. die alles beheerscht.

Deze kracht achter het voorhangsel — het voorhangsel, voor welks geschilderde plooien alle philosophie blijft staan, — is alleen bereikbaar door het gebed. Geloof, dat zich uitspreekt in gebed; geloof, dat door den voorhang gaat, waar ook onze voorlooper Christus is doorgegaan, bekleed met alle macht in hemel en op aarde, het geloof alleen kan de noodige kracht uit deze geheimzinnige bergplaats verkrijgen. De mate des geloofs is ook die der kracht. „U geschiede naar Uw geloof." Als er slechts een man in eene zaak is, zal de uitkomst dienovereenkomstig wezen; als er velen zijn, die het geloof in dezelfde mate bezitten, zal de uitkomst zich daarnaar regelen. Gij, die geloof hebt, voegt het te samen, grijpt te samen de kracht Gods aan. Laat in elke gemeente het geloof van den voorganger, het geloof van de ouderlingen, het geloof van ieder lid samenvloeien in gebed, en de grootste twijfelaar zou spoedig zien dat, in weerwil van alle tegenspraak, de bidstonden de meest praktische vergaderingen zijn.

Sommige christenen blijven van de bidstonden weg, omdat zij hunne roeping niet zien in het redden van zielen. Zelfs leden van gemeenten worden op stille plaatsjes gevonden, die volstrekt geene zorg hebben voor het toebrengen van anderen. Hun godsdienst is enkel zelfzucht — eene zelfzucht, die alleen van de zuiver stoffelijke zelfzucht onderscheiden is door het verfijnde uiterlijk, — eene zelfzucht, die zich slechts toelegt op de zaligheid van nommer een. Het groote onderscheid tusschen hen en anderen is, dat de begeerten van anderen voor het lichaam zijn, terwijl de hunne zich bepalen tot den geest. In beide gevallen strekken zij zich uit naar hun bestaan. De vraag voor hen is: Wat zal *de ziel* eten, wat zal *de ziel* drinken, en waarmede zal *de ziel* zich kleeden? In plaats van mij bij dezulken te voegen, zou ik zeggen: „Mijne ziel kome niet in hunnen verborgen raad, mijne eer worde niet vereenigd met hunne vergadering!" Onze hoogste begeerte is, dat Christus ons gezamenlijk gebruike, en door middel van ons verlorene zielen zoeke en verlosse. Hoe moet dit werk gedaan worden? Ons wordt gezegd: „Door de eenvoudige prediking van het eenvoudige evangelie." Maar dit is niet het eenige vereischte. Wanneer mij gezegd wordt, dat wij Christus moeten prediken — Christus als Priester, Christus als Profeet, Christus als Koning, Christus in de heerlijkheid van Zijn persoon, Christus in de liefde van Zijn hart, Christus in de sterkte van Zijn arm, — dan zeg ik op alles: Ja; maar wanneer mij verder gezegd wordt, zooals menigmaal gebeurd is, dat, wanneer men naar eene vreemde bijeenkomst gaat, men een onfeilbaren toetssteen heeft daarin, dat er zielen tot bekeering komen, wanneer Hij zoo verkondigd wordt en omgekeerd — dan zeg ik: Neen. Het zou meesterachtig zijn te beweren, dat het ontbreken van onmiddelijk zichtbaar gevolg altijd 's menschen schuld is. Maar wanneer er werkelijk eene

schuld is, ligt die in vele gevallen niet bij den prediker, maar bij de gemeente. De leden van menige gemeente zijn streng en precies ten opzichte van de leer; scherp in het ontdekken van een valsche klank in geestelijke dingen; maar terwijl zij geheel vuur zijn over wat zij Evangeliewaarheden noemen, zijn zij geheel onverschillig over de uitwerking. Onverschilligheid heeft nooit een veldslag gewonnen; onverschilligheid stortte zich nooit in het water of in het vuur om een bedreigd leven te redden; zoo had onverschilligheid in geestelijke zaken nooit kracht met den engel; weende nooit; smeekte nooit; zeide nooit: „Ik laat u niet gaan, tenzij dat gij mij zegent." Onverschilligheid heeft zich nooit vereenigd om zoo te bidden, en zal dit ook nooit doen. Eene gemeente van onverschilligen is eene slechte leidsvrouw. Zij stuit den stroom van kracht, die de getrouwe prediking van den voorganger machtig zou doen zijn in het behoud van zielen. Ons wordt verhaald, dat, toen Philippus van Macedonië voor den laatsten keer zijne soldaten toesprak, zij wisten dat het voor 't laatst zou zijn, omdat zij met eene huivering bemerkten en het als eene voorbode aanzagen, dat hij op een graf stond. Zoo gaat eene huivering mij door de leden bij het gezicht van een voorganger eener gemeente, zooals wij ze juist hebben beschreven, die op een graf van doode zielen staat te spreken, want ik vrees, dat de koude van zijne spreekplaats in zijne ziel zal overgaan en zijne boodschap vernietigen. Reken er op, dat gezonde Evangelieprediking niet het eenige vereischte is voor succes. Die prediking hebben wij reeds, en bijgevolg slaapt er veel kennis van Christus in het verborgen, die slechts wacht op kracht om levendig gemaakt te worden. Wij stellen dus voor om te trachten, niet om minder Evangelisch te prediken, maar om meer Evangelisch te bidden, een gebed, waarin de geheele gemeente deelt en vereenigd als één man roept: „Ontwaak, ontwaak, o arm des Heeren!"

Ik zal nu overgaan tot het beschouwen van eene reden voor de betrekkelijk kleine opkomst in onze bidstonden. Men zegt, dat zij *droog* zijn. Dit is eene klacht, die wij in vele gevallen moeten toestemmen. Wij moeten daarom naar de oorzaken van die droogheid zoeken, en dan trachten die uit den weg te ruimen. Voor sommige van deze redenen zijn zij verantwoordelijk, die er komen, voor anderen, die er niet komen. Laat ons de eersten eens bezien.

Vergaderingen zijn droog, als zij, die ze leiden, „lange gebeden doen;" droog, wanneer zij steeds dezelfde uitdrukkingen gebruiken; droog, wanneer zij die droogheid trachten weg te nemen door het enkele verwisselen van den eenen vorm door den anderen, die nog meer doodig is; droog, wanneer de boodschap niet duidelijk is. In de dagen van de vleeschwording des Woords, wanneer iemand iets van den Zaligmaker begeerde, vertelde hij Hem in eens wat hij wenschte, en Hij wil, dat wij hetzelfde zullen doen. Waarom niet tot het punt te komen? Waarom te beuzelen met Christus kostbaren tijd? Wanneer een voorganger, die verlangt naar de kracht, die alleen de waarheid kan doen overwinnen, maar waarvoor de gemeente moet bidden, kennis geeft van eene vergadering voor dit bijzondere doel, en er heen gaat met een onverdragelijk gevoel van eene crisis, dan gebeurt het dikwijls, dat de bidder geheel onbekwaam is om de stijve gewoonten te veranderen en eene schoone rede houdt over de volmaaktheden van God in woorden, die eens gloeiende kolen waren, maar nu doode asch zijn. Dan gaat hij voort met eene geregelde opvolging van smeekingen voor alle dingen, totdat hij eindelijk aan het slotwoord komt en zoo het geheel tot een geregeld einde brengt. Dat is de wijze om de werkelijkheid uit de bidstonden te jagen en ze droog te maken. Droog! Ik zou denken van droog! Droog voor de zondaars, droog voor de heiligen, droog voor de menschen, droog voor God! Hoe durven wij het te wagen? Wat verbeelden wij ons door drooge bidstonden te houden? Als wij, door een bovennatuurlijk gezicht, dat betrekking had op het verledene, gelijk de profeten hadden met betrekking tot de toekomst, de geheimen van de eerste bidstonden konden ontsluieren en in den geest tegenwoordig zijn, bijvoorbeeld op die, waarop de gemeente voor Petrus bad, dan denk ik, dat wij lessen zouden krijgen van bepaaldheid, frischheid, kortheid, verscheidenheid en toch eenheid. Op die vergadering zouden misschien allen op een gegeven oogenblik „stil zijn voor den Heer," met harten te vol om te spreken; op een ander oogenblik zou iemand uitroepen: „Heer, verlos Uw lam uit het geweld van den leeuw," en al het volk zou zeggen: „Amen." Op een ander tijdstip, als bij het gebed voor Lazarus: „Heer, dien gij liefhebt, is krank," zouden allen eenvoudig de zaak van Petrus voor den Heer brengen en ze daar laten; nog later zouden zij met trillende blijdschap, als na de verlossing van Petrus en Johannes, hunne stem opheffen in de woorden van een psalm, maar hoe ook genaamd, alles zou betrekking hebben op de verlossing van Petrus, en zoo zouden zij bidden door de kracht van „den Naam, die boven allen naam is," en niemand zou de bidstond droog vinden.

Daar is ook eene oorzaak van de droogheid der bidstonden, waarvoor zij verantwoordelijk zijn, die er niet zijn, namelijk het kleine getal aanwezigen. „O," zegt eene goede ziel, „maar wij zijn toch meer dan twee of drie, in wier midden de Heer beloofd heeft te zullen zijn." Twee of drie! Twee of drie kruimeltjes op tafel; twee of drie centen in de beurs; twee of drie vogels in het bosch; twee of drie schoven in de schuur; twee of drie personen op een bidstond, waarlijk, de uitdrukking twee of drie is in dit verband het bewijs van onverschilligheid. Laat mij tot de Christenen zeggen, die om deze reden de bidstond verzuimen, dat zij de schuld zijn van de droogheid der bidstonden. *Gij* maakt ze droog. Gij belijdt u overgegeven te hebben aan den dienst van God den Allerhoogste; gij belijdt de redding van den zondaar te zoeken; gij belijdt, dat die redding boven uwe macht gaat; gij belijdt, dat de kracht des Heiligen Geestes er voor noodig is; gij belijdt te gelooven, dat de Heilige Geest geschonken wordt op het gebed; gij belijdt, dat God een bijzonderen zegen geeft op het gemeenschappelijk gebed; en toch, — in schrille tegenstelling met de leer, die gij belijdt, neemt gij slechts een klein aandeel in dat gebed; gij maakt ten eerste de bidstonden klein, en dan, omdat zij klein zijn, noemt gij ze droog.

Sommigen, die op de vergaderingen ontbreken, worden verhinderd door zekere gewoonten. Als men er naar vraagt, zijn het gewoonlijk kleine dingen. En die kleine dingen zijn onze grootste moeilijkheden; kleine dingen zijn lastig te overwinnen; „eene vlieg is even ontembaar als eene hyena." Spoor de lijders aan deze kwaal aan om hun kleine dingen naar den grooten God te brengen, opdat zij mogen leeren met den Psalmist te zeggen: „Zij hadden mij omringd als bijen; zij zijn uitgebluscht als een doornenvuur; het is in den naam des Heeren, dat ik ze verhouwen heb." Sommige van die kleine verhinderingen worden veroorzaakt door altijd te laat te beginnen. Spoor ze aan om die gewoonten af te leggen, en 't zal hun duidelijk worden hoe moeilijk dit valt. Anderen zeggen, dat zij door belangrijke zaken verhinderd worden. Toen de koning in de gelijkenis zijne uitnoodiging zond voor den maaltijd, verontschuldigde zich de eene, omdat hij een stuk land gekocht had en dat gaarne wilde bezien, een zeer redelijke wensch en ook zeker eene belangrijke zaak. Een ander kon niet komen, omdat hij vijf jukossen gekocht had en die ging beproeven — dat was ook eene belangrijke zaak. Een derde zeide: „Ik heb eene vrouw getrouwd, en daarom kan ik niet komen," — dat was vooral eene belangrijke zaak. Maar, *belangrijk* is een betrekkelijk woord, en de vraag is, wat in zekere omstandigheden het meest belangrijk is. Zoo ook met de zaak, waarover wij thans spreken. „Alle dingen moeten wijken voor zaken," zegt iemand. Dat zeg ik ook. Alle dingen *moeten* wijken voor zaken. Onze zaak is Christen te zijn; en een voornaam gedeelte er van is „het aanroepen van God in Christus Jezus," in onze bidstonden. Kent gij Christenen, die in de week geen tijd kunnen vinden voor al het nieuws, dat er te lezen is, en dat doen in den tijd van de bidstond? Kent gij ze, die geen uur van hunne ambtsbezigheden kunnen afnemen voor bezoeken en den tijd van de bidstond er voor nemen? Kent gij ze, die de gewoonte hebben om tijd te stelen van de bidstonden voor vergaderingen, die hun vak betreffen? Kent gij ze, die in eene maand, in een jaar geene bidstond bezochten? O, spreek dan tot hen met den drang der liefde, en smeek hen niet langer den moed van den voorganger te doen verslappen en de zaak van Christus te hinderen. Ik weet wel, dat er sommigen zijn, die niet kunnen komen, maar anderen, die meenen, dat zij niet kunnen, zullen ondervinden, dat ze zeer goed kunnen, als zij eenige dingen anders stellen. Als zij niet altijd kunnen komen, zij kunnen toch soms. O, komt, laat ons eens keeren tot den Heer; laat ons tot Hem gaan, die alle dingen nieuw maakt. Laat ons niet tevreden zijn met er over te praten; laat ons niet tevreden zijn met te beginnen, maar laat ons standvastig voortgaan. Wanneer in vroegere eeuwen kasteelen werden veroverd, gebeurde dat niet door één slag van den stormram, maar door den eenen slag na den anderen, die op de muren donderde totdat de belegeraars ze zagen vallen en dan stormden zij er binnen en plantten hun standaard. Zoo wordt het koninkrijk der hemelen geweld aangedaan, en de geweldigers nemen het met geweld. Gij, die den Heer kent, houdt niet stil, laat Hem niet los, totdat de aarde vervuld zij van de kennis des Heeren!

EVANGELISCHE SAMENKOMSTEN
TE STEENWIJK,

GEHOUDEN 11, 12 EN 13 DECEMBER J.L.

Door eenige Broeders te Steenwijk, die bij eigen ervaring hebben leeren kennen, dat de Heere Jezus ZONDAREN zalig maakt, en die daardoor liefde hebben voor hunne onbekeerde medemenschen om ze ook aan de voeten van den Heiland te brengen, bij Wien alleen redding is voor een verloren menschenkind, waren de broeders: Horn, de Hart en Roeles genoodigd om in eene herbergzaal eene meeting te komen houden, waaraan op boven vermelden datum is gevolg gegeven.

Des middags gingen wij met traktaten door de achterbuurten om de menschen tegelijkertijd uit te noodigen voor de avond-bijeenkomst, en hadden daardoor bovendien de gelegenheid hier en daar een woord te spreken tot heil der ziel.

Toen we op het bestemde uur in de daartoe afgehuurde zaal kwamen was er niet veel volk, maar het vermeerderde een weinig onder het eerste zingen. Br. Roeles opende deze bijeenkomst, sprak een enkel woord over het doel dezer vergaderingen, en nam daarna tot uitgangspunt het woord van den Apostel 1 Cor. 6 : 20, dat vervolgens door br. de Hart werd voortgezet, en in dien geest besloot br. Horn deze vergadering met de uitnoodiging aan alle heilbegeerigen om ook de navergadering bij te wonen. Enkelen namen daaraan deel, en twee hunner werden tot den Heiland bekeerd. Een dezer, een man in de kracht zijns levens, met wien schrijver dezes vroeger de wereld en de zonde had gediend, boog zijne kniën in de overgave des harten voor den Heere Jezus. Is het wonder dat ondergeteekende het van blijdschap haast niet kon gelooven, toen hij den vriend zijner jeugd, na een 14 jarige scheiding, de hand mocht drukken op den weg des levens? Toen we hem, een broeder en ik, twee dagen later te Zuidveen in zijn huis bezochten, blonk zijn aangezicht van hemelsche vreugde en vrede des harten. Hij had reeds druk met zijn vrouw, die van kindsbeen af in het Evangelie was onderwezen, gesproken om toch niet langer weerstand te bieden aan den Heer, die ook haar zoolang had gespaard en gaarne wilde zaligmaken. „Ik heb nooit kunnen denken," zeide hij, dat de weg tot Christus zoo volkomen en gemakkelijk is gemaakt. Ik meende dat er veel met mij moest gebeuren en bleef

steeds in de zonde voortleven, maar nu ben ik blij dat ik mij geheel aan Jezus heb gegeven."

Natuurlijk spraken wij ook met zijne vrouw, en ook zij boog voor den Heiland om Hem geheel toe te behooren.

Toen we daarna in een ander gezin kwamen beleed een meisje, van blijdschap schreiende, dat zij nu „ook in Jezus geloofde." Ons hart had behoefte om het lied aan te heffen:

„Jezus neemt de zondaars aan,
Mij ook heeft Hij aangenomen," enz.

Des Woensdagsavonds was er bijna niemand in de zaal, en de sprekers moesten hun stem verheffen om boven het gekletter der ramen uit te komen. De storm van dien avond had velen thuis gehouden; zoo ook een gezelschap uit Wolvega, doordien de trein te laat aankwam.

Dienzelfden avond hadden wij nog een vergadering bij een broeder aan huis om hen voor te lichten in de oprichting eener Gemeente op Bijbelschen grondslag, waarnaar zij al lang hadden uitgezien. Dit was een aangename verrassing voor ons. Ook hier waren weinigen opgekomen, omdat de anderen door den fellen wind waren teruggehouden. Drie broeders en twee zusters meldden zich aan tot den doop, terwijl reeds vier gedoopt waren.

Voorloopig kan hier nog weinig meer van gezegd worden.

De laatste avond van samenkomst was redelijk bezocht, en de navergadering was niet zonder vrucht. Ook bij huisbezoek kwamen menschen tot den Zaligmaker, die allen aanneemt, die tot Hem komen, zoodat wij een tiental kunnen noemen, die in ons bijzijn beleden, dat ze nu voortaan voor eeuwig den Heere Jezus willen toehooren.

God de Heere sterke hen in die keuze, en doe hun verstaan het woord Zijns Zoons: „Die in Mij blijft draagt veel vrucht; zonder Mij kunt gij niets doen" Joh. 15.

Andermaal werd ons de uitnoodiging gedaan door de Broeders te Steenwijk om in dezen winter nog eens terug te keeren om er dergelijke samenkomsten te komen houden.

Deventer, Dec. '83. B. ROELES.

Wat Spurgeon voor twintig jaar aan de Gedoopte Christenen in Amsterdam schreef.

Toen de Eerw. C. H. Spurgeon voor ruim 20 jaar in Amsterdam vertoefde schreef hij, na kennis bekomen te hebben dat zich aldaar een kleine Gemeente van Gedoopte Christenen bevond, het volgende:

Aan de gedoopte gemeentelijke vergadering, ten huize van
H. G. TEKELENBURG te Amsterdam.

De oprechte en toegenegen groete van hunnen broeder in den Heer Jezus,
C. H. SPURGEON.

Waarde Broeders!

De weinige oogenblikken, die ik in dit land beschikbaar heb, zijn zoo bezet door bezoek van vele vrienden, dat ik u slechts met zeer korte woorden kan schrijven.

Ik verheug mij, dat in een land zoo zeer ingenomen door Rationalisme en ketterijen van allelei soort, de Heer eenige weinige ijverige personen verwekt heeft, die den goeden ouden weg liefhebben. Gij zult, zoo gij getrouw bevonden wordt, het zout zijn van dit land in toekomstige dagen; indien allen zich vereenigen om de waarheid voort te planten, zult gij weldra eene groote menigte worden.

Onze broeder Oncken in Duitschland kan door zijn groot succes (welslagen) tot aanmoediging dienen om u voorwaarts te doen gaan met moed en ijver.

Vreest geene vervolging! verbergt geene waarheid! Laat uw wachtwoord zijn Cedo nulli (geef niets toe). Holland heeft behoefte aan moedige Christenen. Vreesachtigheid doet geen nut.

De vrede Gods beware u allen onder zijne vleugelen en breide u grootelijks uit.

Was geteekend,
C. H. SPURGEON.

Twintig jaren verliepen sinds deze man Gods, die tot op heden op zijn post gespaard bleef, aldus sprak. God deed sedert groote dingen onder ons; Hij verwekte mannen met moed en ijver en kroonde hunnen arbeid. Doch is die gewilligheid tot belijden en lijden het kenmerk van elk gedoopt Christen? Staat elk wakker en moedig pal voor de waarheid Gods, ook wat den doop der geloovigen en de gemeenschap der heiligen betreft?

Weest onverschrokken; „geeft niets toe;" ook in 1884 heeft Nederland behoefte aan moedige Christenen. En in de mogendheid des Heeren Heeren zullen wij kloeke daden doen.

S. J. HORN.

GEDACHTEN.

„De Heer is uw bewaarder," maar Hij is geen gevangenbewaarder. Zijne bewaring is geene opsluiting, maar bescherming. Wanneer gij uwe wegen Hem aanbeveelt, beperkt Hij uwe vrijheid niet, maar Hij bewaart u van den booze. J. M. LUDLOW.

Een leven zonder Christus is het leven van een wees. LOBSTEIN.

Gelijk de naald in een kompas onophoudelijk in beweging is, totdat zij het noordelijkste punt bereikt heeft en daar blijft staan, zoo kan ook het hart van den zondaar geene rust hebben dan in Christus. DINGLEY.

Wees als de vogel, die het zwakke takje onder zich voelt beven, maar vroolijk zingt, omdat hij weet, dat hij vleugelen heeft.
MADAME DE GASPARIN.

ZENDINGSBERICHTEN.

Meermalen hoorden wij den wensch uitdrukken, dat er in ons blad eenige berichten zouden worden opgenomen over de zending onder de heidenen. Dit is ook ongetwijfeld eene zeer goede zaak, want het spreekwoord zegt: Onbekend maakt onbemind, en voor den christen is het eene behoefte zoo nu en dan iets te vernemen van den arbeid en het lijden dergenen, die hun leven gaven om de blijde boodschap van licht en leven te brengen aan degenen, die nog gezeten zijn in duisternis en schaduw des doods, opdat zijn hart in hunnen strijd deele, hij hunner in zijne gebeden gedenke, en zoo mogelijk iets afzondere voor hunnen arbeid. Wij hopen zoo nu en dan in ons blad eenige mededeelingen te doen, vooral van het werk der zendelingen van het Engelsche Baptisten Zendingsgenootschap, en meenen daartoe eerst een soort van overzicht te moeten geven van den tegenwoordigen toestand van die zending in verschillende landen. We zullen met China beginnen.

Dit uitgestrekte rijk met zijne 3 à 400,000,000 inwoners is wel onze belangstelling waardig. Men vindt hier niet, zooals in sommige heidensche landen, de menschen nauwelijks verheven boven de dieren, maar er heerscht eene zekere beschaving, die het in sommige opzichten voor den Europeaan gemakkelijker maakt om onder hen te verkeeren en hen het Evangelie te brengen. De Staatsgodsdienst is het Confucianisme, zoo genoemd naar den stichter, of beter gezegd hervormer van den ouden godsdienst, Confucius, die 550 jaren voor Christus leefde. Hij was een man, die in allen ernst trachte zijne leerlingen zuivere denkbeelden in te planten, en de nog van hem bestaande boeken doen ons verbaasd staan, wanneer wij zien, dat sommige uitdrukkingen bijna hetzelfde zijn als wat wij in de Heilige Schrift vinden. Er wordt verhaald, dat, toen hij op sterven lag, en hem gevraagd werd of er nog voor hem gebeden zou worden, hij weigerde, en er bijvoegde: „Mijn leven is een gebed geweest."

Dan vindt men er de Tauïsten, zoo genoemd naar het woord Tau, dat hetzelfde beteekent als het woord *rede*. De stichter van dezen godsdienst leefde ongeveer 50 jaren voor Confucius. Men zou hen de rationalisten van China kunnen noemen.

Vervolgens zijn er de Boeddhisten, die het talrijkst zijn. Zij onthouden zich van alle vleeschspijzen en leven over het geheel matig. Eene legende verhaalt, dat er eene profetie was, dat er een verlosser uit het Westen zou komen, en dat in den tijd van de geboorte van Christus de keizer eens droomde, dat de Verlosser geboren was, en dat hij hem moest laten zoeken. Als herkenningsteeken werd opgegeven, dat het eene moeder moest zijn met een kind. Hij zond dus zijne gezanten naar het Westen, die voorttrokken tot Indië, waar zij de Boeddhisten vonden, die in hunne afgoderij eene vrouw met een kind aanbaden. De gezanten trokken dus niet verder, maar brachten dezen godsdienst naar China. Anderen spreken er echter anders over.

Van de drie genoemde godsdiensten aanbidden de Confucianen den hemel, de aarde, de natuurkrachten etc; de Tauïsten, die het vroeger niet waren, en Boeddhisten zijn afgodendienaars. Menschenoffers hebben zij niet en over het geheel staan zij, behalve misschien de Japannezen, die tegenwoordig reeds veel van de Westersche beschaving hebben, boven alle andere heidensche volken. Dit neemt echter niet weg, dat zij, waar zij het licht des Evangelies missen, en Hem niet kennen, den eenigen Verlosser, als in den blinde rondtasten, en wachten op de prediking van „het licht der wereld."

Sommigen zeggen, dat de Apostel Thomas de eerste is geweest, die in China het Evangelie bracht. Anderen zeggen, dat een zekere Olopun uit Judea, een Nestoriaan, in 636 na Christus er de blijde boodschap verkondigde. Deze christenen zijn echter weer uitgestorven naar het schijnt.

Dan zijn er ook nog Mahomedanen, die er 100 jaren na Mahomed, of in 't begin der achtste eeuw na Christus aankwamen.

Voorts vindt men er Roomschen. In de dertiende eeuw zond Paus Nicolaas IV den eersten zendeling, een zekeren Monte Corvino naar China. Elf jaren lang werkte hij alleen, maar in 't laatste gedeelte van dien tijd met veel succes, zoodat hij bijna 6000 personen doopte en 150 kinderen kocht, die hij Grieksch en Latijn leerde, en voor wie hij verscheidene godsdienstige boeken schreef. Dit koopen van kinderen is daar niet zoo vreemd, men kan ze koopen, bij den weg oprapen enz. Meisjes vooral worden veel weggeworpen. — Later zond Paus Clement V zeven anderen, met den titel van bisschop, om Corvino te helpen, die den titel van aartsbisschop kreeg.

In 1807 kwam de eerste protestantsche zendeling, Dr. Morrison, van de Engelsche Independenten, daar aan, en al spoedig volgden er meer, ook van andere genootschappen.

In 1859 ging de heer Kloekers, die in 1854 voor een Nederlandsch genootschap, het China-Comité, naar China was gegaan, maar in 1858 door den val van dat Comité, waarvan hij de eerste en laatste zendeling was, en door zijn doop naar Europa teruggekeerd was, voor rekening van het Engelsche Baptisten Zendinggenootschap weder derwaarts. Hij werkte daar tot 1865, en ging toen naar zijn vaderland terug, na er twee gemeenten gesticht, eene kerk gebouwd, en als 't ware voor de zending den weg gebaand te hebben. Tegenwoordig werken er van de Engelsche Baptisten zeven zendelingen, en het plan bestaat om er veertien anderen heen te zenden, dewijl er zulk eene dringende behoefte aan arbeiders bestaat. Vooral na den hongersnood, eenige jaren geleden, in welken tijd de heer Richard, de oudste der zeven zendelingen, veel, zeer veel voor de noodlijdenden deed, heeft het Evangelie meer ingang gevonden, en zijn de harten meer geopend voor de boodschap des heils. Er zijn nu verscheidene gemeenten; het werk wordt met liefde en ijver voortgezet, en de zegen Gods rust blijkbaar op de broeders, die, met inlandsche helpers, Zijn woord verkondigen.

Wij hebben nu een klein overzicht gegeven van den toestand in China. Later hopen wij iets mede te deelen uit Indië, Afrika, enz., maar China niet te vergeten, en vertrouwen, dat de nieuwsgierigheid, die iets van de zending wenschte te weten, in belangstelling, en

de belangstelling in hartelijke liefde zal overgaan.

En wij, wier zielen leven
Bij 't Godslicht van omhoog,
Wij zouden 't licht onthouden
Aan 't naar ons starend oog?

A.

VOORTGANG DER ZENDING IN DEZE EEUW.

In *Japan* zijn nu (1881) 1800 Christenen; in het jaar 1865 was er nog niet één. Voor 35 jaren waren er in *China* 6 inlandsche Christenen; heden zijn er 12.000. In het jaar 1828 was in *Birma* één tot Christus bekeerd; in het jaar 1878 was daar eene schare van 20.000 belijders.

Zeer belangrijk is de volgende vergelijking van de jaren 1800 en 1880:

	In het jaar 1800.	In het jaar 1880.
Bijbelvertalingen	50	250
Zendingsvereenigingen . .	7	70
Zendelingen	170	2500
Bijdragen	*f* 600.000	*f* 15.000.000
Verspreide Bijbels	5.000.000	150.000.000
Bekeerlingen . . .	50.000	1.800.000
Scholen	70	12.000

Is dat niet bemoedigend?

(*Uit der Wahrheitszeuge*).

H. D. H.

GEMEENTE NIEUWS.

NIEUWEPEKELA. Op Zondag 23 December smaakte de Gemeente de vreugde dat een broeder, die reeds vroeger, en eene zuster, die tijdens de laatst gehouden samenkomsten tot geloof gekomen waren, dat geloof beleden door gehoorzaamheid aan het bevel des Heeren in den doop.

Op den eersten Kerstdag hadden wij een feest met de kinderen van de Zondagscholen te Nieuwepekela, Veendam en het Kruiselwerk. Het genot dier kleinen was voor alle aanwezigen tot vreugde, de afwisselende toespraken, zoowel als de antwoorden dier kinderen werden met belangstelling aangehoord, maar het heerlijkste was dat twee kinderen der zondagschool te Nieuwepekela zoo beslist hun geloof in en liefde jegens hunnen Verlosser uitspraken. Dat meerderen dat voorbeeld volgen! want dat is toch het groote doel ook van die werkzaamheid.

Op den tweeden Kerstdag hadden we hier weder liefdemaal, waaraan ook een twintigtal van Valthermond deelnamen. De vreugde van dit feest werd zeer verhoogd doordien twee zielen zich op dien dag aan den Heere overgaven, waarvan de eene, een meisje uit den Valthermond, met nog eene andere uit den Valthermond, hier, op den 6den Januari gedoopt werden.

—

FOXHOL. Het verblijdt ons onzen medeverbondenen te kunnen mededeelen, dat de Gemeente wel vereenigd in liefde voortarbeidt. Des Zondags verstoken van openbare prediking komen wij onderling samen tot elkanders vertroosting en bemoediging. Een enkele maal hadden wij het genoegen een der broeders, die in het evangelie arbeiden, een Zondag in ons midden te zien. Zoo mochten we aan het einde des vorigen jaars eenmaal br. Mensink van Hengeloo, en eenmaal br. Kloekers van Nieuwepekela in ons midden zien arbeiden. In dien tijd kwam een man tot de belijdenis van den Christus, dewijl hij vrede gevonden had door het bloed des kruises. Dit verblijdt ons zeer, en vooral zijne echtgenoote, die eene zuster der Gemeente is.

Het Kerstfeest was ons ook weer een vreugdefeest, en vooral voor de 90 kinderen onzer Zondagschool, die wij rondom een' welverlichten kerstboom feestelijk mochten onthalen, en bij het genot van lichamelijke verkwikkingen, vertellen van den in Bethlehem geboren Zaligmaker, als het ware brood, dat uit den hemel is nedergedaald.

Na het feest der kinderen, bleven de leden der Gemeente en eenige vrienden nog eenige uren genoegelijk samen.

Ook verblijdde ons de Heer met een heerlijk Nieuwjaarsgeschenk, bestaande in een broeder, die sedert 8 maanden buiten gemeenschap der Gemeente had geleefd, maar nu met hartelijk berouw terugkeerde, en alzoo der Gemeente werd weergegeven. Een tweede broeder, die eveneens eenigen tijd onder bestraffing der Gemeente lag, kwam met ootmoed des harten terug.

Voorts worden wij steeds vertroost door eene zeer bevredigende opkomst der hoorders des Vrijdags, wanneer br. Van Beek van Groningen, in ons midden het Evangelie verkondigt.

—

HAULERWIJK, 25 December 1883. Heden was het voor de Gemeente alhier een aangename dag.

's Namiddags om half drie waren de kinderen der Zondagschool, voor wie een feest bereid was, 93 in getal, bij het huis van br. de Vries geschaard, om van daar, na een paar versjes gezongen te hebben, in rijen van twee of drie, langs de streek te gaan, naar eene schuur, die aan de Gemeente bereidwillig was afgestaan.

Het scheen dat weinige vreemden het feest zouden bijwonen om iets van de vorderingen der kinderen, maar ook omtrent hunne eigene eeuwige belangen te vernemen, doch hoe langer het feest duurde des te grooter werd het aantal van hen, die òf uit belangstelling òf uit nieuwsgierigheid opkwamen en allen gaven duidelijk te kennen, dat ze met het feest der kinderen waren ingenomen.

Vele heerlijke liederen werden door de kinderschare aangeheven, die door vragen en antwoorden werden afgewisseld.

De kleinen, men kon het hen aanzien, waren verheugd, doch hunne feestvreugde werd vergroot, toen de bakker en de schenker kwamen met hunne broodjes, koek, taaimannetjes en chocolade. Ze aten en dronken zoo lekker, dat de toehoorders er allen schik in hadden.

De avond daalde, de voorraad eten en drinken verteerde, de kaarsen, die den boom gedurende het feest helder verlichtten, waren bijna opgebrand, maar voor dat de kleinen uit elkander gingen, kregen de meesten nog een mooi boekje mede.

Zoo was het einde gekomen, en nadat br. de Vries gedankt had, gingen allen wel te vreden naar huis.

Ook de Gemeente verheugde zich, dat velen iets goeds hadden gehoord en was zelf opgebouwd en versterkt in het allerheiligst geloof.

Een getuige van het feest.

—

HOORN. Den 25ste December 1883 was voor ons weer een van die onvergetelijke dagen, gelijk wij vóór 3 maanden beleefden. Onze Heiland was zegenend in ons midden, en wij smaakten de blijdschap, dat eene zuster, die ook vroeger tot ons behoorde, toen wij nog niet gedoopt waren naar het woord des Heeren, nu ook tot de overtuiging gekomen was van het betamelijke van het gehoorzamen aan Hem, die ons zoo uitnemend heeft liefgehad, en daarom zich door den doop op nieuw aan ons verbond, om vervolgens bij het verbondsmaal met ons den dood des Heeren te gedenken.

Zoo ondervinden wij toch, hoewel stil en klein, den zegen des Heeren. Wij bevelen ons bij vernieuwing in de voorbede der broederen aan.

VARIA.

VAN DEN AKKER DER ZENDING.

Hoe weldadig het Bijbellezen onder den zegen van God werkt, blijkt uit de bewoners der Fidschi-eilanden in de Zuidzee, die vroeger door hunne wreedheid en menscheneten berucht waren. In 1835 werd er het eerste zaad des evangelies gestrooid, en wat zien wij nu? De Bijbel is in hunne taal overgezet, wordt er verspreid, gelezen en verklaard. Het is nu vier jaren geleden dat een Engelsch schip op de kusten van het eiland strandde. De matrozen, met schrik ziende, dat zij op de Fidschi-eilanden waren, vreesden dat zij opgegeten zouden worden, doch een van hen, een Bijbel ziende, riep vroolijk tot zijn kameraad: Jack, gered, gered, daar is een Bijbel! En hij bedroog zich niet, want de inwoners behandelden hen vriendelijk, en voorzagen hen van de noodige levensmiddelen.

—

Een Zendeling in Afrika had op zekeren Zondagmorgen over den hemel gesproken en 's avonds stond hij aan het sterfbed van een bekeerden neger. „Meester," zei de stervende, „ik begrijp alles wat gij van morgen over den hemel gezegd hebt; als het nu weer Zondag is, zal ik er wezen, en het eerste wat ik daar doe, zal zijn naar Jezus te gaan en Hem te bedanken daarvoor, dat Hij u over de groote zee naar dit land zond om ons den weg naar den hemel te wijzen, en dan ga ik naar de poort terug om te wachten, totdat gij komt; en dan vat ik u bij de hand en leid u naar Jezus en zeg tot Hem: Dit is de man, die mij den weg hierheen wees."

—

LIEFDEGAVEN.

NIEUWEPEKELA. Nog ontvangen door H. Z. Kloekers voor het lokaal te Zutfen van N.N. f 5.00 en van N.N. f 2.00, met de voorgaande f 11.50, te samen f 18.50.

Voor de Zending in China: van C. P. te Deventer f 5.00.

Voor de Zending in Nederland: van C. P. te Deventer f 5.00.

CORRESPONDENTIE.

Wegens plaatsgebrek of te late ontvangst moeten eenige Berichten blijven liggen tot het volgende nummer.

Wij dringen bij onze geachte inzenders op kortheid in hunne mededeelingen aan en herinneren dat alles wat den inhoud van dat blad betreft, behalve de Advertentie's gezonden moet worden aan het adres van den heer H. Z. Kloekers te Nieuwepekelà.

Advertentiën.

⁂ Door 's Heeren goedheid voorspoedig bevallen van een welgeschapen **Dochter** E. W. E. NEHRLICH, geliefde Echtgenoote van

J. DE HART.

HENGELOO, 1 Jan. 1884.

Voor de arme weduwe met hartelijken dank ontvangen:

Van N. N. f 1.—; van br. J. V. te H. 50 cent; van een broeder te A. vier coupons á f 1.23½; van zr. V. te H. f 2.50; Deventer: van br. R. f 1.— van br. P. f 5.—; Dieren: aan postzegels f 1.45; Sneek: door br. H. van v. d. S. en H. elk 25 cent; van br. H. te A. f 1.—; van de Gemeente van Gedoopte Christenen te Heeg f 5.—; van zr. M. E. W. te Velp f 1.—; door br. J. Grooten te Valthermond van eenige br. f 3.—; van de Meisjesvereen. f 1.—; van de Jongel. vereen. f 1.—; van de kinderen der Zondagschool te A. f 5.—; door br. de Hart te Hengeloo van br. S. T. f 1.—; van br. S. 50 cent; Haarlem: van zr. T. 50 cent; van A. T. 50 cent; door br. H. Z. Kloekers te Nieuwepekelà f 5.75; door br. v. Beek te Groningen f 1.—.

HAARLEM, 9 Januari 1884.

A. H. v. D. STEUR.

SNELPERSDRUK VAN J. J. WIARDA, TE SNEEK.

No. 27. 1 Februari 1884. 3de Jaargang.

DE CHRISTEN,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10

Bijdragen en Ingezonden Stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: H. Z. KLOEKERS, te Nieuwepekela.
Adres voor Administratie: J. HORN te Sneek.

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.50
Elke regel meer. . . . . „ 0.05
Groote letters naar plaatsruimte.

DE DOOPSPRAKTIJK.

In de *Heraut* van 6 Jan. lezen wij:

„Daar het niet voor een ieder gemakkelijk is, om een doorwrocht artikel, als onlangs Prof. Dr. Rutgers in ons weekblad over de gereformeerde Doopspraktijk leverde, in kort summier saâm te vatten, zij het ons geoorloofd hierin onze lezers behulpzaam te zijn.

En dan kwam het geleverd betoog hierop neêr:

1°. Naar de gezuiverde of gereformeerde praktijk, gelijk die op grond van Gods Woord, in de kerken dezer landen van den tijd der Reformatie af tot in den aanvang van deze eeuw bestaan heeft, moet in zake de heilige Doop zoowel alle bijgeloof als alle geringschatting van het Sacrament gemeden. Hieruit vloeide de stelregel: „Geen ijlen naar den Doop, waar dit de gezondheid van het kind schaden kon;" maar ook geen verzuim of uitstel van Doop, waar die in den geordenden weg is te verkrijgen. Een regel die leidde tot deze praktijk: dat men zelden een kind nog op den dag van zijn geboorte liet doopen; dat men meestal zijn kind op den derden dag (of omtrent) ten Doop bracht; en dat alleen op de dorpen, bij ontstentenis van weekbeurten, de Doop meest op werd geschort naar den Zondag.

2°. Hiermeê hing saam, dat de moeder bijna *nooit* bij den Doop van haar kind tegenwoordig was; het kind werd ten Doop gebracht door den vader met zijn getuigen, gelijk ons Doopsformulier het nu nog aanduidt; en nu nog kan ieder die wil zich door inzage b. v. van de Amsterdamsche doopboeken tot in den beginne dezer eeuw komen overtuigen, hoe hier te Amsterdam de kinderen steeds omstreeks den derden dag na hun geboorte, alleen door vader en getuigen, evengoed Dinsdags als Woensdags en niet minder Donderdags dan Vrijdags of Zondags naar den Doop werden gedragen.

3°. Wachten met den Doop totdat de moeder hersteld is, kwam niet voor, overmits men oordeelde, dat men niet vrij van schuld zou geweest zijn, indien te dier oorzake het kind ongedoopt gestorven ware. Niet alsof dit Gods beschikking ter zaligheid zou binden, maar omdat het den verzuimer schuldig stelde.

Het kind *moet* bij den Doop zijn. In gevaar voor de gezondheid van het *kind* ligt dus verontschuldiging. Niet alzoo de *moeder*. Dus kan haar zwakheid nooit uitstel wettigen.

Evenzoo mocht geen Doop om ziekte van den *vader* uitgesteld.

Wat in rekening kwam was alleen de welstand van het *kind*.

4°. De vraag of men des Zondags of in de week zal doopen, hing dus destijds in het minst niet met het al of niet geoorloofde van het „rijden" op Zondag saâm, maar hing aan de heel andere vraag: „Als ik zonder schade voor mijn kind vandaag den Doop kan krijgen, mag ik dien dan uitstellen tot morgen?"

Daarop antwoordden onze vaderen *neen*.

En uit dien hoofde stonden ze er op, dat zoo dikwijls er in de week kerk werd gehouden, ook de Doop zou worden toegediend.

5°. En alleen overmits nu op dorpen die gelegenheid schaarsch was, dewijl er in de meeste dorpen geen weekpredicatiën waren, is eertijds door een gereformeerde Synode met het oog uitsluitend op die dorpen bepaald, dat men, zoo er geen genoegzame predicatie in de week was, alsdan, opzettelijk om den Doop mogelijk te maken, nu en dan op verzoek der ouders, ook in de week, een kleine predicatie zou houden.

En 6°., nu eenmaal door een slordige, verkeerde en onheilige praktijk van straks een eeuw een geslacht onder ons is opgegroeid, dat zoowel in zijn leeraren als in zijn leeken van de betere en heiliger praktijk vervreemd is, kan niet opeens dat betere in zijn geheelheid hersteld. Niet op eens brengt men er de moeders toe, om van den Doop weg te blijven. Niet opeens roept men het stelsel van getuigen weer in het leven. Niet opeens beweegt men de predikanten om weer in de week te gaan doopen. En zelfs, al kwam er weer weekdoop, niet opeens ontwent men kraamvrouwen en kraamheeren en bakers aan de usantie om 's Zondags tot den Doop te gaan.

Dat alles vordert tijd.

De betere praktijk dient eerst weer verkondigd, gepredikt, aanbevolen.

Zoo wekt men overtuiging en wint de harten.

Straks gaan de herders op den goeden weg voor.

En zijn er, die door de usantie van een eeuw op verkeerde paden gebracht, alsnu om het rijden op Zondag te ontgaan, aan den weekdoop voorkeur geven, dan is het zeer zeker zaak, om dezulken beter te onderrichten, opdat ze leeren mogen weekdoop op betere gronden te vragen, maar dient middelerwijl in den geest der broederlijke liefde aan dezulken toegestaan, wat nooit naar recht hun kan worden betwist.

Er sta nog bij, dat de Synode nooit of nimmer om zulk een Doop een predikant af zal zetten.

Onze princes is in de week gedoopt, en toch is Ds Koetsveld door geen Synode of Synodegelijke over deze schending van het kerkelijk reglement gemolesteerd."

Wij zouden zoo zeggen, dat het „doorwrocht artikel," en het „kort summier" nog al aan duidelijkheid en beslistheid te wenschen overlaten.

De zaak kan althans, onzes erachtens, met veel meer duidelijkheid en beslistheid, en zelfs in weinige woorden afgehandeld worden.

Gesteld toch, dat men in de gereformeerde kerk een zuiver denkbeeld heeft van het Verbond, dat God met Abraham opgericht heeft,

dat het Verbond in Izaäk en het Verbond in Christus een en hetzelfde Verbond zijn,

en dat men bewijzen kon, dat de besprenging in de plaats der besnijdenis gekomen is,

dan dunkt ons, dat de moeielijkheid ten aanzien van den tijd en de plaats der besprenging, en alles wat daarmede in verband staat ten eenenmale kan worden opgeheven.

Het zaad van Abraham toch moest *op den achtsten dag* besneden worden, en dit gebeurde *niet* in den tabernakel, of tempel, of synagoge, maar *in de eigene woning*.

Welnu, *dat dan ook de besprenging ten achtsten dage en in de eigene woning geschiede!*

Men zou dan, in zoo verre, een vaste basis hebben,

de zieke of zwakke moeder zou er bij tegenwoordig kunnen zijn, zoowel als de vader,

het gemoedsbezwaar om ten behoeve dier kinderbesprenging op Zondag naar de kerk te rijden was dan uit de voeten,

wij twijfelen niet of de openbare eeredienst, die door het geschrei dier kleinen en het rumoer der bakers meermalen zoo gestoord wordt zou er in stichtelijkheid door winnen,

wij willen er nog aan toevoegen, dat vele zwakke, en zelfs sterke kindertjes op die wijze bewaard zouden worden voor ziekten, die nu bij den weg en in de kille kerken niet zelden worden opgedaan en meermalen den dood ten gevolge hebben.

Dewijl echter het Verbond in Izaäk *niet* hetzelfde is als — maar eene *type* van het Verbond in Christus,

en dewijl de besprenging *niet* in de plaats der besnijdenis gekomen is, maar de besnijdenis eene *type* was van de besnijdenis des harten,

en dewijl alleen zij, die in Christus gelooven, deze besnijdenis des harten deelachtig zijn, en in dit ware Verbond en één s geestes met Christus zijn,

en dewijl de Christus voor dezen den doop ingesteld heeft,

zoo zouden wij wel willen voorstellen, dat men zich aan den doop der geloovigen hield, gelijk de Heer dien bevolen heeft, en de Apostelen en de eerste Gemeenten zich daaraan gehouden hebben.

Deze betere (deze eenig naar het woord des Heeren te rechtvaardigen) praktijk dient weder verkondigd, gepredikt, aanbevolen te worden.

Zoo wekt men overtuiging en wint de harten.

Dat de herders op dien goeden weg voorgaan! Ook de Heraut!

EVANGELISCHE SAMENKOMSTEN TE GRONINGEN.

Weder werden, evenals in de beide voorgaande jaren, tegen het begin dezes jaars, de broederen Kloekers, Horn, Roeles en de Hart door de Gemeente van Gedoopte Christenen uitgenoodigd om, in vereeniging met haren voorganger, hier „Samenkomsten" te houden, en om, door eenvoudig getuigenis van Chris-

tus, aan het heil van zondaren te arbeiden. Voorts werd door 't verspreiden van programma's, adverteeren en door mondelinge uitnoodigingen der broeders en zusters, tot in alle afdeelingen der stad publiciteit aan de zaak gegeven. Dit zijn de voorbereidende werkzaamheden geweest.

De arbeid op de „Samenkomsten" heeft voor vele geloovigen bizondere beteekenis bekomen, en wordt door hen beschouwd als een bizonder, door God gegeven middel tot redding van verlorenen. Dit gevoelen wordt steeds luider en krachtiger uitgesproken, naarmate het getal dergenen, die door dien arbeid zoo onuitsprekelijk gezegend werden, toeneemt.

Telkens als de winter genaakt en de samenkomsten genoemd worden, wordt de belangstelling in dien arbeid op nieuw gewekt, en heeft men eenmaal tot het houden er van besloten, dan wordt die arbeid (en hierin ligt het geheim der kracht) het voorwerp van 't geloovig gebed der Gemeente. Zij beschouwt het als een haar door God gegeven werk, en biddende vormt zij zich als een heirleger Gods, teneinde een veldtocht tegen Satan te ondernemen.

De eerste dagen dezes jaars waren daarom voor de Gemeente gebedsdagen, en avond aan avond kwam men, ook in gemeenschap met geloovigen buiten de Gemeente, samen tot het gebed, bepaaldelijk met het oog op de samenkomsten, die men van Maandag 7 tot Vrijdag 11 Januari wenschte te houden.

Met gespannen verwachting werd naar de komst der broederen uitgezien, totdat des Maandagsmiddags de spoortrein de broederen Kloekers en Horn tot vlak voor onze stad voerde, en wij hen met blijdschap de broederhand konden drukken en welkom heeten op het arbeidsveld. Br. Roeles was dien dag verhinderd te komen, en verscheen eerst op den volgenden dag. Br. de Hart daarentegen was door huiselijke omstandigheden geheel verhinderd aan den arbeid deel te nemen. Dit speet ons wel, maar de Heer leidde het zoo.

De eerste avond begon met ontmoedigende incidenten; want behalve dat, zooals wij zeiden, twee broeders, die wij gaarne in ons midden hadden gezien, afwezig waren, scheen het dat onze geliefde broeder H. ons, door een ongeval, dat erge gevolgen had kunnen hebben, voor den arbeid ontvallen zou. De Heer maakte het echter in Zijne liefde nog zóó, dat onze broeder elken avond met blijmoedigheid aan den arbeid deel kon nemen.

De schare van toehoorders was niet zoo groot als wij dat op vorige samenkomsten hier gewoon waren. Zij was echter zeer bevredigend en wij vonden er ruime stof in om den Heer te danken. De eerste samenkomst liep kalm en stichtelijk af, doch daarbij bleef het ook. De tweede avond bracht meer zegen, en met blijdschap mochten wij ervaren, dat zondaren zich voor eeuwig aan hun Redder overgaven. De derde avond werd de groote dag van het feest. Van heinde en ver waren de hoorders komen opdagen, sommigen zelfs 2, 3 tot 4 uren ver, om op de samenkomsten gezegend te worden. Eenigen waren zonder Christus in het hart gekomen, maar gingen vervuld van Hem terug. Nog meerderen, ook uit deze stad, zoo ouden als jongen, gaven zich aan den Heiland over. De 4e en 5e avonden wierpen, ofschoon minder dan de derde, nog liefelijke vruchten af.

Over het algemeen was er veel ernst, en een kalme werking des Geestes in de vergaderingen te bespeuren, terwijl gezegd kan worden, dat de orde steeds ongestoord bleef.

Met bizonderen ernst en drang der liefde werden de zondaren toegesproken, en blijkbaar maakte dit diepen indruk op de schare.

De navergaderingen waren eveneens verkwikkend en verblijdend voor velen, en zij, die tot zelfsovergave aan den Heer besloten, deden dat op zoodanige wijze, dat ze duidelijke blijken gaven, zich hunne daad wel bewust te wezen.

Het getal dergenen, die zich van harte aan den Heiland overgaven, is in den hemel bekend. De Engelen hebben er zich over verblijd, en wij, Gods kinderen, loven en danken hier op aarde met verruimde harten onzen Vader in den hemel, voor zijne onuitsprekelijke genade. Ongetwijfeld zijn er nog vele zegeningen voor ons oog verborgen, die zich later openbaren zullen, en vrij zeker zullen in de eeuwige gewesten der zaligheid nog vele heerlijke gevolgen van den arbeid op de samenkomsten voor onze oogen ontvouwd worden.

Ook de Gemeente zelf wordt door dien arbeid telkens weer opgewekt en bezield om, overeenkomstig hare heilige roeping, eene zending-gemeente te zijn, en zich geheel te geven tot redding van 't verlorene en stichting van 's Heilands Gemeente te midden van deze booze wereld.

Met ootmoedigen dank zien wij op deze derde reeks van door ons gehouden samenkomsten in deze stad terug. Vele zielen werden in de drie jaren, sedert de eerste samenkomst hier gehouden werd, tot Christus gebracht. Zoowel de Chr. Geref. als de N. Herv. Kerk telt onder hare leden personen, die door middel van onzen arbeid voor Christus gewonnen werden, terwijl een groot deel van het ledental der Gem. van Ged. Christenen eene vrucht van de samenkomsten is.

God van den hemel bevestige zijn werk onder ons en make het steeds heerlijker!

Groningen. N. v. Beek.

LEVEN VOOR ÉÉN DOEL.

„En een iegelijk, die om prijs strijdt, onthoudt zich in alles."
I Cor. 9 : 25.

Men heeft zonderlinge menschen op aarde; menschen, die uitsluitend voor ééne zaak kunnen leven. Als die zaak dan maar de goedkeuring Gods kan wegdragen, en het welzijn onzer medemenschen er mede in verband staat, dan kunnen zulke zonderlingen tot onberekenbaar nut zijn; want dit is maar waar, dat één mensch niet op alle gebied eene specialiteit kan zijn.

Leven wij, zooals Paulus, voor dat hoogste doel, om eenmaal de onverderfelijke kroon te ontvangen, door zoo in de loopbaan te loopen, dat ons de overwinning niet kan ontgaan, dan behagen wij, gewisselijk Gode en ons leven zal van groote beteekenis zijn; doordat het vruchten afwerpt voor eene eeuwigheid.

Paulus leefde voor het *ware* en het *hoogste* doel, en wel op eene wijze, die voor ons allen navolgenswaardig is. Jezus was zijn Heiland geworden, en nu vond hij in Hem al zijne behoeften bevredigd. Zich zelven in Hem te verliezen was de hoogste volkomenheid, die hij zich kon denken, en als eene levende offerande, zijn God en Zaligmaker te verheerlijken, was de reine wellust zijns levens.

Christus overal te openbaren, niet alléén in zijne prediking, maar vooral in zijn leven en lijden, om dan straks als een getrouw dienstknecht in de schaduw van Zijn troon te rusten, was het eene doel waarvoor hij leefde, en waaraan hij alles ondergeschikt maakte, en opofferde. Geen wereld, geen Satan, geen vleesch, hield hem in die loopbaan tegen. Hij was uitsluitend dienstknecht van Jezus Christus, en wilde aan niemand en niets dienstbaar zijn, maar alles moest hem dienstbaar zijn, om dat ééne doel, des te beter te kunnen bereiken. Zijn leven was nu wel een leven van moeite en strijd, en tevens groote zelfverloochening, maar daarbij ook van vrede en vreugde, van zalige hoop. O, zulk een leven, kan eerst recht aanspraak op dien naam maken, want het is een leven *in*, *voor* en *tot* God. Dat wij in allen ernst dat leven begeeren en het zoeken te verkrijgen, bij dien zelfden Heer, die Paulus wil tot gehoorzaamheid neigde; want de Heer wil ons zoo hebben en maken, dat wij daartoe geraken, opdat Hij ons in Zijne liefde kunne behouden.

Daardoor werd hij een *zonderling* in de oogen der wereld, die maar niet kon vatten, dat hij zoo geheel voor dat doel kon leven. En werkelijk! hij was toch bij uitnemendheid *redelijk*, want die zoo leeft, is tot den *redelijken* godsdienst gekomen. (Rom. 12 : 1.)

Die op de *rechte* wijze voor dat eene maar hoogste doel leeft, sluit zich niet buiten de wereld, maar leeft met zijn tijd mede, en tracht dit geheele lagere gebied in verband met het hoogere te brengen; maar, let wel! altijd zoo, dat hij zich niet door den geest der wereld maar door Gods Geest laat besturen. Evenwel, 't valt niet te ontkennen, dat er voor den wandelaar naar den hemel, altijd groot gevaar is van in één der twéé uitersten te vervallen. In vroegere eeuwen trok men zich te veel van de wereld af; nu, in onze meer lichtzinnige dagen, vereenigt men zich te veel met haar. Afkeurenswaardig is gewis het kloosterleven, maar niet minder de gelijkvormigheid aan de wereld. — Laat ons niet voorthollen als een paard met: „Alles is het uwe;" blijven wij tevens kalm en getrouw ons ook houden aan: „Doch gij zijt van Christus." — Ja, wij zijn van Christus, als wij onze voeten op de loopbaan des hemels gezet hebben; daarom moet al het aan ons gegevene Hem terug gegeven worden.

Daarom wel *in*, maar niet *van* de wereld, altijd ons uitstrekkende naar hetgeen voor ons is. Dan mogen wij in de oogen der wereld tot de *zonderlingen* behooren, voor God behooren wij, tot het helaas! kleine getal *redelijken*, die zich van alles onthouden, wat belemmerend is tot verkrijging van dien prijs.

Dit weten wij tot onze bemoediging, dat, wanneer onze wandel in de loopbaan Gods, getrouw is, de Heer de onverderfelijke kroon ons op het hoofd zal drukken, — en dan zal het volkomen door ons ondervonden worden, dat het niet te vergeefs geweest is ons leven in den dienst des Heeren te hebben besteed. — Is ons Paulus door den Heer tot een opwekkend voorbeeld gegeven, ook de korte mededeeling van een zonderling man, hieraan toegevoegd, geeft ons wel iets te leeren, als wij daarin zien, wat sommigen konden *doen* en *laten* om een doel te bereiken dat zondig en ijdel was. Daardoor komen wij als van zelve tot den uitroep: „Moet ik niet meer doen voor den hemel, dan zij voor de aarde gedaan hebben!" — Oordeel dan zelve over het volgende:

„Een bijzonder liefhebber van het Theater was de Deen *Rahbeck*, geb. te Kopenhagen, in het jaar 1760, en aldaar gest. in 1830.

Zijne ouders, hoewel eenvoudige burgers lieten hem een aanzienlijk vermogen na, hetwelk hem in staat stelde, zich geheel aan zijne letterkundige neiging voor het tooneel over te geven. Zelf was hij hoogst gaarne tooneelspeler geworden, ware het niet dat zijn hard en onbuigzaam orgaan, hem daartoe had verhinderd. Nu wierp hij zich als beoordeelaar van het tooneel op, en werd de beroemdste Dramatist van Denemarken. Hij maakte reizen, door Duitschland en Frankrijk, zonder in deze landen iets anders dan het Theater te zien.

Zijn hartstocht voor dramatische voortbrengselen, — zegt zijn levensbeschrijver — was zoo sterk, dat hij er geheel door beheerscht werd.

Op reis kroop hij in den hoek van den postwagen, en trok dan den mantel over zijn hoofd om maar niets van de buitenwereld te zien, of door zijn medepassagiers, in zijne overpeinzing gestoord te worden. Zijne gedachten bepaalden zich dan bij het laatste tooneelstuk, hetwelk hij had bijgewoond. Hij leefde en bewoog zich geheel in deze poëtische illusie.

Zoo reisde hij door geheel Duitschland zonder iets te zien, en bezocht Parijs zonder het met een blik te verwaardigen. Het tooneel alléén was zijn aandacht waardig. De coulisse was zijn wereld, en in de tooneelspelers zag hij de menschheid vertegenwoordigd. Na zijn terugkeer in zijn Vaderland werd hij eerst Professor in de Aesthetiek (schoonheidsleer) aan de Universiteit te Kopenhagen, en daarna Directeur aan het hoftheater, in welke betrekking hij veel goeds (?) zou gewerkt hebben.

„Deze dan doen wel dit, opdat zij eene verderfelijke kroon zouden ontvangen, maar wij eene onverderfelijke."

H. D. H.

HEERLIJKE TIJDINGEN UIT JAPAN.

In den laatsten tijd hebben in Japan op godsdienstig gebied groote opwekkingen plaats

gehad. Uitvoerige berichten hierover zijn thans tot ons gekomen.

De beweging begon het eerst onder de matrozen in de haven van Yokohama, verbreidde zich van hier onder de Christenen in die stad en drong tot in Tokyo, Kobe, Osaka en vele andere plaatsen door. In de hoofdstad was de vrucht van deze opwekkingen het meest zichtbaar. In een hier gehouden conferentie van 9—13 Mei ll. waren 700 Christenen met grooten zegen bijeen. De avondmaalsviering was plechtig en de bedestonden werden ijverig bezocht. De vergaderingen, die in den schouwburg gehouden werden, waren tevens druk bezocht. Na een dezer vergaderingen bleven 25 heidenen achter, om meer van den Bijbel te hooren.

De gemeente in Tokyo, die vóór deze opwekking slechts 25 leden telde, telt er thans 100! Door den terugkeer der Christenen uit Tokyo, die de conferentie bijgewoond hadden, heeft zich de opwekking over verscheidene afgelegen plaatsen uitgebreid. Zeer merkwaardig is het, dat bij deze opwekking veel meer gebeden dan gepredikt werd, en dat niet de zendelingen, maar de inboorlingen de hoofdpersonen zijn. Vroeger wilden de Japaneezen slechts zulke vergaderingen bijwonen, waarin de Schrift gelezen en verklaard werd of waar voordrachten gehouden werden, doch thans zijn de bedestonden de meest bezochte samenkomsten.

De zendeling Long bericht, dat zich in Nangasaki 42 heidenen hadden aangemeld om gedoopt te worden. Onder hen bevond zich de opzichter der gevangenis en ook een jonge dokter uit het stedelijk hospitaal. Verder meldt hij, dat vele seminaristen tot het geloof gekomen zijn, en dat een man, die sinds 30 jaren vrede zocht voor zijn hart, dien te Nangasaki onder de prediking en de getuigenissen der bekeerde heidenen deelachtig werd.

Merkwaardig is het bericht van den Amerikaanschen presbyteriaanschen zendeling Thomson. Hij meldt ons het volgende: Een onzer hulppredikers, die te Kirid arbeidt, klaagde in de laatste jaren zeer over de geestelijke dorheid en doodheid in zijn gemeente. Voor eenigen tijd zou in het plaatsje Amaka, dat 10 uur van Kirin verwijdert ligt, een kerkje ingewijd worden. Onze hulpprediker Nakadschima werd uitgenoodigd deze inwijding bij te wonen of een lid uit zijne gemeente als afgevaardigde te zenden. Hij deed het laatste en toen de afgevaardigde terugkeerde, was hij zoo vol blijdschap over den rijken zegen, dien hij aanschouwd had, dat in Kirin besloten werd ook bedestonden en samenkomsten te houden. Alle gemeenteleden en andere lieden, die deze vergaderingen bezochten, werden ernstig en dringend vermaand. Het gevolg van deze prediking was, dat er een algemeene boetedoening kwam. Velen bekenden voor God en de menschen, dat zij ontrouwe Christenen geweest waren. Onder hen, die in deze opwekking deelden, waren ook eenigen, die van het Christendom afgevallen waren en het openbaar te schande gemaakt hadden. Een hunner was gekomen met het doel de vergadering te verstoren. Toen hij dit dan ook werkelijk wilde doen, begon de zendeling hem persoonlijk toe te spreken en hem te vermanen. Hij wees hem er op, hoe hij de werking van den Heiligen Geest wilde tegenstaan, en vermaande hem, God om vergeving te vragen voor zijne zonden en zich van zijn boozen weg te bekeeren.

De man werd na deze toespraak zeer onrustig; als een waanzinnige liep hij gedurende drie dagen rond, doch kwam eindelijk tot overgave van zichzelven aan den Heere en daardoor tot rust.

Zeer merkwaardig is het vooral, wat met een jongenman, die wegens zijn onzedelijk gedrag uit de vergaderingen geweerd was, plaats had. Voor eenige maanden waren namelijk een paar studenten uit de hoofdstad gekomen, om eene lezing te houden tegen het Christendom. Nadat zij hunne lezing geëindigd hadden, vroegen zij of er iemand was, die iets tegen hunne meening in te brengen had. Nu stond onze jongeman op en sprak met zulk een helderheid, dat hij de studenten den mond stopte en de toehoorders hun intreegeld terugeischten. Het geschil liep zoo hoog, dat de politie de vergadering moest uiteendrijven.

Deze jonge man kwam voor 't eerst gedurende de opwekking weder onder de prediking. Hij doorworstelde een vreeselijken strijd, doch mag zich thans in den vollen vrede, die in Jezus Christus genoten wordt, verheugen.

Als een bewijs van de waarachtige bekeering dezer heidenen, kunnen de verschillende gaven, die door hen voor de uitbreiding van Gods koninkrijk gegeven worden dienen. De vrouwen brachten vrijwillig al hare sieraden, terwijl de mannen hunne wapenen gaven. Hoe moet ons dit beschamen. Wat zouden wij niet doen, indien wij zooveel liefde voor den Heer hadden als deze Japanneesche Christenen.

De samenkomsten in Kurin duurden eene geheele week. De laatste dag was de Pinksterdag en het scheen, of de Heilige Geest in 't bizonder dien dag onder de Christenen werkte. De Bijbel is voor hen thans een nieuw boek geworden. Zij lezen hem meer dan ooit te voren. Mannen en vrouwen verzoeken hunne ongeloovige buren bij zich aan huis en vertellen hun van Jezus. Een twintigtal heidenen melde zich reeds aan, om in de christengemeente opgenomen te worden. Een ander zendeling, (Knox) schrijft: „God schijnt het volk de oogen te openen. Nog nooit waren onze kapellen zoo druk bezocht. Het is alsof zij thans in één uur meer van de waarheid begrijpen dan anders in een maand. In de stad en op het land is een groot verlangen om het Evangelie te hooren. De hooggeplaatste personen schamen zich het Evangelie niet. De regeering schijnt ernstig in overweging te nemen, alle hindernissen, die de invoering van het christendom tegenstaan, uit den weg te ruimen. Slechts ééne partij is er nog tegen."

Een ander zendeling schrijft: „Dit jaar zal het lang verwachte oogstjaar worden; nog nooit zag ik zulk een ernst onder de jeugdige Christenen."

Wat knnnen wij, die zooveel boven deze heidenen bevoorrecht zijn, hieruit leeren?

Christus zeide gedurende zijne omwandeling op aarde: „Vele eersten zullen de laatste zijn en vele laatsten de eersten." Laat het met ons zoo niet zijn. Laten de Japaneezen ons niet voorgaan. Maar laat hun ijver ons tot jaloerschheid wekken en wij arbeiden, terwijl het nog dag is. Waar in den naam des Heeren gearbeid wordt, daar zal onze arbeid gezegend zijn.

Paulus vermaant de Galaten, zeggende: „Doch laat ons goed doende niet vertragen, want te Zijner tijd zullen wij maaien, zoo wij niet verslappen."

Laten wij deze vermaning ter harte nemen, dan zal de Heer onzen arbeid en ons land ook rijkelijk zegenen.

(*Uit het Basler Missionsmagasin.*)

„De Zend. bus."

EEN VREUGDEDAG VOOR DE WALDENZEN.

Op den 25 November l.l. werd in Rome, onder de oogen van den Paus, een Waldenzenkerk ingewijd. Dit gebouw verheft zich smaakvol in eene der schoonste straten der stad, „de Via Nationale" genoemd.

Nadat des morgens de inwijding had plaats gehad, trad des avonds Prof. Comba van Florence in de tot in alle hoeken met hoorders gevulde nieuwe kerk op, en zeide onder meer het volgende: Wij zijn in Rome, en zoo God wil, hopen wij er ditmaal te blijven. De Waldenzen zijn hier niet eerst met hunnen arbeid begonnen toen in 1871 de eerste bres in de muren der „Porte Pia" geschoten werd, men trof ze hier reeds aan onder het pausdom van Alexander VI in hetzelfde jaar (1498) waarin Savonarola op het „Scheiderhoofd" te Florence verbrand werd. Later zag men Gion Luigi Pascale hier, die in het hof „den Engelenburg" verbrand werd. In zijn laatsten brief schreef hij: „Ik ga naar Rome in dezelfde kracht Gods, als waarvan St. Paulus spreekt."

Dit herinnert ons aan de glansrijke voetstappen van den grooten Heidenapostel.

Moge deze aanvoerder der lange rei van martelaren ook onze aanvoeder zijn! Wij Waldenzen zijn, gelijk onze edele Engelsche weldoener Beckwith gezegd heeft, òf een zendingsvolk òf niets.

Rome wordt de „eeuwige stad" genoemd; helaas, zij blijft ten minste eeuwig bij hare dwaasheden en jammeren, maar ook behoeftig om door het Evangelie bearbeid te worden. Het kruis van Christus is en blijft eeuwig onwankelbaar en heeft oneindige macht. Uit Christus ontspringt de bron van licht en zaligheid."

v. B.

'T GEHEIM VAN UWE KRACHT.

In No. 316 van de *Heraut* leest men het volgende:

„Gelijk bekend is arbeiden de heeren Moody en Sankey wederom in Engeland, en wel te Wandsworth, alwaar hunne Evangelieprediking nog meer gezegend schijnt dan te Islington. Onder de bladen, die van het optreden dier mannen nota nemen, behoort in de eerste plaats de *Pall Mall Gazette*. (Een der grootste en voornaamste Engelsche bladen.) Dit liberaal orgaan zond een correspondent naar Wandsworth, om het karakter der beweging van nabij gade te slaan, en zijne indrukken mede te deelen. Deze indrukken zijn zeer eigenaardig. De correspondent deelt mede, dat op een guren avond twee à drie duizend menschen kwamen om Moody en Sankey te hooren, en dat er in de prediking niets bijzonder aantrekkelijks gelegen was, terwijl zij toch met buitengewone belangstelling werd aangehoord. Hoe dit te verklaren? De correspondent wist er geen weg mede en wendde zich daarom tot den heer Sankey, met de vraag: „Zeg mij toch, waarin is het geheim gelegen, waardoor het woord van den heer Moody zooveel indruk maakt?" „Wij hebben geen geheim," antwoordde deze. „Maar," zoo vraagde de correspondent verder, „vanwaar al dit gevoel? Ik heb zelden of nog nooit een preek gehoord, die zoo weinig geschikt is om indruk te maken. Ik begrijp het als lieden door uw gezang en door de inspiratie van eene groote vergadering, die zich in gebed en dankzegging vereenigt, getroffen worden, maar dat een mensch een indruk van een preek van den heer Moody ontvangt, is voor mij een onoplosbaar raadsel." „En toch is het aldus," antwoordde weder de heer Sankey. Dat zie ik ook, maar wat beduidt dit? Waarom worden zulke resultaten verkregen, terwijl schijnbaar veel uitnemender toespraken de hoorders koud laten? Hoe wordt zulk een groote uitkomst verkregen, door zulke in evenredigheid kleine middelen?" De heer Sankey antwoordde weder: „Dat kunt gij noch ik verklaren. Achter alle middelen, zij mogen krachtig of zwak zijn, ligt een onnoembaar iets, dat op de ziel der menschen invloed uitoefent. Wij noemen dit den Geest van God. Buiten dezen kunnen wij niet gaan." „Maar Zijne wetten — zijn geheim?" vroeg de correspondent weder. Hij moest zich vergenoegen met het woord: „De wind blaast waarheen hij wil." De kinderen der wereld kunnen die waarheid maar niet vatten."

Broeders en Zusters, hoeveel is er in deze mededeeling dat ons tot nadenken en zelfbeproeving dringt.

Vooral met het oog op gelijken arbeid als die van Moody en Sankey in onze Evangelische Samenkomsten, past de vraag: *waarin* ligt onze kracht? of wel: wat is de oorzaak van onze *zwakheid?*

Wij zouden zeer ondankbaar zijn en grootelijks zondigen tegen den Heer, indien wij miskenden de rijke zegeningen op elke samenkomst ons van den Heer geschonken. Wandelen wij niet te midden der geredden ons door den Heer op de samenkomsten gegeven? Zijn het voor de Gemeente zelf geen tijdperken van verkwikking en verlevendiging? Hebben wij ooit samenkomsten gehouden, dat er geen zielen gered werden? Maar toch..... hoe dankbaar voor de droppelen en beekjes, onze ziel dorst naar dien alles overweldigenden stroom. En zagen wij daarvan ook al bij enkele samenkomsten een begin, 't stuitte zoo spoedig, en onze stemming was immer: „dankbaar, maar niet voldaan."

Ik geloof, God wil ons meer geven. Immers Hij is zoo rijk, zoo mild, en Zijn beloften zijn zoo groot; maar er zijn hindernissen, die den stroom terughouden.

O, dat wij ons zelven beproeven.

Dat ons oog niet zij op de sprekers of hun aantal. Dat wij onze verwachting niet hebben van welsprekendheid. Zie het aan Moody. Wij hebben behoefte aan meer *kracht*, aan kracht *uit den hoogen*, aan kracht des *Heiligen Geestes*.

Er moet meer ernst komen. De nood der zielen moet dieper gevoeld worden, de liefde van Christus ons meer doordringen, opdat ze ons dringe. Er moet een wegdoen van al het onreine bij ieder geloovige zijn; een zich heiligen, zich wijden tot dit heilige werk zijn, opdat de duive des Geestes niet schuw worde en van ons wijke. O, dat worstelen om zielen, 't worde meer bij ons gevonden.

De Heer bekwame zijne Gemeente genadiglijk tot de draagster Zijner groote kracht.

Sneek. J. HORN.

LIEFDEBANDEN.

Kosroes Parvis, koning der Perzianen, had onder zijne krijgsheiren een veldheer, Rustem geheeten; een man met buitengewone bekwaamheden, maar ook met meer dan gewone prikkelbaarheid. Door de soldaten werd hij de „rechterarm des konings" genoemd. Jaren lang had hij zijn vorst trouw gediend, en had zich door zijne roemrijke daden een hoog aanzien in het leger verworven. Eens zag hij zich door den koning beleedigd en werd zoozeer door die beleediging gekrenkt, dat hij poogde een formeel oproer onder het krijgsvolk te bewerken. Toen zijn boos voornemen aan den koning bekend werd, sprak deze bij zichzelven, wanneer deze eerzuchtige, die door de krijgslieden bijna als een God vereerd wordt, de vaan des oproers tegen mij verheft, dan weet ik waarlijk niemand, dien ik tegen hem zou kunnen over stellen. In deze verlegenheid wendde de koning zich tot zijne raadsheeren, en deze adviseerden, dat hij dien machtigen verrader onverwijld in boeien behoorde te staan. Onder voorgeven, dat hij hunnen raad wilde opvolgen, verliet hij hen, en ontbood den misnoegden Rustem onmiddelijk voor zich. In plaats echter van met boeien overlaadde hij hem met nieuwe weldaden en hooge vereering; verzocht verschooning voor de aangedane beleediging, roemde hoog zijne verdiensten en verzekerde hem van zijne gunst. Deze grootmoedigheid des konings trof den trotschen man zóó, dat hij niet alleen zijn boos voornemen opgaf, maar den koning met onwrikbare trouw onderworpen bleef.

„Ziet," sprak de koning nu tot zijne raadsheeren, „ik heb uwen raad opgevolgd. Ik heb Rustem met den allersterksten band gebonden. Voor handen en voeten gebruikt men velerlei banden en ketenen, en die zijn wreed en slechts tijdelijk; voor harten gebruikt men er slechts ééne — de liefde — en die is voor allen eeuwig.

Gr. N. v. B.

GEDACHTEN.

De gezichteinder van onzen geest wordt wijder, niet doordat wij meer van de dwaling, maar van de waarheid zien.

J. F. CLARKE.

De liefde is het licht, waarbij wij God zien, waardoor wij Zijn' bijbel, onzen plicht en Zijne leidingen met de wereld verstaan. Bij haar licht verstaan wij ook onze eigene harten en die onzer medemenschen.

CHARLES KINGSLEY.

Het is niet genoeg, dat wij de waarheid genieten, wij moeten er door gevoed worden als de insecten door een blad, totdat het geheele hart hare hoedanigheden overgenomen heeft en die in iederen vezel toont.

COLERIDGE.

In de dingen des Vaders te *zijn*, zegt veel meer dan daarmede in aanraking te komen. Men kan deelnemen aan de evangelieprediking, deelnemen aan de avondmaalsviering, niet zonder aandoening, niet zonder ernst, niet zonder goede voornemens, en toch gezegd worden, niet *in* deze dingen te *zijn*.

BEETS.

GEMEENTE NIEUWS.

DEVENTER. Als de lezers van ons blad de „Christen" ontvangen is de Samenkomst haast ten einde, die hier en in Zutfen, van 28 Januari tot en met 1 Februari, wordt gehouden. Hiervan hopen wij in het eerstvolgende nummer verslag te doen.

In een der achterbuurten der stad hebben wij in het einde des vorigen jaars een Zondagschool geopend, die een veertigtal kinderen telt.

Dringend is de behoefte aan een geschikte plaats voor evangelie-verkondiging, want het gaat hier als overal, men kan de menschen in geen particuliere woning krijgen. Zou er misschien een zijn, die den eersten stoot wil geven tot het bouwen van een lokaal of kerkje.

—

HENGELOO. Het geboortefeest onzes Heilands mochten wij, behalve met de Gemeente, met een groote schare kinderen, die onze zondagscholen bezoeken, vieren. Zoo hier als te Borne en ten huize van den WelEd. Heer van Alphen plantten wij den kerstboom.

Op Nieuwjaarsdag hadden wij, als naar gewoonte, onze jaarlijksche Gemeente-vergadering. Zij was tamelijk bezocht. Br. J. Kuipers, die als Ouderling moest aftreden, werd door de Gemeente herkozen. Van de broeders J. Haverkate en J. F. Schulzt, die als Bestuursleden moesten aftreden, werd de eerste herkozen en in de plaats van de andere br. B. J. Pauser gekozen.

De stoffelijke aangelegenheden der Gemeente waren in het verloopen jaar veel verbeterd, daar de opbrengsten f 150.— meer bedroegen, dan een jaar vroeger. Wij hebben ruime stof om den Heere te danken.

De Gemeente heeft weer haar verlangen te kennen gegeven naar de samenkomsten. De Heere besture het zoo, dat wij de Broeders in het voorjaar hier zien, en met hen een heerlijke opwekking.

—

HAARLEM. Wij verheugen ons over de oprichting eener Jongelingsvereeniging.

Den 2e Kerstdag zagen wij de 225 leerlingen onzer zondagscholen rondom een met vruchten beladen en met 70 lichtjes verlichten kerstboom geschaard Onze lokaliteit noodzaakte ons echter de kinderen in drie partijen te splitsen en ze op afzonderlijke uren feestelijk te vereenigen. 't Was een zeer drukke, maar ook heerlijke dag. De zondagscholen nemen in bloei toe.

Op Zondag 6 Januari werd een Zuster op verzoek der Gemeente te Amsterdam tot 's Heeren dood gedoopt. Daarna vereenigden wij ons rondom 's Heeren disch en genoten veel in 's Heeren gemeenschap en die der heiligen.

LIEFDEGAVEN.

Met hartelijken dank door mij ontvangen voor het lokaal „Silo" te Zutfen:

DEVENTER: van zr. B. 50 cts.; van de Vrouwenvereeniging f 2.50.

ZUTFEN: van N.N. 25 cts.; van br. K. arbeidsloon f 20.00 en nog vijf losse banken.

FOXHOL: van de Gem. f 5.—.

GRONINGEN: van br. van B 50 cts.

HEIDENSCHAP: van zr. J. 50 cts.

Wij hebben op 't oogenblik nog dringend hulp noodig. De loopende uitgaven zijn meer geweest als wij vooraf konden vermoeden, dit zal elk beseffen, die een huishouding heeft opgezet.

Er zijn nog Gemeenten uit wier midden niets is ontvangen, en toch gelooven wij, dat ze gaarne medewerken tot uitbreiding van Gods koninkrijk, ook ter dezer plaatse. Ten dien einde zien wij verlangend uit naar een bevredigend antwoord.

Met blijdschap kan ik vermelden, dat de opkomst tot nu toe verre de verwachting overtreft, vooral des Vrijdagsavonds.

De zondagschool wordt reeds bezocht door 45 kinderen.

B. ROELES.

Voor de opleiding van Jongelingen voor de Evangeliedienst met hartelijken dank ontvangen van P. v. d. K. te Alkmaar f 4.00.

Naardien er nog een aanzienlijk tekort is wordt deze zaak met liefde en ernst aan alle belangstellenden aanbevolen.

H. Z. KLOEKERS.

ABONNEMENTSGELDEN.

Zeer vriendelijk verzoeken wij onze geachte abonné's op onderstaande plaatsen ons het verschuldigde bedrag over 1883, zijnde *f* 1.—, per postwissel over te maken; des verkiezende na aftrek der verzendingskosten.

Die alleen of bovendien een Jaarboekje ontvingen, verzoeken wij dat bedrag mede over te maken.

Apeldoorn.	**Nieuwediep.**
Doetinchem.	**Nijmegen.**
Goes.	**Oudega (W.)**
Gorinchem.	**Schiermonnikoog.**
Hemmen.	**Schoonderloo.**
Hollum.	**Vorden.**
Hommerts.	**Woudsend.**
Makkum.	**IJlst.**

Adres: J. HORN te SNEEK.

SNELPERSDRUK VAN J. J. WIARDA, TE SNEEK.

No. 28. 15 Februari 1884. 3de Jaargang.

DE CHRISTEN,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:

Per jaar, franco per post . . . . . *f* 1.30

Enkele nummers . . . . „ 0.10

Bijdragen en Ingezonden Stukken

WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,

Adres: H. Z. KLOEKERS, te Nieuwepekela.

Adres voor Administratie: J. HORN te Sneek.

Advertentieprijs:

Een tot vijf regels . . . . *f* 0.50

Elke regel meer. . . . . „ 0.05

Groote letters naar plaatsruimte.

WEEST GEWAARSCHUWD.

Na eene afwezigheid van drie jaren keerde mijn vader terug naar het huisgezin, dat hem dierbaar was. Hij had zijne laatste reis gemaakt, en verheugde zich te kunnen rusten van de zee en hare gevaren. Gedurende zijn afwezigheid was ik van een kind — ik was de jongste — tot een ruw, zorgeloos en eigenzinnig jongeling opgegroeid. De vriendelijke stem van mijne moeder had haren invloed op mij verloren; ik was dikwijls eigenzinnig en ongehoorzaam. Ik meende dat een jongen van mijn leeftijd moest toonen den invloed van eene vrouw en moeder ontwassen te zijn. De terugkomst van mijn vader was mijn geluk. Al spoedig bespeurde hij den geest van opstand, die in mij woelde. Ik zag door zijne houding, dat mijn gedrag hem mishaagde, alhoewel er nog al eenige dagen voorbijgingen vóór hij er met mij over begon te spreken.

De maand October was aangebroken, en op zekeren achtermiddag in die maand, terwijl het schoon weer was, en de goudgeele kleur de boomen sierde, zeide mijn vader: Kom jongen, neem uwen hoed en stok. Wij zullen eens eene wandeling maken. Ik deed zoo, en wij gingen langs een nauwe steeg naar een open veld, dat tot uitspanning voor de kinderen van die plaats gebruikt werd.

Nadat mijn vader voor eenige oogenblikken op aangename wijze over verschillende onderwerpen met mij gesproken had, vraagde hij, of ik die groote schaduw wel zag, die door eene massa rotsen op dat land geworpen werd.

Ik antwoordde bevestigend.

„Dat land was het eigendom van mijn vader," zeide hij. „Toen ik een kind was, was het mijn speeltuin, en die rots is mij tot een baken. Zoo dikwijls ik haar zie, herinnert zij mij aan een donker punt in mijn leven, eene gebeurtenis zoo pijnlijk om aan te denken, dat, ware het niet om u te waarschuwen, ik er van zwijgen zou. Luister dan, mijn jongen, en leer wijs te zijn uit de dwalingen van uwen vader."

„Mijn vader stierf. toen ik een kind was. Ik was zijn eenigste zoon. Mijne moeder was een zachtaardige, liefhebbende vrouw, eene zorgende moeder voor hare kinderen, en door alle menschen geacht en bemind. Ik herinner mij nog haar bleek maar schoon gelaat — haren zachten en vriendelijken lach — hare schoone en teedere stem. Toen ik nog klein was beminde ik haar zeer. Ik was bijna nooit van hare zijde, en omdat zij vreesde, dat ik te zeer verwend zou worden zond zij mij te zijner tijd naar eene kostschool in het dorp. Nadat ik daar eenigen tijd met wilde en ruwe jongens had omgegaan, verloor ik voor een groot deel de liefde voor mijn te huis en den eerbied voor mijne moeder, zoodat het haar steeds moeielijker viel om mijne driftige natuur te beteugelen. Ik dacht, dat het op mijn leeftijd paste om haar gezag en mijn gemoed te weerstaan, alhoewel ik wist, dat ik haar smart aandeed en mijn geweten mij beschuldigde. Wat ik het meest vreesde was een *meisje* genoemd te worden. Ik kon het niet verdragen, dat mijne schoolkameraden zeiden, dat ik mijne moeder aan de kleeren, of aan den pappot hing. Van een stil en huiselijk kind werd ik spoedig een wilde uithuizige jongen. Mijne lieve moeder gebruikte alle soorten van beweegredenen om mij mijn geluk en genoegen te huis te doen zoeken, en deed al wat zij kon om het mij te huis aangenaam te maken, en mijne zuster volgde haar voorbeeld van zelfverloochening, en zocht mij te leiden, door allerlei soort van spel en vermaak voor mij uit te denken. Ik bemerkte dit alles wel, maar in plaats van mij er door te laten bewegen, verzette ik mij des te meer, uit vrees voor een lafaard gehouden te zullen worden.

„Het was op een namiddag als deze, toen ik op het punt stond van den maaltijd op te staan om den tijd tusschen de morgen- en avondschool op straat door te brengen, dat mijne moeder hare hand op mijnen schouder legde, en in zachtheid maar met beslistheid zeide: „Mijn jongen, ik verlang dat gij eens met mij gaat." Ik wilde tegen haar opstaan, maar daar was iets in hare handelingen, dat mij thans ontzag inboezemde. Zij zette haren hoed op en zeide: „Wij zullen eens een kleine wandeling nemen." Ik volgde haar zwijgende. Toen wij de deur uitgingen zag ik een van mijne woeste kameraden om het huis loeren. Ik wist dat hij op mij wachtte. Toen ik hem voorbij ging lachte hij mij uit. Mijn hoogmoed was gekwetst. Hij was een zeer slechte jongen maar eenige jaren ouder dan ik, en oefende eenen grooten invloed over mij uit. Pruilend volgde ik mijne moeder totdat wij de plaats bereikten, daar we nu staan, onder de schaduw van deze rots. O mijn jongen! als ik dat uur uit mijn geheugen kon wisschen, ik gaf gaarne alles, dat de wereld mij kan geven, voor de rust die dat aan mijn geweten zou geven. Maar neen! gelijk deze dorre rots zoo staat mijne schuld mij immer voor den geest.

„Mijne moeder, die niet sterk van gestel was, zette zich neêr, en wenkte mij om naast haar te gaan zitten. Haar oog, zoo vol van droefheid schijnt mij nog aan te staren. Ik wilde niet zitten, maar bleef gemelijk bij haar staan. „Hendrik, mijn jongen," zeide zij, „hebt gij alle liefde voor uwe moeder verloren?" Ik antwoordde niet. „Ik vrees er voor," hernam zij; „en moge God u leiden om uw hart te leeren kennen, en mij om mijnen plicht te doen." Daarop sprak zij met mij over mijn gedrag en de vreeselijke gevolgen, die het na zich zou slepen. Door tranen en smeekingen poogde zij eenen goeden indruk uit te oefenen. Zij bracht het leven en voorbeelden van groote en goede mannen voor mijne aandacht om mijn eergevoel te prikkelen. Ik werd bewogen, maar was te trotsch om het te toonen, en bleef als een stomme aan hare zijde staan, denkende: „wat zullen mijne kameraden er van zeggen, als ik, na al mijn gezwets, mij eindelijk overgeef om door eene vrouw geleid te worden?"

„O! welk eene foltering stond op haar gelaat te lezen, toen zij bemerkte dat alles, wat zij gedaan en geleden had, niet in staat was om mij te bewegen! Maar ik achtte het niet. Zij stond op om naar huis te gaan, en ik volgde haar in de verte. Zij sprak niet meer met mij, totdat wij bij de deur stonden. Toen zeide zij: „Het is nu schooltijd. Ga, mijn kind, en laat mij u nogmaals smeeken om toch te denken aan hetgeen ik tot u gesproken heb."

„Ik wil niet naar school," zeide ik.

„Zij stond geschokt, verbaasd; maar zeide op vasten toon: „Zekerlijk, Hendrik, gij zult gaan; ik gebied het u."

„Ik wil niet," zeide ik op uitdagenden toon.

„Een van beide dingen zal geschieden, Hendrik, — gij moet terstond naar school gaan of ik zal u opsluiten in uwe kamer, totdat gij beloven zult, dat gij mij in de toekomst onvoorwaardelijk gehoorzamen wilt."

„Ik tart u om dit te doen," zeide ik: „gij zult mij niet op mijne kamer brengen."

„Hendrik, gij hebt te kiezen," zeide zij, terwijl zij haren hand op mijnen schouder legde. Zij beefde en was doodelijk bleek.

„Als gij mij aanraakt, zal ik u een schop geven," zeide ik, verwoed. Ik wist niet wat ik zeide!

„Wilt gij gaan, „Hendrik?"

„Neen!" antwoordde ik, terwijl ik als versteende.

„Volg mij dan," zeide zij, terwijl zij mij ferm bij den arm vatte. Ik hief mijne voet op. („O mijn zoon, luister naar uwen vader!") Ik schopte haar, mijne zwakke, liefhebbende moeder! Mijn hooft draait mij, terwijl ik er aan denk! Ik schopte mijne moeder! mijne liefhebbende, mijne zwakke moeder! Moge God het mij vergeven, want ik kan het mijzelven nooit vergeven. Zij waggelde eenige stappen terug en leunde tegen den muur. Zij

keek mij niet meer aan. *Ik zag* hoe haar het hart klopte. „O God!" riep zij uit, „vergeef hem; hij weet niet wat hij doet!" De tuinman, die juist de deur voorbij ging, zag mijne moeder daar doodbleek en niet in staat om te staan, leunende, en — stond stil. Zij wenkte hem toe en zeide: „Neem dezen jongen en sluit hem op in zijne kamer," en wendde haar oog van mij af. Toen zij hare kamer binnen ging, zag ik om, en tevens hoe zij mij aanzag met een oog van bittere droefheid en tevens van innige moederliefde. Het was de laatste blik van een door diepe droefheid gebroken hart!

Een oogenblik later was ik in mijn eigen kamer opgesloten. Voor een oogenblik dacht ik er aan mij uit het venster te laten vallen om mijn nek te breken, maar ik vreesde voor den dood. Ik had geen berouw. Bij oogenblikken was mijn hart gevoelig, maar dan kwam de hoogmoed weer boven en fluisterde mij in om niet toe te geven. Het droevige gelaat van mijne moeder vervolgde mij. Ik ging op mijn bed liggen en viel in slaap. Te middernacht werd ik wakker, verstijfd door de vochtige nachtlucht, en verschrikt door akelige droomen. Ik verlangde op dit oogenblik mijne moeder te zien, maar mijne deur was gesloten. Toen het morgenlicht aanbrak waren mijne angsten geweken en voelde ik mij weder sterk om alle goede indrukken te weerstaan. De bediende bracht mij mijn eten, maar ik wilde het niet aanraken. De dag viel mij lang. Tegen den avondschemering hoorde ik een zachten tred bij mijne deur. Het was die van mijne zuster, die mijnen naam noemde, en zeide:

„Hendrik! wat kan ik voor u aan moeder zeggen?"

„Niets!" antwoordde ik.

„O Hendrik! om mijnentwil, om ons allen, zeg dat gij berouw hebt — laat mij moeder mogen zeggen, dat gij berouw hebt — zij verlangt om u te vergeven."

„Ik wil niet naar school gestuurd worden tegen mijnen wil," zei ik.

„Maar gij wilt toch gaan, als moeder het verlangt, lieve Hendrik," zeide mijne zuster, smeekende.

„Neen! ik wil niet," antwoorde ik, „en gij behoeft er geen woord meer over te spreken."

„O! mijn broeder, gij zult haar vermoorden! Gij zult haar vermoorden, en nooit een gelukkig oogenblik weer hebben."

Ik antwoordde niet. Mijn gevoel was getroffen, maar ik wederstond den vriendelijken invloed er van. Mijne zuster riep, maar ik wilde niet meer antwoorden. Ik hoorde, dat zij zich langzaam verwijderde, en ik wierp mij op nieuw te bed om eenen ellendigen, verschrikkelijke nacht door te brengen. O God! hoe verschrikkelijk, hoe ellendig!

„Den volgenden morgen kwam een andere, langzamer en zachter voetstap dan die van mijne zuster mij verontrusten, en eene andere stem noemde mijnen naam; het was mijne moeder, zeggende: „Hendrik, mijn jongen, zal ik binnen komen? Hebt gij berouw over hetgeen gij gedaan hebt?"

„Ik kan niet zeggen, wat geest het was, die op mij werkte en mij zoo in strijd met mijn gevoel deed spreken. De teedere stem van mijne moeder drong mij door merg en been, de ijskorst van mijn hart scheen te smelten, en ik wenschte mij om haren hals te werpen, maar deed het niet. Ik loog, toen ik zeide, dat ik geen berouw had. Ik wenschte haar terug te roepen, maar deed het niet.

„Niet lang daarna werd ik uit mijnen onrustigen slaap gewekt door het geroep van mijne zuster: „sta op; Hendrik, sta op. O! wacht geen oogenblik langer. Sta op, ga met mij; moeder is stervende." Ik meende dat ik droomde, stond op, half onbewust van hetgeen ik deed en volgde mijne zuster. Ik vond mijne moeder gekleed en bleek en koud als marmer op het bed liggen. Zij had zich gekleed op bed laten vallen om een weinig te rusten, en opstaande om weder naar mij heen te gaan was zij door eene zware hartklopping overvallen en in onbewusten toestand naar hare kamer en bed gebracht.

„Ik kan u niet vertellen, welk een angst mij aangreep, toen ik haar daar zoo zag liggen, mijne wroeging was verschrikkelijk; tienmaal verschrikkelijker bij de gedachte, dat zij van mijn berouw geen kennis meer kon bekomen. Ik zag dat ik de moordenaar van mijne moeder geworden was. Ik viel naast haar op het bed. Ik kon niet schreien. Mijn hart scheen in mijn binnenste te verdroogen; mijn hoofd brandde mij verschrikkelijk. Mijne zuster sloeg haren arm om mij heen, en weende in stille moedeloosheid. Eensklaps bemerkten wij eene lichte beweging van moeders hand, en hare oogen werden geopend. Zij had hare bewustheid weder gekregen, maar kon niet spreken. Zij zag mij aan en bewoog hare lippen. Ik kon haar niet verstaan! „Moeder, moeder!" riep ik, „o! zeg slechts, dat gij mij vergeeft!" Zij kon het met haren mond niet meer doen, maar drukte mijne hand. Zij poogde mij vriendelijk aan te lachen, en hare bleeke, magere handen opheffende nam zij de mijne en sloeg hare oogen naar boven. Ik viel naast haar op mijne knieën. Zij bewoog hare lippen en — stierf. Ik bleef geknield aan de zijde van mijne lieve moeder liggen, totdat mijne teedere zuster mij verwijderde. Zij poogde mij te vertroosten, want zij besefte de zwaarte van den last, die mij drukte, een last zwaarder dan de droefheid over het verlies eener teeder lievende moeder — want het was de last, de zware last van mijne gruwelijke zonde. De vreugde mijner jeugd had mij voor altijd verlaten!

„Mijn zoon, God is zóó barmhartig, dat Hij alle *berouwhebbende* zondaren om Christus wil vergeeft, ook zonden als deze; maar daar is, zelfs wanneer de zonden vergeven zijn, eene foltering bij de gedachte aan zulke misdaden, die tot het einde des levens blijft voortleven."

Mijn vader eindigde zijn verhaal en verborg zijn aangezicht in zijne handen. Ik zag en voelde de strekking van zijn verhaal op mijn eigen gedrag en karakter, en heb het ter harte genomen!

Kinderen, die het bestuur van uwe getrouwe moeders, of van getrouwe ouders veracht; die u door ondeugend gezelschap laat verleiden om haar gezag van u te werpen, en meent, dat gij u dan eens moedig en mannelijk gedraagt. *Weest gewaarschuwd!* Hebt den moed liever om gehoorzaam en deugdzaam te wezen. Verzamelt u toch geene bittere gewetenswroegingen op aarde. Zoekt liever de gemeenschap Gods en Zijner vrienden tot uwen troost in leven en sterven. *Weest gewaarschuwd!*

EVANGELISCHE SAMENKOMSTEN

DEVENTER EN ZUTFEN.

In de hier genoemde steden zijn in de week van 28 Januari tot en met 1 Februari j. l. „Evangelische Samenkomsten" gehouden door de broeders N. van Beek, J. Horn, J. de Hart en B. Roeles, de laatste in deze plaatsen werkzaam als Evangelist,

Het was eene niet geringe teleurstelling, dat br. Kloekers bedankte voor de uitnoodiging, en met hem br. Jonker (Evang.) te Meppel, en br. G. Kuipers (Evang.) te Lemelerveld, die hunne medewerking hadden toegezegd.

In beide steden was de Samenkomst afgekondigd, die gelijktijdig zou plaats vinden, waardoor de arbeid dubbel zwaar werd, en de broeders telkens heen en weer moesten reizen. In elk geval hebben wij hier uit geleerd, dat twee sprekers voor eenen avond te min zijn; vooral met het oog op de navergaderingen.

Desniettemin zien wij met blijdschap terug op den arbeid dier week, want avond aan avond mochten wij voor eene aandachtige [1]) toenemende menigte optreden, en spreken naar de mate der gaven, die God een iegelijk onzer heeft toegedeeld.

In deze wijze van arbeid, vindt men dan trouwens ook een groote troost en een heerlijke bemoediging in de woorden van Jezus: Joh. 4 : 35.

In Deventer was de opkomst veel grooter dan ten vorige jare, en in Zutfen was ons lokaal steeds vol. Niet enkel zien wij met dank aan God achterwaarts, omdat zoovele menschen onder het Evangelie kwamen, maar vooral hierom — dat er zondaren, van de dwaling huns wegs bekeerd, tot den Heiland kwamen.

In Deventer kunnen wij op een *zestal* wijzen, en te Zutfen op ruim *twintig*, behalve degenen van wie men later niets hoorde. Het blijft steeds eene verkwikking de hemelsche bloesem van blijdschap te bespeuren op de gezichten dergenen, die zoo kort geleden nog gerimpeld bleken door de wroeging der zonde. En straks, als de bloesem zich tot vrucht zet, en die zich weer ontwikkelt tot volle rijpheid, zal de vreugde geen einde nemen.

Of allen, die den Heer beleden, standvastig zullen blijven, zal de tijd moeten leeren. Hier past ons zwijgen en geduldig wachten op de uitkomst, want wij mogen niemand verdenken, hoewel telkens de ervaring ons leert, dat niet allen met eere den strijd doormaken; de een is niet bestand voor de verleiding en een ander bezwijkt door onbeslistheid in de verzoeking. Daarom blijft steeds het wachtwoord: „*Waakt* en *Bidt*.

Zooals ieder geloovige bij ervaring weet is het gemakkelijker te belijden dan te beleven, en de aanvallen des Satans komen vooral op de pasbekeerden af, nu in de gedaante van een brullend wouddier, en dan, nog gevaarlijker, in het verleidend kleed van een Engel des lichts. Sommigen bezwijken in den storm, anderen worden medegesleept door het zoete gefluit van den Vogelvanger, die zijn doodelijk striknet heeft uitgespannen. Doch alles bewijst, dat de toeleg is, om de zielen van Christus af te voeren.

God geve — en Hij wil het — dat onze lieve Broeders en Zusters in plaats van zulke teere plantjes te gaan bevitten en te miskennen — ja, wat nog erger is te bemoeielijken en te bestrijden, — hen veeleer aankweeken en beschutten door gebeden en troostwoorden, want der menschen zielen zijn te kostelijk dan dat men er mede zou spelen.

Wij hebben dikwijls ondervonden, dat zulke zwakke schepsels, door laster en miskenning van de wereld, soms harde proeven hebben door te staan; en dat niet zelden van de zijde der geloovigen ziel-doodende aanmerkingen worden gemaakt, vooral wanneer het kerkisme of de jalousie in het spel komt.

Ieder wete, dat zoo vaak men een vlinder (hoe schoon ook in kleurenpracht uitgedoscht) aanraakt, van het meel zijner vlerken aan de vingers blijft kleven, en dat men zulks zoo dikwijls kan herhalen, dat hij op het laatst niet meer in staat is te vliegen.

M. a. w. men kan een ziel zoolang bedillen, dat haar de vlucht op de vleugelen des gebeds wordt belemmerd, en haar de vrijmoedigheid geheel wordt ontnomen, en zij in twijfel wegzinkt om, overladen met zelfverwijt, weder te keeren in den stroom der wereld, zich badende in de zonde en de uitgietingen der overdadigheid. Dat dan een iegelijk Christen zijn roeping kenne, want ook daarvan zal men Gode rekenschap moeten geven in dien grooten en doorluchtigen dag.

Niemand mag een lijdelijk toeschouwer zijn of blijven, maar behoort de handen aan den ploeg te slaan tot krachtige medewerking in de bevordering van Gods koninkrijk hier op aarde, opdat in de eeuwigheid niemand onzer beschaamd hebbe te staan.

We kunnen niet nalaten om er nog eens op te wijzen, dat in Deventer een beweging ten goede openbaar werd, niettegenstaande de bevolking zeer materialistisch is, en van godsdienst weinig wil weten. We gelooven, dat er zegen zou komen, konden wij in deze richting voortwerken; de meetings zouden een dubbele vrucht afwerpen; maar wij stuiten steeds op het gemis van een geschikte plaats voor openbare prediking. Zien wij daarbij op de weinige financieele kracht, die wij bezitten, dan ontvalt ons de moed, en

[1]) Alleen op Donderdagavond werd eenige stoornis gewekt door een aanbidder van Bacchus, die door den sterken arm der politie werd verwijderd.

wij zinken in diep gepeins terug, vreezende dat — hoe noode zulks ook geschiede — de arbeid, hier met lust aangevangen, moet worden gestaakt. Op de dankstond Zondagavond bleek weer (als zoo dikwijls, wanneer meer menschen komen dan het gewone getal) het ontoereikende van een huiskamer voor openbare bijeenkomsten.

In Zutfen waren meer dan *honderd* menschen opgekomen om Zaterdagavond de dankstond bij te wonen, waardoor, naar onze meening, het doel is mislukt; maar waarin de Heer toch kennelijk openbaarde, dat Hij in ons midden was, doordat nog een jongeling schreiende tot ons kwam om voor altijd zijn hart aan Jezus kwijt te worden. De aanwezige toegebrachten waren zeer opgewekt, en getuigden van den vrede hunner harten, en den zegen, dien zij hadden ervaren, zoodat er veel stof tot danken was in ons hart, meer dan wij in woorden konden uitspreken.

Des Vrijdagsavonds voor de Samenkomsten had ondergeteekende gesproken over Joh. 4 : 35, en voelde zich zeer opgewekt om, des Zondagsmorgens na de meetings, te prediken over Ps. 126, want, waarlijk „de Heer heeft groote dingen bij ons gedaan, dies zijn wij verblijd."

Toen hij en een andere broeder des Zondagsmiddags nog enkele menschen bezochten kwamen zij bij eene vrouw op middelbaren leeftijd, die gedurig, onder een vloed van tranen, hare vreeze voor de eeuwigheid, en het gevoel harer zonde, te kennen gaf. Hare zuster, zei ze, ried haar steeds aan om volhardend te blijven in het gebed, doch zij gevoelde geen verandering. Wat van zelf spreekt, wij wezen haar zonder omwegen op de aangebrachte verlossing en de reddende macht van den Heere Jezus, voor wien zij zich na weinige oogenblikken neer boog, en die haar vertroostend in de ziel fluisterde: „vrouw, ween niet; ga heen in vrede; Uw geloof heeft U behouden."

Veel belangrijks zou hier nog aan toe te voegen zijn, maar het dringend verzoek om kort te zijn noopt mij te eindigen met de bede, dat al de kinderen Gods mogen worden opgewekt om deel te nemen in den arbeid der reddende liefde, waarin God zoo duidelijk Zijn welbehagen toont.

DEVENTER, Febr. '84. B. ROELES.

ZENDINGSBERICHTEN.

INDIË.

Tot mijn grooten schrik las ik in 't vorig nummer van „de Christen," dat de inzenders verzocht werden hunne mededeelingen wat kort te maken. En dat, terwijl ik juist van plan was een soort van overzicht te geven van den godsdienstigen toestand in Indië! Een oogenblik dacht ik om het achterwege te laten en eenige berichten te geven over den arbeid der zendelingen, die daar tegenwoordig werken; maar wanneer de lezers zijn zooals ik, dan houden zij er van, om eerst een weinig algemeene kennis van iets te hebben, en later meer de bijzonderheden te vernemen, en daarom besloot ik mijn plan maar uit te voeren, met de belofte, dat, moge het *overzicht* al niet uitmunten door kortheid, ik voor de *berichten* later niet te veel ruimte zal vragen.

Wanneer wij over Indië spreken, dan hebben wij niet het oog op onze Oostindische bezittingen, ook niet op West-Indië, maar op het zuidelijke deel van Azië, en wel voornamelijk Hindostan. Geheel Indië, het eiland Ceylon er bij gerekend, telt eene bevolking van tusschen 2 en 300,000,000 zielen. Deze zijn voor 't grootste deel Hindoes; voorts vindt men er Mongolen, Afghanen, Arabieren, Joden enz. Men vindt er verschillende godsdiensten, waarvan de eigenlijke Hindoesche de meeste aanhangers telt, die evenwel ook weer zijne onderdeelen heeft, welke soms door reizigers in Indië worden verhaald als voor geheel Indië te gelden, terwijl zij zich slechts tot betrekkelijk kleine gedeelten bepalen. Volgens hunne Veda's (heilige boeken) waarvan één minstens 1400 jaar vóór Christus geschreven is gelooven de Hindoes in éénen grooten geest. In een dier boeken zegt de schrijver: „Er is één levende en ware God, eeuwig, zonder lichaam, ongedeeld, zonder hartstocht, almachtig, alwijs en goed, de Schepper en onderhouder van alle dingen. Hij is alwetend, maar niemand kent Hem; men noemt Hem den grooten, wijzen geest." Op eene andere plaats: „Gij, o God, zijt het ware, eeuwige, zalige licht van allen tijd en ruimte. Uwe wijsheid erkent duizende wetten, en toch handelt gij altijd vrij en tot uwe eigene eer. Gij waart vóór alles, wat wij vereeren; U zij lof en aanbidding." „Men kan God kennen uit de wet, die hij gegeven heeft en door de wonderen, die Hij in de wereld werkt. Men ontdekt Hem ook door het verstand, dat Hij den menschen gegeven heeft, en door de schepping en onderhouding van alle dingen. Wat Hij van de menschen vordert, is hoofdzakelijk liefde en geloof. Want zoo staat in onze wet van den dienst van den hoogsten God: de mensch moet Hem lief hebben, Hem met mond en hart gelooven en niets doen dan uit deze twee beginselen, overeenkomstig welke hij Hem aanroepen en zijne geboden onderhouden moet, zóó, dat hij zich in alles geheel naar Zijnen wil richt." Men zou zeggen, dat, wanneer deze heidenen geheel en al overeenkomstig hunne belijdenis leefden, de prediking van het Evangelie er gemakkelijk zou zijn. En toch zegt men: „Waar in de geheele wereld is een Satansburcht als in Indië?" Want behalve den grooten Geest, hebben zij drie hoofdgodheden, Brama, Vishnoe en Siva; dan volgt er eene menigte ondergoden; vervolgens een nog grooter aantal halfgoden, geesten, heilige wijzen en helden. Hunne vereering bestaat in offers, gebeden, wasschingen, bedevaarten naar heilige plaatsen en boetedoeningen. Tot voor weinige jaren werden de weduwen met hare overleden echtgenooten verbrand of levend begraven, maar sedert is daar door de Engelschen, die er heerschappij voeren, een einde aan gemaakt. Behalve de priesters of Braminen, die in de tallooze, soms in rotsen uitgehouwene tempels dienen, heeft de Hindoesche godsdienst ook monniken of fakirs, die een kluizenaars leven leiden, zich de strengste onthouding voorschrijven, en zich op de vreeselijkste wijze pijnigen. Sommigen houden den arm zoolang in de hoogte, totdat hij verstijft; anderen drukken zoolang de hand inelkander, totdat de nagels in het vleesch groeien; nog anderen liggen op met spijkers beslagene planken enz.

Een groote hinderpaal voor de zending is het *kastenstelsel*. Het volk is namelijk in vier hoofdkasten verdeeld, waarvan de Braminen de voornaamste uitmaken, de koningen en krijgslieden de tweede, de handwerkslieden de derde en de arbeidende klasse de vierde vormen. Deze *kasten* houden zich op de strengste wijze gesloten voor personen, die er buitenstaan, en, wordt een der leden buiten zijne *kaste* gesloten, hetgeen altijd het geval is, wanneer iemand Christen wordt, dan is hij een verworpeling der maatschappij. Iedereen, zelfs zijne vrouw en kinderen verafschuwen hem en stooten hem van zich. Het is te begrijpen, hoe moeilijk het hierdoor is voor de zendelingen om toegang tot het volk te krijgen.

Behalve het eigenlijke volk vindt men er nog de Paria's. Deze menschen zijn bijna de dieren gelijk, behalve dat zonden, die men bij de dieren niet vindt, bij hen op de verschrikkelijkste wijze worden gevonden. Leugen, bedrog, diefstal, moord, en de afschuwelijkste misdaden zijn bij hen aan de orde van den dag. Het volk beschouwt hen dan ook als onreine wezens, en de minste aanraking met hen maakt onrein. Men verhaalt van eene vrouw, die radeloos bij eene breede rivier stond, waarin haar kind met den snellen stroom afdreef. Plotseling springt een man uit een boschje te voorschijn, werpt zich in de rivier, zwemt naar het kind en brengt het behouden bij de moeder. Deze ziet den redder aan, grijpt het kind en — slingert het terug in de rivier. Het was door de hand van een' Paria besmet! Men kan zich voorstellen, dat door zulk eene behandeling alles, wat in deze menschen nog overbleef, waaraan iets hoogers zou kunnen medegedeeld worden, geheel uitgedoofd wordt.

Zooals in het overzicht van China medegedeeld is, zijn er ook Boeddhisten in Indië. Dan vindt men er de Dschaina's, die eene afwijking zijn van de Boeddhisten. Zij gelooven, dat de mensch, die een rein leven leidt, van stap tot stap hooger klimt, totdat hij eindelijk tot de Nirwana geraakt, d. i. een zich verliezen, geheel oplossen in den grooten Geest.

Ook vindt men er de Sikhs of leerlingen. De stichter van dezen godsdienst was een zekere Nanaka, ongeveer 1500 na Christus. Hij predikte één God, die onzichtbaar is, en gedoogde geen beeldendienst. Hij zeide: „Trek een wapenrusting aan, die niemand leed doet; laat uw pantser uit inzicht bestaan en bekeer uwe vijanden tot vrienden; strijd met moed, maar met geen ander wapen dan het woord Gods." Tot 1695 toe vond zijne leer weinig aanhangers, en werden zij zeer vervolgd door de Mahomedanen. Toen stelde zich een zekere Guru Gowinda aan hun hoofd, die hen tot gewapende verdediging tegen hunne vervolgers aanspoorde, waarna zij zich zeer uitbreidden, en zich in de provincie Pendschab neerzetten, waar zij eene republiek vormden met 4 à 5 millioen inwoners. Hun godsdienst bestaat in gezangen, die Gods almacht en eenheid prijzen, gebeden, dat God hun de genade geve om hunne vijanden wel te doen, liefdemaaltijden, waaraan ook vreemden deel kunnen nemen, enz.

Mijn overzicht is reeds zoo lang geworden, dat ik het niet durf te wagen nog te vertellen van het werk der zendelingen daar, dat zeer belangrijk is. Daarover dus in een volgend nommer. A.

GOED NIEUWS UIT DEN VREEMDE.

In „der Wahrheitzeuge" van 1 Febr. lezen wij uit Hamburg het volgende: „Ons werd op den 2en Zondag dezes jaars een heerlijk genot bereid. De zendeling Clough, die ongeveer 20 jaren in Indië gearbeid en groote dingen beleefd heeft, vertoefde in ons midden. Hij is op de terugreis naar N. Amerika, en brengt berichten uit Ongole in Teluguland, waar de Heer sedert weinige jaren heerlijke dingen heeft doen zien in de bekeering van afgodendienaars. Toen hij van de duizenden verhaalde, die op éénen dag voor zijne woning verschenen met de begeerte om gedoopt te worden, dewijl zij hunne afgoden verlaten hadden, en voortaan als christenen wenschten te leven en te sterven; toen hij ons den doop van 2500 menschen op e e n e n dag schilderde, die naar apostolische wijze in een stroom, in de vrije natuur geschiedde, toen werden onze oogen met tranen gevuld, en wij prezen God.

Roept de Heere ons door zulke feesten niet toe, tot beschaming van ons ongeloof, dat wij, die slechts leerlingen der Apostelen zijn, nog heerlijker en grooter dingen beleven zullen dan de Apostelen zelf!

Men verlangt in den regel interessante verhalen te lezen en te hooren. Daartoe schildert men beelden, die de phantasie schept, maar wat wij van br. Clough hoorden, was interessanter dan de schoonste schilderingen, die ons ooit in novellen boeiden, en toch werd ons de letterlijke waarheid medegedeeld."

Gr. N. v. B.

GEDACHTEN.

De hooge bergen zijn onvruchtbaar, maar de dalen zijn met koren bedekt: zoo ook zijn de toonbeelden van Gods genade nederige zielen. Hoe armer van geest, hoe meer van ons zelven ontledigd, hoe meer wij begeerig zullen zijn naar geestelijke dingen, en — wij zullen verzadigd worden.

Dr. WORTHINGTON.

Zoo gij wat groots wilt, begin klein, want dan *groeit* het groote, en alle goed wat *groeit*, staat onder den zegen Gods, die alleen den

wasdom geeft! Zoo gij echter groot begint, hoe kan er dan nog wat groeien? Maar wanneer gij nu klein begint, ga er dan niet zelf, als iets groots, bij staan, want dan staat gij uw werk in 't licht, maar buig er u laag bij neder in het stof op uwe knieën, want zoo worden beide, het werk en zijn meester, groot.

J. DE LIEFDE.

Al het jagen naar grootheid komt nergens uit voort dan uit den wensch van zich omringd te zien van eene menigte personen en zaken, die den mensch verhinderen naar zich zelven in te zien, welk gezicht hem niet aangenaam is. PASCAL.

God dienen is regeeren. VONDEL.

GEMEENTE NIEUWS.

SNEEK. Het behaagde den Heer de Gemeente zwaar, zeer zwaar te beproeven en in diepen rouw te dompelen door het plotselinge overlijden van onzen veelgeliefden broeder

Johannes J. de Vries.

In de kracht zijns levens, in het midden zijner dagen, werd hij afgesneden uit het land der levenden. Vreeselijke koortsen maakten in zeer korten tijd een einde aan zijn voor ons zoo dierbaar leven.

Hij was een christen in den vollen zin des woords; een voorbeeld in het midden der broederen, een sieraad der Gemeente voor degenen, die buiten zijn.

In nederigheid en dienende liefde behartigde hij met voorbeeldeloozen ijver zijn taak als Penningmeester der Gemeente, en Vice-president onzer Zendingsvereeniging.

Zijn vrouw met 4 jeugdige kinderen liet hij, niet aan haar lot, maar aan zijn God, over.

Woensdag 6 Februari ging hij op 35-jarigen leeftijd tot de ruste zijns Heeren in. Zaterdag den 9e kwam de treurende Gemeente in haar bedehuis ter uitvaart bijeen en volgde zijn lijkbaar.

Bij Jezus zien we u weer,
o veelbeminde vriend;
Gij leeft thans bij den Heer,
op aard door U gediend.
Wij treuren bij uw graf,
en voelen ons beroofd,
Maar murmureeren niet; —
God gaf, God nam, de naam des Heeren zij geloofd.

—

AMSTERDAM. Was 1883 een jaar van verlies voor onze kleine Gemeente, onlangs brak de zon der blijdschap weder door, doordien een onzer broeders de vreugde smaakte de verhooring zijner gebeden vervuld te zien, daar zijne geliefde echtgenoot haar hart aan onzen dierbaren Heiland gaf, en bewees, dat ze niet meer haarzelven wilde leven, maar Dien, die ook voor haar gestorven en opgewekt is. Zij werd Zondag 6 Januari door den doop met Christus begraven om in nieuwigheid des levens te wandelen. Dit maakte een diepen indruk op de Gemeente, en vooral op een der broeders, wiens vrouw ook nog altijd zonder besliste keuze daarheen wandelde. Het leidde hem tot ernstig gebed, en ziehier de uitkomst: Terwijl hij op de vergadering was, en zijne vrouw, in bekommerden toestand over het heil harer ziel te huis liet, mocht hij bij zijne terugkomst uit haren mond vernemen, dat ook zij vrede had gevonden in het bloed van Jezus, en nu hare ziel en lichaam aan den Heere over gaf. De blijdschap van onzen broeder kende geene grenzen, en zijne blijdschap, en ook die der Gemeente, werd 3 Febr. l.l. nog meer bevestigd. Al vroeg in den morgen van genoemden dag hoorde men het gezang over Hollands velden ruischen, daar wij met eene schare van 17 broeders en zusters plaats hadden genomen in eene der waggons naar Haarlem, om ook deze zuster door den doop tot de Gemeente te doopen. Daarna vereenigden beide Gemeenten, die van Amsterdam en van Haarlem, zich rondom den disch om den dood des Heeren te gedenken. Daarna hadden wij een liefdemaal, en smaakten in ruime mate het genot van de liefelijke gemeenschap der heiligen. Tegen vijf uur drukten wij malkander de hand, en keerde een ieder weder naar het zijne. Deze dag was voor beide Gemeenten een ware feestdag. Mochten ook andere Gemeenten, en ook die van A. en H. meer zulke feesten vieren, en dan vooral ook zulken uitnoodigen, die anders nog dikwijls verre blijven staan, om ze langs zulken weg tot Christus te leiden. Dit is de wensch en bede van de inzenders van dit stuk.

Uwe broeders in Christus,
N. N.

—

FOXHOL. Op Vrijdag 1 Febr. l.l. vierden de Jongel. en Jongedochters-vereenigingen hier hun jaarfeest. Ter deelneming aan hunne feestvreugde hadden zij hunne zustervereenigingen te Stadskanaal, N. Pekela en Groningen, benevens eenige vrienden en vriendinnen van „'t Hoogeland," uitgenoodigd, welke allen van die uitnoodiging een dankbaar gebruik hebben gemaakt. Vooral de naaste buren te Groningen waren talrijk vertegenwoordigd. Het was een treffende aanblik zulk eene schare van jeugdige Discipelen en Discipelinnen (op enkele uitzonderingen na, kon dit van allen gezegd worden) met van vreugde stralende aangezichten, bij elkander te zien. Onwillekeurig fluisterde eene stem in ons hart, met het oog op den arbeid in Gods koninkrijk: Dit is het geslacht der toekomst.

Te zes ure des avonds werd de openbare Samenkomst geopend door den leider van het feest Br. van Beek van Groningen, waarna ZEw. een voor die gelegenheid passend woord sprak, naar aanleiding van Pred. 11: 9, 10.

Te 8 ure begon het eigenlijke feest.

Er heerschte over het algemeen eene opgewekte en toch ernstige stemming. Er werd gebeden, gedankt, gelezen en gesproken, en niet het minst, gelijk dat op een feest past, gezongen. Wij hoorden vele goede woorden; en vooral de eenvoudige getuigenissen van sommige jeugdige belijders des Heeren Jezus, betreffende hunne zalige ervaringen op den aanvang van hunne loopbaan, waren zeer verkwikkend. Zoo bezig, terwijl de trouwe Martha's zoo nu en dan met hunne vriendelijke aanbieding van spijs en drank tot voeding van de lichamen voor kwamen, was het middernacht geworden eer wij er aan dachten.

Twaalf uur. Dit uur bracht ons van den 1en tot den 2en Febr. over, iets, dat wellicht niet der vermelding waardig zal geacht worden, maar dat toch op dit feest niet zonder beteekenis was, gelijk we zien zullen. Op laatst vermelden datum toch zouden onze geliefde br. en zr. Lammers, die met zooveel toewijding, sedert vele jaren, de Gemeente des Heeren hier, in vele zaken van dienst waren hunne 35-jarige echtvereeniging herdenken. Dit kon, dit wilde men op dit feest niet onopgemerkt laten. Gelukwenschen en heilbeden werden onze broeders en zusters toegesproken, en God gedankt voor zijne bescherming en zegeningen zoo tal van jaren aan dit echtpaar rijkelijk verleend, terwijl het zangkoor van Groningen hun nog eenen heilwensch toezong.

Br. L. betuigde zijn hartelijken dank voor de betoonde belangstelling.

Een en ander maakte op ons eenen aangenamen indruk en deed ons zien hoe Jongelingen en Jongedochters, die den Heiland liefhebben zich kunnen vermaken, terwijl zij God verheerlijken.

God zegene deze vereenigingen en stelle haar ten zegen voor velen!

FOXHOL, Febr. '84. *Een feestgenoot.*

VARIA.

De opleidingschool, die te Londen onder leiding staat van den bekenden prediker C. H. Spurgeon, bestaat reeds 27 jaar. In dien tijd werden 625 jongelingen opgeleid, waarvan er nu 486 arbeiden als predikant, evangelist of zendeling. In de eigenlijke heidenzending werken 99 hunner.

—

Hier beneden beleven de geloovigen een stormachtigen winter; want de liefde van velen is verkoeld, en ongerechtigheid heeft de overhand. Zij worden gedeund door allerlei kwellingen. De wereld is als eene ijsvlakte, waarop zij voortdurend in gevaar zijn. Al hare bezittingen zijn als sneeuw; zij verblinden de oogen, en versmelten en verdwijnen. In dat betere land, waar Gij zijt, o liefelijk en liefhebbend God, en waar uw paradijs altijd schoon is en groen, zullen uwe heiligen den eeuwigen zomer genieten. O Heere God, ik heb genoeg gehad van deze wereld; laat mij uwe heerlijkheid zien, en de plaats vinden, waar ik Jezus kan aanschouwen. GOTTHOLD.

GEWOONTEN.

De Oud-Testamentische gewoonte om *met opgeheven handen* te bidden is een zinnebeeld van de *verheffing* der ziel tot God. Exod. 9: 29. 1 Kon. 8: 22. Ps. 141: 2. Jes. 1: 15.

Vrij algemeen is de gewoonte om met *gevouwen handen* te bidden, waarbij dan de kruisgewijze verbonden vingers op het kruis van Christus wijzen. Waarschijnlijk is zij door de eerste christenen ingevoerd, en is zij het zinnebeeld van „de *onmacht*," die ons tot God uitdrijft. Daarom zegt Matthias Claudius: „Het vouwen der handen is eene goede gewoonte, en heeft het voorkomen, alsof zich iemand op genade of ongenade overgeeft, en zijn geweer wegwerpt."

LIEFDEGAVEN.

Met hartelijken dank ontvangen voor het lokaal Silo te Zutfen.

ZUTFEN: van Zr. M. J. f 2.50, van Mevr. W. J. f 10.—

GRONINGEN: van br. v. B 50 cts.

HENGELOO: door br. de Hart van zr. J. t. B. f 1.—

Het druppelt nog steeds na, en als dit nog wat voort duurt, met een buitje er tusschen door, dan kunnen wij ter bestemder tijd — die niet verre meer is — onze Crediteuren betalen.

Dat we niet in onze verwachting mogen beschaamd worden is onze dagelijksche bede.

Uw Dw. Dn. en Br. in Chr. J.
B. ROELES.

ABONNEMENTSGELDEN.

Zeer vriendelijk verzoeken wij onzen geachte abonnés op onderstaande plaatsen, ons het verschuldigde bedrag over 1883, zijnde *f* 1.—, per postwissel over te maken; des verkiezende na aftrek der verzendingskosten.

Die alleen of bovendien een Jaarboekje ontvingen, verzoeken wij dat bedrag mede over te maken.

Goes.	**Nieuwediep.**
Hemmen.	**Nijmegen.**
Hollum.	**Oosterend.**
Hommerts.	**Schiermonnikoog.**
Makkum.	**Schoonderloo.**
Vorden.	**Woudsend.**

Adres: J. HORN te SNEEK.

SNELPERSDRUK VAN J. J. WIARDA, TE SNEEK.

No. 29. 1 Maart 1884. 3de Jaargang.

DE CHRISTEN,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . . f 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10

Bijdragen en Ingezonden Stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: H. Z. KLOEKERS, te Nieuwepekela.
Adres voor Administratie: J. HORN te Sneek.

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . f 0.50
Elke regel meer. . . . . „ 0.05
Groote letters naar plaatsruimte.

ONCKEN EN KÖBNER.

Bij degenen, die nog in leven zijn van het eerste zevental in Nederland, dat in het jaar 1845 door den doop met Christus werd begraven, wekken bovenstaande namen zeker tal van aangename herinneringen op, terwijl zij, die van hun leven en werkzaamheden hebben gehoord, ze zeker niet zonder belangstelling lezen, en degenen, die voor 't eerst hun namen hooren, zullen ongetwijfeld met blijdschap vernemen van de groote dingen, die God door deze beide mannen gedaan heeft.

Maar waarom deelen wij juist nu het een en ander aangaande hen mede? Omdat op den 2den Januari l.l. Oncken heenging naar het Vaderhuis, en wij verleden week in een Engelsch blad lazen, dat nu ook Köbner ingegaan was tot zijne rust. Dit bericht trof ons. Zoo kort na elkander de twee hoofdleiders van de Baptisten zending in Duitschland door den Heer opgeroepen. 't Is alsof het ons te meer aangrijpt, naar de mate de personen, die gevallen zijn, „vorsten in Israël" zijn. En deze twee, zij hebben een hoogen ouderdom bereikt, en in hun leven, als wij 't zoo mogen uitdrukken, reuzenwerk gedaan voor het rijk Gods. In plaats van nu met ons overzicht over Indië voort te gaan, dachten wij, dat eenige mededeelingen over hun leven en werk niet onwelkom zouden zijn.

Oncken was den 26 Januari 1800 te Varel in Oldenburg geboren. Zijne ouders behoorden tot de Luthersche kerk, en hoewel onbekeerd, werd hij te zijner tijd als lid dier kerk aangenomen en tot het Avondmaal toegelaten. Toen echter leidde de Heer zijn weg naar Engeland, waar hij voor het eerst den weg der zaligheid hoorde. Als 23 jarig jongeling begon hij zijn zendingswerk in Hamburg, dat in het begin zeer klein was. In de eerste vergadering waren 10 personen, die „de nieuwe Engelsche godsdienst" eens wilden hooren, maar van die tien was er een, wiens hart getroffen werd, en die op dien avond tot Christus kwam. Het getal hoorders nam echter al spoedig toe, maar nu begon ook de vijandschap der wereld zich te openbaren, en een tijd van vervolging kwam; bedreigingen boeten, verbeurdverklaringen der goederen, gevangenissen en verbanningen, welke moeilijke tijd twintig jaren duurde.

In 1829 werd hij door schriftonderzoek overtuigd van den doop der geloovigen, en hij, met eenige andere christenen, wachtte op eene gelegenheid om zich te laten doopen. Vijf lange jaren wachtten zij, maar in 1834 roeide een klein gezelschap, in de doodsche stilte van den nacht, over de schoone Elbe naar een eilandje, en werd het eerste zevental in Duitschland door den doop met Christus begraven; waarop den volgende dag de kleine schare tot eene gemeente gevormd en Oncken tot Voorganger benoemd werd. Spoedig barstte de woede van de wereld los. Hij werd in de gevangenis geworpen, de vergaderingen verboden, zware boeten opgelegd en goederen verbeurd verklaard. De Gemeente, die inmiddels reeds toegenomen was, liet zich echter niet ontmoedigen, maar kwam op twaalf verschillende plaatsen in de huizen der broeders samen, en verschalkte zoo de waakzaamheid van de politie. Toen Oncken weer op vrije voeten gesteld was, kwamen zij weder in zijn hnis te samen, met geslotene deuren uit vreeze, niet van de Joden, maar van de Christenen. Werd er iemand gedoopt, dan gebeurde dit altijd bij nacht, en op zijne zendingsreizen, werd Oncken achtereenvolgens uit bijna al de Duitsche Staten verbannen. Nooit kon hij, als eerlijk man over dag reizen, altijd zwierf hij te voet in de duisternis om te prediken, geloovigen te doopen, Avondmaal te bedienen en gemeenten te stichten, terwijl hij zorgde om vóór het aanbreken van den dag weder over de grenzen te zijn.

Eindelijk gaf de Heer uitkomst. Bij den grooten brand in Hamburg in het jaar 1842, waarbij een derde gedeelte van de stad verwoest werd, bleven de huizen der broeders op wonderdadige wijze gespaard, en namen zij met de grootste liefde hunne vijanden in hunne woningen op en verzorgden ze geruimen tijd. Nu veranderden de harten tegen over hen, en hetzelfde raadslid, dat twintig jaren vroeger Oncken toegevoegd had: „Zoolang ik een vinger verroeren kan, zal het zijn om u te dwarsboomen," zeide nu: „Mijnheer Oncken, uw gedrag, en dat van al de leden uwer gemeente, is zoo edel geweest, dat ik mij voortaan verheugen zal u, waar ik kan, van dienst te zijn," en tot aan zijn dood toe deed hij zijn woord gestand.

Oncken's werk bepaalde zich echter niet tot Hamburg; evenmin bleef het bij Duitschland; ook in Oostenrijk en Hongarije bracht hij het Evangelie, en verkondigde hij den doop der Schrift. En zoo gezegend was zijn werk dat bij zijn dood het zevental was aangegroeid tot meer dan 150 gemeenten met meer dan 1500 stations waar zij werkten, en bijna 30.000 leden, terwijl duizenden naar Amerika, Afrika en Australië vertrokken zijn en eveneens duizenden heengingen naar het Vaderhuis.

Oncken was eene krachtige figuur, geheel in overeenstemming met zijn karakter. Zijne leus was: geloof en leven; daarvoor werkte hij; daarvoor leed hij; dat jaagde hij na met ijzeren volharding. In de laatste jaren leefde hij stil en bracht zijn laatste levensjaar in Zurich door, vanwaar zijn lijk naar Hamburg gebracht werd en den 8sten Jan. l.l. ter aarde besteld. Had hij eenige maanden langer geleefd, dan zou hij het vijftigjarig jubilee van de stichting der eerste gemeente in Duitschland mee hebben kunnen vieren.

Julius Köbner was de laatst overgeblevene van het drietal leiders van de Duitsche gemeenten, Oncken, Lehmann en Köbner, die in vele opzichten zoo gelijken op het welbekende Indische trio, Carey, Marshman en Ward. Lehman, de voorganger der gemeente in Berlijn, stierf in Februari 1882. Köbner volgde hem op, leidde op 8 Jan. de begrafenis van Oncken, en volgde dezen zoo spoedig om den Heer te dienen aan Zijne rechterhand.

Köbner was een Jood van afkomst en een Deen van geboorte, en schreef in zijne jeugd voor het tooneel. In 1840 kwam hij door de prediking van Oncken tot bekeering en was gedurende vele jaren in verbinding met Oncken en diens schoonzoon Carl Schauffler voorganger van de gemeente te Hamburg. Later ging hij naar Barmen, waar hij verscheidene jaren bleef, van daar vertrok hij naar Kopenhagen om later naar Barmen terug te keeren en de gemeente daar te leiden. Van Barmen werd hij naar Berlijn geroepen, welke gemeente hem evenwel slechts kort bezat. Hij was een man van buitengewone bekwaamheid, levendige verbeeldingskracht en groote opgewektheid. Niettegenstaande de zwakheid zijns lichaams, die hem, vooral door benauwdheid in de borst, menigmaal verhinderde den nacht in bed door te brengen, was hij altijd bezig in het werk des Heeren. Zijne prediking was tegelijk leerzaam en met macht. Zijne houding was bijna tooneelmatig; zijne uitdrukkingen en gebaren grensden soms aan het buitensporige; zijne stem was doordringend en soms bevende van aandoening; de hoorders hingen als aan zijne lippen, en hij had eene wonderbare macht om zelfs hen mee te slepen, die nauwelijks de taal verstonden, waarin hij sprak.

Maar terwijl zijne talenten als redenaar zoo buitengewoon waren, bestond zijne grootste kracht in zijne dichterlijke gaven.

Vele van zijne gezangen hebben zoo groote waarde, dat men ze gerust kan rangschikken onder de verhevenste vormen van psalmgezang in eenige taal. Zij zullen bestaan zoolang de talen bestaan, waarin zij geschreven werden, en iu de vergaderingen der kinderen Gods gezongen, worden totdat er geene vergaderingen op aarde meer zullen zijn.

Ook schreef hij verscheidene andere werken, en had mede een werkzaam aandeel in de sa-

menstelling der geloofsbelijdenis der Duitsche gemeenten.

En hoe staan nu de namen van deze twee mannen in verband met den doop van het eerste zevental in Nederland?

In den zomer van 1845 zaten op zekeren avond Dr. J. E. Feisser en zijne vrouw te Gasselternieveen rustig bij elkander, toen er twee vreemdetingen aan de deur stonden. Degenen van de lezers, die er niet mede bekend zijn, moeten weten dat genoemde Dr. Feisser afgezet was van het predikambt om zijne weigering van het doopen van kinderen van ongeloovige ouders en het uitreiken van het Avondmaal aan ongeloovigen. De twee vreemdelingen bleken Duitschers te zijn en spraken eenigen tijd met Dr. F., waarop zij den wensch te kennen gaven van gaarne dien nacht te willen overblijven. De zorgvolle huismoeder aarzelde eenigszins; zij hadden in den laatste tijd meer vrome bezoekers gehad, die later bleken bedriegers te zijn, maar gedachtig aan het Schriftwoord: Vergeet de herbergzaamheid niet, want hierdoor hebben sommigen onwetend engelen geherbergd, maakte zij alles voor de onverwachte gasten in orde. En werkelijk bleken het engelen, gezanten Gods, te zijn, want het waren Köbner en een zekere Remmerts. Zij overtuigden Dr. F. van den doop der geloovigen, en zeiden, op het water wijzende, dat voor het huis langs stroomde: Ziedaar water; wat verhindert u gedoopt te worden?

Maar Dr. F. wilde eerst met de kleine gemeente, die met hem de Hervormde Kerk verlaten had, spreken, en beloofde den uitslag van dat gesprek te zullen schrijven. Het gevolg was dat eenigen tijd later Köbner weer in hun midden was, en op een heerlijken stillen avond Dr. F. met zes anderen doopte. Daarop werd de gemeente gesticht en Dr. F. tot voorganger benoemd en in denzelfden herfst kwam Oncken te Gasselternieveen, die nog drie anderen doopte. Ook hier werd het kleine zaadje tot een boom, en wij houden ons overtuigd, dat de zegen Gods verder op ons zal blijven rusten, indien wij zijne geboden bewaren en in Zijne liefde blijven.

A.

DE RAADSELEN DER GODSREGEERING BEPEINSD.

> Nochtans heb ik gedacht om dit te mogen verstaan; maar het was moeite in mijne oogen; totdat ik in Gods heiligdommen inging.
>
> Ps. 73 : 16, 17a.

„Door de psalmen ziet men de heiligen in het hart," sprak Luther. Is dit waarheid, en behooren wij door Gods genade tot de „heiligen," dan krijgen wij alzoo ons eigen hart te zien.

Psalm drie-en-zeventig toont ons dan ons hart als „nijdig," vs. 3, „onvernuftig," „onwetend," „beestachtig" zelfs, vs. 22. De laatste eigenschappen vertoonen zich echter dan, wanneer het hart „opgezwollen" is, en er prikkeling der nieren bijkomt, vs. 21.

Gelukkig echter, dat de heiligen niet tot het geslacht der dwazen behooren, die *op hun eigen hart* VERTROUWEN, en zij, ook al voert dat hart hen een eindwegs af, zoo zelfs, „dat hunne voeten bijna uitgeweken en hunne treden bijkans uitgeschoten waren," al spoedig, het dwaze hunner harten bekennende, zich keeren tot hun God, de rotssteen van hun betrouwen.

't Is de roeping niet van Gods heiligen om met gesloten oogen door dit leven te gaan, ook al is hetgeen zij waarnemen gevaarlijk voor hun licht verleidbaar en verleidelijk hart; integendeel hun hart hebben zij te bewaren, bovenal wat te bewaren is, terwijl het geen zij zien en ervaren voor het aangezicht Gods moet worden bepeinsd. Dien beteren weg vond Asaf, en hij beschrijft hem in de aan het hoofd dezes geplaatste aanhaling, ons tot voorbeeld en opwekking.

Voor 't geloof staat vast: God regeert; die Godsregeering echter vertoont zich in menig opzicht als in raadselen; die raadselen hebben wij te bepeinzen om, zoo mogelijk, hunne oplossing te vinden. Azaf bepeinsde ze, en elk Christen is er toe geroepen. Hij bedenke op welk eene wijze. De vrucht zal groot zijn van deze Gode welgevallige zielswerkzaamheid.

De christen is geroepen de raadselen der Godsregeering te bepeinzen; God en zijn eigen belang, beide stellen hem dit als roeping.

Een ongeloovige zeide eens: „Ik heb landen en zeeën bereisd, de ingewanden der aarde doorzocht, en de hemellichamen op hunne banen nagespeurd, maar nergens God gevonden; bijgevolg: er is geen God." Jammer, dat hij er niet eenmaal aan dacht, dat zijn niet zien van God evenzeer aan zijn gezichtsvermogen te wijten kon zijn. 't Ongeloof is blind; 't geloof ziet en — ziet God ten allen tijde, overal, en in alles. God regeert, en wel zoo, dat niet één muschje, ook al worden er twee voor één penning verkocht, op aarde valt zonder Zijn wil. En die regeering is zoo personeel, dat niet één haar van mijn hoofd gekrenkt wordt, dan naar zijn wil.

Deze waarheid geeft aan de schijnbaar onbeduidenste zaken, ook in mijn dagelijksch leven, de grootste beteekenis. Zelfs van de boosheid mijner hateren heet het: gij zoudt geen macht over mij hebben, zoo het u niet van boven gegeven ware. En van de Simei's, die ons vloeken, noopt het geloof te zeggen: wellicht heeft de Heere het hun geboden. Neen! uw buurman kan u geen zuur gezicht zetten, indien uw God het niet toelaat; en er is geen kwaad in de stad, dat de Heere niet doet.

De Godsregeering in het opgenoemde onderscheiden wij van het absolute, door bij voorkeur in die gevallen te spreken van Gods toelating, om alle bedenking verre van ons te wijzen, alsof het kwade ook maar eenigermate uit God was.

God in alles, zoowel in het allerkleinste als in het allergrootste, en dat in de heerlijkheid van Zijn ondeelbaar wezen, d.w.z. God regeert niet naar willekeur, maar Hij wordt, ook in de regeering van den enkelen mensch en diens lotgevallen, geleid door de deugden van Zijn volmaakt wezen. In al Gods gangen kenmerkt zich heiligheid, rechtvaardigheid en liefde; — heiligheid, die tegen de zonde getuigt; rechtvaardigheid, die de zonde bezoekt; liefde, die steeds ons welzijn beoogt.

Indien God tot ons spreekt, niet alleen door zijn woord, maar ook door zijne leidingen, dan zijn wij, uit kracht van den eerbied, die wij „Dien, die spreekt" verschuldigd zijn, geroepen te hooren en het gehoorde te bepeinzen, opdat wij het verstaan.

Niet minder dringt eigen belang tot ernstige bepeinzing van wat God doet.

't Nalaten daarvan:

1. doet de rijke vrucht, door God in zijne handelingen met ons gelegd, voor ons verloren gaan;

2. 't verloren gaan dier vrucht berokkent ons een onherstelbaar verlies voor den tijd en voor de eeuwigheid;

3. de hand onzes Gods was *te vergeefs* in zegening of beproeving over ons uitgestrekt; en

4. wat wel het ergste is: het doel des Heeren met ons werd gemist.

Wie zich echter zet om Gods raadselen te doorvorschen, hij betrede dit gebied met ontschoeide voeten, en wandele met ootmoed en heilig beven.

Den Ondoorgrondelijke kunnen wij niet doorgronden; er blijft veel, wat „de dag zal verklaren."

Desniettemin zij ieder kind Gods in deze heilige roeping met naarstigheid werkzaam. Met David peinze hij aan God in de nachtwaken; zijne nieren mochten hem onderwijzen, en zijn God mocht hem in 't verborgene wijsheid bekend maken;

Met Paulus zoeke hij in herhaalde smeekingen licht over den doorn in het vleesch, over den Satans-engel, die met vuisten slaat;

Met Jozua ligge hij op de aarde, totdat de ban ontdekt zij, die krachteloos maakt tegenover den vijand.

Met ijver en ernst bepeinze Gods kind Gods weg.

Dien ijver en ernst zoekt God bij de zijnen op te wekken, als de toebereiding des akkers voor het hemelsche zaad.

God werpt zijn heilgeheimen niet te grabbelen. Parelen van zulk een onschatbare waarde liggen niet op de oppervlakte, maar op den bodem der zee. „Steek af naar de diepte," is ook hier roeping.

De bevindingen der heiligen worden alleen *in het dal der verootmoediging* aan een *stille ziel* geopenbaard, want God doet als wij: Hij *fluistert* zijn geheimen als aan het oor der ziel.

Daarom spreekt God tot ons door raadselen om ons tot ernst en nadenken te brengen. Wat meer is, het raadselachtige ligt minder in God dan wel in onze stompzinnigheid voor het geestelijke en Goddelijke. Immers, de Johannessen, die op den borst des Heeren gelegen hebben, zien, met het scherpziende oog van den Adelaar, en roepen reeds, waar de Petrussen nog staroogen, vol verrukking: „het is de Heer!" Wie u kent verstaat uit een oogwenk meer, dan wie u niet kent uit honderd woorden; daarom zal alle raadsel eerst dan volkomen opgelost zijn, als wij Hem zien zullen *gelijk Hij is*, want ook dan zijn wij Hem gelijk.

't Natuurlijk verstand vermag in dezen niets; zelfs het geestelijk verstand verstaat niet, als het beneveld is door de dampen van het opgezwollen hart.

„Ik heb gedacht om dit te verstaan; *maar het was moeite in mijne oogen*, — totdat ik in Gods heiligdommen inging.

In Gods heiligdommen hooren wij Gods woorden in hun juisten klank, zien wij Gods schrift in den rechten vorm en verstaan wij den waren zin. Daarom waren reeds David Gods heiligdommen zoo dierbaar, en één dag toevens dáår, hem beter dan duizend elders, want, zegt Hij, God de Heer is een zon.

Welgelukzalig zijn allen, die in Uw huis *wonen*, zij prijzen u *gestadiglijk*. Wie er *woont* zwelt het hart niet meer, en wordt in zijne nieren niet geprikkeld. O! beminnelijke Azaf, wat kon u buiten 's Heeren voorhoven doen dolen? Hebt gij dan niet één ding begeerd en gezocht: om altijd te wonen in het huis des Heeren, en te aanschouwen Gods liefelijkheid in zijnen Tempel?

Reeds hier kan en moet dit uw deel zijn, Priester Gods. En is het hier uw zaligst deel, hoewel bestreden, 't zal het onvervreemdbaar erfgoed zijn van Gods getrouwen, als ze pilaren in den tempel huns Gods zullen zijn, en daar niet weer uit zullen gaan, Openb. 3 : 12. Dan heet het: Ik zal in het huis des Heeren *blijven* tot in lengte van dagen, d. i. tot in eewigheid.

Gods raadselen worden in Gods heiligdommen verstaan.

Tot die heiligdommen ingaan met die raadselen is des christen roeping.

Is Godswoord, het gebed, de Gemeente, het geweten, ook niet een heiligdom Gods?

Als God uw pad bakent, laat Godswoord u dan een licht op dat pad, en een lamp voor uw voet zijn; immers de opening zijner woorden geeft licht, den slechten wijsheid leerende.

Als God tot u spreekt, moogt gij dan niet tot het heligdom des gebeds ingaan om uw Vader naar den zin en de meening zijner woorden te vragen?

En waar gij niet trouweloos aan het geslacht van Godskinderen wilt zijn (vs. 15), zijn in de stad Gods dan niet de stoelen des gerichts?

En past het niet, wandelaar te midden van de raadselen der Gods regeering, waar die regeering u persoonlijk betreft, u met uw wedervaren te plaatsen voor de vierschaar des gewetens?

Voorwaar dat peinzen op zulk een wijze, wordt met rijke vruchten gekroond.

Zie maar hoe het Azaf als vrucht schonk:

a. schulderkentenis en boete, vs. 21 en 22,

b. onderwerping en erkentenis van Gods genade, vs. 23,

c. vernieuwde overgave en toewijding, vs. 24,

en *d.* rust en roem in God voor het heden en de toekomst, vs. 25—28.

Zoo zij het ook ons.

(Vredekerk 17 Februari, in herdenking van het geleden verlies der Gemeente in het sterven van broeder J. De Vries.)

J. HORN.

HEILIG?

De heer I. Esser schrijft in No. 316 van de *Heraut* het volgende:

„Te Utrecht, sprekende vóór de vrije Christelijke Universiteit, wees ik tot inleiding kortelijk op den brief des Heeren aan de Laodicensen. Ik vertelde dat ik dezen zomer in Den Haag, staande bij het Paleis van Justitie, het volk had gewezen op een armen jongen, die daar stond, en vroeg: wat dunkt ulieden? wanneer de Almachtige aan dezen jongen bij zijn voornaam had beloofd, dat hij, overwinnende, zou verkrijgen het allerhoogste, namelijk: het zitten op den troon van den Immanuel, zoudt gij niet tot dezen jongen zeggen, dat hij krankzinnig ware, wanneer hij niet dag en nacht met deze groote belofte bezig ware; zich niet met inspanning van alle kracht uitstrekte naar de vervulling dezer onbegrijpelijk heerlijke zaak?

Zou die belofte aangegrepen in het geloof, niet al de gaven en krachten van dezen jongen ontwikkelen, in juiste verhouding met de verhevenheid van zijn levensdoel?

Buiten eenigen twijfel; geen mensch met gezonde zinnen die er anders over denken kan.

Maar niet alleen aan dezen jongen, aan u allen, zoovelen gij gedoopt zijt, is deze belofte bij uw voornaam door den Heere verzekerd. Omdat gij heilig waart zijt gij gedoopt en gij zijt wel terdege verantwoordelijk voor uw hooge roeping.

En wat hebben de meesten uwer met deze belofte gedaan? Gehoord hebben ze er wel van, maar er hoegenaamd geen acht op geslagen; zij hebben eenvoudig geleefd alsof hun nooit zoo iets beloofd was. En die er nog op gelet hebben en verstandelijk overtuigd waren, dat zij er voor verantwoordelijk zullen gehouden worden, hebben de veerkracht gemist, om met deze belofte te werken.

Geroepen tot den hoogsten troon in het heelal; bij uw voornaam geroepen; omringd door eene wolke van getuigen, door al de engelen Gods, begeerig in te zien in de dingen u geopenbaard, onder de plechtige vermaning: „hoort wat de Geest tot de gemeenten zegt" — mijne vrienden, wat hebben wij gedaan? Gevoelt gij nu dat het woord waarachtig is? Gij meent rijk te zijn en weet niet dat gij zijt: ellendig, jammelijk, arm, blind en naakt.

Maar eigenlijk staat het er nog veel sterker: ellendig *en* jammerlijk *en* arm *en* blind *en* naakt. Stel u zulk een schepsel goed voor oogen en vooral Wie het zegt. O, als de Heere Jezus u dat toevoegt en de Heilige Geest het bevestigt en de Heere u dan dreigt: — „Ik zal u uit mijn mond spuwen," dan is dat vreeselijke ernst! Als ik er aan denk en dan nog in mijn hart eene poging ontdek om te denken, dat ik niet lauw meer ben, in plaats van te bidden, dat de bedreigingen des Heeren mij hart en nieren doordringen, dan gevoel ik, eene nieuwe grondige bekeering zeer noodig te hebben.

De Heer geve dat al onze levenskringen, ook die van het hooger onderwijs, der Zending enz., bepaald worden bij de vraag, of ze bestaan kunnen bij het licht der groote belofte: „die overwint, ik zal hem geven te zitten in mijnen troon?""

Nu moet men weten dat deze heer tot de gereformeerde kerk behoort, en dat dus zijne woorden op de kinderbesprenging doelen.

De leer der gereformeerde kerk is, — dat de mensch in zonden ontvangen en geboren is, en dat de doop de erfzonde grootendeels afwascht; maar de heer Esser zegt hier, — dat de kinderen gedoopt worden, *omdat zij heilig zijn.*

De gereformeerde kerk heeft de leer van de verwerping, en van de particuliere genade, en van de menschelijke onmacht tot alle geestelijk goed, en van de krachtdadige roeping; maar de heer Esser zegt, dat God aan *al* die kindertjes bij hunne besprenging heeft beloofd, *dat zij, overwinnende*, het allerhoogste zouden verkrijgen, namelijk het zitten op den troon van Immanuël.

Wat zegt de Schrift? Hoe leest gij?

EEN VOORVAL UIT HET LEVEN VAN LUTHER.

In het begin der 16de eeuw leefde er in het schoone slot Erbach in het Odenwald een edel, alom geëerd ridder, Ebehard von Erbach geheeten. Maar wat het meest in zijn karakter opviel, was zijn bijna fanatieke vroomheid. Hij kon er niets tegen inbrengen, wanneer de lieden hem den getrouwsten zoon der Kerk noemden. Zijn Heer en Zaligmaker met alles, zelfs met zijn bloed te dienen, kwam hem het hoogste levensdoel voor; en hij had zijn goed zwaard ten dienste der Heilige Maagd veil.

In de lente van het jaar 1518 gebeurde het dat de godvruchtige ridder von Erbach op een laat avonduur met verscheidene zijner bedienden aan de herberg „Zum Riesen" bij Miltenberg aanklopte, om aldaar den nacht over te blijven. Hij hield slechts een zijner lieden bij zich en zond de overigen met korte maar stellige bevelen weg.

Hij vroeg den waard om zijn avondmaal dat hij stilzwijgend gebruikte, ging vroeg naar bed en verzonk in diepe gedachten dat hij nu en dan in half verstaanbare woorden lucht gaf; kennelijk was zijn gemoed in een hoogst opgewonden toestand. Juist toen hij zijn avondgebed wilde beginnen, hoorde hij door het dunne houten beschot, dat zijn kamer van de naaste afscheidde, een heerlijk lied door een volle stem gezongen. Het was een plechtige avondzang. De ridder verstond elk woord, en de vrome zin, de schoone melodie, de gevoelvolle uitvoering, en de meesterlijke wijze waarop de harp ter begeleiding bespeeld werd, behaagden en verrukten hem meer en meer. Hij vouwde de handen te zamen, en liet toen de vrome zanger een couplet geëindigd had, een half gesmoord Amen hooren! Na afloop van het gezang liet de onbekende zanger er een kort maar krachtig gebed op volgen, waarin hij zichzelven en alle godvreezenden aan de heilige Drieëenheid aanbeval, en eindigde met de bede dat het God behagen mocht de harten van afkeerige en dwalende zondaren door de stralen van Zijn liefde te openen.

De ridder mompelde zijn: Amen, Amen! en gevoelde zich opgewekt en geestelijk gestemd in een mate die hij sedert lang niet ondervonden had. In dien gemoedstoestand viel hij in slaap. Met de eerste stralen der zon ontwaakte hij door de accoorden van de harp en het gezang van zijn buurman. O, hoe dankte deze den Schepper van het heelal, doordrongen als hij was van ware godsvrucht en liefde tot God. Onwillekeurig vouwde de ridder de handen, hij werd tot in zijn ziel geroerd en andermaal vloeide het Amen, Amen! over zijn lippen. Toen ging hij naar buiten, om den waard te spreken.

„Wie is toch mijn buurman?" vroeg hij, „die mij zoozeer verkwikt en opgewekt heeft door zijn gebed en gezang?"

„Het is een geestelijke, uwe Hoogheid, van middelbaren leeftijd, en van een edel en eerbiedwaardig voorkomen. Ik weet zijn naam niet. Hij kwam hier gisteren even vóór u aan, in een eenvoudig karretje en is van plan zijn reis spoedig voort te zetten. Hij heeft zijn vertering betaald, en zijn rijtuig reeds doen voorbrengen."

„Ga en zeg hem dat ik hem persoonlijk wensch te bedanken voor het genot, dat hij mij gisteravond en heden morgen door zijn gezang heeft verschaft. Vraag hem mij een onderhoud te willen toestaan van slechts eenige minuten. Ook mijn tijd is kostbaar. Ik heb haast om gewichtige zaken af te doen. Maar zeg hem, dat ik hem zoo gaarne de hand wensch te drukken." Zoo sprekende volgde hij den waard op den voet. De vrome zanger stond voor hem en beantwoordde hartelijk zijn warmen groet. Hij was een man van ongeveer 35 jaren oud, van middelbare lengte, maar sterk gebouwd; zijn gelaatstrekken waren niet wat men bevallig noemt, maar belangwekkend en vriendelijk, krachtig en welberaden. De groote blauwe oogen teekenden leven en verstand. Zijn mond scheen te spreken alvorens zich te openen. Zijn geheele houding maakte een wegslependen indruk op den ridder von Erbach.

„Ik kom, eerwaarde vader," begon hij, om u mijn hartelijken dank te betuigen voor het genot, dat gij mij verschaft hebt, en ofschoon de waard mij mededeelde, dat gij zoo spoedig mogelijk uwen weg wenscht te vervolgen, verzoek ik u dringend mij nog eenmaal een uwer gezangen te doen hooren. Mijn ziel dorst naar het water des levens, dat van uw lippen vloeit."

De geestelijke nam de harp en acompagneerde een gezang; een gezang dat zooveel geloof ademde, dat het zijn uitwerking bij den reeds verrukten vromen ridder niet missen kon. Daar zat hij met gevouwen handen, nu en dan Amen, Amen lispelende, terwijl de tranen langs zijn wangen vloeiden. Toen de vreemdeling geëindigd had, stond hij op, sprakeloos van ontroering, en strekte de beide handen naar hem uit; terwijl ze elkanders handen drukten, gevoelden beiden een hoogere geestelijke vereeniging, niet onder woorden te brengen. Eindelijk zeide de ridder „Uw schoon gezang noopt mij te vragen; Wat denkt gij van de leerstelling van Augustinus? Kunnen wij door vrije schuldbekentenis, door ons berouw, en door onze goede werken niet van onze zonden bevrijd worden, maar alleen door het bloed van Jezus Christus, sedert de menschelijke natuur door den val van Adam gezonken en ongeschikt geworden is om waarlijk goede werken te doen?"

De monnik luisterde en antwoordde glimlachende: „Waarlijk het schijnt mij toe, dat gij, behalve uw geloof, een goede mate van godgeleerde kennis hebt verkregen, en ik met u als met een geestverwant spreken mag."

De ridder knikte toestemmend. En de monnik begon met alle kracht der gewijde welsprekendheid over de kerkvaders en bizonder over Augustinus te spreken. Hij deed tegelijkertijdzooveel mogelijk recht wedervaren aan de meeningen en inzichten der tegenpartij; maar toonde zich sterk voor Augustinus, dien hij, na den apostel Paulus, als een der grootste geloofshelden der kerk beschouwde. Nu en dan sprak de ridder hem tegen of opperde eenige vragen die den spreker steeds meerdere en nieuwe bewijzen deden voortbrengen.

Ongemerkt waren er uren verloopen. Er werd op de deur geklopt. De waard trad binnen met de vraag, of het niet beter zou zijn de paarden wederom te ontzadelen en naar den stal te brengen. Zoowel de bedienden van den ridder als van den monnik waren onrustig en gejaagd, daar zij wisten dat hun meesters het bepaalde voornemens hadden gehad, om spoedig te vertrekken.

"Goede vader" zeide de ridder opstaande, „gij hebt mij door uw aangenaam gesprek mijn plicht doen vergeten. Nog nooit heb ik met een godgeleerde zulk een opwekkend samenzijn gehad; nu moet ik heen, om namelijk een Gode welbehagelijke plicht te vervullen, die, gelijk ik vertrouw, uw goedkeuring ten volle wegdragen zal."

„Mag ik dan weten welk een plicht gij nog te vervullen hebt ridder von Erbach?"

„Zeker! En ge zult mij wel een zegen willen geven, opdat ik ter eere Gods en van onze heilige moeder, de Kerk, welslagen mag."

„Vertel het mij."

„Ik ben met mijn mannen uitgetrokken, om een ketter te vangen. Sommigen hunner hebben den weg naar Wertheim reeds bezet, waar ik mij nu met hen vereenigen zal. De Godslasteraar moet, zooals ik vernomen heb, dien weg langs trekken."

„Wien meent gij?" vroeg de monnik oplettend.

„Die onbeschaamde Augustijner monnik van Wittenberg, die in den afgeloopen herfst zijn lasterende taal tegen de moederkerk liet hooren, en die haar heiligste wetten en instellingen veracht en onder den voet trapt. Hij moet naar Heidelberg gaan."

„Gij meent Dr. Martin Luther?"

„Niemand anders; dat vuile, zwarte schaap van de geloovige kudde; de man, die zooveel moeite en onlusten veroorzaakt heeft."

„En wat denkt gij met den Wittenberger te doen, als het u gelukt hem te vatten?"

„Wel, ik wil hem in mijn eigen toren opsluiten, en mijn dienaren zullen hem pijnigen, totdat de duivel uitgeworpen en hij een berouwhebbend zondaar onder het kruis van Christus geworden is."

„En hoe, als hij niet veranderen wil, maar blijft volharden bij zijn denkwijze?"

„Denkt gij, dat ik een groote som voor niets heb uitgegeven, om wel ingelicht te worden omtrent zijn reis naar Heidelberg? Hij zal niet in mijn strik vallen zonder er voor

te betalen. Indien hij mijn welgemeenden raad niet wil opvolgen en hardnekkig blijft, dan zal ik hem naar Rome laten brengen en aan den Heiligen Vader uitleveren, die hem levend zal laten verbranden, zoodat hij den voorsmaak hebben zal van het helsche vuur dat alle godslasteraars wacht. Ik moet thans gaan, doch niet zonder uw zegen, en zonder uw naam vernomen te hebben, eerwaarde vader; gij zijt een der vroomste, geleerdste en godvreezendste zonen van de moederkerk, die ik ooit ontmoet heb."

„Ik zal uw wensch vervullen. Gij behoeft u niet langer te vermoeien; de man, dien gij wenscht te vangen, staat voor u. Ik ben Martin Luther."

De ridder stond als een standbeeld. Alleen zijn wijd geopende starende oogen toonden dat er nog leven in hem was. Hij kon niet meer spreken; zelfs zijn verstand scheen hem verlaten te hebben. Dr. Luther ging glimlachende voort. „Gij ziet dat ik in uw macht ben. Indien het u ernst is een weerloozen reiziger die vertrouwen stelde in een vrij geleide, gevangen te nemen, wijl hij niet gelooft in de macht van den Paus om de zonden te vergeven, zonder dat gij zijn argumenten gehoord hebt, dan moogt gij uw gewapende bedienden laten roepen en mij laten binden. Ik heb geen ander wapen dan het levende Woord."

„Dat zij verre, antwoordde von Erbach, „Ik heb u gehoord, en wensch nog meer te hooren. Wij hebben geen haast, en zullen de paarden maar laten ontzadelen. Ik zal mijn bedienden uitzenden om de anderen terug te roepen. Het is een wonderbare beschikking van God dat gij hier gisteren aankwaamt, terwijl ik u heden verwachtte. Laat ons nederzitten; ik ben verlangend nog meer van u te hooren. „Hij hoorde ; — en ontving de woorden des levens in een daartoe door God verteederd hart, en ging met Luther naar zijn kasteel en hem aan zijn vrouw voorstellende, zeide hij : „Hier heb ik hem, maar wij hebben van rollen verwisseld : hij is de gevangennemer, ik ben de gevangene. Even als Saulus ging ik uit, om hem kwaad te doen; maar als Paulus keer ik weder. Hij was het middel voor mijn bekeering. Hiervoor zij God geprezen tot in alle eeuwigheid !"

GEDACHTEN.

De mensch heeft inderdaad precies zooveel godsdienst als er bestaat tusschen God en zijne ziel in het verborgen, en niets meer, hoeveel vertooning hij voor de menschen ook moge maken.

JOHN ROBINSON.

God is nooit doof, dan wanneer 's menschen hart stom is.

F. QUARLES.

God zal den zucht gebed noemen, en het gebed macht, en de macht van God zal, als ik het wagen mag dit te zeggen, zich voor die macht buigen, welke Hij in eenen zucht heeft gelegd, die van Hem is.

VINET.

God is alles voor u: als gij hongerig zijt, is Hij uw brood, hebt gij dorst, dan is Hij uw water, zijt gij duisternis, Hij is uw licht.

QUARLES.

GEMEENTE NIEUWS.

NIEUWEPEKELA, 12 Febr. 1884. Onder de vele en genoegelijke oogenblikken, die de Heer bereidt dengenen, die Hem vreezen, mag voor de Gemeente van Gedoopte Christenen te dezer plaatse ook deze dag gerekend worden. De jongelings- en jongedochters-vereeniging had het voorrecht dezen dag haar jaarfeest te vieren, en de feestvreugde werd niet weinig vergroot doordat deze beide vereenigingen het te zamen deden. Zij ondervonden eene niet geringe belangstelling. Van verschillende plaatsen waren zuster-vereenigingen overgekomen om in hunne feestvreugde te deelen en dezelve te vermeerderen. Des avonds om 5 uur begon het vóórfeest, dat als naar gewoonte, voor ieder toegankelijk was. Door velen werd van die vrijheid gebruik gemaakt, zoodat het kerkgebouw tamelijk gevuld werd. De Weleerw. Heer H. Z. Kloekers, Evangeliedienaar der gemeente, die de leiding van het feest had, ging, na het zingen van een Psalm, voor in het gebed. Vervolgens las hij het eerste hoofdstuk van den eersten Algemeenen Zendbrief van Joh., waarover hij, in verband met het overige van dien brief, een zeer ernstig woord sprak, op eene wijze hem eigen.

ZEerw. wees in het bijzonder op de woorden: „jongelingen, gij zijt sterk," waar natuurlijk ook de jongedochters mede bedoeld worden, en om dit duidelijk te doen uitkomen, sprak hij de woorden uit als volgt: „jeugdigen van jaren, gij zijt sterk."

Nu kwam de beurt aan de jeugdigen van jaren, (de bestuursleden der vereeniging), en waarlijk uit hunne verslagen bleek, dat ze sterk waren, inzonderheid sommigen. In de woorden, die zij spraken was geest en leven.

Nadat de bestuursleden der vereeniging hunne verslagen hadden uitgebracht, en de zondaren hadden uitgenoodigd en aangespoord om toch tot Jezus te gaan, sprak de voorganger nog een kort woord met betrekking tot het nafeest. Nu werd de Heer gedankt en de vergadering ging uiteen met lof en dank aan God voor de genoten zegeningen.

Na eene pauze van 20 minuten kwam de feestvierende menigte weêr bijeen. Nu begon het eigenlijke feest, dat voor niemand toegankelijk was dan voor de leden en begunstigers der vereeniging, voor de afgevaardigden, en voor hen, die zich een toegangskaartje hadden gekocht, dat bij den koster der kerk te verkrijgen was. De bakker en de schenker waren er niet vergeten; want zoodra wij op het nafeest plaats genomen hadden, en er weer gebeden en gezongen was, konden wij ons vergasten aan krentebroodjes en chocolade.

Nu werd er gelegenheid gegeven aan de afgevaardigden om hunne verslagen uit te brengen, en daarna was er vrijheid tot spreken voor allen, die een goed woord tot stichting hadden. Menig goed woord werd er gesproken en uit onderscheidene monden werd de naam van Jezus groot gemaakt. Klein en groot, oud en jong, voelden zich gedrongen om van de liefde van Jezus te getuigen.

Ps. 105 : 1—3 werd er in vervulling gebracht.

Des avonds, of liever des nachts om één uur, gingen allen verblijd en verheugd huiswaarts.

—

HENGELOO. In de Gemeente begint weer eene begeerte te ontstaan naar de samenkomsten. Daar zijn onder de broeders en zusters, die zeer ernstig bidden om eene krachtige openbaring van den H. Geest tot eene blijvende bezieling en opwekking voor de Gemeente zelf en tot bekeering van zondaren.

Wij noodigen de broeders, die zich tot heden in den arbeid der samenkomsten als in hun element bevonden, weer dringend uit tot ons over te komen. „Zoo God wil" hopen wij ze van af Maandag 10 Maart tot Vrijdag 14 Maart te houden.

Dat de broeders bedenken mogen, dat de machten, die hier tegen zijn, vele zijn in getal, opdat zij mogen komen in de wapenrusting van God, en in het geloof: de Heere zal ons doen triomfeeren !

—

NIEUWEPEKELA, 24 Febr. Heden avond werd in de Gemeente een brief voorgelezen van een jongeling, die van de Gemeente wenschte ontbonden te zijn, — en werd voorgesteld, dat deze brief voor kennisgeving worde aangenomen, en dat de Gemeente hem niet als tot haar behoorende beschouwen zal totdat hij zich in waarheid bekeerd en voor de Gemeente verootmoedigd zal hebben. — Dienovereenkomstig werd dan ook besloten.

—

GRONINGEN, Febr. '84 Op Zondag 3 Febr. mochten wij eene zuster op belijdenis van haar geloof in Christus door den doop in de Gemeente opnemen.

Nog van tijd tot tijd worden wij verblijd en vertroost door toebrenging van zondaren door middel der Evangelieprediking in ons midden.

Daarentegen werden wij ook in de droeve noodzakelijkheid gebracht, een broeder en een zuster de gemeenschap der Gemeente te ontzeggen.

—

FOXHOL. Wij worden gedurende dezen winter in onze pogingen tot redding van verlorenen, liefelijk gezegend; nog in de laatste dagen mochten wij van de bekeering van zondaren getuigen zijn.

Het getal toehoorders onder de prediking des Evangelies neemt, vooral des Vrijdagsavonds, nog steeds toe.

Ook hadden wij het voorrecht op 3 Febr. een broeder, die zich tot Christus dood liet doopen, in onze gemeenschap op te nemen.

—

DEVENTER. 24 Februari was voor de Gemeente een dag van groote vreugde, doordat zij een broeder door den doop in haar midden mocht opnemen. Dit was reeds in lang niet voorgevallen, zoodat het nu weder een vernieuwde opwekking is voor de kleine Gemeente op de woestein-reize.

VARIA.

Gelijk de roos met doornen is omzet,
Is 't aardsch genot hoe schoon het ook mag schijnen,
Omringd door smart en leed en moet weldra verdwijnen,
Dat men dan toch op 't doel van zijn bestemming let.

LIEFDEGAVEN.

In dank ontvangen voor het lokaal „Silo" te Zutfen :

Van N.N. f 2.50 ; van verkochte wandkalenders „De blijde boodschap" f 1.35 ; Sneek van H. v. d. M. 50 cts.

Met verdere aanbeveling

Uw Dw. in Christus,

DEVENTER, Febr. '84. B. ROELES.

Advertentiën.

SNELPERSDRUK VAN J. J. WIARDA, TE SNEEK.

No. 30. 15 Maart 1884. 3de Jaargang.

DE CHRISTEN,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:

Per jaar, franco per post. . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10

Bijdragen en Ingezonden Stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: H. Z. KLOEKERS, te Nieuwepekela.

Adres voor Administratie: J. HORN te Sneek.

EENE GEWAAGDE BESPIEGELING.

Naardien er tegenwoordig nog al veel over den doop geschreven wordt, wordt er ook veel over gesproken, en zoo werden ook wij opmerkzaam gemaakt op een boekje van Ds. J. van Dijk, Mzn. te Doetinchem, getiteld: Een woord aan de Gemeente tot kenschetsing onzer bedoelingen, benevens verslag van onzen Christelijken Philantropischen arbeid over het jaar 1873.

Wij lazen het, en ontdekten al spoedig, dat het een strijdschriftje was; dat die strijd tegen „de bekrompen richting" in de Hervormde kerk, en vooral tegen het „Baptisme" gericht was, en dat de wapenen uit het tuighuis van den heer Wormser, den „leermeester" van Ds. van Dijk genomen waren.

Dewijl de geest der woorden zoo bitter was, en de wapenen zoo wild en woest gebruikt werden, vreesden wij bijna, dat alles op eenmaal verwoest en verbrand zou worden; maar dewijl bitter en woest geweld gewoonlijk teekenen van redelijke en zedelijke onmacht en verlegenheid zijn, stelden wij ons al spoedig weer gerust.

Desniettemin werden wij zeer begeerig om de wapenen, waarop men vertrouwde eens in oogenschouw te nemen, en hebben wij den herhaalden wensch van Ds. van Dijk (pag. 17 en 56) volgende, het boekje van Wormser ontboden en doorgelezen.

Het berouwt ons niet die kosten gemaakt en die moeite genomen te hebben, want meer dan ooit zijn wij van het verderfelijke dier wapenen, en van de strekking der „bedoelingen" (?) — dat wij liever zeggen — van de beginselen van den Heer Wormser en Ds. van Dijk overtuigd geworden.

Zeer gaarne hadden wij ze terstond ten toon gesteld, maar uit innig medelijden met den toestand van de Hervormde Kerk hebben wij dit nagelaten. Onlangs echter kwamen de werkzaamheden van Ds. van Dijk, en het boekje van Wormser weder ter sprake in een gezelschap van vrienden, die niet van denkvermogen ontbloot waren, en toch meenden het boekje van Wormser, de werkzaamheden van Ds. van Dijk, en de vrucht der kinderbesprenging hemelhoog te moeten verheffen, terwijl wij niet konden nalaten een en ander als zeer verderfelijk te veroordeelen. Dit werd beschouwd als te sterk gesproken, en een verzoek om dat verderfelijke te bewijzen was het gevolg.

Wij voelen ons om die reden gedrongen het resultaat, of de slotsom van ons onderzoek, en de gronden, waarop wij tot die slotsom gekomen zijn in het openbaar mede te deelen, ten einde aan die vrienden voldoening te geven, en om het publiek over de beginselen van de heeren Wormser en van Dijk e. a. op dit punt te doen nadenken, en, indien wij van de verderfelijke strekking dier beginselen mochten overtuigen, allen met ernst te vermanen om ze zoo spoedig mogelijk te verlaten, en ons te helpen ze te bestrijden met die wapenen van onzen krijg, die niet vleeschelijk zijn, maar krachtig door God tot nederwerping der sterkten; dewijl wij de overleggingen ter nederwerpen, en alle hoogte, die zich verheft tegen de kennis van God, en alle gedachten gevangen leiden tot de gehoorzaamheid van Christus, 2 Cor. 10 : 4, 5.

Mochten wij geacht worden in onze opvatting of beschouwing te dwalen, wij twijfelen geenszins of de noodige terechtwijzing zal wel gegeven worden, en niets zal ons aangenamer zijn dan billijke terechtwijzing te ontvangen, dewijl het onze innige begeerte is om den weg der waarheid te bewandelen. God heeft lust aan waarheid in het binnenste en waarheid in het leven naar het voorbeeld van onzen Heer en Zaligmaker Jezus Christus; en als wij ons door Zijnen Geest, naar Zijn Woord laten leiden, dan zijn wij in het rechte spoor en zal het rijk der dwaling vernietigd, dat der waarheid bevestigd, en God door ons verheerlijkt worden, en wij door Hem.

Wij beginnen met de opmerking dat Ds. van Dijk eigenlijk niets bewijst en zich enkel op Wormser als zijn „leermeester" beroept. Wij zullen derhalve Wormser in zijne gedachten hebben te volgen, om zijne beginselen voor oogen te stellen, en de consequentiën er van aan te wijzen, terwijl wij misschien zoo nu en dan van een woord van Ds. van Dijk gebruik zullen kunnen maken.

Op pag. 1 van Wormser's boekje lezen wij: „Er zijn eenvoudige waarheden, en eenvoudige instellingen welker diepe beteekenis en „hooge belangrijkheid voor de Kerk en voor „het Christelijke maatschappelijke leven juist „door hare algemeene bekendheid en gebruik „veelal wordt voorbij gezien.

„Ik geloof daaronder te mogen rekenen de „instelling van den *Kinderdoop* met de waarheden, die daarmede in verband staan, en „welke te samen *voor den Christelijken staat* „van zulk een onberekenbaar gewicht zijn.

„Levendig besef ik tot die standen der maatschappij te behooren voor welke het minder „raadzaam is zich te wagen aan bespiegelingen van staatkundigen aard.

„Maar aan de andere zijde is het ook waar, „dat tegenwoordig meer dan ooit bijna ieder „door den aard onzer inrichtingen gedwongen „wordt over de belangen van den staat zijne „gedachten te laten gaan."

Uit deze woorden is het duidelijk, dat Wormser's boekje eene *politieke*, dat is, *eene staatkundige strekking heeft.* Wij zullen spoedig zien, welke de noodzakelijke gevolgen van zijne staatkundige bespiegelingen moeten wezen.

Op pag. 2 lezen wij: „De *staatkundige* beweert, dat alle godsdienst aan haar behoort „vreemd te blijven, terwijl ook zelfs *de theologische wetenschap* de religieuse (dat is, de „godsdienstige) overtuigingen en bezwaren afwijst van allen, die geene godgeleerden zijn „van beroep.

„Daarentegen roepen mij de *staatslieden* tot „de stembus, terwijl ik door de *godgeleerden* „word genoodigd tot de Kerk.

„Staat en Kerk, waar zij ook gescheiden „mogen heeten, schijnen dus in *mijn* persoon „niet gescheiden, maar, eenigermate althans, „vereenigd te zijn; — en wordt van mij, ondeelbaren persoon, en naar ik geloof met „grond, verlangd gelijke belangstelling in den „*staat* en de Kerk.

„Maar zoo is het ook met mijn buurman, „zoo is het ook met mijne stadgenooten, zoo „is het, in deze of andere opzichten met de „geheele natie.

„Ieder lid van de natie, en dus ook de geheele natie, vereenigt alzoo in zich tweeërlei betrekking: die tot den *Staat*, en die tot „de *Kerk*. De eerste vertegenwoordigt de betrekking tot de *Aarde*, de laatste die tot „den *Hemel*, terwijl de eerste door de laatste „beteekenis erlangt en geheiligd wordt. Indien dit zoo is; indien ieder lid van de natiën betrekking heeft tot de *Kerk* zoowel als „tot den *staat* zijn wij op weg om vele bezwaren op te lossen.

„Eene *volstrekte* scheiding van kerk en staat, „waardoor de staat zich zonder God en godsdienst zou verklaren is alsdan zoowel *onmogelijk* als anti-nationaal, omdat kerk en staat „*in ieder lid van de natie*, en dus bij de geheele natie op het nauwste vereenigd zijn."

Derhalve verlangt Wormser dan de *vereeniging van Kerk en Staat*, als die ten nauwste vereenigd zijn; en *heerschappij van de Kerk over den Staat*, dewijl de staat alleen door de kerk beteekenis erlangt en geheiligd wordt.

En welke is de eigenlijke grond der vereeniging van kerk en staat, en der heerschappij van de kerk over den staat?

Pag. 1 en 2 doen het ons reeds vermoeden, maar op pag. 4 wordt het duidelijk uitgesproken in de volgende woorden:

Ofschoon dus geen staatkundige van beroep „wensch ik eenvoudig in hoedanigheid van „*lid* van het geheele lichaam der natie mijne „bezwaren in het midden te brengen tegen de „verwijdering van alle christelijke beginselen „uit onze nationale instellingen; en ik grond

„mij daartoe op het feit: „DAT ONZE GEHEE-„LE NATIE IS GEDOOPT.

„Onze geheele natie is gedoopt. De chris-„telijke doop met al zijne wettige consequen-„tiën voor het individu (of den persoon), het „huisgezin, de school, de kerk en den staat „is nationaal."

De Kinderdoop is derhalve, volgens Wormser de eigenlijke grond voor de vereeniging van kerk en staat, en van de heerschappij der kerk over den staat, want, zegt hij, die Kinderdoop is *nationaal.*

De Kinderdoop nationaal! roepen de Joden uit.

Het antwoord is gereed. „Alleen door eene „*fictie* heeft men kunnen goedvinden de Is-„raëlieten, in ons midden wonende tot de Ne-„derlandsche *Natie* te rekenen.

„Ik doe u geen onrecht; integendeel, ik „geef u een blijk van rechtvaardigheid en sym-„pathie, wanneer ik met de godvruchtigen „onder u beweer, dat gij eigenlijk tot de Ne-„derlandsche natie *niet* behoort."

DE KINDERDOOP NATIONAAL! roepen de doopsgezinden uit.

Nu ja, zoo gij eene uitzondering wilt maken, welaan dan: „Met uitzondering van een „klein gedeelte, de Doopsgezinden, laat de „gansche Nederlandsche Natie geheel vrijwil-„lig hare kinderen, weinige uren of dagen „na hunne geboorte doopen; terwijl ook de „Doopsgezinden hun kroost, op niet zeer ge-„vorderden ouderdom, even algemeen, en zon-„der uitzondering door de instelling des doops „tot den Heer doen toetreden en opnemen in „zijn verbond."

DE KINDERDOOP NATIONAAL! roepen de Roomschen uit. — Vooronderstelt zelfs, dat er geen Joden en Doopsgezinden onder ons woonden, en alle geboren Nederlanders hunne kindertjes lieten doopen, dat zou den kinderdoop toch nog niet *nationaal* maken. Gij wilt den kinderdoop tot de Nederlandsche natie beperken om (pag. 18) „het kerkelijk stand-„punt der Hervormde gezindheid te handha-„ven en haar op andere gezindheden gunstig „te doen werken;" maar er zijn nog meer natiën dan de Nederlandsche, en nog machtiger gezindheden dan de Hervormde. De kinderdoop wordt zoowel in Spanje, Frankrijk en Italië bijv. als in Nederland, — en zoowel in de Roomsche als in de Hervormde Kerk bediend, en nu beweren wij, dat de Kinderdoop geenszins nationaal of Hervormd is, maar *echt Roomsch kerkelijk.* Voorts beweren wij, dat alle Hervormers dien doop van de Roomsche kerk ontvangen, en erkend hebben „eene wettige inlijving te zijn in de „christelijke kerk;" — en derhalve beweren wij, dat alle Protestantsche of Hervormde genootschappen nog staan op den grondslag der christelijke, dat is, der heilige Roomsch Katholieke kerk, enz.

De heer Wormser poogt zich te redden door er op te wijzen (pag. 22), dat de Roomsche kerk ook den doop der Hervormden erkent, en „eene gezindheid die de doopsbediening „van andere gezindheden erkent kan wel hare „eigene *belijdenis* als de meest ware en zui-„vere houden, maar nooit zichzelve als *de* „*eenige ware kerk* erkennen."

Te vergeefs! De Roomsche antwoordt: Gij Protestanten hebt het sacrament van den Kinderdoop *van ons* ontvangen, hoe zouden *wij* anders kunnen dan dien doop erkennen? Door dien doop te erkennen, erkennen wij slechts *onzen eigen* doop; maar van u, die ons verlaten hebt, hadden wij de verwerping verwacht van een' doop, waardoor gij erkent in onze kerk te zijn ingelijfd. Dat hebt gij niet gedaan, en zoolang gij dien doop blijft erkennen, zoolang zult gij ook moeten erkennen, dat gij nog op den bodem van de eenig ware, dat is, van de heilige Roomsch Katholieke kerk staat. Hier is geen uitweg, want gij zelf zegt (pag. 18): „De eenheid en Katholiciteit van de anders zoo zeer verdeelde christelijke kerk is bewaard gebleven in den doop," — en de Protestanten moeten dus òf den Kinderdoop verwerpen, òf zij moeten erkennen, dat zij *Scheurmakers* zijn. Laat mij u derhalve op grond van 1 Cor. 1 : 10 en 3 : 17 mogen vermanen om die scheurmakerij te laten varen, en dewijl „de christelijke doop met al zijne wettige consequentiën voor het individu, het huisgezin en den staat, Roomsch kerkelijk is; en dewijl de Staat alleen door de Kerk beteekenis erlangt en geheiligd wordt, zoo bid ik u om met ons mede te werken tot onderwerping van den Staat aan de Heilige Roomsch Katholieke Kerk. „Zal men vallen „en niet weder opstaan? Zal men afkeeren „en niet wederkeeren? zegt de Heere." Jer. 8 : 4.

„Ach ja," zeht Ds. van Dijk, de leerling van den heer Wormser, op pag. 5, „ieder „zoekt zijn eigen huis te bouwen, maar waar-„toe dat gedaan buiten eigen huis en haard „om." En pag. 8. „Reeds in 1867 schreef ik: „Ware ik niet Afgescheiden, ik werd het nu „niet, maar door den nood gedrongen liet ik „mij niet met steenen voeden terwijl er brood „was. Nu echter eenmaal ontwaakt zijnde (en „naar ik geloof vele afgescheiden predikanten „met mij) is het mijn hoogste wensch, wat „ook ter vergoelijking kunne gezegd worden, „volmondig te belijden, dat ik mij niet schaam „terug te keeren van den eenmaal ingeslagen „weg, teneinde althans in de ware richting „te zijn door zooveel mogelijk de historische „lijn te volgen, zooals die in onze vaderland-„sche kerkgeschiedenis eenig bestaat, m. e. w. „wat uit God is te laten blijven, wat uit de „menschen is te laten vallen. Vandaar dat „ik mij met mijne zendings-gemeente overge-„geven heb niet tot het stichten van een nieuw „genootschap ten koste van een ander, maar „ter verbreking ten behoeve van anderen." — „En pag. 14. Ik bid God om de draagkracht „der liefde om, indien het de wil Gods is, „dat ik lijden moet te dulden en te lijden. „Moge God mij genade geven om ook in de-„zen strijd tot het einde toe te volharden. Ik „hoop echter in de kracht Gods alle steenen „weg te ruimen, die mijn broeders zouden „kunnen hinderen.

„Een der grootste struikelblokken, nl. dat „ik niet tot de Hervormde Kerk behoor, kan „ik dadelijk wegnemen: ik kan mededeelen, „dat ik binnenkort, zonder aanspraak te ma-„ken op de erkenning van mijn radicaal (als „predikant) lid van de Hervormde Kerk hoop „te worden."

„Op de plaats, waar ik eenmaal het tee-„ken en zegel des doops ontving hoop ik een-„voudig het lidmaatschap in de Herv. Kerk „te aanvaarden, en de reden, waarom ik dit „doe, hoop ik openbaar te maken."

Of Ds. van Dijk dat lidmaatschap aanvaard heeft, weten wij niet, en welke reden hij daarvoor nog verder opgegeven heeft, weten wij ook niet, en onze onkunde dienaangaande doet niets ter zake, maar zooveel is voor ons zeker — als Ds. van Dijk „in dezen strijd tot het einde toe volhardt," dan zal hij in de Herv. Kerk zijnde op gelijke wijze moeten handelen, als toen hij er nog buiten was, en, gelijk nu reeds, naar hij gelooft, vele afgescheiden predikanten met hem ontwaakt zijn, die dus waarschijnlijk evenals hij tot de Herv. Kerk zullen terugkeeren, zoo zal hij met dezen *„in de ware richting zijn,"* en *„door zooveel mogelijk de historische lijn te volgen,"* in de gelegenheid zijn om aan de Herv. predikanten een voorbeeld te geven van wederkeering tot „eigen huis en haard," dat is, tot de Heilige Roomsch Katholieke Kerk!

Wie is er die lust heeft aan den arbeid van Ds. van Dijk, en wie is er die voor den Kinderdoop is, die helpe Ds. van Dijk. Hij zal, van de staatkundige bespiegelingen van den heer Wormser uitgaande, op grond van den kinderdoop „in de ware richting zijn," en door zooveel mogelijk de historische lijn te volgen, zijn rustpunt vinden in de Roomsche Kerk. En voorts, dewijl de Staat alleen" door de Kerk beteekenis erlangt en geheiligd wordt," kunnen medewerken tot bevordering van de heerschappij der Roomsche Kerk over alle andere, zoowel Kerken als Staten!

En deze staatkundige bespiegelingen werden aangeprezen door Mr. Groen van Prinsterer, en door hem verklaard „gezond zielevoedsel en vaste spijs" te zijn!

En de werkzaamheden van Ds. van Dijk werden door een zestigtal heeren, waaronder twee en veertig predikanten en twee Hoogleeraren aanbevolen!

En gij zult, vertrouwende op hunne aanbeveling, uw geld en goed geven, en alzoo medewerken dat Rome later, als vroeger, zich zou kunnen voeden met uw en uwer kinderen goed en bloed en leven!

„ZIJ HEEFT GEDAAN, HETGEEN ZIJ KONDE."

Terwijl de overpriesters der Joden in het paleis van Kajafas hunne moordaanslagen tegen Christus smeden, heeft intusschen Simon, de melaatsche genaamd, in zijne woning te Bethanië, Hem en zijnen discipelen een gastmaal bereid, teneinde den Heer eer, liefde en vriendschap te bewijzen.

Pas aangezeten wordt de zaal, waar zij vertoefden, met eenen liefelijken nardus-geur vervuld, die wel met recht een „liefdegeur" mocht genoemd worden. Wat toch is hiervan de oorzaak. Eene vrouw, zeggen ons Mattheus en Markus, en Johannes verklaart ons nader, dat het Maria, de zuster van Lazarus en Martha was, kwam en bracht een albasten flesch met zalf van onvervalschten nardus, die zij, na de flesch gebroken te hebben, uitgoot op het hoofd des Heeren.

Deze Maria is de zon onder al Jezus vrienden en vriendinnen, daar in de woning van Simon verzameld; en de vermelding van hare handeling is de ziel van het verhaal, aangaande den maaltijd aldaar gehouden. Hare daad had meer waarde dan al de kostelijke spijzen, die ongetwijfeld door den gastheer waren toegericht. En dat niet slechts om de stoffelijke waarde der zalf, 300 penningen (112½ gulden naar onze munt) maar vooral om de beginselen des harten, waarmede die gave gegeven en deze handeling verricht werd.

Maria's daad wordt door afgunstigen en gierigaards (Judas) veracht en gelaakt, maar daarentegen door den Heer hoogelijk geprezen, en zelfs zóó hoog verheven als ooit eene menschelijke daad, door Hem, die op de beweegredenen des harten acht geeft, geschieden kan.

Oppervlakkig beschouwd was de handeling slechts eene gewone, naar de gebruiken des lands toegepaste vereering van iemand, die men hoogachtte. Doch de eigenlijke waarde van Maria's offer lag dieper en werd door den Heer alleen opgemerkt. De leerlingen zeggen: „het is verkwisting;" de Meester zegt: „zij heeft een *goed* werk aan mij gedaan;" zij heeft gedaan, hetgeen zij konde.

In 't besef van het gewicht des oogenbliks stelt Maria zich het *nabij zijnde* lijden en sterven van den vriend harer ziel voor, en onder die aandoenlijke omstandigheid zalft zij den Meester, die voor haar het Lam Gods is — ten doode.

Zóó bleek hare handeling een vrucht van haar *geloof* te zijn, dat door de *liefde* werkte. Zij begreep des Heeren woorden en doorzag de toekomst oneindig veel beter dan al de discipelen. Bewogen deze zich nog gedurig in de droombeelden van heerschappij en heerlijkheid van een aardsch Messiasrijk, terwijl zij de akelige gedachten van lijden en dood uit hunne zielen trachten te bannen; zij, die eens het goede deel gekozen en nederig aan 's Heilands voeten geleerd had, betoonde gemeenschap te hebben en te willen oefenen met den *lijdenden Messias.*

Zij deed den Heer de grootste en hoogste vereering aan, die geloof en liefde konden uitvinden. Door die daad werd het door liefde ontvlamde hart vertroost en bevredigd, hoe smartelijk de op handen zijnde gebeurtenissen ook waren.

De liefde peinst onwillekeurig op middelen om te zegenen en zich in anderen uit te storten, gelijk een bergstroom zich tusschen de rotsblokken heen kronkelt, tot hij zich in de breede bedding eener rivier voortbewegen kan, om zich eindelijk in de zee te verliezen.

Er wordt nog al heel licht, ook door Christenen uitgesproken: „Wij doen nog niet voor den Heer, wat wij kunnen." Dit kan ook

zeer wel waar zijn. Maar indien die uitspraak werkelijk een resultaat van zelfonderzoek is, dan wordt het meer dan tijd, dat bij de zoödanigen een betere toestand geboren worde; want als ons eigen hart dit reeds gevoelt en onze mond het uitspreekt, wat moet dan de Heer zeggen, die meer is dan ons hart en alle dingen weet!

Wij hebben er echter ook op te letten dat de Heer, en niet wij, het beste onze beginselen keuren en onze daden wegen kan. Wat klein is in ons oog is dikwijls groot bij den Heer en ook omgekeerd. Daarom, „dien de Heer prijst, die is beproefd." Bij den Heer is elke dienst, die in waarachtig geloof en vurige liefde geschiedt, aangenaam en van hooge waarde; maar die ook alleen.

Voor den geloovige geldt slechts de vraag: Laat ik mij in gehoorzaamheid, d. i. zonder acht te geven op vleesch en bloed, op den geloofsweg leiden; is de innigste liefde mijns harten voor Jezus, en doe ik alles voor Hem, wat onder de gegeven omstandigheden de liefde kan uitdenken? Zoo ja; *dan hebben we gedaan, hetgeen wij konden.*

O, Gemeente des Heeren, maak u op! Breng uwen Heiland den kostelijken nardus uwer liefde!

Zij het u nimmer te veel, wat gij ter eere van Hem doet, Hij zal het u zeker rijkelijk vergelden. Vereer den Heere van uw goed, zoo zullen uwe schuren met overvloed vervuld worden, en de zegenende ziel zal vet gemaakt worden. En zijn uwe weldaden voor het oog der wereld verborgen, Christus zal er ten jongsten dage openlijk van spreken, Matth. 25.

Door de kinderen dezer wereld wordt uw Heiland veracht, miskend en verworpen, laat het blijken, dat gij Hem, in weerwil van smaad en verachting, die gij ook om Zijns naams wil dragen moet, al uwe liefde en al uw leven waardig keurt.

Dat wij aan uw verzoeningsdood,
O, Jezus, dankbaar denken,
En voor die liefde, onpeilbaar groot,
Ons gansche hart u schenken.

Gr. N. v. B.

ZENDINGSBERICHTEN.

INDIË.

Nog een paar bijzonderheden aangaande den godsdienst der Hindoes moeten we hier meedeelen, eer we tot het werk der zendelingen overgaan. De Hindoes gelooven namelijk in tien verschillende vleeschwordingen van den tweeden persoon hunner drie hoofdgoden, Vishnoe. Negen daarvan zijn reeds voorbij, en zij verwachten nu nog de laatste, wanneer hij verschijnen zal, rijdende op een wit paard, om de wereld te verwoesten en alle zielen van de zonde te verlossen.

Een van die vleeschwordingen was die, waarin Vishnoe verscheen als de held Jaggernaut. Als zoodanig wordt hij nu nog op eene verschrikkelijke wijze gediend. Zijn beeld is een afschuwelijk gesneden stuk hout met een zwart beschilderd gezicht en wijd geopenden bloedrooden mond. Eens in het jaar wordt dit monster in eene 60 voet hooge kar gezet en door het volk rond getrokken, en dan werpen vele van die arme menschen zich voor die kar op den grond om zich door den heiligen last te laten verpletteren.

Hoe gelukkig is het, en welk een heerlijke arbeid, om aan die arme, misleide zielen het Evangelie van den Zoon van God te brengen, die ook als een held op aarde verscheen, maar een held in den strijd tegen de zonde, die niet kwam „om der menschen zielen te verderven, maar te behouden."

Een droevigen indruk maakt het te hooren, dat fabrieken in het christelijke Engeland zich niet ontzien om afgodsbeelden te maken en circulaires naar Indië te zenden, waarin zij hunne „waar" aanbevelen met woorden als: "Yamen, een god van den dag. Van zuiver gegoten koper en smaakvol bewerkt. Nirondi, de vorst der booze geesten. In ruime sorteering. De reus, waarop hij rijdt is stout uitgevoerd en zijn sabel is bewerkt naar de eischen der nieuwste kunst, enz. Voorts mindere goden en halfgoden in verschilende soorten. Er wordt niet op krediet verkocht, maar wel korting verleend voor contante betaling."

In 1830 werd er in Indië eene nieuwe kerk gesticht, om den Hindoeschen godsdienst te hervormen. Een zekere Keshub Chunder Sen, een kweekeling van de Engelsche school te Calcutta, de hoofdstad van Britsch Indië, sloot zich er bij aan, en werd weldra haar leider. Hij bestreed met alle kracht de afgoderij, en het gelukte hem vele afgodische gewoonten uit de woningen van zijn volk weg te nemen. Ook predikte hij onvermoeid de afschaffing der *kasten.* Onlangs overleed hij, maar zijne leerlingen zetten met kracht het werk van hun meester voort, wiens invloed steeds toenemende was.

En nu het christendom in Indië. De eerste, die het zendingswerk hier aanvatte, was de bekende William Carey, die tot de Engelsche Baptisten behoorde. Toen hij eerst over de zending onder de heidenen begon te spreken, vond hij heftige tegenkanting. Een oud leeraar snauwde hem bij zekere gelegenheid toe: „Jong mensch, zet u neder; als het God behaagt de heidenen te bekeeren, zal Hij het doen zonder uwe hulp of de mijne." Maar hij gaf het niet op, en op 2 October 1792 kwam op eene kleine, te Kettering gehoudene vergadering, onder vrees en beven, het eerste zendingsgenootschap, dat der Baptisten, tot stand. Er werd eene collecte gehouden, die *f* 140 opbracht. Voorwaar eene kleine som voor zoo'n reusachtige onderneming. Er kwam echter spoedig meer en op den 13 Juni 1793 scheepte Carey zich met een zekeren William Thomas, die verscheidene jaren in Indië heelmeester geweest was en nu Carey helpen zou in het evangelie, naar het verre Oosten in.

Welke moeilijkheden Garey te door worstelen had, die nog vermeerd werden door zijn trouwe helper Thomas, die wel een christen, en een goed, vriendelijk mensch was, maar zeer zorgeloos en onbezonnen., gaat alle beschrijving te boven. Maar de overtuiging, dat de Heer hem daar geplaatst had, gevoegd bij de vastheid van zijn karakter, overwon alles. In 1796 zond het genootschap hem een anderen helper, den heer Fountain, en in 1799 weder vier, de heeren Marshman, Ward, Grant en Brunsden. Grant overleed echter kort na zijne aankomst, Fountain in 1800, Brunsden in 1801 en Thomas in 1802. Zoo stonden dan de drie, in de geschiedenis der zending met eere genoemde Carey, Marshman en Ward als getuigen van het levende Woord in Indië. In 1823 stierf Ward en in 1834 Carey zelf. Maar heerlijke dingen waren in Indië geschied. Er waren scholen geopend, zij hadden eene eigene drukkerij, de geheele bijbel was in 40 verschillende talen overgezet en vele Hindoes waren voor den Heer gewonnen. Tegenwoordig werken er vele zendinggenootschappen, maar alleen het Baptistengenootschap heeft er 44 zendelingen, waaronder een zoon Spurgeon, 11 geordende inlandsche leeraars, 114 evangelisten, 117 stations waar zij werken, en de verschillende gemeenten tellen 668 Europeesche en 3771 inlandsche leden.

Ongeveer vier jaren geleden bezocht eene geleerde Hindoesche dame uit Bombay, Romabai genaamd, Calcutta. Zij hield voorlezingen in het Sanskrit en in andere Indische talen, om de ontwikkeling der vrouw te bevorderen, en reisde in gezelschap van haren broeder door Indië, om overal hare denkbeelden ingang te doen vinden, en de geleerden in verschillende plaatsen stonden verbaasd over de zuiverheid en gemakkelijkheid, waarmede zij hare redevoeringen hield. In Calcutta werd haar door den sedert dien tijd overleden Dr. Wenger een bijbel in het Sanskrit aangeboden, maar zij behandelde het christendom met onverschilligheid. Verleden jaar ging zij naar Engeland voor hare gezondheid, echter niet, zonder aan hare vrienden de verzekering te hebben gegeven, dat zij zich streng aan haren godsdienst zou houden. Wij kunnen ons dus den schrik voorstellen, die er onder hare vrienden ontstond, toen eenige maanden later de telegraaf het bericht in Bombay bracht, dat Romabai in Engeland gedoopt was door een predikant uit de Engelsche kerk. Een werk, in de Mahratten-taal geschreven door een zekeren Shastree, getiteld: Is er eenig bewijs van den goddelijken oorsprong van het christendom, had haar getroffen. 't Is zeer te hopen, dat zooveel bekwaamheid en welsprekendheid, vroeger aan de verstandige ontwikkeling der vrouw gewijd, nu nog jaren besteed zal worden om het eeuwige leven in Jezus Christus onder haar volk te brengen.

Er is over dit belangwekkende land nog veel te zeggen, maar wanneer wij van alles ook maar een weinig zouden mededeelen, zouden wij veel te uitvoerig worden. Wij hopen echter van tijd tot tijd eenige berichten over het werk daar aan onze lezers te geven en hopen tevens, dat bij de liefde voor het werk des Heeren hier te lande, de zending onder de heidenen niet vergeten worde in de gebeden der kinderen Gods.

A.

I.

ÉÉNHEID.

Het woord éénheid is een schoon, aantrekkelijk en zeer geliefd woord, dat veelvuldig, vooral door Predikers, uitgesproken wordt. Hoe kan dit ook anders; immers, dat woord duidt een toestand aan, waardoor wij het hemelleven, als afgespiegeld op de aarde, weer vinden. En, daar dat hemelleven oorspronkelijk het leven van den mensch was, is het niet te verwonderen, dat er ondanks den zondeval, die het verwoestte, nog een flauw bewustzijn, en daarom ook eene begeerte om het terug te ontvangen, bij den mensch aanwezig is.

Immers, de onophoudelijke klaagtoonen van gebrek aan éénheid en toenemende verdeeldheid, die men iederen dag verneemt, geven te kennen, dat de mensch, die in het Paradijs leefde, (oord van éénheid en zaligheid) niet in Babel (plaats van verwarring en verdeeldheid) gelukkig kan zijn. Dáár moeten „de harpen aan de wilgen hangen."

Een altijd voortdurende strijd is onder de menschen duidelijk waar te nemen, tusschen de begeerte naar éénheid en eene hen beheerschende en voortdrijvende zondemacht, die hen gedurig de éénheid doet tegenhouden, en, wanneer ze tusschen enkelen bestaat, verbreekt. Indien derhalve de éénheid door den mensch moet tot stand komen zal ze wel nooit zichtbaar worden op aarde. De geschiedenis heeft dan ook maar al te duidelijk geleerd, dat éénheid wel het meest geliefde woord der volken is, maar tevens dat de toestand, die dat woord schetst, tot heden nog nooit het leven der volken was. Zal dat leven ooit gezien worden?

In deze steeds toenemende duisternis is het Profetische woord ons een heerlijk schijnend licht, en daarom rijk aan troost voor die harten, die den vrede begeeren.

In Bethlehems-stal werd de Vredevorst geboren, die volgens Jes. 11, het verloren Paradijsleven zal herstellen. Dat leven, dat straks zichtbaar in de wereld zal zijn onder alle volken, bestaat nu onder een klein getal menschen, die den vrede, die alle verstand te boven gaat, in hunne harten ontvingen, door met hunne schuld, waardoor de onvrede is ontstaan, aan zijne voeten te komen, en vergeving te vragen.

Door hun geloof in Christus, die voor hunne zonden leed, ontvingen zij vrede met God. (Rom. 5 : 1).

En daar het geloof in Christus niet slechts de aanvaarding is van de schuldvergeving, maar ook van een nieuw leven en verlossing van de zondemacht, worden zij door dienzelfden Christus niet alléén aan God, hunnen Schepper, maar ook aan hunne naasten Gods schepselen, weergegeven. Zij ontvingen het leven van den Vredevorst, en daar alle leven zich openbaren moet, treedt dit leven heerlijk

te voorschijn in liefde tot de broederen. Ieder geloovige, die dat leven zuiver openbaart, zal de éénheid op aarde bevorderen, zal een „Vredestichter” wezen. (Matth. 5 : 9).

Die éénheid, welke van hemelsche afkomst is, werd heerlijk in de Apostolische eeuw gezien, (Hand. 2 : 44) omdat de Gemeente destijds onder de alles bezielende macht van den H. Geest stond, uitgestort op den Pinksterdag door den verheerlijkten Vredevorst.

Maar die toestand is op aarde onder de geloovigen en wedergeborenen niet gebleven. De Gemeente is uiteen gespat; zij bestaat uit groepen; Gods kinderen zijn verdeeld.

Van uit de verte gezien schijnt ze één geheel te wezen, maar komt men naderbij dan heeft ze veel van een Archipel, waar al de kleine eilanden door water van elkander gescheiden zijn. Zoo zijn ook de kinderen Gods door het een of ander gescheiden.

En die gescheiden kinderen Gods moeten tot één komen, want dat is de wil des Heeren. Bij de velen, die daarnaar in onze dagen streven, behooren ook de Baptisten, of gedoopte Christenen, die een Unie vormden, en die niets liever zagen dan dat alle geloovigen zich op Bijbelsch standpunt, zichtbaar tot een lichaam vereenigden, daar alle vereeniging op menschelijken grondslag haar oorsprong niet in Jeruzalem, maar in Babel vindt, en daarom toch onhoudbaar zal zijn. Vóóraf willen wij nog duidelijk uitspreken, dat de éénheid der geloovigen een feit Gods is, door de wedergeboorte. Zij hebben uit kracht daarvan God tot hunnen Vader en zijn daarom elkander tot broeders geworden. Dit staat eeuwig vast.

Alle menschen zonder onderscheid, die de kenmerken van wedergeboorte bezitten, heb ik volgens den wil des Heeren, als broeders te erkennen.

Die door de werking van Gods Geest nieuwe menschen zijn geworden, moeten ook in dat karakter door mij bemind worden, anders zondig ik tegen den Geest in zijn heerlijk genadewerk, en verbreek ik de werkelijke éénheid van het lichaam van Jezus als een feit of daad van God. Hierbij komt, dat de eigenaardigheid des geestelijken levens, als hoogere hemelwet, mij ook daartoe dringt. Daarom mogen zij, die deze wet niet in zich voelen werken, zich wel eens ernstig onderzoeken of zij wel tot de wedergeborenen kunnen gerekend worden.

Wanneer ik dit zoo duidelijk en onomwonden ter neerschrijf, kunnen die geloovigen, welke ons van wege den *Doop* tot heden niet kunnen dragen, hierin een wapen meenen te vinden, om ons te bestrijden in onze geslotene Commune d. w. z. avondmaalviering uitsluitend met gedoopte geloovigen.

Ik hoor hen mij toeroepen: Gij noemdet zoo even den naam van Archipel, dat is het, wat wij tegen U hebben. Gij maakt scheiding door het water (Doop) van de andere geloovigen. Hierop antwoord ik die broederen, dat dit niet zoo is, daar dit water niet door ons maar door den Heere is gesteld, waardoor een ieder wedergeborene zal doorgaan naar 's Heeren tafel. Dit water mag niet door ons gedempt worden, zoo min als overbrugd, want de wet, die van Jeruzalem is uitgegaan verbiedt het ons, en neem het ons daarom niet kwalijk, dat wij Babel op de leest van Jeruzalem, maar niet Jeruzalem op de leest van Babel willen brengen. Het verbasterde moet naar het oorspronkelijke gevormd worden, maar niet het oorspronkelijke naar het verbasterde misvormd worden. Tot den Heere Jezus en de Apostelen is het schibboleth van den nieuwen dag. De drang des nieuwen levens tot vereeniging met alle geloovigen, ook zichtbaar in de wereld, mag niet buiten de perken, door den H. Geest gesteld, gesloten worden, maar moet daar binnen blijven, anders is die liefdesbetooning buiten de gerechtigheid om en wordt ze zondig, daar ze de dwaling bestendigt.

Wij, die uit beginsel ons van bestaande kerken afgescheiden en, om zoo te spreken, een nieuw huis bewonen, hoewel het naar de Apostolische bouworde is, willen ons ook aan de Apostolische leer houden. Noem ons daarom niet liefdeloos en sectarisch, maar denk veel liever aan de gelijkenis van den „balk” en de „splinter.”

Ons hart en ingewanden zijn niet eng, maar onze ervaring is tot heden, dat zij, die over ruime harten en ingewanden roemen, tot heden ons er maar niet in kunnen opnemen. Zou het ook daarvan komen, dat die broeders eene zichtbare éénheid willen bereiken, buiten den door den Heere en de Apostelen zichtbaar gelegden grondslag?

Dit kon wel eens zoo zijn; vandaar het onwillekeurig verbreken van de geboortewet des nieuwen levens, en het werpen van de schuld op hen, die naar die wet willen handelen zonder inmenging van menschelijke leeringen en meeningen.

(*Wordt vervolgd.*)

H. D. H.

GEDACHTEN.

Zegt niet: „Wij willen lijden,” want gij moet wel, maar zegt: „wij willen handelen, wij willen doen,” want gij kunt het ook laten. JEAN PAUL.

Wees nooit tevreden met wat gij zijt, als gij datgene wilt bereiken wat gij niet zijt; want waar gij tevreden zijt, daar blijft gij. QUARLES.

De hoogten, waarop groote mannen staan, werden niet plotseling bereikt, maar terwijl hunne makkers sliepen, worstelden zij zich naar boven. LONGFELLOW.

Niemand kan het werk doen, waarvoor ik bestemd ben; hij moge grooter werk doen, maar het mijne doen kan hij niet. Ik kan hem mijn werk niet opdragen, evenmin als ik hem mijne verantwoordelijkheid of mijne gaven kan meêdeelen. RUSKIN.

GEMEENTE NIEUWS.

SNEEK. „Onze God is ontfermende!” Hij slaat, maar heelt ook weer; Hij bedroeft, maar vertroost ook.

In de plaats van onzen ontslapen broeder de Vries werd br. H. v. d. Werf tot Penningmeester gekozen.

Zondag 2 Maart werden een vader en moeder met hun zoon en dochter door den Doop aan de Gemeente toegevoegd. 't Was een ware feestdag voor de Gemeente, nog verhoogd door de tegenwoordigheid van broeders en zusters van elders tot ons overgekomen.

Bovendien verblijdde de Heer ons door de ontvangst van twee giften: een van f 50.— en een van f 60.— ten behoeve der Vrede-kerk. Ook in deze smaken wij Gods Vaderlijke goedheid, voor wien onze behoeften niet verborgen zijn. De kas was totaal leêg en wij stonden voor onvermijdelijke uitgaven.

HEEG. Behalve enkele dingen, die de Gemeente smarten, is er rijke stof van dank aan den Heer.

De opkomst in de Silo-kapel laat niets te wenschen over, en wordt de arbeid in het Evangelie alhier door sommigen met fanatieken haat en tegenstand bejegend, aan de andere zijde vindt zij waardeering, ook bij degenen, die niet tot de Gemeente behooren.

Groote blijdschap gaf de Heer in de toebrenging van een man en zijn vrouw. Wel werd dit aanleiding dat de tegenstand in vernieuwde woede uitbrak en de gansche hel losgelaten schijnt om deze lammeren van Christus te verscheuren, maar geen nood! de groote David zal ze redden uit den muil van den Leeuw. „De Heer ziet op hunne dreigingen en geeft zijnen dienstknechten met vrijmoedigheid Zijn woord te spreken.” De overwinning is onze, en alle instrument, tegen ons bereid, zal niet gelukken. Blijve de Gemeente maar volharden in liefde en geloof, in reinheid van hart en wandel.

Onder leiding van br. Kuiper van Sneek kwam een zangkoor tot stand, dat zich in toenemenden bloei mag verheugen.

ZUTFEN. Wij kunnen tot onze blijdschap, en met dank aan den Heer berichten, dat het werk hier zeer gezegend wordt in de bekeering van zondaren. De vergaderingen nemen toe.

Zondag 8 dezer vingen wij aan met eene onderlinge bijeenkomst, die voor de eerste keer zeer opwekkend was; doordien de jongbekeerden zich vrij uitspraken en de goedheid Gods prezen.

VARIA.

De Amerikaansche godsdienstige bladen berichten, dat eene vrouw van 108 jaren, in Whitfield-County, den wensch te kennen had gegeven om gedoopt te worden. Een blad van de Baptisten voegt er bij: „Het is nooit te laat om het goede te doen.”

EENE BEKEERINGS-GESCHIEDENIS.

Aan een in Christus gelukkig geworden soldaat werd gevraagd, hoe hij tot den Heiland gebracht was? „Op zekeren dag,” antwoordde hij, „kwam de Heer mij tegen, en riep: „Halt! Richt u! Rechtsom keer! Marsch!” en ik gehoorzaamde het bevel.” Dat was alles.

(UIT HET EEUWIGE LEVEN.)

LIEFDEGAVEN.

Met hartelijken dank ontvangen voor het lokaal Silo te Zutfen, door br. Kloekers, van N.N. te N. Pekelà f 2.—, idem f 1.—.

Met aanbeveling,

Uw Dw. in Chr.,

DEVENTER, Maart 84'. B. ROELES.

Advertentiën.

SNELPERSDRUK VAN J. J. WIARDA, TE SNEEK.

No. 31. 1 April 1884. 3de Jaargang.

DE CHRISTEN,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10

Bijdragen en Ingezonden Stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: H. Z. KLOEKERS, te Nieuwepekela.
Adres voor Administratie: J. HORN te Sneek.

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.50
Elke regel meer. . . . . „ 0.05
Groote letters naar plaatsruimte.

EEN GEVAARLIJK ARGUMENT.

In het voorgaande stuk hebben wij doen zien, dat het boekje van Wormser eene op den Kinderdoop gegronde staatkundige bespiegeling is; dat die bespiegeling den Roomschen het volste recht geeft om de Hervormers en hunne volgelingen van scheurmakerij te beschuldigen, en dat Ds. van Dijk, dit gevoelende, reeds van de Afgescheiden tot de Hervormde Kerk wilde wederkeeren om in „de ware richting" te zijn.

Wij hebben tevens vernomen, dat Ds. van Dijk geloofde, dat vele Afgescheiden predikanten met hem ontwaakt waren, die dus wellicht eveneens de Afgescheiden Kerk zullen verlaten, (misschien is hij hun reeds voorgegaan en zijn zij hem reeds gevolgd,) om „in die ware richting" te zijn; en dat een zestigtal heeren uit de Hervormde Kerk, waaronder twee en veertig predikanten en twee Hoogleeraars, de werkzaamheden van Ds. van Dijk aanbevelen, teneinde u te bewegen om hen te helpen, om in „de ware richting" te treden en „zooveel mogelijk de historische lijn" te volgen.

Wij wenschen nu over te gaan om *het fondament* der bespiegelingen van Wormser, en der handelingen van Ds. van Dijk in oogenschouw te nemen; want indien die bespiegelingen eens op eenen goeden grondslag rustten en aanbevelenswaardig waren, dan zou het immers goed zijn om de „ware richting" van Ds. van Dijk in te slaan, en zich niet lichtvaardig te laten afschrikken. De vraag mag toch niet zijn *al* of *niet* naar Rome, maar — wat is waar en goed.

Wij willen dáárom den grond der bespiegelingen van Wormser, en de gevolgen er van, eveneens onderzoeken.

Het zij ons echter vergund om den doolhof zijner woorden, de verwarring zijner denkbeelden, zijn draaien en wenden van zaken en toestanden niet op den voet te volgen. Dit zou eene zeer vermoeiende taak zijn; en het is onnoodig, want ieder, die lust heeft kan zelf zijn boekje doorbladeren, en zal dan bemerken, hoe hij zelfs van den sleur der gewoonte gebruik weet te maken om zijne lezers te verschalken. Hij meent het natuurlijk goed, maar als Ds. van Dijk zegt: „Het is een worstelen om tot de kern der zaak door te dringen," dan meenen wij het te moeten noemen: een worstelen om zich met den vorm te vergenoegen, om de eigenlijke kern der zaak voor het oog van anderen te verbergen, en om hen die diepten des Satans niet kennen in zijne strikken te vangen of gevangen te houden en aan handen en voeten gebonden aan Rome over te geven. Dit is zeer zeker zijn doel niet maar de onvermijdelijke consequentie van zijn betoog.

Laat ons zien.

Wij zullen ons tot de hoofdpunten van Wormser bepalen. Hij grondt zich op wat hij noemt: „Het eeuwige verbond met Abraham," pag. 41, 42, en de stelling: dat de doop in de plaats der besnijdenis is gekomen, pag. 69, 72, 76, enz.

Zie hier hoe hij er over spreekt pag. 103. „Zien wij op het *genade-verbond*, zooals het „is opgericht met ABRAHAM, en als een eeu„wig verbond voortloopt en voortloopen zal „tot de voleinding der eeuwen.

„God sprak tot ABRAHAM: Ik zal mijn ver„bond oprichten tusschen Mij en tusschen u, „en tusschen uw zaad na u in hunne geslachten „tot een eeuwig verbond, om u te zijn tot een „God, en uw zaad na u. Gen. 17: 7.

„Hier zien wij dus ook aan het zaad van „Abraham de belofte gedaan, dat de Heer hun „tot een God zou zijn.

„Dat zaad van ABRAHAM alleen maakte tot „op de uitstorting van den Heiligen Geest op „het eerste Pinksterfeest na de hemelvaart „van Christus de Kerk uit.

Pag. 104. „God zeide ook tot Abraham: „Gij nu zult mijn verbond houden, gij, en uw „zaad na u, in hunne geslachten. Dit is mijn „verbond, dat gij lieden houden zult tusschen „Mij en tusschen u, en tusschen uw zaad na „u: dat al wat mannelijk is u besneden wor„de; enz. Gen. 17: 9, 10.

Pag. 105. „In de volheid der tijden kwam „Christus, en de verbondsbelofte, waarvan de „besnijdenis het teeken en zegel was, werd in „zijnen dood en opstanding vervuld.

„Allen die besneden waren, de gansche Kerk „der oude bedeeling was als toen gerechtigd „en werd genoodigd tot den doop. Mt. 23: 37; „Hand. 2: 38—41.

„Maar het meerendeel dier oude Kerk wil„de den doop niet, omdat het zijne besnijde„nis niet begreep, en omdat het in de ver„bondsbelofte niet geloofde.

„En als toen werden, volgens de beloften, „die herhaaldelijk aan *de Kerk* onder de oude „bedeeling gedaan en door haar in gebed en „lofzang gedurig vermeld waren, ook de Hei„denen tot *de Kerk*, van welke Israël steeds „de wortel blijft, Rom. 11: 17, 18, genoo„digd en toegebracht door zich te laten doopen.

En voorts pag. 76. „De besnijdenis des li„chaams was een zegel en onderpand, van „het genade-verbond, waarin God de besnij„denis des harten, de wegneming van zonde „en beschaamdheid belooft.

Pag. 77. „De besnijdenis als teeken en „zegel van het genade-verbond hield stand tot „op het tijdstip, dat de Heer gereedstaande „om ten hemel te varen, aan zijne discipelen „het bevel gaf: Gaat dan henen, onderwijst „alle volken, dezelve doopende in den naam „des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen „Geestes; leerende hen onderhouden alles wat „Ik u geboden heb. Mt. 28: 19.

„Die vóór de offerande van CHRISTUS recht „hadden op het ontvangen van het zegel des „verbonds onder het teeken der *besnijdenis*, „hebben na den dood en opstanding des Hee„ren recht op het ontvangen van het zegel „des verbonds onder het teeken van den *doop*.

Pag. 72. „Daarom heeft God voormaals „bevolen hen te besnijden, hetwelk een zegel „des verbonds en der gerechtigheid des ge„loofs was, gelijk ook Christus hen omhelsd, „de handen opgelegd en gezegend heeft.

„Dewijl dan nu de doop in de plaats der „besnijdenis gekomen is, zoo zal men de jonge „kinderen als erfgenamen des rijks Gods en „Zijns verbonds doopen. Verg. pag. 80.

Pag. 84. „De volkomen overeenstemming „(tusschen de besnijdenis en den doop) is vol„doende om den *Kinderdoop* te wettigen. Ver„mits wij zien dat onder de nieuwe bedeeling „geene inkrimping maar uitbreiding van ge„nade plaats heeft, en dat thans zoowel het „onderscheid der volken als dat tusschen man „en vrouw is weggenomen, hebben wij, daar „de besnijdenis door het graf van Christus „heen voortloopt in den doop, omtrent den „Kinderdoop niet te vragen naar een *bevel*, „maar zouden wij hebben te vragen naar een „*verbod*."

Trekken wij nu dit een en ander in weinige woorden te samen, dan komen wij tot het volgende:

God heeft met Abraham een eeuwig verbond der genade opgericht;

het zaad van Abraham maakte tot op de uitstorting van den Heiligen Geest *de Kerk* uit.

de Joodsche Kerk en de Christelijke Kerk zijn een en dezelfde Kerk onder verschillende bedeelingen;

de Joodsche besnijdenis voor Christus en de Christelijke doop *na* Christus, hoewel verschillende in vorm, zijn een teeken van één en hetzelfde verbond, en eene inlijving in een en dezelfde Kerk;

de bediening van dit zegel aan kinderen en hunne inlijving daardoor in de Kerk werd eenmaal door God *geboden;*

de bediening van dit zegel aan kinderen en hunne inlijving daardoor in de Kerk is nooit op goddelijk gezag *verboden:*

Gij ziet dus dat wij een goddelijk bevel hebben om kinderen te doopen;

dat zij door dien doop in de Christelijke Kerk worden ingelijfd;

en dat hen door dien doop het verbond Gods met Abraham en zijn zaad opgericht, tot op dezen dag, en tot aan de voleinding der wereld toe, beteekend en verzegeld wordt.

Ons dunkt dat niemand, die het boekje van Wormser gelezen heeft, zal kunnen ontkennen, dat dit de logica is, waarop zijne bespiegelingen gegrond zijn.

Hoewel wij nu ontzettend veel op zijne stellingen hebben af te dingen, willen wij voor een oogenblik aannemen, dat zij inderdaad bewezen zijn, en dat derhalve de conclusie of het besluit onbetwistbaar is.

Op dien grond een voorstander van den kinderdoop zijnde moet men dan ook noodwendig een voorstander zijn van de vereeniging van Kerk en Staat. Immers men behoeft dan maar op bovengemelde wijze te redeneeren, en te zeggen:

God heeft met Abraham en zijn zaad een eeuwig verbond der genade opgericht;

dat zaad van Abraham alleen was de Kerk op aarde;

de Joodsche Kerk en de Christelijke Kerk zijn één en dezelfde Kerk onder verschillende bedeelingen;

de Joodsche Kerk was op Goddelijk bevel ten nauwste met den Joodschen Staat vereenigd;

die vereeniging van Kerk en Staat is *nooit* op Goddelijk gezag *verboden;*

Gij ziet derhalve dat wij een Goddelijk bevel hebben voor de vereeniging van Kerk en Staat.

„Leer dan der natie haren doop verstaan en Kerk en Staat zijn gered!" roept Wormser uit.

„Gezond zielevoedsel, vaste spijs!" zegt de heer Groen van Prinsterer.

„Hier staat Wormser op vasten bodem!" zegt Ds. van Dijk.

Wij gaan een stap verder.

De geld en eerzucht van vele predikanten is openbaar. Zij zijn voor de verheffing van den Leeraarsstand boven de Gemeente, en van de Kerk boven de Staat, nemen de voormelde stellingen als bewezen aan en redeneeren dan als volgt:

Het zaad van Abraham was de Kerk op aarde;

de Joodsche Kerk en de Christelijke Kerk zijn één en dezefde Kerk, hoewel onder verschillende bedeelingen;

de Joodsche Kerk was op goddelijk bevel ten nauwste vereenigd met den Staat;

in den Joodschen Kerkstaat was de Leeraarsstand afgezonderd van — en verheven boven het volk;

deze afzondering en verheffing van den Leeraarsstand vond plaats op grond van een goddelijk bevel;

deze afzondering en verheffing van den Leeraarsstand is *nooit* op goddelijk gezag *verboden;*

Gij ziet derhalve, dat wij een goddelijk bevel hebben voor eene afzondering en verheffing van den Christelijke Leeraarsstand *boven* het gewone volk, en van de Kerk *boven* den Staat.

Juist zoo, zou Wormser zeggen: „dewijl de Staat door de Kerk beteekenis ontvangt en geheiligd wordt," pag. 3. — En een koor van priesters der waarheid stemt in met den heer Groen van Prinsterer en Ds. van Dijk, en zingt: „Gezond zielevoedsel, vaste spijs!" „Hier staat Wormser (hier staan wij) op vasten bodem!"

Hier echter zouden Wormser c. s. de zaak nu gaarne laten rusten, ten einde „de Hervormde gezindheid op andere gezindheden gunstig te doen werken." Maar helaas! hier komt de Roomsche op nieuw, en zegt: Uwe redeneering bevalt mij. Ik stem gaarne in met uwe bewering, — dat het zaad van Abraham alléén was *de Kerk* op aarde.

dat de Joodsche Kerk en de Christelijke Kerk één en dezelfde Kerk is onder verschillende bedeelingen;

dat de Joodsche Kerk ten nauwste met den Staat vereenigd was, en de Christelijke Kerk, hare plaats innemende, dus ook ten nauwste met den Staat vereenigd moet zijn;

dat onder de Oude Bedeeling de Leeraarsstand boven de leden, en de Kerk boven den Staat verheven was, en de Christelijke Kerk (waarvan Israël de wortel blijft) eene en dezelfde Kerk uitmakende onder verschillende bedeelingen, derhalve ook onder de Nieuwe Bedeeling de Leeraarsstand boven de leden, en de Kerk boven den Staat verheven is.

Maar nu moeten wij om consequent te zijn nog een stap verder.

Immers;

terwijl de Leeraarsstand boven de geheele natie stond, zoo was toch die stand zelve weder verdeeld in gewone Levieten, Priesters en Overpriesters met eenen Hoogepriester aan het hoofd, die de zichtbare Herder en Opziener was van de geheele zichtbare Kerk op aarde;

de verdeeling van den Leeraarsstand in Levieten, Priesters en Overpriesters met eenen Hoogepriester als Opperste Herder en Leeraar aan hun hoofd, geschiedde op Goddelijk bevel;

die verdeeling is nooit op goddelijk gezag *verboden;*

Gij ziet dus dat wij een Goddelijk bevel hebben voor eene verdeeling der geestelijkheid in Levieten, Priesters en Overpriesters, die wij Pastoors, Bisschoppen en Kardinalen noemen, met eenen Hoogepriester aan het hoofd, dien wij Paus noemen, en als den Oppersten Herder en Leeraar vereeren, aan wien wij ons onderwerpen, en aan wien gij, en de gansche Christelijke Kerk, en alle Christelijke natiën zoodanige vereering en onderwerping behooren te betoonen.

Gij *mort* tegen dit resultaat, maar het baat u niet. Gij hebt *a* gezegd, gij moet, als gij consequent wilt zijn ook *b* zeggen, en u, op grond van uwe eigene stelling, dat het verbond der genade, zooals het met Abraham is opgericht, en als een eeuwig verbond voortloopt tot op dezen dag, en voortloopen zal tot de voleinding der wereld, enz., enz., aan handen en voeten gebonden, op genade of ongenade aan Rome overgeven.

Nu, dat zoudt gij zelfs wel ongebonden willen doen, als Rome hare overige dwalingen maar wilde laten varen.

Welke dwalingen bedoelt gij? vraagt de Roomsche;

De biecht en de aflaat, de beeldendienst en het misoffer, de vervolging van andersdenkenden, etc. etc.

Eilieve, antwoordt de Roomsche, hoe kunt gij dat dwalingen noemen?

De Joodsche Kerk en de Christelijke Kerk zijn immers één en dezelfde Kerk onder verschillende bedeelingen!

Welnu, gij hebt de biecht in de belijdenis van zonde en schuld door den offeraar voor den priester, en de aflaat in de vergeving en reinverklaring door den Priester;

die belijdenis en vergeving zijn op Gods bevel onder de Joden ingesteld;

zij zijn *nooit* op Goddelijk gezag verboden;

Gij ziet derhalve, dat wij een goddelijk bevel hebben voor de belijdenis van onze zonden en schuld voor den Priester, en voor de vergeving en reinverklaring door den Priester, welke beiden *wij* biecht en aflaat noemen.

En wat de beeldendienst en het misoffer aangaat, — het is zoo, voor een „oppervlakkig" beoordeelaar dienen wij de beelden en zijn wij zelfs afgodendienaars, — maar nogmaals:

de Joodsche Kerk en de Christelijke Kerk zijn één en dezelfde Kerk onder verschillende bedeelingen;

de Joden hadden de Cherubinen der heerlijkheid in het binnenste heiligdom, en er waren Cherubinen geborduurd op het voorhangsel van den tabernakel, etc.

alle offeranden werden vóór het heilige der heiligen ontstoken, waarop en waarin de Cherubinen geborduurd en als beeldwerk voorkwamen;

dit alles geschiedde op goddelijk *bevel;*

er is *nooit* een goddelijk *verbod* dienaangaande gegeven;

Gij ziet dus, dat wij een goddelijk bevel hebben om datgene te doen, wat een „oppervlakkig" beoordeelaar voor beeldendienst en afgoderij zou verklaren.

En eindelijk, wat de vervolging van anders denkenden aangaat, — ik wil mij, om een voorbeeld aan te halen, slechts bij eene secte bepalen, omtrent welke wij het tamelijk wel eens zijn.

God heeft geboden, Gen. 17: 14: „Wat mannelijk is, de voorhuid hebbende, wiens voorhuids vleesch niet zal besneden worden, dezelve ziel zal uit hare volken uitgeroeid worden: hij heeft mijn verbond verbroken."

de uitroeijing van zulke onbesnedenen is *nooit* door God of op Goddelijk gezag verboden;

dewijl dan nu de doop in de plaats der besnijdenis gekomen is, en de Baptisten hunne kinderen niet laten doopen, zoo ziet gij, dat wij een goddelijk bevel hebben om althans alle Baptisten uit te roeien.

„Gezond zielevoedsel, vaste spijs," zegt Mr. G. Groen van Prinsterer. „Het is hier als eene goudmijn; hoe meer men graaft hoe meer de arbeid beloond wordt."

„Hier," zegt Ds. van Dijk, „hier staat Wormser op vasten bodem. Ach, dat de Gemeente in het geheel daar stond! Het is mij reeds lang duidelijk, dat hetgeen wij in onze dagen bijna overal hooren, en wat Paulus zou noemen een „ongoddelijk" en „ijdel" roepen „door niets beters kan vervangen worden, dan door eene eenvoudige maar grondige, zoo duidelijk mogelijk maar aan alle sierlijkheid gespeende uiteenzetting van wat de Gemeente in haren doop *heeft* om haar op deze wijze van den verderfelijken bodem, waarin het Baptisme geworteld is terug te voeren tot haren normalen toestand." pag. 33.

Het bewijs voor het Pausdom en de geheele inrichting der Roomsche Kerk benevens het recht tot vervolging van andersdenkenden is geheel en al overeenkomstig en gegrond op het bewijs voor — en de leer van] den Kinderdoop of Kinderbesprenging.

Zijt gij een Kinderbesprenger op grond van de stellingen, dat het O. en N. verbond een en hetzelfde verbond is, dat de Joodsche Kerk en de Chr. Kerk eene en dezelfde Kerk is hoewel onder verschillende Bedeelingen, en dat de doop in de plaats der besnijdenis gekomen is, — dan moet gij ook om censequent te zijn een voorstander wezen van de vereeniging van Kerk en Staat, van de heerschappij der Kerk *over* den Staat, en van den Paus over alle andere Kerken en Staten hoe ook genaamd. Dan zijn biecht en aflaat, beeldendienst en misoffer etc. van God verordende bedieningen in Zijn heiligdom. Dan moet gij om consequent te zijn Roomsch zijn of worden, en het Mozaïsme onder eenen verschillenden naam en vorm in al zijne consequentiën doorvoeren. Dan hebben geene der Protestantsche Kerkgenootschappen recht van bestaan. Dan zijt gij verplicht om de Hervorming als eene ongeloofde scheuring te brandmerken en vaarwel te zeggen. Dan staat gij op den grondslag der Roomsche Kerk en is het uwe dure roeping om zonder uitstel en zonder omweg tot haar weder te keeren, u onvoorwaardelijk aan haar te onderwerpen, om de eenheid der zoogenaamde ware Kerk te helpen bevorderen, om de wetenschap en de vrije ontwikkeling van het menschelijk denken op nieuw aan banden te leggen, om de door Wormser, Groen van Prinsterer en Ds. van Dijk gehavende „bekrompen richting" overal en ten allen tijde te vervolgen, en vooral om die gehate en verderfelijke secte der Baptisten te vuur en te zwaard te helpen uitroeien.

Eenige woorden omtrent de twee zalvingen door den Heer ondergaan.

Zoo dikwijls verwart men deze twee voorvallen in het leven des Heeren met elkander. De eerste geschiedde waarschijnlijk in de stad *Naïn* Lukas VII vs. 11, in het begin zijner bediening. Wellicht gedurende het eerste jaar, en nog voor den dood van Johannes den Dooper, wiens discipelen kwamen, om hun meester van al die dingen te boodschappen, ook het opwekken der dooden, hetwelk, gelijk wij in het 22*ste* vers lezen, zij gezien hadden.

De Heer had Kapernaum verlaten en kwam nu den volgenden dag te *Naïn* aan. Dicht bij de poort dezer stad ontmoette Hij eene lijkstaatsie, enz.

In de stad was Hij genoodigd ten middagmaal bij een der Farizeeën. Toen kwam eene vrouw, die als *zondares* in de stad bekend

stond, doch wier naam *niet genoemd* wordt, in het huis van Simon.

Vol droefheid, en berouw over hare zonden, stond zij weenende aan de voeten des Heeren, dezelve met hare tranen nat makende en met hare haren afdrogende; daarna kuste en zalfde zij Zijne voeten. Opmerkelijk is het, dat zij de voeten van den Heer zalfde, zich onwaardig achtende Zijn heilig hoofd aan te raken.

De zalving van het hoofd was de *koninklijke zalving*. Dit kon dan ook slechts *éénmaal* geschieden, en deze eer was toegestaan aan Maria, de zuster van Lazarus.

De Heer zeide tot de vrouw: uwe zonden zijn u vergeven, uw geloof heeft u behouden. Ga heen in vrede.

Een geheel ander karakter is dat van Maria, de geliefde discipelinne des Heeren, die aan Zijne voeten zat om van Hem te leeren, en van wie de Heer getuigde, dat zij het goede deel gekozen had, dat niet van haar zoude weggenomen worden.

Deze *tweede* zalving had plaats in Bethanie, in het huis van Simon den Melaatsche, *waar* (*in wiens huis*) ook Lazarus aanzat en Martha diende.

Maria, vol van dankbare liefde tot den Heer, die haar zoo onlangs haren dierbaren broeder uit den dood had terug gegeven, nam een flesch met onvervalschten zeer kostelijken *Nardus*, van grooten prijs, en goot die uit over Zijn hoofd.

En er waren sommigen, die dat zeer kwalijk namen enz. Johannes XII vs. 1—3.

De Evangelist Markus zegt: „En als Hij te Bethanie was *in het huis van Simon* den Melaatsche, daar Hij aan tafel zat, kwam een vrouw" enz. Matheus zegt het zelfde: „Als nu Jezus te Bethanie was, *ten huize van Simon*, den Melaatsche."

Dit gebeurde *zes* dagen *vóór* het Pascha. Dus zeer kort voor het lijden des Heeren. Daarna zegt dan ook de Heer:

„Want als zij deze zalf op mijn lichaam gegoten heeft, zoo heeft zij het gedaan tot eene *voorbereiding* van mijne begrafenis."

Voorwaar zeg Ik u: alwaar dit Evangelie gepredikt zal worden, in de geheele wereld, daar zal ook tot hare gedachtenis gesproken worden; van hetgeen zij gedaan heeft." Matheus XXVI vs. 6—13.

Maria Magdalena, was eene geheel andere vrouw, dikwijls verward geworden met de vrouw, die te *Naïn* de voeten des Heeren zalfde. De naam van die vrouw wordt NIET genoemd.

Deze Maria Magdalena, was lijdende aan eene erge, ons thans onbekende ziekte. Wij lezen dat de Heer *zeven* duivelen uit haar uitgeworpen had, en haar genezen had.

Zij had den Heer innig lief; Hem volgende met de andere heilige vrouwen. Zij stond het *laatst* aan het kruis, en het *eerst* bij het graf. Zij was het, die den Heer het eerste na Zijne opstanding aanschouwen, en van Zijne heilige lippen die liefelijke woorden hooren mocht: „Ik vare op tot mijnen Vader en uwen Vader. Tot mijnen God en uwen God."

Waarom men dan gewoonlijk Maria Magdalena als eene *zondares* voorstelt, begrijp ik *niet*; maar is het niet zeer onrechtvaardig?

Zij was eene zwaar lijdende vrouw, die door den Heer genezen werd, doch *nergens* zegt het woord, dat zij eene zondaresse was.

Ook spreekt het van zelf, dat die *andere vrouw*, die in de stad Naïn als eene *zondares* bekend stond, niet in het dagelijksche gezelschap van den Heer zoude zijn toegelaten. Want hoewel de Heer haar hare zonden vergeven had, was haar karakter toch overal te goed bekend; en maar weinigen wisten van haar berouw, en de vergeving, die zij verkregen had.

Ook lezen wij dat de Heer haar weg zond. *Ga heen*, in vrede. Lukas VII vs. 50.

Laat ons ernstig het voorbeeld navolgen van die van Beréa. Dagelijks biddende de Schiften onderzoekende, of deze dingen alzoo waren. Handelingen XVII vs. 11.

L. W. J.

ÉÉNHEID.

II.

In het vorige stukje schreef ik er over, hoe wij streven naar de éénheid der geloovigen, maar op Bijbelschen grondslag, als handelende naar de wet des nieuwen levens, die zulk eene éénheid wil. Hoewel niet zonder moeite, kwam er, als gevolg van de inwendige éénheid des harten, ook eene *uitwendige* éénheid tot stand, in de „Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen." Hierin mogen wij zien de goede hand Gods over ons.

Maar nu is de groote vraag, die gedurig in onze harten opkomt: zal die éénheid onder ons blijven? Maar al te goed weten wij, dat wij zoo vele machten daartegen hebben. De Satan werkt altijd op verdeeling, om maar beter te kunnen heerschen. Hij is in dat vernielingswerk volkomen voor die taak, die hij gaarne volvoert, berekend. Ook wij weten, dat hij onze vijand is, en geen middel onbeproefd zal laten om eene met moeite gevormde éénheid zoo snel mogelijk te verbreken. Hij, die ons tegen is, zal de vijandschap in de wereld steeds meer tegen ons opwekken; hij zal ons in verachting en miskenning brengen, òf, zoo onze val maar bereikt kan worden, zelfs ook in eere. Ook de geloovigen, tot andere kerken behoorende, zal hij meer afkeerig van ons maken, daar hij aanleiding vindt in hunne eigene meeningen, die zich noodwendig moeten kanten tegen de geopenbaarde waarheid. Zoo is onze strijd niet zoo gemakkelijk. Maar daarvoor niet te veel gevreesd. De geschiedenis leert, dat de Gemeente, ondanks den strijd van buiten, kan bloeien; ja, dat die strijd zelfs den bloei kan verhoogen, wanneer namelijk de Gemeente maar vast staat in den Heere en op den bodem van zijn onveranderlijk woord.

Nu zullen wij onzen staat verbeteren, wanneer wij voor onze zielen winste doen met de tegenwerking, zoowel van de zijde der wereld als van de zijde der geloovigen. Onze roeping is om der wereld het Evangelie te brengen. De zondaren moeten weten, dat er een Heiland is, die zijn leven gaf om hen te behouden.

Nu mogen wij, zonder grootspraak, tot roem van Gods genade getuigen, dat onze Unie, hoewel zij nog over weinige krachten beschikt, zich toch zeer beijvert, om het Evangelie onder de menschen te brengen. Zelfs geloovigen, die tot andere kerkgenootschappen behooren, hebben dit volmondig willen bekennen. Dat dit meerder worde! Niet dat wij mogen hunkeren naar hunne goedkeuring; maar dat onze liefde, ijver en toewijding meer algemeen worde, opdat het als van zelven kome. Van ons, die het openlijk uitspreken, dat wij niet anders willen, dan Gode getrouw te zijn in het aankleven van Zijn woord; van ons kan, volgens recht, gevorderd worden, dat het voornaamste van het christelijk leven, de zelfverloochenende en de opofferende liefde in ons leven gezien worde! Dat 's Heeren geest ons allen daartoe bewerke!

Wanneer de wereld ons haat, dat wij dan in onze harten de verzekering mogen hebben, dat dit is, omdat wij haar Jezus brengen in zijne Goddelijke volheid en onbegrijpelijke zondaarsliefde; dan juichen wij in den strijd. Deelen wij in haar vijandschap, omdat wij haar niet op de rechte evangelische wijze bearbeid hebben, dan gevoelen wij ons terneêrgedrukt, want de Geest des Heeren kan ons alsdan niet troosten. Onze ijver was dan een Jehu's ijver, en dan komen wij noodwendig als een Elia onder den jeneverboom. O, lieve Broeders, de dagen waarin wij leven, zijn boos; laten wij een reddingsleger zijn, om nog te redden, wat te redden is. De Heere zal ons dan straks als zijne getrouwe knechten kroonen na volstandigen strijd. In onzen strijd met de geloovigen, die zich tot heden met onze Gemeenten als met de Unie, niet kunnen vereenigen, worden wij bewaard voor éénzijdigheid en daaruit voortvloeiende onbroederlijkheid. Onze beoordeeling zij jegens hen zuiver en onpartijdig. Wanneer wij ons „Gemeente van Gedoopte Christenen" en de vereeniging onzer Gemeenten: „Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen" noemen, dan komt het er voor alle dingen op aan, dat wij die namen goed verstaan. Immers, wij willen daarmede niet zeggen: dat er geen andere Christenen zijn, en dat voor den Heere Jezus geen andere geloovigen tot Zijne Gemeente, behooren.

De Heere Jezus oordeelt naar het *inwendige* leven. Allen, die in Hem gelooven en zijn leven ontvingen, zijn Geest deelachtig zijn, behooren tot Zijne Gemeente, Zijne Bruid, die door Hem in heerlijkheid zal opgenomen worden. De Gemeente is eene Goddelijke schepping; zij is, gelijk Heva uit Adam, uit Christus genomen. Haar *oorsprong* en *natuur* zijn hemelsch. Daarom kan ze niet door menschen gevormd worden. Dit staat dus vast: allen, die door den Geest van God zijn wedergeboren, behooren tot Christus' Gemeente. Maar wanneer nu die geloovigen zich blijven vermengen met ongeloovigen, dan zijn ze ontrouw en hebben niet het recht om het kerkgenootschap, waartoe ze behooren, *Gemeente* te noemen, omdat hunne vereeniging geen zuivere, maar eene gemengde is. Dit moet door hen erkend worden, en daarom zijn ze volgens Gods woord geroepen daar uit te gaan, daar de Heere zegt: „Niemand trekke een ander juk aan met de ongeloovigen" (2 Cor. 6 : 14—18).

En wanneer men zich ook al afscheidt van de ongeloovigen, en zich met elkander plaatselijk tot een geheel vormt, dient die vereeniging naar Gods wil te zijn. Is zij dit niet, dan mag men zich den naam van *Gemeente* niet toeëigenen; is zij dit wel, dan is men feitelijk op de plaats waar men woont: *De Gemeente van Christus*. De andere geloovigen, aldaar in andere kerken verspreid, houden zich dan buiten het wettige huis. Hun verwijt tegen ons is een verwijt tegen henzelven. Niet wij houden u buiten het huis en zijn tafel, maar zelf blijft gij in Babel en wilt niet aan de voorwaarde des Heeren voldoen. Dit wordt door velen van die Broederen niet ingezien, en zij meenen met goed recht buiten de naar de H. Schrift vergaderde geloovigen, te moeten blijven. Zij hebben hunne bezwaren en tegenwerpingen, en velen hunner meenen, dat die weigering van hunne zijde goed en noodig is. Hoe moet nu onze verhouding jegens die Broederen zijn. Wanneer de overtuiging, die wij hebben niet eene overgenomene van anderen is, maar dat zij in den weg van onderzoek, gebed, strijd en worsteling met velerlei zelfverloochening is geworden, dan zullen wij die Broederen kunnen dragen, begrijpen en met veel geduld voorlichten. Dan vinden wij in hen ons zelf van vroeger terug, en kunnen wij de hope voeden, dat zoo het hen oprecht om de waarheid te doen is, zij ook zullen komen waar wij zijn. En daar wij als „Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen" slechts maar een klein deel van de Gemeente van Christus in haar geheel zijn, en ook Gods Geest in hen werkt, hebben wij onze winste te doen met het licht dat zij van de waarheid ontvingen, maar mogen wij niet als met hooggevoelendheid dat verwerpen.

Niet waar? de voornaamste leden van ons lichaam hebben ook behoefte aan de mindere leden. Daarom moeten wij wel degelijk kennis nemen van de lichtstralen, die de Heere door zijn Geest, aan Zijne andere kinderen gaf. Voor ons zelven en voor de Gemeenten is het noodig ons te laten corrigeeren door de anderen, en wat bij ons in leer en leven blijkt, niet den toets van den Heere te kunnen doorstaan, laten wij dat veranderen, want door dat te doen blijven wij in het middelpunt Christus, en binnen den cirkel der waarheden. Daardoor worden wij sterk en zuiver, en de strijd, die wij hebben te strijden, vormt ons meer en meer te komen tot het ideaal van de Gemeente van Christus, en daar zal van ons een kracht uitgaan, om de geloovigen in Nederland te brengen tot de ware vereeniging: „Één Heere, één geloof, één Doop."

Dan, maar ook dan alléén, zal het openbaar worden, dat onze strijd is een ware, heilige en gezegende, en wij zullen tot het getrouwe overblijfsel behooren in deze donkere dagen van afval. De éénheid met de anderen

zal dan het best bevorderd worden, en ons streven zal volhardend kunnen zijn in de liefde en de wijsheid des Heeren.

(*Wordt vervolgd.*)

H. D. H.

GEDACHTEN.

Zeg niet: „Mijne tong is slechts een klein lid, laat ze maar snateren zooveel zij wil," want zij kan een vuur ontsteken, dat in eeuwigheid niet gebluscht wordt.

J. DE LIEFDE.

Wees waar en ongekunsteld; spreek verstandig met het verstand, hartelijk met het hart, en menschelijk met beiden.

LAVATER.

De leugen is haastig; zij vreest ieder oogenblik ontdekt te worden. De waarheid is kalm en verheven; haar oordeel is met macht; haar Koning komt uit de zalen der eeuwigheid.

Dr. JOSEPH PARKER.

Ieder woord geldt zooveel en zoo weinig als de man waard is, die het uitspreekt.

OTTO FUNCKE.

BUITENLANDSCH GEMEENTENIEUWS.

RUSLAND. Uit Neudorf (Wolhijnië) wordt onder meer door een aldaar arbeidende broeder het volgende bericht:

Wanneer wij weder een blik slaan op het afgeloopen jaar, dan buigen wij ons aanbiddend voor Hem, die ons met zijn dierbaar bloed verlost heeft. Menige familie werd verblijd en menig ouderhart dankt den Heer voor de bekeering hunner kinderen. Het werd ons vergund in het vorige jaar 116 zielen, die beleden vrede gevonden te hebben in Christus bloed, tot den dood van onzen Heiland te doopen.

Er werden verscheidene feesten in de Gemeente gevierd, doch het grootste, toen op eenmaal 49 personen den Heer in den doop volgden, en alzoo onder gebed in de Gemeente binnen geleid werden. Eenige leden der Gem. riep de Heer van deze aarde op naar hun hemelsch vaderland, waaronder ook een der eerste medearbeiders in den wijngaard des Heeren.

Aan de Wolga wonen ook ongeveer 500 gemeenteleden, en over 't algemeen is er onder de bevolking veel begeerte naar het Evangelie van Gods genade. De oogst in Rusland is zeer groot, maar de arbeiders zijn weinigen.

G. N. v. B.

GEMEENTE NIEUWS.

GRONINGEN, Maart. De Gemeente werd in den loop dezer maand liefelijk gezegend en verblijd. Het werk der Evangelisatie, waartoe in deze stad nog eene wijde deur geopend blijft, werd ten zegen voor diepgezonkene zondaren, die met belijdenis van schuld tot Hem kwamen, die de zonden vergeeft en om niet rechtvaardigt allen, die gelooven. Ook mochten wij vier zusters en een broeder naar 's Heeren woord doopen, terwijl nog een broeder zich voor den doop aanmeldde, aan wiens verlangen, naar wij hopen, weldra zal kunnen voldaan worden.

Eene zuster, die langer dan een jaar onder bestraffing der Gemeente lag, kwam met ootmoedige schulderkentenis en in 't bewustzijn van vergeving harer zonden tot ons terug en werd, zooals van zelf spreekt, met blijdschap aangenomen.

Een jeugdige zuster ontsliep in de zalige ruste des geloofs en de troostvolle verwachting der opstanding. Maran-atha!

Dat de Gemeenten volharden in ernstig gebed, ook met het oog op den arbeid in deze stad!

VARIA.

EEN DUITSCHE LEGENDE.

Toen God de Heer de gansche wijde wereld had geschapen en gezien had dat alles goed was, zond Hij al de dieren naar Adam, om aan ieder zijn naam te geven; maar al de bloemen plaatste Hij voor zich, en ging van de eene tot de andere om haar haar naam te zeggen; zoodat zij allen zouden weten, hoe zij genoemd zouden worden.

Een klein bloempje echter had met zijn kleine blauwe oogjes den gezegenden God zoo gelukkig aangezien, en zijn gouden hart Hem geopend, dat het alles omtrent zichzelf had vergeten en zoo ook zijn eigen naam niet wist. Het was zeer verlegen, liet zijn bloesems en knopjes hangen en sprak: „Lieve Heer, wees op mij toch niet boos, ik kon het niet helpen, maar ik moest op U blijven staren, tot ik alles vergat, zelfs den naam door U mij gegeven; wilt Gij mij dien weer noemen, en ik zal hem niet weer vergeten?" Toen zag God vriendelijk op het kleine bloempje en zeide: „Ik ben op u niet boos; dat gij u zelf vergeet is geen zonde; alleen *VERGEET MIJ NIET*." En daarmee ging Hij heen, immers de lieve Heer kon niet lang blijven toeven bij het kleine bloempje; hemel en aarde wachtten op Hem. Maar het bloempje was zeer gelukkig, en zoo is het tot den huidigen dag; iedereen heeft het lief.

Lieve kinderen, mochten wij allen kinderen zijn in Godes hof. Welken naam heeft God u gegeven? Zijt gij dien vergeten? Buigt u dan aan Zijn voeten, en laat Hem den besten naam u geven, die boven allen naam is, den naam van uwen Heiland: christen. Verbergt u zelve in Christus, vergeet u zelve; dan zal God op uw hart schrijven: *VERGEET MIJ NIET.*

Die Sontagsschule. (*Vredebode*).

„Heere Jezus, Gij moet er ten slotte den besten wijn bij doen, of onze bruiloft loopt geheel in 't niet.

FUNCKE.

Een hond blaft als men zijn meester aanvalt, en zullen wij dan zwijgen, als de waarheid Gods gelasterd wordt?

CALVIJN.

Jezus stelt den adel en de hoogheid zijner navolgers daarin, dat zij dienen; zij moeten e l k a n d e r de voeten wasschen, (en niet eerst het hoofd).

FUNCKE.

De Heere dekt menig pas aangestoken lichtje met wijsheid toe, opdat het behoorlijk aanbrande.

HEIMWEE.

Een oude Pelgrim, die lange jaren met zijn Heiland gewandeld had, schreef aan den avond zijns levens aan zijn zoon ongeveer het volgende:

Niet mijn levenszatheid,
Noch mijn lichaamsmatheid,
Noch 't gewicht van 't kruis
Doet mijn boezem prangen,
En mijn hart verlangen
Naar het eeuwig huis;
Maar wijl in dit leven,
In deze aardsche dreven,
Waarin zonde woont —
Niets mij meer kan lusten,
Hijg ik naar die kusten,
Waar mijn Heiland troont.

Denk wat het zal wezen,
Plotseling, zonder vreezen,
Naar dat land te gaan,
En in Gods gemeenschap,
Vol van Eng'len blijdschap,
Naast het Lam te staan!
Ja, in 's Hemels hoven,
Zal 'k volmaakt Hem loven;
Daar geen zucht of tranen meer
Als in Mezech keer op keer!

(*Naar 't Hoogduitsch*).

„*Degenen, die ontslapen zijn.*" Voor de eerste christenen was dit eene werkelijkheid. Zij hebben van hun geloof en hoop getuigenis gegeven op de grafsteenen, die zij in hunne schuilplaatsen in de onderaardsche gangen van Rome oprichtten. In die lange galerijen van catacomben, waar de lichamen van martelaars en vervolgde heiligen neergelegd werden, is geen spoor van wanhoop. Men leest er: „Met Christus;" „Zij slaapt;" „In vrede." Het anker, het kruis, de kroon, de teekenen van opstanding en onsterfelijkheid maken deze donkere gangen licht door de tegenwoordigheid van het eeuwige leven."

LIEFDEGAVEN.

Nog door mij ontvangen voor het lokaal SILO te Zutfen: door Mevr. W. J. van N.N. te Zutfen f 5.—; van br. B. te Hengeloo f 0.50; door br. Kloekers van N.N. te N. Pekela f 1.—; idem idem f 0.50.

Wij zijn recht verblijd en zeer dankbaar voor deze nadruppeling. De Heer bewege nog meerdere harten. Dit is geen hebzucht maar eene door dringende behoefte ontstane bede.

B. ROELES.

CORRESPONDENTIE.

Het verslag van de Evangelische Samenkomsten te Hengeloo, wegens plaatsgebrek D. V. in 't volgende nummer.

Advertentiën.

DE VREDEBODE,

Volksblad tot bevordering van Bijbelsch Christendom,

Onder REDACTIE der

Gebr. M. en A. MOOIJ.

Dit blad verschijnt wekelijks. De prijs per jaar franco p. p. is slechts f 2,50. De inteekenaren hebben 't recht 20 regels *gratis* te adverteeren.

Te bestellen bij alle Boekhandelaren en Postadministratiën, en bij de redactie te *Franeker*.

SNELPERSDRUK VAN J. J. WIARDA, TE SNEEK.

No. 32. 15 April 1884. 3de Jaargang.

DE CHRISTEN,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:

Per jaar, franco per post . . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10

Bijdragen en Ingezonden Stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: H. Z. KLOEKERS, te Nieuwepekela.
Adres voor Administratie: J. HORN te Sneek.

Advertentieprijs:

Een tot vijf regels . . . . *f* 0.50
Elke regel meer. . . . . „ 0.05
Groote letters naar plaatsruimte.

Gaarne geven wij aan onderstaand schrijven van Ds. Kautzman te Dinxperlo eene plaats. Wij hopen ZEw. in een volgend blad te antwoorden. RED.

Geachte Redacteur!

In uw blad „de Christen" van 15 Maart l.l. komt een opstel voor, naar ik vermoed van uwe hand, onder den titel: „Eene gewaagde bespiegeling." Ik las het niet vroeg genoeg, om nog voor het eerstverschijnende nummer iets in gereedheid te brengen. Wanneer ik voor dit schrijven vriendelijk een plaatsje verzoek, dan geef ik gevolg aan uw eigen woord: „niets zal ons aangenamer zijn, dan billijke terechtwijzing te ontvangen."

Aanleiding tot uw schrijven gaf u het boekje van Ds. J. van Dijk Mz.: Een woord aan de Gemeente enz. Jammer vond ik het in uw opstel uitdrukkingen te vinden, als: „de geest der woorden (in dat boekje) was zoo bitter," „de wapenen werden zoo wild en woest gebruikt" enz. Zou het niet beter zijn, als Christenen ons van deze en dergelijke gezegden vrij te houden, en liever beginsel tegenover beginsel, standpunt tegenover standpunt te zetten; dan blijft onze strijd volkomen zuiver.

Gij zult mij wel gelooven, wanneer ik u verzeker, dat mijne woorden niet het gevolg zijn van zekere vooringenomenheid. Bekend met den wereldgeest, die in Groningerland, bizonder in eenige streken, de Hervormde Kerk vervult, acht ik zeer hoog het werk, dat door sommigen uwer aldaar gedaan wordt, om zielen voor den Heiland te winnen, al ga ik in uwe beschouwing van den Doop volstrekt niet mede.

Wanneer gij vooral Wormser tot uitgangspunt kiest, dan hebt ge daarin volkomen recht, aangezien zijne beschouwing aan het boekje van Ds. van Dijk ten grondslag ligt. Wanneer ge de Christenen den raad geeft, hun geld niet aan de Inrichtingen van Ds. v. D. te zenden, dan kan ik mij dat zeer goed verklaren, want ge kunt niet wenschen, dat de Herv. Kerk wordt gebouwd en derhalve de Kinderdoop in stand blijve. Zoo moet gij dan wel het boekje van W. en Ds. v. D. beiden even hard bestrijden.

Met een enkel woord karakteriseert gij het boekje van W. als zulk een, dat een *politieke* dat is, *een staatkundige strekking* heeft. Hoe gij dit kunt beweren, is mij onbegrijpelijk. Enkele zinnen daaruit af te drukken, om daarmede uw gevoelen te bevestigen, is inderdaad gemakkelijk. Zoo toonde ook de moderne professor Scholten in zijn boek „de leer der Hervormde Kerk" aan, dat Calvijn het met hem eens en dus eigenlijk modern was; hij deed daartoe talrijke aanhalingen uit Calvijns werken; maar heeft hij het nu daarmede bewezen?

Op dezelfde gronden zou van den Heer zelven kunnen beweerd worden, dat Hij aan politiek deed, wanneer Hij, *op grond van de Hem verleende macht in hemel en op aarde* en nu alle wereldbewoners als *Zijn eigendom* overziende, (Matth. 28: 18—19) aan zijne jongeren het bevel gaf: Gaat dan henen, onderwijst (of beter: maakt tot mijne leerlingen) *alle volken* (niet: enkele *menschen* maar *volken*, die juist als *volken* staatkundig geörganiseerde groepen van bijeen behoorende menschen zijn) ze doopende (dat is: *door* ze te doopen) en daarna eerst: leerende hen *onderhouden*, alles wat ik u geboden heb.

Kunt ge nu hier van staatkunde spreken bij den Heer, dan, ik geef het gaarne toe, is Wormser in dezelfde staatkunde vervallen.

Zoo staat het ook met wat gij, om dit gevoelen verder te bevestigen, afleidt uit W's woorden, als zou hij willen: *heerschappij van de Kerk over den Staat.* Dit heeft hij niet gewild of gezegd. Hij beweert alleen dat een *volstrekte* scheiding van Kerk en Staat, dat is zulk eene, waarbij de Staat handelt alsof er geen Kerk bestond, eenvoudig een *fictie*, (een verzinsel, een droombeeld) is. Hierin heeft hij volkomen recht; hij beschouwt de zaak van de practische zijde, wat maar al te zeer in onbruik is gekomen. Een Christen is ook lid van den Staat. De Staat zelf rust nog op Christelijke grondslagen. De overheid bestaat uit leden der Kerk. Nu kan niemand die lid van de Kerk en lid van den Staat is, op een gegeven oogenblik een van die beide lidmaatschappen tehuis laten. Dit is onmogelijk, omdat beiden op elkander inwerken. Denk b.v. maar aan de *onderwijswet.* Als daarover in de Tweede Kamer wordt gehandeld, dan bespreken de leden dier Kamer haar niet alleen als Staatslieden, maar wel degelijk en het meest als godsdienstige (resp. ongodsdienstige) menschen. Wanneer nu W. als lid van het volk spreekt, en dus, zooals het feitelijk is, de beide betrekkingen tot Kerk en Staat samenvat, heeft hij recht, zich te beroepen op het *feit*: dat onze geheele natie gedoopt is.

De Doop nationaal. Gij geeft hem dit niet toe: Wanneer de Joden daartegen opkomen en W. daarop zegt: „alleen door een *fictie* heeft men kunnen goedvinden, de Israëlieten, in ons midden wonende, tot de Nederlandsche Natie te rekenen," dan haalt gij deze woorden aan met: „het antwoord is gereed."

Is dan dit antwoord niet goed? Of behooren de Joden *wel* tot onze natie? Dit is dan toch zeker in tegenspraak met Deut 28 en met de gansche H. Schrift.

Evenmin als de Joden hebben de Doopsgezinden en Roomschen, die gij sprekende invoert, het recht, om de stelling van Wormser, dat de Kinderdoop *nationaal* is, tegen te spreken. Immers, wat is Nationaal? *Niet* datgene wat op het oogenblik bestaat en om dat het bestaat; maar *wel* wat onze natie heeft gevormd; wat, als volk, het begin is geweest onzer kracht; waaraan wij onze eigenaardigheid als Nederlandsche natie te danken hebben. En nu beweer ik, dat onze natie niet is geworden, wat ze is, door Joden, Doopsgezinden of Roomschen, maar wel door onze Gereformeerde Vaderen, die den Kinderdoop als het zegel van Gods verbond erkenden, blijkens het Doopformulier.

Hieruit volgt, dat de Kinderdoop ook dan nog *nationaal* zou zijn, wanneer *op het oogenblik* ons volk bestond voor het grootste deel uit Doopsgezinden en wanneer de Gereformeerde Kerk was saâmgekrompen tot zulk een klein genootschap, als nu de Doopsgezinden zijn. Gij zult toch ook wel toestemmen, dat de zwaarmoedige Elia en de 7000 verborgene dienaren des Heeren in Israël *nationaal* waren, al stonden tegenover hen een paar millioen Israëlieten, die hunne knieën bogen voor Baal.

Wanneer gij verder beweert, dat de Kinderdoop niet nationaal is, omdat b.v. in Spanje, Frankrijk en Italië ook de kinderen gedoopt worden, dan bewijst dit alleen, dat ook *daar* die Doop *nationaal* is en dat er dus ieder dag in die landen een man kan opstaan, die, gelijk Wormser ten onzent deed, zijn *eigen* volk tot bekeering kan roepen, door het te wijzen op de schandelijke verwaarloozing van Gods genade-verbond, wat ook Israëls profeten deden, zooals blijkt uit honderden plaatsen der H. Schrift.

Gij beweert verder, dat wij door den Kinderdoop zullen moeten terecht komen in de „Heilige Roomsch Katholieke Kerk." Deze bewering is mij inderdaad nieuw. Nog nergens trof ik haar aan en het is dan ook zeker niet uit de *geschiedenis*, dat gij dit uw gevoelen hebt geput. Zooveel ik mij herinneren kan, is nog nergens eene enkele, eerst Protestantsche gemeente Roomsch geworden *op grond van den Kinderdoop.* Wanneer naar uwe meening de Roomschen tot de Protetantsche kunnen zeggen: „Gij hebt het Sakrament van den Kinderdoop van *ons* ontvangen," dan vind ik, dat gij wel veel kunnen *zeggen* maar *zeggen* en *bewijzen* zijn twee. Uit de Kerkgeschiedenis toch is het bekend, dat eerst sedert de 6de eeuw de titel van „Paus" opkwam voor den bisschop van Rome. In ieder geval is er in de 4de eeuw nog geen sprake van een *Roomsch* Katholie-

ke Kerk, omdat toen de Oostersche en Westersche Kerk nog geheel zusterlijk waren vereenigd en niet anders dan de voortzetting kunnen worden genoemd van het werk der Apostelen. In het jaar 323 werd Keizer Constantijn Christen en daardoor was aan de vervolgingen een einde gekomen. De Kerk was dus *niet* Roomsch, en wat vinden wij nu in dien niet-Roomschen, in dien vervolgingstijd omtrent den Kinderdoop? Tertulliaan, ouderling te Carthago, gestorven in 220, verklaart er zich tegen (een bewijs dus, dat hij bestond.) maar om welke reden is hij er tegen! Hij zegt; „om de onschuld van den kinderlijken leeftijd, die geen reden heeft, om zich tot de vergeving der zonden te haasten." Origenes, leeraar te Alexandrie, gestorven in 254 ten gevolge van in de gevangenis om Christus wil geleden mishandelingen, zegt van den kinderdoop: „naar de *gewoonte* der gemeente wordt hij ook aan de kinderen gegeven," en verder: „de gemeente heeft *van de Apostelen* de overlevering ontvangen, ook aan de kinderen den doop te geven." Cijpriaan, bisschop van Carthago, gestorven in 268, beslist met zijne medeopzieners op eene vraag, of de doop niet tot den achtsten dag na de geboorte moest uitgesteld worden, ontkennend. En zoo de doop werd uitgesteld tot rijper jaren, geschiedde dit uit wereldzin, gelijk Gregorius van Nazianze, in 390 te Constantinopel gestorven, bericht.

Mij dunkt, bewijzen in overvloed, om te doen zien, dat uw beweren, als zou de Kinderdoop in den grond der zaak Roomsch zijn, niet houdbaar is, en daarmede vervalt ook uw gezegde, dat, wanneer Ds. Van Dijk onze historische gereformeerde Kerk noemt: „eigen huis en haard," hij daarvoor eigenlijk in de plaats moest zetten: „de Heilige Roomsch Katholieke Kerk."

Wat nu den Kinderdoop zelf betreft: Abraham heeft zijn *niet* volcindigd geloof voor zijne *kinderen* (of liever voor de kinderen van het mannelijk geslacht) het teeken van de rechtvaardigheid des geloofs veroverd in den vorm der besnijdenis. Zou dan Christus, die het geloof *voleindigde*; die in geen minder nauwe betrekking *tot ons* geslacht staat, dan Abraham tot *zijn* geslacht; en in wien *de menschheid geheiligd* is, niet in staat geweest zijn, om voor de *kinderen* het teeken des verbonds door den Doop te veroveren?

Of zou dan het Oude Verbond zooveel wijder strekking gehad hebben, dan het Nieuwe?

Met opname dezer regelen zult U zeer verplichten hem, die zich hoogachtend noemt

Uw Dw. Dienaar,

J. W. KAUTZMANN,

predikant in de Ned. Herv. Kerk.

DINXPERLO, 31 Maart 1884.

EVANGELISCHE SAMENKOMSTEN TE HENGELOO,

gehouden van 10—14 Maart j.l., waaraan deelnamen de broeders: N. van Beek, J. Horn en B. Roeles, die des Maandags arriveerden, en H. Z. Kloekers, alsmede Linthout (Evangelist te Goor), die des Dinsdags aankwamen, om met br. de Hart, Voorganger der Gemeente, mede te werken tot opwekking van het geestelijk leven der geloovigen en tot heil van zondaren, alzoo tot uitbreiding van Gods koninkrijk.

Vele bijzonderheden zijn niet te melden; bekeeringen van ingrijpenden aard hebben er niet plaats gevonden. Avond aan avond waren de vergaderingen druk bezocht, en, naar wij op goede gronden mogen gelooven, was de prediking geenszins ongezegend, zoomin voor de onbekeerden als voor de Gemeenteleden zelven. Wij zouden, werden wij niet te uitvoerig en daardoor te veel plaatseischend, aan de begeerte van den lezer van ons blad voldoen, om namelijk de toespraken, bij zulke gelegenheden gehouden, weer te geven. Doch het reeds genoemde bezwaar noodzaakt ons daarvan af te zien. Toch zullen wij trachten een overzicht te geven van den eersten avond, waarnaar het geheel kan worden beoordeeld.

Br. de Hart opende deze vergadering; las een gedeelte uit Ezechiël 33, waarna hij de roeping van een Evangeliedienaar schetste; wees er op, dat de Gemeente biddend had uitgezien naar deze dagen, en dat het haar begeerte was, dat vele zondaren en zondaressen zich zouden laten gezeggen en zich tot den Heer bekeeren; riep te dien einde de broeders van elders een hartelijk welkom toe, overtuigd dat hun werk, waartoe zij hier waren gekomen, niet ijdel zou zijn. Na hem trad br. Roeles op, die aanving met te zeggen: „Gel. Vr.! wij zijn hier gekomen om christenen van u te maken, althans u aan te sporen, wat meer zegt, om u te bidden, dat ge Christenen moogt worden."

Dit wekte kennelijk bij menigeen verbazing, en geen wonder, want algemeen wordt — èn dat zeer ten onrechte, èn dat volstrekt onbijbelsch, èn dat hoogst verderfelijk — geleerd, dat men, uit christenouders geboren zijnde, Christen is. Dienovereenkomstig wordt men gedoopt (eigenlijk als zuigeling besprengd), waardoor, zooals velen beweeren (en dat geheel tegen den zin der H. Schrift) de wedergeboorte plaats vindt, of gelijk anderen zeggen, de afwassching der erfzonde geschiedt. Wanneer men dan door de ouders enz. (naar de bekende formule) daarin breeder is onderwezen, doet men op zekeren leeftijd de zoogenaamde belijdenis, waardoor men dan lid heet van de Gemeente Christi (eigenlijk van het kerkgenootschap), daarna gaat men *aan tafel* (dat zooveel moet beteekenen als het H. Avondmaal) om versterkt (?) te worden. Waarin? De lezers gelieven zelven de treurige toepassing te maken.

Br. Horn ging vervolgens daarop door, op zijne, hem eigene wijze. Hij trachtte den zondaar geheel te ontkleeden, wat met het oog op bovenstaande niet zoo gemakkelijk gaat, wijl de mensch van kindsbeen af in dien „christelijken waan" is gebracht. En wanneer hij eenmaal op 's levensreize is ingesluimerd, zich zelven ingewikkeld hebbende in den mantel van eigengerechtigheid en gewaande deugd — wat helaas! met duizenden het geval is — dan dommelt hij liefst voort; droomt van eene toekomstige heerlijkheid, laat zich zorgeloos voortdrijven met den grooten stroom zonder te bemerken, dat hij voortgezweept wordt naar den donkeren tunnel des doods, vanwaar wederkeeren onmogelijk is, evenmin als er bezinning is in het graf. Dáár nemen alle droomerijen en zinsbegoochelingen een einde; de naakte werkelijkheid begint dáár in al hare ontzachelijkheden. Dáár, waar aan de oogleden geen rust wordt gegund, waar de slaap voor altijd is geweken vanwege de tranen en de smarten en zelfverwijtingen, die steeds als waterbeken, zonder eenige verademing vlieten.

Doordrongen van den heiligen ernst zijner roeping, is het niet bevreemdend, dat spreker met alle kracht den zondaar poogde wakker te schudden uit den doodslaap der zonde; niet bevreemdend, dat hij met forsche hand het eigen geweefde, doorzichtige kleed der schande aangreep om het zoo mogelijk aan flarden te scheuren, waardoor de mensch dan in staat is een blik te slaan in eigen ellende, zoodra het masker is ontvallen. En dan zijn toestand inziende, vliedt de zelfontdekte tot Hem, die noodend staat te wachten en roept: „Komt allen tot mij, die vermoeid en belast zijt, en ik zal u ruste geven."

Ten slotte nam br. v. Beek het woord, die de noodzakelijkheid betoogde voor ieder mensch om „tot zichzelven te komen," en in oprechtheid te leeren zeggen: „ik heb gezondigd," om door 's levens ernst gedrongen, weder te keeren tot het Vaderhuis, waar nog steeds een geopende deur wordt gevonden voor ieder terugkeerend zondaar en zondares — als weleer voor den verloren zoon in de bekende gelijkenis. Hij wees er met nadruk op, dat de mensch niet bestemd was om verloren te gaan, 's menschen ziel had in de oogen Gods zulk een waarde, dat Hij zijn eigen Zoon niet had teruggehouden om toch den mensch te redden. Bedenk het toch — en dit was de hoofdgedachte zijner rede — bedenk het toch, „wij zijn van Gods geslacht."

Aan de uitnoodiging om op de navergadering te blijven, voldeed niemand, dan diegenen, die reeds beleden in Christus hun Heiland gevonden te hebben.

Dinsdagavond traden de zes sprekers achtereenvolgens op, om de zondaren door den drang der liefde te nooden om tot den Zaligmaker te komen.

Woensdagmorgen gingen wij om halftien en corps naar Woolde om daar in het evangelisatie-lokaal „de Overijsselsche en Drentsche bidstond voor het gewas" te houden. De opkomst was niet zoo groot als men dat had mogen verwachten, want wat ook tegen zulk een volks-biddag kan gezegd worden, het blijft toch altijd een dag, die m. i. waardig is in eere te worden gehouden; niet alsof men met die eene bede de ziel kan bevredigen — neen! een Christen heeft dagelijks behoefte om zich in gemeenschap te stellen met den Gever van alle goed, — maar er ligt zulk een aangename vertroosting in, dat allerwege de geloovigen op hetzelfde uur, met hetzelfde doel voor Gods troon naderen. Ten anderen geeft het ons een terugblik op de gezindheid der harten onzer voorgeslachten, die tevens beschuldigend optreden tegen de kinderen der 19e eeuw, van wie zoovelen met minachting op het gebed neer zien, zich inbeeldende, dat de maatschappelijke vooruitgang en de geestesontwikkeling hen daar verre boven verheft. Anderen noemen het gebed de grootste dwaasheid van de wereld, want alles wordt immers naar eeuwige natuurwetten geregeerd, waar geen God ooit verandering kan brengen. Nog een derde soort beschouwt een dag in 't gebed afgezonderd als verloren, waaruit ten duidelijkste spreekt, dat ook dezulken niet het minste begrip hebben van de Latijnsche spreuk: ora et labora, d.i. bid en werk. Wij voor ons betreuren het, dat in deze twee provinciën de Bid- en Dankdagen op vele plaatsen in onbruik raken, en zouden het, evenals bij de Chr. Gereformeerden overal in den lande geschiedt, ook in overdenking willen geven aan al de Gemeenten van gedoopte Christenen, die dagen te houden. Naarmate het ongeloof zich driester uitspreekt, moet de geloovige toenemen in een flink beslist optreden. Waar gene het gebed verzaakt, moet deze zich des te inniger daaraan vastklemmen, waardoor een strijd ontstaat, die ten slotte altijd in het voordeel van Gods kinderen uitloopt.

Een jaar vier, vijf geleden las ik in de Geldersche Volks-almanak o. a. het volgende: „Daar, waar de mestwagen het meeste komt, daar is de zegen Gods het grootste." Als de redaktie hare lezers voortdurend zoo onderwijst, dan bevreemdt het ons niets, dat er landbouwers zijn, die meer eerbied betoonen voor hun mesthoop, dan voor God. Deze wanstaltige wijsheid neemt bij den dag toe, en daartegen moeten de geloovigen protesteeren met heiligen ijver. Wij gevoelen ons immers gelukkig in het geloof, „dat God *is*, en een belooner is dergenen, die Hem zoeken." Wij achten het ons voor een eere te behooren tot diegenen, die het den Apostel nazeggen: „Paulus plant, Apollos maakt nat, maar God geeft den wasdom."

In die richting gaven wij dan ook onze harten lucht, op dien bededagmorgen, en het was ons waarlijk goed daar te zijn, want wij ervoeren het bij vernieuwing: „de Heer was aldaar," en: „het is goed en liefelijk met broeders samen te wonen." Verkwikt naar den geest en gesterkt door genade, keerden wij allen weer huiswaarts.

Des avonds gingen br. Kloekers en Van Beek naar Borne om te prediken, en de br. Horn, de Hart en Roeles bleven in Hengeloo om te getuigen. Br. Linthout was vertrokken. In beide plaatsen was de opkomst bevredigend, doch op de navergadering bleef niemand.

Donderdag vertrok br. v. Beek, en 's avonds gingen de br. de Hart en Horn naar Borne, waar de opkomst weer even talrijk was als den vorigen avond. In Hengeloo was het zeer druk bezocht, doch niet allen waren gekomen uit belangstelling, gelijk heel spoedig bleek uit de houding van sommige jongelieden. Twee politie-agenten waren noodig om de rust van buiten te bewaren, en toen het daar binnen bleek, dat een ernstige vermaning niet hielp, ging br. Roeles in het midden dier belhamels staan tot handhaving der orde.

Op de navergadering bleef een man, die tot de Roomsche kerk behoort — maar overtuigd zijnde, dat geen priester of paus, en ook de kerk evenmin als Maria hem voor de eeuwigheid konde redden, gaf hij onbewimpeld te kennen, dat hij van nu aan zijn hart aan den Heere Jezus gaf — ook voor hem de eenige en volkomen Zaligmaker — in Wien hij geloofde. Voor hoeverre dit nu waar is zal in het verdere leven blijken; er werd hoegenaamd geen pressie uitgeoefend; het was een vrije en onomwonden belijdenis van den man zelven, ten aanhoore van vele getuigen. Is deze belijdenis oprecht, dan voorzeker zal hij een zwaren strijd krijgen, want Rome laat niet gemakkelijk hare kinderen glippen. Ook voor de Gemeente zal dan de strijd aldaar een nieuwe periode intreden, en ook dan zal het blijken, dat Pilatus en Herodes, of Rome en het liberale Protestantisme de handen ineenslaan om den Christus te kruisigen.

Het arbeidsveld van onzen br. de Hart is niet het gemakkelijkste om te bewerken. Het volk is jaren lang opgevoed onder eene liberale prediking, waar het minste begrip niet bestaat van de noodzakelijkheid eener hartgrondige bekeering. Even oppervlakkig als de leer is de voorstelling, die men zich maakt van God. Een wezen, dat zich weinig of niets bemoeit met den mensch, en wanneer de laatste het niet al te buitensporig aanlegt, dan is de Eerste wel verplicht om hem in zijnen hemel (een soort luilekkerland) op te nemen. Hierbij komt, dat het volk meest naar de fabrieken gaat werken, en eene opeenhooping van menschen heeft nog nooit gunstigen invloed gehad op het zedelijk gehalte, — maar heeft wel de tegenovergestelde uitwerking; want de taal — en dit is overbekend — der laagste hartstochten, wordt daar het allermeest geliefd.

God geve aan onzen geliefden broeder nog vele jaren kracht en lust, moed en wijsheid om voort te arbeiden tot heil dier bevolking. Dat ook de Gemeente hare roeping kenne, en ieder lid in het bizonder het zijne toebrenge tot verheerlijking van den naam des Heeren. Zoo terecht werd opgemerkt door br. Kloekers, dat de Gemeente met een eenparigen schouder den Heer behoorde te dienen, onder aanvoering van haren hemelschen Leidsman. Als in de Gemeente verdeeldheid heerscht, of verachtering in de genade bij sommige leden wordt bespeurd, is hare kracht verbroken. Zij behoort als een éénig man te strijden en te lijden, maar dan ook — wat van zelf spreekt — te overwinnen. Dat het in Hengeloo c. a. zoo zij, en in al de Gemeenten van gedoopte Christenen zoo worde, is zeker de vurige begeerte van allen, die de belangen van Gods koninkrijk ter harte nemen. Want zonder deze krachtsopenbaring zal de invloed op de wereld van weinig beteekenis blijven. Dat ieder dan in oprechtheid voor Gods aangezicht, met verloochening van zich zelven, er naar streve om deze dure verplichting zóó te behartigen, dat men met een onergerlijk geweten wandele, binnen de perken der Gemeente zoowel als voor degenen, die buiten zijn.

Vrijdag had de Heer ons eene verrassing toegedacht. Twee broeders gingen uit om met een jongeling over het heil zijner ziel te spreken, doch deze was nog niet te bewegen om zich onvoorwaardelijk aan de dienst des Heeren over te geven.

Na zijn vertrek stonden ook de broeders gereed om weg te gaan, doch werden door het binnenkomen eener jeugdige vrouw daarin verhinderd, met wie zij begonnen te spreken, en die haar hart voor den Heiland uitstortte in het gebed en in volle overgave aan Hem, die niemand afwijst. Later zeide zij, dat ze nu begreep, waarom zij zulk een bizonderen drang gevoelde om naar vrouw H. te gaan. Zij kon den Heer niet genoeg danken voor deze bizondere leiding.

's Avonds om 6 uur vertrok br. Kloekers per trein naar Zutfen om in het lokaal „Silo" dien avond het Evangelie te prediken voor een talrijk en zeer aandachtig gehoor.

De br. de Hart, Horn en Roeles eindigden dezen laatste avond van samenkomsten te Hengeloo.

De toespraken waren bizonder ernstig, en de indruk zal zeker bij velen bewaard blijven. Op de navergadering bleven een paar meisjes, die hare begeerten te kennen gaven om voortaan Jezus te dienen, in oprechte toewijding van zich zelven. De Heer sterke haar in deze keuze!

Hiermede eindigen wij deze mededeeling van de laatste samenkomst in dezen winter gehouden. Deze „leste was op verre na niet de beste," althans wat voor het menschelijke oog zichtbaar is. Mocht dit ons allen tot ernstig onderzoek van ons zelven leiden, en om daar, waar hindernissen worden ontdekt, dezelve met een waarachtig berouw aan de voeten van Jezus te brengen, opdat er geen stremming kome in den ons van God geschonken stroom, maar dat die veel eer dieper en breeder worde. De Heere beware ons, dat wij geen leger worden als destijds Israël voor de muren van Ai, met een ban in hun midden. Jozua 7.

DEVENTER, Maart '84. B. ROELES.

Openbaar gesprek te Londen tusschen Moody en Theodore Monod.

Dat *Moody* een schriftgeleerde is, machtig in het koninkrijk der hemelen, is boven allen twijfel verheven. Niet enkel oude maar ook nieuwe dingen weet hij voort te brengen. Voor zijn nieuwen wijn heeft hij ook den geloofsmoed nieuwe lederen zakken te gebruiken. Bij hem geldt het „variis modis bene fit," zoo maar de naam des Heeren wordt verheerlijkt in de toebrenging van zielen.

O. a. houdt *Moody* met bekende predikers gesprekken voor de zes à zevenduizend hoorders, die zich in zijne reusachtige zaal verdringen, opdat mede in den mond van twee of drie getuigen alle woord besta. Onlangs deed *Theodore Monod* Londen aan op weg naar eene conferentie in Schotland en *Moody* hield het hier volgend gesprek met hem.

Moody: Er zij volkomen stilte over heel de zaal; de vragen die ik mijn vriend ga voorleggen zijn vragen van leven en dood. De eerste vraag, die ik doe, is deze:

Welke is de eerste stap tot de zaligheid?

Monod: het antwoord hierop wordt ons gegeven in de geschiedenis van den verloren zoon. Zoo wij zoeken naar het eerste teeken van zijn terugkeer op het rechte pad, zullen wij het vinden in de woorden: „En toen hij het alles verteerd had, werd er een groote hongersnood in datzelve land, en hij begon gebrek te lijden . . . *en tot zich zelven gekomen zijnde*, zeide hij . . . ik zal opstaan en tot mijnen vader gaan." De eerste stap tot de zaligheid, is tot zich zelven te komen, — soms wel eene zeer lange reis.

Dan, tot zich zelven gekomen, heeft de zondaar een besef van *behoefte*, waarin die behoefte ook bestaan moge. Bij den verloren zoon was het *honger*. In vele gevallen, ja meestal, is het eene behoefte aan vergeving, maar hiermeê brengt het niet altijd. Het zou kunnen zijn behoefte aan kracht, of ook wel behoefte aan troost.

Anderen ook gevoelen vooral behoefte aan liefde, welnu God bevredigt die. Het doet er niet toe door welke deur gij komt, zoo gij maar komt. Ik denk aan een ontslapen franschen vriend, die mij zijne zeer merkwaardige bekeering verhaalde, Hij zeide: „neen ik kan niet zeggen, dat ik een zeer sterk gevoel van zonde had, ik gevoelde mij zoo maar gelukkig in de liefde Gods. God deed aan mij wat eene moeder soms doet aan een kind, dat zich heeft verslapen. Hij wekte mij met een kus."

Moody: Is het eene tegenwoordige zaligheid? Kan iemand, wie ook, van middag hier zalig worden?

Monod: Ik kan niet inzien, hoe het in het geheel zaligheid zou zijn, zoo ze niet is eene tegenwoordige zaligheid. Indien een drenkeling niet *op het oogenblik* wordt gered, zie ik niet in, hoe hij gered kan worden. Wat zegt de Apostel: „door genade *zijt gij* behouden" (Efeze 2: 5, nieuwe vertaling).

In een' zin is onze zaligheid natuurlijk in het verledene gewrocht. Christus heeft alles volbracht en wij hebben het slechts te aanvaarden. In een anderen zin ligt onze zaligheid nog in de toekomst en is nu nader dan toen wij eerst geloofden. Maar ook is waar, dat wij *nu* behouden zijn, evenals een drenkeling nu gered is, al heeft hij nog geen drooge kleeren aangetrokken, en gevoelt hij zich nog niet zeer aangenaam.

Moody: Komt *geloof* of *bekeering* eerst?

Monod: In het evangelie van Marcus lezen wij: „en nadat Johannes overgeleverd was, kwam Jezus in Galilea, predikende het Evangelie van het Koninkrijk Gods en zeggende: de tijd is vervuld en het Koninkrijk Gods nabij gekomen: bekeert u en gelooft het Evangelie." En de Apostel Paulus zegt tot de ouderlingen van Efeze: „ik heb niets achtergehouden van hetgeen nuttig was, betuigende beide Joden en Grieken, de bekeering tot God en het geloof in onzen Heere Jezus Christus."

Geloof en bekeering zijn beide onmisbaar en beide zijn zij ook onafscheidelijk. Indien wij ze echter naar de volgorde moeten aangeven, dient bekeering het eerst genoemd. Het volgende zal dit ophelderen.

Wat is bekeering? Het is volstrekt niet *een gevoel*, het is *eene daad*. Bekeering beteekent: zich omkeeren. Veronderstel nu, dat gij van uwe zonde u afkeert, dan is dat niet genoeg, gij moet op Christus zien als uwen Heiland. De onbekeerde zondaar heeft den Heer zijn rug toegekeerd; wat moet hij doen om op Christus te zien en in Hem te gelooven? Hij moet zich omkeeren. Zoo hij zich niet omkeert kan hij den Heilond niet zien, en ziet hij den Heiland dan is het klaar, dat hij zich heeft omgekeerd.

Welke van beide handelingen geschiedt eerst? Het zich omkeeren, natuurlijk. Dat stelt hem terstond in de positie van te kunnen afzien van zijne zonde naar zijn Heiland. Ik kan niet blijven vasthouden aan mijne zonde en tegelijk naar mijn Heiland zien. Noch kan ik mijne zonde verzaken zonder op Christus te zien. Maar ik keer mij tot Hem, die bereid is de zonde te vergeven, die ik gewillig ben te laten varen.

Bekeering stelt mij in de rechte verhouding om te gelooven, het geloof op zijn beurt is weer het krachtigste middel tot bekeering; inderdaad de bitterste tranen van berouw vlieten eerst nadat wij in de liefde van Christus hebben geloofd.

Moody: Wat beteekent het om te gelooven?

Monod: De meest gewone zaken zijn juist de moeielijkste om te omschrijven. Veronderstel, dat de heer *Moody* had gevraagd: Wat is het *leven*, of wat is *liefde*, zou het niet gemakkelijk geweest zijn het antwoord daarop te geven. Wat beteekent te gelooven? Een persoon te gelooven is die persoon voor waarachtig te houden en eene zaak te gelooven is de zaak voor waar te houden.

Zoo gij mij gelooft, houdt gij het er voor, dat ik iedere belofte, die ik doe, gestand zal doen. Zoo gij gelooft, dat een u aangeboden bankje echt is, dan rekent gij dat het zestig gulden, f 100 of f 300 waard is, al is het slechts een stukje papier.

Hebt gij den minsten twijfel ook aan de echtheid, dan durft gij het ook niet zooveel waard schatten. Zijt gij stellig overtuigd, dat het nagemaakt is, dan slaat gij er in 't geheel geen acht op. In de beide laatste gevallen neemt gij het ook in het geheel niet aan. Door het overnemen bewijst gij uw vertrouwen.

Moody: Velen meenen, dat zij Gods tijd moeten afwachten om behouden te worden, wat is Gods tijd?

Monod: Het komt mij voor, dat wij van daag reeds hierop antwoord gaven, toen wij zongen:

Wijl Jezus u fluistert: Kom, zondaar kom,
Wijl wij voor u bidden, kom, zondaar kom,
Nu is de tijd Hem toe te eig'nen, kom zon- (daar kom,
Nu de tijd Hem te kennen, kom, zondaar kom.

En wederom:

Eén is er die u mint. O! ontvang hem toch,

Hij wachtte reeds den ganschen dag, waarom,
(waarom wacht gij nog.

Maar wij hebben nog beter dan liederen; wij hebben het Woord van God. Daar wordt ons duidelijk gezegd wanneer het tijd is: „Hij zegt, in den aangenamen tijd heb ik u verhoord, en in den dag der zaligheid heb ik u geholpen. Ziet, *nu* is het de welaangename tijd, ziet, *nu* is het de dag der zaligheid.” Wij wanen wellicht, dat *wij* wachten, maar het is *God* die den ganschen tijd op ons wacht.

Als wij beslissen, mogen wij natuurlijk zeggen: „*nu* is het Gods tijd om mij aan te nemen,” maar al lang reeds hadden wij behooren te beslissen. Het zou toch niet aangaan om op een oneerbiedigen toon te zeggen, dat iemand in de toekomst, op een goeden tijd, of zelfs morgen naar zijn vader terug moet: zijn plicht is eenvoudig om onverwijld tot zijn vader te gaan.

Moody: Indien dus deze vrienden van hier gaan zonder gered te zijn, voegen zij dan zonde tot zonde?

Monod: Zonder eenigen twijfel, immers het ongeloof is geen ongeluk, het is zonde, de eene zonde, waarvan de Heilige Geest de menschen had te overtuigen: „van zonde, omdat zij in mij niet gelooven.” Wij maken God tot een leugenaar, zoolang wij weigeren het getuigenis aan te nemen, dat Hij getuigd heeft van Zijnen Zoon.

Op deze wijze weet de rijk begaafde *Moody* duizenden te boeien en met het Evangelie der Schrift bekend te maken. En op dit deel van *Moody's* werk rust ongetwijfeld 's Heeren zegen in de toebrenging van zondaren.

(*Doetinch. Weekblad*).

DE HEER, MIJN VERLOSSER.

Eens dwaalde ik, verstoken van licht en van kracht,
Mijn lust was de wereld, mijn afgod haar pracht,
Nooit dacht ik aan Jezus, of Golgotha's smart;
De Heer, mijn Verlosser, was niets voor mijn hart.

En schoon ook, bij 't staren op schandhout en kroon,
Mij tranen ontvloeiden om 't kruis van Gods Zoon,
Ik wist niet, dat alles voor mij was geschied;
Den Heer, mijn Verlosser, ik kende hem niet.

Maar toen bij dat kruis mijn geweten, gewekt,
Mij sid'rend mijn schuld en verderf heeft ontdekt,
Toen heb ik in Jezus, genageld aan 't hout,
Den Heer, mijn Verlosser, mijn Heiland, aanschouwd.

Vernederd, verplet door een liefde zoo groot,
Ontscheurde die liefde mijn ziel aan den dood.
Nu dien ik, herboren, vernieuwd door zijn bloed,
Den Heer, mijn Verlosser, met willig gemoed.

En wenkt eenmaal mij ook Gods doodengel meê,
Hij zal mij omringd zien van lieflijken vreê;
Ik weet wien ik leve, want steeds ziet mijn oog,
Den Heêr, mijn Verlosser, mij beidend omhoog.

GEDACHTEN.

Wanneer de menschen zóó geestelijk worden, dat zij niet meer geschikt zijn voor het dagelijksche leven, dan verkeeren zij niet meer in goede geestelijke gezondheid; vroomheid en het dagelijksche leven moeten niet gescheiden worden.

God wordt beter gediend in het weerstaan van eene verzoeking ten kwade, dan in vele vormelijke gebeden.

WILLIAM PENN.

Zij, die met onverschillige oogen de zonde van anderen kunnen zien, hebben nooit waarlijk hunne eigen e betreurd. Het is een goddeloos hart, dat lachen kan, waar de God des hemels het gelaat fronst.

HALL.

Er is geen uitwendige zonde, die wij niet om de schande van de wereld kunnen laten. Hieruit volgen twee dingen: ten eerste, dat de zwakheid tegen de zonde niet zoo groot is als dikwijls voorgewend wordt, en ten tweede dat, als wij niet besluiten om alle zonde te laten om Gods wil, terwijl wij weten, dat niets voor Hem verborgen is, wij Hem eigenlijk niet vreezen.

THOMAS ADAM.

GEMEENTE NIEUWS.

NIEUWEPEKELA. Onze Heer is een verrassend God. Hij is er immer op uit om zijne kinderen te verblijden. Onder de vele moeiten en zorgen, die er zijn in dit leven betoont Hij zich altijd een liefhebbend Vader. Juist dan, wanneer de mensch zou willen beginnen te vragen, zou er nog liefde zijn onder de menschen, dan bewijst God, dat die woont in de harten zijner kinderen. Dat iemand, die aanspraak heeft op blijken van liefde, tot zulk een vraag zou komen, behoeft ons niet te verwonderen; daar wij weten, dat er geschreven staat: „de liefde van velen zal verkouden.”

De avond van den zevenden dezer was ons een avond van groote blijdschap. Wij mochten het voorrecht genieten, dat de WelEerw. Heer H. Z. Kloekers, Oud-Zendeling van China, thans Voorganger van de Gemeente van gedoopte Christenen alhier, zijn 56sten verjaardag mocht vieren. Wij zeggen „het voorrecht,” en dat kunnen wij met recht zeggen, want het is een voorrecht in het bezit te zijn van een getrouw dienstknecht van Christus, wijl er tegenwoordig maar zoo weinige getrouwen zijn. Aan vele rampen en gevaren heeft hij bloot gestaan, maar Hij, wiens hij is, en wien hij ook dient, heeft hem voor ons gespaard. Hij is ons zeer waard. Een reeks van jaren heeft hij ons gediend in het Evangelie, en dat met een ijver, alsof hij er zijn brood mede verdienen moest, en bang was, dat hij zijn ontslag zou krijgen, hetwelk niet het geval is, want hij heeft ons al die jaren om niet gediend en dat doet hij nog met dezelfden ijver. Wij hebben gezegd: dat hij ons „zeer waard was,” en dat wenschten wij hem bij die gelegenheid te betoonen. Eenige zusters der Gemeente (weer een bewijs van het gevoel der vrouwen boven dat der mannen) opperden hare gedachten, dat zij het heel aardig zouden vinden om hunnen Voorganger eene verrassing te bereiden op zijnen geboortedag, en het was treffend te vernemen dat allen, die het hoorden, daarmede instemden. Nu kwam de vraag: Maar wat moet dat wezen? Ook dat was spoedig overlegd. Een paar personen opperden hunne gedachten, en het besluit was genomen. De uitkomst was eene ebbenhouten leuningstoel. De jongelings- en jongedochters-vereenigingen besloten om hem een prachtbijbel aantebieden. De genoemde voorwerpen werden gekocht, en zijn geboortedag, die met verlangen werd tegemoet gezien, brak spoedig aan. Aan den avond van den hierboven genoemden dag had ZEerw. de jongedochters-vereeniging nog te leiden, die gehouden werd in een Zondagschoolgebouw, in de nabijheid van de kerk onzer Gemeente. Dewijl hij daar met de jongedochters vergaderd was, kwamen de leden der Gemeente te zamen in de daaraangrenzende woning. En dat alles geschiedde, zonder dat hij iets van wist of bemerkte. De jongedochters-vereeniging is afgeloopen en ZEerw. wil naar huis gaan, maar daar staat opeens een groot deel zijner Gemeente voor hem om hem te feliciteeren en stoel en Bijbel aan te bieden. Het was hem aan te zien, dat hij niet wist wat hem overkwam, hetwelk hij dan ook zeide. Zoo iets, zeide hij, is mij nog nooit overkomen. Ik wist niet, wat ik denken moest, toen ik al die menschen voor mij zag staan.

Nadat hem stoel en Bijbel was aangeboden en door vele, ja, ik denk door alle leden der Gemeente, die er tegenwoordig waren, zegenwenschen waren toegebracht, werd er gezongen Ps. 134 : 4, waarna hij God dankte voor de liefde hem bewezen.

De echtgenoote en de dochters van den Heer K., die met de zaak bekend waren, verrasten wederkeerig de Gemeente, door haar te trakteeren op koffie en koek etc. Alzoo was er blijdschap en verwondering van weerszijden, èn van den Voorganger, èn van de leden Heel genoeglijk werd die avond doorgebracht. Op aller aangezichten was het te zien, dat de Heer in ons midden was; het was niet alleen te zien, maar ook te hooren in gesprek en gezang. Wat ben ik blijde, zeide de eene; wat gevoel ik mij gelukkig, sprak een ander; wat is het toch aangenaam om als broeders samen te wonen. Ja, onze Heer, is een verrassend God.

Na een paar uren zoo genoegelijk te hebben doorgebracht gingen allen verblijd en verheugd huiswaarts, met de bede in hun hart: Ik hoop, dat wij ons nog lang mogen verheugen in het bezit van onzen Evangeliedienaar. Want dit kan met waarheid gezegd worden, al de leden der Gemeente, n.l. voor zoover als schrijver dezes weet, dragen de gedachten bij zich: Wij kunnen hem nog niet missen, en, naar den mensch gesproken, zou de slag ook zeer groot zijn, ook in uitgebreider kring. De Heere geve, dat hij nog vele jaren in ons midden moge blijven, en moge voortgaan met zijne gaven, die hij van God ontvangen heeft te gebruiken tot redding van zondaren.

SNEEK. Zondag 6 April was voor de Gemeente een recht goede dag. Een zuster, vrucht der in Nov. gehouden samenkomsten, werd gedoopt; een groote schare vulde de Vrede-kerk. Een blik over de menigte gaf grond te vermoeden, dat niet allen uit ernstige belangstelling herwaarts gekomen waren. De Voorganger gaf de zaak God in handen; bad dat Hij een beslag op de menigte mocht leggen, en Zijne Engelen mocht bevelen, zich romdom ons te legeren. Toen was het wonder om te zien, hoe de Heiland in majesteit door zijn woord, dat naar Jesaja 53 tot de menigte gericht werd, zich onder ons openbaarde. Wij bleven tegen rustverstoring volkomen beveiligd, en van het toen uitgestrooide zaad verwachten wij vrucht.

Na den doop vierden wij 's Heeren Avondmaal.

CORRESPONDENTIE.

EENHEID III en andere stukken D.V. in een volgend No.

LIEFDEGAVEN.

Nog ontvangen voor het lokaal „SILO” te Zutfen:

Een koninklijke gift door Mevr. W. J. van eene vriendin, ter betaling van de huurprijs voor een geheel jaar, zijnde de belangrijke som van *Honderd en tien* gulden — zegge f 110; door br. Kloekers van N.N. te Veendam f 1.—; voor den arbeid aldaar van zr. v. R. te Sneek f 2.50.

In bovenstaande giften mochten we de goede hand en de genade onzes Gods bizonder opmerken, waardoor de zorgen niet weinig zijn verminderd. Het geeft ons tevens moed om te hopen, dat de Heer in al de behoeften zal voorzien, „hoe donker de weg ook.”

DEVENTER, April 1884.

B. ROELES.

Advertentiën.

SNELPERSDRUK VAN J. J. WIARDA, TE SNEEK.

No. 33. 1 Mei 1884. 3de Jaargang.

DE CHRISTEN,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post..... *f* 1.30
Enkele nummers .... „ 0.10

Bijdragen en Ingezonden Stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: H. Z. KLOEKERS, te Nieuwepekela.

Adres voor Administratie: J. HORN te Sneek.

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels .... *f* 0.50
Elke regel meer........... „ 0.05
Groote letters naar plaatsruimte.

Antwoord aan den WelEerw. Heer J. W. Kautzmann, predikant in de Ned. Herv. Kerk te Dinxperlo.

WelEerwaarde Heer!

Toen wij in ons laatste blad uwen brief plaatsten, beloofden wij in een volgend blad te zullen antwoorden. Wij wenschen die belofte thans te vervullen, en, evenals wij uwe opmerkingen in eenen brief ontvingen, zullen wij in dit ons schrijven den briefvorm aannemen, ook om des te gemakkelijker bij elk punt maar even stil te staan, en, gelijk wij hadden geschreven: „Niets zal ons aangenamer zijn dan billijke terechtwijzing te ontvangen," en dat heeft u er toe geleid om de pen op te vatten, zoo geven wij thans gaarne aan u en onze andere lezers ter beoordeeling, of wij in uw schrijven *terechtwijzing* ontvingen, en of die terechtwijzing *billijk* is.

Vooreerst vindt gij het „jammer" in ons opstel over het boekje van Ds. van Dijk uitdrukkingen te vinden als: „de geest der woorden was zoo bitter;" „de wapenen werden zoo wild en woest gebruikt;" enz.

Maar is het dan niet waar, wat wij zeiden? In ons voorlaatste blad haalden wij eenige woorden van Ds. van Dijk aan, en daaronder ook de woorden, die op pag. 33 van zijn boekje voorkomen, luidende aldus: „Het is mij reeds lang duidelijk, dat hetgeen wij in onze dagen bijna overal hooren, en wat Paulus zou noemen een „ongoddelijk" en „ijdel" roepen, door niets beters kan worden vervangen, dan door eene eenvoudige maar grondige, zoo duidelijk mogelijk maar aan alle sierlijkheid gespeende uiteenzetting van wat de Gemeente in haren doop *heeft* om haar op deze wijze van den verderfelijken bodem, waar in het Baptisme geworteld is terug te voeren tot haren normalen toestand;" en nu vragen wij u, in alle bescheidenheid, of zulke woorden dan *zoet* zijn en eenen *zoeten geest* openbaren; en tevens, of het gebruik der wapenen (indien zij wapenen genoemd kunnen worden) in dat boekje niet op eene wilde en woeste wijze plaats vond, zoodat het eene tirade zonder methode moet genoemd worden, die veel overeenkomst heeft met het „ongoddelijk" en „ijdel" *roepen*, waarvan ZEw. zeide, maar door zijn schrijven volstrekt niet bewees, *zulk eenen afkeer* te hebben.

Wij zouden meerdere voorbeelden kunnen aanhalen, en er meer van kunnen zeggen, maar vertrouwen, dat dit voldoende zal zijn. Zoo niet, dan zouden wij u wel willen verzoeken om gezegd boekje er nog eens op na te zien, in de hoop dat het u moge leiden om uwen „jammer" aan het rechte oor te doen hooren.

Uwe vraag: „Zou het niet beter zijn om „als Christenen, . . . liever beginsel tegenover beginsel, standpunt tegenover standpunt te zetten?" wordt gaarne door ons met *ja* beantwoord. Wij gelooven met u, dat onze strijd dan zuiver zou *kunnen* zijn. Maar dan komt het ons tevens voor, daar er eigenlijk slechts twee beginselen zijn, het eene van het goede, en het andere van het kwade (indien namelijk het kwade een beginsel genoemd mocht kunnen worden), dat het er altijd op uit zal loopen, dat zij, die naar het vleesch zijn, vervolgen zullen degenen, die naar den Geest zijn, gelijk zulks vooral in het leven, en sterven onzes Heeren zoo duidelijk aan het licht is getreden. Zelfs „standpunt tegenover standpunt" schijnt, door de verdorvenheid van den mensch, dezelfde gevolgen te hebben; want, plaatst gij het evangelie tegenover de wet (en beiden bieden ons nog wel van God gegeven stantpunten aan,) dan komt bijv. een Saulus, — die „waarlijk meende tegen Jezus van Nazareth vele wederpartijdige dingen te moeten doen;" een man, die zeggen kon: „Mannen broeders! ik heb met alle goed geweten voor God gewandeld tot op dezen dag," — van harde woorden tot harde daden: vervolgt, doet lasteren, bindt, werpt in de gevangenis, en blaast dreiging en moord. Wordt echter door u een zuivere strijd gewenscht? Door ons niet minder. Wij wenschen een strijd voor al wat waar, rechtvaardig en goed is; een strijd op *evangelisch* standpunt; een strijd in den *Heiligen* Geest, en rekenen er op, waar wij met den Geest tegenover het vleesch, en met het evangelie tegenover de wet ons plaatsen, dat daar de natuurlijke mensch uit Joden en Heidenen, en ook de zoogenaamde christenen, die op een Joodsch of Heidensch standpunt staan, ons met harde woorden, en, zoo mogelijk met harde daden, ja, ter dood toe vervolgen zullen.

Wij achten, dat de strijd op deze wijze in waarheid zuiver kan genoemd worden, maar oordeelen, dat die nog zuiverder zou zijn, wanneer allen, die door het evangelie geteeld en uit God geboren zijn zich van hen afzonderden, die *niet* zoo uit God geboren zijn, en noodigen u bij dezen gaarne uit om, u aan den Heer overgegeven hebbende, u ook van de ongeloovigen af te zonderen en u met de andere geloovigen, naar den wil des Heeren te vereenigen, opdat de strijd zoo zuiver mogelijk worde. „Eén Heer, één geloof, ééndoop, één God en Vader van allen, die daar is boven allen, en door allen en in u allen," „met één gemoed gezamenlijk strijdende voor het geloof des evangelies," 't koste wat het wil.

Uwe woorden: „Gij zult mij wel willen gelooven, wanneer ik u verzeker, dat mijne woorden niet het gevolg zijn van zekere vooringenomenheid," weten wij niet recht te plaatsen. Moet die verzekering in verband gebracht worden met de ontkenning van voorliefde voor Ds. van Dijk? Dan zou er dunkt ons, hoe onbewust ook voor u, toch nog wel eenige voorliefde kunnen wezen; dewijl gij een vroegere discipel van hem zijt, in zijne nabijheid woont, en thans de pen voor hem schijnt op te vatten. Moet zij daarentegen met den doop, het eigenlijke punt in kwestie, in verband gebracht worden, dan dunkt ons dat het stuk, dat voor ons ligt, zoo niet van vooringenoheid, dan toch nog al van ingenomenheid met den *kinderdoop* getuigt.

Wij nemen u geen van beiden kwalijk. Zijn leermeester lief te hebben, en wat hij leert lief te hebben, zijn geene ondeugden, als die liefde ons maar niet verleidt om tegen eenen Hoogeren Leeraar en tegen beter onderwijs te zondigen. Ja, al moet uwe verzekering zelfs met de eer en stoffelijke voordeelen van uwen stand en roeping in de Herv. Kerk in verband gebracht worden, dan nog zouden wij er geen kwaad in zien, want de Schrift zegt: „Eenen dorschenden os zult gij niet muilbanden," en: „alzoo heeft ook de Heere verordend dengenen, die het evangelie verkondigen, dat zij van het evangelie leven." Alleenlijk wenschen wij *hierbij* op te merken, dat het nog wel eens gebeurt, dat brood en eer voor dezen of genen ten strik zijn of worden.

Op uwe verzekering willen wij echter gaarne gelooven, dat geene dergelijke strikken u hebben omvangen, hoewel het ons wel eenigermate bevreemde zulk eene *ongevraagde* verzekering te ontvangen. Dit deed ons denken, dat het goed zou kunnen zijn, om er deze onze gedachten over uit te spreken, die naar wij hopen, zoo niet voor u, dan toch voor anderen haar nut zouden kunnen hebben.

Dat wij vooral Wormser tot uitgangspunt hebben gekozen wordt door u gebillijkt; maar spoedig geraken wij op nieuw in strijd, waar er sprake is van onzen raad aan de Christenen, om hun geld toch niet aan de Inrichtingen van Ds. van Dijk te geven. Gij kunt u dien raad zeer goed verklaren, want, zegt gij, „ge kunt niet wenschen, dat de Herv. Kerk wordt gebouwd, en derhalve de Kinderdoop in stand blijve."

Maar eilieve, is dan de Herv. Kerk noodig om den kinderdoop (respectievelijk kinderbesprenging) in stand te doen blijven? Wij meenden althans, dat die kinderbesprenging reeds veel vroeger dan de Herv. Kerk heeft bestaan; dat zij door de Hervormers uit de

Roomsche Kerk is medegenomen, en dat de Paus haar in de 13de eeuw bevolen heeft, zoodat zij eigenlijk *in zijne* kerk te huis behoort, en door haar beter dan in de Herv. Kerk in stand gehouden wordt. Ook kunnen wij volstrekt niet zien, dat geld geven aan de Inrichtingen van Ds. van Dijk hetzelfde zoude zijn als de Herv. Kerk bouwen, indien althans Dr. Kuiper gelijk mocht hebben in zijn oordeel over Ds. van Dijk en diens werkzaamheden in betrekking tot de Herv. Kerk.

Maar verondersteld zelfs dat geld geven aan de Inrichtingen van Ds. van Dijk hetzelfde ware als de Herv. Kerk bouwen, en dat de Herv. Kerk bouwen hetzelfde ware als den Kinderdoop in stand te doen blijven, zou het dan niet al te onnoozel van ons zijn om het geldgeven aan de Inrichtingen van Ds. van Dijk aan te moedigen? De consequentie van Wormser, de leermeester van Ds. van Dijk, is immers, dat er een goddelijk bevel is om allen, die zichzelven en hunne kinderen niet laten doopen, *uit te roeien!* En wij zouden door het geldgeven aan de Inrichtingen van Ds. van Dijk aan te moedigen, *medewerkers zijn tot onze eigene uitroeijing!* Dat zou de dwaasheid in top zijn; dat kunnen wij niet, gelijk gij terecht opmerkt. Veeleer voelen wij ons geroepen om tegen elke ondersteuning van alle Inrichtingen, en kerken, en genootschappen, die den kinderdoop op grond van het verbond met Abraham voorstaan, te waarschuwen tegen medeplichtigheid aan de beginselen, althans aan de consequentien van dat sijsteem.

Voorts is het u onbegrijpelijk, hoe wij het boekje van Wormser kunnen karakteriseeren als zulk een, dat eene politieke, dat is, eene staatkundige strekking heeft.

Voor ons daarentegen is het onbegrijpelijk, dat gij de Staatkunde er niet in zien kunt. Wij althans zijn niet, (gelijk gij u voorstelt) op enkele uitdrukkingen van den heer W. afgegaan, gelijk Professor Scholten op enkele uitdrukkingen van Calvijn; maar op den grondtoon, de bewijsvoering en de geheele strekking van W's. boekje. Zijne redeneering is dat het pas geboren kind door den doop christen wordt; dat de meeste bewoners van Nederland zoo, door den doop, tot christenen gemaakt zijn; dat de meeste, aldus door den doop tot christen gemaakten, Hervormden zijn, en dat de Herv. belijdenis niet slechts in die Kerk, maar ook in de school en den Staat behoort gehandhaafd te worden, om die kerk alzoo op andere kerken gunstig te doen werken.

Een machinale doop, en een werfdepot tot het vormen van eene nationale eenheid onder de leiding van de Herv. Kerk en den Staat; liever nog: den Kerkelijken Staat der Herv., ziedaar, bedriegen we ons niet al te zeer, het doel van Wormser's boekje. En hoewel dit onder de omstandigheden, natuurlijk niet zoo duidelijk kon uitgesproken worden, en Wormser ook te beschaafd en te voorzichtig was, dan dat hij dit, onder de omstandigheden, zou uitgesproken hebben, straalt dat doel u niet tegen? En is dat niet de Kerkelijke politiek en de politieke kerk in top? Hebben wij het in de beide voorgaande stukken (onzes inziens althans) niet onomstootelijk bewezen?

Dit, met vele andere dingen meer, is hetgeen wij er althans in gelezen hebben, en wij zouden u wel den raad willen geven (evenals Ds. van Dijk ons den raad gaf om dat boekje te koopen) dat boekje en hetgeen wij er over gezegd hebben, er nog eens op na te zien.

Dat men op dezelfde gronden, waarop wij beweren dat Wormser's boekje eene politieke strekking heeft, zou kunnen beweren, dat de Heer ook aan politiek heeft gedaan, is, onzes inziens, een groote vergissing van u, die wellicht daaraan te wijten is, dat gij vergat, dat het iets anders is om van het natuurlijke en vormelijke tot het geestelijke en wezenlijke te willen ontwikkelen en opklimmen, én iets anders om van God en het goddelijke uitgaande, het stoffelijke en vormelijke te bezielen en te beheerschen. Wormser en zijne geestverwanten willen het eerste. Ook gij volgens uwe verdediging van het standpunt van Wormser, en uwe vertaling van Mt. 28: 18, 19: „Gaat dan heen *maakt* tot mijne leerlingen *alle volken door ze te doopen* enz., en daarna eerst: leerende hen *onderhouden* alles, wat ik u geboden heb." De Heer daarentegen handelde niet als een formalist of materialist, maar (met diepen eerbied zij het gezegd) als een ware spiritualist, die als het Woord van God in het vleesch kwam afdalen, om door Zijn Woord de menschen te bezielen, opdat zij — de geloovig gewordenen — door hun woord wederom anderen bezielen zouden; Wiens woorden Mt. 28: 18, 19 daarom ook *uit de bedeeling des Geestes door het woord*, onder anderen uit Mark. 16: 15, 16 moeten toegelicht worden, waar hij zegt: „Gaat henen in de geheele wereld 1° *predikt het evangelie* aan *alle kreaturen*, 2° die dat evangelie *geloofd* zal hebben, en op dat geloof 3° gedoopt zal zijn (en dat doopen beteekent vrij wat anders en vrij wat meer dan Wormser er van maakt) zal zalig worden; maar die niet geloofd zal hebben zal verdoemd worden.

Ons dunkt dat dit nog al van Wormser verschilt, niet waar? Bij Wormser vorm en werk; bij den Heer geest, en woord en vrucht des goddelijken levens.

Vergun ons, Eerw. Heer, het voor ditmaal hierbij te laten op hope, ons antwoord op de andere punten in ons volgend blad te zullen kunnen opnemen. Wees intusschen den Heer en het woord zijner genade aanbevolen, van

UEw. Dw.

RED.

„DE KRACHT ZIJNER OPSTANDING."

„Opdat ik Hem kenne, en de kracht Zijner opstanding." FIL. 3: 10a.

HET KENNEN VAN DE KRACHT VAN JEZUS OPSTANDING. Laat ons zien hoe dit kennen *bij velen ten eenenmale ontbreekt, — bij anderen ten deele gevonden wordt — bij allen ten volle aanwezig moet zijn — en wat daaraan bevorderlijk is.*

Zeggen wij te veel, als wij beweren, dat de ernst van den Apostel Paulus, die uit dit derde hoofdstuk van den brief aan de Filippensen spreekt, ook met name waar hij van Jezus opstanding gewaagt, als in het hierboven geplaatst schriftwoord, *beschuldigend* en *beschamend* is voor talloos velen, die Paaschfeest vierden? Wij gelooven het niet. Alleen begeeren wij, dat de schuldigen schuld erkennen, de beschaamden zich schamen, hunnen ziele ter verootmoediging en ten heil.

Hoevelen toch, die het Paaschkleed droegen namen ter nauwernood kennis van wat het Paaschfeest kwam herinneren; laat staan van ook maar een oogenblik te denken aan *de kracht* van Jezus opstanding, of die kracht voor zich zelven te begeeren.

Hoevelen liet het Paaschfeest door de sleur der gewoonte koud, — hoe menigeen misbruikte die dagen tot het najagen van de genietingen des vleesches, en het bedenken en zoeken van de dingen die beneden zijn, niet met Christus opgewekt zijnde.

Toch meldde het Paaschfeest zich ook bij hen aan als bode van goddelijk heil; toch riep het ook hen toe: Jezus leeft! — Komt herwaarts, en ziet de plaats, waar de Heer gelegen heeft; de plaats tegelijk, waar Hij uwe zonden liet en vanwaar Hij het leven als buit van Zijn strijd, ook ten uwen behoeve, mede voerde.

Genade, zondaar! genade alleen deed u dit Paaschfeest beleven; genade alleen bracht de Paaschgroet ook tot uw oor en hart.

Niet straffeloos wordt ook deze genadeweldaad verzondigd; niet straffeloos voor het heden, veel minder voor de toekomst.

Gij weet niet, wat gij veronachtzaamt door op het Paaschfeit niet te letten, en op de Paasch*zegen* geen acht te geven. Recht ongelukkig mag de toestand van elk menschenkind heeten, die, met de vreeze des doods bevangen als hij is, een weg bewandelt door de Paaschzon niet beschenen; een leven te leven, dat niet wortelt in den tweeden Adam, den doodoverwinnaar, maar in den eersten Adam den doodbewerker. En wat zal het zijn, als gij straks voor den verrezene, maar door u versmaadde, staat en Scheba's koningin en de mannen van Ninevé beschuldigend tegen u optreden, en het Tyrus en Sidon verdragelijker zal zijn in dien dag!

Kinderen der wereld! bedrogenen en misleiden bovendien, door hen, die het beter wisten; die u op hun manier tot Christenen maakten, hoe diep beklagenswaardig is uw lot! Jezus is opgestaan, maar *de kracht* zijner opstanding kent gij niet.

Bij anderen was meer ernst merkbaar. Met belangstelling namen zij kennis van de bekende geschiedenis. Veel trok hen aan: Die stille morgenure; die bevende aarde; die verschrikte wachters; die vreezende vrouwen; die reine hemelboden; die teleurgestelde en later zoo verraste Emmausgangers, — inderdaad, zij vonden het belangwekkend, doch zonder iets van Maria Magdalena's smart en troost te kennen voor eigen hart; zonder met de Emmausgangeren zich onder de bestraffing der schrift te plaatsen, en eigen onverstand en traagheid des harten te bekennen, en daarom ook vreemd blijvend aan dat branden des harten.

Anderen gingen verder. Zij drongen zelfs door tot de beteekenis van het feit met betrekking tot zonde en dood, met betrekking tot het werk der verlossing. Zij wisten het u te zeggen, hoe het geopende graf, de eindpaal van Christus vernedering, het zegel van schuldverzoening en doodvernietiging was. Maar hun hart? ach! dat vond hier niets, omrede het niets behoefde, wijl het rijk en verrijkt was en geens dings gebrek had. Ook bij hen kon geen sprake van een „kennen van de kracht Zijner opstanding" zijn.

Anders was het met de verbrokenen van hart en verslagenen van geest. De genezing, overal vruchteloos gezocht, werd bij het ledige graf gevonden. Zij ontvingen er sieraad voor asch, vreugde-olie voor treurigheid, en het gewaad des lofs voor eenen benauwden geest. Eene ongekende kracht ging van het ledige graf uit voor deze krachteloozen. Hun honger werd bevredigd, hun dorst gelescht; want „spijze ging uit van den eter" (de dood), en „zoetigheid van den sterke" (de dood); want de meerdere dan Simson had hem verslagen. Hier werden ze van de vergeving hunner zonden zeker, en verdween hunne vreeze des doods.

't Komt ons echter voor, dat de Apostel, sprekende over het kennen van de kracht van Jezus opstanding, in dit geval, het oog heeft op die kracht, *als in ons een nieuw leven werkende.*

Schuldvergeving en doodvernietiging zijn de beide polen van het christelijk leven. Wat daar tusschen ligt is het christelijk leven zelf. In en door dat leven, meenen wij, begeerde hij de kracht van Jezus opstanding geopenbaard te zien.

Er is een opmerkelijk verschil tusschen het leven des Heilands vóór en ná Zijne opstanding. Het eerste is een leven van vernedering; van enkel zwakheid, die in het kruis en in het nederdalen in de groeve, haar toppunt bereikte. 't Was een 33-jarige worsteling met zonde, wereld, Satan en dood, tot dat Hij, als 's menschen Zoon door die machten overmeesterd, er onder bezweek. Hij stond echter ten derden dage weder op, en door Zijne opstanding uit de dooden is Hij krachtiglijk bewezen de Zoon van God te zijn, naar den geest der heiligmaking.

Hoe geheel anders was de aard van 's Heeren leven ná Zijne opstanding. Was Hij gekruist door zwakheid, Hij is opgewekt door kracht. 't Was een leven van enkel kracht, triumf en heerlijkheid. 't Was een leven, dat zonde, wereld, Satan en dood achter zich had; ja, met al die machten had afgedaan, over dezelve getriumfeerd hebbende. 't Was een Godgewijd leven; „want dat Hij gestorven is, is Hij der zonde eenmaal gestorven, en dat Hij leeft, *leeft Hij Gode* (Rom. 6). „Hij is opgewekt *tot heerlijkheid des Vaders*" (Rom. 6: 4). 't Was een *hemelsch* leven, daarom was Zijne hemelvaart niet eene bijkomstige zaak; maar een onvermijdelijk gevolg van Zijne opstanding. Zulk een leven kon niet anders dan ten hemel varen.

En dit opstandingsleven nu, is het leven, dat Jezus den zijnen verwierf; het leven, dat Hij, door Zijne opstanding, met de onverderfelijkheid aan het licht bracht.

Als Zone Gods toch, in den schoot des Vaders zijnde, behoefde Hij voor zich het leven niet te veroveren op genoemde machten en krachten; maar waar Hij onzer één werd, en verscheen „in de gelijkheid des zondigen vleesches," herwon Hij ons het leven; en de aard van dat leven wordt in Hem zelven heerlijk openbaar, maar ook in allen, die *de kracht* Zijner opstanding kennen.

Aanbiddelijke genade! Christus, komende in de *gelijkheid* des zondigen vleesches, opdat wij, door het geloof ééne plant met Hem wordende in de *gelijkmaking* Zijns doods, *het ook zouden zijn in de* GELIJKMAKING *Zijner opstanding!* Daarom, als de Apostel van Dien opgestane zegt: „dat Hij leeft, leeft Hij Gode," dan laat hij er onmiddelijk op volgen: „*Alzoo ook gijlieden*" (Rom. 6: 10, 11).

In dit licht vrage elk Christen zich af: Ken ik de kracht van Jezus opstanding? Is het in mij openbaar, dat die Jezus, „die mijn leven is" (Col. 3), de overwinnaar is van zonde, wereld, Satan en dood? Of gelijkt het nieuwe leven in mij meer op de 33-jarige worsteling van den vernederde, toen Hij de overwinning nog niet behaald had? Indien dit laatste het geval is, waartoe dan het ontsloten graf, de verbroken slavenboei, de ontwrongen sleutel van dood en hel aan de voeten van dezen overwinnaar?

Hoe tot dat leven te geraken?

Vooreerst door te erkennen het te missen, en te bekennen „de dingen, die ons van God *geschonken zijn*," d. w. z. dat het bezit van dit leven door God ons mogelijk gemaakt is in de opstanding van Christus. Wie aan deze mogelijkheid twijfelt, zal wel nimmer in het bezit van hetzelve geraken.

Dan, door dit leven waarachtig te begeeren; zoo te begeeren, dat, ook wat u gewin is, schade en drek door u geacht worde om de uitnemendheid dezer kennis.

Vervolgens, door van harte met Paulus te getuigen: Eén ding doe ik (niet twee of meer dingen).

Derhalve, door uzelven onverdeeld aan Dien opgestane over te geven, van Hem vertrouwende, dat Hij zijn heerlijk opstandingsleven zal wekken, werken en volmaken in uw gemoed en wandel.

Dan zal uw leven niet langer zijn een leven van nederlagen, maar van overwinning; een leven vol smetten en vlekken, maar tot heerlijkheid des Vaders; een leven tot God, en uit den aard ten Hemel heengetrokken; ten Hemel heenvarende.

Sneek. J. HORN.

ÉÉNHEID.

III. (*Slot.*)

Wanneer het oordeel van de andere geloovigen over de Baptisten, onpartijdig is, dan zullen ze moeten toegeven, dat er moed toe noodig was, om in Nederland met den Doop der geloovigen voor den dag te durven komen. Vooral de eersten onder onze Broederen hebben het ondervonden, dat ook Nederland, dat éénmaal voor gewetensvrijheid streed, zelf in staat is om te vervolgen, hen, die van de Staatskerken afwijken. Dr. J. E. Feisser, predikant in de Ned. Hervormde Kerk, werd in 1843, om der wille van den Doop van het Predikambt ontzet. In het Jaarboekje onzer Unie van dit jaar vinden wij, in de korte levensschets, welke bij zijn portret voorkomt deze woorden: „Zoo was hij dan om des Heeren wil met zijne vrouw, die, zelve ook een kind Gods, van harte zijne overtuiging deelde en met zijne kinderen, door de wereld, ja door de vrome wereld, uitgeworpen en tot armoede gebracht." Donkere tijden doorleefden zij, die evenwel verhelderd waren door het licht van 's Heeren aanschijn, en zij ondervonden dagelijks de waarheid van zijn woord: „Mijne genade is U genoeg."

Van de baanbrekers moet dan ook gezegd worden, dat zij zelfstandige, zelfdenkende en moedige geloovigen waren, anders zouden zij naar het licht, dat de Heere hun gaf, niet hebben kunnen handelen. Dat karakter verkregen zij door oprechtheid en getrouwheid; want daar, waar de wet van God geschreven is in het hart, daar wordt de zwakke een held, omdat hij op den bodem der waarheid staat.

Tot heden toe is er nog moed en zelfstandigheid noodig om de waarheid der H. Schrift aangaande den Doop te handhaven, door die waarheid in eigen Doop te belijden. Het uittespreken en terneer te schrijven, dat gaat nog; dat mag wel; maar er naar te doen, dat is tot heden nog niet strafvrij. Ons land is vol van geloovigen, waaronder ook Predikanten, voor wie de kinderbesprenging ketterij is, en die het goed recht der Baptisten erkennen; maar om openlijk met het valsche te breken, daarvoor ontbreekt hun de moed. Voor velen hunner is er te veel aan verbonden. Zij kunnen nog niet alles prijs geven om Christus wille. Wij hebben medelijden met hen, die niet naar hunne overtuiging durven handelen; maar de Heere heeft recht over hen te toornen, omdat zij de menschen en het goed der aarde boven den Heere en zijn woord stellen. Dat de Heere ons zoover heeft gebracht, om met eigen opoffering Hem te dienen, brengen wij nooit op onze rekening. Wij zullen die vreesachtige broederen dragen en voor hen bidden; maar laten zij wel bedenken: De Heer zal hen oordeelen, en laten zij bevreesd zijn van straks *niet* te zullen hooren: „Wel gij goede, en getrouwe dienstknecht!"

Nu is het eene vaste waarheid, dat het zelfstandige karakter eene schaduwzijde heeft. Niet wanneer wij van nature, juist het tegenovergestelde waren, zoodat onze zelfstandigheid enkel vrucht is van den Geest Gods. Zij, die hunne zelfstandigheid in de wedergeboorte ontvingen, daar zij vroeger meer bedeest, schroomvallig en vreesachtig van karakter waren, zullen zich kunnen geven, en verloochenen, zelfs laten miskennen, om maar de éénheid des lichaams te behouden. Maar wanneer de zelfstandigheid van karakter bij ons natuurgave was, dan loopen wij gevaar, dat het goede van voorheen, later ons tot het kwade zal brengen.

Staan wij niet altijd in de gemeenschap des Heeren, en zijn wij niet wakende tegen den hoogmoed, en biddende om den ander uitnemender te achten dan ons zelven, dan loopen wij gevaar meer *afbrekend* dan *opbouwend* in ons leven te zijn. Laat ik mij duidelijker uitspreken:

Naar mijne overtuiging, zijn de broeders Baptisten moedige en zelfstandige karakters, anders hadden zij niet kunnen breken met die Kerken, waartoe zij vroeger behoorden, en waarvan lidmaat te zijn tot heden toe nog eene eere is.

Zij braken met die Kerken, of traden niet tot haar toe, uit overtuiging; eene overtuiging ontstaan door het Gemeente-Ideaal, waarin de Heere hen gebracht had.

Dat Ideaal werd hun dierbaar, en daar men de Gemeente der H. Schrift in niet één der Kerken vond, begon men daar buiten te arbeiden, om tot dat Ideaal te komen. Nu is steeds de ondervinding geweest, dat die arbeid met velerlei teleurstellingen in verband staat.

Daarom is er groot gevaar, dat zij, bij wie de zelfstandigheid en moed meer natuurgave was, hoewel in dien edelen strijd geheiligd en onder het bestuur van Gods Geest, in de Gemeente afbrekend werken.

Broeders! laten wij ons onderzoeken of wij ons in alles laten leiden door den Geest van God. Met het verkeerde hebben wij gebroken. Wij deden dat naar de H. Schrift, uit overtuiging: de Heere wil het! Verstaan wij het goed, dat wij nu niet breken, afbreken, verlaten, maar bouwen, opbouwen, blijven, om, staande op den bodem van Gods woord, meer het ideaal van 's Heeren Gemeente nabij te komen? Dat zullen wij vermogen, wanneer wij, „gedoopte Christenen," naar de beteekenis van onzen Doop leven. Wij hebben ons in den Doop laten begraven. Wij, als natuurlijke menschen, zijn dood; wij bestaan niet meer; wij hebben geen stem en recht meer; wij hebben ons ten doode gewijd; wij, zooals wij waren, ook met onze kennis en onze gaven, om nu alles tot eere van den Heere Jezus te gebruiken, en tot heil onzer broederen aan te wenden. Toen de graaf van Zinzendorf, nog jongeling zijnde, eene jongelingsvereeniging oprichtte, kreeg ieder der leden een gouden ring met het inschrift: „Niemand onzer leeft zich zelven." Datzelfde beleden wij in onzen Doop, en dat leven is het goud van het geestelijk leven. Dat in dezen over ons niet moge geklaagd worden: „Hoe is het goud verdonkerd geworden!"

Dat een ieder onzer zóó leve, dan zal de broederlijke liefde onder ons gevonden worden, en de éénheid zal onder ons blijven en vaster worden. Dan, maar ook dan alleen zullen wij eene toekomst hebben, en de „Unie van Gemeenten van gedoopte Christenen" zal niet een voorbijgaande wolk zijn, maar „het wolkje van eens mans hand" zal zich uitbreiden, en een heerlijke regen zal vruchtbaarheid geven aan het dorre Nederland, waar de verschillende partijen elkander bekampen en het arme volk zonder Evangelie blijft.

Zoo zij onze arbeid opbouwend in de Gemeenten. Niemand handele naar willekeur, maar in vereeniging, naar de orde des Heeren. Wij zullen dan tot elkanders heiliging medewerken; de één neemt van den ander over; eene waardeering van elkander zal de liefdeband versterken, en onze arbeid, hoe moeielijk ook, zal van zelven gemakkelijker gaan, en met meerder vruchten door den Heere gezegend worden. Wie onzer zou dit niet begeeren. Wel nu, slaan wij allen dan dien weg in, en bewandelen wij hem ten einde toe. Weldra is de Heere daar. En Hij, die komt, bad eenmaal om onze éénheid. Dat Hij ons straks als in dien heerlijken staat moge vinden!

„Waar liefde woont, gebiedt de Heer den zegen;
Daar woont Hij zelf, daar wordt zijn heil verkregen,
En 't leven tot in eeuwigheid."

Ps. 133 : 3.

H. D. H.

CHRISTELIJKE VRIJHEID.

Onze eeuw mag wel een vrijheids eeuw heeten, niet slechts omdat men op velerlei gebied een vrijheids geest ziet werken en de zucht naar vrijheid, die den mensch bizonder eigen is, zich krachtiger dan ooit doet gelden; maar ook dewijl er onder de christelijke natiën werkelijk veel vrijheden genoten worden. Jammer, dat bij het jagen naar vrijheid niet altijd praktische en Gode welbehagelijke middelen gebezigd worden. De ijver naar vrijheid van den zondigen, niet door Christus vrij gemaakten mensch, die in den regel volgens zijne luimen en hartstochten leeft en handelt, ontaardt weldra in losbandigheid en wreedheid. Denken we slechts aan de democratische en communistische bewegingen onder verschillende volken.

De Zoon van God maakt alléén waarlijk vrij. Wie door Hem, en langs den middelijken weg, die door God zelf aangewezen is, zijne vrijheid, vrijheid van zijn geest zoekt, zal ze zekerlijk bekomen. Niemand is zoo vrij en kan zoo vrij zijn als een mensch, die door Christus vrijgemaakt is, verlost van de zonde en zondebanden, verlost van vleesch en bloed, en ontslagen van alle wettische dienstbaarheid, om nu als een kind in 's Vaders huis te verkeeren, en zich uit liefde toe te wijden aan 's Vaders zaligen dienst. De zoodanigen weten en gevoelen zich vrij, al waren hunne lichamen ook in slaven- of gevangenisboeien gekluisterd.

Die vrijheid kan en mag niet zonder invloed blijven op de uitwendige handelingen der Christenen, vooral op gemeentelijk gebied. De Christen is vrijgemaakt, opdat hij, in welken weg ook, zich onbelemmerd in den dienst zijns Heeren zou kunnen bewegen, en opdat hij zijn Redder in het midden dezer wereld ongestoord zou kunnen verheerlijken.

Sedert de dagen der Hervorming heeft de christelijke vrijheid hare eischen meer en meer kunnen doen uitkomen, in weerwil van de pogingen, die nog dikwijls aangewend zijn om

de vrijheid der Christenen te belemmeren en hunnen geest te binden. Wel is waar, men gebruikte nu niet zoo licht meer banden, die bepaald in Rome vervaardigd waren, maar toch waren de banden nog knellend genoeg om weldra door de liefde tot de waarheid en de kracht des geloofs te worden verbroken.

Veel kunnen wij daarvan zien in de geschiedenis der laatste 50 jaren. Welke groote veranderingen van zaken, van gedachten en van openbaring op godsdienstig en kerkelijk gebied!

Door den drang des gemoeds gedreven, zijn door vele ernstige, voor waarheid en gerechtigheid ijverende Christenen, op waarlijk stoutmoedige wijze, banden verbroken, die men vroeger, dewijl men ze als Goddelijk heilig beschouwde, niet durfde aan te roeren.

Denk bijv. aan de Afscheiding in ons vaderland, aan de verschillende vergaderingen, vereenigingen, of Gemeenten van geloovigen, die voor het meerendeel ontstaan zijn, en nog ontstaan, uit personen, die zich van de zoogenaamde „Kerk der Vaderen" hebben losgemaakt, en gij krijgt eene worsteling van den geest der vrijheid voor uwe aandacht, die sommigen erg bezorgd maakt, maar anderen daarentegen met vreugde en dank aan God vervult. Niet dat zij in al die beweging meenen te zien, wat nog worden moet, maar daarin toch bespeuren zij eene bevordering van een beginsel van Christelijke vrijheid; die door alle geloovigen hier op aarde behoort gehandhaafd te worden. Wij zijn tot vrijheid geroepen, en ons wordt in de H. Schrift toegeroepen: „Gij zijt duur gekocht, wordt geen dienstknechten van menschen."

Niemand moet echter meenen, dat het *altijd* een bewijs van vrijheid is bij iemand, als hij zich van een Kerkgenootschap losmaakt of beweert zich door niets of niemand te willen laten binden. Integendeel, er is ook eene vrijheid, die men zelf maakt, en die is dus niet de vrijheid *met welke Christus vrijmaakt.* Die soort van vrijheid ontaardt heel licht in een vorm van revolutie, en leidt mitsdien tot verstoring der éénheid, die er bij de geloovigen behoort te bestaan, en tot nalaten van de wet van Christus. Dit wordt door den Apostel genoemd, een gebruikmaken van de vrijheid „tot eene oorzaak voor het vleesch," waar tegenover staat het „elkander dienen door de liefde."

De Christelijke vrijheid is eene levenskwestie; zij neemt in het hart een aanvang, en is de innerlijke openbaring van den vrijmakenden Geest van Christus in de zielen dergenen, die gelooven, en die, gelijk de Heer tot de Joden, die in Hem geloofden eens zeide, *in mijn woord blijven.*

Gr. N. v. B.

(*Wordt vervolgd.*)

GEDACHTEN.

Gelijk wij rekenschap moeten geven van elk ijdel woord, zoo moeten wij ook rekenschap geven van ons ijdel zwijgen.

AMBROSIUS.

Laat nooit de gedachte aan de deftigheid van eene preek u terughouden van iets te zeggen, dat uw volkje behoorde te weten. 't Is even dwaas als uw stoel zoo mooi te maken, dat gij er niet in zoudt durven gaan zitten.

PHILL. BROOKS.

De menschen worden minder door het geweten geleid dan door de zucht naar eer, en toch is de kortste weg tot de eer: zich door het geweten te laten leiden.

H. HOME.

De vrede is zulk een kostbaar juweel, dat ik er alles voor zou willen geven, behalve de waarheid.

M. HENRY.

GEMEENTE NIEUWS.

GRONINGEN, April. Voorzien van de, voor den christen zoo noodige beproeving, onder teleurstelling en bemoediging, strijd en overwinning, en in ieder geval in 't bewustzijn, dat God met ons was, gingen we in de laatste dagen zoetjes voorwaarts.

Een broeder mochten wij door den doop in de Gemeente opnemen, terwijl meerderen met de belijdenis op de lippen, van zich de vergeving hunner zonden bewust te zijn en van hunne besliste keuze voor Jezus, tot ons kwamen. Hierover verblijden wij ons zeer, terwijl wij er voortdurend het werk Gods in openbaar zien worden. Zien wij op het werk of de voortbrengselen van menschen, dan stuit onze blik dikwijls op een en andere hindernis; het werk van God daarentegen geeft ruimte aan onzen blik en diepte voor onze overdenkingen, en deze leiden tot bemoediging en rijke vertroosting in den strijd tegen de machten der duisternis. Menig blijk van dat werk Gods mogen wij in deze stad aanschouwen in de toebrenging van vele diepgezonkene zondaren, niet slechts onder ons, als „Gemeente van Gedoopte Christenen," maar ook in andere kringen, waarin hetzelfde Evangelie, dat wij prediken, met evenveel mildheid als onder ons, aan zondaren gebracht wordt.

Wij blijven echter nog steeds biddend uitzien naar *meer* krachtsopenbaring, naar de bezieling des H. Geestes, gelijk die bij de Apostelen en hunne tijdgenooten valt op te merken; naar den geloofsmoed dier oude godsmannen! Hun geloof na te volgen, in hunne richting voort te gaan, zoowel in de stichting van 's Heeren Gemeente als in de prediking des Evangelies aan de wereld, zij steeds onze leuze, maar dan moeten wij in de eerste plaats met *denzelfden Geest* van genoemde voorgangeren *vervuld zijn.*

Nog mogen we niet onvermeld laten hoe een in de Gem. hooggeachte broeder aan een groot gevaar ontkomen is bij het spoorwegongeluk op 15 April j.l. nabij Loppersum. Volgens zijn eigen getuigenis zat hij naast twee personen, die, toen de met steen beladen wagen van de rails geslingerd werd, letterlijk verpletterd werden, terwijl hij, als van de Engelen gedragen, op zekeren afstand zacht neer kwam, en terstond in staat was anderen te hulp te komen, die bijna onder de steenen begraven lagen.

Toen het gerucht van het ongeluk hier aankwam waren velen onzer in angst en spanning. Toen ons spoedig daarop per telegraaf de goede aankomst van onzen broeder te Appingadam bericht werd, waren we verblijd en dankten God

HOORN, 19 April. Eenige weken geleden mochten wij het genoegen smaken onzen geliefden broeder Horn van Sneek in ons midden te zien. Wij hadden hem genoodigd na afloop der Samenkomsten te Hengeloo, op zijn reis huiswaarts, een ombochtje over Hoorn te maken. Was dit ombochtje nog al tamelijk groot, 't bleek dat onze gedachte naar zijn hart en van den Heer was.

Reeds het wederzien, wat sedert de stichting der Gemeente in Sept. niet geschied was, was ons tot vreugde,

De Heer beschaamde ons niet, maar gaf ons boven bidden en denken veel te genieten, zoo in de prediking en bespreking des woords als in de breking des broods. Ja, vooral bij de viering des Avondmaals smolten de harten ineen; wij werden als met versche olie overgoten.

Ook hadden wij het genoegen twee broeders uit Edam in ons midden te zien, die, hoewel van den Doop overtuigt, nog niet tot de daad waren gekomen en mitsdien aan de broodbreking geen deel konden nemen.

Het Paaschfeest, het feest van Jezus triumf zou ook bij ons de Kroon op alles zetten. „De eerstesteling van Achaje" (Edam, den geloove gehoorzaam, werd in ons midden gedoopt. Weder was 's Heerendisch in ons midden aangericht en . . . . . wij aten met verheuging des harten, Ditmaal blonk de heerlijkheid des konings onder ons in het groot getal zijner onderdanen. Behalve de nieuwe broeder zat nog een broeder en zr. uit Edam, vroeger elders woonachtig en gedoopt, met ons aan, als ook een broeder uit Haarlem en een zuster uit Amsterdam. Onze harten waren vol lof en aanbidding. Menig Psalm en lied werd aangeheven — menig gebed en dankzegging werd uitgestort voor den Heer; het was om goed, waarlijk goed alzoo samen te zijn; de kracht van het Opstandingsleven was allen kenbaar.

Ook 2e Paaschdag bracht nieuwen zegen.

Tot roem van 's Heeren goedheid mogen wij betuigen dat de Heer niet alleen op hoogtijden, maar immer, in de kleine Gemeente Zijn gunst en goedheid openbaard.

Bij voortduring blijven wij ons in de liefde en de gebeden van al de Gemeenten aanbevelen.

VARIA.

In een der oorlogen, die Alexander de Groote voerde, werd eens een soldaat voor hem gebracht, die ook Alexander heette, en zijn plicht niet gedaan had.

„Een van beiden," zei de koning tegen hem, „verander uw naam. of doe hem eere aan."

Zou dit woord ook niet tot vele zoogenaamde christenen mogen gezegd worden?

Wesley zou den laatsten Zondag van het jaar 1788, (hij was toen 85 jaren oud) prediken in de Allerheiligen Kerk, Lombard-Street. Een groote menigte volks was in de kerk om hem te hooren. Terwijl hij zijn kleed aantrok, zeide hij tot den koster: het is reeds meer dan 50 jaren geleden, sinds ik voor het eerst in deze kerk preekte; door een eigenaardige bizonderheid herinner ik het mij nog. Ik kwam in zonder preek, en de stoel op gaande aarzelde ik en keerde in de consistoriekamer terug, innerlijk zeer ontroerd en bewogen zijnde. Een vrouw in de nabijheid bemerkte mijne ontroering, en zeide: „wel mijnheer wat scheelt er aan?" „Ik heb mijn preek niet medegenomen" zeide ik. Haar hand op mijn schouder leggende, zeide zij: „Is dat alles? Kunt gij u niet op God voor een preek verlaten?" Deze vraag had zulk een uitwerking op mij, dat ik den predikstoel besteeg, voor de vuist met groote vrijheid voor mij zelf, en aangenaamheid voor de vergadering sprak, en sinds dien tijd heb ik nooit meer een geschreven preek op den stoel gehad.

Advertentiën.

SNELPERSDRUK VAN J. J. WIARDA, TE SNEEK.

No. 34. 15 Mei 1884. 3de Jaargang.

DE CHRISTEN,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10

Bijdragen en Ingezonden Stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: H. Z. KLOEKERS, te Nieuwepekela.
Adres voor Administratie: J. HORN te Sneek.

Antwoord aan den WelEerw. Heer J. W. Kautzmann, predikant in de Ned. Herv. Kerk te Dinxperlo.

WelEerwaarde Heer!

In ons laatste blad hebben wij uwen brief slechts voor een deel kunnen behandelen, maar wij zullen pogen hem voor het overige gedeelte in dit blad af te handelen. Wij zullen natuurlijk beginnen, waar wij geeindigd zijn, n.l. uwe bewering dat Wormser niet gewild of gezegd heeft *de heerschappij van de Kerk over den Staat te willen.*

Dat hij dit niet zóó duidelijk gezegd heeft, dat allen het er uit lezen kunnen, is blijkbaar; dat sommigen het er misschien niet gaarne uit gelezen willen hebben, is verklaarbaar; maar dat hij het niet gewild heeft, mag niet gezegd worden, tenzij men zou willen beweren of erkennen, dat hij niet wist wat hij zeide.

Immers, uit den doop, die kort na de geboorte van een kind aan bijna alle kinderen in Nederland toegediend wordt, beweert hij, dat die allen Christenen zijn, evenals bijvoorbeeld de besnijdenis, die kort na de geboorte aan de Joodsche kinderen bediend werd, hen tot eigenlijke Joden maakte. Hij maakt dit duidelijk (natuurlijk op zijne manier) door op het verbond met Abraham en zijn zaad, als de Vader der geloovigen en hun zaad, en op den doop als in de plaats der besnijdenis gekomen, te wijzen. Voorts beweert hij, dat de Christelijke Kerk eene voortzetting van de Joodsche Kerk is, en dat de Joodsche Kerk en de Christelijke Kerk een en dezelfde Kerk is onder verschillende bedeelingen. Welnu, de Joodsche Kerk eene Staatskerk, of nog juister uitgedrukt, — de Joodsche Staat een Kerkelijke Staat zijnde, zoo behoort natuurlijk de Nederlandsche Staat eveneens een Kerkelijke staat te wezen; ja, dewijl de meeste Nederlanders Hervormden zijn, en de belijdenis der Hervormde Kerk, volgens hem, de meest ware en zuivere is, zoo behoort natuurlijk de Nederlandsche Staat eigenlijk een Hervormd Kerkelijke Staat te zijn, ten einde haar op andere gezindheden gunstig te doen werken, etc. etc. — Hier is geen uitweg.

Maar verondersteld zelfs dat Wormser alleen had bedoeld, dat eene *volstrekte* scheiding van Kerk en Staat, dat is zulk eene, waarbij de Staat handelt, alsof er geene Kerk bestond, eenvoudig een *fictie* (een verzinsel of droombeeld) is," — dan moeten wij alweder ontkennen, dat eene *volstrekte* scheiding van Kerk en Staat zulk *een fictie* genoemd mag worden, want —

1°. Bedriegen wij ons niet, dan zien wij zulk eene *volstrekte* gescheidenheid van Kerk en Staat in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika *feitelijk* bestaan.

Of zou dat, wat dáár een feit, is onder ons wellicht een fictie moeten wezen, omdat niemand onder ons, die lid van de Kerk en lid van den Staat is, op een gegeven oogenblik een van die beide lidmaatschappen te huis kan laten.

Maar als iemand, die dáár lid van dit of dat Kerkgenootschap is, en van den Staat, zulks doen kan, waarom zou dat dan onder ons eene onmogelijkheid wezen?

2°. Ook heeft de Staat als Staat met de Kerk als Kerk niets gemeens of behoeft met haar althans niets gemeens te hebben.

De Staat wordt geboren uit eene vereeniging van personen, hetzij van Heidensche, Joodsche, Christelijke, Mahomedaansche, of verschillende godsdienstige begrippen, *tot maatschappelijke einden*, en deze godsdienstige (respectievelijke ongodsdienstige) begrippen behoeven bij de vorming of het bestaan van den Staat in het geheel niet in aanmerking te komen.

De Staatswetten en Staatsregeeringen mogen door de verandering der begrippen van vorsten en volken, of beiden vereenigd, veranderingen ondergaan; maar de Staat als Staat bestaat en blijft bestaan *uit de personen*, die hem vormden, onder zijn bestuur geboren werden, zich aan zijn gezag onderwierpen, of in het lichaam van den Staat opgenomen werden.

Eveneens heeft de Kerk als Kerk met den Staat als Staat niets gemeens, en aan zijne gemeenschap geene de minste behoefte.

Zij is, naar de Schrift, een afzonderlijk lichaam; eene gemeenschap van geloovigen, van personen, die uit God geboren, en door den doop van de ongeloovigen gescheiden en aan den Heer en zijne Gemeente toegevoegd zijn, in de gemeenschap der heiligen gelooven, en haar beoefenen tot onderlinge stichting en eendrachtige samenwerking tot redding van verlorenen. Zij is wel *in* de wereld, maar niet *van* de wereld, gelijk haar gezegend Hoofd van de wereld niet is.

3°. Als de Heer gewild had, dat de Kerk der Nieuwe Bedeeling met den Staat vereenigd zoude zijn, dan zou hij eene schoone gelegenheid gehad hebben om dat te bewerken en te toonen, op de inblazing van hem, die zeide: „Al deze dingen (de koningrijken der wereld en hare heerlijkheid) zal ik u geven, indien gij, nedervallende, mij zult aanbidden;" dan zou Hij, die de wijsheid zelve was, de grootste domheid of dwaasheid hebben getoond, daarin, dat Hij *bekeering* en *wedergeboorte* eischte als voorwaarde om in Zijne Gemeente Zijn Koninkrijk, Zijnen Staat opgenomen te worden; dan zou Johannes in zijne Openbaring, van de vereeniging van Kerk en Staat niet gesproken hebben als zijnde overspel en hoererij, en van de Kerk, die met den Staat vereenigd is als van *de hoer*, die met de koningen der aarde gehoereerd heeft, en met welke de koningen der aarde gehoereerd hebben. Het is zoo, hij beschrijft haar als machtig, en rijdende op het beest met de zeven hoofden en tien hoornen, welke zijn de koningen der aarde, en de volken, scharen, natiën en tongen, en als dronken van den wijn harer hoererijen; maar ook als *dronken van het bloed der heiligen!*

Neen! onder *Christenen* mag van geene vereeniging of vereenigd blijven van Kerk en Staat sprake wezen. Wij weten het, — geld, en eer en macht zijn zeer begeerlijk; landstractamenten etc. zijn zeer verleidelijk: maar de hoererij wordt gewroken; de hoer zal met vuur verbrand worden. Want hoe sluw zij hare netten ook spant, en hoe groot hare macht ook moge wezen: „Hij vat de wijzen in hunne arglistigheid," en; „Sterk is de Heere God, die haar oordeelt."

Daarom roepen wij u, en allen, die zich in waarheid aan den Heere hebben overgegeven, vooral in onze dagen met klimmenden en biddenden ernst toe: „Gaat uit van haar, mijn volk! opdat gij aan hare zonden geene gemeenschap hebt, en opdat gij van hare plagen niet ontvangt. Want hare zonden zijn de eene op de andere gevolgd tot den hemel toe, en God is harer ongerechtigheden gedachtig geworden."

Eene *volstrekte* scheiding van Kerk en Staat is dus mogelijk, voor beiden zelfs een behoefte, om den maatschappelijken vrede, en voor de Kerk noodzakelijk om heilig en nuttig te kunnen zijn.

Wat nu uwe bewering, op het voetspoor van Wormser, betreft, *dat de doop nationaal is*, wij blijven ook haar als eene valsche redeneering beschouwen.

De doop heeft met de natie als natie *niets* te maken, evenmin als de besnijdenis er iets mede te maken heeft. Men wordt evenmin Nederlander door zich al of niet te laten doopen als door zich al of niet te laten besnijden; maar men is het door zich aan het Nederlandsch Bestuur te onderwerpen of onder dat Bestuur geboren te zijn.

Dit nu is het geval met de Joden, die in ons midden wonen, zoowel als met de Roomschen, Lutherschen, Hervormden e. a. Zij zijn allen Staatsburgers zonder eenig onderscheid van burgerschaps plichten of rechten. Besnijdenis doop, besprenging, zijn instellingen, waarmede de Staat zich niet bemoeit en zich niet behoort te bemoeien. Wat hem aangaat: „Ieder belijdt zijne godsdienstige meeningen met

volkomen vrijheid, behoudens de bescherming der maatschappij en harer leden tegen de overtredingen der strafwet."

Uw beroep op Deut. 28 en den geheelen Bijbel kan daaraan niets afdoen. Ook houden wij ons overtuigd, dat niemand, die de zaak goed doordacht heeft, en de vrijheid des gewetens op prijs stelt, het anders zou wenschen, en naardien de Joodsche natie, als zoodanig, bij de komst van Christus, en vooral sedert de verwoesting van dien Staat heeft uitgediend, zoo achten wij, dat uwe beschouwing ten aanzien van de nationaliteit van de Joden, en ook ten aanzien van den doop, als zijnde nationaal, geene geringe wijziging behoort te ondergaan.

Of is die doop nationaal „omdat, zooals gij zegt, onze natie niet is geworden, wat zij is, door Joden, Doopsgezinden of Roomschen; maar wel door onze Gereformeerde vaderen, *die den kinderdoop als het zegel van Gods verbond beschouwden?*"

Maar voelt gij zelf niet, dat deze bijvoeging: „die den kinderdoop als het zegel van Gods verbond beschouwden" hier in het geheel niet te pas komt?

Of was het inderdaad de kinderdoop, die hen van het slavenjuk van den Spanjaard heeft bevrijd? De kinderdoop, die ook door de Spanjaarden geloofd en toegediend werd!

Neen, mijn vriend, het was niet de kinderdoop, maar het waren de Staatkundige en Kerkelijke verdrukkingen, die het rechtsgevoel en dorst naar vrijheid hadden doen ontwaken, verlangend deden uitzien naar verlossing, en onzen vaderen in de Hervorming een middel deden vinden om althans zóóveel vrijheid te veroveren als hun begrip van den Bijbel, de Hervorming, en het rechtsgevoel van eene gemengde, *op verre na niet alleen Gereformeerde*, maar ook Roomsche, Luthersche, Doopsgezinde en Joodsche bevolking gedoogden.

Ook als gij zegt, dat de kinderdoop, die ook in Spanje, Frankrijk en Italië bediend wordt, bewijst, dat ook dáár die doop nationaal is, dan weten wij niet recht hoe wij het hebben.

Wat toch is nationaal? Wij meenden, dat het de eene of andere *bijzonderheid* was, waardoor eenige natie zich van elke andere onderscheidt, evenals iets bijvoorbeeld Calvinistisch heet, omdat het zich van het eigenaardig Luthersche, Roomsche etc. onderscheidt.

De kinderdoop of kinderbesprenging verschilt echter in Nederland van niets van dien, die in Spanje, Frankrijk, Italië en andere landen bediend wordt, en is dus *niet* nationaal. Hij is zelfs niet *inter*nationaal, maar wel INTERCLERICAAL, of, zooals Wormser zegt op pag. 18: „De *eenheid* en *Katholiciteit* van de anders zoozeer verdeelde Christelijke Kerk *is dus bewaard gebleven in den doop.*" En bovendien pag. 22: „Eene gezindheid, die de doopsbediening van andere gezindheden erkent, kan wel hare eigene Belijdenis als de meest ware en zuivere, maar nooit zichzelve als *de eenige ware Kerk* erkennen."

„Door de doopsbediening van andere kerkgenootschappen te erkennen, verklaart zij, dat al die kerkgenootschappen behooren tot *dezelfde algemeene Christelijke Kerk*, waartoe zij ook zelve behoort. Want *de toediening des doops* is de eerste handeling, waardoor de Kerk in haren zichtbaren vorm aanwezen ontvangt; de kiem, waaruit het geheele verdere kerkelijke leven ontspruit."

„Daarom kan niet worden tegengesproken, dat onze erkenning van *de christelijke Kerk* (wat haar *grondslag* aangaat, maar niet ten aanzien van hetgeen op dien grondslag gebouwd wordt) zich even ver uitstrekt als onze erkenning van *de doopsbediening*, en dat, indien men sommige gezindheden niet wilde erkennen tot de Christelijke Kerk te behooren, men zou moeten beginnen met haren *doop* niet te erkennen."

Welnu, de Protestanten hebben den doop, dien zij van de Roomsche Kerk hebben ontvangen *niet* verworpen, maar *erkend;* zij hebben daardoor erkend, dat de Roomsche Kerk, wat haren *grondslag* aangaat, de Christelijke Kerk is, en dat zij met haar tot *dezelfde algemeene Christelijke Kerk* behooren. De eenheid van de Protestantsche Kerken met de Roomsche is dus bewaard gebleven in den doop.

Daarom zeiden wij dan ook dat Ds. van Dijk, die tot de Herv. Kerk wilde wederkeeren „om in de ware richting te zijn," — „door zooveel mogelijk de historische lijn te volgen," in die Kerk in de gelegenheid zou zijn om aan de Herv. predikanten een voorbeeld te geven van wederkeering tot „eigen huis en haard," dat is, tot de Heilige Roomsche Katholieke Kerk, van welke zij dien doop ontvingen, en, door dien doop te blijven erkennen, moeten erkennen een wettige inlijving in die Kerk te hebben ontvangen.

Gij vindt deze bewering nieuw?

Het kan zijn; maar niet anders dan omdat gij op de consequentiën van Wormser's redeneering niet hebt doorgedacht, want hij heeft zijn boekje *in* 1864 reeds uitgegeven.

Gij hebt haar nog nergens in de geschiedenis aangetroffen?

Wormser zegt, dat de eenheid en Katholiciteit is *bewaard* gebleven in den doop (respectievelijk kinderbesprenging), en dat is toch zeker *geschiedenis* nietwaar?

Zooveel gij u herinneren kunt is nog nergens eene enkele eerst Protestantsche Gemeente Roomsch geworden op grond van den kinderdoop? Wij, herinneren het ons ook niet, maar dat behoeft ook niet. Men is immers in de Roomsche Kerk ingelijfd, en het eenige wat men te doen heeft is, de scheurmakerij in de „zoozeer verdeelde christelijke Kerk" te laten varen, dat is, de eigen belijdenis, die men misschien voor de meest ware en zuivere aanzag, voor eene andere, en wel Roomsche, beschouwing te verwisselen, gelijk dan ook in Engeland (en dat zult gij u misschien wél herinneren) door vele Protestanten, *zelfs door Gemeenten*, bijv. Episcopaalsche, gedaan en meer en meer voorbereid wordt, zonder dat zij noodig hebben door den doop op nieuw in die Kerk ingelijfd te worden. Dit laatste is zelfs een onmogelijkheid, dewijl in dit geval de Roomsche Kerk zou moeten beginnen met den doop der Hervormden niet te erkennen, hetwelk zij eenvoudig niet doen kan, omdat dit eene ontkenning van haren eigen doop zou wezen, dien de Protestanten van haar hebben ontvangen.

Uwe bewering dat de Protestanten den kinderdoop *niet* van de Roomschen hebben ontvangen beteekent niets tegenover het *feit*, dat de Protestantsche Kerken uit de Roomsche zijn ontstaan, en dat zij den kinderdoop (respectievelijk *kinderbesprenging)* van de Roomsche Kerk ontvangen, medegenomen en gehandhaafd hebben. Wij weten zeer goed dat eerst sedert de 6de eeuw de titel van „Paus" opkwam voor den bisschop van Rome. Ook weten wij zeer goed, dat er in de 4e eeuw nog geen sprake was van de Roomsch Katholieke Kerk, en dat toen de Oostersche of Grieksche, thans Russische, met de Westersche, later Roomsche Kerk, nog geheel zusterlijk waren vereenigd; maar wij weten ook dat hetgeen in die Oostersche Kerk nog altijd kinder*doop* is gebleven, in de Westersche Kerk in kinder*besprenging* is veranderd, en dat de Protestanten die kinder*besprenging*, dien wij bij accomodatie kinder*doop* noemden, van de Roomschen, en niet van de Griekschen, of van de door u genoemde zoogenaamde Kerkvaders ontvingen, erkenden, en onder zich gehandhaafd hebben.

Maar ook uw zeggen dat de Oostersche en Westersche Kerken, toen zij nog geheel en al zusterlijk vereenigd waren, *„niet anders dan de voortzetting kunnen worden genoemd van het werk der Apostelen,"* wordt door ons ontkend.

Om te bewijzen dat dit wél het geval is, behoort gij u niet op die zoogenaamde vaderen, maar op de Apostelen zelven te beroepen, en DAT KUNT GIJ NIET. De Apostelen bouwden op den grondslag, die door den Heer zelf gelegd was geworden, namelijk op eene openbaring des Vaders aan het hart dergenen, die geloofden, en geloovende beleden, dat Hij, de Zoon des menschen, de Zoon des levenden Gods was, Matth. 16: 13—18. Paulus zegt Rom. 10: 10. „Met het hart gelooft men ter rechtvaardigheid, en met den mond belijdt men tot zaligheid." Petrus zegt: „Tot welken komende als tot eenen *levenden* steen, van de menschen wel verworpen, maar bij God uitverkoren en dierbaar, zoo wordt gij ook zelven als *levende* steenen gebouwd tot een *geestelijk* huis, etc. 1 Petr. 2: 4—8. Zulke geloovigen, zulke levende steenen werden *door hen* gedoopt, en door dien doop aan de Gemeente toegevoegd, maar geene ongeloovigen, of onnoozelen, die nog niet gelooven konden.

Dat er ingekropen valsche broederen onder de geloovigen kwamen doet natuurlijk aan den regel niets af; maar dat de verborgenheid der ongerechtigheid juist door die inkruipers en valsche leeraren, die verderfelijke ketterijen, en langzamerhand den kinderdoop, en de vereeniging van Kerk en Staat invoerden, zoo welig voortwoekerde, dat eindelijk de mensch der zonde, de zoon des verderfs op den troon kwam, die, alsof hij God ware, geëerd, gevreest en aangebeden werd, is feit der geschiedenis.

Nooit zou er van dergelijken gruwel sprake hebben kunnen zijn, indien de doop van geloovigen en de gemeenschap der heiligen gehandhaafd, de kinderdoop en kinderbesprenging daarentegen niet in de Gemeente gekomen, en Kerk en Staat gescheiden gebleven waren.

Eindelijk. Als gij zegt: „Abraham heeft door zijn *niet* voleindigd geloof voor zijne *kinderen* (of liever voor de kinderen van het mannelijk geslacht) het teeken van de rechtvaardigheid des geloofs veroverd in den vorm van de besnijdenis. Zou dan Christus, die het geloof *voleindigde*, die in geen minder betrekking *tot ons* geslacht staat dan Abraham tot *zijn* geslacht, en in wien de gansche menschheid geheiligd is, niet in staat geweest zijn om voor de *kinderen* het teeken des verbonds door den doop te veroveren?

Of zou dan het Oude Verbond zooveel wijder strekking gehad hebben dan het Nieuwe?"

Dan zouden wij bijna vragen: Hoe? Spreekt gij nog van een Oud en Nieuw Verbond? Want gij hebt eigenlijk maar één Verbond: het Verbond met Abraham, dat éérst door de besnijdenis zijne nakomelingen, en later door den doop ook Heidenen, mettertijd de gansche geheiligde (?) menschheid in het Verbond inlijfde en in zal lijven. Maar wat is hier oud; wat nieuw; behalve de vorm?

En als het hetzelfde Verbond is, waarom dan voor zulk eene inlijving het teeken veranderd? Was de besnijdenis niet in staat om de gansche menschheid (beter gezegd: het gansche *menschdom*) de ingeborenen des huizes, de gekochten met het geld, de overwonnenen met het zwaard, en die zich vrijwillig onderwierpen in te lijven, dat dáárom de doop in de plaats der besnijdenis moest komen? Of was het misschien om het vrouwelijk geslacht? Maar de vrouwen werden vroeger in den man gerekend, en waarom zou dat niet zoo hebben kunnen voortduren tot op den huidigen dag?

Neen, waarlijk, er is een Nieuw Verbond en dáárom een nieuw teeken tevens.

Bovendien, als gij zegt; dat Abraham het teeken van de rechtvaardigheid des geloofs voor zijne kinderen *veroverd* heeft, is dat wel juist uitgedrukt? Kan hier wel van een *veroveren* sprake wezen? Was dat teeken hem als *doel* voorgesteld? Was het niet veeleer eene voor hem geheel onverwachte instelling Gods, — voor hem tot een zegel dat het geloof hem tot rechtvaardigheid gerekend was, en voor zijne nakomelingen, om hen er voortdurend aan te herinneren, dat de mensch door het geloof, en door te wandelen in de voetstappen des geloofs van Abraham gerechtvaardigd wordt? — met andere woorden — dat het eigenlijk op *de besnijdenis des harten* aankwam?

Evenmin kan er van den Christus gezegd worden dat Hij *den doop veroverd* heeft. God had dien doop reeds te voren aan Johannes den Dooper bevolen, en de Heer heeft dien doop in zelfbewustheid *aanvaard* om „aldus alle gerechtigheid te vervullen" en tot dood en graf toe gehoorzaam, de opstanding te verwerven, gelijk de doop een zinnebeeld van begrafenis en opstanding is. Als er dus ten aanzien van Hem van *verovering* sprake zal

wezen, dan heeft Hij niet dien doop, maar *de beteekenis* aan dien doop *veroverd* door alle gerechtigheid te vervullen, tot den dood toe gehoorzaam te zijn, en alzoo de eerstgeborene uit de dooden en aan Gods rechterhand verhoogd te worden. En daardoor is niet *het menschdom* geheiligd, maar *Hij zelf* geheiligd zijnde is allen, die Hem gehoorzaam zijn *eene oorzaak* van eeuwige zaligheid geworden.

Hoe Hij nu het menschdom eene oorzaak van eeuwige zaligheid is, kunnen wij thans niet in het breede ontwikkelen. Genoeg zij het er voor ditmaal van te zeggen, dat Hij zelf in korte woorden verkondigd heeft, dat *geloof in Hem*, zich als *een geloovige te laten doopen tot Hem*, en een leven te leiden in *gehoorzaamheid aan Hem* zalig maakt, en voor eeuwig zalig doet blijven.

Wij meenen hiermede uwen brief te hebben beantwoord, en u Gode en het woord Zijner genade aanbevelende.

UEds. dw.

RED.

CHRISTELIJKE VRIJHEID.

II.

In ons voorgaand stukje wezen wij hoofdzakelijk op den oorsprong en den aard der ware vrijheid. Wij trachten te doen uitkomen, dat de waarlijk vrije juist geschikt is — omdat hij vrij is — om zich in deze wereld te laten leiden door den Geest van God, en dat de zoodanige nooit vrijheid kon wenschen ten koste van eenige waarheid, dewijl het de waarheid is, die hem vrijmaakte.

Die vrijgemaakten ontmoeten elkander op één terrein, en hebben aan malkander behoefte in het strijdperk, waarin zij, naar het voorbeeld van hunnen grooten Meester, worstelen ter vrijmaking van gebondenen. Hunne gemeenschappelijke leuze is om in al hunne, zoo verborgene als openbare handelingen, zich te onderwerpen aan de geopenbaarde waarheid Gods, en om te verwerpen, wat hun met die waarheid in strijd blijkt te zijn, omdat zij dezelve boven alles liefhebben.

De Christelijke vrijheid mag nooit verlaagd worden tot eene weekelijke toegeeflijkheid aan de wisselingen van het menschelijk denken of willen, en ook nooit ontaarden tot een zoogenaamde neutraliteit (onzijdigheid), want in de werkelijkheid is deze niet slechts eene onmogelijkheid op het gebied der waarheid, maar zij voert hen, die ze toch nastreven, in eenen dorren slaperigen toestand des geestes, en eindigt in koude onverschilligheid. Op dezen weg vervoerd is de eene of andere geestes-slavernij onvermijdelijk, men wordt dan òf eenzijdig, zoo dat men de gedachten of woorden van anderen geen onderzoek of overdenking meer waardig keurt, om zich geheel in eigen ideëen en beschouwingen te verlustigen, óf men laat zich de eene bijbelwaarheid na de andere ontfutselen, om eindelijk niets dan menschelijke beschouwingen *omtrent de waarheid* over te houden. Vandaar dat er nog vele Christenen zijn, (ofschoon gelukkig minder dan vroeger) die den moed missen om de waarheden der H. Schrift aan te nemen, zooals ze die zelven lezen, maar ze steeds door theologen verwerkt voor zich wenschen te zien, terwijl anderen met hunne eigene gedachten de gedachten Gods vooruitloopen, en dus meer *boven* dan *in* de waarheid staan. Wij hebben hiermede niet gezegd, dat de wetenschap bij het onderzoek der H. Schrift iets kwaads of geheel overbodigs geacht zou moeten worden, integendeel, menigmaal is de voorlichting van de mannen der wetenschap noodig, vooral in hetgeen taal- land en volkenkunde etc betreft, maar die wetenschap mag slechts als *hulpmiddel* gebruikt worden, om den zin der Schrift te vatten, anders gaat het verstand het hart voorbij. In ieder geval is de H. Geest steeds de beste leermeester. Van Hem heeft de Heer Jezus gezegd: *„Hij zal u in al de waarheid leiden."* Doch dit onderwijs wordt slechts door hen met vrucht genoten, die in den geest der H. Schrift staan en leven, dewijl deze zich *laten leiden*.

Zich te laten leiden door den Geest van God is eene daad des geloofs, en gaat steeds met zelfverloochening en strijd gepaard. Hierdoor wordt als vanzelf de behoefte gewekt tot ernstig onderzoek der waarheid, buiten alle invloeden der menschen om, en wordt elke gedachte gevangen gelegd tot de gehoorzaamheid van Christus. Dit is de beoefening der ware vrijheid.

Dat dit nu onder de verschillende partijen der zich vrijnoemende christenen nog al te weinig geschiedt, zal ieder, die onbevooroordeeld op die zaken achtgeeft wel moeten toestemmen, en dat daarin ook eene reden ligt voor de vele scheidingen en scheuringen onder hen is voor ons boven allen twijfel verheven. Wanneer *partij-ijver*, den ijver en de liefde voor den Heer en zijn woord overtreft, wordt de vrijheid vleeschelijk, en daaruit wordt de rampzalige *partijstrijd* geboren. De H. Schrift vermaant om den *goeden* strijd te strijden, dat is de strijd tegen alle machten, die tegen Christus en zijn woord strijden, en voor het geloof dat eenmaal den heiligen overgeleverd is. Dat geloof brengt mede, dat men met lichaam en geest toegewijd is aan des Heeren dienst, die *hoofdzakelijk* bestaat in het dienen van elkander, gelijk Christus steeds gediend heeft, d.i. ten koste, desnoods ook van het leven (1 Joh. 3 : 16). Deze dienst is het volbrengen der geboden des Heeren Jezus, de wetgever des Nieuwen Verbonds; en die in het groote gebod — de liefde — getrouw is, zal zeker ook in de kleinere getrouw zijn. Zóó te dienen was het heilig beginsel, dat zich in de eerste Gemeenten zoo krachtig openbaarde, zoolang zij stonden in de vrijheid onder hun eenig hoofd, Christus en onder de wet des Geestes.

Dát heilige beginsel kan en moet nu ook nog het eenige middel zijn om de Gemeente boven den stroom des tijds te verheffen, en haar vrij en flink terug te brengen tot de leer en de verordeningen der Apostelen, tot de vrijheid van Christus, om weer te staan als de Gemeente Gods, een pilaar en vastigheid der waarheid. Welk eene macht zouden de christenen, ook in Nederland, kunnen ontwikkelen, wanneer zij zich allen als een éénig man opmaakten, om alle menschelijke of vleeschelijke banden in de kracht des geloofs af te schudden, en zich alleen bepaalden bij de woorden van den Heere Jezus en zijne Apostelen, betreffende de hoofdbeginselen des Evangelies en de handelingen, waartoe de Gemeente hier op aarde geroepen is! Men zou dan werkelijk *evangelisch vrij* worden, en de Christenen zouden, in plaats van elkander te benijden en te bemoeielijken in den arbeid, elkander tot steun en bemoediging zijn, en duizenden zouden er door gered worden. Geen plaats in Nederland behoefde dan van het heerlijk Evangelie van Gods genade verstoken te zijn. Wel zouden ook dan nog gedachtenwisselingen over minder duidelijke plaatsen der Schrift, of omtrent voorkomende zaken in de Gemeente plaats vinden, doch die hinderen niet als zij in de liefde geschieden. Wel zou ook dan nog de strijd tegen zondige invloeden van buiten en van vleeschelijke beginselen van sommigen in de Gemeente niet ophouden, doch ook die strijd zou gemakkelijker kunnen gevoerd worden, dan nu in de kringen der geloovigen, waarin men zuiverheid wil, het geval is.

Misschien zijn er sommigen, die dit alles een idealisme noemen, dat toch niet verwezenlijkt kan worden. Wij stemmen dat niet toe; maar zouden die sommigen vragen: Is het wel ernstig uw wil, uw streven; ook dan nog, als het u opoffering en zelfverloochening moet kosten? Wanneer en zoolang dit niet het geval is, baten alle pogingen, hoe goed ook aangewend, niets. — „Wel zeker, wij willen evangelische vrijheid; wij willen het vereenigd samenleven en werken der geloovigen" — zoo hooren wij zeggen, — „maar wij moeten niet spreken over zaken en denkbeelden, waarover *wij het niet eens zijn!"* — Maar waar blijft dan de vrijheid, eerlijkheid en trouw in 't vermanen en terechtwijzen van elkander? Ook wij willen geene haarkloverij en twisting over zaken, die menigmaal de beginselen of de algemeene regelen des Evangelies niet raken, maar de algemeene regelen voor de geloovigen in de geschriften der Apostelen of Evangelisten aangewezen, wenschen wij flink gehandhaafd te zien, omdat het heil van zondaren en de opbouw en vereeniging der geloovigen er van afhangt.

Onder de algemeene regelen, die wij noemden, verstaan wij:

1o. De prediking des Evangelies, gelijk de Apostelen dat deden, aan alle menschen, door allen, die gelooven en door de liefde van Christus gedreven worden, elk naar de hem geschonkene gaven;

2o. Degenen, die dat woord gaarne aannemen te doopen, en hen alzoo tot de Gemeente des N. Testaments toe te voegen;

3o. De breking des broods *in* de Gemeente, ten teeken van de éénheid der leden van dat lichaam, en van hunne gemeenschap aan het lijden en sterven huns Heeren; en dienoverkomstig een wandel in de liefde naar het voorbeeld van hun éénig Hoofd.

Ieder, die onbeneveld de woorden des Heeren en zijner Apostelen nagaat, zal erkennen, dat *dit* in 't algemeen de regelen waren, die men voor de Gemeente hoofdzakelijk in acht nam en overal verordende, en er is geen wezenlijke grond voor de bewering, dat de geloovigen in *deze* dagen niet naar dezelfde regelen zouden kunnen en moeten handelen. Door zoo te handelen wordt men geen „tekstchristen" of „letterknecht" etc., maar betoont men eenvoudig in *éénen weg* en in *éénen Geest* met de Apostelen te staan. Het is eene ongerijmdheid en zelfbegoocheling te meenen in den *geest* des Evangelies te staan en te leven, terwijl men voortdurend *tegen* de letterlijke uitspraken van hetzelve spreekt en handelt.

Och, mogen alle Christenen weldra uitsluitend gaan bouwen op het fondament, dat door de Apostelen als door wijze bouwlieden gelegd is! Dat fondament is eeuwig, *omdat Christus er de hoeksteen* van is.

Gr. N. v. B.

ZENDINGSBERICHTEN.

AFRIKA.

Dit werelddeel telt eene bevolking van ongeveer 200.000.000 inwoners, hoewel het juiste getal onmogelijk op te geven is, dewijl men gerust rekenen kan, dat drie vierden tot het negerras behooren, en eigenlijk wilde volken zijn, die in tallooze stammen in het binnenland wonen.

In het Noorden (Egypte en Barbarije) wonen hoofdzakelijk Mahomedanen. Ook daar brengen dienstknechten des Heeren het Evangelie des vredes, o. a. de heer Spillenaar, uitgezonden door Ds. Witteveen van Ermelo.

Toen de Hernhutters in 1768 hun eerste zestal zendelingen naar de Goudkust (in het Westen van Afrika) zonden, konden zij niet vermoeden, dat er zoovelen zouden moeten vallen, eer het werk daar vasten voet zou hebben gekregen. Vier van de zes waren in korten tijd voor het moordend klimaat bezweken. Een paar jaren later werden er vier anderen heengezonden, maar spoedig waren ook zij aangetast, en vier jaren na de uitzending van de eerste zes waren al deze tien moedige mannen overleden, zoodat die zending opgeheven werd. De Wesleyanen verloren 40 mannen in dit land des doods. In 1828 werden er vier zendelingen van het Bazeler genootschap heengezonden, maar na acht maanden, terwijl ze nog bezig waren de taal te leeren, waren er reeds drie bezweken, en toen drie jaren later drie anderen hunne plaats kwamen vervullen, was ook de vierde niet meer in leven. Van deze laatste drie waren eenige maanden later weder twee offers gevallen, maar de laatste hield het vol, en sedert dien tijd is de zending er niet meer opgeheven.

De Engelsche Baptisten hebben er 10 zendelingen, waaronder vier dames. In December van het vorige jaar overleed daar de oudste zendeling, de heer Quintin W. Thomson, die er meer dan 19 jaren gearbeid had. De zending leed door zijn dood een zwaar verlies, en de heer Lewis, een ander zendeling, schreef

aan het genootschap: „Wij moeten terstond hulp hebben. Ik zie niet hoe wij het werk kunnen voortzetten, wanneer er niet ten minste twee broeders komen.”

Men vindt er de gruwelijkste afgoderij, en de priesters verblinden door hunne leugens en tooverijen de oogen van het arme volk, dat in de diepste onwetendheid verzonken is.

In het Zuiden wonen veel Europeanen, waaronder ook de Transvalers kunnen gerekend worden, waarvan wij in den laatsten tijd zooveel in de nieuwsbladen lazen. Daar is zelfs eene Unie van Baptisten, die 29 kerken en stations heeft, 15 Voorgangers en 1258 leden telt.

In 1816 kwam in Zuid-Afrika de Engelsche zendeling Robert Moffat aan, met het doel om in het binnenland, onder de wilden, te arbeiden. Hij was toen 22 jaren oud, en werkte vier en vijftig jaren onder deze diepgezonkene heidenen, voornamelijk onder de Beetsjoeanen, en mocht er de heerlijkste vruchten zien. Vooral de bekeering van een opperhoofd, Afrikaner geheeten, was eene overwinning. Dit monster van bloeddorst en wreedheid was door de Transvaalsche Boeren vogelvrij verklaard, en zelfs was er een groote prijs op zijn hoofd gezet. Toen hij bekeerd was, nam Moffat hem mee naar de Transvaal, maar de boer, waar zij 't eerst aankwamen, durfde Moffat niet de hand geven, hoewel hij hem van vroeger kende. „Kom niet nader,” riep hij, „iedereen zegt dat Moffat reeds lang vermoord is, en een man heeft mij verteld, dat hij zijne doodsbeenderen gezien had.”

Eenige oogenblikken later werd hij echter overtuigd, maar wilde volstrekt niet gelooven, dat Afrikaner een ander mensch geworden was. Hoe schrikte hij echter, toen Moffat, op den hem vergezellenden zwarte wijzende, plotseling zeide: „Daar, dat is Afrikaner.” Dat deze nu niet meer ter dood gebracht werd, behoeft wel niet gezegd te worden.

Ook onder de Kurumannen werkte Moffat veel, en van daaruit op andere volkstammen. In Kuruman zelf zijn nu drukpersen in werking, zelfs is er eene school voor onderwijzers en leeraars uit de inboorlingen, die de Moffat-stichting heet.

In 1870 keerde Moffat wegens hoogen ouderdom naar Engeland terug, maar leefde nog 12 jaren. Verleden jaar ontsliep hij. De Heer Gordon Cumming zegt van hem: „Bij eene edele, slanke gestalte heeft hij een gelaat, waarop vreeze Gods en christelijke liefde geschreven staan. Predikant, tuinman, hoefsmid, metselaar, timmerman, glazenmaker, ieder uur van den dag vindt men den waardigen zendeling nuttig bezig.” Eene schoone lofspraak voor den dienstknecht des Heeren!

In 1840 kwam de bekende David Livingstone in Afrika aan. Hij was een schoonzoon van Moffat en werkte even als hij onder de wilden. Wat hem vooral aangreep, was de gruwelijk slavenhandel. Deze werd daar op eene vreeselijke wijze gedreven. De opperhoofden roofden de menschen van naburige stammen, en verkochten ze aan Arabieren en zelfs aan zoogenaamde christenen voor brandewijn en dergelijke dingen. Livingstone wilde doen, wat hij kon, om aan dien handel een einde te maken, en terwijl hij het evangelie verkondigde, zwierf hij in de binnenlanden van Afrika rond, om de bronnen van den Nijl te ontdekken, die als met een geheimzinnigen sluier bedekt waren, ten einde, zooals hij het uitdrukte, „het recht te hebben, om onder mannen een woordje mee te praten.” Zoo had hij het meer Bangweolo ontdekt, en was tot de Loealaba rivier doorgedrongen, waar hij den oorsprong van den Nijl meende te hebben gevonden, maar hij was doodmoede, kon den stroom niet verder volgen, en sleepte zich naar Ujiji terug, waar de beroemde Henry Morton Stanley hem in Oct. 1871 vond. Deze was uitgezonden om hem te zoeken, en toen hij daar tusschen de zwarten, een bleeken blanken man zag, trad hij op hem toe en zeide: „Zijt gij Dr. Livingstone?” En glimlachend antwoordde deze: „Ja,” Hij wilde evenwel niet scheiden van zijne wilden, en deze vereerden hem als een vader. Op den eersten Mei 1873 vonden zijne twee trouwe begeleiders, neger-jongens, hem geknield voor zijn leger. Hij was dood. Op hunne schouders droegen deze trouwe lieden het lijk naar de kust, vanwaar het naar Engeland gezonden werd en in Westminster Abbey, de rustplaats van Engelands groote mannen, bijgezet.

Stanley zette zijn werk voort. Echter niet als zendeling, maar als onderzoeker van Midden-Afrika. Maar hij was een christen, en waar hij kon, daar trachtte hij zendingsposten op te richten, en aan het hof van koning Mtesa van Uganda bleef hij zelf eenigen tijd, en was het middel tot bekeering van dien vorst, die nu een uitnemend mensch is, wiens rijk bloeit, en waar nu eene zending begonnen is. Stanley volgde onder ontelbare moeilijkheden den loop van de Loealaba, die Livingstone voor den oorsprong van den Nijl hield. Onophoudelijk had hij te worstelen met aanvallen van de wilde volkstammen. Hij had een gevolg van ruim 300 man, maar soms waren zij ter nauwernood in staat om hen te wederstaan. Niet minder dan 32 aanvallen hadden zij af te slaan, maar Stanley was vast besloten om den loop van de rivier te volgen al moest het hem het leven kosten. En werkelijk bereikte hij de zee, maar niet aan den mond van den Nijl, maar aan dien van den Congo.

Aan deze rivier werken ook de Engelsche Baptisten. Maar ook hier is het ongezonde klimaat oorzaak, dat er velen vallen, die ter nauwernood het werk hebben aangevangen. In 1883 stierven er drie hunner; uitnemende mannen. De laatstte overledene, de heer H. W. Bucher schreef over den dood van den tweede, J. Hartland, die er vier jaren geweest was: „Vier jaren van strijd schijnen wel kort voor een levensarbeid, maar dit wordt ook zeker niet naar den tijd afgemeten. Misschien zijn sommigen van ons ook niet ver van het land der rust. Wel, het zij zoo, de Meester make ons getrouw tot het einde, hetzij nabij of verre.”

Aan een vriend schreef hij: „Wij zijn naar Afrika gegaan om er te werken en, als God het wil, te sterven. Wij hebben niets achter te houden en, geloofd zij God, met Zijne hulp zal niets *ons* terughouden. Ga voort met voor ons te bidden, lieve broeder, want als heilige handen in smeeking voor ons opgeheven zijn, *moet* de zaak des Heeren vooruitgaan.”

En zoo kort daarna, werd ook deze trouwe dienstknecht, die slechts zóó lang in Afrika was geweest, dat hij de taal machtig was, en de inboorlingen hem lief hadden gekregen, opgeroepen van zijn post om den Heer in volmaaktheid te dienen voor zijnen troon.

Heeft nu het vallen van die drie, in één jaar tijds, ontmoedigend gewerkt? Integendeel; het vuur schijnt, vooral onder de studenten, juist aangewakkerd te zijn. Een van hen schreef: „Welk eene plechtige roepstem is dit! Er komt eene stem van de machtige wateren van den Congo, die spreekt: Ik acht mijn leven niet dierbaar voor mij zelven.

Neen, wij moeten, wij kunnen dit gezegende werk niet opgeven. Het Internationale Belgische Genootschap verloor 30 mannen aan de Congo; onze zending drie. De Heer doe ons allen zien, dat de weg tot heerlijkheid altijd een weg is van lijden en opoffering.”

Het Genootschap heeft besloten terstond weder twee broeders naar den Congo te zenden, opdat op elk station minstens twee zendelingen zijn om elkanders handen te sterken.

Gedenken wij onze broeders, die hun leven in hunne hand hebben genomen om aan Afrika's zwarten de boodschap des heils te brengen.

A.

GEDACHTEN.

Wil maar één ding, en wil dat van ganscher harte. MATTHIAS CLAUDIUS.

't Is beter goed, dan groot te zijn.
TEN KATE.

Hij is waarlijk groot, die den duivel in het aangezicht durft te zien, en hem zeggen, dat hij een duivel is. GARFIELD.

Bedenk, dat gij in Gods oogen oneindig groot zijt, als gij klein zijt in uwe oogen, zoodat, wanneer gij vermoedt niet eens bij de menschen geteld te zijn, omdat gij niet weten zoudt wat er aan te tellen viel, gij er stellig op rekenen kunt, dat bij God zelfs de haren van ons hoofd geteld zijn, — hoeveel te meer gij zelf! J. DE LIEFDE.

GEMEENTE NIEUWS.

AMSTERDAM, 4 Mei. Mochten wij bij den aanvang dezes jaars bij den doop van eene zuster, die spoedig gevolgd werd door eene andere zuster, zingend bidden: „Och, dat men op deez' eerstelingen een rijken oogst van voorspoed zag,” de Heer beschaamde ons niet, want op dezen dag mochten wij het voorrecht hebben, wederom drie zusters in de gemeente des Heeren op te nemen door den Doop. De broeders en zusters te Haarlem waren wederom bereid ons in dezen te dienen, waarvoor wij hun hartelijk dank zeggen. Meerder dank echter den Heer, die dezen dag wederom tot eenen feestdag maakte, want inderdaad, Hij was in ons midden.

Toen, na de voltrekking van den doop en het houden van 's Heeren Avondmaal, de meeste brs. en zrs. zich eenigen tijd verwijderd hadden, hadden eenige jonge zusters in Haarlem spoedig den disch bereid, want de eerste Zondag in Februari was zoo heerlijk geweest, dat wij noodwendig wederom liefdemaal moesten houden. Ten een uur ons wederom verzamelende, zag men niets dan blijmoedige gezichten; en was des morgens bij de vervulling van 's Heeren geboden aller hart tot ernst gestemd, de blijdschap des Heeren zetelde nu op elks gelaat.

Gebed, gezang en kleine toespraken wisselden elkander af bij en onder het gebruik van spijs en drank. De Heer had een welgevallen in onze vreugde, en daarom ook mocht deze dag niet sluiten vóór Hij Zijne tevredenheid had betuigd door nog twee zielen, die des morgens den doop hadden zien volbrengen, en aan het liefdemaal hadden aangezeten, tot de overgave des harten te leiden. Heerlijk besluit van eenen dag en eene daad in gehoorzaamheid aan den Heer aangevangen.

Dat ook deze dag steeds een blijde gedachtenis moge zijn, èn voor de Gemeente te Haarlem, èn voor de brs. en zrs. uit Amsterdam, die aldaar tegenwoordig waren, en eene aansporing om trouw te zijn; dan zal Heer ook meer daarop doen volgen.

SNELPERSDRUK VAN J. J. WIARDA, TE SNEEK.

No. 35. 1 Juni 1884. 3de Jaargang.

DE CHRISTEN,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:

Per jaar, franco per post . . . . . f 1.30

Enkele nummers . . . . „ 0.10

Bijdragen en Ingezonden Stukken

WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,

Adres: H. Z. KLOEKERS, te Nieuwepekela.

Adres voor Administratie: J. HORN te Sneek.

DE GEZALFDE DES HEEREN.

(PINKSTEREN.)

Doch gij hebt de zalving van den Heilige. 1 Joh. 2 : 20a.

DE GEZALFDE DES HEEREN. *Wie wordt hiermede bedoeld. — Waardoor kenmerkt hij zich. — Waartegen heeft hij te waken.*

De Gezalfde des Heeren. Met diepen eerbied spreken wij dien naam uit, en voor de vraag: wie is hij, is nauwelijks plaats. Wie anders dan onze gezegende Verlosser, Hij, dien de vader geheiligd en in de wereld gezonden heeft, op wien Johannes den Geest zag nederdalen en op Hem blijven; die den Geest ontving, niet met mate, en alzoo bleek te zijn de Christus, d. i. Gezalfde.

Voor alle dingen sta dus vast, dat Christus de Gezalfde Gods is in geheel eenigen zin. Doch ook de Christen, zij het met diepen ootmoed, mag zich met dien naam noemen, krachtens het hierboven gestelde en vele andere schriftwoorden, krachtens het feit zijner zalving zelve.

Christus toch is niet alleen; zijne Gemeente is onafscheidelijk aan Hem verbonden; elk geloovige is een zijner leden. Bedoelde 's Heilands zalving als menschenzoon niet onze zalving? Alszoodanig was zij in zijne type, Aaron, voorgesteld als een overvloedige, nederdalende op den baard, ja, den zoom zijner kleederen. Zoo ook Christus en de Christen — de zalving van het Hoofd deelt zich mede tot aan het nederste en geringste lid des lichaams.

Hoe onbegrijpelijk groot ook, de Schrift is duidelijk, tot verloste zondaren heet het: „Gij hebt de zalving van den Heilige."

Aanbiddelijke genade! een zondaar een gezalfde Gods!

Ziedaar het doel van Christus komst en werk. 't Was om dien Geest den weg te banen, die zalving mogelijk te maken, om gevallen zondaren te voeren tot het hoogst denkbare geluk.

Door zijn leven, lijden, sterven en opstaan verzoende Hij de zonde en triomfeerde over alle machten en krachten, die den mensch van God gescheiden hielden; door het Evangelie maakt Hij den zondaar met dat heil bekend en dringt hem zijne vijandschap af te leggen, Gods groote liefde te erkennen en in kinderlijk geloof dat heil te aanvaarden. 't Behoeft maar tot eene overgave aan, er vereeniging met Christus te komen, en al 't beloofde heil wordt het deel van wie gelooft. „Weet gijlieden niet," zoo schreef de Apostel Paulus, „dat gij Gods tempel zijt, dat de Geest Gods in u is!"

Christen! gij gelooft in God, ook in Jezus; gelooft ook in den Heiligen Geest.

Hoeveel beteekenend is het met Gods Geest *gezalfd* te zijn. 't Wil toch niets minder zeggen dan van dien Geest *doortrokken* en met dien Geest *vervuld* te wezen.

De geloovige ontving, evenals zijn Heiland, met zijne zalving ook zijne *wijding* van God tot eene goddelijke roeping.

Gelijk zijn Heiland is ook hij, krachtens zijne zalving, een van God bestemde maar ook bekrachtigde, om te zijn Profeet, Priester en Koning. Zich zijner zalving bewust, profeteert (verkondigt) hij de groote daden Gods, Jezus getuige zijnde, Hem belijdende in het midden eener wereld, die in het booze ligt. Als Priester ziet hij zich in Gods gemeenschap in Gods heiligdom geplaatst, geroepen tot een reinen wandel in het licht van Gods aangezicht. Als Priester is hij ook offeraar, aanbidder en voorbidder. In Gods tegenwoordigheid onafgebroken levende en wandelende, offert hij niet alleen Gode een offerhande des lofs, in de vrucht der lippen, die zijnen naam belijden, maar hij stelt zichzelve als een levende, heilige, Gode welbehagelijke offerhande. Hij bidt aan in 't geloof en door de innerlijke bewegingen en ontfermingen van Christus in hem, wordt hij een voorbidder voor wie hem omringen, allermeest voor degenen, die zich onder zijne priesterlijke leiding bevinden (huisgenooten), of zich daartoe aan hem onderwerpen.

Ook Koning is hij; geroepen tot strijden, overwinnen en heerschen tegen en over alle machten en krachten, die zich tegen God en zijn gezalfden Zoon, en mitsdien ook tegen hem verzetten en verheffen.

Meer nog. Als gezalfde is hij niet alleen een gewijde, maar ook een *in*gewijde en deze zijne zalving is *bestendig* op hem.

Zie maar, het tweede deel van ons tekstvers met vers 27, het zegt ons:

a. Dat die zalving hem van alle dingen leert.

b. Dat, wat die zalving hem leert, waarachtig is;

c. Dat die zalving niet is eene afwisselende gevoelsaandoening, maar een op en in hem blijvende zegen;

d. Dat die zalving hem beveiligt tegen wereldliefde, verleiding door den Antichrist en den afval. — Tegenover die gevaren genoemd in de versen, die aan onzen tekst voorafgaan, staat als tegenstelling: *Doch* gij hebt de zalving van den heilige.

Waak op, mijn broeder en zuster, en beken de dingen, die u van God geschonken zijn. Besef wat het zegt: „*Gij* hebt de zalving van den Heilige," en dan: WAAK!

Waak, dat gij uwe zalving niet vergeet. Moge het Pinksterfeest het bewustzijn in u verlevendigen niet slechts wat onschatbare gave in den H. Geest geschonken werd, maar ook uw aandeel aan die gave, met het daaruit voor u voortvloeiende heil, en de daaraan verbonden dure roeping. Laat al uw doen en laten geschieden in het bewustzijn: ik ben een gezalfde Gods, en laat het van die zalving de kenmerken dragen.

Waak tegen gemis aan stilheid der ziel. Een stille ziel is kostelijk voor God, maar ook onmisbaar om te kunnen letten en wachten op de leidingen en onderwijzingen des Heiligen Geestes.

Waak tegen allen geest, die niet is de Heilige Geest. „Geliefden! gelooft niet een iegelijken Geest, maar beproeft de geesten of zij uit God zijn." De H. Geest zelf is in zijne leidingen en onderwijzingen wel onfeilbaar, maar *wij* zijn niet onfeilbaar, dat wij in alles en ten allen tijde door dien Geest ons laten leiden. Wat uwe zalving u leert moet in overeenstemming zijn: *a* met de H. Schrift, *b* met ons geheiligd oordeel, en *c* met Gods stem in de leidingen zijner voorzienigheid. Gij doet wél daarop acht te nemen, opdat gij Gode geene ongerijmde dingen toeschrijft, en met den Geest beginnende, niet voleindigt met het vleesch.

Eindelijk: *Waak tegen verloochening uwer zalving.* Dat wil zeggen: Waak tegen elke ontrouw in uwe roeping, waartoe gij krachtens uwe zalving geroepen zijt. Waak tegen elke onreinheid als ten eenen male met de heiligheid uwer zalving in strijd. Dan zal de jongste dag u niet ledig, niet onvruchtbaar zien.

Onbekeerde! Indien de Christen een gezalfde Gods is, wat zijt gij dan? Een gevallen Adam kind? Neen, erger nog: Een, die den Geest der genade smaadheid aandoet; een die den H. Geest wederstaat; een, die naar Satansstem luisterende, het bloed der verzoening vertreed. Ook voor u daalde de duive des Geestes neer, maar, als Noachs duive weleer, vond zij in uw zondelievend, Gods genade versmadend, onbekeerlijk hart geen plaats voor het hol harer voet. Nog week Gods Geest niet voor altijd van u; onder zijn genade-arbeid werd uw leven gespaard; tot op den huidigen oogenblik verneemt gij zijne kloppingen en roept hij u toe: „Bekeer u toch!"

Sneek. J. HORN.

MATTHEUS XXIV : 42.

„Waakt dan, want gij weet, niet, in welk uur, uw Heer komen zal."

Laat ons gereed zijn — gereed voor het aanbreken van den komenden dag van glorie, zoolang voorspeld, maar zeker nu digt op handen. Te midden van de beroeringen der volken en het dagelijksche angstige uitzien naar de zich zoo snellijk elkander opvolgende, ontstellende gebeurtenissen; hoort men de doorborende kreet: „Ziet, Ik kom haastelijk."

Alle dingen spreken tot ons van onbestendigheid en van rusteloosheid. Zelfs de schepping zucht om den komenden dag.

De harten der menschen zijn door angst bekneld, uithoofde der dingen, die over de aarde komen zullen. Door deze en vele andere voorteekenen zien wij den dag naderen, dat de Heer staat te komen. Daarom zijt gereed, niet als geredden door geloof in den Heer Jezus Christus, want dat zijn allen, die verlangend den Bruidegom te gemoet zien; maar bovendien als dienstknechten, en getrouwe lichtdragers, te midden der toenemende duisternis dezer kwade dagen. Zijt als degenen die op hun Heer wachten, gereed staande voor zijne verschijning. Er zijn *vier* dingen, die den wachtenden dienaar moeten kenmerken.

1. *Heiligheid.* Dit is het eerste gevolg van ernstig naar de komst des Heeren uit te zien. Het is eene afzondering van de wereld, en een streven naar klaarblijkelijk heilig leven. Als wij Hem in waarheid verwachtende zijn, dan kunnen wij ons lot en onze rust niet hier beneden vinden in dit tooneel, dat onder het oordeel ligt, maar wij zullen volgen in de voetstappen van onzen dierbaren Heer en Meester, ons zelven verloochenende. Deze hoop, diep in het harte levende, heiligt hetzelve.

2. *Gemeenschap* is een ander kenteeken. De waarlijk wachtende ziel wil in de tegenwoordigheid blijven van Hem, dien hij verlangt te zien. Zijn Geest als het ware in drinkende, wil hij zijne ziel openbaren, zijnen wil doen en, gelijk Abraham, wil hij met God pleiten voor de arme wereld, die haar oordeel tegemoet snelt.

3. *Waakzaamheid*, behoort ons ook te kenmerken. Wij moeten op onze wachttorens zijn om te hooren, wat Hij wil zeggen, en onze getuigenis voor Hem getrouwelijk uit spreken. Wij moeten op onze hoede zijn tegen ons zelven, en ons eigen arglistig hart. Tegen den vijand, die nu als een engel des lichts ons van de waarheid zoekt afteleiden, en door schoonschijnende redeneringen de grondslagen van ons geloof tracht te ondermijnen.

4. *Wij moeten in Ernst zijn.*

Zielen gaan verloren. Vele geschikte gelegenheden om voor den Heer te spreken gaan voorbij. Spoedig moeten wij rekenschap aan Hem geven. Laat ons dan ontwaken tot de wezenlijkheid der eeuwigheid, en met biddende liefde zoeken om zondaren aan de voeten van Christus te brengen, eer het te laat is.

Getuig van uwe gereedheid voor Zijne komst door eenen goddelijken levenswandel, in Hem blijvende, met waakzaamheid en ijver Hem dienende. En wanneer wij dan in dien dag, het „welgedaan getrouwe dienstknecht" van Zijne lippen zullen mogen hooren, dan zal dat ons tot eene eeuwige vreugde kunnen zijn.

Gij, die dit leest, en nog ongereed zijt, maakt u toch gereed om Hem te ontmoeten! Vraagt gij hoe; op hoedanige manier?

Door van uwe zonden gewasschen te worden in Zijn bloed, en gekleed in Zijne rechtvaardigheid. Door tot Hem te komen als arme verloren zondaren, en van Hem de vrije genade gift van het eeuwige leven te ontvangen. Elke poging om ons zelven te redden moeten wij opgeven, en alleen vertrouwen op het volbrachte werk van Christus.

Zoo gewasschen, kunnen wij Zijne komst met vreugde verwachten, gereed zijnde om aan de Bruiloft des Lams aan te zitten.

L. W. J.

HOOGER DAN DE STERREN.

Het is zeer opmerkelijk, dat op verscheidene plaatsen in den Bijbel, waar de schrijvers melding maken van de grootte der sterren en hare ontelbaarheid, zij onmiddelijk in verband daarmede spreken over de teederheid van God. Elifaz vraagt: „Is niet God in de hoogte der hemelen? zie toch het opperste der sterren aan, dat zij verheven zijn;" hij vermaant ons verder: „Gewen u toch aan Hem, en heb vrede," en zegt ons: „Gij zult tot Hem ernstelijk bidden, en Hij zal u verhooren. Hij zal den nederige van oogen behouden." De psalmist zegt: „Hij geneest de gebrokenen van hart, en Hij verbindt hen in hunne smarten. Hij telt het getal der sterren; Hij noemt ze alle bij namen. Onze Heer is groot en van vele kracht; Zijns verstands is geen getal." Kan eene beschrijving van God schooner zijn dan deze, dat dezelfde hand, die den loop der starren regelt, de gebrokenen van hart wil genezen? Toen God het geloof van Abraham wilde bevestigen en tot hem zeide: „Vrees niet, Ik ben uw schild en uw loon zeer groot," leidde Hij hem naar buiten en zeide: „Zie nu op naar den hemel, en tel de sterren, indien gij ze tellen kunt." In het verhevene veertigste hoofdstuk van Jesaja, spreekt God tot ons door den profeet: „Bij wien zult gijlieden Mij vergelijken, dien Ik gelijk zij? zegt de Heilige. Heft uwe oogen op omhoog, en ziet, wie deze dingen geschapen heeft, die in getal hun heir voortbrengt; die ze alle bij name roept, van wege de grootheid zijner krachten, en omdat Hij sterk van vermogen is, er wordt niet een gemist." En dan, alsof hij vreest, dat het wijzen op de pracht van den sterrenhemel de ziel vervullen zal met vreeze van vergeten te zullen worden, vraagt hij: „Waarom zegt gij dan, o Jakob! en spreekt, o Israël! mijn weg is voor den Heere verborgen, en mijn recht gaat van mijnen God voorbij? Weet gij het niet? hebt gij niet gehoord, dat de eeuwige God, de Heere, de Schepper van de einden der aarde, noch moede noch mat wordt? Er is geene doorgronding van zijn verstand. Hij geeft den moeden kracht, en Hij vermenigvuldigt de sterkte van dien, die geene krachten heeft." Wanneer wij dus ooit naar den hemel zien, laat het niet zijn met ongeloof, of met de gedachte, dat zulk een groot God ons over het hoofd zal zien, maar laat ons denken, dat „de stem, die de starren roept, al de beloften spreekt." Dan hooren wij, ziende op de sterren, eene machtige stem uit den hemel, die zegt: „Kom hooger op."

EENE VERRASSING OP REIS.

Dat de Heere God een God der blijdschap is, en vaak Zijne kinderen liefelijk verrast, mocht ook ik weder met de brs. en zrs. uit Haarlem en Amsterdam, Zondag 4 Mei, kennelijk ervaren. Ongedacht genoot ik mede een rijken zegen voor mijn ziel. Op uitnoodiging kon ik niet nalaten met de brs. en zrs. uit A. mede te gaan naar H. om den doop van drie zusters bij te wonen. Wat ik meermalen vroeger zag, ook hier weder gaf de God van alle barmhartigheid het bewijs, om Zijne hooge goedkeuring te doen blijken. Eenigen buiten de Gemeente woonden Doop en Avondmaal bij, en dit gaf aanleiding, dat twee hunner, man en vrouw, terugkwamen, om het liefdemaal mede te genieten. Bestendig gevoelde ik in mijn hart om persoonlijk nader met deze zielen te handelen, en kon mij, voor wij scheidden, daarvan ook niet weerhouden. Terwijl ik met de vrouw sprak, onderhield br. d. B. uit A. zich met den man. Het was juist de tijd, waarin de Heer zich wilde verheerlijken. Beide gaven hun hart, met een diep zondaarsgevoel, aan Jezus. De ketenen des satans werden verbroken, en wij hier en de Engelen boven, hieven op nieuw een danklied aan.

Tot mijn vreugde verneem ik, dat die zuster reeds voldaan heeft aan de eerste geloofsdaad, die God van zijn kinderen eischt. Reeds door br. R. uit A. hiervan in het vorig No. medegedeeld, kon ik mij toch niet terughouden om ook nog het mijne te laten volgen, om wel bizonder ook weder door dezen zegen van God aan te toonen, het niet best te kunnen rijmen, hoe dat sommige brs. het Avondmaal en het liefdemaal beschouwen, alsof zulks niet ten aanschouwe van hen, die buiten staan, behoort gehouden te worden.

Sneek, Mei 1884. J. K.

EEN HEERLIJK SCHOUWSPEL.

Ziet, ik zie de hemelen geopend, en den zoon des menschen, staande ter rechterhand Gods. Hand. 7 : 56.

Stefanus was een discipel van Jezus; een discipel van Jezus vol des Heiligen Geestes; een discipel van Jezus, die de oogen ten hemel hield. Als zoodanig gewerd hem deze heerlijke openbaring, stelde deze hem ruimschoots schadeloos voor wat hij op dienzelfden oogenblik van 's Heeren vijanden te verduren had, en werd hij gesterkt om God te verheerlijken met den smartelijken dood der steeniging. Was het wonder, dat bij deze hemelsche openbaring zijn aangezicht blonk als dat eens Engels?

Wat Stefanus te beurt viel was een bijzondere openbaring, echter niet onafhankelijk van zijn geestelijk zijn, dat hem voor zulk eene openbaring vatbaar maakte.

't Gevierde Hemelvaartfeest wenkte en wekte ons tot een bedevaart naar den berg der glorie; en naar de mate van onze betrekking tot Hem, die van den top diens berg ten hemel voer, waren wij geestelijk werkzaam met deze heilrijke gebeurtenis.

Hebben wij, als de discipelen, onze hoofden gebogen onder de zegenende handen? — hebben wij, als zij, den blik hemelwaarts gericht? — Zoo ja, wat zagen wij dan? — Wij bedoelen natuurlijk een geestelijk zien, een zien met het oog des geloofs, een zien bij „Gods licht, waarbij wij het licht zien."

Inderdaad, voor het oog des geloofs ontvouwt zich op den hemelvaartsmorgen een heerlijk schouwspel. Staan wij hierbij eenige oogenblikken stil.

Op den Hemelvaartsmorgen aanschouwt het oog des geloofs:

a. Een verheerlijkten menschenzoon.

't Wonderbare, het Goddelijk, heerlijke van den Hemelvaart Christi ligt niet dààr, dat wij Hem, die heerlijkheid bij den vader had eer de wereld was, zien heengaan, waar Hij te voren was. Hierin toch is niets bevreemdens, dat Gods zoon naar Godshuis wederkeert, maar hierin is al het gewicht dezer gebeurtenis voor ons vervat: dat wij Hem zien heenvaren *als des menschenzoon*, gelijk ook Stefanus Hem aanschouwde. Een mensch, en deze heenvarende naar den Hemel, zie, dat is het ongekende, het beteekenisvolle voor ons geslacht. Dat Henochs opname en Elia's wegneming hierbij volstrekt niet in aanmerking komen, hoogstens typen zijn dezer hemelvaart, is duidelijk. Ze zijn aan Jezus hemelvaart zóó, verwant dat de kracht dier hemelvaart in de hunne uitkwam; maar, gelijk Hij, voeren zij niet ten hemel. Wij zagen Hem „in de gelijkheid des zondigen vleesches" verschijnen op aarde; wij zagen Hem sterven en begraven worden, en van uit de diepte des doods zien wij Hem heenvaren naar den hemel en plaats nemen op den troon van God; zulks was nog met niemand van Adams kinderen geschied.

Sedert de zonde was onze gang steeds benedenwaarts, nimmer bovenwaarts. Wij zonken dieper en dieper, tot in den peilloozen afgrond des geestelijken, tijdelijken en eeuwigen doods. Hier echter is een menschenzoon, die, na dien gang benedenwaarts in zijn uiterste diepte gemaakt te hebben, opwaarts stijgt ver boven alle hemelen.

Daarin nu ligt ons heil.

Niets minder beoogde onze Redder, toen Hij onzer één werd, toen Hij de menschelijke natuur aannam, dan die menschelijke natuur, door zonde, vloek en dood heen, hemelwaarts te leiden. In Hem zien wij onze natuur, triomfeerende over zonde en vloek, herboren uit het graf verrijzen, en aangedaan met

de onsterfelijkheid, heenvaren naar de eeuwige woningen des lichts. Allen nu, die door het geloof in Zijnen naam ééns geestes met Hem werden, zijn deelgenooten van zijn heil, zijn met Hem ééne plant geworden in de gelijkmaking zijns doods, en alzoo ook in de gelijkmaking zijner opstanding, en met Hem gezet in den Hemel. Hij is het hoofd, de zijnen zijn de leden; — is het hoofd verheerlijkt, ook de leden zullen het zijn. — Zoo toch luidde zijn uiterste wil omtrent de zijnen: „Vader, ik wil, dat waar ik ben, ook die bij mij zijn, die Gij mij gegeven hebt."

Volzalige aanblik voor het kind des stofs, zich naar lichaam en geest ten troon van God verheven te zien. Zóó, zoo alléén vermocht genade de leugen des Verleiders tot waarheid te maken: „Gij zult als God wezen."

Ziet, ik zie de hemelen geopend en de zoon des menschen staande ter rechterhand Gods. *Ter rechterhand Gods!* Derhalve ziet het oog des geloofs niet alleen een verheerlijkte menschenzoon, maar ook:

b. Een almachtige koning.

Wij zien dezen uit het graf herboren menschenzoon niet slechts ten hemel gaan, niet slechts een plaats in de rijen der hemelbewoners in nemen, maar wij zien Hem in den hemel *begroet*, *gekroond*, *gehuldigd* als Koning.

Zelf had Hij, nog even voor zijn heengaan, zijnen jongeren deze zijne heerlijkheid verkondigd, zeggende: „Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde". *Gegeven*, als zoon des menschen, als ons Hoofd, als Dengene, Wiens mede-erfgenamen wij zijn. Daarom komt Zijne macht en heerlijkheid ons ten goede; daarom vermogen ook wij alle dingen door Christus, die ons kracht geeft; daarom is dengene, die gelooft, geen ding onmogelijk. Immers, Hij sprak het uit: „Vader ik heb hun de heerlijkheid gegeven, die Gij mij gegeven hebt." (Johs. 17 : 22) Wij weten het: Indien wij met Hem lijden, zullen wij ook met Hem heerschen."

Dat konings-recht, die konings-macht verkreeg deze zoon des menschen als loon op zijn strijd. Niet eer brak zijn kroningsfeest aan, dan nadat Hij wettelijk had gestreden. Wij zien dan ook dat als vorst Immanuël de eeuwige heuvelen berijd, Hij het bloedspoor van zijn strijd op aarde achter laat; maar nu ook aan de raderen van Zijn zegekar vier vijanden, die Hij overwon, medevoert — de wereld, — de zonde, — de dood en satan.

Zien wij Jezus „met eer en heerlijkheid gekroond;" zien wij „den koning in zijn heerlijkheid," den Heere zittende „op eenen hoogen en verhevenen troon;" nogthans bedekken wij niet als Gabriël ons aangezicht, noch roepen als Jesaja: „Wee mij!" want het oog des geloofs ziet niet alleen in den ten hemel gevarene eenen verheerlijkten menschenzoon, een almachtige Koning, maar ook:

c. Een altijd nabijzijnden vriend.

Dezelfde, die sprak: „Mij is gegeven alle macht," sprak ook: „Ik ben met U alle de dagen, tot aan de voleinding des wereld." Zijn heengaan was geen *verlaten*, want op het eigen oogenblik, dat Hij opvoer, daalde Hij, meer wezentlijk dan ooit te voren, in de harten der zijnen neer. Hierin lag het nut van zijn heengaan.

Die is Koning onze vriend, met geen ander doel Kroon en Scepter aanvaardende, dan om ons liefderijk te zegenen, genadig te beschermen en de poorten der hel te bewaken, dat zij ons niet zouden overweldigen. Zie het in de ontwapening van een Saulus blazende dreiging en moord; zie het in de duizendvoudige bewaringen Zijner duur gekochte Gemeente van alle eeuwen. Wie voor dezen Koning en zijn geduchte macht te vreezen hebben? Alleen zij, die Zion gram zijn en den Zoon niet kussen eer dat Hij toornt.

(*Slot volgt.*)

S. H.

EEN MIDDEL TEGEN ONTEVREDELHEID.

Een Evangelieprediker kwam voor eenigen tijd een kranke bezoeken, die aan eene leverkwaal leed, en daarbij zoo verdrietig en ontevreden was, dat hij het leven van allen, die hem omringden verbitterde. Ook tegen den prediker begon hij weldra met een lange Jeremiáde zijn gemoed te ontlasten, maar deze viel hem in de rede door te zeggen: „Wij willen nu eerst eens danken!"

Danken?! Bij mij valt niet te danken!"

Foei, schaam u! Hoor slechts, ik zal voor u spreken."

De prediker vouwde nu zijne handen en begon: „Lieve Vader in den hemel! Ik, morrende Jona, kom voor uw aangezicht en prijs U, want ik heb nog spijs en drank, en alles, wat ik wensch te gebruiken, brengt men mij terstond. Mijn bed is zoo goed als ik het kon begeeren, terwijl zoovele betere kranken zich op een ellendig leger moeten uitstrekken. In mijne kamer zijn geen vliegen, ofschoon het toch in de maand Augustus is. Hoe zal ik u genoeg prijzen voor de vriendelijke behandeling van mijn oppasser en van mijn geneesheer, en voor dat zij nog niet in toorn zijn weggeloopen, niettegenstaande ik zulk een onuitstaanbaar mensch voor hen ben. Er is nog geen nacht voorbij gegaan, dat ik niet 3 of 4 uur heb kunnen slapen. O God, hoe goed zijt Gij, dat Gij mij nu ook nog dezen prediker toegezonden hebt, die mij zonder valsche vleijerei voor oogen stelt, welk een schandelijk kreatuur ik ben en hoe goed Gij zijt. En nu laat Gij mij nog het woord uwer genade voorhouden, waardoor Gij mij bevoorrecht boven zoovelen, die uw dierbaar woord ontberen moeten."

„Houd op, Dominé!" riep de kranke, „ik wil nu mijn leven lang mijne lippen niet meer openen, dan om te loven en te danken."

Naar het Duitsch.

Gr. v. B.

ZENDINGSBERICHTEN.

Behalve in China, Indië en Afrika, waarvan wij in vorige nommers het een en ander meedeelden, werken onze Engelsche broeders ook op het eiland Ceylon, waar zij drie zendelingen hebben en zestien evangelisten, terwijl de verschillende gemeenten te samen 586 leden tellen. Ook hebben zij een' zendeling in Japan en twee evangelisten, en het kleine getal van 24 bekeerde Japanners. De regeering van dit land, en vooral de keizer, doet haar best om de Westersche beschaving daar in te voeren, en het volk was bij zekere gelegenheid ten hoogste verbaasd, toen de keizer in persoon een nieuwen spoorweg opende, en zich als een mensch onder hen bewoog, omdat zij altijd geloofd hadden, dat hij een zoon des hemels was, wien zij niet konden zien zonder te sterven. Wij herinneren ons zelfs een portret van zijne Japansche majesteit te hebben gezien, geheel in Europeesche kleederdracht.

De godsdienst, die in Japan eigenlijk de algemeene is, is, even als in China en Indië, de Boeddhistische, maar tegelijk met de door de regeering gewenschte Westersche beschaving, gaat de zaak des Heeren er vooruit, want de lezers moeten niet denken dat de zendeling der Baptisten met zijne twee evangelisten de eenigen zijn, die daar het Evangelie verkondigen. Ook andere kerkgenootschappen hebben er hunne arbeiders, die het volk tot Christus zoeken te leiden, en eenigen tijd geleden kwamen er hoogst verblijdende berichten aangaande eene geestelijke opwekking daar, terwijl zich over het geheel een groote honger openbaarde naar het woord Gods.

Behalve het werk in hun eigen land, ondersteunen de Engelsche broeders ook in andere landen van Europa sommige arme gemeenten, vooral in Noorwegen, en hebben zij zendelingen in Italië, evenwel niet zooals in heidensche landen, om den menschen den naam van Jezus te leeren kennen, maar om Hem hun bekend te maken, *zooals Hij is.* Want wij weten, dat Rome de oogen zijner volgelingen verblind heeft, en houdt, door den Bijbel tot een verboden boek te maken, zoodat de naam des Heeren voor hen een ijdele klank is, terwijl zij Hem zelf, en wat hij is voor hart en leven, niet kennen. Maar de Geest Gods werkt er krachtig tot nederwerping van de hoogten, die zich verzetten tegen de kennis van Christus, en gedurig hooren wij van overwinningen op het rijk der duisternis behaald, en de Paus, voor wien vroeger vorsten bogen, moet het nu aanzien, dat hooggeplaatste geestelijken uit zijne onmiddelijke omgeving, Rome's dwalingen openlijk vaarwel zeggen.

Een reiziger in Italië, de heer E. S. Robinson, schreef onlangs aan een Engelsch blad over de jaarlijksche processie naar het graf van Koning Victor Emanuel, die den Paus zijne macht ontnam en de „eeuwige stad" openzette voor het Evangelie: „Ongeveer 20.000 personen vormden den stoet, die zeer ordelijk door de straten trok en twee en een half uur lang was. De oude vlag van Rome, met krip op den top, werd voorop gedragen, de Romeinsche standaard volgde, daarna de banier van de Muziek-Akademie, dan die van de Nationale garde en vervolgens kwam de zendeling Wall met ongeveer 70 van zijne vrienden. Zij hadden een blauw zijden banier, waarop de woorden: „Circolo Evangelico" met een bijbel, geopend bij het 13de hoofdstuk van den brief aan de Romeinen, beginnende met de woorden: „Alle ziel zij den machten, over haar gesteld, onderworpen," enz.

Daarna volgden weder vele andere vaandels en banieren, die hier niet noodig zijn te noemen, maar wij zien uit het bovenstaande, dat de boodschap des heils thans ongehinderd in Rome gebracht kan worden. De zendelingen zijn volkomen vrij in hun werk, en hebben, behalve hunne andere lokalen, eene kerk in de onmiddelijke nabijheid van het Vaticaan, zoodat men bijna zou kunnen zeggen, dat de Paus in zijn eigen huis de lofzangen kan hooren van hen, die God danken uit Rome's klauwen verlost te zijn.

Men moet nu echter niet denken, dat, omdat de macht van Rome aan banden ligt, de zendelingen in Italië niets te doen hebben dan maar in te zamelen. Het menschelijke hart is daar, evenals overal, vijandig tegen God; ook daar moeten de menschen „wederom geboren" worden, en doet de duivel zijn best om de zielen in zijne macht te houden. Ons gebed zij ook voor Italië tot den Heer, opdat deze aardsche lusthof ook vol zij van de hemelsche vruchten des Geestes. A.

GEDACHTEN.

De grootste misstappen in het leven komen voort uit iets, dat men meende te gering te zijn om er acht op te geven.

Butler.

Er zijn velen, wier tongen de menigte zouden kunnen beheerschen, als zij hunne tongen maar konden beheerschen.

Prentice.

Zegt gij, dat de zonde te sterk voor u is? Zij is niet te sterk voor de Almacht, die in u woont. Wij behoeven niet zooveel voor de hel te vreezen als voor de zonde, want als wij die vreezen, dan behoeft de vrees voor de hel onze harten niet meer te vervullen. Rowland Hill.

Wij verdrinken niet door in het water te vallen, maar door er in te blijven; wij gaan niet verloren door in de zonde te vallen, maar door er in te blijven. Als de zonde en uw hart twee zijn, dan zijn Christus en uw hart één. Thomas Brooks.

GEMEENTE NIEUWS.

HAULERWIJK. Maandag 5 Mei was voor onze kleine Gemeente een recht blijden dag, door dien

wij het voorrecht mochten smaken, met onzen broeder Voorganger de Vries en diens gezin, hunne zilveren bruiloft vieren.

Blijdschap was op ieders gelaat te lezen; er heerschte een recht gulle, hartelijke toon onder de feestgenooten.

Onder de vrienden van elders gekomen, bevond zich ook br. H. Kruit van Stadskanaal, die onzen broeder, diens vrouw en kinderen en de Gemeente een ernstig woord toesprak. Hij wees op den zegen, dien God allen schonk in dit feest, en spoorde onzen broeder en diens echtgenoote aan, bij zooveel ervaring van Gods trouw, met het oog op den Heer, gemoedigd het overige van hunnen weg te betreden.

Van heinde en verre waren heilbeden en gelukwenschen gekomen in brieven en gedichten. Ook gaf de Gemeente in een klein geschenk blijk van achting en liefde; ook de kinderen bleven daarin niet achter.

't Was een dag van jubeltonen en lofzangen, die ons onvergetelijk zal blijven.

—

HAARLEM. Zondag den 18 Mei was voor de Gemeente alhier een vreugdedag. Twee weken geleden kwamen in ons samenzijn aan het Liefdemaal, met de Gemeente van Amsterdam, een man en vrouw tot de overgave aan Jezus. Thans mochten wij, op hare begeerte, die vrouw in Jezus dood doopen. Vele brs. en zrs. uit Amsterdam waren daarbij tegenwoordig, benevens een br. en zr. uit Hoorn, met wien wij ons na den doop weer schaarden om den Tafel des Heeren, en daarna aan een eenvoudig liefdemaal, waar wij met verheuging des harten 's Heeren goedertierenheid prezen. Vóór wij van elkander scheidden, gaf de Heer ons weer nieuwe stof tot danken, daar de oude moeder der doopelinge, (eene geloovige vrouw) met een geroerd gemoed, hare begeerte te kennen gaf om ook in Jezus dood te worden begraven. Geloofd zij de Heer!

—

SNEEK. Het Edel Achtbaar Bestuur dezer stad, stond ons, in een der achterbuurten, een schoollokaal af, voor Evangelisatie-arbeid onder klein en groot.

—

GRONINGEN. Gedurende de maand Mei gingen de zaken hier den gewone gang. Van bekeeringen van zondaren vernamen wij helaas! niet. Daarentegen bereidde ons de Heer vreugde, doordat 2 zusters, van welke eene reeds sedert ruim 2 jaar en de andere sedert een half jaar den Heer Jezus als hun Heiland en Zaligmaker beleden, zich naar 's Heeren woord lieten doopen.

Nog anderen hebben zich tot den doop aangemeld.

De finantieële zaken gaven ons nog al eenige zorg, maar uit al onze nooden redde de Heer. Zijn naam zij geprezen!

„Ik leun op u van dag tot dag,
Niets dat mijn ziel herleven doet
Dan als 'k u stem vernemen mag:
Heb goeden moed!"

Ten bewijze van de liefde en offervaardigheid der Gemeente, mogen we met dankbaarheid vermelden, dat door de leden onderling een even nuttig als kostbaar geschenk aan haren Voorganger vereerd werd.

Op Maandag, 2e Pinksterdag, denken we hier met de Gemeenten te Foxhol, 't Zandt en Haulerwijk een „lietdemaal" te houden.

—

FOXHOL, Mei. Sedert onze laatste berichten (1e Mrt.) werden wij weder liefelijk, onder het opzicht van den Oppersten Herder Jezus Christus, geleid en gezegend. Op den 5e April smaakten we het genoegen eene oude zuster, die reeds eenigen tijd onder ons den Heere Jezus had beleden, nu ook door den doop, als bevestiging van haar geloof en van hare belijdenis, tot de Gemeente te zien toetreden.

Eveneens was op den 16 Mei vreugde bereid toen weder 2 broeders (vader en zoon) en eene zuster (moeder van laatstgenoemde) zich in ons midden tot den dood des Heeren lieten doopen. (Dit geschiede voor de eerste maal in ons lokaal).

Onze vrees voor opschudding of rustverstoring van de zijde van het publiek bleek ongegrond geweest te zijn, want alles liep heel stil en stichtelijk af, en het was den Gemeente aangenaam nu ook den doop in haar midden te zien toedienen.

Nog weer wilde de Heer ons verblijden op den gedenkdag zijner verhooging aan 's Vaders rechterhand, toen we andermaal een echtpaar in het watergraf zagen afdalen, teneinde hunne gemeenschap met hunnen tot in het graf vernederden, maar nu verhoogden Heiland uit te drukken.

„Want indien wij eene plante met Hem geworden zijn in de gelijkmaking zijns doods, zoo zullen wij het ook zijn in de gelijkmaking zijner opstanding." (Rom. 6.)

Twee personen werden der Gemeente ontrouw en verlieten haar, en wij hebben gemeend, hen zonder eenig tegenspraak te moeten laten gaan.

De Heer ontferme zich nog over hen!

—

DEVENTER. Zondag 11 Mei was voor ons, Gedoopte Christenen, een dag van groote blijdschap. De koude dampen van de vorige dagen waren weggetrokken en nog andere dan de lieve Meizonnestralen stroomden in ons aller gemoed, waardoor licht, leven en vroolijkheid ontstond. In gemeenschap met Broeders en Zusters, ook enkelen uit Zutfen, herdachten wij den 33ste geboortedag van br. Roeles ten zijnen huize, en waren gezellig dien avond bij elkander. En geen wonder, want we hoorden met vreugde dat een broeder — hoewel niet tot de Gemeente behoorende — weer tot blijdschap en vrede in zijn Heiland was gekomen, daar hij eenigen tijd, in het striknet der zonde verward, door Satan was gevangen gehouden. Ten anderen vernamen wij, dat eene ziel voor den Heer was gewonnen, die dikwijls het Evangelie gehoord had, maar het in het gewoel der wereld scheen te vergeten, zoodat de Heer haar in de eenzame ziekenkamer terugtrok. Op het krankbed leerde zij als de verloren zoon zichzelve kennen, nam de toevlucht tot Jezus, die gewillig was haar aan te nemen. Met van vreugde stralende oogen en krachtige stem deelde ze dit mede, niettegenstaande de zwakheid van haar lichaam.

Eindelijk mochten we een jongeling uit Zutfen door den doop in de Gemeente opnemen, die een vrucht is van de aldaar gehouden samenkomsten, waarna wij ons rondom 's Heeren tafel verkwikten bij de nagelaten teekenen van den Gekruisten.

Loof den Heere en vergeet geene van Zijne weldaden.

21 Mei. Aan den avond van dezen dag — de dag der voorbereiding voor het heerlijke Hemelvaartsfeest — mochten wij TWEE zusters uit Zutfen door den doop in de Gemeente opnemen.

26 Mei. Ook deze dag was een dag van groote vreugde, doordat wij een zuster van hier den H. Doop mochten toedienen en daarna samen rondom 's Heeren tafel aanzitten.

—

ZUTFEN, 22 Mei. Met steeds klimmende blijdschap verbeidden wij dezen dag om de zegetocht onzes Heeren naar den Hemel te herdenken. Deze feestdag zouden wij met verschillende broeders en zusters doorbrengen. Met den eersten trein kwamen er, tot onze vreugde, tien uit Deventer en één zuster uit Velp tot ons over, hoewel wij gaarne meer hadden gezien.

Nadat wij in dit vroege morgenuur onze harten hadden gesterkt door gezang, en onze belangen den Heer hadden opgedragen in 't gebed, begaven wij ons naar het lokaal SILO, om daar te 10 ure de openbare prediking bij te wonen, waar tevens de tafel heel netjes in gereedheid was gebracht om na de prediking rondom dezen disch den „Good des Heeren te gedenken."

„Ai ziet hoe goed, hoe liefelijk is dat zonen
Van 't zelfde huis,
Met dochteren samen wonen,
Vereenigd om het Kruis."

Het was ons weer, als altijd, een heilig, ernstig oogenblik, te gedenken „hoe duur wij zijn gekocht"; te gedenken den dood des Heeren, en dat nu te doen bij de herinnering aan Zijn hemelvaart. Maar daarom bevat het woord der Schrift „totdat Hij komt" (1 Cor 11: 26) ook zoo'n groote vertroosting.

Wij kunnen niet nalaten om bij deze de ons bereide verrassing te melden. Door tusschenkomst van onzen zuster Mevr. W. J. werd ons door een voor ons onbekende, doch zeer zeker geen onbevriende, een prachtig compleet Brittania zilveren avondmaal-stel geschonken, bestaande uit 7 stuks, als: 1 kan, 2 bekers, 1 schotel en 2 rondgaande borden, en 1 collecte-schaal. Deze ons onbekende zullen wij misschien nooit ontmoeten in „Silo", maar dan toch, naar wij hopen en mogen verwachten, in „ZION" bij den „SILO."

Wat — en dit viel ons ook nu weer op — wat zal het toch een heerlijke, wondervolle vreugde zijn, wanneer wij eens alle, nu nog onbekende, maar toch liefhebbende kinderen Gods, zullen aanschouwen om nooit weer te moeten scheiden.

's Middags te 2 uur schaarden wij ons met nog andere vrienden en vriendinnen aan den smaakvol ingerichte en welvoorziene tafel, ten huize van br. Kluitenberg. Uit alles bleek, dat geen moeite was ontzien, maar elk het zijne had toegedragen om dezen dag zoo aangenaam mogelijk te maken.

De gesprekken aan tafel, hoe verschillend ook, droegen allen het karakter om den opgevaren Heiland te verheerlijken en dienstbaar te zijn tot onderlinge stichting. Hoogst belangrijk — en niet minder aangenaam waren ons de mededeelingen door Mevr. W. J uit haren veeljarigen arbeid onder de Chineezen. Bizonder troffen ons de feiten, waaruit de kinderlijke eenvoudigheid der Gemeente bleek, die ons, Christenen, tot beschaming zijn, maar ook tot blijdschap en bemoediging, als een bewijs van de waarheid en de kracht van Gods woord. Naast God, hiervoor een woord van dank aan onze zuster.

Eer dan ons lief was wees de klok het uur van scheiden aan, en wij zouden haast den dag van Jozua terug gewenscht hebben, Joz. 10: 13b. Het was niet noodig te vragen, maar op aller aangezichten was het te lezen, wat in de ziel omging, n.l.: „wij hebben een alleraangenaamsten en gezegenden dag gehad. En waarlijk, deze dag is onvergetelijk in het gedenkboek der Gemeente van Gedoopte Christenen te Zutfen.

VARIA.

HET REDDINGSLEGER.

Het Reddingsleger doet in Engeland nog altijd van zich spreken. Onlangs werd een vergadering gehouden, waarbij 500 bekeerde dronkaards, mannen en vrouwen, getuigenis gaven van hunne verlossing uit de klauwen van den drankduivel.

Men hoorde er zeelui, soldaten, ketellappers, bedelaars, en vele anderen, die mondeling getuigden van de genade, die over hen was gekomen. Waren zij allen, volgens hun eigene verzekering, tot dusver niet veel beter dan roovers en moordenaars, thans gevoelen zij zich „de gelukkigste mannen en vrouwen van Europa."

Weldra zal het eerste jacht van de „Salvation Navy" van stapel gelaten worden.

Dat het leger nog sympathie heeft bewijst de inzameling, die op bovenbedoelde vergadering gehouden werd om een schuld van 10,000 p.st. te dekken. Binnen een half uur ontving men 6000 p.st. waarbij van een gewezen minister 20 p.st. Later klom de collecte nog tot 9901 p st.

—

Op den Sinaï, den berg der wetgeving, wordt nu een postkantoor ingericht, voor het verkeer tusschen het klooster der Heilige Katharina aldaar en de naburige haven van Tor. De omwonende Bedouienenstammen hebben tegen een geldelijke belooning beloofd, de postboden ongemoeid door hun gebied te laten gaan.

Wie weet hoe spoedig nu ook de telegraaf-draden den berg opklimmen, waar Mozes eens, in heilige afzondering, de Goddelijke wetten ontving.

—

Albasten flesschen van liefde. Laat de albasten flesschen uwer liefde niet dicht zitten, totdat uwe vrienden dood zijn. Spreek hun vriendelijke woorden toe, terwijl hun ooren ze kunnen hooren, en hunne harten er gelukkig door kunnen worden; betoon hun de liefde, die gij zoudt wenschen betoond te hebben, wanneer zij van u weggenomen zijn. Zend hen de bloemen, die gij van plan zijt voor hun graf te sturen, terwijl zij hunne kamer nog kunnen opvroolijken. Als mijne vrienden albasten flesschen bewaren, vol van de heerlijkste geuren van vriendschap en liefde, om die op mijn graf te breken, had ik liever, dat ze mij die brachten in uren, waarin ik opbeuring en troost behoef. Laat ons leeren onze vrienden te zalven vóór hunne begrafenis.

—

Een denkend Christen kwam eens uit de kerk, en hem werd gevraagd of hij gesticht was? Antwoord: „De preek was zeer mooi en rechtzinnig en de domine vol heiligen toorn. Eerst heeft hij den boozen Darwin doodgeslagen, daarna Hegel en Schleiermacher wezenlijk of vermeende knotsslagen toegediend. Vervolgens is hij met den geest des tijds en het Protestantenbond aan 't plukharen geweest. Doch ik en de arme dienstmeisjes, kleêr- en schoenmakers, en zoo ook de huismoeders, die zich gehaast hadden om nog bij tijds in de kerk te komen, — wij wachtten op brood uit den hemel, maar het kwam niet! Wij gingen hongerig heen, nog armer dan wij te voren waren."

SNELPERSDRUK VAN J. J. WIARDA, TE SNEEK.

No. 36. 15 Juni 1884. 3de Jaargang.

DE CHRISTEN,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10

Bijdragen en Ingezonden Stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: H. Z. KLOEKERS, te Nieuwepekela.
Adres voor Administratie: J. HORN te Sneek.

EENE STUDIE.

De vrome en geleerde Herder, over „Het ware" handelende, zegt onder anderen: „Hypothesen zijn droomen en van elk dier droomen, hetzij hij op eene hemelsche of aardsche wijze, hetzij hij door de zwarte of witte poort tot ons kwam, blijft het voor het menschelijk verstand het meest vormende om te onderzoeken *hoe* hij ontstond, *hoe* zijn ontdekker of verdichter er toe gekomen is."

Het onderzoek, dat hier met het oog op hypothesen wordt aangeprezen, is voorzeker van niet minder belang ten aanzien van hetgeen ons als stellige waarheden verkondigd wordt.

Wat is het bijv. dat gij als stellige waarheid aanprijst? Hoe zijt gij aan die waarheid gekomen? Hoe weet gij dat het waarheid is?

Hebt gij haar misschien op goed geloof van uwe ouders, voogden, onderwijzers of andere, door u geachte vrienden of leeraren aangenomen? Hadden zij haar misschien, op hunne beurt, weder van anderen gehoord en op goed geloof aangenomen? Of hebben zij u goede gronden aangewezen voor de waarheid van hetgeen zij u mededeelden of leerden?

Of hebt gij zelf met eigen oogen gezien, hetgeen gij verhaalt? Waren uwe oogen goed gezond, toen gij het zaagt; of waren zij misschien in eenen toestand, dat gij bijv. den schaduw der bergen voor menschen zoudt hebben aangezien?

En bovendien, al hebt gij het ook met eigen en gezonde oogen gezien, hebt gij het ook *begrepen*? Hebt gij de oorzaak, de werking en het doel er van gevat? Is uwe opvatting van hetgeen gij gehoord, gezien of gelezen hebt, de ware?

Daar is zooveel leugen en bedrog in de wereld! Daar zijn zoovele toestanden, omstandigheden, betrekkingen etc., die het zoo voordeelig, zoo genoegelijk en gemakkelijk maken om de leugen te gelooven, en hetgeen waar is te verwerpen! Van de baatzuchtigheid en lichtgeloovigheid etc. van den mensch zijn zoovele bewijzen voorhanden! Men kan zelfs in gemoede gelooven voor zijn geloof goede gronden te hebben, maar of zij werkelijk goede gronden zijn, dat is de vraag.

Toen wij tot geloof in Jezus gekomen waren, namen wij, hetgeen andere en in ons oog wijzer geloovigen, en vooral wat geloovige predikanten zeiden, op goed geloof aan, en verdedigden meermalen met hand en tand, wat wij van hen hadden geleerd. Dit was vooral het geval met hetgeen wij aangaande de zoogenaamde vijf artikelen tegen de Remonstranten gehoord hadden, en wij waren niet weinig hoogmoedig op het feit, dat wij de zoogenaamde Gereformeerde leer zoo flink konden verdedigen; althans dat wij (zooals wij het later moesten beschouwen) zoo flink konden bluffen met texten, die, geheel uit hun verband gerukt, volstrekt niet begrepen waren, als: „Jakob heb ik liefgehad, en Ezau heb ik gehaat." „Zoo ontfermt hij zich dan diens Hij wil, en verhardt dien Hij wil." „Wie zijt gij, o mensch! die tegen God antwoordt? Zal ook het maaksel tegen dengenen, die het gemaakt heeft zeggen: Waarom hebt gij mij alzoo gemaakt? Alzoo heeft de pottebakker geene macht over het leem, om uit denzelfden klomp te maken het eene een vat ter eere, en het andere ter oneere."

Bij al dien bluf vonden wij evenwel altijd in die leer, op de keper beschouwd, iets sluitends voor ons verstand en hart. Immers, de bijbel leert ons, dat *God is liefde*. Maar kan het liefde heeten, dat God naar willekeur zou hebben besloten om menschen te scheppen, ten einde hen te doen vallen, opdat Hij daarna weder sommigen zou kunnen verlossen, maar dan toch de meesten zou kunnen verdoemen, en in de eeuwige pijn zou kunnen doen versmachten?

Men spreekt wel van een souverein, vrijmachtig God, die met het zijne kan doen, wat Hij wil; maar kan God zijne vrijmacht tot wreedheid gebruiken? Of gebruikt Hij zijne vrijmacht *overeenkomstig zijn Wezen*, DAT DE LIEFDE ZELVE IS, en juist dáárom vrij is van zelfzucht, zonde en wreedheid?

Zie, nu ik in God geloof, geloof ik in Zijne liefde, en heb Hem lief, omdat Hij mij eerst heeft liefgehad. Hij gebiedt mij mijne vijanden lief te hebben, wel te doen en te zegenen, en ik, door Zijnen Geest bezield, zou zoo gaarne zien, dat alle menschen behouden werden, dat ook mijn bitterste vijand tot God bekeerd werd, zijne hem zelven zoo ongelukkig makende vijandschap aflegde, en met mij in billijken vrede en vriendschap wilde leven, zoodat wij te samen voor tijd en eeuwigheid gelukkig waren. — Maar mijne liefde is slechts een vonkje van de eeuwige vlam van Gods liefde. Zou God dan kunnen willen, dat een eenige verloren ga? Zou Hij mij bevelen lief te hebben en wel te doen, en zelf vrij zijn om eenen éénigen Ezau te haten, en zelfs voor de eeuwige verdoemenis *te bestemmen*? Lezen wij niet, Ezech 33: 11, dat Hij zelf met eenen eed tusschenbeiden komt, (een eed Gods, die het einde behoorde te zijn van alle tegenspreking), zeggende: „Zoo waarachtig als Ik leef, Ik heb geen lust in den dood des goddeloozen, maar daarin heb Ik lust, dat de goddelooze zich bekeere van zijnen weg en leve?" Lezen wij niet, Joh. 3: 16: „Alzoo lief heeft God *de wereld* gehad, dat Hij Zijnen eenig geboren Zoon gegeven heeft, opdat *een iegelijk*, die in hem gelooft niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe?" „Niet willende dat eenigen verloren gaan, maar dat allen tot bekeering komen?"

Zóó, door de liefde Gods in het hart en Zijn woord, worstelende met hetgeen wij op goed geloof van anderen overgenomen, en in hoogmoed en met een beschuldigend geweten verdedigd hadden, kwamen wij op de gedachte om Rom. 9, 10 en 11 toch eens nader en beter te onderzoeken, en begrepen, dat het, tot recht verstand noodzakelijk zoo zijn, om zelfs alles, wat daaraan vooraf gaat, met een biddend hart, en in verband en samenhang te lezen, ten einde, door Gods Geest verlicht, te mogen zien *hoe* de geheele redeneering van Paulus in malkander zat, en wat hij toch eigenlijk in Rom. 9 etc. bedoelde; en ziehier, hoe wij in onze gedachten geleid werden, en tot welke slotsom wij eindelijk zijn gekomen.

Vooraf zij echter nog gezegd, dat wij niet voornemens zijn, om ons zoo door de letter van Paulus woorden te laten binden, dat wij den geest er door uit het oog zouden verliezen. Noch in de Nederlandsche taal, waarin zijne gedachten tot ons Nederlandsche volk zijn gekomen, noch in de Grieksche taal, waarin hij oorspronkelijk geschreven heeft, komt het op de letter of zelfs op woorden aan, maar op den zin der gedachten. Wij willen daarom bovenal acht geven op hetgeen Paulus, naar ons inzien, voor den geest zweefde, wat hij bedoelde, en hoe hij zijne gedachten aan zijne lezers poogde duidelijk te maken. Zelfs texten zijn van minder beteekenis, en kunnen vreeselijk misbruikt worden, als verband en samenhang uit het oog wordt verloren; maar ook omgekeerd, verband en samenhang, of de geest van het geheel, is van het hoogste belang, en kan zelfs aan letters gewichtige beteekenis geven.

Doch laat ons zien.

Vooreerst merken wij op, dat het opschrift: „De brief van Paulus aan de Romeinen" niet van Paulus zelven is, maar door eene latere hand er boven geplaatst werd; en dat de brief zelf ook niet door Paulus eigene hand maar door zekeren Tertius Rom. 16: 22 geschreven is geworden. Dat Paulus evenwel de persoon is, die dezen brief gedicteerd, dat is, voorgezegd heeft, en zich voor zijnen inhoud aansprakelijk stelt is duidelijk uit den aanhef Kap. 1: 1. „Paulus een dienstknecht van Jezus Christus." Bovendien doen Rom. 11: 13, en 15: 16 ons zien, dat het „de Apostel der Heidenen" is, die hier spreekt, ter-

wijl de woorden „van Jeruzalem tot Illyricum toe," Rom. 15: 19 ons den Apostel der Heidenen doen herkennen, zooals zijne reizen en werkzaamheden ons in de „Handelingen der Apostelen" worden medegedeeld.

De juiste plaats waar, en de tijd wanneer de brief geschreven en van waar hij gezonden werd, is, naar ons inzien, niet met volkomen zekerheid te bepalen, maar in 1 Cor. 16: 1, 2 lezen wij: „Aangaande nu de verzameling, die voor de heiligen geschiedt, — gelijk als ik aan de Gemeenten in Galatië verordend heb, doet ook gij (Corinthiërs of Achájers,) alzoo," en in dezen brief, Rom. 15: 25, 26: „Maar nu reis ik naar Jeruzalem, dienende de heiligen. Want het heeft die van Macedonië en Achaje goed gedacht eene gemeene handreiking te doen aan de armen onder de heiligen, die te Jeruzalem zijn;" waaruit ons blijkt, dat Paulus thans zeer waarschijnlijk te Corinthe, of te Kenchreen, eene Corinthische haven was, dat de brief dáár geschreven werd en zeer waarschijnlijk van daar door Febé Rom. 16: 1 naar Rome overgebracht zou worden. Dat de brief werkelijk aan de Romeinen geschreven en gezonden werd wordt uitdrukkelijk in Rom. 1: 7, 15 te kennen gegeven, en er is niets in den geheelen brief, dat daarmede in strijd geacht behoeft te worden, terwijl de vermaning: „Alle ziele zij den machten over haar gesteld onderworpen" Kap. 13: 1—7 eigenaardig nuttig was voor degenen, die te dier tijd (verg. Hand. 18: 2) meer onmiddelijk onder het oog van den Keizer en de Hoogere machten te Rome leefden.

Intusschen moeten wij niet vergeten, dat Rome oorspronkelijk eene heidensche stad was, die in het vervolgd van tijd door vele Joden bezocht en bewoond werd, waarvan sommigen op den eersten Pinksterdag, na den dood, de opstanding en de hemelvaart van Christus te Jeruzalem logeerden en door de prediking van Petrus met het Christendom bekend geworden waren. Aan deze, althans aan geloovig geworden Joden was de brief hoofdzakelijk gericht. De inleiding Rom. 1; 1—7 doet ons dit reeds gevoelen, dewijl er terstond van de beloften Gods door zijne profeten, in de heilige Schriften, en van den Zoon van David gesproken wordt. Maar bovendien spreekt de Apostel van Abraham als *onze* Vader, Rom. 4: 1 enz. terwijl zijn zeggen: „Weet gij niet, broeders! (want ik spreek tot degenen, die de wet verstaan,) Rom. 7: 1, en zijne grepen uit de Joodsche geschiedenis Rom. 9: 11 tevens daarvoor als bewijs kunnen dienen. Wel spreekt hij ook eene enkele keer *tot* de Heidenen, Rom. 11: 13, hetgeen ons veroorlooft te denken, dat dáár toen ook reeds enkele Heidenen tot geloof in Jezus gekomen waren, maar over het algemeen spreekt hij toch als tot geloovig geworden Joden, bewijzende, dat niet alleen de Heidenen Rom. 1: 18—32, maar ook de Joden, Rom. 2: 1—3: 19 voor God verdoemelijk zijn; en dat niet alleen de Joden *uit* genade *moeten*, maar ook de Heidenen uit genade *kunnen* zalig worden, DOOR HET GELOOF, gelijk Abraham een heiden zijnde, en David een Jood zijnde, door het geloof gerechtvaardigd waren, Rom. 3: 20—4: 25; zoodat, gelijk door éénen mensch en door ééne misdaad de schuld gekomen is over *alle* menschen tot verdoemenis, alzoo ook door éénen mensch, en door ééne rechtvaardigheid de genade over alle menschen komt tot rechtvaardigmaking des levens, Rom. 5: 12—21, zoodat hij, verlost van de zonde Rom. 6 en van de wet Rom. 7 aan welke beiden de geloovige gestorven is, en, opgewekt zijnde tot een leven in den H. Geest, met verlangen uitziet naar vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods, de verlossing van het lichaam, waarnaar het gansche schepsel, *het gansche menschdom*, zuchtende, verlangt. Rom. 8.

Maar hoe kan dan Rom. 9—11 uitgelegd worden, alsof God slechts sommigen ten eeuwigen leven uitverkoren, en de anderen voor de eeuwige verdoemenis, voor weening der oogen en knersing der tanden bestemd had!

Doch laat ons Paulus een weinig nauwkeuriger in zijne redeneering volgen.

Wordt vervolgd.

IETS UIT DE HEIDENWERELD.

Eenige weken geleden hadden wij het genoegen een paar van de groote zendingsvergaderingen van het Baptisten zendinggenootschap in Londen bij te wonen, en 't kwam ons voor, dat 't misschien den lezers van „de Christen" niet onaangenaam zou zijn iets te vernemen van hetgeen wij daar hoorden uit den mond van mannen, die in de heidenwereld arbeiden, en dus uit ondervinding spreken.

Op Dinsdag 29 April begaven wij ons tegen 5 uur 's namiddags naar Cannonstreet Hotel, waar wij met eenige vrienden de vergadering in de groote zaal wenschten bij te wonen. Deze zaal, waarin duizenden eene plaats kunnen vinden, was letteriijk propvol van menschen uit alle standen. Nadat de vergadering door den Graaf van Aberdeen geopend was, trad de zendeling Herbert Dixon van den Congo op. Hij zag er bleek en lijdend uit, maar was toch reeds veel beter dan toen hij verleden jaar in Engeland aankwam. Toen waren zijne voeten verlamd, zoodat hij gaan noch staan kon, terwijl hij bovendien zóó ziek en zwak was, dat men vreesde hem te zullen verliezen. Nu echter was hij reeds zooveel beter, dat hij spoedig naar zijn arbeidsveld hoopte te kunnen teruggekeeren. Hij sprak met vuur, en zijn ernstig gelaat gaf wel den indruk, dat hij leefde voor zijn werk, en bereid was voor Afrika te sterven.

Hij vertelde hoe zij daar trachtten de kinderen op school te krijgen ten einde hen onder hun invloed te hebben, en hen, behalve andere dingen, vooral bekend te maken met den Zaligmaker. Dit is echter niet zoo gemakkelijk. Wanneer zij de ouders in hunne hutten bezoeken en hen vragen om de kinderen te mogen onderwijzen, en de kinderen begrijpen, dat het om hen gaat, hollen zij als een troep jonge geiten het bosch in, en de zendelingen hebben groote moeite om ze naar de school te lokken. Dan moeten zij eerst gewasschen worden, want deze zwartjes zien er alles behalve zindelijk uit en wanneer zij eindelijk op hunne plaats zitten, hebben zij de gewoonte om de tong uit te steken. Echter hadden de zendelingen het reeds zoover mogen brengen, dat de spreker een brief bij zich had van een van die jongens.

Ook werken de zendelingen met de medische kennis, die zij hebben. Eens waren er eenige inboorlingen bij Mr. Dixon gekomen, die zweren hadden. Hij deed er wat zalf op, en — zij vlogen gillende het bosch in alsof 't om hun leven gewed was. Toen zij echter vernamen, dat het hielp, kwamen er gedurig meer om „stekend medicijn," zooals zij 't noemden. Van heinde en ver kwamen de lijders tot hen, zelfs hadden zij een man gehad, die kruipende een afstand van 120 mijlen had afgelegd, omdat hij niet loopen kon. Hierdoor winnen de zendelingen de harten van de arme wilden, en vinden te meer een geopend oor voor de boodschap, die zij te brengen hebben van den Heelmeester der ziel.

Dan hebben zij er zondagscholen, die door ongeveer 50 leerlingen bezocht worden, maar zij zeggen: „Wij zijn zwart en slecht; en gij zijt blank en goed; God is voor u gestorven en niet voor ons." Eens had een jongen hem gevraagd, of Jezus zwart geweest was. Hij had geantwoord, dat Jezus niet zwart geweest was en niet blank, maar zoowat door de zon gebruind. „Dan is 't ook nog wel mogelijk, dat hij voor zwarte menschen gestorven is," zei de jongen. Op Zondag kwam het opperhoofd met al zijne vrouwen onder hun gehoor, hij had er 18 of 20. Dan zingen zij met elkander, en de inboorlingen zingen die liederen op hunne marktplaatsen en verspreiden ze op die wijze ver in 't rond. Reeds beginnen de zendelingen vruchten van hun arbeid te zien. Den inboorlingen gaan de oogen open voor hun zondig leven. Zoo had een man geweigerd zijne vrouw om hare weerspannigheid te verkoopen, hetgeen daar anders de gewoonte was. God wilde het niet hebben, en liever gaf hij haar aan haren vader terug. De zendelingen hadden dus goeden moed, maar zij hadden behoefte, groote behoefte aan meer arbeiders.

Behalve een paar andere sprekers hoorden wij dien avond ook nog den zendeling Fuller van Cameroons (West-Afrika). Hij was een zwarte, een bekeerde inlander, die later eene opleiding had ontvangen en nu onder zijn volk het Evangelie verkondigde. Het was treffend zulk een levend bewijs van de macht van het woord Gods, mededeelingen te hooren doen van het werk daar. Hij sprak echter slechts kort, omdat de tijd verstreken was.

Daarna werd de zegen uitgesproken en ging de vergadering uiteen. Wij gingen met een dankbaar hart, voor het vele goede, dat wij dien avond hadden gehoord over het werk Gods in dat land der duisternis en der schaduw des doods.

Op Donderdagavond 1 Mei begaven wij ons in tijds naar Exeter Hall, een andere nog grootere zaal dan de vorige, om de eigenlijke jaarlijksche groote zendingsvergadering bij te wonen. Ook deze zaal was weer propvol. De heer Edward Rawlings opende met eene korte toespraak de vergadering, waarna de zendeling W. Holman Bentley van den Congo optrad. Hij was daar vijf jaren geweest, en zeide, dat hij niet geloofde, dat het klimaat daar zooveel ongezonder was dan op andere plaatsen. Hij zelf kon niet merken, dat hij er minder geworden was. Als de gewone aanval van koorts maar eerst doorgestaan was, kon men er zeer goed wezen. Hij merkte op, dat het werk daar geen oogsten is van hetgeen anderen gezaaid hebben, maar een opbreken van nieuwen grond. Zeven jaren geleden had men nog niet het geringste denkbeeld van de volken en landen, waaronder zij werken. Nu hebben zij er vier zendingsposten, en zouden er zoo gaarne meer oprichten, als zij maar meer helpers hadden. Er zijn nu acht zendelingen, waarvan echter vier in Engeland zijn, en drie van de vier, om herstel hunner geknakte gezondheid. Zij werken onder verschillende stammen aan en in den omtrek van de groote rivier, de Congo, die op 1000 mijlen afstand van de kust 10 mijlen breed is. Tot vergemakkelijking van het reizen hebben zij een stoomboot, the Peace, (de Vrede), waarmede zij de verschillende plaatsen bezoeken, die zij bereiken kunnen, omdat de rivier door vele watervallen niet overal bevaarbaar is. Evenwel hebben zij een' waterweg van ongeveer 3000 mijlen voor the Peace, zoodat het schip waarlijk niet ongebruikt blijft liggen.

Met de taal hadden zij in 't eerst nog al moeite gehad, maar dewijl zij eenige kennis hadden van de Swahilitaal, die te Zanzibar gesproken wordt, vonden zij sommige punten van overeenkomst, en hadden zij zich beijverd, om, terwijl zij bouwden, reisden enz. de beteekenis van de verschillende woorden nauwkeurig na te gaan, de taalkundige regels uit bijeengeraapte voorbeelden af te leiden, en de broeders hadden den spreker verzocht, om, tijdens zijn verblijf in Engeland een woordenboek en eene handleiding van de Kixhi Congotaal voor de pers gereed te maken, zoodat spoedig de kleine wilden bij het andere onderwijs, geregeld taalonderwijs zullen ontvangen.

Gevaar voor hun leven van de zijde der stammen, waaronder zij werken, was er niet meer, maar toen Stanley in 1871 voor het eerst deze streken bezocht, werd hij onophoudelijk aangevallen door de huilende, hongerige wilden, die riepen om „vleesch!" Nu echter gaan de zendelingen, en ook Stanley zelf, die voor rekening van den koning van België het binnenland doorreist, vriendschappelijk met de verschillende volken om, en is het hun dikwijls moeilijk om hen te overtuigen, dat zij wat geduld moeten hebben, zóó begeerig zijn zij om blanke menschen in hun midden te hebben. En nu het arbeidsveld der zendelingen zoo verbazend uitgebreid wordt, is het wel te begrijpen, welk eene groote behoefte er bestaat aan meer arbeiders, en hoe de zendelingen verlangen naar hulp. De spreker vroeg er dan ook dringend om, en sloot met de woorden: „Na al de voorbereidingen en gebeden, na al de schatten en de kostbare menschenlevens, die hier opgeofferd zijn, kunnen wij niet stil blijven staan; wij moeten vooruit. Wij zijn gereed; zijt gij het ook?

Onze ijver is volstrekt niet uitgedoofd door den dood van onze makkers. Deze zware beproevingen zijn slechts roepstemmen tot meerdere toewijding. Zeg gij tot ons „Ga," en met Gods hulp, door uwe bijdragen en gebeden, hopen wij binnen korten tijd onze banier te planten tot aan de bronnen van den Congo met het motto: „Afrika voor Christus!"

Het zendinggenootschap heeft nu het besluit genomen om *vier* nieuwe zendelingen naar den Congo te sturen, zoodra zich de geschikte personen aanbieden.

Dienzelfden avond sprak er ook nog een zendeling uit Indië, de heer Daniël Jones. 't Is ons geheel en al onmogelijk om alles te vertellen, wat hij mededeelde, want zijn verslag was zoo uitgebreid, dat de heele „Christen" zeker meer dan vol zou worden, als alles er in kwam. Wij willen dus trachten in 't kort er het een en ander van te vertellen. Een groote hinderpaal voor het werk was, dat het volk zoo verbazend ingenomen is met zichzelf, met hun godsdienst, en dat zij volstrekt niet begrijpen, waarom men hen komt storen. Zij zijn alles, wat zij behooren te zijn en volkomen met zichzelven tevreden. De reden hiervan is, dat zij een zeer oud volk zijn en zich daar zeer op verheffen. Zij vragen zeer verontwaardigd: „Wanneer zijt gij ontstaan? Wanneer is Jezus Christus geboren?" Zelfs de laagste klassen onder hen zijn op het punt van godsdienst goed ontwikkeld. Zij vragen onder eene toespraak: „Wanneer kwam Christus? Wie was God, vóór dat Jezus Christus kwam?" Zij beschouwen hun godsdienst als de eeuwige, en verachten het christendom als iets, dat gisteren pas ontstaan is.

Eene andere moeilijkheid is het gedrag van de Europeanen daar, want de Hindoes noemen elken Europeaan een christen. Zien zij nu een dronken Europeaan, die is bij hen een christen, en dus niets beter dan zij; waarom zouden zij dan christenen worden?

Ook is het invoeren van de geschriften van godloochenaars etc., welke geschriften onder de Indische geleerden maar al te gretige koopers vinden, een groote hinderpaal.

En hoe werken de zendelingen daar nu? De heer Jones zei: „Wij gaan rond van dorp tot dorp, en van stad tot stad om te prediken. Soms slaap ik op den grond; soms in een waggon van den spoortrein; soms in eene wachtkamer; maar gij moet niet denken, dat dit zulk eene groote opoffering is voor mij; ik ben er bepaald gelukkig in, want ik heb de zekerheid, dat God met mij is. Eens ging ik met een ander zendeling naar eene plaats, die geheel en al aan afgoderij overgegeven was. Sommigen zeiden: „Gij moogt daar niet heen," maar wij deden het toch, want wij waren in Gods werk. Wij namen onze boeken onder den arm, want wij zijn colporteurs, of netzelfde wat ons dienstig voorkomt, om het woord van God en de kennis der waarheid te verspreiden, en trokken de stad in. Eindelijk vonden wij een arm man in zijn winkeltje, die ons vroeger eens gehoord had. Hij vroeg ons, om het versje eens te zingen, dat hij toen gehoord had, en wij begonnen:

„Jezus, de Messias, is de redder mijner ziel,
Diep is het water, oud is de boot;
Jezus alleen brengt mij over."

(De heer Jones zong dit versje in het Hindoesch, maar gaf er tevens de vertaling bij.) Dienzelfden avond hadden wij eene groote schare om ons te hooren, en wij verspreidden eene menigte Nieuwe Testamenten.

Wij hebben ook scholen in Indië, scholen voor havelooze jongens, waarvoor de Regeering niets kan doen. Wij maken er geen doctoren van in deze of die wetenschap, maar wij leeren ze lezen Mattheus, Markus, Lukas en Johannes.

Wanneer ik denk aan het kleine getal zendelingen in Indië (er zijn streken, waar, op een millioen menschen, slechts één zendeling werkt) dan zou ik, als ik kon, van dezen arm een Daniël Jones maken, en van den anderen een Daniël Jones, en een heelen boel Joneses, en zij zouden allen werken voor Indië!"

Het was ons aangenaam deze verschillende redevoeringen, die wij met zooveel vuur hoorden uitspreken, nog eens in een Engelsch blad te kunnen lezen, en zoodoende beter in staat te zijn om 't een en ander van aan de lezers van „de Christen" mee te deelen, wie het, naar wij hopen, eveneens genoegen zal doen het te vernemen, en hen meer doen denken aan en bidden voor het werk Gods onder de heidenen.

A.

EEN HEERLIJK SCHOUWSPEL.

Ziet, ik zie de hemelen geopend, en den zoon des menschen, staande ter rechterhand Gods. Hand. 7: 56.

(*Slot.*)

Toonden wij in het voorgaande aan hoe het oog des geloofs op den Hemelvaartsmorgen *een verheerlijkten menschenzoon, een almachtigen Koning*, en *een altijd nabijzijnden vriend* aanschouwt, 't ziet ook een *biddenden Hoogepriester*, *een geopenden Hemel*, en *een aanstaanden triumf*.

d. EEN BIDDENDEN HOOGEPRIESTER.

De hemelvaart van Christus is de plechtige intrede des waren Hooggepriesters in het hemelsche heiligdom. Denk u Israëls groote verzoendag; het bloed van het offerdier is in het zilveren bekken vergaderd; de Priester heeft zich geheiligd, en terwijl Israël in den voorhof met de armen kruiselings over elkander, op het aangezicht ter aarde ligt, belijdende zijne zonden, verdwijnt de Priester met het bloed des offers achter den voorhang in het heilige der heiligen, om met dat bloed verzoening te doen voor des volks misdaden. Biddend verbeidt het volk de wederkeering des Hoogepriesters. In hunne harten rijst de vraag: Zal hij voor het aangezicht van Jehovah kunnen bestaan? Zal God zijn offer aannemen? Weldra keert hij met den Hoogepriesterlijken zegen weer; tot troost voor het verbrijzelde hart.

't Bloed van stieren en bokken echter kon de zonden niet wegnemen; een betere offerande was noodig; de dienst van Aäron had geen blijvende vrucht: daarom werd dit eerste verbond te niet gedaan, opdat er voor het tweede plaats zou zijn. Van dit betere verbond was Jezus borg geworden; als Hooggepriester naar de ordening van Melchizedek bracht Hij in zijns zelfs offerande eene volkomen verzoening aan en ging door zijn eigen bloed in den volmaakten tabernakel, niet met handen gemaakt, maar in den hemel zelve, om voor God te verschijnen voor ons. En . . . . . . Hij werd toegelaten; zijn offer werd aangenomen, en de volkomenheid van hetzelve bleek daarin, dat Hij plaats ontving aan Gods rechterhand en weldra de Heilige Geest gezonden werd van den Vader tot bekrachtiging der Evangelieboden, opdat zij het heil der schuldvergeving in het werk van dezen Hoogepriester allen volken zouden prediken. Onafgebroken wordt de zegen van deze bediening des verheerlijkten ervaren, hetzij in het zaligen dergenen, die door Hem tot God gaan, of in zijne Hoogepriesterlijke zorg als wandelende tusschen de Kandelaren zijner Gemeenten, hetzij in den dienst der barmhartigheid en voorbidding voor den enkelen geloovige. Ja, Hij, die niet slechts de overste Leidsman maar ook de Voleinder onzes geloofs is, Hij is den zijnen steeds biddende gedachtig, opdat hun geloof, ook zelfs in de zeef des Satans, niet ophoude. Zijn medelijden met onze zwakheden is groot, en wie zich ook als onze aanklager opwerpe, al is het ook „de aanklager der broederen" zelf, Hij is onze voorspraak bij den Vader. In waarheid zulk een Hoogepriester betaamde ons, die, na eerst zijne handen voor ons te hebben laten doorboren aan het kruis, nu in heerlijkheid die doorboorde handen, als „heilige handen," biddende voor ons opheft tot den Vader: „alzoo Hij altijd leeft om voor ons te bidden."

Niet minder troostvol is het, dat het oog des geloofs op den Hemelvaartsmorgen ziet:

e. EEN GEOPENDEN HEMEL.

Als Aäron het heiligdom binnenging viel de voorhang weer achter hem dicht; Melchizédek ging in en nam den voorhang weg. Met de sleutel Davids ontsloot Hij het gesloten graf en ook den door de zonde gesloten Hemel. En waar hij opent kan niemand sluiten.

Is het niet, als lezen wij boven den gescheurden voorhang: „Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan?" — Staan niet Gods Engelen, die weleer met het vlammend lemmet de poorten van het Paradijs bewaakten, vriendelijk noodend aan de „geopende deur" in den Hemel? Galmt niet van uit de hemelzalen dat woord der Goddelijke noodiging tot allen: Wendt u naar mij toe en wordt behouden, alle gij einden der aarde? O kom dan, zondaar! Kom tot Hem, die vermoeiden en belasten ruste biedt; sluit niet u zelven dien ontsloten hemel door ongeloof toe.

Troostvolle wetenschap voor wie gelooft. Hoeveel slagboomen, voetangels en klemmen er ook op uwen weg mogen zijn, boven u is immer een ontsloten hemel. Laat nu al uwe begeerten met bidden en smeeken en dankzegging bekend worden bij God. Uw Heiland ging zegenend naar den Hemel om uit den geopenden Hemel „al uwe nooddruft te vervullen in heerlijkheid." Hij wil, dat zijne schapen het leven en den overvloed hebben. U zal niets ontbreken; „alles is het uwe, want gij zijt van Christus, en Christus is Gods."

Van uit dien geopenden hemel zendt Hij u alles, wat gij ter beantwoording aan uwe heilige roeping op aarde behoeft. Hij liet u achter, opdat gij uwen adeldom zoudt toonen in het midden der wereld:

door het aardsche te verloochenen en voor den Hemel te leven;
door het hemellicht te doen schijnen;
door de hemel-boodschap te verkondigen;
en door hemel-heiligheid te openbaren.

En baart u zulks strijd, geen nood! want de Hemelvaartsmorgen toonde aan het oog des geloofs:

f. EEN AANSTAANDEN TRIUMF.

Zit niet de kruisdrager op den troon? Is niet de bespotte de aangebedene door tienduizenden? Welnu, zoo wij met hem lijden, wij zullen met hem heerschen, want, die overwint, zal gegeven worden met Hem te zitten in zijnen troon, gelijk Hij overwonnen heeft en gezeten is met zijnen Vader in diens troon." Daarom oog en hart naar boven. Hier is het donker, dáár is het licht; hier de woestijn, dáár het Vaderland; hier de strijd, dáár de kroon.

Bedenke echter een iegelijk: die niet ten hemel vaart, vaart ter helle.

S. H.

HET REDDINGSLEGER.

STATISTIEK.

Bij de laatste Jaarvergadering van dit Leger verklaarde de Generaal, dat het afgeloopen jaar stof tot groote dankbaarheid opleverde. Evenwel moest hij erkennen, dat er sommige mislukkingen geweest waren, sommige nederlagen, sommige teleurstellingen, sommige misslagen; dat vele dingen, zooals het gebed in de lithurgie der Engelsche Episkopale Kerk zegt, „gedaan waren, die niet moesten gedaan zijn en vele dingen niet gedaan waren, die moesten zijn gedaan."

Zeven jaar geleden begon deze arbeid de aandacht van het publiek te trekken. Twaalf jaren hadden zij gearbeid onder den naam van „Christenzending" tot redding van de massa's en aan het eind van dat tijdperk hadden zij 26 korpsen en 36 officieren. Thans zijn er 749 korpsen en 1843 officieren, verdeeld onder 18 natiën en koloniën, alsvolgt: Engeland 473, Schotland 37, Ierland 17, Wallis 31, Frankrijk 4, Zwitserland 5, Zweden 3, Vereenigde Staten 64, Kanada 30, Australië 16, Victoria, 13 Nieuw Zuid-Wallis 14, Queensland 1, Tasmanië 3, Nieuw Zeeland 15, Indië 7, Ceylon 1, Zuid-Afrika 9. De Generaal ontkende ten stelligste, dat het werk achteruitging. Integendeel, niettegenstaande de vervolgingen in Zwitserland en Stokholm, had er geen terugtrekken plaats gehad. De inkomsten van het afgeloopen jaar toonden een toeneming in elk opzicht. De geheele inkomst in Groot-Brittannië was 180,000

p. st. En over het arbeidsveld in zijn geheel, buitenland zoowel als binnenland, 400,000 p. st. (*f* 4,800,000.) Het leger is alzoo een van de grootste, indien niet de grootste van alle Zendingsvereenigingen geworden, met een inkomen bijkans geheel verkregen van hen, die er zegen door ontvangen hebben.

Het leger houdt geregeld 1500 samenkomsten per week of 780,000 per jaar, en bereikt wekelijks minstens tien millioen menschen met de prediking der verlossing. Het heeft 16 verschillende bladen met een verspreiding van ongeveer 515,000 exemplaren per week.

Mevrouw Booth zeide in haar toespraak: Leert de geschiedenis van de menschheid niet, hoe moeilijk het is voor mannen en vrouwen, gebonden onder den macht zelfs van één enkele zondige gewoonte, om er van los te komen? Maar hier hebben wij duizenden mannen en vrouwen, die tien, twintig, sommigen zelfs dertig jaren geleefd hebben, verzonken in allerlei soort van zonde en onreinheid, die nu staan op hunne voeten als een machtig leger van verloste menschen, voor de wereld getuigende, dat de macht van Jezus van Nazareth hen gezond gemaakt heeft.

GEDACHTEN.

Evenals de tabberd den geleerde niet maakt, maar de ontwikkeling des geestes, zoo maakt de uiterlijke belijdenis den christen niet, maar de vernieuwing des harten.

STORRS.

Aandoeningen komen en gaan, gelijk de scharen den overwinnaar volgen, maar beginselen staan onbewegelijk als linietroepen.

RICHTER.

Sommige christenen denken, dat zelfonderzoek bestaat in te vragen: „Ben ik een christen?" Die vraag moest eens voor al beslist zijn. Haar open te laten is spelen met Gods beloften.

J. ALDEN.

Ken u zelven, opdat gij God moogt kennen; en ken God, opdat gij Hem moogt liefhebben en dienen en — gelijk zijn.

QUARLES.

GEMEENTE NIEUWS.

NIEUWEPEKELA, 2 Juni. Nadat op Pinksterzondag de kinderen van vijf onzer Zondagscholen op vier verschillende plaatsen feesten hadden gevierd, die door belangstellenden werden bijgewoond, mochten de gemeenteleden op Pinkstermaandag hier weder liefdemaal vieren. Hoe goed, hoe liefelijk is het, om als broeders en zusters samen te wonen. Dat weten alleen zij, die in waarheid broeders en zusters in Christus zijn, en daarbij het voorrecht mogen smaken om tot Zijnen naam te vergaderen. Het is waar, wij komen alle Zondagen te zamen, en kunnen ons dan verblijden, onder het geklank van het dierbare en zuivere evangelie; maar het samenzijn op den hierboven genoemden dag had toch iets liefelijks, dat de gewone godsdienstoefeningen missen.

Des morgens kwamen wij in ons kerkgebouw, waar onze geachte Voorganger Ds. Kloekers voor ons optrad, om het woord tot ons te richten. Hij sprak over I Cor. 12: 12 en 13. De tekst, en hetgeen ZEw. er over sprak, scheen eenen diepen indruk te maken op al de aanwezigen.

Na de prediking werd aan de B.B. en Z.Z. een half uur pauze gegeven, om daarna terug te komen, ten einde met elkander liefdemaal te houden. Het getal B.B. en Z.Z. was niet heel groot, wijl er weinigen van buiten gekomen waren, en daarom was onze verwachting van dezen feestdag zeer klein; maar wij werden, God lof, uitermate verkwikt. Na den Heer om eenen zegen te hebben gesmeekt voor lichaam en ziel, en een weinig te hebben gebruikt, leidde de H. G. de gesprekken zoo, dat het er zeer aangenaam was. Hart en mond werden ontsloten om te getuigen van de liefde van Christus en de zaligheid van Zijnen dienst. De gesprekken, of juister gezegd de korte toespraken, die gehouden werden onder gebruik van spijs en drank, waren onge kunsteld en open; voor den eenvoudigen vatbaar, en voor den ontwikkelden welluidend en aangenaam. Ik zal volstrekt niet trachten om u mede te deelen, wat er gesproken is. Alleen deze ééne opmerking, die ik hoorde van eenen broeder uit den vreemde, die eenige mededeeling gaf, wil ik niet terug houden. „Van het vele," zoo begon hij, „dat ik u zou kunnen mededeelen, zal ik maar alleen het aangename zeggen, want aan het treurige en onaangename heeft u niets." Mij dunkt, dit is waard om voor de aandacht te worden gehouden, wanneer wij van het een of ander mededeeling moeten doen. Na zóó eenige uren zeer genoegelijk te hebben doorgebracht in gesprek, gebed en gezang, hebben wij ons samen zijn geeindigd door met elkander 's Heeren dood te gedenken. Dewijl deze dag heeft medegewerkt tot verheerlijking van den naam des Heeren in de opbouwing der Gemeente, zoo hopen wij, dat hij ook dienstbaar moge zijn geweest tot redding van zondaren: dan zijne onze wenschen volkomen vervuld. De Heer geve het.

—

GRONINGEN. Het Pinksterfeest was ons werkelijk weder een vreugdefeest, niet alleen wegens de zaligende herinnering waarvan ons het Pinkster-Evangelie getuigt, maar ook wegens het genot dat de Heer ons bereidde door de overkomst op den 2e feestdag van een aantal broeders en zusters van de Gemeenten Foxhol en 't Zandt, om met de Gemeente hier een liefdemaal te houden. Van eerst genoemde plaats waren ruim 40, van laatstgenoemde 14 brs. en zrs. aanwezig om met ons feest te vieren.

Des morgens was er openbare prediking en sprak onze voorganger over. „Den grondslag; de stichting, en de roeping van Christus Gemeente," naar Hand. 2: 37—42.

Des namiddags werd het eigenlijke „liefdemaal" gehouden, bij hetwelk wij, terwijl we elkander lichamelijk verkwikkingen mochten aanbieden, onze geesten verkwikten door gezang, gebed en dankzegging, en door het spreken met elkander.

Ook het zangkoor, dat eenige der schoone geloofszangen van Phillips ten gehoore bracht, heeft veel bijgebracht, om de opgewektheid en het stichtelijke dezer vergadering te bevorderen.

Niet het minst nog werd onze feestvreugde verhoogd door den doop, die wij bij die gelegenheid weder aan een broeder en eene zuster van hier en aan eene zuster van Loppersum zagen toedienen.

Eindelijk was ons de breking des broods gelijk onze Heere Jezus die ingesteld en bevolen heeft, weder eene ware verkwikking en een zalige herinnering aan de dure verlossing, waarmede Christus ons verlost heeft, als mede een treffend symbool onzer éénheid in één Heer, één geloof en één doop, nu we met zoovelen, van ver en van nabij, ééns broods deelachtig werden.

Moge een milde zegen des H. Geestes in veler, zij het in aller harten, als vrucht van deze broederlijke samenkomst bewaard blijven, dan zal God er door verheerlijkt en de wereld er door gezegend worden.

—

HEEG. „Hij zal Zijn kudde weiden gelijk een Herder" (Jes. 40: 11). Zoo ooit, dan hebben wij op het laatst gevierde Pinksterfeest deze waarheid van 's Heilands wege heerlijk mogen ervaren.

Het zou 2e Pinksterdag Liefdemaal bij ons zijn, doch, met schaamte zij het vermeld, de rechte eenstemmigheid ontbrak. 's Avonds te voren vereenigden wij ons tot het gebed, en ziet, voor 's Heeren aangezicht werd al het hobbelachtige vlak en vonden onze harten elkander weder in het hart van onzen barmhartigen en medelijdenden Hoogepriester. Gelijk de kiekens zich op het geklok der hen onder hare vleugelen vergaderen, zoo vereenigden zich onze harten onder de vleugelen van 's Heilands barmhartigheid en liefde, en wij werden onuitsprekelijk heerlijk gezegend.

Den volgenden morgen ruischten ons al vroeg de juichtonen tegen van de stoomboot, die eenige br. en zr. van Sneek c.a. tot ons bracht. Ten 10 ure vingen wij aan met een dank en bedestond en al spoedig was het merkbaar, dat de Heer door zijnen Geest liefelijk onder ons werkte. Aller oog en hart scheen maar op één punt gericht te zijn, n.l. vervuld te worden met den H. Geest. Van woord en lied den ganschen dag door was doel en inhoud: de verkondiging der groote werken Gods, de verheerlijking van 's Heeren heiligen en grooten naam. Stille heilige zielevreugde drukte elks gelaat uit en de een werd gezegend in het gebed van deze en de ander door de toespraak van die. Waarlijk, toen de adem Gods door den hof Zijner Gemeente ging, vloeiden hare welriekende specerijen.

't Getal opgekomen van elders was niet gering, toch, er waren velen weggebleven, die wij gaarne in ons midden hadden gezien, te meer wijl de oorzaken van veler afwezigheid niet allen even bestaanbaar waren voor den Heer. Wij hadden biddende ook dat op den Heer geworpen, en toen benam het ons onze vreugde niet.

De Goede Herder echter wilde op dezen dag heel zijn kudde, die Hij onder ons verzamelde, voor Hem vergaderd zien. Op den namiddag toch werd ons dorp weder gewekt door gewijde zangtonen, die van een naderende stoomboot klonken, en men vroeg en ook wij vroegen op dezen Pinksterdag: „wat wil toch dit zijn?" Hoewel er in dit rechtzinnige dorp waren, die voor Jeruzalems spotters niet onderdeden, ons werd het duidelijk, dat dit het was wat gesproken was door Jesaja, den Profeet: Hij zal Zijne kudde weiden als een Herder. De br. en zr. n.l., die in Sneek achter gebleven waren, gevoelden zulk een gemis en sterken trek naar de ter Liefdemaal vergaderde, dat br Gorter in allerijl een zijner stoombootjes „op stoom" maakten. Toen hadden zich allen verzameld; benevens een groote schare van vrienden, niet tot de Gemeente behoorende, maar „wachtende op de roering des waters," — en toen ging het voorwaarts onder het blij geschal der liederen Zions.

Denk u onze verrassing. 's Heeren huis werd vol met aanzittende gasten en aller hart gevoelde het: „Ziet, hoe liefelijk is het, dat broeders ook samenwonen."

Met de viering des Avondmaals werd alles besloten. Toen scheen er aan 't afscheidnemen geen einde te komen, en reeds was het bij den avond. Ten 8 uur stak de stoomboot „Aurora" (Godin des dageraads) van wal, nu nog meer geladen dan bij de aankomst met de zulken, „wier zon nooit ondergaat," en zacht glijdende over de wateren klonk uit aller mond en hart in dezen plechtigen avond:

'k Wil U, o God, mijn dank betalen.

Hebbe het gevierde feest blijvende vrucht.

—

HAARLEM. Op den 1e Pinksterdag mochten wij de bejaarde zuster, waarvan wij in het vorige No. melding maakte, doopen in Jezus dood.

Na langdurige droogte en dorheid, zijn deze inzamelingen ons als verfrisschende droppelen, en (naar ons begeeren van den Heer) de voorboden van een overvloedigen regen.

Br. en Zr. bidt met en voor ons, opdat, waar de Heer ons vraagt: Gelooft gij, dat ik dat doen kan? ons antwoord moge zijn: „Ja Heere, wij gelooven kom onze ongeloovigheid te hulp.

—

SNEEK. J.l. Maandag werd eene bejaarde zuster uit Heeg in ons midden gedoopt.

MEDEDEELING.

Als een verblijdend verschijnsel mogen wij mededeelen, dat op den 1e Pinksterdag 's avonds 6 uur in Steenwijk een lokaal geopend werd; niet om bij alle leer, dáár zoo overvloedig, weder een nieuwe te voegen, maar om er het Evangelie te prediken.

Op dringende uitnoodiging openden wij die zaal, sprekende naar aanleiding van Joh. 7: 37—39 als kenschetsing van wat met de stichting van dit lokaal werd beoogd.

Een groote en schriftuurlijke schare (zie 1 Cor. 1: 26) was opgekomen. Br. Jonker van Meppel, met zijn zanggezelschap overgekomen, luisterde de Samenkomsten op door de uitvoering van meerstemmige liederen.

Na een half uur pauze begon de tweede bijeenkomst met genoodigden, bij welke noodiging de B.B. Mark. 14: 13 tot maatstaf hadden gediend. Onder het genot van koffij, koek, sigaren etc. werd onder gebed, lied en toespraak het overige van den avond gezellig, en naar wij gelooven, gezegend doorgebracht.

Zegene de Heer deu arbeid der broeders aldaar, en waar sommigen hunner reeds kwamen tot de gehoorzaamheid des doops, leide Hij hen ook tot de gemeenschap der heiligen naar de orde Gods.

SNEEK. J. HORN.

Advertentiën.

SNELPERSDRUK VAN J. J. WIARDA, TE SNEEK.

No. 37. 1 Juli 1884. 3de Jaargang.

DE CHRISTEN,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10

Bijdragen en Ingezonden Stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: H. Z. KLOEKERS, te Nieuwepekela.
Adres voor Administratie: J. HORN te Sneek.

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.50
Elke regel meer. . . . . „ 0.05
Groote letters naar plaatsruimte.

EENE STUDIE.

Vervolg.

Rom. 1: 1—7.

In Rom. 1 : 1 lezen wij, dat Paulus, de man, die zeggen kon Hand. 23 : 1. „Mannen, broeders, ik heb met alle goed geweten voor God gewandeld tot op dezen dag;" Hand. 26 : 4, 5 : „Mijn leven van mijne jonkheid af aan is onder de Joden bekend; zij weten, dat ik naar de bescheidenste sekte van onzen godsdienst als een farizeër geleefd heb;" Hand. 26 : 9 : „Ik meende waarlijk bij mijzelven, dat ik tegen den naam van Jezus van Nazareth vele wederpartijdige dingen *moest* doen, hetwelk ik ook gedaan heb," — wij lezen hier, dat deze Paulus van een tegenstander en vervolger een *dienstknecht* van Jezus Christus geworden is, ja, dat hij een geroepen Apostel of Gezant van Christus was, geworden om het evangelie van God te verkondigen. Wij kunnen deze geschiedenis zijner roeping in Hand. 9, 22 en 26 lezen.

Maar *een geroepen Apostel* is dat, wat men wel eens een *inwendig* geroepen Apostel noemt?

Maar *inwendige roeping*, die uitdrukking begrijpen wij niet. Ook lezen wij haar niet in onzen bijbel. Wij meenen, als iemand geroepen wordt, dat het geroep altijd van buiten komt. Luistert men naar dat geroep, denkt men er over na, besluit men om die roepstem gehoor te geven, en te doen of te laten, datgene, waartoe men geroepen wordt, dat is iets anders dan het roepen zelve, dat is eene werkzaamheid der ziel, die bewijst, dat men dat roepen gehoord heeft en door nadenken tot gehoorzaamheid geleid werd. Zóó iets kunnen wij begrijpen, en zóó werd ook Paulus geroepen; en gelijk hij eerst met een goed geweten voor God gewandeld, en later in onzekerheid, met twijfelingen en prikkels in het geweten, gemeend had Gode eenen dienst te doen, door tegen Jezus van Nazareth te strijden, zoo heeft hij later, toen hij de noodige bewijzen ontvangen had, dat Jezus van Nazareth waarlijk de Christus was, terstond zijne twijfelingen laten varen, is hij die openbaring gevolgd, en kon hij vervolgens zeggen, Hand. 26 : 19 : „Daarom, o Koning Agrippa! ben ik dat hemelsch gezicht *niet ongehoorzaam* geweest." Hij werd dus *geroepen*, om zich af te zonderen, en hij *deed* het, — hij zonderde zich af, om in dat evangelie Gode dienstbaar te zijn.

Maar *evangelie*, — wat is dat?

Het woord evangelie beteekent goede of blijde boodschap, en elke goede, verblijdende boodschap wordt in de Grieksche taal *evangelie* geheeten, verg. bijv. 1 Thess. 3: 16. Hier echter wordt *de blijde boodschap van God* vs. 1, *van Zijnen Zoon* vs. 3 er mede bedoeld.

Wat is de inhoud van deze blijde boodschap?

In vs. 2 worden wij verwezen naar hetgeen God *beloofd* had door Zijne profeten, in de heilige Schriften, en het evangelie hier bedoeld is dus òf eene blijde boodschap overeenstemmende met hetgeen God door de profeten beloofd had, welke belofte ook nu weder werd herhaald, òf wel de blijde boodschap, dat God, hetgeen Hij door Zijne profeten beloofd had, *thans had geschonken*. Dit laatste wordt door Paulus bedoeld.

Wat was het dan dat God door Zijne profeten beloofd en thans geschonken had?

De eerste belofte lag opgesloten in het oordeel, dat God over de slang had uitgesproken Gen. 3: 15. „Ik zal vijandschap zetten tusschen u en deze vrouw, en tusschen uw zaad en haar zaad: datzelve zal u den kop vermorselen;" derhalve, dat de kop van den listige Gen. 3 : 1, die de vrouw bedrogen had vs. 13, vermorseld zou worden. List en bedrog en hare droevige gevolgen zouden overwonnen worden, en plaats maken voor waarheid en recht en hare gezegende vruchten.

Aan wie werd deze belofte gedaan?

Aan Eva en haar zaad; derhalve aan Eva en *alle* hare nakomelingen, dat is, *aan alle menschen*, dewijl Eva *de moeder aller levenden* is. Immers, gelijk zij als moeder aller levenden gezondigd heeft, zoo heeft zij ook als moeder aller levenden de belofte ontvangen.

Is die belofte ooit herroepen?

Nergens.

Is zij ooit in omvang verminderd?

Evenmin als zij vermeerderd kon worden, omdat in die belofte *alles* lag opgesloten, waaraan de mensch behoefte had, evenmin kon zij verminderd worden, omdat geen mensch aan iets minder genoeg zou gehad hebben.

Is zij dan misschien tot zeker getal beperkt geworden?

Daar zijn, die dit beweren, en meenen, dat de heilige Schriften zulks leeren, dewijl deze van de verkiezing van Israël uit de volken spreken, en deze voor hen een beeld is van de verkiezing van een geestelijk Israël uit Joden en Heidenen, waartoe sommige uitdrukkingen des N. Test. aanleiding schijnen te geven.

Maar verondersteld, dat die opvatting en uitlegging zuiver ware, is het dan nog wel noodzakelijk om de verkiezing van Israël uit de volken tot schade en verwerping dier volken uit te leggen? Of zou de verkiezing van Israël dien volken ten zegen kunnen zijn, zoodat de belofte aan de moeder aller levenden er dezelfde en allen omvattende kon blijven? Als God Abraham roept uit Ur der Chaldeën, met de belofte, dat Hij hem tot een groot volk wil maken, voegt Hij er dan niet aan toe: „En in u zullen *alle geslachten des aardrijks* gezegend worden," Gen. 12: 3, zoodat Abraham en zijne nakomelingen niet verkozen schijnen te zijn tot verwerping — maar veeleer om een middel te zijn tot behoud van anderen?

Wordt hierover door de profeten anders gesproken?

Wij herinneren het ons niet.

Indien dus door sommigen beweerd wordt, dat de verkiezing van Israël een beeld is van de verkiezing van een geestelijk Israël, is dan dat geestelijk Israël ook niet verkozen om de anderen ten zegen te zijn?

Ongetwijfeld!

Heerlijk evangelie van God! dachten wij bij ons zelven. Heerlijk evangelie van den Zoon van God, die wel geworden is uit het zaad van David en van Abraham, naar het vleesch, maar die zichzelven zoo gaarne *Zoon des menschen* noemde, en krachtelijk bewezen is *de Zoon van God* te zijn, naar den geest der heiligmaking, door zijne opstanding van den dood.

Zoo is dan werkelijk de dood, die door list en bedrog in de wereld gekomen is, overwonnen door de waarheid en rechtvaardigheid, die in Jezus Christus is. De in het vleesch verschenen Zoon van God heeft, in het vleesch, over alle leugen en bedrog van den verleider getriomfeerd. De kop van den vijand onzer zielen is vermorseld, al zijn in dien strijd ook de versenen van onzen Verlosser vermorseld geworden, omdat Hij niet anders dan door de vermorseling van zijne verzenen, dat is, niet anders dan door lijden in het vleesch, of gehoorzaamheid tot den dood toe, dengenen, die het geweld des doods had, dat is den duivel, den kop vermorselen kon. En moge Hij naar het vleesch uit het zaad van David, en alzoo *de Koning der Joden* zijn, aan wie Hij in de eerste plaats de blijde boodschap heeft doen brengen Luk. 24: 46, 47; daar zijn uit de Joden sommigen verkoren, die genade en het Apostelschap hebben ontvangen tot gehoorzaamheid des geloofs *onder al de Heidenen* voor zijnen naam. De belofte Gods aan Abraham: „In u zullen *al de geslachten* des aardrijks gezegend worden" is derhalve vervuld, en daarmede is ook vervuld de belofte, die God aan Eva, en in haar aan *al* haar zaad heeft gegeven.

Dienovereenkomstig waren dan ook de Romeinen tot gehoorzaamheid des geloofs, tot gehoorzaamheid aan den naam van Jezus Christus geroepen, en Paulus wenschte allen, die te Rome waren, en reeds in Jezus ge-

loofden, als *geliefden* Gods en tot *heiligheid geroepenen*, die genade en vrede toe van God, onzen Vader, en den Heere Jezus Christus, waardoor zij zich hunner roeping waardig zouden kunnen gedragen, en het doel dier roeping: de opstanding ter verdoemenis door de zonde ontgaan, en de zalige opstanding van Christus door heiligheid en gelijkvormigheid aan hem deelachtig zouden worden.

Wordt vervolgd.

EEN BRIEF UIT CHINA.

Het zij ons vergund onderstaanden brief, dien wij de verleden week uit China ontvingen, en uit het Chineesch in onze taal overbrachten, onzen vrienden ter lezing aan te bieden.

De schrijver er van was in het jaar 1860 te Shanghai, werwaarts hij gevlucht was voor de Tai-pings, en waar de ondergeteekende hem leerde kennen als een gegradueerde en hem als taalmeester in dienst nam.

Na eenigen tijd bemerkende, dat groote droefheid zijn hart vervulde, vraagde ik naar de oorzaak er van, en deelde hij mij mede, dat hij vernomen had, waar zijne vrouw, moeder en neef in de vlucht heen gedwaald waren, en zich sedert dien tijd schuil gehouden hadden; dat hij hen zoo gaarne wilde verlossen en bij zich hebben, maar geene middelen had om zulk eene reis te doen en hen met zich te voeren.

Vernomen hebbende wat die reis zou moeten kosten en hoelang zij zou duren, bood ik hem aan voor mijne rekening de reis te doen, en beloofde tevens, dat ik geen anderen onderwijzer zou zoeken vóór dat die tijd verstreken zou zijn.

De goede man scheen nauwelijks zijne ooren te durven gelooven, maar ik liet terstond alles voor zijne reis gereed maken, zoodat hij reeds den volgenden morgen vertrekken kon.

Nog binnen den bepaalden tijd had hij de zijnen gevonden en was hij naar Shang-hai terug gekomen, en ik smaakte het genoegen hun aller vreugde en dank te aanschouwen.

Ik wees hen echter bovenal op den Heer, en dat ik zelf groote vreugde smaakte hen weder vereenigd te zien.

Diep getroffen besloot Tsjeng spoedig daarop om ook dien God en Zaligmaker te dienen, die in het weldoen aan anderen zoo gelukkig kan maken.

Spoedig daarop volgden ook zijn neef, zijne vrouw, en moeder de voetstappen des geloofs in den Heere Jezus.

Toen ik in 1862 naar Che-foe verhuisde, wenschte de geheele familie met mij te gaan, en toen hun verlangen ingewilligd werd, begon Tsjeng met ijver in het Evangelie te arbeiden, stelde ik hem aan tot Evangelist, en was hij bij mijn vertrek uit China in 1865 in staat om de Gemeente te besturen, en haar verder in bloei te doen toenemen.

Ziedaar, eene korte beschrijving van den man, wiens brief hieronder geplaatst wordt, en van wien wij het photo, waarvan hij spreekt, gaarne eveneens eene plaats gunden, indien ons blad dit gedoogde.

Aan
den geëerden Voorganger Kloekers alsalsof ik in zijne tegenwoordigheid ware.

Ik heb uwen eigenhandig geschreven brief ontvangen en daaruit vernomen, dat gij te huis waart en den Heere dient, en de Gemeente bestuurt gelijk ook ik in China in den arbeid des Heeren werkzaam ben.

Hoewel wij malkander op aarde wel niet weder zullen ontmoeten, hoop ik toch, dat wij bij de wederkomst des Heeren, te samen de hemelstad zullen binnengaan. Dit is mijn oprecht verlangen.

Op dit oogenblik tellen wij hier in Tsingtsiou Foe ongeveer duizend gemeenteleden, die op 59 plaatsen, in de verte of in onze nabijheid wonen, en ik heb gedurende het verleden jaar geen oogenblik kunnen rusten.

Als gij de heerlijkheid wenscht te vernemen, die op onze Gemeenten in China rust, dan zal uw verlangen beter bevredigd kunnen worden door een paar dagen met den heer Jones om te gaan, dan dat ik u daarover zou kunnen schrijven; want hij is in Engeland, werwaarts hij verleden jaar, wegens ziekte, in der haast is vertrokken, en hij is tot nog toe niet terug gekomen.

Ik zend u hierbij eene photographie van mijn gezin. De middelste achteraan is mijne schoonmoeder, aan hare rechterhand staat mijne vrouw, en voor ons ziet gij onze vier dochters. De oudste is thans 22 jaar, en verleden jaar gehuwd. Haar man was lid van de Gemeente van Gedoopte Christenen te Tangtsiou Foe, en is een bedaard en edel man van 25 jaren en van goeden naam; thans is hij te Tsing-tsiou Foe in het hospitaal behulpzaam in de behandeling van zieken en gebrekkigen. De tweede is 18, de derde 15 en de vierde 11 jaren oud, en deze zijn allen nog te huis, om zich in het gebruik van den naald of in het lezen te oefenen. De drie laatsten hebben den doop nog niet ontvangen, maar ik zie verlangend uit, dat zij door haren omgang met de geloovigen (door den Geest des Heeren) bezield, en daarna eveneens gedoopt en in de gemeente opgenomen zullen worden. Amen. Ik hoop, dat gij voor mij en mijne huisgenooten zult blijven bidden.

Dit schrijven wordt eerbiedig aangeboden, en van harte wordt u vrede op uwe wegen, en oud en jong, geluk en zegen toegewenscht door

Uwen geringen broeder,
TSJENG U-YUN.

BRIEF AAN EEN BEPROEFDE, DIE DE BRON DER VERTROOSTING NIET KENT.

WelEd. Heer!

Sta mij toe u per brief mede te deelen, wat ik dezen morgen bij onze korte ontmoeting zoo gaarne aan het gezegde had willen toevoegen.

God regeert. — Van Hem ontvangen wij het leven, den adem en alle dingen. Zijn goddelijk bestuur gaat over al zijne schepselen tot in den kleinste bijzonderheden; immers geen haar valt van ons hoofd, dan naar zijn wil.

Rampen en smarten zijn gevolgen der zonde. — Ware dit niet het geval, zij waren niet bestaanbaar met het Wezen Gods, dat liefde is. Tegelijk zijn zij boden Gods. Zij hebben van Gods wege iets te zeggen. — Wat zij zeggen moeten, wij trachten te verstaan, opdat wij er vrucht van hebben. Ook al komen zij tot ons als oordeelen, straffen en kastijdingen Gods, zij beoogen des niettemin ons heil. Met al zijne menschenkinderen heeft God maar eene bedoeling n.l hunne redding voor tijd en eeuwigheid.

De mensch is verloren; hij verloor God, God verloor hem. Hij ontaardde van zijne bestemming, koos en wandelde in zijne eigene wegen, duizende wederpartijdige gedachten denkende, woorden sprekende en daden verrichtende tegen zijn Schepper en Weldoener, Wiens wil hij kende of kon kennen uit de openbaring Gods in de natuur, in het geweten, in de Heilige Schrift.

Behalve dat de zonde als *onreinheid* hem scheidt van den *Heilige*, is zij ook *schuld* voor den Rechtvaardige en maakt hem *strafbaar;* terwijl zij tegelijk de *macht* is onder welke hij gevangen is.

Zonder heiligheid geen geluk. God is de Volzalige, omdat Hij de Heilige is.

Wat wij noodig hebben om nu en eeuwig gelukkig te zijn is terugleiding tot God en tot onze bestemming: de verheerlijking Gods. Daartoe is noodig: wegneming van de *schuld* der zonde en ontheffing van de *macht* der zonde.

Zulks vermag Christus alleen; daarom heet Hij Zaligmaker, Verlosser. Daartoe moest Hij tot onzen toestand in gaan door menschwording, opdat Hij onze plaats zou kunnen innemen en onzen strijd strijden.

Hereeniging met God, voorwaarde tot geluk. Die hereeniging kan alleen van God uitgaan; de zonde als *schuld* en *overheerschende macht* was daartoe beletsel — Christus nam die beletselen weg — Hij droeg, verzoende en overwon de zonde.

Komen tot dien Verlosser is nu eisch en bede der liefde Gods. Een zich afwenden van de oude paden, een zich heenwenden in schuldbelijdenis tot Christus, maar ook: de geloovige omhelzing van het heil door Hem gewrocht en volkomen overgave van hart en leven aan dien Heiland, brengt ons, waar God ons wil hebben.

Om ons daartoe te bewegen laat God het Evangelie zijner genade prediken — werkt Hij door zijn Geest aan ons hart — klopt Hij bij ons aan door zegeningen en beproevingen.

Welgelukzalig allen, dien deze genade arbeid Gods niet wederstaan, die daartegen hunne harten niet verharden — maar zich laten leiden.

Worde de ervaring van Koning David de onze, als hij betuigt: 't Is mij goed, dat ik verdrukt geweest ben, want eertijds dwaalde ik, maar nu heb ik geleerd uwe geboden te bewaren. En vinde het woord van den wijsten aller Koningen (Salomo) in ons zijne bevestiging: Door de droefheid des aangezichts wordt het hart gebeterd.

Met heilbede voor U en de Uwen, Geachte Heer, *Uw. Dw. Dienaar,*
S. H.

Iets aangaande den arbeid der Gedoopte Christenen, onder de Hollandsche „Boeren” in Zuid-Afrika.

Ingevolge het bezoek der deputatie, van onze stamgenooten, de Transvaalsche „Boeren”, aan verschillende steden van ons vaderland, hebben deze nog al van zich doen spreken in de laatste dagen.

Wij achten, dat eenige mededeelingen betreffende den arbeid voor zielen en tot stichting van 's Heeren Gemeente door onze broeders in Transvaal, den lezers van de„ Christen” niet onwelkom zullen zijn.

In het jaar 1867 werd de eersteling onder de Hollandsche „Boeren” gedoopt, zekere J. D. Odendaals, die thans, sedert 1875 als geordend Evangelist onder de „Boeren” met ijver en toewijding, de waarheid Gods verkondigt, terwijl hij zijn bedrijf als „farmer” blijft uitoefenen.

Lang duurde het eer hij zijn arbeid met gunstige gevolgen mocht bekroond zien, doch het zou ook hier blijken, dat Gods woord niet ledig weerkeert, en dat op tranenzaad steeds een vreugde-oogst volgt.

Uit een brief van genoemden Broeder, opgenomen in „Der Wahrheitszeuge,” het orgaan der Duitsche Baptisten, ontleenen wij het volgende:

„Op den 20 Januari j.l. werd een broeder, D. S. de Wet genaamd, door den doop in de Gemeente opgenomen. U weet, deze persoon was de eerste, die door mij gedoopt werd; van daar, dat ik vóór dien tijd nog wel eenige zorg had; doch de Heer heeft ons in alles bijgestaan, zoodat alles in de beste orde toegegaan is. Tot onze vreugde had zich eene talrijke schaar van toeschouwers verzameld, om van deze bijbelsche doopsbediening getuige te zijn, aan welke wij nu de waarheid des doops konden bekend maken.

Onze tegensprekers zijn nu zeer verontrust en verbitterd. Zij schelden, spotten en vloeken vreeselijk, omdat het hun ditmaal niet is mogen gelukken onzen broeder van zijn voornemen af te brengen. Zij hebben hem met hopen bestormd, maar hij heeft manmoedig wederstand geboden, en hun eenvoudig gezegd, dat hij zich niet van dezen stap kon laten terug houden, dewijl het de wil van zijn Heiland was, Hem ook in den doop te volgen. Zijne vrouw is eveneens, na zijn doop zóó verbitterd, dat zij zich uitgelaten heeft, wel in staat te zijn, wanneer zij het kon, om haar man om te brengen.

Twee andere familiën hebben ons uitgenoodigd in hunne woningen vergaderingen te houden, dewijl zij tot het inzicht zijn gekomen, dat wij de bijbelsche leer hebben. Er zijn in die familiën vier zoekende zielen.

Terwijl ik dezen schrijf, komt een „Boer” 8 uren ver gereden, uit de Transvaal en wenscht gedoopt te worden. Zijne belijdenis is zeer bevredigend en in overeenstemming met Gods

woord. Het is zijne ernstige begeerte om zich bij eene Gemeente aan te sluiten, die op Gods eeuwige waarheid berust en niet roekeloos te werk gaat bij het aannemen van leden. Het is daarom ook volkomen naar zijn wil, dat wij, eer we hem aannemen, een onderzoek bij zijne naburen doen instellen, om te zien of hij daar door zijn wandel als een kind Gods bekend staat.

De Heer maakt zijn werk heerlijk onder ons en doet ons openbaar worden, door het werk van zijn H. Geest, en als hij werkt, wie zal het keeren. De duivel lastert en wendt allerlei pogingen aan ten kwade, maar onze hemelsche Vader zegent ons! Des Zondags worden in den laatsten tijd de vergaderingen zóó talrijk bezocht, dat onze huizen de hoorders niet kunnen bevatten.

Voorts moet ge weten, dat het onder mijne landgenooten zeer moeielijk valt om te arbeiden. Zij zijn over het algemeen wel in den Bijbel tehuis, maar daarbij hoogmoedig en in godsdienstzaken zeer eigenzinnig. Zij hopen zalig te worden, omdat zij de H. Schrift en de hoofdbeginselen des Christelijken geloofs kennen, en willen het niet erkennen, dat de mensch bij dit alles, tenzij hij wedergeboren en door Gods Geest vernieuwd wordt, nog verloren gaat."

Tot zoover de brief van br. Odendaals. Wij hopen en wenschen van harte, dat de arbeid onzer broederen in Transvaal nog rijke vruchten moge dragen, en dat zij door ons niet vergeten worden in de gebeden.

Gr. N. v. B.

SPURGEON'S GEBOORTEFEEST.

Donderdag, 19 Juni, vierde de algemeen bekende baptisten prediker, *Charles Haddon Spurgeon*, ook bij velen van ons Christen-volk om zijne leerredenen geliefd, zijn vijftigste jaardag.

Bij die gelegenheid was Spurgeon's Tabernakel overvol. Onder de aanwezigen zag men mannen van zeer verschillende richting. De 82-jarige lord Shaftesbury, die niet tot Spurgeon's gemeente behoort, nam het voorzitterschap waar. Door verschillende sprekers werden de verdiensten van den vermaarden predikant in het licht gesteld, en een hunner deelde mede, dat diens preeken reeds in 7 talen zijn vertaald. Een 54.000 gulden werd hem aangeboden, door zijn vereerders — klein en groot, rijk en arm — bijeengebracht.

Spurgeon werd met eindeloos gejuich begroet, toen hij opries, om voor de hem betoonde eerbewijzen te bedanken, maar de toejuichingen verdubbelden, toen hij mededeelde dat hij, evenals reeds met een vorige som van *f* 60.000 geschied is, het voornemen heeft de hem geschonken som ten deele te schenken aan de instellingen, die hij heeft gesticht of helpen stichten en die, onder trouwen zorg, groot, nuttig, bloeiend geworden zijn.

Duizenden, zoowel in Engeland als daar buiten, betoonden hun belangstelling, hun warme sympathie. Het feest verkreeg daardoor een algemeen karakter, te meer daar bladen van allerlei richting den onvermoeiden en werkzamen man tot onderwerp van hunne hoofdartikelen kozen.

Middenpunt van zijn arbeid is de reusachtige *Metropolitan Tabernacle*, waar de bij uitnemendheid populaire *Spurgeon* elken Zondagmorgen en avond voor zes tot zeven duizend menschen optreedt. Onvermoeid als hij is, treedt hij niet alleen des Zondags, maar ook op andere dagen op, zoodat men rekenen kan, dat hij geregeld twee honderd vijftig maal 's jaars het Evangelie des Kruises verkondigt.

Bij dit werk der prediking komt nog: in de eerste plaats zijn college tot opleiding van predikanten, waar reeds meer dan 600 jongelingen voor den dienst in 's Heeren wijngaard werden voorbereid; voorts de vereeniging voor colportage, zijn armenhuizen, de beide weeshuizen te *Stockwell* en het Zendingshuis te *Barmondsey*.

Welk een arbeid! En dat voor één man! *Spurgeon* is een man des geloofs en des gebeds. En zijne stichtingen staan daar als onwederlegbare bewijzen, dat God nog altijd een hoorder van het geloovig gebed is.

Let slechts op de duizenden guldens, die voor zijne inrichtingen noodig zijn. „Neem bij voorbeeld mijn weeshuis" — zoo zegt hij ergens — jaarlijks kost het mij f 120.000. Van die som is slechts f 17.000 door vaste inkomsten gedekt. Het overige komt geregeld in, als antwoord op mijn gebed. Ik weet niet waar ik van dag tot dag het geld van daan zal halen, en dan vraag ik er God om, en Hij zendt het mij. Met advertentiën, bedelbrieven en persoonlijke bezoeken, de gewone middelen om geld te verkrijgen, houd ik mij niet op."

„U geschiede naar uw geloof," dachten wij onwillekeurig bij het lezen dezer woorden.

Niettegenstaande dien veel omvattenden en rijkgezegenden arbeid is *Spurgeon* een der meest gevende schrijvers van onzen tijd. Zijne leerredenen alleen vormen in Engeland veertig dikke deelen, en de meeste dier toespraken zijn in onderscheidene talen overgebracht.

Spurgeon heeft niet wat men tegenwoordig noemt een geleerde opvoeding gehad. Funcke zegt dan ook: Men erkent ook heden nog in hem den *autodidact*, die door geen Schriftgeleerden, hoogleeraren, wijsgeeren en redenaars, maar onmiddelijk door Gods hand, gelijk eens Johanes de Dooper in de woestijn, is gevormd geworden. Men herkent in hem nog zonder moeite den man, die eens op een omgekeerde ton in de woeste heide tot het samengestroomde volk sprak. Hij geeft zich juist zooals hij te moede is, en kan zich gerust zoo geven, omdat zijn moed in geloovigen ootmoed rust. Een christelijke heldenmoed en een geheiligd zelfbewustzijn — „door Gods genade ben ik wat ik ben" — straalt over zijn gansche wezen. „Elke duim is een man" — heeft iemand van hem gezegd, en de indruk, dien ik, zegt Funcke, van hem ontving stemt met deze lofspraak overeen.

Zooals bekend is, begon hij reeds op zijn zestiende jaar het Evangelie te verkondigen en nu is hij reeds meer dan dertig jaren in Londen werkzaam, waar zijn invloed grooter is dan van eenig ander geestelijke.

Wat zeker opmerkenswaardig is: Men vertelt van hem, dat hij bijna geen vijanden heeft zelfs niet onder zijne ambtgenooten, die zijne overtuigingen volstrekt niet kunnen deelen. „De vriendelijkheid, de hulpvaardigheid, de sympathie, die ik van geestelijken van iedere geloofsbelijdenis ondervond" — zoo getuigd hij — „zijn bijna ongelooflijk. Orthodoxe en liberale predikanten wedijveren met elkander om mij bewijzen van vriendschap en waardeering te geven. Met elkaar kibbelen zij, maar met mij zijn zij op den besten voet."

Eenige jaren geleden heeft *Spurgeon* ons vaderland bezocht. Het kerkgebouw waar hij optrad was te klein om de duizenden hoorders te omvatten. Evenals elken Zondag in Londen geschiedt, moesten ook toen honderden menschen terug. Het thema van een zijner toespraken was: *„Jezus Christus was een billet der eerste klasse naar den hemel."* En toch moet niemand door deze min of meer plastische wijze van voorstelling zich ontsticht hebben gevoeld.

Zegene de Heer hem verder, en stelle Hij hem nog lange jaren tot een zegen voor zijn land en volk.

PSALM XCI.

Toen Rusland in het jaar 1812 met den inval der Franschen bedreigd werd, was ieder zeer verontrust; alleen prins Gallitzin niet. Zijne vrienden waren daarover verwonderd. Was hij een verrader van zijnen Keizer geworden? Onmogelijk. Aan zijne trouw was niet te twijfelen. In dit gewichtig punt van beslissing meende de vorst, dat het zijn plicht was, den Keizer met de rots bekend te maken, door welke hij in het gevaar rustig bleef. Hij verzocht om eene samenspraak; het werd hem toegestaan. Het naderen van den vijand was natuurlijk het eerste onderwerp van het gesprek; daarop, als nauw daarmede samenhangende, de toestand van den prins. De Keizer vraagde hem, waardoor hij zoo stil en rustig, gedurende den algemeenen schrik, was. De prins trok een kleinen Bijbel uit den zak en hield dezen den Keizer voor. Toen deze zijne hand uitstrekte om dien te nemen, viel de Bijbel op den grond en viel open op Psalm 91. „O, dat Uwe Majesteit deze plaats van toevlucht mocht zoeken!" zeide de prins, toen hij de woorden van den Psalm had gelezen. Zij scheidden van elkander. Een algemeene biddag werd uitgeschreven, en de geestelijke, die predikte, nam den 91 Psalm tot zijnen tekst. De Keizer, verrast, vraagde den prins, of hij de omstandigheden bekend gemaakt had, die bij hun gesprek waren voorgevallen. Hij verzekerde hem, dat hij er niets van gesproken had. Korten tijd later, toen de Keizer eenige oogenblikken over had en de noodzakelijkheid van eene Christelijke opwekking gevoelde, zond hij tot zijnen Kapelaan, opdat die hem in zijne tent uit den Bijbel zou voorlezen. Hij kwam en begon met Psalm 91. „Houd op," zeide de Keizer, „wie zeide u, dat gij dit zoudt lezen?" „God," antwoordde de Kapelaan. — „Hoe?" riep Alexander I uit. De Kapelaan ging voort. „Verrast, toen Uwe Majesteit tot mij zond, viel ik voor God op mijne kniën en smeekte Hem, mijne zwakke lippen te onderwijzen, wat ik moest spreken. Ik gevoelde, dat het gedeelte der Heilige Schrift, dat ik begon te lezen, mij duidelijk werd aangewezen. Waarom mij Uwe Majesteit in de reden viel, weet ik niet." De uitwerking hiervan was eene groote verandering in des Keizers gedrag, en de openbaring van een grooten ijver om de Heilige Schrift te verbreiden. In zijnen zak droeg hij altijd een papier, waarvan men den inhoud niet kende, en dat hij, zoo dikwijls hij een ander kleed aantrok, gewoon was daarin te steken. Men hield het voor een gewichtig document. Bij des Keizers dood bevond men, dat het Psalm 91 was. (DIEDRICH.)

HEILIGE EENVOUD.

Moeder ter linker en vader rechts,
Loopt klein Heineken tusschen hen beiden.
Vóór gaan de jongens en ook de knechts
En achter volgt Koo met de meiden.
En thuis is niemand dan oude Jaap;
Hij kan het alleen ook wel stellen:
„Een kip heeft gelegd en er blaatte een schaap"
Niet veel meer kan hij aanstonds vertellen.

Boer Govert gaat 's Zondags graag ter kerke:
In de week is het werken, soms zwoegen.
Daar zit eelt in die handen, als leer zoo sterk,
Van het spitten en kruiën en ploegen.
Al zit hij er warmpjes, die Govert-Boer,
En al heeft hij jongens en knechten,
Het niets doen is hem nog grooter toer,
Dan met klonten en kluiten te vechten.

Doch 's Zondags dan wordt er geen slag gedaan,
Op de groote, bedrijvige hoeve.
„'t Geeft mij vreugd, met de mijnen u op te zien gaan
Naar Gods huis, waar ook ik graag vertoeve!"
Zoo wint hij zijn booiën en menigeen
Is door *liefde* van *zonde* genezen,
En zei: „Als dan *uw* volk *mijn* volk is meteen,
Zou uw God *dan* mijn God ook niet wezen?"

Het werk der noodzakelijkheid is aan kant;
Nu kan elk zich klaren en kleeden.
De varkens zijn zat, en het vee is in 't land,
En alles is blijde en tevreden.
Nu opent boer Govert het heilig blad,
En leest van des Heeren wille,
Van Jeruzalem, die schoone stad! . . . .
Wat is het feestlijk stille!

Na 't brood des Levens het aardsche brood:
En 't ontbijt wordt genoeg'lijk genoten,
Het nieuwe koren staat groen en groot,
En heeft reeds zijn aren geschoten. —
Nu volgt er een dankend morgenlied,
Dat opstijgt uit blijde harten:
Wel, Govertboer, zeg mij, kunt gij niet
Den grootsten gebieder tarten?

De pijp wordt gestopt met geurig kruid,
En nu gaan de mannen eens kijken

Of de klaver tusschen de garst ontspruit,
En hoe reeds de mijkersen lijken.
Een uurtje, nu zal het kerktijd zijn,
Men hoort reeds een klokje kleppen:
„Kom, moeder en Koosje en Bet en Trijn,"
„Je moogt je wel zachtjes aan reppen!"

Daar komt de kleine Hein, en vraagt:
„Mag ik ook mee naar de kerke?"
Vader zegt: „Als jij je stil gedraagt,
Want je wilt zoo graag, naar ik merke!"
Het ventje springt nu van blijdschap op,
Maar de oude Jaap ziet het noode,
De doove Jaap met den grijzen kop:
Och, hij werkt haast niet meer voor den broode.

Midden door akkers bosch en wei
Leidt de weg naar het huis des Heeren;
De menschen komen van elke zij,
En niet éénen ziet men er keeren.
In het huis des gebeds zijn allen gelijk,
Waar de musschen hun nestje bouwen,
Waar het heil wordt verkondigd aan arm en rijk,
En de zwaluwen haar jongen vertrouwen.

De kerkklok luidt nog: en de organist
Doet den toon door de ruimte weergalmen—
Nu wordt er gelezen uit den Evangelist,
En dan zingt men van Davids psalmen;
Tot de leeraar op het platvorm staat
Om het Woord des levens te spreken:
't Is of er nu door de rijen gaat
Een heilig en heiligend teeken.

„Wie dorst heeft, die kome en drinke vrij!"
't Zevenendertigste vers, hoofdstuk zeven
Van 't vierde Evangelie, daar vinden wij
Onzen tekst voor deze ure beschreven!"
Dus opent de leeraar zijn vriendelijken mond
En heeft iets voor ouden en jongen,
En biedt het Water des levens rond,
Uit de Rots der eeuwen ontsprongen.

Klein Heineken zit naast moeke op den hoek:
Het jongsken is niets, heel niets bange,
Het kijkt zoo verstandig in moeders boek,
En de tijd valt in 't minst hem niet lange.
Maar hij zou zoo gaarne eens een teugje van
Dat heldere water proeven:
Hij heeft wat dorst, onze kleine man,
En hij moet nog een poosjen hier toeven.

„Wie dorst heeft, die kome en drinke vrij!"
Zoo laat zich de prediker hooren —
„Dat zegt hij zeker ook tot mij!"
En Hein stapt heel bedaard naar voren.
En zoo jeugdig, onschuldig als hij is,
Gaat hij vrij van het water drinken,
Dat door den leeraar geschonken is,
In wiens oog de tranen blinken.

Nu groet hem de kleine en stijgt weer af
Naar zijn plaats in de voorste banken:
In de gansche kerk is de stilte van 't graf,
En de prediker hoort men danken:
„Indien gij niet wordt aan dit jongsken gelijk,
Om *God* op Zijn Woord te gelooven,
Dan komt gij nimmer in 't Hemelrijk!"
Zoo zegt hij, „Gij komt niet Boven!"

En als de schare nu huiswaarts keert,
Beziet men het ventje nader:
Dat kind heeft den zin des Woords geleerd,
Het is wijzer dan allen te gader.
En Govert-Boer zegt: „Mijn Benjamin!
Hoe ben je daar wel toe gekomen?"
Heineken: „De dominé schonk het in,
En toen heb ik het ook maar genomen!"

Nu gaat Hein elken Zondag meê,
Des morgens met moeder en vader,
En zit zoo stil op zijn kleine steê;
En houdt de handjes te gader.
Klein Heineken weet nu van zijn moe,
Dat hij niet van zijn plaats mag loopen,
Hij houdt zijn mondje voorzichtig toe,
Maar het kinderlijk hartje blijft open.

(*Historisch*).

Doetinchem. J. OLDEBOOM.
(*Gron. Volksblad*).

GEDACHTEN.

Het is goed tevreden te zijn met hetgene wij hebben, niet met hetgene wij zijn.

MACKINTOSH.

De leugen valt alleen in den smaak van hen, die op haar gelijken.

SHAFTESBURY.

Het zwaard is slechts eene afschuwelijke flikkering in de duisternis, — het recht is een eeuwige lichtstraal.

VICTOR HUGO.

Gods bescherming kan niet zonder heiligschennis ingeroepen worden, dan ten behoeve van waarheid en gerechtigheid.

KOSSUTH.

GEMEENTE NIEUWS.

SNEEK. De Gemeente leed een gevoelig verlies in het afsterven van zuster de Jong, in het vorige No. per advertentie bericht.

Zij behoorde tot de keurbende van onzen kleinen kring. Zij was een van de oude garde, die meer dan 20 jaren de goede belijdenis in deze stad had beleden, en die alle stormen, die onze arbeid in dien tijd te verduren had, mede doormaakte en te midden van die pal stond. Zij had een hart voor de Gemeente en droeg hare belangen in den gebede steeds aan den Heer voor.

Zoo langen tijd zulk een zuster te hebben mogen bezitten is een weldaad, waarvoor wij den Heere dank verschuldigd zijn. Nu zij op 72-jarigen leeftijd, den 13 Juni, 's morgens 3 uur, het moede hoofd, als aan 's Heilands boezem ter nederlei, misgunnen wij haar de ruste niet. Wel doet het ons pijnlijk aan, dat dezelfde koorts (typhus), die onzen jeugdigen, onvergetelijken broeder de Vries wegnam, ook haar neêrvelde, na een hoogst smartelijk lijden, terwijl een harer dochters, mede een zuster der Gemeente, door diezelfde krankheid werd aangetast, doch herstellende is. Worde de Gemeente ook door dit lijden geoefend, opdat de vruchten van vrede en gerechtigheid door haar worden verkregen.

Met onzen arbeid in het door het Gemeente-bestuur ons afgestane schoollokaal, in een der achterbuurten dezer stad, maakten wij een aanvang door de oprichting eener Zondagschool, die reeds 59 leerlingen telt.

—

HOORN. De Gemeente heeft Pinksterfeest gevierd; niet slechts in de herdenking van wat eenmaal op dien grooten Pinksterdag te Jeruzalem plaats vond, maar ook, en wel zeer treffend, in de ervaring van de kracht van den Pinkstergeest. Die kracht werd in ons midden kenbaar in de verlevendiging van Gods kinderen, in de zuivering der Gemeente, en in de toevoeging van nieuwe belijders.

Reeds vroeger meldden wij, hoe uit het naburige Edam de „eersteling" tot den doop des Heeren was gekomen. Er waren daar echter meer br. en zr., die door herhaalde samenspreking tot de overtuiging werden geleid, dat ook zij deze weldaad niet dan tot hun eigen schade konden ontberen, weshalve zij hunne begeerte te kennen gaven, die weldaad in het midden der Gemeente te ontvangen. Satan echter wilde zulks verhinderen, en ook nu bleek hij listig te zijn, ja zich te veranderen in een Engel des lichts. Toen trad des Heeren Geest wonderlijk tusschenbeide, wierp de banier tegen hem op, en deed zijn snooden toeleg mislukken. De zaak is van te intiemen aard om die publiek mede te deelen, maar de wijze waarop de Bewaker van de poorten de hel toonde zijne Gemeente tegen haar te beschermen, was treffend en verkwikkend. Den tweeden Pinksterdag dan, werd een broeder en diens vrouw in ons midden gedoopt. Veel, onuitsprekelijk veel werd dien dag door allen van den Heer genoten.

Nog werden wij verblijd, naardien de jongste dochter van onzen br. ouderling zich voor den doop aanmeldde.

Wij bevelen de kleine kudde, zoo hier als te Edam, in de liefde en de gebeden der Gemeenten aan.

VARIA.

Iemand, die in Engeland door middel van het „Reddingsleger" tot bekeering gekomen was, had zich ook bij de onthouders-vereeniging aangesloten. Daar hij nu niet slechts door zijne onthouding, maar ook door het dragen van een blauw lintje in het knoopsgat van zijn jas, als lid dier vereeniging openbaar werd, moest hij nog al dikwijls zich verantwoorden, ook tegenover zich noemende christenen, die zijn ijver tegen sterken drank als iets eigengerechtigs beschouwden.

Eens verantwoordde hij zich aldus: „De onthouding op zichzelf zal niemand in den hemel brengen, maar het drinken wel velen in de hel, en daarom acht ik het mijn plicht te zijn, mij van alle bedwelmende dranken te onthouden.

CORRESPONDENTIE.

Daar de betaling van het abonnementsgeld van ons blad in Januari valt, en het alsdan in de beurs van menigen inteekenaar ook winter is, geven wij in overweging, nu reeds een halven jaargang verschenen is, de halve prijs, zijnde 65 cent, of het geheele bedrag f 1.30, *nu* te voldoen.

De laaggestelde prijs van ons blad gedoogt echter niet, dat men de onkosten van toezending korte. Elk der Voorgangers en correspondenten zal zich ook nu wel met de ontvangst en opzending willen belasten.

De brief uit Groningen kan niet geplaatst worden, omdat de naam van den schrijver of de schrijfster ons niet werd medegedeeld, en wij den geest van *zulk* schrijven niet mogen aanmoedigen.

RED.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Unie: door br. v. Beek van W. K. te F. *f* 1,00.

G. DE VRIES.

Voor de zending in China: door br. van Beek van zr. T. V. *f* 1,00; van Z. Groet te Berkhout *f* 7,05.

H. Z. KLOEKERS.

Advertentiën.

SNELPERSDRUK VAN J. J. WIARDA, TE SNEEK.

No. 38. 15 Juli 1884. 3de Jaargang.

DE CHRISTEN,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:	Bijdragen en Ingezonden Stukken	Advertentieprijs:
Per jaar, franco per post . . . . . *f* 1.30	WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,	Een tot vijf regels . . . . *f* 0.50
Enkele nummers . . . . „ 0.10	Adres: H. Z. KLOEKERS, te Nieuwepekela.	Elke regel meer. . . . . „ 0.05
	Adres voor Administratie: J. HORN te Sneek.	Groote letters naar plaatsruimte.

VERSLAG

VAN DE

COMMISSIE DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN IN NEDERLAND.

Geliefde Broeders in den Heer!

Wij staan weer gereed om, overeenkomstig de regelen onzer Unie, en ongetwijfeld ook naar de begeerte der broederen, eenig rapport te geven aangaande den loop der zaken meten de werkzaamheden in en door onze Unie in het afgeloopen tijdperk van Juni 1883 tot Juni 1884.

Vele bijzonderheden heeft uwe Commissie niet te vermelden. Van buitengewoon in het oog loopende zaken kan zij niet spreken, en dewijl de broeders, volgens hare overtuiging, allen wel, door middel van ons orgaan „*de Christen*," op de hoogte van zaken en gebeurtenissen, die in de verschillende afdeelingen onzer Unie plaats vonden, gebleven zijn, zal dit verslag uit den aard der zaak, slechts eene aanstipping van en herinnering aan reeds bij de Broederen bekende zaken kunnen zijn.

In weerwil van tegenwerking en verachting onzer beginselen staan wij nog in de kracht onzes Gods, en, wij mogen er bijvoegen, *gaan wij zachtkens vooruit in Nederland.* Dezen vooruitgang hebben wij waarlijk niet te danken aan de gunst van ons Christelijk volk, dat zich, aangaande de leer, nog op den bijbel beroept, of aan onzen bijzonderen ijver; maar wel aan onzen trouwen God, die zijne eigene waarheid wil handhaven en bevestigen in 't midden van eene bruischende volkenzee.

De beginselen, die wij mogen handhaven en waarmede wij God mogen dienen zijn — wij zijn er ernstig van overtuigd — uit God en op zijne geopenbaarde waarheid gegrond. Die beginselen steeds te handhaven in woord en in wandel zal oorzaak zijn, dat de Vader in den hemel in ons verheerlijkt wordt, en onze Heiland zal zijne belofte vervullen: „Ziet, Ik ben met U."

Moge weldra alles, wat nog onder ons gevonden wordt, dat niet is naar den aard van de door ons beleden beginselen of volgens de bedoelingen onzer Unie, uit ons midden verwijderd zijn. Worde de les van onzen grooten Meester steeds door ons allen in acht genomen, als Hij ons zegt: „Wie onder u de eerste zal willen zijn, zij aller dienstknecht," en de vermaning des Apostels: Door ootmoedigheid achte de een den ander uitnemender dan zichzelven, zij het brandpunt van ons streven. In zoodanige gemoedsstemming zullen wij ook het beste geschikt bevonden worden ter voortzetting van den

Arbeid,

waartoe God ons heeft geroepen, en waarvan wij nu, gelijk die in het afgeloopen tijdperk werd verricht, iets wenschen mede te deelen.

Vooreerst mogen wij er met dankbaarheid jegens God op wijzen, dat alle broeders, die een werkzaam aandeel hebben in den dienst des Evangelies, onder ons genadiglijk zoo werden gespaard, dat zij — misschien op kleine uitzonderingen na — gedurende het geheele afgeloopen tijdperk, hunne werkzaamheden ongestoord konden voortzetten.

Bij menige smartelijke teleurstelling, die de zonde nog zoo vaak veroorzaakt in deze wereld, mochten zij ook vele verkwikkende vruchten op de verschillende arbeidsvelden oogsten. Op de meeste plaatsen, waar door de broederen gearbeid werd, werd een grooter of kleiner aantal zielen voor den Heer gewonnen. Door verscheidene middelen trachtte men dat doel te bereiken, als: Openbare prediking, huisbezoek, Jongelings- en Jongedochters-vereenigingen, zondagscholen, catechisatiën etc. Ook werden in dit jaar weder Evangelische samenkomsten gehouden, onder leiding of medewerking der B.B. Kloekers, Horn, de Hart, Roeles en van Beek, en wel op de plaatsen: N. Pekela, Sneek, Steenwijk, Groningen, Deventer, Zutfen en Hengelo, c.a. Op al deze plaatsen werd terstond in meer of mindere mate, zegen op dien arbeid gezien. De krachtigste openbaring werd te Groningen en te Zutfen waargenomen.

Ook met de voor ons zoo heilige zaak des doops gingen de meeste Gemeenten, die tot de Unie behooren, in weerwil van bespotting en tegenwerking van verschillende zijden, langzaam vooruit. Het getal dergenen onder onze tegenstanders, die ons met betrekking tot den doop, met de H. Schrift of de geschiedenis pogen tegen te spreken, schijnt ook in ons land, evenals dat in andere landen gegaan is, gaande weg te verminderen.

Met onzen arbeid, door middel van de pers, gingen we weder als gewoonlijk voort, door de uitgaaf van ons blad „de Christen" en een „jaarboekje," benevens 10.000 traktaten, die vanwege de Unie gedrukt, en in de verschillende werkkringen verspreid werden.

„De Christen" onderging bij den aanvang van 1884 eene aanmerkelijke verandering, eenigszins van formaat, maar vooral van verschijning, die nu tweemaal per maand plaats heeft. Ook de inhoud heeft er, naar dat de Commissie heeft kunnen oordeelen. niet bij verloren.

Omtrent een verzoek van eenige lezers aan de redactie, dat het blad meer populair geschreven mocht worden, en eveneens omtrent een ander, waarin men meer vrijheid bij de opname van stukken wenschte in acht genomen te zien, heeft de Commissie gemeend afwijzend te moeten beschikken, om reden, dat h. i. voor het eerste geene motieven aanwezig zijn, en dat de inwilliging van het tweede nadeelige gevolgen zou kunnen hebben.

Het getal abonné's nam met dezen nieuwen jaargang eenigermate toe en bedraagt thans 461. Finantieel voordeel voor de Unie kunnen wij nog niet van het blad verwachten, waarschijnlijker is het, dat er uit de Uniekas nog wat zal moeten bijgepast worden, en hierbij moet dan ook nog in aanmerking genomen worden, dat al het werk, als: schrijven, corrigeeren, redigeeren etc., gratis verricht wordt. Dit verdriet den Broederen, die het werk verrichten, naar wij mogen vertrouwen, nu wel niet, maar toch wenschen wij door deze vermelding al onze gemeenteleden op te wekken om ijverig behulpzaam te zijn in 't verzamelen van inteekenaren op ons blad. Alle leden der Gemeenten hebben hierin eene roeping te vervullen. De uitgaaf van het blad is ook een werk der *Gemeenten*, waaraan alle leden, naar de hun vergunde krachten en gaven, moeten medewerken. Zij zenden in het blad een prediker de wereld in, die op verschillende plaatsen, waar onze woorden anders niet gehoord zouden worden, tot het Nederlandsche volk spreekt.

Doch genoeg hiervan. De broeders mogen mij deze uitweiding vergeven. Alleen zij nog gezegd, dat ik bij die uitweiding al de criticussen uit het oog heb verloren!

Van het jaarboekje werden 1000 Ex. gedrukt, maar met veel inspanning konden slechts 710 Ex. verkocht worden; de overigen zijn onder de Gemeenten verdeeld.

Laat mij nu nog iets zeggende aangaande de

Statistiek.

Het getal Gemeenten, die definitief tot de Unie behooren, werd met één vermeerderd n.l. die te Heeg, terwijl wij van de Gemeente te Valthermond, die reeds ten vorigen jare opname in de Unie heeft aangevraagd, maar toen nog geene rechtspersoonlijkheid bij den Staat had verkregen, nu ook bericht ontvingen, dat zij dat recht bij resolutie van Z. M. den Koning heeft verkregen, benevens eene herhaling van hare aanvraag bij de Unie, — weshalve wij achten, dat in deze verg. aan-

gaande hare toelating zal kunnen beslist worden.

Volgens de statistiek der leden, opgenomen in het jaarboekje en loopende tot 31 October 1883, was er toen bij de gezamenlijke Gemeenten der Unie eene vermeerdering van ledental van 51 personen. Voorts werd nog te Hoorn eene Gemeente gevormd, die op genoemden datum 11 leden telde. Sedert dien tijd hebben weder op verschillende plaatsen doopsbedieningen plaats gehad, maar, helaas, ook uitsluitingen van leden, wegens onchristelijken wandel.

De lokaliteiten op ons arbeidsveld werden met 2 vermeerderd. Te Zutfen, waar br. Roeles arbeidt, werd op den 14 December des vorigen jaars een alleszins doelmatig lokaal voor Evangelisatie geopend, en op den 27en dierzelfde maand mocht de jeugdige Gemeente te Heeg hare nieuwe kapel, in 's Heeren naam, voor hare werkzaamheden openen. Mogen beide lokalen als vischnetten zijn, waarin nog vele goede visschen voor Jezus worden gevangen!

Ons blijft nu nog over om iets aangaande

De finantiën

te zeggen. Wij moeten al terstond beginnen met de opmerking, dat wij door gemis van de noodige fondsen niet altijd konden uitvoeren, wat wij wel, ter bevordering van de zaak des Heeren, wenschten te doen. De plaatselijke behoeften in de meeste Gemeenten zijn over 't algemeen zoo vele, dat er, naar het blijkt, nog weinig ten bate van de Unie-kas kon gedaan worden. Wanneer wij echter, met inachtneming van de nederige positie in de maatschappij van de meesten onzer Gemeenteleden, de lijsten der liefdegiften, die tot bijzondere doeleinden, buiten den eigen kring der Gemeente, gegeven zijn, nagaan, (zie „de Christen") dan blijkt het ons toch, dat, ook terwijl er nog menig offer gebracht werd, waaraan geene publiciteit gegeven werd, de offervaardigheid nog wel aanwezig is. Hierover verblijden wij ons, want bij gemis daarvan zou God ons ook niet kunnen zegenen.

Aan het einde des vorigen jaars werd uwe Commissie aangenaam verrast door eene aanzienlijke gift groot 625 Roebels nominaal, door den gever, die alszoodanig onbekend wenscht te blijven, bestemd tot stichting van een fonds ter ondersteuning van behoeftige weezen onzer Unie. De Commissie stelde het beheer dier gelden voorloopig in handen van br. Kloekers, die bereidwillig op zich nam, die gelden op de voordeeligste wijze te beleggen, en de opbrengst der procenten, zoolang er nog geene weezen onder ons te verzorgen zijn, telkens bij het kapitaal te voegen. — Zoo heeft dan God reeds voor onze weezen gezorgd, eer ze er nog zijn!

Over dat gemis van weezen verblijden we ons; niet omdat we daardoor verschoond worden van het heerlijke werk van weezenverpleging, want daartoe is buiten onze Unie nog genoeg te doen, maar wel omdat onze broeders en zusters bewaard bleven, zoodat hunne kinderen nog geene weezen werden. Wij hopen, wanneer de weezenverpleging ook onder de rubriek van de werkzaamheden der Unie zal moeten opgenomen worden, (wat elken dag kan voorkomen) dat uwe Commissie dan ook genoegzame, bereidwillige harten en handen zal vinden onder onze broederen, om hare handen in die zaak te steunen.

Hoe zij in die zaak handelend optreden zal, zal eerst dan kunnen besproken worden, wanneer zij er voor geplaatst wordt.

Ten slotte moge nog deze bede eene goede plaats vinden in de harten der broederen.

Laat ons elk in het bijzonder met ijver en ernst iets trachten bij te dragen, niet slechts tot uitbreiding onzer zaak en verspreiding onzer bijzondere beginselen, maar vooral ook tot behoud van de éénheid des geestes door den band des vredes, want daarop rust de belofte, dat de God des vredes met ons zijn zal, en die met ons zijnde, zullen wij in zijnen naam kloeke daden doen.

Vele geloovigen in den lande zijn overtuigd, dat onze beginselen naar Gods woord zijn, doch velen vertrouwen onze zaak, bij de vele uiteenloopende zaken op christelijk gebied nog niet, en missen daarmede ook den geloofsmoed om zich beslist aan onze zijde te scharen. Nu is het onze roeping om door ernst en liefde, eerlijkheid en trouw jegens elkander en jegens alle menschen, waardoor alleen eene flinke organisatie mogelijk is, het vertrouwen van de geloovigen buiten ons, te winnen.

Onze Unie zij een reddingsleger, dat, met de haar ten dienste staande middelen getrouw winst doende, voor duizenden ten zegen wordt!

God schenke ons allen daartoe veel genade en licht des H. Geestes!

N. VAN BEEK,
Secretaris.

Wat is de oorzaak van de gedurige verdeeldheid onder de kinderen Gods, en hoe kan die weggenomen worden?

Ten allen tijde is de gedachte aan liefde, vrede en eendracht den menschen aangenaam geweest, en wisten zij tevens, dat die eene noodzakelijke behoefte waren voor geluk en voorspoed. Reeds onder het Oude Verbond zong de Psalmdichter: „Ziet, hoe liefelijk is het, dat broeders ook samenwonen......... Want de Heere gebiedt aldaar den zegen en het leven tot in der eeuwigheid." Het is ook eene zeer eenvoudige waarheid, dat eendracht macht maakt, die ook zonder kennis van God verstaan kan worden. De Romeinen begrepen het, hoewel zij heidenen waren, getuige hun spreekwoord: *Verdeel, en heersch.* Zij wisten zeer goed, dat zij met vereenigde krachten eene macht bezaten, waarvoor schier alles bukken moest, en ook, dat er niet beter veroveringen konden gemaakt worden, dan door verdeeldheid te zaaien in andere landen. Ook onze Heer zegt: „Een koninkrijk, dat tegen zich zelf verdeeld is, wordt verwoest," en vermaant daarom gedurig Zijne discipelen als burgers van het koninkrijk der hemelen, dat zij elkander zouden liefhebben, ja, dat zij één zouden zijn.

En hebben nu de kinderen Gods aan die vermaning gehoor gegeven, omdat ook zij de gegrondheid er van verstonden? Helaas neen; integendeel heerscht er over het geheel nergens meer verdeeldheid dan in het christelijke kamp, en wordt daar op droevige wijze de waarheid bevestigd van 's Heeren woord, dat de kinderen dezer wereld voorzichtiger zijn dan de kinderen des lichts in hun geslacht. Ondervinden dan de „kinderen des lichts" niet de treurige gevolgen hunner voortdurende oneenigheden? Zien zij niet, dat hunne kracht daardoor tegenover eene vijandige wereld verlamd, dat hun eigen vrede en geluk vernietigd, en zelfs hunne gemeenschap met den „Vader der lichten" er door verstoord wordt? En waar zij dit alles ondervinden, trachten zij daar niet om tot eenheid te komen, al was het alleen uit eigenbelang? Men zou zeggen, dat dit een natuurlijk gevolg moest zijn, maar in plaats daarvan, ziet men hen in hunne, reeds voor het eenvoudig menschelijke oog zoo duidelijk zichtbare dwaasheid volharden.

Wat is hiervan de oorzaak?

Wij zouden hierop het korte, maar afdoende antwoord kunnen geven: De zonde; want was *die* er niet, dan zouden al de treurige dingen niet voorvallen, die wij nu zoo dikwijls zien gebeuren. Laat ieder kind van God dus de zonde bestrijden en het kwaad is bij den wortel aangetast en zal spoedig uitgeroeid zijn.

In het algemeen is dit zeker waar; maar wij mogen toch veronderstellen, dat ieder christen in zijn hart met de zonde gebroken heeft en evenwel houdt de onderlinge verdeeldheid niet op.

Als reden hiervan zouden wij, naar 't ons voorkomt, kunnen opgeven, dat de christenen het hoofddoel hunner roeping uit het oog verliezen, welk hoofddoel toch zeker de verheerlijking van God is.

Er is bijv. eene zaak, die door eenige christenen gedaan zal worden. Zij komen samen om met elkander te overleggen, welke de wijstte weg is, om die zaak aan te vatten, maar nu loopen hunne beschouwingen nog al uiteen. De eene denkt, dat het zóó moet gebeuren, om die en die redenen. Een tweede meent, dat de beschouwing van no. 1 in zekeren zin waar is; maar 't komt hem toch beter voor om het anders te doen, want dan zullen zij dit en dat gevaar ontkomen. Een derde is weer voor wat anders, en de slotsom is, dat het werk tot verheerlijking van den Heer niet uitgevoerd wordt, niet, omdat de personen niet aanwezig waren, niet, omdat zij de middelen niet bezaten, maar omdat zij hunne eigene zienswijze voor de alleen ware hielden, omdat zij meenden, dat alleen overeenkomstig hun oordeel de Heer verheerlijkt kon worden, of, kortweg gezegd, omdat zij zich zelven voor even onfeilbaar hielden als de Paus, en even goed als hij, van anderen eischten, dat zij in ootmoed zouden doen, wat zij zeiden.

Maar dat bedoelden zij toch niet, dat *wilden* zij niet eens; 't was alleen hunne vurige begeerte, dat de naam des Heeren verheerlijkt zou worden, en dat kon onmogelijk, als het ging zooals de anderen wilden, want zie eens, 't was immers zoo duidelijk als de dag, dat het dwaasheid zou zijn, zooals no. 1 het voorstelde of zooals no. 2 praatte. Neen, nog liever niets gedaan, dan verkeerd.

En niet alleen in zaken, maar ook in wat genoemd wordt: de leer, verschillen de gedachten dikwijls, en op dit punt zijn de christenen gewoonlijk het onverdraagzaamst. Het geldt hier immers niet hunne eigene eer, maar die des Heeren. Voor zich zelven zouden zij niet zoo opstuiven, zouden zij de broeders de wet niet zoo durven voorschrijven; maar de verheerlijking van den Heer gaat hun boven alles en hunne zienswijze is volgens de Schrift, derhalve ....

Zouden zij echter op die wijze de waarheid niet verdedigen met wapenen, harer onwaardig, en alles behalve het beeld vertoonen van Hem, dien zij zeggen hun God te zijn?

Ook ontstaat er zeer licht verdeeldheid, doordat de christenen eene zekere voorliefde hebben voor personen of zaken, zoodat daardoor, hoewel zij het zich niet bewust zijn, de verheerlijking van den Heer niet boven aan staat, maar die van dezen of genen persoon of zaak. Een zeker Duitsch versje zegt:

„Waar Gods helder licht de zijnen
Zal beschijnen,
Moeten vrije oogen zijn."

Vrije oogen zijn oogen, die niet door het een of ander gedwongen worden om in eene bepaalde richting naar een zeker punt te zien, iets, dat altijd het geval is, wanneer er in het hart eene zekere voorliefde voor het een of ander is. Het is dan onmogelijk om zuiver te denken en te oordeelen, en er moet wel eene botsing komen. Al was het alleen om de treurige gevolgen van zulk eenen toestand des harten, en niet om den toestand zelf, die toch zeer onzuiver is, en in 't geheel niet overeengebracht kan worden met „reinheid des harten," waaraan het „zien" van God, van Zijn wil, van Zijn wezen beloofd is, dan nog zouden de kinderen Gods hebben te waken en te bidden, opdat Satan hen niet bedriege, terwijl hij bekleed is als een engel des lichts met den mantel der broederlijke liefde of van liefde voor de zaak des Heeren.

Ieder onpartijdige kan echter wel zien, dat in geen van al die gevallen de verheerlijking van den Heer bij de christenen bovenaan staat. Zij meenen het wel, maar die meening speelt hun parten en Satan bereikt zijn doel: het werk tot verheerlijking des Heeren wordt niet uitgevoerd; de verwijdering tusschen de broeders is bewerkt. Wanneer de meeningen verschillen, over welke zaak ook, dan hebben de kinderen Gods zich wel te onderzoeken of de schuld ook aan hen ligt, en met verdubbelde waakzaamheid op hun post te staan, opdat het den booze niet gelukke een geest van bitterheid in hunne harten te zaaien en zoodoende beroerte te maken.

Het is dus duidelijk, dat het in ieder geval de zonde is, die de verdeeldheid in het leven roept. Door de zonde zijn de menschen verduisterd in het verstand, en als zij Hem hebben leeren kennen, die het eenig ware, maar ook genoegzame licht is, laten zij zich

dikwijls diets maken, dat hun licht toch Gods licht is, en daarom dat van den broeder, rond-uit gezegd, uit den booze. En dan hebben zij geen medelijden met den broeder, die „zoo verkeerd" ziet; ja, zij zeggen dit wel; het behoort immers zoo; maar het is niet dat medelijden, dat tracht hem terecht te brengen; neen, 't is een geheel andere soort; 't uit zich in verontwaardiging over zulk eene dwaasheid, over zulk eene beschouwing van God, over zulk eene vooringenomenheid, en wij meenen, dat zulk een geestestoestand niet uit God, en dus zondig is.

Kan deze toestand nu niet ophouden? Moeten de kinderen Gods altijd verdeeld blijven?

Wij hebben wel eens hooren zeggen, dat alles, wat God van ons vraagt, ook mogelijk is, want dat Hij anders onrechtvaardig zou zijn, door het van ons te eischen. Als Hij dus den menschen toeroept: „Bekeert u, want het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen," of: „Wendt u naar Mij toe en wordt behouden," dan sluit dit de veronderstelling in zich, dat de mensch zich bekeeren *kan*, dat hij zich tot God wenden *kan*. Door de predikers van het Evangelie wordt dit met allen ernst aan de wereld verkondigd; zij voegen er bij, dat het juist het oordeel der menschen uitmaakt, dat zij kunnen, maar niet *willen*; dat zij wel *zeggen* te willen, maar het niet waarlijk *meenen*; dat zij allerhande voorwendsels hebben om den hun gestelden eisch te ontkomen, maar dat deze voorwendsels hun het eeuwige verderf berokkenen etc. Al deze dingen worden met de noodige klem aan de menschen voorgehouden. Zien wij nu deze Evangelieboden onderling verdeeld, wat volgt dan daaruit? O. i. niets minder, dan dat zij den Bijbel lezen voor anderen, met name de onbekeerden, en geen acht geven op hetgeen hun Heer van hen vraagt, n.l.: „*Ik wil, dat zij één zijn.*" Deden zij dat, en woog hun dat op de ziel, zooals zij de behoefte aan bekeering aan onbekeerden prediken, voorwaar, ook dit zou niet langer eene onmogelijkheid zijn, evenmin als het gaan tot den Heer voor dengene, die tot hiertoe den weg der zonde bewandelde. En even als het niet gehoor geven aan de roepstem Gods tot bekeering den natuurlijken mensch tot verderf is, evenzoo brengt het wederstaan van den Geest Gods, en geen acht geven op 's Heeren vermaning tot eenheid, den vloek over de kinderen Gods. Zij kunnen er stellig op rekenen dat, waar zij in verdeeldheid leven, zij hunnen eigenen zielen schade aandoen, en bovendien van onberekenbaar nadeel zijn voor het koninkrijk Gods, al maken zij zich zelven ook diets (en het hart is zoo arglistig) dat *zij* onschuldig zijn, en dat het de anderen zijn, die het doen.

Er rust eene zware verantwoording in dezen op hen, die zeggen met den Geest Gods bezield te zijn. Het gaat niet aan, den menschen toe te roepen om te vluchten uit het rijk des boozen, en te komen tot het koninkrijk van den Zoon van God, een rijk van liefde en vrede, en wanneer zij dat gedaan hebben, ze te brengen in een oord van twist en verdeeldheid. Waarlijk, ook hiervan hebben zij rekenschap te geven.

Het is dus waar, dat er eene mogelijkheid moet bestaan om tot eenheid te komen. Maar de weg daartoe?

Wij herinneren ons eens een woord te hebben gelezen van een zeker schrijver: „Daar is maar één weg, die naar God leidt: nederigheid; alle andere paden voeren van Hem af, ook al waren zij bezaaid met alle mogelijke deugden." En evenals er maar één weg is, die naar God leidt, alzoo is er maar één weg tot ware eenheid, en dat is dezelfde weg: nederigheid. Als de eene zich verheft op zijn helder oordeel, een ander op zijne ervaring, een derde op zijne ontwikkeling, een vierde op zijne onbevooroordeeldheid, of ook wanneer het oog niet eenvoudig is, dan is er nooit of nimmer kans op samensmelting. Allen moeten komen met de verheerlijking van God voor oogen *en die alleen*, om het even of zij zelven er op gaan of er onder, of zij geëerd worden door de menschen (en wat beteekent eigenlijk die eer) of niet, of zij onder de christenen geliefd en geprezen worden of niet. De Apostel zegt, dat de liefde de band der volmaaktheid is. De kinderen Gods hebben den geest der liefde, den Geest Gods; zou de liefde ooit zich zelven of eigene eer zoeken? Hadden zij waarlijk dien Geest, die hun den weg wijst tot ware heerschappij, n.l.: „Zoo wie onder u zal willen groot zijn, die zij aller dienaar," en die hen „waarlijk vrij" maakt, dan zou Hij hen zeker in al de waarheid leiden, in welke zaken ook, en de heerlijkheid des Heeren zou op Zijne kinderen rusten. Zij zouden vrede hebben, vrede in hun hart, vrede onderling, een heilige, onverstoorbare vrede.

A.

UIT LEVENSGEVAAR GERED.

Br. *Roeles*, werkzaam in het evangelie te *Deventer* en *Zutfen*, is in den nacht van 24 Juni, met zijne vrouw en vier kinderen door den Heer, uit een groot levensgevaar gered.

Zijne vrouw werd, door de onrust van het jongste kind wakker, en zag, tot hare ontzetting, dat hunne niet te groote slaapkamer in volle vlam stond. „Man, de kamer staat in brand!" was haar angstgeroep, en br. Roeles was het bed uit eer hij het wist, om hunne kinderen aan de vlammen te ontrukken. De bedgordijnen brandden, alsook de dekens; en de kinderen, door de hitte wakker geworden, riepen om hulp. Één voor één grijpt hij ze uit hun bed, en zijne vrouw bluscht zijne kleederen, die dan weer vlam hadden gevat. Tot roem van de trouw des Heeren heeft hij ze alle vier in veiligheid gebracht; slechts één hunner werden eenigermate de haren verzengd.

Hoe blijde waren zij, dat hunne kinderen waren gered. Een niet gewoon gevoel van dankbaarheid kwam daardoor in hun gemoed. Door behulp van buren was men de vlam spoedig meester, zoodat de brand zich alléén tot de slaapkamer heeft bepaald. Maar toen zij van de ontsteltenis eenigszins waren bekomen, bevond br. Roeles, dat hij blaren op zijn rug en aan één der beenen had gekregen. Ware dit het ergste geweest, dan zou deze ramp zeer klein mogen genoemd worden. Neen, de gevolgen waren meerder. Zijne beide handen waren erg gebrand, evenals de rechterhand van zijne vrouw. De geneesheer, wiens hulp terstond werd ingeroepen, heeft die handen in een verband gebracht en voorspelde hun, dat de genezing nog wel wat op zich zou doen wachten.

Daar wij op 25 Juni te *Nieuwepekelà* onze Unie-vergadering zouden hebben, dacht br. Roeles aan de Broeders, die daar vergaderd zouden zijn, dit ongeval, maar vooral deze heerlijke bewaring te moeten mededeelen. 's Morgens, vóór dat de vergadering zou beginnen, kwam van zijne hand een klein gebrekkig geschreven briefje, waarin wij zijn' toestand konden lezen. Door dat zijne vingers waren gespaard, was het hem met moeite gelukt, ons deelgenooten te maken van zijn lijden. En dat werden wij terstond. Wij gevoelden, dat wij konden weenen met de weenenden. Br. Kloekers maakte, als President, in de vergadering bekend, wat br. Roeles met de zijnen was wedervaren, en het was den Broederen en Zusters aan te zien, dat zij medeleden. Het voorstel van den President, dat de Secretaris in naam der Unie-vergadering den beproefden Broeder en diens vrouw een brief van deelneming zou schrijven, vond algemeenen bijval; ook om bij dien brief eenige geldelijke hulp aan te bieden. De Penningmeester der Unie collecteerde terstond in de vergadering de som van *f* 19.54, waaraan later nog door eene zuster *f* 1.00 werd toegevoegd.

Later sprak ondergeteekende met den Secretaris af, om br. Roeles in de terugreis zelf te bezoeken, hem in naam van de Unie-vergadering een woord van bemoediging toe te spreken en hem het gecollecteerde over te reiken. Hieraan is door hem voldaan.

Br. en zr. Roeles zagen er zeer bleek uit, maar waren recht dankbaar voor de redding van hen en hunne kinderen. Zij verzochten mij om de Broeders en Zusters hunnen hartelijken dank te betuigen, en uitgebreider mededeeling te doen van hetgeen hun was wedervaren. De gemakkelijkste weg vond ik, om dit te doen door ons Blad; vandaar deze regelen.

Hoewel zij mij niet verzocht hebben om van hunne schade mededeeling te doen, ben ik zoo vrij aan de Broeders en Zusters bekend te maken, dat die nog 2/3 meer is, dan de genoemde hulpe. Verstaan wij: „wanneer één lid lijdt, dan lijden al de leden mede," dan koester ik de hoop, dat deze en gene hen nog wel eenig bewijs van broederliefde zal doen ondervinden.

H. D. H.

NOG NIET.

Johan 16 : 18. „Wat is dit dat Hij zegt: eenen kleinen tijd?"

Nog niet, mijn kind, nog langer onweersvlagen,
Een weinig langer nog in 't golfgebruisch,
Een weinig langer nog de pelgrimsreize,
En dan de zonneschijn in 't Vaderhuis.

Nog niet; Ik heb nog ver verdoolde schapen,
Die moet gij tot Mij roepen met geduld;
Nog niet; want ach, zij zwerven op de bergen,
Verkondig hun vergeving voor hun schuld.

Nog niet; want Ik heb vrienden die daar weenen;
Beur gij hen op in 's levens moeite en pijn;
En kranken, die op hunne sponden treuren,
Wil nog een weinig hun verpleger zijn.

Nog niet; gewonde, matte harten bloeden,
Leer hun te zingen psalmen in den nacht;
Nog niet; want weezentranen vloeien vele;
Hen vriendlijk naar het reddingshuis gebracht.

Nog niet; zoo menig zucht van dorst en honger,
Strooi uwe gaven uit met milde hand;
Uw Vader hoort het groot geroep der angsten
En zendt door U zijn boodschap rond in 't land.

Nog niet; want vreeslijk grijnzen kerkermuren
En schrille toonen dringen door de lucht:
Doch den gevang'nen moogt gij vrijheid roepen,
Uw liefde omvatt' hen tot den laatsten zucht.

Nog niet; want zie der hellen afgrond gapen;
Hoe storten zielen hooploos daar in neer!
Daar ginds staan Salems paarlenpoorten open;
Maak voor verloor'nen groot uw God en Heer.

In Jezus Naam naar stervenden gevlogen,
En spreek tot hen in Zijne gansche kracht.
Zal uw versagend hart dan niet bezwijken?
Houd slechts *nog maar een uurtje* met mij wacht.

Één uurtje nog! en dan de Koningskrone,
Der gouden harpen toon, de zegepalm,
Één uurtje nog! en dan het Hallelujah,
Der eeuwigheden lange, diepe Psalm!

Madame P. uit de Saëmann.

GEDACHTEN.

God wil, dat de mensch verzoekingen zal overwinnen. Jezus werd „door den Geest" weggeleid in de woestijn, om verzocht te worden van den duivel. Verzoeking sluit smart en gevaar in zich, en gij houdt van veiligheid en vrede. Welnu, gij moogt pogen wijzer te zijn dan God; gij moogt uit het werkelijke leven wegloopen, met zijn werkelijke verzoekingen en werkelijken strijd; gij moogt eene eenzaamheid rondom u scheppen en die vrede noemen. Het is ook vrede, maar — de vrede des doods. W. G. Elmslie.

Geen aflaat maakt zalig: de mensch moet van de zonde aflaten. Huss.

Het is meer vroomheid tegen de zonde dan tegen de menschen te strijden.

Erasmus.

Een hart voelt zich zelden eenzaam, wanneer het een nog meer eenzaam hart opzoekt, en, zich zelf vergetende, tracht, een nog meer ledigen beker in liefde te vullen.

Frances Ridley Havergal.

GEMEENTE NIEUWS.

HENGELO. Zondag 29 Juni was voor de Gemeente van gedoopte Christenen alhier een blijde dag. 's Namiddags 5 uur kwamen wij met eenige belangstellende vrienden en vriendinnen in het lokaal voor Evangelisatie alhier feestlijk bijeen, om, als naar gewoonte, onzen geachten voorganger den Eerwaarden Heer J. De Hart met zijn 37sten geboortedag geluk te wenschen. Ruim veertien jaren werkte hij in deze plaats en omstreken in de dienst van Gods koninkrijk, onder moeite en strijd, vijandschap en teleurstelling van de zijde van menschen, in de kracht van Hem, door wien ook Paulus alle dingen vermocht.

God zegende zijn werk hier in den achterhoek van Overijssel, zoodat vele zielen voor Jezus gewonnen werden, waarvan reeds een groot getal in de eeuwige rust is ingegaan, en hier eene Gemeente ontstond.

Die Gemeente betoonde door eene gemeenschappelijke gift hare erkentelijkheid aan haren voorganger, en onder het gebruik van eenige ververschingen, afgewisseld door gebeden en dankzeggingen, het voordragen van gepaste dichtstukjes, het spreken van een hartelijk woord als zegenwensch, en het zingen van eenige liederen, waarbij ook de zangvereeniging „Hallelujah" zich liet hooren, werd de avond genoeglijk en als in 's Heeren tegenwoordigheid door gebracht, zoodat wij, met verblijde harten huiswaarts keerden.

Spare de Heere onzen beminden Voorganger nog lange in ons midden tot een rijken zegen voor Gemeente en gezin: en alzoo tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk.

Wij verzoeken daarom de voorbede van allen, die bidden geleerd hebben, opdat hier nog een heerlijke oogsttijd moge aanbreken.

—

NIEUWEPEKELA. Waren wij eenigen tijd geleden in den droeve noodzakelijkheid om eerst een jongeling en eene maand later zijn vader als leden der Gemeente te schrappen, verleden Zondag werd weder een jongeling door den doop in onze Gemeente opgenomen, en heeft zich een meisje aangemeld om eveneens door den doop in de Gemeente opgenomen te worden. Wellicht zal nog eene andere jongedochter dat voorbeeld volgen, en wij wenschen van harte, dat nog meerderen den Heere met hart en ziel gehoorzaam zullen worden, en tot hunnen dood toe getrouw zullen blijven, opdat zij het eeuwige leven mogen beërven.

Ook smaakten wij weder het genoegen, verscheiden broederen uit de verte hier ter Conferentie verzameld, gedurende drie avonden het evangelie te hooren verkondigen. Gebiede de Heer Zijnen zegen op hunnen arbeid, en dat de Geest des Heeren henzelven beziele tot alle goed woord en werk in hunne eigene Gemeenten, en tot eendrachtige samenwerking tot verheerlijking van Zijnen naam.

VARIA.

EEN MONNIK EN DE TIEN GEBODEN.

„Ik wil u een aardige geschiedenis van een monnik verhalen, om u daardoor een weinig op te wekken. Een zeker monnik predikte in zijn tijd verscheiden malen. Hij hield echter altijd dezelfde preek; ze handelde over de tien geboden. Omdat de monnik reeds zoo dikwerf hetzelfde had verkondigd, zoo verhaalde iemand aan zijn knecht dat men zijn meester „Pater de tien geboden" noemde. De knecht deelde dit weder zijn meester mede en raadde hem aan toch eens een ander onderwerp te kiezen: want het griefde hem, dat men zijn meester bespotte. De monnik antwoordde: „Dan zult gij de tien geboden wel goed van buiten kennen, nu gij ze zoo dikwijls hebt gehoord." „Dat verzeker ik u" zeide de knecht. „Laat mij dan eens hooren" hernam de meester. Nu begon hij, — „hoogmoed, hebzucht, lastering," en zoo somde hij de hoofdzonden in plaats van de tien geboden op. Velen in onzen tijd zijn evenzoo het evangelie moede; zij willen telkens weder iets nieuws hooren; zij wanen zichzelven buitengewoon knap in het oude, al zijn zij ook niet verder dan deze knecht met zijn tien geboden." SPURGEON.

—

ONDANK IS 'S WERELDS LOON.
(VOOR DE JEUGD.)

De hervormer Melanchton vertelt ons een aardige fabel, om te leeren, dat het spreekwoord, 't welk hierboven staat, waarheid is.

Een groote slang, zoo zegt hij, viel eens in een gat en schreeuwde erbarmelijk. Toen kwam er een boer daar voorbij, die vroeg wat er aan de hand was.

„Och," zei de slang, „help mij er uit, bid ik u."

„Dat kunt gij denken," was 't antwoord, „waarvoor zou ik zulk een akelig beest helpen? Ik zou mijn eigen ongeluk bewerken."

Doch de slang hield niet op te bidden en te smeeken, en zei eindelijk: „als ge mij er uit helpt, dan beloof ik u het beste loon te zullen geven dat de wereld gewoonlijk schenkt. Meer kan ik toch niet doen."

De boer dacht een oogenblik na. „Wie weet wat de slang mij geeft!" sprak hij bij zich zelf. Hij bukte, stak zijn arm in de kuil, en trok met veel moeite het dier naar boven. Doch zie — nauwlijks is dat gebeurd, of het ondier schiet op den boer af, en wil hem in den keel bijten. Gelukkig springt hij nog bijtijds op zij.

„Valschaard? heb ik dat verdiend?" riep hij toornig. „Is dat nu wat gij mij beloofd hebt?

„Ik ben twee tongig," antwoorde de draak spottend. »Ik heb u 's werelds loon beloofd, en geloof mij, de wereld loont nooit anders dan ik u wou doen.

„Dat liegt gij!" riep de boer driftig.

„Nu goed," sprak de slang bedaard, „ik zal 't u bewijzen. We zullen het vragen aan den eersten, den besten, dien we tegenkomen. We zullen zien wien hij gelijk geeft."

„Dat is goed," was 't antwoord.

Het duurde niet lang, of daar kwam een oud paard aan strompelen, zoo mager als een hout. Aan dit dier nu stelden zij de zaak voor, en vroegen wat hij er van dacht.

„Wel," zei het paard, dat is gauw gezegd. »Ik heb een voerman vijftien jaar trouw gediend. Nu ben ik oud en zwak, en wat doet hij? Morgen laat hij mij naar den vilder brengen. De wereld loont niet anders. De slang heeft volkomen gelijk."

De boer begon benauwd te worden. Doch juist kwam er een oude hond aan, en de man haastte zich ook hem te vragen, wat hij van 't geschil dacht.

„Hoe kunt gij daarover nog twisten!" was 't antwoord. „Tien jaar lang heb ik mijn meester, een adellijk heer, geholpen bij het jagen. Honderden vossen en hazen heb ik hem thuis gebracht. Doch nu ben ik oud en stijf, en ik weet dat hij reeds zijn jager heeft bevolen mij maar dood te schieten. De slang heeft bepaald gelijk."

Dat woord beviel de laatste uitermate. Reeds wilde zij op den boer aanvallen, toen er een vos voorbij sprong.

„Laten we hem 't ook nog eens vragen," sprak de boer.

„Goed," sprak de slang, „maar dat is dan ook de laatste."

De landman liep naar den vos, en vertelde hem alles. Maar zonder dat de slang het hoorde, voegde hij er bij: „als ge mij van dat ondier weet te bevrijden, zal ik u al mijn vette kippen geven."

Dat beviel Reintje. Hij keerde zich tot de slang en zei: „Ik denk wel dat gij gelijk hebt, maar om daarover te oordeelen, moet ik eerst zien, of de boer u een grooten dan wel een kleinen dienst heeft bewezen. Waar is het gat?"

Alle drie gingen nu naar den kuil terug. De vos sprong er in, en de slang kroop hem achterna, om te bewijzen hoe zij had gelegen. Doch zoodra was zij niet beneden, of Reintje wipte uit het gat en riep den landman toe: „Wentel er een grooten steen voor!" Dat deed hij, en ging vrij en vroolijk heen, terwijl de vos zei: „Zie zoo, van dien ondankbaren schelm zijt gij verlost. Denk nu aan mijn loon."

Dat beloofde de man ook eerlijk te zullen doen, „Kom maar van avond laat," zoo sprak hij tot den vos. „Ik zal het kippenhok open laten, en gij kunt u verzadigen naar hartelust." Met die afspraak ging de vos heen.

De boer kwam thuis en vertelde alles aan zijn vrouw, ook wat hij den vos als loon had toegezegd.

„Wat!" riep de vrouw driftig, „wat denkt gij. Onze vette kippen aan den vos geven! Behooren ze dan aan u alleen? Heb ik er ook geen zeggen over? Daar gebeurt niets van."

De landman zweeg, doch 's avonds sloop hij naar het hoenderhok en zette het deurtje open, denkende: Nu krijgt de vos wel wat hem toekomt.

Maar de vrouw was haar man te slim. Toen het donker was, riep zij den knecht. Beide namen toen een knuppel en scholen achter het kippenhok. Daar kwam de vos aan. Meteen vielen zij hem op 't lijf en sloegen er op los dat hij neerviel. Stervend zuchtte hij nog: „Ondank is 's werelds loon," en blies toen den laatsten adem uit.

HERAUT.

—

HET SLANGENHUIS TE WHIJDAH IN HET KONINKRIJK DAHOMEIJ.

Wie had ooit kunnen denken, dat de slang, door den Heer vervloekt boven al het vee en alle gedierten des velds, nog eenmaal door den mensch als eene Godheid zou aangebeden worden. Ziehier een feit: Whijdah, of Waidah, aan de westkust van Afrika, is de havenstad van Dahomeij, een negerkoninkrijk, dat in grootte en barbaarschheid gelijk staat aan het rijk der Afhautis, hetwelk aan Dahomeij grenst. Het land Dahomeij wordt door de wildste en gruwzaamste aller Afrikaansche negervolken bewoond, en geregeerd door wilde heerschers, die alle jaren op groote krijgs- en rooftochten uitgaan, waarin zij de vreedzame negerdorpen overvallen en geheel verwoesten. De oude mannen, vrouwen en kinderen worden dan door hen gedood, en de jonge mannen en vrouwen voeren zij met zich mede om die als slaven te verkoopen, of aan hunne afschuwelijke goden te offeren. Het zinnebeeld van den machtigsten God dezes volks is de s l a n g, en het is daar de gewoonte, in ieder dorp en stad een slangentempel of slangenhuis (Danhgbweho) te hebben, waarin zoovele slangen zijn als zij maar krijgen kunnen, en deze worden daar als goden of als zinnebeelden der godheid aangebeden.

Het grootste slangenhuis in dit oord van West-Afrika staat op de marktplaats te Whijdah, in de nabijheid der woning van den onderkoning. Zij maken van rood leem een eenvoudig kogelrond gebouw van 30 à 40 voet in middellijn. Daarop plaatsen zij een van aarde gemaakt afgodsbeeld, dat hooger is dan het dak van het huis van den onderkoning. Over een van leem gemaakte stoep, gaat men door de deur in het gebouw, dat van binnen uit naakte, wit geverwde leemwanden bestaat, waaraan roode teekeningen van menschen, schepen, slangen enz., wat er ook al zoo meer in gebracht wordt, opgehangen worden. Boven staan eenige aarden potten, en de heilige vaten, waarin voor de slangen geofferd wordt, en van het dak hangt een touw, en eenig eigenaardig gereedschap, dat met blauw en wit garen omwonden is. Van boven op de dakborden der wand, en om de dak sparren van bamboes, krullen zich die walgelijke heilig geachte slangen, in verschillende groote.

Sommigen zijn van drie, en anderen van 25—30 voet lang, en ter dikte van een mannen dij- of bovenbeen. Hunne grondkleur is donker Citroengeel; zij zijn wonderschoon geteekend in verscheidenheid van kleuren, van bruin en purper. Deze soort van slangen zijn in het Noorden des lands in menigte in de wildernis voorhanden, en leven dan van antilopen, en van klein viervoetig gedierte, en van vogelen. In het slangenhuis worden zij met geitenvleesch en met mais gevoederd. Zij zijn zoo tam, dat men zonder het minste gevaar in den Tempel kan gaan, gelijk dat iederen dag door duizenden van die arme Heidenen gedaan wordt, om aan hunne goden te offeren.

De slangen verlaten ook dikwijls den Tempel, en loopen dan in de stad rond en wel het meest bij nacht. Wanneer dan de inboorlingen die slangen zien, vluchten zij hals over hoofd om hunne heiligen uit den weg te gaan; dat is hun door de priesters op straf van zware geldboete opgelegd. De slangen worden door de priesters of de vrouwen der priesters (de zoogenaamde Dankfinnos of slangenmoeder,) welke zich met alle moeielijke en vuile werkzaamheden belasten, bediend. Die arme menschen gelooven in een wezen van g r u w e l ij k e g e s t a l t e, dat bestaat ter instandhouding van alles. Wee den onverschillige, die een dezer heiligen laat vallen met voorbedachten rade, of uit onachtzaamheid, een derzelfde beschadigt. De zoodanige kan niet door zware geldboete verlost worden, maar moet levenslang door gevangenisstraf, boeten, ja, in de meeste gevallen den gruwzaamsten dood sterven.

Bidden wij den Heer des oogstes, dat Hij arbeiders uitstoote, ook onder deze zoo diep gezonkene Heidenen. C. M.

—

„GEEFT GIJ HUN TE ETEN."

Een predikant vond op zekeren Zondag een strook papier op den bijbel liggen, door eenige leden zijner gemeente daar neergelegd, waarop geschreven stond: „H e e r, w ij w i l d e n J e z u s w e l z i e n" (Joh. 12: 21). De predikant verschrikte, en daar hij wezenlijk een leeraar en herder, geen huurling was, werd hij niet boos, maar onderzocht zich in allen ootmoed, en deed de droeve en toch zoo heilzame ontdekking, dat de menschen gelijk hadden in hunnen eisch. Deze ontdekking bleef niet zonder vrucht. Zijne prediking werd weer, wat alle prediking zijn moet: Christus prediking. Weldra vond hij op den kansel een ander papier, met deze woorden: „D e d i s c i p e l e n d a n w e r d e n v e r b l ij d, a l s z ij d e n H e e r z a g e n" (Joh. 20: 20).

Zou strook No. 1 niet op duizende kansels passen?

CORRESPONDENTIE.

Het vervolg op ons hoofdartikel van het vorige No. moet wegens het verslag der Unie tot het volgende No. blijven liggen.

RED.

Nieuwe inteekenaars worden ten allen tijde, opzegging van abonnement alleen bij het eindigen van een Jaargang aangenomen.

ADM.

SNELPERSDRUK VAN J. J. WIARDA, TE SNEEK.

No. 39. 1 Augustus 1884. 3de Jaargang.

DE CHRISTEN,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:

Per jaar, franco per post. . . . . *f* 1.30

Enkele nummers . . . . „ 0.10

Bijdragen en Ingezonden Stukken

WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,

Adres: H. Z. KLOEKERS, te Nieuwepekela.

Adres voor Administratie: J. HORN te Sneek.

EENE STUDIE.

Vervolg.

Rom. 1 : 8—3 : 19.

De inleiding Rom. 1 : 1—7 aldus opgevat hebbende kwam natuurlijk de vraag, of het geheel van den brief met die opvatting in overeenstemming gevonden zou worden.

Wij gingen derhalve verder en lazen: O, hoezeer verblijd ik mij, en dank mijnen God door Jezus Christus over u allen, dat uw geloof verkondigd wordt in de geheele wereld.

Dit kon natuurlijk niet beteekenen, zooals onkundigen en onnadenkenden het zouden kunnen opvatten, en zooals wij ook al hebben hooren beweren, dat het eigenaardig Roomsche geloof, de leer der zoogenaamde Roomsche Kerk, toen reeds overal verkondigd werd; want die leer en Kerk bestonden toen nog niet, en niemand der Apostelen zou zich over de verkondiging van de Roomsche leer, die, blijkens de woorden des Heeren en zijner Apostelen zoo zeer van het ware geloof afwijkt, hebben kunnen verblijden. Evenmin bedoelt de Apostel, dat het evangelie, dat onder hen geloofd werd, overal elders eveneens verkondigd werd; want hoewel dit volkomen waar was, in 1 Thess. 1 : 7—10 lezen wij woorden van gelijke beteekenis, waaruit wij zien, dat deze woorden zóó verstaan moeten worden, dat de geloovigen, die destijds te Rome leefden, *voorbeelden* geworden waren van volkomen overgave aan, en vertrouwen op God, door Jezus Christus, onzen Heer.

Van dien toestand hunner harten, van *hun* geloof in den Heere Jezus Christus had Paulus overal hooren spreken, en omdat hij daarvan zooveel gehoord had en hoorde, en zich daarover zoozeer verblijdde, dankte hij God, dacht hij zonder ophouden aan hen, en bad hij in alle zijne gebeden, dat God hem eene geschikte gelegenheid mocht geven, om hen te kunnen bezoeken, teneinde oog- en oorgetuige van hun geloof en liefde te wezen, hen in het geloof nog meer te versterken, en bovendien zelf in het onderling geloof getroost en gesterkt te worden.

Reeds menigmaal had hij voorgenomen, om hen tot die einden te bezoeken, maar even dikwijls was hij verhinderd geworden, nu om op deze of gene plaats nog eenigen tijd te blijven arbeiden, dan weder, omdat hem hoopgevende tijdingen van andere plaatsen ter oore waren gekomen, werwaarts hij dan gedrongen werd om daar nog weder eerst de noodige pogingen in het werk te stellen, zoodat hij volgens Rom. 15 : 19—24 van Jeruzalem af, en rondom tot Illyricum toe, het evangelie van Christus verkondigd had; maar nu geene plaats meer hebbende in die gewesten, en van over vele jaren groot verlangen hebbende om naar Rome te gaan, hoopte hij dan eindelijk zijn verlangen vervuld te mogen zien, om ook onder hen en de heidenen ten hunnent, gelijk elders, eenig nut te stichten.

Het komt ons voor, dat hem daarbij de gedachte wel voor den geest kan hebben gezweefd, dat de groote hoofdstad des Romeinschen rijks hem boven alle andere plaatsen eene gunstige gelegenheid tot nuttige werkzaamheid aanbieden kon. Vooronderstel toch dat hij het evangelie aan de geleerden en machtigen, die dáár woonden, bekend maakte, en hen tot het geloof mocht bewegen, zoodat niet alleen hunne eigene zielen gered werden, maar hunne harten tevens bewogen, om, in plaats van verhindering aan het evangelie te geven, veeleer alle hinderpalen tot de vrije en onbelemmerde verkondiging en aanneming er van, te helpen uit den weg ruimen; en dat Rome als de machtige en invloedrijke hoofdstad des rijks, waar vreemdelingen, kooplieden, gezanten, vorsten en koningen uit alle oorden der wereld te samen kwamen, om handel te drijven, staatkundige onderhandelingen te voeren, verbonden te sluiten of als cijnbaren de vereischte schatting te brengen en eer te betoonen, een brandpunt werd om het evangelie wijd en zijd bekend te doen worden: welk een gezegende uitwerking kon daarvan verwacht worden!

Hoe dit ook zij, Paulus gevoelde zich *een schuldenaar jegens allen*, of het Grieken of barbaren, wijzen of onwijzen waren, en daarom was alles, wat aan en in hem was, volvaardig, om ook te Rome het evangelie te verkondigen. Ook zag hij geene reden om zich wegens de verkondiging van dat evangelie *te schamen*, maar zich veeleer daarin te beroemen, want het was, en was gebleken: *eene kracht Gods tot zaligheid* te zijn, en wel eene kracht Gods tot zaligheid *voor een iegelijk, die gelooft*. En hoewel hij dit evangelie altijd eerst den Joden verkondigde, omdat den Joden de woorden Gods waren toevertrouwd, omdat zij konden weten of zijn evangelie met hunne heilige Schriften overeenstemde, omdat God gewild heeft, dat alle geslachten des aardrijks in het zaad van Abraham gezegend zouden worden, en dat zaad thans overal onder de natiën verspreid was, zoodat hij bij hen de beste aanleiding tot verkondiging van het evangelie kon vinden; en daarna den Griek, omdat deze wegens zijne hoogere ontwikkeling boven de andere heidenen stond, zoodat hij de gepastheid van het evangelie overeenkomstig de behoefte van den menschelijken geest beter kon vatten, dan dit met de barbaren het geval was; nochtans wordt in dat evangelie geopenbaard, dat de rechtvaardigheid Gods, dat is, de gerechtigheid, waarmede men voor God kan bestaan, ook voor barbaren, ja, *voor allen* is, omdat het eene gerechtigheid is, die niet verkregen wordt door het volbrengen van de uitwendige werken der aan Mozes geopenbaarde wet, noch ook door wijsgeerige bespiegelingen; *maar door gemeenschap der ziele met God*, of wel, *uit geloof tot geloof*, gelijk geschreven is: de rechtvaardige zal uit het geloof leven, dat is, de mensch, wie ook ter wereld, zal uit het geloof *gerechtvaardigd* worden, uit het geloof *leven*, zoodat hij uit geloof *tot* geloof steeds hooger klimt in de kennis en het *beleven* van den goddelijken wil, totdat ook hij, gelijk de Zoon van God, door den geest der heiligmaking, eene heerlijke opstanding verkrijge, en het eeuwige leven, de eeuwige onverstoorbare zaligheid aan Gods rechterhand beërve: en dat ligt in het vermogen ook van den onkundigsten mensch, als zijne ziel naar verlossing dorst, en het evangelie hem verkondigd wordt.

Daarentegen wordt de toorn Gods geopenbaard van den hemel over alle goddeloosheid en ongerechtigheid der menschen, die de waarheid door ongerechtigheid *te onder* houden, zoodat zij steeds dieper in zonde en ellende verzinken.

God is *De Waarheid*, en de God van *alle* waarheid, en zelf *waar* te zijn, en zich overeenkomstig zijne openbaringen, die *slechts openbaringen* zijn, terwijl het er eigenlijk op aan komt om zich aan het *innerlijke zijn*, *aan de waarheid* dier openbaringen aan te sluiten, is noodzakelijk, om tot kennis en beoefening der waarheid te komen en in godzaligheid toe te nemen. Welnu, wat van God te kennen is, is onder de menschen openbaar, want God heeft het hun geopenbaard. Want zijne *onzienlijke* dingen kunnen van de schepping der wereld aan uit de schepselen verstaan en doorzien worden, beide zijn eeuwige kracht en goddelijkheid, zoodat zij niet te verontschuldigen zijn; maar omdat zij God kunnende kennen, en niet *als God*, niet als een *onzienlijk*, almachtig, wijs, en liefderijk Wezen, hebben verheerlijkt of gedankt, zoo is de toorn Gods over hen gekomen, en zijn zij in hunne overleggingen verijdeld en is hun onverstandig hart verduisterd geworden. Zich uitgevende voor wijzen zijn zij dwaas geworden, en hebben zelfs de heerlijkheid van den onsterfelijken en onverderfelijken God veranderd in de gelijkenis eens beelds van een sterfelijk en verderfelijk mensch, ja, van viervoetige en kruipende gedierten, en daarom is de toorn Gods nog verder over hen geopenbaard, en

heeft Hij hen overgegeven in de begeerlijkheden hunner hartstochten tot onreinigheid, om hunne lichamen onderling te onteeren. Ja, daarom heeft Hij hen overgegeven tot het bedrijven van alle die gruwelen, welke voorts van vs. 26—32 beschreven worden.

Voorwaar, wel een bewijs van Gods toorn over de goddeloosheid en ongerechtigheid der menschen, wanneer zij, niettegenstaande al hun hooggeloofde wijsheid, de waarheid *te onder*houden, haar in leugen veranderen, en de godsopenbaring in de natuur misbruiken tot vergoding van het schepsel, in plaats van tot grootmaking van den Schepper, die te prijzen is in der eeuwigheid.

Zoo is het met de heidenen gegaan! Zij hebben hun gemoed, hun geweten uit het oog verloren, zijn met hun verstand, zonder het geweten daarbij behoorlijk te raadplegen, over de uitwendige verschijnselen gaan filosofeeren, en eindelijk die uitwendige verschijnselen zelven gaan vergoden tot hun eigen persoonlijk, maatschappelijk en eeuwig ongeluk!

Evenwel zijt gij ook niet te verontschuldigen, o mensch! wie gij ook zijt, al waart gij ook een Jood, die hen oordeelt en veroordeelt, want waarin gij die anderen oordeelt veroordeelt gij uzelven, want gij die veroordeelt doet dezelfde of dergelijke dingen. Welnu, wij hebben hierboven gezien, dat het oordeel Gods naar waarheid en billijkheid is over degenen, die zulke dingen doen, wie zij ook zijn, en welken naam zij ook mogen dragen, en denkt gij, o mensch! die oordeelt en veroordeelt degenen, die zulke dingen doen, dat het daarmede genoeg is? dat gij die daden veroordeelende, die of dergelijke daden dan zelf wel doen moogt, en bloot door het veroordeelen van die daden het oordeel Gods zult ontvlieden? Of veracht gij misschien den rijkdom van Gods goedertierenheid, en verdraagzaamheid en lankmoedigheid, die u in uwe verkeerdheden nog spaarde voor het toppunt van ongerechtigheid, niet wetende of beseffende, dat de lankmoedigheid Gods u tot bekeering behoorde te leiden? Bedenk toch, dat gij, zoo voortgaande, naar uwe hardigheid en onbekeerlijkheid uzelven toorn vergadert, gelijk men eenen schat vergadert, tegen den dag des toorns en der openbaring van het rechtvaardig oordeel Gods, die, als een onpartijdig God, *een iegelijk*, den Jood zoowel als den Griek, naar zijne werken zal vergelden: dengenen, die met volharding in goed doen, heerlijkheid, en eere, en onverderfelijkheid zoeken, het eeuwige leven; maar dengenen, die twistgierig zijn en anderen veroordeelen, terwijl zij zelven der waarheid ongehoorzaam, doch der ongerechtigheid gehoorzaam zijn, verbolgenheid en toorn, wie het ook zij. Verdrukking en benauwdheid zal er zijn over *alle* en *iedere* ziel, die het kwade werkt, eerst en vooral den Jood, omdat hij, eene bijzondere openbaring bezittende, ook meer verantwoordelijk is, maar ook den Griek; en eveneens, heerlijkheid en eer, en vrede *een iegelijk*, die het goede werkt, eerst den Jood, maar ook den Griek. *Want daar is geene aanneming des persoons bij God*, maar zoovelen als er zonder wet gezondigd hebben, zullen zonder wet verloren gaan, en zoovelen als er onder de wet gezondigd hebben, zullen door de wet geoordeeld worden. Want *de hoorders* der wet zijn niet rechtvaardig voor God, maar *de daders* der wet zullen gerechtvaardigd worden. En eveneens de heidenen, die de wet *niet* hebben, wanneer zij van nature de dingen doen, die met de wet in overeenstemming zijn, dezen, hoewel zij de wet niet hebben, zijn zichzelven eene wet, naardien zij toonen, dat hetgeen de wet eischt, *in hunne harten* geschreven is, hun geweten medegetuigende, en de gedachten onder malkander hen beschuldigende of ook ontschuldigende: ook dezen zullen uit hunne daden gerechtvaardigd worden, in den dag, wanneer God, overeenkomstig het evangelie dat ik predik, *de verborgene dingen der menschen*, ook de geheime en verborgene roerselen en bewegingen der harten, waaruit de daden voortkomen, zal oordeelen door Jezus Christus; want o! het komt op het geweten, op waarheid in het binnenste aan, — het komt daarop aan, dat de waarheid niet door ongerechtigheid *te onder* gehouden worde, maar in alle helderheid en zuiverheid van binnen naar buiten in het licht trede!

Zie toch, gij wordt een Jood genaamd, en steunt op de wet, en roemt op God, en gij weet Zijnen wil, en beproeft de dingen die daarvan verschillen, zijnde onderwezen uit de wet; en gij betrouwt uzelven te zijn een leidsman der blinden, een licht dergenen, die in duisternis zijn; een onderrichter der onwijzen en een leermeester der onwetenden, hebbende de gedaante en het voorkomen van de kennis en de waarheid der wet te bezitten. Maar als gij, die anderen leert, uzelven niet leert; die predikt, dat men niet stelen zal, zelf steelt; die zegt, dat men geen overspel doen zal, zelf overspel bedrijft; die van de afgoden een gruwel hebt, zelf het heilige berooft door de geboden offers en gaven den Heere te onthouden; die op de wet roemt, God onteert, door de wet te overtreden: wat beteekent dan uwe kennis en uwe prediking, uw naam, uw roem, uw vertrouwen, en al uw arbeid? En dat gij u daaraan schuldig maakt, bewijst de ervaring, want het is, zooals geschreven staat: de naam van God *wordt* om uwentwil onder de heidenen gelasterd!

En gelijk met de wet, zoo is het ook met de besnijdenis gesteld. Zij is wel een zegen, als gij volgens hare beteekenis leeft en de wet onderhoudt, maar indien gij een overtreder der wet zijt, dan is uw besneden zijn niets meer waard dan het onbesneden zijn of een heiden te wezen. Daarentegen, indien hij, die *niet* besneden werd, de rechten der wet bewaart (zie vs. 14, 15) zal niet zijne onderhouding van de rechten der wet gerekend worden alsof hij besneden ware? Ja, wat meer zegt, de heiden, die niets anders dan het licht der natuur en des gewetens heeft, als hij de rechten der wet bewaart, *zal u oordeelen*, die met de letter der wet in de hand, en met de besnijdenis in het lichaam, nochtans een overtreder der wet zijt! Want niet hij is een Jood, die het voor het oog van menschen is, en den naam er van draagt; en niet deze is in waarheid besneden, die het in het openbaar in het vleesch is: maar die is een Jood, *die het in zijne ziel is*, en deze is de ware besnijdenis, — *die des harten, in den geest*, wiens lof niet is uit de menschen, maar uit God!

Maar nu zult gij misschien vragen: Welk is dan het voorrecht, dat de Jood boven den Heiden bezit? of welke is de nuttigheid der besnijdenis?

Ik antwoord: Veel! in alle opzichten veel. En dit is wel het voornaamste, — dat hun de woorden Gods zijn geschonken en toebetrouwd, waaruit zij Zijnen wil en bedoelingen kunnen leeren kennen. Dit is en blijft een feit, en eene groote weldaad; want al is het ook, dat sommigen ongeloovig en ontrouw zijn geweest, zal hunne ontrouw de trouw van God te niet maken? Dat zij verre. God is en blijft de getrouwe, de waarmaker van zijn woord, al zijn ook *alle* menschen ontrouw, gelijk geschreven is: Zoodat Gij gerechtvaardigd wordt in uwe woorden, en overwint, wanneer Gij oordeelt.

En zeg nu niet (want ik spreek naar den mensch, of zooals sommige goddeloozen onder ons, Joden, durven zeggen), indien onze ontrouw de trouw van God, en onze onrechtvaardigheid Gods rechtvaardigheid bevestigt, en aan het licht brengt, dan mag God zich wel over onze onrechtvaardigheid verblijden, dewijl zij Hem gelegenheid geeft, om alzoo te overwinnen en te triomfeeren; dat God derhalve onrechtvaardig zou zijn, als Hij dan toch nog toorn over ons brengt: want als God om *die* reden Zijnen toorn niet zou mogen openbaren, hoe zou Hij dan de wereld kunnen oordeelen? Dan bleef er immers niets te oordeelen over! Zeg dus niet: Indien de waarheid Gods door mijne leugen overvloediger is geworden tot Zijne heerlijkheid, waarom word ik dan nog als een zondaar geoordeeld; noch ook (gelijk *wij* gelasterd worden, en gelijk sommigen anderen weer zeggen, dat *wij* zeggen), laat ons het kwade maar doen, want het goede er uit voortkomen! Want zulke werken en menschen te verdoemen is en blijft rechtvaardig.

Welnu, zijn wij Joden, met al onze uitwendige voorrechten, — de besnijdenis, en het bezit van de woorden Gods *persoonlijk* dan wel uitnemender en beter dan andere menschen? Ganschelijk niet; want wij hebben hierboven bewezen, dat Joden zoowel als Grieken, ja, met een woord, — dat *allen* zondaren zijn. En *ik* zeg dit niet alleen, maar ditzelfde zegt ook de Schrift, want daar staat geschreven: Er is niemand rechtvaardig, ook niet een; er is niemand, die verstandig is; er is niemand, die God zoekt. Allen zijn zij afgeweken; te samen zijn zij onnut geworden; er is niemand, die goed doet, er is niet tot een toe. Integendeel, hunne keel is een geopend graf; met hunne tongen plegen zij bedrog; slangenvenijn is onder hunne lippen; hun mond is vol van vervloeking en bitterheid; hunne voeten zijn snel om bloed te vergieten; vernieling en ellende is in hunne wegen, en den weg des vredes kennen zij niet. Er is geene vreeze Gods voor hunne oogen."

Waar blijft dan nu de uitnemendheid der Joden boven de Heidenen? Want gij weet, wat daar gezegd is, dat wordt juist van de Joden gezegd; van degenen, die de uitwendige besnijdenis onderhouden, die de wet bezitten, en aan wie de woorden Gods toevertrouwd werden; en als dezen zoo beschreven worden, dan wordt *alle* mond, ook die der Joden, gestopt, en de geheele wereld verklaard, voor God verdoemelijk te zijn, en derhalve bewezen, dat, evenmin als de Grieken door hunne bespiegelingen van de natuur, evenmin de Joden uit de werken der wet voor God gerechtvaardigd zullen kunnen worden, want het is juist door de woorden, die onder de bedeeling der wet geschied zijn, dat wij weten, wat eigenlijk als zonde beschouwd moet worden, namelijk dit: *dat de waarheid door ongerechtigheid te onder gehouden wordt*, en dat het noodzakelijk is, dat het hart besneden, en uit de besnijdenis des harten voor God en menschen geleefd worde.

Wordt vervolgd.

Verblijdt u daarin niet, dat de geesten u onder worpen zijn; maar verblijdt u veel meer, dat uwe namen geschreven zijn in de hemelen.

Luk. X: 20.

Dit is een merkwaardig woord van den Heer Jezus. Het stemt overeen met een ander woord van Hem, n.l. het antwoord aan hen, die bij de schifting der rechtvaardigen van de onrechtvaardigen, aan zijne linkerhand staan en vol vertrouwen zeggen: „Hebben wij niet in uwen naam geprofeteerd, en in uwen naam duivelen uitgeworpen, en in uwen naam vele krachten gedaan?"

Deze hadden ook soortgelijke blijdschap ondervonden als de terugkeerende apostelen bezielde; maar helaas! hunne namen waren niet in de hemelen geschreven.

Nu zou menigeen gaarne willen weten, stel ik mij voor, of zijn naam ook in de hemelen opgeschreven is. Het zou toch wel eene groote stof tot blijdschap geven, als wij dit nu eenmaal met zekerheid wisten. Daarom heb ik ook ijverig gezocht om zulks te weten te komen, en het is mij voldoende gelukt. Ik wensch het daarom medetedeelen aan hen, die er eveneens belang in stellen, want wij worden immers in onze droefheden vertroost, opdat wij zouden kunnen vertroosten degenen, die in dezelfde droefheden zijn, en de liefde doet zulks gaarne.

Wie echter zou meenen, dat ik nu iets ga openbaren, wat niet bekend is of wat niet voor de hand ligt, vergist zich. Het Woord is mij in dezen tot een licht geweest, en zal het voor ieder zijn die het, door nadenken, uit overtuiging, gelooft.

Vooreerst moet men, om in dezen tot een goed besluit te komen, weten hoe zijn naam is. Weet men dien, dan is men reeds een heel eind op weg.

Gij merkt reeds, dat ik hier niet spreek van den naam u door vader en moeder gegeven bij de geboorte. Dien naam zoudt gij in de registers op de secretarie des noods kunnen laten opslaan. Deze naam heeft slechts betrekking op uw stoffelijk bestaan, en de hemelen zijn niet stoffelijk, maar geestelijk. Om

dus te weten of onze naam in de geboorteregisters van Jezus' koningrijk staat geschreven, moeten wij onzen geestelijken naam kennen. Dit gaat echter niet altijd even gemakkelijk. Het gaat goed, wanneer wij er geschreven zijn; maar is dit niet het geval, dan kost het menigmaal groote moeite om onzen naam te weten te komen. Immers, er is in de openbaring van Johannes sprake, dat de Heer ons eenen witten keursteen zal geven met eenen nieuwen naam, en ook, dat hij zijnen nieuwen naam op ons zal schrijven, ook den naam Zijns Gods en den naam der stad Zijns Gods, n.l. des nieuwen Jeruzalems, dat uit den hemel, van zijnen God op aarde afdaalt.

Nu heb ik mogelijk in raadselen gesproken, en menigeen begint te denken: „Op deze wijs gaat het mij te hoog."

Dit is echter het doel niet. Ik wenschte alleen het een met het ander in ophelderende gemeenschap te brengen; zooals gij in het vervolg zien zult.

Ik zou mogelijk goed doen en een heel eind vooruitkomen door een gezegde van Dr. Kuyper voor de aandacht te brengen, n.l. „In den naam is het wezen."

Laat ons nu nog eens zien, wat de Heer op die ter linkerhand staanden tegen had.

„Gaat van mij," zegt de Heer, „gij, die de ongerechtigheid werkt."

Werkers der ongerechtigheid, was dus in het algemeen hun naam en hun wezen, anders zou de mond der Waarheid hen niet aldus noemen.

Mij dunkt, nu wordt het u reeds duidelijker. Dat de naam het wezen wedergeven moet, zal het onze ware naam zijn, wordt op vele plaatsen in het Woord duidelijk.

Bijv. Matth. I: 21 lezen wij; „En gij zult zijnen *naam* heeten Jezus," d. w. z. „Zaligmaker." Hier geeft de naam dus het wezen te kennen. In Joh. XVII lezen wij: „Ik heb uwen *naam* geopenbaard den menschen, die Gij mij uit de wereld gegeven hebt."

Dat hier door den naam het wezen bedoeld wordt is duidelijk uit 1 Joh. V: 20. En Hij, (Jezus) heeft ons het verstand gegeven, dat wij den Waarachtige kennen, en wij zijn in den Waarachtige n.l. in Zijnen Zoon Jezus Christus.

In Hebr. VII komt ook een voorbeeld van ware naamgeving voor in Melchizedek, koning van Salem. Melchizedek, zegt de schrijver, wordt overgezet „koning der gerechtigheid," en zijne stad was Salem of „Vrede." Vrede was zijn doel. Vrede voor zijn volk. Maar hoe zou hij hen dien geven? Eene orde, uit gerechtigheid ontspruitende, moest dan den boventoon in zijne stad hebben. Dit zag Melchizedek. Deze orde voerde hij in. Daarom werd zijne stad „Vrede," en hij „koning der gerechtigheid" genoemd.

Zoo is het dan duidelijk, dat de op ons geschreven naam Gods, wil zeggen, dat wij het Goddelijke wezen of karakter zullen verkrijgen. De *nieuwe* naam van Jezus, die anders gisteren, heden en in der eeuwigheid dezelfde is, kan wel niet anders zijn dan „verheerlijkte Zoon des menschen." Zoo moeten wij, wanneer wij zijnen nieuwen naam op ons geschreven willen vinden, wanneer wij verheerlijkte menschen willen worden, gewillig zijn om met hem te lijden, (Rom. VIII: 17.) De naam zijner stad moet wel Jezus' naam en karakter afspiegelen. Dit behoort ook met ons het geval te zijn. De witte keursteen met den naam kan wel niets anders zijn dan onze oprechte, persoonlijke omgang met Hem, waardoor wij kunnen zeggen: „Heere! gij weet het beginsel van mijn handelen." Immers *dezen* naam weet niemand, dan die hem ontvangt. Hiermede stemt overeen: „En hieraan kennen wij, dat Hij in ons blijft n.l. uit den Geest, dien Hij ons heeft gegeven. 1 Joh. III; 23 en IV: 13.

Daarom worden wij ook in waarheid in den goddelijken naam gedoopt door het leeren onderhouden van alles, wat Jezus geboden heeft. Daarom zeggen wij met Petrus, „dat er geen andere naam onder den hemel is, die onder de menschen gegeven is, waardoor wij moeten zalig worden;" daarom behooren wij te bidden en te gelooven in zijnen naam; en daarom hebben wij, door het geloof in Zijnen naam het eeuwige leven.

Willen wij nu meer onzen bijzonderen naam weten, dan moeten wij lezen b.v. Matth. V: „Zalig zijn de armen van Geest." Want op eene andere plaats zegt Jezus: „Indien dan gij, die boos zijt, weet uwen kinderen goede gaven te geven, hoeveel te meer zal de hemelsche Vader den Heiligen Geest geven dengenen, die Hem bidden." (Luk. IX: 13.) „Zalig zijn zij, die treuren en weenen." Voorzeker worden zij hier bedoeld, die treuren en weenen over het verkeerde in zich zelven en in anderen. „Zalig zijn de zachtmoedigen; de barmhartigen; zij die hongeren en dorsten naar gerechtigheid; de reinen van harte; de vredemakers; zij, die om alle deze dingen gehaat en vervolgd worden."

Deze plaatsen in het Woord hebben altijd voor mij eene bijzondere aantrekkelijkheid, omdat Hij, die van den hemel is nedergedaald, ze daar zelf gezien heeft.

Er zijn echter vele andere plaatsen waar ook dergelijke namen staan b.v. Gal, V; 25; 1 Petr. III: 13; IV: 14; 2 Petr. I: 4—8; 1 Joh. II: 28; IV: 7; 3 Joh. vers 11 en op duizend andere plaatsen. Gaarne zou ik ze allen opschrijven, maar ieder kan nu in dit licht gemakkelijk in het Woord zijnen naam op zoeken.

Maar er is eene andere plaats, waar onze namen kunnen geschreven staan, als wij hem mogelijk in den hemel niet kunnen vinden.

Jeremia XVII: 13 lezen wij: „O Heere, Israëls verwachting: allen, die U verlaten zullen beschaamd worden, en die van Mij afwijken zullen *in de aarde* geschreven worden, want zij verlaten den springader des levens."

Wij kunnen dus ook in de aarde geschreven worden, d. w. z. gelijk wij door droefheid over het verkeerde, door honger en dorst naar het verrichten van gerechtigheden, door barmhartigheid en lijdzaamheid eenen hemelschen naam of karakter kunnen bekomen; zoo kan ook onze naam of karakter aardsch, natuurlijk, ja duivelsch worden, n.l. indien wij in ons hart hebben nijd en twistgierigheid (Jak. III: 14;) indien wij niet van harte onzen broeder zijne misdaden vergeven." (Matth. XVIII: 35.) „Uit het hart van den aardschen mensch komen voort," zegt de Heer, „booze bedenkingen, doodslagen, overspelen, hoererijen, dieverijen, valsche getuigenissen, lasteringen" (Matth. XV: 19.) Voorzeker zullen wij nu onze namen, door Jezus vinger, in de aarde geschreven vinden, wanneer wij dezelve in den hemel niet gevonden hebben.

Verplaatsen wij ons even, in den geest, bij de schare, die Jezus omringde toen de vrouw, in overspel gegrepen, in het midden stond. (Joh. VIII: 3 en v.v.) „Die van u zonder zonde is, werpe eerst den steen op haar," heeft het reeds geklonken. „En wederom nederbukkende *schreef Hij* met den vinger *in de aarde*." Of onze text uit Jeremia den Schriftgeleerden ook in de gedachten kwam? Of hen ook het woord van Jezus: „Wat is beter een mensch te behouden of te verderven?" in het geheugen terugklinkt? Ik laat het daar.

Nu echter staan wij, gij en ik, met de schare uit den ouden tijd, ademloos wachtende, wat er komen zal van dien zwijgenden leeraar, die daar voor ons staat, in gebogen houding, en schrijvende met den vinger in de aarde. „Welke namen?" Deze vraag dringt zich aan menigeen van de omstanders op. „De mijne?" — „De uwe?" — „Kunt gij het zien?" wordt er gefluisterd. „Neen," is het antwoord, „maar ach, ik weet het wel, ik ga maar heen; ik moet *volstrekt* heen."

Indien ons hart ons dan veroordeelt, lieve vrienden, laat ons toch niet heengaan en vlieden van het licht der waarheid in Jezus Christus. Hij is niet gekomen, opdat hij de wereld veroordeelen zou, maar opdat wij door Hem zouden behouden worden. Laat ons dan als armen van geest om dien Geest bidden; als bedroefden bij de kennismaking met onzen naam oprechtelijk treuren, dan vinden wij onze namen in de hemelen geschreven, en gaan wij dagelijks opnieuw onze zonden belijden en Hem bidden, dat Hij onze zonden wegneme en ons reinige van alle ongerechtigheid.

EXCELSIOR.

MOODY'S OORDEEL OVER ENGELAND.

Moody is weder naar Amerika vertrokken, maar vóór zijn vertrek had hij een onderhoud met een correspondent van een der nieuwsbladen, die hem vroeg naar zijn oordeel over Engeland. „Gij zijt ons vooruit in Engeland," zei Moody. „Ik beschouw Londen als de meest godsdienstige stad in de wereld."

„Dat zegt niet veel voor de wereld, Mr. Moody," hernam zijn bezoeker. „Wij hebben hier vrij wat goddeloosheid."

„Natuurlijk," antwoordde de evangelist, „omdat het getal inwoners zoo groot is. Maar neem het in evenredigheid, en gij zult zien, dat het waar is, wat ik zeg." Moody wees vervolgens op de rijken in Londen, en haalde een paar voorbeelden aan uit zijne eigene ondervinding. Eens had de erfgenaam van een vorstelijk vermogen het paard van een koetsier vastgehouden, opdat deze een van Moody's vergaderingen zou kunnen bijwonen. Dames van rang en aanzien waren in de armoedige woningen gegaan om op de kinderen te passen van moeders, die anders geene gelegenheid hadden om de vergadering te bezoeken.

De oorzaak hiervan zocht Moody daarin, dat in Engeland vele familiën waren, die gewoon waren zich in de hoogste kringen en in rijkdommen te bewegen, en daarom trachtten zij die, even als andere gaven, nuttig te besteden. In Amerika echter waren de meeste rijken arm geboren; zij hadden zich omhoog gewerkt, en een natuurlijk gevolg was, dat zij hun rijkdom niet konden dragen. Op de vraag, welk bezoek aan Engeland de meeste vrucht had afgeworpen, dit of het vroegere, antwoordde Moody: „Dit laatste was in alle opzichten beter. Er is niet zooveel opschudding geweest in de nieuwbladen; maar wij hebben meer en beter vergaderingen gehad en het werk heeft in alle opzichten meer voldoening gegeven. In de laatste acht maanden heb ik door elkander dagelijks tot 9000 menschen gesproken. Op Zaterdag rustten wij, maar dewijl wij alle Zondagen gemiddeld 25000 personen toespraken, kunnen wij door elkander gerust op 9000 per dag rekenen."

„En wat denkt gij van ons, Mr. Moody? Zijn wij vooruit of achteruit gegaan sedert uw vroeger bezoek aan Engeland, acht jaren geleden?" vroeg de correspondent.

„Gij zijt vooruitgegaan," antwoordde Moody. „Vooreerst is er veel meer broederlijk gevoel en christelijke eenheid onder de verschillende kerkgenootschappen dan in 1876. Allen hebben met ons medegewerkt zooveel zij konden. Dan is er veel meer geestelijk leven in de gemeenten gekomen. En ten slotte eene verbetering, die meer oppervlakkig zichtbaar is. Acht jaren geleden was het moeilijk voor mij om in uwe gezelschappen te komen, zonder sterk gedrongen te worden om wijn te drinken. Dezen keer ben ik er zelfs niet naar gevraagd, en op vele plaatsen, waar ik geweest ben, kwam het niet eens op tafel."

Onder meer zei Moody nog: „Ik ben nooit opgewonden in mijne meest opgewekte vergaderingen. Ik zou kunnen slapen tot drie minuten vóór eene vergadering, en drie minuten er na zou ik eveneens rustig in slaap kunnen zijn. Als ik in zulk eene zenuwachtige opgewondenheid zou zijn als Generaal Booth bijvoorbeeld, zou ik reeds lang dood geweest zijn. Dat de familie Booth nog leeft, is voor mij een soort van wonder. Daar is niets in mijn werk, dat gelijkt op de uitputting der zenuwen, die bij hunne vergaderingen gevonden wordt.

Maar de groote fout van de godsdienstoefeningen in Engeland is, dat zij te lang duren. Zij zouden geschikt zijn voor menschen, die leefden vóór de uitvinding van spoor en telegraaf. Gij moet telegramdiensten hebben, als ik het zoo noemen mag, als de drukke menschen van het laatste gedeelte van de 19de eeuw er heen zullen gaan. Geen een van onze vergaderingen duurt langer een uur, en zij worden altijd afgebroken door veel zingen. Lange godsdienstoefeningen zijn verkeerd. Gij moet korte en puntige gebeden hebben, en toespraken die recht van het hart van den spreker tot de harten der toehoorders gaan. Kortom, de groote behoefte van het volk hier is, als overal, een geheiligd verstand."

't Kwam mij voor, dat in Moody's opmerkingen over, en wenken voor Engeland wel iets goeds kon zijn voor Nederland, en dit gaf aanleiding tot het brengen er van voor de aandacht van de lezers van „de Christen."

A.

EEN TEEKEN DES TIJDS.

Men heeft wel eens beweerd, dat de hervormings-theoriën van Strausz en zijne geestverwanten, niets anders zijn dan Buddhistische systemen (stelsels). De slotsom van deze bewering is: De moderniseering van het naamchristendom in Europa leidt tot het Buddhismus, d. i. tot het heidendom terug.

De gegrondheid dier bewering wordt langzamerhand meer kennelijk in Europa. En hoe droevig dat feit op zichzelf ook moge zijn, toch zal het aanleiding kunnen geven, dat de geloovigen meer beslist tot de erkentenis komen, dat wat uit het vleesch geboren is, vleesch is, en dat iemand òf christen, d. i. wedergeboren is, òf heiden, zij het dan ook met een christelijke kleur. Een tusschenbeiden toestand bestaat er voor God niet.

Met het oog op bovengenoemde bewering trof ons bijzonder een bericht in de „Baseler Volksbode," luidende: In Parijs, dus midden onder het naamchristendom, zal binnen kort een Buddhisten-tempel geopend worden, die eene rijke Engelsche dame op hare eigene kosten liet inrichten. Zij heeft zelf een plan ontworpen en een architect ontboden, om een kolossaal Buddhabeeld te vervaardigen.

Om den minder kundigen lezer eenig begrip te geven aangaande het Buddhisme, merken we nog het volgende op: Buddha, welk woord naar de Sanskritische taal zooveel als „wijze" beteekent, is de eeretitel van den stichter eener Indische godsdienst, het Buddhisme, dat in Ceylon, Siam, het Birmaansche rijk, Tongking, Tibet, Mongolie, China en Japan verspreid is, en meer dan 300 millioen aanhangers telt.

Sakjumuni (Buddha) werd in de 6e eeuw vóór Christus in Noord-Indië geboren. Reeds vroeg werd hij bewogen over de ellende der menschen en trok zich in de eenzaamheid, als kluizenaar, terug, om eindelijk als godsdienstleeraar en bestrijder der Brahmanische godsdienst op te treden.

De hoofdtrekken van zijne leer zijn deze: Één hoogste wezen regeert de wereld; dat wezen is onzichtbaar en mitsdien ook ongenaakbaar; Hij is wijs, rechtvaardig, goedertieren, barmhartig, almachtig, en wordt door de menschen het beste door stille oefeningen vereerd.

De mensch bereikt door deugd de zaligheid; hij mag niet zweren, lasteren, liegen, dooden, stelen noch wraak nemen; hij moet zedig en matig leven, aalmoezen uitdeelen en door stille oefeningen zijn eigen wezen en het wezen der godheid in waarde houden. Wanneer hij deze plichten trouw vervult, dan bereikt hij reeds op aarde de waarde van een Buddha of wijze, en na den dood de vereeniging met het hoogste wezen, d. i. de Nirwana, dat zooveel zegt als — niets worden.

Ontegensprekelijk vinden we in de leerbegrippen van dien heidenschen wijsgeer vele voortreffelijke, der menschheid waardige denkbeelden en deugden genoemd, maar om ten slotte toch in eene armzalige toekomst te verzwinden.

Zoo gaat het met allen, die goddelijke vruchten aan den vermolmden stam van Adams geslacht trachten te verbinden, en dan eindelijk zichzelven wijs maken, dat het goede vruchten zijn.

Bij de beoefening, ook van de schoonste deugden, zonder waarachtige verootmoediging des harten, blijft trotschheid heerschen en het eigen ik op den troon. Het ootmoedig „Ik zal opstaan en tot mijn' vader gaan, en ik zal tot hem zeggen: Vader, *ik heb gezondigd*, en ben *niet meer waardig* uw zoon genaamd te worden," vindt noch in de levensrichting van een Sakjumunie, noch in de theoriën van het gemoderniseerd christendom (?) onzer eeuw eene plaats. Hieruit moet wel volgen, dat de beoefening van den godsdienst op de ruwste wijze ontaardt en geheel werktuigelijk wordt. Zoo wordt het bij de Mongoolsche Buddhisten reeds opgemerkt, dat zij er in hunne woningen en in hunne tempels gebedsmachines of bidraderen op na houden, waarmede zij in korten tijd, door er aan te draaien, de meest mogelijke gebeden trachten voorttebrengen.

Tot zulke dwaasheden komt de mensch, die God tracht te dienen volgens zijn eigen hart of gemoedsaandoening, afgescheiden van het onderricht des H. Geestes, totdat hij eindelijk, zich met zijne eigene theoriën bedrogen ziende, wars van allen levensernst, in de laagste zedeloosheid, eerst des geestes en daarna des vleesches, wegzinkt, en waarbij hij zich dan liefst eene toekomst voorspiegelt, bestaande in — niets worden. Waarlijk, zich uitgevende voor wijzen, zijn zij dwaas geworden!

Hoezeer hebben wij acht te geven op de Apostolische vermaning, Col. 2: 8: „Ziet toe, dat niemand u als een roof vervoere door de filosofie en ijdele verleiding, naar de overlevering der menschen, naar de eerste beginselen der wereld, en niet naar Christus."

Voor God geldt alleen een nieuw schepsel in Christus Jezus, dat Gode vruchten draagt. Dat is het ware *niet* worden van den mensch, maar om dan een kind van God, een burger van het hemelsche vaderland te zijn!

Heer! leer mij zoo mij zelf vergeten,
Om aan uw kruispaal neergezeten,
Niets dan genade ga te slaan.

G. N. v. B.

ZENDINGSBERICHTEN.

Uit Indië kwamen onlangs goede berichten. Een der inlandsche zendelingen Goolzar Shah genaamd, schreef van den doop van vier jonge mannen, die veel voor de gemeente beloofden. Een ander inlandsch zendeling, Gogon Chunder Dutt, deelde het een en ander mede over eene zendingsreis, die hij met een paar anderen gemaakt had. Zij hadden tot duizenden het woord des levens gesproken. Een achtenswaardig Hindoe was tot de kennis van Christus gekomen en was gedoopt geworden, en zijne vrouw had nu ook om den doop verzocht. Toen zij bij zekere gelegenheid op eene kermis gesproken hadden, kwam een Hindoe tot hen om hen te vragen dien avond in zijn huis te willen komen. Zij gingen en vonden het huis vol menschen, die hen verlangden te hooren. „Wij waren vermoeid," schrijft hij, „maar het volk niet, en wij spraken tot middernacht toe."

In Dinapore was eene nieuwe kerk geopend. Langen tijd waren de christenen daar genoodzaakt geweest om hunne bijeenkomsten te houden in veranda's of in kleine kamers, maar de Heer had hunne gebeden verhoord, en hun eene ruime plaats gegeven voor de vergaderingen. „Mijn huis zal een huis des gebeds genaamd worden," was het onderwerp, waarop gedurig gewezen werd bij de opening, en met vurig gebed werd het gebouw gewijd aan den dienst des Heeren.

In Delhi was eene nieuwe school voor meisjes geopend. Overal leggen de zendelingen het er op toe om, behalve hun werk onder de volwassenen, de kinderen onder hunnen invloed te krijgen, ten einde vroeg het zaad des Evangelies in hunne harten te zaaien. „Wilt gij den duivel een gevoeligen slag toebrengen, dan moet gij met de kinderen beginnen," zei Luther. De indrukken, die men als kind krijgt, zijn gewoonlijk diep.

't Is misschien den lezers niet onaangenaam om een en ander te vernemen van den bovengenoemden inlandschen zendeling Gogon Chunder Dutt. Hij behoort tot eene deftige Indische familie, en werd opgevoed in al de leeringen van den Hindoeschen godsdienst. Later werd hij, om zijne opvoeding te voltooien, naar eene school gezonden van het Engelsche Gouvernement, maar naar de mate van verlichting van zijn verstand, werd zijn geloof in den vaderlijken godsdienst geschokt. Dit was echter niet voldoende. De wereldsche opvoeding verwoestte wel zijn oud geloof, maar gaf hem niets in de plaats. De werken van Tom Paine en soortgelijke schrijvers kwamen in zijne handen en, zooals hij zelf zegt: „Van een Indisch afgodendienaar werd ik een Engelsch ongeloovige." Later werd hij gevaarlijk ziek, en toen de dood hem in het aangezicht staarde, had hij niemand, waaraan hij hulp kon vragen; de Indische afgoden waren ijdel, en den God der christenen kende hij niet. Toen ontving hij een traktaatje over „het leven van Christus." De geschiedenis van dat zondelooze leven trok hem aan, en hij kwam tot de erkentenis, dat Jezus Christus de Zaligmaker was, dien hij behoefde. Toen hij hersteld was beleed hij moedig den Christus en gaf hij alles op voor Hem. Hij werd gedoopt, wijdde zich aan het werk des Heeren, en is nu een geordend zendeling in het district Khoolnea. Zijne oude moeder is nog zeer aan het Hindoesch bijgeloof gehecht. Haar leven kan niet lang meer duren, want zij is zeer oud; vele gebeden worden voor haar opgezonden, en het zou voor haren zoon een zware last van het hart zijn, als zij hare afgoderij vaarwel zeide en Christus aannam als haren Zaligmaker.

Later hopen we weer iets mede te deelen over Afrika, China etc.

A.

GEDACHTEN.

De wetenschap heeft geene geloofwekkende kracht; daarom kan ook het geloof niet rusten op schoolsche wijsheid, maar op Godshartvernieuwende genade.

HEUBNER.

De godgeleerdheid moet het verstand verlichten en het hart verwarmen.

BONAVENTURA.

Hij alleen gaat vooruit in dit leven, wiens hart zachter, wiens bloed warmer, wiens verstand helderder, wiens geest meer met vrede vervuld wordt.

RUSKIN.

Het opwassen in genade kenmerkt zich door eenvoudigheid. Er zal meer nuttigheid en minder drukte, meer teederheid van geweten en minder angstvallige nauwgezetheid zijn. Er zal meer vrede, meer nederigheid gevonden worden. Als het volle koren in de aar is, buigt zij zich neder.

GEMEENTE NIEUWS.

NIEUWEPEKELA. De meisjes, waarvan wij in ons laatste blad melding maakten, hebben beiden beleden, dat zij vrede met God hadden door geloof in Hem, die ook voor hare zonden gestorven is, en zijn Zondag 20 Juli gedoopt geworden, in tegenwoordigheid van vele getuigen. Dat ook zij de bespotting niet zouden ontgaan is door den Heer en zijne Apostelen, en daarom ook door ons voorspeld geworden; maar wij mochten haar tevens vertroosten met de belofte: „Wie volharden zal tot het einde, zal zalig worden." In geloof en vertrouwen hebben zij den strijd aanvaard, en de Overste Leidsman en voleinder des geloofs leide haar ter overwinning.

VARIA.

Lodewijk XIV zeide eens tot Massillon; »Ik heb vele groote redenaars gehoord en ben over hen tevreden geweest, maar zoo dikwijls als ik u hoor, ben ik ontevreden met mij zelven."

LIEFDEGAVEN.

Voor China: van twee kinderen van de zondagschool te Nieuwepekela *f* 1.25 en van br. de Hart van de Jongedochters-vereeniging te Hengelo (O.) *f* 2.00.

H. Z. KLOEKERS:

SNELPERSDRUK VAN J. J. WIARDA, TE SNEEK.

No. 40. 15 Augustus 1884. 3de Jaargang.

DE CHRISTEN,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10

Bijdragen en Ingezonden Stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: H. Z. KLOEKERS, te Nieuwepekela.
Adres voor Administratie: J. HORN te Sneek.

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.50
Elke regel meer. . . . . „ 0.05
Groote letters naar plaatsruimte.

WAARSCHUWENDE TEEKENEN VAN JEZUS' TOEKOMST.

„Omdat de ongerechtigheid vermevuldigd zal worden, zoo zal de liefde van velen verkouden.
MATTH. 24 : 12.

Mag ik u verzoeken, lezer, naast dit opstel Matth. 24 op te slaan?

't Slot van Hoofstuk 23 beschrijft ons 's Heilands laatste bezoek aan en oordeel over Jeruzalems tempel. Tot Jeruzalems burgers heet het daar: „Jeruzalem, Jeruzalem! gij, die de profeten doodt, en steenigt, die tot u gezonden zijn! hoe menigmaal heb ik u bijeen willen vergaderen, gelijkerwijs eene hen hare kiekens bijeen vergadert onder de vleugelen; en gijlieden hebt niet gewild?" — En aangaande den tempel heet het: „Ziet, uw huis wordt u woest gelaten." Toen verliet Jezus den tempel voor altijd. Zijn volk echter verstootte Hij niet; ook dat kan zijn liefhebbend en diepgegroerd hart bij deze gelegenheid niet verzwijgen; zij zouden Hem wederzien, en alsdan Hem niet verwerpen, maar begroeten met de vreugdekreet: „Gezegend is hij, die komt in den naam des Heeren." En zij hebben Hem weder gezien, en hebben Hem met deze begroeting begroet, doch om er het „Kruis Hem!" op te doen volgen. Eerst dan zal dit woord des Heeren zijn volle vervulling erlangen, als Hij wederkomt, en Israël zoeken zal den Heere, hunnen God, en David hunnen koning, en vreezende zal komen tot den Heer en Zijne goedheid in het laatste der dagen" (Hosea 3).

Nu verlaat de Heer de stad in de richting van Bethanië, zijnen weg over den Olijfberg nemende. Zijne discipelen gaan aan zijn zijde, ongetwijfeld zwijgend en peinzende onder den indruk van het pas gehoorde. 't Is of de beteekenis van 's Heeren vonnis over den tempel hen niet duidelijk wil worden, en hen de moed ontbreekt den Meester dienaangaande te vragen. Een hunner evenwel kan de gedachte zijns harten niet verbergen; hij wendt zich om, en nu hij, bij de laatste stralen der ondergaande zon, het gouden tempeldak ziet schitteren, en de aanblik dier schoone gebouwen, met purper-gloed omgeven, hem in verrukking brengt, wenkt hij den Meester om hem deelgenoot zijner gewaarwordingen te maken. Aller oog richt zich op den pas verlaten tempel, en bij dien stillen aanblik klinkt 's Heilands plechtig: „V o o r w a a r z e g i k : h i e r z a l n i e t e e n s t e e n o p d e n a n d e r g e l a t e n w o r d e n."

Nog geen 40 jaren verliepen of de Romeinsche Adelaars omsingelden met krijgsheiren „de stad des vredes." Toen ging ook dit woord, tegen al de voorzorgsmaatregelen en het uitdrukkelijk bevel des Romeinschen veldheers, om toch den tempel te sparen, in vervulling. Een soldaat toch wierp een brandend stuk hout door het gouden venster en weldra was dit kunstgewrocht in een aschhoop verkeerd. Geen steen bleef op den ander. Vruchteloos bleek ook de poging van een lateren Romeinschen keizer, Julianus geheeten, die uit haat tegen tegen de Christenen en ten gunste der Joden bevel gaf den tempel te herbouwen. Bij het graven der fondamenten toch, stegen er vlammen uit den grond, en moest de arbeid worden gestaakt; terwijl de keizer later in een gevecht tegen de Perzen, doodelijk gewond, uitriep: Galileër! gij hebt overwonnen.

Inmiddels was de Heer gaan zitten. Petrus, Jakobus, Johannes en Andréas verstouten zich Hem de vraag voor te leggen: „Zeg ons, wanneer zullen deze dingen zijn, en welk zal het teeken zijn van uwe toekomst, en van de voleinding der wereld?"

Deze vraag is drieledig, en tot recht verstand van wat als antwoord daarop volgt, is het van groot belang dat op te merken. Het eerste deel der vraag geldt J e r u z a l e m s v e r w o e s t i n g, het tweede: J e z u s t o e k o m s t, en het derde: d e v o l e i n d i n g d e r w e r e l d. Matth. 24 en 25 geven op deze drie vragen het antwoord; echter niet geheel in volgorde, maar in breede trekken beschrijvende de teekenen, die aan de drie gebeurtenissen vooraf zullen gaan. In vers 4—15 bijv. zouden wij meenen de beschrijving der ontzachelijke teekenen te vinden, die Jeruzalems verwoesting aankondigen. Die gebeurtenissen echter zijn met zulke sterke kleuren geteekend, dat ze tegelijk typen zijn van wat bij 's Heeren komst en bij de voleinding der wereld zal plaats vinden. Voor wie eenigermate heeft leeren „achtgeven" op het profetische woord, zal het niet moeielijk zijn in deze beschrijving te onderkennen, wat alle drie gebeurtenissen raakt, en wat meer op elk in het bijzonder betrekking heeft. In deze beschouwing bepalen wij ons bijzonder tot 's Heeren toekomst en de teekenen, die het naderen dier toekomst voorspellen.

Jezus komt weder! De ten hemel gevarene keert eenmaal van daar weer. Geen waarheid, die duidelijker in den ganschen bijbel wordt geleerd. Het Oude Testament spreekt van een komen van den Messias, beide in vernedering en in heerlijkheid. Vooral op het laatste was Israels oog derwijze gevestigd, dat zij in den Nazarener hunnen Messias niet konden erkennen en zich aan zijne geringheid ergerden. De Schrift wordt niet gebroken. Wat zij van Zijn eerste komst sprak is bevestigd; wat zij van Zijn tweede komst spreekt, zal eveneens niet uitblijven. „De Heer heeft gesproken tot mijnen Heer: Zit aan mijne rechterhand TOT DAT — ik uwe vijanden gezet zal hebben tot eene voetbank uwer voeten." Psalm 110: 1. „Welken de hemel moet ontvangen TOT de tijden der wederoprichting aller dingen." Hand. 3: 21. „Deze Jezus, die van u opgenomen is, zal alzoo komen, GELIJKERWIJS gij hem naar den hemel hebt zien henenvaren. Hand. 1: 11 enz.

Merkwaardig is, hoe de Heer aan zijn onderwijs eene practische wijding geeft door het aan te vangen met een ernstig „ziet toe!" (vs. 4). 's Heeren woord beoogt nimmer de streeling onzer nieuwsgierigheid, wel de verlichting van ons verstand en daardoor de heiliging van ons hart.

„Ziet toe!" want meer nog dan anders dreigt in die dagen gevaar. Aan verleiders zal het niet ontbreken, en de verleiding zal alle grenzen te buiten gaan. Velen zullen komen onder Jezus naam en zeggen: Ik ben de Christus (vs. 5); valsche profeten zullen verschijnen: wacht u voor hen. (vs. 11).

Gij zult hooren van oorlogen en geruchten van oorlogen, en zulks niet in gewonen zin, maar alom onder alle volk zal de oorlogsfakkel ontbranden. 't Zal een groote wereld-krijg zijn, want het eene volk zal tegen het andere volk, en het eene koninkrijk tegen het andere koninkrijk opstaan, (vs. 6, 7). Boven dat alles zullen er hongersnooden, pestilentiën en aardbevingen zijn op verscheidene plaatsen; en al deze dingen te zamen zal nog maar een beginsel der smarten zijn (vs. 7, 8).

In die dagen zullen velen geërgerd worden, d. w. z. de schare dergenen, die Jezus belijden, zal menigeen zien overloopen naar het kamp van den vijand, om daardoor de vervolging te ontwijken; en om ten eenenmale alle verdenking of wantrouwen des vijands weg te nemen, zal hij, die eenmaal een broeder was, een verrader worden, hatende dien hij moest liefhebben, en overleverende in de hand des vijands, dengene voor wien hij schuldig was, het leven te stellen (vs. 10).

Eindelijk, om al het droeve en bange dier dagen samen te vatten: een tweeledig machtsbetoon van het kwaad zal gezien worden: Toenemende ongerechtigheid ter eene, en verkoelende liefde ter andere zijde, want, zegt de Heer: „Omdat de ongerechtigheid vermenigvuldigd zal worden, zoo zal de liefde van velen verkouden." Staan wij bij dat woord in het volgende No. nog een oogenblik stil.

S. H.

AMALIA VAN LASAULX.

„Den oprechten gaat het licht op in de duisternis," enz.
PSALM 112, 4.

Den eersten Februari van het jaar 1864 werd het Hertogdom Sleeswijk het tooneel, waarop Oostenrijksche en Pruisische legerbenden de Deensche troepen gingen bevechten en de krijg met al zijn ellenden en bloedvergieten een aanvang nam. De slagvelden met hunne duizende ongelukkigen riepen de barmhartigheid in van allen, die gevoel hebben voor het lijden van anderen en het hart op de rechte plaats dragen. De Zusters der barmhartigheid, wier lust het is haar leven te wijden aan de leniging der ellenden, lieten zich niet wachten. Amalia van Lasaulx en hare vriendinnen vernamen nauwelijks de roepstem der liefde of zij waren bereid haar op te volgen.

Reeds elf dagen na het uitbreken van den oorlog stond Zuster Augustine (zoo was de Kloosternaam van Amalia) in den Kloostermantel gewikkeld, terwijl sneeuw en ijs de velden bedekten, aan het spoorweg-station te Bonn, om ook ten strijde te gaan, niet echter om wonden te slaan, maar wel om wonden te heelen, en de lijders te helpen en te troosten. Weldra werd de reis ondernomen en toen zij met zuster Theodosia te Altona aankwam, vonden zij daar reeds een lazaret voor lichtgewonden gereed, zoodat zij terstond den arbeid der hulpvaardigheid konden beginnen. Ja, zij waren Roomsch-Katholiek, deze vrouwen, die de gruwelen van den oorlog wilden verzachten, en de mannen, waarmede zij in aanraking kwamen, waren grootendeels Protestanten, maar dezen ontvingen de barmhartige Samaritaanschen met zooveel voorkomenheid en liefde, dat Amalia van Lasaulx, die zelf niet bekrompen was, zich hartelijk verheugde, en aan een dienaar van Rome, toen hij onderzocht of men onder de Protestanten van de barmhartige zusters niet te veel vergde, verklaren kon, dat daarvoor niet het minste gevaar bestond.

Maar te *Altona* zouden de zusters niet blijven. Weldra zagen zij zich elders geroepen en wel te *Kiel*, waar zich de zwaargewonden bevonden, en waar meer nood dan hulp was. Te midden van dit lijden trilde het vrouwelijk hart van weemoed, maar de liefde schonk kracht om voor den moeilijksten arbeid niet terug te deinzen. . .

Wederom klonk het bevel: Voorwaarts! en Amalia zag zich met hare vriendinnen geroepen naar *Sleeswijk*. „Hoe lang ik daar blijven zal, weet God," schreef zij, „maar ik vermoed, dat wij nog verder, en wel naar *Flensburg* zullen trekken. Hoe het mij soms bij den aanblik van zoovele lijdenden te moede is, weet God alleen. Het is mij niet mogelijk den handdruk dier ongelukkigen met drooge oogen te beantwoorden. Toch wil ik met niemand ruilen en wensch ik nimmer te huis te blijven."

Het arbeidsvermogen en de goede moed der zusters werden dikwijls op zwaren proef gesteld. Veel, zeer veel lieten de inrichting der lazeretten, en de genees- en heelkundige hulp, te wenschen over.

Verwarring en gebrek aan de noodige hulpmiddelen waren aan de orde van den dag. Toen zij te *Sleeswijk* aankwamen vonden zij in die kleine stad zevenhonderd meest zwaar gewonde of door ernstige ziekte aangetaste lijders. Alle ledige gebouwen werden voor de opname der gewonden beschikbaar gesteld; maar in een van die lazaretten lagen de beklagenswaardigen den 24 Februari, in de winterkoude, op een stroozak en ontvingen zij dikwijls eerst na drie dagen geneeskundige hulp, daar men zulk een spoedig treffen niet had verwacht. Hier was een ruim veld voor den arbeid der toewijding. Dag en nacht werd er gewerkt.

Doch terecht had Amalia vermoed, dat zij in *Sleeswijk* geen blijvende plaats zou hebben.

Naar *Flensburg* werd zij ontboden, om de plaats te vervullen van eene andere ziekenverpleegster, die het met de artsen en beambten niet had kunnen vinden. Zij ruimde spoedig alle moeilijkheden uit den weg, die alleen tengevolge van verschil in geloofsovertuiging waren gerezen, leefde met alle ambtenaren in de beste overeenstemming, ja, toonde zich zoo zeer met het geloof der Protestanten ingenomen, dat zij niet aarzelde een Luthersch predikant bij te staan, toen hij een stervenden Deenschen officier het avondmaal bediende. In *Flensburg* kon zij niet langer dan een maand aan den moeitevollen liefdearbeid wijden. Dat die arbeid van grooten omvang was kon ieder bevroeden, die bedenkt, dat, bijvoorbeeld op den 13den Maart, 200 bedden bezet waren in de drie lazaretten, waar de barmhartige zusters dienst deden. Nooit waren die bedden ledig. Nauwelijks waren enkele herstelden vertrokken of hunne plaats werd door andere gekwetsten en kranken ingenomen. Bovendien droeg zuster Augustine niet slechts zorg voor aankomenden en de aanwezigen, ook die heengingen trachtte zij zooveel mogelijk van het noodige te voorzien. Zelfs schrijft zij: „Opdat de vertrekkenden in de eerste dagen geen gebrek aan voedsel mogen hebben, geven wij hun wittebrood en kaas in hun randsel, en wijn in hun veldflesch mede; bovendien krijgen zij een reispenning en schoon ondergoed. Op deze wijze pogen wij de donkere toekomst voor hen een weinig te verhelderen."

Na den 17den volgden bloedige gevechten elkander snel op en werd het hoofdlazaret voor de troepen, naar *Rinkenis* verplaatst. De verpleging was daar echter niet goed geregeld, zoodat telkens groote verwarring ontstond. Nu werd Amalia door de geneesheeren verzocht derwaarts te komen. 14 April kwam zij aan en begon terstond de behandeling der hulpbehoevende naar haren zin te regelen en de inrichting der Lazaretten te schikken, zooals het haar door de ondervinding, gebleken was, het beste te zijn. Maar ternauwernood was zij daarmede gereed, toen de heete gevechten bij *Duppel* werden geleverd. Hoewel de noodige voorbereidingsmaatregelen waren getroffen, bleken de ellenden grooter te zijn, dan men had kunnen vermoeden. „Ach," schreef zij, „ik kan niet zeggen, hoezeer de ervaringen der laatste 14 dagen 't mij onmogelijk maakten vroolijk te zijn. Aan alle zijden ontdekt mijn oog de tooneelen der vreeselijkste ellende." Eindelijk op den 12 Mei werd de wapenstilstand gesloten, en werd het ook rustiger in de lazaretten. Tegen het einde der maand kwam het bevel, dat de Barmhartige Zusters naar het Klooster moesten wederkeeren. Wel wilden de kranken en de artsen van haar vertrek niets hooren, maar het bevel moest worden gehoorzaamd. Weldra maakten zij zich gereed om huiswaarts te gaan. Aandoenlijk was het afscheid. Tranen van dankbaarheid vloeiden uit menig oog en een opregt gemeend en hartelijk vaartwel! klonk van de lippen der krijgslieden, die de trouwe liefdezorgen van de dienaressen der barmhartigheid hadden leeren waardeeren.

Amalia's gezondheid had onder de groote krachtsinspanning geleden. Al was zij door haar verblijf in *Denemarken* meer geoefend in toewijding, en al had zij geleerd, dat ook buiten Rome's Kerk een geloof bestond, dat werkelijk rust en vrede voor het hart gaf, toch had haar gestel een knak gekregen, die haar tot het nemen van rust noopte. Gelukkig kwamen onder den invloed van een kalm leven hare krachten langzamerhand weder bij, en al herkreeg zij niet de sterkte van weleer, toch kon zij den lust niet bedwingen den arbeid der barmhartigheid voort te zetten.

Toen in 1866 de oorlog uitbrak tusschen *Oostenrijk* en *Pruisen*, wilde zij niet te huis blijven en drong haar hart haar om gehoor te geven aan de roepstem, die daar van het oorlogsveld werd vernomen: „Kom over en help ons."

Zoodra de legers op elkander hadden gestooten, snelde zij met haar vriendinnen naar de slagvelden van *Bohemen* om het lijden te verzachten. Eerst vinden wij haar te *Gitchin*. Hier, waar niet al de gekwetsten onder dak konden komen, hoewel de Kerk en elk beschikbaar huis tot een hospitaal was ingericht, vond zij jammer, lijden en gebrek in overvloed, maar wat zij hier zag was niets in vergelijking van hetgeen zij aanschouwen moest, toen zij 4 Juli per telegraaf naar het slot *Hadrek* in de nabijheid van het uitgestrekte, vreeselijk met lijken, stervenden en gewonden overdekte slagveld van *Königgrätz* werd ontboden. „Nooit," schreef zij, „is de menschelijke ellende vollediger en schreiender in prachtiger omgeving opgetreden, dan hier in het vorstelijk slot met zijn onder allerlei lijden gebogen bewoners."

Hoewel Amalia kiezen kon, nam zij voor zich niet de grootsche zalen van het slot, waar de aanzienlijke gekwetsten waren gelegd, maar de manége, die, zoo goed en zoo kwaad als het kon, in een lazaret was herschapen. Op een weinig stroo werden hier meer dan tachtig ongelukkigen nedergelegd, die soms reeds eenige dagen zonder hulp op het slagveld hadden doorgebracht, zoodat hunne wonden allergevaarlijkst waren geworden. Men vond daar soldaten, die als vrijwilligers dienst hadden genomen, van allerlei natien: *Italianen*, *Magijaren*, *Slaven* en *Duitschers*. Tusschen hen hield zuster Amalia de wacht. Moest zij erkennen, dat de verschrikkingen van *Sleeswijk-Holstein* niet te vergelijken waren bij wat zij hier beleefde, toch hield zij vol. Het was aandoenlijk te zien, hoe spoedig allen aan haar gehecht waren. Waar zij kwam als een engel, laat mij liever zeggen als een voor hare kinderen zorgende moeder, voelde niemand zich verlaten. Met onvermoeide teederheid stond zij de lijdenden ter zijde en schudde zij het bed der stervenden zoo zacht mogelijk. „Dank," riep een stervende Italiaan. Als zuster sterft, „komt zij zeker terstond bij Jezus." Hoe heerlijk zoude het voor vele stervenden geweest zijn, als deze edele maagd toen reeds in het volle licht van het Evangelie des Kruises had gestaan; dan was er niet alleen balsem voor het lichaam, maar bovenal de echte balsem voor de ziele geweest.

In September verliet zij het slot *Hadrek*, waar zij de ellenden van den oorlog in al haren omvang had leeren kennen. Ook *haar* krijgstocht was afgeloopen, maar het was een tocht geweest dien zij ondernomen had als dienaresse van Jezus, en met de wapenen der liefde. Ook zij droeg haar litteekenen, verkregen in den strijd. Haar lichaam was bijna gebroken door al de afmattingen, en had weer een nieuwen stoot gekregen, dien zij alleen door langdurige rust te boven kon komen. Toen zij te *Bonn* teruggekeerd was, werd haar dan ook door den geneeskundige gelast, zich van elken inspannenden arbeid te onthouden en een kalm leven te lijden.

Allengs leefden daardoor de ondermijnde krachten weder op. Zij werd weer de oude.

Daar brak het jaar 1870 aan met zijn staatkundige en kerkelijke bewegingen; het jaar 1870, waarin het wereldlijk gezag van den paus onderging; de pauselijke onfeilbaarheid tot leerstuk werd verheven, en de legers van *Duitschland* en *Frankrijk* handgemeen werden. „De oorlog is verklaard!" klonk het door de steden en dorpen van *Duitschland* en langs de velden en bergen van *Frankrijk*; de oorlog met al zijn gruwelen en verwoesting is verklaard. Kunnen de Zusters der Barmhartigheid achterblijven? Neen, ook zij moeten op haar post staan, en Amalia gaat voor de derde maal naar het oorlogstooneel, om te troosten en te helpen. Niet langer kan zij, wat zij zoo gaarne zou willen, de zwaarst gekwetsten helpen; die taak is haar te moeilijk. Op het slagveld verschijnt haar vriendelijke gestalte ook niet meer. In de nabijheid vertoeft zij, en onvermoeid is zij bezig om te zorgen, dat er meer bedden worden ingericht, en dat ieder plaatsje, waar een ongelukkige kan worden verpleegd, ook wordt gebruikt. Zooveel zij kan, verpleegt en bezoekt zij de gewonden, en waar zij komt is het alsof de zon doorbreekt. Haar teederheid, haar takt om te verplegen, haar vriendelijk woord won aller harten, en menigeen, die hare hulp ondervond en den weldadigen invloed van hare tegenwoordigheid genoot, zegent nog op den huidigen dag zuster Augustine, wier beeld, als dat van de dienende liefde, diep in het geheugen is ingedrukt. Zij kon, nadat het krijgsrumoer was verstomd, huiswaarts gaan. Helaas! de trouwe dienstmaagd zou nog meer moeten ondervinden, en ervaren, dat haar

barmhartigheid sommiger bitter oordeel niet zou kunnen afweren. Wat gebeurde er? De onfeilbaarheid van den Paus was op het Vatikaansch Concilie tot leerstuk verheven, en dat leerstuk was in onoplosbaren strijd met Amalia's geloof en geweten. Dát aannemen kon zij niet. Ach! de meerderheid der bisschoppen, die eerst er zich tegen verklaarden, onderwierp zich; mannen die kloekmoedig verzet hadden begonnen, bogen het hoofd. Amalia oordeelde, dat de geestelijkheid hierdoor het bewijs leverde, dat zij diep, zeer diep gezonken was, en treurde over dit verval, maar zij bleef bij haar gevoelen, waarin zij gesteund werd door eenige vrienden aan de universiteit te *Bonn*. Natuurlijk bleef haar houding niet lang verborgen. Wat kan ook aan de bespiedende blikken van Rome's priesters ontgaan? Amalia werd beschuldigd aan de Oud-Katholieken te *Bonn* kerkgewaden te hebben geleend of geschonken, en die beschuldiging was voldoende om een nader onderzoek in te stellen. 31 October 1871 kwam eene hooggeplaatste geestelijke zuster uit *Trier* om Amalia op het punt der onfeilbaarheid te ondervragen. Zij verklaarde zonder aarzelen, dat zij noch aan de pauselijke onfeilbaarheid, noch aan het zoogenaamde leerstuk der onbevlekte ontvangenis geloofde. Van stonden aan werd zij, na dit onderzoek, als een rampzalige kettersche uitgekreten.

De generaal-priores verscheen zelve om alle sleutels van Amalia op te vragen, ook die van haar brievenkastje, ten einde alles te onderzoeken. Maar deze had het onweder zien opkomen, en had daarom haar dagboek en vele dierbare brieven verbrand. Van alle deze schatten konden de dienaressen der inkwisitie niets vinden. Toch werd de kettersche van haar ambt ontzet en zelfs was men van plan haar uit de orde der Barmhartige Zusters te stooten. Maar men durfde dit laatste niet te *Bonn* doen, omdat men in de stad, waar zij 22 jaren lang armen en kranken had wèl gedaan, een volksoploop duchtte, en haar naar *Trier* te vervoeren, om daar de uitwerping te doen plaats hebben, verbood de geneesheer ten sterkste, omdat zij door eene ernstige ziekte was aangetast, zoodat besloten werd haar voorloopig in strenge afzondering te houden en later te beslissen, wat haar lot zou zijn.

Na het vertrek der generaal-priores werd zij wel zachter behandeld, maar het bevel bleef van kracht, dat zij, ondanks haar ziekte, het huis verlaten moest. Zelf bedacht zij toen een hulpmiddel, hierin bestaande, dat zij zich naar het hospitaal van de Barmhartige Zusters te *Vallendar* (bij Nenwied) liet brengen. Aan den morgen van 14 November werd zij weggevoerd van de plaats, waar zij den arbeid der liefde had gewerkt, en, begeleid door de getrouwe zuster Geertruida, kwam zij te *Vallendar* aan, waar haar een torenkamertje als verblijf werd aangewezen. Had men haar hier laten genieten van het schoone uitzicht en van de vriendelijke herinneringen van het verleden, dan zouden de dagen, hier doorgebracht, gelukkig zijn geweest. Maar helaas! de geloofsijver en de bekeeringszucht, begonnen haar op allerlei wijzen lastig te vallen en pogingen aan te wenden om deze dierbare zuster te brengen tot het geloof aan de pauselijke onfeilbaarheid. Men begon haar het gebruik van de heilige sacramenten te ontzeggen, om daardoor haar te vermurwen. De een zond haar een scapulier met de bede, dat zij dien zou dragen, nademaal hij gewis tot het vereischte geloof zou leiden; een ander viel voor haar op de kniën en bad haar, dat zij met haar ongeloof zou breken; een derde beproefde haar door redeneeringen over te halen; maar het was alles te vergeefs, zij liet zich niet bekeeren, zij bleef in den naam van den eeniggeboren Zoon van God standvastig in haar geloof volharden, zoodat een vriend uit Munchen schrijven kon: "Uw voorbeeld heeft duizenden opgewekt. Een zwakke kloosterlinge beschaamt door haar geloofsmoed de bisschoppen. God zij er voor geprezen, die de hoovaardigen vernedert en de nederigen verheft." Toen de krankheid haar laatste krachten sloopte, en haar einde scheen te naderen, werd nogmaals een aanval op hare standvastigheid beproefd. Men dreigde haar, dat zij na haren dood als een onwaardige uit de orde zou worden gestooten, bij aldien zij in haar verzet bleef volharden. Toen dit niet de gewenschte uitwerking had, werd zij gekweld door een langdurig bezoek van hare zuster Clementia, die haar smeekte zich te bekeeren, en toen ook dit niet baatte, beproefde men op haar vatbaar gemoed te werken door haren 83-jarigen leeraar, *Seijdel*, die haar bad en smeekte, uit liefde voor hem, zich aan het leerstuk te onderwerpen. „Neen!" riep zij uit, „het is schande mij zoo te kwellen. Van ieder oogenblik, waarin gij gelooft, dat ik zwak ben en niet meer weet, wat ik doe, wordt door u gebruikt gemaakt; dat staat u niet mooi, en dat wekt mijn afkeer op. Is dat christendom?" Eindelijk brak de lang gewenschte dag aan. Het was 28 Januari 1872. Haar gebed: „Heere Jezus, kom haastig!" werd vervuld, en op den middag sliep zij, na een welbesteed leven, zacht en kalm in. Zij was ontslapen in haren Heer, dien zij hier, o zoo innig lief had gehad. Nu zou zij Hem aanschouwen, om wien zij al die smaadheid had moeten dragen. Nu waren voor eeuwig hare tranen gedroogd en hare zuchten gestild. Diep was de indruk, dien haar sterven op de aanwezigen maakte, en de priores van *Vallendar* moest van haar getuigen: „Zij is zoo vroom gestorven, dat zij zeker in den hemel is." Maar wie ook geroerd mocht zijn, de goed geloovige *Chère Mère* niet. De Vatikaansche vroomheid, in het kloosterkleed gehuld, eischte, dat de gestorven kettersche van haar orde-gewaad ontdaan en dat haar lijk buiten de poort gezet zou worden, daar haar geen eervolle begrafenis ten deel kon vallen. Op den 30sten voer, vroeg in den morgen, een bootje van *Vallendar* den Rijn af, en landde tegen 10 uren bij *Weissenthurm*, waar zich het familiegraf van de *Lasaulx* bevond. De schippers verlieten het bootje, dat eenzaam aan den oever achterbleef. De Zusters van *Vallendar* vreesden een oproer, en daarom hadden zij het lijk zoo vroegtijdig weg laten brengen. Tegen den middag werd het stoffelijk overschot van Amalia, in alle stilte, in het familiegraf bijgezet. Geene kerkelijke plechtigheid had plaats: alleen werd door professor *Reusch* een gebed uitgesproken. Al de aanwezigen waren diep getroffen: geen oog waarin geen traan blonk.

De geestelijkheid had gewild, dat een eerloos graf aan Amalia ten deel zou vallen, en dat haar nagedachtenis zou worden ontwijd, maar het graf zal in eere blijven en hare nagedachtenis zal in zegening zijn.

Onze hulde aan Amalia, de teedere, de kloeke, voor wie de rust van het geweten meer was, dan de eer bij de menschen. Haar geloof was een levend geloof, dat rijke vruchten van liefde en barmhartigheid heeft gedragen. Dat geloof heeft haar innerlijken vrede geschonken en krachten verleend om in de ure der verzoeking niet te bezwijken.

Moge dit geloof aller deel worden!

Het is ongetwijfeld naar de geschiedenis, dat in de Kerk van *Rome* uitnemende personen voorkomen, die naar het licht, dat zij bezaten, in oprechtheid des harten den Heere hebben gediend, door zich te geven aan de ellendigen, om die bij te staan en te verplegen. Zoo trof mij op nieuw deze geschiedenis, en ik gevoelde, dat het zoo noodig was, dat in onze Gemeenten Jongedochters en vrouwen opstonden, om, door de liefde van Christus gedrongen, hare hulp te bewijzen daar, waar ellende heerscht. De Heere geve, dat die onder ons mogen opstaan, want dikwerf moeten geloovigen in dagen van lijden en ziekten de hulp der wereldlingen inroepen, en dat voor betaling van veel geld, en wel om die reden, dat er soms geen genoegzame hulp bij de geloovigen is te vinden. In iedere Gemeente zou een Diakones zooveel nut kunnen doen, om in de gezinnen van lijdende Gemeenteleden hare hulp te bewijzen. Hoe velen staan nu op de markt ledig, terwijl zij in dien arbeid grooten zegen zouden kunnen brengen. Mijn innige wensch en bede is, dat dit moge komen; daarom schreef ik deze treffende geschiedenis, die uit het Duitsch vertaald is, voor „de Christen" over. God lof, dat bij vele lieve kinderen van God de behoefte gevoeld wordt, om voor Krankzinnigen, Doofstommen, Blinden en andere ellendigen in dienende liefde te werken. Zoo vertelde mij in de vorige week een grijze vriend des Heeren, dat zijne éénige overgeblevene dochter (zeven zijner kinderen rusten al op den akker der dooden) tot hem zeide: „Vader, laat mij naar *Kaiserswerth* gaan, om opgeleid te worden voor Diakones," en toen ik haar zeide, sprak deze vriend: „maar, mijn kind, weet gij wel, wat gij onderneemt," zeide zij: „Vader, moeder laat mij gaan; ik kan niet anders, de liefde tot Christus dringt mij." „Toen heb ik gezegd," was zijn antwoord, „ga in vrede, mijn kind, werk voor uwen Heer, die het zoo waard is, dat wij voor Hem al onze krachten en gaven geven." Met haar gingen nog twee meisjes uit ons Vaderland, die alle drie eerlang zullen geplaatst worden in het nieuwe Diakonessenhuis te *Arnhem*. De nederige, dienende liefde is toch het schoonste sieraad der vrouw.

E.

DE VOORBEREIDINGSJAREN VAN DEN HEER,

DOOR Dr. WAYLAND HOYT.

De vraag is: Wat kunnen wij voor onszelven vinden in deze voorbereidingsjaren?

Onder meer zeker dit:

Er is in deze voorbereidingsjaren eene voorstelling van de levendige sympathie van den Heer Jezus met alle vermoeide en belaste, met alle verlangend uitziende en wachtende mannen en vrouwen. Het is voorzeker een gezegend woord: „Want wij hebben geenen hoogepriester, die niet kan medelijden hebben met onze zwakheden, maar die in alle dingen, gelijk als wij, is verzocht geweest, doch zonder zonde." En welk eene heerlijke toelichting van dit Schriftwoord vinden wij in deze jaren van voorbereiding.

Want hoe ingespannen door den arbeid zijn de menschen in onze wereld. „Als ik ooit in den hemel kom, denk ik, dat ik in de eerste duizend jaren niets zal doen dan rusten," zeide eene vermoeide vrouw. Over naaimachines gebogen, bezig met de kinderen, bezwijkende onder den last van werkzaamheden, gravende, bouwende, hard studeerende, bezorgd over de opbrengst van hunnen arbeid, of zij dit jaar wel rond zullen komen, peinzende, hoe zij al de roepstemmen, die tot hen komen, wel zullen beantwoorden; hoe vele mannen en vrouwen zijn dus ingespannen en vermoeid.

En juist in dezen knellenden druk van arbeid staat hun Heer naast hen, zooals hij zwoegde in die jaren van voorbereiding. Hoewel hij geen vader was, kende Hij de ouderlijke zorgen en lasten, want het is zeer waarschijnlijk, dat Jozef gestorven was lang voor dat de Heer volwassen was, en dus rustte de verantwoordelijkheid voor het onderhoud van de familie op Hem. En Holman Hunt heeft recht, als hij Hem op die groote schilderij: „De voorafschaduwing van het kruis," voorstelt in de houding van iemand, die doodelijk vermoeid is door den arbeid van een langen dag.

En hoe menigeen is *wachtende* in deze wereld. Hoe dikwijls wordt de belofte van een schitterenden uitslag vernietigd! En hoe dikwijls krenkt uitgestelde hoop het hart!

Hoe dikwijls hebben wij een gevoel van iets verhevens, iets edelers, dat wij behoorden te doen, dat wij zouden wenschen te doen; juist zulk een gevoel als er in het hart van den twaalf-jarigen Jezus in den tempel was; en hoe wordt dan dat gevoel beperkt en onderdrukt door de kleine plaats, die ons aangewezen is en — wij moeten wachten. Hoe lang, en dikwijls pijnlijk en droevig is ons wachten.

Bunyan, wachtende op de opening van de poorten van Bedford's gevangenis; Judson, wachtende op den eersten bekeerling, terwijl hij zwoegde op den zwarten berg van het Indisch heidendom te slechten; Morse, wach-

tende op hulp, om zijn telegraafdraad te leggen van Washington naar Baltimore, ten einde de menschen te toonen, dat hij een weg gevonden had voor den bliksem, die zijne snelheid zou leenen aan de overbrenging van 's menschen gedachten; o, hoe veel van het leven gaat voorbij met wachten, en hoe moeilijk en vreemd is ons dit wachten!

En nu komt onze Heer naast ons staan in ons wachten. Zie! Achtien lange jaren gapen tusschen dat jeugdige profetische gevoel in den tempel, en de vervulling en verwezenlijking er van in het openbare en werkzame leven van den Messias.

En hoe lang is dat wachten, vergeleken met den korten tijd van 's Heeren werkzaam leven.

O, hier is hulp voor vermoeiden en wachtenden. De Christus is een Christus van arbeid. De Christus is een Christus van wachten. Hoe gemakkelijk en als van zelf is het om zich uit te storten aan een hart vol van zulk eene innige gemeenschap! A.

Een buitenfeest met de Kinderen.

Woensdag 6 Aug. waren de kinderen onzer Zondagscholen in hun zondagspak (voor zooveel zij dit hadden) des namiddags ten 1 uur in de Vrede-Kerk verzameld. Het doel was een buitenfeeest met hen te vieren. Het was prachtig wêer, en reeds daarin mochten wij de verhooring onze gebeden ondervinden. In een bijna onafzienbare rij ging het in optocht door een paar aanzienlijke straten en door de achterbuurt waar wij onlangs in een gemeenteschool een Zondagschool oprichtten, naar het spoorwegstation. Elk kind was voorzien van een vlag, terwijl 3 der grootste jongens elk een prachtig vaandel droegen door zuster Reeders vervaardigd. Op het eerste vaandel stond: L a a t d e k i n d e r e n t o t m i j k o m e n; op het tweede: Z o n d a g s c h o o l V r e d e-K e r k, en op het derde: Z o n d a g s c h o o l Z u i d-e i n d.

De aangezichten der kinderen schitterden van blijdschap. Zoo nu en dan zongen zij een hunner liederen. Een groote menigte volks omringde den optocht en deed ons uitgeleide naar het station. Hier ontving de chef ons allervriendelijkst; liet ons op het perron, en sloot het hek af, waardoor wij buiten het gedrang kwamen. Daar wij nog eenige oogenblikken op den trein moesten wachten, zongen de kinderen nog eenige liederen, totdat het lang verbeidde sein tot „instappen" werd gegeven. Ter bevordering van de goede orde had de chef ons twee afzonderlijke waggons afgestaan. Met 116 personen stegen wij in; de vaandeldragers plaatsten zich met hunne vaandels op de balkons der waggons; de stoomfluit deed zich hooren, en de trein zette zich, onder het oorverdoovend hoerah der kinderen, in beweging.

Als de lezer bedenkt dat Sneek nog maar voor korten tijd aan het spoorwegnet verbonden is, dan laat het zich begrijpen, hoe groot deze verrassing voor de kinderen was.

Aan het eerstvolgende station Scharnegoutum, een dorp een uur gaans van Sneek, stegen wij in de beste orde weder uit. Zingende trokken wij door dit dorp en sloegen de met hoog en dicht geboomte beplante straatweg, in de richting van Sneek in. Na 15 minuten loopens kwamen wij op het feestterrein, een stuk weiland, ons welwillend daartoe afgestaan. Br. Horn opende met gebed, de kinderen zongen een lied, toen vleiden zij zich neder in het gras, en twee emmers water waren nauwelijks toereikend om den eersten dorst der kleinen te lessen.

Weldra verscheen een sloep met proviand als: Broodjes, krentebroodjes, aalbessen, peren en wortelen. De kinderen waren overgelukkig — zij sprongen en dartelden als jonge kalveren. De jongens kopjebuitelden en speelden met de bal, de meisjes deden allerlei spelletjes de uren vlogen om. Inmiddels had de boer zijn koeien gemolken, en nu kwamen twee boeren emmers met warme zoetemelk tot een afscheidsdronk. Toen ging het in optocht weder naar de stad. De kinderen waren voldaan, maar ook vermoeid. — In de stad echter kregen zij weer moed; zongen nog eenige liederen ten aanhoore eener groote menigte, en zoo keerden wij in de Vrede-Kerk weer. Nog een enkel woord werd den kinderen toegesproken; door een der broederen werd gedankt, en met een stuk koek in de eene en een traktaatje in de andere hand, keerden de kinderen huiswaarts.

De Heer had alles wel gemaakt. Niets had de orde verstoord — geen enkel kind had eenig letsel bekomen en ook in de onkosten voorzag de Heer. Een broeder toch, van elders betaalde het spoor; een heer op het perron, die de kinderen hoorde zingen, overhandigde een der onderwijzers eene gift; op het gezellig zamenzijn van den voorgaanden Zondagavond was een collecte gehouden, en de kas, hoewel schraal voorzien, kon het tekort dekken.

Des avonds ten 8 uur gaven onze Jongelingen en Jongedochters in vereeniging met die van Heeg, onder leiding van br. Kuiper, een goed geslaagde Zanguitvoering voor de ouders.

Gode alleen de eer!

SNEEK. *Een feestgenoot.*

GEDACHTEN.

Laat de vriendschap langzamerhand hare hoogte beklimmen; als zij er heen holt, loopt zij zich achter den adem. FULLER.

———

Gelukkig hij, die God liefheeft, en zijn vriend *in* God, en zijn vijand *om* God.
AUGUSTINUS.

———

Hij doet veel, die veel liefheeft.
TH. VAN KEMPEN.

———

De liefde is het voetstuk van den godsdienst, en niemand kan een Christen zijn, die niet liefderijk is. GANGANELLI.

GEMEENTE NIEUWS.

HENGELO. De Christelijke Jongedochters-vereeniging Febé mocht op Zondag 20 Juli haar twaalfjarig bestaan feestelijk herdenken. Zij deed dat in de liefelijke ondervinding van de trouw haars Gods, die haar barmhartig is geweest, waar zij zoo menigmaal onbarmhartig en koud was.

De Voorganger der Gemeente opende het feest met gebed en sprak daarna een woord tot de feestvierende vereeniging. Hij deed dit door haar te wijzen op haren naam en deszelfs beteekenis Febé, „reine," en dat het er voor haar op aan kwam om te zijn, wat Febé was volgens Rom. 16: 1, 2.

Uit de verslagen bleek, dat zij ook dit jaar weer het werk van Dorkas had mogen werken, waarmede men de armen zoo blijde maakt; als ook dat zij aan het groote werk der zending een steentje had mogen toevoegen.

De Presidente, zr. de Hart, die haar man in het werk Gods, in deze zoo diep gezonkene fabriekplaatsen krachtig terzijde staat, sprak op voor- en nafeest een zeer ernstig woord, vooral wijzende op den plicht, om, hoe groot de vijandschap ook zij, pal te blijven staan, ziende op de beloften Gods en niet op de verschrikkingen des Satans, die hier zijn troon zoo zeer gevestigd heeft, dat het bijna niet mogelijk is een meisje op de vereeniging te bekomen. Dringend wordt in dezen de voorbede gevraagd van de lieve kinderen Gods, voor Hengelo en omstreken, opdat degenen, die hier werken, niet moedeloos mogen worden.

Van uit Enschedé en Goor waren twee rijtuigen met leden van de daar bestaande vereenigingen overgekomen. De verslaggeefsters hadden nog al verblijdende berichten mede te deelen, voornamelijk die van Goor. Br. Linthout, thans Evangelist te Oude Pekelà, heeft, ten spijt van alle tegenwerking, toch nog vruchten op zijn arbeid achtergelaten, waarvan de Meisjesvereeniging in waarheid een liefelijk plantje mag genoemd worden. Aandoenlijk was het te hooren, dat de Heer, terwijl alles zoo donker was, en zij bij het vertrek harer stichtster, zr. Linthout, als een weesje zou achterblijven, het ook aan Goor heeft laten zien, hoe getrouw Hij voor Zijn werk en Zijne weesjes zorgt.

Bij de vele goede woorden hoorde men gedurig de lofliederen ruischen, begeleid door orgelspel, waaronder ook een lied, dat door onzen broeder Haverkate gemaakt was.

Ook in vereeniging met Goor werd nog veel vierstemmig gezongen. De kleine Zangvereeniging moet zich hier echter nog baanbreken, want het blijft maar immer waar, lofliederen zingen tot eer van God is voor den vorst der duisternis iets vreeselijks, en waar hij het kan tegenwerken, laat hij het niet. Hij gebruikt zelfs gaarne Gods eigene kinderen om zijn doel in dezen te bereiken, en gelukt hem dit, dan heeft hij een grooten voet in het werk Gods gezet. Het is ons althans op nieuw gebleken, dat, hoe krachtiger het inwendige leven in God gevonden wordt, des te meer zullen de lofliederen in vereeniging met elkander gehoord worden.

SNEEK. Zondag 3 Aug. werden weder 3 zusters door den Doop in de Gemeente opgenomen. Zij mochten de goede belijdenis belijden voor vele getuigen; eene groote schare toch vulde de Vrede-Kerk, waaronder velen, die wij daar nimmer zagen en die wellicht uit nieuwsgierigheid waren gekomen.

Dit gaf onzen Voorganger een uitnemende gelegenheid hen het evangelie te verkondigen, waarvan hij dan ook gebruik maakte. Alles ging in de beste orde en het was merkbaar, dat èn de prediking èn de doopsbediening op de menigte indruk maakte.

Daarna vereenigde zich de gemeente, mede in groote getale, rondom 's Heeren disch, waar het onderling geloof en de liefde versterking ontving. Ook de avondprediking, alsmede een gezellig zamenzijn met br. en zr. Reeders, uit Amsterdam in ons midden, deedt de uitgangen van dezen dag juichen van Gods goedheid.

—

HOORN, 13 Juli. Deze dag was voor onze kleine Gemeente weder een rijk gezegende, naardien er weder twee zusters door den Doop aan haar werden toegevoegd. Er was groote blijdschap in ons midden, te meer wijl de leiding Gods in deze Doopsbediening zoo kennelijk was. Zoo gaat de Heer voort, ook in ons midden, Zijne Gemeente te bouwen. Onze vreugde werd nog verhoogd door de tegenwoordigheid van br. Kuiper uit Sneek. In de ervaring van de gemeenschap des Heiligen Geestes maakten wij zamen den Heer groot. Hoe zalig is het toch, zich in kinderlijke eenvoudigheid te laten leiden door Gods woord.

Wij blijven ons in de voorbede der broederen aanbevelen.

—

DEVENTER. Zondag 10 Aug. hadden we het voorrecht om een broeder, die voor eenige weken geleden bekeerd is — door den doop in de Gemeente op te nemen, waarna wij, als naar gewoonte van goeder harte den dood des Heeren verkondigden.

VARIA.

ST. ANTHONIUS EN DE SCHOENLAPPER.

„Wij lezen een aardige geschiedenis van St. Anthonius, die in de woestijn een zeer streng en afgezonderd leven leidde. Hij was te dier tijde de eenige die alzoo deed. Er kwam een stem tot hem uit den hemel, zeggende: „Anthonius, gij zijt niet zoo volmaakt als een schoenlapper, die in Alexandrië woont." Anthonius dit vernemende, stond op, nam zijn staf en liep naar Alexandrië, waar hij den schoenlapper vond. Deze was verwonderd zulk een eerwaardig vader zijn huis te zien binnenkomen. Anthonius vraagde hem, om hem zijn leefwijze mede te deelen en waarmede hij zijn tijd doorbracht. „Mijnheer," zeide de schoenlapper, „goede werken doe ik niet; want mijn levenswijze is slechts zeer eenvoudig, daar ik maar een arme schoenlapper ben. Des morgens, wanneer ik opsta, bid ik voor de geheele stad, waarin ik woon, voornamelijk voor alle buren en arme vrienden, die ik heb. Daarna begin ik aan mijn' arbeid, waaraan ik den ganschen dag doorwerk, om daardoor in mijn onderhoud te voorzien, en tracht mij daarbij zooveel mogelijk voor de leugen te bewaren; want niets haat ik meer dan bedrog; waarom ik ook, wanneer ik iemand iets beloof, dit zeker doe: alzoo breng ik mijn tijd met mijn vrouw en kinderen door, die ik zoover mijn wetenschap daartoe strekt, onderwijs in de vreeze Gods. Ziehier u mijn levenswijze medegedeeld."

Uit deze geschiedenis ziet gij, hoe God degenen liefheeft, die in Zijne geboden wandelen en oprechtelijk voor Zijn aangezicht leven, zonder eenig bedrog in hunne handelingen.

Deze Anthonius was een groot en heilig man, toch was de arme schoenlapper evenzeer bij God geacht als hij. SPURGEON.

—

De groote Livingstone zeide over Afrika: „'s Hemels zegen over ieder, die, moge hij overigens Piëtist of Roomsch-Katholiek, Jood of Atheïst, Conservatief, Liberaal of Sociaal-Democraat zijn, — medewerkt om de duistere, verschrikkelijke macht van den brandewijn in ons volk te breken."

LIEFDEGAVEN.

Voor China: nogmaals van dezelfde twee kinderen der zondagschool te Nieuwepekela f 1.25, en door br. Mensink van zr. K. te Foxhol f 2.—.

H. Z. KLOEKERS.

Advertentiën.

SNELPERSDRUK VAN J. J. WIARDA, TE SNEEK.

No. 41. 1 September 1884. 3de Jaargang.

DE CHRISTEN,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10

Bijdragen en Ingezonden Stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: H. Z. KLOEKERS, te Nieuwepekela.
Adres voor Administratie: J. HORN te Sneek.

WAARSCHUWENDE TEEKENEN VAN JEZUS' TOEKOMST.

Omdat de ongerechtigheid vermenigvuldigd zal worden, zoo zal de liefde van velen verkouden.
MATTH. 24: 12.

In ons vorig opstel reeds, stonden wij stil bij eenige in Matth. 24 genoemde teekenen, die ons het naderen van 's Heeren wederkomst spellen. Ons rest nog, naar ons tegenwoordig plan, stil te staan bij een tweeledig machtsbetoon van het kwaad, inzonderheid in die dagen, n.l. toenemende ongerechtigheid ter eene en verkoelende liefde ter andere zijde, gelijk zulks, in het hierboven geplaatste schriftwoord door den Heer wordt voorspeld.

Dat de ongerechtigheid hand over hand toeneemt, is niet alleen merkbaar maar ook licht te verklaren. Op den weg der zonde toch is geen stilstand. De ongerechtigheid is, zoowel bij den enkelen persoon, als in de maatschappij in haar geheel, een voortvretende kanker. Waar personen en volken, in hun voortschrijden op den weg der ongerechtigheid, zich aanvankelijk beteugeld zagen door de kracht des Evangelie's en den veelvuldigen arbeid van Gods Geest; waar dat Evangelie hoe langer hoe meer miskend wordt en de Geest der genade wordt weerstaan, m. a. w. waar het eenige redmiddel van zonde en verderf wordt versmaad, daar is het toenemen der ongerechtigheid onvermijdelijk. Slechts een enkele blik op het thans levende geslacht, en gij bemerkt, bij toenemende vervreemding van Gods woord, toenemende ongerechtigheid. Wat moet het dan wel niet zijn, wanneer het opkomend geslacht, dat in onze lagere en hoogere scholen ten eenenmale zonder bijbel opgroeit, eens mondig zal zijn?

Wel ligt de sluier van het naam- en schijnchristendom nog over de volken, doch die zal blijken, geheel overeenkomstig zijnen ongoddelijken aard, het rijpen der ongerechtigheid nog te hebben bevorderd. Treffend is wat de Apostel Paulus dienaangaande aan Timotheus schrijft 2 Tim. 3. 1—5, daar heet het:

En weet dit, dat in de laatste dagen ontstaan zullen zware tijden. Want de menschen zullen zijn liefhebbers van zich zelven, geldgierig, laatdunkend, (pralend) *hoovaardig, lasteraars, den ouderen ongehoorzaam, ondankbaar, onheilig, zonder natuurlijke liefde, onverzoenlijken, achterklappers, onmatig, wreed, zonder liefde tot de goeden, verraders, roekeloos, opgeblazen, meer liefhebbers der wellusten dan liefhebbers Gods*, en nu volgt nog het ergste: *Hebbende eene gedaante der godzaligheid, maar die de kracht derzelve verloochend hebben.*

Vreeselijke teekening, niet waar lezer? En wat dunkt u, behoeft er veel bij te komen om met deze schets in de hand te getuigen: die laatste dagen zijn reeds aangevangen?

Gaat u geen huivering door de leden, dat de gedaante van het allerheerlijkste, de godzaligheid, wordt verlaagd tot een mom van het allergruwelijkste? En bejammert gij het dan niet, dat het voortheulen van velen van Gods kinderen met de goddeloozen in hunne volks en wereld-kerken daaraan het meest bevorderlijk is? Schande, driewerf schande voor den christen, die, uit lauwheid en aardschgezindheid, het heilige met de honden en de parelen met de zwijnen deelt, opdat zij, in onreinheid toenemende, die zouden vertrappen?

Welk een karikatuur van het christendom, zulk een lading onder zulk een vlag vrijgeleide te bieden, temeer als gij bedenkt, dat de hartaar des waarachtigen christendoms is: afstand doen van ongerechtigheid; want de schrift zegt: *Die zich naar Christus noemt sta af van ongerechtigheid.*

Desniettemin blijven er ook in die laatste dagen Christenen over; maar wat zal, wat kan bij zulk een vermenging in zulk een omgeving de gehalte van hun christelijk leven zijn? In zulk een atmosfeer toch verwacht gij geen krachtvol goddelijk leven bij de belijders van Jezus.

Helaas neen! Onze Heiland beschrijft het als een Christendom dat krank, doodelijk krank is, dat, om in een term der geneeskunde te spreken, aan niets minder dan aan h a r t v e r l a m m i n g lijdt; immers: *„de liefde van velen zal verkouden?*

Wat het hart als centrum van ons natuurlijk leven is, is de liefde bij den wedergeborene.

Rusteloos stuwt ons hart, met een kracht van vele ponden, ons bloed tot de uiterste deelen van ons lichaam, en deelt aan al de leden des lichaams een voortdurend vernieuwend leven en kracht mede in den bloedsomloop. Zoo is de liefde het l e v e n s e l e m e n t van Gods kinderen.

Niets is duidelijker dan dat. Uit God, die de liefde zelve is, geboren zijnde, zijn zij door de liefde geteeld. De oorkonde hunner wording luidt: Alzoo lief heeft God de wereld gehad enz. Uit den aard van zijn wezen is het godsleven in den verloste in de liefde openbaar; daarvan is de eerste eisch: *„Hebt gij Mij lief?"* en elders: *„die lief heeft is uit God, want God is liefde,"* en wederom: *„wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft lief gehad."*

De liefde openbaart het geloof, want *„het geloof is door de liefde werkende."*

De liefde is het kenmerk van de geboorte uit God, zoo voor den wedergeborene zelven, als voor anderen, want: *„een iegelijk, die liefheeft dengene, die geboren heeft, die heeft ook lief dengenen, die uit Hem geboren is,"* en elders: *„wij weten, dat wij overgegaan zijn uit den dood in het leven, dewijl wij de broeders liefhebben," „want hieraan zal de wereld bekennen dat gij mijne discipelen zijt, zoo gij liefde hebt onder elkander."*

's Heeren dienst is een liefdedienst, die nooit verdriet; daardoor is zijn juk zacht en zijn last ligt, daardoor zijn zijne geboden niet zwaar.

De liefde geeft kracht tot lijden en belijden, tot zelfverloochening en gehoorzaamheid. Zij alleen is sterker dan de dood.

Van die liefde nu zegt Jezus, dat zij in het laatste der dagen bij velen der Zijnen zal verkouden.

Arm christendom voorwaar, dat de levenswarmte gaat missen; waar het bloed met loomen gang door de aderen kruipt, hoe treurig moet zulk een toestand niet zijn!

En waarom verkondigt de Heer ons zulks? Zeker in verband met het plechtig: „ZIET TOE!" Waartoe dit ons moet opwekken, willen wij in een volgend No. bespreken.

S. H.

„MEER DAN DIT."

„De Heer heeft meer dan dit om u te geven."
2 KRON. 25: 9ı.

Toen Amazia, koning van Juda, zich genoopt zag om zijne krijgsheiren te monsteren, ten einde tegen de Edomieten op te trekken, trachtte hij zich te versterken, — helaas niet, gelijk zijn voorvader David, in den Heer zijn God, maar door het huren van honderdduizend krijgsknechten uit Israël, het rijk der 10 stammen, voor honderd talenten zilvers, (*f* 450.000).

Deze zaak mishaagde echter den Heere, die daarom niet met Juda's legerscharen zou kunnen optrekken, en dit zou oorzaak zijn, dat zij gewisselijk voor hunne vijanden zouden moeten vallen. Doch voor dien val wilde God zijn volk, door hetwelk de zegen der belofte en het licht der openbaring voor alle volken gedragen werd, nog bewaren; derhalve zond Hij een' zijner knechten tot den koning met de vermaning: „O koning, laat het heir van Israël met u niet optrekken, *want de Heere is niet met Israël, met alle kinderen van Efraïm."* (vs. 7).

Van Amazia wordt gezegd (vs. 2): „hij diende den Heere, maar niet met een volkomen hart." Met deze onvolkomenheid of onbeslistheid des harten tegenover God kon geredelijk zijne handelwijs in verband gedacht worden. Lang mocht die toestand zijns harten bedekt blijven, eindelijk toch, toen het op geloovig handelen aankwam, werd hij openbaar en stelde hij zich, ten einde zich te versterken, in betrekking met een geslacht, van hetwelk moest gezegd worden: „De Heer is niet met hen."

Het is alsof wij hier het beeld geteekend vinden van die christenen, welke zich nog steeds beijveren om met de groote menigte van ongeloovigen in betrekking te blijven, en op 't gebied van Gods koninkrijk samen te werken, meenende daardoor sterker te zijn. God waarschuwt hen echter nog gedurig. Och, dat zij hoorden!

Amazia gevoelde, toen hem zijne dwaasheid onder het oog gebracht werd, in welke moeielijkheid hij zichzelven had gebracht. Niet ongenegen om, nu hij door den Heer geroepen werd, weder te keeren, komt hij voor de gewichtige vraag te staan: „Wat zal men doen met de honderd talenten, die ik aan de benden Israëls gegeven heb?"

Daar staat hij voor de keuze: òf verlies van de talenten, òf verwerping van de liefdevermaningen Gods! Zijn hart wankelt, maar de knecht des Heeren komt dat wankelende hart versterken door zijne veel omvattende verzekering: „De Heer heeft meer dan dit om u te geven."

Zulk een woord mag wel met recht een stok en staf der vertroosting heeten! Het is een wapen in de hand desgenen, die het geloovig aanvat, waarmede het verlies der talenten geleden, de boosheid der huurbenden, die waarschijnlijk reeds op roof bedacht waren, kon afgewacht worden. Het geloof echter is de kracht. Zonder dat baten de stelligste verzekeringen en de rijkste beloften des Heeren ons niets. Door het geloof alleen kan Gods getuigenis kracht uitoefenen in menschenharten, het bezielen en daardoor in staat stellen om de scherpste zelfverloochening te oefenen, het zwaarste kruis te dragen, en om onvoorwaardelijk God te gehoorzamen.

Van- of uit zichzelven is niemand tot gehoorzaamheid aan den Heer geneigd, waarom zij steeds met zelfverloochening gepaard gaat. Wie dit laatste niet wil, kan geen volgeling van Jezus, geen waardig dienaar van God zijn. Wie daarentegen al zijne ijdele voorwaarden opgeeft, al gaat dat ook met tijdelijke schade gepaard, die ondervindt de kracht des Heeren en geniet den troost des H. Geestes, die den worstelaar gedurig toeroept: „de Heer heeft meer, dan dit, (wat gij verlaat) om u te geven!

En wie zal *dat meer* van den Heer bepalen. Het is letterlijk een *meer*, peilloos diep en vol van hemelsche genietingen!

Amazia, en wie ook, doet wijs door er zijn 100 talenten om te laten varen.

Niets ter wereld kan opwegen tegen den rijkdom van het meer des Heeren! Het is meer dan duizend menschenlevens waard.

Wat toch zou het den mensch baten, zoo hij de geheele wereld gewon en zijner ziele schade leed? Dat schade lijden der ziel zal zeker het deel zijn van allen, die ongehoorzaam blijven aan den Heer, want er staat geschreven: „die den Zoon ongehoorzaam is, zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem."

O, dat elk, die dit leest en nog bedenkingen heeft tegen de besliste aanvaarding van 's Heeren woorden en beloften, toch loslate, opdat hij losgelaten worde! — Moet gij nog van veel los worden, nog veel verlaten om den Heer te volgen naar zijn woord; gevoelt gij de hitte van den strijd, de sterkte der banden, die verscheurd moeten worden: klem u dan geloovig vast aan Gods onfeilbare verzekeringen en beloften, en bedenk, dat ook *u* wordt toegeroepen: „De Heer heeft meer dan dit om U te geven."

Steeds genieten duizenden van Gods kinderen van de genadestroomen, die uit God vloeien, en ervaren in hunne zielen, dat het-geen God geeft oneindig veel meer is dan de geheele wereld, met al wat zij te genieten geeft, en al haar pralend schoon, dat zij vertoont. En die ervaring blijft hen bij, al is het, dat hun alles hier ontvalt. Bezwijkt hun vleesch en hun hart, dan is God de rotssteen van hun hart en hun deel in eeuwigheid! Wanneer het oogenblik des stervens daar is, en zij machteloos op hunne legerstede liggen uitgestrekt, terwijl man of vrouw, kinderen of familiebetrekkingen, vrienden of vriendinnen weenende bij hen staan, en deze allen moeten verlaten worden, dan juichen nog hunne oprechte zielen: „De Heer heeft meer dan dit om *mij* te geven!

Gr. N. v. B.

HET WERK VAN SPURGEON.

In het te Londen verschijnend liberaal dagblad de „Pall Mall Gazette" worden van tijd tot tijd artikelen onder den titel „middelpunt van de geestelijke werkzaamheid" openbaar gemaakt. Een dezer laatste artikelen handelt over den predikant Spurgeon en zijn door den Heere God gezegende werken in Engelands hoofdstad. Wij laten hier eenige belangrijke plaatsen, met de opgave der getallen volgen. De laatste berusten op aan de waarheid getrouwe mededeelingen, zoomede op grondig onderzoek en navorschingen.

Het getal zitplaatsen in Spurgeon's kerk, (gewoonlijk Metropolitaansche tabernakel genaamd) bedraagt 4000. De staanplaatsen medegerekend en eenige andere beschikbare ruimten, kunnen hier niet minder dan 6000 personen, onder het stemgeluid van den beroemden redenaar worden gebracht. Het getal zijner gemeenteleden bedraagt 5339. Wij mogen bij deze opgave de opmerking niet achterwege laten, dat er, behalve Spurgeon's tabernakel, op het geheele wereldrond, geene plaats voor het houden van godsdienstoefeningen bestaat, die het aanzienlijk cijfer der geregelde zitplaatsen overtreft.

De zorg voor de tijdelijke aangelegenheden van deze reusachtige gemeente, is aan negen diakenen toevertrouwd, die in de eigenlijke werken der gemeente door 30 à 40 ouderlingen worden ondersteund. De geregelde bidstond op Maandagavond, wordt gewoonlijk door 2000 leden stipt bezocht. Uit het door Spurgeon in het leven geroepen collegie, zijn tot nu toe 667 studenten opgeleid, waarvan er niet minder dan 525 in het heilig predikambt werkzaam zijn. De meeste der belangrijkste en grootste Baptistengemeenten in Grootbrittanje worden tegenwoordig door mannen bediend, die hunne wetenschappelijke en godsdienstige vorming in genoemd collegie ontvangen hebben. Eveneens mag er op de geheele wereld wel nauwlijks een enkel arbeidsveld gevonden worden, waar niet een der voormalige leerlingen van deze inrichting, een rijk gezegende werkzaamheid ontvouwt. Op dit oogenblik zijn er weder zes studenten voor het werk der zending, in vereeniging met het evangelisch genootschap, afgezonderd geworden.

De zending op het platte land heeft dertig reizende predikanten op hare lijst, die op 15 verschillende stations werkzaam zijn. Het genootschap der colporteurs geeft aan 70 tot 80 colporteurs werk. In het weeshuis te Stockwell zijn tot heden ongeveer 1000 weeskinderen opgenomen geworden, en hebben daar lichamelijke en geestelijke verzorging gevonden. Heden zullen er zich ongeveer nog 400 vader en moederlooze jongens en meisjes bevinden. In het armenhuis worden 16 arme oude vrouwen boven de 90 jaren, die lidmaten der gemeente zijn, verzorgd.

De schrijver van genoemd artikel eindigt met de volgende woorden:

„Men mag Spurgeon's tabernakel als factum of factor beschouwen, zooveel is zeker, dat men een gevoel van verwondering en bewondering niet van zich weren kan, als men overweegt, dat alle daarmede in verband staande inrichtingen, door één man in het leven geroepen, en gedurende het vierde gedeelte van eene eeuw onderhouden zijn geworden, die zelf nog maar vijftig jaren oud is. De viering van het jubelfeest op 29 Juni van dit jaar van den voor de menschheid zoo hoogst verdienstelijken man, heeft meer dan enkel een lokaal belang gehad. Dit feest moest derhalve ook niet voorbijgaan zonder dat den jubilaris een bewijs van waardeering werd aangeboden, dat hem, aangenaam en waardig was. Hij ontving *f* 60,000 voor zijne verschillende takken van werkzaamheden.

GELOOF EN ONGELOOF.

Hebt gij er ooit over gedacht, dat vele van onze gebeden uit ongeloof voortkomen, en dat wij er in volharden uit ongeloof? Was het geloof, dat de kleine schare in het schip tot den Heer dreef met den kreet: „Heer, bekommert het u niet, dat wij vergaan?" Het is waar, dat de Heer hen hoorde en beschermde; Hij stilde den storm, maar keerde zich tot de discipelen, met de woorden: „O gij kleingeloovigen," en „waar is uw geloof?" Alsof zij in 't geheel geen geloof getoond hadden. Zijn geloof was volmaakt geloof, en Hij had geslapen in plaats van tot zijn Vader te roepen.

Geloof in God en onderwerping aan Zijn wil, bereidheid om Zijn tijd af te wachten, gewilligheid om aan te nemen dat het begeerde ons onthouden wordt, hebben kracht om alle dingen ten goede te veranderen. Dikwijls is er behoefte, dat wij zelven veranderd worden, als wij niet willen, dat de zegen, waarom wij vragen, veranderd worde. Dikwijls maken wij onszelven diets, dat wij onze zaak voor den Heer neerleggen, terwijl ons eigenlievend hart plannen maakt in zijne tegenwoordigheid, en dan meent, dat wij daarom zullen slagen. En dit plannen maken wordt dan een gebed des geloofs genoemd. O, onze zelftige gebeden!

Geloof en ongeloof bidden beide. Het geloof bidt: „Toon mij Uwen wil;" het ongeloof vraagt: „Geef, dat in deze zaak mijn wil geschiede." Het geloof smeekt: „Maak Gij plannen voor mij;" het ongeloof zegt: „Begunstig mijne plannen." Het geloof vraagt onderworpen: „Houd het terug, als het U niet welbehagelijk is;" het ongeloof dringt aan: „Geef, geef, geef!" Het geloof stelt alles in Gods handen; het ongeloof maakt plannen, en houdt sterk aan voor den Heer. Het geloof ziet de hand Gods; het ongeloof ziet slechts zijne eigene begeerte. Het geloof ziet met zijne heldere oogen Gods weg; het ongeloof tast in het donker rond. En dikwijls is het geloof stil, terwijl het ongeloof veel spreekt.

Laat ons dan geloof hebben; geloof in God, die nooit Zijn woord breekt; in Hem, die zich nooit haast als Zijne kinderen geen geloof hebben om te wachten, maar die zich haast wanneer zij geen haast maken, maar zich geheel in zijne handen stellen.

Naar het Engelsch.

GEEF MIJ SLECHTS UW NAAM TE KENNEN.

Oberlin, de beroemde Philantroop in „het steendal" (Zwitserland) reisde, toen hij nog student was, eens te voet van Straatsburg naar een boerendorp, waarvan ik den naam nu niet juist kan noemen. Het bleek onzen reiziger weldra, dat die reis niet een van de gemakkelijkste wezen zou, want, daar het in den winter was, begon het weldra duchtig te sneeuwen, waardoor de weg gedurig moeielijker en eindelijk onbegaanbaar werd.

Nauwelijks had hij dan ook de helft van zijn voorgenomen tocht afgelegd, toen hij geheel afgemat in de sneeuw nederzeeg, terwijl hij niets meer vermocht dan zich ter neder te leggen om te sterven. Eene onweerstaanbare slaperigheid maakte zich van hem meester en de strenge vorst verstijfde weldra zijne ledematen. Hij beval nog zijne ziel aan zijn Heer en Heiland, en wachtte bedaard zijn einde af.

Na zoo eenigen tijd, als zwevende tusschen dood en leven te hebben neergelegen, gevoelde hij zich plotseling door een ruwe hand geschud, waardoor hij eenigermate uit zijn slaap werd gewekt. Toen hij vervolgens zijne

oogen opsloeg zag hij een man gekleed in een blauwen kiel, naast zich staan, en op een kleinen afstand een voertuig. Gesterkt door een teug wijn, herkreeg hij weer eenigszins zijn bewustzijn, en bemerkte heel spoedig dat God hem in den man met den blauwen kiel zijn redder gezonden had. Deze zette hem nu op zijn wagen en voerde hem naar het naastbijgelegen dorp. Daar aangekomen bood Oberlin den goeden man eene belooning aan, maar deze wees dezelve af met de opmerking: Ik deed slechts mijn plicht en ik acht het eene beleediging voor de vervulling van zulk een plicht, eene belooning aan te bieden.

„Geef mij dan slechts uw naam te kennen" antwoordde de jonge student, „opdat ik u voor den troon der genade kan gedenken."

„Ik bemerk wel" zeide de eerlijke voerman „dat gij een predikant zijt, mag ik u verzoeken mij den naam van den barmhartigen Samaritaan uit het Evangelie te noemen."

„Dat is niet mogelijk" antwoordde de aangesprokene, „want die staat niet in de H. Schrift."

„Veroorloof mij dan, mijnheer, den mijnen te verzwijgen totdat gij mij ook den andere kunt noemen."

Gr. N. v. B.

BAAS, DAT IS MIJN GEBED.

1 Petrus 1 : 25.

Te Stellenbosch in het Kaapland, waar de Transvaalsche boeren woonden en nog wonen, had een hunner, de Bree geheeten, vóór jaren nog een heel groot aantal slaven of Kaffersche bedienden. De gekleurde bevolking had het wel niet zóó hard te verantwoorden als de Negerslaven in onze Oost of in Amerika, maar ze werden soms erg genoeg behandeld. 't Hing er veel van af welken boer ze dienden, zooals het er heden ten dage nog veel van afhangt hoe een baas of meester is voor ondergeschikten en knechten. Van den rijken Boas te Bethlehem lezen wij in den Bijbel, dat, waar hij bij zijne knechten op den akker kwam, deze hem en hij hen begroette met een zegenwensch. „De Heere zij met u," sprak Boas. „De Heere zegene u!" antwoordden de knechten. Dat is anders dan het tegenwoordig dikwijls gaat, waar menige baas meent zijne knechten niet beter ontzag te kunnen inboezemen dan door ontzettend op hen te vloeken. Hoe kan dat dan ook anders of, als hij zijne hielen gewend heeft, ook die knechten zenden hem allerlei verwenschingen na. Zulke boeren waren er eertijds in de Transvaal en Oranje Vrijstaat en heel het Kaapland ook wel; ik heb zelfs gehoord van eene boerderij in die buurt, waar de Bree woonde, die den naam van „de Hel" droeg. Maar gelukkig waren zulke lieden uitzonderingen.

Boer de Bree behoorde in ieder geval niet tot hen. Hij was een man, die den grooten Staten-bijbel met de koperen sloten, welke op den lezenaar lag, in eere hield. Het was een erfstuk zijner voorvaders, en iederen avond werd daaruit geregeld gelezen. Dan verzamelden zich alle huisgenooten en alle bedienden in de groote keuken, de Kaffers zoo goed als de blanken, en boer de Bree las met eene duidelijke, ofschoon ietwat zangerige stem, een hoofdstuk voor. Hij liet het daarbij niet blijven, maar deed dan ook overluid het gebed, waarin hij om bekeering smeekte en alle belangen aan den Heere opdroeg. Was dit geschied, dan verstrooide zich het volk en ieder zocht zijn slaapkamer op.

Had nu de boer het goedgevonden ook eene kleine verklaring aan het gelezene toe te voegen, dan zou dit vooral voor de Kaffers eene uitmuntende zaak geweest zijn; want die lieden waren zeer onkundig. Maar dat deed de boer niet. Wellicht achtte hij er zich niet toe in staat, en wellicht had hij ook de vrijmoedigheid daartoe niet. Deden maar allen als hij, dan kwam ten minste het zaad des woords onder de menschen.

Ofschoon de Kaffers van de Bree bij lange na niet de ondeugendsten uit den omtrek waren, zoo kan toch evenmin van hen worden getuigd, dat ze bekeerd en veranderd werden door den Heiligen Geest. Eén hunner evenwel luisterde altijd met zooveel ernst toe en stond zoo eerbiedig onder het bidden, dat het wel in het oog vallen moest. Die heiden was zonder dat hij het zelf wist, in het hart gegrepen en werd hoe langer hoe meer van zonden overtuigd. Hij zag in, dat hij zijn weg verdorven had, en dat er voor hem dan al zeer weinig kans was om in den hemel te komen. Hij wilde den toekomenden toorn ontvlieden en weder tot genade komen. Maar hoe zou dat gaan? Als hij nu maar bidden kon! Maar, helaas! dat kon hij niet. Hij wilde den boer nabidden; maar ach! zulk een lang gebed kon hij niet onthouden en zulke mooie krachtige woorden vermocht hij evenmin uit te brengen. Ook durfde hij met niemand er over spreken, allerminst met den baas; want in zijn oog was niemand slechter dan hij en hij verbeeldde zich, dat de boer niets meer met hem zou willen te doen hebben, wanneer hij vernam hoe slecht zijn slaaf was.

Lezers, de Heilige Geest overtuigt van zonden; dat blijkt altijd en overal, hier bij de blanken en ginds onder de Kaffers. Het eerste stuk, dat ons noodig is te weten tot zaligheid blijft maar immer: hoe groot mijne zonden en ellenden zijn.

Maar dezelfde Geest zou onzen armen Kaffer ook verder brengen. Op zekeren avond las de boer Lukas 18. Hij deed dit niet opzettelijk; neen, dat hoofdstuk was juist aan de orde en de boer las geregeld achter elkander door. Onze slaaf luisterde als gewoonlijk met aandacht. Hij begreep dit zeer goed. De boer kwam aan het 10e vers en las: Twee menschen gingen op in den tempel om te bidden. Ei, laat ik nu luisteren en heel goed opletten, zeide de bruine man bij zichzelven, nu zal ik eens hooren hoe men bidden moet.

De baas las voort: „de een was een Farizëer, de andere een Tollenaar. De Farizeër staande bad dit bij zich zelven: O, God, ik dank u, dat ik niet ben gelijk andere menschen, roovers, onrechtvaardigen, overspelers."

O, neen, dacht de Kaffer, dat is al weer mis voor mij, want dat gebed kan ik niet bidden. Hoeveel schapen heb ik wel niet geroofd en hoe dikwijls heb ik anderen bedrogen en den baas ook! En overspeler! Nu dat is ook mijn naam! Ik heb alle zonden gedaan! Ik kan dat niet bidden.

Terwijl deze gedachten met hare gewone snelheid door hoofd en hart van den Kaffer gingen had boer de Bree voortgelezen: „Ik vast tweemaal 's weeks, ik geef tienden van al wat ik bezit!" En de Kaffer dacht weder: „ik geef niets, want ik heb niets, en ik heb dikwijls veel te veel gegeten en gedronken, maar nooit gevast of ik moest gebrek hebben."

De Bree gaat voort: „En de Tollenaar van verre staande, wilde ook zelfs de oogen niet opheffen naar den hemel, maar sloeg op zijne borst!" Dat is mijn man, denkt de slaaf van verre staande en durfde de oogen niet opheffen naar den hemel . . . juist zoo ben ik ook. Laat nu eens hooren wat die bad.

En de boer ging intusschen voort: „zeggende: O God, wees mij zondaar genadig!"

Nu kon de arme stumpert zich niet langer stil houden, en hij riep overluid met klagende stem: „Baas, dat is mijn gebed! o dat is mijn gebed! Zou dat verhoord geworden zijn?"

De boer en alle aanwezigen keken verbaasd naar den Kaffer, die daar stond met weenende oogen en droevig gebaar. Zij begrepen niet wat hij bedoelde, en hij zelf was veel te bedeesd en te beschaamd om hun dat uit te leggen. Hij hield de handen voor de oogen en ging weer zitten en de boer las voort tot het hoofdstuk uit was. Onmiddelijk na het gebed verwijderde zich onze Kaffer, maar hij dacht er niet aan naar bed te gaan; hij kroop in het hooi en lag daar op zijn aangezicht en sloeg dan weer op zijne borst en kermde en smeekte al maar voort: „O, God wees mij zondaar genadig!"

En ook hij ging af gerechtvaardigd want al zijne zonden werden hem vergeven. Het duurde niet lang of hij kwam bij den baas terwijl deze zich gereedmaakte weder de gewone bijbellezing te houden, en verklaarde hem al de waarheid. Hij verhaalde nu ook wat er in zijne ziel was omgegaan onder het lezen van dat hoofdstuk en vermaande tevens zijne medeslaven datzelfde geluk bij God te zoeken, dat hij gevonden had.

Dat is mijn gebed! riep de arme Kafferslaaf. 't Was de Tollenaarsbede. Wat is het uwe, lezer? Gaat gij naast hem knielen en bidt gij met hem mee? Of staat gij naast den Farizeër, die God dankt, dat hij zooveel voortreffelijker is dan anderen, die zelfs geen woord te bidden heeft? Het zou mij zeer spijten lezer. O, moge de Heilige Geest uw hart vervullen en uw verstand verlichten, opdat gij leert inzien wie gij zijt voor God, die te heilig is van oogen dan dat Hij het kwaad kan aanschouwen, en niet anders kunt dan uitroepen: ja dat is ook mijn gebed!

Onlangs toonde mij iemand een brief en zeide: „Weet gij wel hoe geloovige professoren sterven?"

„Geloovige professoren? Hoe meent gij dat?"

„Wel, zie, hier heb ik een brief van de dochter van een overleden professor en zij schrijft: het laatste woord van papa was: „O God wees mij, zondaar genadig!"

Dus ook professoren weten geen anderen troost op hun sterfbed, indien zij tot God en Christus willen naderen, dan om genade te smeeken als arme zondaars. En weet gij niet lezer, dat ook Nederlands gestorven koningin op haar sterfbed geen andere bede had? Moogt gij niet tot uw sterfbed daarmede wachten, maar er reeds nu mee instemmen!

HIERONIJMUS.

Deze kerkvader was de geleerdste van zijnen tijd, maar niet zonder eerzucht en hartstocht. Hij was geboren te *Stridon* in *Dalmatie.* De Bisschop *Damasus* van *Rome* droeg hem de herziening der oude latijnsche vertaling van het Nieuwe Testament (de zoogenaamde Hala) op, die, met eene eigene vertaling van het Oude Testament, door hem zelven vervaardigd, later onder den naam van *Vulgata* kerkelijk gezag verkreeg. Hij was een ijverig bevorderaar van het monnikenwezen en bracht zijn laatste jaren in een gezelschap van monniken te *Bethlehem* door. Hij stierf in 420.

Het stadje *Bethlehem* was voor hem, van wege de geboorte van den Heiland aldaar, bijzonder dierbaar geworden, omdat ook hij had geleerd de noodzakelijkheid van 's Heeren komst op aarde, tot redding van den zondaar. Kort voor zijn einde schreef hij:

„Zoo dikwijls ik deze plaats aanschouw, heeft mijn hart een zoet gesprek met het kindeke Jezus. Ik zeg: „Och Heere Jezus, wat beeft Gij, wat ligt Gij daar hard om mijner zaligheid wil, hoe zal ik het U ooit vergelden?" Dan is het mij alsof het kindeke antwoordt: „Ik begeer niets, lieve *Hieronijmus*, dan dat gij daar zingt: „Eere zij God in de hoogte." Laat het U behagen, dat ik nog minder worde aan den Olijfberg en aan het heilige kruis." Ik spreek verder: „Lieve Jezus! ik moet U iets geven; ik wil U al mijn geld geven." Het kindje antwoordt: „Was niet hemel en aarde de mijne? Ik heb het niet noodig; geef het den armen, dat zal ik aannemen, alsof 't Mijzelven ware geschied." Ik zeg verder: „Lieve Jezus, ik wil het gaarne doen, maar ik moet U ook iets voor uwen persoon geven, of ik moet van verdriet sterven." Het kindje antwoordt: „Lieve *Hieronijmus*, omdat gij zoo mild zijt, zoo wil ik u zeggen, wat gij Mij moet geven: geef Mij uwe zonden, uw kwaad geweten en uwe verdoemenis." Ik zeg: „Wat wilt Gij daarmede doen?" Het kind Jezus zegt: „Ik wil die op Mijnen schouder nemen; dat zal Mijne heerschappij en heerlijkheid zijn, zooals Jesaja (Jes. 9 : 6; 53 : 4 v.v.) in vorige tijden heeft gesproken, dat Ik uwe zonden wil dragen en wegdragen." Toen begon ik bitter te weenen, en zeide: „Kindje, lief kindje! Gij hebt mij 't hart bewogen. Ik dacht, dat Gij iets goeds wildet hebben, en Gij wilt alles hebben, wat kwaad bij mij is. Neem weg wat het mijne is, geef mij wat het uwe is, dan ben ik van zonden vrij, en *zeker* van het eeuwige leven."

H. D. H.

WETEN EN NIET DOEN.

Daar zijn menschen, die zich beroemen de waarheid te kennen, en den weg naar den hemel te weten. Uitmuntend! want dat is eene zaak van zeer groote beteekenis, daar niet een ieder deze heerlijke kennis bezit, en wij, zonder de waarheid te kennen, en den weg te weten, onmogelijk kunnen gelooven, en wandelen naar de plaats der eeuwige heerlijkheid. Maar helaas! het blijft bij de meesten hunner bij een *weten*, en zij komen niet tot het *doen* van Gods volmaakten wil, waardoor zij „zalig" zouden worden. (Joh. 13: 17).

Zoo hoorde ik onlangs een' predikant spreken tot iemand, die uit getrouwheid aan de H. Schrift, zich als geloovige had doen doopen.

„Hoor eens, Mijnheer, zoo dom ben ik niet, van niet te weten, dat U in uw gevoelen den Bijbel op uwe hand hebt; want hij leert geen kinderdoop; maar toch blijf ik kinderen doopen, omdat ik in die instelling veel goeds zie."

Merkt gij het wel? *Weten* en *doen* zijn twéé, die, zal het goed met ons zijn, tot één moeten worden. De hoorders des woords moeten daders worden. Worden zij dat niet, dan gaan zij zich met „valsche overleggingen" bedriegen (Jak. 1: 22) en zoeken rust voor hun geweten, maar vinden haar niet, daar die alleen in de opvolging van 's Heeren wil verkregen wordt. (Jes. 48: 18). Het is eene *valsche* rust, die nu reeds in de gemeenschap van Gods getrouwe kinderen vermindert, en straks geheel zal ontvallen, als de Heere Jezus komt ten oordeel. „Niet een iegelijk, die tot Mij zegt: Heere, Heere! zal ingaan in het koninkrijk der hemelen; maar die daar doet den wil mijns Vaders, die in de hemelen is." (Matth. 7: 21.) Laat ons *doen*, wat de Heere ons zegt, en het loon van een getrouwen dienstknecht zal ons niet ontgaan. (Luk. 19: 17.)

H. D. H.

ZENDINGSBERICHTEN.

Eenige jaren geleden hebben onze broeders (de Baptisten) in Amerika een Universiteit gesticht voor de verschillende stammen Roodhuiden, die het grondgebied van de Indianen bewonen, dat gelegen is in het noorden van Texas en van Nieuw-Mexico, en welke het jagen en visschen hebben opgegeven om zich meer aan den landbouw te wijden. De Universiteit is gevestigd te Tahlegnak, het centrum van de Cherohéer. Het doel dezer stichting is, vorming van Indiaansche predikers en schoolmeesters. Men ontvangt er onderwijs in de nieuwe talen, ja zelf Latijn en Grieksch wordt er geleerd. De Universiteit telt 68 leerlingen, waaronder enkele vrouwelijken. Wij zien hieruit, dat de Christelijke liefde overal werk vindt en de Roodhuiden nog geenszins de uitsterving nabij zijn.

Tachtig jaren geleden schreef de beroemde Baptisten-zendeling William Carey uit Bengalen: „Het volk hier haat zelfs den naam van Christus en wil niet luisteren als zijn naam genoemd wordt." Thans schrijft W. R. James, uit Serampore: „Zie er in alle geval op toe, dat de naam van Christus duidelijk op het titelblad van elk boek en traktaat gedrukt worde. Wij zijn nu tot dat punt des tijds in de geschiedenis der Christelijke zending in Bengalen genaderd, waarop de naam van Christus een boek meer aanbeveelt, dan zonder dien naam het geval zou zijn. Zeer dikwijls heb ik inboorlingen bij voorkeur hooren vragen naar een leven van Jezus boven eenig ander boek."

Uit Indië kwam het bericht, dat de vrouw van den zendeling James G. Potter te Agra overleden was. Mevrouw Potter nam een zeer werkzaam aandeel in het zendingswerk, en haar arbeid in de Zenana's of vrouwenverblijven (de vrouwen in Indië zijn geheel van de buitenwereld afgesloten) was zeer gezegend.

De gemeente te Allahabad leed een groot verlies door het overlijden van Mr. Robert Carr, die, hoewel geen zendeling, op alle mogelijke wijzen de zending bevorderde. Hij wist door den Heer verlost te zijn, en betoonde dat in zijn leven.

Behalve deze in zeker opzicht treurige, maar toch ook verblijdende berichten, schreef de heer Edward Summers, de president van het College te Serampore, van den doop van vier personen, die de afgoden hadden vaarwel gezegd om den levenden God te dienen.

Uw Woord is eene lamp voor mijnen voet en een licht op mijn pad.

PSALM 119: 105.

Toen Isrel stond op vreemde baan
Stak God, de Heer, Zijn vuurzuil aan:
Die was hun lamp, die hield de wacht,
Die wees den weg bij dag en nacht.
Zóó is in 's levens woestenij,
Des Heeren heilig woord voor mij!
Wanneer de dwaalweg mij bekoort,
De zonde fluistert: „wandel voort!"
Dan klinkt de roepstem in mijn oor:
„Terug! daar ginds is 't rechte spoor!"
O Gij, die op mijn paden let!
Mijn God, hoe lief heb ik Uw wet!
Zij is mijn lamp, zij is mijn licht:
De weêrglans van Uw aangezicht!

Toen Paulus in den stormnacht dreef,
Waar zon- noch maanlicht overbleef,
Toen 't Adriatisch zeeschuim joeg
En bulderde op de kranke boeg,
Toen daalde een vriendelijke Engel neer,
Die zacht hem toeriep: „vrees niet meer!"
Zóó is in nacht en stormgetij,
Des Heeren heilig woord voor mij!
Wanneer de springvloed mij verrast,
En 't water tot de lippen wast,
Dan hoor ik hoe Uw woord gebiedt:
„Verbeid den Heer, maar sidder niet!
„Gods kind'ren gaan door strijd en kruis,
„Door smart en druk, naar 't Vaderhuis;
„Daar droogt Gods hand den laatsten traan,
„Daar breekt de dag des vredes aan!"
O Gij, die immer raadt en redt!
Mijn God, hoe lief heb ik Uw Wet!
Zij is mijn lamp, zij is mijn licht,
De weêrglans van Uw aangezicht.

Toen Stephanus met kalmen lach
Den Bloedraad onder de oogen zag,
Hief hij den blik naar 's Hemels trans,
Daar scheurde 't floers, daar blonk Gods glans.
Daar zag hij in Zijn heerlijkheid,
Den Heer tot zijn ontvangst bereid.
Hoe voelde zich zijn ziel verheugd!
De steenen stormden op hem aan:
Hij zag nog steeds zijn Jezus staan.
„Ontvang mijn geest!" zijn geest ontvlood.
De Mart'laar was gekroond omhoog! ....
Zóó, in mijn laatste stonde, zij
Des Heeren heilig woord voor mij!
God lof! mij dreigt geen dolle wraak:
Verbrijzeld is de folterszaak,
De vlam der houtmijt is gebluscht,
Des Heeren Kerk heeft eind'lijk rust.
Maar toch! wanneer en hoe ik sterf,
Hetzij ik op de golven zwerf,
Hetzij ik op mijn sponde smacht,
O woord van God! behoud uw kracht!
Vertoon me een Heiland, die mij wenkt,
En de eeuw'ge kroon des levens schenkt.
Dan vrees ik niet voor 't schaduwdal,
Ik weet wie mij geleiden zal:
Mijn goede Herder is nabij;
Zijn stok en staf vertroosten mij!
O Gij, die me in Uw hemel zet!
Mijn God, hoe lief heb ik Uw Wet!
Zij is mijn lamp, zij is mijn licht,
De weêrglans van Uw aangezicht!

M. CHEINE.

GEDACHTEN.

Vertrouw deze holle wereld niet; zij is ledig: hoor! zij klinkt! FRANCIS QUARLES.

De wereld is bedriegelijk: haar einde is twijfelachtig, haar slot is verschrikkelijk, haar Rechter is vreeselijk, en hare straf is onverdragelijk. P. BLES.

De tijdelijke dingen verrukken meer in de verwachting dan in de werkelijkheid, maar de eeuwige dingen meer in de werkelijkheid dan in de verwachting. AUGUSTINUS.

Spreek dagelijks over de dingen der eeuwigheid, en doe in de kracht Gods dagelijks iets, wat gij in den grooten dag wenschen zoudt gedaan te hebben. De eeuwigheid verdwijnt zoo gemakkelijk voor ons gezicht door de wolken dezer wereld. De hemel is boven onze hoofden, maar wij zien er niets van, als onze oogen op de aarde gevestigd zijn.

DR. PUSEY.

GEMEENTE NIEUWS.

GRONINGEN, Aug. Sedert onze laatste berichten (15 Juni) werden eene broeder en eene zuster gedoopt. Hun komen in de Gemeente verblijdt ons, dewijl zij reeds eenigen tijd door hunne belijdenis en christelijken wandel het vertrouwen onder ons hadden gewonnen. Mogen zij spoedig door meerderen van Gods oprechte kinderen gevolgd worden, ja, moge het weldra zoo worden, dat er van alle waarachtige belijders van den Christus in deze stad en overal kan heeten gelijk wij iezen in Efez. 4: 5.

Overigens gaat het met en in de Gemeente tamelijk goed, en de pogingen tot redding van 't verlorene, waren in de laatste weken niet ongezegend.

't ZANDT. De kleine Gemeente hier, die reeds zoo menigen storm had te trotseeren en zoo menige beproeving had door te staan, werd in de laatste dagen liefelijk verblijd en vertroost door de toebrenging van eenige zielen, meest zeer jeugdigen, die zich nu in hun Heiland en Zaligmaker verblijden. Twee hunner, een bejaarde broeder en eene jeugdige zuster werden op Vrijdag den 22 Augustus door den doop in ons midden opgenomen. Op ons verlangen was bij die gelegenheid Br. van Beek van Groningen in ons midden gekomen, die de Gemeente, voor zoover zij in deze drukke dagen samen had kunnen komen, met een hartelijk woord ter vertroosting en bemoediging toesprak, terwijl wij nog met verheuging des harten den dood des Heeren verkondigden door de breking des broods.

De Heer, die begonnen is ons op nieuw te zegenen, zette Zijn werk onder ons genadiglijk voort.

LIEFDEGAVEN.

Ontvangen voor CHINA:

Van de Gem. van Gedoopte Christenen te Nieuwepekelà f 99.70½.

H. Z. KLOEKERS.

SNELPERSDRUK VAN J. J. WIARDA, TE SNEEK.

No. 42. 15 September 1884. 3de Jaargang.

DE CHRISTEN,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:

Per jaar, franco per post. . . . . *f* 1.30

Enkele nummers . . . . „ 0.10

Bijdragen en Ingezonden Stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: H. Z. KLOEKERS, te Nieuwepekela.

Adres voor Administratie: J. HORN te Sneek.

Advertentieprijs:

Een tot vijf regels . . . . *f* 0.50

Elke regel meer. . . . . „ 0.05

Groote letters naar plaatsruimte.

DE ALGENOEGZAAMHEID DER GENADE GODS.

Het woord genade heeft in het algemeen de beteekenis van liefdebetoon, gunst, toegenegenheid. Meer bijzonder beteekent het een onvoorwaardelijk, om niet, schenken van gunstbewijzen of weldadigheden aan schuldige, onwaardige en hulpelooze menschen.

De oorsprong der genade Gods is uitsluitend te vinden in zijne liefde of, gelijk we nader kunnen omschrijven, zijne liefderijke gezindheid jegens het menschelijke geslacht. Die liefde en genade te doen kennen door, en te genieten te geven aan het door de zonde rampzalige menschdom is ten allen tijde het groote beginsel Gods geweest, dat Hij in al zijne werken en openbaringen deed blijken, doch de menschen hebben Hem steeds minder erkend en begrepen. Het licht der openbaring van Gods liefde en barmhartigheid, in verband met zijne heiligheid en rechtvaardigheid, scheen in de duisternis, maar de duisternis heeft hetzelve niet begrepen. Die duisternis zelf moest weggenomen, door eene nieuwe schepping eene totale verandering gebracht worden, opdat God zijn heerlijk doel met het menschdom zoude bereiken.

Hiertoe verscheen Hij, die het waarachtige licht is, de openbaring van het innerlijke zijn des Vaders (Logos), in het vleesch. Van dezen zegt Johannes: „En het woord is vleesch geworden, en heeft onder ons gewoond, vol van genade en waarheid," terwijl hij er tusschenvoegt; „Wij hebben zijne heerlijkheid aanschouwd, eene heerlijkheid als des Eeniggeborene van den Vader."

Van dien eeniggeboren Zoon van God getuigt het Evangelie, dat overal gepredikt moet worden, en daarom is ook dat een licht, dat genade openbaart voor alle menschen, zonder onderscheid. Aan niets meer en niets minder dan die genade hebben alle menschen, zoo de meest deugdzame en beschaafde, als de ondeugende en diepst gezonkene behoefte.

Met het oog daarop zeiden ook de Apostelen, Hand. 15 : 11. Wij, Joden, die op velerlei wijze bevoorrecht zijn boven de Heidenen, gelooven toch door de genade Gods zalig te worden, op zulk eene wijze als ook zij, en roept de Apostel Paulus den Efezische Christenen toe: „Uit genade zijt gij zalig geworden, door het geloof;" terwijl hij elders, met het oog op zichzelven uit roept: Mij, den allerminste der heiligen, die te voren een godslasteraar, een vervolger en verdrukker der Gemeente was, is barmhartigheid bewezen. Alzoo genade, altijd en overal en voor allen genade, als zijnde de eenige oorzaak van heil voor den mensch.

Erkentenis van schuld en onwaardigheid voor God, is ook erkentenis van wezenlijke behoefte aan genade.

Die behoefte kon niet — gelijk sommigen willen — gemaakt worden; integendeel, elk mensch *is* behoeftig of hulpbehoevend, en schuldig. Hij heeft echter noodig, dat zijn oog er voor ontsloten worde, door de overtuiging of verlichting des Evangelies, dat, waar het recht verkondigd wordt, weerklank vindt in het geweten. Het Evangelie der genade is een licht, hetwelk zijne stralen tot in het binnenste des zondaars schiedt, dezen veroordeelt en als verdoemelijk voor God plaatst.

Wie nu niet met de zonde wil breken, niet erkennen of belijden, en zijn geweten verkracht, keert zich van het licht af en kiest de duisternis, opdat zijne werken niet bestraft zouden worden (Joh. 3 : 20). Dit is het oordeel dezer wereld, dat zij de duisternis liever heeft dan het licht. Intusschen gaat de H. Geest voort met overtuigen van de wereld, overtuigen van zonde, *omdat zij niet in Christus gelooven.* (Joh. 16 : 9).

Het ongeloof, dat is de versmading van Gods liefde en genade, de verwerping van den Christus, is de sterkste openbaring van de ongerechtigheid en de diepgezonkenheid van ons geslacht. Het wortelt in de trotschheid van het hart des menschen, die zich tegen God verzet, en de werkelijke behoefte aan genade niet wil erkennen, en mitsdien de aangebodene verlossing van zich afstoot. Zij, die niet van harte gelooven, wanneer hun gepredikt wordt, stellen zich in handen van den God dezer eeuw, die hunne zinnen verblindt, opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid van Christus, die het beeld Gods is. 2 Cor. 4 : 4).

Alle gaven Gods aan de menschen, ook in de natuur, als: regen en zonneschijn, spijs en drank etc. zijn genade gaven, dewijl zij zich, wel beschouwd, zelfs de kleinste zegening Gods onwaardig maakten. Al die genadegaven in de natuur worden echter overtroffen door de onuitsprekelijke gave van Gods zoon; tot redding van de wereld. Hierop wees de Heiland met de woorden: in Joh. 3 : 16: „Alzoo lief heeft God de wereld gehad" enz.

Die zoon van God, Gods gave, kwam in de wereld, niet slechts om eene openbaring of bewijs te geven van Gods liefde en barmhartigheid jegens zijne schepselen maar ook om hen geschikt te maken, ten einde niet alleen de aardsche, maar ook de hemelsche zegeningen te kunnen genieten. De mensch is als kind der aarde geschikt om van alles, wat de natuur dezer schepping oplevert gebruik te kunnen maken, maar om de bovennatuurlijke hemelsche dingen te genieten, moet hij een nieuw schepsel, d. i. uit God geboren worden. — De kern van ons heil, dat ons door Christus geworden is, en door het geloof verkregen wordt, is *het eeuwige leven*, een leven uit God. Teneinde ons nu dat leven deelachtig te doen worden, moest de dood van Gods zoon tusschenbeide komen, die door zijn dood en opstanding den dood heeft te niet gedaan, en nu door het Evangelie het leven en de onverderfelijkheid aan het licht laat brengen.

In Christus is *het* leven, of beter nog, Hij *is* het leven, en met Hem is het leven van allen, die door geloovige overgave van zichzelven, met Hem vereenigd, „eene plante met Hem geworden zijn in de gelijkmaking zijns doods, verborgen bij God, (Col. 3 : 3). Van hen wordt gezegd, dat hun oude mensch met Christus gekruisigd is, opdat het lichaam der zonde te niet gedaan worde, opdat zij niet meer de zonde dienen zouden; (Rom. 6 : 6) „want" zoo voegt de Apostel er (vers 7) bij „die gestorven is (in en met Christus), die is gerechtvaardigd van de zonde."

Zeer treffend wordt dit symbolisch uitgedrukt in den doop der geloovigen, die in Rom. 6 : 4 en Col. 2 : 12 een begraving met, en in Gal. 3: 27 een aandoen van Christus genoemd wordt.

Door middel van woord en teeken wil God alzoo voor het verstand en het hart des menschen duidelijk maken, wat zijne gave is, en hoe Hij die gave meêdeelt. Het woord, de prediking, is voor de ongeloovigen, het woord èn de teeken zijn voor de geloovigen, opdat deze steeds beter zoude verstaan de dingen, die hun van God gegeven zijn. Door de aanvaarding der middelen, aanvaarden wij ook de gave zelf, en verheerlijken wij den gever.

Wie die gave bezit, heeft alles, wat hij behoeft; want hij heeft Christus, en in Christus God. Hij ziet met het oog des geloofs de zonde weggedaan, den ouden mensch aan 't kruis genageld en begraven, maar zichzelven ook met Christus opgewekt en gezet in den hemel, in Hem volmaakt. Dit is geene bespiegeling, maar werkelijkheid in Christus Jezus, het is een feit! Wie dat als zoodanig aanneemt, heeft het, en wordt door den H. Geest vernieuwd. Gelooven wij zoo voortdurend, van oogenblik tot oogenblik, dan ervaren wij ook steeds de kracht ter overwinning van ons zelven en van de wereld; dan kan geen enkele bewuste zonde meer aan de hand gehouden worden, geen macht des kwaads ons meer beheerschen; wij zijn dan meer dan overwinnaars, door Hem, die ons heeft liefgehad en zichzelven voor ons heeft overgegeven.

Met niets minder kunnen wij toe, om werkelijk zalig te zijn, of voldoening voor de zielsbehoefte te bekomen. Elke onvolmaaktheid verstoort de zielerust. Daarom is Christus de ware rust aanbrenger, omdat Hij ons volmaakt geheel en al. Zoo is alles uit Hem, door Hem en tot Hem!

Komt een zondaar tot de kennis der waarheid, het is door de genade, hem door het Evangelie geopenbaard, dat hij mocht gelooven. Leven wij, wij leven door genade; zijn wij zalig, gelukkig, wij danken het der genade; mogen wij God verheerlijken in deze wereld, en wordt het ons vergund, om zijns naams wil, smaad en lijden te verdragen, ook dat is genade; en sterven wij straks in het bewustzijn, dat ons sterven gewin is, wij zullen dan nog als genade roemen, *dat ons leven Christus was.*

Vergun mij nu nog, waarde lezer, u, met het oog op wat wij schreven, eenige woorden van den Apostel Paulus, uit zijn' brief aan Titus, Hoofdst. 3 : 4—7, onder de aandacht te brengen.

„Maar wanneer de goedertierenheid van God onzen zaligmaker, en zijne liefde tot de menschen verschenen is, heeft Hij ons zalig gemaakt, niet uit de werken der rechtvaardigheid, die wij gedaan hadden; maar naar zijne barmhartigheid, door het bad der wedergeboorte en vernieuwing des H. Geestes; den welken Hij over ons rijkelijk uitgegoten heeft door Jezus Christus, onzen zaligmaker; opdat wij, gerechtvaardigd zijnde door zijne genade, erfgenamen zouden worden, naar de hoop des eeuwigen levens."

Laat het echter niet bij het lezen en onderzoeken van den bijbel, en van hetgeen er over geschreven wordt, blijven, maar onderzoek ook zelven en zie of ge reeds de genade Gods deelachtig zijt, en of ge reeds het eeuwige leven hebt. Niet uwe eigenaardige denkbeelden over de waarheid, niet uw gevoel of eene bijzondere ondervinding, — uw levenswandel moet dat uitwijzen: „Want elke boom wordt aan zijne vrucht gekend."

Van natuur zijn wij kwade, wilde planten, waaraan niets dan booze vruchten groeien; Christus maakt ons echter tot vruchtdragende ranken van zich, den waren wijnstok. De zijnen ontvangen uit Hem de levenssappen, gelijk de rank uit den wijnstok en de twijgen uit den stam des booms. Zoo zien wij vervuld worden, wat de Heer reeds door den Profeet Hoséa sprak: „Uwe vrucht is uit Mij gevonden."

Gr. N. v. B.

WAARSCHUWENDE TEEKENEN VAN JEZUS' TOEKOMST.

Omdat de ongerechtigheid vermenigvuldigd zal worden, zoo zal de liefde van velen verkouden.

MATTH. 24: 12.

De dagen, die Jezus' toekomst vooraf gaan, zouden zich, naar luid van 's Heilands eigen woord, kenmerken door tweeërlei machtsbetoon van het kwaad, n. l.: toenemende ongerechtigheid aan de eene, en verkoelende liefde aan de andere zijde. Met eene nadere omschrijving van het eerste, zoo als ons die in 2 Tim. 3 : 1—5 gegeven wordt, in de hand, wierpen wij eenen vluchtigen blik rondom ons, en..... eene huivering voer ons door de leden bij de ontdekking van de overeenkomst tusschen onzen tijd en de in Tim. omschreven laatste dagen. Hoe staat het nu met het tweede? Helaas! niet veel beter. Wel is er nog christendom, maar, op enkele uitzonderingen na, van een zeer bedenkelijk gehalte. Wel ontdekken wij nog Christelijk leven, maar in kwijnenden, ja stervenden toestand, en reeds wezen wij er op, hoe de Heer het verkoelen der liefde bij de Zijnen, in verband brengt met de toenemende ongerechtigheid der wereld. De voorspelling daarvan komt als eene waarschuwing tot ons, en het „ziet toe" noopt ons te blikken in onze naaste omgeving, ja, den thermometer in eigen hart en leven af te laten, ten einde eigen levenswarmte te toetsen.

Och, dat dit hoogernstige woord des Heeren ons diep ter harte ga; — dat het, waar zulks noodig is, een heilzame opschrikking zij, uit eene, maar al te licht geachte, sluimering.

Broeders en Zusters, hoe staat het tusschen God en onze ziel? Welke is onze verhouding tot zonde en heiligheid? Is onze Heiland ons even dierbaar als toen wij voor de eerste maal, met een verbroken hart, aan Zijne voeten zonken, en in Zijne genade de genezing vonden voor dat hart? Is Hij ons even dierbaar als toen wij alles voor Hem veil hadden, geen offer ons te groot was, geen kruis ons te zwaar viel, ja, toen het ons zalig was om Zijns naams wil smaadheid te lijden? Hebben wij Hem even lief als toen wij zijne doorboorde voeten omklemden, uitroepende: al wat aan Hem is, is gansch begeerlijk? Tintelt in onze zielen nog dat eerste vuur der liefde, waarin al de genegenheden onzer harten zich uitstrekten tot Hem, die ons „de schoonste was onder tienduizenden?" Toen er geen plekje in ons huis, op ons erf, en werwaarts onze voet zich ook wendde, werd gevonden, dat niet geheiligd was door onze liefdes-gemeenschap met onzen Goël en Verlosser? En het als uit ons hart gezongen was:

Dat ik U liefheb.... zeggen de velden,
Iedre plek gronds door mijn voeten betreên,
Bosschen en bergen, zij kunnen het melden,
Hoe 'k hun mijn liefde tot U heb beleên?

Is bij ons nog die teederheid van gemoed, waar het geldt den wil onzes Gods? Zijn er nog die heete tranen van berouw bij de ontdekking, ook van de kleinste afwijking? Is er nog die heilige vrees voor de zonde? Dat plaatsen van al onze leden, onze tong niet uitgezonderd, onder de tucht des H. Geestes? Is er nog die oefening van ons zelven om *„altijd* een onergerlijke conscientie te hebben voor God en de menschen?"

Wat meer is: zijn niet deze dingen slechts bij ons gelijk toen wij eerst geloofden, maar is de zaligheid ons *nu* nader, en voeren wij van de eerste beginselen tot de volmaaktheid voort? Weet het kind nu van voeten en is het de vaste spijs deelachtig? Werden de enkelen des wankelenden vast, en werd de knaap een jongeling, de jongeling een man, en de man een grijsaard in de genade? Was, en is er een voortgaan „van kracht tot kracht?"

Hoedanig is uw leven, broeders, is het een opwassen in Hem, die het Hoofd is, of is uw christendom, uw geestelijk leven wellicht niet meer dan een puinhoop van vroegere schoonheid, eenig wrakhout, dat uit de schipbreuk uws geloofs nog aandreef?

Beproeft toch u zelven nauw, ja, zeer nauw, of gij in het geloof zijt.

Is het noodig, weigert dan niet schaamrood te worden. Weest waar voor u zelven, weest waar voor God.

Moet gij het woord des Heilands aan de Efeziërs, ook als aan u geschreven beschouwen? — moet uw Heiland u ook toeroepen, *dat Hij iets tegen u heeft*? Hoe beschamend, maar ook hoe ontzettend, als Jezus, uw Jezus zich beschuldigend tegenover u moet plaatsen en zeggen: „Dit heb ik tegen u, dat gij uwe eerste liefde hebt verlaten." Hoort ook dan, wat Hij er op laat volgen: Gedenk dan, — waarvan gij uitgevallen zijt, en bekeer u, en doe de eerste werken.

Een groot deel van Christenen is er, bij gebrek aan waarachtigen levensernst, zeer roijaal meê te belijden, „Och ja! wij hebben onze eerste liefde verlaten." Zijn er ook dezulken onder onze lezers? ook die het met een bloedend hart belijden? Hoort des Heeren woord: Gedenk — bekeer — en doe! — en zoo niet, ik zal u haastelijk bijkomen, en zal uwen kandelaar van zijnen plaats weren, indien gij u niet bekeert. Van tweeën één dus, òf bekeering òf een voor altijd wegzinken in de duisternis.

's Heilands „ziet toe," roept dus tot bekeering voor wie verflauwde, 't roept allen tot waakzaamheid. In meer dan eene gelijkenis, 's Heeren toekomst betreffende, wordt tot bijzondere waakzaamheid aangespoord. Reeds merkten wij op, dat de atmosfeer dezer wereld, hoe langer hoe drukkender wordt. 't Is voor den uit God geborene tot stikkens toe benauwd; daarom verbindt de Schrift met de waakzaamheid het gebed, d. i. het ademen in hemelsche sfeeren.

De uitdrukking „verkouden" doet ons denken aan iets dat langzaam, bijna onmerkbaar geschiedt. Van de discipelen lezen wij: Hunne oogen werden „bezwaard;" van de maagden: Zij werden „sluimerig" en..... vielen in slaap. Langzamerhand dus, geraakten zij in een toestand, hun, die uitgegaan waren den Bruidegom te gemoet, ten eenenmale onwaardig. Zoo ooit, dan past den Christen in deze booze, bange, laatste dagen het woord zijns Heeren: Wat ik zeg, zeg ik u allen: waakt! Er is geen midden; wij leven in gemeenschap met Hem, die ons kocht met zijn bloed, of wij hebben, in hoe geringe mate dan ook, den voet gezet op het hellend vlak, dat uitloopt op het verderf; dat maar eene keuze laat: in allerijl weêrkeeren of onvermijdelijk afglijden naar de diepte des doods.

Bij het gevaar van verkoeling, dat de discipelen des Heeren dreigt, past bij de waakzaamheid afscheiding van alle werkers der ongerechtigheid en hunne werken. Behalve ongehoorzaamheid aan bepaalde uitspraken van Gods woord, is het voortleven van kinderen Gods in vermenging met de goddeloozen, veregaand roekeloos en God verzoekend. Vliedt den pestwalm der zonde en der zondaars, opdat zij u niet bedwelmen, — maar ook zoekt de vereeniging met Gods kinderen in een gemeenteleven niet naar menschelijke willekeur, maar naar goddelijke verordening. „Laat ons onze onderlinge bijeenkomsten niet nalaten, — maar elkander vermanen: *en dat zoo veel te meer, als gij ziet, dat de dag nadert.* Wij gelooven de gemeenschap der *heiligen*, en zoeken ze ook. Wij zijn elkanders leden. Eendracht maakt macht. De sterke zij de steun van den zwakke. En waar het gevaar meer dreigt, sluiten wij ons des te meer aan elkander aan. Zoo worde de broederlijke liefde gekweekt en nemen wij, tot opscherping der liefde en der goede werken, op elkander acht; opdat, wanneer God ook ons, als Kaïn weleer, naar onzen broeder vrage, wij God wat hebben te antwoorden.

Dat de broederlijke liefde blijve; gelijk wij daarvan niet geschreven moesten behoeven te worden, wijl wij van God zelve geleerd zijn, elkander lief te hebben.

Hieraan hebben wij de liefde gekend, dat Hij zijn leven voor ons gesteld heeft; en wij zijn schuldig voor de broeders het leven te stellen. Zoo wie nu het goed der wereld heeft, en ziet zijnen broeder gebrek hebben, en sluit zijn hart toe voor hem, hoe blijft de liefde Gods in hem? 1 Joh. 3 : 16, 17.

Geliefden! laat ons elkander liefhebben, want de liefde is uit God; en een iegelijk, die lief heeft, is uit God geboren en kent God.

Geliefden! indien God ons alzoo lief heeft gehad, zoo zijn wij ook schuldig elkander lief te hebben.

Indien iemand zegt: Ik heb God lief; en haat zijnen broeder, die is een leugenaar: want die zijnen broeder niet liefheeft, dien hij gezien heeft, hoe kan hij God liefhebben, dien hij niet gezien heeft? 1 Joh. 4 : 7, 11, 20.

Lezer! zijt gij in Christus of in uwe ongerechtigheid?

O, sla de hand aan de rots, eer de alles verdelgende vloed der ongerechtigheid u in den afgrond sleurt.

Maar doe het dan ook geheel. Breek met de zonde, ook de kleinste.

Sluit u aan bij Gods kinderen en verwarm uw hart met het hunne, gedurig aan het liefdehart van Jezus, opdat gij met hen het leven der liefde levende, in Hem blijft en van Hem niet beschaamd gemaakt wordt in den dag zijner toekomst.

S. H.

BRENG ER LEVEN IN.

Onze godsdienst lijdt dikwijls aan doodigheid, wanneer hij evengoed levendig kon zijn. In vergelijking van de zaken, de scholen, de plannen voor vermakelijkheden, of andere dingen, waarin de menschen belang stellen, heerscht

er eene droogheid in, die alles behalve het kenteeken is van levenskracht. De opwekking komt, en zegt, hoe het kon en behoorde te zijn, maar zij gaat voorbij, en de oude toestand komt weer, alsof het de gewenschste ware. En toch zeggen de menschen, dat zij er geen genoegen in hebben. Zelfs worden zij moedeloos, en klagen over de treurige vooruitzichten, terwijl de schuld aan hen zelven ligt. God zou hen niet in dien toestand laten, als zij maar kracht bij hem zochten. Daar is bijv. een bidstond, die sedert een of meer jaren met een volslagen gebrek aan belangstelling te worstelen had. Nu en dan was er wel, onder een indruk, waarvan niemand eene verklaring kon geven, eene vergadering, waarvan men zeggen moest, dat zij „aangenaam" was, maar dat was eene uitzondering. De gewone regel is droogte — de hemel van koper en de aarde van ijzer, het denkbeeld van verfrissching, opwekking, is zoo vreemd, dat er heen te gaan als 't ware een gedeelte van den christelijken plicht is om het kruis op zich te nemen. De gebeden zijn doodig, het zingen is doodig, de opmerkingen zijn doodig, en de lucht is zoo dik, dat zij hen verstompt, die haar in ademen. 's Zondags is het weinig beter. Verveling is de hoofdtrek van alles. Het gaat zoo slepend zijn gang, treurig en gedrukt, en misschien vermengd met gesprekken over den heerlijken tijd, die degenen genieten zullen, die in het duizendjarig rijk leven.

Maar het is in onze macht om het anders te krijgen. Als ieder eens zocht naar leven voor zijn eigen hart, en dan een ander trachtte op te wekken, zou het niet lang duren of de oude slaperigheid zou verdwijnen en nieuw leven ontstaan. Tehuis kan er iets gedaan worden om de godsdienstoefeningen te verlevendigen. Leef er in met uw hart en met uwe gedachten. Zing met den geest. Spreek ernstig en met een onderwerp. Luister naar des Meesters „weest gegroet." Spoor anderen aan tot liefde en goede werken. De ziel zij vervuld met het woord: „Wat uwe hand vindt om te doen, doe dat met al uwe macht." Het leven behoeft zich niet te openbaren in veel drukte en geweld, want zij zijn er niet altijd de teekenen van, maar in tegendeel dikwijls openbaringen van ledigheid. Het werk, dat in de lente in de boomen geschiedt, is ontegenzeggelijk een stilwerk. Er is een weder ontwaken van groote krachten, die niemand berekenen kan. Het groen wordt als een tapijt over de velden gespreid, en boomen, die er onlangs nog zoo kaal uitzagen, staan er nu vroolijk in een dos van bloesems en bladeren, en dat alles is zonder drukte gebeurd. Bij nacht en zonneschijn, zelfs in de kalme oogenblikken, wanneer het windje schijnt te rusten, kon geen luisteraar een klank hooren of het minste geluid vernemen van de groote verandering, die de aarde onderging. Het doen van den plicht door de ziel is van denzelfden aard.

Als gij dus nieuw leven in de gemeente wenscht, die doodig zijn, behoefd gij niet veel drukte te maken, maar de gave opwekken, die in u is, en, als Christus, degenen, die u omringen, doen gevoelen, dat de zoom van een heilig gewaad hen aangeraakt heeft, en de glans van een volkomen overgegeven leven hen heeft beschenen.

Uit de Un. Presbyt.

HET GODSBESTUUR.

Toen ik op zekeren tijd in diepen slaap neder lag, verscheen mij in den droom een engel, die tot mij zeide: „Ga met mij, en ik zal u toonen, hoe God met de kinderen der menschen handelt." Wij begaven ons op weg, en kwamen weldra in een huis, welks bewoner ons vriendelijk ontving, en verhaalde, hoe hij zoo even zich met zijnen vijand verzoend, en als bewijs van vriendschap een gouden beker van hem ontvangen had. Bij het afscheid nam de engel den beker met zich. Ik wilde hem berispen, maar hij zeide: „Zwijg, en aanbid Gods weg." Nu keerden wij bij een goddelooze in, die ons norsch bejegende, en bedriegelijk behandelde. Aan dezen booswicht gaf de engel bij ons vertrek den beker ten geschenke. Weder zweefde mij een aanmerking op de lippen, maar de engel sprak: „Zwijg, en aanbid Gods weg." Daarna bezochten wij eene woning, waar de huisvader zich aan stille wanhoop overgaf, want zijne goederen waren voor schuld verpand, en den volgenden dag zou hij zijn huis moeten verlaten. Weggaande, stak de engel dit huis in brand. Nu wilde ik aan mijne verontwaardiging lucht geven, maar weder sprak de engel: „Zwijg, en aanbid Gods weg." Eindelijk zagen wij in een laatste huis iemand, die één zoon had, dien hij beminde als den appel van zijn oog. De engel veinsde den weg niet te weten, en onze gastheer gaf zijn lieveling bevel om ons een eind weegs te begeleiden. Op weg moesten wij langs een smallen brug eene rivier overtrekken. Hier gaf de engel aan het kind een stoot, zoodat het in de diepte viel en verdronk. Nu kon ik mij niet langer bedwingen, en sprak vertoornd: „Een engel noemd gij u? Gij zijt een duivel, die zich als een engel des lichts voordoet." Maar zijn aangezicht schitterde van hemelsch licht, en hij antwoordde: „Kortzichtige, laak niet, maar aanbid! Die beker was vergiftigd; daarom werd zij den goede tot zijn heil ontnomen, en den booze tot zijne straf gegeven. Onder de puinhopen van zijn huis zal de bedrukte een schat vinden om zijne schulden te betalen. Die zoon werd verkeerd opgevoed, en zoude later zich zelven en zijn vader in het verderf gestort hebben; daarom moest hij vroeg sterven." En ziet, een heirleger des hemels omringde den engel, en zij zongen: „Mijne gedachten zijn niet u lieder gedachten, en uwe wegen zijn niet mijne wegen, spreekt de Heere. Want gelijk de hemelen hooger zijn dan de aarde, alzoo zijn mijne wegen hooger dan uwe wegen, en mijne gedachten hooger dan ulieder gedachten." Toen aanbad ik en — ontwaakte.

Naar H. Sachs.

ZENDINGSBERICHTEN.

De heer Neesima, een Japannees, die tot het Christendom bekeerd werd, en welke zich sedert ten plicht stelde om zijn landgenooten het Evangelie te verkondigen, bezocht dezen zomer Europa. Hij liet niet na eenige bijzonderheden omtrent den voortgang van het Christendom in Japan mede te deelen, o. a. aangaande de stichting eener kerk in het Noorden van het eiland Ibikoku. Hij zeide daarover het volgende: In den zomer van het jaar 1883 hadden de weinige Christenen, die zich te Komatsu bevonden, veel te lijden van wederpartijdige dingen van de zijde der heidenen, ja zelfs de geheele stad stond tegen hen op. Men spande tegen de Chineezen samen, en besloot niet de minste gemeenschap met hen te oefenen. Zij konden daardoor niets koopen noch verkoopen, zelfs niets huren. Geen wonder, dat er groote verslagenheid kwam onder de kleine gemeente. Ook konden de Evangelisten, die uit Imabari kwamen, geen behoorlijk lokaal krijgen om het woord aan de gemeente te verkondigen. Zij moesten zich dus met een zeer gebrekkig lokaaltje vergenoegen, waartegen de heidenen menigmaal steenen wierpen, terwijl eenige fanatieken poogden het in brand te steken.

Toen op zekeren avond de Christenen daar te zamen vergaderd waren om het Woord Gods te hooren, werd het door een menigte heidenen omringd, die door de vensters steenen wierpen. De prediker liet zich evenwel niet uit het veld slaan, en de hoorders bleven naar hem luisteren ook al regende het steenen in het gebouw. Toen de dienst geëindigd was, verzamelden zij die steenen, vereenigden zich in het gebed, en deden elkander de plechtige belofte, dat de vergaderde steenen gebruikt zouden worden als fondament voor een nieuw gebouw, waarin zij den naam des Heeren zouden aanroepen. Er werd gecollecteerd voor het nieuwe kerkgebouw, en het einde was, dat in Maart van dit jaar de gemeente in een hecht bedehuis kon samenkomen. De vijanden der Christenen, hunne leidzaamheid en geestkracht ziende, begonnen zich over hun gedrag te schamen, zoodat hun samenkomsten niet meer verstoord werden. De kleine gemeente wordt in den geest gesterkt, terwijl haar zielental aangroeit.

———

Het zeventiende jaarlijksch verslag van de Amerikaansche Baptisten Zendingsvereeniging zegt van de zending onder de Teloegoes: „De bekeeringen en doopsplechtigheden, sedert de groote opwekking en inzameling in 1877—78, bedragen gemiddeld 2000 in het jaar. Er zijn nu 13 hoofd-zendingsposten en 205 hulpstations. Er zijn negenendertig Amerikaansche zendelingen, de vrouwen medegerekend. Het getal inlandsche predikers, geordende en niet geordende, bedraagt 174. Dan zijn er bijbelvrouwen en andere inlandsche helpers, zoodat het totaal van arbeiders in het Evangelie 323 is. Er zijn nu vierendertig gemeenten, met een gezamenlijk ledental van bijna 25.000. In het afgeloopene jaar werden in deze zending bijna 3.000 gedoopt. Behalve de hoogeschool te Ongole, en de theologische school te Bamapatam, zijn er 180 zendingsscholen met ongeveer 4.000 leerlingen; en dit alles is ontstaan in den tijd van achtien jaren. Wel is waar was er eenige jaren te voren veel gezaaid, gebeden, geweend, eer deze groote oogst kwam. Maar welk een oogst! Het is wonderbaarlijk, dat God in zoo korten tijd den arbeid onder de Teloegoes zoo rijk gezegend heeft."

———

Een zendeling van de Engelsche kerk in China, de heer G. H. Appleton, is zijnen Heer gehoorzaam geworden in den doop. Men zegt, dat hij als Baptisten-zendeling naar Japan zal gaan.

———

De heer C. P. Sherman, zendeling onder de Joden in Damaskus schrijft: „Eenige dagen geleden werden op verscheidene openbare gebouwen aanplakbilletten gevonden, waarin de Mahomedanen aangespoord werden tot den opstand, met de woorden: „Wij kunnen het Bairamfeest niet met blijdschap vieren, als wij niet alle Christenen dooden." Onze hemelsche Vader beware ons en verhoede zulk eene vreeselijke daad! Dat er iets gaande is in de harten der Mahomedanen, en dat, menschelijk gesproken, onze veiligheid afhangt van een streng verbod van den Mahdi, is volkomen zeker. Ik heb verscheidene Mahomedaansche vrienden, en, voor zoover ik uit hunne gespekken opmaken kan, moeten wij op onze hoede zijn, en ons op alles voorbereid houden. Ik schrijf dit in de hoop u op te wekken tot een bijzonder gebed voor ons. Als God een bloedbad toelaat, kunnen wij niet „vlieden naar de bergen," wij moeten blijven en ons verdedigen, 't geen evenwel niets zou baten; of ons gewillig aan de slachting overgeven, zooals het geval was in 1860. Bid voor ons en gedenk onzer!"

VOOR KINDEREN.

HEILIGE GETALLEN.

Wat bedoelt men met „heilige getallen."

Er zijn sommige getallen, zooals *drie*, *zeven twaalf* en *veertig*, die gemeenlijk zoo genoemd worden. De reden daarvan is zeker allereerst, dat zij zooveel gebruikt worden in de *Heilige* Schrift. Dikwijls vinden we daar, dat de Heere, wanneer Hij het getal, de maat, of den tijd bepaalt, zich van die getallen bedient. Ook onder de menschen van wie we in den Bijbel lezen, komt dat dikwijls voor. Ja, ook in die landen en bij die volken, welke God niet kenden, vinden we toch bij allerlei dingen sommige van die getallen gebruikt.

Zeven duidt in den Bijbel meest de volmaaktheid aan, zoodat er niets meer aan toegevoegd behoeft te worden, dat de tijd vervuld is, of iets dergelijks. *Veertig* vinden we meer als er gesproken wordt van den tijd vóór een groote gebeurtenis, b.v. in Mozes' leven en in dat van onzen Heiland, bij Elia enz. 't Spreekt echter van zelf, dat in die getallen zelf niets bijzonder heiligs is; alleen omdat zij bij de heilige dingen wel voorkomen,

en er een diepe beteekenis in ligt, kan men hen „heilige" getallen noemen.

Om een bewijs te geven hoe vaak een dier getallen b.v. Zeven in de Schrift voorkomt, wil ik slechts enkele voorbeelden noemen; alle zou niet gaan en de lezers kunnen er gemakkelijk meer vinden.

Beginnen we met de *Geschiedenis*.

In zes dagen werd de schepping voleindigd, en de 7de tot rust geheiligd.

Henoch, die weggenomen werd, was de 7de van Adam af gerekend. Kaïn zou 7 maal op wie hem doodde gewroken worden.

Noach werd 7 dagen te voren gewaarschuwd van den Zondvloed, en hem bevolen om de vogelen des hemels bij 7, en de reine dieren bij 7 paar in te nemen. De ark raakte aan den grond in de 7de maand. De duif, die werd uitgezonden en terugkeerde, werd na 7 dagen weder uitgelaten, en vervolgens na 7 dagen ging zij weder uit.

Abraham gaf Abimelech 7 ooi-lammeren als een geschenk voor een waterput. Jakob diende 7 jaren om Rachel, en daarna nog andere 7 jaar. Laban vervolgde Jakob 7 dagen. De 7 jaren van overvloed en de 7 jaren van hongersnood werden voorzegd in Farao's droom door 7 vette en 7 magere koeien en 7 vette en 7 magere korenaren.

Mirjam werd genezen van haar melaatschheid, na afzondering van 7 dagen. Bileam bouwde 7 altaren om op te offeren. Bij de verwoesting van Jericho droegen 7 priesters 7 bazuinen 7 dagen: op den 7 den gingen zij 7 maal rondom de muren, na de 7de vielen de muren.

Jobs vrienden zaten 7 dagen en 7 nachten ter neder, en offerden 7 varren en 7 rammen als boetedoening.

Salomo bouwde 7 jaren aan den Tempel, bij de inwijding hield hij 7 dagen feest. In den Tempel waren 7 lampen; 7 dagen moest het altaar geheiligd worden, en des priesters zoon werd bevolen zijns vaders kleeding 7 dagen te dragen. De kinderen Israëls aten 7 dagen ongezuurde brooden.

Naäman werd van zijn melaatschheid gereinigd door zich 7 maal in de Jordaan te wasschen. In het 7de jaar van zijn regeering vierde Koning Ahasveros 7 dagen feest, en op den 7den vaardigde hij 7 Kamerlingen af, om een Koningin te zoeken, welke 7 maagden gegeven werden om haar te dienen.

Nebukadnezar at 7 tijden gras als een os. De vurige oven werd 7 maal heeter gemaakt dan gewoonlijk om er Sadrach en zijn twee metgezellen in te werpen.

Ook bij de *Wetten* en *Instellingen* van Israël in het Oude Testament komt zeven dikwijls voor. Op den 7den dag der 7de maand was er een heilige samenroeping onder de kinderen Israëls verordend, welke 7 dagen feest vierden, en 7 dagen in tenten woonden. Het 7de jaar was een Sabbat der rust, voor alle dingen, en bij het einde van 7 maal 7 jaren begon het groote jubeljaar. Elk 7de jaar lag het land braak, elk 7de jaar was er een algemeene vrijlating van alle schulden en alle slaven gingen vrij uit. Iemand, die iets onreins aangeraakt had, was volgens de Mozaïsche wet 7 dagen onrein. De jongen van dieren moesten 7 dagen bij de moeder blijven, en mochten aan het einde van den 7den dag eerst weggenomen worden.

Ook in het Nieuwe Testament komt het zevental veel voor. Onze Heer sprak 7 maal aan het kruis. Hij verscheen 7 maal na zijn opstanding en na 7 maal 7 dagen zond Hij den Heiligen Geest. In het gebed des Heeren zijn 7 smeekingen. In de Openbaring van Johannes lezen wij van 7 gouden kandelaren en 7 sterren in de rechterhand van Hem, die in het midden er van wandelde. 7 lampen voor de 7 geesten Gods; het boek met 7 zegelen; het lam met 7 hoornen en 7 oogen; 7 engelen met 7 bazuinen; 7 Koningen; 7 donderslagen. De draak met 7 hoofden en 7 kronen; en het beest met 7 hoofden. 7 Engelen, die de 7 laatste plagen hadden, 7 wraakfiolen enz.

In de Schrift worden 7 opwekkingen uit de dooden vermeld: die van den zoon der weduwe, door Elia; den zoon der Sunamietische, door Eliza; de krijgsknecht, die de beenderen van den profeet aanraakte; van het dochtertje van Jaïrus; den zoon der weduwe te Naïn; van Lazarus en die van onzen Heer.

Aan Bileam, Ahasveros en Nebukadnezer zagen we al, dat ook de heidensche volken dat zevental kenden. Ze hadden het ook in hun tijdverdeeling b. v. de *week*.

Verder sprak men vroeger en nu nog wel van 7 hemelen; 7 planeten; 7 wijzen van Griekenland; 7 noten in de muziek; 7 grondkleuren; enz. enz.

Mij dunkt, we kunnen het hierbij laten, en ten slotte alle lezers wenschen, dat ze o. a. leeren wie hun kwaad doen te vergeven niet *zeven* maar zeventig maal zeven maal.

(*Heraut*). HOOGENBIRK.

GEDACHTEN.

Hij dwong hem niet; hij raakte hem zelfs niet aan; hij *zeide* slechts: „Werp uzelven nederwaarts;" opdat wij zouden weten, dat hij, die den duivel gehoorzaamt, *zich zelven* nederwaarts werpt, want de duivel kan ons wel iets voorstellen, dwingen kan hij ons niet.

CHRYSOSTOMUS.

't Is het werk van den duivel om ons iets in te fluisteren, het onze om er in toe te stemmen. Zoo dikwijls wij hem wederstaan, overwinnen wij hem; zoo dikwijls wij hem overwinnen, brengen wij vreugde onder de engelen en verheerlijken wij God.

BERNARD.

De heiligheid kan niet afgemeten worden naar volkomene blijdschap, maar naar volkomene overgave. MRS. FLETCHER.

Niet in den vroolijken, helderen dag, maar alleen in den stillen, plechtigen nacht, schitteren andere werelden in haar verren, verren afstand. En in smart — de nacht der ziel — zien wij het verst, en weten ons kinderen der eeuwigheid, en zonen en dochteren van den Allerhoogste. EUTHANASIUS.

GEMEENTE NIEUWS.

GRONINGEN, Sept. Met dankbaarheid jegens onzen God, die ons, als ter vergoeding bij zoo menige ervaring van smartelijke zaken, die de zonde steeds ten gevolge heeft, liefelijke zegeningen te genieten geeft, melden wij weder den doop van 3 zusters, van welke 2 op Zondag 31 Aug. en 1 op Zondag 7 Sept. gedoopt en alzoo in de Gemeente opgenomen werden.

—

DEVENTER. Met goedvinden van de Gemeente te Nieuwepekela, waarvan wij tot nog toe eene afdeeling waren, is hier eene zelfstandige Gemeente georganiseerd. Als bestuurders zijn gekozen de B.B.: B. Roeles, Voorganger; C. Petert Sz., Ouderling; C. Peters Cz., Diaken; E. J. Schoneveld, Secretaris adres Lange Zandstraat, Deventer.

Reeds is aanvrage gedaan bij Z. M. den Koning om erkenning als rechtspersoon.

Wijl de gemeente voornemens is een kerk te bouwen, waarin zij hare Gods-vereering kunne uitoefenen, en bijzonder om het ten dienste te stellen voor de openbare prediking des Evangelies, waarvan zij hier tot heden was verstoken, is ook reeds een alleszins geschikt bouwterrein voor een hoogst billijken prijs aangekocht, en wij koesteren de hoop, dat het gebouw a. s. winter nog gebruikt zal kunnen worden.

Tevens mogen wij ons verheugen, dat de arbeid der Gemeente, tot bekeering van zondaren, zoo hier als ook te Zutfen, voortdurend gezegend wordt.

VARIA.

„LOOF DEN HEER, MIJNE ZIEL!"

In de Engelsche Staats-kerk was een eenvoudig man, die zijn Heiland hartelijk lief had. Zijn gemoed was meestal tot overloopens toe vol van de liefde van Christus, en „de verheffingen Gods waren in zijn keel."

Hoewel in de Staats-kerk het Evangelie nog wel verkondigd werd, was de koude deftigheid en stemmigheid, die er heerschte hem meermalen een kwelling.

Op zekeren tijd trad hij een kapel der Methodisten binnen. Hier beviel het hem. Dat was naar zijn hart, wanneer (gelijk dit onder de Methodisten gevonden wordt) de prediking des woords zoo nu en dan afgebroken werd door een „Hallelujah", een „amen" of een „loof den Heere, mijne ziel," van de Gemeenteleden. Hier althans behoefde hij de gewaarwordingen van zijn menigmaal overstelpt gemoed niet te versmoren, maar kon hij daaraan ten allen tijde vrijelijk lucht geven. Dit leidde er toe, dat hij, zonder nog op te houden lid te zijn, de Staats-kerk niet meer bezocht, en steeds onder de Methodisten gevonden werd.

Enkele leden zijner kerk echter onderhielden hem ernstig over zijn wegblijven, maar niets mocht baten.

Met het klimmen zijner jaren evenwel geraakte hij in groote armoede. De leden zijner kerk deden eene vernieuwde poging om hem weder in hun kerk te krijgen met de belofte, alsdan voor hem te zullen zorgen. Deze verzoeking werd hem te machtig, hij beloofde weder ter kerk te komen en deed zulks te gereeder, wijl er destijds een vurige prediker van het Evangelie in zijn kerk stond.

Men zag hem dan weder ter kerk en hij genoot, ja genoot volop, en...... was het te bevreemden? als de prediker in passages kwam, die de instemming van heel zijn ziel hadden, gaf hij door een „Amen!" een „Hallelujah!" een „prijs den Heer!" aan die instemming lucht. Toen dit op een Zondagmorgen plaats vond, verwekte dit niet weinig sensatie. Een ieder zag om en de eerwaarde kerkenraad schudde bedenkelijk het hoofd.

Men zocht hem op en onderhield hem ernstig over deze verstoring der orde, en gelaste hem zorg te dragen, dat zulks niet weer geschiedde. Met het onschuldigste gezicht der wereld zag hij zijne bestraffers aan, bracht niets tot zijne verdediging in, en beloofde zijn best te zullen doen de gewaarwordingen van zijn gemoed te verbergen.

De natuur evenwel, ging ook in dit opzicht, bij onzen Staatskerkelijken-Methodist boven de leer; want toen hij weder in de kerk was, en de predikant op zeer treffende wijze over de rijkdom der genade sprak, stond onze broeder reeds overeind eer hij het wist, en galmde zijn „Hallelujah" uit.

Nu wachtte hem niet slechts een vermaning, maar ook een bedreiging Bij het ernstig vertoog van den broeder Ouderling kwam nu ook het dreigement van den broeder Diaken, dat, indien hij weder zijn stem in de kerk liet hooren, hij de wollen deken, die zij hem gegeven hadden, terug moest geven en hem de soepbedeeling zou onthouden worden.

Naar de leer, dat de weg tot het h a r t des armen door de m a a g is, zou men nu zijn h a r t getroffen hebben.

Wat er van die leer zij, bij onzen vriend leed zij ten eenenmale schipbreuk; toen hij weder in de kerk was, en het hem zoo naar 't harte ging, brak de dam der vermaning, en de dijk der bedreiging, en opstaande riep hij luider dan ooit: „I k g e e f e r a l l e s a a n, d e k e n s e n s o e p, l o o f d e n H e e r e, m i j n e z i e l!

S. H.

CORRESPONDENTIE.

De ondergeteekende, buitenlandsch Secretaris der Unie, verzoekt door dezen de Voorgangers der Gemeenten, zoolals die in het Jaarboekje voorkomen, om hem, zoo mogelijk nog vóór het einde dezer maand de statistiek hunner Gemeenten te willen toezenden.

H. Z. KLOEKERS,
Buitenlandsch Secretaris.

LIEFDEGAVEN.

Voor China: door br. R. te Amsterdam, van wijlen br. v. Schaick aldaar f 2.50; van de erven D. J. de Vries te Leeuwarden f 3.— en van de Gem. van Gedoopte Christenen te Stadskanaal f 15.—.

H. Z. KLOEKERS.

SNELPERSDRUK VAN J. J. WIARDA, TE SNEEK.

No. 43. 1 October 1884. 3de Jaargang.

DE CHRISTEN,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:

Per jaar, franco per post . . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10

Bijdragen en Ingezonden Stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: H. Z. KLOEKERS, te Nieuwepekela.

Adres voor Administratie: J. HORN te Sneek.

Advertentieprijs:

Een tot vijf regels . . . . *f* 0.50
Elke regel meer. . . . . „ 0.05
Groote letters naar plaatsruimte.

JEZUS ARMOEDE ONZE RIJKDOM.

Arm te zijn is niet begeerlijk. Velen verlangen naar rijkdom en eer, doch niemand zal zeggen: was ik maar arm. En geen wonder. Arm te zijn wil niets anders zeggen, dan aan het noodige gebrek te hebben; in kommer en ellende ter neêr te zitten en van anderen afhankelijk te zijn. En toch is er iets, dat nog erger is. Iemand, die in armoede geboren en opgevoed is, die zijn leven lang in kommervolle omstandigheden heeft doorgebracht, is in betrekkelijken zin daaraan gewoon; hij weet niet beter; hij heeft nooit iets anders gekend. Maar als men rijk is, en men wordt dan arm; als men alles had, wat men begeerde en heeft dan aan alles gebrek; als men in eer en aanzien verkeerde en men moet dan van aalmoezen leven, zie, dat is verschrikkelijk. Van zulk een' toestand kan een arme, die altijd arm was, zich geen begrip vormen. Welnu, in zulk een toestand was onze Heer Jezus Christus, toen Hij hier beneden rondwandelde. Hoort, wat de Apostel van Hem zegt: Gij weet de genade van onzen Heer Jezus Christus, dat Hij om uwent wil arm is geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijne armoede zoudt rijk worden (2 Kor. 8: 6). Kostelijke woorden! Gezegende openbaring! Wonderbare, onuitsprekelijke liefde! Heerlijk heilgeheim, waarin de engelen zich verheugden, 't welk wij, door Gods genade, vol aanbidding en vreugde aanschouwen. Hij was rijk. Ja, rijker dan de rijkste vorst op aarde. Alle schatten waren Zijn eigendom. Het goud en zilver waren Zijne. Hemel en aarde behoorden Hem toe. Het heerlijke Vaderhuis was Zijne woning. De aarde was een voetbank Zijner voeten. Alle macht, alle heerschappij kwam Hem toe. Alles vloog op Zijne wenken. Alle krachten stonden Hem ten dienste. Slechts één woord uit Zijne mond, en wat niet was bestond. Hij was de Schepper van 't heelal. De Koning der koningen en Heer der heeren. En dit alles verliet Hij; dit alles gaf Hij prijs. Den hemel der heerlijkheid verwisselde Hij met deze zondige aarde vol kommer en ellende.

Hij werd een mensch zooals wij, doch zonder zonde. Voorzeker! Afgescheiden van de zondaren, maar toch een mensch zooals wij. In alles den broederen, die Hij verloste, gelijk. Zijne goddelijke heerlijkheid verbergde Hij achter de nederige gestalte van een timmermanszoon. Van Zijne macht en majesteit deed Hij afstand. Zijn heerscherstaf legde Hij neêr om een dienstknecht, een slaaf te zijn hier beneden. Hoort slechts wat de Apostel zegt: „Die in de gestaltenis Gods zijnde, het geenen roof geacht heeft Gode evengelijk te zijn; maar heeft zich zelven vernietigd, de gestaltenis eens dienstknechts aangenomen hebbende, en is den menschen gelijk geworden, en in gedaante gevonden als een mensch, heeft Hij zichzelven vernederd, gehoorzaam geworden zijnde tot den dood, ja den dood des kruises." Hij was in de gestaltenis Gods, d. i. Hij was God gelijk. Hij was God zelf, en behoefde derhalve de Godheid niet te rooven, zooals de eerste Adam had trachten te doen. Maar Hij vernietigde zichzelven, m. a. w. Hij ontdeed zich van Zijne heerlijkheid en majesteit, en nam de gestalte van een mensch aan.

Hij hield niet op God te zijn. O, neen! dit was onmogelijk. Hij kon Zijn heerlijkheid verbergen, Zijne majesteit prijsgeven, Zijn heerscherstaf neerleggen, maar Zijn wezen kon Hij niet veranderen. Hij bleef, hoewel Hij als mensch hier beneden wandelde; hoewel Hij slavenwerk verrichtte (zie Joh. 13), nochtans altijd de eeniggeboren Zoon, die in schoot des Vaders is. Dit was Hij van eeuwigheid, dit was Hij hier beneden, dit is Hij nu in den hemel tot in alle eeuwigheid. Hij was, hoewel Hij zich als leeraar in Israël met Nicodemus onderhield, nochtans de Zoon des menschen, die in den hemel is. Al had Hij ook voor het oog der wereld geene gedaante noch heerlijkheid, al was er ook voor de geloovige Israëlieten geene gestalte aan Hem, dat zij Hem zouden begeerd hebben, nochtans ontdekte het oog des geloofs onder die nederige gestalte de heerlijkheid en majesteit Gods. „Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods," zoo luidde de belijdenis van Petrus, door vleesch en bloed hem niet geopenbaard, maar door den Vader, die in den hemel is. Telkens en telkens weer vertoonde zich die Goddelijke heerlijkheid. Denk slechts, om een voorbeeld te noemen, aan dat schoone tooneel op het meer van Tiberias. Daar lag Jezus, door vermoeienis uitgeput, te slapen in het achterste gedeelte van het schip. Door den storm beangst, wekken de discipelen Hem op, en roepen Hem toe: „Heer! wij vergaan!" En de Heer rijst op uit den slaap, en als de Almachtige, die den wind in Zijne vuisten verzamelt, en de wateren in een kleed heeft gebonden, bestraft Hij de winden en doet de golven bedaren. Wonderbare vereeniging der Goddelijke en menschelijke natuur. De mensch, die daar, niet in schijn, maar in werkelijkheid ligt te slapen, is God boven alles te prijzen tot in eeuwigheid. Neem een ander voorbeeld — de geschiedenis van den Stater. Onder de gestalte van een schatplichtige, aanschouwen wij de heerlijkheid van den Heer der gansche aarde, van de zee en hare volheid. Als Zoon was Hij vrij, nochtans betaalt Hij schatting, maar doet die komen uit het hart der zee. Op hetzelfde oogenblik, dat Hij cijnsbaar wilde zijn, is de volheid der zee aan Hem onderworpen. En zoo zouden wij kunnen voortgaan. Voor het uitwendig oog evenwel, had Hij geene gedaante noch heerlijkheid. Niet in Rome of Griekenland werd Hij geboren, maar in een der kleinste landen der wereld. En in dat land woonde Hij, niet in Jeruzalem, de koninklijke stad, maar in het verachtste gedeelte des lands, zoodat de Joden smalend zeiden: „Onderzoek en zie, dat er uit Galiléa geen profeet is opgestaan." En van dat verachte gedeelte koos Hij zich de kleinste en verachtste stad ter woning, zoodat Nathanael uitriep: „Kan er uit Nazareth iets goeds zijn!" Daar in dien vergeten achterhoek der aarde bracht Hij het grootste gedeelte zijns levens door. Dertig jaren leefde Hij als een onbekend burger hier beneden. Welk eene vernedering! Maar in die vernedering, welk eene grootheid en heerlijkheid! De Schepper van hemel en aarde, de Heer der heeren en Koning der koningen. God geopenbaard in het vleesch, vertoefde dertig jaren hier beneden, zonder dat iemand zich om Hem bekommerde, terwijl bijna niemand wist, dat Hij er was. Als een arme timmermanszoon sleet Hij Zijne dagen in vergetelheid en eenzaamheid, zoo zelfs, dat er van al die jaren geene enkele gebeurtenis in de Schrift staat opgeteekend, dan Zijn optreden in den tempel op twaalf jarigen leeftijd.

Vol bewondering hebben voorzeker de engelen hunne blikken gericht naar dat kleine, verachte Nazareth, waar hun Heer en Koning niet enkele dagen, maar dertig lange jaren, alswäre Hij een gewoon mensch, een mensch zonder beteekenis, door bracht. Jezus was rijk en werd arm, ja armer dan een van ons. Niet in een koninklijk paleis, maar in een stal werd hij geboren. Als eene profetie voor geheel zijn volgend leven was er voor Hem geene plaats in de herberg. Eene beestenkribbe was zijne eerste rustplaats. Wonderbare aanblik! Gods Zoon als een hulpeloos wicht liggende in een kribbe!

Te Nazareth hielp Hij Jozef in zijn werk, en voorzag Hij als timmerman in zijne eigene behoeften. En toen Hij openlijk in Israël was opgetreden, had Hij geene plaats, die Hij Zijn eigen kon noemen. Wat Hij voor zich en Zijne discipelen noodig had werd Hem van anderen gegeven. Enkele vrouwen onderhielden Hem van hunne goederen, dus geld had Hij evenmin. Toen de ontvangers van de schatting voor den tempel aan Petrus vraagden:

„Uw meester, betaalt Hij de didrachmen niet?" en Petrus in zijne gewone overijling toestemmend had geantwoord, was er geen geld om te betalen. Ware er geld voor handen geweest, Jezus zou geen stater uit de zee hebben doen opkomen.

En zoo zouden wij kunnen voortgaan, doch daarin bestaat onze rijkdom nog niet. Maar wel hierin, dat Hij ons tot Gods kinderen heeft gemaakt, en omdat wij kinderen zijn, zijn wij ook erfgenamen. Van wien? Van God zelven. Jezus is de eerstgeborene veler broederen. Nu reeds zijn wij *in* Hem, maar wij zullen eeuwig *met* Hem zijn. Welk een rijkdom! Eene onverderfelijke, onbevlekkelijke en onverwelkelijke erfenis is ons deel. Deze erfenis wordt in de hemelen voor ons bewaard, en wij, de erfgenamen, die nog hier beneden zijn, worden in de kracht Gods bewaard tot de zaligheid. O! mocht de Heer ons geven, dat wij ons nu reeds meer verlustigen in de oneindige liefde van Jezus en in de heerlijkheid van Zijn persoon; eene heerlijkheid zoo groot dat de hemelen haar niet kunnen bevatten, zóó groot dat zij de onuitputtelijke bron zal blijven van ons genot en vreugde!

Indertijd ingezonden door nu wijlen br.
JOH. DE VRIES, *te Sneek.*

„NABIJ GOD TE WEZEN."

„Maar mij aangaande, het is mij goed nabij God te wezen."
PSALM 73 : 28.

Welk een heerlijke ontboezeming, vernemen wij hier, van den vromen Asaf. Zeg lezer, zijt ook gij daartoe in staat? Is 't u ook al *goed* geworden om *nabij* God te wezen? Het behoort, helaas! tot ons gevallen geslacht, om ons geluk te zoeken buiten God. Wij zijn van Hem, de bron van alle heil, afgeweken; der springader der levende wateren hebben wij verlaten, om ons bakken uit te houwen, gebroken bakken, die geen water houden. Als de verloren Zoon trachten wij de goederen, ons door den Schepper gegeven, buiten Zijne gemeenschap door te brengen, en wel geheel en al tot ons verderf, en tot zielesmart van onzen formeerder. Blind als de mensch is, verbeeldt hij zich valschelijk, dat, hoe *verder* hij van God zich verwijdert, hoe dichter hij het Paradijs *nabij* is. Hoe is het toch mogelijk! Immers, toen de mensch van God afviel, ontviel hem het Paradijs. Meenen wij nu niet dat, hoe meer wij leven in afkeerigheid, op den weg der zonde, naar het beginsel van onzen val, wij op weg zijn naar het éénmaal verloren geluk. De weg der zonde voert ons steeds verder van dat geluk af, omdat hij van God afvoert.

Arme mensch, wilt gij weer gelukkig worden, kom tot God terug. Blijf niet langer buiten zijne gemeenschap in den dienst der wereld. Weet, dat de eeuwigheid in onafscheidelijk verband staat met het doorbrengen van uwen levenstijd. Leeft gij hier buiten Hem, dáár zult gij eeuwig buiten Hem zijn. — Maar dit hoopt gij evenwel niet. — Gij siddert voor die waarheid. — Door de verblinding der zonde, stelt gij het nog wel voor mogelijk, dat, hoewel gij hier God hebt blijven verwerpen, gij nochtans straks wel eene plaats in zijnen hemel zult vinden. Wij roepen u toe, — bedrieg u niet! Toen de verloren Zoon bij zijn Vader aan tafel begeerde te zitten, moest hij het vreemde land met den zwijnentrog verlaten; moest hij afstand doen van zijne boosheid, en met berouw daarover tot zijn Vader terugkeeren. Dit heeft hij gedaan, en weldra was hij bij zijn Vader in feestvreugde.

Is er wellicht eene vreeze in uw hart om tot God terug te keeren. Hoe goed is dit. Wat u aangaat, gij hebt Gods straffen verdiend. Daar is niets in u, wat u vrijmoedigheid zou geven om weer tot Uwen Schepper terug te keeren. Denkt gij iets te hebben, dan loochent gij uwen val. Vreest gij niet voor straf, dan beleedigt gij Hem in zijne rechtvaardigheid. Maar erkent gij uwe schuld voor Hem en billijkt gij Hem in zijn recht om u te straffen, dan zijt gij juist de rechte persoon om door zijne genade in Christus behouden te worden. Ziet Hem staan, dien dierbaren Heiland, die stierf om uwe zonden weg te nemen, en opstond tot uwe rechtvaardigmaking. In Hem geeft de Heere u de vrijmoedigheid terug te komen. In Hem ziet God u niet meer als zondaar aan, maar als zijn kind. Wilt gij weer nabij God wezen; Hij is nabij, die u rechtvaardigt, en u weer aan het harte Gods terugbrengt. Dan komt uw hart eerst tot waar geluk en vrede. Het Paradijs, wat gij te vergeefs zocht, vindt gij in Hem weder. O, welk een leven, vol van hemelsche zaligheid. Het onvoldane hart, door geen duizend werelden te bevredigen, in hem voldaan. „Ja, het is ook mij goed *nabij* God te wezen," roept gij Asaf na. „In Hem, mijn God en Vader, bezit ik alle dingen."

Wanneer wij weer tot Hem, *nabij* gekomen zijn, dan is eene afdwaling van Hem eene zeer groote zonde. O, bedenken wij 't wel, dat het toegeven aan de een of andere zonde aan de wereld met hare genietingen, een verlaten is van God. En toch kan dit zoo licht. Velen deden het, en hebben zich onttrokken ten verderve. Zij worden weer in de wereld gezien en doen weer mede met de kinderen der verkeerdheid. Hoe ontzettend! Was het hun dan vroeger niet *goed*, *nabij* God te zijn? Voorzeker, zij hebben Hem voorheen geroemd; Zijne genade en trouw hebben ze bezongen in hunne liederen. Anderen wezen zij op Hem.

Wellicht zijn er onder de lezers van dit blad, die moeten betuigen: „Ik ben van Hem afgeweken. Mijne ziel is niet meer gelukkig in Hem. Hij is niet meer mijne levenskracht. Het zalig verkeer met Hem, het vertrouwelijk spreken, als van een kind met diens vader, hield op. De lasten des levens draag ik nu alléén. Zelfs de zegeningen Gods brengen mij niet meer tot vreugde." Arme mensch, wat zijt gij begonnen. Weet, dat uw staat steeds ellendiger wordt. Uw toekomst wordt bij den dag donkerder. Moet het zoo blijven? Bedenk, de voeten van Asaf waren *bijna* uitgeweken, zijne treden waren *bijna* uitgeschoten. In dien staat vond hij zich zoo ellendig, dat hij weer terug moest. Zult gij dat ook niet doen, daar uw staat nog veel meer te bejammeren is? O, doe het. God alléén is de bron van zaligheid en heil. Luister niet naar vleesch en bloed, naar wereld en Satan. Luister naar God! Hoor ook naar Asaf en alle vromen. Eén hunner, die ook zeer verre buiten Hem had geleefd, hoewel zijne moeder hem met dien Heere had bekend gemaakt, moest na zijn bekeering bekennen: „Ons hart is tot U geschapen, daarom rust het niet, tenzij het in U ruste."

H. D. H.

DE SPAANSCHE ROOVER.

EEN VOORVAL IN HET LEVEN VAN MATAMOROS, (*) TOEN HIJ IN DE GEVANGENIS WAS.

Mijn gezondheid (schreef Matamoros) begon van af het begin van het derde jaar mijner gevangenneming, snel af te nemen. Ik werd zoo zwak, dat ik zelfs onbekwaam was om in de kamer te kunnen loopen. Ik dacht, zoo ook mijne vrienden, dat de tijd van mijn verscheiden nabij was; en ik verheugde mij in het spoedig vooruitzicht van bij mijnen Zaligmaker te zijn.

De direkteur der gevangenis was zoo getroffen door mijne ongemeene zwakheid, dat hij mij, in naam van den gouverneur, de diensten aanbood van een der overige gevangenen, die ik kon kiezen, om mij te helpen. Met vreugde nam ik dat voorstel aan.

„Wel," vroeg de gevangenbewaarder, „wien kiest gij?"

„Zendt mij den grootsten booswicht, dien gij hier hebt," antwoordde ik.

In de gevangenis bevond zich een persoon van omtrent 28 jaren oud, die gebukt ging onder den last van verschillende beschuldigingen en voor twee van welke hij veroordeeld was tot 38 jaren galeistraf. Hij was een rooverhoofdman geweest. In het bezit van een teugellooze geestkracht en een onverschrokken moed, had hij verscheidene malen de Officieren der Justitie, die gezonden waren om hem in hechtenis te nemen, krachtig teruggeslagen. Zulk een persoon was hij vroeger geweest en was in de gevangenis niet verbeterd. Dikwijls hadden de gevangenbewaarders en zijne medegevangenen geleden van de gevolgen zijner dierlijke kracht.

Nu, zulk een was de persoon, dien ik tot bediende kreeg. Zonder twijfel was de gouverneur blijde, dat hij hem van de overige gevangenen dus scheiden kon. Wat hij ook was, ik ontving hem met vreugde en gevoelde diep medelijden met hem, toen mij zijn levensloop door den gevangenbewaarder was verhaald.

Hij trad met genoegen in mijnen dienst, daar zijne positie op verschillende wijzen hierdoor verbeterd werd. Hij genoot meer vrijheid dan te voren en tevens het voorrecht van zijn' ouden vader in mijne kamer te mogen ontvangen. Vroeger mocht hij hem slechts op zekeren afstand zien en dan nog wel in tegenwoordigheid van den gevangenbewaarder. Langzamerhand veranderde het ontzag, hetwelk deze ongelukkige voor mij had, in de warmste toegenegenheid. Dikwijls zeide hij tot mijne moeder: „Ach! mevrouw, indien ik uw zoon in vrijheid kon stellen, door al de gevangenbewaarders in een cel op te sluiten, zoude ik het oogenblikkelijk doen," en ik ben overtuigd, dat hij het waagstuk beproefd zou hebben, had ik hem dit niet uit het hoofd gepraat.

Toen ik zijn karakter en gezindheid beter leerde kennen, kwam ik tot de gevolgtrekking dat, niettegenstaande zijn ontaard en misdadig leven, zijn hart steeds vatbaar was voor zekere edele en grootmoedige gevoelens.

Eens zeide hij mij: „Indien ik geen slechte gezellen gehad had, zoude ik nooit gestolen hebben; maar aangespoord door lafaards, die niet alleen durfden handelen, betrad ik het slechte pad en weldra werd het stelen voor mij eene gewoonte,"

Terzelfder tijd voegde hij er bij, met eene uitdrukking van tevredenheid: „Nooit heb ik de armen bestolen, noch heeft mijn geweer of dolk bloed gestort. Ik was een roover, maar een roover, die zich kan beroemen zulks met eere te zijn geweest."

Arme onwetende man! — Aan mij verhaalde hij zekere episode uit zijn leven, welke, zoo zij ter oore des rechters gekomen was hem ongetwijfeld de doodstraf berokkend zou hebben. Zoo werd ik van lieverlede door en door bekend met het vroegere leven van dezen man en met de werking van zijn gemoed.

Eens toen hij mij zag beginnen met mijne gebruikelijke morgendiensten, wilde hij de kamer verlaten. Ik verzocht hem te blijven, hij bleef en ging naast mij zitten. Ik opende den Bijbel bij het derde hoofdstuk van Johannes. Terwijl ik las, lag er vreugde op zijn gelaat, die aanhoudend vermeerderde. Toen ik aan het 16e, 17e en 18e vers kwam, welke ik langzaam en nadrukkelijk voorlas, werd hij zeer geroerd. Zulk een oogenblik mocht ik niet verloren laten gaan; en ik las daarop het 8e hoofdstuk der Romeinen. Wij knielden neder, en het werd mij gegeven te bidden met warmte en vertrouwen voor dezen man, voor wien ik reeds een warme toegenegenheid gevoelde. Toen wij opstonden, vloeiden de tranen langs zijne wangen.

Ik geloof niet, in mijn leven ooit een gelukkiger oogenblik gehad te hebben dan dat, in hetwelk ik dezen het pad des eeuwigen levens zag intreden. Ik verliet hem onder dezen gezegenden indruk.

Later vroeg ik hem: „Wat denkt gij wel van hetgeen wij dezen morgen gelezen hebben, van hetgeen God tot ons zeide?"

„Ach! don Manuel," hernam hij, „indien ik in staat geweest was te lezen, zoude ik al deze dingen geweten hebben en geen misdadiger geworden zijn. Het is schoon, ik zal het *nooit* vergeten. Och, indien ik slechts konde lezen, ik zoude voorzeker zoo ellendig niet zijn!"

(*) Matamoros, om des geloofs wille in Spanje zeer vervolgd, gevangen gezet, en later verbannen, stierf den 31en Juli 1866.

„Wel," vroeg ik, „hoe zou het U aanstaan indien ik U het lezen leerde? zoudt gij zin hebben om te beginnen?"

„Ja, ja," hernam hij met eene uitdrukking der levendigste vreugde en kracht, welke hem eigen was, op het gelaat.

„O ja, gij zijt een ware vader voor mij. Och, leer mij, God zal het u vergelden!"

„Wel," hernam ik, „de oprechtheid van uw verlangen zal uit uw naastigheid blijken."

Ik gaf hem geld om een a-b-c-boek te koopen, en denzelfden dag had hij het boek reeds in zijn bezit. Wij begonnen onmiddelijk, en van af dat oogenblik nam hij elk oogenblik waar om te lezen, dikwijls zich om hulp hiertoe bij de andere gevangenen, die lezen konden, vervoegende. Zoodoende bracht hij het grootste gedeelte van den dag door.

Hij maakte goede vorderingen, zoodat hij na verloop van zes weken tamelijk lezen kon en toonde de grootste blijdschap, dat hem toegestaan werd, om de verscheidene godsdienstige bijeenkomsten, die in mijne kamer, gedurende mijne gevangenschap gehouden werden, te mogen bijwonen.

Van dag tot dag werd hij bedaarder. Hij vermoeide zich niet meer met het smeden van plannen ter ontvluchting, daar hij nu geheel aan den wil van God onderworpen was.

Onze omgang werd meer en meer broederlijk en christelijk. Ik gevoelde mij gelukkig in het bijzijn van dezen man. Zijne liefde breide zich ook over al zijne medegevangenen uit. Hij kende hunne behoeften; en het was zijn grootste vreugde om hen, wanneer hij hiertoe in staat was, een kleinen dienst te bewijzen. Dikwijls zag ik hem gedeelten uit de Schrift aan zijn medegevangenen voorlezen. Hij deelde ook al de traktaatjes, welke ik in mijn bezit had, uit: en ik ben verzekerd, dat zijn gedrag, in hetwelk voorzichtigheid en vastheid gelijktijdig doorstraalden, eene heilzame uitwerking op zijne omgeving moet uitgeoefend hebben.

Het was mij strengelijk verboden om met een der overige gevangenen te spreken, doch hij gevoelde zich gelukkig, wanneer hij als boodschapper tusschen mij en hen kon optreden, om hen een weinig troost of een traktaatje te brengen, hetwelk hij overgevende zeide:

„Dit is hetgeen don Manuel u zendt in den naam des Heeren. Zoodoende maakte hij elken dag vorderingen op het pad des eeuwigen levens; en de vermeerderde vrede, welke hij genoot, blonk schitterend op zijn gelaat.

De heer Green, een Engelsche heer, die reeds langen tijd levendig belang stelde in de Evangelisatie van Spanje, bracht mij eens een bezoek. Een der beste vrienden zijnde, die de Spaansche gevangenen ooit gehad hebben, bracht hij mij een bezoek om mij den troost zijner broederlijke liefde te brengen. Gedurende den dag, dien hij bij mij doorbracht, had hij goede gelegenheid om het gedrag van mijn bediende, wiens leven en omstandigheden ik hem verhaald had, op te merken.

Vol belangstelling geworden zijnde door hetgeen hij van hem gehoord had, vroeg hij hem: „Hoe bevalt u het vooruitzicht van 35 jaren op de galeien te moeten doorbrengen?"

„Ach, mijnheer," antwoordde mijn arme vriend, „wat zijn 35 jaren voor iemand, die veroordeeld was voor eeuwig verloren te gaan? Voor ik don Manuel kende, dacht ik alleen om uit dezen kerker te ontsnappen, en om mijn doel te bereiken, had ik desnoods bloed vergoten. Ik leefde in wanhoop. Doch dit is nu alles anders. Ik weet, dat Jezus Christus op aarde gekomen is om zondaren zalig te maken; dat door Zijnen dood mijne zonden vergeven zijn; dat mijn verleden mij niet kan veroordeelen sinds Jezus mijn voorspraak is. Daarom ga ik vreedzaam en gelukkig naar de galeien; want ik gevoel mij verzekerd van de zaligheid, welke Jezus voor mij gekocht heeft; en zal verheugd zijn, indien Hij mij roept om deze wereld te verlaten."

Het is mij onmogelijk de vreugde en ontroering uit te drukken, welke de heer Green gevoelde, mijn medegevangene dus te hooren spreken. Van af dezen tijd stelde hij zeer veel belang in hem en beval hem Gode aan in zijne gebeden.

Ten laatste brak de tijd voor mijn medegezel aan om de gevangenis te verlaten en naar de galeien te vertrekken. Hij weende zeer, toen hij mij verliet, en zeide:

„Ik betreur het zeer, van U te moeten scheiden, doch laten wij ons troosten door aan Jezus te denken. Hij verlaat ons nooit; en de liefde Gods tot ons is onveranderlijk. Eens zullen wij elkander in Zijne tegenwoordigheid weder ontmoeten."

„Ja," hernam ik, laat ons blijven gelooven tot in den dood, en Hij zal ons de kroon des levens schenken."

Zulk een was de vriend, dien de Heere mij in mijne gevangenschap gaf, een van de vele vertroostingen, welke hij mij verleend heeft. De herinnering aan dezen man, die, toen hij mijne cel binnentrad slechts een lage misdadiger was, is mij steeds dierbaar. O! hoe treffend is deze openbaring van de groote liefde Gods jegens zondaren! Van iedere ziel, waarin de zonde nog steeds regeert, kan Hij een tempel van den Heiligen Geest maken; en de misdadiger, zelfs de allerlaagste, kan zoodoende veranderd worden in het beeld van onzen God en Zaligmaker.

ZENDINGSBERICHTEN.

HET GROOTSTE ZENDINGSSCHIP.

Woensdag, 6 Aug. ll. had te Bath in den Staat Maine (N.-Amerika) een gebeurtenis plaats, die, schoon door de dagbladen ten onzent niet vermeld, om meer dan een reden der meêdeeling waard mag heeten. Het zendingsschip „De nieuwe morgenster" werd nl. dien dag van stapel gelaten. Spoortreinen hadden een aanzienlijk getal personen uit alle richtingen aangevoerd; er was een groote bijeenkomst, waarop men vele beroemde predikanten en voorname eigenaars van schepen telde. Twaalfuur was bestemt als de tijd, waarop het schip te water gelaten zou worden, doch het ontsnapte den werklieden iets vroeger — eenige minuten vóor den middag gleed het, te midden van het wuiven van zakdoeken en het gejuich der toeschouwers, statig in het water af.

Het stoomvaartuig zal, wanneer het voltooid is, omstreeks *een ton gouds* gekost hebben. Het is gebouwd door *Zondagsschoolkinderen* en hun vrienden. Aandeelen van *f* 0.62½ ieder heeft men uitgegeven. Onder de aandeelhouders bevinden zich personen van iederen leeftijd, en van alle hoeken der wereld. Een der aandeelhouders moet zelfs iemand zijn van 111 jaren. Jeugd en grijsheid arbeiden hier dus saam.

Het vaartuig zal onder het bevel staan van kapitein Isaiah Bray, die zes jaar in den dienst van het Amerikaansch Zendingsgenootschap geweest is. Men hoopte het 10 Sept. gereed te hebben voor de eerste reis, die bestemt is naar Honolulu. Het schip zal dienst doen te midden der eilanden in de stile-Zuidzee.

Dit is het *grootste stoomvaartuig*, dat ooit voor den zendingsdienst is gebouwd. De tonnemaat is 471,05. Het in snijwerk vervaardigd beeld op den voorsteven stelt voor een maagd met een open Bijbel in haar linkerhand, terwijl de voorste vinger der rechterhand op dien Bijbel wijst. Op den spiegel is eene groote zilveren ster met daaruit schietende gulden stralen aangebracht, waarboven de naam *Morgenster*, en waaronder de naam *Boston Mass*, te lezen staat.

Vóor dat men het schip van stapel liet loopen werden er godsdienstoefeningen op de scheepstimmerwerf gehouden. Na het zingen van een zendingslied werd de inwijdingsrede uitgesproken door Alpheus Hardy, voorzitter van den zendingsraad. Na gebed en gezang sprak Mr. Hardy deze woorden: „Dames, heeren en kinderen! Op last en in den naam van den Amerikaanschen zendingsraad noem ik dit vaartuig de *Morgenster*", waarmee het aan zijn bestemming werd overgegeven.

Tevens kan vermeld, dat de *David Williamson*, mede een nieuwe zendingsstoomboot en eveneens gebouwd door inschrijvingen van de kinderen der Vereenigde Presbyteriaansche kerk, ten gerieve der zendelingen van Westelijk Afrika, onlangs van Schotland uitgevaren is. In het geheel bestaat de zendingsvloot uit *elf stoomschepen.*

———

Het is moeielijk te bepalen zegt de *Chr. Intell.* wat de uitwerking van de vijandelijke verhouding tusschen Frankrijk en China en de gedreigde oorlogzuchtige demonstraties tegen Amoy wezen zal op het werk onzer zendelingen aldaar, en op de zendelingen in het algemeen in dat deel van China. Dat ze ten hoogste verstorend zal zijn is duidelijk, wat ook de einduitslag moge wezen.

Ofschoon een goddelooze winzucht op den bodem der moeiten ligt, de Heere kan alles overheerschen tot bevordering des Evangelies, gelijk hij zoo menigmaal bewezen heeft. Hierom worde Hij met ernst aangebeden door hen, die zijn werk beminnen, zoowel als voor de veiligheid der arbeiders.

De zending, reeds zorgwekkend verminderd door 't vertrek van Rev. en Mrs. Rapelje, is nog meer verzwakt door de terugkeerende ziekte van Dr. Talmage. Hij voelt bij vernieuwing de gevolgen van het heete weer, en volgens de laatste berichten, 5 Juli, was hij te zwak voor zijn werk. „Wij hopen", schrijft Ds. A. S. van Dijck, op dien datum, „dat wij eerlang een versterking van ons personeel zullen ontvangen." Minstens twee huisgezinnen behoorden gezonden te worden, om in de behoeften te voorzien.

———

Corea is feitelijk in zoover voor den Bijbel geopend, dat de Colporteur Tsui, die in de westelijke steden bekend is, er Chineesche Bijbels heeft verkocht en ook geschonken. Een geneesheer vooral beveelt den Bijbel en Christelijken Godsdienst overal aan waar hij kan, en heeft verzocht in Taichow een Bijbelschool op te richten.

———

Het Deensch-Amerikaansch Zendingsgenootschap te Copenhagen heeft dit voorjaar vijf jonge predikanten uitgezonden naar Deensche gemeenten in de Ver. Staten.

———

De Protestantsche Episcopalen laten hun gewoon Gebedenboek overbrengen in de Chineesche taal ten gebruike in het Zendingswerk. Deze arbeid wordt verricht in New-York.

———

De bewoners van Terra del Fuego (Vuurland) die weleer beschouwd werden als staande op den allerlaagsten trap der beschaving, zijn thans door den invlood van het Christendom zoover gebracht, dat men daar een kerk aantreft, en scholen, benevens een weeshuis; in 't kort, het ziet er daar nu eveneens uit als in godsdienstige streken van Europa.

———

DE DRUKKENDE SCHULD.

Een bejaard christen lag op zijn sterfbed. Zijn leeraar kwam hem bezoeken, om hem troostwoorden toe te spreken.

„Ik heb vrede met den Heer," zeide de stervende, „slechts eene schuld drukt mij nog zeer op het hart."

„En welke schuld mag dat wezen?" vraagde de leeraar.

„Mijue schuld aan het zendingswerk," antwoordde de stervende op klagenden toon. „In den laatstverloopen nacht stonden al mijne zonen om mijne sponde, om bij mij te waken; toen dacht ik aan de arme heidenen, die, wanneer zij oud geworden zijn, door hunne eigene kinderen verdronken, levend begraven, verlaten of in een bosch ten prooi van het verscheurend gedierte nedergezet worden. En waaraan heb ik het te danken, dat het mij beter gaat? Aan het Evangelie. Ach, waren de christenen, die het Evangelie der zaligheid aan mijne voorouders brachten, zoo lauw en traag in het zendingswerk geweest als ik, hoe zou het aan mijn doodsbed gesteld geweest zijn? Van mijne zonen verlaten, zonder aanspraak, zonder troost, zonder licht, zonder hoop, zou ik naar de verdoemenis heenreizen. En toen drukte mij de last van het zendingswerk zwaar op de ziel; want ik gevoelde, dat ik de vruchten der evangelieverkondiging gemaaid en geoogst had, zonder ze te hebben gezaaid en verpleegd."

En deze christen is niet eenig. Er zijn misschien nog wel andere lezers, die van deze schuld niet vrij zijn.

DE GAVE EENS BEDELAARS.

Een Indische afgod ontving voor eenigen tijd een gouden en met edelgesteenten versierde kroon, ter waarde van f 36.000. De gever daarvan was een *bedelaar*. Gedurende langen tijd reisde deze bedelaar rond, tot hij het geld voor deze offergave bijeen had. Hij placht geenen dag spijze te gebruiken, voor hij 12 gulden met bedelen verzameld had.

En wat verzamelen *wij* voor den Koning des hemelrijks? Moet niet zulk een heidensche bedelaar iederen christen beschamen, die van niets zoo afkeerig is, als eens voor de zaak van zijnen Heiland een — collecte te doen?

GEDACHTEN.

Vele menschen zoeken de deugd meer in het klagen over de zonde, dan in het verlaten daarvan.

Wanneer wij den duivel ook maar in het geringste toegeven, heeft hij ons bij den halster, en kan ons voeren, waarheen hij wil. Weg dan met alles, dat hem vat zou geven om ons voor altijd te verderven.

SPURGEON.

Wij beoordeelen onszelven naar hetgeen wij zouden kunnen doen; anderen beoordeelen ons naar hetgeen wij werkelijk doen.

LONGFELLOW.

Ik vind, dat het doen van Gods wil mij geen tijd overlaat om Zijne plannen te bedillen. GEORGE MACDONALD.

EEN BEDE AAN DE GEMEENTEN.

Geliefden in den Heere Jezus!

Een roepstem uit Deventer komt bij dezen door de Gemeente van Gedoopte Christenen tot U, met de vriendelijke en dringende bede om hulp. Zij twijfelt dan ook geenszins aan uwe bereidwilligheid om hare pogingen te helpen bevorderen, wijl zij een goed doel betracht; door de liefde van Christus tot verlorene zondaren daartoe wordt gedrongen, en niet, dan na eigene krachtsinspanning, uwe hulp inroept.

Ons doel is om in Deventer eene nieuwe gelegenheid te openen, waar zondaren en zondaressen de prediking des Evangelie kunnen hooren; en dat is geenszins van belang ontbloot, maar een verblijdend teeken in eene stad als deze, die *twintig duizend* inwoners telt; waar het modernisme bij zijne intrede gretig werd ontvangen en als de nieuwe leer des heils werd begroet, en vele jaren welig tierde, doordat het zaad des ongeloofs diepte van aarde had om zijue wortelen wijd uit te breiden en zijne vezelen van twijfel vast te slingeren onder alle standen der bevolking. En uit dit modernisme, dat volstrekt geen kracht tot zaligheid bleek te zijn, noch troost bevatte in de stervensure voor het beangste zondaarshart, werd het zeer bedenkelijke, uit den aard koude materialisme geboren, van hetwelk het bekende en noodwendige gevolg is, dat het gezag van Gods Woord verworpen wordt. Gelukkig, dat zich reeds ageerende stemmen verhieven tot beteugeling van dit kwaad; gelukkig, dat niet allen zich lieten en laten medeslepen in deze stofvergoding, maar dat zelfs veler oogen opengaan voor het verderfelijke van deze onzalige, troostelooze leer; gelukkig bovenal, dat het oude Evangelie, hoe snood ook vertreden en verguisd, nochtans zijn zelfde liefde behoudt en kracht ontwikkelt tot redding voor den berouwhebbenden zondaar. In deze ongeloofs-ruïne heeft ook de Gemeente van Ged. Christenen, naar de mate der gaven en krachten, hare handen uitgestrekt, om, door de christelijke liefde gedrongen, te redden, wat haar mogelijk is, gedachtig aan het ernstige woord uit Spreuk. 24: 11 en 12. En de Heer zegende hare pogingen aanvankelijk, want zondaren en zondaressen kwamen, in overtuiging van zonde, aan de voeten van Jezus om daar vergiffenis te zoeken en troost te vinden. Sommigen hunner voegden zich bij de Gemeente (anderen sloten zich bij andere kringen aan), zoodat haar ledental meer dan verdubbeld is, en hare werkzaamheden nemen bij den dag toe — zoo hier als ook te Zutfen — waar onze Evangelist B. Roeles, eveneens nu twee jaren werkzaam is. Te Deventer echter ondervinden wij groote belemmering in den arbeid, door het volstrekte gemis aan lokaliteit voor openbare prediking. Wat ook werd aangewend om te huren of te koopen, alles bleek vruchteloos te zijn, en ziet, nu wij de hoop bijna opgaven, komt een broeder, geheel onverwacht, en geeft ons geld, om daarvoor een allezins geschikt bouwterrein te koopen. Dit was een vingerwijzing, die ons met nieuwen moed bezielde, sterker dan ooit. We besloten om zelf van gronds op te bouwen; alle krachten werden ingeroepen; ieder deed naar vermogen (en om met Paulus te spreken 2 Cor. 8: 3), ja, boven vermogen. Een zuster werd op haar krankbed, gelijk ze zelf zegt, door den Heer er bij bepaald om een belangrijke som voor te schieten, tegen een billijke rente, (want daarvan moet ze leven) om den bouw te bespoedigen en nog voor den winter klaar te kunnen zijn. Uit dit alles blijkt, dat het een zaak van grooten ernst en volle toewijding is, die ongetwijfeld door allen wordt toegejuicht, bemoedigd en bevorderd, die de genade in Christus zelf hebben leeren kennen.

Van buiten de stad ontvingen wij de eerste gulden van een dienstmeisje, dat zelf door dezen arbeid tot den Heer is gebracht. Dit was ons tot groote blijdschap, en we hebben goede hope en stille verwachting, dat daar meer op volge, want ieder begrijpt, dat we grootelijks hulp noodig hebben. Hoe zuinig ook berekend, zal het gebouwtje *minstens* **twee duizend** gulden kosten. Daarom dan ook nog ten slotte eenmaal dringende bede herhaald: **Helpt ons!** en de Heer zelf uwe harten bewegen, om te kunnen doen, wat goed is in Zijne oogen en wat strekken kan tot bevordering van de blijdschap uwer eigene harten 2 Cor. 9: 7. Onnoodig zal het zijn te zeggen, dat de kleinste bijdrage in dank zal worden ontvangen, en grootere met blijdschap worden te gemoet gezien.

Na ontvangst der gelden zal daarvan direkt kennis worden gegeven. Tevens verplichten wij ons om de rentelooze aandeelen zoo spoedig mogelijk uit te loten.

Onze vereeniging werd als rechtspersoon erkend bij Z. M. besluit!

Heilbiddend hebben wij de eer te zijn,
namens de Gemeente,

B. ROELES, *Evangelist.*
C. PETERS Sr., *Ouderl.*

DEVENTER, Oct. 1884.

GEMEENTE NIEUWS.

NIEUWEPEKELA, 9 September. De avond van dezen dag was, voor de broeders en zusters alhier, een zeer genoegelijke en zielverkwikkende. Mejuffrouw H. M. Kloekers, voor de meesten uwer zeker eene onbekende, wijl zij altijd in het buitenland verkeert, eene liefhebster van- en zeer ervaren in den zang en de muziek, gaf, terwijl zij eenige weken, voor pleizier, bij hare familie hier door bracht, met medewerking van onze zangvereeniging, concert in de kerk.

Het was niet alleen een genoegelijke avond voor de broeders en zusters, maar allen, die er lust en iets voor over hadden, konden er gebruik van maken; en menigeen heeft er gebruik van gemaakt.

Sommigen, die haar verleden jaar, bij eene zelfde gelegenheid als deze ook gehoord hadden, zagen, volgens hunne eigene getuigenis, verlangend uit naar het oogenblik, dat zij weêr voor ons mocht optreden.

Nadat de zangvereeniging met de in de kerk vergaderde menigte Ps. 146: 1 had gezongen, zong genoemde juffrouw K. een aantal Solo's, die zij door het orgel begeleidde. Er was, wanneer zij zong, een doodsche stilte; allen luisterden met de grootste aandacht; en ik moet zeggen, het was er ook naar, vanwege de lieflijkheid, schoonheid en zuiverheid van stem en uitdrukking. Menig gemoed werd er door aangetast, en dat kon wel niet anders, want het was tevens een ernstig evangelie, dat zij het volk toezong. De verzen, die zij heeft gezongen, waren meestal de in den lande welbekende liederen van Neerbosch, Sankey, Philip Phillips en anderen, die eerst door Ds. H. Z. Kloekers voorgelezen en met een enkel woord toegelicht waren geworden.

De Heer sterke haar, en geve haar verder lust en kracht, om van deze hare gaven nog menigmaal gebruik te kunnen maken tot redding van verlorenen.

HAARLEM. In den avond van 4 September werden alhier weêr twee, n.l. een broeder en een zuster, door den doop tot de Gemeente toegebracht. Het was voor ons, bij de veelheid van strijd en moeite tegen de macht der duisternis, een ware verkwikking, en we mochten de wensch uiten, dat we een geruisch mochten hooren van een overvloedigen zegen.

VARIA.

AMERIKAANSCH. Een Amerikaansche fabriekant heeft ondernomen om van spoorweg-rijtuigen, zending-wagens te vervaardigen, die elk een compartiment, ingericht om er godsdienstige bijeenkomsten in te houden, een keuken en slaapvertrekken voor de Evangelisten bevatten. De rijtuigen zullen op al de gewone lijnen kunnen loopen, en dienen kunnen om onder de geëmploieerden en reizigers te evangelizeeren en om de H. Schriften en de godsdienstige boekwerken onder het reizend publiek te verspreiden. Deze wagens zullen ook op stations kunnen stilhouden, die verre verwijderd zijn van plaatsen ter godsdienstoefeningen bestemd, om er tijdelijk als verplaatsbare kapellen dienst te doen.

Een oud conducteur, die reizend prediker is geworden, de heer E. A. Harris, staat aan het hoofd dezer nieuwe onderneming.

(Geill. Zendingsblad.)

CORRESPONDENTIE.

Door onvoorziene omstandigheden verschijnt dit No. een dag later.

Tot onzen spijt, maar buiten onze schuld, werd het vorige No. op Zondag verzonden. Wij hopen zorg te dragen, dat zulks niet weder geschiede.

ADM.

LIEFDEGAVEN.

Voor China. Door br. A. H. v. d. Steur te Haarlem, van de kinderen der zondagschool aldaar f 2.50.

H. Z. KLOEKERS.

Advertentiën.

SNELPERSDRUK VAN J. J. WIARDA, TE SNEEK.

No. 44. 15 October 1884. 3de Jaargang.

DE CHRISTEN,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:

Per jaar, franco per post. . . . . f 1.30

Enkele nummers . . . . „ 0.10

Bijdragen en Ingezonden Stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: H. Z. KLOEKERS, te Nieuwepekela.

Adres voor Administratie: J. HORN te Sneek.

EEN WOORD OVER BROEDERLIJKE VERMANING.

De Heer wil niet, dat wij in de gezindheid van Kaïn leven zullen, en zooals hij zeggen: „Ben ik mijns broeders hoeder?" Hij vermaant ons daarentegen, dat de een den ander, door ootmoedigheid, uitnemender zal achten dan zichzelven. „Een iegelijk zie niet op het zijne, maar ook op hetgeen des anderen is." Het leven des menschen is van dien aard, dat het zich, in vreugde en in smart, uitstrekt naar gemeenschap met anderen.

Wij worden vermaand „elkanders lasten te dragen, en alzoo de wet van Christus te vervullen;" doch daar behoort ook bij, dat wij alle mogelijke liefde en trouw gebruiken in het wederzijdsch vermanen, waarschuwen en terechtwijzen. En op dit laatste willen wij meer bepaald wijzen.

Wij vinden in de Evangeliën twee uitspraken van onzen Heiland, die daarop betrekking hebben, n.l. Matth. 5 : 23, 24 en 18 : 15 : 17. Volgens de eerste dier uitspraken moeten wij ons een geval voorstellen, dat iemand op het punt staat eene godsdienstige handeling te verrichten. Naar oud-testamentisch gebruik is hij tot het altaar genaderd, om daar zijne gave te offeren. Daar wordt hij indachtig, dat zijn broeder iets tegen hem heeft. Thans wordt hem de persoonlijke verzoening en het vredemaken met zijn broeder zoo dierbaar, dat hij er de gansche voorgenomen handeling om ter zijde zet en eerst heen gaat om met zijn broeder te verzoenen. De handelwijze zal ongetwijfeld door personen, die zich gegriefd of beleedigd gevoelen, billijk geacht worden, en menigeen zal in zijn hart zeggen: „Zoo is het recht, m i j n b r o e d e r m o e t e e r s t t o t m i j k o m e n. Hij heeft mij te diep gegriefd en te grof beleedigd, en wanneer hij zich niet diep voor mij vernedert, dan kan ik hem niet vergeven!" Nu echter treedt de andere uitspraak uit Hootdst. 18 den zoodanige beslist in den weg, en legt den beleedigde de zelfde verplichting op. Waar nu bij beide partijen werkelijk eerbied voor des Heeren woord in de harten aanwezig is, daar zullen zij elkander halverwege ontmoeten, en eene hartelijke verzoening zal er het gevolg van zijn. E e n e a l l e k w a a d o v e r w i n n e n d e v e r g e v i n g e z i n d h e i d, b e h o o r t a l z o o i n o n z e h a r t e n t e w o n e n. Toen Petrus den Heer vroeg of het genoeg was zijnen broeder, die tegen hem zondigde, zevenmaal te vergeven, antwoordde de Heer hem: „*Niet zevenmaal, maar zeventig maal zevenmaal!*" Dat wil zeggen — onophoudelijk. — Wij zullen nu:

1. De rechte wijze van wederzijdsche vermaning beschrijven;

2. het karakter teekenen, dat elke vermaning behoort te dragen;

3. het doel in het oog vatten, dat met iedere vermaning nagestreefd moet worden.

1. Wanneer uw broeder tegen u gezondigd heeft, zegt de Heer, d. i. wanneer hij u beleedigd, gekrenkt of benadeeld heeft, *ga dan tot hem* en bestraf hem, stel hem zijne overtreding en zonde voor oogen, en tracht hem tot erkentenis en hartelijk berouw te bewegen. Sommigen meenen hieraan ook wel s c h r i f t e l i j k te kunnen voldoen, en hij, die nog al vlug met de pen kan werken, maakt daar licht gebruik van, vooral ook, als hij weet, dat zijn tegenpartij een wat opstuivend karakter heeft. Dit is echter tegen het goddelijk voorschrift; en moge onder sommige omstandigheden, dat schriftelijk handelen noodzakelijk zijn, in de meeste gevallen echter schuilt er hoogmoed onder en ligt er een bewijs in, dat het trachten naar verzoening niet welgemeend is. De Heer spreekt beslist: „G a h e e n!" Er is een persoonlijke kwestie tusschen u en uwen beleediger, mitsdien „bestraf hem tusschen u en hem alleen!" Geen derde mag er iets van weten. Gij moogt aan niemand zeggen: „Mijn broeder heeft mij beleedigd." Neen, onder vier oogen behoort die zaak ten einde gebracht te worden. Niemand behoeft in dergelijke gevallen bij iemand raad te gaan vragen; des Heilands woorden zijn zoo duidelijk, dat ook het eenvoudigste gemeentelid kan weten, wat hem in dezen te doen staat. Iemand, die zich door een ander beleedigd weet, mag niet denken, hij heeft tegen mij misdreven, dat moet hij eerst inzien en erkennen, tot mij komen, en ootmoedig om vergeving bidden! Neen, de Heer zegt het tegendeel. G a g i j h e e n! Er kunnen gevallen voorkomen, dat de beleediger niet eens weet tegen zijn broeder gezondigd te hebben. Daarom moet hij opgezocht, van zijn zonde overtuigd en afgebracht worden. I n d i e n h i j u h o o r t, z o o h e b t g i j u w e n b r o e d e r g e w o n n e n! Welk een genot! Waar dat geschiedt, daar wordt ware zaligheid voor het hart, hemelsche verlustiging gesmaakt, en de Engelen juichen in choor met Gods kinderen op aarde, als een afgedwaalde broeder of zuster terugkeert in 's Vaders woning!

Wanneer zoo, door alle Christenen, naar het voorschrift des Heeren wordt gehandeld, dan zal het gemeentelijk leven minder verstoord, en eene menigte der zonden bedekt worden.

De Heer stelt echter ook nog een ander geval. De beleediger laat zich door den beleedigde broeder niet overtuigen van het zondige zijner handelwijze. H i j h o o r t n i e t. Hoe moet nu gehandeld worden? Zal hij nu terstond voor een bestuur of voor de Gemeente gedaagd worden? Volstrekt niet! Thans zal de beleedigde een of twee broeders, die hij geschikt acht als getuigen of ter hulpe kiezen, om in vereeniging met dezen, weer tot den beleediger te gaan, en in diens tegenwoordigheid zijne klacht uit te spreken. Loochent nu de beleediger de waarheid der aanklacht, en heeft de beleedigde geene bewijzen voor zijne zaak, dan zijn de getuigen geroepen zijne aanklacht op te heffen, en des eenen „neen" zooveel als des anderen „ja" te laten gelden. Bevinden de getuigen, daarentegen de aanklacht gegrond, dan hebben zij nog al het mogelijke in het werk te stellen om den schuldige van zijn kwaad te overtuigen en hem tot ootmoedige schuldbelijdenis te bewegen. Hierbij is het goed, ja noodzakelijk, dat m e n g e m e e n s c h a p p e l i j k b i d d e om hulp van God en om licht van boven, teneinde de juiste en de in zoodanige gevallen meest doeltreffende schriftuurplaatsen te gebruiken, en wel zoo, dat het hart des schuldigen worde getroffen.

Maar ook daarna nog stelt de Heer de mogelijkheid, dat de schuldige n i e t h o o r t. Dan heet het: „*zeg het der Gemeente.*" Tot nu toe heeft deze in de gansche zaak nog niets te doen gehad, de gansche aangelegenheid betrof de betrokkene personen en de getuigen. Thans echter is de beleedigde broeder gerechtigd en verplicht om tot de ouderlingen der Gemeente te gaan, en aan dezen zijne zaak voor te stellen, teneinde zij dezelve der Gemeente voorstellen. Dit laatste behoort echter niet eerder te geschieden, dan nadat de bestuurders eener Gemeente zich verzekerd hebben, dat de aanklager naar boven omschreven regel gehandeld heeft. Is dit bewezen, dan kan de zaak in de Gemeente gebracht en, in tegenwoordigheid, zoo mogelijk, van den beschuldigde, behandeld worden. Ontkent laatstgenoemde zijne misdaad. dan treden de de getuigen tegen hem op, en lichten de Gemeente aangaande een en ander in, opdat deze de zaak beslisse. Dit is de door den Heere aangewezen orde.

2. Het karakter, dat de vermaningen behoorden te dragen, of beter gezegd, de gezindheid, die wij bij het vermanen in acht hebben te nemen, mag vooal niet uit het oog verloren worden. Gebreken, verkeerdheden en zonden kunnen bij personen, in verschillende standen en betrekkingen, en onder verschillende levenomstandigheden, onder de kinderen Gods somwijlen opgemerkt worden. Wij hebben er derhalve wel op te letten, welke plaats de broeder, die men vermanen zal, inneemt. Of hij b.v. een ambt in de

Gemeente waarneemt, of hij jong of oud is, of hij nog bij den aanvang staat of reeds vergevorderd is in 't christendom, enz. De Apostel Paulus vermaande zijnen geestelijken zoon Timotheus aldus: „Neem tegen een ouderling geene beschuldiging aan, anders dan onder twee of drie getuigen," en „bestraf een ouden man niet hardelijk, maar vermaan hem als een vader; de jongen als broeders, de oude vrouwen als moeders; de jongen als zusters, in alle reinheid." Alzoo, — een wijs onderscheid maken.

Ons hart behoort bij het openbaren van de zonde des broeders van heiligen ernst en innig medelijden en smart vervuld te zijn, gelijk dat in de heilige mannen Gods, die ons in de H. Schrift genoemd worden, te zien is. Van Ezra lezen wij (Hoofdst. 9 : 3): „Toen ik deze zaak (n.l. de zonde zijns volks) hoorde, verscheurde ik mijn kleed en mijn mantel; en ik trok het haar mijns hoofds en mijns baards uit, en zat verbaasd neder." Laat ons echter vooral op Jezus zien, die ons ook in 't vermanen een voorbeeld heeft nagelaten, opdat wij zijne voetstappen zouden navolgen. Hoe grof en diep werd Hij door zijnen Petrus beleedigd, ofschoon Hij hem te voren zoo nadrukkelijk gewaarschuwd had, in dien ontzettenden nacht, toen Petrus met vloeken en eeden verzekerde: „Ik ken dien mensch niet." En wat deed nu de Heere? Wij lezen: „De Heer keerde zich om en zag Petrus aan." O, die blik des Heilands. Zij getuigde van zijn innig medelijden en bittere smart vanwege den toestand en de zonde van zijnen discipel; zoo behoort het ook bij ons te zijn. *De zonde van onzen broeder moet ons meer drukken, dan de ons aangedane beleediging. Het ontzettend gevaar, waarin de ziel van onzen gevallen broeder verkeert, behoort ons meer te bekommeren, dan de moeite of schade, die hij ons misschien berokkend heeft.* Wij moeten ons steeds herinneren, hoeveel moeite en arbeid onze trouwe God met ons gehad heeft, en nog steeds heeft. Voortdurend van den Heere Jezus te leeren, zachtmoedigheid en nederigheid des harten, is van het hoogste belang in den omgang met broeders en zusters, bijzonder in het vermanen en waarschuwen.

In den brief aan de Galaten schrijft Paulus: *„Broeders! indien ook een mensch overvallen ware door eenige misdaad, gij, die geestelijk zijt, brengt den zoodanigen terecht met den geest der zachtmoedigheid; ziende op uzelven, opdat ook gij niet verzocht wordt.* Hoofdstuk 6 : 1). Ook mag de broederlijke liefde, die steeds tot verschooning en vergeven gezind maakt, niet ontbreken. De liefde is de band der volmaaktheid, die de christenen, als uitverkorenen Gods, heiligen en beminden, moeten aandoen. (Col. 3 : 14). Wie hier zijnen broeder de misdaden niet vergeeft, zal ook van God geene vergeving ontvangen!

3. Laat ons ten slotte nog het doel, dat wij bij de vermaningen hebben na te streven, kortelijk bespreken. Wij kunnen dat doel in hoofdzaak met weinige woorden noemen. *De broeder moet gewonnen worden.* Daarheen moeten zich alle middelen en wegen uitstrekken. De gevallen broeder moet het leeren verstaan en erkennen, hoe Gods eer door zijne zonde geschonden wordt, hoe de teedere broederliefde geschokt wordt, en hoe de zonde hem zelf in gevaar brengt, om geheel van God verwijderd te worden. De zonde verstoort zijne gemeenschap met zijnen Vader in den hemel; de geloovige, vertrouwelijke omgang en het verborgen leven met God houdt op. Beproeven wij zoo den afgedwaalden broeder te winnen, dan handelen we in den geest van Christus, die gekomen is, om te zoeken en zalig te maken dat verloren was.

Om echter geschikt en welgemoed te zijn tot dezen gewichtigen arbeid is het zeer noodig om vaak de schriftuurplaatsen als Jak. 5 : 19, 20 te lezen en voor den geest te stellen. Het gebeurt menigmaal, als de eene broeder tot den andere gaat om te bestraffen, dat hij meer zijn eigen eer tracht te handhaven, dan op het winnen van den broeder bedacht te zijn. Waar het hart vervuld is van eigen liefde en eigengerechtigheid, daar wordt den gevallen broeder zijne zonde op onbarmhartige wijze naar het hoofd geworpen, dat dan in den regel vergezeld gaat met scherpe en bijtende aanmerkingen, en met bedreiging van uitsluiting. Waar het zoo toegaat wordt het doel geheel gemist en staat het geestelijk leven van den bestraffer hoogstwaarschijnlijk nog op veel lager peil dan dat van hem, die bestraft wordt. Een zondaar van de dwaling zijns wegs te bekeeren, eene ziel van den dood te redden, dat moet steeds het doel van alle vermaning en van al ons streven zijn.

Verlangen wij zelf vergeving van God te ontvangen, zien wij uit naar verhooring onzer gebeden, dan is het een eerste vereischte om vergevensgezind te zijn en te vergeven, gelijk God in Christus ons vergeven heeft! Waar zoo de gezindheid van God en Christus ons hart vervult, waar wij zoo tegenover onzen schuldigen broeder staan, dat wij biddend vermanen en vermanend bidden, daar zal zeker onze bemoeienis met een heilzame uitkomst worden bekroond. De Heer belooft het. En welk een zegepraal over de macht der hel is het, eene ziel van den dood gered hebben!

Uit „Der Wahrheitzeuge."

Gr. N. v. B.

DE BODE DES KONINGS.

Jeffry Hayes was een hoefsmid en tevens een man van groot gewicht. Zijn invloed strekte zich uit over de geheele nabuurschap van het dorp, dat hij bewoonde; want niet alleen wikkelde hij zich gaarne in den strijd tegen de onderdrukkers van recht en billijkheid, maar hij wist ook het eerste al het nieuws, dat er heinde en ver voorviel. Toen ter tijd was zijn vaderland het tooneel van burgeroorlog en verdeeldheid, en niet zelden gebeurde het, dat de een of andere krijgsman, of soms ook wel een bode des konings, het dorp doortrok, en de hulp van den bekwamen hoefsmid inriep. Langs dezen weg vernam Jeffry Hayes menig bericht van den binnenlandschen krijg, en zijne smidse stond zelden ledig, wijl er genoeg dorpelingen waren, wien het welzijn huns vaderlands niet onverschillig was. Wanneer de hoefsmid den zwaren hamer verhief en het gloeiende ijzer bewerkte; wanneer de blaasbalg zijn eentoonig geluid deed hooren en de knetterende vlam op den haard zich verspreidde, dan stonden jong en oud rondom het aanbeeld, en luisterden met inspanning naar het laatste nieuws, dat de een of andere krijger hem, gedurende het beslaan van het paard, mededeelde. Vandaar, dat Jeffrij Hayes een man van gewicht geworden was, die bij een goed oordeel geen alledaagsche kennis van politiek bezat. Doch dit was het niet alleen, dat de lieden naar de smidse trok. Ieder, die in een twist gewikkeld was, en den moed bezat zich in den krijg te wagen, kon zich verzekerd houden in onzen hoefsmid, een ijverigen voorvechter te vinden, wien het geheele dorp vreesde. Want Jeffry Hayes was geen kind, en voor geen klein geruchtje vervaard. Sterk gebouwd, met krachtige armen en gespierde vuisten, geleek hij wel een van die eikenboomen, dien storm noch onweder verpletteren kon.

Op zekeren avond stond de hoefsmid voor zijn aanbeeld. Het vuur smeulde nog in den haard, en de blaasbalg werd door een der jongens getrokken, want Jeffry had nog een klein karreweitje af te maken, eer hij zijn dagwerk besloot. Als gewoonlijk was hij omgeven door velen uit het dorp, die van zijnen mond het laatste nieuws wenschten te vernemen. De smid evenwel zwaaide den hamer met kracht, zoodat de vonken wijd en zijd vlogen, en luisterde tevens naar een dikken boerenknaap, die hem meedeelde, hoe hij door een ander was verongelijkt, weshalve hij zijne hulp kwam inroepen. De smid draalde niet lang, maar beloofde, hem dadelijk na den arbeid ten dienste te staan.

„Zoo, dat dacht ik wel, dat gij mij helpen zoudt," zeide de jonge boer, en wreef zich daarbij de handen, alsof hij een schat had gevonden.

„Zeer zeker zal ik dit!" zeide Jeffry, dit met eenige vloeken bekrachtigende. „Zeer zeker, bepaal slechts plaats en uur, waar en wanneer gij mij noodig hebt. Ik zal komen en u helpen; al kwam de burgemeester zelf om zijn paard te laten beslaan, dan zou hij moeten wachten, totdat gij geholpen waart. Gij weet ik ben geen man, die een vriend in nood laat, en voor den drommel niet bang, als er een kloppartijtje op til is. „Maar," vervolgde hij, terwijl hij zijn hamer rusten liet, „ik hoor daar een ruiter aankomen, en aan den tred van het paard kan ik merken, dat die man mij noodig heeft. Gaat een weinig op zijde, en laat den ruiter in."

Eenige sekonden later stapte een ruiter met zijn paard de smidse binnen, en toen hij den hoefsmid zag, vroeg hij hem, of hij het gebroken hoefijzer van zijn paard kon herstellen.

„Terstond, mijnheer! terstond. Ik ben nog druk aan het werk," het paard bij den teugel nemende en het aan een der balken vastbindende, terwijl de ruiter aan den ingang der deur leunde, en bij de hernieuwde vlam van het kolenvuur de verschillende personen, die om hem heenstonden, in oogenschouw nam.

„Gij schijnt op een fermen draf gereden te hebben, mijnheer!" merkte de smid aan, terwijl hij den poot van het paard op de linkerknie legde.

„Dat zou ik meenen," antwoordde de vreemdeling, „en ik heb nog een langen rid te doen, voor ik aan mijn doel ben."

„Zeker gewichtige zaken aan de hand, denk ik," zeide de praatzieke smid.

„Zeer gewichtige," antwoordde de andere, op het woord „gewichtige" een nadruk leggende. „Ik ben een bode des konings, en mag derhalve niet talmen op den weg."

Jeffry Hayes verhief zijnen hamer met vermeerderde kracht en juistheid, toen hij dit belangrijk nieuws hoorde. Het scheen hem een aansporing te meer te zijn, om zijn werk te verhaasten. Intusschen had dit bericht hem te zeer getroffen, dan dat hij er het stilzwijgen over bewaren zou, en derhalve begon hij opnieuw te vragen.

„Er is zeker goed nieuws aan het hof, mijnheer?"

„Een heerlijk nieuws, dat gewis overal blijdschap zal verwekken."

„En welk is dat?" vroeg de smid, terwijl hij het nieuwe hoefijzer aanzette.

„De koning heeft mij uitgezonden, om allerwege aan de oproermakers volle vergiffenis te verkondigen."

„Wat, volle vergiffenis!" riepen allen uit, die in de smidse stonden. „Volle vergiffenis, van alles, wat zij gezegd en gedaan hebben!"

„Volle, onvoorwaardelijke vergiffenis," herhaalde de vreemdeling, „alleen onder deze voorwaarde, dat zij de vergiffenis aannemen."

„Dat moeten zij wel doen," zeide Jeffry; „de gedachte reeds aan zulk een goedheid moet hen nopen de wapens neer te leggen, en gedurende hun gansche leven trouwe onderdanen te worden."

„Dat moesten zij ook," zeide de vreemdeling, „maar nochtans zijn er bewijzen, dat zij het niet doen."

„Wat," zeide de smid, en sloeg zoo vol grimmigheid den hamer op het aanbeeld, dat hooren en zien bijkans verging, „wat, gaan zij met hun oproer voort, ten spijt van de goede bedoelingen des konings en in het gezicht der vergiffenis? Hoe kunnen zij dit?" vervolgde hij, zijne gevoelens in eenige vloeken lucht gevende. „Zij hebben immers niet de geringste hoop, dat hunne zaak eenmaal zal zegevieren!"

„En toch is het zoo!" verzekerde de vreemdeling. „Alleen zijn er enkelen, die de dingen in een beter licht zien."

„Dan ben ik er voor," zeide de smid, „dat alle oproermakers gevonnisd worden. Waarom zou ook het recht niet zijnen loop hebben? Naar mijne meening kan men te zacht te werk gaan; eerlijke en trouwe lieden verwachten, dat de regeering haren plicht zonder vrees en gunst van menschen volbrenge."

„Gij zoudt mij bijkans doen gelooven, dat gij een oproermaker zijt," zeide de vreemdeling op zachten toon tot den smid.

„Ik! Wel, ik zou wel eens den man willen zien, die mij een oproermaker durfde te noemen," zeide Jeffry Hayes, zijne stem luide verheffende, terwijl menige vloek daarbij

van zijne lippen stroomde; „die zou met dezen arm kennis maken!" Dit zeggende, zwaaide hij met den gespierden arm omhoog, en sloeg den hamer met ontzettend geweld op het aanbeeld.

„Dat durf *ik* wel," zeide reiziger koen; „uwe eigene lippen hebben uw vonnis uitgesproken."

„Gij zoudt beter gedaan hebben, te paard te stijgen en weg te rijden," fluisterde een der bezoekers der smidse den vreemdeling in het oor, die echter onbewegelijk en onverschrokken bleef staan, terwijl de smid zijne vlammende blikken op hem wierp, en gereed stond, den aanklager op ruwe wijze te lijf te vallen.

De vreemdeling verroerde zich geenszins, en toen hij zag, dat de smid op hem aankwam, zeide hij op bedaarden, hoewel ernstigen toon:

„Gij zult den naam des Heeren, uws Gods, niet ijdelijk gebruiken; want de Heer zal niet onschuldig houden, die Zijnen naam ijdellijk gebruikt." Zoo staat er in de heilige wet van God geschreven, en ik roep u allen op om te getuigen, of een eerlijk en getrouw onderdaan den naam van zijnen vorst, dien hij liefheeft, bespot of onheiligt. Is het geen oproer tegen God, mijne vrienden, Zijne wet gedurig en willens te overtreden en te verachten?"

Niemand antwoordde, en Jeffry Hayes raapte het hoefijzer weder op, dat hij in de eerste drift ter aarde had geworpen.

„Maar," vervolgde de vreemdeling, „ik zeide u, dat ik de bode des konings ben, onvoorwaardelijke vergiffenis brengende aan allen, die ze willen aannemen. Allen hebben gezondigd, allen zijn oproermakers; maar God, die rijk is in genade, heeft de wereld zoo lief, dat Hij Zijnen eeniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat allen, die in Hem gelooven, niet verloren zouden gaan, maar het eeuwige leven hebben. Moeten wij de tong, die godslasterlijke woorden spreekt, niet tot zwijgen brengen, en haar tevens opwekken de eer van Hem te verkondigen, die zulke wezens liefheeft? Wilt gij volle vergiffenis aannemen? Wilt gij uw hart overgeven aan uwen Koning, en uwe tong gebruiken tot zijne eer? Wilt gij dat, mijn vriend?"

„Waarom vraagt gij dit mij alleen? Er zijn nog anderen genoeg, die het even zoo noodig hebben," zeide de smid norsch.

„Ik zeg het aan allen. „Die wil, kome, en neme het water des levens om niet." Ik heb geen uitzonderingen op mijne lijst, maar overeenkomstig den wil mijns koninklijken Meesters herhaal ik zijne eigene afkondiging: — „Hij, die Hem gelooft, die Mij gezonden heeft, die heeft het eeuwige leven, en komt niet in de verdoemenis."

„Ik dacht, dat gij op last van den waren koning kwaamt, en niet om ons hier een preek te houden," zeide Jeffry, die nog niets op zijn gemak was.

„Ik vertel u geen fabel, het is een heilige waarheid, zooals gij zeker eenmaal zult ondervinden. En zoowaar God, de Koning der koningen is, zoo waar hemel en hel bestaan, zoo waarachtig als gij een onsterfelijke ziel hebt, bid ik u, alsof God zelf u door mij bad: neem zijn aanbod van vergiffenis en genade aan; laat u met Hem verzoenen. Niemand, die met God verzoend is, spreekt zooals gij spreekt. Van uwe daden en handelwijze weet ik niets, maar uw eigen geweten moge u overtuigen, of gij leeft en spreekt en handelt als een volgeling van uwen vriendelijken Zaligmaker."

„Uw paard is beslagen, mijnheer!" zeide de smid, een rechtstreeks antwoord willende ontwijken.

„Ik dank u voor uwen spoed en uwen goeden arbeid," zeide de vreemdeling, terwijl hij het werkloon in de hand van den smid drukte. Hartelijk wensch ik, dat, evenals gij mijn paard goed beslagen hebt, uw voet, door de werking der genade Gods in uw hart, moge geschoeid worden met de bereidheid van het evangelie des vredes. Gij kunt nog meer voortbrengen, dan uw ambacht als smid in deze werkplaats oplevert, mijn vriend! Zorg, dat de rekening geschreven worde door Hem, die boek houdt van allen, die den Heer vreezen en Zijns naams gedenken. Welk een goede bode kunt gij zijn, hier in deze werkplaats! Hier kunt gij tot allen, die iets in uwe smederij te verrichten hebben, spreken van uwen waren Koning, van den Vorst des vredes, die niet wil, dat de zondaar sterve, maar dat hij zich bekeere en leve."

„Ik geloof niet, dat zij hier komen om een preek te hooren," zeide de smid, terwijl hij in het rond zag en beproefde te lachen.

„Tracht dit eens te doen. Vele menschenharten zijn gelijk aan het ruwe ijzer, dat eerst door het vuur gelouterd en versmolten moet worden, om daarna door den invloed van de goddelijke liefde en de machtige hand des Scheppers tot een heilig en nuttig werktuig te kunnen hervormd worden. Goeden nacht, vrienden! De Heer zij met u allen!"

Hen allen vriendelijk met de hand wenkende, reed hij langzaam de smidse uit, maar nauwelijks tien passen verder gekomen zijnde, liep de smid hem achterna, hield het paard bij den teugel vast, en zeide eenigszins geraakt:

„Wie zijt gij toch, die Jeffry op zulk een vreemde wijze durft aanspreken?"

De vreemdeling zag hem vriendelijk, hoewel ernstig aan, en antwoordde:

„Iemand, die een blijde boodschap van God voor u had, en ze u nu gebracht heeft."

Dit zeggende, gaf de vreemdeling zijn paard de sporen, en reed verder, terwijl de smid hem verwonderd in de duisternis naoogde, tot de hoefslag van het paard niet meer gehoord werd.

(*Slot volgt*).

GEDACHTEN.

Zonder liefde is geene uitwendige daad iets waard, maar wat uit liefde geschiedt, al is het op zich zelf nog zoo klein en nietig, brengt groote vrucht voort. Veel doet, wie veel liefheeft. THOMAS à KEMPIS.

Een vriendelijke blik, een vriendelijk woord, eene vriendelijke daad, een warme handdruk — deze zijn hulpmiddelen der genade, wanneer de menschen in moeite zijn en hunnen verborgen strijd strijden. Dr. JOHN HALL.

Scheid nooit van iemand zonder hem een liefhebbend woord toe te spreken, waarover hij denken kan in uwe afwezigheid. Misschien ziet gij elkander op aarde niet weder.

RICHTER.

De vrede is eene vreugde des gemoeds, eene rust der ziele, eene eenvoudigheid van het hart, een band der liefde. Hij verwijdert geheimen wrok en verborgene vijandschap, staakt den strijd, stilt den toorn, onderdrukt de hoogmoedigen, bemint de ootmoedigen, vereenigt de verdeelden, verzoent de vijanden. Bij iedereen is hij bemind; hij verheft zich niet en is niet opgeblazen. Wie hem heeft, houde hem; waar hij gemist wordt, beijvere men zich, om hem te verkrijgen. AUGUSTINUS.

Wij ontvingen van onzer broeder S. Bos te Vathermond het volgende schrijven:

VALTHERMOND, 3 October 1884.

Geliefde Broeder in onzen Heer en Heiland!

Ik voel mij gedrongen u kennis te geven van den noodlottigen toestand, waarin ik en de mijnen verleden dinsdagavond gevallen zijn: Ons huis is geheel afgebrand, een koe, een varken, boekweit, rogge en onze geheele inboedel, — alles is verbrand, zoodat wij er naakt zijn uitgekomen; twee in het bloote hemd, zoodat onze toestand haast niet te beschrijven is.

De Heer, die alles bestuurt, weet ook, waarom dit alles geschiedt, maar om er geduldig onder te zijn, daar is wat toe noodig.

Och! bid voor ons, opdat wij lijdzaam en onderworpen mogen blijven.

Ook wilde ik u vriendelijk verzoeken of er ook in uwe Gemeente eene kleine liefdegave tot onze ondersteuning afgezonderd zou kunnen worden; de nood is zoo groot. Ieder een penningske is mijne bede; en als u het dan ook eventjes voor mij in de Christen zou willen plaatsen, zou mij zeer aangenaam zijn, want de winter is voor handen, en dan van alles niets te hebben is een duister vooruitzicht.

Uw broeder in onzen Heer en Heiland,
S. BOS.

Wij behoeven aan dezen brief niets toe te voegen; hij spreekt voor zichzelven. Alleenlijk wenschen wij nog mede te deelen, dat wij dien brief l.l. Zondagmorgen ontvingen, hem dien morgen terstond in de Gemeente voorlazen met kennisgeving, dat wij in den avond eene collecte voor die familie hoopten te houden, dat die collecte f 20.11½ heeft opgebracht, welke som terstond op maandag verzonden werd, gedachtig aan het spreekwoord: „Die spoedig helpt, helpt dubbel," aan welk spreekwoord wij ook de lezers van de Christen gaarne herinneren.

H. Z. KLOEKERS.

GEMEENTE NIEUWS.

HOORN. De dagen van 14, 21 en 23 Sept. ll. waren voor de Gemeente alhier recht blijde dagen, rijk in geestelijke zegeningen, die ons nopen onzen medebroeders toe te roepen: Maakt den Heer met ons groot en laat ons samen Zijn naam verhoogen.

Zondag 14 September smaakten wij de vreugde br. v. Beek van Groningen in ons midden te zien. Twee malen predikte hij het woord tot stichting der Gemeente en naar wij mogen verwachten, tot heil voor onbekeerden; terwijl wij den dag mochten besluiten met de breking des broods, waardoor onze harten gesterkt werden. Hoe goed was het ons bij het smaken van de gemeenschap der heiligen. De Heer maakte zelf de tongen los en wij spraken in eenigheid des Geestes van hart tot hart, en gevoelden ons door den band des vredes innig saâmverbonden. Eerder dan wij zulks wenschten, brak het uur van scheiden aan. Hoe heerlijk zal het dáár zijn, waar geen tijd en ook geen scheiden meer zijn zal.

Zondag 21 September was br. Horn uit Sneek, op uitnoodiging in ons midden. Hoe goed was het ons, na geruimen tijd elkander niet te hebben ontmoet, elkander weder te zien en elkander veel te vertellen van de daden onzes Gods, zoo hier als elders. Reeds des Zaterdagsavonds bij de aankomst genoten wij in onderlinge samenspreking zooveel, dat ons spreken onder elkander overging in een spreken tot God, in gemeenschappelijk gebed en dankzegging.

't Werd Zondagmorgen. Ten 7 ure reeds vereenigden zich, als naar gewoonte, eenige br. en zr. ten huize van onzen broeder Groet te Berkhout. De bijbelbespreking in die ure gaf aan den dag eene liefelijke wijding. 't Onderwerp der bespreking was Joh. 2: 13—17. Jezus k o m e n d e tot Zijn tempel, en daar v i n d e n d e en u i t d r ij v e n d e, wat dien tempel verontreinigde. Welk een drang tot zelfbeproeving op dezen Zondagmorgen, nu Jezus kwam tot den tempel zijner Gemeente, en tot elken geloovige in het bijzonder.

Des voormiddags 10 en des namiddags 6 uur trad br. Horn in Hoorn voor ons op. De opkomst was, vooral des avonds, zeer goed. De Heer liet zich ook nu niet onbetuigd, maar verkwikte onze zielen door de opening des woords. Het overige van den avond brachten wij in broederlijk samenzijn genoegelijk door.

Dinsdag 23 September was de gedenkdag, hoe de Heer ons, nu een jaar geleden, als dolende schapen tot Zijne gemeente vergaderd had. Die gebeurtenis was en is ons zoo onvergetelijk, dat wij behoefte gevoelden, dien dag te gedenken. De Heer toch had groote dingen onder ons gedaan: Te midden van de tallooze pogingen des boozen om ons te verscheuren, bewaarde Zijne goedertierenheid ons tegen vernieling. Vreeselijke stormen waren over het jeugdige plantje heengegaan en dreigden het te knakken, doch de Heer was der Gemeente eene beschutting geweest en had dat pogen niet alleen verijdeld, maar het zelfs dienstbaar gemaakt, dat het de wortelen dieper in den bodem uitschoot; en waar Hij het met zijn zonneschijn, regen en dauw begunstigde, had het zijne takken uitgebreid; 7 nieuwe br. en zr., waaronder 3 uit Edam, had de Heer aan haar toegevoegd.

De lang gewenschte en biddend verbeidde dag brak aan. Het was schoon weder, en een feestelijke stemming vervulde bij het ontwaken de harten der broeders en zusters.

Het huis van br. Groet te Berkhout, waar de Gemeente gesticht werd, en dat door dien br. en zr. den Heere gewijd is, was ook nu de plaats der feestviering. Hoe gaarne hadden wij vertegenwoordigers van al de Gemeenten dien dag in ons midden gezien, want wij gevoelen ons met allen een, doch wij moesten ons met onze uitnoodigingen beperken tot de naastbijgelegen gemeenten. Met den trein van 9.12 kwamen de br. en zr. uit Edam;

met den trein van 11.28 br. Reeders en een zuster van Amsterdam met br. v. Beek daar gelogeerd en br. A. H. v. d. Steur uit Haarlem, bovendien arriveerde nog br. Kuiper uit Sneek.

Ten 3 uur 's namiddags begon de eigenlijke feestviering en wel met de viering des Avondmaals. Br. Horn, die de leiding had, merkte op, dat in de Gemeenten de liefdemaaltijden gewoonlijk met de viering des Avondmaals werden besloten, en vroeg wat de leidende gedachten bij de Hoornsche broeders geweest was, deze feestviering met de breking des broods te openen. Hij dacht, dat het was om er bij bepaald te worden, waar eigentlijk onze eenheid lag, n.l. in de verbreking van Christus. Hoe 's Heilands stervensuur het gebporteuur der Gemeente was, en hoe de man van smarte zelve in ons midden trad om ons te toonen, dat wij verlost waren, niet door zilver of goud, maar door Zijn dierbaar bloed. Wij genoten veel van den Heer; 't was een heilige ure. Vele goede woorden van vertroosting en bestiering werden gesproken, loftiederen en gebeden tot den Heer opgezonden. De tijd was om eer wij het dachten.

Ten 6 uur begon de tweede vergadering. Nog andere, dan gedoopte Christenen, waren uitgenoodigd, zoodat ons getal tot 40 klom. Br. Horn las Zacharia 3 en sprak naar aanleiding daarvan een woord. Br. v. Beek merkte op, dat een gedenkfeest, en nog wel een jaarfeest van de stichting der Gemeente, onder de gedoopte Christenen in ons land nog niet was voorgevallen. Hij meende daarin te mogen zien, dat de broeders te Hoorn en te Berkhout de waarde van het gemeenteleven besefte en met de Gemeente veel op hadden. Br. v. d. Steur feliciteerde de jarige en sprak haar, alsmede al de aanwezigen, een hartelijk woord toe. Br. Kuiper deelde meê, hoe de Heer hem uit den drom van kerkelijke verwarring, nu vele jaren geleden, tot de Gemeente van gedoopte Christenen had geleid, en sprak de ongedoopten een ernstig woord toe, er hen op wijzende, hoe God ons hier niet om niet had samen gebracht, en hoe in een wandel naar Gods woord, in het houden van Gods geboden grooten loon is. Br. Z. Groet kenschetste de feestviering ongeveer als volgt: Br. en zr.! onze Heiland heeft vaak beelden uit het dagelijksche leven genomen als gelijkenissen van Zijn koninkrijk. In een der gelijkenissen spreekt de Heer van een vrouw, die 10 penningen had, en een daarvan verliezende, licht ontstak, het huis met bezemen keerde, en zocht tot dat zij den verloren penning wedervond, waarop zij hare bureu samen riep om vroolijk met haar te zijn, want, zeide zij, ik heb mijn penning gevonden, die verloren was. Door het beeld van de huismoeder wil de Heer in de eerste plaats aan alle huismoeders leeren, dat er niets verloren moet gaan en dat zij, zoo zij iets verliezen, het moeten zoeken. Maar deze gelijkenis is ook onze geschiedenis. Voor de stichting der Gemeente waren wij Christenen, doch wij hadden slechts 9 penningen. Er werd licht ontstoken; er werd gezocht en .... wij vonden te midden van stof en gestuif den verloren penning. De H. Doop, naar de instelling des Heeren, en het daarmede in verband staande gemeenteleven, ontbrak ons; maar Gode zij dank, wij vonden dien verloren penning, en daarom is het, ongedoopte broeders en zusters, dat wij u heden als onze geburen zamen riepen om u toe te roepen: Weest blijde met ons, want wij hebben den penning gevonden, die verloren was. De broeder ouderling las eenige bladzijden uit de geschiedenis der Gemeente in het afgeloopen jaar en wees op de trouw en liefde des Heeren; br. Groen sprak over de prachtige vuurtoren te Nieuwediep en over het belangrijkste en onmisbaarste, zou die toren aan zijn doel beantwoorden n.l. de brandende pit; zoo ook, zeide die broeder, was innerlijke heiligheid onmisbaar voor den Christen.

Onder het genot van spijs en drank, onder het blij gezang, begeleid door het orgelspel van br. Kuiper, vlogen de uren om en noopte het bijna middernachtelijk weldra tot scheiden. In den plechtigen nacht keerden een groot getal der feestvierders langs den ¾ uur langen weg naar Hoorn weer, onder het zingen van menig lied.

Dat de vrucht van zoo groote als onverdiende zegeningen overvloedig moge zijn tot ons nut en tot eer van 's Heeren nooit volprezen naam.

—

SNEEK. Zondag 5 Oct. werd een zuster uit het nabij gelegen Oppenhuizen door den doop aan de Gemeente toegevoegd. Een groote schare, waaronder velen van genoemd dorp, vulde de Vrede-Kerk. De Voorganger sprak naar aanleiding van Rom. 1: 16: *Ik schaam mij het Evangelie van Christus niet, want het is een kracht Gods tot zaligheid, een iegelijk die gelooft.*

Toen zong de Gemeente het lied van Philip Phillips (ook een gedoopte Christen):

Verlegen voor mijn eernaam,
Mijn schoonen Christennaam,
Verwacht het, Heer, de wereld,
Dat ik mij Uwer schaam.
Laat nooit het moog'lijk worden,
Mijn Heiland, dat ontrouw
Ik voor Uw kruisvaan blozen,
Of U verlooch'nen zou.

Verlegen voor den eernaam,
Dien 'k in mijn doop ontving!
Verwacht het, Heer, der wereld,
Dat zij dien naam me ontwring.
Moet ik mij zelf mistrouwen,
'k Steun eenig op Uw kracht,
Laat die ook in mijn zwakheid,
Ten eind toe zijn volbracht.

Verlegen voor den eernaam,
Bezegeld met Uw bloed!
Heer, duld niet dat de wereld
Met grond, die hope voedt.
Neen, moog de heilnaam Christen,
Dien Uw genâ mij gaf,
Mij bij mijn heengaan volgen,
Tot in, tot over 't graf.

Toen had de doop plaats, waarna de Gemeente zich om den disch des Heeren vereenigde.

6 Oct. Aan den avond van dezen dag was de Gemeente in de Vrede-Kerk in grooten getale feestelijk bijeen ter viering van de verjaring haars Voorgangers. Ook eenige broeders en een zuster van de Gemeente te Heeg namen aan de feestviering deel. 't Ontbrak niet aan heil en zegebeden en aan stoffelijke blijken van liefde en waardeering.

—

HAARLEM. Uitten wij in het vorig No. bij de vermelding van den doop van een br. en zr. op 4 Sept. l.l., den wensch, dat we een geruisch mochten hooren van een overvloedigen zegen, we mogen in dank aan onzen trouwen Heiland thans melden, dat er bij ons, die gewoon zijn aan den dag der kleine dingen, groote dingen zijn geschied.

Op Zondag 28 Sept. l.l. mogten wij weder een tweetal (man en vrouw) door den doop in de Gemeente opnemen. In verheuging des harten richtten wij een Liefdemaal aan, waaraan ook eenige br. en zs. uit Amsterdam deelnamen. Het was ons goed daar te zijn; de Geest des Heeren was daar en werkte krachtig. Bij het einde van het liefdemaal kwamen weder drie zielen tot eene volkomene overgave des harten aan den Heer, en begeerden zulks nu ook te belijden in den doop, zoodat wij den volgenden Zondag 5 October op nieuw de vreugde mochten smaken drie zielen te zien toedoen tot de Gemeente, die zalig wordt. Alles, wat adem heeft, love den Heer!

—

HENGELOO. De Heer gaf op Zondag 5 Oct. j.l., aan de Gemeente eenen rijken zegen. Des middags werden een Broeder en eene Zuster, op hunne belijdenis van door den Heiland verlost te zijn, gedoopt. Dit was in eenen geruimen tijd niet gebeurd. Maar de Heere betoonde weer op nieuw, een verhoorder der gebeden te zijn, als een verrassend God. Hielden wij maar meer aan in het gebed, de zegen zou niet ontbreken.

Des avonds waren de Broeders en Zusters trouw opgekomen, en met die twee begenadigden, zaten wij om den Avondmaaldisch, die altijd weer op nieuw tot ons spreekt van de groote liefde van Christus om voor ons den offerdood te sterven, opdat wij door dien dood, ontheven van schuld en straf, Hem eeuwig voor die liefde zouden verheerlijken. Daar was in de Gemeente een gevoel van die liefde. Dat gevoel openbaarde zich in lofzangen en dankzeggingen. De H. Geest stemde de harten, om aan den Gekruisten, maar nu verheerlijkten Christus, de varren der lippen te brengen, door dat zijn Naam met eere werd beleden.

Het oog op die beide verlosten stemde het hart tevens tot vreugde, en daarom ook tot geloof en moed om maar voorttegaan te arbeiden aan het heil van verlorenen. Deze twee spraken weer zoo duidelijk tot de Gemeente, wat de Heere vermag in zijn liefdemacht. De Satan had zoo machtig gewerkt om deze beiden maar buiten Jezus te houden. De Heere heeft getriumfeerd, dat predikte zij ons luide.

Hoewel onze Gemeente over geene middelen beschikt, heeft de Heere toch gezorgd, dat zij in het bezit kwam van een Kabinetorgel. Het is afkomstig van de Doopsgezinde Gemeente alhier. Ook verwachten wij, dat de Heere, die zoo kennelijk ons dit orgel gaf, Zijn' zegen daaraan zal verbinden.

De Jongelingsvereeniging begon een Bibliotheek op te richten, die al 100 nummers telt, en al eenige getrouwe lezers heeft. Ook zij kan in de hand des Heeren nuttig werken op den treurigen volksgeest, die hier heerscht. Het volk is hier zoo afkeerig en onverschillig, dat er gedurig vlagen van moedeloosheid over de arbeiders komen. Alléén het leven in het: „Gij hebt het om niet ontvangen, geeft het om niet," is het beboedmiddel tegen moedeloosheid.

VARIA.

NIET VAN DEN VOORGANGER HOUDEN.

„Ik houd niet van den Voorganger." Dat beslist alles. Als gij niet van den Voorganger houdt, hebt gij geene plichten meer te vervullen. Niet van den Voorganger te houden ontslaat u van alle verantwoordelijkheid. Als gij penningmeester of zoo iets zijt, behoeft gij de zaken der gemeente niet meer te behartigen. Dat de gemeente u zekere zaken toevertrouwde, die gij op u genomen hebt, heeft volstrekt geene kracht, als gij „niet van den Voorganger houdt." Stellig niet. De gemakkelijkste manier om van het onderhoud der gemeente af te komen is te zeggen: »Ik houd niet van den Voorganger." Bovendien hoeft gij ook niet naar de bidstond te gaan; waarom zoudt gij bidden, als gij „niet van den Voorganger houdt." Er zijn vele redenen, waarom sommige menschen „niet van den Voorganger houden." Sommige van deze redenen zijn ongetwijfeld gegrond, maar velen niet. Echter ontslaan noch de gegronde, noch de ongegronde den hoorder van zijn plicht. Misschien is het niet verkeerd om eens te vragen, waarom gij „niet van den Voorganger houdt?" A.

—

ZAL OOK EEN MOORMAN ZIJN HUID VERANDEREN.

Eenigen tijd geleden, zoo verhaalt een Evangelist, zat ik in een waggon 3de klasse der Hollandsche spoor. Nevens mij zat een dame, wier bruin gelaat en handen, de dochter van Afrika verried. Zij was ook werkelijk van daar, doch sprak vrij goed Hollandsch.

Tegenover haar zat een Hollandsche dame met een meisje, van ongeveer 5 jaren, bij zich.

De Afrikaansche dame deed meer dan eene poging het kind tot zich te trekken, maar hoe zij ook liefkoosde, de kleine trok zich telkens met angstige gebaren terug. „Waarom wilt gij niet bij mij komen, lief kind," zeide de dame, „zijt gij bang voor mij?" De kleine antwoordde meesmuilend: „Waarom heeft u u dan ook niet gewasschen en waarom zijn uwe handen zoo morsig?"

Hoe kinderlijk onnoozel niet waar, lezer, te meenen dat een weinig water en zeep de huid des zwarten blank zou kunnen maken? Nu, erger dan onnoozel en kinderachtig is de dwaze meening des eigengerechtigen en werkheiligen-zondaars, te meenen, dat hij zich zelven zou kunnen reinigen van zijne zwarte zonden.

Wie kan dit lezen zonder zich 's Heeren woord te herinneren Jer. 13: 23: *„Zal ook een Moorman zijne huid veranderen? of een luipaard zijne vlekken? Zoo zult gijlieden ook kunnen goed doen, die geleerd zijt kwaad te doen.*

En hebben wij dit leeren verstaan, dan is zeker onze hoogste roem in dit leven: *Het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, reinigt ons van alle zonden* 1 Joh. 1: 7b; en onze hoogste roem in den hemel: *„Hem, die ons heeft lief gehad, en ons van onze zonden gewasschen heeft in zijn bloed,* Openb. 1: 5.

Een plaats, lezer, zij u toe gebeden, onder die ontelbare schare, *die hunne lange kleederen hebben gewasschen, en wit gemaakt, in het bloed des Lams,* Openb. 7: 14.

S. H.

—

WANNEER GIJ BIDT.

Wanneer gij bidt, laat dan liever uw hart zonder woorden, dan uwe woorden zonder hart zijn. Het gebed zal een mensch van zonde afhouden, of de de zonde zal een mensch van het gebed afhouden.

JOHN BUNYAN.

SNELPERSDRUK VAN J. J. WIARDA, TE SNEEK.

No. 45. 1 November 1884. 3de Jaargang.

DE CHRISTEN,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:

Per jaar, franco per post . . . . . *f* 1.30

Enkele nummers . . . . „ 0.10

Bijdragen en Ingezonden Stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,

Adres: H. Z. KLOEKERS, te Nieuwepekela.

Adres voor Administratie: J. HORN te Sneek.

Advertentieprijs:

Een tot vijf regels . . . . *f* 0.50

Elke regel meer. . . . . „ 0.05

Groote letters naar plaatsruimte.

STRIJD EN OVERWINNING EENER GELOOVIGE FAMILIE.

EENE GESCHIEDENIS UIT DE ZEVENTIENDE EEUW.

„Doet de poorten open, dat het rechtvaardige volk daarin ga, hetwelk de getrouwigheid bewaart. JES. 26 : 2.

Voor meer dan twee honderd jaren leefde op een der vele eilanden van het keizerrijk *Japan* een vroom man, met name *Titus*, die, van wege zijn adellijke afkomst en zijnen eerbaren wandel, in algemeene achting stond.

Reeds vele jaren voor zijne geboorte, waren Zendelingen gekomen, om de arme, in duisternis en schaduwen des doods zittende heidensche volkeren van dit eilandenrijk, het Evangelie, de blijde boodschap te verkondigen, dat zondaren zalig kunnen en ook *zullen* worden, wanneer zij met een berouwvol, maar ook geloovig hart in hunnen angst en nood over hunne zonden, zich tot den Heere Jezus, den Heiland van arme zondaren, wenden, om Zijne genade in de vergeving der zonden deelachtig te worden.

Vele duizende menschen hadden deze blijde boodschap, de prediking van Christus, als het Lam Gods, aan het kruis geslacht voor de zonden der wereld, geloofd en waren toen gedoopt geworden. Ook onze Titus werd een Christen, en was met zijn geheele familie door het geloof in den Gekruisten, zalig. Dit geloof, dat steeds levendiger en uitgebreider werd op deze eilanden, gaf hoop, dat weldra gansch *Japan* zich van de doode afgoden en van de macht des Satans bekeeren zou tot den levenden God. — Alléén de afgodspriesters, die voor hun aanzien en rijke inkomsten begonnen te vreezen, wisten den Keizer en de Koningen, die onder zijne opperheerschappij stonden, te overreden, het Christendom uit hun rijk uit te roeien. Hieraan werd gevolg gegeven; het gruwelijk bevel werd ten uitvoer gebracht. Ontelbare Christenen stierven liever, dan hunnen Heere en Heiland ontrouw te worden, en verdroegen de schrikkelijke martelingen met bewonderenswaardige standvastigheid.

De Koning, tot wiens onderdanen *Titus* behoorde, had vóóral het oog *op hem.* Hij dacht, wanneer het hem gelukte dezen man, dien de Christenen bijzonder hoogachtten, tot afval van het Christendom te bewegen, zij dan allen zijn voorbeeld zouden volgen.

Daartoe liet hij hem in zijn Paleis komen, en nam alle welsprekendheid te baat, om hem van het geloof in den Zoon van God te doen afvallen. Al zijne vleierijen en schoone beloften echter waren bij *Titus*, den waren Christus tevergeefs. Nu dreigde de Koning hem op de vreeselijkste wijze ten doode te zullen doen martelen. Maar *Titus*, de man, die van den Koning der koningen genade en barmhartigheid ondervond, bleef onverschrokken als een held, zijn geloof behouden. Ik ben bereid, sprak hij, voor U, mijn koning, bloed en leven te geven, maar mijn God te verloochenen en tegen mijn geweten te handelen, dat kan ik niet. Mijne trouw jegens mijnen God en Heiland zij U een onderpand, dat ik U en ook onzen Keizer trouw zijn wil tot in den dood. Maar nog bereidwilliger ben ik, voor mijnen Heere en Heiland, den Koning der koningen, te sterven. De dood is voor ons Christenen een ingang in het eeuwige leven.

De koning riep, zeer vertoornd: „Zwijg! daar gij den dood niet vreest, zoo zal ik wel middelen vinden, om U tot het afzweren van Christus te dwingen."

Daarna wendde hij zijn aangezicht van hem, en met uitgestrekten arm gaf hij *Titus* te kennen, dat hij zou heengaan. *Titus* had drie lieve kinderen. *Simon*, de oudste Zoon, was eerst zestien jaren oud, *Martina*, de dochter telde veertien, en *Matthias* de jongste zoon, een buitengewoon lieve knaap, had zijn negende jaar nog niet bereikt.

Titus, en zijne vrouw, die met hem den Heere vreesde, lieten zich aan de gewichtige zaak, om hunne kinderen in de vreeze des Heeren op te voeden, zeer veel gelegen liggen.

Daags na het onderhoud van den Koning met *Titus*, toen de ouders met hunne kinderen, op hunne knieën, hun morgengebed verrichtten, omringden plotseling eenige soldaten het huis. De hoofdman trad in de kamer en sprak trotsch, met een' donkeren blik tot *Titus*: „Ik heb bevel uwen jongen op te halen, en wanneer hij zijn geloof niet ontzegt, zoo zal hij verbrand worden.

De Vader verschrok, de moeder werd doodsbleek. Zij schrokken echter niet zoo zeer daarover, dat hun lief kind in de vlammen zoude omkomen; zij vreesden veel meer voor hem dat hij bij het gezicht van den brandstapel zou versaagd worden en zijn geloof verloochenen.

„O, mijn Zoon, sprak de Vader, denk aan den heiligen grijsaard, aan *Polijkarpus*, van wien ik U verteld heb. Gij weet, als men van hem vorderde, dat hij Christus zou verloochenen en lasteren, of verbrand worden, dat hij zeide: „Ik dien hem nu reeds zesentachtig jaar, en Hij heeft mij nooit eenig leed gedaan; hoe zou ik dan mijnen Heere en Heiland lasteren, die mij zalig heeft gemaakt."

„Hij liet zich gewillig verbranden. Denk aan Hem, mijn lieve zoon. Hij moet toch een goed Heer zijn voor Wien men na zesentachtig jarigen dienstijd nog in het vuur gaat. Doe dat, wat hij als een grijsaard deed, met vreugde, als een kind."

De moeder sprak, denkende aan de Makkabesche Moeder, onder heete tranen: „Ja mijn geliefd kind, erbarm U mijner, en sterf gaarne."

De knaap riep daarop: „O, Moeder, ween niet! Ik wil gaarne sterven! Voor Jezus Christus mijnen Heere, geef ik gewillig mijn leven."

Vader, moeder, broeder en zuster omarmden hunnen geliefden zoon en broeder. *Simon* en *Martina* konden hem niet loslaten. Hij echter sprak: „O, laat mij: Ik ga met vreugde; ik ga naar den hemel. Daar zien wij elkander weder, waar ons niemand verdrijven kan."

De krijgsman sprak: „Gruwzame Vader! onbarmhartige Moeder! doe wat de koning begeert, dan is de knaap gered. Gij zelf brengt hem naar den brandstapel."

Vader en Moeder zeiden tot den hoofdman: „Meent gij, dat het ons niet zwaar valt van ons geliefd kind te scheiden?" Tot den knaap echter zeiden zij: „Ga heen, lieve Zoon! God is met U! Hij sterke U, en beware U in het geloof. Op het korte lijden volgt een eeuwige vreugde; het voert U tot Uwen Jezus."

De knaap ging aan de hand van den krijgsman mede. Hij zag nog vele malen om. Zijne oogen vloeiden over van tranen, maar toch was er nog op zijn gelaat een lach te bespeuren. Hij zag, door den donkeren nacht heen, eenen eeuwigen lentemorgen aanbreken.

Allen zagen hem na, totdat hij het paleis binnen trad, hetwelk zij van hunne woning konden zien.

Het voorhof van het paleis was met eenen hoogen muur omgeven. Allen richten hunne droevige blikken daarheen.

„O, God! riep plotseling de Moeder, ziet, daar stijgt de rook omhoog! Nu verbranden zij hem!"

De Vader dacht aan Abraham, zag naar den hemel en sprak: „U, o God worde mijn zoon tot een brandoffer gebracht."

Allen wierpen zich op de knieën neder en baden, als lagen zij om een offer-altaar.

De aangebroken morgen vond Vader en Moeder en hunne nog twee overige kinderen, na een nacht in waken doorgebracht, in tranen. Het morgenrood herinnerde hen weder levendig aan de vlammen, in welke de kleine lieve Matthias zijn jeugdig leven, tot eer van God, zijnen Heiland, had opgeofferd.

Daar verscheen op nieuw de hoofdman in hunne woning.

„Uw kleinste zoon, sprak hij tot de ouders, is nu stof en asch. Ik kom nu uwe dochter opeischen. Wees echter gij, zeide hij, zich tot de dochter wendende, niet zoo dwaas als uw broeder. Zie, de koning is bereid U met goud en paarlen te versieren, zoo gij doet, wat hij verlangt."

Martina sprak: „Wat nut geven mij goud en paarlen? Het geloof, dat door het lijden beproefd wordt, is kostelijker dan goud, dat door het vuur gelouterd is, en de Heere Jezus is mijn kostbaarste parel, voor Wien ik alles, ook mijn leven wil geven. Wat baat het mij, indien ik de geheele wereld won en leed schade aan mijne ziel.

Ook zeide de hoofdman, terwijl hij het bloeiende meisje niet zonder gevoel aanzag, het ware toch zeer te bejammeren, dat deze bloeiende schoonheid gelijk een bloem afgemaaid werd!

Martina sprak: „Alle vleesch is als gras, en alle heerlijkheid der menschen als een bloem des velds. Het gras verdort, de bloem valt af. De ziel echter, die den wil van God doet blijft in eeuwigheid."

„Nu," sprak de hoofdman, „dan kan ik het niet verheelen: Gij wordt den hongerigen roofdieren voorgeworpen, om door hen verscheurd en opgevreten te worden. Vreest gij daar niet voor?"

Martina dacht aan den heiligen bisschop en martelaar *Ignatius* van *Antiochië*, die in *Rome* voor de leeuwen geworpen zijnde, sprak: „Ik ben Christus tarwegraan, en moet door de tanden der wilde dieren vermalen worden, om voor Hem een rein brood te zijn."

De vader riep vol van goddelijke vreugde: „O, mijne geliefde dochter, zalig zijt gij: dat leert u de liefde tot den Heiland spreken, die door zijn Geest in uw hart is uitgegoten. Houd dat gij hebt; wees getrouw tot in den dood. De Geest van God verlichte u verder, en sterke u dien Heere te volgen, die zich uit liefde voor u overgaf aan het hout des kruises."

De Moeder heete tranen over dien nabijzijnden bloedigen dood, harer geliefde dochter vergietende, maar door de blijde bekentenis harer dochter in haar geloof in Christus op nieuw gesterkt, sprak: „Zoo trek dan heen lief kind! Gods Geest zal verder met u zijn, dat gij uwen strijd gelukkig volendt."

Vader en Moeder omarmden de jeugdige martelares, onder weenen en snikken. Zij scheurde zich eindelijk los en riep vol vreugde: Vader, moeder, broeder, weent niet meer! Verblijdt u met mij! Mij is het als zag ik de poorten des hemels reeds open. Daar! daar komen wij weder te zamen; daar zullen wij eeuwig bij Jezus zijn! Weest gegroet! De Heere des vredes zij met u."

De hoofdman voerde haar met zich. Aan den morgen van den derden dag kwam de hoofdman weder. Uwe dochter sprak hij, heeft het volend; ik kom nu uwen zoon ophalen. Gij hebt evenwel nog tijd om u te bezinnen. Bedenkt u wel eer gij hem overgeeft, of wilt gij van al uwe kinderen beroofd worden? Wilt gij, hardnekkige ouders, uwen laatsten, eenigen zoon, door uwe hardnekkigheid aan eenen bloedigen dood overgeven?

Zie hem nog eenmaal aan, die krachtvolle jongeling; hij is uw zoon! van uwe kinderen nog maar alléén overgebleven! Zal dan uw adelijk geslacht met hem ophouden, en uw naam van de aarde vergaan? Hij is de lust uwer oogen, de troost uws levens, de steun van uwen ouderdom! O, gewis, ik zie het, hij heeft u lief! Hij zal u in uwen naderenden ouderdom liefderijk verplegen en u daarna de oogen zacht toedrukken. Spreek hem toe, dat hij, uit liefde en dankbaarheid jegens u, zijn leven tot uw welzijn behoude, door zich aan het koninklijk bevel te onderwerpen. Wat nut geeft u de wederspannigheid? Wij hebben de macht om u eenen schandelijken dood te doen sterven."

De jongeling, vol des geloofs, sprak: „Gij zoudt geene macht over mij hebben, indien zij u niet van boven gegeven ware. Gij kunt niet meer tegen mij doen, dan God u toelaat. En zal ik den beker niet gewillig drinken, welken de Vader mij toereikt? Zijn lieve Zoon, mijn Heiland, Jezus Christus, stierf voor een geheele wereld, ook voor mij."

H. D. H. (*Wordt vervolgd.*)

DE BODE DES KONINGS.

Slot

Maria Hayes, de vrouw van den hoefsmid, zat dienzelfden avond bij den flikkerenden haard in hare kleine woning. Zij keek in het vuur, terwijl de breinaalden ijverig door hare vingers gleden. Hare gedachten waren verre, zeer verre van het tegenwoordige. Zij herinnerde zich met blijdschap, hoe in de eerste maanden van haar huwelijk, haar man elken avond onmiddellijk na den afloop van zijn dagelijksch werk bij haar kwam, en hoe genoeglijk zij dan te zamen de avonduurtjes doorbrachten. Sinds geruimen tijd was dit geheel anders. Hayes had andere genoegens dan het huiselijke leven opgezocht. Dadelijk na afloop van het werk, zocht hij de dorpsherberg op, waar de vechtersbazen gewoonlijk bij elkander kwamen, en het werd soms laat, eer Jeffry zijne vrouw opzocht, die hem met het avondeten wachtte. Hieraan dacht zij met smart, want zij had hem lief, ondanks zijne ruwheid. Nog zat zij daar, toen ongeveer een half uur na het vertrek van den vreemdeling, Jeffry Hayes de kamer binnentrad. Verwonderd zag zij hem aan, want hij kwam ruim twee uren vroeger dan anders. Zij sprong in goeden luim van hare zitplaats op, plaatste zijnen stoel naast den haren, en spoedde zich om het avondeten gereed te maken terwijl Jeffry een kom met water nam, en zich de sporen van zijn dagelijkschen arbeid afwiesch. Eenige oogenblikken later trad zijne vrouw weder de kamer binnen. Het avondeten was gereed, en haren man vriendelijk op den schouder kloppende, noodigde zij hem uit, zich nu eens recht te goed te doen.

Maar Hayes scheen weinig eetlust te hebben. Hij staarde in het kolenvuur, zonder een woord te spreken. Eindelijk, nadat zijne vrouw hem aangespoord had, stond hij op, en haar ernstig aanziende, zeide hij:

„Maria! hebben wij geen bijbel in huis?"

„Een bijbel! Wel zeker, denkt gij nog wel aan dat dikke boek, dat mevrouw R. mij schonk bij gelegenheid van ons huwelijk?"

„Juist, ik herinner het mij. Haal dien eens, ik wou er iets in naslaan."

De bijbel werd voor den dag gehaald, en Jeffry Hayes sloeg menig blad om, zonder te vinden wat hij zocht. De bijbel was in zijne hand als een landkaart voor iemand, die niets van de aardrijkskunde verstaat.

„Ik kan het niet vinden," zeide hij verdrietig. „Weet gij waar het staat, Marie?"

„Wat bedoelt gij, Jeffry?"

„Recht weet ik het niet meer, maar er moet iets in voorkomen van de voeten geschoeid met het evangelie des vredes."

Maar Maria wist ook niet veel meer dan haar man. Alleen herinnerde zij zich, dat er in de Zendbrieven over wapenrustingen gesproken werd. Zij nam toen haar breinaald tusschen vinger en duim, en elk hoofdstuk vers bij vers volgende, hield de breinaald eindelijk stil bij het vijftiende vers van het zesde hoofdstuk van den brief aan de Efeziërs.

„Daar hebben wij het," zeide haar man, verheugd over deze ontdekking. Hij las het vers over, vervolgens het hoofdstuk, en ten laatste den ganschen zendbrief.

Hij hield de hand op den bijbel, en verviel weder in diep gepeins. Hierna las hij hetzelfde vers nogmaals, en zeide toen:

„Maria! er zal binnenkort een vechtpartij plaats hebben tusschen Bart en Willem hier schuins over."

„Een vechtpartij!" zeide zij verwonderd, want hieraan dacht zij het allerminst. „Zijt gij daar weder in gemoeid!"

„Ik heb beloofd er bij te zijn, en ik moet mijn woord houden."

„Maar hoe staat die vechtpartij in verband met den bijbel en het evangelie des vredes?" vroeg Maria haastig.

„Ik wilde gaarne zien de zaak bij te leggen, in plaats van te vechten," zeide hij nadenkende, „en ik wenschte daarvoor in den bijbel een goede aanleiding te vinden."

Maria wist niet, hoe zij het had, want haar man kwam voortaan des avonds op een geregeld uur te huis, en zette dan zijne nasporingen in den bijbel voort. Met vreugde merkte zij tevens op, dat haar man veel minder vloekte dan gewoonlijk, en over het algemeen zijn omgang en zijne gesprekken minder ruw werden.

De dag, voor de vechtpartij bepaald, kwam eindelijk aan, en Jeffry Hayes, staande tusschen de twee strijders, en omgeven door het halve dorp, nam beider handen in zijne krachtige vuisten. „Welnu," zeide hij, beiden scherp aanziende, „wie van u gelijkt het meest op Kaïn? „Wie uwer wil zich gereed maken een moordenaar te zijn?"

De jonge lieden, die elkander verwonderd aanzagen, trachtten tevergeefs hunne handen uit de vuisten van den smid los te wringen.

„Ziet, mijne vrienden!" vervolgde de smid, „ik beloofde u bij deze vechtpartij tegenwoordig te zijn, en dezelve te beslechten. Daar ik nu bij het begin van den twist tegenwoordig was, is het ook billijk, dat ik den afloop bijwoon. Thans zeg ik u, dat, wanneer men rechtschapen handelt, men elkander moet vergeven, en dat hij de beste is, die het eerste de hand der verzoening aanbiedt. Indien gij weten wilt, waarom ik dit doe, en waarom gij zulks doen moet, kom dan bij mij in de smederij; alsdan zal ik u aantoonen, dat dit de beste handelwijze is. Vandaag wordt er niet gevochten. Goeden morgen!"

„Gij behandelt ons als gekken, Jeffry!" zeide een der jonge lieden nijdig.

„Volstrekt niet. Gij integendeel handelt zoo, wanneer gij om een kleinigheid strijd zoekt. Ik zou liever zien, dat gij wijzer wierdt."

„Die vechtpartij is mal afgeloopen," riepen de teleurgestelde dorpelingen, terwijl Jeffry Hayes, gevolgd door eenige jonge heethoofden, de plaats verliet. „Het was grappig, om te zien, hoe zulk een groote smid den twist beslecht heeft. Het was wel de moeite waard, en wij zijn derhalve toch niet voor niet er bij geweest."

Vier of vijf jaren later wandelde de heer van het dorp, in gezelschap van een vreemdeling, voorbij de smidse van Jeffry Hayes. De avond was gevallen, en niemand bevond zich in de smederij. Beiden bleven een oogenblik voor het huis stilstaan, en de heer, den vreemdeling bij de hand vattende, zeide tot hem: „Gij moet hier even inkeeren, want ik ben trotsch op onzen dorpssmid. Hij is een getemde leeuw; vroeger was hij de grootste ruziemaker en vechtersbaas van den geheelen omtrek; hij bemoeide zich met alles, wat hem niet rechtstreeks aanging, als het maar was om te twisten, — en thans is hij de rustigste en de liefste Christen, dien ik ken."

Zij gingen hierop de smederij binnen, en kwamen in de woning van Jeffry, die hen gulhartig te gemoet kwam.

„Mijn vriend!" zeide de vreemdeling, die den heer vergezelde, terwijl hij den smid in het vriendelijke oog zag, en zich over het voorhoofd streek, alsof hij zich eenige herinneringen aan het verledene wilde te binnen roepen, „mijn vriend! als ik mij niet bedrieg, hebt gij eens op zekeren winteravond mijn paard beslagen, en ik —."

„Mijnheer!" viel Jeffry Hayes hem in de rede, terwijl zich een glans van genoegen over zijn aangezicht verspreidde, bij het vernemen eener hem welbekende, aangename stem, „als ik het niet mis heb, zijt gij die bode des Konings, die dienzelfden avond vergiffenis overbracht voor schuldige oproermakers. Het was „een woord op zijn tijd," mijnheer! en ik heb ondervonden, dat het een goed woord was. Het bracht mij van de duisternis tot het licht, en herschiep den grootsten stokebrand van het dorp in een zachtmoedig en gelukkig man."

En nu, door de genade Gods, tracht Jeffry Hayes, de hoefsmid, zelf een bode des Konings te zijn.

(*Blijde boodschap*).

SPURGEON TOT DE EVANGELISTEN.

Op 12 October werd in Spurgeons Tabernakel de jaarlijksche vergadering gehouden van de Evangelisten-vereeniging. De secretaris, Mr. Elvin, bracht eerst een verslag uit van de werkzaamheden van het afgeloopen jaar en zeide, dat zij nu zeven stations had-

den, die aan de vereeniging verbonden waren, waaraan, naar zij hoopten, spoedig een achtste toegevoegd zou worden. Op deze stations waren gedurende het jaar op Zondag 477 godsdienstoefeningen gehouden. Bovendien zonden zij evangelisten uit om vergaderingen te houden op andere plaatsen, o. a. de Agricultural Hall te Islington, waarin in dit jaar 523 maal het evangelie verkondigd was. Op zaterdagavond hadden zij eene opleidingsklas, die zeer bloeide.

Na het verslag sprak Spurgeon een woord tot de evangelisten. Hij spoorde hen aan om hun werk goed te doen, want zij hadden niemand, die op hen paste, hoewel hij er niet aan twijfelde, of Mr. Elvin hield een wakend oog op hen. Zij moesten het werk met hart en ziel doen. Zij hadden levend zaad om te zaaien, en nu kwam het op 't zelfde neer of het door een reus gezaaid werd of een kind. Toch was er veel verschil. Sommigen preekten, en de menschen waren vermoeid en dorstig onder de preek; anderen preekten, en er werden zielen bekeerd en geloovigen gesticht. Hij zeide hun, dat, als zij zelven de kracht niet voelden van hetgeen zij zeiden, zoodat hunne eigene harten in beweging kwamen, zij ook niet hopen konden op de bekeering van hunne hoorders. Sommigen preekten zóó, dat het zaad opkwam en vrucht droeg; zulke menschen waren levende predikers, geheel levend. Anderen waren zoo suf, dat zij preekten met eene vaart van twee en een halve mijl per uur. Dezen leefden slechts gedeeltelijk. Wanneer de menschen iemand zagen die geheel levend was, wisten zij ook, dat er iets gesproken zou worden, dat waard was gehoord te worden. En zij moesten vol des gebeds zijn ook. God zou een man niet zegenen, die traag was in het gebed. Als zij ernstig met God pleitten, zou God hunne pogingen tot bekeering van zielen zegenen. Maar prediken tot het volk en er niet weer naar om te zien ten einde hen eene gelegenheid te geven om te vertellen wat God aan hunne ziel gedaan had, zou ook niet veel vrucht afwerpen. Zij moesten naar de menschen gaan zien en ze voeden met de spijze des Heeren. Ook moesten zij goed verstand gebruiken in de wijze van prediken; zij moesten niet proberen om de menschen met groote woorden naar den hemel te praten. Als zij als een „leger" uittrokken, moesten zij ook verwachten, dat men met een leger tegen hen kwam en dat paste niet op Zondag. Zij konden de menschen niet bij de ooren naar den hemel trekken. Er waren ook sommige predikers, die Gods zegen niet konden verwachren omdat zij de helft te groot waren. Zij trachtten God in oprechtheid te dienen, maar keken altijd naar den heer met den witten das. Ook moest hij hen waarschuwen tegen zeven mijlen praats, als zij in drie sprongen 't zelfde konden zeggen. God wilde met hen niet veel te doen hebben, als zij zoo grootsprekend waren. Er waren sommige evangelisten, die Dr. Johnson's woordenboek nazagen, om een ouderwetsch lang woord op te zoeken, als een stuk oud roestig ijzer, en dat in hun zakboekje op te schrijven om het den volgenden Zondag voor hunne hoorders op te zeggen. Hij herinnerde zich, dat zijne moeder altijd de steenen uit de rozijnen zocht als ze een pudding wilde bakken, maar die menschen, die zooveel van buitengewone woorden hielden, bakten hunne pudding van enkel steenen. God zou hun werk niet zegenen als zij zich zelven trachtten te verheerlijken. Wanneer zij iets te zeggen hadden, 't geen zij geloofden dat door God gezegend zou worden, dan moesten zij dat zoo natuurlijk en eenvoudig mogelijk, uit een warm hart zeggen.

Zou Spurgeon's woord tot de Londensche evangelisten geheel onnoodig zijn voor Nederlandsche predikers?

A.

MOODY.

Gelijk den lezer bekend is, heeft Moody, de beroemde Evangelist, acht maanden te Londen gearbeid en is daarna naar Amerika teruggekeerd. Gedurende dien tijd heeft hij in elf verschillende wijken van de groote wereldstad vergaderingen geleid. Tot dat doel waren twee verplaatsbare ijzeren lokalen vervaardigd, waarvan het eene gebruikt werd, terwijl het andere aan een nieuwe plaats in Londen werd opgesteld. Men berekent, dat ongeveer twee millioen menschen de blijde boodschap van Christus gehoord en 40.000 menschen aan de navergaderingen deelgenomen hebben. Van deze beleden 3500 tot vrede te zijn gekomen. Enkele dagen vóór den bepaalden tijd werd zijn medearbeider Sankey door keelongesteldheid genoodzaakt naar Amerika terug te keeren. Moody zelf is slechts één enkelen dag door kiespijn verhinderd. Bij het afscheid verklaarde Moody dat gedurende de laatste acht maanden te Londen geen gelukkiger man geleefd had dan hij. Ervaren christenen hebben in de navergaderingen medegearbeid en houden nu opzicht over de toegebrachten. Moge de zegen een blijvende zijn.

In een samenkomst met een verslaggever verklaarde hij, dat hij Londen hield voor de godsdienstigste stad in de wereld. Nergens waren onder de vermogenden en aanzienlijken zoovele toegewijde Christenen. Gedurende een van zijn bijeenkomsten had de erfgenaam van een van de grootste fortuinen te Londen al den tijd buitengestaan en het paard van een huurrijtuig vastgehouden, ten einde den koetsier gelegenheid te geven om den dienst bij te wonen. En dit was geen alleenstaand geval. Adellijke en schatrijke dames, die zich in de hoogste klassen der maatschappij bewegen, waren gegaan in de armoedigste woningen en hebben er de kinderen opgepast en de zuigelingen verzorgd, terwijl de moeders in het lokaal waren. In sommige plaatsen hebben zij een *crêche* (bewaarplaatsen voor zuigelingen) geopend, waar zij allen bij beurten de kinderen hebben opgepast, terwijl de moeders de samenkomsten bijwoonden. Er is geen plicht geweest, zeide Moody, dien zij niet keer op keer hebben waargenomen. De zelfopoffering en de ijver, waarmede zijne zending door alle handen is ondersteund geworden, is inderdaad zonder grenzen geweest. Noch ook waren het alleen de rijken, die zulken ijver hebben getoond. Ongeveer honderd menschen hebben hem van wijk tot wijk gevolgd, als het ware buiten 's huis kampeerende en hebben kamers gehuurd in de onmiddellijke nabijheid van de samenkomsten ten einde in staat te zijn dag en nacht te werken en de menschen in te breugen. Met zulke ondersteuning van christenen van alle kerkgenootschappen heeft hij zijn arbeid kunnen verrichten en zulke resultaten verkrijgen.

(*Uit het Eeuwige leven.*)

EEN TREFFEND GRAFSCHRIFT.

In Menton is het kerkhof prachtig gelegen op eene hoogte boven de oude stad, waar vroeger het kasteel stond. Beneden ligt de kleine stad met hare bedrijvigheid en de vele vreemdelingen, die er vertoeven als gasten en bijwoners. Naar voren breidt zich de groote blauwe zee uit, een beeld der oneindigheid, en achter verheft zich een kring van trotsche bergen, wier toppen wijzen naar omhoog.

Maar het is er vol ook op het kerkhof, dat telkens vergroot moet worden. Men vindt er menige aandoenlijke herinnering, namen van velen, die daar gekomen waren om in zachter luchtsreek herstel of verademing te zoeken van hun lijden, maar die niet naar hun aardsche vaderland konden terugkeeren.

De opschriften op de graven dragen vaak veel blijk van veel waardeering, veel liefde, ook, Gode zij dank! van christelijk geloof en vertrouwen. Een daarvan is bijzonder opmerkelijk, ook om het min gewone van het opschrift.

Op bedoelde zerk leest men:

M. T.
oud 19 jaren.

DE MEESTER IS DAAR EN HIJ ROEPT U, ALS ZIJ DAT HOORDE, STOND ZIJ HAASTELIJK OP EN GING TOT HEM.

JOH. XI : 28, 29.

Onder staat nog:

GODE ZIJ DANK, DIE ONS DE OVERWINNING GEEFT DOOR ONZEN HEER JEZUS CHRISTUS.

1 COR. XV 57.

Gelukkig de ouders, die zulk eene getuigenis van hunne lieve dochter konden geven, en zelve in hunne beproeving en droefheid mochten roemen in Hem, die ons de overwinning geeft.

En gelukkig vooral de jeugdig ontslapene, die gewis bij haar leven gewoon was de stem van den Meester te hooren en te volgen, en daarom bereid, terstond tot Hem te gaan, toen zij ook in de ure des stervens Zijne stem vernam en erkende. Nog jong had zij het goede deel gekozen, en was reeds overtuigd dat „met Christus te zijn, zeer verre het beste is!"

PHIL. I : 23.

Uit „de Familiekring".

ZENDINGSBERICHTEN.

De zendeling Jewson van Comillah (Indië) schrijft over een volksstam in de nabijheid (slechts vijf mijlen afstand) van de plaats zijner woning, de Tipperahs genaamd. Deze stam is niet aan Engeland onderworpen, maar heeft een eigen koning, die van een oud en edel geslacht afstamt, een ontwikkeld mensch is, Engelsch en verscheidene Indische talen spreekt en veel belang stelt in drukwerk, photographie en sterrekunde. Verleden jaar bezocht hem een inlandsch zendeling, Duffada genaamd. Hij nam een bijbel van den zendeling aan en zeide, dat, als christen zendelingen hem vooraf bericht gaven van hunne komst, hij zijne onderhoorigen gebieden zou, hen in bescherming te nemen. De Tipperahs offeren vogels en andere dieren aan hunne goden van de aarde, van de lucht, van het vuur, van het water en van de bosschen. Hunne vrouwen leven niet opgesloten, zooals de andere Indische vrouwen, maar hebben opene, vrije manieren, gepaard met vrouwelijke zedigheid. Eenigen tijd geleden had de heer Jewson met twee anderen eene kleine stad van de Tipperahs bezocht, waar juist kermis was. Een van de beambten van den koning had terstond een huis tot hunne beschikking gesteld, en hen in naam des konings een geschenk gezonden van vogels, boter, meel en melk. Het volk is zeer waarheidlievend, zoodat het hoofd der politie tegen de zendelingen gezegd had: „Wij hebben hier bijna geene misdaden. Het volk weet niet van liegen en is altijd bereid om voor hunne zonden te offeren. Soms komen zij uit eigen beweging tot mij en zeggen: Zoo en zoo heb ik gedaan; wat denkt gij nu van mij?"

Ruim een jaar geleden kwam den koning ter oore, dat het volk ergens een oud man als zoenoffer geofferd had. Hij stelde een onderzoek in, en de oude vrouw bekende dadelijk, dat zij er in toegestemd had, terwijl de andere dorpelingen kwamen belijden, welk aandeel zij in de zaak gehad hadden. Zij werden allen tot langere of kortere gevangenisstraf veroordeeld.

Toen de heer Gogon Chunder Dutt (van wien wij reeds een en ander meêdeelden in No. 39 van „de Christen") eenigen tijd geleden Comillah bezocht, ging hij ook eens naar de Tipperah's. Toen hij met sommigen van hen over het Evangelie sprak, waren zij zeer verbaasd en zeiden: „Wij zijn slechts een bergvolk en na onzen dood worden wij bergtorren."

De Bijbel, die reeds in zooveel Indische talen vertaald is, bestaat nog niet in die der Tipperah's, en er is onder hen nog zeer weinig gedaan voor het koninkrijk Gods. De heer Jewson voegt bij zijn schrijven: „Het komt mij voor, alsof al de menschen van Tipperah staan en ons smeeken: Kom over naar Tipperah en help ons."

Een ander zendeling in Indië, de heer Goolzar Shah, schrijft van den doop van zestien bekeerlingen. Er heerschte groote blijdschap over deze allen, en de Christenen daar stonden verbaasd over de groote daden des Heeren.

Een zendeling in China, de heer Sowerby,

die in de provincie Shansi arbeidt, ver in het binnenland, schreef dat zij daar, menschelijkerwijze gesproken, geheel veilig waren voor de gevolgen van den oorlog met Frankrijk, 't geen zij niet zouden zijn, als zij dichter naar de kust woonden. „Het volk," schreef hij, „weet wel, dat wij geene Franschen zijn, en dat het in hun belang is alle vreemdelingen, behalve Fransche, te beschermen. Bovendien is het in deze omstreken, waar voor eenige jaren die groote hongersnood heerschte, moeilijk om eene schare menschen bijeen te brengen, zonder er velen onder te hebben, die in dien tijd door de Engelsche zendelingen geholpen zijn, en als een gevolg daarvan, staan wij met hen op een goeden voet en gelooven zij algemeen, dat wij hier zijn om „goed te doen."

Er is dus voor 't oogenblik geen gevaar, maar wat er nog gebeuren kan, weet God alleen. Wij wenschen zeer vervuld te worden met geloof en moed, opdat wij onzen plicht mogen doen, wat er ook gebeure. Wij hebben niet alleen zorg te dragen voor ons zelven, maar ook voor de kleine gemeente, die ons toevertrouwd is, en wij mogen niet aan onze eigene veiligheid gaan denken en de kleine gemeente overlaten aan de wolven. Wij vragen daarom de gebeden der gemeenten in het vaderland voor ons, dat God ons en al Zijne kinderen beware. Ons vertrouwen is op Hem. De Heere der heirscharen is met ons; de God Jakobs is ons eene toevlucht.

Wij hebben hier onlangs negen personen gedoopt, waarvan drie reeds bejaard en twee andere eveneens van gevorderden leeftijd waren. Dat zegt hier in China veel, want als wij de vaders hebben, zijn de jongeren gemakkelijker te winnen.

Onder de onderwijzers zijn hier velen, die niet alleen van de waarheid, maar ook van de zaligmakende kracht van het Evangelie overtuigd zijn, maar zij durven het niet te belijden, en zij hebben dan ook werkelijk groote bezwaren. Zij moeten letterlijk alles prijsgeven om Christus wil: eer, geld, vrienden, en zeer waarschijnlijk wreede vervolgingen ondervinden. Het is zeer moeilijk voor hen om een beslisten stap voor Christus te doen. Een van hen zeide tot mij: „Bid voor mij, mijnheer, bid voor mij, en ik zal gedoopt worden als God mij kracht geeft. Gij weet niet wat het voor ons is om tot de gemeente toe te treden, en mijn hart is zwak. Ik vrees, dat ik afvallig zal worden als de vervolging komt. Bid voor mij."

De zendeling Jones, die eenigen tijd in Engeland geweest is om zijne gezondheid, is nu op zijne terugreis naar China met drie nieuwe zendelingen voor China en een voor Japan. In Januari hopen er nog twee naar China te gaan.

Aan den Congo gaat het mede gezegend voort. Het plan bestaat om behalve de bestaande zendingsposten nieuwe stations op te richten verder de rivier op; waarvan met het eerste, Lukolela, 300 mijlen verder dan Stanley Pool, het laatste der nu bestaande, reeds een aanvang is gemaakt. Wat zeer natuurlijk is, moeten er dan nieuwe zendelingen zijn, die zich overgeven voor Afrika, minstens twee voor elken post. Zoo ergens, dan is daar behoefte aan verkondigers der blijde boodschap. A.

Jerry McAuley, de welbekende zendeling van New-York, is dezer dagen aan een longkwaal overleden.

Eens stond McAuley aan het hoofd eener geduchte dievenmacht, en was in Waterstraat bekend als „de schrik der 4e wijk." Gedurende zijn vijftien-jarige gevangenschap, hem wegens het plegen van grove diefstallen opgelegd, werd hij tot den Heere bekeerd. Sedert dien tijd heeft hij zijn leven besteed als zendeling onder dieven en gevallen vrouwen. Hij werd geboren in Ierland, ten jare 1839.

De kracht des Evangelies. De inboorlingen van Nieuw-Zeeland, „die zich weleer aan zendelingen vergastten," leven nu van aardappelen en vette varkens. Het eiland heeft een bevolking van 500.000 inwoners. Behalve een zestal bladen, zijn er spoorwegen ter lengte van 1462 mijlen en telegraafdraden ter lengte van 4111 mijlen. De koning bracht onlangs een bezoek aan Engeland.

Voorwaar, een wonderbare verandering, en dat in den tijd eener halve eeuw! (*Stand.*)

GEDACHTEN.

De wereld laat, evenals Absaloms muilezel, in tijd van nood ons in den steek.

De schuilplaatsen der menschen worden in tijden van droefheid openbaar. Het is, zooals iemand terecht gezegd heeft: „Onze schuilplaatsen zijn als de nestjes der vogels: in den zomer zijn zij verborgen onder het groen, maar in den winter ziet men ze tusschen de doode takken."

J. W. Alexander.

Het gebed laat de zorgen der heiligen buiten en hunne ondersteuning binnen.

Ik zocht de rust, maar zij ontvluchtte mij; ik ontvluchtte het verdriet, maar het volgde en achterhaalde mij. Wat zal ik doen, opdat ik niet te zeer geslingerd worde? Heer, laat mij aan de kruisen dezer wereld gekruisigd zijn!

Francis Quarles.

GEMEENTE NIEUWS.

GRONINGEN. Nu wij een overzicht geven over de maand October, moeten wij het eerst wijzen op een voorval onder ons, dat de Gemeente zeer heeft getroffen. Een onzer broederen, Jan Jans genaamd, sedert 1½ jaar lid der Gemeente ontviel ons zeer plotseling door den dood. Bezig in zijne gewone werkzaamheid op straat, zonk hij ter neder en was oogenblikkelijk een lijk. Hij bewandelde stil, eenvoudig en geloovig de christelijke loopbaan, en daarin heeft hij volhard tot den einde toe. God zij geloofd!

Moge dit duidelijk blijk van het wisselvallige en kortstondige van 's menschen leven voor anderen ter waarschuwing en ten zegen zijn.

Tot onze groote vreugde mochten we in den loop dezer maand ook weder zondaren zien toegebracht worden tot onzen Heer en Zaligmaker, die zondaren ontvangt.

Twee zusters hebben hun verlangen te kennen gegeven om de eenheid der geloovigen te aanvaarden, door naar 's Heeren woord gedoopt te worden.

DEVENTER. Dinsdag 7 Oct. j.l. was voor de Gemeente alhier een onvergetelijke dag. 's Middags ongeveer drie uur was de lang verbeide — maar daarom niet minder verrassende oogenblik aangebroken, dat de eerste steen gelegd kon worden van haar in aanbouw zijnd kerkje.

Deze eer viel volgens een éénstemmig besluit der broeders en zusters ten deel: aan br. Peters, wien door een der werklieden de troffel werd aangeboden om de kalk te spreiden, terwijl aan br. Roeles de steen gegeven werd om die daarin te leggen, waarbij deze opmerkte: dat hij dezen steen niet in zijnen naam legde, ook niet in dien van zijnen Voorganger, evenmin in naam der Gemeente maar in dien des Vaders, des Zoons en des H. Geestes, aan Wien dit huis werd opgedragen gelijk voortaan duidelijk zoude spreken uit den naam:

BETH-EL: d. i. „Huis Gods!"

Wij hopen dan ook, dat tot in de verste toekomst dien naam eere worde aangedaan, om in den volsten zin des woords een huis Gods te zijn, waarin nog vele zondaren en zondaressen hunne knieën leeren buigen voor den heiligen en rechtvaardigen God en voor Jezus Christus zijnen zoon die gekomen is om door zijn bitter kruislijden den Satan te overwinnen en voor den berouwhebbenden zondaar de gerechtigheid te verwerven, zoodat allen die tot Hem komen, kunnen worden gered van alle zonden, om met vernieuwde oogen het Jakobsgezicht te aanschouwen in de op- en nederklimming der Engelen Gods op den zoon des menschen. Joh. 1: 32.

Ten andere drukte hij den wensch uit, dat de Gemeente in dit huis des gebeds vele blijken van Gods gunst mocht ervaren, om door genade gesterkt, steeds met nieuwen moed en lust den levensstrijd voor recht en waarheid voort te zetten.

En eindelijk dat dit gebouwtje niet een steen des aanstoots, noch een veroordeelend getuige, maar eene plaats van grooten zegen mocht zijn voor de inwoners der stad, alsmede over de bevolking rondom dezelve. Het werkvolk had voor dezen oogenblik den arbeid gestaakt om van deze verrichtingen ooggetuige te zijn. Alles om ons heen was stil en het was ons alsof wij zoo iets gevoelden van die plechtige stilte waarin 's Heeren Tempel te Jeruzalem is gebouwd ten tijde van Salomo. Nabij en van verre stonden eenige toeschouwers op wier gezichten duidelijk de overdenking der ziele was te lezen: „Wat zal dit zijn en worden?" Trouwens het ontbreekt voortdurend niet aan op- en aanmerkingen en de zonderlingste gesprekken hoort men. Velen beklagen zich, inzonderheid diegenen bij wie de godsdienst een mode artikel schijnt te zijn, dat er al weer een nieuwe secte is opgestaan in het geenszins godsdienstige Deventer. Het schijnt dat bij de zulken de kerkmuren sprekende getuigen zijn waardoor zij in den diepsten grond hunner harten worden geoordeeld; want over de oprichting eener verderfelijke kroeg ergeren zij zich volstrekt niet.

Anderen verzekeren al paal vast dat dit kerkje van de „Mormonen" is, en dat strooien zelfs dezulken uit, van wie men zou mogen verwachten dat ze eerst beter onderzoek hadden ingesteld. Een derde die zeker het voorgaande woord niet begrijpt, of verkeerd heeft gehoord, beweert dat het „Mahomedanen" zijn. Neen zegt de vierde: weet ge? het zijn de „fienen uit de fienen." Ten slotte komt de vijfde, die blijkbaar goed op de hoogte is maar moeielijk zijn spot kan verbergen — waarom weet hij zelf het beste — en zegt met een zekere zelfvoldoening, en dan het liefst overluid zoodat het ieder kan hooren, het zijn »DOMPELERS."

De lezer merkt, dat het ook hier gaat „door goed gerucht en kwaad gerucht, door eer en oneer."

Des Woensdagsavonds hadden we een feestje van werklieden en Gemeenteleden, dat naar aller genoegen afliep en we willen hopen ook niet zonder zegen. Wederom bleek ons, dat alkoholische dranken volstrekt geene behoefte zijn, wijl ook bij den bouw geen sterke drank wordt gedronken. Zoodat, willen we hierin ons beginsel handhaven, zulks gemakkelijk kan, want men heeft een zedelijke macht op het hart des volks.

De bouw vordert goed en we hopen in het begin van December het te kunnen inwijden. Wij zijn zoo vrij om daarop voorloopig de Voorgangers der Gemeenten opmerkzaam te maken, die wij allen bij deze gelegenheid in ons midden verwachten, doch daarvan nader kennis hopen te geven. Vele leden van Zustergemeenten hierbij tegenwoordig te zien, zou voor ons eveneens tot groote vreugde wezen.

Met dank ontvingen we reeds eenige bijdragen, en van anderen toezegging, waarvan wij later verantwoording zullen doen in de hoop, dat, die ons nog iets toegedacht hebben of hiertoe nog mochten besluiten, ons spoedig van hunne liefde doen blijken, daar we dagelijks geld noodig hebben.

ZUTFEN. Zondag 12 Oct. j.l. hadden we het voorrecht, dat een zuster door den doop in de Gemeente kon worden opgenomen, hetwelk in Deventer plaats vond. Het is ons steeds een groote vreugde belijdenis van ons geloof te mogen afleggen; de Heer doe aan dezen nog velen toe, opdat ook in Zutfen, waar de strijd niet alledaagsch is, een bloeiende Gemeente kome, groot in ledental, ernstig in levenswandel en saâmgebonden door den band der liefde.

LIEFDEGAVEN.

Ontvangen voor br. Bos, te Valthermond: van H. H. te Amsterdam f 1.50, van N. N. te Pekela f 2.50.

H. Z. KLOEKERS.

Behalve het gezondene door br. Kloekers is nog met hartelijken dank aan den Heer en aan de broeders door mij ontvangen: van de Gemeente te Stadskanaal *f* 24,05; te Groningen *f* 17,—; te Hoorn *f* 8,60; te Deventer *f* 13,50; door bemiddeling van br. Horn te Sneek *f* 140—.

Loof den Heere mijne ziel.

Valthermond, 31 Oct. '84. S. BOS.

SNELPERSDRUK VAN J. J. WIARDA, TE SNEEK.

No. 46. 15 November 1884. 3de Jaargang.

DE CHRISTEN,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:

Per jaar, franco per post . . . . . *f* 1.30

Enkele nummers . . . . „ 0.10

Bijdragen en Ingezonden Stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: H. Z. KLOEKERS, te Nieuwepekela.

Adres voor Administratie: J. HORN te Sneek.

Advertentieprijs:

Een tot vijf regels . . . . *f* 0.50

Elke regel meer. . . . . „ 0.05

Groote letters naar plaatsruimte.

STRIJD EN OVERWINNING EENER GELOOVIGE FAMILIE.

EENE GESCHIEDENIS UIT DE ZEVENTIENDE EEUW.

„Doet de poorten open, dat het rechtvaardige volk daarin ga, hetwelk de getrouwigheid bewaart. JES. 26 : 2.

(*Slot*).

O, het is zoo zalig voor Hem zijn leven te laten en zelfs den bittersten dood te sterven, voor Hem die voor ons verlorenen zijn leven gegeven heeft."

„Zoo weet dan, riep de hoofdman: de koning zal u laten kruisigen. O, het zal u niet zoo zalig en lief voorkomen, met doorboorde handen en voeten eenige dagen aan het kruis te hangen, de smarten van de brandende wonden te verdragen, en zonder verkwikking in bestendigen doodsangst langzaam te sterven."

De geloovige jongeling sprak: „O, welk een troost, welk eene vreugde is het voor mij, dat ik verwaardigd word denzelfden dood van mijn Heiland te sterven. Ik zal door zijn genadigen bijstand om Zijns naams wil lijden en bloeden, tot dat zalige oogenblik, wanneer ik met Hem uitroepen zal: „Het is volbracht!""

„Heil U, mijn eenige, geliefde zoon," sprak de Vader. „God wil u sterken, zoodat gij ten einde kunt volharden. Zijne genade zij met u, opdat van u ook het woord mag gelden: Zalig is de man, die verzoeking verdraagt; want als hij beproefd zal geweest zijn, zal hij de kroon des levens ontvangen, welke de Heere beloofd heeft dengenen, die Hem liefhebben."

Nu blikte de zoon met gevouwen handen stilzwijgend ten hemel, omarmde snel Vader en Moeder, ging met vasten tred de kamer uit en volgde den hoofdman.

Door de hoop op een spoedig weerzien daar boven, voor den troon des Lams, waar geen scheiding, geen leed of smart meer zijn zal, werden *Titus* en zijne vrouw zeer gesterkt. Dien nacht brachten ze in gebed door, spraken elkander troost en moed in, en verwachtten dat, wanneer de morgen aanbrak, ook zij den marteldood zouden sterven.

Toen de morgen was aangebroken, opende zich de deur, en de bekende hoofdman trad binnen. „Edele vrouw," sprak hij tot Maria, „Ik kom u tot den Koning roepen. — Gij hebt gelijk uw man, u over uwe kinderen niet erbarmd; ach, heb nu toch erbarming met u zelf. Waarlijk, ik betreur, dat dit uw edel hoofd onder den bijl vallen zal; want deze dood is u toegedacht.

Gij glimlacht? Acht gij het voor niets, zoo spoedig uw leven te verliezen?"

Zij sprak met een vroolijken blik ten hemel gericht: „Ik zal dit vergankelijk leven nu verliezen; ik win echter daarvoor het eeuwige leven. Ik verblijd mij, in weinige oogenblikken mijne kinderen weder te zien. Het smart mij niet, mijnen lieven man te verlaten; want hij zal, gelijk ik niet twijfel, mij heden of morgen volgen. O, wanneer ik aan den hemel denk, hoe arm en ellendig is mij dan deze aarde! Hoe zalig zullen wij daarboven zijn! Daar is geene scheiding meer; dan worden geene tranen meer geweend, het zuchten van den moeden pelgrim wordt daar niet meer gehoord. Geen oog heeft het gezien, geen oor gehoord en het is in geen menschenhart opgekomen, welke zaligheid God bereid heeft, voor die Hem liefhebben."

„Dat is de beste troost," sprak Titus, „onze zalige hoop. Wij hadden in dit leven vele moeilijke uren, en waren in het bijzonder in deze laatste dagen over den dood onzer geliefde kinderen zeer bedroefd; maar het lijden van dezen tegenwoordigen tijd is niet te waardeeren tegen de heerlijkheid, die daar voor ons bewaard wordt."

Maria greep naar haren doek wierp dien om en sprak: „Lieve man, ik neem, terwijl ik van u scheide en heenga om te sterven, geen afscheid van u. Mij is het heengaan naar de andere wereld, als ging ik slechts over de straat in een ander huis, ja gelijk als ging ik in de naaste kamer, waar gij weldra mij nakomen zult. De dood scheidt ons hier slechts voor eenen kleinen tijd; hij vereenigt echter ons en onze kinderen daar boven bij Christus en alle zaligen, die in het levend geloof in den Zoon ons zijn voorgegaan. Zullen wij nu treuren?" Wij hebben alle reden ons te verblijden; wij zijn reeds nu zalig in hope." Zij vloog uit de kamer; de hoofdman geleidde haar.

Eer een uur voorbij was, kwam de hoofdman in allerijl weder en sprak: „Titus, ga met mij naar den Koning!" Titus volgde hem en de hoofdman voerde hem in de zaal des Konings.

Deze stond nevens een tafel, op welke zich prachtige kleederen van purper en zijde, allerlei zilveren voorwerpen, gouden kleinodiën, edelgesteenten en paarlen bevonden.

Titus, op al deze kostbaarheden slechts een verachtenden blik werpende, neigde zich voor den Koning. Deze sprak: „Dergelijke dingen zijn altemaal niets voor u. Ook uwe kinderen hebben deze kostbaarheden versmaad. Kom met mij, ik wil u betere schatten toonen." Titus antwoordde: „Maak U, o Koning, geen onnoodige moeite. Voer mij liever naar den brandstapel, en aan al die met bloed besprengde plaatsen, waar mijne lieve vrouw en al mijne lieve kinderen den marteldood gestorven zijn. Ik wil niets van deze dingen der wereld. Alles, wat gij mij in deze wereld heerlijks toonen kunt, acht ik voor niets." De Koning zeide: „Kom en zie!" Hij opende eene deur, en beval hem daar binnen te gaan.

Titus trad in een prachtige zaal en bleef vol verbazing, gelijk een beeld, onbewegelijk en sprakeloos staan. Want wat zag hij daar? Zijne vrouw zat van hare drie kinderen omgeven, vroolijk in de zaal en spraken met elkander vol van hartelijke vreugde. Zij bemerkten den Vader niet zoo spoedig; hij echter kon van zijne verbazing nog lange niet bekomen. Hoewel zij door deze buitengewone verrassing bleek werden, braken zij weldra in vreugde los. Het hart klopte hem snel, hij kon geen adem halen; hij vermocht niet te spreken. Eindelijk naderde hij tot hen met uitgebreide armen en riep met groote stem: „O, God in den hemel, wat zie ik. Gij leeft nog, mijn geliefde vrouw? En gij, gij, mijn lieve dochter, heeft men u niet voor de wilde dieren geworpen? En gij, mijne lieve zonen, heeft men u niet omgebracht?

Gij allen, die ik op het schrikkelijkste gevonnisd dacht, zie ik nu levend! Het is mij als zag ik u van de dooden opgestaan."

Allen sprongen op en vlogen naar hem toe. Zijn vrouw omarmde hem, en besproeide zijn aangezicht met vreugdetranen, zijne kinderen hingen aan zijne armen, kusten zijne handen, omvatten zijne knieën. Allen gevoelden zich nameloos gelukkig.

De koning verkwikte zich aan dit hartroerend schouwspel en hem zelf stonden de tranen in de oogen. Eindelijk bekwam Titus van de overstelping zijner vreugde en sprak tot den Koning: „Maar zeg mij toch, o Koning, waarom gij ons eerst zoo hard hebt bedreigd en mijne kinderen zulke gruwzame doodsmarten liet aankondigen en U nu zoo bovenmate gunstig jegens ons betoont?"

De Koning antwoordde en sprak: „Ik zie het voor mijn plicht aan, u hierover nadere verklaring te geven. Ik durf het u nu eerst zeggen, dat ik van de Christelijke godsdienst zeer afkeerig was en slechts daarop zon, om haar uit mijn gebied uit te roeien. Met u, dien de Christenen als de eerste uit hunne gemeenschap aanzien, wilde ik een aanvang maken. Uw voorbeeld zou, wanneer gij mij gehoorzaamd had de anderen bewogen heb-

ben, hetzelfde te doen. Wanneer gij echter u tegen mij zoudt verzetten dan zou het gericht over u hen verschrikken. En daar gij mijn aanbod verwierpt dacht ik, door uwe kinderen den weg tot uw vaderhart te vinden, en u daartoe te bewegen, liever uw geloof te verloochenen, dan uwe kinderen aan den dood prijs te geven. Van hetgeen met uwe kinderen en ook met uwe vrouw hier in mijn paleis is voorgevallen weet gij nog geen woord. Ik wil het u nu kortelijk mededeelen in deze vreugde.

De hoofdman hier had bij de afhaling van uwen jongsten zoon het bevel u te zeggen, wat uw kind dreigde. Deze oude krijgsman vertelde mij, na zijn terugkeer met het brandoffer, wat de ouders en hun zoon gesproken hadden. Ik streelde den liefelijken knaap, streek hem over de wangen en zijne gouden lokken en toonde hem alles wat kinderen aantrekken kan en zeide het hem te schenken, wanneer hij niet meer van Jezus wilde spreken. Maar hij keerde met ernst het hoofd van deze dingen af. Ik liet hem tot den brandstapel voeren, en werd verbaasd met welk eene vreugde het kind bereid was, de vlammen in te gaan. Het deed mij leed om den knaap. Ik beval hem eerst een kamer in mijn paleis aan te wijzen en hem daar te bewaken en te verplegen, zoodat het hem aan het noodige niet ontbrak.

Daarna zond ik den hoofdman weder tot u, om ook uwe dochter te halen, hem het bevel gevende u in het geloof te versterken, dat uw zoon verbrand was. Tegelijk liet ik melden welken dood uwe dochter zou sterven.

De hoofdman bracht deze en vertelde mij onder vier oogen alles, wat tusschen haar en hare ouders was voorgevallen.

Ik bood haar de schoonste en uitgezochtste versierselen aan, waaraan meisjes van haar leeftijd gewoonlijk zeer gehecht zijn. Zij gaf daar in het geheel geen acht op. Daarop liet ik haar den grimmigen tijger zien, die achter een ijzeren hek, met vurige oogen en opgesperden muil naar haar bloed dorstte. Ook deze kon haar standvastigheid niet schokken. Ik liet deze teedere jonkvrouw in het midden der hofruimte stellen, waarop de krijgslieden zich verwijderden.

Ik en vele mijner lieden zagen dit schouwspel op een afstand aan. Maar daar stond ze, fier en vroolijk, zooals uwe geschiedenissen de Engelen schilderen, Martina, de kleine heldin van haar geslacht en verwachtte, zonder vreeze, met iederen oogenblik het teeken tot optrekking van de ijzeren valdeur om door den tijger op eene gruwzame wijze verscheurd en verteerd te worden. Hoe had ik het van mijn hart kunnen krijgen, om zulk een teeder wezen door de wilde dieren te doen verscheuren? Neen, dat vermocht ik niet.

Zoo onverschrokken als zij en uw jongste zoon, gaf ook uw oudste zoon hetzelfde bewijs. Hoewel nog nauw'lijks de jongelingsjaren te hebben bereikt, sprak hij met mij, waardig en krachtig als een man.

Ik beval hem op de strafplaats te voeren. Het vervaardigde kruis, en hamer en nagels lagen aan zijne voeten. Hij zag zulks zonder vreeze aan; en zonder te wachten dat de gerechtdienaars hem aan het kruis vasthechten, legde hij zich zelf met uitgestrekte armen op het hout en sprak tot de gerechtdienaars: Doet nu wat u geboden is; zoo als mijn Heiland gestorven is, wil ik ook sterven.

„Waarachtig," zoo voer de Koning in zijne mededeeling voort, „in uwe kinderen woont eene goddelijke kracht, tegen welke al de machten der wereld niets vermogen.

Ik beschouw mij als overwonnen. Zelf voerde ik dezen standvastigen jongeling tot zijn broeder en zuster.

Uwe gemalin bewaarde ik als de waardigste opvoedster van zulke kinderen. Haar schonk ik na uitgestane beproeving haars geloofs, hare geliefde kinderen en zoo aan u, mijn lieve Titus, de moeder met de kinderen weder.

God zegene u en beware u in uw geloof in Hem."

Hierbij omarmde hij Titus en sprak verder: „Een geloof, dat zulke vruchten draagt, zulke goede menschen vormt, zulke innige banden tusschen ouders en kinderen legt, zulk een moed in den dood geeft, en zulk een vaste hoop op het eeuwige leven bewerkt, moet van den hemel zijn. Aan u en de uwen leerde ik het eerst kennen, welk een groot en heerlijk geschenk het Christendom van den Hemel is.

En nu lieve Titus," voer de Koning voort, „laat ons vrienden zijn.

Neemt mij, lieve en getrouwe menschen, als vriend in uwe familie op. Ik wensch en begeer van nu aan, uwe Gemeente toe te behooren. Ik weet wel, en zie het vooruit, dat de vervolgingen der Christenen niet ophouden zullen. Ik weet, dat ik mijn kroon nederleggen moet. Maar wat zijn alle kroonen te vergelijken met die eene, welke aan den geringsten mensch op aarde, indien hij gelooft, liefheeft en hoopt, zal gegeven worden."

H. D. H.

JOODSCH-CHRISTELIJK.

In de *Heraut* van 9 Nov. komt onder de rubriek „uitwendige zending" het volgende bericht voor:

Onlangs is te Londen de eerste jaarvergadering gehouden van de gebedsvereeniging van Christenen uit Israël. In het vorige jaar opgericht, telt deze vereeniging reeds 143 leden. Het voorstel tot de oprichting dezer vereeniging is niet uitgegaan van een proseliet, maar van den prediker J. B. Baraclough, van het Londensch genootschap voor de zending onder Israël. Het doel der vereeniging is, een nauweren band te leggen tusschen de Christenen uit Israël.

Sinds de oprichting heeft de vereeniging samenkomsten tot gebed gehouden tijdens het Joodsche Paaschfeest, op den dag gewijd aan de herdenking van Jeruzalems verwoesting, op den vooravond van den Grooten Verzoendag en in den Kersttijd. Reeds eenige malen werden deze samenkomsten ook door onbekeerde Joden bijgewoond. Bovendien gedenken de leden elkander elken Zaterdag in den gebede, wanneer tevens bepaalde onderwerpen voor hun gebeden zijn aangegeven. President van deze vereeniging is de prediker Dr. H. A. Stern te Londen, wien een comité terzijde staat. Afdeelingen zijn in Duitschland, Rumenië, Palestina, Noord-Amerika, Noorwegen en Kischenew.

Tot de leden der vereeniging behooren 32 leeraars. Behalve als band tusschen de Christenen uit Israël, ziet men in deze vereeniging een voorbereiding voor een toekomstige Joodsch-Christelijke kerk.

Dat Israelieten bekeerd worden, dat bekeerde Israelieten zich vereenigen, en wel tot gemeenschappelijk gebed, voorwaar, dat mag verblijdend heeten; maar dat die vereeniging, gelijk het slot van dit bericht meldt, de voorbereiding zou zijn tot eene toekomstige Joodsch-Christelijke kerk, dat zou alles bederven.

Is hier onder Christelijke kerk de Gemeente onzes Heeren Jezus Christus bedoeld, waarvan de H. Schrift spreekt, dan zou men even goed van een vierkante cirkel als van een Joodsch-Christelijke kerk kunnen spreken.

Weet men niet dat de Israelitische staat gegrond in vleeschelijke geboorte uit Abraham en hoofdzakelijk begiftigd met beloften aangaande aardsche zegeningen gansch iets anders is dan de Gemeente onzes Heeren Jezus Christus?

Van haar zegt Jezus: „Ik zal ze bouwen;" *ze bestond dus nog niet.*

Paulus noemt ze de verborgenheid, die van alle eeuwen verborgen geweest is, maar hem is geopenbaard Rom. 16 : 25, 26. Efez. 3, enz.

In Jeremia 31 : 31—34 teekent de profeet haar als een *nieuw* en *geestelijk* verbond, waarop de schrijver van den Hebreën-brief deze toepassing maakt: Als hij zegt een nieuw verbond, zoo heeft Hij het eerste oud gemaakt; dat nu oud gemaakt is en verouderd, is nabij de verdwijning Hebr. 8 : 13. In Jeremia teekent God het als een geestelijk verbond, zeggende: *Ik zal mijne wetten geven in hunne harten en die inschrijven in hunne verstanden en zij zullen mij allen kennen van de kleinste onder hen tot de grootste onder hen.* Hiermede stemt overeen, wat de Heiland van Zijn koninkrijk zegt: „het is niet van deze wereld," en „tenzij iemand wederom — van boven — uit den Geest — geboren zij, hij kan het niet ingaan, zelfs niet zien."

„Wat uit vleesch geboren is is vleesch," „vleesch en bloed beërft het koninkrijk Gods niet."

Het rijk van den Heere Jezus is een *geestelijk rijk*, om tot een geestelijk rijk te behooren, moet men zijn een *geestelijk mensch*, om een geestelijk mensch te zijn, moet men *uit den Geest geboren zijn.*

Volgens Paulus moesten de geloovigen geen ongelijk juk aantrekken met de ongeloovigen (2 Cor. 6 : 14).

Men leze 2 Cor. 3 over de bediening des Ouden Testaments als een bediening der letter, des doods en der verdoemenis — een bediening, *die te niet gedaan wordt*, in tegenstelling met de bediening des N. T., die een bediening des Geestes en der heerlijkheid geheeten wordt, eene bediening *die blijft.*

Ook Hand. 15 duidt het onderscheid tusschen oud en nieuw scherp aan — niet minder de schoone brief aan de Galaten.

In Christus is geen Jood of Heiden — den middelmuur des afscheidsels nam Hij weg. Hij verzoende beide in één lichaam aan het kruis. Efez. 2.

De gemeente is het lichaam van Christus; Christus heeft geen doode leden, Christus en Adam zijn niet een, evenmin is Christus een dienaar der zonde.

De gemeente is de vergadering der tot één lichaam gedoopte geloovigen.

Bedoelt men echter het „kerkendom" in onderscheiding van de Gemeente, dan is het ongerijmd om van een *toekomstige* Joodsch-Christelijke kerk te spreken. Elke kerk toch, ook al voert ze den naam Vrij-Evangelisch in haar vaandel, waar geboorte uit het vleesch grond van opname is, en de kinderbesprenging beredeneerd wordt op grond van het verbond der besnijdenis en als doop fungeert, draagt de type dezer tegennatuurlijke vereeniging, die de naam Joodsch-Christelijk uitdrukt. Om deze wangestalte te voltooien behoeft nog, gelijk zulks in de Geref. Kerk het geval is, de wet van Mozes als levensregel des christens geproclameerd te worden, en men kan er spreken gelijk men doet: van „de Kerke Gods in de dagen van Elia."

Zulk een kerk, die een vermenging is van vleesch en geest, van wet en Evangelie, moet Dr. Kuijper zeker op 't oog gehad hebben, toen hij in de Heraut schreef, dat het de kerke onzes Heeren Jesu Christi niet moeielijk zou zijn, het tractement voor hare predikanten bijeen te brengen, ware het niet, dat zij zooveel geld besteedde voor de snoeperijen der kinderen, de ijdeltuiterijen der vrouwen, en de borrels voor hare jongelingen en mannen. Aan zulk een kerk, kan dan ook als een gewone zaak, de vraag worden voorgelegd wat ze doet voor de honderde hoere-kinderen jaarlijks in haar midden gedoopt, en voor de moeders dier kinderen, (ook niet de vaders?) gelijk zulks nog onlangs geschiedde aan de Herv. Kerk te Amsterdam in een algemeen gepubliceerde circulaire van de vereeniging tot bestrijding der prostitutie aldaar. Het deed ons van harte leed, dat ook in die circulaire de Hervormde kerk van Amsterdam de gemeente des levenden Gods werd geheeten, evenals Dr. Kuijper verkwisters, ijdeltuiters en borreldrinkers de kerke onzes Heeren Jesu Christi noemt, en weder anderen Joodsch-Christelijk als gelijkluidend met „Bijbelsch-christendom" beschouwen.

Dat de naam het wezen uitdrukke, opdat men het heilige niet gemeen en het gemeene niet heilig make en men zichzelve en anderen misleide. Beter nog, men keere tot de eenvoudigheid der Heilige Schrift terug.

S. HORN.

WAT EEN IN HET WATER GEVALLEN NIEUW TESTAMENT DEED.

Vóór het traktaat met Engeland, landde in 1854 eene Engelsche oorlogsvloot in de haven van Nangasaki (Japan). De opperbevelhebber van de inlandsche troepen was gewoon in eene boot uit te gaan om te zorgen, dat er geene geheime verstandhouding werd aangeknoopt, en op een van die tochtjes vond hij in het

water een klein zakbijbeltje. Hij was zeer nieuwsgierig naar den inhoud en hoorde later van een Hollandschen tolk, dat in dat boekje van God en Jezus werd verteld. Dit vermeerderde zijne nieuwsgierigheid om alles er van te weten, en hij slaagde er eindelijk in eene Chineesche vertaling van het Nieuwe Testament machtig te worden.

Wakasa, zoo heette hij, begon nu zijne studie in het boekje, en vroeg vier anderen om het met hem te doen. Een er van was zijn broeder, Ayabe genaamd, een ander een bediende, die Montono heette. In 1862 kwam Ayabe naar Nangasaki, (hij woonde in Tongo) om verder onderwijs, waarin hij geholpen werd door Dr. Verbeck. In het volgende voorjaar kwam hij eens 's nachts bij Dr. Verbeek, en waarschuwde hem voor een hem dreigend gevaar, als hij niet terstond vluchtte. Zij vluchtten naar China en bleven daar tot de beroering voorbij was. Later verliet Ayabe Nangasaki, omdat hij eene gouvernementsbetrekking had, maar korten tijd daarna zond Wakasa Montono, die Engelsch geleerd had, met den last, om te trachten uitleggingen te verkrijgen van sommige gedeelten uit de H. Schrift, die zij niet verstonden. Op deze wijze zetten zij bijna drie jaren lang hun bijbelstudie voort, terwijle de getrouwe bode gedurig de tweedaagsche reis naar Nangasaki maakte en met de begeerde inlichtingen terugkwam.

Op den 14den Mei 1866 kwam er een bode bij Dr. Verbeck, en bracht de boodschap, dat eenige hooggeplaatste personen uit de provincie Hizin waren aangekomen en een onderhoud wenschten. Tot zijne groote vreugde bleken dit Wakasa en zijn broeder en Montono te zijn. Op den bepaalden tijd verschenen zij met hun gevolg, terwijl Wakasa ook twee van zijne zoons bij zich had. Deze menschen hadden blijkbaar het Woord Gods met begeerige harten ontvangen, en zochten nu slechts eenig meer licht over de geboden des Heeren. Na een lang gesprek over de macht en de liefde van Christus vroegen Wakasa en zijn broeder om gedoopt te worden. Ook Montono verzocht den doop. Het was hun wel bekend, dat zulk eene daad gevaarlijk was, want in hun land was de christelijke godsdienst verboden. Dr. Verbeck waarschuwde hen voor bijgeloovige denkbeelden over den doop, en wees op de heilige verplichting van degenen, die hem ontvingen. Zonder aarzelen werd echter het verzoek herhaald, maar met bijvoeging, dat het niet ruchtbaar gemaakt zou worden, omdat niet alleen hun leven, maar ook dat van hunne familiën gevaar zou loopen.

Den volgenden Zondagavond verschenen de drie mannen. Hun gevolg was niet bij hen; de deuren waren gesloten, en zij werden gedoopt en namen deel aan het Avondmaal. „Nu," zei Wakasa, „heb ik, waar ik zoo lang naar verlangd heb." Hij verhaalde toen, hoe hij twaalf jaren geleden een boekje in de haven van Nangasaki gevonden had, en waar dit toe geleid had. Wakasa keerde naar huis terug, zich verblijdende in de liefde Gods en de gemeenschap des Heiligen Geestes. Later vertrok Dr. Verbeck naar Tokio.

In April 1880 kwamen er in de gemeente te Nangasaki twee vreemdelingen, eene waarvan eene dame was van hoogen rang, en de andere hare bediende. Zij luisterden zeer oplettend, en werden na afloop van de vergadering voorgesteld als de dochter van Wakasa en hare vroegere min. Den volgenden dag verschenen zij weer, en deelden mede, hoe getrouw zij onderwezen waren aangaande den waren God en den Zaligmaker Jezus Christus. Zij hadden het gebed des Heeren en eenige gedeelten van de H. Schrift van buiten geleerd. Wakasa was acht jaren geleden gestorven, in de vaste hope des eeuwige levens door den Verlosser. De dochter was getrouwd, en woonde nu met hare familie te Nangasaki. Na het vertrek van Dr. Verbeck kende zij geen enkelen christen of zendeling, tot wien zij zich wenden kon om voorlichting en onderwijs. Dewijl haar man nu spoedig naar Osaka vertrekken moest, wenschte zij niet heen te gaan zonder gedoopt te zijn. Zij zond dus bericht naar Saga, aan hare vroegere min, en zij deden samen onderzoek naar een zendeling. Na eenige dagen zoekens vonden zij een winkel, waar bijbels verkocht werden. Bij het openslaan van het Evangelie van Mattheus herkenden zij gedeelten, die zij reeds geleerd hadden, en kochten terstond een heelen bijbel. Dit was op Zaterdag.

Den volgenden dag verschenen zij in de gemeente, en vroegen terstond om gedoopt te mogen worden. Na voorafgaand onderzoek werden de beide getrouwen gedoopt, waarbij ook de man der dame tegenwoordig was. De oude min keerde naar Saga terug, en richtte eene school voor meisjes op, opende kort daarna eene vereeniging van vrouwen tot onderzoek van den bijbel en eenigen tijd later eene zondagschool. Daar te Saga zijn nu twintig personen, die belijden den Heer te kennen, en de meesten van die zijn door haar tot Christus gebracht, waaronder ook een zoon van Wakasa.

De dochter van Wakasa ging met haar huisgezin naar Osaka, waar zij spoedig een der eersten was in christelijke werkzaamheid. Eens, toen haar echtgenoot van een reisje naar een eiland terugkwam, en vertelde, dat hij daar een volk gevonden had, zonder eenigen godsdienst, ging zij naar den Voorganger, en vroeg, of daar niet iemand heen kon gaan om er het evangelie te brengen, terwijl zij aanbood om de helft van het salaris en de onkosten voor hare rekening te nemen. Zij is later naar Nangasaki teruggekeerd en bezoekt nu met hare familie geregeld de samenkomsten der gemeente.

Onlangs, toen Dr. Verbeck op eene vergadering te Tokio was, kwam een man bij hem en zeide: „Ik ben Ayabe, de broeder van Wakasa." Sedert zijn doop was hij in het leger geweest, en had al die jaren getrouw zijn bijbel onderzocht. Den volgenden dag kwam hij met zijn eenig kind, een meisje van vijftien jaar, met verzoekt of zij gedoopt mocht worden. Zijne familie is nu verbonden aan de gemeente te Tokio, en het is zijn ernstig verlangen om het overige van zijn leven te wijden aan de verspreiding van het evangelie in Japan. A.

„NEDERIGHEID GAAT VOOR DE EER."

Als uit ons hart geschreven lazen wij in de Vredebode onder dezen titel het volgende:

„Het moeten sterke beenen zijn, die de weelde zullen dragen" zegt men, en te recht. Maar ook moet men aan zich zelven sterven, zal men eere kunnen verdragen.

Wij begeeren gaven, krachten en bedeelingen des H. Geestes; maar hebben wij er vatbaarheid en draagkracht voor? — De Heer is goed en mild; en ook heeft Hij ons door Paulus laten zeggen: „IJvert naar de beste gaven." Maar zullen we die kunnen ontvangen, dan moeten we den uitnemenden weg langs, dat is de weg der liefde, waarop men vooral niet zichzelven zoekt.

Eer God een mensch groot maakt, maakt Hij hem gewoonlijk klein. Toen Saul tot Koning gezalfd zou worden, had hij zichzelf verstoken. Eer David Goliath doodde, werd hij door zijn broederen veracht. Voor David het volk regeerde, werd hij door zijn Koning gejaagd en verdreven, zoodat hij nergens ruste vond. Wat zeg ik: Eer Jezus een naam ontving, boven alle namen, is Hij vernederd tot den dood, ja, tot den dood des kruises. Letten we echter op 't onderscheid: Christus heeft zichzelf vernederd, en de anderen zijn vernederd geworden.

Wat in 't dal van verootmoediging pijnigt, is het weerstreven van onze natuur, die wel heerschen, maar niet bukken wil. Toch is niets zaliger dan bukken. En: God laat al zijne kinderen „onder de roede doorgaan."

„Nederigheid gaat voor de eere." Een sterk sprekend voorbeeld wordt daarvan gegeven, uit het leven van den onvergetelijken Blumhardt in een boekje, dat door zijne bloedverwanten uitgegeven is. Hij schrijft aan een vriend.

„Wat mij in M . . . wedervaren is, kan ik haast niet verkroppen." 't Is erg. Geen mensch heeft gemerkt hoe „die" met mij handelt en over mij denkt. Dat men mij als hoogmoedig beoordeelen kan, heb ik mij niet altijd zoo erg aangetrokken. Dit is zeker omdat ik er verder af ben, dan menigeen denkt. Ik heb mij nauw onderzocht, maar ik ben vrij. Maar ik wil voorzichtiger worden en heb mij vast voorgenomen om in gemengde gezelschappen, nooit meer iets van mij zelven te vertellen. Ik heb me bij de beproeving van mij zelven den Heiland voorgesteld, hoe die van zichzelven sprak. Wie heeft meer van zichzelven gesproken dan Hij? Hij moest toch zeggen: „Ik ben het licht;" „Ik ben de deur;" „Ik ben de weg;" „Die vóór mij zijn gekomen, zijn dieven en moordenaars." enz. Hoe heeft men zich aan Hem geërgerd, en Hem van hoogmoed beschuldigd.

Men kan wel van zichzelven spreken, zonder hoogmoedig te zijn.

Maar ik moet ook door dit vuur. Ach broeder blijf gij mij getrouw! 't Wordt me vaak zoo eng om 't hart, dat ik zoo heel alleen moet staan. Waar ik ook kom, overal mag ieder van zijn roeping en ambt spreken. Ik moet zwijgen, en mij overgeven aan verveling, om niet den schijn van hoogmoed op mij te laden. Voorloopig ben ik stil. De Heer wil het zoo; maar 't zal anders worden. Er zijn felle bestrijdingen, dat voel ik."

Te midden van dit gevoel, had hij de volgende ervaringen, die hij zelf aldus mededeelt:

„Er vergaat geen dag, dat de brievenbode mij geen brieven brengt, die van gebedsverhooringen getuigen. Het wonder van Vrijdag overtreft echter alle andere dingen. Dat arme kind was, toen ik opwaakte nog doof: blind, en stom. Slechts nu en dan vatte het zich aan de voeten. Ik legde mijne hand aan het kind. Hierop maakt het bewegingen om op te staan, en stond eindelijk overeind. Toen zonk het op de knieën, stond weer op, zette zich, en liep toen rond. Daarop sprak het: „Hoe ligt zijn mijne voeten, mijne handen, hoe licht is alles! Ik heb andere leden, en ben een ander mensch." Oogen en ooren waren geopend, en wij stonden verbaasd. Den volgenden dag liep 't kind door 't heele huis, en verwonderde zich over alles, alsof het in een nieuwe wereld was. Zij kende geen mensch, had ons nooit in onze ware gedaante gezien. Zij verbaasde zich over alles, en sprak ieder redelijk aan. Zij was vol vreugde. Zij is als een kind; want sedert haar zesde jaar is ze niet verder ontwikkeld. Wij wisten niet wat we zeggen zouden. Het gebeurde baart groot opzien.

Dit heeft de Heer gedaan. Ik ben te vreden. Getuigt Hij zoo, wat zou ik dan verder willen".

Tot zoover Blumhart, volgens zijn eigen schrijven.

Wij willen genadegaven, maar kunnen wij ze ontvangen? Zijn we er vatbaar voor? Nederigheid gaat voor de eere.

Ik voel steeds meer en dieper, dat het de tijd is, dat de gaven des Geestes meer en meer in eere komen, en meer werken in en door de geloovigen; maar 'k gevoel ook steeds meer, wat er gebeuren moet, in ons en met ons, eer Gods Geest onbelemmerd in en door ons kan werken.

O, wat doet de leer van de onweerstaanbaarheid des H. Geestes veel schade! Het grootste gedeelte van ons leven, ook van ons godsdienstig leven, is een weerstaan geweest van den H. Geest, en van Zijne werkingen.

Wanneer zal de eere des Geestes door de geloovigen gehandhaafd worden?

Jezus werd gedoopt in de Jordaan, en ontving den H. Geest, en die bleef op Hem. Maar hoe? . . . . .

Hij liet zich door den Geest drijven in de woestijn, om verzocht te worden van den duivel. Als wij ons door den Geest niet laten drijven, dan verdrijven wij Hem.

O Heilige Geest vervul ons weer,
Als in uw tempel daal toch neer,
En wil steeds bij ons blijven.
O reinig, louter onzen zin
En zuiver ons tot reine min;
Wil wat U stoort verdrijven.
Brand uit,
Wat stuit.

Zalf ons leven,
Dat we U gansch'lijk overgeven.

Wij zeggen AMEN.

S. H.

LUTHER AAN EEN STERFBED.

Luther, die een student te Wurtumberg bezocht, die gevaarlijk krank was, zeide tot den jongeling: „Mijn zoon, het ziet er slecht met u uit; naar alle waarschijnlijkheid zult gij deze wereld moeten vaarwel zeggen. Nu weet gij wel dat gij een zondig leven geleid hebt; hoe zult gij dus voor God bestaan, of wat zult gij Hem van hier medebrengen?” De student antwoorde: „Heer Doctor! Ik weet Hem niets anders mede te brengen dan wat het versje zegt:

„Een door berouw verscheurd gemoed,
Besprengd met Christus' dierbaar bloed,
Dat enkel door 't geloof den schat
Der liefde Gods in liefde omvat”.

„O!” zeide Luther, „zijt gij zoo toegerust, ga dan gerust heen, mijn zoon! Gij zult den Heer een aangename gast zijn”.

ZENDINGSBERICHTEN.

Het Amerikaansche genootschap voor uitwendige zending kwam verleden week in Columbus, de hoofdstad van Ohio, te zamen. Zij konden mededeelen, dat zij in het afgeloopene jaar nog vijf zendelingen naar Afrika hadden kunnen zenden, benevens vier naar Turkije, vijf naar Indië, negen naar China, vier naar Japan, een naar Micronesia, een naar Oostenrijk en een naar Mexico. Zij maakten melding van eene opwekking onder de Zoeloe's. Op hunne drukkerij te Konstantinopel waren 80.000 exemplaren van de H. Schrift gedrukt. In Japan zijn de gemeenten 60 procent toegenomen.

Dit genootschap heeft zendelingen in 25 verschillende talen en 4000 jongelieden aan hunne opleidingsscholen. Veertien gemeenten waren er op hunne lijst bijgekomen en 14.000 personen hadden Christus beleden in het afgeloopene jaar.

Dr. Clough, de waardige zendeling onder de Teloegoe's, is in Engeland geweest om te collecteeren voor de oprichting van scholen in zijn arbeidsveld. Hij heeft meer dan f 60.000 ontvangen.

GEDACHTEN.

Waar de prijs groot is, is de weg er heen niet gemakkelijk.

FRANCIS QUARLES.

Geen werk is moeilijk, geen tijd duurt lang, wanneer de heerlijkheid der eeuwigheid onze bedoeling is.

HIERONYMUS.

Als er geen vijand is, is er geen strijd; geen strijd, geene overwinning; geene overwinning, geene kroon.

Evenals een boom vruchtbaar gemaakt wordt door zijne eigene afgebrokene takken of bladeren, zoo worden menschen en volken gebeterd door beproevingen en gereinigd door teleurgestelde verwachtingen en verijdelde hoop.

F. W. ROBERTSON.

GEMEENTE NIEUWS.

SNEEK. Door 's Heeren trouw en genade gaat het der Gemeente wel. De opkomst onder de Evangelieprediking is verblijdend; de bidstond wordt vrij goed bezocht; de 5 Zondagscholen bloeien, liefde en vrede heerscht in ons midden, en de Heer gaat voort tot ons toe te doen en ons te verkwikken door Zijne verrassingen. Zondag 2 Nov. werd weder een broeder en zuster gedoopt. De zuster was een jongedochter uit deze stad, de broeder een bejaard man uit Noord-Holland, bij slechts enkelen onzer bekend. Reeds vele jaren christen en lid van de Chr. Geref. kerk had hij van laatstgenoemde reeds lang afscheid genomen van wege de afgoderij der kinderbesprenging. Nu, met zijn koopmanschappen door Friesland reizende, ging het hem als de kamerling: hij kwam aan een zeker water en zeide: Zie daar water, wat verhindert mij gedoopt te worden? en op zijne belijdenis, dat hij van ganscher harte geloofde, en na ontvangene getuigenis uit de plaats zijner woning, daalde hij af in en klom hij op uit het water en werd gedoopt.

Van hier vertrok hij naar Leeuwarden en of hij ook hierin den geloovig geworden en gedoopte kamerling geleek, dat hij zijn weg met blijdschap reisde kan onderstaand schrijven, dat hij ons eenige dagen na zijn vertrek toezond, en dat wij zoo vrij zijn zonder zijn medeweten te publiceeren, bewijzen.

LEEUWARDEN, 6 Nov. 1884.

Zeer geachte en geliefde Broeders in den Heere Jezus Christus!

De 2 November zal mij steeds een gedenkwaardigen dag zijn. Was ik, door den indruk van 't oogenblik, niet in staat een kort woord tot u te richten, dat dit dan nu zij met de pen als uit het hart tot het hart.

Allereerst dan, geliefde Broeder Voorganger, zij u naast God mijn hartelijken dank toegebracht voor de bereidvaardigheid, waarmede gij met de grootste liefde bevorderlijk zijt geweest niet alleen, maar ook naar de begeerte van mijn hart zijt voortgevaren, mij op den bewusten dag door den doop te begraven in Jezus dood. O, geliefde Broeder, al gaat mijn weg voor het tijdelijke moeielijk en zwaar, dit heeft niets te beteekenen bij de trouwe en groote liefde onzes Gods. O ik gevoel mij zeer gelukkig en gezegend. Een nieuw leven is als 't ware in mij opgewekt. Al wist ik al sints jaren door de genade onzes Gods, dat ik in Christus was geborgen, toch nadat mij de oogen waren opengegaan, voor den doop der geloovigen naar de H. Schrift, ontbrak er wat aan en dit is nu opgelost, den Heere zij geloofd!

En u, geliefde Broeders en Zusters der gemeente Sneek, ook u zij mijn welmeenende en hartelijke dank toegebracht voor de liefderijke wijze, waarmede gij mij in het midden der gemeente hebt ontvangen. Groot is mijn erkentelijkheid en dank naast den Heere aan u. Gij hebt den armen Broeder naar de wereld niet doen gevoelen, dat hij arm was; gij zijt hem met liefde behulpzaam geweest; gij hebt herbergzaamheid aan hem betoond; de Heere zal u beloonen met Zijn genadeloon.

Nu geliefden in Christus, dat deze liefde steeds bij ons moge levend blijven en versterken; liefde toch is het brandpunt des christelijken levens; ik wensch u en mijzelven dan toe, dat wij meer en meer overvloedig worden in de liefde. Staat onze koude, harteloze, natuurlijke mensch ons in den weg, o gij weet het, in Christus is een volheid tegen onze ledigheid. Zien wij elkander mogelijk aan deze zijde des grafs niet weer, toch eenmaal hopen wij elkander daar weer te ontmoeten, waar geen scheiding meer zijn zal.

O, dat niet één moge gemist worden. Dat wij bovenal acht mogen geven op elkander; dat wij den Broeder of Zuster, die ongeregeld mocht wandelen, ter zijde nemen en in liefde (vergeten wij dit nooit) zijn afwijking biddend, hartelijk voor oogen stellen; want o geliefden, dit is een treurige leemte in de christenheid over het algemeen. Dat wij dan waken en bidden, opdat wij niet in verzoeking komen, en de Heere zal u en mij in dezen weg zegenen; niet omdat wij het verdienen, maar omdat de Heere in Christus een zeer getrouw en genadig God is.

Het „dat 's Heeren zegen op u daal” enz. mij toegezongen door uwe gemeente bij mijn doop, zing ik u biddend in den geest thans ook toe.

En na mij zelven aan de voorbede der gemeente te hebben aanbevolen, noem ik mij uw broeder in Christus, N. N.

P.S. Vergeef mijn slecht schrijven, want de dood wenkt, mijn natuurlijke oogen verliezen haar licht en ik heb mijn bril verloren, maar niet mijn perkamenten rol.

HOORN. Hebben wij in de vorige maand al onze br. en zr. mogen opwekken om met ons den Heer te prijzen voor Zijne goedertierenheid onder ons ten toon gespreid, thans is er droefheid naar het vleesch bij ons, nu de eerste, na de stichting der kleine gemeente door den Heer uit dit leven weggenomen, en in Zijne heerlijkheid opgenomen is. Onze geliefde zuster, de echtgenoote van onzen br. G. Fabrie, ontviel ons, na eene ongesteldheid van weinige dagen In den nacht van 1 op 2 Nov. vond haar echtgenoot haar dood aan zijne zijde liggen. Niemand onzer had in hare krankheid iets doodelijks gezien.

Van haar sterfbed kwam dus geen enkel woord tot ons; de wetenschap, dat zij in een stille belijdenis getuigenis gaf van haar geloof in den Heiland, in wiens dood zij zich door den doop had doen begraven, doet ons haar met blijdschap nastaren, in de zekerheid, dat zij bij haren Heer is.

Wel is dit sterven een ernstige roepstem voor allen, om toch in gezonde dagen de zekerheid te bekomen en de wetenschap te verkrijgen, dat wij uit den dood overgegaan zijn in het leven, en alzoo naar 's Heeren woord ten allen tijde bereid zijn.

Sterke de Heer onzen broeder Fabrie in dezen weg en leere Hij ons, ook in deze elkanders lasten te dragen, en alzoo de wet van Christus te vervullen, Zijn naam ter eer.

ZUTFEN. Met blijdschap kunnen wij vermelden, dat, hoewel vele menschen ons miskennen en sommigen ons tegen beter weten in verdachtmaken, wij toch Gods vaderliefde steeds ondervinden.

Zondag 9 Nov. j.l. was een dag van groote vreugde; drie broeders en een zuster trokken naar Deventer om aldaar door den doop belijdenis van hun geloof af te leggen; met hen waren nog tien broeders en zusters gegaan, die allen even hartelijk (Ps. 133) werden ontvangen, zoodat wij in elkanders gemeenschap een onvergetelijken dag smaakten. Het was een waar feest, waardoor de band der liefde en eenheid ongetwijfeld nauwer is vastgestrengeld om te samen den pelgrimsstaf weer op te vatten en den berg van strijd en moeite te beklimmen.

Gelukkig dat in Deventer spoedig een ruimere gelegenheid voor hunne samenkomsten komt, want de tegenwoordige vergaderplaatsen waren veel te klein. Het is dan nu ook overvloedig gebleken dat het „kerkje bouwen” in Deventer geen luxe maar een noodwendige behoefte is.

De Heer gebiede er zijn zegen op!

VARIA.

Beter is een hart vol liefde, dan een hoofd vol wetenschappen, waar beiden echter samen gaan en harmonisch samenwerken, daar is een dubbelen zegen. v. B.

CORRESPONDENTIE.

De „twee lezers,” die ons een briefkaart zonden, zouden ons zeer verplichten hun adres op te geven.

H. Z. KLOEKERS.

LIEFDEGAVEN.

Met hartelijken dank aan den Heer, en degenen die hunne liefde in daden betoonden, om den kerkbouw in Deventer te bevorderen ontvingen wij uit:

Deventer van vr. P. *f* 1.—; br. V. *f* 0,40; Hengeloo van br. S. *f* 3,—; br. Fl. *f* 5,—; br. Th. *f* 0,25; Groningen Gebr. 't W. *f* 2,50; br. v. B. *f* 0,50; Foxhol Gemeente *f* 15,—; br. K. *f* 5,—; met toezegging van een jaarlijksche contributie van een gulden; van J. B. *f* 5,—; N. Pekela door br. H. Z. Kloekers van N. N. *f* 10,—; van br. O. *f* 1,—; van N. N. *f* 1,—; Sneek van br. v. d. W. *f* 5,—; br. G. 2,50; door br. Horn van N. N. *f* 2,50; van B. J. G. te Rotterdam *f* 2,—; Velp van Zr. W. *f* 10,—; Amsterdam van Gem. *f* 10,—; Raamsdonk van br. P. een renteloos aandeel ad. *f* 10,—.

Behalve deze giften die zijn ingekomen ontvingen we nog enkele toezeggingen, die wij na ontvangst hopen te melden. Wij leven in de vaste overtuiging dat er èn in de Gemeente èn van de „Christen” lezers èn van diegenen die een circulaire ontvingen nog wel zullen zijn die ons gaarne een handje helpen tot bereiking van het goede doel, tot bevordering van de evangelie-verkondiging, zoo noodig in deze stad.

Wie kan helpe ons spoedig.

Met heilbede Uw Dw. br. in Chr.

B. ROELES.

Ont vangen voor br. Bos te Valthermond, van J. C. F. te Borne *f* 2,35.

H. Z. KLOEKERS.

Met dankzegging aan den Heer en de milde gevers zij gemeld, dat ik nog heb ontvangen: van Foxhol *f* 17,—; van Haulerwijk *f* 5,—; van den Gem. te Amst. *f* 10,—; en van br. H. te Amst. *f* 2,—.

VALTHERMOND, 13 Nov. '84. S. BOS.

SNELPERSDRUK VAN J. J. WIARDA, TE SNEEK.

No. 47. 1 December 1884. 3de Jaargang.

DE CHRISTEN,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:

Per jaar, franco per post . . . . . *f* 1.30

Enkele nummers . . . . „ 0.10

Bijdragen en Ingezonden Stukken

WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,

Adres: H. Z. KLOEKERS, te Nieuwepekela.

Adres voor Administratie: J. HORN te Sneek.

Advertentieprijs:

Een tot vijf regels . . . . *f* 0.50

Elke regel meer. . . . . „ 0.05

Groote letters naar plaatsruimte.

EENIGE GEDACHTEN OVER HET ZIEN VAN GOD.

Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien.
MATTH 5 : 8.

Van al de zoogenaamde zaligsprekingen maakt de hierboven geplaatste altijd op mij den meesten indruk, en dikwijls merk ik ook, dat vele kinderen Gods zich verblijden bij de gedachte Hem eenmaal te zullen zien. Van nature heeft ieder mensch een nieuwsgierigen aard, en vooral wil hij gaarne iets groots zien. Wanneer de Koning ergens zal komen, is reeds dagen van te voren alles in den omtrek in de weer, om hem eene goede ontvangst te bereiden, en van heinde en verre ziet men op den bepaalden dag de menschen komen om hem te zien. Eigenlijk is het dus geen wonder, dat de christen zich verblijdt in het woord van den Apostel: „Wij zullen Hem zien, gelijk Hij is;" want *zijn* Koning is de Koning der Koningen, de Heer der heeren, en daarenboven zijn Heiland en Verlosser, die hem dierbaar is, meer dan ooit een aardsch vorst zijnen onderdanen wezen kan.

In den regel wordt verondersteld, dat Hem op aarde te zien onmogelijk is, en de Schrift geeft daartoe dan ook aanleiding. Toen Mozes, Ex. 33 : 18 van den Heere vroeg: „Toon mij nu uwe heerlijkheid," antwoordde God hem: „Gij zoudt Mijn aangezicht niet kunnen zien: Want Mij zal geen mensch zien en leven." De Heere zeide verder: „Zie, er is eene plaats bij Mij; daar zult gij u op de steenrots stellen. En het zal geschieden, wanneer Mijne heerlijkheid voorbij zal gaan, zoo zal ik u in eene kloof der steenrots zetten: en Ik zal u met mijne hand overdekken, totdat Ik zal voorbijgegaan zijn. En wanneer Ik mijne hand zal weggenomen hebben, zoo zult gij mijne achterste deelen zien; maar mijn aangezicht zal niet gezien worden.

Wij zouden dus elke gedachte aan een zien van Hem wel geheel uit ons hart kunnen verbannen tot den tijd, wanneer ons „aardsche huis dezes tabernakels" gebroken is, en wij het „gebouw bij God" hebben betrokken. Toch kunnen wij in zekeren zin reeds hier spreken van God te zien.

Wanneer er treffende gebeurtenissen plaats hebben, dan hoort men wel eens zeggen: „Dit is Gods vinger." En in de leidingen Gods met hen, zien Zijne kinderen dikwijls Zijne „hand," hoewel dit alles voor den ongeloovige niets meer is dan toeval. Dit is reeds eene bevestiging van het woord des Heeren: „Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien," en van dat andere tot Nicodemus: „Tenzij iemand wederom geboren worde, hij kan het koninkrijk Gods, (en ook Zijne hand), niet zien."

Dikwijls echter gebeurt het, dat de geloovigen met de leidinge Gods, met Zijne „hand" niet tevreden zijn, of, misschien beter gezegd, dat zij denken, dat het meer naar den wil van God en tot Zijne verheerlijking zou zijn, wanneer het anders met hen ging. De reden hiervan is, dat hun oog beneveld is door eigen willen en wenschen.

Ik heb eens eene voorstelling gelezen van het ontwaken in de heerlijkheid van eene christin, die slapende gestorven was. Toen zij tot bezinning gekomen was, dacht zij aan veel, dat zij nog op aarde zou doen, ook aan veel, dat zij dacht, dat beter anders ware, en zij nam zich voor om, wanneer zij Hem zou zien, Hem eens naar alles te vragen. Maar toen zij, aan Zijne voeten neergezonken, Hem in het aangezicht zag, las zij in Zijn oog alles, wat zij had wenschen te weten, en — zij deed geene enkele vraag. Zij *voelde*, dat het zóó goed was, dat er niets vergeten was, en dat in Zijne handen alles veilig was.

Zoo geloof ik, dat het kind van God op aarde, wanneer het steeds in Zijne nabijheid leeft, geene vragen heeft, volkomen in Hem rust, en dat om reden dat het reeds hier in beginsel niet alleen zijne hand, maar ook zijn aangezicht ziet.

In de Schrift is er echter ook nog anders sprake van het zien van God. Wij lezen bijv. dat Filippus tot den Heer kwam met de vraag: „Heere, toon ons den Vader, en het is ons genoeg." De Heer antwoordde hem: „Ben ik zoo langen tijd met ulieden, en hebt gij mij niet gekend, Filippus? Die mij gezien heeft, die heeft den Vader gezien, en hoe zegt gij: Toon ons den Vader."

Het lag dus aan hun gebrekkig gezicht, dat zij in Hem den Vader niet hadden gezien, want later, toen zij den Heiligen Geest hadden ontvangen, getuigt Johannes: „Wij hebben Zijne heerlijkheid aanschouwd, eene heerlijkheid als des eeniggeborenen van den Vader." Iets er van zagen zij echter reeds bij het aardsche leven van den Heer, want als Petrus zegt: „Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods," dan mogen wij gerust aannemen dat althans het grootste gedeelte van de Apostelen in die belijdenis deelde.

Dewijl het dus, zooals wij zagen aan hun geestelijk gezicht lag, is het ook duidelijk, dat de farizeën en schriftgeleerden, die Hem dagelijks zagen, in Hem niets zagen van God, maar integendeel van Hem zeiden, dat Hij door Beëlzebul de duivelen uitwierp, en dat hij zelf den duivel had. Hunne oogen waren door de zonde verblind, het was hun onmogelijk om Hem te zien. „Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien;" de onreinen, de vijanden kunnen het niet.

Er zijn echter ook velen, die het hart aan den Heer hebben overgeven, wier ziel vervuld geweest is met lof en dank, toen zij Hem aannamen als hun een en al voor verlossing en heiligmaking, die zeer weinig van Hem zien. De oorzaak ligt voor de hand. Hoewel zij zich niet van Hem afgekeerd hebben, leven zij in den gewonen dagelijkschen sleur zeer weinig in Zijne gemeenschap, en een zeer natuurlijk gevolg is, dat zij Hem niet zien. Hoe toch kan ik iemand zien, met wien ik niet omga?

Dat dit zeer treurig is, behoeft wel niet gezegd. Immers, dezulken missen veel van wat zij konden genieten. Er is zaligheid in de gemeenschap met Hem, in het aanschouwen van Zijne heerlijkheid met het oog des geestes, en dit heeft grooten invloed op het geheele leven, zoodat wij, zooals Paulus het uitdrukt, naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd worden van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest.

Wanneer wij in 1 Joh. 3 : 2 de belofte lezen: „Wij zullen Hem gelijk zijn," dan wordt daarvoor alle reden opgegeven: „want wij zullen Hem zien gelijk Hij is." Hem te zien zal dus leiden tot gelijkheid aan Hem, welke gelijkheid evenwel in beginsel aanwezig moet zijn. Immers, daar is ook een ander zien van Hem, dat niet tot gelijkheid leidt, gelijk geschreven is: „Ziet, Hij komt met de wolken, en alle oog zal Hem zien, ook degenen, die hem doorstoken hebben, en alle geslachten der aarde zullen over Hem rouw bedrijven, ja, amen. Openb. 1 : 7.

Er is dus gelijkheid, gelijkheid des geestes in beginsel noodig, om geschikt te zijn om Zijn aangezicht te zien in vrede. En hoe kunnen wij Hem gelijken, anders dan wanneer wij vervuld zijn met Zijn Geest? En hoe kunnen wij vervuld zijn met Zijn Geest, anders dan wanneer wij van ons zelven ontledigd zijn? Het kan niet minder toe: de Heer eischt alles van ons, om ons alles van Hem te kunnen geven. Maar dan ook gaan wij in tot dat heerlijke leven, waarvan Paulus zegt: „Ik leef niet meer, maar Christus leeft in mij;" gaan wij van kracht tot kracht voort, totdat wij zullen verschijnen voor God in Zion, wanneer het volmaakte zal gekomen zijn, en hetgeen ten deele was te niet gedaan zal worden, en wij niet meer door eenen spiegel in eene duistere rede zullen zien, maar „aangezicht tot aangezicht."

A.

EEN WOORD AAN DE GEMEENTE.

Geliefden in Christus!

Daar de winter met zijne lange avonden, zoo geschikt voor den arbeid in Gods koninkrijk weer gekomen is, meenen wij, dat het niet ongepast is om bij vernieuwing het werk der *Evangelische samenkomsten*, zooals wij die hebben leeren kennen en liefhebben, ter sprake te brengen.

Wij wenschen dit te doen in alle bescheidenheid, maar ook overeenkomstig den ernst, dien de zaak vordert, door een vurigen drang des harten, te meer, omdat wij zoo weinig, tot nog toe eigenlijk nog niets officieels dien aangaande hebben vernomen. Immers, andere jaren was deze tak van werkzaamheid reeds in vollen gang. Moeten we hieruit de gevolgtrekking maken, dat de lust in de Gemeenten vermindert, of dat het finantieel boven hare krachten gaat, of is dit een achteruitgang des geestelijken levens, een weer terugkeeren tot die doode oude vormen van redeneering en twijfel? Dat iedere Gemeente en hare Bestuurders en elk lid afzonderlijk zich dit ernstig voor God afvrage!

Wij veroorloven ons *drie* vragen te stellen:

1. Zullen de Gemeenten hare deuren openen in dezen winter voor den arbeid, waarop zoo kennelijk 's Heeren zegen in ruime mate heeft gerust?

2. Zullen de Broeders Voorgangers zich weer geven om dit werk weer met al den ernst, liefde en toewijding aan te vatten?

3. Is het te verwachten en te voorzien, dat er menschen zullen gered worden van de dwaling huns wegs, komende tot en vrede vindende in Christus?

Zie hier, geliefde Broeders en Zusters! vragen, die we meenen niet van belang ontbloot, maar onzer aller overweging waardig te zijn.

Vergun ons bovenstaande een weinig uiteen te zetten, om het dan verder aan uw bescheiden oordeel, als voor het aangezicht des Heeren, over te laten.

Op de eerste vraag: „zullen de Gemeenten hare deuren weer openen enz." mogen wij niet ontveinzen, dat we in deze niet zonder zorg zijn — dat stilzwijgen komt ons zoo bedenkelijk voor. Slechts hoorden wij van enkele plaatsen, dat ze weer met verlangen uitzien naar de dagen, waarin de meetings zullen worden gehouden. Bij hen is geld en moeite beschikbaar om langs een buitengewonen weg de liefde Gods voor arme zondaren en de genade van Christus aan hen te brengen, die anders nooit onder de zuivere bademing des Evangelies komen. We hopen, dat deze Gemeenten spoedig officieel kennis geven, wanneer zij denken deze bijeenkomsten te hebben, tot opwekking van anderen. Immers, er zijn nog altijd Gemeenten, die bezwaren hebben en daarom hare poorten gesloten houden. Wij gelooven het liefst, dat zij zulks ter goeder trouw doen, omdat zij tot hun smart hebben moeten aanschouwen, dat niet allen, die den Heer beleden op de samenkomsten, staande zijn gebleven. Deze treurige ervaringen hebben we op alle plaatsen, op de eene wel wat meer dan op de andere, maar toch immer zijn er dezulken, die terug gingen; dat is zeer zeker hoogst bedroevend, maar o. i. nog geen reden om daarmede het geheel te veroordeelen. We lezen zulks ook in de Schrift, en in de ervaring van al de eeuwen door. Een woord van Moody, de premier op dit gebied, zal hier op zijn plaats zijn. ZEd. zegt:

„Bijna aller oog is gericht op degenen, die „teruggaan en daardoor worden zeer ernstige „kinderen Gods, die met blijdschap den zegen „der opwekking hebben begroet, ontmoedigd. „Ik meen, dat we nog meer hebben te letten „op degenen, die blijven, en dan wekt het „ons op tot groote dankbaarheid aan den „Heer, sterkt ons in den strijd, dringt ons „tot toenemenden ijver. Dat er velen teruggaan is waar, maar geenszins onschriftuurlijk, vooral acht gevende op Matth. 13: „3—23."

Wij zouden er bij willen voegen, dat het een kenteeken is van de waarheid, dat ons eerder behoort op te wekken, dan wel te verslappen. Maken wij het woord van den heer Moody ons ten nutte! Wij zijn verzekerd, dat bij een onbevooroordeelde overdenking veler tegenzin zal wegvallen. Te meer daar er geen Gemeente van gedoopte Christenen in ons land wordt gevonden, of zij heeft in den zegen der opwekking der laatste drie jaren gedeeld en kan nog wijzen op de gebleven vrucht. Bovendien treffen wij ook nog buiten de Gemeente vele dankbare harten, die door dezen arbeid tot den Zaligmaker zijn gebracht. Dit voorbij te zien zou groote zonde zijn, en een oorzaak kunnen worden, dat de Heer het kanaal van zegen afsloot om het werk der genade in eene andere richting te doen stroomen.

Geliefden! laat ons weer oprichten de trage handen en slappe knieën, en rechte paden maken voor onze voeten, want de Heer rijdt op de vlakken wegen (Ps. 68: 5). Uit dit alles maken wij de slotsom, die onze vaste overtuiging is: *de Evangelische samenkomsten zijn uit God*, en wekken ten dien einde alle kinderen Gods bij vernieuwing op, om daarin voort te gaan zonder te verflauwen. Laat ons veeleer in ernst de zaak weer opvatten, waarin we (ongemerkt misschien) zijn verslapt. De heilige geestdrift van weleer keere weder, zonder den aankleve van het gebrekkige, wat wij door Gods genade als ondienstig hebben leeren kennen. Veel is *af-* en *aan*geleerd, en er staan nog nieuwe middelen ten dienste, die wij kunnen aanwenden om het heilige doel te bereiken — voortdurende den Vader smeekende om voorlichting des Geestes, om zoowel het verkeerde te zien en af te schaffen, als het goede op te merken en te bevorderen. Wij houden ons verzekerd, dat bij de opwekking ook de barometer des geestelijke levens in eigen boezem zal rijzen.

Willen we nu de tweede vraag ter hand nemen? „Zullen de Broeders Voorgangers zich weer geven enz." Dit zouden wij niet willen betwijfelen. Ons dunkt, het is als hoorden wij zoo niet uit aller, dan toch uit veler mond: „Ja! ik van ganscher harte!" Immers, zij hebben zich steeds met niet weinig zelfopoffering aan dit werk gewijd — niet oogende op de gunst van menschen, maar om den Heere welbehagelijk te zijn. Deze arbeid is rijkelijk beloond geworden in de redding van velen, die gebonden zaten in de macht des Satans en in de kluisters der zonde. Wat het loon betreft, het zal straks, volgens Dan. 12: 3 en Openb. 22: 12, verduizendvoudigd worden op den dag van Christus, terwijl nu reeds Psalm 126: 5 en 6 wordt bevestigd. Een vertraging in dezen arbeid zou achteruitgang verraden van heiligen ijver, of misschien in gemakzucht aanleiding vinden, waaruit noodwendig een miskenning van de zegenende hand Gods over hen zou geboren worden. Neen! zulks willen of kunnen wij niet gelooven, en meenen, dat, wanneer de Gemeente roept, al de gaarne getrouwe dienstknechten weer onvermoeid op hun post zullen staan, hunne van God geschonken gaven en talenten ten beste gevende. *Pal staan ieder op zijn post*; een gaan uit zijn gewone werk, niet om zich te verpoozen, maar om met verdubbelde inspanning het werk aan te grijpen, niets ongedaan latende, wat tot heil van anderen kan verstrekken.

Nu ten slotte: „Is het te voorzien, dat er zondaren zullen gered worden?" Twee zaken zijn hier niet voorbij te zien. Eerst komt de vraag: Zijn er onder de gewone prediking reeds toebereide harten, die als 't ware wachten op de doorbraak? Op sommige plaatsen zal dit ongetwijfeld zoo zijn, en daar is allereerst zegen te verwachten. Ten tweede, verliezen wij niet uit het oog, dat we zonder vooraf zulke bewerkte zielen een rijke belofte Gods hebben: „Mijn woord zal niet ledig wederkeeren, enz." Zoodat we van buiten af — gelijk meermalen is gebleken — zondaren zullen winnen voor Christus en Zijn koninkrijk, zoogezegd: menschen midden uit de wereld als brandhouten gered uit het vuur der zonde, aan de voeten van Jezus te leiden. Dit verwachten we ook nu. Maar de predikers hebben bovenal te letten, wat ze den volke brengen. Hun zender zegt: „Verkondig (predik) het Evangelie — de blijde boodschap." Dus geen leerstelsels — geen wijze vertoogen of persoonlijke zienswijzen — al zijn die in andere gevallen dubbel nuttig. Hier wordt verlangd het allereenvoudigste Evangelie van Gods heil. Temeer, omdat we gewoonlijk eene menigte aantreffen, die onkundig is van God en godsdienstzaken. Onkundig! en daar bedoelen we niet enkel die menschen mede, die ter nauwernood kunnen lezen en schrijven; maar ook wel degelijk diegenen, die maatschappelijk goed ontwikkeld, doch wat het heil hunner ziel betreft, zeer onwetend zijn.

Dat de Gemeenten en hare Voorgangers zich in ernst voor God stellen, om biddende en smeekende voorbereid te worden, voor dit overheerlijke werk, en Hij, die belooft, om dáár, waar geplant en nat gemaakt wordt, den wasdom te zullen geven, zal ons in dezen winter dat ruimschoots doen ervaren. Zoo dan, vergeten hetgeen achter is, en ons uitstrekken naar hetgeen voor is. De hand eenmaal aan den ploeg geslagen, moeten we ook vooruit om althans bekwaam te zijn in het koninkrijk Gods. Immers, onze zielen dorsten naar de redding van zondaren?

Dat dan overal de Gemeenten opwaken! Dat geve God!

D. B. ROELES.

AANGRIJPEND.

Door den heer C. Mulder, leeraar aan de Theologische school te Kampen werd den 7 Mei in de Schotsche Zendings-kerk te Amsterdam een rede gehouden voor de Geheel-Onthouders-Vereeniging aldaar.

In die rede, die voor 25 cts. in den boekhandel verkrijgbaar is, verklaart genoemde heer, hoe hij in een Christelijk Gereformeerde omgeving bij de matige drankgewoonte werd groot gebracht, en reeds als kind meer dan eens het schadelijke er van zag en prikkels in zijn conciëntie ontving. Eens op nieuwjaarsdag ten huize van zijn vader, leerend onderling der Christelijk Gereformeerde gemeente, gaven de vrienden zijns vaders hem in hun misplaatste *goedheid* te veel. Een anderen keer zag hij dat een *vroom* man, die men althans voor een Christen hield, *dronken* zijnde, bij zijn vader over zijn zelfbeschuldigend hart en Christus' zoenverdienste kwam praten. Desniettegenstaande bleef hij in zijn jongelingsjaren en mannelijke leeftijd behooren tot de zoogenaamd fatsoenlijke drinkers, zoo fatsoenlijk als zijn Christendom en betrekking maar toelieten. „Den grootsten knak in mijn geweten," zoo verhaalt de heer Mulder verder, „hebben de teetotalers de heeren G. Tichelman en J. Esser mij toegebracht. Zamen zullende eten in een restauratie te Utrecht, nam ik vooraf een bittertje, en daar vielen me die broeders aan met een: hé, een leeraar van Kampen drinkt een bittertje! Half gemelijk, half beschaamd, trachtte ik mij met de gewone uitvluchten van een gebruiker te redden. Doch ik was vleugellam geschoten." De kennismaking met den voornamen voorstander der geheel-onthouding in ons vaderland, Ds. Adama van Scheltema, gaf hem mede een grooten stoot, totdat het grooter worden zijner kinderen, met wie hij die snoeperij moest deelen of ze nalaten, en de val van een schoolmakker zijner jeugd, broeder en predikant, met wien hij ook fatsoenlijk had „geglaasd," doch die tot dronkenschap en zoo onzedelijkheid was vervallen, hem den beslissenden slag toebracht, zoodat hij nu sinds anderhalt jaar geheel onthouder is.

Ds. Huet, deze rede in zijn maandblad besprekende, teekent daarbij aan: „De gevallen uit eigen ervaring door den heer Mulder medegedeeld zijn helaas geen zeldzaamheden. Het is dan ook niet te verwonderen, dat de Heer Mulder te Kampen meer bestrijding dan sympathie ontmoet. De heer de Cock bestreed de onthouding openlijk en zijn bestrijding werd met gretigheid opgenomen door de Zuid-Afrikaansche Maandbode van Ds. Postma. Nog zoo onlangs ontvingen wij een schrijven van een zelf geheel-onthouder in Transvaal, die een droevig tafereel ophangt van het misbruik van drank aldaar en er bij voegt: „Geen wonder waar de Inspecteur van onderwijs, de heer du Toit tegen de onthouding ijvert en de

Staatspresident, de heer Paul Kruger (*) de eerste brandewijnfabriek hier te lande inwijdde met een toespraak en doopte met het er tegen stuk werpen van een flesch brandewijn." En wie herinnert zich niet, bij gelegenheid van de inwijding der Vrije universiteit, de uitdrukking van haar stichter, dat de Echte Calvinisten geen vrienden waren van den chocoladeketel maar van een glas goeden wijn? Het is dan ook niet op den gereformeerden bodem en onder het gereformeerde deel onzes volks dat de geheel-onthouding wortelen zal schieten. De geringere klasse zal het glaasje brandewijn of jenever niet licht opgeven. De burgerman zal zijn bittertje behouden. En de meer gegoede zal wellicht voor de afschaffing van sterken drank pleiten en intusschen bij 't gebruik van een fijn sigaartje zijn glaasje port of madera genieten."

Hoe betreurenswaard is het, dat bij zooveel ijver voor de leer, zoo weinig ernst met het leven gemaakt wordt.

Hoe is het mogelijk, dat een Christen nog partij kan trekken voor, ja zelf nog mee kan doen aan het gebruik van sterken drank. „Weet gijlieden niet," schreef Paulus aan de Corinthiërs, „dat uw lichaam Gods tempel is en dat gij uws zelfs niet zijt, wie dan den tempel Gods schendt, dien zal God schenden." Is het geen bezoedeling van lichaam en geest, beide te brengen onder den bedwelmenden invloed van den sterken drank? Durft gij den naam des Heeren, dien gij geroepen zijt te belijden, op uwe lippen nemen, terwijl zulk een pestwalm uit uwe keel komt? Kan die wellicht geur bijzetten aan de offerhande des lofs, die gij geroepen zijt gedurig Gode op te offeren? Gij weet beter. Als gij bij uwe meerderen in de maatschappij ontboden wordt ruikt gij niet graag naar drank en gij doet iets in den mond om dien reuk te verdrijven.

Schande over u! gemeenschap te belijden aan den *Heiligen* Geest en ook gemeenschap aan te houden met dien *onheiligen* geest.

Elke boom wordt aan zijn vruchten gekend; eene goede boom kan geen kwade vruchten voortbrengen en een kwade boom geen goede vruchten. Met dit enkele woord des Heilands reeds is de sterke drank geoordeeld. Behalve dat niemand den moed heeft te beweren, dat God het kostelijke graan en andere vruchten, waaruit sterke drank bereid wordt, zou laten groeien om er zulk vocht uit te stoken, weet elk dat de vruchten van dezen wijd vertakten boom zoo rampzalig zijn, dat het met recht een kwade boom mag heeten, door Satan zelf geplant.

Wie dan ook partij voor zulk een gif durft kiezen mag wel een Advocaat van kwade zaken worden geheeten.

Geven wij acht op 's Apostels woord tot ons als kinderen des lichts gesproken: *Hebt geen gemeenschap met de onvruchtbare werken der duisternis*, MAAR BESTRAF ZE OOK VEELEER.

Laat ons waken en nuchteren zijn!

S. H.

(*) Hoewel zelf een voorbeeld van matigheid, gelijk hij zich hier te lande heeft doen kennen.

DE WIJNSTOK EN DE RANKEN.

Onder de vele en treffende beelden of gelijkenissen, die de Heer Jezus, tijdens zijne omwandeliug op aarde met betrekking tot zichzelven en tot het koninkrijk Gods heeft uitgesproken, behoort ook de zoo liefelijke voorstelling van den wijnstok en de ranken (Joh. 15).

De beteekenis der beelden verklaart de Heer zelf, door te zeggen: „Ik ben de wijnstok en gij" discipelen — „zijt de ranken."

In Ezechiël 15: 2 v.v. wordt eene beschrijving gegeven van het hout des wijnstoks, en toont de profeet aan, dat de wijnstok, als houtsoort, geenszins uitmunt boven andere houtsoorten, ja, dat hij zelfs minder geacht moet worden, dewijl er geen stuk werk, of eenig voorwerp ten gebruike, uit kan vervaardigd worden.

Bij die plant vergelijkt de Heere zichzelven met zijne discipelen. Ook Hij heeft geene bizondere waarde voor ons geslacht, wanneer wij hem slechts als gewoon mensch, zij het ook als een groote leeraar of profeet onder de menschen, beschouwen. Zij, die Hem in de dagen zijner omwandeling op aarde slechts met een verstandelijken of natuurlijken blik aanstaarden, zagen in Hem niets dan een door de groote menigte verachte en gesmade, een man van smarten, armer dan de vossen en dan vogelen. — Zij daarentegen, die Hem geloovig aanschouwden, zagen, als door het adamietisch omhulsel van Jezus van Nazareth heen, zijne hemelsche heerlijkheid, den Zoon des levenden Gods, die alleen hunne zielsbehoefte bevredigen kon, terwijl zij wisten, dat Hij de woorden des eeuwigen levens had.

Gelijk dan de wijnstok eene nederige onaanzienlijke plant, maar vol is van een edel verkwikkend sap, waardoor hij de alleredelste vruchten draagt, terwijl zijne breede bladeren bedekking en schaduw geven — zoo is ook Christus voor al de zijnen. Hij voedt, verkwikt en bedekt hen, en zij leven uit Hem. „Gij zijt de ranken," zeide de Heere tot zijne jongeren! — Zij waren dat niet door toevoeging aan Hem, maar door komen in Hem. De ranken kunnen niet kunstmatig bij wijze van enten aan den wijnstok toegevoegd worden, want de wijnstok, dewijl hij jaarlijks zijne schil verwisselt, kan niet geënt worden, de ranken moeten er uitkomen. Wie eene rank van Christus, „de ware wijnstok" wil worden of zijn moet zich aan Hem geven, zich in Hem verliezen, zoodat hij voor zich zelven niet meer bestaat, maar zijn werkelijk wezen, zijn leven, uitsluitend door en in Christus heeft. Zij, die zich zóó aan Hem overgaven, zóó in Hem leven, trekken voortdurend uit Hem levenssappen, waardoor zij Gode vruchten dragen. Die vruchten zijn de *eenige*, die voor God waarde hebben en der menschheid ten wezenlijken zegen kunnen verstrekken. Zóó met Christus vereenigd te zijn, door geloovige overgave aan Hem, „éene plante" met Hem geworden te zijn, is de innerlijke levende gemeenschap met Hem en met al de ranken, die de H. Schrift bedoelt als zij over den christen spreekt.

En zooals het is met den stam, zoo is het ook met de ranken, zij hebben in zichzelven noch voor God, noch voor den mensch, afgezien van het innerlijke leven, dat zij uit den stam trekken, en ongeacht de vruchten, die zij dragen, eenige waarde. Alle rank, die in Christus geen vrucht draagt deugt nergens toe, maar wordt weggeworpen om verbrand te worden.

Hij, die christen heet, of zichzelven met dien naam noemt is waarlijk niet waardig te leven; de hemelsche Landman zal hem afsnijden en overgeven tot het oordeel des vuurs. De vruchtdragende ranken daarentegen worden door God, die door den Heer Jezus als de landman voorgesteld wordt, zorgvuldig bewaakt, onderhouden en gereinigd van alles, wat hen zou kunnen schaden of het rijpworden der vruchten zou verhinderen.

Gr. N. v. B.

GEDACHTEN.

Heer, hij heeft U weinig lief, die alles tegelijk met U liefheeft, terwijl hij het niet om uwentwil bemint. AUGUSTINUS.

Om mij geheel te bezitten, zegt de Heer, moet gij u wederkeerig geheel aan mij geven en in niets uws zelfs eigen zijn. Weet, dat geen ding nadeeliger is, dan de liefde tot uzelven. THOMAS à KEMPIS.

God is een licht, dat nooit verdonkerd wordt; een onvermoeid leven, dat niet sterven kan; eene altoos springende fontein; een hof des levens; een seminarie van wijsheid; het praktische zijn van alle goedheid. ALANUS.

God is ons leven; wij sterven slechts dan, wanneer wij Hem verliezen.

MEER ABONNE'S.

Nog één nummer na dit en wij staan voor een nieuwen jaargang en wel voor den vierden. God zij geloofd! Ja, Hem alleen de eer, want: Hulpe van God verkregen hebbende, staan wij tot op dezen dag. Dat wil nu daarom nog niet zeggen, dat het met ons blad als van een leijen dakje ging, verre van dat — neen, veeleer zien wij in het wapen van Zeeland de type van ons streven. Kent gij dat wapen? Het staat op elk pakje Zeeuwsche Chocolaad, die bij winteravond en hoogtijden misschien wel eens in uwe woning komt; — dat wapen stelt een leeuw voor, worstelende in de golven om boven te blijven met het randschrift: LUCTOR ET EMERGO. Dit is latijn; men heeft mij wel eens gezegd, dat het beteekent: Worstelende zal ik overwinnen of: Ik worstel en overwin.

Zoo hebben dan ook wij nog het hoofd boven water, Gode zij dank, en dank al de broeders en zusters, die betoonden zooveel liefde voor hun blad te hebben, dat zij het op alle mogelijke wijze steunden.

Ons blad, dat moet er bij alle gedoopte christenen diep in, en wat uw hart heeft, heeft uw liefde, heeft u geheel.

De groote moeilijkheid, waarmede wij maar steeds te kampen hebben is: *wij hebben te weinig Inteekenaars.*

Denk eens, wat het is, vooral voor een Administrateur, als hij schrijft en wrijft en telt, en de drukkersrekening zegt maar al: je bent er nog niet. Hoeveel geld brengen wij niet naar 't postkantoor. En als, na al het zwoegen en tobben de slotsom is: tekort, en de arme Unie-kas nog aangesproken moet worden, dan zou men haast roepen: Ik worstel en zink.

Toch, ik moet oprecht zijn, 't is elk jaar beter geworden, maar dat moet ook. En nu dacht mij, wij moesten 1885 met minstens 100 inteekenaren meer beginnen. Dit kan best; wat is 100 over 't geheele land? Zelfs in de gemeenten, konden ze wel geplaatst, als het belang der zaak begrepen werd. Er zijn bijv. gemeenten waar 2, 3, of 4 broeders zamen lezen. Nu, dat men uit zulk een hoek roept om „dik pampier," dat laat zich verstaan. Ja, zegt gij, zoo lezen wij andere Couranten ook. Nu, maar *uw eigen Courant* is niet hetzelfde als alle andere Couranten. 't Is niet de eerste vraag of gij kunt lezen, maar of de Courant kan bestaan.

Elk gemeentelid moet een Courant voor zich nemen, en die gelezen hebbende gratis verspreiden, dan doet gij een goed werk in dubbelen zin.

Ik zie niet, dat dit boven iemands bereik is. Wie elke week $2^1/_2$ cent weg legt heeft precies, wat de Courant kost in het jaar. Konden onze leden daartoe besluiten, dan zongen wij met Januari victorie.

Een en ander zij een heilzame afschrikking voor wie de deugd der bezuiniging maar het allereerst in toepassing wilde brengen door voor het blad te bedanken. Geen bedankjes dus br. en zr., maar nieuwe inteekenaars, daaraan hebben wij behoefte.

Wat zullen de Jongelingen, Jongedochters en kinderen der gemeente nu voor de Unie doen, nu er ditmaal geen Almanak komt? Verleden jaar om dezen tijd liept gij al deur in deur uit, en niet zonder vrucht. Zoudt gij nu die tijd en kracht niet aan het blad willen wijden? Wie wil eenige exemplaren van de reeds verschenen No. om er meê te werken?

Elke inteekenaar is nu ten voordeel der Unie-kas en met dat geld kon weder het koninkrijk Gods worden gediend.

Een tweede is: er moeten meer advertenties komen. Och, zegt men: zij zijn zoo duur. Men moest niet altijd roepen duur — 't is ten bate van *uw eigen blad.* Desniettemin, ik wil mijn medebestuurders voorstellen om den prijs der Advertentiën wat te verminderen, en dan eens zien of gij die ook zendt. Want ik zou er haast toe komen een advertentie op te denken, als ik het blad zonder een enkele advertentie moet zien.

Ik wacht op antwoord.

Met hartelijke groete

Uw liefhebbende Broeder,

J. HORN.

GEMEENTE NIEUWS.

GRONINGEN, November '84 In den loop dezer maand mochten wij met de Gemeente weder veel van des Heeren genade genieten. Op den 4den dezer werd hier eene vergadering van wege de „Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen" gehouden. Des avonds werd voor het publiek gepredikt door de b b. Horn, de Hart en Roeles, respectievelijk Voorgangers der Gemeenten Sneek, Hengeloo en Deventer Er werd daarbij een liefelijke zegen genoten; twee zielen gaven zich met beslistheid aan den Heiland over.

De werkzaamheden breiden zich steeds uit en de Heer betoont ons in alles Zijne nabijheid en kracht. De Jongel.-vereeniging werd weer hernieuwd en heeft aanvankelijk een goeden aanwas. De opkomst van het publiek is des Zondags zeer bevredigend. Er is echter nog plaats.

Voorts mochten wij gedurende deze maand 1 broeder en 4 zusters door het watergraf tot de Gemeente zien toetreden. Zij hadden één Heer en één geloof met de Gemeente en nu wenschten zij ook één doop met haar te hebben.

Gode zij voor al Zijne werken eere en lof gebracht!

—

HENGELOO. De gemeente alhier, wordt in den laatsten tijd nog al met lichamelijke krankheden bezocht. Een onzer ouderlingen is al eenen geruimen tijd ziek geweest, en zijn' toestand is nu van dien aard, dat hij naar alle gedachten wel spoedig zal heengaan tot Hem, die hem gekoeht heeft met zijn dierbaar bloed. Hij is zijn Heer verwachtende; hij verlangt sterk om „ontbonden te worden en met Christus te zijn." Het doet u waarlijk goed dezen ouden broeder op zijn ziekbed te zien liggen, want de vrede, vreugde en blijdschap is op zijn aangezicht te lezen. Heerlijke verzen en troostvolle bijbelteksten verkwikken steeds zijne ziel.

Ook is een onzer jeugdige zusters den geheelen zomer ernstig ziek geweest, en nog tot heden is haar toestand onveranderd. Bij haar vinden wij niet die blijdschap en vrede als bij onzen broeder; zij is zeer veel droefgeestig en neerslachtig, wat denkelijk een gevolg zal zijn van haren lichamelijken toestand. En daarom vragen wij van de B.B. en Z.Z., voor haar, de zeer ernstige voorbede, opdat zij gesterkt worde in haar lijden en de volle blijdschap des geloofs mag genieten. „Bidt voor elkander" Jak. 5 : 16,

Een andere zuster is den 16den Nov., na een langdurig lijden, in haar Heer en Heiland ontslapen.

Den avond van den 22sten Nov. had de Christelijke Jongelings-vereeniging alhier, het voorrecht haar 15-jarig bestaan feestelijk te gedenken. Als naar gewoonte, had zij onderscheidene vereenigingen uitgenoodigd om in hare feestvreugde te deelen en dezelve te vermeerderen. De Zustervereeniging van Lemelerveld, Nijverdal, Vriezeveen, Goor en Enschedé hebben van deze uitnoodiging gebruik gemaakt, alsook br. Peters van Deventer en eenige vrienden van Oldenzaal. Deze vereenigingen hadden te zamen 25 afgevaardigden gezonden. Na een paar toepasselijke Psalmverzen te hebben gezongen, opende de President der Vereeniging, br. de Hart, de voorvergadering met gebed. Vervolgens las hij den 150ste Psalm. Verder sprak hij over de twee zonen van Eli: Hofni en Pinehas, en over Samuël. Hij merkte op, dat zij uitwendig veel overeenkomst hadden, wat hun ambt en ambtsgewaad betrof, maar dat hun leven zeer veel verschilde. Samuël diende den Heere, en Hofni en Pinehae deden wat kwaad was in de oogen des Heeren. Dit paste hij toe op de jongelingen, en zeide: dat men wel lid kon zijn van eene Christelijke Jongelings-vereeniging en ook als zoodanig met haar werd gerekend, maar dat, indien ons hart niet was veranderd, wij dan toch den Heere niet welgevallig waren, evenmin als Hofni en Pinehas.

Daarna traden de Secretaris en de Penningm. op om verslag te geven van den toestand der Vereeniging. Het verslag van den Secretaris was gunstig; de vereeniging was vooruit gegaan in ledental, en ook had zij, wat m. i. groot noodig was, eene bibliotheek opgericht; maar dit laatste deed den Penningmeester, van wege de uitgaven, geweldig klagen.

Nu werd er gelegenheid gegeven aan de afgevaardigden om hunne verslagen uit te brengen, wat afgewisseld werd door het zingen van Psalmen en Gezangen. Nadat de afgevaardigden hun taak volbracht hadden, werd de voorvergadering gesloten met dankzegging.

Na eene pauze van 20 minuten, kwam de feestvierende menigte ten tweede male samen, en werd nu onthaald op brood en koffie. Nadat ieder een weinig had gebruikt, werd er gelegenheid gegeven tot spreken aan elk, die een goed en stichtelijk woord had. Eenigen maakten van deze gelegenheid gebruik, en ik moet zeggen, de toespraken waren ernstig en pittig. Ook hadden de Goorsche jongelingen zich een paar samenspraken geoefend, en droegen die bij deze gelegenheid voor. Onder deze bedrijven was de tijd spoediger voorbij gegaan dan wij dat wel gewenscht hadden. Onze President, die iemand is van tijd en orde, stelde voor om te eindigen en den Heere te danken voor de weldaden ons bewezen. Ik geloof de tolk te zijn van velen, zoo niet van allen, als ik zeg: het was ons goed daar te zijn; de Heer was in ons midden.

VARIA.

GESPREK TUSSCHEN DEN DOOD EN HET GRAF.

HET GRAF. Ik ben hongerig, geef mij voedsel!

DE DOOD. Ik zal een Engel des verderfs uitzenden, en gij zult voldaan zijn.

HET GRAF. En wien zult gij dan in uwen dienst nemen?

DE DOOD. Ik heb een drank uitgevonden, van welken ik uitnemende diensten verwacht.

HET GRAF. Maar hoe zult gij er de menschen toe brengen om dien doodenden drank te drinken?

DE DOOD. Daarover ben ik het met den aartsverleider eens geworden; hij raadde mij daaraan den fraaien naam te geven: water des levens en: sterken drank.

HET GRAF. Gelooft gij dan, dat de menschen zóó dom zullen zijn?

DE DOOD. Ik heb er hoop op, omdat ik aan dien drank een prikkelende kracht heb weten te geven, waardoor de meesten, die hem eens hebben geproefd, telkens naar meer en al weder naar meer zullen verlangen, en omdat zij door de opwinding, dien hij voor een oogenblik schenkt, zich zullen verbeelden, dat hij waarlijk kracht geeft.

HET GRAF. Gij schijnt wel zeker van uwe zaak te zijn.

DE DOOD. Och, de wereld laat zich zoo gaarne bedriegen, als de zinnelijkheid er slechts door gestreeld wordt. Het zal zooveel moeite niet kosten, om het lichtgeloovige volk wijs te maken, dat hij voedt, omdat hij den eetlust beneemt; dat hij een kostelijk geneesmiddel is voor alle kwalen; dat hij onontbeerlijk is bij vreugde en droefheid; dat hij troost schenkt en de zorgen verzet, en dat hij vooral in het gezellige leven en bij gulle gastvrijheid eene onmisbare behoefte is.

HET GRAF. Moge de proef wel gelukken!

Na eenige jaren kwam de dood zegepralend weder van zijne omwandeling op aarde het sombere graf bezoeken, om nadere uitlegging te geven, aangaande dezulken, die in de groeve der vertering nederdaalden.

HET GRAF. Wie is deze, mijn broeder?

DE DOOD. Een grijsaard, die zich inbeeldde, dat de sterke drank hem zijne jeugdige krachten zou hergeven.

HET GRAF. En deze daar, in de kracht zijns levens?

DE DOOD. Een forsch werkman, die in het denkbeeld verkeerde, dat de drank hem zou verkoelen bij groote hitte; hij dronk zich eene beroerte en stierf plotseling.

HET GRAF. En die jongeling?

DE DOOD. De drank bracht hem in slecht gezelschap en verleidde hem tot andere zonden, die hem zoo vroeg ten grave sleepten.

HET GRAF. En van wien mag dat lijk zijn, dat daar door een vijftal kinderen wordt gevolgd?

DE DOOD. Het was een oppassend huisvader; een metselaar. Ik had hem wijs gemaakt, dat de borrel den ambachtsman toekwam; nu stortte hij, door den drank eenigzins bedwelmd, van een hooge stelling en viel dood.

HET GRAF. Zie, daar worden er verscheidene te gelijk ten grave gebracht, wat is dat?

DE DOOD. Er is een vreeselijk ongeluk op een spoorweg gebeurd, door de achteloosheid van een wisselwachter, die van mijn drank gebruikt had. Dat is altijd eene schoone gelegenheid, als ik zulken belezen kan; of ook wel loodsen, of voerlieden, want dan tref ik er doorgaans velen in één slag.

HET GRAF. En dat jonge meisje daar, dat mij bijna medelijden inboezemt?

DE DOOD. Haar verleider had haar van mijnen drank gegeven, en haar daardoor ten val gebracht. Zij stierf bij de geboorte van haar kind, onder de ijselijkste smarten.

HET GRAF. Maar wat al jonge kindertjes worden mij aanhoudend gebracht?

DE DOOD. Dat is het verzwakte kroost van mijne drankdrinkers, dat bijna niet kan blijven bestaan, omdat het sluipend vergif reeds bij de geboorte door de jeugdige aderen vloeit.

HET GRAF. Daar worden er nog twee op den hoek van het kerkhof begraven, wat mag dat zijn?

DE DOOD. De eerste is iemand, die op het schavot stierf, omdat hij in dronkenschap zijn vriend vermoord had, die reeds lang in uwe macht is.

HET GRAF. En die andere daar?

DE DOOD. O! die zet de kroon op mijn werk: hij is een zelfmoordenaar, die, nadat hij alles verdronken en zich in zware schulden gestoken had, een afkeer van zijn leven kreeg, en in wanhoop de handen aan zich zelven sloeg. — Welnu, zijt gij thans voldaan? — Wat zegt gij van mijne uitvinding? Zie het volk drinkt en sterft..

Wie siddert niet voor den drankduivel? Die God vreest schuwt dat vergif! Die zijn ziel lief heeft zoekt naar het beter Water des Levens.

—

DE LIEFDE.

De liefde doet ons samensmelten met wat wij liefhebben, zoodat wij de eigenschappen van wat wij beminnen in ons omdragen. De liefde maakt ons goed, als wij het goede beminnen, goddelijk gezind, wanneer wij het goddelijke beminnen; zij maakt ons echter ook boos, wanneer wij het booze liefhebben, aardsch en goddeloos, als wij het aardsche en het ongoddelijke beminnen. Wie en wat men bemint, zoo was men, zoo is en zoo wordt men steeds meer. Dat wij dan God en Christus boven alles beminnen.

N. v. B.

LIEFDEGAVEN.

Met hartelijken dank aan den Heer en degenen, die hunne liefde in daden betoonden om den KERKBOUW in Deventer te bevorderen, ontvingen wij:

Zutfen: van zr. M. J. f 2.—.

Doorn: van Mevr. v. E. f 25.—.

Warnsveld: van Juffr. de V. f 5.—, door br. de Hart.

Ameland: van N. N. f 3.70, door br. Horn.

Dat er nog velen worden opgewekt, is onze bede.

Uw Dienstw. in Christus,
B. ROELES.

SNELPERSDRUK VAN J. J. WIARDA, TE SNEEK.

No. 48. 15 December 1884. 3de Jaargang.

DE CHRISTEN,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:

Per jaar, franco per post . . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10

Bijdragen en Ingezonden Stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: H. Z. KLOEKERS, te Nieuwepekela.

Adres voor Administratie: J. HORN te Sneek.

Advertentieprijs:

Een tot vijf regels . . . . *f* 0.50
Elke regel meer. . . . . „ 0.05
Groote letters naar plaatsruimte.

ZELFOEFENING.

Hierin oefen ik mij zelven, om altijd een onergerlijk geweten te hebben bij God en de menschen.
HAND. 24 : 16.

„Hetgeen in mij is, dat is volvaardig, om u ook, die te Rome zijt, het Evangelie te verkondigen," zoo lezer, schreef Paulus aan de gemeente der Romeinen. En hij schreef het uit den grond zijns harten, want sinds lange was een vurige begeerte, om in die groote wereldstad van Christus te getuigen, in hem. Die begeerte had hij, gelijk elk christen zulks met al zijne begeerten doet, voor den Heer kenbaar gemaakt, en . . . . . God zou hem die begeerte geven, want zij was naar zijnen raad. De wijze echter, waarop ze in vervulling zou treden, kon Paulus in de verste verte niet bevroeden, en toont ons de ondoorgrondelijkheid van 's Heeren wijs bestel. Naar Rome zou hij heen, maar langs een weg van veel lijden en vernedering, en wel op kosten des Romeinschen Rijks, als een gevangene.

Opgegaan naar Jeruzalem om de liefdegaven der broederen, ten behoeve der heiligen in Judea, over te brengen, verwekten eenige Joden uit Azie, hem in den tempel ziende, een oproer tegen hem; en zeker zouden zij hem gedood hebben, ware niet de overste met krijgsknechten tot zijn ontzet komen opdagen. Zijne krachtige wederlegging, van datgene waarvan zij hem beschuldigden, mocht niet baten, de woede der Joden hield aan, en zelfs meer dan 40 hunner zwoeren, geen spijs noch drank te zullen nuttigen, totdat zij hem van de aarde verdaan hadden. Hun toeleg echter mislukte; de overste bekwam kennis van hun voornemen en zond hem nog dienzelfden nacht, onder een sterk geleide van krijgsvolk naar Cesaréa, tot den stadhouder Felix, opdat voor diens rechterstoel zijn zaak nader onderzocht zou worden. 't Is voor dien rechterstoel, dat Paulus, terwijl zijn aanklagers hem heftig beschuldigden, ja hem zelfs een pest noemden, dat hij de merkwaardige woorden, aan het hoofd dezes geplaatst, uitsprak.

Staan wij er eenige oogenblikken bij stil en letten wij: I. *op deze betuiging en haar kracht;* II. *op hare overeenstemming met den aard en het doel der verlossing,* en III. *op hare openbaring in het leven.*

Deze betuiging ontleend al hare beteekenis aan den persoon, die ze uitsprak. Hij was geen roekelooze, maar een bedachtzame; geen leugenaar en meineedige, maar een kind van den God der waarheid; geen door eigengerechtigheid en hoogmoed verblinde, maar een aan zichzelf ontdekte; hij had geen verduisterd en verhard, maar een door Gods Geest verlicht en verteederd geweten.

Een lichtvaardig beroep op God en het geweten is, helaas! in deze lichtzinnige wereld aan de orde van den dag. De ongebreidelde tong veler duizenden, gebruikt bij de geringste beuzelingen den naam des Heeren ijdel, zweert valschelijk en liegt duizende malen, alsof er geen dag der vergelding kwame. Roekeloos liegt en zweert men tegen beter weten in, als of het een geringe zaak ware, een meineedige te zijn.

Bij velen is dan ook het beroep op God en op hun geweten van zeer weinig beteekenis, wijl zij het doen, zonder er bij te denken, enkel uit sleur, en ter nauwernood aan het bestaan van den Alwetende gelooven of denken, en ook met het geweten, zoovele malen verkracht, weinig rekening houden.

Zulks was met Paulus niet het geval. De bede van Koning David: „Heer! zet een wacht voor mijne lippen en behoed de deuren van mijn mond" was hem niet vreemd. Nooit noemde Hij 's Heeren naam, dan met den diepsten eerbied, en uit de waarheid zijnde, schuwde hij de leugen. Niet spoedig noemde hij zijn geweten onergerlijk, want hij had een teeder geweten, spoedig en luide sprekende.

Hoe treurig is het hier over het algemeen met de gewetens der menschen gesteld, en niet het minst met de gewetens van hen, die Gods Woord verwerpen en het geweten als basis stellen voor hun leven. Wat zij voor hun geweten goed kunnen krijgen, noemen zij goed, en daar hun geweten, door zich af te keeren van de geopenbaarde waarheid Gods, even verduisterd is als zij zelf, is het zedelijk gehalte deze lieden al zeer gering. Anderen, wier geweten meer verlicht was omtrent hetgeen voor God goed en kwaad is, hebben, door te handelen tegen hun geweten in, dat licht, „dat in hen was" dermate gebluscht, dat hunne duisternis zeer groot is, en de scherpste prikkels van hun geweten afgesleten zijn. Ook bij hen heeft een beroep op het geweten al zeer weinig te beduiden. Een uurwerk geeft door middel van den wijzer op de wijzerplaat den tijd aan. Behalve dat het eene uurwerk veel nauwkeuriger loopt dan het andere, is de constructie onderscheiden; het eene toch wijst alleen bij benadering het heele en halve uur aan; anderen hebben ook een minuutwijzer, en wijzen dus den tijd juister aan; weder anderen zelfs hebben een secondewijzer, en wijzen op het nauwkeurigst den tijd aan. Niet elke wijzerplaat echter is even duidelijk, op sommige zijn door zonneschijn en regen de cijfers schier onleesbaar geworden, ook laat de geregelden loop bij sommige uurwerken zeer veel te wenschen over. De lezer make de toepassing. Elk christen leere bedachtzaamheid, ook in het spreken, en begeere die gereinigde lippen, die ganschelijk niet zweren, maar wier ja, ja, en wier neen, neen is. Zoo was het bij Paulus, en hij kon, zich ten volle bewust, tegenover zijn rechter, in het bijzijn van zijne beschuldigers, en wat meer zegt, als in de tegenwoordigheid Gods betuigen: H i e r i n o e f e n i k m i j z e l v e n, o m a l t i j d e e n o n e r g e r l i j k g e w e t e n t e h e b b e n b i j G o d e n d e m e n s c h e n.

't Zou ons geenszins verwonderen, indien velen, die aanspraak op den naam van Christen maken, ja zichzelven nog wel als keurmeesters van anderer christendom opwerpen, deze bekentenis al zeer bedenkelijk vinden, ja, ze ten eenenmale zouden veroordeelen, ware het niet, dat de Apostel Paulus ze uitsprak. Hoorden zij een ander christen met gelijke vrijmoedigheid hetzelfde betuigen, een regen van min liefelijke woorden zou van hunnentwege zijn deel worden. Wis noemden zij hem een Farizeër, een eigengerechtige, een werkheilige, een die de beenen nog gebroken moeten worden, een die van het gekir eener duive en het piepen eener zwaluw nog niets verstaat, die Rom. 7 niet kent enz. Vraagt gij op welken grond deze „vromen" dit alles beweren? Eenvoudig op grond hunner *eigene bevinding.* En wij gelooven gaarne, dat zulk een betuiging met hunne bevinding niet strookt. Konden zij er nu maar toe besluiten, hunne bevinding of liever hun leven en doen, waaruit die bevinding voortvloeit, te veroordeelen, afstand te doen van de zonde en zich waarachtig tot God te bekeeren, dan zou ook hunne ervaring zijn als die van Paulus, omdat hun leven als het zijne was. Verre van een onergerlijk geweten, hebben zij een geweten, dat hen ten allentijde aanklaagt en veroordeelt, en daarom is het onder hen zonde en weder zonde, alsof er niet een zaligmaker gekomen ware, die machtig is *volkomen zalig te maken*, allen, die door Hem tot God gaan.

's Apostels betuiging is in volmaakte overeenstemming met den *aard* en het *doel* der verlossing ons in Christus geschonken.

't Werk van Christus beoogde niet slechts, de bedekking onzer schuld voor God en onze eindelijke intrede in den hemel der heerlijkheid, maar ook: *de herschepping van ons hart, het verwerven en mededeelen van een nieuw leven.*

Zoo ook het geloof in Christus, het omvat niet alleen de aanneming der schuldvergeving, maar ook: het *afstand doen* van ongerechtigheid en eene algeheele overgave van zichzelven aan God.

In een wedergeboren hart zetelt *liefde tot God*, *lust tot heiligheid*, en *haat tegen de zonde.*

Het streven des Apostels is de *uiting* van dat nieuwe leven, dat de geloovige in Christus bezit; 't is voor dat leven *voorwaarde;* zonder dat is het nieuwe leven niet *bestaanbaar*, want het is uit Christus, en Christus is geen dienaar der zonde.

In den weg van dit streven is het dan ook den christen alleen mogelijk om aan zijne *bestemming* te beantwoorden. Zóó en niet anders, blijft hij in Gods gemeenschap, zoo alleen heeft hij kracht tot belijden en lijden, zoo kan hij de komst van zijn Heer blijmoedig verwachten.

Ontbreekt hem een onergerlijk geweten voor God en de menschen, dan is hij vleugellam geschoten. Hij mist de vrijmoedigheid tot God; immers: indien ons hart ons *niet* veroordeelt *zoo hebben wij vrijmoedigheid tot God*, maar indien ons hart ons veroordeelt, God is meerder dan ons hart, dus ook, Hij zal ons moeten veroordeelen, en daar komt nog bij: „Hij kent alle dingen." (*)

Is de gemeenschap tusschen God en de ziel verstoord, hoe zal hij der wereld tot een licht en een zout kunnen zijn? Hoe blijmoedig den Heer belijden? Hoe kracht hebben te lijden en te verdragen? Hoe verlangend uitzien naar 's Heeren komst?

Neen, de zonde is met het christelijk leven niet bestaanbaar. Daarom is dan ook het zegel van het vaste fondament Gods: de Heer kent degenen die de zijnen zijn. En wie zijn dat? Die zich naar Christus noemen, afstand doende van ongerechtigheid.

Hoe kenmerkt zich, in dit licht gezien, het christelijk leven als *ernst* en *werkelijkheid*. 't Is niet de beaming van zekere waarheden; de omhelzing van enkele leerbegrippen. Evenmin is het een zalig droomen; ook niet een werktuigelijk leven, d. w. z. eene van zelfsheid, dat wie eenmaal christen is, nu ook als een christen leeft. Neen, 't is een OEFENING gelijk Paulus het noemt.

Men versta ons wel, 't is niet een wettisch leven, niet een leven uit kracht van het vleesch neen, Paulus had het geheim maar al te goed gevat: „Zonder Mij kunt gij niets doen." Merk het maar in zijn zeggen: „als ik zwak ben, dan ben ik sterk." Dat bedoelde hij niet met zijn zelfoefening, maar hij had ook verstaan, dat de verloste geroepen is „zijns zelfs zaligheid uit te werken, wijl het God is die in hem werkt, het willen en het volbrengen naar zijn welbehagen." Hij had het verstaan, wat het zegt: „Oefent u zelven tot Godzaligheid," en: „Ik vermag alle dingen door Christus, die mij kracht geeft."

't Gereinigde geweten des christens blijft niet rein, dan in den weg van oefening. 't Wordt o! zoo licht besmet. Immers de zonde bestaat nog — de christen heeft nog het verderfelijke, en mist nog het nienwe lichaam — de slang is nog listig — de wereld nog boos — de heiligmaking nog niet voltooid.

In deze zelfoefening gaat het om vier zaken, en wel: *het kennen van zichzelven — het kennen van God — het kennen van Satan en het kennen van Christus en zijn heil.* Zelfkennis toch leert af hooggevoelende te zijn en bezielt met een heilige en heilzame vreeze; leert in ootmoed wandelen, zich zelf mistrouwen, en leid tot voorzichtigheid, en een leven van waakzaamheid en gebed. Elke struikeling, elke besmetting van 't geweten, vindt meestal in gebrek aan zelfkennis en daaruit voortkomend zelfvertrouwen haar grond. „Toen gij klein waart," zeide God tot Saul, en zoo is het. Merk het op, hoe in den grooten Apostel, wiens woord wij bepeinzen, een voortdurend schade en drek achten is, van dat, waarop de mensch gewoon is te roemen. Daarop stuitten al de verzoekingen tot zonde bij hem af, want juist het bewustzijn van eigen zwakheid deed hem van zichzelven niets verwachten, maar leerde hem al zijn hoop op zijn almachtigen Verlosser te stellen, die bij zulk een zielsgesteldheid zijn kracht in hem kon doen wonen. God te kennen als de liefde, de Alwetende, Alomtegenwoordige, Heilige, de Rechtvaardige stelt elke zaak in het rechte licht, en klaart elken nevel op, die onvastheid van handel en wandel als gevolg kan hebben. Satan te kennen is minder begeerlijk, doch is het leven ernst, dan leert men zijn listen ontdekken en blijft gevrijwaard voor zijne strikken, 't zij hij briescht als een leeuw, of met engelentong zijn gif in ons brengen wil. Maar ook de rechte kennis van Christus en zijn heil is een schild tegen besmetting. Weet ik wie Hij voor mij is, en wat ik in Hem bezit, dan weet ik een machtigen bondgenoot te hebben in den strijd, die de zijnen tot de overwinning voert. Vele zielen lijden nog aan overheersching van zonde en Satan, omdat zij de beteekenis van het werk van Christus tegenover die beide machten niet vatten, en niet heengaan in deze hunne kracht.

Een onergerlijk geweten voor God en ook voor de menschen. Ja, ook voor de menschen. Laat ons als in den dag eerlijk wandelen voor God, voor de Gemeente, maar ook bij degenen, die buiten zijn, opdat de menschen onze goede werken ziende, daardoor beschaamd, daardoor aangetrokken worden, en onzen Vader, die in den hemel is verheerlijken. Wij zijn allen een schuldenaar, zien wij toe niemand een struikelblok te zijn. God alleen is het bekend hoe menig christen zijn crediet bij de menschen rechtmatig verspeelde, daardoor eigen roeping verzaakte, zielen verdierf, en 's Heeren heilige naam door het slijk sleurde.

Hoe staat het met u lezer? hoedanig is uw leven? Durft, neen kunt gij naast Paulus gaan staan? Was Paulus dan zondeloos? Wie vraagt dat? Een die het gaarne wenscht te zijn? Neem zijn eigen woord als antwoord: Hierin oefen ik mij zelve, om altijd, let wel, altijd een onergerlijk geweten te hebben voor God en de menschen.

Weest zijne navolgers broeders, gelijkerwijs hij van Christus.

Och, dat wij nimmer meer vergeten,
Als ons de zonde vleit,
Hoe zij der rust van ons geweten
Haar dood'lijk striknet spreidt.

S. HORN.

(*) 1 Joh. 3: 20 en 21 is een van die plaatsen, die men wetens of onwetens tot eigen verderf in den dienst van een stelsel verdraait, men kwam er zelfs toe het te berijmen, zie Gen. 58; 1.

EENE MERKWAARDIGE OPROEPING VAN JODEN AAN JODEN.

Als een merkwaardig teeken van onzen tijd mag zeker beschouwd worden, wat Dr. Delitzsch in „Der Saat auf Hoffnung" en Dr. Hemann te Bazel in „Der Freunnd Israels," mededeelen, en dat wij nu uit „Der Wahrheitszeuge" vertaalden, aangaande eene vereeniging van Joden, die te *Kischeneff*, de grootste stad van Zuid-Rusland, die schier van Joden wemelt, samen gekomen, en de hier volgende oproeping aan de Joden in alle landen der wereld gedaan heeft. Die oproeping is aldus gesteld:

1. De tegenwoordige zedelijke en materieële toestand van onze Israelitische broederen in Rusland is verdorven, verward en uitermate hachelijk.

2. Traag neder te zitten, in een ledig niets doen den tijd te slijten, geldt tegenwoordig zooveel als, volle toestemming te geven aan den totalen en eeuwigen ondergang onzer Israelitische broeders in Rusland.

3. Deze toestand kan niet verholpen worden door onze rijken met hun geld, noch door onze schrijvers met hun beschouwingen; want allen zijn op eigen voordeel bedacht, en in plaats van het beste voor Israël te zoeken, maken zij den toestand nog erger.

4. Ook is het te vergeefs zijn toevlucht te nemen tot het verlaten van onzen geboortegrond Rusland, ten einde het land Israëls te gaan bevolken, en even weinig kan het baten zich met de ingeborene niet joodsche bevolking in Rusland te vermengen.

5. Wij hebben hier in Rusland hulp en bijstand te zoeken door eigen inspanning, en met onze harten en met den bijstand des Heeren, die de alles vermogende Helper is, te rade te gaan.

6. De stoffelijke toestand der Joden laat zich onmogelijk op eenigerlei wijze verbeteren, wanneer niet eerst de slechte, verdorvene, zedelijke en geestelijke toestand verbeterd wordt.

7. Om den zedelijken toestand terecht te brengen is noodig, dat ons innerlijk wezen vernieuwd, onze geest verlevendigd wordt; dat wij onze afgoden wegwerpen, de liefde tot het geld uit onze harten bannen, en in plaats daarvan liefde voor de waarheid en vreeze voor het kwaad opvatten.

8. Om ons innerlijk te vernieuwen en ons tot liefde voor de waarheid en tot haten van het kwade krachtig op te wekken, behoeven wij noodwendig als leider een vertrouwbaar en beproefd man, met een vast en boven allen uitmuntend karakter.

9. Zulk een leider hebben wij te zoeken onder de nakomelingen van Jakob, en een man te verkiezen, die Israël liefheeft, die zijn leven veil gehad heeft voor de verheerlijking van den goddelijken Naam, en ter heiliging van de Thora en de profeten; een man, die bij alle bewoners des aardbodems bekend is, wegens zijne reine opreehte ziel, en zijne sterke liefde tot zijn volk, de kinderen Israëls; — een man, die geleefd heeft in een tijd, toen Israël zich op zijne traditioneele wetten sterk maakte, en zich reeds lang onder allerlei volken verspreid en hier en daar neergezet had; — een man, die eenerzijds den hoogmoed des harten bij zijne joodsche broeders doorzag, waarin zij zich beroemden op hunnen adeldom, hunne afstamming van Abraham, Izaäk en Jakob, die gezegend waren geworden van den eeuwigen God, en in die trotschheid en eigenwijsheid en dwazen roem, dat hun de wet van Sinaï gegeven was, voortgingen; — en die anderzijds hunne hardnekkigheid, en hunne geneigdheid om in dagen van geluk en welvaart, den levenden God, hunnen hemelschen Vader, te verlaten en om zich andere goden te verkiezen, — duidelijk in het licht stelde, vooral hen wijzende op hunne liefde tot het geld en de beheersching hunner arme broeders door wetenschap en mammon.

10. De man, die al die eigenschappen in zich vereenigde, hebben wij, na zorgvuldig onderzoek in al de geschiedboeken onzes volks, de kinderen Israëls, *slechts in Jezus van Nazareth gevonden*, die te Jeruzalem gedood is vóór de verwoesting van onzen laatsten tempel.

11. De wijzen in Israël onder zijne tijdgenooten konden zijne leer niet vatten, en begrepen het heilzame doel niet, dat hij voor zijne joodsche broeders beoogde, namelijk de betrachting van de voorschriften der wet, die op hoofd en hart betrekking hadden, en niet te blijven hangen aan kleinigheden en uiterlijke wettische handelingen, die bestemd zijn om, naar plaats en tijd en de politieke toestanden der Joden, te verwisselen. — Wij Joden, die tegenwoordig in het jaar 5644 leven, eerst wij, kunnen met zekerheid zeggen, dat hij, Jezus, hij alleen het waarachtige heil zijner broederen gezocht en vrede aan al hunne nakomelingen aangeboden heeft.

12. Daarom verplicht ons de liefde tot onze Israëlitische broederen, om den naam van dezen Jezus, onzen broeder, heilig te houden en met eerbied te behandelen; wij behooren met toewijding te onderzoeken zijne heilige, in liefde en waarheid gesprokene woorden, gelijk die in de Evangelische boeken beschreven staan; wij moeten ze onzen kinderen inscherpen in de scholen, en er van spreken, waar wij ook in gezelschap met menschen ons bevinden. Wij behooren de Evangeliën als een zegen in onze huizen op te nemen, en ze te vereenigen met al de heilige schriften, die ons ten zegen nagelaten zijn door onze wijzen uit alle geslachten.

13. Wij hopen en vertrouwen, dat de woorden van onzen broeder Jezus, die voorheen tot onze broederen in gerechtigheid, liefde en medelijden gesproken zijn, wortelen zullen schieten in onze harten, ze veranderende, opdat wij vruchten der gerechtigheid en des heils voortbrengen, en de waarheid en het goede beminnen mogen. Alsdan zal ook het hart der volkeren en der staatsregeeringen ten onzen gunste zich schikken; ons zal een bestaan en een voortbestaan onder de volken verleend worden, en wij zullen vertrouwelijk onder de schaduw der Europeesche wetten wonen, die gegeven en geschreven zijn in den zin van onzen broeder Jezus, die zijn leven

overgegeven heeft tot heil der wereld en ter verwijdering des boozen van de aarde. Amen.

G. N. v. B.

EENIGE GEDACHTEN BIJ HET LEZEN VAN PSALM 133.

Een lied Hammaäloth, van David.

„Ziet, hoe goed en hoe liefelijk is het, dat broeders ook samenwonen! Het is gelijk de kostelijke olie op het hoofd, nederdalende op den baard, den baard van Aäron, die nederdaalt tot op den zoom zijner kleederen. Het is gelijk de dauw van Hermon, die nederdaalt op de bergen van Zion: want de Heere gebiedt aldaar den zegen en het leven tot in der eeuwigheid."

Wie uwer bemint niet dezen Psalm?

Immers, het christelijk gemoed heeft behoefte om, naar de bede des Heilands, één te zijn met de broederen.

Het was dan ook om deze reden, dat er op onze eerste bidstond van dezen wintertijd, door onzen Voorganger werd voorgesteld om dezen Psalm tot het onderwerp van onze gezamenlijke overdenking te kiezen.

Hoeveel kan er uit de woorden der Heilige Schriftuur gelezen worden!

Hoe diep is menigmaal haar zin, wanneer wij door den Geest der Waarheid in hare waarheden worden ingeleid.

De berijmers van dezen Psalm hebben voorzeker den rechten zin van het samenwonen der broederen begrepen, toen zij daar tusschen de regels gelezen hebben: Hoe goed en hoe liefelijk is het, dat broeders van hetzelfde huis *in de liefde* samenwonen; zeggende in den derden regel: „daar *'t liefdevuur* niet wordt verdoofd."

De liefde toch is gelijk die kostelijke olie, die op het hoofd van den hoogepriester uitgegoten, nederdaalt op zijnen baard, ja! tot op den zoom zijner kleederen. Zij is gelijk de dauw van Hermon, die op de bergen van Zion nederdaalt. Het eeuwige leven is daar! De zegen des Heeren.

De Apostel Johannes getuigt het ons, zeggende: „Geliefden! laat ons elkander liefhebben, want de liefde is uit God; en een iegelijk, die liefheeft, is uit God geboren, en kent God; die niet liefheeft, die heeft God niet gekend, want God is liefde."

Hoevele kostelijke woorden des Heeren en zijner Apostelen, die in zijnen naam het evangelie der zaligmakende genade Gods verkondigd hebben, zouden wij niet kunnen aanhalen, die allen de voortreffelijkheid der goddelijke liefde prediken. Men zie b.v. Joh. XIII: 34, 35; Mark. XIII: 29—34; Luk. X: 25—37; Matth. XVIII: 21—35; Timoth. I: 5; 1 Cor. XIII; Jak. II: 12—18; 1 Pet. IV: 8; enz. enz.

Hoe treffend is hare gelijkenis met de heilige zalfolie, die, uitgegoten op het hoofd des hoogepriesters, doortrekt tot den zoom zijner kleederen.

Vooral wanneer wij de olie de beteekenis van liefde laten behouden.

B.v. in de gelijkenis onzes Heeren van de tien maagden, die zich bereidden om den bruidegom te ontmoeten. Zij bereidden alle hare lampen (levens), werden allen sluimerig en vielen in slaap (stierven). Op het geroep: „Ziet, de bruidegom komt," waren er vijf, die geene olie (liefde) in hunne vaten (geesten, gemoederen of innerlijk wezen) hadden. Ach, hoe treurig is wel het lot dergenen, die wel hunne lampen (levens) bereid hebben, maar niet uit liefde. Wel uit zelfliefde, maar niet uit goddelijke liefde. Zij hebben misschien alle gerechtigheid en liefdadigheid beoefend, echter niet om den naaste niet te benadeelen of te helpen, maar om er zelf de vruchten van te plukken en winst te behalen in nering, in werk, in eer enz. Zij hebben de gerechtigheid, de waarheid, de geboden des Heeren liefgehad als hun dienstknecht en slaaf en niet als hun Heer en God, dien zij aanbaden en eerden met innerlijke hoogachting en onzelfzuchtige liefde. Zij hebben haar als met voeten vertreden. Nogmaals, ach, hoe treurig is het lot dergenen, die de *liefde* der waarheid niet aangenomen hebben om zalig te worden. Zij hebben geene olie in hunne vaten!

Hoe gansch anders is het met degenen, die de zalving van den Heilige (1 Joh. II: 20) deelachtig zijn. Zij zal, van hun hoofd nederdalende, doortrekken tot den zoom hunner kleederen. Als priesters zullen zij in het huis des Heeren staan, als levende steenen zullen zij samengevoegd worden tot eene woonstede Gods in den geest.

Merkt op de beteekenis der kleeding: „En na dezen hoorde ik eene groote stem eener groote schare in den hemel, zeggende: Halleluja! de zaligheid en de heerlijkheid en de eer, en de kracht zij den Heer onzen God. Want zijne oordeelen zijn waarachtig en rechtvaardig: dewijl Hij de groote hoer (christendom zonder liefde) geoordeeld heeft, die de aarde verdorven heeft met hare hoererij, en Hij het bloed zijner dienaren van hare hand gewroken heeft. En zij zeiden ten tweeden maal Halleluja! En haar rook gaat op in alle eeuwigheid. En de vierentwintig ouderlingen, en de vier dieren vielen neder, en aanbaden God, die op den troon zat, zeggende: Amen, Halleluja! En eene stem kwam uit den troon, zeggende: Looft onzen God, gij al zijne dienstknechten, en gij, die Hem vreest, beide, klein en groot! En ik hoorde als de stem eener groote schare, en als eene stem veler wateren en als eene stem van sterke donderslagen, zeggende: Halleluja! want de Heere, de almachtige God, heeft als Koning geheerscht. Laat ons blijde zijn en vreugde bedrijven en Hem heerlijkheid geven; want de bruiloft des Lams is gekomen, en zijne vrouw (de gemeente) heeft zich zelve bereid, en haar is gegeven, dat zij bekleed worde met rein en blinkend fijn lijnwaad: *want dit fijn lijnwaad zijn de rechtvaardigmakingen der heiligen.*"

Hoe treffend is dus de overeenkomst van de heilige zalfolie met de liefde Gods, die zich openbaart in de liefde tot den naaste. De olie uitgegoten op het hoofd, en nederdalende op den baard, den baard van Aäron, die nederdaalt op den zoom zijner kleederen.

Aanmerkt de doortrekkende kracht van de olie. Hoe komt zij overeen met de doortrekkende eigenschap der goddelijke liefde.

De olie wordt uitgestort op het *hoofd*, dat wij hier als de bestuurder des lichaams zullen moeten beschouwen, gelijk Christus het Hoofd is der gemeente en van ieder christen in het bijzonder. De liefde Gods, de liefde van Christus, de liefde der waarheid, wordt uitgestort in ons levensbeginsel, het inwendige van den mensch, die gelooft in den naam des eeniggeboren Zoons van God, en daalt af op zijn uiterlijk wezen, en zelfs in de kleinste rechtvaardigmakingen van het dagelijksche leven, 't welk volgens de aangehaalde plaats uit Openb. zijne kleeding uitmaakt. En hoe waar is wederom deze overeenkomst! Kleedt zich de liefde Gods niet? Neemt zij niet eenen vorm aan in de daden des christens?

Laat ons dan, geliefden, ons zelven gedurig onderzoeken in hoeverre wij bekleed zijn met de kleederen des heils. Laten wij den oorsprong onzer daden (rechtvaardigmakingen) naspeuren of zij voortkomen uit de liefde Gods, dan of zij voortkomen uit de liefde uit ons zelven, en wanneer wij menigmaal, tot onze diepe beschaming merken zullen, dat de liefde tot ons zelven, en niet de liefde tot den naaste, tot het goede, dat wij verrichten (waarin zich toch de liefde Gods openbaart) de drijfveer is tot onze rechtvaardigmakingen, laat ons dan in die gevallen veilig rekenen, dat wij nog gelijk zijn aan de dwaze maagden, die wel hunne lampen (levens) bereidden, maar die geene olie (goddelijke liefde) in hunne vaten (gemoederen) hadden. En laat ons dan nederig op onze aangezichten vallen voor Hem, die op den troon zit, opdat wij van Hem mogen koopen goud, beproefd komende uit het vuur, en oogenzalf, opdat wij zien mogen. Laat ons Hem bidden om een rein hart en eenen vasten geest, en Hij, die zijnen zoon voor een visch geen slang geeft, noch voor brood een steen, zal zijne olie, (de gave zijns Heiligen Geestes) in ons levensbeginsel uitstorten.

Indien wij maar zijne geboden bewaren (Joh. XIV: 21; Hand. V: 32), dan zullen wij van kracht tot kracht voortgaan en ons bruiloftskleed ontvangen. Dan zal de dauw van Hermon, die nederdaalt op de bergen van Zion, van den hemel in onze harten nederdalen en die vruchtbaar maken tot alle goed woord en werk. EXCELSIOR.

LIJDEN „OM JEZUS WIL."

Uw lijden als Christen is u niet gezonden om uwentwil; gij zijt deelgenooten met het waarachtige Zaad der vrouw, gij zijt de verbondenen van Christus. Denkt niet, dat de duivel zich eigenlijk veel aan u laat gelegen liggen; de strijd is tegen Christus in u. Ach, zoo gij niet in Christus waart, zou de duivel u niet verontrusten. Toen gij nog zonder Christus in de wereld waart, zoudt gij naar hartelust hebben kunnen zondigen. Uwe vrienden en betrekkingen zouden volstrekt niet vertoornd op u zijn geweest, veeleer zouden zij zich bij u gevoegd hebben; maar thans wordt Christus in u door het zaad der slang gehaat. Dit verheft het lijden der vervolging ver boven de gewone beproevingen des levens. Ik heb gehoord van eene vrouw, die in den tijd van Maria, de Bloeddorstige, tot den brandstapel werd veroordeeld. Eer echter de dag aanbrak, dat dit vonnis aan haar voltrokken zou worden, bracht zij een kind ter wereld, en de ontzettende pijnen van den barensnood persten haar smartkreten af. Een booze vijand, die daar bij stond, zeide: „Hoe zult gij voor uw geloof kunnen sterven, indien gij thans om een weinig pijn zooveel beweging maakt?" „O," zeide zij, „thans lijd ik in mijn lichaam, als vrouw, maar dan zal niet ik, maar Christus in mij lijden." En dit waren geene ijdele woorden, want zij heeft het martelaarsschap met voorbeeldig geduld ondergaan, en in heiligen triomf steeg zij in haren vurigen wagen ten hemel.

Naar Spurgeon.

H.

ZENDINGSBERICHTEN.

Uit Indië meldt men, dat de Roomschen daar in hun zending zeer vooruitgaan. Zij hebben nu eene bedevaart begonnen naar een van hunne kerken te Bandora, ter eere van de maagd Maria, en groote scharen namen daaraan deel. Niet minder dan 15.000 personen kwamen met den trein aan. Hoe bedroevend, dat aan deze arme Heidenen slechts eene andere afgoderij in plaats van de hunne wordt gebracht en niet het eenvoudige evangelie van den Zoon van God. Hoe moeilijk wordt het daardoor ook voor de zendelingen om dat eenvoudige evangelie te brengen, waar de zielen der menschen zoo in de war worden gebracht door zulke praktijken.

Om eenig denkbeeld te hebben van de afgoderij, die daar heerscht, diene, dat de dagelijksche maaltijd van den afgod Jaggernauth in zijn tempel te Orissa bestaat uit: 410 ponden rijst, 225 pd. meel, 167 pd. stroop, 65 pd. groenten, 186 pd. melk, 24 pd. specerijen, 34 pd. zout en 41 pd. olie. Al deze spijzen worden voor den afgod neergezet en gedurende eenigen tijd wordt de tempel gesloten, terwijl slechts enkele bijzonder bevoorrechte personen er bij toegelaten worden, welke gunst zij gekregen hebben door langdurige vasten en zware boetedoeningen. Daarna wordt de tempel weder geopend, het voedsel naar buiten gebracht en onder al de zoogenaamde heilige menschen en bezoekers van den tempel verdeeld.

Op het eiland Erromanga, een van de Nieuwe Hebriden, is de zendingsarbeid in de laatste jaren bijzonder gezegend. Vóór het jaar 1839 waren de bewoners van het eiland kannibalen van de verschrikkelijkste soort, maar toen begon de zendeling John Williams, de Apostel van Polynesië, zijn werk op deze eilandengroep, en bezocht met een ander zendeling, Mr. Harris, ook Erromanga, maar beide werden door de bewoners van het eiland vermoord en opgegeten. Vele pogingen werden later aangewend om het werk te hervat-

ten, maar telkens met weinig gunstigen uitslag. Eindelijk besloten in 1857 de zendeling Gordon en zijne vrouw om er heen te gaan, maar in 1861 werden beiden op de gruwelijkste wijze vermoord. In 1864 ging een broeder van den vermoorden zendeling het werk weer opvatten, maar ook hij viel als een offer voor de zaak des Heeren. Hij werd in zijn eigen huis gedood, juist terwijl hij bezig was met het vertalen van den marteldood van Stefanus. Toen werd er ernstig over gesproken om de zending op dit verschrikkelijke eiland op te geven, maar op dat oogenblik bood zich de heer H. A. Robertson aan om zich onder deze woestelingen te wagen, en hij en zijne vrouw gingen moedig in hetzelfde huis wonen, waar de tweede Gordon vermoord was geworden, vertrouwende op Hem, die alle dingen in Zijne hand heeft. En Hij heeft hen grootelijks gezegend. Langen tijd zweefden zij in het grootste gevaar, maar na jaren van geduldigen, zelfopofferenden arbeid had er eene groote verandering op het eiland plaats. De geheele bevolking bestaat uit ongeveer 2500 zielen, en in 1882 waren er reeds niet minder dan 190 besliste christenen, terwijl er gemiddeld 500 personen de vergadering bezochten. Tegenwoordig zijn er reeds ongeveer 1000, die hunne afgoden hebben weggeworpen; op twee plaatsen wordt geregeld gearbeid; er zijn goede kerken, scholen enz. De vier Evangeliën zijn vertaald en worden nu gedrukt; de Handelingen der Apostelen waren reeds vroeger uitgegeven. Toen de heer Robertson onlangs afscheid nam, ten einde eenigen tijd in zijn vaderland door te brengen, werd hen door niet minder dan 530 christenen vaarwel gezegd, en dit alles is in weinig meer dan tien jaren tijds tot stand gebracht. Waarlijk, de Heer heeft groote dingen op dit eiland gedaan.

In het onlangs uitgekomen zevende, jaarlijksche verslag van den arbeid onder de armen in Rome, schrijft Mevr. Wall, dat ook daar het werk gezegend vooruit gaat. Er is een nieuw lokaal geopend in Trastevere, dat in alle opzichten geschikt is voor het doel. Ook de medische zending kan op groote vruchten wijzen. Mevr. Wall schrijft: „Het getal aanvragen om hulp bedroeg in het afgeloopene jaar 3000, waarvan 1000 nieuwe patienten, en dit getal vertegenwoordigt een invloed over 10.000 van de armsten uit dat gedeelte van Rome. Ons doel is om kosteloos raad en geneesmiddelen aan de armen te geven, om de kranken in hunne huizen te bezoeken, zooveel mogelijk in hunne behoeften te voorzien, en allen, die onze diensten aannemen te wijzen op Jezus als den grooten Heelmeester. In een ander gedeelte van Rome is ook een dergelijk lokaal, waar medicijnen verkrijgbaar zijn, geopend, terwijl er tevens door den heer Wall het evangelie verkondigd wordt." Zoo wordt zelfs in de stad, waar de Paus zijn zetel heeft, zijn rijk bestookt, en door den zegen des Heeren worden groote overwinningen behaald op de macht der duisternis, zoodat reeds velen de toevlucht hebben genomen tot Hem, die alleen licht en leven en zaligheid geeft. A.

——

Een stichting van de Baptisten in Amerika is de Indiaansche Hoogeschool, de eenige in de Vereenigde Staten, die als haar bijzonder doel de opleiding beoogt van inlandsche predikanten en onderwijzers voor christelijken arbeid onder de Indiaansche stammen.

Dit werk heeft zijn oorsprong gehad in 1880, in een kleine woning te Tablequah, de hoofdstad der Cherokee-natie, en wel met drie leerlingen, zonder bovendien voor zijn onderhoud door een enkele dollar gewaarborgd te worden. Uit dit geringe begin is het aantal leerlingen nu tot 138 gestegen, welke jeugdigen vijf verschillende stammen vertegenwoordigen.

Er zijn thans vijf onderwijzers, aangesteld door het Amerikaansch Baptistisch Binnenlandsch Zendinggenootschap, terwijl de damesgenootschappen van Chicago, Boston en Cleveland, alsmede andere vrienden, gulhartig tot dit werk hebben bijgedragen.

Verscheidene studenten hebben zich met ganschen gemoede overgegeven aan de verkondiging van het Evangelie en den Zendingsarbeid onder de verschillende stammen, uit welke zij herkomstig zijn, en op bijzondere wijze zijn hunne pogingen aanvankelijk gezegend. Vele anderen studeeren voor het predikambt en weer anderen om als onderwijzers der jeugd werkzaam te zijn. Van allen is de verwachting, dat zij straks nuttige posten waardiglijk bekleeden zullen. *Heraut.*

GEDACHTEN.

Ik had mijne duisternis lief, omdat ik Uw licht niet kende; ik was blind, en had mijne blindheid lief, maar Gij, Heer, zijt mijn God, die mij uit de duisternis en schaduw des doods geleid en mij tot dit heerlijke licht geroepen hebt, en — ik ben ziende geworden.
AUGUSTINUS.

——

De godsdienst rust op twee pilaren, namelijk: Wat Christus *voor* ons in zijn vleesch deed, en wat Hij *in* ons door Zijn Geest werkt. De meeste dwalingen ontstaan door het scheiden van deze twee. JOHN NEWTON.

——

De hoogmoed der menschen heeft de spraak verward, de ootmoed van Christus heeft haar weder vereenigd. Uit ééne taal ontstonden vele; verwonder u daarover niet, hoovaardij bewerkte het. Uit vele talen werd ééne; verwonder u daarover niet, liefde heeft het tot stand gebracht. AUGUSTINUS.

——

Het is moeilijk om ootmoedig te worden, maar veel moeilijker om het te blijven.
HOOGENBIRK.

GEMEENTE NIEUWS.

'T ZANDT. De Gemeente alhier is welvarende, en wordt door den Heer gezegend. Nu de winter is begonnen en de broeders van vele drukke aardsche bezigheden rust genieten, worden zij weer meer aangewakkerd om in den wijngaard des Heeren te arbeiden door het stichten van elkander en het zoeken van het verlorene.

Sedert onze laatste berichten moehten wij een broeder doopen en zoo tot de Gemeente zien toetreden.

Onze vergaderingen worden geregeld bezocht, en wij genieten veel in elkanders gemeenschap.

O, dat de gemeenschap der heiligen maar steeds meer door de christenen worde verstaan en beoefend, ter bevordering van het werk des Heeren en tot eer Zijns naams.

—

DEVENTER. De Vrouwen-vereeniging, een tak der Gemeente, heeft door een krasse daad iets van zich laten hooren, waaruit blijkt, dat zij niet te vergeefs de H. Schrift op hare gewone vergaderingen, des Dinsdagsavonds onderzoeken. Tot hiertoe bepaalde zij zich meer tot onderlinge stichting, doch thans blijkt, dat de voorbeelden van een Febé, Tryféna, Tryfosa, Persis en anderen Rom. 16: 1 en 12 voor haar niet onopgemerkt zijn gebleven.

Zij besloten in hare vergadering om ook naar de mate der gaven en krachten, de Gemeente te dienen. De eerste stap in deze goede richting is, dat zij voor het nieuw gebouwde kerkje de gordijnen cadeau geven. De belangrijke uitgave daarvoor noodig, is haar op voorschot gegeven door een Broeder, die ze nu door contributie en handenarbeid denken af te betalen. Het is verkwikkelijk, wanneer men thans den ijver ziet, en uit deze openbaring werd wederom het schriftwoord bevestigd: „de arbeider moet de eerste vrucht genieten." Met hartelijken dank maken wij hiervan melding en we hopen, dat deze eerste schrede door vele anderen worde gevolgd, opdat de arbeid der Zusters in de Gemeente moge wederkeeren.

VARIA.

EEN GEPAST ANTWOORD VAN EENE EENVOUDIGE VROUW.

In een Italiaansch blad, dat uitgegeven wordt voor de Evangelisatie in dat land, vindt men de volgende merkwaardige mededeeling van eene arme fruitverkoopster, die met haar tafeltje in een der straten van eene groote stad in Italië zat. Toen een zeker heer bij haar tafeltje kwam, haar in een groot boek zag lezen, en de vrouw aan haar deed: »Wat leest gij daar, goede vrouw?" antwoordde zij: „dat is het woord van God." „Hoe weet gij dit?" „Wel, Hij heeft het mij zelf gezegd." »Hebt gij dan zelf met Hem gesproken?" De arme vrouw werd verlegen, omdat die mijnheer een bewijs wilde hebben voor hetgeen zij geloofde. Eindelijk antwoordde zij, terwijl zij hare blikken hemelwaarts hief: „Mijnheer, kunt gij mij bewijzen, dat er eene zon aan den hemel staat?" „Bewijzen," antwoordde hij, „is het geen bewijs genoeg, dat zij mij verwarmt, en ik haar licht zien kan?" »Juist, zoo is het ook met mij gesteld," hernam zij verheugd, „het bewijs, dat dit boek Gods woord is, bestaat hierin, dat het mijne ziel verlicht en verwarmt" TEHUIS.

—

De collecte, die door geheel Pruisen gehouden is om eene Protestantsche kerk te Jeruzalem te bouwen, op het terrein, dat vroeger in het bezit was van de Johanniter ridders, heeft in het geheel f 190.000 opgebracht.

—

De herfstvergadering der Unie van Baptisten in Groot-Brittanje en Ierland, werd kort geleden te Bradford gehouden. Zij was druk bezocht.

Er werden twee referaten geleverd over den vooruitgang onzer Gemeenten in Engeland en Wales. Het eene bevatte hoofdzakelijk getallen, het andere daadzaken, die met geen getallen uitgedrukt worden. Het laatste kwam hierop neer, dat in de laatste 20 jaar de aanwas der Baptisten met dien der bevolking meer dan gelijken tred gehouden heeft, doch over het geheel toch slechts in enkele deelen des lands, als Londen en omstreken en het graafschap Wales, beduidend geweest is. Als oorzaak van dit laatste verschijnsel acht de referent Dr. Angus, de vele kleine Gemeenten, die nauwelijks 30 leden tellen, en die een welonderwezen prediker missen. Onze tijd vordert andere arbeiders; er worden thans hoogere eischen gesteld, zoowel aan een Evangelieprediker als aan iemand, die een ander ambt of beroep heeft.

Het komt ons voor, dat de geachte spreker ook wel als oorzaak had kunnen wijzen op de weinige verbindtenis onder de Engelsche Baptisten, want er zijn een aantal gedoopten, die liefst nog maar in zoogenaamde Independenten of vrije kerken blijven, opdat hun de afkeuring niet zoude treffen, die, ook op vele plaatsen in Engeland, aan het openlijk belijden van den doop der geloovigen verbonden is.

Het grootste gevolg hadden de broeders in Wales verkregen, en deze hebben sedert lang eene besliste positie ingenomen. Aangaande de bijdragen der Gemeenten voor de Zending, kan een hoogst verblijdende vooruitgang bericht worden, en eveneens omtrent de Zondagschoolbelangen. v. B.

—

„VERKOOP WAT GIJ HEBT."

MATTH. 19: 21.

Jezus toont, dat Hij voor zijn kring liever iemand heeft, die al zijn geld achter kan laten, dan iemand, die al zijn geld meêbrengt.

Jezus spreekt het duidelijk uit, dat Hij op niets in den mensch rekent, en dat in den mensch, eer alles hem in den weg staat.

Jezus' eisch is en blijft: verkoop alles.

—

EENE BESLISTE VRAAG.

Op eene Zondagschool kwam op zekeren keer als bij geval een arm verwaarloosd kind, dat, toen de les pas begonnen was luidde vroeg: „Is hier de weg naar den hemel?" De onderwijzer geraakte op het hooren dier eenvoudige, maar toch zoo ernstige vraag eenigermate in de war. Zij had zijn hart getroffen, en hij vroeg zichzelven af: „Kan deze school werkelijk een weg naar den hemel voor de kleinen zijn? Was het altijd mijn streven dien weg duidelijk te doen kennen? Deden mijne helpers dat eveneens?" De vraag van het arme kind ging nu van klasse tot klasse en van hart tot hart, en het was op dien oogenblik, alsof er een Engel binnen gekomen was om te onderzoeken, hoe het werk op die school verricht werd.

O, dat alle zondagschool-onderwijzers en alle arbeiders in Gods koninkrijk zich toch aangaande die eenvoudige vraag verzekeren, want het komt er voor alles op aan, dat degenen, die onder hunne bearbeiding zijn, den weg naar den hemel leeren kennen. Christus heeft gezegd: „Ik ben de weg."
G. N. v. B.

SNELPERSDRUK VAN J. J. WIARDA, TE SNEEK.

No. 49. 1 Januari 1885. 4de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . . . - 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN te *Sneek*.
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *Groningen*.

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer. . . . . . - 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

DEN LEZER HEIL!

Het is ons een genoegen u, waarde lezer, bij de intrede van een nieuw jaar, waarmede ook weer het 1e No. van een nieuwen jaargang van ons blad de wereld ingaat, met het oog op Hem, van Wien elke zegen afdaalt, een heilwensch toe te roepen.

Wie gij zijt, in welke betrekking ook geplaatst welk ambt gij bekleedt of welke positie gij in de maatschappij ingenomen hebt, wij bidden u allen den zegen toe, dien God zal achten voor een zegen te zijn. Onze God weet het beste, wat voor ons een zegen is, wij vergissen ons daarin, o, zoo licht.

Wie dit gelooft en erkent vertrouwe zich met al zijne zaken en belangen, met lichaam en ziel aan God toe; niet als iemand die zich in de overmacht van een onverbiddelijk noodlot laat vallen, maar als een, die zich welbewust steld in de handen van een levenden, liefdevollen rechtvaardigen Vader, die al onze zaken bestuurt, boven al de wisselingen der tijden en omstandigheden verheven staat, en die zòò nauwkeurig op zijne schepselen, en bijzonder op zijne kinderen, achtgeeft, dat Hij zelfs de haren van hun hoofd heeft geteld·

Wij wenschen u een zegen uit Gods hand toe, niet om dat het een algemeene regel is, dat menschen elkander bij 't begin van een jaar zegen en geluk toewenschen, maar uit innerlijke overtuiging, dat het ontvangen van gaven en zegeningen Gods, voor allen eene werkelijke behoefte is.

Zij, wier gedachten en begeerten zich zelden of nooit tot hoogere dingen dan deze wereld uitstrekken, wenschen elkander ook — en zij kunnen niets meer — slechts aardsche vergankelijke dingen toe, die op zichzelf echter niemand voldoening geven of gelukkig maken kunnen.

Vrede door het bloed des kruises, vrede met God in den weg dien men bewandelt, die alleen maakt den mensch gelukkig, hetzij hem veel of weinig van de goederen dezer aarde ten gebruike geschonken is; zonder dien vrede kan de diepste behoefte van het menschelijk hart niet bevredigd worden.

Is men zoo werkelijk overtuigd en bereid te erkennen, dat „aan 's Heeren zegen, alles gelegen is," dan zal men als vanzelf naar dien zegen uitzien, en het van het hoogste belang achten te weten in welken weg en op welke wijze men zegen kan verkrijgen. En bij het onderzoek daarvan zijn wij ook weder het veiligste als wij Gods woord raadplegen. Door Mozes zeide de Heere tot het volk Israel: „Allerlei zegeningen zullen over u komen en u aantreffen, wanneer gij de stem des Heeren uws Gods zult gehoorzaam zijn" enz. (Deut 28 : 2)

In den 34sten Psalm lezen wij: „Wie is de man. die lust heeft ten leven, die dagen lief heeft om het goede te zien? *Bewaar* (dan) *uwe tong van het kwaad, en uwe lippen van bedrag te spreken. Wijk af van het kwaad, en doe het goede; zoek den vrede en jaag dien na.* De oogen des Heeren zijn op de rechtvaardigen, en zijne ooren tot hun geroep." Eindelijk — om nu nog een woord van den Heere Jezus te noemen — Hij zegt: „*Die mijne geboden heeft en dezelve bewaart, die is het, die mij liefheeft, en die mij liefheeft, zal van mijn vader geliefd* (bijzonder begunstigd) *worden*" enz. (Joh 14 : 21).

In den weg van geloof en gehoorzaamheid wordt alzoo den zegen Gods genoten. Wel is zwaar God laat zijne zon opgaan over boozen en goeden en regent over rechtvaardigen en onrechtvaardigen, maar zelfs de heerlijkste gaven hebben voor hen, die God niet kennen en Christus niet eeren, geene wezenlijke waarde.

Wie God mist, mist alles; wie Hem bezit, bezit alles, diens hart vindt voldoening en daarin bestaat het waarachtig geluk.

Dien God, geopenbaard in zijnen zoon Jezus Christus, met al de volheid van genade, waarheid en leven aan alle menschen voor te stellen en aan te prijzen, is steeds het doel onzer prediking en ook van ons blad geweest. Wij wenschen daarmede in de kracht Gods voort te gaan, hopende, overtuigd als wij zijn van het gebrekkige van onzen arbeid, in bekwaamheid en geesteskracht te mogen toenemen. Wij wenschen ons in den door God aangewezen weg te begeven, en in dien weg onze krachten en gaven, die ons toevertrouwd zijn, ter zijner eere en tot heil onzer medemenschen, zoo veel mogelijk, aan te wenden.

Wij zullen ons benaarstigen om de bijbelsche waarheden, met betrekking tot geloof en leven, Evangelie-verkondiging en de gemeenschap der heiligen, te handhaven, en om, waar het ons noodig blijkt, eerlijk en ernstig te waarschuwen tegen alle woorden of handelingen, die in strijd zijn met de gezonde woorden van onzen Heer Jezus Christus.

Wij wenschen dat „de christen" ook in dit jaar weder in de liefde en belangstelling onzer broeders en zusters moge deelen. Hij blijve een welkomme bode in vele huisgezinnen; God geve hem met de moeden een woord ter rechtertijd te spreken, troost te brengen in droefheid, onderwijzing en voorlichting in de dingen Gods. Hij blijve die onvermoeide boodschapper om van de eene Gemeente aan de andere te boodschappen aangaande de leidingen, die God met haar houdt; en houde tal van onze broeders en zusters, die op plaatsten wonen, waar geene Gemeente is, op de hoogte van wat God in en door de gedoopte christenen hier en elders werkt.

Voorts zullen de geachte lezers wel bemerken, dat er eenige verandering in de redactie gekomen is, alsmede in de plaats van uitgave van dit blad. Of deze veranderingen verbeteringen zullen zijn, zal de toekomst moeten leeren. Wij hopen dat er althans geene schade door veroorzaakt zal worden.

Eindelijk zeggen wij allen, die ons in het afgeloopen jaar op een of andere wijze hunne gewaardeerde diensten bewezen, van harte dank, en bevelen ons op nieuw in hunne welwillendheid en vooral in hunne gebeden minzaam en dringend aan.

DE REDACTIE.

WAARDEERING.

In de leiding van den Heere God met zijne kinderen is altijd vaderlijke goedheid en vriendelijkheid openbaar. Als wij door het geloof leven, wandelen en arbeiden, dan ondervinden wij, dat Jezus de overste Leidsman des geloofs is. In den weg, dien Hij ons kiest, houdt Hij rekening met onze krachten, zijn wij ontmoedigd, Hij weet ons te verrassen en nieuwen moed in te storten. De Heer zorgt dat het evenwicht bewaard blijft.

Ook de redactie van een Christelijk blad mag, waar zij haar taak verricht in den Heer, op deze zijne leidingen letten en daarvan getuigen.

Aan het einde des vorigen jaars werden wij bejegend op eene wijze, en van eene zijde, die ons dubbel smartte. Wij meenden, ook bij 't besef van het gebrekkige van onzen arbeid, althans van die zijde, aanspraak op meer welwillendheid te hebben. De Heer echter gaf een tegengift; eerstens hier in, dat die bejegening tegenover al onze andere abonné's *alleen* stond, ten andere door een vriendelijk schrijven van onzen hooggeachten Ds. C. S. Adema van Scheltema, waarin ZEw. zijne belangstelling in en waardeering van ons blad uitsprak. Die broeder ontvange daarvoor onzen dank.

Ds. Adema van Scheltema heeft in Engeland vele vrienden, ook onder de Baptisten; van een hunner schreef hij ons het volgende:

„George M'Cree, Baptisten leeraar, mag in tal van opzichten naast Spurgeon worden genoemd. In 1848 heeft een Engelsche Lord in het vreeselijk St. Giles eene zendingskerk gesticht en daarbij den predikant W. Brock beroepen, die voor het zendingswerk M'Cree, een even begaafde als vrome boerenknaap uit het Noorden met zich bracht en wijzelijk hem geen ander voorschrift of lastbrief gaf, dan: „doe wat gij kunt." Dit heeft M'Cree 25 jaren gedaan, en toen tot erkentenis eene eigen kerk in St. Giles ontvangen, van welke hij een beroep naar eene van Londens grootste gemeenten aannam.

Nooit hoorde ik iemand, die grooter gaven had om voor het volk te spreken, en even groot was zijn takt om aan de ruwsten en ellendigsten te gelijk ontzag en liefde in te boezemen.

Teneinde genoemde broeder iets nader te kunnen leeren kennen, zond Ds. Adema van Scheltema ons een stukje van de hand van M' Cree, door ZEw. aldus vertaald:

Wat Spreekwoord Willem tot de broeders zei, bij het vernemen van het overlijden van Jozef Livesey. *)

Spreekwoord Willem is een bloed- en geestverwant van Jan Ploeger, die op zijne wijs gaarne de dingen des gewonen levens bespreekt en het beginsel der geheel-onthouding bepleit. Als voorganger in eene Baptistengemeente, wier leden hem om zijne voorliefde voor spreekwoorden dezen bijnaam gegeven hadden, leidde hij op zekeren Woensdagavond den wekelijkschen bidstond. Deze liep ten einde, toen iemand, die van buiten kwam, mededeelde, dat hij zooeven vernomen had, dat Jozef Livesey van Preston zijn aardschen loopbaan had voleind. Toen stond Willem op en zeide met eene van aandoening trillende stem:

„Zoo is dan de grijze aartsvader van ons weggenomen.

De landman heeft zijn taak volbracht,
De strijder rust van 't strijden.
Zijn assche ruste in vrede zacht,
En wie een traan hem wij den
Zijn dankend in hun bidden een,
Dat God zijn eerekroon hem verleen.

De helderste lamp wordt eens gebluscht en Jozef Livesey was een der helderste lampen, die ooit in Engeland licht verspreidden. Hij ving aan zijn licht te doen stralen in dagen van zeer dikke duisternis. Het waren zeer slechte dagen, vooral voor den werkman, toen hij het levenslicht zag. Oorlogen, duur brood, slavernij in allerlei vorm, en dit alles nog verergerd door een uit zedeloosheid en wanhoop, steeds toenemend drankgebruik, maakten de natie arm en de werkende standen waanzinnig. Niets groeit veiliger dan onkruid, en zoo ook werd de hongerige mensch een van kwaadaardigheid onhandelbaar mensch. Slechte drank en schaarsche voeding, hard werk en luttel loon, vervulden het land met nijpend gebrek en luide klachten, Honger is een nood, die door muren zal heendringen en het dronken zijn maakt den hongerlijder tot elke daad geschikt. Jozef Livesey verstond zijn tijd en erkende zijne roeping.

Het droogen van een traan had voor zijn rouw gemoed,
Meer roems dan 't eerlaurier gekocht door menschenbloed.

Onvervaard vatte hij dan ook zijn grootsche taak aan — het verkrijgen van brood voor de hongerigen en het leeren van onthouding aan de door dranklust begoochelden. Hij ving zijn levensstrijd aan op vaderlandschen grond en binnen de stad zijner woning. Voor vaderland en stadgenooten een vreedzaam weldoener te worden, was zijn levensdoel. Zijne deugd was van het echte metaal.

Wie land en volk bemint, acht, waar hij zwerven moog,
De plek van zijn geboort ver boven allen hoog.

Engeland was een diep gezonken, door dronkenschap verlaagd Engeland, toen hij in den dienst des besten Meesters aanving zijne roeping te erkennen. Overal hoorde hij in die dagen zingen.

Kracht- en moed-verwekkend bier,
Drank voor burgers en soldaten,
Gij maakt harten kloek en fier,
Die zich op uw macht verlaten.

Zijn antwoord was:

Gij dwazen, die bedwelmend vocht
Ten arm, ten afgod u durft stellen,
Te duur wordt, ach, de roes gekocht,
Die u naar d' afgrond heen doet snellen,

Bij Jozef Livesey was zijn plicht te zien en dien ook te vervullen een. Zien, zeggen en doen behoorden altijd samen te gaan. Alles voor God en vaderland. Een kloek genomen besluit leidt tot zegepraal. Waarheid en goed recht moeten eenmaal overwinnen. Zegen en welslagen komen beiden van God. Eikels werden boomen, beekjes rivieren. Een goed begin leidt tot een goed einde. Jozef Livesey begon op de rechte wijze voor God en met God. Dit deed hem den waren aard van het te bestrijden kwaad zien en terstond den bijl aan den wortel des booms leggen. Wie durft doortasten heeft de meeste kans van slagen, en een aanhouder wint door volharden. De raaf broeit geen leeuwrikken en de tijgerin baart geen lammeren. Niet anders staat het met den drank, die niets teelt dan honger, schuld, onreinheid, huiselijk verdriet en huiselijke verdeeldheid, en daarom besloot hij den drank en zijne voedsterheeren, hoe machtig, hoe hoog ook gezeten, op leven en dood te bestrijden. Zijne beroemd geworden onderteekeningsformule is eene geheel eenige weldaad voor de samenleving gebleken en heeft tienduizenden van de kroeg naar het bedehuis geleid. De door godsvrucht wijzen zullen de kroon der heerlijkheid beërven. Volhardend ijveren voor een goed doel wint eenmaal de harten, want „een woord op *zijn* tijd gesproken, is als gouden appelen in zilveren schalen.“ Een woord van waarheid heeft meer waarde dan een koningskroon, en de woorden der wijzen zijn als heuvelen, die niet kunnen bewogen worden.

Welk soort van man was Jozef Livesey? Ik heb hem gezien. Hij had een gezond, bloozend voorkomen, een eerwaardig grijs hoofd, een helder oog, eene vriendelijke, voor hem innemende stem, was eenvoudig in al zijn doen en wat het meeste is, hij had een hart van goud. Eerbewijzen werden zijn deel, zonder dat hij ze zocht. Plicht was voor hem alles, zijn eigene persoonlijkheid niets. Naar zijns Meesters woord achtte hij geven zaliger dan ontvangen. Laat iemand naar menschenlof uitzien en blindheid wordt zijn deel. Zon en maan en sterren geven licht, maar wachten geen belooning. Het volk gaf aan Jozef Livesey eere en had hem lief, omdat het zijne oprechtheid en belangloosheid erkende. Hij drukte voor het volk groote en kleine geschriften, bezocht dronkaards en onderwees allen in de beginselen der geheel-onthouding door de liefde van Christus en liefde totzijne medemenschen gedrongen. De onbescheidenheid en hardheid, die zoo licht aan hooger geplaatsten eigen zijn, waren hem geheel vreemd. Eigen voordeel heeft hij nooit beoogd. Zoo achtte ieder dit besefte, hadden allen hem om zijns werks wille lief. Wijsheid is beter dan rijkdom. Zegeningen zijn op het hoofd des rechtvaardigen en zijne nagedachtenis blijft in zegening.

Wat zijn voornaamste werk geweest is? Wel — hij toonde mij eens zijn beroemd boekje „Strijd“, — een krachtig pleit voor goedkoop brood. Zijn „Zedenhervormer“ was een volksblad Franklin waardig. Maar zijn „Lezing over bier” overtreft in voortreffelijkheid al wat hij schreef. Op onthoudingsgebied staat in overtuigende kracht geen geschrift met dít kleine, baanbrekende boekje gelijk. De waarheid vraagt niet veel ruimte. Groote boeken zijn niet zelden groote leugens.

Edelgesteenten behoeven niet groot van omvang te zijn, om veel waarde te hebben. De „Lezing over bier” is de grondslag geworden, waarop al onze verdere onthoudings-wetenschap gebouwd is. Kaf verwaait, maar goud blijft. Jozef Livesey's „Lezing” is goud in het vuur beproefd.

En nu dan is hij, naar gij zegt, gestorven. Wel, voor hem was sterven een ingaan tot het ware leven. De nacht brengt den morgen aan. De winter is de heraut van de lente. Het is der sterren eigen, te schijnen. De zon zinkt slechts weg in het Westen, om in het Oosten weder te verrijzen.

Wat is de dood hem, die met God hier leeft,
Zijn levensdoel in godsvrucht tegenstreeft?
Een haven, waar zijn kiel ten anker gaat,
Waar hem het hart van enkel vreugde slaat.
Was zwaar de tocht, meest bij 't zijn einde (naadren,
Hoe zwaar en zwart de wolken zich vergaadren,
De zon is meer en straalt door gloed en licht
De wolken voor zicht uit, de haven in 't gezicht.

Wat is onze roeping en plicht? Dat zegt ons één woord: het door Livesey begonnen werk in zijn geest voort te zetten. Hij heeft ons zijn taak als erfenis nagelaten. De wereld heeft dezen onzen arbeid dringend noodig, Niemand leeft er, die alle akkers beploegen en afoogsten kan. Er is dus overvloed van werk voor ons te doen gebleven. De drank brandt steeds als een vuur, stroomt als een wereldstroom, vervult ontelbare harten met de angsten en pijnen der hel. Zijn doodelijk vergif vermoordt elken dag menschenzielen, en daaronder die met de heerlijkste talenten door den Schepper begaafd waren.

Laat ons dan in kloekheid opstaan en den arbeid voortzetten, dien Jozef Livesey niet heeft kunnen voleinden. Laat ons daarom waken en bidden, opdat wij tot in den dood getrouw blijven, zoodat ook bij ons heengaan de wolken wijken en de zon der gerechtigheid ons met een zaligend licht bestrale. Dan zullen ook wij stervende zeggen:

Verleen mij, God, den toegang tot Uw troon;
Van Uw gena alleen wacht ik de kroon;
Op Jezus' kruis grondt zich al mijn vertrouwen,
Dat ik Uw heerlijkheid voor eeuwig zal aan- (schouwen.

Met dit woord eindigde Spreekwoord Willem zijne toespraak, maar verzocht nog den vergaderden, dit lied te zingen:

De dagreis is ten eind gebracht,
De dag des doods voorbij,
En 't leven, dat bij God ons wacht,
Maakt haast van zonde ons vrij.
God lof, wie hier met tranen zaait,
Zal maaien met gezang,
En wat hij voor Gods schuren maait,
Vreest nimmer ondergang.

Na dit zingen ging nog een der broeders in dankgebed voor, en daarna gingen allen in stilte huiswaarts.

C. S. Adema van Scheltema.

Naar het Engelsch van
George W. M'Cree.

---

*) Wie meer van Jozef Livesey weten wil, leze het boekje, in ons depot verkrijgbaar: »Jozef Livesey of het begin van den strijd.” In 1793 geboren leerde hij als wees in armoede en moeielijke jaren den strijd des levens strijden. Reeds op jeugdigen leeftijd een ijverig zondagschool-onderwijzer, heeft hij zijn gansche leven voor volksonderwijs gestreden, zelf oprichter eener nog bloeiende handwerksschool. Onder bestrijders van Engelands werkliedenstand drukkende koornwetten, stond hij met woord en daad in het eerste gelid en werd door Cobden als een zijner beste medestrijders geëerd. In zijne zondagschool, een kring van volwassen knapen, rijpte in hem het besluit om de drinkgewoonte des volks, door geheelonthouding van al wat bedwelmt, te bestrijden. Gedrongen door de liefde van Christus, zag hij daarin een schild, dat zijn geliefde leerlingen in den strijd des levens als een afwerend wapen kon bevestigen. Op den 1sten Sept. 1832 trad de eerste vereeniging naar dit beginsel in het leven. Tegenover bittere vervolging van belanghebbenden. stond de bijval des volks en het toetreden van predikanten als John Angel James.

Livesey zag de beweging, door hem met een woord van Richard Turner (»onze onthouding moet tee-eetotal zijn”) tee-teetalisme gedoopt, onder dien naam het wereldburgerschap verkrijgen. Hij beleefde niet alleen de invoering en zegepraal der Main wet, maar ook in 1882 de jubelfeesten der millioenen geheelonthouders. Preston dankt hem al hare drinkfonteinen en drinkbakken voor paarden en rundvee. Geen beweging van vooruitgang had in de stad zijner woning en geheel Lancashire plaats, of hij had er zijn tijd, pen en geld voor over. Geen wonder dan ook, dat, toen hij op den 3den September, der dagen zat en met eere gekroond stierf, zijne begrafenis toonde, hoe hoog hij bij zijne stadgenooten stond aangeschreven. Duizenden verzelden den lijkstoet en waar deze moest langs trekken, waren alle huizen gesloten. Vert.

Kerk-inwijding te Deventer.

Weder werd het der Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland vergund een allezins doelmatig kerkgebouwtje, ten behoeve van haren arbeid te openen.

Ditmaal te Deventer.

De kleine broederkring aldaar, vroeger eene afdeeling van de Gemeente te Nieuwe Pekela, heeft zich sedert de komst van br. Roeles als Evangelist in hun midden, eenigermate uitgebreid en zich in den loop van dit jaar tot eene zelfstandige gemeente geconstitueerd.

Tot nu toe ontbrak haar echter eene geschikte lokaliteit om geregeld in het openbaar op te treden en het Evangelie te verkondigen. En ofschoon de deur der woning van een der broeders, waar de Gemeente vergaderde wijd opengezet werd voor ieder, die de vergadering wenschte

bij te wonen, werd er toch — gelijk zulks in den regel overal wordt ervaren als men in een bewoond huis samenkomt — bijna door niemand gebruik van gemaakt.

De gemeente gevoelde evenwel de schreiende behoefte aan eenvoudige Evangelieprediking in deze stad, waarin de macht des ongeloofs zoo groot is, en hare slachtoffers reeds zoo talrijk zijn, en mitsdien ook aan eene geschikte plaats om menschen te kunnen ontvangen.

De Gemeente bad, en in weerwil van hare kleine kracht, toog zij aan den arbeid.

Een broeder bood den grond aan om er een kerkje op te bouwen, en daardoor was de weg geopend om verder te gaan. Men vatte moed en weldra lagen er de fondamenten voor het gebouwtje, dat zij nu op den 14den Dec. j.l. in gemeenschap met eenige broeders van elders als: br. Horn van Sneek, br. v. d. Steur uit Haarlem, br. de Vries van Haulerwijk, br. de Hart van Hengeloo en br. van Beek uit Groningen, benevens eenige br. en zr. uit Zutfen en eene zuster uit Velp, die op haar vriendelijk verzoek waren overgekomen om blijde te zijn met de blijden, plechtig mochten openen.

Het was een ware feestdag voor die kleine Gemeente, en niet het minst ook voor die broeders en zusters, die daar jarenlang als een „nachthutje in den wijngaard" hadden vertoeft. En voor broeder Roeles — wie gevoelt het niet — was het in dubbelen zin een vreugdedag, nu hij zich niet slechts met de Gemeente mocht verheugen, maar zich nu ook door God ruimte gemaakt zag om naar de lust van zijn hart zondaren te verzamelen, ten einde hun het Evangelie te verkondigen.

Doch bepalen wij ons een oogenblik bij het gebouwtje zelf. Wanneer men aan het Station van het Staatsspoor aankomt en zijne blikken over de oude stadsgrachten en over de vlakte waarop weleer de vesting-wallen lagen, laat zweven, dan ziet men onwillekeurig het kerkje, dat haar spits statig verheft, voor zich. Het staat daar op een prachtig terrein, en niet zoo geheel ongeschikt voor de Nicodemussen, die er als wandelaars eens even een kijkje in willen nemen, eigenlijk met het doel om er een woord op te vangen. Bij nadere beschouwing bemerken wij in den zijmuur, aan de straat-een steen, waarin met duidelijke letters gebeiteld staat Openb. 22: 14a: „Zalig zijn zij, die de geboden van Christus doen", en in den gevel, boven den ingang, eveneens in een steen gegrift: „Beth-El", dat de Gemeente als naam voor haar gebouw gekozen heeft.

Tegen 2 uur in den namiddag traden we het gebouw binnen, dat reeds gevuld was met eene schare van nieuwsgierige en van belangstellende menschen. die als uit een mond, de een zacht en de andere meer luid lieten hooren: *„netjes!"*

Er is plaats in voor ongeveer 200 personen, en is overigens ingericht met de doopvont etc. gelijk de meeste lokalen onzer Gemeenten.

Toen de nieuwsgierigheid betreffende het gebouw, eenigermate bevredigd scheen, werd die meer op de sprekers gevestigd, en trad br. Roeles op om de saamgekomenen welkom te heeten, terwijl hij vervolgens deze gelegenheid te baat nam om de vele vragen, die hem door onderscheidene personen, tijdens den bouw van het kerkje, aangaande de beginselen der Gemeente gedaan waren, te beantwoorden.

Na gezang en gebed sprak br. R. verder over de beteekenis van den naam Beth-El, en merkte op dat aan dien naam. I Eene liefelijke herinnering; II Eene ernstige waarschuwing verbonden is. Br. de Hart sprak daarna en wees op den zegen, die de gemeente aanvankelijk genoten, en ook reeds in deze stad verspreid had; alsmede op het verblijdende feit, dat er thans weer eene nieuwe gelegenheid geopend werd om het heerlijk Evangelie des vredes te hooren verkondigen. Met die verkondiging — zoo merkte hij op — bedoelen wij in de eerste plaats het heil van de zielen der menschen, en bereiken wij dat doel in sommigen, dan volgt daaruit als van zelf, dat wij hen ook tot goede rustige burgers voor de maatschappij vormen, een arbeid dus, die wel de belangstelling van weldenkende lieden verdient, vooral in een tijd van beroering en van revolutionaire bewegingen onder het volk, waarvan wij dagelijks kunnen vernemen. Voorts herinnerde hij nog aan het merkwaardige van de stichting dezer kerk in eene stad als Deventer, waar voor ruim 3 eeuwen broeders, die dezelfde beginselen hadden, die de gedoopte christen nu voorstaan, op wrede wijze om het getuigenis der waarheid omgebracht zijn.

Daarna werd door deze spreker het gebouw en het doel, waartoe het bestemd was, biddend den Heere onzen God opgedragen en aanbevolen.

Eindelijk werd nog een lied en een Psalm aangeheven waarmede men de vergadering uiteen liet gaan.

Na eene korte pauze verzamelde zich de Gemeente weer in het nieuwe gebouw, rondom de tafel des Nieuwen Verbonds om naar des Heeren woord zijn dood te verkondigen en hare éénheid te betuigen in de breking des broods. Deze vergadering werd geleid door br. van Beek.

Vóór de breking des broods echter werden op verzoek der Gemeente de uit haar midden gekozene BB. B. Roeles tot Voorganger, C. Peters tot ouderling en C. Peters Jr. tot Diaken, door oplegging der handen in hunne bediening bevestigd. Hierop volgde de viering van het H. Avondmaal waarbij wij liefelijk genoten, en bevestigd zagen het woord van den Psalmist: *„Ziet, hoe goed en hoe liefelijk is het dat broeders ook samen wonen, . . . want de Heer gebiedt aldaar den zegen."*

Eindelijk verlieten wij het kerkgebouw om ons naar de woning van br. R. te begeven, tot het houden van een *„liefdemaal"*. Blijkbaar was het ook daarbij allen goed; terwijl bij de lichamelijke verkwikkingen de nardus der liefde niet ontbrak. Vele heilwenschen werden der jeugdige Gemeente met haren arbeid en hare bedienaren toegeroepen, terwijl intusschen lofzangen, gebeden en dankzeggingen ten hemel stegen.

Op deze wijze ging de tijd snel voorbij, en eer men er aan dacht was het oogenblik aangebroken, dat deze liefelijke feestvering besloten moest worden, teneinde de broeders zich konden aangorden tot den arbeid, die hen nog in den avond wachtte.

Tegen 8 uur begaven allen zich weer naar het Kerkgebouw om met verfrischte krachten het werk aan te vangen in de eerste der

EVANGELISCHE SAMENKOMSTEN,

die men vijf avonden achter elkander wenschte te houden. Al dadelijk kon hier het nieuwe gebouw uitmuntende diensten bewijzen! — Eer nog het bepaalde uur van beginnen was aangebroken, was het gebouw reeds gevuld met eene schare, van welke ongetwijfeld velen uit nieuwsgierigheid, maar, naar wij vermoeden, toch ook velen uit belangstelling en om de prediking te hooren, waren opgekomen.

Biddende vingen we dezen arbeid, in de eerste der „samenkomsten" in dit seizoen, aan, en wij werden niet beschaamd. Er werd met kracht getuigenis gegeven van de verlossing, die in Christus Jezus is, voor slaven en slavinnen der zonde en des doods, en met veel ernst gewezen op de noodzakelijkheid om die verlossing ootmoedig en geloovig aan te nemen.

De barricaden des ongeloofs werden in de kracht des H. Geestes aangevallen en sommigen omvergeworpen, waardoor enkel en der hoorders een vrijen toegang vonden door Christus tot den troon der genade, en vrede voor hunne geprangde zielen.

In het algemeen mag van al de vijf avonden der samenkomsten gezegd worden, dat ze liefelijk door God gezegend zijn geworden. Elken avond was de kerk met hoorders gevuld, alleen de laatste avond, misschien mee ten gevolge van het ongunstige weder, iets minder.

Ook te Zutfen werd drie avonden, door een der broeders gesproken. Was de opkomst der hoorders, daar minder, er werd toch een zegen *genoten* en *gezien*.

Wij hebben nog goede hoop, en vertrouwen, dat den arbeid op deze samenkomsten nog eene gezegende nawerking zal hebben.

Wij bevelen zeer den arbeid te Deventer en Zutfen, alsmede de pas geredde zielen aldaar, in de voorbede der Christenen aan

G. N. v. B.

STEENEN EN WINDSELEN.

Joh. 11: 39*a* 44*b*

Onder dit opschrift openen wij een nieuwe rubriek.

Gelijk naar eisch des Heeren Jezus door de menschen de steen van Lazerus' graf moest worden weggenomen eer Hij het wachtwoord der herleving sprak, zoo gelooven wij dat er ook nu nog vele teenen zijn, die den zondaar, òf belemmeren de stem des Heeren Jezus te hooren, òf, zoo hij die hoort, het graf te verlaten, en gelijk de herleefde Lazerus gebonden aan handen en voeten, hoewel door den Heer levend gemaakt, toch niet als een levende kan wandelen tenzij hij van de grafdoeken ontdaan was, zoo gelooven wij, dat ook nu nog vele levendgemaakten met allerlei windselen gebonden zijn.

Die steenen en windselen zijn bij velen onkunde en misvatting der Heilige schrift of van sommige uitspraken daarvan.

Aangezien nu de Heer Jezus dat steenen opruimen en van windselen ontdoen aan de menschen heeft opgedragen zoo wil de Redactie gaarne door middel dezer rubriek het hare doen en ook anderen gelegenheid aanbieden om met hunne gaven in deze den Heer te dienen.

Heeft iemand een vraag, zij zal die gaarne in deze kolom plaatsen, wil een der abonné's die vraag beantwoorden, zij wil dat antwoord gaarne opnemen.

Aan de Redactie blijft, wat ieder zal begrijpen, het recht om over de al of niet geschiktheid tot plaatsing van het toegezondene te oordeelen, voorts wenscht zij bij deze rubriek bestendig in toepassing te brengen 2 Tim 2 : 23, „verwerp de vragen, die dwaas en zonder leering zijn, *wetenden, dat zij twistingen voortbrengen*, zonder dat zij echter daarmede nog alle vragen en antwoorden, door haar ter zijde gelegd, wenscht beschouwd te zien als „dwaas en zonder leering."

—

„MIJN VROME MENSCH."

Christen zijt gij van uw vrome mensch verlost? weet gij wel dat er geen goddeloozer is dan hij?

Een hoorder verhaalde ons dat Baron v. D. in de schotsche kerk te Amsterdam predikende het volgende mededeelde: In de plaats mijner woning trof een aanzienlijke familie beproeving. Zulks kwam mij ter oore en het deerde mij zeer, allermeest om dat ik wist dat zij de troost des Evangelisch niet kende. Ik gevoelde groote begeerte hun die te gaan brengen, doch de moed ontbrak mij. In plaats met dit mijn gebrek tot mijn Heiland te gaan zeide ik een en andermaal tot mijne vrouw: „vrouw, ik wenschte wel, dat de Heer mij den weg opende om met de familie E. te kunnen spreken." Toen ik zulks weder zeide antwoordde mijne vrouw: „Man waarom zegt gij dit tot mij, de Heer hoort het ook en gij zondigt door zoo te spreken" „Hoe bedoelt gij?" was mijn wedervraag. „Wel, antwoorde zij, de weg is immers open, gij hebt er maar heen te gaan." En waarlijk zoo was het, ik ging en vond alles voorbereid. Zoo speelde mij mijn „vrome mensch," parten om mijne nalatigheid met den dierbaren Naam des Heeren te bemantelen. „O Zondig zelfbedrog!"

Sterven wij dien vromen af, broeders, want hij is een vijand van Jezus.

Op zekeren tijd ontmoette schrijver dezes een jeugdigen broeder in lijden. Ik drukte hem de hand en zeide: „Wel, wel, tref ik u zoo aan, hoe gelukkig is het nu dat wij mogen weten, dat *alle dingen* medewerken ten goede, dengene die God *liefhebben*".

„Ja maar", antwoordde hij „ons vleesch wil daar niet aan". Ik zag hem een oogenblik zwijgend aan en zeide: „Zoo, zoo, staat het zoo met u, rekent gij met uw vleesch, en zijt gij in verzet tegen God en zijne beschikking, in plaats van met Job te zeggen: „Zou ik het goede van God ontvangen en het kwade niet ontvangen!" „O volstrekt" niet, zeide hij, „er is geen enkel oogenblik opstand in mijn hart geweest, integendeel, ik geloof, dat het enkel liefde van den Heer is dat mij dit leed trof en dat er een zegen voor mij in ligt. Ik wist dat hij de waarheid sprak; het was alzoo zijn vrome mensch, die in den geijkten term de heerlijkheid

der genade, die kracht tot lijden en onderwerping schenkt, verdonkerde.

Dat wij gezond worden en ook de gezonde woorden Gods spreken, eene rede, die aangenaam is en met zout besprengd

S. H.

—

GEDACHTEN.

De eeuwigheid is de eenige zaak, die de gedachten van een wijs mensch waardig is; want, aan het kwaad verbonden, maakt zij dit oneindig meer verschrikkelijk, en aan het goede verbonden, maakt zij dit oneindig meer begeerlijk.

JOZEPH HALL.

—

Wanneer mijn eetlust slecht is, weet ik dat dit een bewijs is van ongesteldheid des lichaams; en is niet het gebrek aan geestelijke eetlust eveneens een bewijs van ongesteldheid der ziel?

THOMAS ADAM.

—

De ziel is het leven van het lichaam. Het geloof is het leven der ziel. Christus is het leven van het geloof.—

—

Het leven des christens bestaat uit bezittelijke voornaamwoorden. Te zeggen: Christus is een zaligmaker is heel wat anders dan te zeggen: Hij is *mijn* zaligmaker. De duivel kan het eerste zeggen; de christen alleen het tweede.

LUTHER.

—

CORRESPONDENTIE.

DE BOEKJES: »De wonderlijke gebeurtenis" *zijn uitverkocht*. Die er van ontvingen, maar ze nog niet betaalden, mogen we zeker wel verzoeken, het bedrag over te maken aan

Groningen (Jakobstraat) N. v. BEEK.

ABONNEMENTSGELDEN »DE CHRISTEN"

Ontvangen van v. F. te M.; F. F. te S. S.; M. S. W. en S. te V.; C. G. te M.; Mej. d. v. te A; A. K. en S. M.; J. d. B. te H.; Wed. V. te G. A. M. S. te A. voor 2 Exc.; Mej. M. te D.; P. S. te S. A.; S. de J. en Joh. d. W. te S.; M. te L.; S. R. te S., P. F. te W.; J. J. B. te W.; J. v. de K. te L.; voor 2 Exc.; M. S. te L.

Deze opgave betreft alleen die Abonne's aan wien wij geen kwitantie afgaven.

J. HORN.

GEMEENTENIEUWS.

GRONINGEN. De laatste maand van het afgeloopen jaar was voor de Gemeente niet de minst gezegende. Was het de wintermaand en deed reeds vele malen het eigenaardige van dit seizoen zijne kracht gevoelen, de Gemeente mocht, op haar gebied, toch nog zaaien en oogsten. God liet het ons in sommigen, die zich aan den Heere overgaven weder zien, dat Hij geen zondaar afwijst die berouwvol in Jezus naam tot Hem komt. Eéne zuster werd den woorde des Heeren gehoorzaam door zich te laten doopen.

De Gem. besloot om in Januari e.k. hier Evangelische samenkomsten te houden.

Het Kerstfeest bracht weder aan groote en kleine kinderen vreugde. Ten genoege van de laatsten werd een sierlijken Kerstboom opgericht, waarom zich een 70 tal leerlingen der Zondagschool op den 2den Kerstdagavond, met van vreugde stralende aangezichten verzamelden. Er heerschte een goede stemming, en het was ouden en jongen aan te zien, dat wat men *hoorde* en *zag*, zeer goed beviel.

Na het feest der kinderen verzamelde zich de Gemeente met nog eenige belangstellenden andermaal in het kerkgebouw, om nog eenigen tijd, bij 't gebruik van een kop koffie en een stuk »echte groninger," gezellig samen te zijn. Menige Psalm en menig lied werd door de vergadering, en bij afwisseling door het zangkoor, gezongen. Door verschillende broeders werd een woord ter bemoediging, vermaning of opwekking gesproken.

De Voorganger wees op de aantrekkingskracht, die het kindje in Bethlehems kribbe, toen het geboren werd, voor de Engelen en voor sommige menschen had, en hoe Hij nu nog de kracht bezit om allen, die zich over zijne geboorte verblijden, samen te brengen. Br. v. d. B. drukte op de belangrijkheid van den arbeid op de Zondagschool, nu er in vele inrichtingen voor onderwijs en in vele gezinnen aan Jezus geene plaats meer gegund wordt, en wekte allen op om daaraan mede te werken tot heil van de jeugd; terwijl hij vervolgens, als zondagschool onderwijzer, zijn dank betuigde aan allen, die hem op de eene of de andere wijze gesteund hadden.

Br. K. gaf een verhaal betreffende eene krachtige gebedsverhooring, ervaren door een kind van de Zondagschool.

Br. H. betoogde ernstig de noodzakelijkheid voor de christenen, vooral voor de jongen, om van Christus te getuigen.

Br. V. herinnerde aan de wijzen uit het Oosten, die, door eene ster in het firmament geleid werden tot de plaats, waar Jezus was, en merkte op, dat zij, *in wier harten* de Morgenster, van welke Petrus spreekt, opgegaan is, een veel heerlijker licht en nog een zekerder leidster door dit leven hebben, om nu den Heer te verwachten in heerlijkheid.

Br. R. gaf zijne blijdschap te kennen, door te wijzen op de schare van feestvierenden in dit ruime gebouw, ons van God gegeven, en herdacht hoe hier voor drie jaar het Kerstfeest met slechts weinige broeders en zusters, in een klein lokaaltje werd gevierd, terwijl hij toen, van wege de weinige ruimte, onder den kerstboom plaats moest kiezen.

Br. B. wekte tot dankbaarheid aan den Heer op, nu we met zoo velen mochten aanheffen: »Kom, Jezus, ja kom haastig weer.

Br. v. D. deelde met hartelijken dank mede, dat hij nu, 48 jaar oud zijnde, voor het eerst Kerstfeest vierde.

Eindelijk sprak br. R. nog een ernstig woord tot de onbeslisten van harten om hen aan te sporen tot besliste overgave aan den Heer. Ten slotte verzocht hij allen, die voor Jezus gekozen hadden, staande te zingen:

»Ja, u Kiest ons hart," enz.

Op deze wijze was het weldra laat geworden, en het uur van scheiden aangebroken. Nadat door br. L. gedankt en door de vergadering nog menig lied gezongen was, gingen allen welgemoed huiswaarts.

HAULERWIJK. Het zal zeker den BB. en ZZ. aangenaam zijn iets te vernemen van de kleine gemeente uit den achterhoek van Friesland. Wij kunnen niet spreken van groote dingen, want de prediking des Evangelies wordt hier door de oude menschen voor zich niet noodig geacht, weshalve alleen de Gemeente onder de prediking komt. Hoe klein echter ook, zij leeft nog. En de Heer betoont nog aan haar, in 't midden te zijn, waar twee of drie te zamen wonen. In den laatsten tijd verloor de Gemeente twee oude Broeders door den dood; zij gingen echter heen in vrede, en in de bewustheid dat hun sterven gewin was. Onze oudste zuster is ernstig krank geweest, maar de Heer heeft haar hersteld. Onze Broeder voorganger wordt trouw ter zijde gestaan door Hem, die gezegd heeft: »mijne kracht wordt in zwakheid volbracht." Elken Zondag morgen gaat hij ons voor in de prediking van Gods woord. 's Middags worden er Zondagscholen gehouden die door 125 kinderen bezocht worden 's avonds houdt de Gemeente Bidstond, die getrouw bezocht wordt. Dinsdagsavonds heeft onze broeder voorganger een Meisjes- en Donderdagsavond een Jongelingsvereeniging, die bezocht worden, elk door een 25tal jongens en meisjes.

Die jongelui worden bezig gehouden door bijbelbespreking, het houden van voordrachten etc. en oefening in den zang. Door tusschenkomst der Broeders J. H., J. R., H. K. en H. E ontvingen we eenige 4 stemmige Psalmboeken, die ons goed te pas komen. Met Pinksteren maakten we een uitstapje met een 100 tal Zondagschoolkinderen met een schip naar Assen, waar de kinderen, die hier niet veel te zien krijgen, het prachtige bosch en de diergaarde mochten bezien. Het was een feest, dat zelfs de inwoners van H. deed uitroepen: *»Zoo iets hebben wij hier nog nooit beleefd!* Onze broeder wordt hier dan ook hoog geacht om zijne liefde tot de kinderen.

De eerste kerstdag was voor ons een ware feestdag, 's morgens bepaalde onze broeder de gemeente bij het kindeken in de kribbe, en wekte haar op, om door leven en wandel te bewijzen, „dat de in Bethlehem geborene Heiland" ook in haar eene gestalte verkreeg. 's Middags te 3 uur verzamelden zich 125 kinderen bij het huis van Broeder G. de Vries. Zij zouden feestvieren in een tot dat doel ingerichte schuur, die daartoe bereidwillig was afgestaan.

Onder het zingen van geestelijke liederen ging het nu in orde geschaard den weg langs naar genoemde schuur, waar een welversierde boom gereed stond. Allen juichten bij het binnentreden, niet alleen de kleine, maar ook de groote menschen, die in massa waren opgekomen om de blijde kinderen tezien en te hooren wat er gesproken zou worden.

De kinderen beantwoordden de vragen die hen gedaan werden, zeer juist en vele Psalmen en teksten, zoowel uit het oude als uit het nieuwe testament werden door hen opgezegd, terwijl zij ruim onthaald werden op chocolade, koek en krentebrood.

Aan het einde van het feest kregen allen nog iets mede naar huis, nl. boekjes, waartoe wij in staat waren gesteld door de Broeders J. de H., J. H. en N. v. B. die wij daarvoor onzen hartelijken dank betuigen, als mede onzen Broeder C. P., die ons eene gift in geld had gezonden. Na het feest vertoefde de gemeente nog eenigen tijd ten huize van den voorganger waar nog menig woord enlied gehoord werd tot eer van Hem, die ons heeft verlost door Zijn zelfsovergave. Wij bevelen de gemeente in de voorbede van hen, die met overblijd zijn in Jezus.

VARIA

PSALMEN IN DEN NACHT.

Op een Slagveld in Amerika (in 1860) hief in den nacht een doodelijk gewonde aan:

„Wat zou, nu 'k weet Gods kind te zijn,
Beangsten mij of deeren,
Ik ken tot in mijn stervenspijn
Mij 't eigendom des Heeren."

Een tweede, een derde stemde weder in, en welhaast rees er van het gansche slagveld een psalm in den nacht. C. S. A. v. S.

—

PRESENT.

Het was oorlog. Na een vreeselijken dag was een Evangelist met vele andere Christenen in een ambulance bezig met het verzorgen en verbinden der gewonden. Eensklaps hoorden zij een geroep, door een zware stem uitgesproken: „Present, present!"

De Dokter snelde naar het bed, vanwaar de stem kwam:

„Wat is er, vriend! wat scheelt er aan?"

„O niets!" antwoordde een zwakke en doodelijke stem: „men hield appèl in den hemel, en ik heb op mijn beurt geantwoord."

Weinige oogenblikken later gaf deze jonge soldaat den geest in de armen zijner vrienden. Hij ging naar den Heer Jezus, wiens stem hij reeds gehoord had, toen hij riep: „Present!"

WAT IS GELOOVEN?

Wilt gij dit weten, zoo laat het u door eene heidensche vrouw uit de H. Schrift en door een stervende Hindoe zeggen. Deze was een oud man; bijna had hij den leeftijd van 70 jaren bereikt. Nog op zijn ouden dag had hij de dwaasheid van zijn heidendom ingezien en Jezus in den geloove aangenomen. Spoedig daarop werd hij ernstig krank, en toen zijn einde naderde, vroeg hem de zendeling, of hij bereid was om te sterven. Hierop antwoordde hij: „Met deze wereld heb ik afgedaan, ik sta voor de deur des hemels en wacht." — „Maar zijt gij niet bevreesd," ging de zendeling voort, „dat de Heer Jezus u niet zal aannemen? En wat dan?" — „Hoe?", riep de oude uit, en richtte zich als met jeugdige kracht op „mij niet aannemen? Jezus zou mij niet aannemen? Ik zou Hem met deze handen vasthouden en Hem niet laten gaan. Wanneer Hij mij van zich wilde stooten, zou ik zijne voeten omklemmen en voor Hem nedervallen; maar heengaan laat ik Hem niet. Ik zal tot Hem zeggen: „Zijt Gij niet in de wereld gekomen, om mij te zoeken en zalig te maken? Op wien zou ik mij dan anders kunnen verlaten dan op U? Waar zou ik mij anders heenwenden? Ben ik niet een zondaar? En zijt Gij niet de Heiland van zondaren? Neen lieve Heiland, ik laat U nooit varen; Gij moet mij zalig maken." — Uitgeput zonk hij neder, kruiste de handen over zijne borst en zeide nogmaals: „Neen, ik laat Hem niet varen."

Dat is geloof! —

KERKBOUW TE DEVENTER.

In hartelijken dank aan God ontvangen: door br. HORN van N. N. f 2.50; br. K. te Sneek f 1.50; Zr. d. J. Idem f 1. —; br. d. J. Idem f 1. — door br. de HART van N. N. f 10. —; van Zr. J. I. B. Hengeloo f 2. —; van Zn. G. Enschedé f 1.50; door br. van BEEK br. H. te Groningen f 2. —; van N. N. f 0.50.

Uit Nieuwe Pekela van N. N. f 5; br. E. f. 2.50. Bovendien ontvingen we van een ons onbekenden Broeder of zuster, door tusschenkomst van zuster Mevr. W. J. een kostbaar en doelmatig doopscostuum voor den voorganger, alsmede twee stel nette doopskleeden voor de doopelingen.

B. ROELES.

Snelpersdruk van R. Hazewinkel Jz., Groningen.

No. 50. 15 Januari 1885. 4de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en den 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . . . - 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN te *Sneek*.
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *Groningen*.

Advertentieprijs
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer. . . . . . - 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

KAÏN, EEN SCHRIKBEELD.

„Niet gelijk Kaïn"
1 Joh. 3: 12*a*.

De Heere God bedient zich in de opvoeding en vorming zijner kinderen van allerlei hulpmiddelen. Is men de „enge poort" doorgegaan en is de voet gezet op het „smalle pad", dan moet volharding de kroon op alles zetten. Ten einde nu de wandelaars op het smalle pad tot volharding aan te sporen, vestigt de H. Geest hunne aandacht op voorbeelden, toonbeelden en schrikbeelden. Wat Voor- en Toonbeelden betreft herinneren wij kortheidshalve maar alleen aan de „wolke der getuigen" in Hebr. 11; de schrikbeelden zijn zoo hier en daar in de schrift verspreid. Onze Heiland wenkt ons op die schrikbeelden acht te geven als Hij ons toeroept: „Gedenk aan de vrouw van Lot!" De brief van Judas spreekt van „den weg Kaïns" en de „verleiding des loons van Balaäm". Voorts wijst de schrift ons op *Mirjam*, die om harer zondenwil melaatsch werd; *Karach*, *Datan* en *Abiram* die van wege hun verzet tegen de goddelijke ordening levend ter helle voeren; *Nadab* en *Abihu*, die het altaar verontreinigden en door God gedood werden; *Simson*, die tot der Filistijnen speelbal verlaagd werd; koning *Saul*, die God verliet en verworpen werd; *Judas*, die 's Heilands brood 3 jaren at, en de verzenen grootelijks tegen Hem verhief; *Annanias* en *Saffira*, die den H. Geest logen en als een oordeel Gods stierven; *Demas*, Paulus medearbeider, die de tegenwoordige wereld weder liefkreeg, enz. Voorwaar, God is op het hoogst gedacht, en vreeslijk in den raad *Zijner heiligen*.

„Niet gelijk Kaïn", zoo vermaant de Apostel der liefde in het derde hoofdstuk van zijn eersten brief, en reeds door het noemen van dien naam plaatst hij voor het oog der broeders, aan wien hij schreef, en zeker ook voor alle broeders, die na hem leefden en zijn brief lazen en lezen zullen, dus ook voor ons oog, zoo wij tot de broeders behooren, een schrikbeeld.

De eerste broeder alzoo, den broederen tot een schrikbeeld gesteld, zij onze betrachting overwaardig.

Letten wij eerst op het schrikbeeld zelve; dan op hen wiens beeld hij vertoont en eindelijk op hen, wien hij tot een schrikbeeld gesteld is.

Welk een treurige bladzijde in de geschiedenis van ons geslacht is die, die ons meldt van den eersten doode. Die eerste doode was een vermoorde — de eerste broeder een moordenaar.

Ontzachelijke gebeurtenis! Reeds dronk de om der zondenwille vervloekte aarde des menschen zweetdroppelen in, nu ook wordt zij bezoedeld met menschenbloed, en aanschouwt zij de verwezentlijking van dat woord tot den mensch gericht: „gij zult den dood sterven". Voor de eerste maal opent het graf zijn onverzadiglijken mond om het lichaam van Abel te omsluiten welk een aanblik moet dat geweest zijn voor Gods engelen, die nu nog niet, maar straks bij het graf van den meerdere dan Abel den wenk ontvingen om den steen weg te wentelen.

De eerste aanleiding tot deze wandaad was het brengen van een offer door Kaïn en Abel aan den Heer. Een godsdienstige plechtigheid dus; de oudste van allen, waarin de mensch zijne afhankelijkheid van God, zijne toewijding aan God en zijne schuld voor God, door een zelfde daad poogde uitte drukken. Kaïn bracht den Heere van de vrucht des lands, want hij was een landbouwer, Abel van de eerstgeborene zijner schapen, want hij was een schaapherder. „En de Heere God zag Abel en zijn offer aan maar Kaïn en zijn offer zag Hij niet aan, toen ontstak Kaïn zeer en zijn aangezicht verviel".

In dien toestand zoekt God (die immer het verlorene zoekt) Kaïn op en waarschuwt hem. Doch te vergeefs; Kaïns boosheid groeit aan, tot dat hij, op welk een wijze weten wij niet, zijne broeder doodt.

Nauwlijks is de gruweldaad gepleegd of de Heer richt zich andermaal tot Kaïn, nu met de vraag: „waar is Abel uw broeder?" Uw broeder! 't Is als wil de Allerhoogste een snaar in het broederhart doen trillen — doch vruchteloos — die snaar was gebroken, de broeder was in den broeder verstorven, de moordenaar antwoordt slechts, zooals een moordenaar alleen het kan: „Ben ik mijns broeders hoeder?"

De Apostel Johannes doet ons in ons tekst-hoofdstuk 1 Joh. 3, dat wij den lezer verzoeken op te slaan, de wezenlijke oorsprong van deze Kaïnsdaad kennen. In vers 10 zegt hij: „*Hierin zijn de kinderen Gods en de kinderen des duivels openbaar. Een iegelijk die de rechtvaardigheid niet doet, die is niet uit God, en die zijnen broeder niet lief heeft*". En in vers 14: „Niet gelijk Kaïn, *die uit den booze was*, en zijnen broeder doodsloeg; en om wat oorzaak sloeg hij hem dood? *omdat zijne werken boos waren, en van zijnen broeder rechtvaardig.*"

Wat het kind Gods, wat den broeder kenmerkt n.l. broederliefde, mist Kaïn, en nu bewees hij zich een kind des duivels, d. i. een moordenaar.

Verre is het er van daar dat hij dit zou geweest zijn krachtens eene, den God der liefde onwaardige, voorbeschikking; neen, *zijne werken waren boos* en . . . . wat hem bij den onrust zijner ziel een bestendige prikkel was, *„die van zijn broeder waren rechtvaardig."*

Ziedaar met enkele trekken het schrikbeeld geteekend; hebt gij nu ook, lezer, het beeld ontdekt van hen, die in dezen Kaïn hun type hebben?

De Apostel Johannes zegt het ons als hij op het pas aangehaalde laat volgen: „verwondert u niet, mijne broeders! zoo u de wereld haat."

Kaïn is dus het beeld der wereld; der wereld in haar geheel, van elk kind der wereld in het bijzonder, ook zij ligt in het booze en de booze is haar overste, ook hare werken zijn boos; ook zij heeft bij eigen onrust zich immer geprikkeld gevoeld door de rechtvaardigheid van elken Abel, die er leefde en heeft tegen dien Abel haat gevoed, ja een haat tot den dood. Abel was de eersteling eener onafzienbare rij van bloedgetuigen, die, ja, de kracht des geloofs, maar niet minder de boosheid van het Kaïnszaad openbaart.

Lezer, wij bidden u, sta eens even stil, vraag u zelven of ook gij nog tot dat rijk der wereld behoort. 't Worde u duidelijk of gij een Kaïn dan wel een Abel zijt. De Kaïn in u kan zich vermommen, maar verloochenen nimmer; op uwe godsdienstigheid dingen wij niets af, maar vragen u slechts: leeft gij in 't bewust zijn bij God aangenomen te zijn? of is wellicht, evenals bij Kaïn, de zielevrede verre van u? Gevoelt gij voor God niet te kunnen bestaan? Rijst ook in u een wrok als gij de rechtvaardige in zijn handelingen ziet, en scheldt gij hem wellicht voor een huichelaar en dweeper? Moeten de vromen het boeten, dat er wrevel en onrust in uw hart is? Ongelukkige, die gij zijt, gij bevindt u op den weg van Kaïn en uw einde zal zijn als het zijne, zoo gij u niet bekeert. Tot die bekeering roept God u. Geen Kaïn bleef van Godswege ongewaarschuwd; ook gij niet. Ook u vraagt de Heer naar de oorzaak van uwen wrevel. Sta toch stil, word waar voor u zelven en voor God. Ook u wijst de Heer op het noodlottige van uwen weg. Breng niet meer tevergeefs offer — gij noch uw offer kunnen Gode behagen; kom en breng Gode het offer van een verbroken hart en eenen verslagenen geest, zoo zijt gij Gode aangenaam, want die zal Hij niet verachten.

Aan de geloovigen echter is deze Kaïn ten schrikbeeld gesteld, en zulks door den Apostel der liefde, ja door God zelf.

Hoe onuitputtelijk in woorden, hoe onwederlegbaar in bewijsvoering en drangrede is deze Apostel als het geldt te wijzen op het wezen des christendoms: de liefde.

Had hij niet in 's Heeren schoot aangelegen als om zijn hart het meest aan Jezus liefde-hart van diens liefde te doortrekken? Heette hij niet in geheel eenigen zin de discipel die Jezus lief had? was zijne niet de adelaarsblik [1]), die zag en nog zag waar anderer oog gesloten was? Hoe verklaarbaar is wat de overlevering van hem zegt, dat hij op hoogen ouderdom zich op een stoel liet dragen in de samenkomsten der gemeente te Efeze, om met zwakke stem, maar met onverzwakte volharding, telkens weder te zeggen: „Kinderkens! hebt elkander hartelijk lief!"

Let maar op zijne beide brieven; zij prediken

de liefde als oorsprong, wezen en doel des christendoms.

Ook ons teksthoofdstuk beoogt zulks, en wel inzonderheid de broederlijke liefde. Dit leidde de gedachten des Apostels terug tot het eerste broederpaar; eene huivering vaart hem door de ziel, en met klimmenden ernst roept hij den broederen toe: Hebt elkander lief . . . niet gelijk Kaïn.

Reeds de aanloop tot deze vermaning is treffend: In vers 1 — Gods groote liefde — een *vader*-liefde — wij *kinderen*.

Dat kindschap is *volle werkelijkheid*; — de openbaring van hetzelfde zal heerlijk zijn; (2.) van die hope is *zelfreiniging* de vrucht; (3) zondigen is niet kinderlijk, maar verzet tegen God; (4) juist de openbaring van Christus in het vleesch beoogde de wegneming der zonde; (5) Hij zelf is zonder zonde, en die in Hem blijft, zondigt niet (6). Dit anders te stellen is vreeselijke misleiding; (7) 't is Christus parallel met Satan stellen (8). Nog eens, wij zijn kinderen Gods, en aan de Godsnatuur is de zonde vreemd (9). De kinderen zijn broeders, en het kind zijn tegenover den vader leert broeder zijn tegenover den broeder (10,11.) Bij Kaïn ontbrak de broederliefde, en geen wonder, hij was uit den booze, gelijk de wereld in het booze ligt (12,13).

Gansch anders is dit met de broeders; zij zijn overgegaan uit den dood in het leven (14) en zij *weten* zulks, wijl zij de broeders liefhebben. Treffend onderwijs, lezer; hoeveel beuzelt men over „kenteekenen van genade"; nu hier is er een van den echten stempel. Hebt gij een *vader*, dan zijt gij een *kind*, maar dan ook hebt gij in de andere kinderen van dien vader uwe broeders te zien; niet slechts, maar ze met *broederlijke* lefde lief te hebben, daarin zal het blijken, dat gij leeft, leeft uit God, die liefde is; ontbreekt dit bij u, ijdel is uw roem op Gods vaderschap over u, en over uw kind zijn; gij bewijst metterdaad het leven uit dien Vader niet te hebben ontvangen, gij zijt nog dood, want de levenswarmte der liefde is niet in u (14). En niet alleen dat gij zelf niet leeft en alzoo ook geen leven acht, maar gij zijt bovendien nog een doodslager, en hoe zou zoo iemand het eeuwige leven in zich hebben blijvende.

Broeders, niet gelijk de eerste broeders, niet gelijk Kaïn.

Ligt er niet iets pijnlijks, iets beschamends in voor de broeders, zelfs in de herinnering aan dezen broedermoorder?

Hebben ook wij noodig aan den broedermoorder herinnerd te worden?

Zou de Apostel Johannes, onze verhouding tot elkander ziende, zich ook genoopt gevoelen, met bestraffenden vinger ons toe te roepen: „Niet gelijk Kaïn!"

O, zij het ons geen geringe zaak. Immers Kaïns verhouding teekent het Kaïns-hart, en dit hart wederom wijst aan wie er woont en regeert.

Of hebben wij het in zelfverleiding zoo ver gebracht, dat wij ook bij de verloochening der broederliefde nog durven staande houden, dat wij uit den dood overgegaan zijn in het leven? Dat wij dan ontwaken op dezen weg van Kaïn en ons bekeeren.

Maar wat is dan het kenmerk der broederliefde? Lees slechts vers 16: Hieraan hebben wij de liefde gekend, dat hij zijn leven voor ons gesteld heeft; *en wij zijn schuldig voor de broeders het leven te stellen.*

Ziedaar de proefsteen der broederlijke liefde: ons leven stellen voor den broeder. Dit is nog iets anders dan lief te hebben, die ons liefhebben. Nog iets anders dan de liefelijken onder de broeders om hunne hoedanigheden beminnen. Neen, den broeder lief te hebben, omdat hij een broeder is, en hem liever te hebben dan ons leven, dat is reine liefde.

Zoo ving de vermaning tot broederlijke liefde aan met het schrikwekkend: *„Niet gelijk Kaïn"* en zij eindigt met het: *„Gelijk Christus"*.

Een iegelijk geloovige dan, voege bij zijn geloof deugd, en bij de deugd kennis, en bij de kennis matigheid, en bij de matigheid leidzaamheid, en bij de lijdzaamheid godzaligheid, en bij godzaligheid *broederlijke liefde* . . . . want zoo deze dingen bij u zijn, en in u *overvloedig* zijn, zij zullen u niet ledig noch onvruchtbaar laten, in de kennis van onzen Heere Jezus Christus.

[1]) De ouden beeldden den Apostel Johannes af door een Adelaar, gelijk men zulks in oude kerkboeken nog vindt; was het eendeels omdat hij door de ontvangen »openbaring" des ziener de N. T. was, zeker ook wijl hij, veel meer dan de andere Apostelen, tot het wezen der dingen doordrong,

Sneek. HORN.

Gen. 45: 2.

En hij verhief zijne stem met weenen, zoodat het de Egyptenaars hoorden, en dat het Farao's huis hoorde.

Er staat van Jozef: „hij verhief zijne stem met weenen". Zoo spreekt men nog in het Oosten: Hoe luide verhief hij zijne stem en weende. De heftigheid van hunne droefheid is zeer groot, en kan op grooten afstand gehoord worden. „Dit", zegt Chardin, „is juist het karakter van het volk in Azië, vooral van de vrouwen.

Hunne blijdschap of droefheid uiten zij met uitbundigheid, èn op waarlijk overdrevene wijze. Als iemand van eene verre reis terugkeert, of als iemand sterft, barst het gezin in luide kreten uit, die wel twintig huizen ver gehoord worden, en dit wordt menig maal herhaald, vele dagen lang, naar gelang van hun hartstocht. Vooral duurt dit geschreeuw lang bij een sterfgeval; het is verschrikkelijk; het zijn kreten van wanhoop, een waar beeld van de hel. Ik was eens te Ispahan dicht bij het koninklijk paleis gelogeerd. De vrouw des huizes naast het mijne stierf. Op het oogenblik, dat zij den adem uitblies, gaf het gezin, uit een drietal personen bestaande, zulk een vreeselijken schreeuw, dat ik er geheel door van mijne stukken geraakte, en ik wel twee uren noodig had, eer ik weer geheel op streek was. Dit geschreeuw hield lang aan, en eindigde toen op eens; bij het aanbreken van den dag begonnen zij weer op eens gezamenlijk. Het is dit plotselinge, dat zoo verschrikkelijk; is, te meer daar het zoo schril en luid geschiedt, dat men het zich moeielijk voorstellen kan. Dit woedend klaaggeschrei duurde veertig dagen; niet even sterk, maar elken dag minder luid." Zoo schreeuwen zij ook bij andere gelegenheden. Geen wonder, dat Farao's huis het hoorde, toen Jozef weende bij gelegenheid, dat hij zich aan zijne broeders bekend maakte.

—

SPURGEON'S PASTORS COLLEGE.

(Opleidingsschool voor predikanten.)

Op den 9den December l.l. werd in Spurgeon's Tabernakel de jaarlijksche vergadering van bovengenoemd College gehouden. Na het gebed trad Spurgeon op, hoewel hij zeer zwak was, zóó zelfs, dat hij na het werk van een Zondag, 's Maandags geen kracht meer had om te hijgen, maar een gevoel had, alsof hij geheel wegsmelten zou. Al wat hij te zeggen had, ging hij voort, was, de lieve vrienden zeer hartelijk te danken voor de hulp, die zij hem bewezen hadden in het College, en dat niet alleen, maar ook in het weeshuis, en dat weder niet alleen, maar ook in de colportage, maar als hij zoo voort zou gaan, dan zou hij wel eene lange redevoering krijgen. Hij ging voort: „Jaren geleden begonnen wij als een zwak volk, maar gelukkig begonnen wij op den rechten grondslag. Wij hadden: één Heer, één geloof, één doop, en van den eersten dag af tot nu toe hebben wij nooit onze krachten verspild met twisten over de leer. In de instellingen van Christus waren wij het eens, en hoewel sommigen ons ongetwijfeld „nauw" zullen hebben gevonden, zijn wij geweest als een nauwe brug, die over eene rivier lag, terwijl wij breede bruggen hebben gezien, wier bogen in het midden gebroken waren. Wij hebben ons er bij bepaald om onze harten te vereenigen in sommige groote waarheden en het gevolg is geweest, dat de krachten, die wij hadden, in den dienst van God gebruikt zijn". Spurgeon deelde verder mede, dat er gedurende de achtentwintig jaren, welke de school bestaan had, 688 personen opgenomen waren, die als voorgangers van gemeenten of als zendelingen vertrokken waren. Bij dit getal waren niet gerekend de tegenwoordige studenten, noch een aantal, dat na een proeftijd niet bleek de rechte soort te zijn, maar die toch later gebleken waren beter te zijn dan zij gedacht hadden, en nu predikers van het woord waren. Zevenenveertig waren er „ontslapen". Een der tegenwoordige studenten, een zekere heer Medhurst, die spoedig als zendeling naar China hoopt te vertrekken, is de zoon van Spurgeon's eersten leerling. Door de uit de opleidingsschool voortgekome voorgangers waren er 58,173 personen gedoopt. Zulk een uitslag riep hun wel toe om God te danken en moed te grijpen. Gedurende de 31 jaren, die zij als gemeente hadden bestaan, waren zij van kracht tot kracht voortgegaan, rustende in de eeuwige armen, die hen tot het einde toe zouden dragen. Dikwijls voelde Spurgeon, alsof hij wel weg zou willen loopen uit alles, wat op hem rustte, maar het ging hem als de werkman, die den boel op moest ruimen, en alles voor de deur had gezet, zoodat hij er niet weer uit kon. Hij zag zich dus wel verplicht voort te gaan.

Na Spurgeon spraken er nog eenige anderen, waaronder zijn zoon, die twee dagen later naar zijn arbeidsveld in Nieuw-Zeeland terug zou keeren, en een zekere heer Driver, een bekeerling uit Nieuw-Zeeland, die eenige jaren in Engeland was geweest en zijne opleiding heeft genoten aan het Pastors College, en nu met zijnen voorganger naar Nieuw-Zeeland terugkeerde, om zijn eigen volk den Christus Gods te prediken.

Hoeveel werk heeft één man als Spurgeon voor het Rijk Gods op aarde gedaan, hoewel hij zelf wel zeggen zou: „Niet ik, maar de genade Gods, die met mij is". Hij liet zich door God gebruiken voor datgene, waartoe Hij hem wilde gebruiken, en deed eenvoudig datgene, wat Hij hem op de hand zette. Gods kracht in 's menschen zwakheid volbracht, ziedaar alles.

Ik heb wel eens hooren zeggen, dat de Heer ons volstrekt niet noodig had voor zijn werk Dit is, mijns inziens, niet waar. Gelijk Hij Zijne discipelen uitzond om de ezelin te halen, met de woorden: „De Heer heeft het van noode", n. l. om Zijnen intocht in Jerusalem te doen, zoo geloof ik, dat Hij de verkondiging van zijn evangelie aan degenen heeft opgedragen, die het hebben aangenomen. Hij heeft ons noodig voor Zijn werk, en hoewel niet allen Apostelen of profeten zijn, toch heeft ieder het zijne te doen in den wijngaard des Heeren. Niet allen worden Spurgeon's, en te trachten hem na te doen is iets, dat onmogelijk is, en waaraan de Heer zeker Zijn zegen onthouden zou; maar ieder kan den hem door den Heer aangewezen post vervullen, en het woord in beoefening brengen: „Schijn als een glimworm zoo gij het niet kunt als eene ster; Smeer de raderen, als gij geen trein kunt besturen".

A.

Zendingsberichten.

In de heidenwereld is, evenals in de zoogenaamde christelijke wereld, op geestelijk gebied alles leven en beweging. De tijd van slapen en droomen is voorbij; de vorst der duisternis doet op alle mogelijke wijzen zijn best om de volken steeds dieper in de zonde te doen verzinken, maar de Heer werkt ook krachtig door zijne kinderen tot uitbreiding van zijn gezegend rijk.

Het Baptistenzendinggenootschap in Londen, dat eenigen tijd geleden het besluit genomen had om, zoo mogelijk, 14 nieuwe zendelingen naar China te zenden, en 10 nieuwe zendingsposten te vestigen aan den Congo, terwijl voor elken post eigenlijk twee zendelingen behoorden te zijn om elkanders handen te sterken, deelt nu mede, dat reeds acht zendelingen voor China zijn aangenomen, en dat twee aan de nu aan den Congo werkende zendelingen, Grenfell en Comber, met hun stoomschip „Peace" een tocht hadden gedaan, 1200 mijlen verder de rivier op dan de laatste der nu bestaande zendingsposten, ten einde te onderzoeken, waar de nieuwe posten het beste gevestigd konden worden.

Dat voor al deze plannen geld, veel geld noodig is, begrijpt ieder, en het genootschap kon met dank aan den Heer mededeelen, dat de bijdragen met 1.550 ponden sterling vermeerderd waren. Dit is stellig eene groote som, maar als men bedenkt, dat, behalve alle andere uitgaven, die aan het vestigen van nieuwe posten verbonden zijn, al de nieuwe zendelingen hun salaris moeten hebben, begrijpt men, dat het nog lang zoo ver niet is, dat het genootschap zegt: „Het is genoeg."

De zending aan den Congo houdt tegenwoordig grootendeels de harten bezig. Dit uitgestrekte land, waarvan voor weinige jaren nog zoo goed als niets bekend was, is nu het onderwerp der gedachten van duizenden geworden.

Niet alleen de zendings-, maar ook de staatkundige wereld doet haar best om dit land voor

zich te winnen, hoewel natuurlijk met geheel verschillende bedoelingen; de eerste om er het Evangelie te brengen, de laatste om aardsch gewin. De heer Baynes, secretaris van het Bapt. zendinggenootschap, is in de maand December naar Berlijn geweest, in verband met de Internationale Congo conferentie aldaar vergaderd, als ook de zendeling W. Holman Bentley, die, om zijne uitgebreide kennis van den toestand aan den Congo, de geschikte persoon, met den onderzoeker van Midden-Afrika, de heer Stanley, de afgevaardigden ter conferentie inlichtingen gaven.

In het pas verschenen nommer van „the Missionary Herald" komt een uitvoerig verslag voor van bovengenoemde reis langs den Congo van de heeren Grenfell en Comber. Ik zou veel te veel ruimte van de Red. vragen, wanneer ik de beide zendelingen op hunne reis wilde volgen en den lezer ook maar een weinig wilde vertellen van al de verschillende volksstammen, die zij bezochten. Zij konden natuurlijk weinig met hun spreken, omdat zij de talen niet kenden, maar over 'tgeheel waren zij vriendelijk door de arme wilden ontvangen. Om een paar voorbeelden te geven van de gruwelen, waarin deze menschen leven, diene, dat onder de Babangi's het gebruik heerscht, dat, wanneer de prijs van een zeker voedsel tusschen twee steden vastgesteld wordt, er tusschen die steden een kuil wordt gegraven. Dan wordt er een slaaf genomen, hem worden armen en beenen stuk geslagen en hij in dien kuil geworpen om er te sterven, terwijl het aan niemand geoorloofd is hem eten of drinken te geven.

In een hunner steden was juist de vrouw van een opperhoofd gestorven, en bij die gelegenheid werden er vele slaven op de vreeselijkste wijze ter dood gebracht, zonder dat de zendelingen bij machte waren om er iets tegen te doen.

Hoe noodig het is, dat daar de boodschap des vredes gebracht wordt, begrijpt ieder, die de liefde van Christus in zijn hart gevoelt, die weet, tot welk eenen duren prijs hij verlost is, niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, maar door het dierbaar bloed van Christus, en het kan niet anders dan zijn bede zijn van den Heer, dat Hij het werk zijner knechten daar zegene tot bekeering. En dan ook — Hij stoote meer arbeiders uit in dezen grooten oogst, opdat het ook daar vol worde van de kennis des Heeren.

Te Gothenburg in Zweden, een land, dat zoo goed als geheel Luthersch is, werd dezer dagen een kerkgebouw ingewijd, dat bestemd is voor de samenkomsten der Baptisten. Bij de inwijding waren 1600 menschen tegenwoordig, doch daaruit valt natuurlijk niet op te maken, dat deze secte in genoemde stad vele aanhangers telt. De Baptisten uit Engeland en Amerika hebben het geld, dat voor den bouw noodig was, bijeen gebracht.

—

In eenen brief, afkomstig uit Brazilië, lezen wij het volgende: Ik ben met het houden van meetings in de achterbuurten van Rio de Janeiro begonnen, die door 7 tot 14 lieden bijgewoond werden. Zooveel mogelijk verkoop ik ook bijbels en godsdienstige boekjes langs de straten. Verleden maand verkocht ik 6 Bijbels, 29 Testamenten en andere kleine boekjes. Men heeft in deze stad met 350.000 inwoners een Engelsch Episcopale kerk, een Evangelisch-Portugeesche kerk, die door een Schot in Edinburgh begonnen werd, een Amerikaansch Presbyterale kerk, en een Methodistische Episcopale kerk. Ook zal weldra een Baptistische gemeente gesticht worden. De Evangelisatie onder de Roomsche bevolking heeft met groote bezwaren te worstelen. Vooroordeel en onverschilligheid zijn hare groote vijanden. Wij hebben arbeiders noodig, die beter in staat zijn zulke moeielijkheden te overwinnen, dan die, welke thans in het werk zijn. Degene, die wij hebben, zijn meest beginners, schoon hunne tegenwoordigheid eerlang wel zal opgemerkt worden, daar het uitnemende mannen zijn.

Een tweede brief, gedateerd Assungay 6 Augustus, klaagt er over, dat in deze Kolonie de menschen enkel bezield schijnen door de gedachte, hoe men het spoedigste rijk zal worden; dit is ook het geval bij de Engelsche en Iersche kolonisten. De dag des Heeren wordt er niet in het minst geheiligd. Alleen in geval van ziekte, en wanneer de Evangelist iets van geneeskunde verstaat, worden hem de deuren geopend.

Er heerscht dus dikke duisternis in Brazilië.

Winckel. (Heraut.)

SPREKENDE CIJFERS.

Hoe verschrikkelijk men in ons klein landje misbruik maakt van sterken drank, toonen de volgende cijfers, aan den *„Goede Raadgever"* ontleend.

„Wegens openbare dronkenschap werden in 1882 niet minder dan 2¼ procent van Nederlands bevolking, n.l. 17,852 personen, dat is ongeveer 41 per dag door den rechter veroordeeld. Ondanks er ten gevolge van de in 1881 uitgevaardigde drankwet 12,000 tapperijen in ons land gesloten werden, betaalde ons volk in 1883 bijna f 391.000 *meer* aan sterkendrankbelasting dan in 1882. In een enkel jaar besteedt het *drinkend deel* onzer natie f 40,000,000, zegge *veertig millioen gulden* aan spiritus, dat is 109,500 Gld. daags, 4500 Gld. in 't uur, 75 Gld. elke minuut of 1¼ Gld. in de seconde.

Christen, belijder van Jezus naam, gezalfde met den H. Geest, is het mogelijk, dat iemand uwer in persoonlijke betrekking tot die cijfers staat? Zoo ja, dan mogen zij wel als zoovele nagelen uw geweten indringen en u leiden om òf afstand te doen van den naam van Christus òf van deze ongerechtigheid.

Hebt gij aan dit groote werk der duisternis geen gemeenschap, bestrijdt en bestraft gij het dan ook?

S. H.

Steenen en Windselen.

(*Joh.* 11 : 39*a*, 44*b*)

HET GELOOF EENE GAVE GODS.

Vele zielen worden opgehouden, en blijven onder de macht der verleiding, tengevolge van eene leer, waarvan de consequentie is: blijf stil wachten, of soms ook, wacht biddende tot dat het God zal behagen u het geloof te geven. Hierdoor wordt de mensch van zijne *verplichting* om God op zijn woord te gelooven ontheven, en houdt het ongeloof op *zonde* te zijn.

Ter staving van genoemd leerstuk, beroept men zich in den regel op den tekst *Efez* 2 : 8 en *Fil.* 2 : 29, welke teksten echter geen van beiden leeren, wat men er door tracht uit te drukken. Wat den eersten aangaat, daarin wordt wel geleerd, dat het zalig worden of de zaligheid eene gave Gods is, maar dat het geloof het middel is, waardoor de zondaar die gave deelachtig wordt. De tweede *schijnt* meer bedoeld stelsel te gronden. Er staat: „want u is uit genade gegeven in de zaak van Christus ... in Hem te gelooven".

Hoe die genade om *te* gelooven werkt, wijst de Apostel aan in *Rom.* 10 : 17, waar hij zegt: „Zoo is dan het geloof uit het *gehoor*, en het gehoor door het woord Gods".

God laat in zijne ontferming den zondaren prediken, ja, *bidden* van Christus wege, *opdat* zij zouden gelooven, en zalig worden.

Dat zich dan niemand late ophouden of misleiden tot zijn en anderer verderf, door woorden, die eenen schijn hebben.

G. N. v. B.

CORRESPONDENTIE.

Een broeder uit Engeland schrijft ons om al de 3 jaargangen, die van ons blad reeds zijn verschenen: tot onzen spijt ontbreekt ons No. 2, 3, 4, 5 en 11; wie kan en wil ons daaraan helpen? Zoo een der abonné's uit de hier niet genoemde No's zijne jaargangen wil completeeren wij bieden die gratis aan. De 2e en 3e jaargang is compleet te verkrijgen voor *f* 1— en *f* 1,30.

Het adres voor de administratie is nu N. v. Beek te Groningen. Van den verloopen jaargang echter nog bij J. Horn te Sneek.

—

ABONNEMENTSGELDEN »DE CHRISTEN".

Ontvangen van H. S. te Leeuwarden; D. B., T. B, L. B., J. H.; A. P, B., en P. S. te Sneek; H. H· te Amsterdam *f* 1,50; P. V. te Heeg; S. R. V. te. Langeweer; N. te Edam.

Deze opgave betreft alleen die Abonne's aan wien wij geen kwitantie afgaven.

J. Horn te Sneek.

GEMEENTENIEUWS.

SNEEK. Ook onder ons waren de verloopen feestdagen rijk aan goddelijken zegen en geestelijk genot.

's Avonds voor Kerstmis mochten wij in de Kredekerk een blijde kinderschaar, 120 in getal, vereenigen rondom een prachtig versierden en rijk verlichten Kerstboom om met hem de geboorte des Heilands te gedenken. Behalve chocolade, koek enz. ontving ieder kind eeu prijsje, bestaande in portemonnaies, kinderhorologes, knipbeursjes, werkdoosjes etc. Een talrijke schare van ouders en belangstellenden woonden de feestviering bij. Het vrij aanzienlijk bedrag. tot deze feestviering benoodigd, was grootendeels uit bijdragen der gemeenteleden bijeengebracht.

Eerste Kerstdag was de prediking, gelijk in den laatsten tijd immer, goed bezocht.

Tweede Kerstdag was de Gemeente den ganschen dag ter liefdemaal in haar bedehuis bijeen, in vereeniging met br. en zs. uit Heeg, Heidenschap, Langweer, Parrega en Leeuwarden.

't Was een heerlijke dag. Een stille, heilige, God verheerlijkende vreugde vervulde aller hart en was op elks gelaat te lezen. In rijke mate smaakten wij de gemeenschap der heiligen. Met de breking des broods begonnen, werd de feestviering met gebeden, dankzeggingen, lofliederen en woorden van opwekking en vermaning voortgezet. De Heer had ons bovendien eene verrassing toegedacht. Een broeder nl., reeds vroeger op een onzer samenkomsten tot den Heer gebracht, maar nog ongedoopt, was in ons midden, en gaf in den namiddag de begeerte te kennen om de weldaad des doops te mogen ontvangen. Dit werd een oorzaak van groote vreugde' Met lof en dank aan God, schaarde de gemeente zich rondom de doopvont, en de broeder werd gedoopt. Dit gaf aanleiding om ons ten tweedemale rondom den disch des N. T. neer te zetten, waar wij met circa 60 br. en zr. onze gemeenschap aan den gekruisden Heer en aan elkander beleden. Onuitsprekelijk veel werd dien dag door allen genoten. Een broeder, de eerste gedoopte in ons midden, betuigde: »dikwijls vierde ik feest en liefdemaal, maar nimmer nog tweemaal 't Heeren Avondmaal op eenen dag."

Dinsdag 6 Januari verjaarde br. Kuiper. Door de gemeente gacht om zijn persoon en diensten, die hij haar belangeloos bewijst, door bij afwezigheid van den voorganger, diens plaats te vervullen, of door zijn orgelspel het gezang te begeleiden. Van die achting deed de gemeente hem door hare gelukwenschen en een klein geschenk blijken.

Waarlijk, het is goed en liefelijk. dat br. en zr. samen wonen.

HEEG. Aan den avond van den eersten Kerstdag prijkte in onze Silo-kapel een prachtige kerstboom met vele lichtjes. De kinderen der nog maar kortgeleden opgerichte zondagsschool, 24 in getal, waren er omheengeschaard. Onze voorganger was uit Sneek tot ons overgekomen en leidde de feestviering Vele toeschouwers verdrongen zich en werden als het ware, telkens door nieuwen afgewisseld, 't welk een uitnemende gelegenheid bood om die allen bij het kind van Bethlehem te bepalen. Ook gaf de zangvereeniging eenige liederen van Phillips en Sancky ten beste.

DEVENTER. Bij al de feesten, als kerkinwijding waaraan de Gemeente nog met blijdschap terugdenkt — kerstfeest, dat zeer gezegend was, had de Gemeente van gedoopte christenen nog een ander feest en wel op den laatsten zondag des vorigen jaars, om eindelijk te besluiten met den overgang van het oude in het nieuwe jaar.

Op genoemden Zondag hadden we het voorrecht om door den doop eene zuster in de Gemeente op te nemen en konden daardoor voor het eerst in het openbaar, door een feit, de belijdenis van ons geloof in — en gehechtheid aan — de H. Schrift uitdrukken.

De goedwillige Lezer vergeve ons als wij hem hier een weinig langer dan gewoonlijk ophouden, want wij wenschten die plechtigheid ditmaal in haar geheel mede te deelen, omdat, naar wij meenen, de vorm iets afwijkt van dien, welke wij wel eens gezien hebben in andere Gemeenten, hoewel het feit precies hetzelfde blijft.

Allereerst deelen we dan mede, dat de voorganger bijzonder is verrast geworden door tusschenkomst van onze zuster Mevr. W. J. met een prachtig en alleszins geschikt doopscostuum, dat nu ook voor de eerste maal werd gebruikt. Tevens zijn ook door bemiddeling van genoemde Zuster doopskleederen gemaakt van zwarte alpaka, die zoo op het eerste gezicht veel overeenkomst hebben met een gewone japon; die voor de vrouwen zijn gemaakt, met een wit kraagje om den hals en dikke plooisels in de mouwen. Deze zwarte kleeding staat beter dan witte, hoe wel wij er eerst veel tegen hadden. Daar komt bij, dat de doopeling, voor dat de dienst begint, gekleed in de kerk zit, zonder door iemand opgemerkt te worden.

Bij deze gelegenheid, die vooraf was aangekondigd, was eene talrijke schare belangstellenden (ook uit Zutfen) en nieuwsgierigen opgekomen

om toeschouwers te zijn »bij den doop der Baptisten", zooals men dat hier noemt.

De voorganger nam tot text Hand. 2 : 41a en sprak daarover, daarna verzocht hij de doopeling op te komen. Inmiddels zong de vergadering Gez. 83 : 4. De doopeling, die neergeknield, door het geheele publiek kon gezien worden, werd toen toegesproken en gewezen op:

a de goede keuze, die zij had gedaan om Jezus te volgen;

b om daarin te volharden tot den einde; en

c wat de doop ons predikt: 1 afwassching van zonde door het bloed van Christus; 2 een sterven aan ons zelven; 3 het leven door en met Christus; 4 de opstandig uit de dooden in eeuwige heerlijkheid. Deze aanspraak werd besloten met dankgebed. Daarna stond de doopeling op, ging in het verkleedkamertje, ontdeed zich van omslagdoek en hoed, terwijl een broeder de doopvont opende. waarop de doop terstond volgde.

Een en ander maakte op de aanwezigen een diepen indruk, zoodat van spotternij of iets onbetamelijks onder het publiek, niets is bespeurd. Wij gelooven, dat het vooroordeel, dat door onkunde was ontstaan en een zeer bedenkelijk licht over deze zaak had verspreid, geheel is weggenomen. Hiermede zeggen wij niet, dat de menschen nu voor den doop der geloovigen zijn gewonnen. Helaas! de meesten klemmen zich vast aan de overleveringen der ouden, ook al is daarvoor niet eenigen grond in de H. schrift te vinden. Toch zal de waarheid zegevieren, dit gelooven we vast, en dat mag al de Gemeenten een spoorslag zijn om getrouw te blijven.

ZUTFEN. Den eersten kerstavond j.l. mochten we ons voor de eerste maal met een 30tal kinderen onzer Zondagsschool rondom een prachtig versierden kerstboom scharen, om de geboorte onzes Heilands te herdenken. Daar de toegang voor ieder vrij was, waren vele ouders en belangstellenden opgekomen, zoodat het locaal »Silo" flink bezet was. Vooral op de kinderaangezichtjes was blijdschap te lezen. En geen wonder, immers ook die kleine handjes werden zoo vol gestopt met krentebroodjes, koek, sinaasappel, zakjes met bruidsuikers, boekjes enz., dat zij zich op het laatst geen raad wisten met den overvloed. Het was een koddig gezicht hoe druk ze zich haasten om alles te verstoppen.

Tot deze overvloed waren wij onverwacht door bevriende handen in staat gesteld, waarvoor wij den milde gever en geefsters bij dezen onzen hartelijken dank betuigen *Matth.* 10 : 42. Wij willen het niet ontveinzen, we waren recht blijde met de kleinen.

Inzonderheid werden we bij den uitgang van het Kerstfeest verrast door de bekeering van een roomsch meisje van 22 jaar oud, dat tot de volle overgave van haar hart aan den Heere Jezus kwam en, wat van zelf spreekt, recht gelukkig werd door haar Heiland.

Voor de kerk te Deventer is in den laatsten tijd niets ingekomen, hoewel wij nog veel noodig hebben. Wij schrijven dit toe aan den drukkenden tijd, want sommigen hebben ons reeds wat toe gezegd, als de verdiensten komen. Mogen we verwachten, dat dan de vrienden nog eens de handen ineen slaan? En bij hen, die eerder kunnen, bevelen we deze zaak nog eens op nieuw aan.

GRONINGEN, De Gemeente mocht het oude jaar met blijdschap eindigen, dewijl zij, eer nog de laatste ure aangebroken was, eene zuster, die afgedwaald was geweest, en bijna 2 jaar buiten gemeenschap der Gemeente geleefd had, met ootmoedige schuldbelijdenis en betuiging van haar geloof aan de schuldvergeving, in haar midden zag terugkeeren.

De eerste dag van het nieuwe jaar bracht weder nieuwen zegen.

De jongedochters vereeniging vierde op den 7den dezer haar jaarfeest. Op hare uitnoodiging waren eenige zusters, als vertegenwoordigsters van hare vereenigingen overgekomen, als: van Stadskanaal, Nieuwe Pekela, Leeuwarden en Foxhol, benevens nog eenige persoonlijk genoodigden van Adorp en Loppersum. Ook vierden onderscheidene oudere br. en zr. der Gemeente en de meeste leden der jongelings-vereeniging, dit feest mede.

De voorganger der Gem. leidde deze feestelijke vergadering in met eene toespraak, naar aanleiding van de woorden uit »Het Hooglied;" (Hst. 1: 3b) »uw naam is eene olie, die uitgestort wordt; daarom hebben u de maagden lief". Vervolgens werden, onder het genieten van wat de welvoorziene feestdisch ons aanbood, nog vele goede woorden van de lippen der jongedochters gehoord, en menig lied ter eere Gods gezongen. De Bestuurderessen deelden iets mede aangaande den toestand der vereeniging, die bloeiende mocht heeten, en getuigde van vele zegeningen Gods. Haar ledental bedraagt 20, terwijl eene vereeniging van toekomstige leden, die door een paar leden der J. D. V. geleid wordt, 36 leden telt.

Ook de zusters van elders verhaalden een en ander betreffende hunne vereenigingen en spraken menig ernstig en opwekkend woord.

Gods zegen ruste op den arbeid der jongedochters, tot heil hunner zielen, tot zaligheid van velen, en tot eer Zijns grooten naams.

HAARLEM. De gemeente alhier mocht zich op den 2den Kerstdag weder verblijden met de p. m. 170 kinderen harer Zondagscholen, in de feestelijke herdenking der geboorte van het kindeke in Bethlehems stal.

Des morgens te 11 ure kwamen de kleinste kinderen te zamen. Daar beide Zondagschoolonderwijzers, de brs. v. d. Steur door omstandigheden waren verhinderd, op dit morgenuur tegenwoordig te zijn, opende br. Reeders van Amsterdam (hiertoe bereidwillig overgekomen) de feestviering met gebed; vertelde aan de kleinen de kerstgeschiedenis, en leidde verder de feestviering, tot dat ongeveer $12^1/_2$ uur, de brs. Zondagschoolonderwijzers ook tegenwoordig waren, die nu ook beurtelings tot de kinderen spraken.

Des avonds ten 5 ure, schaarden zich de grootere kinderen, om den prachtig versierden en verlichten kerstboom, welke trouwens ook des morgens (met tot keering van daglicht bedekte ramen) door hare veelkleurige kaarsjes etc., de oogjes der kleinen van vreugde deed stralen. Ook nu werden de kinderen beurtelings, door hun onderwijzers en door br. Reeders toegesproken, en, naar de gaven door God ons geschonken, met ernst en liefde gewezen op den Heiland, die de zondaren, en vooral ook de kinderen, zoekt en Zalig maakt. Een en ander werd, zoo des morgens als des avonds, aangenaam afgewisseld door het lieflijk gezang der kinderen, en het genot van krentebrood, koek en annijsmelk, terwijl ten slotte ieder kind nog een koek, een boekje en een stuk speelgoed, of een ander cadeau mee naar huis kreeg.

Na afloop van het feest vergaderden de meesten der brs en zs. nog eenige oogenblikken ten huize van onzen voorganger, waar wij met blijde harte den Heere mochten loven voor de groote zegeningen, die wij ook op dit feest weder uit Zijne hand mochten ontvangen.

—

OPWEKKINGS-SAMENKOMST TE STEENWIJK.

De broeders te Steenwijk, van over lang begeerig eens weder eenen broeder te zien om met hen, voor het volk, het heil in Jezus te betuigen, noodigden br. Horn uit om Woensdag 7 Januari in hun midden te komen, waaraan door hem gevolg werd gegeven. Biddende, met het vaste vertrouwen, dat de Heer zou zegenen, werd de bestemde ure verbeid. En de Heere beschaamde de hope der br. niet.

Reeds in den namiddag, toen 3 br. de achterbuurten doortrokken om huis aan huis een traktaat af te geven en de lieden tot de samenkomst uittenoodigen, werden de eerstelingen ingezameld.

Ten 8 ure des avonds was de zaal Concordia gevuld met een aanzienlijk getal, meest onaanzienlijken naar de wereld. De spreker begon met te zeggen: God is hier, en al spoedig werd zulks in de werking van 's Heeren Geest in de vergadering, openbaar.

Gods woord, in eenvoudigheid gesproken, bleek een vuur en een hamer, en tweesnijdend scherp zwaard te zijn. Er kwam beslag op de gemoederen, en er heerschte eene diepe ernst.

Ruim 9 uur liep de eerste vergadering af. Velen bleven na. Toen ontvouwde zich voor onze blikken een rijke oogst, die onze stoutste verwachting overtrof. Ook hier was het:

»Daden als Gods groote daan
Treft men nergens elders aan."

Daarom Gode en het Lam alleen de eer, door den H. Geest!

Statistisk der Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland 1 Nov. 1884,

Gemeenten.	Gevormd.	Voorgangers.	Leden.
*Amsterdam.	1848	H. Reedes Oudl.	24
*Deventer.	1884	B. Roeles.	30
Foxhol.	1876	J. Bolleman Oudl.	60
§Franeker.	1864	J. de Weerdt.	132
Groningen.	1876	N. van Beek.	114
*Haarlem.	1869	A. H. van der Steur.	24
Haulerwijk.	1878	G. de Vries.	31
Heeg.	1883	J. Horn.	29
Hengelo.	1879	J. de Hart.	77
*Hoorn	1883	D. van Velden Oudl.	13
Nieuwe-Pekela.	1875	H. Z. Kloekers.	64
Sneek.	1879	J. Horn.	71
Stadskanaal.	1845	H. Kruit.	103
*Valthermond.	1882	J. Grooten Oudl.	40
*Weerdingermond.	1875	Ph. Lindeman.	152
*'t Zandt.	1882	S. Juisting Oudl.	31
			995

De met een * geteekende Gemeenten behooren nog niet tot de Unie, en § Franeker behoort tot den Duitschen Bond.

LIEFDEGAVEN.

Door ondergeteekende ontvangen voor »de zending' van de Gem. van Gedoopte Chr. te Hoorn f $10,42^1/_2$

N. v. BEEK.

Snelpersdruk van R. Hazewinkel Jz., Groningen.

No. 51. 1 Februari 1885. 4de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

HET WONDER UIT DE DIEPTE.

En dit is het oordeel, dat het licht in de wereld gekomen is, en de menschen hebben de duisternis liever gehad dan het licht: want hunne werken waren boos.
Joh. 3: 19.

„Er zijn twee wonderen, een uit de hoogte en een uit de diepte. Het wonder uit de hoogte is: dat God alzoo lief de wereld gehad heeft dat Hij zijn ééniggeboren zoon voor haar gaf, en het wonder uit de diepte des Satans is: dat de wereld alzoo lief de duisternis gehad heeft, dat zij Gods ééniggeboren zoon verworpen heeft."

Van dat laatste wonder gewaagt onze tekst. Hij doet dat eerstens in den vorm van eene *verdediging* der rechtvaardigheid Gods met het oog op het aanstaand oordeel.

Diep beschamend is het, dat de Heere God bij de openbaring zijner oneindige ontferming over zijne verloren menschenkinderen, zich tot zulk een verdediging genoopt ziet.

Er komt een oordeel, maar niet, dan over wie zelve zich dat oordeel bereidt.

Wij weten, het gemoed, dat tegenover de liefdesbetuiging Gods naar Satan blijft luisteren, kan niet anders dan God beschuldigen. *Gij zult niet sterven*, sprak Satan in het Paradijs; onder het Evangelie als boodschap des levens fluistert hij den mensch toe: *gij zult niet leven.* Te lang, zoo roept hij, hebt gij buiten God geleefd, te groot zijn uwe wanbedrijven, voor u is het niet.

God treedt hem en zijn aanhanger tegen en wijst hem op de gave zijns zoons en zegt in vers 17: „God heeft zijn zoon niet in de wereld gezonden, opdat hij de wereld veroordeelen zou, maar opdat de wereld door Hem behouden zou worden." En vers 18: „Die in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld, maar die niet gelooft, is alreede veroordeeld, dewijl . . . . . . zijn zonde te groot waren," — God het niet werkelijk meende? o neen, maar: dewijl hij niet heeft geloofd in den naam des eeniggeboren' zoons van God.

Deze zelfverdediging Gods richt zich ook tot de Farizeesche theorie, die het schaamteloos uitspreekt, dat het wel degelijk Gods voornemen, ja voorbeschikking van eeuwigheid is, om geen klein getal zijner menschenkinderen te verdoemen, en dat de komst van Christus, tot die ter veroordeeling bestemden, geen ander doel heeft dan opdat zij zich aan dezen uitverkoren hoeksteen zouden stooten. Helaas! velen stellen zich deze theorie dienstbaar en verkleinen daardoor met meerdere of mindere bewustheid de heerlijkheid Gods *tot eigen verheerlijking;* want hierop loopt hunne redeneering uit: „*Wij* zijn het uitverkoren volk." En vraagt gij hen naar de gronden van dit hun beweren, dan is hoogmoed, ingenomenheid met zich zelf, op den keper beschouwd, hun grond. Neen, de Heiland zegt niet: *dit* is het oordeel, dat deze of die niet uitverkoren is, maar *dit* en *dit alleen*, dat het licht in de wereld gekomen is en de menschen de duisternis liever gehad hebben dan het licht, wijl hunne werken boos waren.

Maar deze verdediging geldt ook opdat het door schuldgevoel vreezende hart ruste zou vinden. Als de zondaar met zich zelf bekend wordt klaagt alles hem aan, teekent hij zijn eigen vonnis en durft schier op de genade Gods niet hopen. Maar God wil in nederbuigende goedheid zelf tot hem afdalen, die storm van vreeze in hem bezweren en hem zeggen, dat er maar één oordeel onder de bedeeling der genade mogelijk is, n.l. over wien in de duisternis eigenwillig volhardt met versmading van het licht.

Hoe goed is God! Waartoe dit pleidooi? Heeft God in zijn evangelie dan niet duidelijk genoeg gesproken? Heeft Hij zijne verlossende liefde tot al zijne schepselen niet zonneklaar aan het licht doen treden, en kon Hij het daarbij niet laten? O, zeker, maar Hij wil den weerstrevige vriendelijk tegen komen en hem leeren van den weg, dien hij gaan moet.

Deze *verdediging* zijner rechtvaardigheid is dan ook te gelijk eene *betuiging* zijner groote liefde: H e t l i c h t i s i n d e w e r e l d g e k o m e n. Zie daar het onwaardeerbare heilsfeit. De „Sterre" door Biliam gezien, de „Opgang uit de hoogte" door Zacharias bezongen, is in vollen luister verschenen, in Hem die kon zeggen: I k b e n h e t l i c h t d e r w e r e l d.

Jezus *het* licht der wereld, niet *een* licht der wereld, neen, Hij het licht en buiten Hem niets dan duisternis.

Dat was de toestand der wereld door haren afval van God. De duisternis der zonde in het hart, de duisternis der smart en hopeloosheid op ons levenspad, en de duisternis des doods in het verschiet. Maar in die drievoudige duisternis, waarin de wereld verzonken lag, verscheen Jezus als haar licht. Niet slechts door zijn leer, maar bovenal door zijn persoon en werk. Van zijn kruis straalde in de duisternis der zonde het licht der verzoening in zijn bloed; Hij zelf is het licht des levens in de duisternis des doods; het licht der vertroosting en der hope in onze smart.

Reeds dat hij zich het licht noemt, kenmerkt de algemeenheid van het doel van zijn komst, en door zich het licht *der wereld* te noemen, vervalt elke gedachte van uitsluiting. O wereld, o kind der wereld, hoort het, Christus is u w l i c h t. De Evangelist zegt dan ook in hoofdstuk 1: 9: „Dit was het waarachtige licht, hetwelk verlicht een iegelijk mensch komende in de wereld."

S. HORN.

(*Slot volgt.*)

De openbaring van de eenheid der geloovigen.

Alle geloovigen in Christus Jezus zijn in Hem werkelijk één.

Die eenheid is geheel overeenkomstig de begeerte van den Heiland, want Hij bad tot zijnen Vader voor zijne discipelen: *„Dat zij in ons één zijn!"* Die eenheid is eene vrucht van Jezus genadewerk, waardoor Hij allen, die in Hem gelooven, in zich opneemt. Haar doel is dat de geloovigen „volmaakt zijn in één", en *opdat de wereld bekenne, dat Christus de gezondene*, de gave des Vaders aan de wereld is. De geloovigen moeten door den H. Geest, die in hen woont, de wereld overtuigen, haar Christus laten zien, en dat kunnen zij niet, tenzij zij één zijn, en hunne eenheid in de wereld openbaren. Te zeggen wij zijn één, maar het niet te laten zien is doelloos en vruchteloos.

Wij willen echter niet klagen, want wij zien gelukkig in dit opzicht eenige vordering, ofschoon wij er ook terstond aan toe moeten voegen, dat er aan de *openbaring* van de éénheid der kinderen Gods nog zeer veel ontbreekt.

Dit behoeft zeer verbetering. Mochten eenige wenken, door middel van „de Christen," daartoe iets bijdragen, het zou ons tot ware blijdschap strekken. Durven wij ons al niet vleien met de gedachte, dat binnen kort alle kinderen Gods hunne eenheid in den vorm van eene gemeente des levenden Gods tegenover de ongeloovige wereld zullen openbaren, toch hebben wij goeden moed en gelooven dat onzen arbeid niet ijdel zal zijn in den Heere.

Al de arbeid en het lijden van onzen Heer moest geschieden om scheidsmuren weg te breken, het voorhangsel, de scheiding tusschen God en menschen, te scheuren; natiën samen te binden en de verstrooide kinderen Gods tot één te vergaderen, zie o. a. Joh. 11: 52 en Efez. 2: 14 enz. Elke zaak of elk stelsel van menschen, dat scheiding brengt tusschen hen, die samen behooren, is derhalve in strijd met de beginselen van 's Heeren werk, en mitsdien zondig.

De geschiedenis leert ons, dat noch voorschriften, al waren die ook van wijze vrome menschen, noch belijdenisschriften of formulieren van eenheid, de eenheid der gemeente Gods hebben kunnen bewerken of bewaren, en dat geene kerkmuren, hoe hoog en sterk ook opgetrokken, het gewenschte doel hebben bereikt, is duidelijk,

Het blijkt zelfs, dat men kan meenen vereeniging te bevorderen, terwijl men toch bezig is om dezelve meer te verstoren. Dit geschiedt vooral, waar men gerechtigheid en ongerechtigheid, licht en duisternis, leven en dood, die elkander toch tot in eeuwigheid uitsluiten, tracht te vereenigen of samen wil laten blijven wonen. Vele christenen in de kerkgenootschappen schijnen dat nog niet in te zien, en beweren zelfs, dat zij, die *hun* kerk niet helpen bouwen, zich schuldig maken aan scheurmakerij.

Andere broeders, die meer op een vrij standpunt staan, en het zeker wel goed meenen met hun streven naar vereeniging, trachten hun doel te bereiken door over veel, wat zij voor bijzaken houden, heen te zien, veel toe te geven en veel met den mantel der liefde te bedekken. Dit laatste is ontegenzeggelijk voorbeeldig, als zij, die zoo handelen zelf maar op een zuiver, onwankelbaar standpunt staan. Het schijnt echter, dat die vrije broeders meer rekening houden met de tegenwoordige kerkelijke en christelijke toestanden, dan met de absolute uitspraken der H. Schrift.

Nog anderen meenen het beste de geloovigen te kunnen vergaderen door alles te verwerpen, wat maar eenigszins op kerkelijke ordening gelijkt. Zij schijnen echter meer verwachting van *hun* stelsel en wijze van doen te hebben, dan van het eigenlijke werk en de bevelen van Christus tot vereeniging der Zijnen.

Doch waartoe meer. Ten slotte toch zal het wel blijken, dat wij allen nog zeer gebrekkig zijn in onze pogingen om altijd den juisten draad te vatten in het weefsel van het groote werk Gods op aarde.

Is het echter oprechtelijk ons streven om Gods wil te kennen en te doen in alles, zijn wij bereid om onze gedachten op te geven voor de gedachten Gods, dan zal ook zijn licht ons bestralen en zijn Geest ons leiden tot heerlijke uitkomsten, tot de diepten Gods. Dan komen wij ook zonder vele omwegen en zonder velerlei kunstmiddelen tot het vereenigd samenwonen der gemeente Gods, zooals zij zich op deze aarde heeft te openbaren.

Gelijk het is met het heil, dat voor zondaren in Christus werkelijkheid is, zoo is het ook voor den geloovige met de eenheid of gemeenschap der heiligen, zij moet erkend en van harte aanvaard worden. Dit behoort weder te geschieden, niet volgens eigene ideën of gedachten, maar volgens de uitspraak der H. Schrift. Te rade te gaan met vleesch en bloed, zich te laten opbouden door menschelijke redeneeringen en wijsgeerig vernuft, is altijd zeer gevaarlijk en leidt van de eenvoudige bijbelsche waarheid af. Christenen weten echter, hoe zij eens door eenvoudig geloof en geloovige overgave — de eerste geloofsdaad, met Christus vereenigd en zalig werden, zoo ook hebben zij nu de eenheid in Christus te aanvaarden, door zich openbaar te vereenigen met de gemeente, het lichaam des Heeren.

Men versta mij wel. Niet door zich tot de gemeente (kerkgenootschappen denken we hier niet aan) te voegen, maakt men éénheid, maar daardoor wordt de eenheid die in Christus is erkend, aanvaard, dadelijk beleden en voortdurend genoten.

Die openbare vereeniging der geloovigen geschiedt, volgens apostolischen regel, door den *doop*. Ieder, die beleed in Christus van harte te gelooven, werd door de Apostelen of hunne medearbeiders gedoopt tot het eene lichaam en werden zóó met de Gemeente één. — „Één Heer, één geloof en één doop." Prediking, geloof en doop gaan hand aan hand in het werk des Heeren tot samenvoeging van 's Heeren gemeente. Gelijk wij tot de zondaren liever zeggen, gij *moogt*, dan gij *moet* gelooven, roepen wij onze ongedoopte broeders liever toe gij moogt, dan gij moet gedoopt worden.

In sommige gevallen echter is een bescheiden, doch ook wel gemeend „gij behoort" niet zoo geheel misplaatst te achten, niettegenstaande ons het uitspreken er van, menigmaal bitter kwalijk genomen werd.

G. N. v. B.

(*Wordt vervolgd.*)

Evangelische Samenkomsten.

Het was ons tot groote blijdschap, toen de Groninger Gemeente van gedoopte christenen haar voornemen te kennen gaf, om in haar midden een vijfdaagsche meeting te houden. Met opgewektheid en vol verwachting verlieten wij Maandag 19 Januari dan ook de plaats onzer inwoning om mede-arbeider te zijn in dit overheerlijke werk. Behalve br. van Beek, voorganger der Gemeente, ontmoetten wij de broeders de Hart en Horn aldaar en des Woendags br. de Vries uit Haulerwijk. Bovendien nog een menigte lieve broeders en zusters uit omliggende Gemeenten, wier aangezichten wij in langen tijd niet hadden aanschouwd, zoodat ieder, die niet vreemd is aan deze kinderlijke vreugde, kan afleiden, dat deze week weer bij vernieuwing eene ware feestweek was; want Gods kinderen zijn het gelukkigste wanneer zij eenstemmend God kunnen prijzen.

Een der broederen noemde deze bijeenkomsten dan ook „Het christelijk loofhutten-feest." Of aller verwachting in deze samenkomst is bevredigd, kan ik moeielijk beantwoorden. Wel hoorden wij van onderscheidene broeders en zusters, dat hun geestelijk leven er door was opgewekt, en dat zij weer tot de eerste zalige vreugde waren gekomen. Wij twijfelen dan ook geenszins of de Gemeente zal ook nu weder de allereerste vrucht in eigenen boezem genieten.

Verkwikkend was ons het verhaal van een broeder, die nog nooit zulk eene opwekkingsvergadering had bijgewoond — wel er veel over hooren spreken. „Maar," zeide hij: „als Scheba's koningin was ook mij de helft niet aangezegd — zoo heerlijk heb ik 't niet kunnen denken." Zijn huis weergalmde dan ook nagenoeg dag en nacht van de lofliederen Israëls, om den Heere God groot te maken, die hem verwaardigd had tot het door Jezus bloed verloste volk te behooren. „Vroeger" — zoo zeide hij — „was ik een groote woeste zondaar, vreeselijk verward in de strikken des duivels, maar God heeft zich mijner ontfermd en nu mag ik gelooven, dat al mijne zonden door het dierbare bloed van Christus zijn uitgewischt en daarom ben ik zoo gelukkig."

Wat toch een groote genade en liefde Gods lezer! dat de Heer aan zulke doemschuldigen volle vergiffenis geeft en dan bovendien hen nog tot nuttige leden der maatschappij opvoedt.

De wereld had reeds lang haar oordeel geveld: „hij deugt nergens meer toe." En zie nu trad de Goddelijke genade toe en maakte van dat *niets* — *iets* — zelfs een toonbeeld zijner *liefde* — *genade* en *lankmoedigheid*. Menigeen zegt misschien, dat is niets nieuws, wij kunnen dat gedurig aanschouwen. Dat is Gode zij dank waar. Maar juist omdat zulks dikwijls gebeurt, vergeten wij zoolicht de innerlijke waarde en worden er aan gewoon, tenzij wij opnieuw daartoe weer worden opgewekt. Ten minste zoo ging het mij. Ik wenschte wel, dat ik de macht der genade nooit vergat en waren al de geloovigen daarvan steeds doordrongen, dan zou er niet zooveel twijfel de ziele binnenstormen en moedeloosheid in den arbeid des Evangelies openbaar worden. Gelukkig dat de Heer dan gedurig een groot zondaar of zondares voor ons plaatst, waardoor men krachtig wordt opgewekt om met nieuwe lust voort te gaan, verzekerd, dat de arbeid niet ijdel en onvruchtbaar zal zijn. Dit te gelooven en daarvan overtuigd te zijn, is een behoefte voor elk christen, maar inzonderheid voor de predikers der „blijde boodschap." De toespraken op de samenkomsten waren over het algemeen zeer ernstig. De opkomst was geenszins klein te noemen, daar al de gewone en alle zitplaatsen waren gevuld. Toch was de stroom niet zoo groot als voorgaande jaren. Wij schrijven dit hieraan toe, dat men meerendeels heeft begrepen, wat de strekking is van deze prediking, namelijk een aanmaning tot een directe overgave van hart en leven aan Christus. En daarvan wil toch de allergrootste meerderheid niets weten. De eene partij is onverschillig en wil liever onbeteugeld de zonde dienen en tracht er voor te zorgen, dat zijn geweten niet wordt opgesloten; de andere is bedorven door de valsche leer: „het gaat niet zoo gauw." Deze twee verderfelijke machten treft men overal aan, waarvan de laatste verre weg de ergste is, want die sluit de eerste bovendien nog in zich.

Wij zouden evenwel een niet onbelangrijk cijfer kunnen noemen dergenen, die hunne knieën hebben gebogen voor den Heere Jezus. Afgedwaalden kwamen met berouw en boete terug — ouden en jongen beleden hunne zonden om van nu aan voor den Heer te leven en deze allen bevonden dat de Heiland nog dezelfde was, want die tot Hem kwamen, wierp Hij niet uit. Dit ervoeren weder zondaren zoowel te Groningen als te Foxhol. *Foxhol*, een plaatsje twee uur van Groningen, aldaar werd ook tegelijk drie avonden achtereen een opwekkingsrede gehouden door de broeders: Roeles, de Hart en Horn. De derde avond was bijzonder gezegend. Trouwens een ernstig prediker had des daags dat kleine plaatsje bezocht, waardoor alle harten der inwoners diep waren getroffen.

Een jongeling van ruim 20 jaar, staat van tafel op, daar hij pas had gegeten, verlaat het huis om zich met schaatsenrijden te vermaken, zakt door het ijs, verdrinkt en wordt na eenige minuten dood in de ouderlijke woning gebracht; waarlijk het leven des menschen is onzeker. Wel hebben niet allen zulk een treurig einde, maar toch worden er onverwachts duizenden bij duizenden weggenomen om voor Gods rechterstoel te verschijnen en als dat met u plaats vond lieve lezer of lezeres! Wat zou dan Gods oordeel over u moeten zijn?

Dat ieder met deze vraag, waarmede wij deze mededeeling zullen eindigen, tot zich zelven inkeere, nu het nog het heden der genade — de dag der zaligheid is.

Deventer, Jan. '85. B. Roeles.

De Christelijke Volapük

(Wereldtaal.)

Onder bovenstaand opschrift neemt de Vredebode het volgende uit het Neukircher Missionsblatt over:

Gravinne van Bijlandt van Coblenz was gewend, om, eer ze op reis ging, den Heer niet alleen te bidden om Zijne bewaring en bescherming, maar ook om goed reisgezelschap. Op reis van Bonn naar Coblenz, waar ze woonde, trof zij een regenachtigen morgen, zoodat zij boven op de stoomboot niet verkeeren kon. Zoo vond zij daar dan ook geen passagier. Beneden gekomen zag zij een bejaarden, grijzen, achtenswaardigen heer zitten, die bezig was in een boek, zoo als haar toescheen, een Bijbel, te lezen. Dat zal, dacht zij, mijn goed reisgezelschap wezen, waarom ik dezen morgen bad. Zij nam plaats in een hoekje van de kajuit, nam haar zakbijbeltje en begon ook te lezen, en terwijl zij nu en dan een blik op dien waardigen heer wierp, verdiepte ze zich in Joh. 15.

't Weer klaarde wat op. Zij ging naar boven. Juist voeren ze het schoone Zevengebergte voorbij. De bejaarde heer was ook boven gekomen en die trachtte een gesprek met haar aan te knoopen. Maar zie, zij sprak Duitsch en hij Engelsch. Zij trachtte door Fransch met hem te spreken, maar ook die taal was hij niet machtig. Toen ze eindelijk door de Nederlandsche taal, als hare moedertaal, met hem trachtte te verkeeren, moest hij door hoofdschudden en schouderophalen te kennen geven, dat hij ook die taal niet verstond.

Eene wijle staarden beiden zwijgend op den *Drachenfels*, (een der zeven bergen van 't Zevengebergte.) Op eens schoot een vriendelijke glimlach op 't gelaat van den ouden heer, hij had een uitweg gevonden. Hij haalt zijn Engelschen Bijbel uit den zak, slaat Jes. 54: 10 op, toont dat vers aan de Gravin en die zoekt het op en vindt: Bergen zullen wijken en heuvelen wankelen; maar mijne goedertierenheid zal van u niet wijken en het verbond mijns vredes zal niet wankelen, zegt de Heere, uw ontfermer.

Goed zegt zij, we kunnen samen spreken. Zij wijst op de wijnbergen en laat hem Joh. 15: 1

enz. zien waar de Heer zegt: Ik ben de ware wijnstok en gij de ranken. Hij zoekt 't op in zijn Bijbel en betuigt zijn instemming.

Terwijl ze de schoonheid der natuur genoten, onderhielden ze elkaar met de Schrift.

Trots het verschil in taal waren ze een in God en verstonden elkander.

De tijd vervloog snel, zoodat ze Coblenz naderden.

De gravin begeerde dezen vreemden vriend onder haar dak te herbergen dewijl hare dochters het Engelsch machtig, en dus met hem goed klaar konden worden.

Hoe zou ze hem dit echter duidelijk maken? Zij bezon zich en sloeg toen Hand. 16: 15 op waar Lydia tot Paulus en Silas sprak: Indien gij oordeelt, dat ik den Heere getrouw ben, zoo kom in mijn huis. De medereiziger knikte vriendelijk 't aanbod aannemende en sloeg Matth. 10: 11 op waar geschreven staat: En in wat stad of vlek gij zult ingaan, onderzoek wie daarin waardig is; en blijft *daar* totdat gij daar uit gaat.

De vreemde reisgenoot ging mede en bleef een tijd in haar huis met dat gevolg dat er een blijvende band tusschen beide families gelegd is.

Dit lezende (zegt de Red.) dacht ik: Daar hebben wij onze christelijke Volapük. Waarlijk een middel om zich in de heele wereld te redden waar maar christenen wonen, want wat een christen ook niet kent, hij kent zijn Bijbel. Zorgen we dus maar voor twee dingen: Eerst, dat we goed in onzen Bijbel thuis zijn en dan: dat we dien medenemen, ten einde ons op reis door onze christelijke Volapük duidelijk te kunnen maken.

ZENDINGBERICHTEN.

EENE BELANGRIJKE VERGADERING.

Op Maandag 19 Jan. j.l. werd te Londen in een der Baptisten kerken eene afscheidsvergadering gehouden van elf zendelingen, die door het zendingsgenootschap waren aangenomen voor het werk onder de heidenen. 't Was, zooals te begrijpen is, eene opgewekte vergadering. De heer J. B. Meijers gaf een korte schets van den weg, langs welken de verschillende zendelingen er toe gekomen waren om zich aan dit groote werk te wijden, en ik dacht, dat misschien de lezers van „de Christen" hiervan ook wel iets zouden willen weten.

De eerste, waarover de heer Meijers sprak, was de heer William Carey. Negentig jaren geleden ging zijn overgrootvader, dr. William Carey, onder alle zendingsvrienden zoo wel bekend, naar Indie, om er den grond te leggen van, men mag wel zeggen, al het werk, dat er tegenwoordig onder de heidenen gedaan wordt. De achterkleinzoon zal nu eveneens naar Indie gaan. Reeds vroeg was hij tot het besluit gekomen om zijn leven te geven voor den arbeid in de heidenwereld, en een zijner leermeesters schreef van hem, dat hij de achting en liefde van zijne onderwijzers had gewonnen door zijn vlijt en bekwaamheid. „Gedurende zijn driejarig verblijf hier," zegt hij, „heb ik geleerd hem met meer dan gewoon vertrouwen en liefde te beschouwen. Ik geloof, dat God door hem iets goeds zal doen voor zijn rijk in Indie."

De heer R. M. Mc Intosh is de zoon van Indische ouders. Zijne eerste indrukken van het christendom kreeg hij door het zien van de standvastigheid, waarmede een schoolmakker van hem op de openbare school te Benares de vervolgingen om Christus wil verdroeg. Dit bracht hem tot nadenken, en het gevolg was, dat hij gedoopt werd door den zendeling Daniël Jones, van Agra. Toen kwam hij op het Zendingscollege te Serampore, en wijdde zich aan den zendingsarbeid, waarna hij naar Engeland vertrok om verdere opleiding. Ook hij zal natuurlijk in Indie arbeiden.

De heer D. Robinson is de zoon van Robert Robinson, van Calcutta, en een neef van den zendeling John Robinson, die voor ongeveer drie jaren overleden is. Hij is vier à vijf jaren in Engeland geweest om opleiding, en gaat nu naar zijn geboorteland terug als bode des vredes.

De heer D. Thomas, vroeger leeraar aan het college te Pontypool, was door het bezoek van den Indischen zendeling Rouse gedrongen geworden om zich aan den zendingsarbeid te wijden.

Mejuffrouw Gertrude Fletcher is reeds twee jaren op de westkust van Afrika werkzaam geweest, maar moest van daar terugkeeren. Zij heeft nu hare diensten aangeboden voor de zending in de zenana's (vrouwenverblijven), en gaat naar Delhi.

De heer Herbert Dixon is vroeger aan den Congo werkzaam geweest, maar het klimaat oefende zulk een nadeeligen invloed op zijne gezondheid uit, dat hij er onmogelijk blijven kon en er zeer voor het behoud van zijn leven gevreesd werd. De Heer heeft hem echter genadig weder opgericht, en dewijl de dokter het hem beslist verbood weer naar Afrika te gaan, heeft hij besloten om zijn volgend leven aan China te wijden.

Met hem gaat zijne vrouw, eene dame, die zich in de laatste jaren voor den arbeid onder de heidenen heeft bekwaamd.

De heer C. S. Medhurst is de zoon van den eersten leerling van Spurgeon's Pastor's college, en even als zijn vader, door Spurgeon opgeleid. Ook hij gaat naar China.

Dr. Russell Watson had zich, na zijne bekeering, gewijd aan Christelijken arbeid in verband met de school voor haveloozen in Aberdeen. Toen hij naar Londen vertrok, deed hij daar het zelfde werk, maar eene circulaire gelezen hebbende, waarbij jongelieden werden opgeroepen voor China, gevoelde hij zich gedrongen zich aan dat werk te wijden. Hij vertrok naar Spurgeon's Pastor's college, waar hij twee jaren bleef, en ging toen voor vier jaren naar de hoogeschool te Durham om medische opleiding. Hij heeft nu zijn examen als dokter gedaan. Ook zijne vrouw is als dokter geexamineerd en reeds een paar jaren werkzaam geweest in evangeliesatiearbeid.

De laatste, de heer A. Cowe, is reeds eenige maanden voorganger geweest van eene Engelsche Baptisten gemeente, maar hij voelde zich gedrongen om zich aan den arbeid onder de heidenen over te geven. Hij heeft gestudeerd aan de hoogeschool te Edinburg, en werd daar door dr. Landels gedoopt. Hij zal naar den Congo gaan.

Nadat zoo de heer Meijers het een en ander van de zendelingen had medegedeeld, spraken deze achtereenvolgens met een kort woord de vergadering toe. Allen drukten den wensch uit, dat zij in het werk, dat de Heer hen gegeven had te doen, getrouw mochten zijn. Zij voelden het belangrijke en gewichtige van de taak, die zij gingen aanvaarden, maar wisten ook, dat Hij, die hen zond, machtig was om hen te sterken in allen strijd.

Zegene de Heer al deze broeders en zusters, en stelle Hij hen tot een rijken zegen!

A.

STEENEN EN WINDSELEN.

Joh. 11: 39*a*, 44*b*.

't Ontbreekt nog maar immer niet aan kinderen Adams, die, als hun vader weleer, de hand uitstrekken naar vijgeboombladeren om daarmede, o schuldige dwaasheid! de schande hunner naaktheid pogen te bedekken.

Bij voorkeur, plukt men die bladeren in het Eden, in het Paradijs der Heilige Schrift, de waarheid verdraaiende tot eigen verderf. Ook een passage uit de geschiedenis van de eerste Christin in Europa met name Lydia (Hand 16) moet voor menig Europeaan als zoodanig dienst doen.

Van Lydia toch, zoo zegt men, staat geschreven: „welker hart de Heere heeft geopend, dat zij acht nam op hetgeen van Paulus gesproken werd." „Ziet ge wel", zoo roept men uit, zich ontslagen achtende van alle verantwoordelijkheid tegenover het gepredikte Evangelie, „de Heere moet ons het hart openen, zullen wij acht nemen."

Bij nadenken zou men moeten bekennen, dat zulk een bewering reeds in zich zelven geoordeeld is, maar buitendien leert men iets, dat met zout verstaan eene waarheid is, maar op deze wijze uitgedrukt, eene onwaarheid.

Wij nemen aan dat, behalve de prediking van Paulus, een bijzondere daad Gods aan Lydia's hart haar leidde tot de geloovige aanneming van Christus; maar dan ook zie men niet voorbij, dat zulks in een gansch bijzondere omstandigheid plaats had.

Van Lydia zegt de Schrift dat zij, nog eer zij Paulus hoorde e e n v r o u w w a s d i e G o d d i e n d e (vs. 14). Lydia, wellicht een prosaliete der poort, was dus in Oud-Testamentischen zin reeds eene geloovige, die, wat van zelf sprak, uitzag naar het beloofde heil. In dat wachten had het niet aan teleurstellingen ontbroken, vele valsche Christussen toch, stonden in Israël op; ook Gamaliël spreekt daarvan in Hand. 5. Elke mare: de Messias is verschenen had Lydia's hart van vreugde doen huppelen, doch eindigde altijd weder in teleurstelling. Dit bleef voor haar hart niet zonder uitwerking. Ter plaatse des gebeds hoort zij den tentenmaker van Tarsis over Jezus den Messias spreken, maar zij zal zich niet laten verleiden. Onder deze prediking echter zegt God tot zijn biddend, geloovig wachtend, kind, Lydia: Geef acht, want deze Jezus dien Paulus u verkondigt is de beloofde Zaligmaker.

God moet mij het hart openen zegt menigeen, de bloemen zeggen het niet tot de zon, maar openen zich voor hare gouden stralen.

Jezus zegt: „Zie, ik sta aan de deur en klop" (niet met een breekijzer) „indien iemand mijne stem zal hooren en de deur open doen," (wie wordt hier met die „iemand" bedoeld, die gezegd wordt de stem te moeten hooren en de deur open te moeten doen?) Ik zal tot hem inkomen, en ik zal met hem avondmaal houden, en hij met mij.

S. H.

VRAAG.

Wat wil dat toch zeggen: „Jakob heb ik liefgehad en Ezau heb ik gehaat." Rom. 19: 13.

Wie onzer abonne's wil deze vraag kort en duidelijk beantwoorden.

Wij bevelen deze rubriek in de belangstelling der lezers en inzenders aan.

Red.

OP REIS.

Op vriendelijke uitnoodiging had ik den eersten kerstavond de feestviering bij den kerstboom in het dorpje X geleid, en begaf mij den volgenden morgen reeds vroeg op reis, ten einde in de plaats mijner inwoning dien dag in het Evangelie te dienen. Na 20 minuten loopens kwam ik aan eene brug, waar een stoombootje moest passeeren, waarmede ik de reis kon vervolgen. 't Was te koud om op de brug te staan wachten, ik ging daarom in de herberg, die onmiddellijk daarbij was. 't Was nog vroeg en het kwam mij voor, dat in de herberg alles nog stond zoo als de bezoekers het den vorigen avond hadden verlaten. Die vele ledige glazen gaven mij een droevige prediking hoe daar de eerste kerstavond was doorgebracht, en deernis vervulde mijn hart met de reeds bejaarde lieden, die dit zondig bedrijf uitoefenden. Ik besloot een gesprek met hen aan te knoopen.

„Mij dunkt," zoo ving ik aan, „er staat in de heerlijke kerstgeschiedenis een moeielijk woord voor U." „Wat bedoelt U," antwoordde de vrouw. „Wel," zeide ik, dit: „er was voor henlieden geen plaats in de herberg." Ik vrees maar al te zeer dat dit met uwe herberg ook het geval is, en het komt mij zeer bedenkelijk voor in een huis te wonen en een bedrijf uit te oefenen, waar geen plaats is voor den Heer Jezus. Al spoedig bleek het mij, dat ik met lieden te doen had, wier geweten, in weerwil van hunne omgeving, nog sprak. „Wat zullen wij begin-

nen," was het weder-antwoord, „in de vorige herberg was het veel erger dan in deze, maar als wij er uitgaan wat dan?" „Gij moet Gods wil doen," zeide ik, „en de uitkomst Gode laten. God zeide tot Abraham: ga uit, en hij ging, en God zorgde voor het andere." „Wij zijn nu al zoo oud en zouden gaarne harder werken en het minder hebben, maar wat moeten wij," zeide de vrouw. Ik antwoordde weder, „doe Gods wil en sta als het wezen moet, aan den dijk, en sterf van honger, liever dan in den weg van Biliam te wandelen, die den loon der ongerechtigheid liefhad." Zij werden vertrouwelijk; wij spraken nog eenige ernstige woorden over tijd en eeuwigheid tot de boot kwam.

In de kajuit, waarin ik plaats nam, zat een jongeling met zijn meisje. Juist toen ik inkwam, kommandeerde hij zijn tweede brandewijntje en dat op den 2den kerstmorgen vóór 9 uur. Toen het glas met het bewuste vocht voor hem stond, zeide ik: „Weet gij wel hoe de negers dat goed noemen?" Hij: „Neen mijn heer." Ik: „vuurwater." Hij: „vuurwater?" Ik: „zeker, en terecht, want er zit vuur in." Hij: „ja, 't verwarmt." Ik: „Maar 't is vuur der helle, gij zijt een jongeling; er is een ander vuur, dat in uw boezem moet branden n.l. het Pinkstervuur, maar die Geest is een heilige geest, de geest van schiedam een onheilige."

Mede uit deernis met de jongedochter, vermoedelijk de aanstaande vrouw van den jongeling, was ik tegen den „borrel," die verwoester van zooveler huiselijk geluk, te velde getrokken. En denkt gij nu, dat zij mij hielp? Integendeel. Uit verkeerd geplaatste liefde wellicht, nam zij het voor haar minnaar op, zeggende: „Mijnheer men kan evengoed wel vroom zijn al drinkt men een borrel. Ik ken ten minste bij ons op 't dorp vrome menschen genoeg, die ook sterken drank drinken." Op zulk een vuistslag des boozen was ik niet voorbereid. Wat zou ik zeggen? helaas ik wist dat zij de waarheid sprak. Ik antwoordde: „wat die vrome menschen doen zullen zij voor God te verantwoorden hebben, maar dit wil ik zeggen, sterken drank drinken is niet vroom." Zij waagde nog eene poging en zeide: „men kan juist toonen dat men tegen den Duivel strijdt door drank te gebruiken, maar met mate." Ik antwoordde: „een niet aanbevelenswaardige strijdmethode: — eerst den vijand in zijn hol op te zoeken en zich gedeeltelijk in zijne macht te geven, en dan tegen hem te gaan strijden." De stoomfluit gaf het sein dat voor onze jongelieden de plaats van bestemming bereikt was.

Later maakte de hofmeester, die een deel van ons gesprek gehoord had, zijne verontschuldiging door te zeggen: 't was zijn beroep en als zij het vraagden moest hij het hun wel geven. Wat al ellende door de zonde op deze nog onvernieuwde aarde.

S. H.

GEDACHTEN.

„Heb God lief en doe wat gij wilt!" dat is een verheven kreet der dankbaarheid en der liefde; dat is de levendige verkondiging van het ware beginsel des menschelijken levens. Maar — 't is voorzichtiger te zeggen: „Heb God lief en doe wat God wil!" Dat heeft Hij zelf gezegd, die beter dan de mensch weet, wat in den mensch is. ALEXANDRE VINET.

Dit is het groote geheim der liefde: te kunnen zwijgen en spreken waar het noodig is en de kracht en de teederheid zóó te vereenigen, dat de eerste nooit gevoelloos, en de andere nooit lafhartig schijne. TEN KATE.

De beste der menschen is niet waardig om Christus schoenriem te ontbinden, maar de zondige vrouw mag met zijne voeten doen wat zij wil. Verdienste mag zijnen schoenriem niet aanraken, liefde mag zijne voeten kussen.

GEORGE MACDONALD.

Elk gebrek in de werken wordt door de liefde vergoed, maar niets kan het gebrek aan liefde vergoeden. Zonder haar doet men niets, dat voor God kan bestaan; door haar verandert men zelfs onheil in heil. Het begin des levens is *geloof*, het einde des levens is *liefde*.

IGNATIUS.

GEMEENTENIEUWS.

GRONINGEN. Gelijk den lezer uit het in dit No. voorkomende verslag van de samenkomsten hier gehouden, zal blijken, was de maand Januari voor de Gemeente een genotvol tijdperk. De zegeningen Gods waren voor haar overvloedig. In menige woning harer leden klinkt weer met meer helderheid het loflied ter eere Gods; vooral in die, waarin zich pas verloste zielen bevinden.

Ook hadden wij het voorrecht in 't begin dezer maand weder een broeder, die reeds lang buiten de gemeenschap der Gemeente had gestaan, op zijne belijdenis weder in ons midden op te nemen. De Gemeente is daardoor vertroost en bemoedigd.

Twee zusters verzochten om den doop, aan wier verlangen, zoo de Heere wil, weldra zal voldaan worden.

VARIA.

EEN VERSTERKINGSMIDDEL.

Haydn was eens in een gezelschap, waarin zich ook nog andere uitstekende toonkunstenaars bevonden. De vraag kwam ter tafel, wat wel het beste middel zou zijn om de inwendige kracht, wanneer die door aanhoudenden arbeid verzwakt was, ten spoedigste en op de beste wijze te herstellen. Een der aanwezige heeren zeide, dat hij zich in zulk een geval met een flesch champagne hielp; een ander, dat hij zich door het gezelschap zocht op te monteren. Haydn, dien men nu ook vroeg, welke versterkingsmiddelen hij bij zijn veelvuldigen arbeid gebruikte, antwoordde bescheiden, dat hij in zijne woning een kleine huiskapel had, waarin hij ging en bad als hij zich vermoeid gevoelde. Hij voegde er bij, dat dit middel in zijne versterkende werking nog nooit bij hem had gefaald.

Een meisje in Zuid-Afrika werd in het bosch door een woesten vijand van haren vader gegrepen, die haar de beide handen afhieuw, en haar toen met de woorden: „Ik heb mij nu gewroken," bloedende naar huis zond. Het duurde lang eer het kind van hare wonden herstelde en de stompen genezen waren.

Op zekeren dag kwam een arm, uitgeput grijsaard aan haars vaders deur om eene aalmoes vragen. Het meisje, nu groot geworden, herkende dadelijk in hem den wreedaard, die haar de handen had afgekapt. Zij ging in de hut, beval een knecht hem zooveel brood en melk te geven als hij verlangde, en ging er bij zitten, totdat hij gedaan had. Toen haalde zij hare armen onder het kleed weg, dat de stompen bedekt hield en ze hem voorhoudende, zeide zij: „Ik heb mij nu gewroken!" De man was verpletterd en verbaasd. Het meisje had inmiddels den Heiland leeren kennen en bracht nu zijn woord in beoefening: „Indien uw vijand hongert, zoo spijzig hem, indien hem dorst, zoo geef hem te drinken, want dat doende zult gij kolen vuurs op zijn hoofd hoopen."

Iemand vroeg aan een oud man: „Zijt gij nog in het land der levenden?" „Neen," was het antwoord, „ik ga er heen."

Toen Tasso eens gezegd werd, dat hij eene schoone gelegenheid had om zich op iemand, die hem bitter vijandig was, te wreken, antwoordde hij: „Ik wil hem niet plunderen; wel zijn er dingen, die ik hem wensch te ontnemen, — niet zijne eer, zijne welvaart of zijn leven, — maar zijne boosaardigheid en kwaadwilligheid."

De kleine Mary Duncan speelde eens met haar broertje, toen deze haar plotseling in een aanval van toorn een slag in het gezicht gaf. Onmiddellijk keerde Mary hem de andere wang toe met de woorden: „Daar, Corrie!" De opgehevene hand werd neergelaten, en toen men het kind vroeg, wie haar dat geleerd had, antwoordde zij, dat Papa dit van morgen uit den Bijbel voorgelezen had.

Tijdens de revolutie-oorlog leefde Peter Miller, de voorganger van eene kleine Baptisten gemeente in Pensylvanie. Aldaar woonde een man, die zich onderscheidde door zijne vijandschap tegen die gemeente en bovendien een landverrader was. Om de laatste misdaad werd hij ter dood veroordeeld. Nauwelijks was dit vonnis uitgesproken, of Miller ging te voet naar generaal Washington te Philadelphia, om voor dien man genade te smeeken. Hem werd echter geantwoord, dat zijn verzoek „voor zijn ongelukkigen vriend" niet kon worden toegestaan. „Mijn vriend!" riep Miller uit, „ik heb in de wereld geen erger vijand dan juist dien man." „Wat," hernam Washington, „gij hebt eene reis van twintig uren gaans gemaakt, om het leven van uwen vijand te redden? Dit doet mij de zaak in een ander licht beschouwen. Op uw verzoek schenk ik hem pardon."

Onmiddelijk werd de pardonbrief opgesteld en zonder een oogenblik te verliezen ging Miller vijf uren ver te voet naar de plaats, waar de executie des namiddags van denzelfden dag zou plaats hebben. Hij kwam juist aan toen de man naar het schavot geleid werd, en Miller onder het volk opmerkende, riep deze uit: „Daar is die oude Peter Miller ook; hij is heel van Efrata komen loopen om zich van daag aan mij te wreken door mij te zien hangen!" Nauwelijks waren deze woorden gesproken of hem werd aangezegd met welk doel Miller gekomen was, en dat zijn leven gespaard bleef.

Paus Adriaan VI liet twee steden schilderen op één paneel: *Utrecht*, waar hij geboren was, en *Leuven*, welker hoogeschool hij had bezocht. Daar boven liet hij plaatsen: „*Utrecht* heeft mij geplant; *Leuven* heeft mij nat gemaakt." Onderaan was het portret van Keizer Karel V gemaald, met dit opschrift: „En de *Keizer* heeft den wasdom gegeven."

Iemand schreef met krijt aan den voet der schilderij: „Hierbij heeft GOD *niets* gedaan."

De geboorteplaats van den Apostel Paulus, Tarsus in Silicië, verheugt zich thans in een christelijke jongelingsvereeniging, die ijverig werkzaam is. Een vrouw uit de inboorlingen houdt zich onledig, en met veel zegen, om in de huizen de vrouwen met het woord Gods bekend te maken.

(Stand.)

CORRESPONDENTIE.

Abonnementsgelden over 1884 worden bij den ondergeteekende ingewacht. Opgaven van reeds ontvangene gelden D. V. in het volgende nummer.

Het adres voor Administratie dezen jaargang betreffende is N. van Beek te Groningen.

De gevraagde No's. voor den Engelschen broeder in dank ontvangen.

J. HORN.

LIEFDEGAVEN.

Met dank aan God en de milde gevers hebben we voor de kerk te Deventer ontvangen: van Mevr. S. te Vorden een half aandeel *f* 5.—; van juffr. V. te Loosduinen *f* 10.—; van den heer H. te Deventer *f* 1.—; van den heer Z. te Buren *f* 2.50. Wij zijn er nog lange niet, dus met verdere aanbeveling.

Uw Dw. in Chr.,

Deventer 29 Jan. 1885. B. ROELES.

ADVERTENTIËN.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 52. 15 Februari 1885. 4de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.

MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.

MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:

Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30

Enkele nummers . . . . „ 0.10

De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken

WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,

Adres: J. HORN, *te Sneek.*

Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:

Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30

Elke regel meer . . . . „ 0.03

Groote letters naar plaatsruimte.

HET WONDER UIT DE DIEPTE.

(Slot.)

En dit is het oordeel, dat het licht in de wereld gekomen is, en de menschen hebben de duisternis liever gehad dan het licht: want hunne werken waren boos.

Joh. 3: 19.

Zagen wij in onze voorgaande verhandeling in bovenstaand schriftwoord de rechtvaardigheid Gods verdedigd, de liefde Gods betuigd, ons rest nog onze aandacht te bepalen hoe het tegelijk de genade Gods verheerlijkt, de boosheid des ongeloofs toont en dan ook: het toekomstig oordeel wettigt.

De genade Gods, de genade Gods geopenbaard in Christus, en in Hem verschenen aan alle menschen in het karakter van een *zaligmakende* genade. Aan alle menschen, want Christus is het licht der wereld, Christus heeft „het waarachtige licht,” hetwelk verlicht een iegelijk mensch komende in de wereld. En hierin ligt nu juist het heerlijke van dit waarachtige licht, dat het niet slechts *een iegelijken mensch beschijnt*, maar VERLICHT. Hier blijkt dat het Evangelie, hoewel niet *naar* den mensch zijnde, juist *voor* den mensch is. 't Is berekend naar zijne behoefte niet slechts, maar het noopt hem ook te erkennen, dat hij het behoeft. 't Meldt zich niet slechts bij allen aan, maar het heeft ook bij allen effect, 't verlicht allen, en noopt elk gemoed de waarachtigheid, onmisbaarheid en beminnelijkheid van hetzelve te betuigen. Vandaar dat onze tekst van hen, die het oordeel zal treffen, zegt dat bij hen een liefhebben van het licht was, maar helaas zij hadden de duisternis *liever* dan het licht; zij hadden dus het licht *eenigszins lief*.

Ja, Christus het waarachtige licht *verlicht* een iegelijken mensch. Voor die verlichting is de gevallene mensch vatbaar; toen volgde er eene keuze: dat licht volgen òf nu welbewust zich tegenover het licht stellen en de duisternis opzettelijk kiezen en volgen. Hier vinden wij het ongeloof naar deszelfs wezen geteekend.

Het verlicht worden door Christus stelt den zondaar in staat, beide het licht en de duisternis te kennen. Maar al wat licht is maakt openbaar; zoo werden zijne werken als werken der duisternis door het licht kenbaar en bestraft; toen ontstond er een strijd: zich aan die bestraffing des lichts te onderwerpen en met de booze werken te breken, of de booze werken te verkiezen. Waar het laatste geschiedde, moest noodwendig de aanvankelijke liefde tot het licht wijken; ja, wat meer is, in haat verkeeren, want: „die kwaad doet, opzettelijk doet, uit beginsel de zijde van het kwaad kiest, *haat* het licht en komt tot het licht niet.” Desniettemin blijft hij het licht vreezen, wetende dat het voor zijne werken niets dan bestraffing heeft.

In dat alles is het toekomstig oordeel van het kind der duisternis gewettigd; 't zal hem onvermijdelijk treffen, maar... wijl hij het zich zelf verkoos.

DIT is het oordeel en niets dan dit. „Meen niet,” zoo sprak de Heiland tot de farizeeuwen, „dat Ik u verklagen zal bij den Vader, die u verklaagt is Mozes op welken gij gehoopt hebt,” en elders: „Niet Ik, maar de woorden, die Ik tot u gesproken heb, die zullen u oordeelen.” O zondaar! als straks in uwe stervensure de nacht der wanhoop uwe ziel binnen dringt, als gij wegzinkt in de eeuwige duisternis, 't is niet dan het lot wat gij u zelven hebt bereid, wijl het licht, dat zich aan u kenbaar maakte, door u geliefd en nogthans verworpen werd. Daar is voor u een onuitblusschelijk vuur, maar gij zelf hebt daartoe de eeuwige brandstof verzameld; daar is een onsterfelijke worm, maar gij zelf verschaftet daarvoor het eeuwig voedsel; u wachten banden der hel, maar gij zelf hebt ze draad voor draad gesponnen. Dwaalt niet, God laat zich niet bespotten, zoo wat de mensch zaait zal Hij ook maaien.

Christen! het licht kwam tot u en gij werd verlicht, gij DEEDT de waarheid en kwaamt tot het licht, en derhalve zijt gij in God en is uw werk in Hem gedaan, want: die de waarheid *doet*, komt tot het licht, opdat zijne werken openbaar worden, dat zij in God gedaan zijn. Heerlijke toestand in het licht, in God te zijn. Toets u zelven bestendig aan 1 Joh. 1: 2—7 en openbaar u een kind des lichts te zijn.

S. HORN.

De openbaring van de eenheid der geloovigen.

Vervolg.

Wij ondervinden ook in ons vaderland nog steeds de nadeelige gevolgen van het onzalig drijven van Rome's zendelingen, die het eerst als evangeliepredikers op onzen vaderlandschen bodem verschenen, (omstreeks het jaar 626 na Chr. begonnen) en die door verschillende middelen duizenden naar de doopvont dreven, afgodstempels verwoesten en christelijke kerken naar roomsch model stichtten. Ongetwijfeld waren er onder die zendelingen godvreezende mannen, die uit liefde voor den Heer zich aan den arbeid wijdden, en God heeft hen willen gebruiken om onze voorouders van vele hunner afgodische gewoonten af te brengen en hun eenig begrip te geven van den christelijken godsdienst, alsmede ook wel — naar wij mogen gelooven — om sommigen hunner waarlijk tot Christus te leiden. God wil zich menigmaal van zeer gebrekkige middelen bedienen om zijn heerlijk werk uit te voeren, en dit kan als er bij hen, die als middelen moeten dienen maar oprechtheid des harten gevonden wordt.

Het ontbrak de meeste en misschien wel alle bovenbedoelde zendelingen aan grondige kennis der H. Schrift, terwijl zij nog vol eerbied waren voor de toen nog alleenheerschende kerk van Rome, die weldra alles overvleugelde. Gesteund door den Paus, dreigden zij niet alleen met de straffen der hel, maar ook met de wraak van den machtigen Frankischen Major Domus. Zóó heeft zich in ons vaderland het naam-christendom gevestigd, dat sedert de hervorming wel eenigszins gewijzigd, maar toch geenszins werkelijk *hervormd* (vernieuwd) is.

De misvormde onheilige toestand, die het naam-christendom medebrengt, wordt nu nog door velen, zelfs door christenen, bestendigd. De doop of liever besprenging van onbewuste kinderen en de vermenging van geloovigen met ongeloovigen is de steun en de voortzetting er van. Hierdoor wordt de openbaring van de eenheid der geloovigen en de zuiverheid van 's Heeren Gemeente volgens Gods woord, onmogelijk gemaakt. En dit weer strekt tot verderf van vele zielen, die zich vleien met de voorstelling van een zeker verbond, waarin zij, krachtens hunne geboorte uit christelijke ouders en door hunnen doop, die hen, volgens het zeggen van hunne ouders, toegediend werd, zouden zijn opgenomen, en waardoor zij meenen heel wat hooger te staan dan de heiden, die nooit van Christus en zijn heil hoorde, niettegenstaande zij nog als een heiden buiten God en in de zonden der heidenen voortleven. O, rampzalige satanslist, hoelang zult gij nog de zinnen der menschen, ja, zelfs van vele mijner broederen verblinden!

Wij nemen het gaarne aan, en wij weten het bij eigene ervaring, dat ouders, die hunne kinderen in het geloof opvoeden, ook bijzondere verwachtingen voor hen hebben; maar die verwachting berust op een deugdelijker grond dan een vermeend verbond, waarvan in het gansche nieuwe testament geen sprake is. Wij gelooven aan den zegen eener geloovige en biddende opvoeding der jeugd, gelijk wij aan den zegen der Evangelieprediking onder de volken gelooven. Het is der ouderen roeping om hunne kinderen in de vreeze des Heeren op te voeden, hen zoo vroeg mogelijk te vertellen dat de Heiland hen als zondige kinderen Adams onuitsprekelijk liefheeft, opdat zij, dat vroeg geloovende, zich vrijwillig laten doopen en daardoor de een-

heid der geloovigen in Christus aanvaarden, zich vereenigende met de Gemeente, zooals die zich hier op aarde heeft te vertoonen. Zoo den Christus door het geloof aangenomen hebbende, komen zij in het nieuwe, het betere verbond, waarvan Christus hoofd en borg is. Wat uit het vleesch geboren is is vleesch; voor de Gemeente des nieuwen verbonds geldt alleen de geboorte uit water en geest.

Men heeft ons bekrompen genoemd, omdat wij gedoopte christenen, volgens sommigen, de kinderkens buiten de zaligheid sloten, of hen buiten Gods genade achten te staan, zoolang zij het vermogen missen, om te gelooven. Men vergist zich daarin echter zeer. Wij meenen integendeel veel milder met betrekking tot de kinderen te zijn dan de meeste voorstanders van de kinderbesprenging. Naar eisch der zaak toch mogen alleen kinderen der geloovigen gedoopt worden, wijl die alleen verbondskinderen zijn. De kinderen van ongeloovigen echter mogen in dat voorrecht (?) niet deelen, en worden dus buitengesloten. Dit is geheel in strijd met het woord Gods, dat zegt: „De zoon zal niet dragen de ongerechtigheid des vaders." Wij daarentegen meenen grond te hebben om aan de behoudenis in Christus van alle menschen, die Hem *niet* door *ongeloof* en ongehoorzaamheid, tegen het licht der genade in verwerpen, van harte vast te houden. De geboorte uit het vleesch doet hier niets af of toe, de verlossing door Christus is het alleen, voor allen zonder onderscheid van geslacht of afkomst.

Allen, die deze verlossing zich bewust geworden zijn, zijn het hierin eens, dat ze die alleen aan Christus hebben te danken, en dat ze aan Hem gehoorzaamheid verschuldigd zijn; dat zij met de wereld, met de zonde, met zichzelve hebben gebroken en Christus hebben gekozen. Dit te belijden, ook onder de teekenen van Doop en Avondmaal is naar 's Heeren wil. Hij legt ons door die teekenen eene akte voor, die de geloovigen gezamenlijk behooren te teekenen. Nu schuilt de eigenlijke zegen niet in de akte, maar in Hem, die ze ons voorleidde en in wat ze bevat. Voor hen echter die ze teekenen, heeft die zaak een zeer ernstigen achtergrond. De Heer verplicht zich openlijk jegens hen en zij jegens den Heer, en jegens elkander. In den doop aanvaarden zij elkander als kinderen Gods, begravenen en opgewekten met Christus, terwijl zij bij het ééne brood telkens hunne voortdurende eenheid betuigen, bevestigende het door geloof en doop aanvaarde verbond; en bij het nemen van den drinkbeker, waaruit allen drinken, belijden zij weder als met éénen mond, dat zij alles, wat zij hebben en zijn, aan de uitstorting van Christus dierbaar bloed hebben te danken.

Doop en Avondmaal zijn dan ook zoo nauw aan elkander verwand, als Christus sterven aan het kruis en zijne opstanding uit het graf; dezelve te scheiden is eene verbreking van het geheel.

G. N. v. B.

(*Wordt vervolgd.*)

Iets over het gemengde huwelijk.

Dat wij, die op grond van 's Heeren woord, de vermenging van geloovigen en ongeloovigen op het gebied der gemeente onbestaanbaar achten, op dien zelfden grond ook het huwelijk van een geloovige met een niet-geloovige bestrijden, zal niemand bevreemden. Tot onze vreugde kunnen wij dan ook bevestigen dat, zoo niet allen, dan toch de meesten onzer gemeenten een broeder of zuster, die zich met een ongeloovige verbindt, de gemeenschap ontzeggen. Zulks is natuurlijk niet het geval wanneer een der onzen zich verbindt met een christen niet tot onze gemeente behoorende.

Tal van kolommen zouden wij kunnen vullen met mededeelingen van de rampzalige gevolgen van het gemengde huwelijk, voor ditmaal willen wij alleen een schrijven van den welbekenden William Huntington aan een zuster betreffende dit punt, onder de aandacht onzer lezers brengen. Hierbij echter opmerkende, dat wij niet elke uitdrukking daarin voor onze rekening nemen. Hij schreef haar als volgt:

Mijne dochter in het geloof!

Ik ontving den uwen en las dien met verontwaardiging. Ik zal de vrijheid nemen u in drie bijzonderheden op denzelve te antwoorden.

Eerst, zal ik u het Woord des Heeren voorhouden;

Ten tweede, ontdekken de geveinsdheid van uw hart;

En ten derde, wil ik u aanzeggen, wat u overkomen zal in de laatste dagen.

De Allerhoogste heeft zijne kinderen niet verboden te trouwen, maar zegt: „Het huwelijk is eerlijk onder allen, en het bed onbevlekt; maar hoereerders en overspelers zal God oordeelen." De gezegende Zaligmaker eerde zelf een huwelijksfeest te *Cana* in *Galilea* met Zijne tegenwoordigheid, deed er zijn eerste wonderwerk en openbaarde Zijne heerlijkheid op hetzelve, zoodat Zijne discipelen in Hem geloofden.

Zelfs ons zalig genieten van Christus wordt voorgesteld door het zinnebeeld van trouwen, en onze heerlijke intrede in de gelukzaligheid, door de voltrekking van het huwelijk in de bruiloftskamer.

Maar God zegt: „Trekt niet een ander juk aan met de ongeloovigen." Indien eene vrouw zin heeft om te trouwen, is zij vrij om te trouwen dien zij wil; alleenlijk in den Heere, 1 Cor. VII: 39. Merk dat op: hare vrijheid om te trouwen is bepaald alleenlijk in den Heere.

Er zijn slechts twee gedachten in de wereld: de kinderen Gods en de kinderen des duivels, 1 Joh. III: 10. Bijaldien eene dochter Gods trouwt met een zoon van Belial, zoo maakt zij zich zelve eene schoondochter van den duivel, en door dezen schandelijken stap tracht zij eene betrekking te bevorderen tusschen den allerhoogsten God en den satan.

Toen God de wereld veroordeelde vóór den zondvloed, stonden de zondige huwelijken bovenaan de lijst. „De zonen Gods zagen de dochteren der menschen aan dat zij schoon waren; en zij namen zich vrouwen uit allen, die zij verkoren hadden;" hierdoor veroorzaakten zij dien vreeselijken zondvloed, en nu staat gij door uwe handelwijs op het punt om hen te regtvaardigen; gij gaat, door u tot een offer te stellen voor hunne (der wereldskinderen) betooveringen, uw best doen om het vergaan door verbranding te veroorzaken.

Hoe! Is er niet één zoon van Israël, die uwen zin voldoen kan, dat gij moet heen gaan en nemen een man van de onbesnedenen? — Al de plagen, vervolgingen, jammeren en gevangenissen, die Israël te beurt vielen in het land *Kanaän*, namen een aanvang met deze gemengde huwelijken.

God heeft het ongelukkig huwelijk van Simson tot eene waarschuwing gesteld voor iederen geloovige. Maar indien uwe genegenheden op een ezel gezadeld zijn, dan zult gij voortgaan, hoe verkeerd en zondig uwe handelwijs ook zijn moge; tenzij het uitgetrokken zwaard van God u op uwen weg tegen komt.

Ik heb u nu des Heeren Woord getoond, hetwelk is het zwaard des Geestes, en zoo gij op het punt van dat zwaard toeloopt, wees dan verzekerd, dat gij u zelve met vele smarten zult doorsteken.

Laat mij nu ontleden de geveinsdheid van uw hart. Gij zegt, dat hij iemand is van groote middelen. Dit spruit voort uit den vervloekten wortel der gierigheid: „Die rijk willen worden vallen in verzoekingen en in den strik, en in vele schadelijke en dwaze begeerlijkheden, welke de menschen doen verzinken in verderf en ondergang." Wat zijne schoonheid betreft, deze is maar uitwendig, en kan in een oogenblik weg genomen worden door gevatte koude of door koorts. Jakob moest deze verwelkende waar duur betalen; veertien jaren moeitevollen arbeid, menige bittere teleurstelling, en de schoonheid zijner beminde vrouw was langen tijd het voorwerp eener smadelijke onvruchtbaarheid. Naardien hare schoonheid Gods mededinger was, zoo liet Hij toe, dat Jakob zelf haar ten dood veroordeelde in het bijzijn van haar eigen vader: „Bij denwelken gij uwe goden vinden zult, laat hem niet leven." — Rachel had dezelve verborgen; God nam Jakob bij zijn woord, en zond den eersten pijl des doods tot het schoone wezen. God verstrikte haar insgelijks in hare eigene woorden, toen zij tot Jakob zeide: „Geef mij kinderen, of ik sterf." God gaf haar een kind, een Benoni, een zoon der smart, en zij stierf als zij hem baarde.

Gij gelooft zekerlijk, dat hij zal bekeerd worden tot God. Wel zeker, eene zeer mogelijke zaak, dat God een man zou moeten bekeeren, om aan uwe vleeschelijke begeerten te voldoen, en uwe wederspannigheid tegen Zijn Woord aan te kweeken. Ik weet dat gij liever een bekeerde van hem maken zult, dan verstoken te blijven van uwen lust.

Waarheen zal niet een onbedachtzaam vrouwmensch loopen, wanneer hare begeerlijkheid ontvlamd is, en zij overgelaten wordt om Christus tegen te staan! God vergelijkt de zoodanigen als gij, die wellustig geworden zijn, bij een woudezel, balkende achter een medgezel. „Een woudezel, dien ik de wildernis tot zijn huis besteld heb, [1]) die de wind schept als de draken. [2]) Zij is eene woudezelin, gewend in de woestijn; naar den lust harer ziel schept zij den wind; wie zou hare ontmoeting afkeeren? Allen die haar zoeken, zullen niet moede worden; in hare maand zullen zij haar vinden." [3])

Hij gaat met u om de waarheid te hooren, en heeft daarin genoegen. — Geen wonder, zelfs zal hij schijnen daaruit nut en troost te putten, indien maar uw doode romp aan zijne zijde is gezeten. — Maar wees er zeker van, de wulpschheid, in zijn hart huisvestende, is de eenige oorsprong van zijne godsdienst, en deze zal spoedig een einde nemen in het huwelijksbed. Ik heb genoeg hiervan gezien, om een wijs mensch gek te maken.

Nu wil ik u zeggen, wat u overkomen zal in de laatste dagen.

Vooreerst, gij zult Christus niet vinden op de bruiloft; maar toch zult gij niet zonder troost zijn; doch uw troost zal van een anderen kant komen, en zoo lang die duurt, zult gij het hoofd boven houden. Maar wanneer de wittebroodsweken voorbij zijn, dan zult gij verlangen om weder te keeren tot uw eersten man, met de verzuchting: „Toen was mij beter dan nu," Hosea II: 6. Doch de bijbel zal dan zijn als een verzegeld boek; het verkeer tusschen God en uwe ziel zal gestremd zijn, vele scherpe bestraffingen zal God u laten toekomen van den predikstoel, en uw geweten zal die op uw geval toepassen.

Dit alles zal het beginsel der smart voor u wezen. Wanneer gij dan uwe ziel beroofd vindt van Gods nabijheid, en gij daaronder gebukt gaat, zal de satan u beginnen aan te vechten, het geweten zal u beschuldigen, en God zal zich aan u onttrekken, Zijn aangezicht van u verbergende. Als dit plaats vindt, dan zult gij onverschillig worden voor alle bekoorlijkheden van uwen man, en hem haten als de oorzaak van uw zielsverdriet.

Wanneer uw man dit opmerkt, zal hij jaloersch worden, uwe koelheid voor zijne omhelzingen zal hem boos maken, en daar de duivel hem inblaast dat uwe godsdienst de oorzaak is, zoo zal hij zich dan in zijn regten aard vertoonen; hij zal uwe belijdenis en godsdienst vervloeken, de knuppels tegen u opnemen, en dan kunt gij verwachten, al het overige van uwen weg te moeten gaan, met een dood lichaam op uwen rug gebonden.

Ik weet dat deze brief u niet zal bevallen; dezelve is eene ontlasting voor uw geweten, en niet eene hartsterking voor uw wellust. Misschien zult gij raad zoeken bij den een of anderen vrome, die uwe voornemens zal goedkeuren en dan zal mijn brief geen invloed hebben, tot na de bruiloft.

Ik verwacht hierop geen antwoord, omdat deze met uw voornemen zoo weinig strookt. Maar indien gij mij ooit weder mocht schrijven, zoo verzoek ik vriendelijk eene gunst van u, dat gij mij niet meer uw vader noemt, en niet

---

[1]) Job XXXIX: 8, 9. [2]) Jer. XIV: 6. [3]) Jer. II: 24.

zegt, dat gij onder mijne dienst bekeerd zijt; want uwe stoutheid in het trouwen zal een schandaal zijn, zelfs voor een kolendrager.*) — Bedenk dat gij eene dochter van Sara zijt, zoo lang gij recht wandelt; en ik wil u als zoodanig erkennen, mits gij gehoorzaam zijt aan Gods Woord.

De Uwe, W. H. (g. z.)

*) De schrijver had voorheen kolendrager geweest.
Red.

15de JAARVERGADERING

DER

Chr. Jongedochters-Vereeniging

te *Leeuwarden.*

Dinsdag-avond den 3e Februari j.l. was in de Kapel der Vrije Evangelische Gemeente alhier een kleine schare van belangstellenden opgekomen, ten einde tegenwoordig te zijn op het jaarfeest der Chr. Jongedochters-Vereeniging onder de zinspreuk; *„Dank God in alles."* Vijftien jaren waren in de kolk der tijden weggezonken met hun lief en leed, hun vóór en tegenspoeden. Maar wat ook verging, verdorde of verstierf, die Heere, wiens verheerlijking het doel en het streven der Vereeniging is, wist van wankelen noch wijken. Zijne trouwe zorg, ook over de Vereeniging, nam geen einde. Hij heeft haar staande gehouden tot op deze stonde, hoewel ook menige storm over haar heeft gewoed en haar heeft doen schudden. Doch ook hierin wordt het schoone vers bevestigd:

„Wie maar den goeden God laat zorgen
En op Hem hoopt in 't bangst gevaar,
Is bij Hem veilig en geborgen,
Dien redt Hij Godlijk wonderbaar."

Enkele Zustervereenigingen, als van Groningen, Haulerwijk, Marssum, Oude-Leije, Workum en Zuidveen, hadden zich door afgevaardigden laten vertegenwoordigen. Eenige Begunstigers der Vereeniging en enkele andere genoodigden waren mede opgekomen om de feestelijke stemming te verhoogen. En waarlijk het was een *feest* in den volsten zin des woords, waartoe trouwens de stof ook niet ontbrak.

Ten 7 ure opende de feestleider, Br. N. van Beek, Voorganger der Gemeente van Gedoopte Christenen te Groningen, daartoe op verzoek der Vereeniging bereidwillig overgekomen, de feestelijke Vergadering door te laten zingen uit Psalm 103: 1 en 3, en ging toen, na een welkomstgroet te hebben uitgesproken en gewezen te hebben op het passende, om op een Christelijk feest God van harte te loven, voor in gebed. Vervolgens las ZEw. een gedeelte van Lucas 10, n.l. de gelijkenis van den barmhartigen Samaritaan en het verblijf van den Heer in de woning van Martha en Maria. Hij merkte daarbij op, dat de Heer steeds de Zijnen opwekt tot werken van barmhartigheid, waarin Hij zelf steeds voorging, en wel zoo, dat Hij hen ook bekwaam maakte om Hem in dien weg na te volgen.

Ook de Jongedochters-Vereeniging, zeide Spr., heeft weder een jaar mogen bezig zijn met werken van barmhartigheid, en daarom mag zij nu ook weer feest vieren. De Heere Jezus had ook behoefte aan verpoozing in den weg Zijner omwandelingen op aarde. Die verpoozing vond Hij in de woningen zijner vrienden en vriendinnen, zooals ook hier bij Martha en Maria. Eindelijk wees spr. nog op de verschillende gezindheden der harten van die beide Zusters. Dit verschil komt in hoofdzaak hierop neer, zeide hij, dat Martha zich als gastvrouw, maar Maria zich als de gaste van den Heere Jezus beschouwde. Dit laatste prees hij ernstig aan en wekte allen op om ook nu op dit feest bij den Heiland te gast te gaan en steeds bij Hem te blijven, dewijl bij Hem altijd overvloed is.

Na deze keurige en wel gekozene woorden, die met de meeste aandacht gevolgd werden, traden achtereenvolgens de verschillende Bestuurderessen der feestvierende Vereeniging op, ten einde verslag uit te brengen omtrent den toestand en de werkzaamheden der Vereeniging over het afgeloopen jaar. Daaruit bleek ons hoe de Heere niet ophoudt Zijne beloften, in onzen Bijbel vermeld, te bevestigen. Want ook in dit vervlogen jaar had zij daarvan de sprekendste bewijzen ondervonden. Scheen het bij den aanvang dat de Vereeniging aan het kwijnen zou gaan, toch was dit in den loop des jaars niet het geval geworden, want van lieverlede kwamen zich meer leden bij haar aansluiten, en zelf nog op dezen feestavond kwam zich een meisje aanmelden om tot de Vereeniging toe te treden. En niet alleen in ledental, was de Vereeniging toegenomen, maar ook in finantieele ondersteuning; doch het grootste en heerlijkste, dat te vermelden viel, was dat er van de leden gewonnen waren voor het Koninkrijk Gods. Hieronder waren er twee die van de kleine Meisjes-Vereeniging, welke een tak van werkzaamheid der Jongedochters-Vereeniging is, tot de moedervereeniging overgegaan zijn. Zielen tot Jezus te leiden, dat toch moet steeds het hoofddoel eener Christelijke Vereeniging zijn.

Op het jongstleden gehouden Kerstfeest met de kinderen van de Zondagscholen der Vrije Evang. Gemeente, hadden de leden der vereeniging het voorrecht vele ouders en kinderen te verblijdden door de uitdeeling der op hare vergaderingen vervaardigde kleedingstukken, die, in deze voor vele armen zoo drukkenden winter, bijzonder welkom waren.

De toespraken, mededeelingen en voordrachten van afgevaardigden en br. en zr. van hier en elders droegen veel bij tot het ernstige en stichtelijke, dat deze feestviering kenmerkte. Vele dringende uitnoodigingen kwamen tot de onbekeerden om zich van harte aan den Heiland van zondaren over te geven, terwijl zij, die Jezus liefhebben werden opgewekt tot moed, trouw en voldarding. De zang, begeleid door het lieflijk orgelspel van den Chr. onderwijzer, den heer B. Rikers, nam ook weder een belangrijk deel van den tijd in, en verhoogde niet weinig de feestvreugde.

Omstreeks te 2 ure meende de feestleider, dat het zoowat tijd was om te eindigen en stelde dat dan ook voor. Hij bedankte nog allen, die op dit feest hunne diensten hadden bewezen, en verzocht vervolgens een broeder om den Heer te danken, waaraan door br. G. de Vries van Haulerwijk werd voldaan.

Wij scheidden met het „Halleluja eeuwig dank en eere" enz. op de lippen, en met de stellige overtuiging in het hart, dat de Heer ons had gezegend.

Leeuwarden, 6 Febr. 1885. W. v. d. Veer.

STEENEN EN WINDSELEN.

Joh. 11: 39*a*, 44*b*.

„Werkt uws zelfs zaligheid met vreeze en beven: want het is God, die in u werkt beide het willen en het werken, naar Zijn welbehagen" Filipp. 2: 12*b*, 13.

Kunnen de Heilige Schriften ons „wijs maken tot zaligheid," hoe onberekenbaar is dan niet de schade als wij de H. Schrift niet, of wat nog erger is, verkeerd verstaan.

Zeer betreuren wij, ook bij de Christenen, het weinig schriftonderzoek. De bijbel wordt nog wel gelezen, maar Jezus zegt: „Onderzoek de Schriften."

Het niet verstaan der H. Schrift ligt òf aan het niet letten op verband en zamenhang, òf aan gebrek aan eenvoud (men wil geestelijker zijn dan de H. Schrift, door in alles een hoogere of diepere beteekenis te zoeken, zonder te letten op de gezonde zin der woorden), [1] òf men is bloot een naprater van anderer theoriën bij gemis van persoonlijke levensernst.

[1]) Zoo vroeg eens in een vroom gezelschap eene vrouw aan prof. de C, dominé: „Die reismantel van Troas, wat zou daar wel in gezeten hebben?" „Nu wat denkt gij," antwoordde de dominé, zij: „mij dacht 't was de gerechtigheid van Christus." Nota bene, lezer, Paulus had de gerechtigheid van Christus bij Carpus te Troas gelaten en gelastte Timotheüs die mede te nemen (2 Tim. 4: 13). Toen de dominé het hoofd schudde, herhaalde zij haar vraag: „Maar wat denkt *u* dan dat daarin zat?" waarop ZEerw. droogtjes antwoordde: „Watten en voering."

Bovenstaand schriftwoord is mede voor velen door misverstand een steen des aanstoots.

Vermaant gij iemand om toch ernst te maken met het heil zijner ziel en den dag der genade niet te verbeuzelen, hij zal u antwoorden: „dat kan ik uit mij zelven niet, want het is God, die in ons het willen en het werken moet werken naar Zijn *„vrijmachtig"* welbehagen." (Ook van deze geliefkoosde toevoeging, zoo ernstig door God verboden, maakt men geen bezwaar).

In gelijken zin bezigen de zoogenaamde vromen dit woord als gij hen er op wijst, dat die zich naar Christus noemt van ongerechtigheid afstand heeft te doen.

Met dit woord acht men zich gedekt, 't hapert maar enkel aan God, die moet het doen, en Hij doet het niet, en daarom blijft de zaak zoo ze is.

Een ander, die meer in het stuk der „Algemeene roeping" staat (want dat is ook een stuk der leer), gebruikt het eerste deel van den tekst: „Werkt uws zelfs zaligheid." Wat hij aldus toelicht: De mensch moet zich onder de middelen stellen, immers één woordje kan het doen ('t gelijkt waarlijk wel een loterij-spel, die 't treft die heeft het). „Hij moet er biddende om zijn. Hij moet maar aanhouden. Hij moet maar aan de poort der genade blijven liggen al zou hij er sterven." (Baäl kon eens wakker worden of wederkeeren van de reis) enz. enz.

Wat is dan de schriftuurlijke zin dier woorden.

a. Paulus schrijft deze woorden aan geloovigen. (Zie Fillipp. 1: 1).

b. Die geloovigen waren zalig door het geloof, dat zij betoonden in gehoorzaamheid zoowel in des Apostels afwezen als in zijne tegenwoordigheid. (Zie Filipp. 2: 12*a*.)

c. Hij vermaant hen daarin te volharden en alzoo hunne eigene zaligheid te werken of *uit te werken.* Alzoo, zij waren de zaligheid als een genadegift in Christus deelachtig geworden; die uit genade verkregen zaligheid werd in den weg der gehoorzaamheid uitgewerkt.

d. Zij hadden zich daarop toe te leggen met al den ernst der ziel en daarin bezig te zijn met vreeze en beven.

e. Zij waren daartoe ten volle in staat, want God werkte in hen. (Niet, God *moet* in den geloovige werken, maar God *werkt* in den geloovige, want zij bezitten den Heiligen Geest.

f. God werkt in hen niet alleen het *willen* maar ook het *werken* [2]) en zulks, hoe heerlijk! naar Zijn welbehagen; wat niet wil zeggen naar Zijn willekeur, maar in overstemming met Zijn Goddelijk liefdehart, dat niet anders beoogd dan de volkomene heiliging der zijnen.

S. H.

[2]) Sommige lieden achten het willen en wenschen voldoende, God echter werkt ook het werken.

GEDACHTEN.

Wat men *aan* God ten offer brengt, is nimmer verloren, omdat men het immer *in* God terugvindt.

Quesnel.

Het beste middel om nooit onverhoord te zijn, is — nooit iets anders te willen dan den wil van God.

Quesnel.

Wandelen in het geloof, leven door het geloof, leven van het geloof, ziedaar het christendom.

Felx Bungener.

„Alle dingen zijn mogelijk bij God." Ook wat schijnbaar niet geschieden kan dan door een wonder. Welnu, als 't noodig is zal uw God een wonder doen. Hij zal u toonen, dat Hij een God is der verlossing. Vrees dan niet, geloof alleenlijk. Wacht op den Heere en verbeid Hem.

J. G. Verhoeff.

GEMEENTENIEUWS.

FOXHOL. Moest de Gemeente in de laatste maanden nog al eens schokkingen gevoelen en stormen trotseeren, zij werd daarentegen door God met nieuwe zegeningen verblijd.

Gedurende de samenkomsten, die in Januari j.l. te Groningen gehouden werden, kwam ook hier drie avonds achter elkander telkens een andere broeder het Evangelie verkondigen. Die arbeid bleef niet ongezegend voor de Gemeente zelf en voor zondaren, die het woord hoorden.

Sommigen der leden werden op nieuw opgewekt en bemoedigd, en zondaren bogen aan Jezus voeten. Bevestige de Heere dien zegen tot veler heil!

De jongelings- en jongedochters-vereeniging hielden op den 28sten Januari j.l. hun jaarfeest. Van Stadskanaal, Nieuwepekela en Groningen waren eenige afgevaardigden overgekomen om aan die feestviering deel te nemen, terwijl nog eenige oude broeders en begunstigers van hier en uit Groningen op uitnoodiging der vereenigingen tegenwoordig waren.

Br. van Beek van Groningen, die welwillend de leiding van het feest op zich nam, sprak eerst voor eene publieke vergadering, die goed bezocht was, een voor die gelegenheid passend woord, wijzende op den zegen, die wij in de laatste jaren mogen aanschouwen, dat tal van jonge menschen zich tot God bekeeren en zich nu met blijdschap in 's Heeren dienst bewegen. Spr. eindigde met eene ernstige opwekking en vermaning aan oudere christenen, om vooral den arbeid van de jeugdige christenen niet gering te schatten en om hen als het geslacht der toekomst van de Gemeente, krachtig te ondersteunen. Hierna werd de eerste vergadering gesloten, en nam, na eene korte pauze, de eigenlijke feestviering een aanvang. Er heerschte over het algemeen eene goede stemming en veel opgewektheid tot getuigen.

De mededeelingen der bestuurders en bestuurderessen aangaande den toestand der vereenigingen, waren gunstig. Vooral was het zeer verblijdend te hooren, dat bijna alle leden der beide vereenigingen den Heere Jezus als hunnen zaligmaker beminnen en dienen.

Zegene de Heere verder de pogingen van onze jeugdige br. en zr. tot eer zijns heerlijken naams.

SNEEK. Zondag 1 Februari was ons een rijk gezegende dag. Des morgens was een talrijke, en naar het scheen belangstellende, schare in de „vredekerk," onder de prediking des woords bijeen. Een broeder, een jongeling zou, na vooraf in het midden der gemeente rekenschap te hebben gegeven van de hoop die in hem was, den Heiligen Doop ontvangen. De voorganger koos als onderwerp zijner prediking het woord van den Heer tot den gestorven jongeling te Naïn: „Jongeling! ik zeg u sta op."
De jongeling in zijn vaart naar het graf gestuit door den Levensvorst, was de hoofdgedachte in de prediking. Er bevonden zich ditmaal veel jongelingen en jongedochters in de vergadering, die opzettelijk werden toegesproken.

Toen de prediking geëindigd was met toepassing op den doopeling trad deze nader, boog met den voorganger op de nog geslotene doopvont de knieën, terwijl eerstgenoemde bad. Onderwijl beiden zich gereed maakten zong de vergadering:

„Waarmede zal de jongeling zijn pad,
Door ijdelheên omsingeld rein bewaren,"
enz. Ps. 119: 5.

De Doop volgde, en alles werd met de viering des Avondmaals besloten.

ZONDAGAVOND-BIJEENKOMST.

Bij eene vroegere gelegenheid maakten wij melding van de welwillendheid van het Edel Achtb. Bestuur dezer stad, dat ons op ons verzoek een schoollokaal in eene achterbuurt afstond. Wij vingen den arbeid daar aan door het houden van Zondagschool. Al spoedig bleek het noodig die in twee klassen te verdeelen, en het gaat goed. Nu eenige weken geleden openden wij voor de volwassenen op Zondagavond van 8—10 in diezelfde school een Zondagavond-Bijeenkomst en . . . . wij slaagden boven bidden en danken. Het getal bezoekers klimt elke week, zoo zelfs, dat er Zondag 1 Febr. circa 140 in getal waren, zoodat er zitplaatsen en kop- en schoteltjes te kort waren.

De inrichting dezer bijeenkomst is als volgt: de bezoekers zitten rondom tafels; de vergadering wordt geopend met Psalmgezang en gebed; vervolgens worden de Sancey-boekjes (die wij ons daarvoor aanschaften) rondgedeeld en een lied gezongen; dan leest de voorganger een klein gedeelte uit de H. Schrift en spreekt naar aanleiding daarvan een kort woord; te 9 uur is de pauze, dan mag er gerookt worden en wordt aan de aanwezigen koffij en koek gepresenteerd; zoo nu en dan zingt de vergadering weder een Sancey-lied afgewisseld door een opwekkend woord, het voorlezen van eene of andere geschiedenis door onderscheidene broeders, zoo brengen wij de avond gezellig en gezegend door, terwijl wij biddende vrucht verbeiden op dezen arbeid des geloofs.

Ten einde genoegzame zitplaatsen te hebben, begaven de broeders zich naar den houthandelaar om planken, gebruikten de vrede-kerk voor timmerschuur en fabriceerden nieuwe banken, ook werd besloten 100 kop- en schotels aan te schaffen ter grootte als in koffijhuizen in gebruik zijn. Een kleine serafine zou ons hier bij den zang zeer te pas komen.

9 Februari. Ons gemeentelijk leven in deze betrekkelijk kleine stad (ruim 10,000 inw.) is gelijk aan dat eener groote familie; wij zien elkander bijna dagelijks en dragen van elkanders lief en leed kennis en deelen daarin naarmate het gehalte des geestelijken levens in de Gemeente is.

Aan den avond van genoemden datum was de Gemeente feestelijk in haar kerkgebouw bijeen. Zij had namelijk aan een ouden broeder en zuster, die op dezen dag hun *veertigjarige echtvereeniging* herdachten, een feest bereid, en was zamengekomen om met hen den Heer voor zijne tallooze weldaden te prijzen.

Ongeveer 20 jaar had dit echtpaar met toewijding den Heer gediend in den arbeid in ons midden, waardoor zij zelven gered waren.

Gingen anderen in den loop dier 20 jaar den weg van Demas, zij waren den Heere getrouw gebleven, en bleken in waarheid in 's Heeren huis *geplant* te zijn, zoo dat, nu de grijze ouderdom gekomen is, van hen gezegd kan worden, dat zij nog vruchten dragen Gode tot eer, de Gemeente tot een voorbeeld en de wereld tot een getuigenis.

Aller hart was blijde met de blijden, aan stof daartoe ontbrak het niet, en hoewel wij lang zamen bleven, sloeg het uur van scheiden nog eer men het dacht.

Vervulle de Heer aan onze broeder en zuster wat hem uit hartelijke liefde werd toegebeden, en waar zij zich reeds in de bekeering van enkele hunner kinderen mogen verblijden, dat ook de anderen toegebracht mogen worden.

NIEUWEPEKELA. Op den 3den Febr. was het aan de beide vereenigingen alhier, (Jongelings- en Meisjesvereeniging) vergund om gezamenlijk het jaarfeest te vieren. De vereenigingen van Stads-Kanaal, Stads-Musselkanaal, Foxhol, Veendam en Oudepekela waren door een kleiner of grooter getal harer leden vertegenwoordigd, om met haar den Heer groot te maken, terwijl die van Haulerwijk verhinderd was, maar ons zeer verblijdde door een hartelijk schrijven, die van Groningen eveneens niet had kunnen komen en die van Valtermond niet meer bestond. Dit laatste is iets droevigs, want zoowel voor jongelingen als jongedochters is eene vereeniging, die er van uitgaat om den Heer Jezus te dienen iets, dat niet licht opgegeven moest worden.

Het feest was zeer opgewekt. Begunstigers en belangstellende vrienden, die zich tegen betaling van een klein bedrag een kaartje hadden aangeschaft om het feest mee te kunnen vieren, meegerekend, waren er misschien een honderdtal gasten. Onze waarde Voorganger had bereidwillig de leiding op zich genomen, en sprak de vergadering eerst met een ernstig woord toe, waarna de bestuursleden der vereeniging hun verslag uitbrachten, dat over 't algemeen verblijdende was, hoewel er ook dingen waren, die minder aangenaam mochten heeten. (Zou er wel ongemengde vreugde bestaan op aarde?) Toen was er een half uurtje pauze en daarna begon het eigenlijke feest, waarbij, onder 't genot van een kop chocolade met broodjes de afgevaardigden der verschillende vereenigingen een en ander meedeelden van de ver. ten hunnent en er een opwekkend of vermanend woord aan toe voegden. Daarna was 't aan ieder vergund om, hetzij door een woord uit het hart, hetzij door het voordragen van een vers of iets anders, de vergadering te stichten of op te wekken, waarvan door vele broeders en zusters, leden van vereenigingen, maar ook door ouderen gebruik werd gemaakt. 't Is zeker niet noodig te zeggen, dat het zingen niet vergeten werd, want als het hart vroolijk is in den Heer, dan volgen de liederen van zelf. Met dank aan den Heer, die reeds op aarde zooveel te genieten geeft, werd het feest besloten.

Zegene de Heer de ver. verder, opdat zij, hoe klein en gering ook bij de wereld, groot mogen worden in het koninkrijk Gods.

VARIA.

EENE GELUKKIGE VERGISSING.

Augustinus, wiens leven als christen wel bekend is, zou op zekeren dag op eene onbekende plaats prediken. Om niet te verdwalen en zijne hoorders niet te vergeefs te laten wachten nam hij een gids aan, welke met den weg zeer nauwkeurig bekend was. Onderweg sprak hij met zijnen leidsman over vele zaken betreffende de zaligheid. Dit was de ookzaak dat deze meer op Augustinus woorden dan op den weg lette, en beiden verdwaalden. Dit was een onwaardeerbaar geluk; want ware hij niet verdwaald, dan zouden eenige moordenaars, die zich op den regten weg verborgen hadden hem hebben omgebracht. Zou die verdwaling nog iets meer dan menschelijke vergissing zijn geweest?

LIEFDE TOT CHRISTUS.

Een heidensch meisje van elf jaren, wilde zich laten doopen, maar hare ouders hielden haar met geweld te huis. Zij ging evenwel gaarne naar school en hield veel van hare onderwijzeres, en niettegenstaande al de slagen en bedreigingen, die zij van hare ouders ontving, konden zij haar toch niet te huis houden; — zij at en dronk niet, voordat zij weer naar school mocht gaan. Zij gaf aan hare onderwijzeres op de vraag, waarom haar gelaat zoo vol schrammen en wonden was, ten antwoord: „Ach, ja, mijne ouders hebben mij erg geslagen, maar de liefde tot Christus kunnen zij mij toch niet uit het hart slaan."

CORRESPONDENTIE.

Den heer M. M. te F. Uw ingezonden stuk hopen wij te plaatsen, zoodra het stuk van den heer v. B. compleet is. RED.

Ontvangen Abonnementsgelden over 1884.

van J. K. te Musselkanaal; B. A. te Stavoren; J. N. te Nieuwediep; F. M. P. te Raamsdonk *f* 3.30.

Wie ons nog schuldig bleef verzoeken wij vóór 1 Maart te voldoen.

Sneek. J. HORN.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 53. 1 Maart 1885. 4de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:

Per jaar, franco per post . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken

WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:

Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

HET TERECHTBRENGEN VAN DWALENDEN.

Toespraak van Red. H. CARRINGTON LALE.

„Broeders! indien ook een mensch overvallen ware door eenige misdaad, gij, die geestelijk zijt, brengt den zoodanige terecht met den geest der zachtmoedigheid; ziende op u zelven, opdat ook gij niet verzocht wordt." (Gal. 6: 1.)

Er is eene gaping tusschen het vijfde en zesde hoofdstuk van dezen brief. Het schijnt, dat er eenigen tijd tusschen het schrijven verloopen is. Ongetwijfeld werd hij geschreven tijdens Paulus tweede bezoek aan Corinthe. Terwijl hij bezig was met schrijven, werd zijne aandacht bepaald bij eene uitoefening van tucht in de Corinthische Gemeente. Er wordt nog op gewezen in 2 Cor. 2: 6 tot 8. „Den zoodanigen is deze bestraffing genoeg, die van velen geschied is. Alzoo dat gij daarentegen hem liever moet vergeven en vertroosten, opdat de zoodanige door al te overvloedige droefheid niet eenigszins worde verslonden. Daarom bid ik u, dat gij de liefde aan hen bevestigt." De Gemeente had den schuldige behandeld in een geest van onwaardige gestrengheid, en Paulus trad hier bemiddelend op. Daarna keerde hij naar het schrijven van zijn brief aan de Galatiërs terug, en diep getroffen door het voorgevallene, schrijft hij: „Broeders, indien ook een mensch overvallen ware door eenige misdaad, gij, die geestelijk zijt, brengt den zoodanige terecht."

De Gemeente handelt dikwijls verkeerd met degenen, die afgeweken zijn — soms te streng, soms te toegeeflijk; maar wanneer wij ons door dit vers laten besturen, zullen wij handelen naar den geest van Christus.

Er is een mensch die „overvallen is door eenige misdaad." Dat dit mogelijk en zelfs waarschijnlijk is in eene christelijke Gemeente, daarvan heeft Paulus juist het bewijs gehad. Hij gebruikt echter geene gestrenge woorden, maar is liefderijk en vriendelijk. Luther zei van deze terecht: „Dit zijn woorden vol hemelschen troost, die mij eens in zwaren strijd van den dood hebben gered."

Het woord, door „overvallen" vertaald, is rijk aan beteekenis. Het is iemand *vóór zijn*. Paulus dacht, dat de zonde iemand verrassen kan door in eene hinderlaag te liggen. De correspondent van „*Daily News*" telegrafeerde eenige weken geleden over den slag bij Abuklea: „Weinigen onzer dachten, dat de vijand in zoo groot getal zoo dicht bij was." De Arabieren lagen in hinderlaag; zij waren de Engelsche soldaten vóór geweest; zij hadden vóór hen hunne stelling ingenomen, en zoo werd het leger *overvallen* eer het verwacht werd. Maar al te dikwijls is hetzelfde het geval met betrekking tot de zonde. Satan wordt ons in den Bijbel altijd voorgesteld als loerende in eene hinderlaag, valstrikken zettende, wetten stellende om ons te vangen eer wij het weten. Wij gaan vroolijk voort op het levenspad, verheugd, dat wij onzen Meester hebben mogen dienen, en uitziende naar den tijd, wanneer wij Hem zullen zien als onze dagtaak is afgedaan, en plotseling zijn onze voeten in den strik en wij liggen in het stof.

Hoe komt het dat Paulus zegt: „Indien een *mensch?*" „Waarom niet: „Indien een *broeder?*" Het antwoord op die vraag toont ons weder de liefde van des Apostels hart. Hij gebruikt niet het woord *broeder*, maar *mensch*, welk woord insluit, dat hij *menschelijk* is. Begrijpt gij nu de reden? Als broeder, als *christen*, wordt hij niet overvallen door eenige misdaad, maar als een *zwak, menschelijk wezen* wordt hij gemakkelijk verrast.

Het woord „misdaad" kan ook vertaald worden door „misstap," maar niet *voorbedachtelijk*. Als gij met overleg in de zonde loopt, weeg dan de gevolgen en ga uw gang; dit woord is niet voor u.

Let nu op den plicht der niet-gevallenen tegenover zoo iemand. De Apostel wil, dat wij het karakter, dat hij geschilderd heeft, zullen opmerken, en dan zegt hij: Aan zulke menschen zal ik hun plicht aanwijzen.

1. Zij moeten terechtbrengen, herstellen, in orde maken. „En van daar voortgegaan zijnde, zag twee andere broeders, namelijk Jacobus, den zoon van Zebedeüs, en Johannes, zijnen broeder, in het schip met hunnen vader Zebedeüs hunne wetten *vermakende.* (Matth. 4: 21).

Het is ook eene geneeskundige uitdrukking die gebruikt wordt om het terechtzetten van uit het lid geraakte lichaamsdeelen aan te duiden. Hoe gepast! Ieder christen is een lid van Christus' lichaam, door zijn val in de zonde is hij „uit het lid" geraakt, en wij hebben hem te herstellen in het lidmaatschap der Gemeente, in de gemeenschap van Christus. Wij hebben de sleutelmacht, — wij kunnen binden en ontbinden. Het Evangelie kent alleen de wet der barmhartigheid, die van terechtbrengen spreekt, maar sedert Christus kwam, heeft de heilige Duif van teedere liefde haar nest onder de menschen gebouwd en ons geleerd om op te richten degenen, die gevallen zijn. Was het niet van Christus voorspeld: „Het *gekrookte riet* zal hij niet verbreken en de *rookende vlaswiek* zal hij niet uitblusschen?" En moet niet dezelfde geest in zijne discipelen zijn?

2. Dit terechtbrengen wordt in 't bijzonder bevolen aan degenen, die „geestelijk" zijn. Velen in Galatië beroemden zich geestelijk te zijn, en hier wijst Paulus hun een plicht aan, die beter was dan hun ijdel roemen.

De „geestelijken" zijn degenen, die door den Heiligen Geest verlicht zijn geworden en zijn invloed en genadegaven genieten. Als u bijzondere gaven geschonken zijn, is het voor een bijzonder doel. God heeft u het gevoel van zijne tegenwoordigheid niet geschonken alleen voor uw eigen genot.

Wij moeten hier de wijsheid van Paulus wel opmerken in zijn aanwijzen van degenen, die de gevallenen hebben terecht te brengen. Als een dwalende broeder op zijne dwaling gewezen wordt door iemand, die weinig beter is dan hij zelf, zal hij op die vermaning acht slaan?

3. Laat ons niet vergeten op te merken in welken *geest* dit terechtbrengen moet geschieden. „In den geest der *zachtmoedigheid.*" Het vereischt groote wijsheid en voorzichtigheid om in den geest der zachtmoedigheid terecht te brengen. Reeds het feit dat wij zoo iets te doen hebben, brengt het gevaar mee, dat wij een gevoel krijgen van eigene meerderheid. In plaats van de zoete wateren van troost brengen wij zoo licht een beker „edik met gal gemengd." Als wij niet voorzichtig zijn bederven wij meer dan wij goedmaken. Satan kan den Satan niet uitwerpen. De zonde drijft de zonde niet uit. Uw toorn brengt de verkeerdheid van den ander niet terecht. Uw spot geneest geene gewonde ziel. De geneesheer die boos wordt op het uit het lid gerukte lichaamsdeel, heeft weinig kans om het terecht te zetten. De visscher, die ongeduldig wordt bij het herstellen van de gebroken of verwarde mazen van zijn net, zal ze niet spoedig in orde krijgen. Zie op den Heer, hoe Hij de gevallenen opricht en volg zijn voorbeeld.

En er zijn redenen waarom wij zoo hebben te handelen.

1. „Ziende op uzelven." Hier is eene plotselinge overgang van het meervoud in het enkelvoud. *) Wij hebben behoefte aan zulke waarschuwingen, die ons *persoonlijk* gelden. *Waak. Zie toe.* Augustinus zegt: „Er is geene zonde, door iemand bedreven, die niet ook door een ander gedaan kan worden." Wij lezen in zeker werk van iemand, aan wien verteld was, dat een van zijne broederen in eene zware zonde gevallen was, waarop hij antwoordde: „Hij viel gisteren, ik kan het van daag." „Die meent te staan, zie toe, dat hij niet valle." Als David viel, kunnen wij het niet? Slechts van Eén kon gezegd worden: „Ik vind *geene schuld* in Hem." Zoo lang wij met deze sterfelijke lichamen

*) In onze taal komt dit niet uit, dewijl wij in beide gevallen slechts de woordjes „gij" en „u" hebben. In het oorspronkelijke echter, en ook in het Engelsch, Fransch, Duitsch etc. vindt men dit onderscheid.

bekleed zijn, kunnen wij niet denken, dat de zonde dood is, noch verzekerd zijn, dat wij niet zullen verzocht worden ten kwade. Er is veel in onze booze natuur, dat wij meenen dood te zijn, terwijl het slechts slaapt — evenals de bevroren adder in de fabel van Aesopus — en alleen de juiste warmte van eene verzoeking behoeft om al de vergiftige kracht te doen ontwaken.

2. Vervult de „wet van Christus." (vers 2.) Welke wet heeft Paulus hier op het oog? In Joh. 13 : 34 lezen wij: „Een nieuw gebod geef ik u, dat gij elkander liefhebt." Dit is de wet, die Dr. Usher het „elfde gebod" noemde. De wet van Christus is de wet der liefde, en die moet ons dringen om hen terecht te brengen, die door eenige misdaad overvallen zijn. De christenen in Galatië dachten veel aan de wet van Mozes, maar Paulus brengt ze tot Christus terug. Hoort gij niet de zwakke stem van den grijzen Johannes in de Gemeente van Efeze: „Kinderkens, hebt elkander lief?" En hoort hem dan zeggen: „Het is des Heeren gebod, en wanneer dit gedaan wordt, is het genoeg."

„Nu blijft geloof, hoop en liefde, deze drie, doch de meeste van deze is de liefde." Geloof en hoop zijn alleen voor deze wereld, en hebben geene plaats waar wij Hem zullen zien, gelijk Hij is, en kennen, gelijk wij gekend zijn. Maar de liefde is voor de aarde en voor den hemel, voor den tijd en voor de eeuwigheid.

Laat ons dan de bediening der liefde jegens elkander vervullen, tot wij eenmaal zonder vlek of rimpel voor den troon van God zullen staan.

Uit de geschiedenis der Baptisten.

De Heere Jezus, die door Johannes, in de Jordaan, is gedoopt geworden (Matth. 3 : 13-17) was een Baptist (m. a. w. een gedoopte) en is in dien doop, alle zijne verlosten, tot een voorbeeld geworden. Hetzelfde waren ook de Apostelen; en de eerste Christengemeenten waren, wat men thans noemen zoude, Baptisten-gemeenten; want zij bestonden, gelijk de Baptisten-gemeenten uit alle eeuwen, uit menschen, die door de prediking van het Evangelie tot het geloof in Christus en uit gehoorzaamheid aan de H. Schrift waren gedoopt geworden. De geschiedenis der Baptisten begint alzoo met dezelve, en wij vinden in de wereld- en Kerkgeschiedenis een aanwezig zijn van Baptisten-gemeenten, in alle eeuwen, hoewel veelal onder andere namen.

De door de Apostelen gestichte gemeenten hielden zich in den eersten tijd, waarin zij bloedige vervolgingen ondergingen, tamelijk rein, maar toen zij grooter werden en onder *Constantijn* tot Staatskerk werden en meer verwereldlijkten, traden onderscheidene Christenen uit, en richtten Gemeenten op naar het model der eerste Christen-gemeenten. De groote hoop noemde zich later de algemeene of Katholieke Kerk, welke dan de kleinere partij, de eigenlijke Gemeente van Christus, als Ketters en Sectaristen brandmerkten, en weldra even zoo gruwzaam vervolgden, als vroeger de Joden en Heidenen, de eerste Christenen, deden.

Van af de dagen van *Constantijn*, en zelfs reeds vroeger, vinden wij in de geschiedenis, nevens de groote Kerk, die nu Staats- of Landskerk geworden was, en steeds meer en meer instellingen der menschen aannam, steeds eene kleine partij, welke volhardde in de leer der Apostelen, en in de gemeenschap, en in de breking des broods, en in de gebeden (Hand. 2 : 42), die echter in den loop der eeuwen, en in de verschillende landen onder verschillende namen bestonden. Wij kunnen beginnen met de *Novatianen*, genoemd naar *Novatianus* Presbyter te *Rome*, die wel in zijn strijd voor de reinheid der Gemeente te ver ging, door de afgesneden Gemeenteleden, ook zelfs na boete en berouw niet meer in de Gemeente op te nemen, maar dan toch het beginsel van de Gemeente van Christus handhaafde. Zij werden, in de derde eeuw, in alle Provinciën van het Romeinsche rijk gevonden.

In het begin der vierde eeuw ontstonden op dezelfde wijze in *Afrika* de *Donatisten*, die met de *Novatianen* overeen kwamen. Zij verwierpen, gelijk zij, den Kinderdoop, welke toen meer in gebruik kwam, en werden veelal *Wederdoopers* genoemd; hunne leer en Gemeente-inrichting was geene andere, als van de Baptisten gemeenten. Wel schrijft de Kerkgeschiedenis hun oproerige handelingen toe, welke nooit door ons zullen goedgekeurd worden, maar die in het licht van tijdsomstandigheden moeten verklaard worden; hierbij niet vergetende dat de geschiedschrijvers, over het geheel, niet rijkelijk de deugd van onpartijdigheid bezitten, waar zij de van de Katholieke Kerk afwijkende personen moeten beoordeelen. Ook nu is dat nog onze dagelijksche ondervinding.

Ook de eerste Christenen in Engeland waren, en wel voor de eerste 500 jaar, geene andere, den Baptisten, die geene kinderbesprenging, maar den doop van geloovigen handhaafden.

Dan vinden wij tijdens de zevende eeuw de *Paulicianen*, die zich later nog zeer ver verspreidden; de brieven van *Paulus* namen bij hun eene hoofdplaats in. Zij leerden: dat het recht van den Doop en van het Avondmaal alléén de geloovige bezit. Verder bericht ons de geschiedenis van de *Paterines* of *verdraagzamen*, die in het jaar 1040 nog zeer talrijk in *Meiland* waren, zich van de Katholieke Kerk gescheiden hadden en eigene Gemeenten vormden. Zij hadden strenge tucht in de Gemeenten, en de Kinderdoop werd als eene dwaling door hen verworpen. Tegelijker tijd lezen wij in de geschiedenis van de *Berengariers* en *Petrobrusianen* die zich hoofdzakelijk in het zuiden van *Frankrijk* bevonden. Zij hadden talrijke Gemeenten, die den Kinderdoop verwierpen, op heiligheid des levens aandongen, als afzonderlijke Gemeenten nevens de groote Katholieke Staatskerk zich handhaafden en van deze zeer vervolgd werden.

Als geschiedkundig feit kunnen wij verder aangeven, hoe Prof. *A. Rauschenbusch* in *Rochester* duidelijk aangetoond heeft, dat *Peter* van *Bruys*, die in 1120 in *Zuid-Frankrijk* reisde en predikte, met zijne talrijke aanhangers den Kinderdoop verwierp en den doop der geloovigen betracht heeft, waarom hij door zijne vijanden als *wederdooper* bestreden werd.

In de 11de eeuw vinden wij ook de *Waldenzen*, die zich van het Pausdom en de heerschende Kerk afzonderden en meest eene Baptistische opvatting hadden. In hunne geloofsbelijdenis van 1120 lezen wij: „Art. 10. Alle instellingen der menschen in zake het Christendom hebben wij altijd als een onuitsprekelijken gruwel voor God beschouwd; b.v. het houden van feestdagen en vereering der heiligen, het zoogenaamde heilige water, de onthouding van vleesch op vastgestelde dagen en andere dergelijke dingen, maar boven alles de Mis." „Art. 12. Wij betrachten de Sacramenten als zichtbare zinnebeelden van onzichtbare heiligdommen en zegeningen. Wij houden het voor noodzakelijk, dat de geloovigen deze Symbolen gebruiken, wanneer het hun mogelijk is, echter zoo betrachten, dat zij ook zonder deze teekenen zalig kunnen worden, waar ze geene gelegenheid hebben ze te gebruiken." „Art. 14. Wij eeren de wereldlijke overheid door onderdanigheid, gehoorzaamheid en betaling der belasting." (Perrin Hist. des Baudois, Cap. 12.)

In een ander geschrift der *Waldenzen* vinden wij eene verhandeling over den Antichrist, het vagevuur enz. van het jaar 1120, waarin het heet: „De Antichrist voert de menschen van Christus af, leert kinderen door den Doop geloovigen maken door te stellen, dat door den Doop de wedergeboorte plaats vindt en verwisselt alzoo het werk des Geestes met de uiterlijke handeling van den Doop." Tevens deelt ons de geschiedenis mede: Op het *Concilie* te *Lombez*, in het jaar 1175 werden de zoogenaamde „goede lieden van Lyon" (Albigenzen of Waldenzen) veroordeeld, wijl zij loochenden, *dat kinderen door den Doop zalig worden.*

In 1179 veroordeelde Paus *Alexander III*, de ketterij der *Waldenzen* of *Puruteinen*, *wijl zij aan de kinderen den doop onthielden.* In overeenstemming daarmede zegt de geschiedschrijver *Favinius*: *„De Albingenzen houden den kinderdoop voor bijgeloof."* In deze uitspraken en berichten komt duidelijk uit, dat de *Waldenzen* en *Albingenzen* geene andere als Baptisten-gemeenten waren, met welke zij éénerlei belijdenis: Eén Heere, één geloof en één Doop", hadden. Zij werden, daar zij den kinderdoop verwierpen, en de geloovigewordenen, hoewel als kind gedoopt, bij de opname in de Gemeente doopten, in den regel met den naam van wederdoopers bestempeld. Zij werden zeer miskend, verketterd, verjaagd en vervolgd; vele duizenden van hen stierven den marteldood. Evenwel hunne bitterste vijanden roemden hen vanwege de reinheid hunner Gemeenten, en hunne strenge rechtvaardigheid en waarheidsliefde.

Dan hebben wij — als hunne geestverwanten te noemen, hoewal onder een andere naam — de *Begharden* en *Lollharden*, tot welke de Britsche Hervormer Joh. Wycliffe, geboren in het jaar 1324, behoorde, die in zijn Trialogen uitdrukkelijk verklaarde: *„dat de doop slechts aan geloovigen mocht toegediend worden."* Hij gevoelde zich een en verkeerde ook met de *Waldenzen*, met wie hij tegen *Rome* protesteerde.

De beide groote geloofsmannen *Johannes Huss* en *Hieronymus* van *Praag*, die in 1415 te *Constantz* op den brandstapel voor de waarheid stierven, waren leerlingen van den grooten Hervormer *Wycliffe*. Hunne aanhangers, de *Hussieten* streden tot den dood, voor de waarheid der Schrift, dat het gebruik van den beker, bij de Avondmaalviering, aan een ieder moest gegeven worden.

Hetzelfde geldt ook van de *Boheemsche* of *Moravische* broeders, wier getal, in het jaar 1515, 80.000 bedroeg. Zij legden zich op heiligheid des levens toe, en zochten eene reine Gemeente te verkrijgen, door trouwe handhaving der tucht. Zij doopten ieder die uit de Katholieke Kerk tot hen over kwam.

Dat er ten tijde der Hervorming in de 16e eeuw zeer vele Baptisten waren, geeft ons de geschiedenis aan, en komt ook in de geschriften van *Luther* voor, die tegen hen schreef en ze in den regel wederdoopers en Anabaptisten noemde, ofschoon zij den Doop aan ieder slechts maar éénmaal voltrokken en met de Munstersche dweepers of de werkelijke wederdoopers, die er te der tijd waren, doorgaans geheel geene gemeenschap hadden. Vele duizenden Baptisten stierven toen den marteldood. In het midden der 16de eeuw ontstonden eerst in *Nederland* de *Mennonieten*, die de echt Evangelische leer van den Hervormer *Menno Simons* aannamen. Hij was vroeger een Katholiek Priester, verliet dien stand en werd een Baptistisch prediker, zonder eerst Luthers of Gereformeerd te zijn geweest. Op de belijdenis van zijn geloof werd hij gedoopt en sloot zich bij de vervolgde Baptisten-gemeenten aan.

„Lieden, die zich aan het grondbeginsel der Baptisten hielden," zegt de beroemde geschiedschrijver Mosheim, *„vond men in alle landen van Europa."* Koning Hendrik VIII van Engeland, die in 1547 stierf, had geldstraffen opgelegd aan 72.000 Baptisten, die gedeeltelijk verbannen en verbrand werden. De laatste zoowel als de eerste martelaren die in Engeland verbrand zijn, waren Baptisten. In 1639 stichtte *Roger Williams* in *Noord-Amerika*, waarheen hij om zijn geloof uit Engeland gevlucht was, de eerste Baptisten-Gemeente. In het jaar 1660 vereenigden zich de Baptisten in *Nederland* door afgevaardigden en brieven met hunne vervolgde broeders in *Zwitserland.*

Te dier tijd, 1653 was het, dat de Engelsche Baptisten met den Protector *Cromwell* in strijd geraakten en zijne vijandschap ondervonden, wijl zij diens handelingen vrijmoedig afkeurden. *Cromwell* wilde allen, die Baptisten waren van hunne posten, in het leger en in den Staat, ontslaan. Dit verwekte algemeene ontevredenheid onder de soldaten, en de officieren, zonden aan hem en zijn raad een bezwaarschrift in, waarin zij o. a. zeiden: „Zijn niet uwe kleine en groote Steden, uwe Provinciën, Eilanden, Sloten, Vloten, Armee's en gerichtshoven vol Baptisten? Uw raad zelfs is niet uitgesloten"!

„Slechts uw Tempel," luidt het verder, hebben ze U voor uw uitsluitend gebruik gela-

ten; daarom zal het U zwaar vallen ze uit te roeien."

Eenige jaren later (1562) kwam weder eene groote vervolging tegen de Baptisten in Engeland. Zij werden in de gevangenis geworpen, gebrandmerkt en verminkt, en eerst in 1712 kwam aan deze vervolging een einde. Zij waren in dien tijd van vervolging niet verminderd maar rijkelijk vermeerderd. Toen de vervolging ophield nam ook den wasdom en het geestelijk leven merkbaar af. De Heere schonk hun spoedig weer een nieuwen tijd van zegen, daar Hij tegen het einde der 16e eeuw (1684) de Zendingsgeest sterk in hen opwekte. Sinds dien tijd is hun getal zeer toegenomen en wij vinden ze in alle landen der wereld.

Volgens de Statistiek van 1884, zijn er in de vijf werelddeelen 31.689 Gemeenten met 19.997 Predikanten en Zendelingen en 2.881.461 leden. In Nederland bedraagt het getal gedoopten, die onder den naam van Gedoopte Christenen bekend, zijn 1000 leden. Buiten die zal er nog wel een even groot getal zijn, die onder andere namen bekend, toch dit met hen gemeen hebben, dat zij als geloovigen zich lieten doopen.

Bij het doorloopen van de geschiedenis hebben wij de waarheid gezien van de woorden des Heeren: „De poorten der hel zullen mijne gemeente niet overweldigen" (Matth. 16: 18) als: „En ziet, ik ben met Ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld." (Matth. 28: 20.) Zoo heeft de Heere gezorgd dat in de duisterste tijden de sporen van Zijne Gemeente te zien waren en wij zullen wel doen om dit te erkennen.

Evenwel, zeker ook mede ten gevolge van de verwarde toestanden in het leven als in de leer der tijden, merkten wij ook veel afkeuringswaardigs. Ook nu, in deze eeuw valt er in onze Gemeenten nog veel te verbeteren. Laten wij daaraan met alle trouw arbeiden, opdat leer en leven een geheel bij ons mogen zijn, en die beide geheel naar het beginsel der H. Schrift. God beware ons voor valschen roem en wanneer wij roemen, dan zij het, dat de Heere ons zijn licht gaf en den moed om naar dat licht onze Gemeenten in te richten, met de erkenning van het vele goede dat ook in de andere Kerken, door 's Heeren Geest, aanwezig is. Door zoo te zijn worden wij bewaard van maar eenigermate Gods werk, in anderen te miskennen, en wij zullen dan weldadig op hen kunnen werken om alzoo de wederkomst des Heeren Jezus voor te bereiden.

H. D. H.

Hoe kunnen de massa's bereikt en voor Christus gewonnen worden?

Op deze gewichtige vraag geeft „De Apologeet" het volgende antwoord:

Zielenredding is de verhevene roeping der Gemeente des Heeren. „Gaat heen in de geheele wereld en predikt het Evangelie aan alle schepselen," is het bepaalde bevel en de opdracht aan al zijne knechten en volgelingen. „Wij zijn gezanten van Christus," zegt de Apostel Paulus. Christus vermaant door ons, daarom „bidden wij U van Christus wege, laat U met God verzoenen." Het Evangelie is een heilsboodschap, die geldt voor de geheele menschheid, ze moet door allen gehoord worden.

Tot dit doel worden kerken gebouwd en Gemeenten gevormd, alsmede predikers opgeleid en uitgezonden; tot dit doel worden zendelingen uitgezonden in de heidenwereld, tot in de verste oorden der aarde. Aan dat doel behooren ook alle inrichtingen der Gemeenten dienstbaar te zijn.

Het is echter een droevig feit, dat slechts verreweg het kleinste deel der bevolking, zelfs in christelijke landen, door het Evangelie bereikt wordt; niet omdat zij het niet hooren kunnen, maar omdat de meerderheid het niet hooren wil. In de meeste onzer groote steden (en op vele dorpen in Nederland is het niets beter) vindt men duizenden van menschen, die nooit eene kerk bezoeken. En de meesten dier lieden mijden de kerken minder door ongeloovigheid dan door ijdelheid en onverschilligheid. Nauwelijks het tiende deel der bevolking onzer groote steden gaat ter kerke. De vraag nu hoe deze onkerkelijke en onverschillige massa's te bereiken zijn, is reeds dikwijls besproken geworden zonder dat men tot nu toe eene bevredigende oplossing gevonden heeft. Waar hebben wij de oorzaak van deze ongunstige verhouding te zoeken? Ligt die geheel of hoofdzakelijk in het predikambt, en wanneer dit zoo is, hebben wij ze dan in eene gebrekkige zielenzorg of in eene minder naar den smaak des volks ingerichte prêekmethode te zoeken? Het gunstig gevolg van den arbeid veler Evangelisten, als Moody en Sankey en sommige anderen schijnt wel wat voor de laatste meening te pleiten. Het lijdt geen twijfel dat die eenvoudige, direct op het hart gerichte prediking dier mannen, het beste geschikt is om de onbekeerden voor Christus te winnen. Trouwens wij hebben wel opgemerkt, dat op de opwekkings-samenkomsten dezelfde predikwijze gebezigd wordt, en bovenvermelde Evangelisten zijn eveneens eenvoudige opwekkings-predikers. De menschen tot schuldbekentenis te bewegen en hen op het Lam Gods te wijzen, is het hoofddoel hunner predikingen. Vanwaar dan, dat het dezen mannen gelukt weken en maanden lang avond aan avond de menigte tot zich te trekken en ze bij honderden tot Christus te leiden, terwijl vele predikers, die Gemeenten bedienen, de massa's niet onder hun bereik kunnen krijgen? Of hoe komt het, dat ook bekwame mannen, wanneer zij langen tijd aan eene plaats blijven, niet meer aantrekken?

Eene oorzaak vinden wij ongetwijfeld in het feit, dat meerdere Gemeenten, dikwijls allen in eene stad, aan den arbeid van Evangelisten als Moody deelnemen en velen der predikanten hen met raad en daad ter zijde staan. Gedurende dien arbeid worden alle bijzondere belangen ter zijde gesteld en men neemt gezamenlijk deel aan den arbeid, alsof men ééne groote gemeente vertegenwoordigde. Dit ontgaat natuurlijk de opmerkzaamheid der menigte niet, en velen worden met den stroom medegevoerd. Zij komen onder den invloed van Gods woord, en velen worden gewonnen. Men heeft buitengewone middelen aangewend en deze hebben hunne gunstige uitwerking gehad. Nu echter blijft nog de vraag, of niet dezelfde uitkomsten verkregen kunnen worden in den gewonen arbeid, wanneer leeraren en gemeenteleden voortdurend denzelfden ernst en ijver in huisbezoek, vriendelijk uitnoodigen, vermanen etc., aan den dag leggen, als dat bij de opwekkings-samenkomsten geschiedt. Spurgeons Tabernakel in Londen is bij iedere vergadering, die er gehouden wordt propvol, en het geheim ligt grootendeels hierin, wat Spurgeon zelf als oorzaak aangeeft: „Ik vul den kansel en laat het aan de hoorders over, de stoelen te bezetten." Spurgeons' Gemeente is een evangelieseerende Gemeente. Vóór iedere godsdienstoefening aanvangt, gaan eenige leden uit naar alle richtingen en noodigen uit, wie ze vinden, goeden en kwaden. Eene Gemeente in Boston, die door J. W. Hamilton, een Methodisten predikant, gesticht en sedert 8 jaren bediend wordt, heeft eene kapel die ongeveer 4000 personen kan bevatten, en deze wordt bij iedere Zondags-godsdienstoefening met hoorders gevuld, en ook hier is de oorzaak in een ijverig evangelieseerend ledental te zoeken. (Op deze wijze vinden alle leden der Gemeenten handen vol werk voor den Heer).

De vraag dus, hoe de ongodsdienstige massa's te bereiken en voor Christus te winnen zijn, hangt nauw samen met de andere vraag: Hoe kunnen de gemeenteleden tot ijver in het werk der zielenredding opgewekt worden? Werkeloosheid in de Gemeente en de koele onverschilligheid der menigte buiten de Gemeente, staat met elkander in nauw verband. Geestelijke traagheid en nalatigheid onder de gemeenteleden is minstens een van de grootste oorzaken, dat onze kappellen nog zoo schaarsch bezocht worden.

Het lijdt geen twijfel, dat vele onbekeerde menschen recht hebben tot de klacht: „Niemand trekt zich mijne ziel aan." Dezen persoonlijken arbeid alleen den predikers over te laten en van hen te eischen, de menschen van huis tot huis en van werkplaats tot werkplaats na te gaan, is, bij het toenemen van veler ambtsbezigheden, het onmogelijke vorderen. Wel mag de voorganger zich niet van dien arbeid ontslagen achten, hij moet zijn vol aandeel er in hebben, maar om het werkelijke doel te bereiken en die, welke nog buiten zijn, in de meest mogelijk groote aantallen te winnen, moeten hem de leden krachtig terzijde staan. Zullen de ongodsdienstige massa's gered worden, dan moet haar het Evangelie GEBRACHT worden.

G. N. v. B.

STEENEN EN WINDSELEN.

Joh. 11: 39*a*, 44*b*.

(Ingezonden stukken buiten verantwoording der Redactie.)

ROM. IX: 13.

„Jakob heb ik lief gehad en Ezau heb ik gehaat."

Als wij de beteekenis van eene uitdrukking als bovengenoemde recht willen verstaan, is het den nadenkenden lezer van de H. Schrift eene eerste behoefte om de woorden te verstaan naar het spraakgebruik der Schrift.

De Heiland gebruikt het woord haten eveneens b.v. Lukas XIV: 26.

„Indien iemand tot mij komt en niet haat zijnen vader, en moeder" enz., die kan mijn discipel niet zijn. Is het voor een oogenblik mogelijk te denken dat de Heer daar met haten bedoelde, hetzelfde als afkeer, afschuw hebben enz.? Voorzeker niet, want de Heer, wetende wat schromelijk misbruik men zoude maken van dergelijke uitdrukkingen leert ons, hoe wij zulks te verstaan hebben. Lezen wij slechts Mattheus X: 37. „Die vader of moeder liefheeft boven mij, is mijns niet waardig" enz. Zonder meer aan te halen is dit zeker reeds duidelijk genoeg, wat in dergelijk verband het woord *haten* beteekent, n.l. minder liefhebben, beneden stellen, geringer schatten enz.

En dat is juist de beteekenis van het woord haten in Rom. IX: 13 en in Maleáchi 1: 3 of vatte men het in den strikt letterlijken zin op, dan loopt men niet alleen gevaar God van onrechtvaardigheid, maar zelfs van de grootste ongerijmdheid te beschuldigen.

Van onrechtvaardigheid, dewijl God wel de zonde kan haten, maar nimmer den persoon, want alzoo lief heeft God de wereld gehad, en de wereld is steeds, wat in het booze ligt. Lees aandachtig alle plaatsen in de Schrift, waar van de wereld sprake is. Van de grootste ongerijmdheid omdat, zooals Rom. IX: 11, 12, 13 in den regel wordt opgevat, God reeds vóór de geboorte der kinderen Ezau zou gehaat hebben, God zou alsdan moeten spreken in den verleden tijd, terwijl het nog de toekomst gold. Doch bedriegen wij ons niet, dan is de inhoud van vers 12 uitgesproken toen de kinderen nog niet geboren waren, en die van vers 13 eerst eeuwen na hunnen dood.

Vatten wij echter de uitdrukking op in den zin als de Heer Jezus het woord haten gebruikte, en letten wij op de verschillende tijdstippen waarop die woorden gesproken werden, dan is het duidelijk, dat de Alwetende God vooreerst wel wist, wie het best geschikt zou zijn om aartsvader en drager van 't beloofde heil te wezen, in vers 12, en wat in vers 13 staat is zeer natuurlijk, want hoe kon God, die liefheeft, anders dan met leedwezen aanschouwen, dat Ezau, juist datgene, wat zoo hoog geschat moest worden, met voeten treedt. De oorzaak van zijne terugzetting is het gevolg van zijn roekeloos en zondig gedrag.

De bedoeling dus in Rom. IX: 13 kan niet anders zijn dan dit, dat tijdens het leven van Jakob en Ezau, God den jongsten meer lief had dan den oudsten broeder. De voorstelling is eenvoudig en duidelijk; en wel verre van dit woord te gebruiken tot vaststelling van eene verkeerde leer aangaande uitverkiezing, is het

veel meer eene aansporing, om niet door eigen schuld de plaats van Ezau in te nemen (zie ook Hebr. 12: 16), maar eenvoudig acht te geven op de liefelijke uitnoodiging des Heeren om toch allen tot Hem te komen.

A. H. R.

GEDACHTEN.

De bekeering is niet het herstellen van een oud gebouw; zij haalt alles omver om een nieuw gebouw op te richten. De ware Christen is geheel nieuw, van den grondslag tot den uitersten hoeksteen.

ALLEINE.

Wij dooden alle zonde door gemeenschap met den Meester. Zijne nabijheid is als het wachtvuur, dat de reiziger des nachts doet branden — zij houdt al de wilde dieren op een afstand.

MACLAREN.

Iedere bezoeking heeft haar werk in ons hart te volbrengen; al hadt ge ze alle gekend, uitgezonderd éène, die laatste heeft er nog iets te leeren.

FELIX BUNGENER.

Alles moet ondergeschikt zijn aan de groote gedachte, dat wij geroepen zijn in Christus te leven en op te wassen. Alles moet u kwaad toeschijnen, wat u verhindert het groote doel, naar Christus beeld veranderd te worden, naderbij te komen.

FUNCKE.

GEMEENTENIEUWS.

GRONINGEN. Gedurende de maand Februari ontving de Gemeente vele liefelijke zegeningen en smaakte geestelijk genot.

In den regel mocht zij eene talrijke schare van menschen onder de evangelieprediking in haar lokaal vergaderd zien, dat, naar wij mogen gelooven, voor velen ten zegen geweest is.

Op den eersten zondag dier maand werden vijf zusters, na afgelegde belijdenis van hun geloof in Christus, in gehoorzaamheid aan 's Heeren woord door den doop in de Gemeente opgenomen. Op een tweeden zondag eveneens een broeder en twee zusters, en op den derden zondag weder een jonge broeder. Op twee eerstgenoemde dagen werd telkens na de bediening des doops met eene talrijke schare van broeders en zusters het Avondmaal gevierd. Dat wij in één maand meer dan gewoon Avondmaal vierden, daartoe heeft de Heer ons zelf aanleiding gegeven, nu er achtereenvolgens 9 personen der Gemeente werden toegevoegd. Onze God wilde ons vreugde bereiden, zoodat ons Avondmaalvieren ook feestvieren werd! Och, dat men op deez' eerstelingen (van 1885) een rijken oogst van voorspoed zag!

Sommigen der nieuwelingen hebben een moeielijken kamp te doorworstelen gehad, en hun geloof en getrouwheid wordt nog zwaar beproefd; maar wij bidden voor hen, opdat zij in de kracht des geloofs staande mogen blijven, tot eer van den Heer en ter beschaming van elken tegenspreker.

Eene vrouw, over wier heengaan de Gemeente weinig smart kan gevoelen, verliet ons. Hoe goed is het te weten, dat, als de Gemeente getrouw is, God allen, die niet werkelijk tot haar behooren, te zijner tijd openbaar maakt.

Eene zuster daarentegen, die eenige tijd buiten gemeenschap geleefd heeft, kwam berouwvol terug.

Nog vierde de Gemeente een zeer aangenaam en verrassend feestje. De herdenking van den geboortedag van haren voorganger gaf daartoe aanleiding. Die dag mocht niet onopgemerkt voorbijgaan, zoo meenden de bestuurders der Gemeente, en zoodra die gedachte onder de leden bekend werd, waren spoedig allen, die maar eenigszins konden, als om strijd in de weer om iets bij te dragen tot een in de meeste stilte voor te bereiden feest en tot het aankoopen van een geschenk, dat men den voorganger als blijk van liefde en achting wenschte aan te bieden.

De daartoe bestemde avond brak aan. Eene schaar van broeders en zusters verzamelden zich in het kerkgebouw, om op eenvoudige, christelijke wijze feest te vieren. Was er nog al eenige verwachting van dien avond, wij werden daarin ook niet teleurgesteld. Er heerschte eene opgewekte stemming; er werd gebeden, gedankt, gezongen en gesproken, zoo verheerlijkten wij God en stichtten elkander. Tal van gelukwenschen werden onzen Voorganger toegesproken, die door hem wederkeerig met vermelding van 's Heeren weldaden hem en zijn huis bewezen, en dankbetuiging werden beantwoord. En toen eindelijk de broeders diakenen het geschenk, bestaande uit 6 prachtige stoelen, voor het licht brachten, en toen een der broeders ouderlingen dat met eene hartelijke en gepaste toespraak aan den jubilaris overhandigde, bleek het hoe gelukkig allen waren in hetgeen zij in den naam van Jezus voor hunnen Voorganger mochten doen. Deze moest *nu* wel met zijn echtgenoot op die nieuwe stoelen plaats nemen, en weder klonk het door het kerkgebouw: „Dat 's Heeren zegen op u daal" enz.

Zegene de Heer ook de Gemeente met haren Voorganger tot zaligheid van velen en tot eer van Zijn grooten naam!

'T ZANDT. De Gemeente is — Gode zij dank — welvarende. In den laatsten tijd werd zij nog liefelijk verkwikt, door de toevoeging van een jongen broeder, die naar 's Heeren woord in haar midden gedoopt werd, terwijl bij gelegenheid van die doopsbediening nog twee jeugdige zielen zich beslist aan Christus overgaven.

Ook werden we zeer vertroost door een bezoek van onzen geliefden broeder Kruit van Stadskanaal, die tweemaal onder ons het Evangelie verkondigde, voor een vrij talrijk gehoor.

Voorts komt op ons verzoek br. v. Beek van Groningen van tijd tot tijd hier, om de Gemeente door zijn spreken te stichten en aan de zondaren het Evangelie te prediken. In den laatsten tijd geschiedt dit te Garsthuizen, waar veel belangstelling getoond wordt.

DEVENTER. Zondag 15 Febr. j.l. was niet alleen een blijde dag voor de Gemeente, doordat een broeder uit Zutfen werd gedoopt, maar ook vooral, omdat zij haar kerk vol toeschouwers mocht zien, uit alle standen der maatschappij, die in alle stilheid luisterden naar de prediking over de „Eerste doopsbediening te Samaria." (Hand. 8: 12.)

ZUTFEN. Door het overlijden van den eigenaar van ons lokaal, heeft de familie des overledenen dit pand onderhands verkocht, zoodat wij a.s. Augustus ons „Silo" in de Donkeresteeg moeten verlaten.

Dit is eene niet kleine beproeving. Wij leggen dezelve aan het hart der Broeders en Zusters, die met ons in deze zaak willen bidden om licht en uitredding.

VARIA.

DE PREDIKANT EN DE VIOLIST.

Een der beroemdste predikers des evangelies zou voor ongeveer honderd jaar in een stadje van Engeland prediken. Honderden menschen begaven zich reeds vroegtijdig naar de kerk om een plaatsje te verkrijgen.

Tegelijkertijd was in dat stadje een violist gekomen, welke door zijn vioolspel reeds duizenden bekoord had. En alzoo was het stadje twee voorname mannen rijker geworden. De eene was een uitnemend spreker; de andere een uitmuntend speler. Maar er was een groot onderscheid tusschen deze twee uitstekende personen. De prediker had den Heer van ganscher harte lief en trachtte alle menschen tot den Heiland te leiden; de violist daarentegen was een recht goddeloos man, die overal waar hij kwam, het werk Gods trachtte te verstoren.

Het huis, waar de violist zijn intrek genomen had, stond dicht bij de kerk. Alleen eene kleine binnenplaats lag er tusschen. Daar het kerkje vol menschen was, had men een der ramen, die op de binnenplaats uitkwam, open gezet, en nu was het boosaardige plan van den violist om een laddertje, dat op de plaats stond, voor het raam te plaatsen, daarop te klimmen en zoodra de tekst afgelezen zou zijn te beginnen te spelen om de prediker en zijne hoorders geheel in verwarring te brengen.

Maar de Heer had den vromen spreker en den goddeloozen speler lief, en zag op hen beide in genade neder.

De predikant beklimt den kansel, de speler de ladder. Na eenige minuten leest de predikant den tekst Ps. 139: 1, H e e r e g i j d o o r g r o n d t e n k e n t m i j : g i j w e e t v a n v e r r e m i j n e g e d a c h t e n. Deze woorden troffen den speler. De prediker gaat voort. De speler staat als dood op de ladder. Elk woord sneed hem door de ziel. Hij dacht zoo zeer aan zijnen rampzaligen toestand, dat hij vergat zijne viool voor den dag te halen. De prediking liep in orde af en de speler ging naar zijne kamer; hij boog voor het eerst zijne knieen voor den Heer, wiens dienstknecht en woord hij had willen hinderen en werd later een uitnemend discipel des Heeren Jezus.

Zijn lust tot muziek was intusschen niet uitgedoofd. Hij speelde thans nog meer en lustiger dan voorheen. Maar hij speelde en zong thans naar 's Heeren wil. Ps. CL Efeze V: 19; Kol. III: 16.

CORRESPONDENTIE.

Ontvangen Abonnementsgelden over 1884.

Van L. H. te IJlst; Wed. E. E. V. te Schiermonnikoog; J. N. te Wolfaartsdijk en J. v. A. te Gorinchem.

Sneek. J. HORN.

Wegens plaatsgebrek kan het stuk van N. v. B. in dit No. niet vervolgd worden. Ook andere stukken moeten nog blijven liggen.

LIEFDEGAVEN.

Met hartelijken dank door br. Peters ontvangen voor schulddelging — kerk te Deventer: — van X. *f* 5.00; van K. *f* 10.00, beiden van Nieuwepekela.

Wij kunnen niet nalaten met bescheidenheid deze zaak verder aan te bevelen.

Wij ontvingen van een broeder een *kwart anker* wijn ten gebruike bij het Avondmaal, waarvoor wij hem hartelijk onzen dank betuigen.

Deventer, Febr. '85. B. ROELES.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 54. 15 Maart 1885. 4de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

STILHEID EN VERTROUWEN.

Stilzitten zal hunne sterkte zijn. Door wederkeering en rust zoudt gijlieden behouden worden, in stilheid en in vertrouwen zou uwe sterkte zijn.
Jes. 30: 7, 15.

Zie daar de voorwaarde der genade, voor zoo verre althans als er bij genade van voorwaarden sprake kan zijn. Wel bezien is deze voorwaarde: schijnbaar *ongerijmd;* nochtans *zeer natuurlijk; vruchtbaar* voor wie ze opvolgt en *verheerlijkend* voor wie ze eischt.

Israël wordt door het machtige Assyrië benauwd — doch wat nood, al telt de vijand zijne legerscharen ook bij tienduizenden, de „Heere der Heirscharen" immers is Israëls Helper?

Moge het *heden* benard zijn, een blik op 't *verleden* geeft immers, aan dit volk der uitreddingen, hoop voor de toekomst.

Met hoeveel *kalmte* ja zelfs met *gejuich* kan Israël het dreigen des vijands aanzien?

Helaas! zoo kon het zijn, maar het is niet zoo; Israël is onrustig en beangst in erge mate, omdat het zijn God heeft verlaten, omdat hij niet meer gelooft.

En in plaats van nu in dien angst met schuldbelijdenis tot Jehovah weer te keeren, zoekt Israël hulp in eigen kracht en beleid.

't Zijn vooral de aanzienlijken, die daarin voorgaan. Een gezantschap uit hen, vergezeld van kameelen en ezelinnen, dragende de uitgezochtste geschenken, begeeft zich op weg naar Egypte, om daar tegen den dreigenden vijand hulp te zoeken.

Naar Egypte? — wie verstaat zulks — naar dat Gode vijandige volk, uit welks ijzeren klauwen de Heer eenmaal Israël had verlost? waaraan Jehovah eenmaal zijn geduchte macht en majesteit had getoond, komt tot datzelfde volk, welks wagenen, paarden en ruiteren het niet had kunnen redden uit Jehovah's hand, komt thans tot datzelfde Egypte, dat eenmaal zoo wonderdadig geredde volk, met de bede: „verlos mij!"? Arm Israël! driewerf schande over u, waar gij den naam uws Gods zulk een smaad aandoet voor de oogen zijner haters.

God zendt zijn profeet, zijn knecht Jesaja; verkondigt hun hunne dwaasheid en zonde en de rampzalige vrucht daarvan; eischt dat het gezantschap terug geroepen worde; Israël in boete tot Hem wederkeere en afstand doe van alle eigen hulp, stille te zijn en zich aan Hem toe te vertrouwen; dan zouden zij sterk zijn tegenover de macht van Assyrië, waarvan Egypte het toch niet zou kunnen verlossen.

Zoo is het, zal God werken dan moet de mensch stille zijn en dat stille zijn nu, dat zich in vertrouwen grondt, noemden wij de voorwaarde der genade.

Geldt ook van het tafereel, dat wij schetsen, niet: „wat te voren geschreven is, is tot onze leering te voren geschreven?" — Welnu dan, spiegelen wij ons aan Israël.

't Gaat ons vaak als dat Israël. Zie maar den zondaar, wien aanvankelijk het geweten ontwaakte, die eenigermate tot stilstand kwam op zijnen weg, hoe groot is zijn nood, ja machtiger dan al de Assyriërs, en hoe ernstig ziet hij zich bedreigd. Bedreigd door de *schuld* der zonde die hem drukt, door den *vloek* der zonde die hem wacht, door de *macht* der zonde die hem bindt. Zijne ontwaking ging te diep dan dat hij bij de Belsazars-beker dit alles weg zou kunnen spoelen en weglachen. Neen, er moet redding komen, maar hoe? Wel, bij God in Christus, volgens den eenvoudigen weg des heils. Ja, daar moet het heen: dat zegt hij zelf ook, en desniettegenstaande ziet gij ook hem een gezantschap samenstellen en heenzenden met geschenken, om hulp te zoeken bij het Egypte zijns harten, dat land waar nimmer iets anders dan dienstbaarheid en slavernij gevonden werd. De zondaar zoekt bij eigen kracht en in eigen hart wat alleen in Christus is. Werkelijk schijnt er hulp uit dat Egypte zijns harten te dagen. Een leger tot ontzet rukt aan, aldus samengesteld: 1e een regement „goede voornemens," 2e een bataillon „gebeden," 3e een detachement „zelfverbeteringen en godsdienstige plichten," 4e een korps „gemoedsberoeringen en gevoelsaandoeningen" — terwijl eenige „verzuchtingen" als hulptroepen dienst doen en „Farizeër" het commando is opgedragen. Men meent nu zelfs ook nog Gode te behagen, doch de Heer zendt een profeet, zegt: roep het gezantschap terug — dank het leger der Egyptenaren af en keer weder tot Mij en rust, want door wederkeeren en rust zult gij behouden worden en in stilheid en vertrouwen zal uwe sterkte zijn.

Mag deze raad, o bedreigde zondaar! schijnbaar ongerijmd zijn, wel bezien is zij toch zeer natuurlijk, waarom? wel, omdat Egyptes macht gebleken is niet te kunnen verlossen. Neem slechts uw eigen ervaring en die van allen, welke van eigenhulp redding wachtten; hebt gij, of hebben zij er iets bij gewonnen? Vraag. Wie 40 of 60 jaar door eigen streven en trachten zielerust en hope voor de eeuwigheid poogden te verkrijgen, vraag hen hoe het hiermede staat, en zij zullen, als zij eerlijk zijn, moeten zeggen: ik derf dien vrede nog en die hope is niet in mij.

Neen zondaar, in u is geen kracht, maar uw God heeft hulpe besteld bij een Held. Die Held droeg uwe zonden, werd voor u tot zonde gemaakt: Hij is een vloek voor u geworden, ten einde u van den vloek te ontheffen; Hij verbrak der zonden macht, verbrijzelde Satans kop, overwon den dood en ontsloot u den hemel, en zijne overwinning is bezegeld daardoor, dat Hij als overwinnaar is gekroond.

Wat gij door eigen krachtsinspanning poogt te bewerken is in uw Heiland alreeds volbracht; daarom is van uwe zijde, ten einde dit heilgenot te kunnen smaken, slechts *stille zijn*, slechts *vertrouwen* slechts *rusten* in het werk eens anderen noodig.

En daarin alleen is sterkte, uwe sterkte als de zonde u aanklaagt, de wet u verdoemt, de Satan u verschrikt, de dood op u aanstormt en het verderf binnen in u en om u woelt. Dat rusten in God, in vol vertrouwen des harten maakt u gelukkig.

Maar ook, dat stille zijn, dat rusten, en zulks te midden van duizend nooden, tegen over een ijdele, woelende en eigengerechtige wereld, tegen over Satan, den twijfelzaaier, verheerlijkt God.

In zulk eene ziel kan God, als in een effen waterspiegel, zijn beeld doen weerkaatsen; in die stilheid wordt zijn stem gehoord, en zulk een geloofsvertrouwen maakt het zien van de heerlijkheid Gods mogelijk.

Broeders en Zusters, door het geloof zijt gij tot Gods ruste ingegaan, blijft in die rust, dan blijft gij in God.

Menig Assyriër zal u in dit leven nog benauwen, maar zendt, wij bidden het u, geen gezantschap naar Egypte; en mocht de H. Geest, terwijl gij dit leest, u herinneren, dat gij zelfs meer dan één gezantschap op reis hebt, ja zelfs met Egyptische troepen strijdt, schaamt u dan dat gij zoo den Heer kondt vergeten, en keer weder tot uwe ruste, roept elk gezantschap terug, drijft elken Egyptenaar buiten uwe veste, want uw God zegt: In Mij is uwe hulp!

Rust, mijn ziel, uw God is koning,
Heel de wereld zijn gebied;
Alles wisselt op zijn wenken,
Maar Hij zelf verandert niet.

S. HORN.

De openbaring van de eenheid der geloovigen.

Vervolg.

Aan het slot van ons vorig artikel wezen wij op de nauwe verwantschap tusschen de beide instellingen des Heeren, Doop en Avondmaal. Beide, zoo zagen we, wijzen ons op Christus en zijn verlossingswerk, en drukken de betrekking uit van de geloovigen tot elkander: De eerste hoofdzakelijk hun vereenigd *worden*, de tweede hun vereenigd *zijn*.

Sedert het einde der 2e eeuw onzer christelijke jaartelling is men in de kerk begonnen aan Doop en Avondmaal eene geheimzinnige kracht toe te kennen, en heeft men er den naam van *Sacramenten* (d. i. verborgenheden) aan gegeven. Dit heeft allereerst invloed gehad op den Doop; vandaar dat reeds vroeg in de kerkgeschiedenis over den Doop als de wedergeboorte gesproken wordt, en we van sommigen melding gemaakt vinden, die hun doop uitstelden totdat ze hun einde voelden naderen, om dan toch zeker te zijn van als wedergeborenen en van alle zonden gereinigden te sterven. Later deed zich die menschenvond ook voor het Avondmaal gelden, waardoor het dogma (stelsel) der Transsubstantiatie (veranderingen van het brood en den wijn in het lichaam en bloed van Christus) en meer andere vreemde zaken, te voorschijn gebracht zijn.

Tot al dergelijke dwaze uittersten komt men, als men den bodem des H. Geestes verlaat, en meer acht gaat geven op de velerlei wanbegrippen der menschen, dan op de eenvoudige vooren instelling van den Heere Jezus en zijne Apostelen.

Langs dezen weg hebben de instellingen van onzen Heiland veel van hunne eigenlijke waarde en beteekenis voor vele geloovigen verloren. Voor velen toch is het gebruikmaken er van niets meer dan eene plichtpleging, die zij jegens den Heer meenen te moeten vervullen; terwijl zij liefdegaven van den Heer zijn, die door alle geloovigen met dankzegging behooren gebruikt te worden, ten einde door die zichbare teekenen versterkt te worden in hun geloof aan de onzichtbare dingen, en hunne onderlinge gemeenschap te openbaren en te bevorderen. Zij dwalen derhalve, die nog met openbare goddeloozen en ongeloovigen van èèn brood eten en dan ter verdediging van hun standpunt inbrengen: „Ik heb geene gemeenschap met die medeaanzittenden, want ik houd Avondmaal met Christus"; en eveneens ook zij, die meenen wel *alleen* Avondmaal met Christus te kunnen vieren.

Het Avondmaal is eene *gemeenschapsopenbaring*. Zeer schoon en duidelijk wordt ons dit door Paulus (1 Cor. 10) beschreven: De drinkbeker der dankzegging, dien wij (dankzeggend) zegenen, is die niet eene *gemeenschap* des bloeds van Christus? Het brood, dat wij breken, is dat niet eene *gemeenschap des lichaams van Christus*? Want één brood is het, zoo zijn wij velen één lichaam, *dewijl* wij allen ééns broods deelachtig zijn.

Door het watergraf (den doop), teeken der wedergeboorte, komen de geloovigen tot elkander, en in het Avondmaal ontmoeten zij telkens elkander als verloste en levendgemaakte zondaren door den dood van Christus, vereenigd in geloof en dankbaarheid.

Met heilige bewondering staren we op die zoo zinrijke instellingen, die de Heer tot teekenen aan zijne Gemeente geschonken heeft; maar betreuren het, dat men in den loop der eeuwen en tot op dezen dag toe, juist die eenvoudige, heerlijke instellingen misvormd en tot onderwerpen van twisterijen gemaakt heeft. Doch dit is opmerkelijk, dat waar en wanneer er Christenen gevonden werden, die ernstig naar eenheidsopenbaring streefden, onder hen ook de instellingen des Heeren weer in eere werden gehouden.

Zij het mij vergund nog met een enkel woord op eene bijzonderheid te wijzen, die mij steeds zeer vreemd toeschijnt en toch in dezen tijd nog al door velen gangbaar geacht wordt. Men vindt n.l. Christenen, die zeer veel eerbied en ijver betoonen voor het Avondmaal des Heeren en trachten alle geloovigen daarbij samen te voegen, al is het dan maar voor eenige uren, om zich kort daarna elk achter zijne kerkmuren als achter hunne verschansingen te verschuilen en van daaruit somwijlen elkander te bestoken. Denk b.v. aan de Evangelische Alliántie, die wel eens met eenig recht, doch misschien wel wat scherp, eene bespotting van de pogingen der kinderen Gods naar eenheidsopenbaring genoemd is.

Voor den Doop echter, die toch geen mindere waarde heeft en niet minder met nadruk door den Heere Jezus ingesteld is dan het Avondmaal, schijnt men al zeer weinig liefde en eerbied te hebben. Wel is waar dat de meeste kerkgenootschappen en gezindten nog alleen naar hun begrip gedoopten tot „de tafel" toelaten, doch dit schijnt bij de meesten voort te komen uit eerbied voor kerkelijke ordeningen. Hechtte men werkelijke zooveel gewicht aan den Doop, dan zou men dienaangaande ernstig de Schrift onderzoeken en dan ook zeker vinden, dat, wat de Roomsche en Protestantsche kerken voor doop houden, *geen* doop is, en dat de Doop voor bewustelooze menschen geene beteekenis heeft.

Wat nu velen voor zichzelven niet willen, d. i. aanzitten en van één brood eten met ongedoopten, dat verlangt men van ons gedoopte Christenen. De gesloten communie, die wij in onze Gemeenten handhaven, is, wij weten het, voor vele geloovigen, buiten ons, eene ergenis. Wij *mogen* echter niet anders. Door op dit punt toe te geven, zouden wij niets minder doen dan den ons dierbaar geworden Doop eene overbodigheid verklaren, en ons alzoo boven Christus stellen, die den Doop bevolen heeft.

Daarvoor beware ons God!

Wie des Heeren Doop volstandig blijft weigeren, doet het beste met ook des Heeren tafel op zij te schuiven. Wie echter de laatste nog te gewichtig daarvoor acht, aanvaarde ook den Doop, want die is even gewichtig!

Wij ijveren met ons gansche hart naar eenheidsopenbaring der kinderen Gods, doch wij wenschen dat alleen te doen naar den regel der H. Schrift, anders zal elke poging toch menschenwerk blijken te zijn, dat spoedig verbroken wordt.

Over bijzaken, verschil van begrippen of enkele leerpunten, betreffende de *voorstelling* der waarheid, als de hoofdzaak: de zondaar niets en Christus alles, bewaard blijft, behooren we, bedenkende dat nog niemand volmaakt is in denken en spreken, in liefde heen te zien en te verdragen; maar in de Gemeente moet steeds gehandhaafd blijven: Eén Heer, één geloof en één doop, alsmede het deelachtig zijn van één brood. De gemeenschappelijke arbeid komt dan vanzelf; en dat „eendracht macht maakt," wordt dan ook zeker ondervonden.

G. N. v. B.

(*Wordt vervolgd.*)

Wenken voor het leiden van Bidstonden.

EEN WOORD VAN D. L. MOODY.

In den middagbidstond, te Edinburgh gehouden, zeide bij den aanvang de heer Moody, dat hij eenige wenken wenschte mede te deelen, die haar nut konden hebben voor het leiden van bidstonden. Zij waren in hoofdzaak de volgende:

1. Laat de aanwezigen hunne plaatsen dicht bijeen nemen. Laat niet toe, dat zij ginds en her verspreid zitten, als bezielde hen de vrees om te dicht bij den voorganger of bij elkander te zijn. Wanneer wij het vuur goed willen doen branden, leggen wij de brandstof dicht bijeen, de stukken warmen en ontsteken dan elkander.

2. Maak dat de plaats van bijeenkomst goed luchtig en niet benauwd zij. Menschen vallen niet zelden in slaap, niet omdat het gesprokene hen slaperig maakt, maar door gebrek aan versche lucht. Zorg voor goed licht, en dat de plaats warm, maar frisch zij.

3. Zorg voor goed gezang. Ik heb niets tegen Psalmen of tegen onze oude liederen, als: „Rots der eeuwen," maar wel dat wij altijd van het oude en bekende bezieling vergen. Nieuwheid en afwisseling hebben eene eigen macht. Geen gezelschap is mij meer waard dan dit van mijne eigen vrouw, maar onbekenden te ontmoeten bracht mij niet zelden een onverwachten zegen. Een goed, nieuw lied heeft zoo ook vaak een eigen invloed; zelfs is een nieuw gezangboek soms een nieuwe Godsgezant tot nieuwen zegen. Overvloed van goed gezang geeft aan de samenkomst leven en wijding, en is eene groote aantrekkingskracht voor de jongeren.

4. Wanneer wij bepaalde bidstonden hebben, laat dan ook het gebed een BEPAALD karakter dragen. Wanneer wij tot een doel te zamen komen, behooren wij dat doel niet uit het oog te verliezen. Zoodra in eene samenkomst van kooplieden, om assurantiezaken te bespreken, iemand iets uit het dagelijksch leven ter tafel bracht, zou de voorzitter hem terstond en terecht tot de orde roepen. Wanneer in 's lands raadzaal bij de beraadslagingen over eenige wet iemand het waagde op te staan, om in plaats van voet bij stuk te houden, over eenige oude wet van lang verleden tijd uit te weiden, hoe spoedig zou hem dit belet worden. Daarom, wanneer men te zamen komt om voor eenige bepaalde zaak te bidden, dat dan ook die zaak uitsluitend en niet allerlei dooreen de inhoud des gebeds zij.

5. Goed daarentegen is het, om verzoeken voor een bepaald gebed aan te nemen. Welkom zij de vraag van eene moeder, die een gebed voor hare kinderen, van een broeder, die eene voorbede voor zijne zuster begeert enz. Wanneer een vader zijn hart uitstort in dankzegging voor de bekeering van zijn zoon, zal zulk bidden niet andere vaders opwekken en aanmoedigen om voor de bekeering hunner kinderen te volharden in gebed? En waarom zou zelfs een knaap in het midden van geloovigen niet van zijne gebedservaring mogen getuigen. Het ware wel te wenschen, dat meer protestantsche kerkgenootschappen in dezen iets hadden van de vrijheid en liefelijkheid der Methodistenbijeenkomsten, in plaats van door stijfheid en koude vormelijkheid alles dor en dood te maken, zoo als maar al te dikwijls geschiedt in bijeenkomsten, die heeten het leven te bevorderen, maar waarvan niet de minste bezieling of vrucht wordt gezien.

6. Laat hij die voorganger is, zij hij ook godsdienstleeraar, er zich met ernst en gestreng toe bepalen om niet meer te doen dan zeer kort den toon aan te geven. Een voorganger kan niet meer ongepast en meer verkeerd handelen dan door een bidstond door eene lange toespraak dood te maken. Hij zegge, wat hij volstrekt behoort te zeggen en make daarna voor anderen plaats.

7. Het is raadzaam om het onderwerp van gebed op IEDERE voorafgaande bijeenkomst te bepalen of bekend te maken. Wanneer dit geschiedt, stelt het de samenkomenden in staat, om over die zaak na te denken en te lezen, of daarover met hunne gezinnen te spreken. Door deze voorbereiding zal menigeen een woord op het hart hebben en zullen er nooit ontbreken, die eenig woord te spreken hebben, zij het ook maar om eene bij hen opgekomen gedachte te uiten, of op eenige Godsbeloften te wijzen, of te vermelden, hoe de Heer hen geholpen en gezegend heeft. Het is echter een vereischte, dat allen KORT blijven. Wanneer deze broeder over 15 minuten beschikt en een ander neemt er ook al weder 15, wat rest er dan voor de overigen. Laat het kortste woord en gebed welkom zijn, opdat het vrijmoedig geuit worde en het geheel er geene stoornis van ontvange.

8. Onthaal hen, die samenkwamen niet op berispingen, die de wegblijvers gelden, al zou het een nuttig werk zijn om er die wegblijvers mede te vermanen, als gij ze bereiken kondt. Intusschen, wanneer de menschen wegblijven, is dit niet zelden de schuld van den voorganger. Wanneer hij oorzaak is, dat de samenkomst dor en droog is, dan zullen zulken, die voor eens kwamen, niet terugkeeren. Maak de samenkomst belangrijk, en zij die eenmaal kwamen, zullen zonder verdere aansporing weder komen. Indien bij deze onze bijeenkomsten stijfheid en vormelijkheid den toon gaven, zoudt ook gij er u niet voor eene tweede of derdemaal laten zien. De samenkomsten moeten van deze twee booze geesten vrij blijven, of zij gaan onder hunne drukkende macht te niet. Doorgaans ontbreekt het niet aan groote geestesgaven om eene bijeenkomst belangrijk te maken. Hier in Edinburgh zijn wij dag aan dag door meer talent omringd, dan wij zelfs zouden weten te plaatsen en te gebruiken. Maar verstandelijke gaven doen niet altijd samenkomsten het best gelukken. Nooit

is mijn hart meer getroffen en vol geweest dan bij de weinige en eenvoudige woorden, die hier voor eenige dagen een broeder kleurling, een der jubilézangers sprak.

(*Wordt vervolgd.*)

Evangelische Samenkomsten.

In den beginne van den nu bijna verstreken winter scheen het haast, alsof de evangelische samenkomsten voorgoed tot het verledene zouden behooren, waarvan slechts eene liefelijke gedachte bij velen en eene gezegende herinnering bij sommigen zoude overblijven, en niets meer. Dit is gelukkig niet zoo. In den laatsten tijd zijn ze weer in vollen gang. Zoo werd van 23—28 Februari j. l. weer te Sneek gearbeid door de Broeders, J. Horn, Voorganger der Gemeente aldaar, N. van Beek van Groningen, J. de Hart van Hengeloo, B. Roeles van Deventer en J. Kuipers van Sneek. Tot onze blijdschap kunnen wij den lezers mede deelen dat onze geliefde, door velen beminden, broeder Horn lichamelijk herstellende is. Was zijn toestand in dezen winter zorgwekkend thans hebben wij alle redenen om te gelooven dat hij volkomen genezen zal. Dit is eene groote genade van God, vooral met het oog op den arbeid in zijn uitgebreiden werkkring. Zij die om zijn herstel hebben gebeden zullen zeker niet nalaten daarvoor te danken. Moge de Heer alle voorgangers nog lange sparen en ze in zelfverloochenende liefde doen arbeiden, al is het ook onder zwaren strijd en vele miskenning. Dat Hij bovendien nog vele getrouwe dienstknechten toevoege in ons Vaderland, dat reeds wit is om te oogsten.

De eerste avond der samenkomsten was rijk gezegend. Een flinke schare vulde het kerkgebouw. In de navergadering boog een jongeling zijn knieën voor den Heer om nu voortaan zijn leven in den dienst van Jezus te besteden. Reeds te lang had hij het genot der wereld nagejaagd zonder ooit gelukkig te worden. Mocht dit nog door vele jongelingen en jongedochters, die zich nog gouden bergen van vermaak droomen, maar toch eindelijk bedrogen zullen uitkomen, ter harte genomen worden; want de wereld *kent* niet het ware geluk, hoeveel te minder kan zij het dan geven!

Eene vrouw die haar hart aan den Heiland gaf en het „dochter wees welgemoed, uw zonden zijn u vergeven” vernam, stond op en betuigde: „Ik zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheên.” Dit is voorwaar een gelukkige keuze, waarin de Heer haar moge bevestigen, want hoevelen, helaas! die slechts voor weinige oogenblikken volharden, omdat zij de wereldsche begeerlijkheden en des duivels verzoekingen niet durven weerstaan. De zulken beelden zich in dat ze met een gereven christelijk zeil, gemakkelijk de haven des behouds binnen loopen; maar zullen zich toch deerlijk bedriegen, want ook om die reden vergaan vele schepen in het gezicht van de haven. Geen Bileam en Christus gaan te zamen. Daarom weer opgericht de trage handen en slappe knieën en rechte paden gemaakt voor de voeten, om den weg des heils met volle instemming des harten te bewandelen, òf voor goed met Christus te breken en de zonde in al hare volheid te dienen.

Eene andere vrouw, die jaren de waarheid heeft nageloopen en overal zocht, maar nergens vond wat haar ziel begeerde, omdat ze eenvoudig haar hart niet gevangen gaf onder de gehoorzaamheid van Gods woord, werd krachtig aangegrepen en zij boog haar knieën voor den eenigen Zaligmaker. Wij dankten den Heer voor deze lankmoedige genade en liefde ook aan deze wedersprekende zondaresse bewezen. Een paar dagen later vertelde ze ons dat zij alles aan haar man had verteld en het was haar nu zoo wonder te moede en zoo heerlijk, dat zij zeide: „de weldaden des Heeren zijn mij te groot.” Deze ervaring doet elk op, die zich beslist aan Christus overgeeft; vandaar dat we met aandrang en ernst onze medemenschen bewegen tot het geloof.

De avondbijeenkomsten werden zeer druk bezocht en hoevelen moesten teleurgesteld naar huis, omdat er geene plaats was. Toch ging alles zonder stoornis, de goede orde der politie bij de deur en de welwillende zorg van een paar broeders binnen, verdienen een woord van dank, wijl ze oorzaak waren, dat er meer menschen geplaatst werden dan gewoonlijk het geval is. Geen twee voet gronds bleef onbezet. De bidstonden van 4—5 uur, hoewel rijk gezegend, tot de voorbereiding van den avond, werden niet druk bezocht. Drie avonden werden samenspraken gehouden die met groote belangstelling werden aangehoord. En geen wonder, want deze vragen en antwoorden werden als uit het hart der vergadering gedaan. Zij waren niet zooals sommigen meenden, van buiten geleerd of vooraf afgesproken, maar welden op het oogenblik uit het binnenste.

De 1e keer handelden de B.B. Horn, als vrager, en de Hart, als antwoorder over de „noodzakelijkheid van bekeering;” de 2e keer, de B.B. Roeles en van Beek over „het geloof,” en de 3de maal de twee eerste sprekers over „de overgave van het hart.”

Zoo eenvoudig mogelijk werden er antwoorden gegeven op de vele vragen, die men als bezwaren van de menschen hoort. Moge deze poging voor menig hart ten zegen zijn, ofschoon het nog niet direct openbaar is.

Hoewel er niet vele zondaren zijn toegebracht, toch mogen wij niet voorbijzien, dat de weldaden Gods groot zijn geweest en dat Hij zich zelven ook verheerlijkt in het kleine.

Bovendien had de Gemeente het voorrecht dat een broeder en twee zusters zich aanmeldden voor den doop. De eene was reeds op de samenkomst ten vorigen jare bekeerd en had zich al dien tijd weten staande te houden door redeneeringen tegenover de duidelijkste waarheden der H. Schrift.

Daar is de mensch bijzonder knap in, om zich over het geweten en de overtuiging heen te werken. Velen doen groote moeite om deze waarheid in hun hart uit te wisschen en leiden daardoor een kwijnend leven. Dit was het getuigenis dezer drie en van zoovelen, die we hebben ontmoet, zoodat we van harte kunnen instemmen met het gezegde van den eenen doopscandidaat: „Ik moet er geheel onder en Christus er volkomen boven op, want veel te lang heb ik deze waarheid tegen gestaan.” Zouden deze woorden niet in veler mond passen? Wij gelooven zulks. Daarom lieve broeders en zusters, geniet toch het goede al de dagen uws levens in gehoorzaamheid aan God en het zal u welgaan.

Met een dankbaren terugblik op deze meeting zien wij reeds verlangend uit naar de andere die nog komen zullen.

Uw Br. in Chr.
B. ROELES.

STEENEN EN WINDSELEN.

Joh. 11: 39*a*, 44*b*.

Ingezonden.

Aan N. v. B., schrijver van „De openbaring van de éénheid der geloovigen” in *De Christen.*

Geachte Broeder!

In uw schrijven, boven genoemd, heb ik wat gelezen, dat naar ik veronderstel, aan mijn adres is en verder aan die broederen waarmede ik in nauwe betrekking sta door den *aard* onzer openbaring in gemeente- en evangeliearbeid.

Dit te bespeuren heeft mij genoegen gedaan.

Dat ik de pen opneem om aan u te schrijven, is niet om twist of tweedracht, maar om eenheidsopenbaring te bevorderen. Houd u derhalve verzekerd, dat ik dit, wat ik schrijf, u toezend, in de hoop, dat dit schrijven moge kunnen dienen tot bevordering van eenheidsopenbaring.

In alinea 6 spreekt gij van vrije broeders, die over veel bijzaken heenzien en veel met den mantel der liefde bedekken en dat zulks voorbeeldig is, als zij, die zoo handelen, maar zelf op een zuiver onwankelbaar standpunt staan.

In op één na de laatste alinea zegt gij, dat de openbare vereeniging der geloovigen geschiedt *door den doop.*

Als ik het een met het ander vergelijk, dan wilt gij wel éénheid der geloovigen, ook in 't openbaar, maar dan volgens uw begrip, door onderdompeling *nadat* men geloofd heeft.

Gij hebt echter naar de Schrift, volgens de eigene uitdrukking van onzen Heiland, u daarmede vergist. De Heere Jezus spreekt van den grondslag der gemeente en zegt, toen Petrus beleed: „Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods,” — op *deze* petra = vastigheid, rots, grondslag, — zal ik mijne gemeente bouwen. In hetzelfde Evangelie van Mattheüs lezen wij van den *aard* der gemeente: „Waar twee of drie in mijnen naam vergaderd zijn, dáár ben ik in het midden.”

De grondslag is dus volgens Christus zelf, *niet* de doop, maar de Christusbelijdenis.

Van den doop sprak Christus nergens in betrekking tot de Gemeente, maar wel in betrekking tot de Zending en de Evangelieprediking.

Waar gij nu het woord des apostels: „Wij zijn tot een lichaam gedoopt,” aanhaalt, daar is dit toch niet hetzelfde als: Wij zijn door den doop tot een lichaam geworden. Wat hij daar bedoelt is niet: „Door den doop behoort gij tot het lichaam,” maar: „Tot *één* lichaam zijt gij gedoopt.” Onze eenheid hebben we in God den Vader en in Christus zijn Zoon door den H. Geest. Bij eenig nadenken zult gij zeker wel toestemmen dat dit zoo is.

En nu, broeder! gij wilt openbaring der eenheid. Heerlijk. Ik kan u niet zeggen hoe *zeer* ik die begeer. Gij moet echter beginnen met van uw kant de bezwaren op te ruimen, gelijk *wij* dat van onzen kant moeten doen.

Begin met te erkennen: „De *doop* is niet de grondslag der Gemeente; maar de Christus; en door 't belijden van Hem, treden we tot elkander toe. Door den doop wordt niemand tot de Gemeente gebracht; want de doop is tot *Christus.* Is 't zoo niet?

Ik krijg bij het lezen van „De Christen” gedurig den indruk, dat daarin meer de Chris*ten* dan de Chris*tus* gepredikt wordt. Onze gemeenschap is niet de gemeenschap van uit de christenen met Christus, maar van Christus uit met elkander.

Gij sluit ons uit van 't Avondmaal, dat niet *uw* tafel, maar des Heeren is; dat moet gij niet doen. Wilt gij een onzer niet in de Gemeente opnemen zonder onderdompeling, goed, indien gij meent dat dit zoo moet; maar om den *vorm* en *tijd* van doop moet gij niemand van de tafel des Heeren weren.

Gij zondigt daarmede, dewijl gij uitsluit die er hooren.

Wij leven in een tijd van grooten afval. Velen vallen van Christus af, velen staan het Evangelie tegen. Wat in Christus één is moet zich door geen bijzaak scheiden.

Ik vraag bij dezen aan de Redactie om dit schrijven op te nemen onder de rubriek

„Steenen en Windselen.”

Hopende dat gij de hand der gemeenschap, zonder handschoen gereikt, ook zonder steenen en windselen zult aannemen, ben ik van harte uw broeder in Christus Jezus.

FRANEKER, M. MOOIJ,
31 Jan. '85. pred.

GEDACHTEN.

Niet op het kleiner of grooter getal uwen geloofsartikelen komt het aan, maar hierop, of die vele of minder vele waarheden de uwe zijn. Helaas, wij zoeken het liefst in de breedte, God zoekt het bovenal in de diepte, maar — zonder het altijd te vinden. VAN OOSTERZEE.

Heb de schriften lief, en de wijsheid zal u liefhebben. HIERONYMUS.

Wie de verborgenheden Gods liefheeft, moet zijn Bijbel ter hand nemen. Dat boek bevat den verborgen raad Gods, welks wijsheid ongeveer tot de onze overstaat als de zon tot een nachtlampje. CL. FRANTZ.

Er woont een Meester in het woord Gods; als hij roept, mag ik aan geen anderen, die veel geringer is, gehoor geven. Van zijn brood moet ik eten, van zijn wijn drinken; zijn inkomst is beter dan goud. CL. FRANTZ.

GEMEENTENIEUWS.

HOORN. Heeft de kleine Gemeente alhier in den laatsten tijd niets aan hare zuster-gemeenten te melden gehad, nu mag zij allen weder oproepen om den naam des Heeren met haar te verhoogen en groot te maken.

Voortdurend mogen wij in onze onderlinge bijeenkomsten de tegenwoordigheid van 's Heeren Geest, tot onze stichting en opbouw in het allerheiligst geloof ontwaren. Ook ondervinden wij de liefde en trouw van den Oppersten Herder der schapen, die ons te midden van dreigende gevaren genadig behoedt.

Moesten wij tot onze groote droefheid een broeder van wege lauwheid, onheiligheid etc., van de Gemeente afsnijden, wij mochten een afgesneden broeder, die met berouw weerkeerde weder in ons midden opnemen.

Inmiddels bekwamen wij ook een eigen zondagschool. Ook hierin was 's Heeren hand merkbaar; want wat de Booze aanwendde tot verstoring, werd dienstbaar om ons, ook in dit opzicht, op een zuiver standpunt te plaatsen. Sinds 23 jaar n.l. bestaat in deze stad een zondagschool, die aanvankelijk uitging van de vereeniging tot Evangelisatie alhier, doch later als zelfstandige vereeniging, onder den naam „Timotheus, werd voortgezet, waarvan onze broeder ouderling medeoprichter was en al dien tijd daarin mocht arbeiden, in den laatsten tijd met nog 2 zusters der Gemeente. Alles ging goed en in vrede tot in 't begin der vorige maand, toen door een der leden van genoemde vereeniging werd voorgesteld om geen leden meer tot de vereeniging toe te laten, die ook leden der Baptisten-gemeente waren, opdat de school niet geheel in de handen der Gedoopte Christenen kwame. Hoewel dit voorstel niet in behandeling kwam, liepen de gesprekken toch zóó, dat wij ons wel genoodzaakt zagen de vergadering te verlaten en voor de vereeniging te bedanken. 22 Februari openden wij van wege de Gemeente een zondagschool met 130 kinderen; dit overtrof onze stoutste verwachting en was ons tegenover zooveel miskenning, een liefdeblijk van den Heer. Dringend bevelen wij deze jeugdige plant in de voorbede der Gemeente aan; ook verzoeken wij uwe hulp voor dit werk, door ons eenige traktaatjes te zenden.

Zondag 1 Maart was weder een dag van heil; er werden n.l. twee zusters door den doop in de Gemeente opgenomen. Een der twee, een oude zuster van 73 jaren, kwam tot deze beslissing na hevigen strijd en bestrijding: de Heer echter gaf haar in zijne kracht te triumfeeren. In haar bleek de kracht der waarheid in een oprecht gemoed; niet wij, maar de H. Geest leidde haar tot deze overgave; God werkte en niemand vermocht zulks te keeren; zij is dan ook zeer gelukkig. De tweede was de vrouw van een onzer broeders, om wier toetreding wij wel gebeden hadden, maar die door ons nog niet was verwacht, weshalve zij ons eene groote verrassing was.

O, welk een heerlijke dag was ons deze. 's Namiddags 3 uur kwamen wij tot de Doopsbediening samen. Wij hadden ook nog br. en zr. buiten de Gemeente ter bijwoning uitgenoodigd; er verscheen echter niemand. Na de voltrekking van den doop zong de Gemeente den doopelingen Ps. 92: 7, 8 toe. Vervolgens schaarden wij ons om 's Heeren Avondmaal en aten met verheuging en in eenvoudigheid des harten. Met een eenvoudig Liefdemaal werd deze dag besloten. Wij scheidden met hand in hand staande te zingen Gez. 96.

SNEEK. „De Heer heeft groote dingen bij ons gedaan, dies zijn wij verblijd." Zoo mogen wij getuigen met het oog op de 5-daagsche Evangelische Samenkomst hier van 23—28 Febr. gehouden, waarvan een verslag in dit No. uitvoerige mededeelingen bevat. Weldadig is de nawerking van dezen zegen. De dankstond op maandagavond den 2en Maart gaf daarvan getuigenis. Wij hadden op de laatste meeting tot dien dankstond uitgenoodigd allen, die op de samenkomsten een zegen hadden ontvangen. Ten einde er een meer vertrouwelijk karakter aan te geven, hadden wij 60 stoelen rondom een tafel geplaatst, meenende, dat, zoo dezen bezet werden, de opkomst belangrijk mocht heeten; doch ziet, die waren voor de vrouwen ter nauwernood toereikend — ook de banken werden door mannen bezet. Het was een heerlijke uur, er heerschte een heilige stemming en diepe ernst onder de menigte. 't Was haast een ieder aan te zien, „ook mij was het op de samenkomsten goed." Enkelen gaven openlijk getuigenis van ontvangen zegen. Van 8—10 uur bleven wij sprekende, zingende, biddende en dankende bijeen.

Zondag 1 Maart hadden wij een groote opkomst onder de prediking. In de morgengodsdienstoefening werden een broeder en twee zusters gedoopt en zat een groote schare aan 's Heeren Avondmaal aan.

FOXHOL. Weder zijn wij door onzen Heer en Heiland in staat gesteld iets aangaande onze zaken hier, aan onze zustergemeenten meê te deelen, ten einde haar deelgenooten onzer blijdschap te maken; en met ons den Heer te prijzen.

Op vrijdagavond, den 6den dezer, was er eene buitengewoon talrijke schare in ons lokaal saâmgekomen, die door onzen voorganger ernstig werd toegesproken, en gewezen op den eenigen Redder van zondaren, dat met veel aandacht door de menigte werd aangehoord. Toch waren blijkbaar niet allen uitsluitend om de prediking te hooren opgekomen. Er zou dien avond ook gedoopt worden, en terwijl dit eerst voor de tweede maal in ons lokaal zou plaats hebben, waren er nog al eenige nieuwsgierigen opgekomen. Dit mocht wel; moge het hun allen gaan als Zacheüs!

Na de prediking werden 3 zusters naar 's Heeren woord gedoopt. Alles liep in de stipste orde af, en met hartelijken dank aan Hem, die der Gemeente dezen blijden stond bereid had, mocht zij dien met de breking des broods besluiten.

Hebben wij veel dankensstof, er blijft ook nog veel te bidden over; opdat 's Heeren zegeningen over de Gemeente en haren arbeid vermenigvuldigd mogen worden en zij meer geschikt worde om die zegeningen te ontvangen en te waardeeren.

VARIA.

ALS MEN GOD IETS LEENT.

In een dorpje in Duitschland woonde een arme schoenmaker, die God vreesde. Op zekeren tijd verneemt hij, dat zijn collega in het vak in dat zelfde dorp bitter verlegen is om 3 Thaler (een Thaler is *f* 1.80). Juist was hij zoo rijk die som te bezitten en brengt ze vol blijdschap aan zijn armen concurrent die daardoor geholpen was. Eenige dagen later evenwel is onze schoenmaker zelve om 3 Thaler verlegen; hij buigt zijn knieën en zegt: „Lieve Heer, ik heb u op dien dag 3 Thaler geleend en nu moet ik ze zelf gebruiken, ik zou u wel vriendelijk willen verzoeken ze mij terug te geven." Hij staat op van zijne knieën en juist is de Notaris aan zijn deur die hem mededeelt, dat hem een kleine erfenis ten deel gevallen, is en overhandigt hem te gelijk 300 Thaler. Dat is meer dan de schoenmaker dragen kan; hij zinkt op zijn knieën neer en roept onder tranen uit: „Ach lieve Heer men durft u ook langer niets meer zeggen-" H.

JEZUS UW DEURWAARDER.

Tijdens de geestelijke opwekkingen te X. was een kleine koopman zeer begeerig naar het leven der volkomen overgave, maar zijn winkel met het dikke boek vol klanten, die schuldig waren, maar niet betaalden, scheen hem daartoe een onoverkomelijke berg. Geef alles aan den Heer, winkel en klanten en laat Jezus uw Deurwaarder zijn, sprak een der voorgangers tot hem. Dit had hem getroffen, zoodat hij er over nadacht. Een oogenblik later staat hij achter de toonbank, een zijner klanten bedienende, en zegt: „Wat denkt gij dat mijnheer A. tot mij zeide: ik moest Jezus tot mijn Deurwaarder maken." Welzoo antwoordde de man, nu dan is die al voor u aan 't werk, want toen ik hier heen zou dacht ik: laat ik een rijksdaalder tot afbetaling meênemen.

Is de Heer niet de „Uitrichter van al onze zaken" en zegt Hij niet: „Werpt AL uwe bekommernis op Mij?" H.

„HEBT GIJ GEEN BAAS?"

Toen de nu reeds in zijnen Heer ontslapen Ds. Buddingh eens een bezoek in Almelo bracht, werd hij door de vrienden der Evangelisatie aldaar, bij zijne aankomst, recht hartelijk verwacht, zoodat het huis waar ZEw. zijn intrek had genomen, vol was. Allen verblijdden zich den rijkbegaafden en zoo dikwijls vervolgden dienaar des Heeren in hun midden te zien. Al spoedig gaf een der vrienden een lied op; een der aanwezigen echter, een jonge smid, verontschuldigde zich met te zeggen, dat hij noodig weg moest, dewijl hij het zoo druk had, dat hij daags haast niet kon eten en 's nachts niet kon slapen. Ds. B. zag hem veel beteekenend aan en zeide op meêwarigen toon: „Arme man! Arme man!" waarop hij vervolgde: „Zeg eens vriendje hebben je knechts het ook bandig, slapen die 's nachts wel?" „Mijn knechts, antwoordde de smid, die hebben het gemakkelijk, want die laten het voor den baas opkomen." „En gij," hervatte Buddingh, werkt gij voor eigen rekening, en hebt gij geen baas op wien gij 't kunt laten aankomen? „Arme man, arme man!" „Vrienden," zegt Buddingh, „laat hem oogenblikkelijk vertrekken, want hij heeft wat op zijn schouders." De smid ging heen, hij had nu ook wat op zijn hart en geweten.

Den volgenden dag deed Ds. Buddingh, in gezelschap van den Evangelist aldaar, huisbezoek bij de vrienden. Eindelijk kwamen zij ook in het huis van den jongen smid en deze hen bemerkende deed ijlings zijn schootsvel af en opende de deur om de broeders in zijn woning te ontvangen; maar toen Ds. B. in den smid „den baas voor eigen rekening" herkende, weigerde hij absoluut binnen te komen, en zeide tot den Evangelist: „Lieve broeder, hier zal ik niet binnen gaan, die man moet werken."

Vele jaren later deelde de smid zelve mij dit meê, en bekende, dat het hem voor zijn volgend leven ten zegen was geweest.

Wie onzer lezers is nog baas voor eigen rekening? H.

CORRESPONDENTIE.

Nu het stuk van den Heer N. v. B. met dit vervolg nog niet compleet was, meenden wij het schrijven van den Heer M. niet langer te moeten laten liggen

Op de vraag in „steenen en windselen" betreffende Rom. IX: 13 ontvingen wij meer dan een antwoord — dit noodzaakte ons bij beperkte ruimte tot eene keuze, diensvolgens plaatsten wij het ingezondene van H. R. in het vorige Nummer. RED.

Adverteeren.

Wij maken onze abonné's opmerkzaam op de prijsvermindering der Advertentie's en verzoeken, ook door het plaatsen van Advertentie's of opwekking van anderen daartoe, de belangen van het blad te bevorderen.

LIEFDEGAVEN.

Bij de redactie is met dank ontvangen voor de Unie van br. W. K. te F. *f* 1.—.

ADVERTENTIËN.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 55. 1 April 1885. 4de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

HOUD IN GEDACHTENIS.

Houd in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de dooden is opgewekt. 2 Tim. 2: 8*a*.

Weldra Paschen! 't Feest van de verrijzenis onzes Heeren Jezus Christus uit de dooden; 't feest onzer nieuwe geboorte; geloofd zij de God en Vader van onzen Heer Jezus Christus, die naar zijne groote barmhartigheid ons heeft wedergeboren tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de dooden. (1 Petr. 1: 3.)

Maken wij ons ter bedevaart naar het ledige graf gereed; luisteren wij naar wat het ons predikt; prenten wij het diep in ons hart en zij heel ons leven een betrachten van Paulus' woord aan zijn geliefden zoon Timotheus: „Houd in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de dooden opgewekt is."

Voor deze opwekking tot een gedurige gedenken des Christens van de opstanding zijns Heilands is grond, wijl het vruchtbaar is: voor zijn leven, in zijn strijd en bij zijne roeping.

Vruchtbaar voor zijn leven want: *het zal hem immer zeker doen zijn van zijne verlossing.* In het licht der opstanding toch ziet hij *de zonde als verzoend.* Christus voor ons tot zonde gemaakt aan het kruis, verrees zonder zonde uit den dood; Hij daalde met haar in het graf en stond zonder haar weder op. Gestorven zijnde voor onze zonden werd Hij opgewekt om onze rechtvaardigmaking. Houd in gedachtenis, Christen, dat uwe zonden weg zijn, Christus droeg ze en deed ze teniet, zijn opstanding is u daarvan de waarborg.

Meer nog. In het licht der opstanding ziet gij *den dood als vernietigd.* Vreeselijke dood! vreeselijk wel het allermeest, wijl hij de bezoldiging der zonde is. Machteloos tegenover de zonde, waren wij het ook tegenover den dood; maar Hij die de zonde droeg, doodde ook den dood; als verwinnaar van den dood en de hel treedt Hij op den morgen der opstanding, met de verbroken kluister ons te gemoet, en hoe ook gezeten in duisternissen en schaduwen des doods, hier heet het: „Het leven is geopenbaard." Wij mogen het hier tasten en genieten.

In dit licht verschijnt ook Satan, onze vijand en verleider, de menschenmoorder van den beginne, voor ons, maar *als overwonnen.* Het vrouwenzaad vermorzelde hem den kop, en hij, uit wien de zonde is, wijl hij zondigt van den beginne, treedt beschaamd achterwaarts, want zoowel zijn recht als zijn macht is hem door dezen Zoon des menschen ontnomen.

Zijn recht, dat ook Gods recht was, wijl het zich in de gerechtigheid Gods grondde, is hem ontnomen, wijl de tweede Adam, door zijn vernedering, lijden en sterven, aan dat Goddelijk recht voldeed. Alleen als den opgestane kunt gij hem omhelzen, als „de Heere onze gerechtigheid." „Vorst Messias werd gedood, maar het was niet voor Hem zelven;" den vollen losprijs betaalde Hij; niets minder dan zijne ziel stelde Hij tot een rantsoen, en de Vader geeft aan de algenoegzaamheid van zijn werk getuigenis door Hem uit de dooden op te wekken om het straks den zijnen te verkondigen: „mijnen Vader en uwen Vader." Ja, Halleluja, 't schuldige strafwaardige menschenkind ziet in het licht der opstanding *God, zijn vertoornden rechter, als een liefhebbend Vader.*

Nu ook heet het van de lippen des Verrezenen tot allen die in Hem gelooven: „Ik leef en gij zult leven." Jezus stond op om ten hemel te kunnen varen en bij dit licht blikt de stofbewoner hemelwaarts en juicht: „Nu is de hemel vaderland, dat mag verlossing heeten!"

Houd in gedachtenis, Christen, dat Jezus Christus uit de dooden is opgewekt, want in Zijne opstanding is niet alleen uwe verlossing als onbetwistbaar gegrond, maar zij doet u ook den aard van uw leven als verloste kennen. Met Hem opgewekt zijnde, werdt gij zijn opstandingsleven deelachtig en daarmede is uwe verhouding bepaald tot zonde, wereld, Satan en vleesch, als van deze machten verlost en in Christus als overwinnaar van die allen, en te gelijk in uwe verhouding aangegeven tot den Vader, den Hemel, de Aarde en het menschdom.

Wat Christus gestorven is, is Hij der zonde eenmaal gestorven, en wat Hij leeft, dat leeft Hij Gode — alzoo ook gijlieden. Wij zijn opgewekt tot heerlijkheid des Vaders, opdat wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden — ziedaar uwe verhouding tot den Vader.

Maar ook tot den Hemel staat uw leven in betrekking, want het opstandingsleven is uit zijn aard hemelsch, daarom: Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zoo zoek de dingen die boven zijn, waar Christus is. Bedenk de dingen die boven zijn. En om uwe verhouding tot de aarde aan te wijzen, heet het verder: „niet die op de aarde zijn, want gij zijt gestorven en uw leven is met Christus verborgen in God." Alzoo maakt uwe betrekking tot den opgestane u tot een gast en vreemdeling hier beneden en uwe verhouding tot allen die deze hoop op Hem niet hebben, tot geen andere dan om dat hemelleven, die hemeldeugden in hun midden te openbaren, hun tot zaligheid en Gode tot heerlijkheid. Daarom, belijder van Christus, houd in gedachtenis, te midden van al uw doen en laten, dat die Heiland, dien gij uw Verlosser noemt, een opgewekte, een verheerlijkte, een hemelsche Heiland is.

Houd in gedachtenis dat Jezus Christus uit de dooden opgewekt is, want zijne opstanding is de bron van uw leven, bepaalt den aard van uw leven, is de kracht tot den strijd en de roeping van uw leven.

Tot dat opstandingsleven kwam Hij door te sterven. Dat sterven droeg het karakter van offerdood en marteldood. In dien weg kwam Hij tot het opstandingsleven en de opstandingsheerlijkheid. Kan dit van Christus in gansch bijzonderen zin worden gezegd, van zijne volgelingen is dit in algemeenen zin waar. Zoodra wij door het geloof Christus als ons offer, voor de zonden geslacht, hebben aangenomen, worden wij op onze beurt offer, en ook wij hebben den offerdood en marteldood te sterven. In Rom. 12 heet het: „Ik bid u dan, broeders! door de ontfermingen Gods, dat gij uwe lichamen (beeld onzer gansche persoonlijkheid) stelt tot eene levende, heilige en Gode welbehagelijke offerande. Ons leven moet sterven, ons *ik* gedood, ons vleesch met de bewegingen en begeerlijkheden van hetzelve gekruisigd zijn. Dit kruispad is niet met volharding te bewandelen dan alleen wanneer wij in gedachtenis houden dat de Gekruiste als eersteling uit den dood opgewekt is, en dat zijn opstandingsleven alleen in dezen weg in ons werken en tot voltooiing kan komen.

Gelijk uw Heiland, christen, hebt ook gij op aarde eene taak te vervullen, eene roeping te volbrengen. Ook gij moet getuigen en redden.

a. Heb lief, want Hij minde tot in den dood. Uwe leuze en zielsgesteldheid zij: „de liefde van Christus dringt ons."

b. Zijt beslist — blaas de bazuin met een zeker geluid — de Heiland, dien gij predikt riep stervende „het is volbracht!" en Zijne opstanding was het goddelijk zegel daarop; men zij dus van uw dienst ten volle verzekerd.

c. Volhard, hoe groot en hardnekkig de tegenstand ook zij; Satan is een overwonnen koning en Christus heeft getriumfeerd en zal triumfeeren.

d. Wees ernstig, want de kroon des Redders is het mandaat des Rechters, derhalve verkondig allen menschen alom dat zij zich bekeeren; daarom, wijl God eenen dag gesteld heeft, op welken Hij den aardbodem rechtvaardig zal oordeelen, door eenen man, dien Hij daartoe verordend heeft, *verzekering daarvan doende aan allen, dewijl Hij hem uit de dooden opgewekt heeft.*

Alzoo: HOUD IN GEDACHTENIS, DAT JEZUS CHRISTUS UIT DE DOODEN IS OPGEWEKT.

Sneek. HORN.

Wenken voor het leiden van Bidstonden.

EEN WOORD VAN D. L. MOODY.

(Slot.)

9. Indien wij ons zelven ontmoedigd gevoelen, leggen wij dezen ons drukkenden last niet mede aan anderen op. Laten wij aan anderen hunne vrijmoedigheid tot gebed, opdat, als de geest des gebeds ons ontbreekt, hij hun niet ontvalle. Indien wij het toonen, dat ons hart koud en dood in ons is, zal onze somberheid aanstekelijk op anderen terugwerken. Houden wij dan dit ons lijden voor anderen verborgen.

10. Laat er nooit meer dan twee gebeden achtereenvolgens geschieden. Indien er meer of vele achtereen geschieden, wordt het bidden afmattend. Laat ons den geest frisch houden, door het zingen van een lied, of door een woord bij een Bijbeltekst. Op die wijze zal de gansche tijd van samenzijn zich door opgewektheid kenmerken. Menigeen heeft aanleg voor muziek, en die dezen aanleg heeft, dat hij hem Christus toewijde. Welk eene gezegende hulp hebben wij gehad van die jubilé-zangers, die niet lang geleden allen slaven waren, en nu zoo liefelijk den Heere zongen en hunne mede vrijgemaakten tot een hooger standpunt zoeken op te voeren. Hoevele christenen zouden even aantrekkend als dezen kunnen zingen, als er maar een hart in hen was om zich waarlijk tot iets in te spannen, dat den Heer kan verheerlijken en zijn rijk bevorderen. De gaven, die wij ontvingen niet te gebruiken, is geene nederigheid, maar is een begraven van ons talent in den zweetdoek. Ieder hebben wij een talent gekregen; zie toch elk toe, dat hij er voor den Heer meê doet, AL wat hij kan.

12. Laat de bijeenkomst niet lang duren. Wanneer de menschen door het lang zitten de zaak moede worden, komen zij zeker niet terug. Veel beter is het, dat zij niet ten volle verzadigd heengaan. Is de belangstelling zoo, dat een uur samenzijn niet te lang is, men make het uur vol; kwijnt de belangstelling, welnu men eindige met het halfuur. Blijf de pols der belangstelling vasthouden en weet elk oogenblik met wijsheid te gebruiken; maar laat ons ons zelven vrijhouden van de meening, dat de zaak haar belangrijkheid verliest, zoodra wij er zelven geen deel aan nemen. Ten mijnent is een oud diaken, een zeer droog man, die de menschen verschrikkelijk vervelen kon. Wanneer men hem vroeg, hoe de samenkomst geweest was, dan was het zijn zeggen: „o wij hebben het overheerlijk gehad." Geen ander dan hij dacht en sprak er zoo over, maar hij had altijd het woord alleen gehad.

13. Laat geene strijdgesprekken toe. Indien iemand eene strijdvraag mocht willen op het tapijt brengen, verhinder dit dan terstond. Geef hem daarbij evenwel geene openlijke berisping, maar zeg hem later in het bijzonder, dat gij dit voor den vrede en de stichting schadelijk keurt en waarom gij dit meent.

14. Indien het ons niet mag gelukken anderen in gebed of samenspreking te doen voorgaan, geven wij ons dan de moeite hen te bezoeken en sporen wij zoo hen tot vrijmoedigheid aan. Zeg bijvoorbeeld tot hen: „Zouden wij ons samenzijn niet belangrijker kunnen maken? Als ook gij een woord spraakt?" En is dan het antwoord: „Neen, neen, dat heb ik nooit." Welnu, aanmoedigend zij dan ons woord: „Werkelijk dan wordt het nu tijd dat gij uwe krachten beproeft. Gij kunt het niet jonger. — Ik reken er op, dat gij de volgende maal mede voorgaat."

15. Verzeker u van medewerking, maar laat de tweede helft der samenkomst vrij zijn voor allen tot spreken. Laat ieder, die iets op het hart heeft, mogen spreken of bidden. Als mij iets op het gemoed weegt, dat ik weggenomen wensch, en twee of drie personen bemachtigen dan al den tijd, dan rest er voor mij geene gelegenheid om mijn hart te luchten. De Geest was werkzaam, maar is niet zóó de Geest bedroefd? Zijn werk is verstoord en verhinderd.

16. Wees stipt op den tijd. Wanneer ik eene samenkomst op het middaguur heb belegd, moet ik zelf allereerst daar stipt op den tijd zijn; wanneer ik eerst tien minuten later een aanvang maak, ben ik ontrouw aan mijn gegeven woord. Voor den christen allermeest moet het regel zijn: een man een man, een woord een woord. Eindig ook op den juisten tijd. Ieder die in zaken is, heeft recht dit te verlangen.

17. Waak, opdat gij tot de samenkomst henengaat, in den geest des gebeds. Wij moeten en mogen het waken van het bidden niet scheiden. Vaak kost het ons moeite en strijd om den geest des gebeds in ons wakker en levend te houden, maar nooit ben ik in de rechte stemming opgegaan en teleurgesteld weggegaan.

Terstond nadat de heer Moody deze wenken had medegedeeld, stond de eerw. Dr. Thomson op en sprak het als zijn wensch uit, dat de belangrijke opmerkingen zoo even gehoord, zouden gedrukt en overal door het land verspreid worden, daar zij voor de naderende week der gebeden ook elders van groot nut zouden kunnen zijn. Dit voorstel werd met warmte ondersteund onder anderen door den eerw. Dr. Blaikie, die onder meer zeide, dat, werden zulke practische regelen overal aangenomen en gevolgd, er gewis evenveel geestdrift voor bidstonden zou ontstaan, als nu dikwijls de belangstelling met moeite was gaande te houden.

Wij vonden 't bovenstaande vertaald en in den vorm van een traktaat, uitgegeven door Ds. C. S. A. v. Scheltema. Wij meenden nuttig te kunnen zijn door het onder de aandacht onzer lezers te brengen, en ontvingen van den geachten vertaler de verzekering daardoor niet in strijd te handelen met ZEw.'s bedoeling.

S. H.

KLEIN EN GROOT,

DOOR

J. DE LIEFDE.

Zie tegen het groote niet al te zeer op, want hoe klein gij ook zijt, indien gij slechts geloof hebt als een mosterdzaad, kunt gij bergen in zee werpen. Een groot beest is nog wat anders dan een groote geest. Dat ziet gij aan de koeien, die een klein jongsken voortdrijft. Zoo gij uw recht en uw kracht immer in God hebt, behoeft gij geen straat om te loopen, omdat Goliath u in den weg staat.

Maak het kleine niet groot. Roep niet om een smidshamer, ten einde een vloo te dooden, en als er een knoop aan uw hemdsmouw ontbreekt, zet dan tegen uw vrouw geen gezicht alsof zij u den pols afgesneden had. Doe niet van u spreken, alsof gij heel Holland van den watersnood verlost hadt, omdat gij eens bij laag water een man uit de gracht hebt gehaald.

Maak het groote niet klein, want zoo doende, zoudt gij er eindelijk toe komen om God, zoo 't mogelijk ware, van zijn troon af te stooten. Zoo gij een geringe daad ziet geschieden, waartoe u de moed ontbroken heeft, verberg uwe schaamte niet door schamper te roepen: „'t Is ook wat!" Klop niemand, dien God grooter gemaakt heeft dan gij zijt, familiaar op den schouder, omdat hij u niet over den schouder aanziet. 't Is in Gods oogen een gruwel wanneer de menschen klein maken, wat Hij groot gemaakt heeft.

Bedenkt, dat gij voor God beiden klein zijt, wanneer gij meent groot te zijn, 'tgeen gij vooral te bedenken hebt, als 't u eens voor den wind gaat en gij de zeilen breed uitspannen kunt. Zie, dan begint gij allicht in uw eigen hart te worden als een eiland vol dorpen, weiden en hooge bergen. Maar dan zijt gij op 't punt, om daarheen geworpen te worden als dun stof. Want Hij wederstaat den hoovaardige, maar den nederige geeft Hij genade. En de hooge cederen en trotsche eiken knakt Hij met denzelfden adem, waarmede Hij de geringe grasscheut streelende nederwaarts buigt en weer opricht.

A.

(Overgenomen.)

Een biddende medearbeidster.

Een ernstig jong meisje nam de leiding eener klasse in de Zondagschool op zich en won weldra door haren ernst, hare trouw en vriendelijkheid de harten der aan haar toevertrouwde kinderen, zoo zelfs, dat allen, de een na den ander hunnen zondigen toestand leerden inzien en zich tot God bekeerden. Hierop verzocht men haar om in eene andere klasse over te gaan, waarin zich niet één bekeerd meisje bevond. Na kort nadenken stemde zij er in toe; het duurde echter niet lang of men zag hetzelfde gevolg als in de vorige klasse; de kinderen werden allen tot den Heiland geleid, en stelden al hunne hoop op Hem alleen. Nu bewilligde zij er in ook deze klasse te verlaten en een derde, waarin allen onbekeerde leerlingen waren, voor hare zorg te nemen. Zij had echter niet lang onder hen gearbeid, toen zij dezelfde uitkomsten als vroeger mocht zien: alle kinderen der klasse kwamen onder den invloed van de macht der waarheid. Nu echter was hare taak volbracht; zij ontsliep zacht als in Jezus' armen en ging in de rust, die voor Gods volk overblijft. Na haar verscheiden vond men onder hare nalatenschap een dagboek, in hetwelk de volgende woorden stonden: „Vast besluit, dagelijks eenmaal voor mijne leerlingen te bidden en daarbij ieder met name te noemen." Iets verder stonden de woorden: „Vast besluit, eenmaal daags voor ieder kind mijner klasse afzonderlijk te bidden, en niet op te houden met bidden en smeeken." En ten derde male stonden er de woorden: „Vast besluit, dagelijks eenmaal voor ieder kind mijner klasse te bidden en niet na te laten met bidden en smeeken en vertrouwelijk op den zegen te hopen."

Bovenstaande vertaalden wij uit „Der Wahrheitszeuge," en meenden dat het zijn nut kon hebben het onder de aandacht der lezers en vooral onder de oogen te brengen van hen, die iets werken voor den Heer. — Meer biddende, geloovig biddende arbeid is ook onder ons noodig. Een gunstige uitkomst zal God geven.

G. N. v. B.

ZENDINGSBERICHTEN.

De laatste berichten van de Baptistenzending waren, althans van Afrika, niet zeer verblijdend. In West-Afrika zijn bij de landing der Duitsche troepen, (die streek is nu onder Duitsche heerschappij gekomen) bijna al de eigendommen van de zending verwoest, zoodat de zendelingen daar in een treurigen toestand zijn. De heer Alfred H. Baynes, secretaris van het zend. genootschap, heeft echter een schrijven aan de Engelsche regeering gericht, met verzoek of deze bij de Duitsche regeering aanvraag wilde doen om schadevergoeding. De schade beloopt minstens *f* 12.000. 't Is zeer te hopen, dat dit verzoek ingewilligd wordt, want de eigendommen der zending zijn niet alleen de vrucht van de gaven der rijken, maar ook waarlijk van „het penningske der weduwe."

De zending aan den Congo heeft ook weder een offer geeischt. Dr. Sidney Comber, een jong geneesheer, pas verleden jaar er heen gegaan, is bezweken aan de daar heerschende koortsen. Het is een zware slag voor het genootschap, voor de broeders met wie hij daar werkte, maar vooral voor zijn ouden vader, die al zijne kinderen (hij heeft er vier) aan den arbeid onder de heidenen heeft gegeven. Nog een zoon van hem, nu juist in Engeland, arbeidt aan den Congo, de jongste zoon bereidt zich voor tot het werk daar, en zijn eenige dochter is in West-Afrika in den dienst des Evangelies. De wegen des Heeren zijn wonderlijk, maar het is waar, wat de oudste broeder van den overleden zendeling schrijft: „Gelijk vele dingen in onze Congo-zending, begrijpen wij dit niet, wij kennen

en dienen Een, die gezegd heeft: „Wat ik doe weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan.” Wij hebben reeds zooveel aan Hem vertrouwd, niet wetende noch verstaande, en niets zal ons vertrouwen aan Hem schokken. Hij kan zich niet vergist hebben, Hij heeft geen misslag begaan.”

Al de kostbare levens, die voor het werk in Afrika reeds zijn opgeofferd, dooven echter het vuur der liefde in de harten der kinderen Gods niet uit. Reeds heeft zich iemand aangeboden om de ledige plaats te vervullen. Hij zal zoo spoedig mogelijk vertrekken.

In Indië gaat de zaak des Heeren krachtig vooruit, niettegenstaande de booze alles in het werk stelt om de menschen te verstrikken in zijne netten. Het is hem hetzelfde of hij zielen vangt door openbare vijandschap tegen God of door ijdele philosophie, die in Indië eene groote rol speelt. Ook op maatschappelijk gebied begint het er wat helderder te worden. Het vreeselijke *kasten*-stelsel, waardoor de menschen gebonden waren, begint door hen zelve te worden afgebroken. Voor sommige lezers voeg ik hierbij, dat deze *kasten* maatschappelijke afdeelingen zijn. Wanneer iemand om de eene of andere reden uit de *kaste* gesloten wordt, hetgeen altijd het geval is wanneer hij Christus aanneemt, dan is hij een verworpeling der maatschappij niet alleen, maar zelfs van zijne eigene familie. De naaste bloedverwanten, tot vrouw en kinderen toe, mogen geene gemeenschap met hem hebben.

Eenige Indische geleerden hebben nu, hoewel geene christenen, een blad opgericht „*De maatschappelijke Hervormer*,” met het doel om dit, en andere verkeerde dingen tegen te gaan. Iets anders, waar het vooral tegen te velde trekt, is het weduwenstelsel. In Indië zijn niet minder dan twintig millioen weduwen, die het ellendigste lot hebben. De meeste van die ongelukkige wezens zijn kinderen van nog geen twaalf jaren oud. Zij worden door hare ouders bij de geboorte of later, als het eens te pas komt, aan den een of anderen knaap, of liever aan zijne ouders, dikwijls echter ook aan oude Brahminen, beloofd, en niet zelden vele kinderen aan één grijsaard. Sterft nu deze man, of deze knaap, dan zijn de meisjes „vervloekt.” De goden hebben haar echtgenoot gedood om hare zonden, die zij misschien in een vroeger lichaam (de Hindoes gelooven aan eene zielsverhuizing) hebben gedaan. Zij zijn dan, sedert het niet meer geoorloofd is om de vrouwen met het lijk van den man levend te verbranden, tot levenslang weduwschap veroordeeld; moeten, ook al behooren zij tot de aanzienlijkste familiën, het slechtste voedsel eten, elke maand twee etmalen vasten; haar kleeding moet van de gemeenste soort zijn; zij moeten op den kouden grond slapen, en worden zelfs door eigen familie als „vervloekten” behandeld, dewijl het streng verboden is om zich eenigszins in te laten met of genoegen te geven aan die „door de goden vervloekten.” „*De maatschappelijke Hervormer*” heeft aanvankelijk ook in dit opzicht reeds veel goeds bewerkt. Hoe heerlijk zou het echter zijn wanneer het licht van den Zoon van God in deze duisternis scheen. Dan toch zou er eerst in waarheid sprake kunnen zijn van „Hervorming.”

Ook hier is groote behoefte aan arbeiders. De zendeling Jones schrijft van eene streek (de stad Agra en omstreken) waar op drie millioen heidenen slechts één zendeling is. Op dit oogenblik is er echter een broeder op reis naar Indië om zijne handen te sterken.

A.

STEENEN EN WINDSELEN.

Joh. 11: 39*a*, 44*b*.

Aan den Eerw. Heer Ds. M. Mooij te Franeker

Geachte Broeder!

Uw schrijven, opgenomen in het voorgaande No. van dit blad, waarin gij hebt gemeend een en andere bedenking tegen mijn schrijven te moeten uitspreken, heeft mij zeer verblijd. Eensdeels omdat ik er uit bemerkte, dat mijn schrijven niet geheel onopgemerkt gebleven is, ook door u, en anderdeels om den broederlijken toon, dien uwe repliek kenmerkt.

Volgaarne voldoe ik dan ook aan den door U aan het slot van uw stukje uitgedrukten wensch om de „zonder handschoenen gereikte hand zonder steenen en windselen aan te nemen.” Wel verzoek ik ook, even als gij, aan de Redactie om dit mijn schrijven onder de rubriek „steenen en windselen” op te nemen, echter geenszins met het doel om steenen en windselen aan te brengen of die der eenheidsopenbaring in den weg te leggen, maar uitsluitend om ze zoo mogelijk weg te nemen.

Uwe aanmerkingen op mijn schrijven verwonderen mij, in acht nemende uwe positie, die ik bij ervaring eenigszins ken, geenszins.

Wel verwondert het mij eenigermate, dat gij in uwe repliek terstond van eene verkeerde veronderstelling zijt uitgegaan. Dat spijt mij, want op die wijze komen we niet voort.

Om te bewijzen toch, dat ik mij vergist heb, begint gij direct te wijzen op den grondslag der Gemeente, volgens de woorden van den Heere Jezus in Matth. 16: 16—18, alsof ik werkelijk geschreven had, dat de doop de grondslag der Gemeente is. Dat heb ik *niet* geschreven en is, naar ik mij herinneren kan, *nooit* door „De Christen” gepubliceerd. Op denzelfden grond waarop gij uwe bewering tracht te gronden, kan ik beweren, dat gij het Avondmaal tot grondslag der Gemeente maakt, wat U echter niet bedoelt.

Mag ik u verzoeken, nog eens na te lezen wat ik in het artikel in quaestie schreef?

Ook met uwe verklaring van bovengenoemden tekst kan ik mij niet onvoorwaardelijk vereenigen. Niet Petrus' of der geloovigen belijdenis is de petra, maar dat, *wat* Petrus beleed en *wat* hem niet vleesch en bloed, maar de hemelsche Vader geopenbaard had. Het onloochenbare *feit*, de door God aan de harten der geloovigen geopenbaarde waarheid, *dat Jezus van Nazareth* de Christus, de Zoon des levenden Gods is, is de vastigheid, waar de Gemeente eeuwig onwrikbaar op staan zal. Dat feit is het krachtigst bewezen in de opstanding van Christus uit de dooden. Derhalve is noch de Christus*belijdenis*, noch de Doop, noch het Avondmaal, maar CHRISTUS in zijne opstandingsheerlijkheid, de *steen*, door God in Zion gelegd, het *fundament* der Gemeente.

Allen, die van harte in Christus gelooven, komen op die Rots te staan en worden geroepen tot belijdenis, d. i. getuigenis geven aan 't bovengenoemde feit, allereerst door belijdenis der lippen en dan door den *Doop* (onderdompeling zegt gij), die teeken is van de allergewichtigste zaken: het sterven, de begrafenis en opstanding van onzen Verlosser.

Wat gij verder aangaande den *aard* der Gemeente verklaart, komt mij ook niet aannemelijk voor. Wij behooren toch wel te onderscheiden de Gemeente als geestelijk lichaam en de samenkomst ergens van 2 of 3 leden van dat lichaam, waaraan de Heer eene belofte wil verbinden. Eveneens hebben wij wel onderscheid te zien tusschen de eenheid der geloovigen in Christus, die door God gewerkt wordt en de eenheidsopenbaring, waartoe de geloovigen zelf geroepen worden. De aard der Gemeente is o. i. hare *geestelijkheid*, waardoor zij onderscheiden is van elk andere éklésia (= samengeroepen menigte), als ook hierdoor dat zij niet is van deze wereld en dat haar leven met Christus verborgen is in God.

Uwe opmerking, dat Christus nergens van den doop gesproken heeft met betrekking tot de Gemeente, is waarschijnlijk een gevolg van uwe beschouwing omtrent den doop. Maar al ware uwe opmerking ook juist, dan beteekende dat in onze zaak van behandeling nog zeer weinig, dewijl wij in de apostolische geschriften, die toch zeker evenveel waarde hebben als de Evangeliën, getuigenissen genoeg hebben.

Wat gij omtrent het ééne lichaam opmerkt, komt mij wel wat zonderling voor; maar misschien begrijp ik u niet goed. Echter meen ik toch in te zien, dat gij eenheid en eenheidsopenbarig, de Gemeente en het gemeentelijk leven gedurig met elkander verwart, en dat gij u Christus, het hoofd en de Gemeente, het lichaam als gescheiden voorstelt, ofschoon dat, naar ik het liefste denk, uwe bedoeling niet is. Hoe gij er toe komt om te beweren: de doop is tot Christus, terwijl gij ontkent dat zij tot de Gemeente is, verklaar ik niet te kunnen doorzien. Gij gaat toch niet van de stelling uit dat men door den doop Christenen fabriceert, die later tot de Gemeente moeten gebracht worden, of dat de doop de wedergeboorte is? Doet ge dit dan hebt gij op uw standpunt gelijk, als gij zegt: de doop is wel tot het Hoofd, maar niet tot het lichaam!

Uw gedurige indruk bij het lezen van „De Christen,” zal, van uw standpunt uit bezien, wel eenigen grond hebben, en bovendien zijn „indrukken” maar zeer moeielijk te weren, tenzij men van standpunt verandert. Ik hoop intusschen, dat die „indrukken” bij u niet zoo diep zullen gaan, dat de teekenen er van niet meer weg te nemen zijn.

Is het zoo, dat in „De Christen” veel de Christen gepredikt wordt, wij zijn dan toch overtuigd, dat de Chris*ten* in *vereeniging* met den Chris*tus* voorgesteld wordt; en dat de schrijvers in „De Christen” daarmeê op bijbelsch gebied zijn, daarvoor kunnen, dunkt ons, de apostolische brieven genoegzaam ten bewijze dienen.

En nu, broeder! wij zijn van harte bereid om alle bezwaren, die der eenheidsopenbaring in den weg liggen voor goed op te ruimen, maar met behoud van *al* des Heeren woorden en instellingen, met derzelver geest en strekking; want het ware mij beter te sterven dan eenig woord van mijn Heiland tegen het licht des H. Geestes in te verwerpen of te vervalschen! Gij zelf zoudt het ook niet recht achten als onze liefde tot de broederen meer was en zich wijder uitstrekte dan de liefde tot den Heer en zijn woord.

Gij vergist u als gij zegt: „Gij sluit ons uit van het Avondmaal” enz. Wij beweren, dat ge u zelf uitsluit door de verwerping van den Doop, die volgens apostolischen regel het Avondmaal vooraf moet gaan, en tot hetzelve recht geeft. En niet alleen verwerpt gij den bijbelschen Doop, die niet uw Doop, maar des Heeren is; maar gij helpt bovendien, als Voorganger onder de broederen, velen op dit gebied misleiden door hen iets in de plaats des Doops op te dringen, wat gij doop noemt, ofschoon het er geen zweem van heeft; terwijl gij dan nog dien zoogenaamden doop den menschen toedient in een leeftijd, waarin zij onbewust zijn van wat men met hen uitvoert. Dit is in strijd met goddelijk en menschelijk recht, dat op elk, vooral op goddienstig gebied, behoort gelaten te worden.

Gij dwaalt, waar gij het laat voorkomen in uw schrijven, alsof ons verschil slechts zou loopen over *vorm* en *tijd* van Doop Ik ontken ten stelligste, in naam der bijbelsche waarheid, dat gij gedoopt zijt en dat gij anderen doopt! Zoo dikwijls er eene moeder met haar zuigeling, die zij wenscht gedoopt te hebben voor u verschijnt, spreekt gij eene onwaarheid uit, waarbij nog wel den naam van Vader, Zoon en H. Geest genoemd wordt! Wij lezen dat de Priester des O. V. zijn vinger in het bloed *doopte* en voor het heiligdom en het altaar *sprengde*, zoo *doopt* gij uwe vingeren in het water en *besprengt* het kind. Zoo met den H. Doop te handelen, terwijl men het H. Avondmaal tot zijn volle recht wil laten komen, verdient als zeer willekeurig en zondig bestraft te worden. Meer consequent mogen zij geacht worden, gelijk ik ook reeds sommigen onder de vrije Christenen heb aangetroffen, die èn Doop èn Avondmaal voor de geloovigen van dezen tijd als minder noodige zaken beschouwen.

„Wij leven in een tijd van grooten afval,” schrijft u. Ja, mijn broeder, daarvan zijn wij met u innig doordrongen, *en daarom te meer* wenschen wij ons onvoorwaardelijk aan 's Heeren woorden en instellingen vast te houden. Wat werkelijk *bij*zaken zijn, slechts door menschen bij de hoofdzaak gevoegd, willen wij gaarne laten vallen, maar wat door den Heere Jezus er aan verbonden is, moet er aan blijven.

Wij roepen u toe, waarde broeder, in den naam van Jezus: Val in alles voor het woord van uwen Heiland en laat u doopen, om voort-

aan, als dat een trouwen dienstknecht van Christus betaamt, niet alleen den zondaren het Evangelie te prediken, maar ze ook, gelijk ze daar recht op hebben als ze gelooven, naar 's Heeren bevel te doopen, en alzoo de eenheidsopenbaring der geloovigen naar den regel der H. Schrift, krachtig te helpen bevorderen.

Biddende voor u en voor allen, die even dierbaar geloof met ons verkregen hebben, ben ik

Uw liefhebbende broeder
in Christus
N. v. BEEK.

GRONINGEN, 1 April '85.

PAASCHOVERDENKING.

Geen schooner, grootscher dag verrees ooit aan de kimmen
Dan toen het morgenrood deez' blijde boodschap bracht:
„De Heer is opgestaan!" Hoe 't helsch geweld moog' (grimmen;
Het volle licht breekt door, na langen, duist'ren nacht!
Het open graf getuigt, beschermd door hemelboden;
De wachters zijn gevlucht, de vijand is ontroerd.
Loop snel, gij joug'renschaar, waar u vriendinnen nooden,
Uw lieve Meester leeft, heeft zich den dood ontvoerd!
Laat vrees, noch twijfling meer uw wanklend hart doen (beven,
Maar staak uw droef geklag en merk 't verschijnend licht,
Want Hij, dien gij voor kort zoo wreed aan 't hout zaagt (sneven
Verwon nu als een held, waardoor de helmacht zwicht.

Die blijde dag verrijst als 't vroolijk morgenkrieken,
Die nieuwe scheppingsdag, tot heerlijkheid bereid;
Des hemels lentezon steigt als met gouden wieken
Uit schaduwen des doods, door almacht voortgeleid.
Hier vindt Gods dienaar grond tot levende verwachting;
Hij wendde zich tot 't kruis en boog zich diep in 't stof,
Maar nu zijn Heer verwon, strijdt hij met doodsverachting;
Terwijl zijn ziele juicht met meer dan Eng'lenlof.
Het zuchtend scheps'lenheir heft weer het hoofd naar (boven,
En ziet reikhalzend uit naar dien gewenschten stond,
Als mensch èn dier èn plant gansch vrij hun schepper loven
Verlost van dienstbaarheid, die hun geluk verslond.

Word schaamrood ijdele mensch, die nog in 't stof blijft (wroeten,
Sla hooger op uw blik, daar vindt ge zielerust!
Kom zondaar, kom! gij moogt der helden Held ontmoeten,
En bij Hem vinden troost en reine levenslust! —
Ja, waarlijk, 't is geschied: De Heiland *is* verrezen,
Hij is gezien, gehoord, door oog en oor herkend;
Schoon boos bedrog nu nog haar leugens als voor dezen
Rondvent, 't geloove juicht, aan leugenen ontwend:
De eerste Adam viel met zond' en schuld beladen,
De tweede Adam rees, verwinnaar van het graf,
Geen zonde, dood of hel zal ooit den zijnen schaden,
Wijl Jezus, hunne Heer, hun d'overwinning gaf.

't Is Paaschfeest, en voorbij gaat elke macht ten doode
Voor ieder, die gelooft in 's Paaschlams' dierbaar bloed,
Waarmeê Hij, die verrees, hen eeuwig vrijkocht Gode,
En nu de vrijheidsvaân den slaaf ontrollen doet.
Ga uit, bevrijde slaaf, uw heilsuur heeft geslagen;
Trek voorwaarts op uw tocht al moet het door de zee,
Gehoorzaam slechts uw Vorst, vat moed, wil niet versagen,
De Leidsman trekt u voor, uw God gaat met u mee!

De duivel is beschaamd, de hemelingen juichen,
De zondaar is gered; — welzalig, die gelooft!
Nu moet zich elke knie voor den Verwinnaar buigen —
En eeren Hem als Heer, Verlosser, Midd'laar, Hoofd.
Nu niet meer naar het vleesch, maar naar den Geest (gewandeld,
Gij, die der zonde zijt gestorven met den Heer;
Neen, maar in zijne kracht en naar zijn wil gehandeld
En heiligheid en deugd beoefend tot zijne eer. —
O, Heiland, doe gij ons de kracht steeds meer gevoelen
Van uw verrijzenis, doe ons uw wil verstaan;
Opdat wij *gansch* verlost, niets dan uw eer bedoelen,
En straks bij uwe komst verheugd u tegengaan.

G. N. v. B.

GEDACHTEN.

God heeft dikwijls eene groote plaats in een klein huis, en slechts eene kleine plaats in een groot huis.

Wanneer ons huis geregeerd wordt naar Gods Woord, kunnen wij engelen vragen om een nacht bij ons te blijven, en zij zouden zich niet buiten hun element gevoelen. SPURGEON.

Het is goed voor ons eenig acht te geven op onze gebeden, opdat wij ze in ons leven niet tegenspreken. M. HENRY.

Wilt gij, dat uw vleesch uwen geest gehoorzame? Laat dan uw geest uwen God gehoorzamen. Gij moet beheerscht worden om te kunnen heerschen. AUGUSTINUS.

GEMEENTENIEUWS.

GRONINGEN. Maart. Deze maand ging voor de Gemeente wederom niet ongezegend voorbij. De Heer gaf haar weer veel arbeid voor zielen en daarin ligt reeds een zegen voor Gods kinderen; maar bovendien nog mocht zij vruchten op den arbeid zien. Alle werkelijk leed dat ons genaakt, komt van de zonde. Onze God geeft niets dan zegen.

Gedurende deze maand werden 2 broeders en 2 zusters na belijdenis van den Christus, door den doop met de Gemeente vereenigd. Stelle de Heere hen ten zegen voor de Gemeente en haren arbeid.

Enkele lichaamskrankheden kwamen onder de leden voor, doch naar wij weten zijn allen weer herstellende.

Hartelijke groeten in den Heere Jezus, aan alle Gemeenten.

VARIA.

„IK HEB HET IEMAND IN HANDEN GEGEVEN."

Een broeder, die koopmanschap dreef had verdriet van eene vrouw die hem niet betaalde, wat zij schuldig was. Gedurig ging hij er heen om te „manen", doch zij bleef nalatig. Eindelijk zeide hij tot haar: dit is nu de laatste maal dat ik er u om vraag, want ik heb de zaak iemand in handen gegeven. Vol schrik zeide de vrouw, hem scherp aanziende: „heb je het aan den Deurwaarder gezegd?" waarop hij haar antwoordde: neen, ik heb het God gezegd. Zij beloofde te zullen betalen en hield woord. H.

In het belijden van hunne zonden laten de menschen zich doorgaans meer door de aandoeningen van het oogenblik dan door het heilig beginsel, dat tot bekeering leidt, besturen.

WAARHEID EN LEUGEN.

Zoo ge wilt, dat de waarheid in de wereld rondgaat, dan moet gij eenen expres-trein huren om haar te trekken; maar indien gij wenscht, dat een leugen zich verspreidt, zal hij vliegen, want hij is licht als een veder, en een ademtocht zal hem dragen. Een oud spreekwoord zegt terecht: „De leugen gaat de wereld rond, terwijl de waarheid hare laarzen aantrekt."

Evenwel doet ons dit geen nadeel; want waar de leugen, licht als een veder, zoo snel reist, is zijne uitwerking niet vreeselijker dan de uitwerking van het dons, dat tegen de muren van een kasteel wordt geblazen en in het minst geene schade teweeg brengt wegens zijne lichtheid en nietigheid. Vrees niet, Christen. Laat de laster vliegen, laat de haat zijn slangentong uitzenden, laat hem tegen u sissen, uw boog zal gespannen blijven. O, gij wel toegeruste krijgsman, blijf rustig, vrees geen kwaad; maar zie, gelijk de arend op zijn verheven nest op de vogelaars in de vlakte nederziet, vestig ook gij uw moedig oog op hen, en zeg: „Schieten moogt gij, maar uwe schoten zullen de hoogte waarop ik sta, niet ter helfte bereiken. Verspil uw kruid op mij, als gij wilt, ik ben buiten uw bereik." Klap dan met uwe vleugels, stijg ten hemel en lach hen uit; want gij hebt God tot uwe toevlucht, en gij zult eene veilige rustplaats vinden.

SPURGEON.

In een stad in Duitschland kwam op zekeren dag een roomsch priester op de preekstoel, een noot in de hand houdende. „Mijne broeders," sprak hij, op de noot wijzende, „ziet hier eene uitstekende gelijkenis van de verschillende Godsdiensten. Gij ziet de noot. Nu, de dop die er omheen is, dient nergens toe, dat is de Gereformeerde kerk, daarna komt het velletje dat zeer bitter en onaangenaam smaakt en even onbruikbaar als de dop. Dit gedeelte is de Luthersche kerk, en nu," zeide de welsprekende priester, „zal ik u de kern, de amandel zelf toonen, wit en heerlijk. Zoo zuiver en rein is ook de Roomsche kerk." Hij kraakte de noot en . . . zij was geheel bedorven.

CORRESPONDENTIE.

Door plaatsgebrek moeten eenige stukken blijven liggen.

Abonnementsgelden over 1884 ontvangen van P. v. D. K. te W.

Wij ontvingen 4 kwitanties, die wij per post presenteerden, onbetaald terug en wel van J. P. te Nieuweschans; H. S. te Nieuweroord; H. R. te Ter Apelkanaal en A. H. te Uithuizermeeden. Mogen wij weten waarom? laatstgenoemde zegt reeds te hebben betaald, mogen wij weten aan wien? Handelt men billijk door alzoo te doen?

Mogen wij enkelen onzer correspondenten vriendelijk verzoeken ons het geincasseerde te zenden?

Sneek. J. HORN.

ADVERTENTIËN.

Unie-Vergadering.

Den Bestuurders der Gemeenten wordt door dezen herinnerd, dat de Unie-Vergadering dit jaar D. V. zal gehouden worden te Stadskanaal. Hun, die punten voor de Agenda wenschen in te zenden, wordt verzocht dat vóór 15 Mei a.s. te doen aan den secretaris

GRONINGEN. N. v. BEEK.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 56. 15 April 1885. 4de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

DE STEEN AFGEWENTELD.

Wie zal ons den steen van de deur des grafs afwentelen?
En opziende zagen zij, dat de steen afgewenteld was, want hij was zeer groot.
Mark. 16: 3.

Had de naderende sabbat der vriendinnen des Heeren de gelegenheid benomen, bij Zijne begrafenis, Zijn lijk zóó te balsemen, als de hooge vereering en liefde, die zij Hem toedroegen, wel begeerde; de sabbat was dan ook nauwelijks voorbijgegaan, of Maria Magdalena, Maria de moeder van Jakobus en Salome spoedden zich met hunne specerijen naar de grafspelonk.

Welk een droeve tocht, die tocht naar het graf, terwijl de duisternis van den nacht nog als een vale sluier over de schepping lag uitgebreid, en zich nog maar enkele lichtstrepen van den komenden dag aan den gezichteinder vertoonden.

'tSomber tooneel in het rijk der natuur was beeld van den toestand haars harten. 't Was nacht in hare ziel, sedert Hij, die voor haar de zonne des heils was, bloedig rood, op Golgotha onderging en in de nevelen des grafs verdween. En het zou eeuwig nacht voor haar gebleven zijn als de Heer niet opgestaan was.

De liefde had haar kracht gegeven dezen moeielijken gang te ondernemen; zij verlaten de bloedstad en treden reeds den hof van Jozef binnen. Plotseling echter staan zij stil; eerst nu denken zij aan den zwaren steen, die het graf sloot; en nu zij meenen weldra de begeerde zalving te zullen kunnen volbrengen, zien zij zich door deze bedenking daarin teleurgesteld en uiten de klacht der bekommering: „Wie zal ons den steen van de deur des grafs afwentelen?" Arme vrouwen, hoe droevig is uw lot! En Markus zegt ons: „De steen was zeer groot." Wat zouden zij, zwakke vrouwen, beginnen in deze moeielijkheid? En dan schijnen zij nog niets te weten van het Romeinsche zegel, dat niet, dan op straffe des doods, verbroken mocht worden; ook schijnt het haar onbekend, dat Romeinsche soldaten het graf bewaken. Onoverkomelijk was het bezwaar dat zij kenden en nog onoverkomelijker de bezwaren die zij niet wisten. Waarlijk er was wel reden het hoofd in moedeloosheid op de borst te laten zinken.

Wat zullen zij beginnen? Weder heengaan en een paar broeders te hulp roepen om den steen weg te wentelen? Zij staan een oogenblik besluiteloos, richten den blik naar de spelonk, die inmiddels door de eerste stralen der morgenzon werd beschenen, en . . . . . *opziende zagen zij dat de steen afgewenteld was.* Weggenomen dus op eenmaal de gekende en ongekende bezwaren. Door wie? door niemand minder dan door Hem, om wien zij treurden, en door het heerlijke feit dat Hij was opgestaan van de dooden. Zoo heeft dan Jezus' opstanding de steen weggewenteld van haar somber pad, van haar bezwaard harte en van de deur des grafs.

Als wij deze vrouwen, onder deze omstandigheden, de vraag der bekommering hooren uiten, is het dan niet als hooren wij in haar de tolken der gansche gevallen menschheid? Helaas ja! Was 's menschen zalige dagtaak in het Paradijs lieven en loven, prijzen en danken, buiten het Paradijs vernemen wij niets dan klagen en vragen. 't Is als hooren wij van af de poorten van het Paradijs, éénen klaagtoon, die onafgebroken van geslacht tot geslacht voortgaat. Wel mocht de apostel zeggen: „Het gansche schepsel zucht."

Zien wij den eersten Adam in een heerlijk Paradijs, den tweeden treffen wij, in de ure der verzoeking, in een woestijn aan, waar steenen en wilde dieren Hem omringen. Dat werd de aarde door de zonde.

Ook op uw pad, mijn medereiziger naar de eeuwigheid, hebt gij met menigen steen te worstelen. Schuif de gordijn van betoovering maar een weinigje van het tooneel dezes levens weg en gij ontdekt een strijdperk en een strijdend menschdom, dat den grooten lijder der oudheid, toen hem niets overbleef dan een potscherf op den aschhoop, zoo aandoenlijk deden zeggen: „Heeft niet de mensch een strijd op aarde?" Wat al tranenbeken ontspringen voor onzen voet; wat al nachten van lijden en zorg doorworstelt het menschenkind. Hier lichaamssmart, dáár een huiskruis, ginds ontberingen en teleurstellingen. Hoeveel gebogen hoofden, hoevele rouwdragenden, hoeveel openbaar en verborgen lijden treft men overal aan. En overal wordt ook de klacht en vraag vernomen: „Wie zal ons het goede doen zien — wie zal ons den steen afwentelen?"

Behalve den steen op ons pad ligt er ook een steen op ons hart. Een beschuldigend geweten mag wel zulk een steen heeten. Naarmate de mensch tot zich zelven kwam, zich voor Gods aangezicht leerde beproeven, door het licht van Gods Geest werd beschenen, naar die mate is het in dien toestand een klagen en vragen in goeden zin en wordt de grootheid der steen bekend.

En aan het einde der baan staat de afgrijselijke dood, zijne handen naar allen uitstrekkende, en gaapt het onverzadelijke graf met den eeuwigen dood daarachter; waarlijk wel reden om te vragen, te vragen altijd weder: „Wie zal ons den steen van de deur des grafs afwentelen?"

Ware het graf van Christus gesloten gebleven er was nimmer een antwoord op deze vragen gekomen, maar nu van Christus' graf de steen afgewenteld is, nu zijn met dien steen ook alle steenen op ons levenspad weggewenteld, voor allen, die in Jezus gelooven.

Niet dat ook nu nog niet eenerlei den rechtvaardige wedervaart en den goddelooze, niet dat ook nu nog niet menig kind van God op den aschhoop nederzit, maar in de wegwenteling van den steen van 's Heilands graf is alle steen weggewenteld. Zie maar hoe de smarten des levens, die gevolgen en vloek der zonden zijn, in het licht van Jezus opstanding, trekkingen der genade en koorden der barmhartigheid worden. 't Is waar, toen de Heer opgestaan was, was de steen er nog wel, maar niet meer als *hindernis*, maar als *troon* en *zetel* van reine Engelen, die elken klager en vrager de blijmare deden hooren: „JEZUS LEEFT!"

Nu de Trooster aller treurigen verrees; nu Hij, die in alles verzocht werd, herleefde, opdat Hij met onze smarten medelijden zou kunnen hebben, nu is het voorbijgaand lijden een oefenschool van onvergankelijke deugden en kennis van de teedere, zorgende en uitreddende liefde, die voor de ziel zoo hooge waarde bezitten, dat zij het voor groote vreugde gaat achten, in velerlei verzoekingen te vallen en een welbehagen heeft in nooden en zwakheden. Zoo wordt de steen, als voor Jakob weleer, een opgericht teeken tot geloofsversterking, tot in de verre toekomst — en in het licht der opstanding wordt naast elken steen de goede ladder Jakobs gezien.

Dit alles evenwel, en hierop vooral hebben wij te letten, wordt waargenomen als men *opziet*. Zoo lang de vrouwen niet *opzagen* klaagden zij; toen zij *opzagen* zagen zij den steen afgewenteld. Daaraan is alles gelegen. En ziet men alzoo door het geloof, dan ziet men in het licht, dat uit de geopende groeve des Heilands straalt, reeds de morgen dagen, van dien onbewolkten dag waarop geen nacht meer volgt, en aanschouwt men het voorgebergte van dat land, waar geen steenen meer zullen zijn dan de sierlijke steenen van het nieuwe Jerusalem.

De weggewentelde steen van 's Heilands graf, zondaar, is ook de wegwenteling van den steen die op uw hart ligt. Te vergeefs zoekt gij daartoe hulpe bij 's werelds ijdelheid en verstrooiingen, bij 's vleesches eigengerechtigheid en zelfverbetering. Slechts één feit kan redding brengen, en het bracht redding, n.l. de verrijzenis van den Zondedrager, den Schuldverzoener, den Kopvermorselaar der oude slang, Hij de Held, sterk ter verlossing, de Hoogepriester die zegent en bidt. Blijft dus niet in ongeloovig zuchten, starende op uwe zonden en doemschuld, van verre

staan, maar *zie op* en zie hoe de steen weggewenteld is van dat graf waar Hij lag om uwer zonden wil, en waaruit Hij, die voor de zonden stierf, opgewekt werd *om uwe rechtvaardigmaking*.

Maar ook den steen van uw graf ziet gij weggewenteld, als gij geloovig opziende naar 's Heilands ontsloten graf staart.

Nergens blijkt uwe machteloosheid meer dan tegenover den steen op uw graf. De steenen van uw pad en uw hart kunt gij nog, met bloemen bestrooiende, voor u zelven en anderen trachten te verbloemen, maar tegenover dood en graf zijt gij zelve als de teedere bloem voor den adem des winds. „Wie redt mijn ziel van 't graf" zong de psalmdichter; God antwoordde: „Ik zal ze vrijmaken van den dood." Dat antwoord vindt zijne bevestiging op den paaschmorgen in Jozefs hof. Waar elk Adamskind bezweek, triumfeerde de tweede Adam en wijzende op den weggewentelden steen en het ledige graf, treedt Hij voor u, met de sleutelen van hel en van dood in Zijne hand en zegt u: „Ik ben de opstanding en het leven, die in Mij gelooft zal leven al ware hij ook gestorven."

Geloovigen! gelooft gij in de opstanding van Christus?

Zijn alle steenen als hindernissen weg en ziet gij op elken steen op uw pad een Engel die u zegt: „Jezus leeft?"

Is uw hart ruim? Staat gij in de genade?

Hebt gij een onbenevelden blik over dood en graf?

Indien hier nog iets aan hapert, 't is omdat gij de algeheele wegwenteling van den steen in Jozefs hof niet ten volle geloovig omhelst en te veel met de steenen en te weinig met de opstanding uws Heilands rekent.

Sneek. HORN.

De Openbaring van de eenheid der geloovigen.

(Slot.)

Wij hebben in onzen tijd het allerminst behoefte op het gebied, waarop wij ons thans bewegen, aan het vormen van nieuwe kerkgenootschappen, het maken van reglementen en voorschriften voor de geloovigen; maar wel aan meer eenheidsopenbaring, volgens de H. Schrift, als vrucht van de heerlijke vereeniging, die God in Christus gewerkt heeft en nog werkt door den H. Geest — en daartoe dient het gemeentelijk leven. Dat daarbij orde gehandhaafd en wel eens voor dezen tijd geschikte bepalingen moeten gemaakt worden, die niet zoo rechtstreeks in den Bijbel uitgedrukt staan, leert de ervaring op dit gebied. Maar dat men bij 't maken dier bepalingen veel voorzichtigheid in acht behoort te nemen, vooral als het leerstellige punten of geloofsregelen betreft, die, naar wij meenen zelfs beter alle worden vermeden, — ligt in den aard der zaak, en wordt door vele ondervindingen, die op het gebied der kerkgeschiedenis opgedaan zijn, wel aanbevolen. Immers zijn niet weinige scheuringen en verdeeldheden juist door formulieren en reglementen, vooral door het leerstellige gedeelte, veroorzaakt geworden. De reden daarvoor is niet ver te zoeken. Er is geene wet, die levend maken kan, en geen reglement of voorschrift verandert eenig menschenhart.

De eenige kracht, die de geloovigen samenbindt en saâmverbonden kan doen blijven, is een nieuw leven in Christus Jezus en een waarachtig den Heer toegewijden wandel, met eene vurige liefde onder elkander. De liefde is de band der volmaaktheid en des vredes. Die liefde woont en werkt in een vernederd hart, als door ootmoedigheid de een den ander uitnemender acht dan zichzelven.

Der geloovigen éénheid ligt in Christus, en niemand kan, al is hij gedoopt en al viert hij Avondmaal, maar het *wezen* des doops mist, die eenheid openbaren.

De wortel van alle verdeeldheid en scheuring onder de broederen, is de zonde in allerlei vorm. Niet slechts de openbare zondige handelingen, maar meer bepaaldelijk het bederf, dat in het hart schuilt: hoogmoed, eigenliefde, onoprechtheid enz. Deze dingen verderven eerst den persoon, in wien ze werken en maken hem eindelijk openbaar; en indien dan de tucht der Gemeente niet op de zoodanigen wordt toegepast, beroeren, verderven en verscheuren zij veel in de Gemeente. Zonder een met zachtmoedigheid bestraffen der zonde en het toepassen der tucht, zonder eenige aanneming des persoons, is een wezenlijke eenheidsopenbaring niet mogelijk.

Er behoort bij allen een heiligen eerbied voor de Gemeente, als het lichaam des Heeren, de woning en werkplaats des H. Geestes, gevonden te worden. Waar in gehoorzaamheid aan Gods woord en onder leiding des H. Geestes een gezond gemeentelijk leven gekweekt; d. w. z. waar werkelijke eenheidsopenbaring gevonden wordt, daar moet de algemeene uitspraak der Gemeente ook als de uitspraak des H. Geestes beschouwd en geeerbiedigd worden, ook door de meest begaafden of ontwikkelden in de Gemeente.

Wij spreken het als onze overtuiging uit, dat, ware de autonomie, (het recht om zichzelven te besturen) der Gemeente geeerbiedigd en bewaard gebleven, zij voor vele afwijkingen en dwalingen zou zijn bewaard gebleven. Voorgangers en Ouderlingen, ofschoon geroepen om de Gemeente Gods te weiden, hebben toch allen in *vereeniging* met haar te handelen en te spreken, zoodat zij de dienaars en de mond der Gemeente zijn; anders ontstaat er licht eene pauselijke overheersching, die den Geest bedroeft en doodend op de Gemeente werkt. Zij hebben naar vermogen te waken, dat geene verkeerde invloeden of overheerschingen van menschen de Gemeente schaden.

Is het hierbij nog noodig op te merken, dat in elk geval de leeringen, vermaningen en algemeene bevelen der Apostelen, de grondleggers der Gemeente, als het hoogste recht behooren geraadpleegd en gehoorzaamd te worden, en hoe noodig het is, dat Voorgangers en Bestuurders der Gemeenten, mannen vol des H. Geestes zijn, die hun gansche leven den Heere hebben toegewijd? Nog te dikwijls wordt er het eerst op natuurlijke bekwaamheid der personen of op wetenschappelijke ontwikkeling gezien. Deze laatste is niet te versmaden, noch mag als overbodig beschouwd worden, maar in de Gemeente des Heeren niet als hoofdzaak en nog veel minder als algenoegzaam geprezen worden.

Heeft de Gemeente behoefte aan wetenschap of aan wetenschappelijke broederen, dan zal God haar die in den weg der middelen wel geven, zelfs als het noodig was onmiddellijk, gelijk God Israel in de woestijn een Bezáleël en Ahóliab toeschikte, en aan de Apostelen de gaven der talen verleende. Doch in den regel werkt God door middelen en waar de Gemeente iets doen kan ter bevordering van het onderwijs of de opleiding harer toekomstige Voorgangers, Evangelisten en Zendelingen, achten wij dat hare roeping te zijn.

Dat vereenigd samenwerken der geloovigen in de zaken van Gods koninkrijk van zeer hoog belang is, zal elk begrijpen, die op dit gebied eenigszins doordenkt, en dat dit weer niet mogelijk is tenzij de eenheid der geloovigen in Christus gewaardeerd en geopenbaard wordt, zagen wij reeds.

De kracht der Gemeente ligt niet in het groot aantal of in de meerderheid van haar ledental tegenover andere vereenigingen van menschen, maar in God, die zijnen zegen uitstort over het vereenigd samenleven, werken en bidden zijner kinderen. „Indien twee van u," zegt de Heer, „samenstemmen op de aarde, over eenige zaak, die zij zouden mogen begeeren, die zal hun geschieden van mijn Vader, die in de hemelen is." Welk eene moedgevende verzekering voor de Gemeente, die in het menschelijk oog zwak en klein is, maar in werkelijkheid een Gideonslegertje mag heeten, dat in gehoorzaamheid aanen in de kracht van den Heer, een ontzaggelijk leger der Midianieten verslaan kan!

Broeders! gaan wij moedig voort, en laten de belangen van Gods Koninkrijk en van 's Heeren Gemeente ons boven alles dierbaar en gewichtig zijn. MARAN-ATHA.

G. N. v. B.

Eenige gedachten bij het Gebed des Heeren.

„Onze Vader die in de hemelen zijt."

Hoe waardig is het opgemerkt te worden, dat de Heer ons leert bidden: „Onze Vader." Niet alleen mijn Vader, neen, Vader van allen die Hem hebben aangenomen (Joh. I: 12) als den Christus. (1 Joh. V: 1.) Al gevoelt de broeder ten opzichte van sommige waarheden niet zooals ik, ook dat zal hem God openbaren. (Filip III: 15.) Ja, al meen ik dat hij, ten mijnen opzichte zich zeer onchristelijk gedraagt, laat mij op de lichtpunten zijns levens zien. (2 Cor. XII: 15.) De Heer wil immers zelfs de glimmende vlaswieken niet uitblusschen, noch het gekrookte riet verbreken; en in hoevele opzichten is hij niet misschien boven mij. Hoe wijs, hoe liefderijk is de Heer dat Hij ons heeft leeren bidden „Onze Vader."

Dat het onze aandacht nimmer ontga! Ja, dat wij daarbij ook steeds ons mogen bewust zijn, dat ook zij, die nog in de zonde leven, door Hem geroepen worden; dat Hij ook hen gaarne tot kinderen Gods wil maken. Dat ook wij eertijds vijanden waren. (Tit. III: 3). Dat Hij hun behoud wil zoo gaarne als het onze. Dat Hij ook tot hen zegt: „Alzoo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eeniggeboren Zoon voor hen niet gespaard heeft" enz. Dat Hij hen toeroept: „Wendt u naar mij toe, o alle gij einden der aarde." Komt allen tot mij, die vermoeid en belast zijt en ik zal u rust geven. Neemt mijn juk op u en leert van mij, dat ik zachtmoedig ben en nederig van hart; en gij zult rust vinden voor uwe zielen. (Matth. XI: 28—30). De liefde des Vaders zij de onze! Dat zoo gaarne als Hij Vader wil zijn, wij aller broeder willen zijn; ook van hen die ons bitter verdriet aandoen.

„Onze Vader," leert de Heer ons bidden. Hoe heerlijk! Hoe vertroostend voor ieder die in Zijnen naam gelooft. Voor ieder vooral, die de eigenschappen van een Vader kent. Van een Vader, die aan de liefde om zijn kind gelukkig te willen maken, de wijsheid paart om het datgene te onthouden dat het wel begeert, maar dat het schaden zal; die zijn kind voor eene wijle droevig kan laten schreien, omdat het verduisterd is in het verstand door de begeerlijkheid des harten. Ja, heerlijk en vertroostend; niet alleen voor hen die reeds in Zijnen naam geloven, neen, ook voor hen die nog slechts de verdorvenheid van hun hart hebben leeren kennen en die tot Hem zuchten, die Hem oprecht bidden om den Heiligen Geest. Heeft Hij niet gezegd: „Indien dan gij die boos zijt weet uwen kinderen goede gaven te geven, hoeveel te meer zal *uw* hemelsche Vader den Heiligen Geest geven, dien, die daarom bidden." (Matth. VII: 11.)

„Onze Vader die in de hemelen zijt."

Waar zijn de hemelen? Moeten wij ze verre zoeken? Ja, verre boven het stof. Boven alle begeerlijkheid en zelfzucht. Dáár zijt Gij, o God, zalig in uw wezen, in uwe liefde, in uwe waarheid. „In het huis mijns Vaders zijn vele woningen," zegt ons de Heer. Woningen van goedheid, rechtvaardigheid, lijdzaamheid. En in alle die daalt de Vader in zijnen Christus tot ons af, (Joh. XIV: 6 en v.v.) opdat wij in dezelve gelukkig zouden zijn in waarheid. Hij wil niet verre van ons blijven. Hij wil tot een iegelijk van ons inkomen en „woning bij ons maken, als wij maar zijn woord hooren en hetzelve bewaren." (Joh. XIV: 21—24). Hij wil avondmaal met ons houden en ons geven dat wij met Hem avondmaal houden, (Openb. III: 20) opdat zijn hemel in ons zij en wij in zijnen hemel.

„Uw naam worde geheiligd."

Hoe zouden wij den naam des Vaders kunnen kennen? „Wat eindig schepsel moest mij dien" zingt de dichter van het 9de der Evang. gezangen. Wij zien het in de heidenen, ja, zelfs in zijn oud volk Israël. Wel heeft de Heer zijnen naam of zijn wezen aan hem geopenbaard voor zoover wij zulks dragen konden, in zijne wet, door Mozes, maar de volheid zijner

genade en waarheid is ons eerst in Jezus Christus geworden. (Joh. I: 14 en 17.) Er ligt echter een deksel op het oog der menschen, maar Hij die ons heeft leeren bidden „uw naam worde geheiligd" heeft zijn leven niet liefgehad, waarom Hij ook aan het einde van zijne aardsche loopbaan kon zeggen: „Ik heb Uwen naam geopenbaard den menschen, die gij mij uit de wereld gegeven hebt. En dit is het eeuwige leven dat zij U (uwen naam, uw wezen) kennen."

„Uw koninkrijk kome."

Ja, kom Heer Jezus. Dit is de wensch van zijne gemeente in het algemeen en van ieder christen in het bijzonder. Die zalige maatschappij waar niet meer de mammon der begeerlijkheid den scepter zwaait, maar waar de rechtvaardigen elkander dienen door de liefde. Zooals de verschillende lichaamsleden elkander dienen en daarin gelukkig zijn, bestuurd wordende door éene liefde, door één verstand, zoo zal de Vader, door Jezus Cdristus, in zijn koninkrijk alles en in allen zijn. Is niet Jezus gelijk aan den welgeboren man, die naar een vergelegen land gereisd is om een koninkrijk voor zich te ontvangen? Werkt Hij niet van daar uit tot de voleinding der eeuwen? Heeft Hij ons niet ponden gegeven om daarmede handeling te doen tot dat Hij komt? Is Hij niet heengegaan naar dat land, dat wel in ons is naar den geest, nochtans verre is door het voorhangsel, dat is het vleesch. Ja, het is onze bede: „Uw koninkrijk kome."

„Uw wil geschiede op aarde als in den hemel."

In den hemel toch geschiedt Zijn welbehagelijke wil. Op aarde kan, wel is waar, niemand Zijne macht wederstaan, maar hier moet Hij menigmaal kastijden en bedroeven. Daar echter kan Hij allen gelukkig maken in waarheid. Daar kan Zijne liefde zich verheugen in het heil van degenen, die Hem liefhebben. Wanneer ons hart lust heeft in Zijn woord, dan is ons gemoed hier op aarde reeds bij aanvang in Zijnen hemel en doet Zijnen welbehagelijken wil met welbehagen. O, dat wij steeds ons lichaam tot Zijnen dienstknecht konden maken! Dat wij steeds mochten kunnen zeggen dat door onzen aardschen mensch Zijn wil geschiede. Dat wij onzen Zaligmaker het steeds van harte konden nazeggen: „Uw wil geschiede." Dit is het werk, dat Hem te doen gegeven was; (Joh. XVII: 4.) waarvan Hij aan het kruis kon zeggen „het is volbracht." Ja, de naam des Vaders worde geheiligd; hij worde afgezonderd van alle, en geplaatst boven allen menschelijken naam of karakter. Boven elken anderen naam in liefde, in waarheid, in kracht, in macht. Ieder Christen, ieder mensch zie tot denzelven op als onbegrensd, als niet te peilen van wege zijne goedheid, Hij aanbidde dien naam in Christus Jezus, in wien ons denzelven is geopenbaard. Wij hebben daartoe steeds Zijne genade, de inwerking van Zijnen Geest noodig. Van natuur zeggen wij als ieder ander: „mijn wil geschiede." Dank zij den Heer dat in ons die wensch, althans in beginsel, gebroken is.

„Geef ons heden ons dagelijksch brood."

Het voedsel tot onderhoud van ons aardsche leven ontvangen wij van Hem. Wanneer wij Hem daarom bidden dan kunnen wij Hem ook daarvoor danken. Dan zijn wij meer in de waarheid (d. i. in God) en wij genieten dubbel. Wij behooren het te bidden voor heden en de zorg voor morgen te laten rusten. Wij behooren het te bidden in het vertrouwen, dat Hij het wel maakt, dit is het geval met alle gebed: „Uw Vader weet dat gij alle deze dingen behoeft," zegt de Heer, „eer gij daarom bidt." Wij weten echter ook dat de mensch bij brood alleen niet zal leven; maar bij alle woord, dat door den mond Gods uitgaat. De Heer Jezus is bovenal de mond Gods voor ons. Het is Zijne spijze, dat Hij altijd den wil zijns Vaders doet. Hij wil, dat ook wij eten en drinken aan zijne tafel en in Zijn koninkrijk. Gelijk Hij leeft door den Vader, alzoo zal, die hem eet, leven door Hem, (Joh. VI: 57). Ook kent ons hart geene verzadiging dan in het doen van Zijnen wil. Hij is het ware brood uit den hemel en geeft het leven, het eeuwige leven, aan elk die het tot zich neemt, die Hem in zich laat werken.

(*Wordt vervolgd.*)

Evangelische Samenkomsten te Zutfen.

Ook in Zutfen werden van af 16—20 Maart, genoemde samenkomsten gehouden. Dit was voor het eerst een officieele meeting en naar wij vertrouwen zal zij niet de laatste zijn, daar de Heer ook hier deze bijeenkomsten kennelijk heeft willen zegenen. Het komt ons zelf voor dat Zutfen bij uitnemendheid eene stad is, waar zulke conferentien op haar plaats zijn.

Dat voor het kleine getal onbemiddelde broeders en zusters de bezwaren groot waren, laat zich begrijpen, doch de Heere nam ze bij iederen stap voorwaarts genadiglijk weg.

De meeste lezers weten, dat de gedoopte broeders en zusters met die te Deventer éene Gemeente uitmaken en gemeenschappelijk br. Roeles als Voorganger hebben. Deze broeder is een groot vriend van deze opwekkings-vergadering en gevoelde sterke begeerte om die ook eens te Zutfen te hebben. Hij besloot te dien einde met de broederen aldaar een vijfdaagsche Samenkomst te organiseeren.

Hun doel was om, behalve hun eigen lokaal „Silo," nog een andere zaal te huren, om zoodoende aan de zaak een meer algemeen karakter te geven en tevens een ander dan het gewone publiek uit „Silo" te bereiken. Maar het geld? Ieder deed in eigen kring wat hij kon, het harte des volks was gewillig om te werken. Van een gezin hoorde ik dat Vader, Moeder en kinderen allen bijdroegen. Het begin was goed en de Heer zou betoonen dat hij niet beschaamt, die op Hem betrouwen. $^{2}/_{3}$ ontbrak nog en alle krachten waren voor het $^{1}/_{3}$ gedeelte reeds ingespannen. Door bemoeiing van br. Roeles werd verdere hulp en steun gevonden bij eenige aanzienlijke Christenen, die hoewel kerkelijk verschilden toch veel sympathie betoonden voor dezen arbeid en liefde gevoelden voor de redding van zondaren. De medewerking, die wij van deze vrienden en vriendinnen des Heeren mochten ondervinden, stellen wij dan ook op hoogen prijs en zijn er hun zeer dankbaar voor. Mocht het overal meer gezien worden, (welk een vrucht zou dat voor het Koninkrijk Gods afwerpen!) wanneer al de geloovigen meer vereenigd voor den Heer gingen arbeiden om zielen voor den dierbaren Heiland te winnen. Dan toch zou de wereld beter verstaan, dat het Christen zijn niet bestaat in het lid zijn van de een of andere kerk, maar in de geloofsvereeniging met Christus, den eenigen maar ook volkomen Zaligmaker. Wij willen hopen, (en daartoe ook bij dezen onze broeders opwekken,) dat in andere plaatsen meer een gemeenschappelijke arbeid kome der verschillende geloovigen, daar alles ons toeroept: „De Heer komt!"

Bovendien noodigde br. Roeles de twee geloovige predikanten der Herv. kerk uit tot medewerking, die tot onze smart daarvoor bedankten, zonder nader reden op te geven; eveneens konden vanwege de vele bezigheden nog *drie* andere predikanten buiten de stad aan deze meeting geen deel nemen en om diezelfde reden bedankte voor dit maal ook een br. Evangelist, zoodat wij weer met ons gewone getal, allen Voorgangers der Gem. v. ged. Chris. op den platvorm stonden.

's Maandagavonds 8 uur ving de 1e vergadering aan in 't lokaal Silo. Br. Roeles opende dezelve met een kort woord en gaf daarna het woord aan br. de Hart en Horn. De opkomst was niet groot maar het samenzijn toch gezegend. Dinsdagavond trokken we naar „Bellevue" waar het gehoor 3maal zoo groot was als de vorige avond en hoewel het een zeer gemengd publiek was, liet de aandacht niets te wenschen over. Vooral scheen de belangstelling te klimmen in de samenspraak door br. Horn en de Hart gehouden. Sommigen meenen, dat het een van buiten geleerd lesje is, maar dat is natuurlijk zoo niet, maar eigenlijk een vraag uit het hart des volks, waarop een allereenvoudigst antwoord wordt gegeven.

's Woensdagavonds was het gehoor weer groo ter; op dien avond hielden br. Roeles en van Beel een korte samenspraak. Ook des Donderdag avonds waren er veel menschen en, naar we later hoorden, hebben deze samenkomsten een goeden indruk nagelaten. Dit is reeds van groot belang voor onzen arbeid, daar wij zelfs door vele geloovigen als een zeer gevaarlijke secte worden geschuwd.

Des Vrijdagavonds eindigden wij deze bijeenkomsten in „Silo" waar wij een liefelijke stille ure mochten doorbrengen, met dank in het hart aan den Heer, die alles zoo wel had gemaakt.

Hoewel er niet velen tot de overgave aan Christus zijn gekomen, mogen wij toch gelooven dat het voor enkelen tot een eeuwigen zegen is geweest; want die in oprechtheid tot Christus komt wordt gezegend en is daarna zelf weer ten zegen.

Ongetwijfeld zou de redding van zielen grooter wezen, werden de navergaderingen niet zoo gevreesd. De menschen vliegen weg als een pijl uit den boog, ook zelfs diegenen die later zeggen: „ik had moeten blijven."

Er was eens een vrouw die over de navergadering zich aldus uitliet: „Wat die menschen zeggen is waar, je kunt het voelen aan je hart, maar die navergaderingen zijn gevaarlijk, want dan houdt ge het niet meer staande."

Met een woord van dank eindigen wij deze mededeeling voor de hartelijke en gulle liefde die we mochten ondervinden van de Broeders en Zusters in Zutfen. De Heer bemoedige hen voortdurend op den goeden weg, en make hen getrouw in al Zijn werk, opdat ook zij straks de onvergankelijke kroon mogen ontvangen, die hier wordt verbeid onder goed gerucht en kwaad gerucht, onder eer en oneer, maar straks door Jezus Christus wordt geschonken aan allen, die volhard hebben tot den einde.

H. D. H.

STEENEN EN WINDSELEN.

Joh. 11: 39*a*, 44*b*.

Ingezonden.

Waarde broeder N. van Beek!

Ofschoon ik veronderstelde dat de letters N. v. B. uw naam moesten aanduiden, zoo wist ik dit toch niet zeker. Nu echter merk ik uit uwe antwoorden, dat dit zoo is.

Dat ik u op uw schrijven weer antwoord, is niet om mij te verdedigen, noch om te bewijzen dat gij mijn schrijven hier en daar niet goed laast, maar om eenvoudig met één voorbeeld te toonen, dat uit uw antwoord mij blijkt, dat een schrijven over de zaken waarop wij 't oog hebben, geen goed resultaat oplevert, omdat eenvoudig beweerd wordt, dat dingen bewezen zijn, zonder dat bewijs geleverd is.

Gij zegt, dat ik niet gedoopt ben en niet doop. Dat, zoo vaak er een moeder met haar zuigeling komt om het kind gedoopt te hebben, ik dan eene onwaarheid spreek en daarbij nog wel den Naam des Vaders en des Zoons en des H. Geestes uitspreek!

Gij zijt kras in uw beweren.

Maar even kras betuig ik dat GIJ niet doopt!

Gij zegt, dat wij onze *hand* of *vingers doopen* en het *kind besprengen.*

Wat doet gij als gij doopt?

Neemt gij den doopeling en doopt gij dien in het water? Neen, gij laat den doopeling in het water gaan en dan *dompelt* gij den doopeling geheel onder en zegt daarbij: „Ik *doop* u," terwijl gij daarbij dan nog wel den Naam des Vaders en des Zoons en des H. Geestes uitspreekt!!

Indien gij beweert: „gij doopt niet, maar gij besprengt," dan beweer ik tegenover u: „Broeder, geen verwijt! gij doopt ook niet, maar gij dompelt onder."

Ziet gij wel, waarde broeder, dat gij evenmin handelt, zooals gij zegt als men op vorm en woorden wil letten?

Nu zegt gij: „Maar wij doen toch Schrifttuurlijker, want wij gaan af in het water zooals ook Filippus en de kamerling. Daarvan is hier echter geen sprake. Ik zou evenwel daar te-

genover kunnen stellen: Johannes doopte *met* water en wij doopen *met* water en dat is *doopen*, terwijl de broederen Baptisten niet *doopen*, maar *onderdompelen*.

Maar genoeg.

Ik heb u alleen met een voorbeeld willen aantoonen, dat, als men wil redekavelen over tijd en vorm, men dan veel kan schrijven en veel kan *twisten* zonder nut te stichten.

Met mijn schrijven aan u in dit blad heb ik alleen bedoeld, om, ware het mogelijk een stap nader te komen tot de eenheids*openbaring* der kinderen Gods.

En hiermede, waarde broeder! Gode en Zijne genade bevolen door uwen medebroeder in Christus.

Franeker 2 April 1885.

M. MOOIJ.

Geachte Broeder!

Een enkel woord ten bescheid op uwe bovenstaande regelen, mag niet uitblijven.

Uw antwoord stelt mij teleur en bedroeft mij werkelijk. De gewaarwording mijns harten bij het lezen uwer regelen, hier weer te geven, waag ik niet en vind ik minder passende.

Vergun mij slechts nog enkele opmerkingen en een paar vragen u voor te leggen.

Dat ik mijne beweringen in mijn schrijven aan u niet met breedvoerige bewijzen heb gestaafd, is eenvoudig omdat ik dat voor u niet noodig achtte en omdat de zaak, die wij behandelen, reeds dikwijls in dit blad en ook door andere middelen, door veel bekwamer mannen, duidelijk in het licht gesteld werd, terwijl bovendien de Bijbel omtrent die zaak volstrekt niet onduidelijk is.

Dat ik mij zoo beslist of, zooals gij zegt, „kras" heb uitgedrukt, komt daarvandaan dat mij de zaak werkelijk ernst is en ik bij zooveel duidelijkheid der H. Schrift, allen schijn van onzekerheid als gevaarlijk tracht te vermijden, en voorts niet slechts het woord Gods, maar ook eene wolk van geloovige getuigen, zoowel uit de kinderbesprengers als uit de gedoopten van alle eeuwen onzer christelijke jaartelling, aan mijne zijde weet te hebben. En wat betreft mijne bewering aangaande het woordje „doopen," daarbij heb ik den schijn trachten te vermijden van een letterkundige te zijn, en u, dien ik wetenschappelijk ver boven mij acht, slechts op een enkel bijbelsch voorbeeld gewezen om het onderscheid tusschen doopen en besprengen te doen gevoelen.

Dit is echter gebleken, voor u niet volafdoende te zijn.

Gij beweert daarentegen, dat ik niet doop. Kunt gij dat werkelijk bewijzen, broeder! zoo ja, dan zal ik alles openlijk herroepen, wat ik gesproken en geschreven heb, dan moeten de menschen, die ik beweer door mij *gedoopt* te zijn beter ingelicht worden, en begin ik te *doopen*. Spaar mij maar niet, broeder, want de waarheid is mij meer waard dan mijzelf!

Mag ik u verzoeken eens bij ons te komen zien als er gedoopt wordt, dan wordt uw oordeel misschien nog wat gewijzigd, en hebt u de gelegenheid, eens het Evangelie in mijne plaats te verkondigen.

Door de woorden d o o p e n en o n d e r d o m p e l e n niet alleen te onderscheiden, maar zelfs tegenover elkander te stellen, zóó dat het een het ander uitsluit, hebt gij inderdaad eene gansch nieuwe letterkundige verklaring aangaande het woordje „doopen" gegeven. Gij staat daarmede tegenover de stelligste verklaringen van beroemde geleerden, als: Luther, Calvijn, Witsius, Olshausen, Beza, Vitringa, Dacosta, van Oosterzee, Doedes en vele anderen, die allen verklaren: Doopen *is* onderdompelen. 't Kan misschien wel zijn, dat gij gelijk hebt, maar dan zult gij toch den B.B. „Baptisten" een gewichtigen dienst kunnen bewijzen door hun grondig aan te toonen, dat uwe tegenstelling: niet doopen maar onderdompelen zuiver is.

Ook uwe bewijsvoering met het woordje *met*, vind ik, op zijn zachtst genomen, wel wat geweagd, want een eenvoudige boer, die zijn „Statenbijbel" leest, kan zien, dat de v e r t a l e r s, waar bij het handelen over den doop dat woordje voorkomt, op den kant geschreven hebben: „in 't Grieksch staat: IN water." Dat zij toch in den tekst *met* geschreven hebben, kwam waarschijnlijk hiervan, dat *met* beter dan *in*, in hun kraam of hun stelsel te pas kwam. Maar is het eerlijk?

De „Baptisten" behoeven zich echter niet met enkele woordjes, zelfs niet met enkele teksten betreffende den doop te redden, want geheel de aard en de beteekenis des doops, volgens de H. Schrift, vereischt, dat de doop onderdompelen, b e g r a v e n zij.

De doop is óf *niets* en betaamt dan als oorzaak van verschil onder de Christenen afgeschaft, óf is eene instelling van den Heere Jezus, ten nutte der zijnen en dan mag er niets aan veranderd worden.

Indien echter werkelijk de uitdrukkingen der H. Schrift, zóó onbepaald zijn als gij dat met betrekking tot den doop laat voorkomen, dan blijft er niet veel meer, waaraan wij ons met zekerheid kunnen vasthouden!

Ik wensch gaarne door broeders voorgelicht te worden en licht, waar ik kan, gaarne anderen voor; en waar dat in 't openbaar geschiedt kunnen anderen er iets door leeren. Dit beschouw ik niet als *twisten*, maar een middel om op een zuiver standpunt en tot elkander te komen, als maar de waarheid Gods elke onwaarheid in ons mag vervangen of overwinnen.

Met christelijke groeten blijf ik

UEw. medebroeder in Chr.,

N. v. BEEK.

ZENDINGSBERICHTEN.

Het Baptisten Zendinggenootschap in Engeland vraagt dringend de voorbede der kinderen Gods voor de volgende onderwerpen:

I.

Dat de Heer door den Heiligen Geest al de Gemeenten van Christus geve in te zien, dat het brengen van het Evangelie aan de heidenen het GROOTE WERK is, hun door Hem op de handen gezet. (Markus 16 : 15.)

II.

Dat de Heer de harten van jonge christenen en christinnen bewege om zich zelven te geven voor dit heerlijke werk. (Matth. 9 : 38.)

III.

Dat ouders en anderen geene hinderpalen in den weg mogen leggen voor hen, die bereid zijn te gaan. (Matth. 10 : 37.)

IV.

Dat allen, die niet kunnen gaan, mogen bidden, en mildelijk bijdragen van de middelen, die God hun gegeven heeft, opdat zij, die gewillig zijn om te gaan, gezonden kunnen worden. (Spreuken 3 : 9.)

GEMEENTENIEUWS.

DEVENTER. Het Paasfeest ging voor de Gemeente niet ongezegend voorbij; de Heer gaf ons veel te genieten, en al worden wij door het grootste deel der bevolking om ons belijdend beginsel gemin acht, en al trekken de buiten-staande betergezinden de schouders op met te zeggen: „wat zal dat mettertijd nog worden?" de opgestane Heiland vergeet ons niet. Wij ervaren voortdurend Zijne liefde, en die vergoedt alles. Immers als één zondaar bekeerd wordt is er volgens den Heere Jezus meer gewonnen dan al de rijkdommen dezer wereld of den lof der menschen, en de waarde eener onsterfelijke ziel zal Hij toch wel het allerbeste weten te schatten.

Den 2den Paaschmorgen mochten we weer eene zuster uit Zutfen door den doop in de Gemeente opnemen, bij welke plechtigheid een groot publiek tegenwoordig was (Rom. 1 : 16). Na de prediking herdachten wij 's Heeren dood en opstanding en dat, op de rechte wijze gedaan, kan niet anders dan voor het hart zeer gezegend zijn.

Des middags hielden wij een l i e f d e m a a l en hoe eenvoudig ook de tafel was toegericht, toch was het op de aangezichten te lezen, dat men gelukkig bij elkander was (Rom. 14 : 17 en Ps. 133.) Trouwens velen van de Broeders en Zusters hadden elkander in geruimen tijd niet gezien, waardoor deze ontmoeting des te verrassender was. Deze Elims (Exod. 15 : 27(op den pelgrimstocht zijn zeer verkwikkend en naar wij ervaren door God gewild; daarom moet men ze niet licht veronachtzamen.

Aldus weer bemoedigd zijnde, nemen we dan ook met nieuwen lust den staf ter hand om naar het Kanaän der belofte voort te trekken, niet vreezende voor den strijd, al zijn er ook Amelekieten en Edomieten op den weg, want de Heer onze God is met ons Luk. 12 : 32; Matth. 28 : 20.

SNEEK. Wij mochten een heerlijk Paaschfeest vieren. Den eersten Paaschmorgen vulde eene groote schare de Vrede-kerk; zóó dat allen geene plaats konden krijgen. Een broeder en zijne vrouw van elders werden gedoopt; op treffende wijze had de Heer hen hiertoe geleid en na veel strijd waren zij tot deze beslissing gekomen; maar nu ook ondervonden zij, dat in het houden van Gods geboden grooten loon is en dat de gemeenschap der heiligen (Ps. 133) liefelijk is als de heilige zalfolie op het hoofd des Hoogepriesters en verkwikkend is als de dauw van Hermon. Ook de avondprediking en die op den 2e Paaschmorgen waren goed bezocht. Er was Paaschvreugde in ons midden. Dit bleek bijzonder op de thee-vergadering in den namiddag van den tweeden dag gehouden. De harten openden zich; de getuigenissen dergenen, die de opstanding ervaren hadden, waren heerlijk en vele. De Heer geve ons blijvende vrucht.

't ZANDT. De Gemeente is door 's Heeren trouw en genade welvarende, en gaat voort naar vermogen te arbeiden voor den Heer.

In den loop der vorige maand werd hier door de Jongelingen en Jongedochters der Gemeente eene vereeniging opgericht, waar reeds sedert jaren naar verlangd werd, en die zich ten doel stelt onder Jongelingen en Jongedochters, die nog in de wereld leven, te arbeiden en tot zegen te zijn. De vereeniging ontving den naam „Spruit", en werd opgericht met 13 personen. Op hunne vergaderingen hopen zij zich, even als dat op de meeste Chr. vereen. geschiedt, hoofdzakelijk bezig te houden met het onderzoek der H. Schrift, terwijl het christelijk lied mede een voorname plaats zal mogen innemen.

Zegene de Heer deze poging. Wij bevelen ze in de voorbede der broeders en Zusters minzaam aan.

De secretaris is br. T. NIENHUIS.

CORRESPONDENTIE.

A. H. te Uithuizermeeden, van wien wij in onze vorige correspondentie melding maakten, had reeds aan een onzer correspondenten betaald.

J. HORN.

LIEFDEGAVEN.

Schulddelging Kerk te Deventer.

In hartelijken dank ontvangen van br. v. D. te Fijnaard *f* 5.—; van br. P. te Raamsdonk *f* 5.—. Er is nog veel noodig.

B. ROELES.

Unie-Vergadering.

Den Bestuurders der Gemeenten wordt door dezen herinnerd, dat de Unie-Vergadering dit jaar D. V. zal gehouden worden te Stadskanaal. Hun, die punten voor de Agenda wenschen in te zenden, wordt verzocht dat vóór 15 Mei a.s. te doen aan den secretaris.

N.B. De Gemeente te Deventer heeft de opneming in de Unie aangevraagd.

GRONINGEN.

N. v. BEEK.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 57. 1 Mei 1885. 4de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

WET EN GENADE.

Toespraak door D. L. MOODY.

Paulus schrijft in zijn brief aan de Romeinen: „Want gelijk door de ongehoorzaamheid van dien eenen mensch velen tot zondaars gesteld zijn geworden, alzoo zullen ook door de gehoorzaamheid van eenen velen tot rechtvaardigen gesteld worden.

Maar de wet is bovendien ingekomen, opdat de misdaad te meerder worde: en waar de zonde meerder geworden is, daar is de genade veel meer overvloedig geweest; opdat, gelijk de zonde geheerscht heeft tot den dood, alzoo ook de genade zou heerschen door rechtvaardigheid tot het eeuwige leven, door Jezus Christus, onzen Heere. Rom. 5: 19—21.

Mozes was de representant (vertegenwoordiger) der wet. Gij weet, dat hij de kinderen Israëls door de woestijn leidde en hen tot aan de Jordaan bracht; daar echter verliet hij hen. Hij kon hen tot *aan* den stroom leiden, die zinnebeeld is van den dood en het oordeel; Jozua (= Jezus, Heiland) echter voerde ze midden door den dood en het oordeel, door de Jordaan in het beloofde land. Daar hebben wij het onderscheid tusschen wet en genade, tusschen de wet en het Evangelie.

Of wilt gij een ander beeld? Johannes de dooper was de laatste profeet onder de wet. Gij herinnert u wel, dat, eer Christus bij de Jordaan kwam, Johannes' prediking voortdurend was: „Bekeer u, want het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen." De donders van Sinaï weerklonken uit zijne woorden. Hij leidde zijne toehoorders tot de Jordaan, deed hen daarin afdalen en doopte ze. Hij bracht hen in de plaats des doods; en juist zoo ver en niet verder kon hij hen brengen. Maar er kwam er Een na hem, die hen in 't beloofde land kon brengen. Gelijk Jozua het volk door de Jordaan naar Kanaän leidde — zoo daalde Jezus af in de Jordaan des doods, en verrees door dood en oordeel heen aan den oever der opstanding.

Wanneer gij de H. Schrift geheel doorgaat, dan zult gij vinden, dat de wet tot den dood voert. „De zonde heerschte tot den dood." Een vriend verhaalde mij kortelings, hoe een zijner bekenden, een predikant, geroepen werd om in de plaats van zijn ambtsbroeder bij eene begrafenis van een gevangene te dienen. Hij merkte op bij het grafwaarts gaan, dat slechts één man volgde om den overleden gevangene de laatste eer te bewijzen. Toen het graf dicht gemaakt was, deelde deze man den predikant meê, dat hij een politiebeambte was, wiens taak hierin bestond, dat hij het lichaam des verstorvenen zoolang bewaakte tot het geheel begraven was; dat was het einde der wet.

En dat is het nu ook wat de wet Gods met betrekking tot den zondaar doet; ze brengt hem in den dood en verlaat hem dan terstond. Ik beklaag uit de diepte mijns harten allen, die nog beproeven om zich door de wet te behouden. Er is nooit eene ziel door de wet gered, en zij zal ook nooit eene ziel redden. Wanneer menschen pogen en zeggen hun best te willen doen om door de wet de zaligheid te bekomen, dan wend ik gaarne hun eigen wapen tegen hen aan. Hebt gij werkelijk altijd uw best gedaan? Toegestemd dat, als gij dat altijd gedaan hadt, dan zou het u eenige hoop kunnen geven; maar hebt gij somtijds niet eens zóó gehandeld, dat ge werkelijk toch nog beter had kunnen handelen? Wanneer iemand zijn best doen wil, laat hem dan de genade Gods aannemen; dat is het *beste* wat ooit een man of vrouw doen kan.

Maar, zoo zult gij vragen: waartoe is dan de wet gegeven? Het mag vreemd klinken, maar zij is gegeven, opdat aller mond gestopt worde. „Wij weten echter, dat, wat de wet zegt, zij dat zegt tot degenen, die onder de wet zijn, opdat aller mond gestopt worde en de geheele wereld voor God verdoemelijk zij; daarom zal uit de werken der wet geen vleesch gerechtvaardigd worden voor God; want door de wet is de kennis der zonde." De wet sluit mijn mond, de genade opent dien; de wet sluit mijn hart toe, de genade opent het — en terstond begint de bron der liefde er zich in uit te storten. Wanneer den menschen de oogen opengaan en zij deze heerlijke waarheid erkennen, dan geven zij die voortdurende worsteling op. Zij zullen hunne poging, om door de werken der wet zich een weg in het Godsrijk te banen, opgeven, zichzelven als verlorenen overgeven en de zaligheid als een vrij geschenk aannemen.

Leven is er nooit uit de wet ontsproten. Iemand heeft opgemerkt: Toen de wet gegeven werd verloren drie duizend menschen het leven; maar toen de genade en waarheid op den Pinksterdag verscheen, ontvingen er drie duizend het leven. Wanneer onder de wet iemand een dronkaard werd, die werd door de beambten weggevoerd en gesteenigd. Toen de verloren zoon weerom naar huis kwam, ging hem genade te gemoet en ontving hem.

De wet zegt: Steenig hem!
De genade zegt: Omarm hem!
De wet zegt: Sla hem!
De genade zegt: Kus hem!
De wet vervolgde en bond hem.
De genade sprak: Maak los en laat hem gaan!
De wet zegt mij hoe verkeerd ik ben;
De genade komt en brengt mij in den rechten toestand.

Het bedroeft mij over hen, die altijd bij Sinaï legeren in de hoop daar leven te ontvangen. Ik heb een ouden vriend in Chicago, die altijd bij Sinai blijft. Hij is een zeer goed mensch; maar ik geloof, dat hij wel eene andere geschiedenis te verhalen zal hebben als hij te huis, in den hemel, komt. Hij meent, dat ik te veel vrije genade predik, en ik moet bekennen, ik spreek gaarne over de vrije genade. Mijn vriend gelooft eene soort zending te hebben om mij te volgen; en waar hij dan de gelegenheid er toe vindt, laat hij de donders van Sinaï weerklinken. Zoo dikwijls ik hem ontmoet, altijd dondert hij van Horeb af. Toen ik de laatste maal te Chicago was, vroeg ik hem: „Nu, woont gij nog altijd bij Sinai?" „Ja," zeide hij, „ik geloof aan de wet." Ik stelde een onderzoek in, en ik hoorde nooit ergens van een, die door zijne prediking bekeerd werd. De uitwerkingen zijn altijd weer verdwenen en uitgestorven. Ware de wet de poort naar den hemel, er ware geene hoop voor iemand onzer. Een volmaakt God kan slechts een volmaakten maatstaf hebben. Wie in één punt feilt, is geheel schuldig; derhalve „zijn allen zondaren en derven de heerlijkheid Gods."

Paulus zegt tot de Galaten: „Is dan de wet tegen de beloftenissen Gods? Dat zij verre! want indien er eene wet gegeven ware, die machtig was levend te maken, zoo zou waarlijk de rechtvaardigheid uit de wet zijn, enz. (Gal. 3 : 21.)

Daaruit zien wij, dat de wet niet levend maken kan; alles wat zij kan doen is ons brengen tot Dien, die het leven is. Van de wet heet het: zij is „een tuchtmeester." Misschien weten sommigen uwer niet wat een tuchtmeester is. Hadt gij, toen ik een jongen was, met mij op dezelfde school gegaan, waar ik toen op ging, dat zoudt gij het wel weten. Onze schoolmeester had een ferme rotting en die werd vaak gebruikt. In de kleine landstreek waar ik ter schoole ging, had men twee partijen: ter wille van onze illustratie noemen wij de eene, de wets-partij en de andere genade-partij. De wetspartij beweerde, dat jongens onmogelijk zonder stok in bedwang konden gehouden worden; zij hadden dan ook een onderwijzer aangesteld, die volgens hun plan werkte. De strijd tusschen die beide partijen werd voortgezet, totdat op een welgegeven dag de wets-partij geslagen, en de genade-partij voortaan de leiding in handen kreeg. Toenmaals ging ik nog ter school, en ik herinner mij, hoe wij jongens die zaak met elkander bespraken en het vooruitzicht hadden, nu eens een heerlijken winter door te brengen. De lichaamstuchtiging werd nu immers afgeschaft, en wij zouden met liefde worden opgevoed.

Ik was een der eersten, die de schoolregelen overtraden. Wij hadden eene onderwijzeres ge-

kregen, en die beval mij eens „na te blijven." Ik rekende er op, dat nu weer de stok te voorschijn zou komen, en bereidde mij reeds voor om daartegen te protesteeren. Ik was ten volle voor den strijd gereed. Zij nam mij alleen, zette zich voor mij neer en begon vriendelijk met mij te spreken. Ik dacht, dat is nog erger dan de stok, en ik gevoelde mij hoogst onaangenaam. Ik bemerkte, dat zij in 't geheel geen stok had.

Zij zeide: „Ik ben besloten om, indien ik de school niet door liefde regeeren kan, den arbeid op te geven. Ik wil niets van straffen weten; en als gij mij liefhebt, dan verzoek ik u de ordeningen der school in acht te nemen.

Ik gevoelde zoo iets, wat mij dreigde de keel dicht te snoeren. Tranen waren bij mij zeldzaam, maar nu kon ik ze niet terughouden.

Nu beloofde ik haar geene moeielijkheden meer te zullen veroorzaken en daar heb ik mij aan gehouden. Ik heb in dien winter meer geleerd dan in de drie voorgaande te zamen.

Dat was het onderscheid tusschen wet en genade. Christus zegt: „Indien gij mij liefhebt, zoo onderhoud mijne geboden." Hij bevrijdt ons van de heerschappij der wet en plaatst ons onder de heerschappij der genade. Genade doet de hardste harten smelten. De liefde heeft God bewogen, zijnen eeniggeboren Zoon in de wereld te zenden ter onzer behoudenis. Ik denk mij den moordenaar, die met Christus gekruist werd, gedurende het proces, dat tegen hem gevoerd werd, onbuigzaam van hart en in opstand. Waarschijnlijk had de wet zijn hart verhard. Toen hij echter aan 't kruis hing, brak vermoedelijk het gebed des Heilands: „Vader vergeeft het hun, want zij weten niet wat ze doen!" zijn hart, zoodat hij uitriep: „Heer, gedenk mijner als Gij in uw koninkrijk zult gekomen zijn!" Hij kwam er toe om barmhartigheid af te smeeken. Ik geloof dat geen mensch zoo diep gezonken is of de genade Gods kan zijn hart verwinnen.

Van den quaker Izaäk T. Hopper wordt verhaald, dat hij eens een goddeloozen neger, Kaïn genaamd, in Philadelphia voor den vrederechter daagde, die hem wegens godslastering eene geldboete oplegde. Twintig jaar later trof Hopper dien Kaïn, wiens uiterlijk veel slechter geworden was, weer aan. Dat bewoog het hart van den quaker. Hij trad op hem toe, sprak hem vriendelijk aan en reikte den armen verlorene de hand.

„Kent gij mij nog?" vroeg de quaker. „Weet gij nog dat ik u eens liet straffen vanwege vloeken?"

„Ja, dat doe ik zeker! Ik herinner mij ook nog wat ik te betalen had, zoo goed, alsof het gisteren pas gebeurd ware."

„Nu, heeft dat u niets geholpen?"

„Neen, niets. Ik was slechts woedend, dat men mij mijn geld afnam."

Hopper verlangde nu dat Kaïn de renten der geldboete sedert de verloopen jaren uit zou rekenen, en betaalde hem daarna het kapitaal uit en de renten bovendien.

„Ik had het goed met u voor, Kaïn, en het doet mij leed, dat het tot uwe schade uitgeloopen is."

Kaïns uiterlijk veranderde; de tranen rolden hem over de wangen. Hij nam het geld met gepasten dank aan, en werd een bescheiden mensch, terwijl niemand hem weer hoorde vloeken.

Gij ziet, er is een groot verschil tusschen wet en genade. „Wij dan gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God, door onzen Heere Jezus Christus; Door welken wij ook de toeleiding hebben door het geloof tot deze genade, in welke wij staan, en roemen in de hoop der heerlijkheid Gods.

Drie kostelijke zaken zijn hierin genoemd: Vrede met betrekking tot het verledene, genade voor het tegenwoordige en heerlijkheid voor de toekomst. Wij hebben g e e n e n vrede, vóór wij het volbrachte werk van Christus aanzien. — voor wij bij een terugblik op ons verleden het kruis van Christus tusschen ons en onze zonden aanblikken. Wanneer wij zien, dat Jezus „het einde der wet is, en dat, die in Hem gelooft, gerechtvaardigd is," dat Hij „voor allen den dood smaakte," dat Hij „leed, rechtvaardig voor de onrechtvaardigen," — dan daalt de vrede in ons hart. Verder hebben wij hier „g e n a d e, waarin wij staan." De voorraad van genade is onuitputtelijk, en wij mogen daarvan nemen, naarmate wij van dag tot dag en van uur tot uur noodig hebben.

En dan is er h e e r l i j k h e i d voor de toekomst in uitzicht gegeven. Zeer vele menschen schijnen het te vergeten, dat wij nog het beste deel voor ons hebben. Dr. Bonar zegt, dat alles, wat den waren geloovigen te wachten staat, „heerlijk" is. En zijn er velen, die steeds terug zien, en over de moeielijkheden klagen, die zij te dragen hebben; zij slepen voortdurend met de zorgen en angsten, die zij doorgestaan hebben, en zien gedurig om. Zullen wij zoo onder de zorgen des levens tobben en zwoegen, terwijl ons zulk een heerlijk uitzicht geopend is?

Wanneer wij daar boven zijn, waar niets dan heerlijkheid is, zullen onze aangezichten bestendig helder blinken. Wanneer hier een twijfelaar binnenkwam en op de aangezichten der toehoorders acht gaf, dan zou hij bemerken, dat velen onder u er uitzien alsof niet de minste heerlijkheid u wacht. Het komt mij menigmaal voor als ware ik op eene begrafenis; allen zien er zoo treurig en neergedrukt uit. Wanneer wij werkelijk de heerlijkheid, die ons wacht, voor oogen hielden, dan zou gewis ons aangezicht voortdurend schitteren in het licht eener hoogere wereld. Wij zouden door onzen aanblik kunnen prediken, wanneer wij het wilden. Hoe nader wij aan het land der heerlijkheid komen, waar wij bij Christus zijn zullen, des te meer vrede, vreugde en rust zal ons deel zijn. Als wij tot den genadetroon naderen zullen wij kracht ontvangen om alle smarten en beproevingen te verdragen. Wanneer gij alle lijden, dat in het vleesch geleden kan worden te zamen op iemand onzer kondt doen neerkomen, dan had God genade genoeg om den zoodanige er zonder struikelen door te helpen.

Iemand heeft eens de navolgende zamenvoeging gemaakt, die het verschil tusschen wet en genade schoon beschrijft:

D e w e t is door Mozes gegeven;

D e g e n a d e en de waarheid is door Jezus Christus geworden.

D e w e t zegt: „Doe dat en gij zult leven."

D e g e n a d e zegt: „Leef en gij zult doen."

D e w e t zegt: „Betaal mij, wat gij schuldig zijt."

D e g e n a d e zegt: „Ik vergeef u alles om niet."

D e w e t zegt: De bezoldiging der zonde is de dood;"

D e g e n a d e zegt: „De genadegifte Gods is het eeuwige leven."

D e w e t zegt: „De ziel, die zondigt zal sterven."

D e g e n a d e zegt: „Wie in Jezus gelooft zal leven al ware hij ook gestorven. En wie leeft en in mij gelooft, die zal niet sterven in der eeuwigheid."

D e w e t verkondigt verdoemenis en dood.

D e g e n a d e verkondigt rechtvaardiging en leven.

D e w e t zegt: „Maak u een nieuw hart en een nieuwen geest."

D e g e n a d e zegt: „Ik zal u een nieuw hart en een nieuwen geest geven."

D e w e t zegt: „Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in alles, dat geschreven is in het boek der wet om dat te doen."

D e g e n a d e zegt: „Zalig de man, wien de ongerechtigheid vergeven en wiens zonden bedekt zijn; zalig de mensch, wien God de zonde niet toerekent.

D e w e t zegt: „Gij zult liefhebben den Heere uwen God van ganscher harte, van ganscher ziele en met alle krachten."

D e g e n a d e zegt: „Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons liefgehad heeft, en zijnen zoon gezonden heeft tot eene verzoening voor onze zonden."

D e w e t verklaart wat de mensch voor God zijn moet.

D e g e n a d e zegt ons wat Christus voor de menschen gedaan heeft.

D e w e t spreekt den mensch als deel der oude schepping aan.

D e g e n a d e maakt den mensch tot een deel der nieuwe schepping.

D e w e t stelt zich tegen een tot ongehoorzaamheid geneigde natuur.

D e g e n a d e formeert een natuur, die gaarne gehoorzaamt.

D e w e t beveelt gehoorzaamheid door de vreeze des Heeren.

D e g e n a d e bidt den menschen door de ontferming Gods.

D e w e t verlangt heiligheid.

D e g e n a d e geeft heiligheid.

D e w e t zegt: „Veroordeel hem."

D e g e n a d e zegt: „Omhels hem."

D e w e t eischt een priesterlijk offer, dat alle jaren geofferd moet worden en dat nooit den offeraar volkomen kan maken.

D e g e n a d e zegt: „Maar deze, een slachtoffer voor de zonde geofferd hebbende is in eeuwigheid gezeten aan de rechterhand Gods," en „met ééne offerande heeft hij in eeuwigheid volmaakt degenen, die geheiligd worden."

D e w e t verklaart: „Die onder de wet gezondigd hebben, zullen door de wet geoordeeld worden."

D e g e n a d e brengt elke bekommerde ziel eeuwig leven en vrede en verkondigt Gods gave, eeuwige zaligheid, in weerwil van de aanklagers en tegensprekers. „W i e m i j n w o o r d h o o r t e n g e l o o f t H e m, d i e m i j g e z o n d e n h e e f t, d i e h e e f t h e t e e u w i g e l e v e n e n k o m t n i e t i n d e v e r d o e m e n i s, m a a r i s u i t d e n d o o d o v e r g e g a a n i n h e t l e v e n."

G. N. v. B.

Uit „Schwert und Kelle".

Eenige gedachten bij het Gebed des Heeren. *)

(Slot.)

„En vergeef ons onze schulden."

Ach dat wij ook hierom moeten bidden! Wij maken ons nog menigmaal schuldig. Menigmaal verleidt ons de oude slang, de leugenvader, de zinnelijke lusten vruchtbaar makende tot den dood. Wanneer wij niet waakzaam zijn, 's Heeren woord niet voor oogen houden, wanneer wij begeerig worden naar ander gras dan er in Zijne weide groeit; ach dan derven wij zijn gunstrijk aangezicht, dan zijn wij niet gelukkig. Wij zijn dan als een in de woestijn verdwaald schaap. Maar Jezus is ook gelijk aan den goeden Herder. Hij zoekt ons en wanneer wij ons nog maar ongelukkig gevoelen in de woestijn, wanneer wij ons niet moedwillig aan Hem ontworstelen, dan draagt Hij ons weêr naar de kudde terug. Hij is machtig ons voor struikelen te bewaren (Judas 24). Hij kan en wil ons reinigen van alle besmetting des vleesches en des geestes wanneer wij Hem slechts te hulp roepen. Zijn naam is ook „Helper."

„En vergeef ons onze schulden, g e l i j k o o k w i j v e r g e v e n o n z e n s c h u l d e n a r e n." Op dit laatste legt de Heer eenen bijzonderen nadruk, zeggende: „Want indien gij den menschen hunne misdaden *niet* vergeeft, zoo zal ook uw Vader u *niet* vergeven." Het is de wet zijns koninkrijks: „Met welke mate gij meet zal u weder gemeten worden." Vergeven wij echter, dan kunnen wij op Zijne vergiffenis rekenen. En, geloofd zij Zijnen naam, wij kunnen vergeven. Door Zijne liefde in onze harten uitgestort, door Zijne waarheid, die ons, die in Zijnen naam gelooven, het verstand gegeven heeft dat wij den waarachtige kennen, zeggen wij met Hem: Vergeef o Vader, „w a n t z i j w e t e n n i e t w a t z i j d o e n" werkende de ongerechtigheid, waarvan de bezoldiging de dood is, het derven Zijns aangezicht, de buitenste duisternis, de worm, die niet sterft, weening der oogen en knersing der tanden. Ook wij

(*) Errata: In het eerste gedeelte van dit stuk (zie vorig No.) heeft bij het drukken eene zinstorende verschuiving plaats gehad van eenige volzinnen. De lezer gelieve op den 10den regel van boven van de 1ste kolom, 3e bladzijde: „En dit is het eeuwige leven, dat zij u (uwen naam, uw wegen) kennen" te laten volgen den 51sten regel: „Dit is het werk" enz. tot en met regel 61; en regel 62 bij den 50sten aan te sluiten.
RED.

wenschen hen van hun dwaalspoor af te brengen en naar Hem henen te leiden in de grazige weiden; ook wij vergeven onzen schuldenaar gelijk wij van den Vader vergeving bidden.

„En leid ons niet in de verzoeking; maar verlos ons van den booze."

Wij weten dat God met het kwade niet verzocht kan worden en dat Hij zelf niemand verzoekt; maar wij weten ook dat wij een vleesch met ons omdragen dat zich aan zijne wet niet onderwerpt, (Rom. VIII: 7) dat zwak is. (Matth. XXVI: 41). Helaas wij weten het, dat wanneer de gansche macht der hel tegen ons losgelaten wordt, dan zinken wil en krachten beide, en wij vallen en roepen met Petrus: „Heere help ons, wij vergaan." Zoo mag het dan wel onze bede zijn: „leid ons niet in verzoeking o Vader." Evenwel laten zijne liefde en wijsheid niet altijd toe onze bede te verhooren op de wijze zooals ons verduisterd of klein verstand zulks bedoelt. Dit zou ook in strijd kunnen zijn met de toevoeging: „maar verlos ons van den booze." Dit is als het ware een tegengift even als bij: „Uw koninkrijk kome" en „Vergeef ons onze schulden." O! dat koninkrijk wordt zoo menigmaal zelfzuchtig begeerd, om verlost te worden van wat ons *eigen ik* niet streelt, zonder dat men bedenkt, dat het in dat koninkrijk voor onzen zin en lust nog wel eens minder kon zijn. Daarom leert de Heer: „het kome op aarde als in den hemel." „Ik bid niet, dat gij hen uit de wereld wegneemt." Joh. XVII: 15). Als wij dan zoo gaarne wenschen, dat het koninkrijk mag komen op aarde, als in den hemel, dan hebben wij dat koninkrijk als het ware op aarde te doen afdalen, of het aardsche op te heffen tot het hemelsche, opdat de menschen onze goede werken mogen zien en onzen Vader die in de hemelen is verheerlijken. „Vergeef ons onze schulden" dit wil elk zondaar nog al bidden; maar er aan toevoegen: „gelijk ook wij vergeven onzen schuldenaren" dat kan alleen de Christen, en hij die het niet wil bidt zichzelven een oordeel. Het is alsof hij bad: „Houd mij schuldig zooals ik de menschen schuldig houd." *Zóó* bidden wij dan ook „leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van den booze." Wij weten immers dat Hij die de hemelen bestuurt ook de hel in zijne macht heeft. Hij zal ons niet verzocht laten worden boven onze kracht, maar met de verzoeking ook de uitkomst geven. De Heer voedt ons op door verzoekingen, door strijd tot overwinning in zijne gerechte wet. Niemand wordt gekroond als hij niet wettelijk heeft gestreden. Door de verzoekingen moet Hij ons met ons zelven bekend maken, ons onze zondigheid openbaren, al is het dat ze niet tot uitvoering komt. Eene niet geopenbaarde zonde kan niet bestreden worden in de kracht des Heeren en Hij wil onze zonden wegnemen, ons er van verlossen. Daarom is het Lam Gods in de wereld gekomen. (Joh. I: 29.) Ja, wij berokkenen ons menigen val in zonden niet tot den dood, omdat wij nog niet hebben leeren leven bij de waarheid, dat de uitnemendheid der kracht, der macht over alle vleesch, bij Hem is en niet in onze aardsche natuur. Altijd op nieuw moet Hij ons dit indachtig maken, altijd moet Hij ons meer ontdekken aan ons zelven. Maar nogmaals, geloofd zij Zijnen naam, Hij zelf heeft ons dit leeren bidden, Hij kent ons, Hij leert ons te vergeven tot zeventigmaal zevenmaal. Hij vraagt steeds opnieuw: „Simon, zoon van Jona, hebt gij mij lief?" en waar wij dan ook bedroefd mogen worden en bij den terugblik op ons leven de bewijzen vinden van onze gehechtheid aan Hem, daar zeggen wij het Petrus hoopvol na: „Heere gij weet alle dingen, gij weet dat ik U liefheb."

Nog eene opmerking wensch ik te maken, die ons het nut der verzoekingen doet zien. De Heer Jezus zegt tegen de discipelen: „Gij zijt het die bij mij gebleven zijt in mijne verzoekingen en ik verordineer u het koninkrijk gelijkerwijs mijn Vader dat mij verordineerd heeft; opdat gij eet en drinkt aan mijne tafel en in mijn koninkrijk." (Luk. XXII: 28—30.)

Welke woorden! Welk eene roeping voor den Christen! Paulus zegt: „Geloofd zij de God en Vader van onzen Heer Jezus Christus, de Vader van alle barmhartigheden en de God van alle vertroosting; die ons vertroost heeft in alle verdrukkingen, opdat wij zouden kunnen vertroosten die in allerlei verdrukkingen zijn, door de vertroosting waarmede wij van God vertroost worden." (2 Cor. I: 3, 4). Nu, zooals het met de verdrukkingen is, zoo is het ook met de verzoekingen: „Want wij hebben geenen Hoogepriester die niet kan medelijden hebben met onze zwakheden, maar die in alles verzocht is geweest als wij, doch zonder zonde." (Hebr. I: 15) Nu in toepassing gebracht: „En ik verordineer u het koninkrijk gelijkerwijs mijn Vader mij dat verordineerd heeft," met het doel dat wij mogen eten en drinken aan de tafel van Hem wiens spijze het was, dat Hij deed den wil des Vaders, dan blijkt het dat niet alleen voor ons maar ook voor den naaste onze verzoekingen nuttig zijn. „Zalig," dus „de man die verzoekingen verdraagt, want als hij beproefd zal geweest zijn zal hij de kroon des levens wegdragen." (Jak. I: 12; 2 Timoth. IV: 6—8.)

Wanneer wij in bovenstaanden geest het gebed des Heeren bidden, dan kunnen wij in het slotwoord de korte inhoud zien, als in eenen terugblik op het geheel.

„Uw is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in der eeuwigheid — Amen."

EXCELSIOR.

DE PROFEET JESAJA. *)

DE PROFEET JESAJA LEEFDE OMSTREEKS 760 JAREN VOOR CHRISTUS.

Wanneer wij de Profetische Schriften lezen, moeten wij *zeker weten* dat alles, wat door hen gesproken is, hun door God zelf ingegeven is en dat zij naar zijn bevel handelden en spraken. Wij zijn daaromtrent niet in het duistere gelaten, maar hebben Gods eigen woorden hier omtrent. (Numeri XII vs. 4.) Toen sprak de Heer *haastelijk* tot Mozes (vs. 6) en Hij zeide: „*Hoort* „*nu Mijne woorden!* Zoo er een Profeet onder „u is, Ik de Heere, zal door een gezicht Mij „aan hem bekend maken, door eenen droom zal „Ik met hem spreken." In het nieuwe testament vinden wij hetzelfde. De Apostel Paulus zegt aan de Galaten dat hij het Evangelie *niet* van eenen mensch geleerd had, maar door de openbaring van Jezus Christus, (Galaten I vs. 6—12) en Petrus zegt ons: „Dit *eerst wetende*, „dat geene profetie der Schrift is van eigen „uitlegging: Want de profetie is voortijds niet „voortgebracht door den wil eens menschen, „maar de heilige menschen Gods, van den „Heiligen Geest gedreven zijnde, hebben ze „gesproken." Daarom, wanneer wij die Heilige Schriften lezen en bestudeeren, moeten wij *eerst weten*, *grondig verstaan*, *diep gevoelen*, dat het de woorden van God zelf zijn, die Hij aan den mensch geopenbaard heeft.

Jesaja profeteerde gedurende de regeering van vier Koningen van Juda, n.l. *Uzzia*, ook wel Azaria genaamd, van wien wij lezen: „De Heer „sloeg den koning met melaatschheid tot den dag zijns doods."

Jotham, zijn zoon, en van hem staat geschreven: „Hij deed dat recht was in de oogen des Heeren." *Achaz*, — de zoon van Jotham, — een afgodendienaar, naar de gruwelen der heidenen. Hij werd in Jerusalem begraven, maar het werd geweigerd zijn lijk in de begraafplaatsen der koningen bij te zetten, (II Koningen XXVIII vs. 27) en *Hizkia*. Hij deed dat recht was in de oogen des Heeren. Hij deed dat *goed* en *recht*, en *waarachtig* was voor het aangezicht des Heeren, zijns Gods. Hij deed het al met Zijn gansche hart en had voorspoed. (Hoofdstuk XXXI.)

Welk eene heerlijke getuigenis. Zij begroeven hem in het *hoogste* (of voornaamste) van de graven der zonen van David. De grootste eer die zij hunnen geliefden koning konden aandoen.

Volgens sommige overleveringen was Jesaja, de zoon van Amos, van koninklijke afkomst, doch dit kan men niet zeker bewijzen. Koning *Hizkia* zond de oversten van zijn huis met zakken bedekt tot Jesaja en dit was toch een teeken van groote vernedering en onderdanigheid, want de koning zou het niet aan een gering persoon gedaan hebben. Volgens de chronologie van Usher, werkte en profeteerde Jesaja gedurende 60 jaren. De eerste vijf hoofdstukken van zijn verheven werk hebben betrekking tot de regeering van Uzzia. Het zesde, met de beschrijving van het heerlijk gezicht dat hem te beurt viel, gedurende het jaar waarin de koning stierf, en moet dus onder de regeering van Jotham gebracht worden. Tot en ingesloten met het 15de schijnt de regeering van Achaz te bevatten en het overige die van Hizkia. De voorspellingen omtrent den Messias maken het grootste gedeelte van zijn schrijven uit. Zij zijn met zooveel juistheid, nauwkeurigheid en grootheid beschreven, dat hij met aller toestemming en door alle eeuwen heen, de Evangelische Profeet genoemd werd. In den aanvang van het Evangelie hooren wij Johannes den dooper reeds over Jesaja den Profeet spreken, de Evangelisten noemen hem. Ook in de Handelingen en in den brief aan de Romeinen komt hij voor. De Heer zelf las het volk voor in de *synagoge* uit het boek van dien Profeet, de woorden die aangaande Hem zelven voorspeld waren.

JESAJA'S PROFETIE.

Hoofdstuk I.

Van vs. 1—5 klaagt Jesaja over Juda's wederspannigheid. De profeet roept hemel en aarde tot getuigen even als vroeger Mozes deed, Deuteronomium XXXII, ook XXX vs. 19, Psalm V vs. 4, waar de Heer zelf sprekende wordt ingevoerd. Ook in Jeremia: O aarde, aarde, aarde, hoor het woord des Heeren! Het zoo bevoorrechte volk was afvallig geworden. Zij hadden den Heer verlaten, den heilige Israëls gelasterd, en van daar al de zware oordeelen die over hen kwamen.

5—10. Hij beklaagt en betreurt die oordeelen, maar verwijt hen ook hunne afvalligheid. Hij vergelijkt hen bij Sodom en Gomorra, eene benaming voor allerlei gruwelen en voornamelijk afgodendienst. Daarom had de Heer ook geen behagen in de offeranden, omdat hunne harten niet oprecht waren voor Hem. Hunne gebeden werden niet verhoord, zij konden niet oprijzen tot den troon der genade. De Heer verbergde Zijne oogen en wilde niet hooren.

16. Hij vermaant het volk tot bekeering, met beloften en bedreigingen. Hoe treffend is het 18de vers: Wie kan de nederbuigende liefde van God lezen zonder daardoor diep te worden aangedaan. Komt dan en laat ons samen rechten, zegt de Heere. O diepte van genade en onuitsprekelijke liefde! Eerst de groote en vriendelijke beloften, en als dat niet helpt, dan de bedreigingen van straf. Zij konden dus zelf kiezen.

21. Hunne zonden betreurende, kondigt hij hun Gods oordeelen aan.

Daarom spreekt de Heere, Heere der heirscharen, de Machtige Israëls: „O wee! Ik zal mij troosten van Mijne wederpartijders, Ik zal Mij wreken van mijne vijanden."

En toch hebben de volkeren niet geleerd. Steeds zondigen zij tegen den Heere, niet denkende aan het *O, wee!* dat ook over hen zal worden uitgesproken.

25—28. God beloofde genade. Getrouwe rechters en raadslieden zouden hun wedergegeven worden. Eene stad der gerechtigheid, eene getrouwe stad, zullen zij nog genoemd worden. Maar ach, hoe veel eeuwen vol zonde, zuchten en tranen zijn sedert reeds vervlogen. Toch zal de Heer het vervullen te Zijner tijd.

28—31. Bedreigingen van vernieting over de goddeloozen: „En zij zullen beiden te zamen branden, en er zal geen uitblusscher wezen."

---

*) Mevrouw L. W. Johnson, geb. Medenbach Wakker, weduwe van wijlen den Baptisten-Zendeling Johnson, nu in ons land, haar vaderland, woonachtig, stond ons deze aanteekeningen af Zij werden door haar gemaakt ten behoeve van een dames-krans met welke zij dit boek behandelt. Zij schrijft daarbij: „Mocht het lezen van deze aanteekeningen strekken tot opwekking om dit heerlijke boek te onderzoeken en te bestudeeren, en mocht de Heilige Geest, die van de dingen van Christus neemt, en ze ons leert, ons daartoe helpen en voorlichten." RED.

Op dezelfde wijze spreekt de Heere Jezus: „Waar het vuur niet uitgebluscht wordt.”

Vs. 29. Ziet op den afgodendienst van het volk. De altaren der afgoden werden gewoonlijk onder de prachtigste eiken of andere hooge boomen opgericht, zooals ook nu nog het geval is in heidensche landen.

Van de vroegste oudheid af was het de gewoonte der Oostersche volken om hunne altaren onder het lommer van hoog geboomte, liefst eiken, op te richten. Zoo lezen wij reeds in Genesis XIII vs. 18: „Abraham woonde aan de eikenbosschen van Mamre, die bij Hebron zijn en hij bouwde aldaar den Heere een altaar.” En in Genesis XII: 6, 7: „En Abraham is doorgetogen tot aan het *eikenbosch More*, toen bouwde hij aldaar een altaar den Heer, die hem verschenen was. En hij plantte een bosch in *Ber-Sébá* en riep aldaar den naam des Heeren, des eeuwigen Gods aan,” Genesis XXI: 33. Jakob begroef al de afgoden die in zijn huis gevonden werden onder *den eikeboom*, die bij Sichem was XXXV: 4. Deze eikeboom moet zeker vermaard geweest zijn door hoogte en schoonheid van gedaante.

Dit was omstreeks 1732 vóór Christus, en in 1209, dus 523 jaren later, vinden wij weder gewag gemaakt van *dienzelfden boom*. „En maakten Abimelech koning bij *den hoogen eik*, die bij Sichem is.” (Richteren IX: 6). Maar helaas, de dienst van den eenigen waren God, *„El-elohe-Israël”* werd al spoedig vergeten en het volk verviel tot de diepste afgoderij. De oprechte dienst der vaderen ontaardde in de aanbidding van allerlei gruwelen. En zoo is het doorgegaan tot op onze eeuw. Ook nu nog is het juist hetzelfde in Oostersche landen. *Wáár* men ook een groep van prachtige boomen ziet, is men zeker een klein altaartje of ook wel een miniatuurtempeltje te vinden, waarvoor eenige van klei vervaardigde potjes staan, vol gestoken met half verbrande wierookstokjes, die even zoo veel gebeden voorstellen door de voorbijgangers opgeofferd. Voorwerpen van meerdere waarde worden spoedig door een in de nabijheid wonenden priester toegeeigend. Zoo zijn de volken voortgegaan om al verder en verder van den Heer af te dwalen. Zij zagen den Heer, den Schepper van Hemel en aarde voorbij, en zouden dan ook „schaamrood worden, om der eiken wil, die zij begeerd hadden.”

L. W. J.

(*Wordt vervolgd.*)

GEDACHTEN.

O mensch! ons familiewapen is het kruis, en daarmede is ook het hemelrijk gezegeld.

Een iegelijk ontvlucht de tranen en zoekt de vreugde: toch kan de ware vreugde slechts de vrucht van tranen zijn.

QUESNEL.

Gelijk de zilversmid zich eerst dàn overtuigd houdt, dat het edel metaal volkomen gezuiverd is, wanneer de ziedende vloeistof zijn beeld op de oppervlakte weerkaatst, zoo bewerkt en loutert de Heer de zijnen door het vuur der smarte, totdat Hij zijn eigen beeld duidelijk in hunne harten ziet afgespiegeld.

Die 't heelal heeft gewogen, Hij woog ook uw kruis,
Vele woningen geeft Hij den zijnen;
Maar de beste het laatste! Naar 't vaderlijk huis
Voert de wisslende tent der woestijnen.

TEN KATE.

GEMEENTENIEUWS.

GRONINGEN 30 April. De Gemeente mocht weder gedurende eene maand met blijdschap voortleven en werken, en smaken de gunst onzes Gods.

De lichamelijke krankheden onder de leden zijn òf geheel òf ten deele weer weggenomen.

Eene zuster werd op belijdenis aangenomen tot den doop, die V. D. op Zondag 3 Mei zal plaats hebben. Ook haar man verzocht om den doop.

Hartelijke groeten in den Heer aan alle Gemeenten.

Niet beschaamd.

In het „Gemeentenieuws” van het vorige No. schreven wij uit Sneek: „Een broeder en zijne vrouw van elders werden gedoopt; op treffende wijze had de Heer hen hiertoe geleid en na veel strijd waren zij tot deze beslissing gekomen,” Een broeder in Heeg maakte ons opmerkzaam dat wij een jaar geleden in het No. van 15 Maart '84 betreffende dezen broeder en zuster het volgende schreven: „Groote blijdschap gaf de Heer in de toebrenging van een man en zijne vrouw. Wel werd dit aanleiding, dat de tegenstand in vernieuwde woede uitbrak en de gansche hel losgelaten schijnt om deze lammeren van Christus te verscheuren, maar geen nood! de groote David zal ze redden uit den muil van den Leeuw. De Heer ziet op hunne dreigingen en geeft zijnen dienstknechten met vrijmoedigheid zijn woord te spreken.”

Een jaar lang werd ons geloof in dezen beproefd. 't Scheen dat de tegenstanders overwonnen hadden. Zij juichten over die overwinning en scholden in bitterheid der ziel onze geloofsuiting als vermetelheid. De Heer echter twistte onze twistzaak. Op het feest zijner triumf over hel en dood bracht Hij, langs diepe wegen, deze verschrikte zielen tot de schaapskooi zijner Gemeente.

Tot lof van God, tot bemoediging zijner Gemeente en tot waarschuwing van allen die de rechte wegen des Heeren verkeeren deelen wij dit mede.

Sneek. J. HORN.

VARIA.

OPMERKING.

De duivel is een verwoester. Hij is er steeds op uit, om te verderven wat God gemaakt heeft. Daarom heeft hij de zonde en den dood in de wereld gebracht en deze gansche schepping der verderfenis onderworpen. En hiermede meent hij nu den Heer zeer in zijne plannen gedwarsboomd te hebben en daar juicht hij over. Hierin bedriegt hij zich echter zeer. Want de tegenwoordige dingen zijn slechts geschapen om te volmaken; de thans bestaande, beweeglijke dingen waren slechts gemaakt, opdat blijven zouden de toekomende, niet bewegelijke dingen, (Hebr. XII: 27). Dat onbewegelijke koninkrijk wil God grondvesten, maar daartoe moet al het bewegelijke weggedaan worden. De Heer wil een nieuw heerlijk gebouw optrekken, doch daartoe moet het puin van het oude uit den weg geruimd worden en — dit mag nu de duivel doen.

(Overgenomen)

ALLE VERANDERING GEENE VERBETERING.

De veelkleurige vlinder legt zijne eieren op de groene bladeren, en er groeien rupsen uit. Deze worden straks schijnbaar levenlooze poppen, totdat eindelijk uit die onaanzienlijke pop de vlinder opstijgt. Dit is eene heerlijke verandering; het verachte kruipend dier verheft zich hoog in de lucht en schittert in de stralen der zon met de schoonste glansen.

De slang ondergaat ook eene verandering. Zij legt de oude huid af en neemt eene nieuwe aan, schooner en schitterender dan de eerste. Zij blijft echter wat zij was, namelijk eene slang, en is in hare nieuwe huid zelfs vergiftiger en mitsdien gevaarlijker dan in de oude. De rups verandert van wezen, de slang alleen van kleed.

IEDER CHRISTEN HEEFT EENE ROEPING.

Daar hangt geene spin aan den koninklijken wand, of zij heeft hare boodschap; daar groeit geene netel in den hoek van het kerkhof, of zij heeft hare roeping; daar fladdert niet één insect in de koeltjes, of het vervult eene goddelijke bestemming! en nimmer zal ik toestemmen, dat God eenig mensch, in het bijzonder eenig Christenmensch schiep, om een niets te zijn, en zonder eenige waarde. Hij vormt u voor een doel. Speur dat doel na, zoek uwe nis op en vul haar. Al was het nog zoo luttel, al was het slechts om een houthakker te zijn of een waterdrager, doe iets in dezen grooten strijd voor God en waarheid.

SPURGEON.

CORRESPONDENTIE.

E. d. B. te A. Wij kunnen aan uw verzoek niet voldoen. RED.

Aan A. J. te Borne en J. J. te Hengelo wordt bericht, dat we binnen het *halfjaar* geene opzegging van abonnement kunnen aannemen.

Errata: In het vorige no., 2e bladzijde, 3e kolom, regel 3 v. o. staat: hem, moet zijn: *hen*, idem regel 2 staat: wij, moet zijn: *zij*.

Wie mij het No. (50) van 15 Jan. l.l. kan toeschikken, bewijst door zulks te doen een gewichtigen dienst aan N. v. BEEK.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 58. 15 Mei 1885. 4de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

GEEST EN LEVEN.

(PINKSTEREN.)

De Geest is het, die levend maakt. Joh. 6: 63*a*

Geest en leven staan tot elkander als klank en echo.

Zie maar het tooneel des doods, dat de eerste bladzijde der Schrift ons teekent, in de „woeste en ledige aarde, met duisternis op den afgrond" eer de Geest Gods daarover zweefde; en zie hoe het, door dat zweven des Geestes op de wateren ontvankelijk gemaakt, door het „zeggen Gods," in een tooneel van leven verandert.

Zie maar hoe de mensch, door Gods vingeren uit het stof der aarde geboetseerd, leeft, als God in zijne neusgaten den adem des levens blaast.

Al wat leeft heeft den geest des levens uit God, natuurlijk naar trap en mate overeenkomstig den aard van elks leven.

Onder het geschapene stond de mensch het hoogst. Door zijn lichaam verwant aan de aarde en door zijn geest verwant aan God, was hij de middelaar tusschen het Schepsel en den Schepper; tusschen het lagere en het hoogere; tusschen het vergankelijke en het eeuwig blijvende. Als zoodanig was het zijne heerlijke roeping alles te leiden tot volmaking (want God had alle dingen gemaakt om te volmaken) en opdat al het geschapene in de gemeenschap des Scheppers zou zijn en tot Zijn lof en prijs.

Hoe schandelijk echter rukte de mensch zich die kroon van het hoofd; hoe snood verzaakte hij zijne hooge roeping, zijn eerstgeboorterecht aan den Satan verkoopende en zijn geestelijken geslachts-adel verkrachtende.

Juist wijl hij zoo hoog stond viel hij zoo diep. En wijl zijne roeping zoo grootsch, zoo veel omvattend was, was zijn val voor de gansche lagere wereld zoo noodlottig, want hij sleurde ze met zich naar den afgrond en deed ze een prooi van wanorde en onreinheid worden, haar der ijdelheid (vergankelijkheid, doelloosheid) onderwerpende, en sedert zuchtte zij en hij met haar. (Rom. 8: 29—23.)

Los van den wortel des levens: *trad de dood in*, in elken toestand van ons zijn.

Aan *opklimming* van onze, in zonde en slavernij verzonken natuur, was niet te denken.

Christus *daalde af;* en was de eerste Adam geworden tot een levende ziel, de tweede Adam openbaarde zich in de verstorven menscheid als *een levendmakenden geest.*

In Hem was de Geest „niet met mate;" op Hem kon de Duive des Geestes *rusten*, d. i. bestendig zijn,

Doch hoe zou Hij ons en wij Hem bereiken? Zonde en dood stonden niet slechts als scheidende machten tusschen ons en Hem, maar rustten ook als schuld en straf der gerechtigheid op ons.

Zie hier de beteekenis van zijne vernedering en zijn lijden. Tot zonde gemaakt, verzoende Hij de zonde; stervende en weder opstaande nam Hij den vloek weg, teniet doende hem, die het geweld des doods had.

De kroon zijns werks was, de verwerving en uitstorting des H. Geestes.

De Geest uitgestort zijnde vormt LEVENSBODEN die WOORDEN DES EEUWIGEN LEVENS alom verkondigen. En dat LEVENSZAAD is het, niet hun natuurlijke aanleg, scherpzinnigheid, verstand, oordeel, grootheid, beleid en moed, dat alom leven wekt, want: *„de Geest is het die levend maakt."*

Die Geest wederbaart en vernieuwt den mensch tot een levende hoop.

Van die door den Geest levend gemaakten zegt de Schrift, dat zij gezegend zijn met alle *geestelijke zegeningen* in den hemel in Christus; dat hun *leven* met Christus verborgen is bij God; dat zij met Christus zijn opgewekt en gezet in den hemel; dat door Zijne goddelijke kracht hen alles geschonken is wat tot het *leven* en de *godzaligheid* behoort; dat zij der *goddelijke natuur* deelachtig worden; dat zij den *zin van Christus*, het getuigenis des kindschaps bezitten en dat dit leven versierd is met vruchten des Geestes als daar zijn: „Liefde, Blijdschap, Vrede, Lankmoedigheid, Goedertierenheid, Goedheid, Geloof, Zachtmoedigheid en Matigheid." (Gal. 5: 22.)

Lezer, hebt gij kennis aan dat leven dat uit den Geest van God is?

Zijt ook gij van dood levend geworden?

Hebt gij de *zoetheid*, *zaligheid* en kracht van dit leven ervaren?

Zoo ja, hoe staat het dan met dat leven?

Groeit het goddelijke en hemelsche in u?

Wandelt gij door den Geest?

Of is dat leven in u krank en zwak, ja stervende?

Zijt gij wellicht een dergenen die met den Geest begonnen en met het vleesch voleindigen?

Ik vrees dat het luiden der Pinksterklokken, de herinnering aan het groote Pinksterfeest, velen van Gods kinderen van schaamte moet doen blozen.

Christen, waar is in u die *levensvolheid*, die *levenskracht?*

Waar is het *Pinkstervuur* dat u als geredde tot een redder van anderen maakt?

Hebt gij andermaal uwe hooge roeping, uwen goddelijken adeldom, uwe goddelijke kroon geschonden?

Ach, dat de Geest heden vrucht bij u hadde! — de vrucht der *verootmoediging;* immer de eerste van 's Geestes vruchten. En dat van uit het dal der verootmoediging bij u gewekt werde een *uitzien* naar verandering; een *verwachten* van die verandering in den weg van schuldbelijdenis, zelfverlooching en wederkeering tot God.

Hoe donker en doods mijn broeder het door veelvuldige afzwerving en ontrouw bij u ook moge zijn, er komt een Pinksterboodschap die hope geeft, n.l. deze: *„De Geest is het die levend maakt"* van die zijde alleen, maar ook van die zijde zeker, is hulpe te wachten, hoe droevig uw toestand ook zij.

Is er onder onze lezers een die zegt: „Het leven Gods ontbreekt mij en nochtans ik kan het niet missen," wanhoop niet, hier is een troostwoord: er is een Geest die levend maakt. Maar laat dan ook, wij bidden het u, dien Geest toe, als een verzengenden adem te waaien over al de werken des vleesches, werken van zelfverbetering enz. en weerstreef dien Geest niet, maar waar hij u uwe wonden en jammeren ontdekt erken en belijd ze, en waar Hij u Christus' volbracht werk toont, geloof in dat werk en geef u gansch en al aan de goddelijke bearbeiding van dien Geest over, u tot zaligheid en Gods ontfermende liefde tot prijs.

Sneek. HORN.

DE PROFEET JESAJA.

JESAJA'S PROFETIE.

Hoofdstuk II.

1—6. De profeet voorspelt het koninkrijk van Christus. Hij zegt dat hij het *gezien* had, dat is, dat het hem zoo duidelijk voor den geest gebracht werd, alsof hij het reeds aanschouwd had. De profeet Micha, die een tijdgenoot van Jesaja was, voorspelt het zelfde: „Want ziet, de Heer gaat uit van Zijne plaats, en Hij zal *nederdalen* en treden op de hoogten der aarde. De bergen zullen onder Hem versmelten en de dalen gekloofd worden, gelijk was voor het vuur, gelijk wateren, die uitgestort worden in de laagte," Micha I: 3, 4. Ook in hoofdstuk IV vs 1 enz. Ook Jeremia: „Want er zal een dag zijn, waarin de hoeders op Efraïms gebergte zullen roepen: „maakt u lieden op, en laat ons opgaan naar Zion, tot den Heere onzen God," hoofdst. XXXI: 6. Dit slaat op den gezegenden tijd van het 1000jarig rijk, wanneer de vrede als eene rivier zal vloeien, als de wateren, die den bodem der zee bedekken, en zij zullen geen oorlog meer leeren." Met het oog op deze groote zegeningen spoort hij het huis van Jakob (de Israëlieten) aan, om in het licht van des Heeren aangezicht te wandelen.

7 enz. Doch nu ook verwijt hij het volk hunne gruwelijke zonden en afgoderij, en dat om die reden zich de Heer aan hen onttrokken had en hen aan zich zelf had overgelaten (vergelijk Deuteronomium XVII: 14, 17). Dit gebod hadden zij overtreden, want het land was „vol van weelde, geen einde aan hunne schatten, vervuld met paarden en wagenen;" maar ook vol van afgoden, en nu komen zware bedreigingen: „Ga in den rotssteen, en verberg u in het stof, van wege den schrik des Heeren, en om de heerlijkheid Zijner majesteit." In Openbaring VI: 15, 16 lezen wij: zij verborgden zich in de steenrotsen der bergen, en zeiden tot de bergen en tot de steenrotsen: „Valt op ons en verbergt ons van het aangezicht Desgenen, die op den troon zit, en van den toorn des Lams." — Hier wordt ongetwijfeld de laatste tijd bedoeld, als de Heer komt om de zondaren der wereld te oordeelen. Nadat die vreeselijke oordeelen aangekondigd zijn, komen ook de vertroostende woorden: „En de Heer alleen zal in dien dag verheven zijn." Hij zal regeeren, en de volkeren zullen aan Hem onderworpen zijn. De afgoden zullen ganschelijk vergaan. In het 19de vers vinden wij eene herhaling van den schrik, die over hen komen zoude, en hoe zij zich voor Zijn aangezicht zouden verbergen in de spelonken der aarde. Tevens de voorspelling van eene vreeselijke aardbeving die komen zoude. De profeet Haggaï, die ten tijde van Darius leefde, profeteerde ook van die ontzettende aardbeving: „*Nog ééns*, een weinig tijd zal het zijn, en Ik zal de *hemelen* en de *aarde* en de *zee* en het *drooge doen beven!* en de *Wensch* (de verwachting) van alle volkeren zal komen." *) De aardbeving, waarvan hier gewag gemaakt wordt, staat nog te komen, Hebreën XII: 26. „Nog *éénmaal* zal Ik bewegen, niet alleen de aarde, maar ook den hemel."

Wanneer men nu de beschrijving leest van die aardbeving, die komen zal, en de vreeselijke teekenen, die daarmede vergezeld zullen gaan, dan zien wij duidelijk dat dit plaats zal hebben wanneer Zijne voeten op den berg Zion staan zullen, Openbaring VI: 12.

Dikwijls heeft men gemeend dat *die groote aardbeving* reeds ten tijde van den koning Uzzia had plaats gegrepen. Doch hoewel die allervreeselijkst geweest moet zijn, was het nochtans slechts eene voorafschaduwing van hetgeen te komen staat. De profeet Zacharia, die ook gedurende de regeering van Darius leefde, en een tijdgenoot van Haggaï was, omstreeks 600 jaren voor Christus, geeft in het XIV hoofdstuk van zijn boek duidelijk te kennen, dat die aardbeving nog in de toekomst was, dezelve vergelijkende met hetgeen voorgevallen was in de dagen van Uzzia, omstreeks 170 jaren vroeger. — Het zal dus onmiddelijk zijn vóór de komst van den Heer, wanneer Zijne voeten op den olijfberg zullen staan, en al Zijne heiligen met Hem komen zullen. De vijanden van Jeruzalem zullen verslagen worden, het overblijfsel zal zich tot den Heere keeren, en zij zullen voor Hem rouwklagen, als een die rouwklaagt over zijn eerstgeborene.

Dit is de aanvang van het duizendjarig rijk, waarin vrede en gerechtigheid zijn zal. De menschen zullen zich onuitsprekelijk verheugen en juichen in God hunnen Zaligmaker. De heiligheid des Heeren zal op alle dingen staan.

Dat de Bruid wakende en biddende moge bevonden worden, met de bede in het hart en op de lippen: „*Ja, kom, Heere Jezus!*"

L. W. J.

*) Engelsche vertaling, Haggaï 2: 6 en 7.

De geschiedenis der Baptisten.

In No. 53 van: „De Christen" gaf ik een kort overzicht, hoe het, in den loop der eeuwen, met de toepassing van den Doop der geloovigen was gegaan. Ik deed dit door voorlichting van een klein duitsch geschriftje, dat mij als zeer belangrijk voorkwam. Nu heb ik voor mij liggen een uitgebreid werk, uit de Engelsche in de Duitsche taal overgezet. Het voert tot titel: *De geschiedenis der Baptisten van af het ontstaan der eerste Christelijke Gemeente tot het einde der 18de eeuw.* Schrijver: J. M. Cramp, Th. Dr. Vertaler: Dr. J. J. Balmer—Rink.

Ik hoop den geachten lezers van „De Christen" geen ondienst te doen, het een en ander, uit dat werk, door vrije vertaling en toetsing aan andere kerkgeschiedenissen, die onder mijn bereik zijn, mede te deelen tot bevestiging van ons geloof, dat wij in de handhaving van den Doop der geloovigen, ook, in de negentiende eeuw, geen „kunstig verdichte fabelen" navolgen.

Inleidende opmerkingen. Bevestigende getuigenissen van voorstanders der kinderbesprenging.

Daar wordt gedurig gevraagd naar de geschiedenis der Baptisten, naar de ontwikkeling van hunne leer, welke in enkele dogma's verschilt, met die van andere geloovigen, en naar de grondbeginselen, welke bij hen tot hun recht komen. Het schijnt den schrijver geen ondankbare moeite toe, om die wenschen, door dezen arbeid te bevredigen, en wel te meer, omdat de meeste historieschrijvers, door partijdigheid verleid, hunne geschiedenis, leer en leven, niet zuiver weer geven, daar toch een oprecht beoordeelaar, zonder vooroordeel moet zijn.

Wij verwijzen, den lezer, in de eerste plaats naar het N. Testament.

Wie kan dit kostelijk boek met ernst en opmerkzaamheid lezen, zonder van de overtuiging doordrongen te worden, dat de goddelijke leer, die het behelst, tot het persoonlijk geweten van een ieder spreekt, en dat wij den naam van Christen onwaardig zijn, wanneer wij niet naar waarheid kunnen zeggen: „Wij, die God in den geest dienen, en in Christus Jezus roemen, en niet in het vleesch betrouwen." (Fil. 3: 3)

Als Mozes tot de kinderen Israëls sprak en ze tot gehoorzaamheid vermaande, sloot hij ook hunne kinderen in den inhoud zijner vermaningen, wijl die kinderen mede tot het verbond behoorden. Het Jodendom was met al zijn voorrechten en verplichtingen *overerfelijk.* De rechten en plichten der ouders werden rechten en plichten hunner nakomelingen *uit kracht van afstamming.*

Geheel anders is de huishouding in het N. Testament: de menschen zijn geen Christenen uit geboorte, maar zij worden het eerst door de *wedergeboorte.* „Want zoo velen Hem aangenomen hebben, dien heeft hij macht gegeven kinderen Gods te worden, *namelijk* die in Zijnen naam gelooven; welke niet uit den bloede, noch uit den wil des mans, maar uit God geboren zijn." (Joh. 1: 12, 31).

Het Jodendom was eene *nationale* inrichting; de zegeningen des Christendoms komen slechts den enkelen, *persoonlijk* ten goede. De kinderen Israëls waren een volk, dat als zoodanig onder goddelijke leiding en bescherming stond en van de andere volken afgezonderd was; de Christenen zijn geloovigen, verzameld uit alle volken en: „Waarin niet is Griek en Jood, besnijdenis en voorhuid, barbaar *en* Scijth, dienstknecht *en* vrije; maar Christus is alles en in allen." (Col. 3: 11.) Wanneer de Apostelen aan de Gemeente schrijven, gebruikten zij een geheel andere aanspraak dan Mozes tot de kinderen Israëls. Zij zeggen niet: „U en uwe kinderen," noch spreken van de kinderen als bondgenooten met God, die op gegeven rechten aanspraak kunnen maken, of zekere verplichtingen te vervullen hebben. De Gemeenten, aan wie zij hunne brieven zonden, waren geestelijke vereenigingen, d. w. z. vereenigingen van personen, die beleden door het geloof zich aan den Heere Jezus te hebben overgegeven, als hunnen Profeet, Hoogepriester en Koning.

Waren zulke personen ouders, dan waren ze geroepen hunne kinderen op te voeden „in de leering en vermaning des Heeren;" (Efez. 6: 4) maar hunne kinderen werden niet met de Gemeente gerekend, zooals de kinderen der Joden. Eerst moesten zij zelven het heil, dat in Christus ook voor hen aanwezig is, door het geloof aanvaarden.

Hieruit volgt duidelijk, dat geene vereeniging van menschen recht heeft op den naam van Gemeente van Christus, wanneer hare leden niet persoonlijk hebben beleden in den Heere Jezus tot zaligheid te gelooven.

Wanneer een verstandig en onpartijdig mensch, die nog nooit van de geschillen iets vernam, een N. Testament bekwam, wat voor een indruk zou hij door het lezen ontvangen? Zou het niet dit zijn dat ten eerste daarin gesproken wordt tot de rede en het geweten van den mensch, die zich zelf bewust is en bekwaam is om te handelen, en ten tweede: dat een Christen een geloovig mensch moet zijn, en ten derde: dat eene Gemeente eene vrijwillige vereeniging van zulke geloovige menschen is.

Wij willen nu over den Doop spreken. Wat is de Doop? Hij is „eene vraag van een goed geweten tot God." (1 Petr. 3: 21.) Hij geschiedt op de belijdenis van Christus te hebben aangedaan, en is daarvan de uiterlijke openbaring. (Gal. 3: 27). Hij is de vrije daad der geloovigen, eene daad van gehoorzame overgave. Als zoodanig komt hij in de geschiedenis voor. Zoo stroomde de menigte tot Johannes: „En al het Joodsche land ging tot hem uit, en die van Jerusalem: en werden allen van hem gedoopt in de rivier de Jordaan, belijdende hunne zonden." Mark. 1: 5.) Zoo lieten zich de Samaritanen doopen: „Maar toen zij Filippus geloofden, die het Evangelie van het Koninkrijk Gods en van den naam van Jezus Christus verkondigde, werden zij gedoopt, beide mannen en vrouwen." (Hand. 8: 12.)

Hier worden uitdrukkelijk mannen en vrouwen genoemd, geen kinderen. Zoo worden de geloovige Romeinen later aan hunne belijdenis, bij den doop afgelegd, herinnerd: Wij zijn met Hem begraven, door den doop in den dood, opdat, gelijkerwijs Christus uit de dooden opgewekt is tot de heerlijkheid des Vaders, alzoo ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden." (Rom. 6: 4.)

Het N. Testament spreekt alléén van den doop der geloovigen en van Gemeenten, die uit geloovigen bestaan. Wij lezen van geene andere Gemeente. Dikwerf komt men met de tegenwerping, dat niet allen die gedoopt werden, werkelijk geloovigen waren, en dat niet alle leden der Apostolische Gemeenten oprecht wandelden.

Er waren zonder twijfel ook reeds toen, zooals nu, huichelaars. De Apostelen zelf, die geene hartenkenners waren, konden misleid worden. Maar, al is dit zoo, hierdoor verandert toch de zaak niet. Allen, die zich lieten doopen, beleden, dat zij in Christus geloofden, en wierden op die belijdenis gedoopt.

Dit alzoo is ons uitgangspunt, en hier begint de geschiedenis der Baptisten. Hebben wij het N. Testament voor oogen, zoo vinden wij den doop verbonden met de belijdenis des geloofs. Hij is eene persoonlijke, vrijwillige handeling; en slechts als zoodanig is hij het Christendom waardig.

Maar in het Christendom der negentiende eeuw bestaat ook eene andere, tegenovergestelde overtuiging. Wij vinden de besprenging, geen doop; en die, welke haar ondergaan, zijn onmondige kinderen, geene personen, die uit eigen overtuiging handelen. Vanwaar dit verschil? Op welken weg is men daartoe gekomen? Hoe en wanneer heeft deze instelling (n.l. de kinderbesprenging) haar aanvang genomen?

Deze vragen hopen wij later te beantwoorden. Wij leggen eerst den lezers eenige uittreksels voor uit de geschriften van verdedigers der kinderbesprenging, uit de negentiende eeuw, om aan te toonen, hoe de geleerden van onzen tijd hunne wapenen niet vinden in de Schrift, maar ze trachten in de geschiedenis te vinden, maar toch te vergeefs.

Prof. *Jacobi* van Berlijn: „De kinderdoop is noch door Christus, noch door de Apostelen ingesteld. Overal, waarvan de noodwendigheid des doops sprake is, worden leerstellig en geschiedkundig zulke personen bedoeld, die in staat waren, het gepredikte woord te verstaan en door eene vrijwillige daad zich tot Christus te bekeeren.

Prof. Dr. *Hagenbach* van Bazel: Tot op

Tertullianus (± 220) was de kinderdoop niet algemeen in gebruik, en deze kerkvader, die het meest het dogma van de *erfzonde* voorstond, stelde zich er tegen en ook op dezen grond, dat men op dien onschuldigen leeftijd nog geene afwassching van zonden noodig had. Verder: Nietsbewijzende en onzekere plaatsen om den kinderdoop als bestaande in de Apostolische eeuw te bewijzen zijn: Mark. 10: 14. Matth. 18: 4, 6. Hand. 2: 38, 39, 41; 10: 48. I Cor. 1: 16. Coll. 2: 11, 12. — „Ook de vroegere aartsvaderlijke stelling van Ireneus is niet absoluut bewezen,"

Neander, de kerkgeschiedschrijver: „Oorspronkelijk, als het daarop aankwam, dat de kerk zich snel uitbreiden zou, werden degenen, die hun geloof in Jezus, den Messias, beleden (onder de Joden) of hun geloof in den eenen God en Jezus, den Messias (onder de Heidenen) terstond gedoopt, zooals wij in het N. T. vinden.

Later hield men het voor noodig, dengenen, die in de Christelijke kerk zouden opgenomen worden, tot voorbereiding een zorgvuldig *onderricht* te geven, en een nauwkeurig *onderzoek* over hen in te stellen." — „De doop geschiedde oorspronkelijk door onderdompeling." — „Daar geloof en doop in het N. T. steeds zoo nauw met elkander verbonden zijn, zoo kan men daardoor licht tot de meening komen, dat, waar geen geloof mogelijk is, ook geen doop plaats vinden mag. *Dat Christus den kinderdoop niet ingesteld heeft is gewis:* Hij liet veel over wat tot de zaligheid niet noodig was, aan de vrije ontwikkeling van den Christelijken geest, onder vele omstandigheden, zonder hier eene bindende wet te geven. Dat de apostelen den kinderdoop hebben ingesteld laat zich evenmin bewijzen."

North British Review, Presbijteriaansch Tijdschrift (dit artikel wordt aan Dr. Hanna toegeschreven): „De H. Schrift weet niets van den kinderdoop. Men vindt geen spoor daarvan in het N. Testament."

Prof. *Stuart* te Andover: „In het N. Testament vindt men geen bevel, geen duidelijk voorbeeld, betreffende den kinderdoop."

Rev. Dr. *Hodge* van Princelon, New-Jeiseij: „In geen gedeelte van het N. T. is eene andere voorwaarde om in de Gemeente te worden opgenomen, voorgeschreven, dsn deze, welke in het antwoord van Filippus aan den Kamerling gegeven werd, die gedoopt wenschte te worden. De kerk is deswege in hare wezenlijke natuur eene gemeenschap van geloovigen."

Rev. Dr. *Woods*: „Wij bezitten geen uitdrukkelijk bevel, geen zeker voorbeeld voor den kinderdoop in onze gezamenlijke H. Schriften."

Dr. *Chalmers*: „De oorspronkelijke beteekenis van het woord *doopen* is *onderdompelen*, en hoewel wij de besprenging voor doopen doen doorgaan, zoo twijfelen wij toch niet, dat de doop in den Apostolischen tijd eene werkelijke onderdompeling van het geheele lichaam in het water was."

Dr. *Bloomfield*: „Hierin (Rom. 6: 4) vinden wij eene beschrijving van de vroegere wijze van doopen, door onderdompeling; en ik stem *Koppe* en *Rosenmüller* (twee Duitsche uitleggers) toe, die meenen het met recht te moeten betreuren, dat deze handeling in de meeste Christelijke kerken opgehouden heeft, n.l. wijl deze handeling zoo duidelijk op de mystieke beteekenis van den doop viel."

Rev. *W. J. Conijbeare*: „Deze plaats (Rom. 6: 4) blijft onverstaanbaar, wanneer men niet in aanmerking neemt, dat de doop oorspronkelijk, door onderdompeling, voltrokken werd."

Wij konden nog meerdere bewijzen aanvoeren, doch deze zijn genoeg. Men versta het wel, dat geene van deze geleerden tot de Baptisten behoort. Zij wagen het niet te beweren, dat de besprenging van kinderen zich uit het N. T. laat bewijzen. De geleerden onder de aanhangers van de kinderbesprenging, geven algemeen toe dat in den Apostolischen tijd alléén geloovigen gedoopt werden.

H. D. H.

(*Wordt vervolgd.*)

GEMEENSCHAP MET GOD.

„Ik zal met u spreken van boven het verzoendeksel af." Exodus 25: 22.
„En waarlijk onze gemeenschap is met den Vader, en met Zijn Zoon Jezus Christus." 1 Joh. 1: 3.

Mijn kind, het is niet noodzakelijk veel te weten om mij te behagen; veel lief te hebben is genoeg. Spreek tot Mij zooals gij doen zoudt tot uwe moeder, wanneer zij u tot haar trekt. Zijn er eenige waarvoor gij tot Mij zoudt willen bidden? Noem Mij de namen van uwe vrienden en bloedverwanten, en voegt achter iederen naam wat gij wenscht dat Ik hun doen zal. Vraagt veel, zeer veel! Ik bemin in het bijzonder die zielen, die zichzelf ter wille van anderen vergeten. Deel Mij wat mede van den arme, dien gij wenscht te ondersteunen, van den zieke, dien gij hebt zien lijden, van den zondaar, dien gij wenscht dat bekeerd worde, en van hen, die van u vervreemd zijn, wier genegenheid gij wenscht te herwinnen.

Zijn er gunsten, die gij voor u zelf wenscht te vragen? Schrijf, zoo gij wilt, eene lange lijst van al uwe begeerten en nooden uwer ziel, en leest ze mij dan voor.

Deel mij eenvoudig mede hoe trotsch, hoe licht geraakt, hoe baatzuchtig, hoe gering en hoe traag gij zijt.

Arm kind, bloos niet; er zijn in den hemel vele heiligen, die dezelfde gebreken hadden; zij baden tot Mij, en van tijd tot tijd werden hunne gebreken weggenomen.

Vrees niet Mij om zegeningen te vragen voor lichaam en ziel, voor gezondheid, geheugen en uitkomst. Ik kan alle dingen geven, en Ik geef altijd, wanneer zegeningen noodig zijn tot heiliging der zielen.

Wat wilt gij van daag hebben mijn kind?

Och, dat gij wist hoe Ik verlang u wel te doen. Hebt gij plannen, die u bezig houden? Breng ze al te maal voor Mij. Wilt ge uw moeder, uw familie of hen, van wie gij afhankelijk zijt, vreugde bereiden? Wat wenscht gij voor hen te doen?

En voor Mij, hebt gij voor Mij niet een weinig ijver? Wenscht gij niet een weinigje te doen voor de zielen uwer vrienden, die Mij misschien hebben vergeten?

Breng Mij al uwe gebreken en ik zal u toonen wat er de oorzaak van is. Hebt gij geen moeilijkheden? Wie heeft u smart veroorzaakt? Zeg mij alles, en gij zult bij nadenken tot het besluit komen dat gij moet vergeven en vergeten; en Ik zal u zegenen.

Vreest gij voor sommige moeilijkheden? Is er in uw hart eene ijdele vreeze, die niet dragelijk is, die u foltert? Vertrouw u geheel aan Mijne zorg. Ik ben hier. Ik zie alles. Ik zal u niet begeven.

Hebt gij geene vreugde om Mij bekend te maken? Waarom laat gij Mij niet in uwe vreugde deelen? Zeg Mij? wat is er sedert gisteren voorgevallen, om u op te wekken en te vertroosten. Een onverwacht bezoek dat u goed deed, en uwe vrees spoedig verdreef; eene uitkomst, die gij dacht nooit te zullen krijgen; een bewijs van genegenheid, een brief, een geschenk dat gij hebt ontvangen? Ik heb dat alles voor u in orde gemaakt; gij kunt Mij daarvoor uwen dank bewijzen.

Hebt gij besloten u niet meer aan deze moeilijkheid bloot te stellen, het boek niet te eindigen, dat u in uwe verbeeldingskracht aanspoort, niet langer uw vriendschap te geven aan een goddeloos mensch, welks gemeenschap u de vrede uwer ziel ontrooft?

Wilt gij nu tot dien vriend gaan, die u beleedigd heeft, om hem weldadigheid te bewijzen?

Wel, mijn kind, ga nu heen en doe uw werk; wees stil, nederig, onderdanig en vriendelijk; kom morgen terug en breng Mij een meer toegewijd en liefhebbend hart, en Ik zal meer zegeningen voor u hebben.

C. M.

Uit het Engelsch.

ZENDINGSBERICHTEN.

Het jaarlijksch verslag van het Engelsche Baptisten Zendinggenootschap is juist uitgekomen en over het geheel zeer gunstig. Wij kunnen niet nalaten den lezers van „de Christen" er een en ander van mee te deelen, maar hopen ons te bepalen bij het voornaamste, ten einde niet te wijdloopig te worden.

Het genootschap heeft nu in het geheel 117 zendelingen en 292 inlandsche evangelisten in dienst. Van dit getal arbeiden er in Indië 56 zendelingen en 109 evangelisten. Dat het Evangelie er reeds groote vorderingen gemaakt heeft, bewijst een gezegde van Keshub Chunder Sen, de Indische hervormer, die aan zijne landgenooten een nieuwen godsdienst wilde brengen, door uit de verschillende godsdienststelsels het beste te nemen en reeds tijdens zijn leven een grooten aanhang had. (Hij stierf eenigen tijd geleden.) Zijne woorden waren: „Ik ben beslist tegen het spreken over het slagen van het Christendom in Indië als iets, dat nog in de toekomst ligt; het is reeds gevestigd; ja, ik zeg van ganscher harte, de geest van Christus is reeds doorgedrongen tot in het diepste van Indië's hart, en ik spreek als mijne plechtige, vaste overtuiging uit, dat de heiligende, verlossende invloed van Christus' leven en leer reeds wonderen in dit land gedaan heeft. Jezus Christus brengt meer dan een stelsel van zedelessen: Hij deelt de kiem van een nieuw leven mede en dit is Zijn wonderwerkende kracht."

Dit bewijst wel, dat de arbeid der zendelingen niet tevergeefs is geweest. Volgens de verschillende berichten is er overal een honger naar het woord Gods te bespeuren, die inderdaad verblijdend is. Zoo schrijft de zendeling Broadway uit Patna: „De begeerte om het evangelie te hooren neemt steeds toe en de bijbel wordt onder alle klassen zeer gevraagd.

Er is ook eene gunstige verandering onder de Mahomedanen in dit district te bespeuren. Geleerde en invloedrijke mannen onder hen hebben verbaasd gestaan, dat zelfs volgens de getuigenis van den Koran, Christus de Zaligmaker der wereld is en eens haar rechter zijn zal; de Bijbel begint door hen op prijs gesteld te worden en sommigen komen zelfs geregeld bij elkander om hem te lezen en te bespreken."

De Heer J. H. Anderson van Backergunge deelt mede:

„De duidelijke, liefdevolle prediking van het Evangelie heeft in het district Uttorpar, onder den zegen Gods, geleid tot eene belangrijke beweging en wij hebben hoop, dat eene schare van 200 personen spoedig tot onze Gemeente zal toetreden.

Te Angram hebben eenige welgestelde lieden met sommigen van onze broeders-inboorlingen, overlegd, om eene week lang samenkomsten te houden en over den godsdienst te spreken. Zij stelden voor om hieraan vier uren per dag te besteden."

Een van de inlandsche Evangelisten, Romanath Ray Chowdhry, zegt: „Het volk luistert naar de geschiedenis van de verlossende liefde met zooveel belangstelling, aandacht en ernst, dat men niet laten kan te denken, dat zij niet ver van het koninkrijk Gods zijn, of dat de tijd des oogstes nabij is. Degenen, die met mij beginnen te spreken, doen dit niet met het doel om mij te bestrijden, maar om meer van het Christendom te vernemen, of om de twijfelingen weg te nemen, die zij er in hun hart over hadden."

Het is echter in Indië, wat het overal is, n.l. niet het aannemen van eene andere geloofsbelijdenis, maar een nieuw leven, zooals door Keshub Chunder Sen reeds was opgemerkt.

In Indië wordt er door de zendelingen zeer op gewerkt, dat de Gemeenten zich zelve onderhouden met hare voorgangers, zonder hulp van het zendinggenootschap. Verscheidene Gemeenten zijn reeds geheel onafhankelijk, en op de opleidingscholen te Serampore en Delhi worden de toekomstige voorgangers gevormd uit hun eigen volk. De eerste zendeling in Indië, Dr. William Carey, van wien wij vroeger reeds een en ander

mededeelden, schreef in 1817 aan Dr. Rijland: „Ik zie verlangend uit naar eene schare, zoo groot mogelijk, van inlandsche Christenen, die als evangelisten, leeraars en voorgangers werken. Indië moet tot Christus gebracht worden voornamelijk door den arbeid van inlanders, die bepaald voor dit doel opgeleid zijn." Deze wensch van den man Gods komt dus aanvankelijk in vervulling, al kon hij zelf het op aarde niet aanschouwen.

Behalve met het woord Gods, dat het zwaard des Geestes is, werken de zendelingen ook veel door het Christelijk lied. De heer J. Christiaan, hoewel geen zendeling, maar toch vol liefde voor de zaak des Heeren in Indië, heeft 100 christelijke liederen gemaakt in zuiver Hindoesch, ook wat den stijl betreft, en dit trekt de inboorlingen zeer aan. Vele duizende exemplaren zijn reeds onder het volk verspreid, en een ander vriend der zending heeft den zendelingen verlof gegeven om voor zijne rekening 10.000 ex. van deze bundels uit te deelen als een monument voor den in het afgeloopen jaar overleden dichter er van.

Wij zouden, als wij van het uitgebreide verslag ook maar hier en daar iets zouden vertellen, veel te uitvoerig worden, en dewijl wij ook de andere landen, waar onze broeders werken, niet mogen vergeten, besluiten wij onze mededeelingen over Indië met de woorden uit het verslag: „Onze Heer en Meester gaat voort ter overwinning. De vervlogen jaren verhalen van zijne steeds wassende heerschappij; de eeuwen zijn de trappen, waarop Hij Zijnen troon bestijgt, en Zijne verlangde Gemeente ziet smachtend uit naar den gezegenden dag, waarop Indië's millioenen den Gekruiste begroeten als den Koning der Koningen en Heer der heeren."

Op Ceylon arbeiden van de Baptisten 4 zendelingen en 22 inlandsche helpers. Zij hebben 39 scholen met 2085 leerlingen. Op de zondagscholen arbeiden 50 onderwijzers. Zij hebben 526 leerlingen. Een dezer zendelingen, de heer Waldock, had twee jongelieden, die voor den evangeliearbeid werden opgeleid, terwijl er spoedig nog twee zouden komen.

Het district Sabaragamawa is eene gebruikte sterkte van het Buddhisme. Het is n.l. de groote weg naar Adams Peak, een berg, waarop een tempeltje staat. In dat tempeltje is eene plaats, waar men een reusachtigen voetstap in den grond ziet en die gezegd wordt van Buddha te zijn, zoodat daar jaarlijks duizenden heengaan om te aanbidden.

Ook op Ceylon worden echter overwinningen op het rijk der duisternis behaald en de zendelingen zijn vol moed bij het zien van den zegen op hun arbeid.

In China arbeiden van de Engelsche Baptisten 14 zendelingen en 18 inlandsche helpers. Zoo als de lezers weten, had het genootschap besloten nog 14 zendelingen naar China te sturen, indien zij daartoe de personen en middelen konden vinden. Reeds zijn er 8 vertrokken en de zes anderen wachten slechts tot dat het genootschap in staat zal zijn hen te zenden. Ook daar roemen de zendelingen de groote daden des Heeren. Een van hen schrijft: „Aan alle zijden zijn teekenen van ontwakende belangstelling. Nooit heeft de christelijke arbeid in Noord-China zulke gunstige vooruitzichten gehad.

De Chineesche Christenen zijn edele menschen; zij bezitten eene heldhaftige verdraagzaamheid, en wanneer zij eenmaal Christus aangenomen hebben, klemmen zij zich aan Hem vast met hun gansche hart, en worden dadelijk zelve zendelingen. Ieder Chineesch Christen is letterlijk een middelpunt van leven en licht, dat zich mijlen ver in het rond verspreidt."

In het district Tsing Chu Fu zijn in het afgeloopen jaar meer dan 350 Chinezen tot den Heer en de Gemeente gebracht, waarvan velen zware vervolgingen moesten ondergaan van wege hunne moedige belijdenis van Christus. Toch zijn allen getrouw gebleven.

De heer T. Richard schrijft over den arbeid in het geheel:

„Onder de 500 zendelingen in China, wat heeft ons kleine hoopje gedaan? Hoewel onze zending tot de kleinsten behoort van alle die in China werken, wat het getal zendelingen betreft, hebben wij ongeveer evenveel bekeerlingen als de „China Inland Mission," die meer dan 100 zendelingen heeft.

Vooral dóór onze bemoeiingen is er een tak van de Evangelische Alliantie in China gevormd. Wij hebben gewerkt aan de opleiding van ongeveer 60 inlandsche helpers, en ook aan eenige christelijke scholen. Ook hebben wij onzen medischen arbeid, waardoor duizende patienten onder onzen invloed kwamen. En dan nog het schrijven en verspreiden van traktaatjes, geschriften, levensbeschrijvingen etc."

Voor Japan hebben de Engelsche Baptisten nog betrekkelijk weinig gedaan. Zij hebben er 2 zendelingen en 3 inlandsche evangelisten. Van andere genootschappen arbeiden er echter ook vele zendelingen, zoodat het evangelie er geene onbekende zaak is. De heer White, die er reeds jaren lang gearbeid heeft voor het Bapt. genootschap, schrijft over vele treffende gevallen van bekeering, die hij in het afgeloopen jaar gehad heeft. Een der bekeerden is superintendent van eene groote staatsschool in Shinnoda. Hij verstaat het Engelsch zeer goed, en is voornemens, in zijn vrijen tijd in het Evangelie te gaan werken. De school, aan wier hoofd hij staat, telt ongeveer 100 leerlingen van 15 tot 30 jaren, waaronder hij ook het Evangelie hoopt te brengen om zoodoende een zich zelf onderhoudend zendeling te zijn.

De heer White besluit zijn schrijven met de woorden: „Op al onze stations hebben wij een groot en aandachtig gehoor. Velen zijn zoekende, verscheidene anderen hebben om den doop verzocht; het vooruitzicht is bepaald heerlijk, en wij zijn vol moed voor de toekomst."

En nu moeten wij ook besluiten met onze mededeelingen, ten einde niet al te veel ruimte van de Red. te vergen. Den volgenden keer iets over Afrika etc. Wij kunnen echter niet nalaten hier nog aan toe te voegen, dat er juist bericht gekomen is van den Congo, dat de heer Donad Mc. Millan, pas in Januari daar aangekomen, reeds aan de heerschende koortsen bezweken is. Hij heeft dus zoo goed als niets kunnen doen voor het werk, waartoe hij zich had overgegeven. „Zijne zon ging onder toen het nog dag was." Het is weder eene zware slag voor de broeders daar, maar hun vertrouwen is op Hem, die eens gezegd heeft: „Wat ik doe weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan."

A.

GEDACHTEN.

Het is gemakkelijk om redenen te vinden, waarom andere menschen geduldig moeten zijn.

George Eliot.

Hoe gemakkelijk valt het den mensch een verstandige reden te vinden, als het in zijn belang is, die hij niet zou vinden of gebruiken als het tegen hem was.

Als er iets goeds moet geschieden, en wij langs een verkeerd pad er naar toe willen gaan, reken er dan op, dat er een andere en betere weg is, en dat het onze, en niet Gods schuld is, als wij het doel niet bereiken.

Edward Garrett.

Ik wil liever gehoorzamen dan wonderen doen.

Luther.

GEMEENTENIEUWS.

HENGELOO. „*De Heere regeert*" Ps. 97 : 1. Dit is tot eenen voortdurenden troost voor de liefhebbers des Heeren, vóóral in dagen van veel lijden. En veel lijden was het deel onzer Gemeente in de laatste maanden. Zeer ernstige gevallen van krankheden kwamen voor. Daar was veel te bidden voor de lijdende Broeders en Zusters. Dit geschiedde dan ook en de Heere toonde kennelijk te willen verhooren. Zoo gaf Hij dan ook veel te danken. Broeders zijn door den Heere als van den rand des grafs weer teruggevoerd om in het midden der Gemeente Hem te prijzen.

Één onzer en wel onze geliefde Zuster *Alida Hendrika Flinkers* nam de Heere tot Zich. Van haar kindsche jaren was het haar lust den Heiland te dienen, en heeft meer door haar nauwgezetten wandel dan door hare woorden den Heere beleden. In haar langdurig lijden werd ze zeer geplaagd door booze aanvechtingen des Satans, maar toch heeft ze de overwinning op dien zielemoordenaar mogen behalen. Met de woorden: „Ik ga naar Jezus," sloot ze hare oogen voor *deze* wereld met haar doornen en alsem, om in *gindsche* wereld steeds rozen te plukken en vreugdewijn te drinken in het huis des Vaders. — Hare ouders verliezen hun eenige Dochter in haar, maar de Heere troost hen in deze zware beproeving.

In den tijd van 15 jaren dat hier gearbeid wordt, zijn er zoovelen in den Heere heengegaan, dat wij daar boven eene Gemeente hebben, van de halve grootte, als die hier nog is.

Treuriger verlies is het afdalen van sommigen in de wereld. Satan bewerkte dat krachtig. Maar wij blijven bidden, opdat ze weer teruggebracht worden, door Hem van Wien geschreven is:

„De Heere regeert."

LIEFDEGAVEN.

In hartelijken dank aan den Heer ontvangen voor de schulddelging

Kerk te Deventer

van br. P. te R. *f* 5.—; van br. D. te L. *f* 13.80.

Wij moeten spoedig twee groote rekeningen betalen, wie helpt een handje? Dubbel welkom! de kleinste gift.

B. ROELES.

ADVERTENTIËN.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 59. 1 Juni 1885. 4de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

HEILIG VUUR.

Toen Mozes den tabernakel had opgericht en zijn broeder Aäron tot hoogepriester gezalfd en geheiligd had, bereidde deze het offer voor het gansche volk. Mozes en Aäron, die te zamen type van Christus, in zijne verschillende ambten, waren, ontstaken hun eigen offer met hun eigen vuur (Exod. XL: 29); het offer voor het volk daarentegen moest door ander, door hemelvuur, uitgaande van „het aangezigt des Heeren," verteerd worden (Lev. IX: 24). Dezelfde onderscheiding werd door Jehovah aan Salomo's offer gegeven bij de tempelinwijding (2 Kron. VII: 1). Datzelfde vuur verteerde al Israëls offers. Het werd niet meer gedoofd, wanneer Israël verreisde, namen de priesters het van het altaar en bewaarden het om steeds met hetzelfde vuur alle offers te ontsteken.

De zonen van Aäron, Nadab en Abihu, brachten vreemd vuur voor het aangezicht des Heeren. Dat was heiligschennis. Toen daalde het vuur van den hemel en verteerde hen zelven, in plaats van hun offer (Lev. X: 1, 2).

Al wat wij den Heere brengen behoort heilig, van hemelschen aard te zijn. Daarom moet alles, wat wij Hem brengen of toewijden, door Hem zelf gegeven zijn. Dit geeft en zal God geven aan allen, die het geloovig in den naam van Jezus Christus van Hem verwachten. Dat is de ontferming Gods, waarop Paulus zijne bede aan de geloovigen grondde, dat zij hunne lichamen zouden stellen tot eene levende, heilige en Gode welbehagelijke offerande (Rom. XII: 1).

Treffend is in dit opzicht de ervaring van den profeet Jesaja, toen hij den Heere zag in den tempel, zittende op eenen hoogen, verheven troon, omringd van heiligheid en majesteit, benevens eene menigte heilige wezens, die met ootmoed, eerbied en bereidvaardigheid aangedaan, zich voor dien Allerhoogste stelden en met verheven tonen, Zijne heerlijkheid en heiligheid bezongen. Dit gezicht maakte zulk een verpletterenden indruk op den profeet, dat hij uitriep: „Wee mij, want ik verga, dewijl ik een man van onreine lippen ben, en ik woon in het midden eens volks dat onrein van lippen is!" — Daarna was er een seraf, die met eene tang eene gloeiende kool van het altaar genomen had en roerde daarmeê des profeten mond aan, met bijvoeging van de woorden: „Zie, deze heeft uwe lippen aangeroerd, alzoo is uwe misdaad van u geweken en uwe zonde is verzoend." 't Heilig vuur van het altaar had des profeten tong en mond geheiligd en hem bekwaam gemaakt tot den dienst des Heeren. En als dan de Heere vraagt: „Wien zal Ik zenden? En wie zal ons henengaan?" dan zegt die door hemelvuur aangeroerde dienaar: „Hier ben ik, zend mij!" Daar is dan de rechte ijver, de waarachtige toewijding van hart en leven. Hier is het geen v r e e m d, geen eigen in trotschheid aangebracht vuur, of aanvuring slechts van een prikkelbaar of voortvarend karakter, maar 'tzijn spranken van Gods Geest, die een heilig vuur op het altaar des harten ontsteken, dat al het onreine verteert en heiligen gloed verspreid in woord en wandel.

Waarde lezers! wij hebben weer Pinksterfeest gevierd; de geschiedenis des H. Geestes werd behandeld in de gemeenten, de krachtige werking des H. Geestes, de bezielende kracht van het Pinkstervuur, gelijk die in de eerste gemeente zigtbaar werd, in die geschiedenis opgemerkt; doch naar wij hopen is er dan ook eene vergelijking door de geloovigen gemaakt tusschen die door geestesvuur ontstoken discipelen en discipelinnen des Heeren en henzelven en de christenheid dezer dagen. — Tot welke uitkomst zijn wij door dat ernstig onderzoek gekomen?

Helaas, wij vermoeden, dat velen zullen moeten getuigen: bij mij zelf, in de broederschap, in welker midden ik leef, is er nog, ach, zoo weinig van dat hemelsch vuur op te merken, en het blijkt nog zoo vaak, dat er vreemd vuur op het altaar des harten voor het aangezicht des Heeren gebracht wordt. Veel, wat voor het zoeken van 's Heeren eer doorgaat, blijkt menigmaal een najagen van eigen eer en aanzien te zijn; menig ijveren voor de waarheid Gods wordt niet zelden een ijveren voor eigen begrip of stelsel bevonden; zoekende het heil van anderen van broeders of zusters — zoo het heet — is men soms bezig zich zelven of eigen recht of voordeel na te streven. Hoeveel bloot natuurlijke karakterdrift, gaat voor ijver en vuur des H. Geestes door!

Er is een werk des H. Geestes zichtbaar in deze dagen. Vele zielen worden bearbeid en getroffen, ja, somwijlen voor een oogenblik bezield als de Emmausgangers, wier harten brandende waren onder het spreken van den Heer; maar mannen, van wie gezegd kan worden: „V o l des H. Geestes," behooren tot de zeldzaamheden.

Er zijn, Gode zij dank, gunstige uitzonderingen, maar te weinig. Wij wenschen een ernstig dringend verlangen, een dorsten naar die levensstroomen onder de kinderen Gods in 't algemeen gewekt. Die levensstroomen zullen nog, waar ze werkelijk begeerd, en niet door *ongeloof*, *ongehoorzaamheid*, *wereldsgezindheid* en vooral door *liefdeloosheid* verhinderd worden, in de Gemeente en in de harten van Gods kinderen rijkelijk vloeien.

Och dat al onze mannen en vrouwen, al onze jongelingen en jongedochters vol des H. Geestes werden, dat hunne tongen werden aangeroerd met het vuur van 's Heeren altaar, om te getuigen van de groote daden Gods!

Laten allen, die dit begeeren voor zichzelven en voor de Gemeente, zich zoo dikwijls mogelijk vereenigen tot het *gemeenschappelijk gebed*. Op het vereenigd, geloovig gebed zal de Heer *zeker* zijne beloften vervullen, want daar, waar zulk een volhardend bidden is, is ook geschiktheid om met den Geest vervuld te worden. De kleinheid van het getal der begeerige zielen, ontmoedige niemand, want dat getal zal spoedig vermeerderen, en hoe heerlijk is het „voorbidders" te zijn.

Onze Heiland heeft gezegd: „Zoo iemand mij lief heeft, die zal mijn woord bewaren: en mijn Vader zal hem liefhebben, en wij zullen komen, en *woning bij hem maken*."

Welke behoeften de Gemeenten ook hebben, wat hare werkzaamheden ook mogen vereischen, bovenal en *meest noodzakelijk* is de v o l l e g a v e d e s H. G e e s t e s. Het begeeren daarvan is ook begeeren van heiligheid en gemeenschap met God; mitsdien eene reine, heilige begeerte.

Moge bij allen, in wie die begeerte op het Pinksterfeest gewekt of meer aangevuurd is, die begeerte levend blijven, dan blijft het voor hen altijd Pinksterfeest! — Wij roepen al onze broeders toe: „W o r d t v e r v u l d m e t d e n G e e s t!

G. N. v. B.

GOEDE WERKEN.

Joh. IV, 34. Het is mijne spijze, dat ik doe den wil desgenen, die mij gezonden heeft, en zijn werk volbrenge.

Mochten de goede werken maar steeds beschouwd worden in het licht van Jezus, gelijk men het toch bij hen, die zich zijne discipelen (leerlingen) noemen, verwachten kon; voor hoeveel misverstand zouden de christenen bewaard zijn gebleven.

Wat al geharrewar over de goede werken! De een verwerpt ze, en met recht, om daarvoor als loon den hemel te verwachten, zeggende: niet uit de werken is de zaligheid, opdat niemand roeme. Vrije genade is de leus bij hen. Als zondaar moet gij gunst ontvangen, uw eigen deugd verdient die niet.

Anderen, die van der jeugd aan meer opgevoed zijn in het geloof aan Gods algemeene menschenliefde, en die meer bepaald zijn geworden bij den onwil van den natuurlijken mensch om zich geheel aan Jezus over te geven, als aan den Oversten leidsman ter zaligheid, spreken meer van het onderhoud zijner geboden, om daardoor in zijne liefde te blijven, (Joh. XV: 10) om daardoor zijn vriend te zijn, (vers 14) om daardoor te voelen en te toonen een kind te zijn des Hemelschen Vaders (Matth. V: 45) enz. enz.

De eerste zegt daarop: Het kan niet anders dan dat hij, die door een oprecht geloof Christus is ingeplant, ook vruchten der dankbaarheid voortbrenge. Voorzeker is het waar: voorzeker is het waar: zoovelen er door den Geest Gods geleid worden, die zijn kinderen Gods. (Rom. VIII: 14.) Dezen ontvangen wij echter door de vrijmachtige genade Gods.

Het is zoo, spreekt de eerste weer, maar als ik Christus geloof, dan geloof ik ook dat de Hemelsche Vader den Heiligen Geest wil geven die Hem daarom bidden. (Luk. XI: 9—13.)

Gij hebt gelijk zal weer een ander zeggen, maar wie bidt daarom, als van natuur Gode vijandig. Hij is het begin en het einde, enz. enz.

Ieder uwer zal er wel zoo het een en ander over gehoord hebben en helaas! meermalen op minliefelijke wijze. Ik wilde u echter niet vermoeien met eene opsomming van al de redenen die van weerskanten zouden kunnen bijgebracht worden; maar u raden ze te bezien, zooals Jezus ze beschouwde: Als zijn spijze.

Hoe duidelijk is het te zien, dat wij bij zulk eene beschouwing van de goede werken geen verdienste daarin kunnen stellen. Wie toch beschouwt het als vriendelijk dat hij gebruik maakt van de spijs en drank die God hem geeft tot onderhoud van het natuurlijk leven.

Gebruikt de Christen ze niet met een dankbaar hart?

En wie onzer heeft het niet ondervonden, dat onze geest door het doen van goede werken (de geboden des Heeren Jezus) verzadigd en gesterkt wordt, m. a. w. dat het woord des Heilands waar is: „Zalig zijn zij die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden." Spijze is er voor dezulken in overvloed.

Hoe geheel anders is het met hen die hongeren en dorsten naar de vervulling hunner begeerlijkheden? Menigmaal krijgt hij ze nooit vervuld. Vandaar weening der oogen. En krijgt de mensch ze vervuld, ach, ze geven geenen vrede, geene verzadiging aan zijn gemoed! Integendeel, zij geven te meer onvrede naar mate hij verder van het woord van den Heiland is afgedwaald.

Gelijk ik leef door den Vader, zegt de Heer, alzoo zal die mij eet, leven door mij. (Joh. VI: 57.)

Want ik heb uit mijzelven niet gesproken; maar de Vader, die mij gezonden heeft, die heeft mij een gebod gegeven wat ik zeggen zal en wat ik spreken zal. En ik weet, dat zijn gebod het eeuwige leven is. (Joh. XIII: 49, 50.) Dit is *mijne* spijze, dat ik doe den wil desgenen die mij gezonden heeft. (Joh. IV: 34.)

Stellen wij nu de vraag: *Hoe* leefde Jezus door den Vader?

Hoe at hij Hem?

Want hij at Hem. Getuige het woord: „*Gelijk* ik leef door den Vader, *alzoo* zal die mij eet leven door mij."

Het antwoord kan niet missen.

Jezus leefde door den Vader, werd verzadigd naar den geest, door het uitwerken, met het lichaam, van datgene waartoe de Vader, die in hem was, hem aandreef.

En omdat Hij dit altijd deed, had Hij daarin altijd vrede.

Nu nog eens gelezen: *Gelijk* ik leef door den Vader, *alzoo* zal die mij eet, leven door mij.

Daar Jezus dus zijne spijze (= zijnen vrede) vond in het doen van hetgeen den Vader welbehagelijk was, zoo zullen wij spijze vinden voor ons gemoed of voor onzen geest wanneer wij doen wat Jezus welbehagelijk is, en niet ons zelven behagen.

Algemeen is het tot een spreekwoord geworden om verstandsverlichting voor geestelijke spijs te beschouwen. Ik moet zeggen dat ik dan wel een wonderlijk mensch ben. Ik heb mij nog nooit verzadigd gevoeld door het zien van eene goddelijke waarheid door het licht van den Heer Jezus onzen Zaligmaker. Zulks kan ons verstand wel aangenaam aandoen voor een oogenblik, maar ik zou zeggen: het is niet meer dan wanneer mijn lichaam de goede spijs ruikt. Als wij echter gezond zijn dan doet ons de reuk van goede spijs aangenaam aan; vooral als ze voor *ons* gebruik bestemd is. Nu, zoo doen ons de levenswoorden des Zaligmakers aangenaam aan wanneer wij geestelijk gezond zijn; maar onopgevolgd verzadigen zij ons niet meer dan de reuk der spijzen ons lichaam verzadigt.

Dwaas noem ik het dus om verstandsverlichting geestelijk voedsel te noemen. Dikwijls toch wendt de mensch zich afkeerig af van de spijze (Jezus woord) als een geestelijk zieke. Hij heeft geen lust in de geboden en aanwijzingen des Heeren. En toch geloof ik, op grond van Zijn woord, dat het eten van de spijs die Jezus geeft, geschikt is een geestelijk zieke gezond te maken.

Wat is gezond zijn? Zie op lichamelijke gezondheid. O, dan smaken ons de spijzen. Als wij geestelijk gezond zijn dan zeggen wij in ons hart als Jezus zegt: „goede maat, ruime maat." Mijne begeerlijkheid mag zeggen: zóó niet, maar komaan 'k heb er anders geen vrede bij en hoe wensch ik zelf behandeld te worden? „Leenen zonder iets weder te hopen" wordt opgedischt. Hoe gelukkig dat ik leenen kan zegt de gezonde. Leen aan rijke buurman A. zegt de zieke maar aan arme buurman B. niet. De genade van onzen Heer Jezus Christus zegt somtijds juist het tegendeel. „Bidden voor haters en geweldaandoeners." Zij zijn ook zoo ongelukkig in hunne boosheden, zegt de gezonde. En de zieke, die zijne ziekte voelt, zegt: Ik heb er wel geen zin aan, maar de Meester zegt het, ik zal het toch maar doen. Geloof mij, waarde lezer, hij zal reeds bij aanvang verzadigd worden en den vrede smaken desgenen, wiens dienaar hij daardoor wordt, omdat hij geloofd heeft in den naam des eeniggeboren Zoons van God, even als de lamme tot wien gezegd werd „neem uw bed op en wandel." Was die man ongeloovig dan zou misschien in zijn hart een bittere of weemoedige lach geklonken hebben en hij zou gezegd hebben: „Excuseer heer Dokter, onbekwaam tot dat."

Laat ons dus, geliefden, niet werken om loon. Het loon, dat Jezus geeft is geen geld, het kan niet omgezet worden en wanneer wij om loon werken, dan doen wij dit om het om te zetten in zaken, die ons profijtelijk voorkomen. Het loon aan Zijnen dienst verbonden is *vooral* dat wij hem *eeuwig* zullen mogen dienen in gerechtigheid. De loondienaar huivert voor zulk loon.

Laat ons niet voldaan zijn met het woord des Heeren Jezus alleen uit plichtsgevoel te kunnen doen, zooals de man die daar zegt: Ik moet toch maar een stukje eten. Rusten wij niet met waken en bidden, tot wij *zeer begeerig* zijn naar de redelijke en onvervalschte melk, (het woord van Jezus) opdat wij door dezelve mogen opwassen en Hij ons zeven maal (d. i. tot aan de volheid) zalig spreke: Als armen van geest, die hij met de goederen zijns Heiligen Geestes vervult; als treurenden die Hij met den troost zijns plaatsvervangers troost; als zachtmoedigen naar zijn voorbeeld; als hongerenden en dorstenden naar gerechtigheid die in zijne goedheid en waarheid ingeleid worden; als barmhartigen wien met de zelfde maat zal wedergemeten worden; als de reinen van harte die God zullen zien; als de vreedzamen of vredemakers die Gods kinderen zullen heeten in waarheid. Kortom als degenen die zijnen naam heiligen, al worden zij daarom minder bemind. Dan zal de vrede Gods, de vrede of verzadigdheid van onzen Heer Jezus Christus in ons wonen en wij zullen verzadigd worden met zijn goddelijk beeld.

En zoo er iemand mocht zijn, die vreest niet mede te mogen strijden; hij vreeze niet, maar vertrouwe op den Heer Jezus. Hij roept u daartoe, zeggende: „Strijd om in te gaan door de enge poort!" Hij stelt u gerust als gij moogt vreezen op die wijze van elders in te klimmen, zeggende: „Die mij niet liefheeft bewaart mijne woorden niet" enz. (Joh. XIV: 24, zie ook vers 23.) Gaarne zou ik u nog vele zijner woorden indachtig maken, maar ga gij tot de bron mijn vriend, daar zijt gij veilig.

EXCELSIOR.

STEENEN EN WINDSELEN.

Joh. 11: 39*a*, 44*b*.

„En Jezus stelde een kindeke in hun midden."

In eene stad, waar eene gemeente van gedoopte Christenen is, zaten op zekeren avond een Christenvader en -moeder met hunne kinderen in de huiskamer bijeen. Die ouders waren echter niet als geloovigen gedoopt, ja lieten zich te midden der hunnen meermalen op schimpenden en vijandigen toon over de Baptisten uit.

Op gemelden avond zat een hunner kinderen, een knaapje van 11 jaar, met den bijbel voor zich zijne les voor de zondagschool na te zien. Die les was ditmaal de geschiedenis van den Moorschen kamerling. Toen het knaapje een poos gelezen had, hield hij op eenmaal op en riep vol verbazing: „Vader! in den bijbel staat ook van de Baptisten; Filippus de diaken was het ook en de Moorsche kamerling werd gedoopt, net als de Baptisten."

Dat was de indruk, dien een onbevangen kindergemoed door het lezen der schrift bekwam.

Mogen wij in liefde en ernst onze broeders, die het gebod Gods nog krachteloos maken door de inzettingen der menschen, die onbevangenheid van een kinderlijk gemoed aanbevelen en hun het woord des Heilands herinneren: „Voorwaar zeg ik u, indien gij niet wordt als de kinderkens, gij zult in het koninkrijk Gods geenszins ingaan."

(Historisch.)

ZENDINGSBERICHTEN.

Volgens onze belofte deelen wij nu iets mede over de andere landen, waar het Engelsche Bapt. genootschap arbeidt. Wij beginnen met Afrika.

In Midden-Afrika, aan den Congo, zijn voor genoemd genootschap 16 zendelingen werkzaam, waarvan zich echter op het oogenblik 4 in Engeland bevinden. Naar men berekent, leven daar 50.000.000 menschen in de dikste duisternis van het heidendom verzonken. In China, Indië, Japan enz. heerscht eene zekere beschaving, niettegenstaande het heidendom; zij hebben daar hunne geleerden en wijzen, hunne heilige boeken enz, maar de millioenen van Afrika staan weinig boven het dier. In den eersten opslag zou men meenen, dat zij in 't geheel niets aanbidden, en geen denkbeeld hebben van iets hoogers, maar bij nadere kennismaking bevindt men, dat de eene stam de geesten zijner voorouders aanbidt, en eene andere een onbestemd denkbeeld heeft van een grooter geest. Ook gelooven velen aan eene zielsverhuizing, waarom men hen krokodillen, apen, adders enz. ziet aanbidden. Onlangs ontmoette een reiziger een troep slaven, die naar de kust werden gebracht om verkocht te worden en vroolijke liedjes zongen. Hij vroeg hun naar de reden van die vroolijkheid, en het antwoord was: „Wij zijn zoo blij, omdat wij na onzen dood terugkomen, en degenen, die ons verkocht hebben, zullen slaan en dooden." Bovendien heerscht daar een sterk geloof in tooverij. De bewoner van Midden-Afrika zal zijne vrouw dooden, als hij meent, dat zij betooverd is. Hij zal zijn kind dooden, wanneer de bovenste tanden in den mond van den kleine er eerder door komen dan de onderste, en ook, wanneer het zich op zekere wijze in den slaap omkeert. Maar juist omdat de duisternis van het heidendom er zoo groot is, is er zoo groote behoefte aan de zon des Evangelies, en, zooals gewoonlijk, komen daar meer tot de aanneming van dat licht uit den hemel, dan daar, waar de menschen met het nachtlampje hunner eigene wijsheid tevreden zijn, gelijk in andere heidensche landen. Een treffend voorbeeld hiervan geeft de Amerikaansche zendeling Merrian, als

hij zegt, dat hunne zending in Birma slechts 1200 Boeddhisten gewonnen heeft, terwijl zij onder de Karenen, een wild volk, niet minder dan 24.000 tellen, die door hen tot Christus gebracht zijn. Geen wonder dan ook, dat de zendelingen, die aan den Congo arbeiden, zoo vol hoop zijn voor de toekomst. Heerlijke mededeelingen doen zij van den aanvankelijken zegen op hun werk. Zoo hebben zij in San Salvador eene school voor jongens, met leerlingen uit 16 verschillende steden. Deze leerlingen hebben op bepaalde tijden vacantie, ten einde hunne betrekkingen te bezoeken, aan wie zij dan vertellen, wat zij zoo al van de blanke mannen leeren. Een van de oudste jongens schreef onlangs, terwijl hij tehuis was, aan den zendeling Heeks: „Verleden zondag vroeg ik aan het opperhoofd, of hij het geheele volk eens samen wilde roepen. Hij deed het, en toen heb ik hun wat uit Gods Woord verteld, en wat gij zendelingen in dit land waart komen doen, en dat gij ons alles goeds leert. Het volk zat heel stil, en toen ik geëindigd had, bedankten zij mij zeer, en het opperhoofd zeide, dat hij twee of drie van zijne jongens naar de school wilde sturen."

De zendelingen verheugen zich zeer over den afloop der Congo-conferentie. Al hunne zendingsposten, (zij hebben er nu 7) behalve San Salvador, zijn in den Congo-vrijstaat, waarover de souvereiniteit is opgedragen aan koning Leopold II van België. Daar kunnen zij vrij werken, zonder gehinderd te worden door de staatsmacht van Portugal, waarin de Jesuïtische zendelingen eene groote rol spelen. In 't begin van 1884 zag 't er zeer donker uit voor de zending, dewijl Portugal zich steeds meer rechten aanmatigde, maar de Heer heeft het genadig zóó geleid, dat de koning van België, die zich persoonlijk de opoffering van groote schatten getroostte om de arme inwoners van Afrika eene goede toekomst te verzekeren, door de conferentie tot zoogenaamden souverein over den Congo vrijstaat werd benoemd, een gebied van niet minder dan 880.000 vierkante mijlen. Waarlijk, „Hij zit in den raad der koningen." Hoe donker het er ook uitzag, Hij heeft alles licht gemaakt, en de eenige vraag is nu om meer arbeiders in dit uitgestrekte veld.

In het vorige nummer deelden wij nog mede, dat de heer Donald Mac Millan, na een kort verblijf aldaar van drie maanden, reeds aan de koortsen bezweken was. Toch dooven die herhaalde sterfgevallen het zendingsvuur niet uit, want niet minder dan 6 leerlingen van Spurgeons opleidingsschool voor predikanten hebben zich nu weder aangeboden voor den Congo.

Aan de Westkust van Afrika arbeiden voor de Eng. Baptisten 6 zendelingen, 3 dames zendelingen en 8 inlandsche evangelisten. De zaken staan daar niet zoo goed als aan den Congo, doordat in Augustus '84 die geheele streek onder Duitschland is gekomen, zooals wij reeds vroeger hebben medegedeeld. Bij die gelegenheid zijn verscheidene steden en zendingsposten geheel verwoest, en het genootschap staat nog in twijfel of het, met het oog op den stand van zaken, niet genoodzaakt zal zijn den arbeid daar te staken. Toch gewagen de zendelingen van den geestelijken zegen, dien zij genoten hebben, ondanks hunne beproevingen. Zoo was onlangs de zoon van een der inlandsche vorsten op belijdenis van zijn geloof gedoopt, bloeien de scholen op plaatsen, die van het oorlogszwaard verschoond zijn gebleven, onderhouden de kinderen der zondagschool van het station Beth-el een inlandschen evangelist en zijn sommige gemeenten zeer toegenomen in ledental.

De zending in West Indië telt 10 zendelingen en 112 inlandsche evangelisten, terwijl te Kingston op Jamaica eene opleidingsschool is met 50 leerlingen. Met die school en de gemeente te Kingston staan andere scholen in verband met meer dan 700 leerlingen. De heer D. J. Last, die de directeur is van bovengenoemde opleidingsschool, schrijft er over: „Wij hebben getracht de school niet alleen een middelpunt van verstandelijke en geestelijke ontwikkeling te doen zijn, maar ook van evangelisatie. De gemeenten te Mount Charles, Rose Hill en Gardners View zijn door de studenten bediend, en hun arbeid is zeer gezegend, zoodat de gemeenten zeer zijn toegenomen. Onze jongelieden krijgen dus eene degelijke praktische opleiding, gevoegd bij eene verstandelijke ontwikkeling, voor den dienst des Evangelies."

In West Indië bestaat eene Baptisten-Unie, en uit haar jaarverslag over 1884 blijkt, dat de gemeenten samen eene vermeerdering hebben van 809 leden. Wel zijn er veel meer gedoopt, maar zij verloren niet minder dan 682 door den dood, anderen vertrokken naar elders, terwijl de gemeenten ook genoodzaakt waren een aanzienlijk getal de gemeenschap te ontzeggen. In het geheel hebben zij 132 dagscholen met ruim 11.000 leerlingen.

Ook in Europa heeft het genootschap zijne zendelingen. In Noorwegen niet minder dan 17, waarvan echter slechts één geheel door hen onderhouden wordt, terwijl de overigen slechts eene jaarlijksche toelage hebben, die de Engelsche aan de Noorweegsche Baptisten-Unie doet. In het afgeloopen jaar hebben twee broeders uit Engeland al de Noorweegsche gemeenten bezocht behalve drie, die te ver uit hun weg lagen. Zij geven getuigenis aan de Noorweegsche broeders van hun moed en opoffering niettegenstaande hun armoede. De voorgangers, waarvan sommigen eene meer dan middelmatige opleiding genoten, dienen in groote zelfverloochening de zaak des Heeren, en de gemeenten doen wat zij kunnen om den arbeid te steunen. Op twee plaatsen waren de gemeenteleden zelfs bezig in hun vrijen tijd met eigen handen kerken te bouwen, waarlijk wel een bewijs, dat zij het werk, door den Heer aan zijne kinderen aangewezen, op het hart dragen.

In Italië heeft het genootschap 3 zendelingen en 11 inlandsche evangelisten. In Rome werden in 't afgeloopene jaar 22 personen gedoopt. Vele gemeenteleden nemen een werkzaam aandeel in den arbeid des Evangelies en de zondagschoolkinderen brachten ruim *f* 25 bij elkander voor het onderhoud van een kind aan den Congo door den zendeling Comber. Op vier plaatsen in Rome wordt geregeld gewerkt door prediking, Bijbelklassen, zondagscholen en ook door het verleenen van geneeskundige hulp, die in 't afgeloopen jaar aan niet minder dan 3583 patienten gegeven werd. De Roomschen doen echter al het mogelijke om den arbeid te bemoeilijken, en als iemand door de gemeente uitgesloten wordt of haar verlaat, dan is zijn fortuin zoo goed als gemaakt. Waarlijk eene groote verzoeking voor de armen, en wel is er kracht van boven noodig om haar te weerstaan.

Napels, de stad waar in 1884 vele duizenden door de cholera werden weggeraapt, is ook een arbeidsveld der engelsche Baptisten, evenals Genua en Turin. In den vreeselijken tijd, toen de ziekte de eerstgenoemde stad teisterde, waren echter de broeders niet traag om in gemeenschap met anderen, de hulpbehoevenden ter zijde te staan. Toen de ziekte eerst uitbrak, was het alsof een panische schrik de bevolking bevangen had. Sommigen sloegen op de vlucht, anderen sloten hunne winkels en gaven zich aan de wanhoop over. Maar in korten tijd was alles als in een tooverslag veranderd. Genootschappen werden gevormd onder de namen van het witte, groene en roode kruis, en vrijwillige helpers snelden aan uit Leghorn, Florence, Milaan en Bologna. Het witte kruis had in drie dagen 1000 helpers, waaronder van de aanzienlijksten der stad. Van den koning tot den minsten burger wedijverden allen in den arbeid der liefde en der zelfverloochening; de christenen waren onder de eersten die zich aanboden en alle geloofsbelijdenissen werkten mee. Op den 9den en 10den September, toen het getal aangetasten bij de 3000 dagelijks bedroeg, en men in de straten bijna niets hoorde dan het rollen van de lijkwagens, stond de christelijke liefde trouw op haar post.

Ondanks deze zware beproevingen, is de arbeid in het Evangelie er echter gezegend geweest. Bijbels en traktaten werden uitgedeeld aan de naar Afrika vertrekkende soldaten, en daardoor kwamen de broeders in aanraking met andere soldaten, die hun vroegen om in de buurt, waar zij ingekwartierd waren, vergaderingen te komen houden. Een van de evangelisten, de heer Libonati, arbeidt in Caserta veel onder de soldaten en niet zonder vrucht, zoodat hij in het afgeloopene jaar 22 personen mocht doopen, die de goede belijdenis hadden afgelegd, waarvan het grootste gedeelte soldaten waren, en in zijn laatsten brief schreef genoemde broeder weer van zes personen, die gedoopt waren, waarvan vier soldaten en de twee anderen student waren.

Zoo hebben wij den lezers van „de Christen" weder een en ander medegedeeld van het werk onzer Engelsche broeders. Wat zullen zij er nu mee doen? Zullen zij het lezen en vergeten? Wij hopen het niet. Veeleer bidden wij den Heer, die Zijne kinderen den lastbrief gaf om de blijde boodschap te brengen aan alle schepsel, dat de zendingszaak meer eene plaats krijgt in hunne gedachten en zij bedenken, dat de Heer ook in dezen hun hart en hunne hand „van noode" heeft.

A.

GEDACHTEN.

Het prachtigste gezicht van zonsondergang, de heerlijke sterrenhemel, de hoogste bergen, de schitterende zee en de geurige, fijn geschilderde bloemen zijn niet half zoo schoon als eene ziel, die Christus uit liefde dient in al den strijd van het dagelijksche, praktische leven.

F. W Faber.

De kalme, stille schoonheid van een heilig leven is naast de macht van Gods Geest, de meest krachtige invloed in de wereld.

Spurgeon.

Altoos wordt de genade gegeven aan hem, die haar dankbaar erkent maar aan den hoogmoedige wordt ontnomen wat aan den nederige geschonken wordt.

Thomas à Kempis.

Er bestaat eene diepe, stille, wonderbare allliantie tusschen alle zielen, die een wezenlijk biddend leven leiden, die streven naar licht en genade, kracht en wijsheid van boven. Maar dàt is, daar is bij alle overige verscheidenheid nochtans dezelfde polsslag, dezelfde hartklopping. De gemeenschap der heiligen is, Gode zij dank, niet slechts een geloofsartikel.

Otto Funcke.

GEMEENTENIEUWS.

GRONINGEN. Met een terugblik op de werkzaamheden, zegeningen en beproevingen der Gemeente in de afgeloopen maand mogen wij onze mededeelingen weder aanvangen met het bekende refrein: „Loof den Heere mijne ziel, en vergeet geene van Zijne weldaden!"

De lichaamskrankheden, die onder de leden voorkwamen, werden, op weinige uitzonderingen na, genezen. Ook onze Voorganger werd in den loop dezer maand door eene hevige ongesteldheid aangegrepen; doch de Gemeente bad en de Heere hoorde, zoodat binnen weinige dagen de herstelling gezien werd, en de arbeid geregeld kon voortgaan.

In 't begin dezer maand mochten we een broeder en eene zuster, na belijdenis van hun geloof in den Christus te hebben afgelegd, tot de Gemeente zien toe treden.

Een echtpaar daarentegen keerde zich in ontevredenheid van de Gemeente af. Mogen zij spoedig in de stemming des harten van den verloren zoon, toen hij van zijne omdolingen weêrkeerde, ook weer in ons midden gezien worden.

Deze maand was ook weer de tijd der rekeningen. Figuurlijk noemt men die soms *beren*, en wij zijn dankbaar, dat onze ijverige thesaurier door God, die ook voor onze finantieele belangen wilde zorgen, in staat gesteld was om zonder veel moeite die *beren* te verslaan.

Het Pinksterfeest was ons weder liefelijk; bijzonder de tweede dag, op welken een schaar van broeders en zusters van Foxhol en van 't Zandt c.a. tot ons over-

gekomen waren om gemeenschappelijk met ons een „liefdemaal" te houden. Van eerstgenoemde plaats waren ongeveer een 40tal, en van laatstgenoemde een groot 20tal personen overgekomen. Des morgens was er openbare prediking en was ons ruim lokaal bijna met hoorders bezet. Onze Voorganger sprak met opgewektheid en ernst over de woorden van Paulus in Efez. 5: 18b—vers 21. Daarna begon het „liefdemaal." Wij genoten daarbij veel van wat in Ps. 133 geschreven staat. Niet weinig werd ons genot vermeerderd door de doopsbediening aan een jongen broeder, die reeds eenigen tijd als een Christen onder ons had verkeerd, maar steeds tegenover den doop onbeslist bleef, nu ook, na den vorigen dag in de Gemeente van zijn geloof getuigenis te hebben gegeven, in gehoorzaamheid aan het woord zijns Heilands gedoopt werd. Wij hoorden hem onmiddelijk vóór en na de bediening herhaaldelijk zeggen: „Ik ben blij, dat de besliste stap gedaan is."

O, mochten nog vele geloovigen in Christus recht leeren verstaan, dat aan het houden van de bevelen huns Heilands een heerlijk loon voor het hart verbonden is!

NIEUWEPEKELA. De Gemeente hier had rijk gezegende Pinksterdagen. 's Zondags was aan al de kinderen der vijf Zondagscholen een feestje bereid, waarbij op de verschillende plaatsen door groot en klein recht werd genoten. Vooral de school, die in de kerk en in het daarnaast gelegen lokaal gehouden wordt, had ruime stof tot dank aan den Heer, die het zoo wel met haar had gemaakt. Eenigen tijd geleden n.l. had de moderne „Protestantenbond" in de verschillende schoollokalen hier Zondagscholen opgericht, en daardoor had de onze plotseling het grootste getal leerlingen verloren. Ons oog was echter op den Heer, die alle dingen in Zijne hand heeft, en zie, langzamerhand kwamen de kinderen terug, en mogen wij nu weder 65 leerlingen tellen. De Zondagschool in de Boven Pekel had zoo goed als niets geleden en de Heer zegent den arbeid daar, zoodat er gedurig kinderen bij komen. Van de andere Zondagscholen heeft die van Veendam reeds vroeger door de moderne Zondagscholen verscheidene kinderen verloren, maar wordt toch met het oog op den Heer door door onze zuster voortgezet, die zich nog in 't bezit van 25 leerlingen mag verblijden. De scholen van 't Kruiselwerk en Kibbelgaarn bloeien, er komen steeds meer kinderen. Zegene de Heiland, ook der kinderen, den arbeid onder hen.

Op den tweeden Pinksterdag hadden wij een heerlijk liefdemaal, waartoe ook eenige br. en zrs. van Valthermond, of beter gezegd, van 't Compascuum, tot ons overgekomen waren. Zij hadden in hun midden een broeder, die zeer begeerde zijn Heiland te belijden in den doop. Hij was Roomsch geweest, maar had de toevlucht genomen tot den eeuwigen Verlosser, die ook Hem niet van zich gestooten had, maar hem vervuld had met vrede en blijdschap door den Heiligen Geest. Wij hadden dus dubbel feest: doopfeest en liefdemaal. Bij 't liefdemaal deelde onze Voorganger, die eenigen tijd buitenlands had doorgebracht, een en ander mede van zijne ontmoetingen daar, en spraken ook vele anderen uit de volheid des harten een woord van vermaning of opwekking. Daarna herdachten wij samen den dood des Heeren in het Avondmaal, en verbonden ons daarin opnieuw aan Hem, die voor ons stierf, en aan malkander als leden van één lichaam, waarvan Hij het hoofd is.

SNEEK. Door 's Heeren genade mochten wij Pinksterfeest vieren. De droppelen des Geestes werden door velen, zoo niet door allen, genoten; sommigen dorsten naar stroomen; worde die dorst algemeen; neme ze toe; moge ze leiden tot afzonderlijk en gemeenschappelijk aanhoudend gebed.

Het omwaaien en verbranden van de Amerikaansche circus, hier in de week voor Pinkster opgesteld, waaruit, naar men zegt, allen, plm. 1500 menschen ontkwamen, gaf aanleiding om een daartoe geschreven traktaat, ten getale van 1500, aan de woningen der ingezetenen rond te brengen.

De offervaardigheid op het Pinksterfeest was verrassend; niet slechts dat de kosten dier traktaten zonder eenige hinder gedekt werden, maar in al de collecten werden dankoffers gevonden, o. a. in die voor de traktaten een gouden ring.

Hoe is het in alles duidelijk, dat èn de Christen èn de Gemeente 't allermeest behoefte heeft aan het „vervuld worden met den Heiligen Geest."

DEVENTER. Er zijn zoo enkele dagen, die bij uitstek onvergetelijk zijn, al is het ook dat een christen alle dagen overvloedig stof van roemen en danken heeft.

De ervaring van Israël toch op zijne woestijnreize is eveneens zoo geweest, telkens liefelijke afwisselingen, waardoor het volk opnieuw bekrachtigd werd den pelgrimsstaf op te vatten tot den moeitevollen tocht.

En de God Jakobs is niet minder de God der christenen, om ook hen zoo nu en dan, hier en daar een „Eben-haëzer" te doen oprichten of een „baken in zee" te doen verrijzen, waarop zijne kinderen ter bemoediging elkander kunnen wijzen van wege Zijne trouw en goedheid. Tot zulk een gelukdag was ook 10 Mei j.l. uitverkoren.

De reden daarvan was, dat de Voorganger der gemeente dien dag zijn geboorte herdacht, en dien dag wilde de gemeente dan ook niet ongemerkt voorbij laten gaan.

Deventer en Zutfen stemden samen in om aan br. Roeles een verrassing te bereiden, doch hij zelf noch zijne echtgenoote mochten daarvan iets weten.

Op den bepaalden morgen maakte zich uit Zutfen een 20tal reisvaardig om te voet of per spoor naar Deventer te trekken, om tegen 10 uur onder de prediking te zijn. Tevens zou een begenadigde broeder worden gedoopt. De kerk was flink bezet met belangstellenden en nieuwsgierigen, en de prediking liep over „den doop van den jongeling Saulus."

De prediker deed als bijzonderheid uitkomen dat hij juist met de geregelde behandeling van de plaatsen waarover den doop sprake is, was genaderd tot dit onderwerp; en dat ten vorige jaar op *denzelfden* dag ook een jongeling door den doop in de gemeente werd opgenomen en merkte daarbij op, dat „een drievoudig snoer niet haast zal verbroken worden."

Inzonderheid hield hij een ernstige aanspraak tot de aanwezige jongelingen en meisjes, hun dringend vermanende om toch hunne harten zoo spoedig mogelijk — ja heden aan den Heere Jezus te geven en daarvoor in het openbaar uit te komen.

Na deze plechtige ure vergaderden zich ruim dertig personen (waaronder ééne zuster van elders en twee broeders uit Stadskanaal tegenwoordig waren) rondom de tafel des Heeren, Zijnen dood gedenkende.

Na afloop daarvan werd ieder verzocht de kerk te verlaten en tegen twee uur weer aanwezig te zijn, om dan onder 't gebruik van koffie, brood en koek den dag verder door te brengen.

Aan dat liefdemaal namen ruim zestig personen (groot en klein) deel en het was een indrukwekkend gezicht zulk een schare bijeen te zien, daar wij hier anders nog zoo weinig in getal zijn.

Het was jammer dat door ziekte als anderszins nog enkele broeders en zusters en sommige vrienden, zoowel uit Deventer als Zutfen, niet tegenwoordig konden wezen.

De voorganger meende, nu hij op zulk een verrassende wijze bij de gemeente te gast was, dat de ouderling de leiding der vergadering op zich moest nemen, die zulks dan ook bereidwillig deed. Deze verzocht toen Ps. 133 te zingen en ging voor in gebed en dankzegging aan den Heer voor deze ure.

Vervolgens nam de secretaris der gemeente Deventer het woord en droeg een gelegenheidsgedicht voor, door hem zelven en den penningmeester vervaardigd, waarna hij het als een aandenken den jubilaris ten geschenke gaf — tevens het verzoek richtende tot de aanwezigen om br. R. Ps. 134: 3 staande toe te zingen.

Hierop nam br. P. weer het woord, die namens de geheele gemeente den voorganger hartelijk geluk wenschte met dezen dag.

Deze korte, maar zeer hartelijke toespraak werd dan ook door allen beaamd. Vervolgens stelde hij br. R. een enveloppe ter hand, waarop stond: „Een liefdeblijk der gemeente." Na opening van dezelve, was het wel op het gezicht te lezen wat in de ziel van den verjaarde omging, als in die zijner vrouw. „Neen," zeide hij, „dat kon ik niet gelooven, dat mocht ik niet verwachten. Deze verrassing, dit blijk van ondubbelzinnige liefde zal ik nooit genoeg kunnen waardeeren. Waar zóó de daden spreken, schieten woorden te kort.

Althans zoo gaat het mij, daar ik onmogelijk kan weergeven wat mijn hart gevoelt op dit oogenblik. Vergun mij, dat ik mij met den dichter van Gez. 12: 1 aldus uitdruk:

„O goedheid Gods nooit recht geprezen,
Heet hij een mensch dien Gij niet treft?"
Laat ons dit lied samen aanheffen."

De Secretaris van Zutfen gaf vervolgens namens de Br. en Zusters van daar, zijn hartelijke gelukwenschen ten beste, in de hoop, dat we elkander nog lang in den Heer mochten bezitten en dat de arbeid nog voor vele zondaren en zondaressen ten zegen mocht zijn.

Op deze wijze werd de dag gezellig doorgebracht, psalmen en liederen zingende met aangenaamheid in het hart. De uren schenen minuten en het uur van scheiden was alweer te spoedig gekomen.

„Waar liefde woont, gebiedt de Heer Zijn zegen" werd ruimschoots door allen ondervonden.

Z. A. A.

VARIA.

Dr. Joseph Parker zegt: Gevoel is in den godsdienst van even veel waarde als de stoom in eene machine; als deze er door voortgedreven wordt, is het goed, zoo niet dan dient zij nergens toe dan om te sissen en te fluiten. Er zijn menschen, die nergens heen gaan, veel geraas maken en niets doen. Gevoel is niets waard, als het ons niet langs het rechte spoor voortdrijft naar onze eindbestemming — God.

Spurgeon zei eens, dat hij dikwijls gedacht had, als hij sommige hooggeleerde predikanten tot de jeugd hoorde spreken, dat zij in de verbeelding waren, dat de Heer zeide: „Voed giraffes," in plaats van „voed lammeren!"

Slechts giraffes zouden bij het geestelijk voedsel kunnen reiken, dat in zulk eene hooge krib gesloten wordt.

Toen Moody in Richmond (Virginië) was, ontmoette hij honderden Baptisten. Eens zeide hij tot een neger: „Hoe komt het toch, dat zooveel kleurlingen Baptisten zijn?" „Omdat," antwoordde de man, „wij maar onkundige lieden zijn, die den Bijbel niet weg kunnen redeneeren, Mijnheer." Moody was tevreden.

Iemand, die een hoogen post had bekleed, maar zoo slecht, dat hij als onbekwaam was bedankt, zeide: „Dat is niets, ik bekleed mij met mijne deugden als met een mantel."

De menschen, die dit hoorden, zeiden niets. Doch kort daarop werd de trotschaard ziek. Een, die de hoogmoedige woorden gehoord had, sprak toen spottend: „Dat komt er van, als iemand zich zoo dun kleedt."

Gregorius de Groote zegt: de hoogste ontferming heeft het wonderbaar zoo geleid, dat die twijfelende discipel, terwijl hij bij zijnen Meester de wonden des lichaams aanraakte, in ons de wonden van ongeloof genas; want het ongeloof van Thomas heeft ons meer tot gelooven gebaat, dan het geloof der geloovige discipelen."

In Markus 7: 31—37 vinden wij de genezing van een doove, die zwaarlijk sprak. De Heere Jezus stak de vingeren in zijne ooren, en gespogen hebbende, raakte Hij zijne tong aan. Daarna zag Hij op naar den hemel, en zuchtte.

De reden waarom de Heere de bovengenoemde middelen aanwendde bij dit wonder, — het spuwen, opzien ten hemel en het zuchten, — is een vraagstuk, dat vele bijbelverklaarders in verlegenheid heeft gebracht. Eenige opmerkingen van Luther, verdienen gelezen te worden: „Deze zucht werd door den Heere niet ontlokt door het zien van de tong en het oor van dezen armen man alleen; maar het is een zucht over alle tongen en ooren, ja over alle harten, lichamen en zielen, en over alle menschen, van Adam af tot zijnen laatsten nakomeling." Onze gezegende Heiland zag maar al te wel, welk een berg van lijden en smart er door tongen en ooren zou veroorzaakt worden. Want het grootste kwaad, dat de Christenheid is overkomen, is niet ontstaan door dwingelanden (met vervolging, moord en verzet tegen het Woord) maar door dat stukje vleesch, dat huisvest tusschen onze kaken. Dit brengt de meeste schade toe aan het Koninkrijk Gods.

ADVERTENTIËN.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 60. 15 Juni 1885. 4de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

DE CHRISTEN, GODS TEMPEL.

Weet gij niet, dat gij Gods tempel zijt, en de Geest Gods in ulieden woont? 1 Cor. 3: 16.

Stel eens, lezer, gij wandelt met iemand in het veld en deze zegt tot u, terwijl hij met zijn vinger naar den hemel wijst: „daar woont God de Heere," zoudt gij hem zulks betwisten? Immers neen? En wederom stel eens gij waart een tijdgenoot van Koning Salomo en bracht een bezoek aan Jeruzalem en stondt vol verbazing den tempel aan te staren, en in dienzelfden oogenblik legde een Israëliet zijn hand op uw schouder tot u zeggende: „dit is het huis Gods, hier woont Jehovah in het binnenste Heiligdom boven de Ark des Verbonds," zoudt gij hem zulks bestrijden? Evenmin. En eindelijk stel, gij zat in uw woning met een vriend in gesprek en op 't zelfde oogenblik liep een man, een Christen zijnde, in een schamel kleed uw raam voorbij en uw vriend wees u op hem, zeggende: „ziet gij dien man?..... de levende God woont in hem!" Wat zoudt gij zeggen? In de eerste beide gevallen viel u het antwoord gansch niet moeielijk, in het laatste geval hapert het antwoord eenigermate. Wel zoudt gij in concessie willen treden en onder voorbehoud, dat wij hier met beeldspraak te doen hebben, een toestemmend antwoord willen geven; maar om ridderlijk en gaaf aan te nemen dat het harte eens wedergeboren menschen even wezenlijk, werkelijk en letterlijk een woonstede Gods is als de Hemel der heerlijkheid daar boven, als de Tabernakel en de Tempel te Jeruzalem weleer, die conclusie durft gij haast niet aan. En toch, de tekst hierboven geplaatst en zoovele andere uitspraken der Heilige Schrift meer, eischen deze erkentenis ten volle, ja de eer van Christus verlossingswerk staat met de al of niet erkentenis hiervan eenigermate op het spel.

Bij dezen stand van zaken moogt ook gij u het ietwat snijdende „weet gij niet?" van onzen tekst aantrekken en ernstig ter harte nemen, wijl u uit het verband blijkt, dat de treurige toestand van het geestelijk leven bij de Corinthiërs in dit „niet weten" of „ternauwernood weten" naar 's Apostels beschouwing zijn oorsprong heeft.

Wie geen „vreemdeling in Jeruzalem" is, weet tot welk laag pijl het bewustzijn van wat een verloste is, gezonken is. Droevig is de schilderij die men u allerwege vertoont van den toestand van een kind Gods „aan deze zijde des grafs." Hij is de „ellendige mensch" van Rom. 7, meer niet. Dat die schilderij naar de werkelijkheid van het leven veler duizenden christenen gekleurd is, ontkennen wij niet; doch wat wij beweren is, dat en die schilderij èn die werkelijkheid in strijd is met het verheven beeld, dat de Heilige Schrift ons teekent, van den uit God geborene, van den geroepene om den beelde van Gods Zoon gelijkvormig te zijn, van hem, dien de Schrift een tempel des levenden Gods noemt.

Dat wij oprechtheid en waarheid bij de toetsing van onszelven op hoogen prijs stellen en tegen eene denkbeeldige heiligheid ten ernstigste waarschuwen, ligt voor de hand. Maar wat wij willen is: dat men het beeld der Schrift ongeschonden late; waar zulks de oprechtheid gebiedt eigen toestand in het licht van dat beeld veroordeele, en naar den weg vrage om eigen toestand in overeenstemming met dat beeld te brengen, in plaats van uit een menigte uit het verband gerukte bijbelplaatsen een beeld te fatsoeneeren naar eigen wanstaltig model. Niet: de Schrift moet in overeenstemming gebracht worden met mijn toestand, maar mijn toestand moet in overeenstemming komen met de Schrift.

De eerste schrede daartoe is onzer erachtens, dat wij het valsche beeld, als van eigen maaksel, verwerpen, en het ware beeld, dat de Heilige Geest teekende, (en ook in ons wil uitwerken) aanvaarden.

Een hoofdtrek van dat beeld toont ons onze tekst, als zij den Christen Gods tempel noemt. Wij zeiden reeds dat onze tekst als zoodanig niet alleen staat en achten het niet onbelangrijk de volgende schriftuurplaatsen onder de aandacht te brengen.

Jes. 57: 15. Want alzoo zegt de Hooge en Verhevene, die in de eeuwigheid woont, en Wiens naam heilig is: Ik woon in de hoogte en in het heilige, EN BIJ DIEN, *die van een verbrijzelden en nederigen geest is*, opdat Ik levend make het hart der verbrijzelden.

Joh. 14: 16, 17. En ik zal den Vader bidden, en Hij zal u een anderen Trooster geven, opdat Hij bij u blijve in der eeuwigheid; namelijk den Geest der waarheid, welke de wereld niet kan ontvangen, want zij ziet Hem niet, en kent Hem niet, maar gij kent Hem, WANT HIJ BLIJFT BIJ U LIEDEN, EN ZAL IN U ZIJN.

Joh. 14: 23. Jezus antwoordde en zeide: zoo iemand mij lief heeft, die zal mijn woord bewaren; en mijn Vader zal hem liefhebben, en wij zullen tot hem komen, EN ZULLEN WONING BIJ HEM MAKEN.

1 Cor. 6: 19. Of weet gij niet, dat ulieder lichaam EEN TEMPEL IS van den Heiligen Geest, DIE IN U IS, dien gij van God hebt en gij zijt uws zelfs niet zijt?

2 Cor. 6: 16. GIJ ZIJT DE TEMPEL DES LEVENDEN GODS, gelijkerwijs God gezegd heeft: IK ZAL IN HEN WONEN, en Ik zal onder hen wandelen; en Ik zal hun God zijn, en zij zullen Mij een volk zijn.

Efeze 2: 20—22. Gebouwd op het fondament der apostelen..... tot een HEILIGEN TEMPEL in den Heere: op welken ook gij mede gebouwd wordt tot eene WOONSTEDE GODS in den Geest.

Hebr. 3: 6. Maar Christus, als de Zoon over zijn eigen huis; WIENS HUIS WIJ ZIJN, indien wij maar de vrijmoedigheid en den roem der hoop tot het einde toe vast behouden.

1 Petr. 2: 5. Zoo wordt gij ook zelven, als levende steenen, gebouwd TOT EEN GEESTELIJK HUIS, tot een heilig priesterdom, om geestelijke offeranden op te offeren, die Gode aangenaam zijn door Jezus Christus.

Ziedaar, alle uitspraken der Schrift, die de heerlijke waarheid dat een Christen Gods tempel is, om het zeerst verkondigen.

Wij stellen ons voor in een volgend No. aan te toonen, hoe deze heerlijke verlossing gebeel in overeenstemming is met wat God beoogde met zijn schepsel, en tegelijk welk een dure verantwoordelijkheid dit medebrengt voor wie den naam van Christus belijdt.

Halleluja! den Geest zij eer!
Als in zijn' tempel daalt Hij neêr
In 't hart van stervelingen.
GEZ. 1: 3.

Sneek. HORN.

De geschiedenis der Baptisten.

De Apostolische Vaders. Justinus de Martelaar. Irenëus.

Het uitgangspunt van ons onderzoek is, naar hetgeen wij gezegd hebben: De doop des N. Testaments is de doop der geloovigen. Wij komen nu tot de vraag: Hoe dachten en handelden de na-apostolische Gemeenten daaromtrent? De Christelijke doop, zooals hij door onzen Heer en Heiland is ingesteld en door de Apostelen voltrokken is, was een onderdompelen der geloovigen in water „in den naam des Vaders, en des Zoons en des Heiligen Geestes." Hij was eene belijdenis, dat de gedoopten Christus toebehoorden, en een zinnebeeld, dat zij der zonde gestorven waren. Hij was steeds de daad van een vrij besluit en daarom in overeenstemming met het geestelijk wezen des Christendoms. Dit wordt algemeen toegegeven. Wij vragen dan: stemt de overlevering van de onmiddelijk op de Apostolische periode volgenden tijd met deze beschouwingen overeen? of wordt daarin ergens eene verandering, ergens eene afwijking van de vroegere grondbeginselen openbaar?

Hier is een zorgvuldig onderzoek geboden.

Het voorbeeld der Apostelen moet hier beslissen. Het is de van God gegeven aantooning van het gebod. Niet alzoo is het met het voorbeeld der zoogenaamde Christelijke Gemeenten,

zooals die in den na-apostolischen tijd bestaan. De eenvoudigheid der Christelijke godsdienstinrichting bevredigden dengenen niet, die op pracht en feestelijke staatsie gewicht legden, en de gelijkstelling in de Christelijke gemeenschap schonden velen, die eere en aanzien liefhadden. Zoo drongen zich misbruiken binnen. De Apostelen hadden ve vooruit gezien en daarop opmerkzaam gemaakt. En hieruit ontspringt de noodzakelijkheid, om goed onderscheid te maken tusschen het goddelijk gebod en de menschelijke overlevering. Wij hebben geene macht, eenigszins te veranderen, of er iets bij te voegen. Dat zoo iets al vroeg ontstond was eene treurige dwaling, welke ontzettende gevolgen tot in onze dagen met zich sleepten. In plaats van zich stipt aan het gebod der H. Schrift te houden, handelden de menschen met de Christelijke leer even als met de wijsgeerige stelsels. Zij handelden er zoo mede als was zij voor volmaking vatbaar en mocht men naar tijdsomstandigheden met haar handelen. Zij namen de vrijheid, om er Joodsche en zelf Heidensche bestanddeelen bij te doen. Zij vermeerderden de vormen ten koste van den geest en het leven. Men is veelal gewoon zich op de inzichten en gebruiken te beroepen, welke in de drie eerste eeuwen, na den Apostolischen tijd in zwang waren. Der Roomsche Kerk is dit een aanneembare grond, waarmede zij hare oudheid steeds wil bewijzen, maar de geschiedenis bewijst, dat het Romanismus toen nog niet bestond. Wel kan niet geloochend worden, dat hare beginselen aanwezig waren. Christelijke belijders verlieten spoedig den zekeren bodem der H. Schrift en vonden welgevallen in „ijdele verleiding, naar de overlevering der menschen.” Daarin zijn ze ons geen voorbeeld tot navolging. Wij moeten nog verder teruggaan naar de H. Schrift zelf, en acht geven op de oorspronkelijke verordeningen van den Goddelijken wetgever, en ons onderzoek zal strekken, om ons te overtuigen, door wie den wil van onzen Heiland is gedaan.

Dit kunnen wij nu, wanneer wij de schrijvers van dien tijd raadplegen. Voor allen hebben de „Apostolische Vaders” aanspraak op onze opmerkzaamheid. Ze zijn: *Barnabas*, *Hermas*, *Clemens van Rome*, *Ignatius en Polijkarpus.* Eenigen rekenen nog *Papias* er toe; van diens schriften zijn ons slechts enkele brokstukken, door den kerk-geschiedschrijver Eusebius, overgeleverd. Zij hebben echter op ons onderwerp geene betrekking.

De aan *Barnabas* en *Hermas* toegeschreven geschriften werden waarschijnlijk in de tweede eeuw door eenige Christenen, met geringe gaven vervaardigd, die hunne eigen getuigenissen, onder den naam van Paulus' reisgenoot en van den broeder die door Paulus in (Rom. 16; 14) genoemd wordt, verstrekten; of zij echter niet echt zijn, zoo kunnen zij toch als bewijzen van de godsdienstige inzichten uit dien tijd, gelden. In het werk, dat aan *Barnabas* toegeschreven wordt, vinden wij de volgende plaats: „Wij dalen af in het water, beladen met zonden en verderf, en stijgen opwaarts, vruchtbaar geworden, in het hart de vrucht (voor God) gevoelend en in den geest de hoop op Jezus.” In de Schriften die den naam van *Hermas* dragen, komen meerdere op den doop betrekking hebbende plaatsen voor, van welke sommige recht zonderling zijn; maar zij behelzen toch niet de minste toespeling op den Kinderdoop; de vervaardiger spreekt herhaaldelijk van een nederdalen in het water en een opstijgen daar uit, waarbij hij blijkbaar op eene volkomen onderdompeling wijst.

Clemens van *Rome*, tot wien wij ons nu wenden, was Opziener of Leeraar der Gemeente van Rome en stierf omstreeks het jaar 100. Zijn brief aan de Corinthiers is een kostbaar kleinood. Van den doop is daarin geen sprake. Een tweede brief aan de Corinthiers wordt eveneens hem toegeschreven, maar zonder voldoenden grond. In dezen komt eene plaats voor, die op den doop betrekking heeft en wel deze: „Wanneer wij den doop niet rein en onbevlekt houden, met welk vertrouwen kunnen wij dan in het rijk van God ingaan?”

Dan volgt *Ignatius.* Hij was Leeraar van de Gemeente te Antiochie in Syrië, en onderging den marteldood in Rome, waar hij in het jaar 116 den wilden dieren werd voorgeworpen. Hij heeft onderscheidene brieven geschreven, welke veranderd tot ons zijn gekomen. Er komen daarin weinige heenwijzingen op den doop voor. Hij spreekt tweemaal van den doop onzes Heeren door Johannes. Hij zegt aan de Christenen te Smyrna, dat die handeling nooit zonder de tegenwoordigheid van een opziener moest geschieden.

In zijn brief aan Polykarpus gebruikt hij de volgende, aan het krijgsmansleven ontleende gelijkenis: „Uw doop blijve uw schild, het geloof uw helm, de liefde uw speer.” Dit is alles.

H. D. H.

(*Wordt vervolgd.*)

„Wie een os slacht, slaat een man!”

> Wie eenen os slacht, slaat eenen man; wie een lam offert, breekt eenen hond den hals; wie spijsoffer offert, is als die zwijnenbloed offert, wie wierook brandt ten gedenkoffer, is als die eenen afgod zegent. Deze verkiezen ook hunne wegen, en hunne ziel heeft lust aan hunne verfoeiselen.
>
> Jesaia 66: 2.

Diep gaat voor al wie vroom is, d. w. z. voor een ieder die voor Gods Woord beeft de vraag door de ziel: hoe een kind des menschen den hoogen en heerlijken God, dat eeuwige en volzalige Wezen dienen, loven en vereeren zal.

Kunt, moogt ge dat zoo maar doen naar uw beste weten, naar het u invalt, volgens gril, willekeur en believen? Of wel zijt gij daarin onvrij, beperkt en gebonden?

Korter nog gezegd: wat is de eisch die tot u komt? Een eigen verkozen, een eigenwillige godsdienst? — of wel een dienst des Heeren stipt en streng gebonden aan Gods hoog gebod en aan zijn heilig Woord!

Als gij u maar inspant, u maar opoffert, en dan voorts op uw eigen wijs alles voor God doet, zijt ge er dan? Of wel is gehoorzaamheid beter dan offerande?

Ook hierin staat Rome tegenover de Reformatie en de Reformatie tegenover Rome.

Rome liep haar eigen weg en verkoos een dienst des Heeren van eigen vinding. Een dienst overladen met steeds overdadiger vrucht van de inspanning om toch maar veel voor God te doen, veel voor Hem op te offeren, en op alle manier den dienst voor den Heere rijk en van weelde overvloeiende te maken.

Maar *de Reformatie* verwierp die vele offeranden; keerde weder tot gehoorzaamheid; en prentte het weer diep aan de zielen in: Gode nooit anders dienen, loven of vereeren, dan naar den stipten eisch van zijn Woord.

Rome was haar Saul, die vrijwillig offerde zonder een gebod van den Heere er voor te hebben, en tegen wie haar stem als het roepen van een anderen Samuël uitging: „Wederspannigheid is een zonde der tooverij, wederstreven is afgoderij en beeldendienst. Zie, gehoorzamen is beter dan slachtoffer en opmerken dan het vette der rammen!” (1 Sam. 15: 22, 23.)

———

En ditzelfde nu prent de Heilige Geest aan de kerke Gods van alle eeuwen in, als Hij door Jesaia den profeet ons toeroept: „Wie een os slacht, slaat een man!”

Tweeërlei altaar stond er in Jesaja's dagen op die aarde, die niets dan een voetbank is voor 's Heeren voeten.

In het midden der heidenwereld een veelvormig altaar, waarop de afgewekene en in zijn duisternis voortstrompelende mensch de dwaasheid beging, om uit eigenwillige vroomheid, het beste wat hij had te offeren; en daarom offerde hij zijn liefste kind aan Moloch en een Iphigenia, om wrake af te wenden, of als dankoffer 't zij een duurgekochten slaaf, 't zij een krijgsgevangen tegenstander.

En elders weer offerde die dolende vrome in Macedonië, en waar niet al, een hond. En weer op een ander altaar zwijnen bloed. Een onrein en onheilig bedrijf, zij het ook met het vroomste bedoelen.

Daar gruwde een jood dan ook van. En daarom stond er te Jeruzalem, op Zion, een heel ander altaar, een altaar waarop nooit een menschenoffer gebracht wierd, noch ooit het onreine bloed van hond of zwijn wierd gedropen. De echte Jood was ook vroom, *maar heel anders vroom* dan de vromen onder de heidenen. Hij hield zich aan het reine vee en een menschenkind slachtte hij nooit.

En nu, omdat hij dit *niet* deed, scheen hij zichzelven, o, zooveel heiliger, o, zooveel reiner, o, zooveel vromer toe, dan die Griek en die barbaar. En zoo ging hij dan in zijn vrome inbeelding naar Zion op, en de os, dien hij offeren zou, lei hij aan het koord, en bond hem tot aan de hoornen van het altaar. En als hij dien os dan slachtte en het bloed van dat beest voor God vergoot, dan was het in zijn hart: „Ik de vrome Jood!” met een diep afgrijzen voor dien heiden, die, o, gruwel, soms een mensch op het altaar slachtte, en zwijnenbloed vergoot.

———

En wat komt de Heilige Geest nu aan dien „vromen” Jood, die daar met zijn os bij het altaar staat, zeggen?

Dit: Of gij nu dien os op het altaar van Zion, of de Ammoniet een menschenkind op het altaar te Rabbah slacht, dat staat, *als het offer op uw eigen keus berust*, voor God volkomen gelijk.

Als gij voor God optreedt, om naar uw eigen goedvinden aan God den Heere bloed van een os op te dringen, is dat even vermetel en even dwaas, als dat een heiden aan Moloch het bloed opdringt van een mensch.

Als gij op Zion een os bij de keel grijpt en doodslaat, hebt gij als mensch precies even weinig recht uit uzelven, om dat beest van zijn leven te berooven, als de Ammoniet recht heeft om zijn kind in den Molochsoven te werpen.

Zoolang het een verzinning van u zelven, een uitdenken van u zelven, een eigen pogen om Gode iets toe te brengen is, staat de Jood die zijn os op Zion slacht precies gelijk met den Ammoniet, die een mensch doodt op het altaar te Rabbah.

Gij uit u zelf hebt niet het allerminste recht om een os dood te maken, en uw recht om een stuk vee te slachten, komt u alleen toe, doordien God de Heere het u geeft. En zoo ook, u in te beelden, dat stierenbloed op Gods altaar mag komen, staat precies gelijk met beeldendienst en afgoderij en menschenoffer, zoolang ge voor uw offer nog eenigen anderen grond, nog eenige andere beweegreden, of nog eenig ander recht zoekt, dan uitsluitend en eeniglijk dit: *dat de Heere het alzoo geboden heeft.*

Nog eens: „Gehoorzaamheid is beter dan offerande en opmerken dan het vette der rammen.”

„Op dezen zal Ik zien, zegt de Heere Heere, die verslagen van Geest is *en voor mijn Woord beeft!*”

———

Dat de Kerke Gods ook in onze dagen het dan hoore! Al wat ge doet om God te dienen, hetwelk niet om en volgens Zijn Woord is, is geen vroomheid maar zonde, is geen betoon van heiligen zin, maar afgoderij.

Eigen gekweekte vroomheid is den Heere een gruwel.

Eigen gekweekte vroomheid, zie, dat is juist het diepe schrikkelijke wezen van alle afgoderij en beeldendienst.

„Vroom” te zijn, zegt *niets!*

„Vroom is een gevoelsbeweging. „Vroom” is een drang om iets voor God te doen. „Vroom” is een zich uitputten en afsloven om zijn God te behagen door allerlei dienst en allerlei toewijding.

En zie, dat nu juist wil de Indiaan en de Mahomedaan en de Chinees ook.

Ze willen elk op hun manier vroom zijn. En als de Derwisch zich de laagste en verachtelijkste dingen getroost, en ge vraagt hem, waarom hij iets zoo walgelijks doet, dan luidt zijn wedervraag: Hebt gij dat dan voor uwen God niets over?

En dat nu juist is de valstrik! Dat altoos roepen: *Hebt ge dan voor uw God niets over!*

Want als dat de regel moet worden, dan is hij natuurlijk het vroomst, die het meest voor zijn God ten offer brengt. En dan komt weer

al de eigenwillige vroomheid opduiken, dat de één geen vleesch eet, en de ander de huwelijksliefde afsnijdt, en een derde in een klooster gaat, en een vierde op een zuil gaat zitten, en bij zulk een alles opofferende vroomheid is uw kleine offerande, o, piëtistische Christen, zoo goed als niets.

Als er naar dien maatstaf gemeten wordt, dan is de Roomsche veel vromer dan gij, en de Derwisch nog veel vromer dan de Roomsche.

Want, goed, gij drijft met dien Derwisch den spot, en schimpt vaak op non en monnik, maar zie toe, dat u die spot en schimp geen slag in het aangezicht worde.

Immers dit voelt ge toch, als het er op aan komt, om toch maar veel voor uw God over te hebben, dan is uw loopen naar bidstonden, en uw puriteinsch u spenen aan wereldsche vermaken, en uw inschrijven voor allerlei Christelijke zaken *nog zoo goed als niets* bij het ontzaglijk veel grooter offer van vrijheid en liefde en levensgenot dat de monnik en de Derwisch brengt.

Als het *daar* op aankomt en als *dit* beslissen moet, dan hebben zij veeleer deugdelijk recht, om met *uw* halfheid te spotten.

Niet *zij*, maar *gij* zijt dan de achterlijke.

Bij *hun* toewijding vergeleken, is *uw* vroomheid dan minder dan niets.

En daarom veilig gaat alleen hij, die eens voorgoed het woord ZONDE geschreven heeft op *alle* eigenwillig gekozen offerande en lofzegging en vereering van den Heere onzen God.

Reeds een koning op aarde staat niet toe, dat ieder in zijn paleis doe naar het hem gevalt, maar wil en eischt, dat men in alles op de ordonnantiën van zijn paleis lette.

En hoeveel te meer, hoeveel te heiliger recht heeft dan de Koning der koningen niet, om van zijn klein en nietig schepsel te eischen, dat dit nietige schepsel zich niet vermeten zal iets voor Hem te durven doen, dan wat Hij zelf aan dat schepsel gelast en geboden heeft.

Als God de Heere u morgen beveelt uw kind voor Hem te offeren, dan zal *dit* en dit alleen uw heilige offerande zijn. Wat Hij bepaalt, dat en dat alleen is de offerande die mag en moet. Zijn Woord alleen beslist het voor u, en uw keus zegt niets.

En daarom is het, dat aan dit snijdend woord tot Israël: „Wie eigendunkelijk een os voor Mij slacht, handelt even goddeloos als een ander die eigendunkelijk een mensch op mijn altaar doodt", — onmiddelijk vooraf gaat: „Op dezen zal Ik zien, die verslagen van geest is en voor mijn Woord beeft."

Als God de Heere aan Israël zegt: „Slacht dien os en dien var," dan *mag*, dan *moet* dat.

Als God de Heere zich het Lam uitkiest, dat op aarde voor zijn kerk moet geslacht, dan *moet* zijn eigen lieven Zoon in de bangheden des doods ingaan, en *moet* zijn bloed vloeien.

Als God de Heere nu den tempeldienst verbiedt, dan mag er geen bloed van stieren meer vergoten worden.

Maar dan mag ook nu uw dienst weer niet een dienen naar allerlei verzinning zijn.

Neen, dan moet het ook nu blijven: Eerst voor zijn Woord beven, — en dan naar zijn Woord Hem dienen.

Wie dat doet, die is de verslagene van harte.

En alleen zulk een is vroom.

Bovenstaand stuk is van de hand van Dr. Kuyper en komt voor in de Heraut van 3 Mei. Wij vonden het niet alleen zeer schoon maar ook zoo waar, dat wij het onder de aandacht van al onze lezers wenschten. Nemen wij het ter harte en laat ons God dienen naar zijn woord.

Met het oog op den schrijver die de dingen zoo klaar ziet en zoo duidelijk kan zeggen gevoelen wij smart dat hij in zoo menig opzicht tegen Gods woord is, in een weg van eigenwillige godsdienst wandelt, en daartoe anderen verleidt of hen daarin versterkt.

Als het kenmerkende van den dienst des Heeren is „een stipt en streng gebonden zijn aan Gods hoog gebod en aan zijn heilig woord," als de eenige grond, beweegreden en het recht tot elke godsdienstige handeling uitsluitend; en eeniglijk hierin moet bestaan: *dat de Heer het alzoo geboden heeft!* gelijk de schrijver in bovenstaand zegt.

1. Waarom verzaakt Dr. Kuyper dan den doop der geloovigen, die uitdrukkelijk door den Heer is bevolen?

2. Waarom maakt hij genoemd gebod Gods krachteloos door inzettingen van menschen, veranderende alzoo de waarheid in de leugen, door onder aanroeping van 's Heeren driewerf heiligen naam, zuigelingen te besprengen en dat de Christelijke doop te noemen.

3. Waarom blijft hij in een kerkgenootschap, dat eene vermenging is van kinderen des lichts en kinderen der duisternis — een karikatuur van „de Gemeente Gods" — eene bespotting van „het lichaam van Christus," terwijl Gods heilig woord hem uitdrukkelijk zegt: *Trekt niet een ongelijk juk aan met de ongeloovigen: want wat mededeel heeft de gerechtigheid met de ongerechtigheid? en wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis? En wat zamenstemming heeft Christus met Belial? of wat deel heeft de geloovige met den ongeloovige? Of wat zamenvoeging heeft de tempel Gods met de afgoden? Want gij zijt de tempel des levenden Gods; gelijkerwijs God gezegd heeft: Ik zal in hen wonen, en Ik zal hun God zijn, en zij zullen Mij een volk zijn Daarom gaat uit het midden van hen, en scheidt u af, zegt de Heere, en raakt niet aan hetgeen onrein is, en Ik zal ulieden aannemen. En Ik zal u tot een Vader zijn, en gij zult Mij tot zonen en dochteren zijn, zegt de Heere, de Almachtige?* (2 Cor. 6 : 14—18.)

Wordt het geen spelen met het heilige als er zoo groot onderscheid is tusschen *zeggen* en *doen?*

Elk belijder van Christus overwege de uitspraken der Schrift: 1 Cor. 2: 17—23; Joh. 13: 17; want alzoo zegt de Heer: Uit uwen mond zal Ik u oordeelen. HORN.

DE ONDERVINDING VAN EEN KIND.

Het volgende voorval werd ons medegedeeld door een hoog geacht predikant in een der steden van Amerika.

Onder degenen die zich met verzoek tot den doop te worden toegelaten hadden aangemeld, was een zeer jong meisje, nog bijna een kind. Zij was tegenwoordig in de gewone voorbereidende vergadering vóór het aannemen van leden der Gemeente.

De predikant sprak haar aan en zeide: Begin nu, mijn kind, met ons te zeggen wáár gij denkt dat de Heer zich aan u geopenbaard heeft, en u riep; — en vertel ons hoe gij er toe gekomen zijt om in Hem te gelooven en te vertrouwen. Zij antwoordde: „Het is nu een jaar geleden toen er eene erge ziekte in ons huis heerschte. Mijn geliefd eenig broertje scheen zijn einde te naderen; de dokter zeide dat het kind niet meer kon leven. Den volgenden dag was hij reeds geheel bewusteloos. Moeder en ik zaten met diepe smart naast zijn bedje te waken, toen Moeder door iemand uit de kamer geroepen werd en ik alleen bleef met mijn stervend broertje. Als ik op zijn aanminnig gelaat staarde en dacht over den zoo nabij schijnenden dood van onzen lieveling, rolden de heete tranen mij langs de wangen en het was alsof mijn hart dreigde te breken. Op eens kwam mij in de gedachte, dat de Heere Jezus Christus, toen Hij in de wereld was, de zieken weder gezond maakte en zoo veel andere machtige daden deed. Toen nam ik onze kleine uit zijn bedje. Ik knielde neder met hem in mijne armen, en legde hem aan de voeten van onzen Heer, Hem smeekende, dat Hij toch het leven van mijn broertje wilde sparen, en hem weder gezond maken. — Toen ik mijn gebed gedaan had opende ik mijne oogen. Op hetzelfde oogenblik sloeg het kind de oogen op en glimlachte. Toen wist ik dat de Heer mij verhoord had, en dat Hij beter worden zou.

Dit trof mij zeer diep en deed mij veel aan de groote macht en liefde van Christus denken, en aan alles wat Hij voor mij gedaan had. Dieper dan ooit voorheen gevoelde ik hoe weinig, of liever *niets*, ik voor den Heer gedaan had. Ik begon over al mijne zonden en overtredingen te denken, en ze meer en meer te betreuren, daar ik God wilde liefhebben en dienen.

Toen smeekte ik den Heer voor mijzelf om mij van mijne zonden te genezen. Eerst verhoorde de Heer mijn gebed toen ik Hem om het leven van mijn broertje smeekte en dan beantwoordde Hij mijne bede en schonk mij vergiffenis. Van dien tijd aan begon ik mijn geheele vertrouwen op God te stellen."

„*New-York Examiner.*"

Gisteren las ik dit voorval in het hierboven genoemde blad. Ik vond er zooveel schoons, zooveel vertroostends in, dat ik het wel de moeite waardig keurde om het in de Hollandsche taal over te zetten.

Ach, dat de Christenen toch meer van dat eenvoudig kinderlijk geloof hadden; zich meer geheel aan den Heer overgaven, zich aan Hem vasthielden en op Hem vertrouwden!

„Indien gij geloof hadt als een mosterdzaad," zegt de Heer, dan zoudt gij tot dezen berg zeggen: „wordt opgeheven en in de zee geworpen"

Als het kleinste geloof, (het mosterdzaad), zulke groote uitkomsten geven kan, wat zoude dan niet een *groot*, *diep*, zich geheel aan den Heer overgevend geloof uitwerken kunnen? — Maar neen, wij dragen liever ons eigen leed; zien wel bedrukt naar die hooge zware bergen, maar daar wij ze in onze eigen kracht willen verzetten, blijven ze vast staan. — En toch is onze liefderijke, getrouwe Heiland zoo gewillig om ons te helpen, Hij vraagt ons zelfs in nederbuigende goedheid onze lasten op Hem te werpen, en vertroost ons zoo gaarne: „Vrees niet, geloof alleenlijk." Waarom staan dan ook Gods kinderen nog dikwijls zoo verre af, klagende en steunende over de tegenspoeden, die hun ontmoeten, in plaats van te juichen en te zingen over de groote liefde van „onzen Vader, die in de hemelen is."

Is het ook omdat wij nog volstrekt het duizendste gedeelte niet weten, of begrijpen van die wonderlijke liefde van God voor zijne schepselen? En daardoor dan ook zoo veel missen van de groote zegeningen die aan een oprecht kinderlijk geloof verbonden zijn?

Paulus had een diep inzicht in de noodzakelijkheid van een onwankelbaar geloof. Daarom schrijft hij ook aan de Gemeente van Efeze, dat hij God bad „dat Christus door het geloof in uwe harten wone." Opdat gij ten volle kondet begrijpen met al de heiligen, welke
de *breedte*,
en *lengte*,
en *diepte*,
en *hoogte* zij. En bekennen de liefde van Christus die alle verstand te boven gaat. Hoe rijk aan voorbeelden van onwankelbaar geloof is het elfde hoofdstuk aan de Hebreën, en hoeveel is daar uit te leeren. Ik houd mij overtuigd, dat ook in het leven van velen, (die mogelijk deze regelen lezen zullen) omstandigheden zijn voorgekomen, die hun steeds met innige dankbaarheid doen gedenken aan Gods goedheid, die hunne gebeden, uit een kinderlijk geloovig hart, aan Hem opgedragen, verhoorde en hun een antwoord van *vrede* gaf. — Laat onze bede dan zijn: „Heere vermeerder ons geloof," want zonder geloof kunnen wij Hem niet behagen.

Dit geloof is sterk in Christenen, die uit het heidendom bekeerd zijn; zij houden den Heer zoo geheel *vast* aan zijn woord. Ja, ze zeggen: „God heeft ons dat in den Bijbel zoo gezegd, en daarom is het zoo, daar kan geen jota of tittel aan veranderd worden."

Een uit de heidenen bekeerd Christenhuisgezin woonde in *Tung-Chiou*, een eiland omtrent 20 mijlen ten noorden van *Hong-Kong*. De vrouw werd door eene hevige ziekte aangetast en lag nu op sterven; sedert drie dagen had zij niet meer gesproken, noch iets meer binnen kunnen krijgen. Zij lag daar nu bewusteloos ter neder. Haar man was diep bedroefd en in het gebed, zijnde voor zijne vrouw, kwamen hem op eens de woorden van den Apostel Jacobus te binnen, Hoofdstuk 5 vs. 14—15. Hij zeide: ja Heere, ik geloof, en zond toen terstond zijn boot naar Hong-Kong om te verzoeken, dat een der predikanten, de ouderlingen en zoo veel broeders als maar mede konden, tot hem over zouden komen naar *Tung-Chiou*. Daar aangekomen vereenigden zich alle die op-

recht, kinderlijk geloovige broederen in het gebed tot den Heer, in het volle vertrouwen, dat het gebed des geloofs de zieke zal behouden, en de Heere hem oprichten zal; en ziet, hoe heerlijk was het antwoord, want nauwelijks was het gebed geëindigd of de zieke vrouw opende de oogen, richtte zich zonder hulp op in het bed, en vroeg om wat thee. Van dien tijd aan begon zij te beteren, en heeft nog vele jaren geleefd.

Is dit niet dezelfde uitkomst op het gebed als die van het jonge meisje, waarvan ik verhaald heb? De Heer blijft dezelfde, Hij verandert niet, en in alle landen, die Hem eeren, liefhebben en dienen, worden door Hem aangenomen tot Zijne kinderen, zonder aanzien des persoons.

Eeuwig, onbegrijplijk Wezen,
Vader, Zoon en Heilge Geest!
Leer mij dagelijks meer U kennen,
U *gelooven* allermeest.

Z. L. W. J.

MERKWAARDIGE CIJFERS.

1. Uit het jaarboek der Amerikaansche Baptisten van het jaar 1884.

Daarin worden vermeld 135 740 doopsbedieningen in genoemd jaar, 2 507 703 leden, 10 994 zondag- en bijbelschool-leerlingen.

De bijdragen voor de zending bedroegen (voor zoover de berichten strekken) de kapitale som van *f* 14,400,000 (veertien millioen vier honderdduizend gulden.)

Interessant is ook de volgende tabel van den aanwas der Gemeenten in de laatste 100 jaar, waarbij de sterke toename der bevolking van de Vereenigde Staten niet uit het oog moet verloren worden.

Jaartal.	Gemeenten.	Predikers.	Leden.
1784	471	424	35 101
1792	891	1 156	65 345
1812	2 164	1 605	172 972
1832	5 320	3 618	384 926
1840	7 771	5 208	571 291
1851	9 552	7 393	770 839
1860	12 279	7 773	1 016 134
1871	18 397	12 013	1 489 191
1873	20 520	12 598	1 633 939
1874	21 510	13 364	1 701 161
1876	22 924	13 779	1 932 385
1877	23 908	14 659	2 024 224
1879	24 794	15 401	2 133 044
1880	26 060	16 569	2 296 327
1881	26 373	16 574	2 336 022
1882	26 931	17 090	2 394 742
1883	27 913	17 327	2 474 771
1884	28 596	16 677	2 507 703

2. De statistiek van den duitschen bond der Gemeenten van gedoopte Christenen over 1884 wijst aan 160 Gemeenten, met een gezamenlijk getal leden van 33 483. Deze worden bediend door 233 predikanten en ouderlingen, die bij de Evangelieprediking ter zijde worden gestaan door 44 colporteurs en 405 helpers op 1401 stations. In 1884 werden 3546 personen gedoopt, en is er een toename in ledental van 2289. Voor de verschillende takken van zendingsarbeid werd opgebracht *f* 235,985,40.

Overgenomen uit „Der Wahrheitszeuge."

G. N. v. B.

STEENEN EN WINDSELEN.

Joh. 11 : 39*a*, 44*b*.

Volg gij mij.

't Schijnt mij toe, dat de Heer, toen Hij deze woorden tot Simon Petrus sprak, bijzonderen nadruk gelegd heeft op het persoonlijk voornaamwoordj GIJ; daarom willen wij het ook doen.

Wij doen dat met het oog op zoo velen, die, wanneer er met hen over het heil hunner zielen en de noodzaaklijkheid om in Christus te gelooven, of als het geloovigen geldt over den dienst des Heeren en de gehoorzaamheid des geloofs gesproken wordt, zich steeds weten te verontschuldigen met op zaken, fouten of toestanden van anderen te wijzen. Tracht men iemand op te wekken of aan te sporen tot een eenvoudig geloof in den Christus, dan gebeurt het niet zelden, dat hij, om aan te toonen dat gelooven alleen niet genoeg is etc., u wijst op anderen, die ook eens beleden te gelooven, maar later weer verloochenden wat ze hadden beleden, of deden blijken, dat hun geloof niet oprecht was. Zich daarmee te verontschuldigen is eene zondige handeling; de Heer roept wie dit doen toe: wordt *gij* oprecht, belijdt *gij* uwe zonden, gelooft *gij* in mij en volgt *gij* mij op mijn woord!

Als men sommigen, die belijden Christus te kennen, zegt: omdat gij gelooft behoort gij, naar luid der H. Schrift, te worden gedoopt, werpen die u tegen: Als de doop dan zoo noodzakelijk is, waar zijn dan al die godvruchtige menschen gebleven, die ongedoopt gestorven zijn. De Heer roept zulke tegenwerpers toe: Buigt *gij* voor mijn woord en volgt *gij* mij! Anderen wijzen u op afgewekenen of ontrouwen onder de gedoopten, om daarin voor zich zelven verschooning te zoeken. De Heer zegt hun: „volg *gij* mij."

Men treft waarlijk nog al vele bedilzuchtige christenen aan, die het dikwijls zeer druk hebben met de verkeerdheden van broeders of zusters; zij hebben het nu eens tegen deze en kunnen dan weer eens geen brood breken met gene. Het meeste kwaad schuilt echter in den regel in hunne eigen harten; zij worden derhalve herinnerd aan het woord van Jezus: „volg *gij* mij!"

Moet ik dan — zoo vraagt deze of gene — de zonde in anderen maar stil verdragen? Ganschelijk niet; maar ge moogt anderer zonde niet gebruiken om uw eigen te bedekken, noch moogt de fouten van uwe broeders aan de groote klok hangen; maar *uwe* roeping is den Heer te volgen en alzoo uw broeder te recht te brengen. 't Best is dat zoo stil te doen, dat niemand dan gij er iets van bemerkt; dat is naar de liefde en ook daarin roept de Heer u toe: „volg *gij* mij!"

Zijt gij bezig in de dingen van Gods Koninkrijk, mijn broeder, reken er dan op, dat gij bij het spreken over ernstige zaken, soms lieden zult aantreffen, die het gesprek eene andere wending trachten te geven door zeer wijsgeerig een of ander leerstuk of een veel betwiste bijbeltekst in het midden te werpen. Wacht u voor die pijl des Satans en herinner uw tegenpartij terstond aan *zijne* roeping en aan het woord des Heeren: „volg *gij* mij."

Aller leuze zij:

„Jezus 'k wil u nedrig volgen,
Waar uwe hand mij henen leidt;
'k Weet toch uwe hand is liefde,
Al uwe wegen zaligheid!

Moet ik door woestijnen dolen,
Met U gaat het altijd goed;
'k Vind zelfs in de dorste streken
Met mijn Jezus overvloed!"

G. N. v. B.

GEDACHTEN.

Hoog geprezen Bijbelboek met al uw boeken, gij maakt alle menschen verstandig, en den verstandige nog verstandiger. Gods woord is de reuk des levens ten leven voor de velden vol doodsbeenderen, het altijd brandende licht in den tabernakel, waarbij men zien kan, wat vóór, in, boven en na ons geschiedt of geschieden zal.

C. Frantz.

Er zijn Christenen, die 't eene gedeelte van de Schrift liever hebben dan 't andere. Dit hindert niet, want langzamerhand wordt hun toch de Bijbel alles, een boom vol edele vrucht, al zou er ook een uil zijn nest in bouwen.

C. Frantz.

DRINGENDE BEDE!

Zendingshuis *voor Br. Spillenaar* te Calioub in Egypte.

In een, de vorige week ontvangen brief, schrijft Br. Spillenaar dat de huur van zijn huis einde Augustus a.s. verstreken is en er *geen uitzicht* bestaat het voor korteren of langeren tijd weer in te huren. Een van beiden dus: tegen dien tijd moet het nieuwe huis klaar zijn, of Br. Spillenaar zal zijn arbeid moeten staken. Mag dit laatste geschieden? Waar God eene geopende deur voor de prediking des Evangelies in Egypte gegeven heeft, zouden daar de Christenen in Nederland om een handvol geld kunnen gedoogen dat die deur gesloten werd. De benoodigde grond met eenige bouwmaterialen ter waarde van fr. 2500.— heeft Br. Spillenaar gratis verkregen, de Arabieren getuigen: „dit is van God," „de Koptische priester is woedend," schrijft Spillenaar, en tracht op alle mogelijke wijze zijn arbeid te hinderen; intusschen heeft hij gemeend, waar de tijd roept en de nood dringt in geloof en vertrouwen op God voort te moeten gaan, en heeft den bouw van het *Zendingshuis* doen aannemen. Einde Augustus zal het klaar zijn, maar elke maand moet hij het afgeleverde werk betalen. Het staat aan u, Christenen van Nederland, hem daartoe in staat te stellen, opdat de Naam des Heeren voor de oogen der heidenen verheerlijkt worde.

Ongeveer *f* 1500.— is door ons ontvangen, maar nog *f* 4000.— komt er te kort. Helpt onzen Broeder zijne handen vullen, opdat hij zijne verplichtingen kan nakomen en hij met vreugde dezen arbeid mag voortzetten en voltooien.

Vele onzer circulaires zijn nog in omloop; dringend verzoeken we u het daarbij gevoegd inteekenbiljet spoedig ingevuld aan ons te retourneeren, of ons met eene gave te verblijden, terwijl op aanvrage steeds meerdere circulaires te verkrijgen zijn.

Amsterdam, 9 Mei 1885.

De Zendings-Vereeniging „het Mosterdzaadje"
der Evang. Vrije Gemeente:

F. J. van Meerloo,
Lange Bleekerspad 4,
N. Zerbst Jzn.,
1e Hugo de Grootstraat 14

CORRESPONDENTIE.

Het stuk van A. moet wegens plaatsgebrek tot een volgend No. blijven liggen.

Met de verschijning van dit No. is ook weder een halve jaargang van ons blad verschenen en de tijd van betalen voor onze abbonné's gekomen. Op de hier volgende plaatsen zullen hun door onze correspondenten de kwitanties worden aangeboden. Die plaatsen zijn: Amsterdam, Adorp, Abbega, Ter Apel, Appingedam, Compascum, Borne, N. Buinen, Beverwijk, Berkhout, Brummen, Delden, Deventer, Edam, Enkhuizen, Foxhol, Garsthuizen, Grouw, Gieterveen, Gasselter-Nijeveen, Hoorn, Haarlem, Haulerwijk, Hengeloo (o), Heeg, Heidenschap, den Haag, Hollum, Leeuwarden, Loppersum, Langeweer, Musselkanaal, N. en O. Pekela c.a., Ossenzijl, Oppenhuizen, Oosterend, Rotterdam, Stadskanaal, Sneek c.a., Steenwijk, Stavoren, Valthermond, Veendam, Wildervank, Weerdingermond, Wartena, Westeremden, 't Zandt, Zutfen, Zuidveen en Zeerijp. Onzen abonné's, die op hier niet genoemde plaatsen wonen, wordt beleefd verzocht het bedrag voor hun abonnement aan ondergeteekende te willen zenden. Hun, die *nu* reeds den geheelen jaargang willen betalen wordt dit verzocht, terwijl het door ons ontvangene in dit blad zal vermeld worden.

N. v. Beek.

ADVERTENTIËN.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 61. 1 Juli 1885. 4de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

DE CHRISTEN, GODS TEMPEL.

Weet gij niet, dat gij Gods tempel zijt, en de Geest Gods in uliedem woont? 1 Cor. 3: 16.

II.

Uit het vroeger gezegde bleek het dus zonneklaar, dat wij in bovenstaand schriftwoord niet met beeldspraak te doen hebben, maar dat de Christen werkelijk een woonstede Gods, een tempel van den levenden God is, even werkelijk als de hemel der hemelen de vaste plaats zijner woning is, en de tempel van Jeruzalem Jehovah achter zijn tweeden voorhang verborg, tronende boven het gouden verzoendeksel van de ark des verbonds.

Stemt het ons tot aanbidding, bevreemden mag het ons niet. 't Is èn uit de schepping, èn uit de heilsopenbaring, zoowel onder den ouden als den nieuwen dag duidelijk, dat de Heere God zulks, en niets minder, met Zijn menschenkind beoogde.

„God schiep den mensch naar Zijn beeld, naar het beeld Gods schiep Hij hem," zoo luidt de onwraakbare oorkonde onzer wording. Deze scheppingsdaad was de grootste, en tegelijkertijd de heerlijkste van al Gods scheppingen. Van geen der geschapen wezens, zelfs niet van den Seraf voor Gods troon, wordt gezegd dat God het naar Zijn beeld en gelijkenis schiep. Van geen der dingen, door Gods hand geformeerd, zelfs niet van zon of maan, hoewel zij allen, op hunne wijze, Gods heerlijkheid afspiegelen, wordt gezegd dat zij naar het beeld Gods zijn geschapen. Wel van den mensch, ja, van hem alleen.

Dit zegt nu echter nog niet dat Adam de „inwoning" Gods bezat in den zin, waarin onze tekst daarvan spreekt. Wel vinden wij een komen van God *tot* hem; een vernemen door hem van dien naderenden God aan den wind des daags. Wij gelooven echter dat dit zijn hooge bestemming uitmaakte, waartoe hij in een weg van gehoorzamen had kunnen en moeten komen; het natuurlijke was eerst, daarna zou het geestelijke zijn, alzoo was ook de mensch gemaakt „om te volmaken." Doch het verkeerde; wij weten, het natuurlijke vergeestelijkte niet, integendeel, het natuurlijke ging onder in het vleeschelijke en stoffelijke; Gods toekomstigen tempel werd Hem ontroofd en satan en zonde ten prooi.

Desniettegenstaande gaf God zijn plan met den mensch niet op, en Hij liet niet varen de werken Zijner handen. Bedacht op 's menschen verlossing, beoogde God door den tweeden Adam voor en in den mensch te bewerken wat in den eersten Adam gemist werd, n.l.: den mensch te maken tot Zijn tempel. Het altaar in de dagen van Seth, „toen men den naam des Heeren begon aan te roepen," stond daar reeds als vereenigingspunt. Ook Abram ontvangt bij het altaar, dat hij den Heere bouwde bij de eiken bosschen van Mamre, verschijningen en openbaringen Gods. Boven den slapenden Jakob te Luz opent zich de hemel en dalen en klimmen Gods engelen op een gouden ladder, die, naast zijn harde peluw staande, tot in den hemel reikt; toen vatte Jakob reeds dat deze plaats een „poorte des hemels," ja „een huis Gods" was. Een plaats dus waar God althans tijdelijk woonde, en hij aarzelt niet den steen, die hem tot hoofdpeluw gediend heeft, op te richten, te zalven met olie en die plaats Beth-El, d. i. huis Gods te noemen. 't Is naar dat Beth-El dat Jakob, bij het wederkeeren van zijn oom Laban, en bij de droevige ervaring te Sichem, henen trekt, er een altaar bouwt, en God als den God van Beth-El, d. i. een God die bij de menschen wil wonen, aanbidt.

't Hoogtepunt echter der heilsopenbaring onder den ouden dag was de oprichting van den tabernakel, op Goddelijk bevel, en naar hemelsche afbeelding; later door den Tempel vervangen. Vijftienhonderd jaar stond de woonstede Gods in het midden van zijn volk, tot uitdrukking van wat God bij het bevel van den Tabernakelbouw tot Mozes sprak: *Ik zal in het midden van hen wonen.* (Ex. 25: 8.)

Zoo trad God met langzamen, doch zekeren gang, Zijn heerlijk doel met Zijn menschenkind nader, totdat de volheid des tijds kwam en de tweede Adam, de Heer uit den hemel, in sterfelijk vleesch geboren werd. Als twaalfjarige knaap zien wij van den Heiland in „het huis Zijn Vaders" de eerste lichtvonken uitschieten, die het doel van Zijn komst voorspellen, hoewel nog in onbestemde trekken. Van de eerste daad na zijn openlijk optreden, die luide de beteekenis Zijner verschijning predikt, is wederom de Tempel het tooneel en het voorwerp: als Hij de tafel der wisselaren omkeert, en uitdrijft, die schapen en duiven verkochten. In een twist met de Farizeën (Matth. 12) gaat de Heer eene schrede verder en zegt van Zichzelven: Een meerdere dan de tempel is hier, en bij een andere gelegenheid wijst Hij op Zichzelven en zegt: Breekt dezen tempel, en in drie dagen zal Ik denzelve oprichten; en dit zeide Hij, zegt Johannes, van den tempel Zijns lichaams. Zie hier dus een mensch, de mensch Jezus, die zonder vermetel te zijn of zich schuldig te maken aan heiligschennis, Zichzelven een tempel Gods kan noemen. Zoo was er dan onder de millioenen menschenkinderen één mensch, wien het aan te zien was, wat God met Zijn menschenkind beoogde. En Jezus was, wat Hij zeide te zijn. God had van den hemel gezien of er ook iemand was die goed deed, maar er was niemand. Vruchteloos zocht de duive des Geestes eene plaats voor het hol van haren voet; overal was onreinheid, en daar kan de Heilige niet wonen. Toen echter de zondelooze, de in alles gehoorzame, verscheen, kon God in Hem openbaren, wat Hij zich met het scheppen van den mensch had voorgesteld. Uit den Heiligen Geest geboren, van kindsbeen aan door den Geest geleid, zien wij dien Geest bij Jezus in matelooze volheid Zijn intrek nemen, op het oogenblik dat Hij Zich in den doop tot gehoorzaamheid tot den dood aan den Vader en Diens wil wijdt; als Jezus opklimt uit het water openen zich de hemelen, de Geest daalt op Hem neer en blijft op Hem, en uit de hoogwaardige heerlijkheid klinkt eene stem die zegt: „Deze is Mijn geliefden Zoon, in denwelken Ik Mijn welbehagen heb."

Van nu aan zien wij Jezus door dien Geest weggeleid in de woestijn om verzocht te worden van den duivel; door dien Geest predikt Hij, werpt Hij de duivelen uit en verricht teekenen en wonderen, tot dat Hij eindelijk „door dien eeuwigen Geest Zichzelven Gode onstraffelijk opoffert, opdat Zijn bloed ons geweten zou reinigen van doode werken en ook wij den levenden God zouden dienen." (Hebr. 9: 14)

Zoo werd dan de tempel Zijns lichaams verbroken „tot vergeving der zonden;" maar ook bouwde Hij dien in drie dagen weder op en zoo werd Hij, „die gestorven is om onze zonden," opgewekt ter onzer rechtvaardigmaking.

Straks verhoogd aan 's Vaders rechterhand kan Hij den Zijnen de belofte des Vaders zenden; het Pinksterfeest werd het inwijdingsfeest van den tempel des Nieuwen Verbonds; het wonder der wonderen wordt aanschouwd, het doel van schepping en herschepping word bereikt, want het heugelijke Pinksterfeest omvat niets minder dan dit: „ZIJ WERDEN ALLEN VERVULD MET DEN HEILIGEN GEEST."

Sneek. HORN.

IETS OVER GELOOFSGENEZING.

In den tegenwoordigen tijd wordt er zooveel geschreven en gesproken over genezing door het geloof, dat dit onderwerp bezwaarlijk de aandacht der kinderen Gods kan ontgaan. Er wordt echter, 't geen niet te verwonderen is, zeer verschillend over geoordeeld. Dat de Heer genezing *kan* schenken op het gebed, zal wel door niemand worden betwijfeld; of Hij het echter *wil* doen is eene andere vraag. Toen de Heere Jezus op aarde was, genas Hij de kranken en wekte Hij zelfs dooden op, en toen Zijne apostelen de boodschap des heils aan de wereld brachten, „wrocht de Heer mede door wonderen en teekenen, die er door hunne handen geschiedden."

Dit was in den eersten tijd noodig, zeggen sommigen, tot bevestiging van hunne prediking, maar nu behoeft dat niet meer, omdat het Evangelie zich, om zoo te spreken, een weg gebaand heeft.

Hierop zou echter gevraagd kunnen worden: zou er in den eersten tijd van de verkondiging van Christus meer aan Zijne godheid getwijfeld zijn dan tegenwoordig? Wat dat aangaat, zouden wij zeggen, kan de Heere niet onwillig zijn, om de prediking van het Evangelie door wonderen en teekenen kracht bij te zetten.

Zij, die tegenwoordig zooveel spreken over geloofsgenezing, zeggen dan ook ronduit, dat het niet plaats hebben zulker teekenen, eenvoudig het gevolg is van ongeloof. De discipelen konden bij eene zekere gelegenheid een kranke niet genezen, en zelfs de Heere kon op eene andere plaats geene krachten doen „van wege hun ongeloof.” In het eene geval een gevolg van het ongeloof dergenen, die de genezing wilden aanbrengen, in het andere van hen, die de weldaad moesten ontvangen.

Dit laatste vinden wij ons slechts éénmaal opgeteekend, en geen wonder. Wij lezen van den Heere Jezus, dat Hij de scharen leerde „als machthebbende en niet als de schriftgeleerden,” en al Zijne handelingen waren „met macht.” Wanneer Hij menschen ontmoette, die van den duivel bezeten waren, dan was Zijn woord tot de booze geesten: Gaat uit, en nooit weerstreefden zij Zijn hoog bevel. Ook de apostelen, waar zij kranken genazen, deden dit eenvoudig „in den naam van Jezus Christus, den Nazarener;” er is eene volle verzekerdheid bij hen aangaande 's Heeren macht en bereidheid, en dit kon niet anders dan geloof en vertrouwen wekken in degenen, die het aanschouwden.

Wanneer wij nu de apostelen zoo zien werken en wij het woord aannemen: Jezus Christus is gisteren en heden en tot in eeuwigheid dezelfde, dan plaatsen wij ons terstond aan de zijde van hen, die tegenwoordig zoo aandringen op genezing door het geloof.

Ik heb echter een paar bedenkingen, die ik gaarne eens uitspreek, met den wensch, dat, zoo er onder de lezers zijn, die ze uit den weg kunnen ruimen, zij zulks mogen doen.

De eerste is: de wijze van gezondmaking in den tegenwoordigen tijd.

Van al de, soms waarlijk treffende, voorbeelden van geloofsgenezing, die ik gelezen heb, was er geen een, die op een woord, als: Gij zijt genezen van uwe krankheid, geschiedde. Bij allen was het bidden en smeeken, ja worstelen met God.

De Heere Jezus zegt wel aangaande het uitwerpen van duivelen: „Dit geslacht vaart niet uit dan door bidden en vasten,” maar het komt mij voor, dat dit bidden en vasten van den Heer geschiedde, als Hij de nachten doorbracht in het gebed, en niet, om zoo te spreken, in de tegenwoordigheid der duivelen. Dan was Hij de Machtige die hun gebood heen te gaan, en Wien zij gehoorzaamden.

De andere is: de drukte die er over gemaakt wordt.

Er worden tijdschriften uitgegeven, bepaald met het doel om de geloofsgenezing te bevorderen. Er worden huizen gebouwd om de lijders te ontvangen, die op het gebed genezen wenschen te worden. Is er iemand genezen, dan wordt dit zoo luid mogelijk verkondigd. Door de genezenen? Zeker ook, maar niet het minst door hen, die het middel waren. Natuurlijk zijn niet allen gelijk, maar over het geheel vindt men het zoo.

En dit is m. i. niet volgens de Schrift. De Heer verbiedt, behoudens enkele uitzonderingen, aan de genezenen Hem openbaar te maken, en Hij zelf geeft er allerminst ruchtbaarheid aan. Bij de apostelen zien wij denzelfden geest. Zij prediken het Evangelie, komt het voor, dan genezen zij kranken, maar meer drukte maken zij er niet over.

Soms komt de gedachte bij mij op, of niet misschien al de drukte van den tegenwoordigen tijd, (in de wereld allereerst, maar die op de Christenen overgegaan schijnt te zijn) het bewijs levert van innerlijke ledigheid, en denk ik aan de woorden van een onzer dichters, nadat hij eerst gewezen heeft op de stilheid waarmede de Heer werkt, in de woorden:

„Want ziet! de vogel sluimert rustig voort,
Door 's Heeren heilige arbeid niet gestoord,” enz.

als hij verder zegt:

„En gij, o mensch, gij strekt de handen uit
Naar ijdlen roem! 't moet al van u gewagen!
Al wat ge werkt, doet ge openlijk en luid,
Ge zoudt wel wenschen dat de starren 't zagen!”

Dit waren de bedenkingen, die ik had tegen de tegenwoordige geloofsgenezingen. En nu nog een paar opmerkingen.

De Heer heeft gezegd, dat Zijne kinderen die teekenen zouden doen, maar zullen zij gebeuren, zal de Heer ook in dezen Zijne machtige hand weder openbaren, dan komt het mij voor, dat Hij zulks alleen kan doen door hen, die „bidden en vasten,” d. w. z. die in nauwe gemeenschap leven met Hem, die de Vorst des levens is. Er wordt wel eens gezegd, dat ons christendom een vroolijk christendom behoort te zijn, hetgeen dan vrijheid schijnt te geven tot allerlei, men zou haast zeggen, wereldsche vroolijkheid, maar dat is iets, dat bij iemand, die buitengewone gaven en krachten van den Heer wenscht, van zelf verdwijnt.

En voorts, de apostel Paulus zegt: „Al ware het, dat ik al het geloof had, zoodat ik bergen verzette, en had de liefde niet, zoo ware ik niets.” En de Heer zelf zal eens aan sommigen, die tot Hem zeggen zullen: „Hebben wij niet in Uwen naam duivelen uitgeworpen en vele krachten gedaan,” antwoorden: „Ik ken u niet, gij werkers der ongerechtigheid.” 't Zou ons dus niets baten, ook al deden wij zulke teekenen. Daarom zegt Luther ook: „Ik wil liever gehoorzamen dan wonderen doen.”

Wij menschen meten wel eens de grootheid van geest en hoogte van geestelijk leven af naar uiterlijk vertoon. De Heere leert ons anders, en wij gaan het veiligst als wij ons aan Hem en Zijn woord houden. En daarom hebben wij, als kinderen Gods, ons allermeest uit te strekken naar verlossing van de zonde, opdat de Heilige Geest krachtig in en door ons werke. Volgen dan ook de genezingen door het geloof, goed, laat ons ze dankbaar aannemen als openbaringen van de almacht en liefde des Heeren, maar sta het leven Gods, in onze harten uitgestort door het geloof, de arbeid, om anderen te winnen voor den Heer, en de heiligmaking, zonder welke niemand den Heer zien zal, bij ons altijd bovenaan. A.

In verband met dit onderwerp bevelen wij aan de lezing van een geschriftje, getiteld: „Geloofsgebed en geloofsgenezing,” prijs $12^1/_2$ cent, te ontbieden aan het bureel „De Vredebode” te Franeker. RED.

De geschiedenis der Baptisten.

(Vervolg.)

Polykarpus onderging te Smyrna den marteldood op den brandstapel, in het jaar 167. Hem wordt een brief aan de Filippensen toegeschreven. Hij spreekt daarin nòch over den Doop, nòch over het Avondmaal des Heeren.

Justinus de Martelaar was een geleerd Christen. Hij werd in het jaar 166 te Rome ter dood gebracht. In zijn eerste verweerschrift, gericht aan den Keizer Marcus Aurelius, geeft hij de volgende beschrijving van den Doop, hoe hij in zijn tijd voltrokken werd: „Zoo velen daarvan overtuigd zijn en gelooven, dat hetgeen wij leeren de waarheid is, en besloten zijn om hun leven naar deze onze leer in te richten, dien worden aangeraden te vasten en te bidden en van God vergeving over hunne begane zonden af te smeeken; wij vasten en bidden met hen. Daarna worden zij door ons naar een plaats geleid, waar water is, en worden wedergeboren op gelijke wijze, als ook wij zelf nieuw geboren zijn. Want zij worden gedoopt in den naam van God, den Vader en Heere der wereld, en in dien van onzen Heiland Jezus Christus, en des Heiligen Geestes.” Wij hebben wel in aanmerking te nemen, op welk eene wijze hij van den Doop spreekt. De opgenomenen zijn dezulke, die „overtuigd” zijn en „gelooven”, en die heilige handeling werd niet door besprenging maar door onderdompeling in het water voltrokken.

Semisch, de geleerde levensbeschrijver van *Justinus* zegt: „Overal waar *Justinus* van den Doop spreekt, zijn het volwassenen, aan wie die heilige handeling werd volbracht. Van den kinderdoop weet hij niets.”

Irenéus werd in het jaar 177 opziener van Lyon, waar hij in 202, zoo men zegt, in eene Christenvervolging onder Keizer *Severus* als martelaar stierf. Hij maakt van den Doop dikwijls gewag, en brengt hem met de wedergeboorte in verband, zooals dit reeds voor hem *Justinus* in de bovenvermelde plaats gedaan had; ik ben echter zeer geneigd te gelooven, dat noch *Justinus* noch *Irenéus* meenden, dat de mensch in of door den doop werd wedergeboren. Het was hun te doen om aan te toonen, dat de bekeerde, zooals hij bij den Doop nieuwe verplichtingen op zich nam en in eene andere verhouding kwam te staan, daarom een nieuw leven begon: in deze daadzakelijke belijdenis was hij „Gode wedergeboren” en trad openlijk in de geestelijke familie. In deze opvatting van het onderwerp word ik door eene andere beschrijving van den Doop gesterkt, welke *Justinus* in den loop zijner mededeeling gegeven heeft. Hij zegt: „Deze Doop wordt *verlichting* genoemd, wijl degenen, die deze nieuwe leer aannemen, in hunnen geest verlicht worden.” De Doop is geene *verlichting*, maar hij wordt zoo genoemd, wijl hij op het nauwst verbonden is met den staat van geestelijke verlichting: evenzoo wordt de Doop ook *wedergeboorte* genoemd, niet dat hij eene nieuwe geboorte brengt, maar wijl hij met de wedergeboorte of het nieuwe leven, van welke eene belijdenis afgelegd wordt, op het innigste verbonden is.

Twee plaatsen, welke door de aanhangers van den kinderdoop gewoonlijk tot het geoorloofde van die handeling worden aangevoerd, vinden wij bij de Apostolische Vaders. De éene is van *Justinus* de Martelaar. Hij zegt: „Vele mannen en vele vrouwen, van zestig tot zeventig jaar, die van der jeugd af aan Discipelen en Discipellinnen van Jezus geweest zijn, volharden in hunnen reinen wandel.” De andere is van *Irenéus.* Zijne woorden luiden: „Hij is gekomen, om iedereen te redden; allen, zeg ik, die door hem wedergeboren zijn tot God: zuigelingen en kinderen en knapen en jongelingen en oude lieden.” Maar de Doop wordt in geene van deze beide plaatsen genoemd, en nieuwere onderzoekers hebben toegestemd, dat zij de zaak van den kinderdoop op geene wijze tot steun kunnen dienen. Alles, wat *Justinus* zeggen wil, is, dat hij vele menschen kende, die reeds in hun vroege jeugd, volgelingen van Jezus geweest waren; en hij noemt uitdrukkelijk *vrije beslissing* en *belijdenis* met den Doop in verbinding, waartoe toch kleine kinderen onbekwaam zijn. „Ook de vroegste aartsvaderlijke bewijsplaats van Irenéus is niet absoluut bewijzend,” volgens den Zwitserschen Theoloog *Hagenbach.* „Zij drukt enkel de schoone idée uit, dat Jezus op iederen leeftijd voor iederen leeftijd Verlosser geworden is; dat Hij het echter voor de kinderen door het *doopwater* geworden is, zegt ze niet.”

Wij zijn nu tot het einde der tweede eeuw gekomen. Er waren nog maar weinige Christelijke schrijvers opgetreden. Is het echter niet merkwaardig, dat in geene hunner schriften, die voor ons bewaard zijn, ergens de kinderdoop genoemd wordt? Had hij reeds bestaan, zoo had hij in de gemeenteangelegenheden van dien tijd een voorname plaats moeten innemen. Maar genoemde Christenen melden daarvan niets, Noch Clemens van Rome, noch Ignatius, noch Justinus, noch een der andere schrijvers liet een woord achter, welk ons kan doen veronderstellen dat kinderen gedoopt werden. Er is een groot onderscheid tusschen de getuigenissen der Apostolische Vaders en de schriftelijke mededeelingen der nieuwe Heidenzending waar de kinderdoop in zwang is.

Men leze maar de brieven van zendelingen in

de berichten der zendingsvereenigingen. Met welke uitgebreidheid spreken zij van het getal kinderen, die door den doop opgenomen werden, en hoe dikwijls komen zij daarop terug. Met hoeveel zorg ontstaan inrichtingen en is de opvoeding der kinderen verplichtend voorgesteld van wege hunnen doop. Vergeefs vorschen wij in de schriften der eerste twee eeuwen naar iets daaromtrent. Dat de kinderen van dien tijd eene Christelijke opvoeding en een godvruchtig voorbeeld deelachtig waren, mag men niet betwijfelen, maar zij werden niet gedoopt, en wel niet eerder, voordat zij in staat waren, naar eigene verantwoordelijkheid te handelen, en vrijwillig de verplichtingen op zich te nemen, die de Christelijke belijdenis oplegt.

Wij hebben dus twee eeuwen doorloopen, en hebben den kinderdoop nog niet gevonden. Hij zal spoedig optreden, maar in verband met allerlei nieuwigheden en verderfelijke instellingen.

H. d. H.

(Wordt vervolgd.)

ZENDINGSBERICHTEN.

De ongunstige tijden, die wij op stoffelijk gebied doorleven, schijnen de gaven, die in Engeland voor de zending vloeien, niet te doen verminderen. Op de zendingsmeeting, door de Baptisten in het begin van Mei gehouden, kon worden medegedeeld, dat in het jaar 1884 plm. *f* 751.000 voor de zending was samengebracht, dat is plm. *f* 96.000 meer dan het vorige jaar. Het arbeidsveld voor de zending der Baptisten wordt steeds grooter; vooral was het oog op het Congo-gebied gevestigd. Er werd medegedeeld, dat voor den arbeid in dit gebied van eene zijde, waarvan men het niet verwachten zou, hulp gekomen was.

Het zendingsgenootschap van de Anglicaansche kerk ontving in het jaar '84 de kolossale som van *f* 2,779.692. De man, die omtrent den toestand van het genootschap verslag gaf, stelde voor den zendingsarbeid in vier richtingen uit te breiden; in dien van Tschagga in Oost-Afrika, van Quettah in Afghanistan, van Aden aan de Roode zee, en van Soedan, waarvoor men een fonds ter gedachtenis van Gordon wil stichten.

Slechts bij zendingsvergaderingen van de Methodistische kerk moest geklaagd worden, dat de ontvangsten van het jaar '84 beneden die van de laatste 6 jaren gebleven waren.

(Heraut.)

STEENEN EN WINDSELEN.

Joh. 11 : 39*a*, 44*b*.

„Met zachtmoedigheid onderwijzende."

Er is bijzondere genade noodig, vooral voor vurige karakters, om steeds tegenover tegensprekers of bestrijders kalm en zachtmoedig te blijven. En toch is het zoo noodig; want niet zelden wordt het doel van den arbeid of der onderwijzing gemist, veel bedorven door overhaasting, hartstocht of verkeerden ijver. Om dit te voorkomen is het noodig, steeds biddende in den geest, met de wapenen des geestes aangegord en *zeker* van zijne zaak te zijn. Eenvoudig en geloovig onderzoek der H. Schrift is, wat het middellijke betreft, eene eerste vereischte. Het moet van ons kunnen heeten — want God geeft er de middelen toe — als van Apollos: „Machtig in de Schriften." Menige onhandigheid in betoog of leering heeft plaats, doordat de spreker zelf niet recht zeker van zijne zaak is, of niet vast gelooft wat hij zegt.

Laat het ons vooral niet te doen zijn om een eigen idee te redden, of slechts gelijk te hebben; maar om de tegenpartij, die de waarheid mist, tot de bron der waarheid te voeren, „of hem God ter eeniger tijd bekeering gave tot erkentenis der waarheid." 't Moet als dwaas geacht worden, en 't verraadt twijfeling, te willen bewijzen dat de waarheid waarheid is. De waarheid Gods zal voor zichzelve strijden; terwijl de spreuk steeds zal bevonden worden waarheid te zijn: „Al loopt de leugen nog zoo snel, de waarheid achterhaalt ze wel."

Wij hebben volstrekt geene zorg al treedt een bestrijder der waarheid met zijnen valschen Christus tegen onzen van God gegeven Christus op; want de onze overwint toch. Gelukkig wie met Hem vereenigd is en blijft; hij zal met Hem overwinnen en heerschen!

Eindelijk nog iets uit de herinnering.

Onlangs kwam een mijner vrienden in gesprek met iemand, die er zich op beroemde een ongeloovige te zijn. Hij spotte met allen en ieder, die nog de dwaasheid bezat aan den bijbel als *de* waarheid en aan de goddelijke heerlijkheid — die hij natuurlijk niet kende — van Jezus Christus te gelooven. Mijn vriend beleed met vrijmoedigheid zijn geloof aan de waarheid des bijbels en zijne liefde voor den Heere Jezus, zijn zaligmaker, en sprak vervolgens den ongeloovige ongeveer aldus aan: Gesteld, mijnheer, dat u gelijk hebt, dat wat ik belijd slechts zinsbedrog of eene vrucht van geestdrijverij, dweeperij, of wat ook is; de bijbel allerlei fabels bevat en geen genoegzamen waarborg en grond aanbiedt om er zich op te verlaten, zijn leven er naar in te richten en eenige hoop voor de eeuwigheid er op te bouwen. En gesteld weer, wij komen straks, na vroeger of later gestorven te zijn, bij en met elkander ergens aan eene plaats, en blijkt het werkelijk, dat ik mij bedrogen heb in mijne voorstelling van zaligheid; — heb ik dan, in vergelijking met u, zoo verbazend veel er bij verloren, dat ik gedurende dien korten tijd des aardschen levens, als een Christen geloofde en wandelde?"

De ongeloovige wist hierop niet veel te antwoorden.

Mijn vriend vervolgde: „Maar gesteld dat het eens bleek, als we aan de overzijde gekomen zijn, dat ik gelijk en gij ongelijk gehad hebt, en het u daar zichtbaar werd, dat de Heere Jezus werkelijk de uit den dood verrezene, verheerlijkte Zaligmaker, de Rechter der menschen is; en het u daar duidelijk wordt, dat er eene plaats der heerlijkheid voor al de door Christus verlosten, maar ook een rampzalig oord voor zijne verwerpers is. — Hoeveel hebt gij dan verloren?"

De aangesprokene vond geen antwoord maar trachtte door scherts de hem toegeschoten pijl af te weren.

G. N. v. B.

GEDACHTEN.

Er zijn vele kostelijke dingen, waaraan zich een Christen laven kan, als hij in velden en hoven de liefelijkheden des Heeren aanschouwt. Maar hij vindt daar slechts bloemen, die verwelken; in de Heilige Schrift daarentegen eeuwige waarheid. C. Frantz.

Ieder leze de Schrift niet zevenmaal, maar zeventigkeer zevenmaal, tweemaal jaarlijks, zooals Luther. Het is ook niet voldoende, dat de Bijbel in de volkstaal is vertaald, hij moet ook in de hartetaal overgebracht worden voor iederen lezer, dan blijft er geen doode letter over, maar elk woord wordt een woord des levens Zoo nu de Heer Zijn mond opent, ontsluit gij dan uw hart, want anders is alles, wat in den Bijbel staat, slechts een schelletje aan den lijfrok des hoogepriesters. C. Frantz.

Wat moet er gedaan worden, wanneer twee met elkander twisten over Gods Woord? Mahomed geeft den raad, dat die beiden alsdan vrouw en kind moeten roepen, om te zamen te bidden, en hierin heeft die valsche profeet gelijk . . . . . De Heilige Schrift is geen boek om te twisten, maar om de ziel te verlichten, het hart te stichten en te versterken. C. Frantz.

Gods Woord wordt niet door eene meerderheid van stemmen als waar erkend, het is zelf de stem, die het recht heeft om aan de gansche wereld de wet te stellen; Gods woorden zijn loftonen en harpklanken der hemelsche heirscharen; zij zijn de eeuwige echo des eeuwigen Vaders in het geweten der menschen, dat alle talen spreekt.

C. Frantz.

GEMEENTENIEUWS.

HAARLEM. Daar het wellicht opgemerkt is door de br. en zr. van elders, dat zij sedert geruimen tijd niets van ons hebben vernomen, willen wij thans (hoe weinig ook) het opmerkenswaardige in onze Gemeente mededeelen. Onze smartelijke ervaringen, wegens het u bekende verlaten onzer gemeenschap van een br. en het afsnijden van een zr., wegens onverschilligheid, vergoedde de Heer eenigermate door ons bij tijd en wijle het goede van Zijn Huis te doen smaken. Zoo waren we op den 2den Pinksterdag met eenige br. en zr. uit Amsterdam te zamen om een liefdemaal te houden, en smaakten daarbij de lieflijke gemeenschap, van welke de 133ste Psalm gewaagt. Voorts hadden wij nog eene ervaring waarin wij zeer kennelijk des Heeren hand ten onzen gunste mochten opmerken. Sinds geruimen tijd was door een der predikanten alhier een lokaal gehuurd in de nabijheid van een onzer Zondagscholen, en aldaar eene Zondagschool door ZEw. geopend.

Het gevolg daarvan bleef niet uit; dezen en genen namen hunne kinderen bij ons weg en deden ze op de nieuw opgerichte school. Desniettemin bleef onze Zondagschool voortbestaan, hoewel met minder leerlingen. Kort geleden werd echter door dienzelfden predikant, en in diezelfde buurt, een tweede Zondagschool geopend, en dat wel in een nieuw Stads-schoollokaal. Dat baarde opzien; ieder sprak er van, en weldra hoorden wij: „de kinderen van A, en van B, en van C enz. gaan naar den Dominé," en werkelijk, den eersten Zondag dat die school werd geopend, misten wij weder eenige kinderen, en ontbrak het niet aan voorspellingen dat er nog meer heengaan zouden. Het was echter opmerkelijk, dat, wat in lang niet geschied was, juist op dien dag, zich een nieuwe leerling bij ons aanmeldde, en den volgenden Zondag er weder 5 te gelijk aankwamen; zoodat wij in onze harten en tot elkander mochten zeggen: „Die met ons is, is meer, dan die tegen ons is!"

Ook op een Bidstond hadden wij onlangs eene lieflijke ervaring van de trouw onzes Gods! Reeds was het uur bijna verstreken, toen een der broeders ons kwam mededeelen, dat zijne vrouw, mede eene zuster, ernstig ongesteld was. Wij gevoelden ons gedrongen andermaal de knieën te buigen en samenstemmende van den Heer te begeeren zijne kracht tot genezing, en zie, den volgenden dag mochten wij tot onze blijdschap vernemen dat hare krankheid volkomen was geweken.

Zie, br. en zr., bij zoodanige ervaringen hebben wij rijke stof om onzen God te prijzen en te roemen de grootheid zijner goedertierenheid over ons. Zijn arm, bekleed met macht, is niet verkort, en is ook onze sterkte. Zijn Naam zij eere! in de Gemeenten.

DE GASTVRIJE MARGRETHA.

(Voor kinderen.)

Op zekeren namiddag regende het hard. Margretha stond juist op om het vuur wat op te stoken, toen er hard op de deur geklopt werd. „Binnen," riep zij, en een kleine meid van vijf of zes jaar, die met een pop van lappen speelde, liep naar de deur om die te openen.

Daar stond voor de geopende deur een man, in de kracht van zijn leven, druipnat en bleek van vermoeidheid. „Is het geoorloofd een poosje bij u te rusten?" vroeg hij. „Ik kom uit Pest en ben verdwaald, en als ik wat uitgerust ben zal ik trachten den rechten weg weder te vinden."

Margretha liet hem binnen komen en verzocht hem te gaan zitten, en maar dicht bij het vuur te schikken. Daarna kreeg zij zwart brood en kaas en zette het voor den vreemdeling op de tafel. Toen de vreemdeling zich bediend had, sneed zij een snede voor de kleine meid. „Dat is goed voor den honger," zei de vreemdeling. „Ja," antwoordde zij, „al is men zelf arm, men kan haar toch geen honger laten lijden." „Is dit uw kleine meid?" „Neen," zeide Margretha. „De moeder van dit kind woonde vroeger dicht bij ons, nu is zij gestorven, en deze arme kleine wist niet waarheen te gaan, zoo is zij hier gekomen, en blijft bij ons." „Hebt gij zelf geene kinderen?" Op die vraag lachte Margretha en zeide vroolijk: „wij hebben er *maar* tien."

„Mijn tijd," zei de vreemdeling, „en hebt gij dan nog voor de elfde te eten?"

„Wij kunnen dit kind niet laten gaan; als ieder van de tien iets aan de elfde geeft, dan wordt zij ook gevoed, zonder dat iemand er nadeel van heeft."

Toen werd het avond; de vreemdeling bleef rustig zitten; eene schaal soep en een groote pot aardappelen werden op tafel gezet, en ieder schaarde zich om den disch. Toen bleek het dat het kleine meisje het voorwerp van ieders liefde was. Vooral de groote kinderen gaven haar, de een een aardappel, de andere een stukje brood, en de derde liet haar eens drinken. Na den maaltijd begaf ieder zich ter ruste,

ook de vreemdeling legde zich ter ruste op een leger van stroo, maar helder en zindelijk, en met een hart vol liefde voor die brave lieden. Des morgens zeer vroeg nam hij afscheid van de gastvrije familie, na hun recht hartelijk bedankt te hebben.

Eenige dagen daarna ontvingen de hutbewoners een zeer grooten brief. Hierover verwonderden zij zich zeer; zij ontvingen bijna nooit brieven, en zulk eene als deze, dat was nog nooit gebeurd. De vader opende dien. „Wie heeft die geschreven?" riep hij, na den brief doorloopen te hebben, hem op tafel werpende. „Wie, wie dan vader?" „De vreemdeling, die wij voor een paar dagen geleden hier geherbergd hebben, was *de keizer;* hij zendt ieder der kinderen een pensioen van 300 frank ter gedachtenis aan de aardappelen, die zij zoo gewillig van hun deel hebben afgestaan! Ja kinderen, het was de keizer, en door zijne goedheid voorziet hij in uwe behoeften. Indien de keizer van Oostenrijk zoo goed is om een kleinen dienst aan hem bewezen, zoo rijkelijk te beloonen, weet gij dan wel, dat wij een Meester hebben veel rijker en veel vermogender, en die voorzeker zeer rijk beloonen zal iedere daad voor Hem gedaan. Een glas koud water uit liefde voor Hem gegeven, wordt bij Hem niet vergeten.

Kinderen! wat hebt gij voor Hem gedaan en wat verwacht gij van Hem? Wie werkzaam is voor Hem geniet zeker rijke belooning."

Uit het Fransch.

VARIA.

EEN ONGELOOVIGE BESCHAAMD.

Zekere ongeloovige, genaamd Jozef Barker, ging van plaats tot plaats om voorlezingen te houden, waarin hij trachtte te bewijzen, dat er geen God is.

Het moet ons volstrekt niet verwonderen, wanneer wij somtijds menschen aantreffen, die even dwaas zijn als hij. Er bevinden zich zulke dwazen op aarde. De Bijbel zegt het. Lees het maar in Ps. XV: 1: „De dwaas zegt in zijn hart: er is geen God." Merkt gij het wel, het is een dwaas, die dat zegt, let daar vooral op.

In een van zijne voorlezingen zeide Jozef Barker met veel ophef: „Als er een God was, zoudt gij dan niet denken, dat Hij mij beletten zou van stad tot stad rond te gaan om te prediken, dat Hij niet bestaat? En zie mij eens aan, ik ben dik en vet, en uitmuntend welvarende!"

„Ik zal u wel zeggen, waarom het schijnt, dat de Heer niet op u let," riep een boer in de volle zaal den spreker toe. Deze boer had hem van kindsbeen aan gekend. „Gij zijt van zoo weinig beteekenis onder de voortbrengselen der schepping, dat de Almachtige de moeite niet behoeft te nemen om op u te letten. Hebt gij overigens nooit gehoord of gezien, dat een hondje de maan aanblafte? Dit hondje, begrijpende, dat het toch wel wat heel klein was, klom eens op een hooiberg en ging voort met de maan aan te blaffen. En wat meent gij, dat dit hemellichaam deed tegenover den kleinen, brutalen hond? De maan ging voort in al haren glans te schijnen, zonder zich een oogenblik aan den pocher te storen. En gij, Jozef Barker, gij blaft tegen den Almachtige, evenals dat hondje tegen de maan. Gij zijt maar een keffer. (De naam Barker beteekent in het Engelsch keffer.) En God gaat voort de grootheid van Zijne heerlijkheid te openbaren, en Zijne goedheid ten toon te spreiden. Maar de tijd zal wel komen, waarop Hij zich met u bezig houden zal."

De spotter was beschaamd, en de genade des Heeren openbaarde zich heerlijk jegens dezen „dwaas." Hoe meent gij? Door hem te verpletteren? Neen, door hem te bekeeren. Hij kon het niet volhouden, de verzenen tegen de prikkels te slaan. Hij gaf het op tegen God. Al zijne ongeloovige stelsels verwierp hij, en met groot berouw over al het kwaad, dat hij had gesticht of trachten te stichten, stierf hij in het vaste geloof aan de verzoenende kracht van Christus bloed.

Zijn sterfbed was treffend. In de amerikaansche bladen las men daarover het volgende:

„Voor eenigen tijd overleed te Omaha in Amerika de heer Jozef Barker, indertijd een der meest bekende ongeloovigen, wiens redevoeringen tegen het Christendom in Engeland tal van hoorders trokken. Zijn zoon, die zijns vaders naam draagt, heeft het volgend verhaal gegeven omtrent zijns vaders afsterven.

„Weinige dagen voor zijn dood maakte de oude Barker zijne laatste beschikkingen. Voelende, dat de verlamming, zijne kwaal, steeds toenam, riep hij zijnen oudsten zoon, den rechtsgeleerde, Gilbert, en een getuige, den heer Kellom, aan zijn bed, en sprak: „Ik gevoel, dat mijn einde nadert, en wensch, dat gij mijne laatste woorden hoort, en daarvan getuige zijt.

Ik wensch, dat gij er van overtuigd zijt, dat ik bij gezonde zinnen ben, en ten volle weet, wat ik zoo even heb verricht. Als ik sterf, zal ik heengaan in het vaste en volle geloof in Jezus Christus; in het geloof aan en de liefde tot het Christendom, zooals dat is geopenbaard in Zijne werken en in Zijn leven, gelijk die in de Evangeliën zijn beschreven. Ik sterf, betrouwende op Gods oneindige liefde en genade, en in het vaste geloof aan een toekomstig en beter leven."

„De stervende verhaalde den diep getroffen omstanders verder, hoe hij in de laatste jaren zijns levens had getracht het kwade goed te maken, dat hij eens had gesticht. Hij had daartoe beslist den dienst des Heeren gekozen, en anderen de voortreffelijkheid van het Christendom aangetoond.

„Ik wensch," zeide hij ten slotte, „dat gij getuige zijt van deze mijne laatste geloofsbelijdenis, en haar opschrijft, opdat er geen twijfel hieromtrent meer mogelijk zij." Kort daarna ontsliep hij in vrede.

Het is eigenaardig, dat de ongeloovigen zulke getuigenissen zoo weinig schijnen te onthouden, en zoo gaarne zouden willen wegcijferen, maar zij behooren tot de geschiedenis, en dienen ter bevestiging van de waarachtigheid der goddelijke openbaring.

Laten wij ons daarom niet al te spoedig van ons stuk laten brengen, wanneer spotters en dwazen allerlei dingen durven zeggen en beweren, die zij blijkbaar zelf niet gelooven, maar waardoor zij ons denken te verschrikken. Een vrijmoedig getuigenis voor onzen Heiland is nooit onvruchtbaar.

Overgenomen.

GELOOFSVERTROOSTING.

In de nabijheid der stad Manchester staat een fabriek, waarin onder de arbeiders den zegen der Zondagschool en andere christelijke werkzaamheden reeds lang kennelijk geweest was. Voor korten tijd kwam de eigenaar dier fabriek in de droeve omstandigheid, zijnen werklieden te moeten bekendmaken, dat hij niet langer in staat was hun het loon uit te betalen en derhalve de fabriek moest sluiten. Opeens hief een jonge vrouw met vaste stem het schoone lied aan:

„Gij kleingeloovigen vat weer moed,
De zwarte wolken, die u dreigen
Bevatten in zich hemelgoed,
En doen u stroomen heils verkrijgen!"

50 of 60 stemden mede in en weldra zong de gansche vergadering het lied teneinde.

Vertaald.

EENE GEZEGENDE FAMILIE.

„Der wahrheitszeuge" vermeldt eene bijzonderheid aangaande eene familie, die in meer dan een opzicht gezegend mag genoemd worden. Een lid derzelve schreef: „Wij zijn drie broeders, Milford Webb 80 jaar, Tolliner Webb 71 jaar en Jesse Webb 69 jaar oud, en leven (wonen) met elkander. Wij hebben allen nog onze eerste Echtgenooten en een gezamenlijk getal kinderen en kleinkinderen van minsten 265. Wij behooren met onze vrouwen sedert 45 jaar bij de Baptisten-Gemeente. Wij houden dat voor een zeer merkwaardig geval en mochten wel gaarne weten of het ergens nog zijne weerga vindt."

MARKUS 16: 16.

Wie had het kunnen denken dat de Christelijke kerk zoo diep kon zinken en afdwalen van deze instelling des Heeren, dat zij later hare handhavers aan den marteldood zou overgeven. Helaas! de geschiedenis leert dit.

In 's Hage werden, in 1527, Jan Walen met twee zijner medebroeders in het geloof, om de handhaving van den doop der geloovigen, met ketenen aan palen vastgeklonken en door een langzaam brandend vuur doodgemarteld. Zij komen in de geschiedenis voor als de eerste Doopsgezinde martelaren.

BEDE OM HULP.

Sedert eenige jaren heeft de Christelijke Jongelingsvereeniging: „IK SCHAAM MIJ HET EVANGELIE VAN CHRISTUS NIET" te Leeuwarden eene Bibliotheek in eigendom, welke niet alleen voor hare Leden is opengesteld, ook het publiek kan hieruit boeken ter lezing ontvangen tegen eene kleine vergoeding van 1 Cent leesgeld per week. Het doel is: door de verspreiding van deze stichtelijke lectuur nog werkzaam te zijn tot uitbreiding van Gods Koninkrijk. Al die jaren heeft de Vereeniging er zich over mogen verblijden, dat er een ruim gebruik van hare Bibliotheek werd gemaakt, ja, dat het getal lezers van jaar tot jaar toeneemt. Doch daar er verscheidene werken moesten worden weggedaan, als zijnde niet meer bruikbaar, en de financieele toestand niet toereikend is, om de ledige nummers aan te vullen, of de boekerij verder uit te breiden, zoo roept zij langs dezen weg de hulp in van alle Vrienden en Vriendinnen, Christenen in ons Vaderland, om mede te werken tot aanvulling en uitbreiding van hare Bibliotheek.

Och, ziet eens uwe Boekenkast na, en verblijdt ons met de toezending van een of ander boek, 't behoeft niet nieuw te zijn; ondergeteekende zal ze met innigen dank in ontvangst nemen. 't Meest worden geschiedkundige werken verlangd, b. v. van de bekende schrijvers: De Liefde, Gerdes, De Zwart, Hardenberg en meer dergelijke. Indien het wordt verlangd, willen wij gaarne de boeken tegen een geringen prijs overnemen, doch veel kunnen wij niet besteden. Daarom, nog eens: helpt ons in dezen, opdat wij in staat worden gesteld in het aanstaande winterseizoen het publiek met nieuwe werken te kunnen verrassen.

„Draagt elkanders lasten en vervult alzoo de wet van Christus."

Namens de Chr. Jongelingsvereeniging te Leeuwarden,
W. VAN DER VEER, Kapelsteeg 9.

CORRESPONDENTIE.

Abonnementsgelden. Ontvangen van A. v. T. te Sch. *f* 1.30. Wij verzoeken dringend onzen abonné's ons de gelden, die zij nog verschuldigd zijn, vooral dien, die van het vorige jaar nog betalen moeten, zoo spoedig mogelijk aan ons te willen zenden. Het moet onbillijk geacht worden van sommigen, die, terwijl de abonnementsprijs voor ons blad reeds zoo laag mogelijk gesteld is, nog nalatig blijven in betaling.

N. v. BEEK.

LIEFDEGAVEN.

Kerk te Deventer. Door br. van Beek te Groningen van W. W. K. te F. *f* 2.50, van A. v. T. te Sch. *f* 1; van br. P. ter aflossing *f* 5.

B. ROELES.

Voor de zending: Van de gemeente van Ged. Chr. te Groningen *f* 5.—.

RED.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 62. 15 Juli 1885. 4de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:

Per jaar, franco per post . . . . *f* 1.30

Enkele nummers . . . . „ 0.10

De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken

WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,

Adres: J. HORN, *te Sneek.*

Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:

Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30

Elke regel meer . . . . „ 0.03

Groote letters naar plaatsruimte.

DE CHRISTEN, GODS TEMPEL.

Weet gij niet, dat gij Gods tempel zijt, en de Geest Gods in ulieden woont? 1 Cor. 3: 16.

(Slot.)

Wij zagen alzoo, dat de H. Schrift, niet alleen in bovenstaanden tekst, maar in haar geheel, in letterlijken zin den Christen teekent als een tempel des levenden Gods; en hoe zulks geheel in overeenstemming is met het groote doel Gods met den mensch, dat wel in de schepping door den val werd gemist, maar in de herschepping, door den tweeden Adam, verwezenlijkt werd. Weten wij dus, als belijders des Heeren, de dingen ons van God geschonken, onze verantwoordelijkheid tegenover zulk een heil roept tot ernstige zelfbeproeving, opdat het ons blijke, in hoeverre dat heerlijke doel, tot zoo'n duren prijs verkregen, in ons werd bereikt.

Want is het ook al boven allen twijfel verheven, dat de Christen, naar den zin en de meening der woorden Gods, feitelijk een tempel Gods is, hiermede is nog niet uitgemaakt dat die tempel zijn naam waardig draagt.

Denk bijv. aan den tempel Gods te Jeruzalem ten tijde van 's Heilands omwandeling. De Edomiet Herodes had, uit gunstbejag, geen schatten gespaard hem zoo fraai mogelijk te maken. 't Ontbrak evenmin aan een breede schare van Priesters en Levieten, waaronder nog een vrome Zacharias; — ook kleurde het offerbloed de beek Kidron en steeg de wierookwalm hemelwaarts, doch . . . . . . wat de tempel tot eigenlijke woonstede Gods maakte, ontbrak er, ja ontbrak er reeds 600 jaar, n.l. de Arke des Verbonds, de troon van Jehovah. En wat het ergste was: zij ontbrak er, zonder dat zij er werd gemist. Sedert de Babylonische ballingschap werd zij in Israël gemist, doch Herodes ging maar altijd voort met verfraaien en de Priesterschaar met offeren, en de Hoogepriester trad evenwel op den Grooten Verzoendag het Heilige der Heiligen binnen, waar hij natuurlijk niets vond dan eene ijdele ruimte, een ledig. Meer dan een geraamte was dus de tempel niet — een lichaam zonder ziel. Ook daarom zeker scheurde God, bij de zelfofferande van den Hoogepriester naar Melchizédek, den tweevingersdikken voorhang, om Jood en Heiden het ledige en nietige dezer, tot vormdienst geworden godsvereering, te toonen.

Als dat uw beeld eens was, mijn Br. en Zr., hoe jammerlijk ware dan uw lot! Alles aanwezig, uitgenomen het eene noodige, het boven alles onmisbare.

Zoo gij schipbreuk leedt aan uw geloof en den ganschen inventaris reddet, behalve uw Arke d. i. de levende Heiland, troonende in het heiligdom van uw hart; wie huivert niet, alleen bij het indenken van de mogelijkheid van zulk een toestand.

Is dit soms bij u zoo, luistert dan: Tot dien tempel kwam Jezus; Hij noemde hem: het huis zijns Vaders, en reinigde hem tot tweemaal. Doch men merkte niet op en bekeerde zich niet. Eindelijk lezen wij dat Hij *afscheid* nam van den tempel, zeggende: „Ziet *uw* huis, (toen reeds was het niet meer het huis zijns Vaders) ziet uw huis worde u woest gelaten — er zal niet een steen op den ander gelaten worden. Dat lot wacht ook u, zoo gij u niet bekeert, want die de eerste liefde verliet en zich niet haast en bekeert, de eerste werken doet, dien wordt de kandelaar van zijne plaats genomen."

Hoe droevig was de toestand des tempels in de dagen van koning Hizkia. Laat ons de beschrijving daarvan eens samen lezen, mijn lezer, en al lezende de vraag tot ons zelven richten: hoe is het bij mij? Wij lezen ze 2 Kronijken 29.

In vers 7: dat zij de deuren toegesloten en de lampen uitgebluscht hadden; geen reukwerk ontstoken en geen brandoffer gebracht hadden aan den God Israëls.

Hoe staat het met u? Bij de Laodiceërs stond de Heiland reeds buiten en nog wel voor een gesloten deur, want hij klopte. Is dit ook bij u het geval? Dan zijt gij ook voor de wereld in plaats van een deur (een middel om binnen te gaan), een hinderpaal.

Hebt gij gedaan wat de Levieten deden: het licht uitgebluscht? Hebt gij, door tegen het licht, u als kind des lichts geschonken, te handelen, dat licht gedoofd? Beklagenswaardige die gij zijt, door zelf den nacht van vreeze en zelfbeschuldiging over u te brengen, die eindigen kan in een nacht van wanhoop. Was dat uwe roeping? of sprak uw Heiland: „Laat dan uw licht schijnen?" en: „Gij zijt het licht der wereld?" Hoe hebt gij daardoor niet slechts Gods Geest bedroefd, u zelf verdorven, maar ook anderen, wien gij tot lichtbaak moest zijn, doen stranden. Wat toch is het gevolg als op den vuurtoren het licht uitgebluscht wordt, voor die velen die op de groote wereldzee omdobberen? Bleven daarom uw vrouw, kinderen, bloedverwanten en buren onbekeerd?

Ook ontbrak het reukwerk. Ook bij u? offert gij Gode dank, en betaalt gij den Allerhoogste uwe geloften? of zijt gij vervreemd van uw binnenkamer? ontwend aan het verborgen gebed? Waarom zijn de verheffingen Gods in uw keel opgehouden en wordt het lofoffer der godgewijde lippen, die zijn Naam belijden, bij u niet meer gevonden?

En ook het brandoffer ontbrak. En het ontbreekt ook u als gij opgehouden hebt de moeilijke plicht der zelfverloochening te beoefenen in het doen van Gods wil — in het kruisdragen achter uw Heiland, in de algeheele toewijding van u zelven aan Zijnen zaligen dienst.

Is er overeenstemming tusschen u en dien tempel? hoor dan wat Jehizkia en de zijnen deden, en doe als zij.

Zij vingen aan te reinigen. In vers 16 lezen wij: *Maar de priesters gingen binnen in het huis des Heeren om dat te reinigen, en zij brachten uit in het voorhof van het huis al de onreinheid, die zij in den tempel des Heeren vonden; en de Levieten vingen ze op, om naar buiten uit te brengen, in de beek Kidron.*

De deuren werden ontsloten; toen kwam allerlei ontuig aan den dag — doch Priesters en Levieten togen aan den arbeid, verzamelden het en brachten het naar buiten. Zijt ook gij daartoe bereid? Wilt gij uw hart weer voor God openen en met de onreinheid, ja alle onreinheid breken, en die van u wegdoen? O weet, het aan de hand houden van een enkele zonde doet u de gemeenschap Gods en zijnen zaligen vrede derven. Zelfs de kleine vossen moeten gevangen. O mijn broeder, maak toch ernst met deze zaak.

Na 16 dagen arbeid was het werk der reiniging voleind; toen ging men in den gereinigden tempel aan 't offeren. Men ving aan met het *zondoffer* en sprengde het bloed, „om verzoening te doen," (vs. 24). Zoo ook wij, lezer; indien de verontreinigde tempel, ook maar in een enkel opzicht, ons beeld is, is afwenden van de zonde de eerste, en heenwenden tot het „bloed der verzoening" de tweede schrede in de goede richting.

Daarna volgden, en dit spreekt van zelf, de brandofferen en lofofferen schier zonder getal, door alle „vrijwilligen van hart" gebracht; ja het getal der Priesteren was niet toereikende om alle brandofferen de huid af te trekken. Zoo is het bij al Gods kinderen, als er een rechte gesteldheid der ziel is, brengen de Maria's hare onvervalschte nardus van grooten prijs en is er offervaardigheid; en wordt die gevonden, dan is het verrassend te bemerken, hoe God de hand vult des offervaardigen, opdat hij iets hebbe om den Heer te offeren. Merkwaardig is het dat God aan Noach van alle dieren „twee en twee" in de Ark deed komen, maar van de reine, d. i. voor den offerdienst geschikte dieren, „zeven en zeven."

Als de onreinheid verbannen en door het zondoffer verzoening geschied was, „begon de blijdschap, ten tijde des brandoffers het gezang des Heeren met de trompetten en met de instrumenten van David." Daar is de ware blijdschap, de blijdschap des Heeren, die de sterkte zijns volks is.

„Jehizkia nu en al het volk verblijdde zich over hetgeen God het volk voorbereid had;" zoo krijgt God van alles de eer. „Niet ons, niet ons, maar uwen naam alleen zij eer" was immers de grondtoon van een verbroken hart.

„En deze zaak" zoo luid het slotwoord van genoemd hoofdstuk, „geschiedde haastiglijk." Betrachtenswaardig slotwoord, ook voor ons aan het einde onzer beschouwing. Dat wij niet als de vergetelijke hoorders ons aangezicht als in een spiegel bemerkt hebbende, terstond weder vergeten hoe wij er uitzien en alzoo ons zelven met valsche overleggingen bedriegen, maar dat wij daders des woords mogen bevonden worden; zijn wij tot de ontdekking gekomen, dat het niet recht met ons staat voor den Heer, ach dat wij dan niet toeven met ons waarachtig voor God te verootmoedigen, wegdoende van ons wat hem mishaagt, vluchtende tot dat van alle zonden reinigende bloed, opdat wij in algeheele overgave aan den Heer dat volle, zalige, heerlijke leven verkrijgen, en daardoor in staat zijn aan onze heerlijke bestemming te beantwoorden, om niet slechts in naam maar in waarheid te zijn: TEMPELEN DES LEVENDEN GODS.

Sneek. HORN.

De geschiedenis der Baptisten.

(Vervolg.)

Tertullianus. Wij zijn nu genaderd tot den tijd, waarin wij de ontwikkeling zien van die verderfelijke invloeden, welke reeds in de dagen der Apostelen werkende waren, en in het verborgen den grond van het persoonlijk geloof ondermijnden.

Toen wij de woorden aanhaalden, waarvan zich *Justinus* de *Martelaar* en *Ireneüs* bedienden, hebben wij ons beijverd, deze schrijvers van het verwijt van onevangelische gevoelens vrij te houden en daarom hunne wijze van uitdrukking een gezonden en rechten zin gegeven. Wanneer ons dit nu mogelijk is, om hen, tegen het verwijt in bescherming te nemen, zoo moeten wij het tevens betwijfelen, of dit wel, in deze zaak, op velen hunner tijdgenooten van toepassing is, daar dezen met recht de beschuldiging treft, onschriftuurlijke inzichten toegedaan en begunstigd te hebben. De valsche voorstelling had ingang gevonden: dat de doop uit*werkt*, wat hij als belijdenis uit*spreekt*.

Daar de wondergaven van den H. Geest dikwijls, onmiddelijk na den doop, het deel der geloovigen werden, zoo ving men aan te gelooven, dat bij deze plechtigheid de H. Geest voor de eerste maal aan de ziel werkte. En wijl deze daad van gehoorzaamheid aan den Heiland gewoonlijk met geestelijke verkwikkingen en genadebetuigingen verbonden was, zooals de kamerling, die zijnen weg met blijdschap reisde, en kwamen er eenigen, die hieruit besloten, dat hetgeen met den doop *slechts verbonden was* door denzelven *bewerkt* werd. Wanneer de overtuiging, die den doopeling tot den doop voerde, en hem tot dit besluit dreef, zich tot den dienst des Heilands te wijden, bij den doop eene wezenlijke versterking ondervond, zoodat hij alsdan een levendig vredeaanbrengend bewustzijn van de vergeving der zonden en van de gemeenschap met Christus ontving, zoo werden de *gevolgen* met de *oorzaak* verwisseld en de pas geloovige kwam tot de meening, dat van den doop die zegeningen kwamen, welke hij inderdaad reeds vroeger in zich ervaren had, maar die nu eerst levendig bij hem tot bewustzijn kwamen, door den Heere in den doop gehoorzaam te zijn.

Waar men eenmaal zoo ver gekomen was, was de overgang daar tot nog gevaarlijker en verderfelijker dwalingen.

Naarmate op deze wijze de doop met den luister eener bovennatuurlijke werking voorgesteld werd, zoo werd spoedig de uiterlijke handeling in de plaats van de inwendige bevoegdheid gezet. In plaats van de heilbegeerige zielen op het eeuwig geldende zoenoffer te wijzen en ze daardoor tot zaligheid te leiden, en dat ze dan in het gebed de verlichting en hulp des Heiligen Geestes zouden zoeken, zoo werd in de godsdienstige leeringen van dien tijd wijd en breed gesproken over de machtige en veelzijdige werkingen van den doop.

Tertullianus b. v. die aan het einde der tweede en in het begin der derde eeuw leefde, noemt de volgende geestelijke zegeningen als werkingen van den doop: de vergeving der zonden, de verlossing van den dood, de wedergeboorte en de gemeenschap des Heiligen Geestes. Hij noemt voorts den Doop het „Sacrament der afwassching," het „heilige Sacrament des waters," het „bad der wedergeboorte."

Wanneer zulke beschouwingen, als de zoo even genoemden, gebillijkt worden, hoe is het dan anders mogelijk, dan dat menigvuldige misbruiken deur en poort geopend worden, en dat degenen, die zich reeds zoo ver van de Christelijke waarheid vervreemd hebben, zeer gemakkelijk met de Christelijke leer en gehoorzaamheid des geloofs in strijd komen?

Tertullianus was geboortig uit Karthago in Afrika, en bracht het grootste deel zijns levens in deze stad door. Men neemt aan dat hij in het jaar 220 gestorven is. Zijne verhandeling: „De Baptismo" is waarschijnlijk twintig jaar voor zijn dood vervaardigd geworden. Uit deze verhandeling en uit andere zijner geschriften, bemerken wij, dat in het begin der derde eeuw, bij de voltrekking van den Doop, eigenwillige misbruiken kwamen. De nieuw bekeerden werden onder de „catechisanten" opgenomen, om eerst in de Christelijke leer te worden onderwezen. Na een genoegzamen proeftijd werd hij tot den Doop toegelaten. De nu volgende beschrijving van den aard en wijze, hoe hij voltrokken werd, is uit de kerkgeschiedenis der tweede en derde eeuw, met toelichting uit de geschriften van *Tertullianus* genomen, zooals een Bisschop van Bristol het te zamen voegde:

„Nadat de doopeling door menigvuldige gebeden, en vasten en waken tot opname in de Gemeente der geloovigen, behoorlijk voorbereid was, zoo bekende hij in de tegenwoordigheid der verzamelden en in de hand des Voorgangers, dat hij afzag van den Duivel, zijne heerschappij en van zijne engelen. Daarop werd hij driemaal onder het water gedoopt met heenwijzing op de drie personen der heilige drieëenheid, en beloofde tegelijk opgegeven plichten na te komen, hoewel ze evenmin als de hier opgenoemde vormelijkheden, in de H. Schrift voorgeschreven zijn, maar slechts op overlevering en gebruik zich gronden. Daarop proefde hij een mengsel van melk en honig, en werd met olie gezalfd, met verwijzing op de gebruiken van den Mozaïsche eeredienst, daar de tot het priesterdom bestemden de zalving ontvingen, waar alle Christenen in waren zin Priesters zijn; en dan werd het teeken des kruises over hen gemaakt. Ten slotte volgde de oplegging der handen, eene handeling, welker oorsprong onze schrijver op den zegen laat slaan, dien *Jakob* den zonen van *Jozef* mededeelde."

De voltrekking van den Doop was reeds in dezen vroegen tijd met vele vormen van bloot menschelijke vinding overladen; inderdaad beklaagt zich *Tertullianus* in een ander werk, dat „menigerlei vormen en gebruiken in den Christelijken godsdienst waren ingevoerd, van welke ettelijke, maar te zeer een Heidensch karakter droegen." De gewoonte van het teeken des kruises te maken was reeds vroeg onder de Christenen in zwang, met allerlei bijgeloof verbonden. Zij bekruisten zich bestendig. Wanneer zij iets ondernamen, of als zij aan hun werk gingen, wanneer zij uit hun huis gingen, wanneer zij terug kwamen; wanneer zij zich aankleedden, of hunne schoenen aantrokken; wanneer zij aan tafel gingen, wanneer zij in het bad of naar bed gingen, telkens werd het teeken des kruises gemaakt. Wij behoeven ons daarom niet te verwonderen, dat de Heidenen, dit teeken als een tooverachtige werking verdachten. Ik deel u deze dingen mede, om te doen zien, dat bij den aanvang der derde eeuw, het verval van het ware Christendom al duidelijk was waar te nemen. Het zal zeker nu niemand meer verwonderen, wanneer hij hoort, dat het verzoek gedaan werd, de instelling des doops op eene onverantwoordelijke wijze te veranderen. Hierop maakte *Tertullianus* in zijne verhandeling: „De Baptismo" opmerkzaam, als eene ongeoorloofde verandering. Eenige personen hadden minderjarige kinderen (geen kleine kinderen) tot den Doop gebracht, of de voltrekking dier heilige handeling voor hen verlangd. *Tertullianus* bestraft met verontwaardiging zulk eene handelwijze. „Laat ze komen," zeide hij, „wanneer zij geleerd hebben, tot wien zij komen moeten. Zij zullen Christenen worden, wanneer zij in staat zijn, den Heere Jezus Christus door eigen ervaring te kennen. Hoe kan men op zulk een onschuldigen leeftijd een drang hebben tot de vergeving der zonden?"

Wordt het hieruit niet duidelijk, dat de kinderdoop in de dagen van *Tertullianus*, nog onbekend en ongewoon was, daar hij hem als eene onwettige nieuwigheid bestreed. Het teeken des kruises, het proeven van melk en honig en dergelijke ceremoniën, waren vergelijkenderwijze onbeteekenende dingen, geringe bijzaken; het waren toevoegselen bij de hoofdhandeling, welken verder geen waarde toekwam, en hoewel zij verkeerd waren, gaven ze toch aan de handeling geen ander karakter. De Doop stond nog altijd met de belijdenis, met zinsverandering en geloof in verband. Zulk eene nieuwigheid moest den Doop losrukken van de voorwaarde des inwendigen levens, met hetwelk hij onafscheidelijk verbonden is. De Heidensche of Joodsche godsdienstgebruiken, die ingevoerd waren, en op de verbeelding werkten, konden niet goedgekeurd worden; maar dat kinderen den Doop zouden ontvangen, die noch erkentenis van zonden, noch geloof in de vergeving bezaten, dat bewerkte volgens *Tertullianus* een geheele omkeering in de beteekenis en het karakter van den Doop zelf. Hij zegt: „Wij handelen in de wereldsche dingen met meer wijsheid; wij moeten volstrekt dezulken niet tot den Doop toelaten, die wij voor onbekwaam achten, tijdelijke aangelegenheden toe te vertrouwen."

De zaak is zeer duidelijk. Onmondige kinderen (geen kleine kinderen, maar waarschijnlijk kinderen van 6 tot 10 jaren) komen in verband met den Doop voor in het begin der derde eeuw, en dan nog met nadrukkelijken wederstand.

Tertullianus' wederstand, merkt de geleerde Ridder *Bunsen* op, gold den Doop van jonge nog in waschdom begrepen kinderen; hij zegt geen syllabe van pasgeboren kinderen.

H. d. H.

(Wordt vervolgd.)

DE NAAM DES HEEREN.

Ik zal uwen Naam loven, o Heer, want hij is goed. Ps, LIV: 8. Matth. XIX: 17.

Het is niet zoo zeer het doel van dit schrijven om aan te geven welke de naam des Heeren is, dan wel om opmerkzaam te maken hoe belangrijk dit woord is en wat wij onder deze uitdrukking te verstaan hebben wanneer wij daarvan in den Bijbel melding gemaakt vinden.

Vooreerst laten wij de aandacht even vestigen op de oorzaak waaraan op natuurlijk gebied eene zaak haren naam ontleent. Het best zal dit gelukken door het een of ander te noemen, b. v. een spoorwagen. Wagens waren reeds bekend, maar nu werd een soort van wagen uitgevonden die op vaste sporen liep, dadelijk zijn wij klaar met een naam en noemen hem spoor-wagen. Appels waren ook bekend, maar nu werd er een appel ontdekt die in de aarde groeide, en wij noemden hem aardappel.

Wij zien dus dat eene zaak haren naam ontleent aan hare eigenschappen, aan haar karakter of het haar bijzonder kenmerkende. En zoo zijn alle namen ontstaan, hoewel velen onherkenbaar geworden zijn door verbastering en verkeerde begrippen; ook de benamingen, waardoor wij den Naam des Heeren (zijn karakter of eigenschappen) willen te kennen geven, b. v. „Jehova" of „Ik ben" of „Ik zal zijn." Denken wij ons terug in 't verst verleden; „Ik ben" is 's Heeren naam; verplaatsen wij ons in de verste toekomst en „Ik ben" is het niet veranderd. Vandaar dat sommige vertalers het woord Jehova,

in onzen Bijbel door *Heere* vertaald, steeds den *Eeuwige* noemen, b. v. Deut. VI: 4: „Hoor Israël, de Eeuwige, onze God, is de *eenig* Eeuwige." De Israëlieten hadden „Ik ben" niet genoeg begrepen. Mozes legt hun den genoemden naam uit door er *eenig* aan toe te voegen. En zoo zien wij dat benamingen als Rechtvaardige, Heiland, Rotssteen, Toevlucht, Almachtige enz. enz. den Eeuwige gegeven worden, als naar omstandigheden een of ander zijner eigenschappen op den voorgrond treedt. Wij kunnen dus lezen of denken wanneer wij melding zien of hooren maken van den *Naam* des Heeren: *het karakter* des Heeren.

Wij schijnen tegenwoordig er niet veel van te houden personen bij hunnen waren naam te noemen. Of iemand Simon heet of Petrus daarover bekommeren wij ons weinig, als wij maar weten wie bedoeld wordt, en wanneer wij nog iemand Petrus noemen, zoo gebruiken wij liever het vreemde woord Petrus dan het verstaanbare Nederlandsche woord „Steenrots," liever schijnt men den Verlosser „Christus" dan „Gezalfde" te noemen en noemt men zich zelven en anderen liever „christen" dan „gezalfde." Hiermede verduisteren wij den waren naam en het kan mij soms spijten dat de geleerden deze gewoonte ingevoerd hebben. Indien wij ons gezalfden noemden zoo konden wij ligt eens denken: Waarmede ben ik dan gezalfd? En dan kon ons te recht het woord van den apostel Johannes te binnen komen: gij hebt de zalving van den Heilige (Jezus, God). Zoo kon zich verder de waarheid aan ons opdringen: Maar in hoeverre heb ik die zalving, in hoeverre kan ik zeggen zoo als Jezus zulks van den Vader zeide: ik kom in den Naam (het karakter) des Heeren Jezus, zijn wet (de bevelen die iemand geeft zijn het uitvloeisel van zijn karakter) is in het binnenste mijns ingewands. In den Bijbel vinden wij overal sporen van de benoeming der personen naar hunnen waren naam. Zoo noemde Adam b. v. eerst zijne vrouw Maninne en later Heva als moeder aller levenden. Naar later zich openbarende bijzondere kenmerken veranderde men den naam. Een voorbeeld van ware benoeming vinden wij nog opgehelderd door den schrijver van den brief aan de Hebreën. Melchizédek zegt hij was koning van Salem; die vooreerst overgezet wordt: koning der gerechtigheid en daarna ook was koning van Salem, hetwelk is koning des Vredes.

Terecht is hij dus een beeld des Heeren genoemd. Deze Melchizédek noemde zich allerwaarschijnlijkst: Koning der gerechtigheid naar zijne liefde tot gerechtigheid, en waarom had hij daar lust in? Omdat hij inzag dat gerechtigheid tot vrede leidt en Vrede, dien Sabbat des Heeren, beminde hij zoozeer. Hoe kon hij dus zich zelven, hoe zijn rijk anders noemen dan: Koning der gerechtigheid, heerscher in de Vredestad!

Zoo heb ik dan naar de mate mijner weinige kennis en krachten trachten aan te toonen, dat de *ware* naam eener zaak ontleend wordt aan hare eigenschappen. In dien zin spreken wij nog dat iemand eenen *goeden* of *slechten* naam heeft.

Menschen met meer kennis en geleerdheid zouden zulks beter kunnen doen, omdat zij zelven kunnen inzien wat ik meestal slechts napraten kan Nochtans verhindert ons onze onkunde niet de waarheid te verstaan en te hoogachten.

En *hoe* zullen wij nu, *hoe* zullen wij den *Naam des Heeren* kennen. Mozes en Aäron waren onder zijne priesters en Samuël onder de aanroepers Zijns Naams. (Ps. 99: 6) Maar Mozes legde een deksel op zijn aangezicht en de heerlijkheid des Heeren was nog niet geopenbaard. Hebr. IX: 8. Maar geprezen zij den naam des Heeren. Wij doen niet (zegt Paulus) gelijk Mozes en leggen een deksel op ons gezicht, maar wij allen met ongedekten aangezichte de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwende, worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid als van des Heeren geest. 2 Cor. III: 13, 18. Wij zeggen met Jeremia: „Een wijze beroeme zich niet in zijne wijsheid, noch de sterke in zijne sterkheid en een rijke zich niet in zijnen rijkdom. Maar die zich beroemt beroeme zich hierin, dat hij verstaat en Mij kent dat Ik de Heere ben, doende weldadigheid, recht en gerechtigheid op aarde, want in deze dingen heb ik lust, spreekt de Heere." (Jer. IX: 23, 24) = (Matth. V: 4—11.)

En waar is die spiegel, dat beeld van den Naam des Heeren? 2 Cor. IV: 4 voegt Paulus het zelf bij zijne bovenstaande woorden, n.l. dat de Christus het beeld Gods is. Ook in Hebr. 1: 3 vinden wij hetzelfde en op vele andere plaatsen soms letterlijk en ook naar derzelver inhoud.

En dit, geliefde vrienden, was het doel van mijn schrijven. U op Hem te wijzen, die volgens Zijn eigen woorden (Joh. XVII: 3—6) gekomen is om den Naam des Heeren te openbaren aan degenen die in Hem gelooven. Die ook nog wel een deksel legde op zijne aanschouwing des Heeren, des Ongezienen Eeuwigen, sprekende door gelijkenissen, maar Die ons, die gelooven in Zijnen *naam* toch macht heeft gegeven de dingen van het koninkrijk Gods te verstaan. Vinden wij dus in 't vervolg melding gemaakt in boeken of door menschen van den Naam des Heeren, stellen wij ons dan Jezus voor, in woord en werk, en wij hebben den veiligsten toetssteen der waarheid.

Laat ons nu nog eenige schriftuurplaatsen beschouwen in het bovenstaand licht en wij zullen zien, hoe zij daardoor tot onverwerpelijke woorden van J. C. zijn.

In Joh. XVII: 12 vinden wij verder, dat Jezus zijne apostelen bewaarde in den naam des Vaders, d. w. z. hij zorgde dat zij niet in dwalingen aangaande het karakter des Heeren vervielen. Wanneer wij de opvoeding der apostelen door Jezus nagaan, dan zien wij *hoe* hij zulks deed. B. v. de discipelen waren vooruit geweest naar een Samaritaansch vlek om herberg voor den Heer te vragen, doch men wilde hen niet ontvangen, omdat zij Joden waren. In verkeerden ijver zeggen Johannes en Jakobus (de zonen des donders): „Wilt gij dat wij zeggen dat er vuur van den hemel dale en deze tegenstanders verslinde?" De Heer Jezus bewaart hen in den naam (het karakter) des Vaders, zeggende: „Gij weet niet van hoedanigen geest gij (op dit oogenblik) zijt." Gij merkt niet of de Eeuwige, (de Behouder) dan of de Verderver u bezielt, wist gij dit, gij zoudt zoo niet spreken.

Dezelfde Johannes kwam eens tot hem, zeggende: „Meester! wij hebben eenen gevonden die de duivelen uitwerpt in uwen naam en wij hebben het hem verboden, omdat hij u met ons niet volgt." Doch Jezus zeide: „Verbied het hem niet: want er is niemand die eene kracht doen zal in mijnen naam, en haastelijk van mij zal kunnen kwalijk spreken. Want die niet tegen ons is, die is voor ons."

Zoo bewaarde hij hen weder bij den naam des Vaders (bij de Waarheid die als de Eeuwige Geest hen later na Jezus ingaan in zijne heerlijkheid zelf zou leiden. Joh. XIV: 17)

Wederom op zekeren tijd komen de zonen van Zebedeüs en vragen te mogen zitten tot zijn regter en linkerhand in zijn koninkrijk. Zij weten niet dat de geest dezer eeuw hen bezielt, ook de anderen twisten met hen wie de meeste was. Jezus zorgt wederom dat zij verlost worden van den vader der leugenen, die hen bekoort, en zegt: „Gij weet niet wat gij begeert. Gij noemt mij Meester (onderwijzer) en Heer en gij zegt wel, want ik ben het; en nu, gij weet, dat ik steeds in uw midden ben als een die dient. Zoo zal het in mijn koninkrijk zijn, die zich het meest vernedert, die het meest anderen dient, die zal daar groot genaamd worden. *Niet* gelijk in deze wereld, waar de machtigen hunne onderdanen eigenwillig overheerschen en dan nog „genadige Heer" genoemd worden (al zijn ze ook wreed), zal het onder mijnen schepter wezen.

Deze ware grootheid kunnen alle menschen bij nadenken inzien; maar zulks in te zien als toppunt van geluk, kan alleen hij, die van boven, die uit God geboren wordt.

Deze voorbeelden zijn voldoende om te zien hoe de Heer de zijnen bewaart in den naam van den Vader der lichten. Hij doet dit als de Waarheid, gelijk hij zich noemt, en openbaart den naam des Eeuwigen als in een levend beeld.

Die Hem als zoodanig liefheeft kan ook thans nog door Hem bewaard worden door het hooren zijns woords in de evangeliën door ons beschreven, zoo als Jezus gebeden heeft. Joh. XVII: 20.

Dit brengt mij op een ander punt. Jezus zegt: „Vader! ik weet, dat Gij mij altijd hoort." Waarom hoort de Vader Hem altijd? Is het niet, omdat Hij altijd komt in den *naam* des Vaders? Hoe duidelijk is het ons thans als wij Hem hooren zeggen: „Alles wat gij biddende zult begeeren in Mijnen *naam* zult gij ontvangen." Jezus voegde dit woord er juist niet altijd *bij*, als eene ijdele plichtpleging, zeggende: „Wij bidden het in uwen naam;" zooals het helaas, naar mijn inzien, tegenwoordig veelal gebeurt zonder dat men zich later verwondert niet verhoord te zijn. Zoo zien wij ook wat het beteekent, als Johannes ons het woord des Heeren aankondigt in de Openbaring, zeggende: „Die overwint, ik zal hem maken tot een pilaar in den tempel mijns Gods en hij zal niet meer daaruit gaan; en ik zal op hem schrijven (zoo als God schrijft, n.l. in waarheid) den *naam* mijns Gods, en den *naam* der stad mijns Gods, n.l. des nieuwen Jeruzalems dat uit den hemel van mijnen God afdaalt, en mijnen nieuwen *naam* (vergelijk Openb. XXII: 4), n.l. rechtvaardigheid en vrede, zullen in zijn ganschen wandel van hem afstralen. Hierover nadenkende, vragen wij ons licht: In hoever heb ik overwonnen door Zijnen naam? Staat een nieuwe naam, de naam van Jezus op mijnen wandel? (Want in den wandel wordt de mensch aanschouwd.) Zou ik een goed burger-priester zijn in die geestelijke Vredestad met haren koning. Nu kunnen wij ook zien hoe waar het is als Jezus zegt: „Zalig zijt gij, wanneer u de menschen haten om mijns naams wil (= der gerechtigheid wil, zie Matth. 10, 11), want wij zien hoe dezulken reeds in de poorten zijn om in te gaan in Jezus' stad (verg. Openb. XXII: 14.) Immers zij zijn op den weg der gerechtigheid en des vredes, (= der liefde), de eeuwige deuren van de stad Gods.

Nog eene plaats waarin de naam des Heeren voorkomt beschouwd en dan zal ik eindigen, de verdere toepassing aan den nadenkenden (= zich bekeerende) lezer overlatende. Petrus zegt in den raad der Joden: „Dit zij u allen kennelijk, dat door den naam van Jezus Christus, den Nazarener, deze gezond voor u staat. En de zaligheid is in geenen anderen, want er is onder den hemel geen andere naam, die onder de menschen gegeven is, waardoor wij moeten zalig worden.

Hoe zien wij wederom de waarheid dezer woorden, wanneer wij op den inhoud daarvan nadenken. Niemand toch dan hij, die zijn hart gereinigd heeft tot gehoorzaamheid der waarheid, die den naam van Christus ontvangen heeft, maar hij ook zeker, kan ingaan in dat eeuwige leven, waar God alles is en in allen, waar geen dood meer is, want zij zijn gestorven, Christus leeft in hen. Zij zijn met Hem vereenzelvigd geworden; zonder daarom hunne persoonlijkheid verloren te hebben. De gezondmaking van den kranke in den naam des Heeren, is dien naam van eenen anderen kant beschouwd. Hier zien wij dien naam, dat kenteeken des Heeren als den God die wonderen doet en door het geloof daaraan hebben de apostelen deze kracht gedaan. Evenwel doet dit geloof en deze zijde van den naam des Heeren niets af aan het zalig worden van den mensch, dit geloof om wonderen te doen, was alleen onder omstandigheden noodig, gelijk ook Paulus getuigt, zeggende: „Al ware het, dat ik een geloof had dat ik bergen verzette, en de liefde niet had, zoo ware ik niets, want de liefde blijft, en zoo gij ijverig zijt naar gaven, zegt hij verder, zoek dat gij moogt zijn tot stichting der gemeente."

Dit ook mijn wensch zijnde, volgde ik in dezen zijnen raad, naar mijn inzien.

EXCELSIOR.

De Filosoof en het kind.

De beroemde Engelsche filosoof David Hume, die, volgens zijn eigen, tegenover een geestelijke in het bisdom Durham, gedane bekentenis, nooit het N. Testament met opmerkzaamheid gelezen had, en door zijne geschriften ter verbreiding des ongeloofs en ter verachting van den christelijken godsdienst veel bijgedragen heeft, was eens bij een zijner vertrouwste vrienden ter maaltijd. Toen na het eten de vrouwen zich, naar Engelsche zeden, terug getrokken hadden en de mannen alleen bleven, veroorloofde Hume zich eene zeer onbetamelijke uiting over den godsdienst, waarop hem een zijner vrienden de opmerking maakte: „wanneer gij zulke beginselen zijt toegedaan, doet men u toch zeker geen onrecht, als men u in 't algemeen voor een ongeloovige houdt." Een klein meisje met hetwelk de filosoof zich dikwijls veel placht in te laten en dat hem liefhad, omdat hij nimmer met ledige handen bij haar kwam, bevond zich gedurende dit gesprek in een nevenvertrek, waar zij, door allen onopgemerkt, met niets dan met haar speelgoed bezig scheen te zijn, maar onderwijl toch, naar kindergewoonte, het gesprek der ouderen met groote opmerkzaamheid had aangehoord. Toen zij het woord ongeloovige hoorde en vernam, dat haar beste vriend algemeen voor zulk een gehouden werd, verliet zij, door nieuwsgierigheid gedreven, haar speelgoed, liep tot hare moeder, die niets van het gesprek gehoord had, en vroeg belangstellend: „Moeder! wat is een ongeloovige?" — „Een ongeloovige, lief kind, waarom vraagt gij dat? het is zoo iets vreeslijks, dat ik nauwelijks weet, hoe uwe vraag te beantwoorden." — „Als 't u belieft, als 't u belieft, moeder," hernam de kleine zeer bewegelijk, „ik moet bepaald weten wat een ongeloovige is." — Verwonderd over het hartstochtelijke, waarmede het kind met hare vraag aandrong, antwoordde de moeder eindelijk: „Een ongeloovige noemt men iemand, die aan God noch Christus, aan hemel noch hel, noch aan een leven na den dood gelooft."

Eenige dagen later bezocht Hume zijn vriend weder, en toen hij de kamer intrad, vond hij zijne kleine vriendin alleen met haar spel. Terstond ging hij op haar toe en wilde haar, als naar gewoonte, in zijne armen nemen; het kind rukte zich echter los en spoedde zich vandaar. „Wat heeft dit toch te beduiden, mijn lieve kleine," zeide Hume, „heb ik u eenig leed gedaan?" — „Neen," antwoordde zij, „gij hebt mij niets gedaan, maar ik kan u geen kus meer geven, ik kan niet meer met u spelen." — „En waarom dan niet, mijn hartje?" — „Omdat gij een ongeloovige zijt!" — „Een ongeloovige! en wat is dat dan voor een mensch?" — „Dat is iemand, die aan God noch Christus, aan hemel noch hel, noch aan een leven na den dood gelooft." — „Maar doet dit u dan zooveel leed?" vroeg de filosoof, niet weinig verwonderd. — „Ja waarlijk, zeer veel," antwoordde de kleine, „en," zich fier opheffende, „ik bid ook tot God voor u." „Werkelijk, en wat zegt gij dan tot God?" — „Ik zeg: O, mijn God, toon toch dezen mensch, dat gij God zijt!"

Vertaald door N. v. B.

GEDACHTEN.

In werelsche zaken; als handel enz. weten de menschen weinig, en gelooven zij veel; in geestelijke zaken willen zij alles weten en niets gelooven.

De twee onscheidbare eigenschappen van het geloof zijn — nederigheid en onderworpenheid ten opzichte van de goddelijke openbaring en gehoorzaamheid aan Zijne geboden.

Dr. Bates.

Gij zijt onrustig door uw ongeloof; ga in tot de rust door het geloof en gij zult vrede vinden voor uw geweten: geloof in het Lam Gods en gij zult zaligheid vinden voor uw hart: ziende op Jezus, en in Hem geloovende, zult gij uwen weg gaan met blijdschap; ziende op Jezus, die niet anders kan dan u bewaren, zult gij in de liefde Gods verzekerd zijn, dat Hij u van eeuwigheid tot eeuwigheid bemint.

Romaine.

Hoe zalig is het geloof! Welk een gevoel van kalme veiligheid, welk een hemelschen vrede werkt het in de ziel, te midden van al de aanvallen van den booze.

Hall.

GEMEENTENIEUWS.

SNEEK. De Heiland doorwandelt den dorschvloer Zijner gemeente onder ons als met „de wan" in de hand. „Hij is vreeselijk in den raad Zijner heiligen." Dat de gemeente bij dit zuiveringswerk zich in diepe verootmoediging buige voor den Heer en door de ergernissen de oprechten openbaar mogen worden.

Te midden des toorns echter, gedenkt Hij des ontfermens; werd in de vorige maand een jongedochter der gemeente toegevoegd, nu weder een jongeling en twee vrouwen.

De doopsbediening trekt in hooge mate de aandacht onzer stadgenooten. Groot is bij die gelegenheid het aantal hoorders. Bij laatstgenoemde doopsbediening was de vrede-kerk geheel gevuld; en zulks niet van een woeste hoop maar van fatsoenlijk publiek, dat op tijd en met een kerkboek opkomt en de geheele godsdienstoefening bijwoont. Naardien de doop aan het einde bediend wordt, geeft dit een uitnemende gelegenheid tot Evangelieprediking.

BOEKAANKONDIGING.

Met ingenomenheid verwijzen wij naar de in dit No. voorkomende advertentie, onder het opschrift: „Drie traktaten."

Deze goedkoope, nette en in menig opzicht degelijke boekjes, bevelen wij den beminnaars en verspreiders van Evangelische lectuur zeer aan.

J. HORN.

VARIA.

Anselmus († 1109) aartsbisschop van *Canterburij* was een groot licht voor de kerk van Engeland, 't welk ook blijkt uit zijne geschriften.

„Ik ben mij zelven bewust," zegt hij, „dat ik de verdoemenis verdien, terwijl mijn berouw niet voldoende is tot mijne vrijspraak; maar dit is zeker, dat uwe goedertierenheid overvloediger is dan alle zonden!" — „O verborgen kracht, dat een mensch, hangende aan het kruis, den eeuwigen dood, welke op het menschdom rustte, zoude wegnemen. O verborgen kracht, dat een mensch, met moordenaren veroordeeld, menschen zoude verlossen, die met de duivelen veroordeeld waren; dat een mensch, uitgestrekt aan het kruis, allen tot zich zoude trekken! Hij nam de armoede aan, doch verloor zijne schatten niet; inwendig rijk, uitwendig arm, God was verborgen in den rijkdom, de mensch openbaar in de armoede. Door Zijn bloed hebben wij het wegwerpelijk kleed der goddeloosheid verloren, opdat wij overdekt zouden worden met het sierlijk gewaad der onsterfelijkheid. Christus werd zonde voor ons gemaakt, dat is: een offer voor de zonde. Want in de wet worden de offeranden, welke voor de zonden geofferd worden, zonden genaamd. Van hier dat Christus zonde genaamd werd, omdat Hij geofferd werd voor de zonden. Hij heeft alle gerechtigheid vervuld, het koninkrijk der hemelen geopend en met eene offerande in eeuwigheid volmaakt degenen, die geheiligd worden."

Nog eene enkele trek uit Zijn verborgen gemeenschap met den Heer.

„Trek mij, o Heer, in Uwe liefde! Als Uw schepsel ben ik geheel de Uwe; ach! geef mij dit ook in liefde te zijn. Zie Heer, mijn hart ligt voor U open; het worstelt, maar van zich zelf kan het niets doen; doe Gij, wat het zelf niet doen kan. Leid mij in de verborgen woning Uwer liefde. Ik vraag U en Gij deedt mij vragen: laat mij ook vinden. Gij leerdet mij kloppen: open mij, die klopt! Van U heb ik de begeerte: o mocht ik dan ook het genieten hebben! Kleef Hem sterk aan, kleef Hem sterk aan, o mijne ziel!" — „Verhaast den tijd, o mijn Zaligmaker en mijn God! in welken ik met ongedekten aangezicht datgene zal zien, wat ik nu geloof; zal mogen omvatten, wat ik nu hoop en van verre eerbiedig bewonder. En laat mijne ziel, naar de mate mijner kracht, datgene hartelijk omhelzen, waarnaar ik nu verlang, opdat ik mij geheel moge dompelen in de onpeilbare diepte Uwer liefde."

D. H.

Iemand vroeg eens aan een ander: „Gelooft gij in den christelijken godsdienst?" „O, voorzeker." „Dan zijt gij ook zeker een lid van de gemeente?" „Lid van een gemeente? Neen, dat ben ik niet. Waarom zou ik dit zijn? 't Is immers geheel onnoodig. De moordenaar aan het kruis was ook geen lid der gemeente en hij werd toch zalig." „Maar dan zijt gij toch zeker gedoopt. Gij kent immers het gebod?" „Gedoopt? O, neen. Dat is ook een van die uiterlijke dingen. Ik word even goed zalig als de moordenaar aan het kruis, en die was ook niet gedoopt." „Maar gij doet dan toch zeker iets voor de goede zaak? Gij, steunt die zeker met uwe middelen?" „Neen mijnheer, niets van dat alles. De moordenaar aan het kruis.... „Wacht even, vriend, het komt mij voor, dat gij zeer na verwant zijt aan den moordenaar aan het kruis. Toch is er een groot verschil, n.l. hij was een stervende moordenaar en gij zijt een levende."

A.

Hoe weinig vorderingen worden er door vele christenen in het geestelijke leven gemaakt gedurende lange, lange jaren! zij worstelen steeds tegen dezelfde moeielijkheden. Dezelfde twijfel en vrees valt hen aan als zij voor dezelfde verzoekingen staan. Is er dan geen volkome vrede in Christus, geen zekerheid van de overwinning van Gods volk? Het eenige boek dat die vragen beantwoorden kan, verzekert ons dat Christus vleesch en bloed aannam, „opdat hij door den dood verlossen zou degenen, die door heel hun leven heen der dienstbaarheid onderworpen waren." „Hij zal uwen voet niet laten wankelen; uw Bewaarder zal niet sluimeren." Staan die woorden er als eene bespotting voor hen, of is het hun ongeloof, dat hun in den weg staat? „Indien gij kunt gelooven, alle dingen zijn mogelijk dengene, die gelooft."

A.

CORRESPONDENTIE.

Errata. In het stuk, getiteld: „Goede werken," in No. 59, bladz. 2, kol. 1, regel 37 staat: „wie toch beschouwt het als *vriendlijk*, dat hij gebruik maakt enz., moet zijn: „wie toch beschouwt het als *verdienstelijk* enz.

ABONNEMENTSGELDEN.

Jaargang 1884. Sneek: B. Z. *f* 1.30 en *f* 1.25 voor 5 jaarboekjes; Parrega: M. K. 30 cts.

Jaargang 1885. Sneek: A. S. 65 cts.; A. P. B. *f* 1.30; Oppenh.: A. K. B. *f* 1.30; Parrega: M. K. 65 cts.; Velp: Mej. M. E. W. *f* 2.60; Nieuwepekela: Mej. F. *f* 25.75; 't Zandt: W. V. *f* 3.90.

N. v. BEEK.

P.S. Deze opgaven dienen alleen voor hen, aan wie wij geen kwitantie afgaven.

ADVERTENTIËN.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 63. 1 Augustus 1885. 4de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV : 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . *f* 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

DE HEERSCHAPPIJ DES VREDES.

„De vrede Gods heersche in uwe harten." Col. 3: 15*a*.

Tweeërlei macht kan het hart des menschen bezighouden en beheerschen: de macht des vredes en die des onvredes. Terwijl nu volgens spraakgebruik der H. Schrift, uit het hart de uitgangen des levens zijn, zoo volgt daaruit, dat een der genoemde machten het gansche leven regelt of beheerscht.

De vrede heeft zijn oorsprong in God, de onvrede in Satan; de eerste wordt door gerechtigheid, de tweede door ongerechtigheid in het hart des menschen gewerkt; deze is een product van de leugen, gene eene vrucht van de waarheid. God is de God des vredes, en geen vrede is denkbaar dan in gemeenschap met God.

Profeten en Apostelen hebben als om strijd den vrede des harten geroemd en aangeprezen als het hoogste goed, wat een mensch hier op aarde genieten kan; een zielsgenot, waaruit levensvreugde, levenskracht en stervensmoed geboren wordt; terwijl zij daarentegen den onvrede met de donkerste kleuren hebben geteekend. De profeet Jesaja roept uit: „De goddeloozen hebben geenen vrede, zegt mijn God; ze zijn als eene voortgedrevene zee, ze kunnen niet rusten!" En de Heere Jezus als ook zijne Apostelen hebben steeds den vrede des harten als dierbaar, hoogst gewichtig en onmisbaar tot waar geluk voorgesteld. „Vrede op aarde," juichten de Engelen toen de Vredevorst in 'tvleesch verscheen. „Komt allen tot mij," — zoo riep de Heiland zelf — „die vermoeid en belast zijt, en ik zal u ruste geven." En tegen zijne jongeren zeide de Heer in den laatsten nacht zijns levens in het vleesch: „M i j n e n vrede geef ik u" en „M i j n e n vrede laat ik u."

Elke apostolische zegenwensch bevat ook het „vrede zij u!" Terwijl ons in de apostolische brieven den vrede beschreven wordt als eene vrucht des H. Geestes — „alle verstand te boven gaande" — de harten en zinnen der geloovigen bewarende in Christus Jezus." Dien vrede wenscht de Apostel, zoo als uit het hier bovenstaande schriftwoord blijkt, zal „heerschen" in onze harten.

Hoe kan die vrede wonen, werken, heerschen in het hart eens menschen, dat vervuld is met onvrede en boosheid? — Wij antwoorden: Uitsluitend door b e v r e d i g i n g. Deze wordt zeer verschillend gezocht, sommigen zoeken ze in de wereldsche begeerlijkheden of de schatten dezer aarde; anderen in het dienen der afgoden of in eene andere soort van dienst, die men godsdienst noemt, of ook in 't betrachten van zekere deugden om alzoo met zich zelven vrede te bekomen. Doch het is reeds lang gebleken, dat geen menschenhart zich door al die dingen, evenmin als door redeneering of filosofie, laat bevredigen. De aarde en hare volheid, vermag niet een enkel menschenhart te bevredigen of waarachtig gelukkig te maken. De vraag des Heeren Jezus: (Matth. 16 : 26*a*) „Wat baat het een mensch, zoo hij de geheele wereld gewint, en lijdt schade zijner ziel?"— blijft nog steeds, hoe weinig ook in achtgenomen, in hare volle kracht staan, en vindt in deze schepping geen dan een ontkennend antwoord. Hoe de mensch hier tobt en zwoegt, of zich in weelde baadt en leeft alsof zijne bestemming hier bereikt ware, treedt hem toch gedurig die geweldige macht des doods, die, als een alles met zich voerende stroom, tijd en eeuwigheid scheidt, als eene vreeselijke spookgestalte voor den geest, zoodat hij dan al zijn leven, met vreeze des doods, der dienstbaarheid onderworpen is, (Hebr. 2 : 15.)

Dit feit valt maar niet weg te redeneeren, en laat in het hart des menschen geenen vrede heerschen, totdat een ander feit voor zijn zielsoog daar tegenover komt te staan. Er wordt een brug vereischt, om over genoemden stroom uit dit tijdelijke in de eeuwige gewesten over te gaan, en ter bevrediging van het hart moet de vraag: zal ik daar aan gindsche zijde, in de tegenwoordigheid van een volmaakt heiligen God en in het midden van alle heiligen kunnen vertoeven, bevestigend kunnen beantwoord worden. Dat dit antwoord alleen door het geloof, dat een v a s t e g r o n d is der dingen, die men hoopt, en een b e w ij s d e r z a k e n, die men niet ziet, kan gegeven worden, zal voor hen, die den bijbel kennen, wel niet behoeven vermeld te worden. Wanneer en zoolang echter dat antwoord; niet beslist door ons gegeven kan worden, heerscht de ware vrede niet in het hart, wordt de rust, die Jezus geeft, niet genoten.

God lof! Aan allen, die naar vrede en zaligheid uitzien, en die, door den last der zonde en door het vreeselijke van hare gevolgen geprangd, naar verlossing haken, kan gezegd worden: al wat ge zoekt is reeds gereed, u door God bereid! Dit is eene zaligende daadzaak: God gaf zijnen Zoon aan de wereld en zoo iegelijk, die den Zoon aanschouwt en in Hem gelooft, heeft het eeuwige leven. Geloovig ziende op dien Zoon, merken wij niet slechts wat Hij voor ons deed, maar ook en vooral wat Hij voor ons *is*, ten einde vrede te hebben in zijnen *naam*. Christus is onze vrede. Door Hem hebben wij de vrijmoedigheid, en den toegang met vertrouwen door het geloof. Maar ook door Hem alleen. God kan met het onvolkomene en onvolmaakte, zelfs van de deugdzaamsten onder Adams zonen en dochteren niet bevredigd worden; al wat onvolmaakt is kan voor God niet bestaan. Elk hart, dat nog onbevangen klopt, gevoelt dat en doet naar iets beters, buiten den kring van het bloot menschelijke, uitzien. En het Evangelie wijst dat betere aan in Jezus Christus, die het wezen en het leven eener nieuwe schepping is. Wie in Christus is, is een nieuw schepsel, niet ten deele, maar geheel, tenzij iemand slechts ten deele in Christus gelooft, of nog vereenigd blijft met een of andere zonde, dat nimmer met het „in Christus zijn" vereenigbaar is. Christus is niet ten deele onze zaligmaker, ook niet ten deele onze rechtvaardigheid, heiliging en verlossing, maar geheel. Men treft menschen aan — en hunne denkbeelden zijn zelfs onder de Christenen doorgedrongen — die meenen, dat zij eerst moeten doen wat zij kunnen, zooveel deugden en gerechtigheid aanbrengen als mogelijk is; doch gevoelende dat hun werk niet geheel volkomen is voor God, de hoop koesteren, dat Christus hun te kort zal aanvullen. Arme dwazen, die Christus slechts als een hulpmiddeltje denken te gebruiken, die meenen zelf het leeuwendeel te hebben in het zaligmaken hunner ziel, gij zult kunnen blijven „pogen," doch de vrede Gods zal in dien weg nimmer heerschen in uwe harten!

Alleen door ootmoedige belijdenis der zonden, oprechte erkentenis van onze totale bedorvenheid en ongeschiktheid voor God, met geloovige overgave aan Christus om ééne plante met Hem te worden in de gelijkmaking zijns doods, geeft vrede en rust voor het hart, en doet ons Gode *vruchten dragen*. „Wij dan," zoo drukt de apostel Paulus zich uit, „gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God, door onzen Heere Jezus Christus." (Rom. 5 : 1) en wederom (Hoofdstuk 6 : 7) „Die gestorven is, (der zonde) die is gerechtvaardigd van de zonde."

O, dat elk bedenke, dat vrede en onvrede eeuwig zijn, en mitsdien 's menschen eeuwig lot bepalen. Wie hier geen vrede heeft of verkrijgt, zal dien ook niet hebben als hij geopenbaard moet worden voor Christus rechterstoel. De tijd der genade en om vrede te bekomen is nu, die dien kostelijken tijd laat voorbijgaan, komt zekerlijk te laat. Het moet nu, heden, worden uitgemaakt wat wij eeuwig wezen zullen.

Heerscht hier, in deze rustverstorende wereld, de vrede Gods in onze harten, dan dienen wij God met blijdschap, niet meer als een knecht die moet, maar als een kind dat gaarne wil. Waar de vrede in ons hart de drijfveer van 's levens handelingen, de beheerscher onzer woorden en gedachten is, daar zal ook eene vredelievende openbaring door ons gegeven worden en zal het aangaande ons kunnen heeten: „Z a l i g (z ij n) d e v r e e d z a m e n, w a n t z ij z u l l e n G o d s k i n d e r e n g e n a a m d w o r d e n."

G. N. v. B.

HET HUWELIJK EN EEN HUWELIJKS-GESCHENK.

„De eerste zegen," zegt Bisschop Taylor te recht, „welken God den mensch schonk, was die der zamenleving, en die zamenleving was een huwelijk; en dat huwelijk werd van God zelf bevestigd en door zijnen zegen geheiligd. Het eerste wonder, hetwelk Jezus Christus verrichtte, was ter vereering eener bruiloft, die Hij door zijne tegenwoordigheid luister bijzette, en in de feestelijkheid waarin Hij voor een gedeelte voorzag. — Maar met hoe veel omzichtigheid en uiterste zorg, met hoe veel onderscheiding en gebed vooral, behoort zulk eene vereeniging te worden aangegaan! Want zij, die in het huwelijk treden, doen een worp van de grootste hachelijkheid, en daarbij van het allergrootst belang ter wereld, het grootste na den laatsten worp voor de eeuwigheid. Leven en dood, geluk of duurzame smart staan in de macht van het huwelijk. Eene vrouw zet zeker wel het meest op het spel, want zij heeft geen heiligdom, werwaarts zij den kwaden echtgenoot ontwijkt. Zij mag tot God schreijen, gelijk onderdanen van snoode vorsten, maar een ander beroep is er niet in de gedingen der liefdeloosheid. Doch ook de man, ofschoon hij zijne ellende eenige uren ontloopen kan, moet er toch altijd weder naar terug, en als hij onder zijne bekenden nederzit is er gedurig veel, dat hem, bij tegenstelling, aan het leed zijns harten herinnert en telkens diepe zuchten slaken doet."

Zoo gij dan denkt te trouwen, wacht u, wie gij zijt, voor een onberaden stap. Het huwelijk is eerlijk onder allen, en het is niet goed, dat de mensch alleen zij; maar bezin eer gij begint. Zoo de zegen Gods niet op uwe verbindtenis rusten kan, gaat gij een schip bevaren, dat, hoe fraai ook opgetuigd en hoe rijk bevracht, nogtans gebrek heeft aan stuurman en kompas. Die zegen gaat boven persoonlijke en verstandelijke hoedanigheden, ver boven aanzienlijke familie en veel geld. De groote vraag is hier, of gij met uw aanstaanden echtgenoot God zult kunnen dienen naar het Evangelie van CHRISTUS, in geloof, liefde en heiligmaking, of gij met het voorwerp uwer keuze zult kunnen wandelen in de vreeze des Heeren. En zoo dat het geval niet is, o dan geve onze God en Vader u nog een dag van rijp beraad, eer gij uwe verbindtenis aangaat! Het kan geene vereeniging zijn, zoo als gij haar misschien u voorstelt, van twee duifjes met een zijden draad verbonden, maar loopt uit op eene zamenvoeging als die van Simsons vossen, met een brandenden fakkel tusschen beiden.

Zijt gij getrouwd en gaat het u in uw huwelijk anders dan gij gedacht hadt? Heeft het u misschien eens zoo veel verdriet als genoegen gebaard? Zoek toch, o man! de oorzaak niet bij uwe vrouw; werp toch, o vrouw! de schuld niet op uwen man. Bij u beiden zal wel de schuld liggen. Vraag eens, waarom gij in der tijd elkander hebt genomen, en wat u, man! bewogen heeft aan deze vrouw, u te verbinden, of waarom gij, vrouw! aan dezen man uwe hand hebt geschonken, en het zal u welligt duidelijk worden, dat gij beiden voor elkander een levensweg hebt geopend, waarop geen waar en duurzaam geluk bloeijen kan, omdat die liefde aan uwe verbindtenis ontbreekt, welke alleen vreugde en genot op den duur aanbrengt, de liefde namelijk, die uit God is, de liefde, waarmede Christus zijne gemeente heeft liefgehad en zij aan Hem verbonden is.

Hoe dat te verbeteren?... Wordt het samen eens in het allergewigtigste van alle belangen, in de zaak, waarop het in leven en in sterven alleen aankomt om gelukkig te wezen: de godsdienst. Gaat samen naar uw binnenvertrek, belijdt daar elkander uwe dwaasheid en onberadenheid bij het aangaan der huwelijksverbindtenis, belijdt met elkander uwe zonde voor God, en bidt Hem om die liefde, welke een nieuw leven schept in uwe zielen, en frissche bronnen van vreugde en genot in uwe woning doet ontspringen. Wie zóó doet, drijft gewis alle verdriet buiten, en zal zegen Gods ervaren.

Nog één woord hierbij. De grijze Flattich, voormaals leeraar in het Wurtembergsche, een man van beproefde godsvrucht en bij zijne gemeente innig geliefd, werd op zekeren dag ter bruilofts-maaltijd genoodigd bij den jeugdigen ambachtsheer zijner gemeente, wiens huwelijk door hem was ingezegend. Na den maaltijd kwamen, volgens landsgebruik, de gasten, de een na den ander, hunne geschenken den jonggehuwden aanbieden. Het ontbrak niet aan allerlei prachtige gouden en zilveren huwelijksgiften. Toen de beurt eindelijk aan Flattich was gekomen, sprak hij het pas gehuwde paar dus toe: „Hooggeachte heer en vrouw dezer plaats! Het zou wel voegen, dat ik u bij deze plegtige gelegenheid ook een geschenk aanbood; maar het is u bekend, dat de oude Flattich geen zilver of kostbaarheden bekomen kan. Met dat al wil ik u iets in uwe huishouding geven; en zoo gij er gebruik van gelieft te maken, betwijfel ik het zeer, of iemand u op dezen dag wel iets beters of nuttigers zal gegeven hebben. Ziet — heden zijt gij beiden over elkander hoogst tevreden, en is de een met den ander zeer ingenomen. Gij gevoelt u daardoor regt gelukkig en wenscht zeker, dat het zóó blijven mag. Maar weest indachtig, dat ieder man zijne bijzondere, en elke vrouw hare eigen goede en kwade dagen heeft. Wanneer het dus nu en dan gebeuren zal, dat het tusschen u beiden niet volkomen goed staat, en dat de een niet regt tevreden is over den ander, zegt dan: een van ons beiden heeft zijnen kwaden dag, wij zullen dien laten voorbijgaan; de goede dagen zullen wel weer komen."

Het jonge paar lachte regt hartelijk op het hooren dezer woorden van den geachten leeraar; maar werkelijk rustte er een zegen op dit huwelijksgeschenk. Meermalen gebeurde het in hun huwelijk, dat eigenzinnigheid, verdrietelijkheid of kwaad humeur het huiselijk verkeer dreigde te verbitteren en het huiselijk geluk te storen; maar dan zeide terstond de een tot den ander: „Ach! één van ons beiden heeft thans zeker zijn kwaden dag. Wij willen dien laten voorbijgaan. Het zal wel wederom mooi weêr worden." En dan reikte de een den ander vriendelijk de hand toe, met toegevende en verschoonende liefde. Een na verloop van vele jaren, toen de waardige Flattich sedert lang overleden was, en hunne haren reeds begonnen te grijzen, herinnerden zij zich nog menigmaal met dankbaren zin het huwelijksgeschenk, door dien goeden ouden man hun gegeven, hetwelk inderdaad zooveel had bijgedragen tot bewaring van hunnen huiselijken vrede en bevestiging van het geluk huns levens.

Jonggehuwden! ook u bieden wij dit huwelijksgeschenk aan. Gebruik het vlijtig. Het zal u ten zegen zijn, vooral wanneer gij, wat de plicht is van iederen Christen, het Woord Gods en het gebed er dagelijks mede weet te vereenigen.

(Overgenomen.)

PUBLICITEIT.

Onze eeuw is reeds dikwijls de eeuw der verlichting genoemd. En wie zal het betwisten, dat er in deze eeuw, op velerlei gebied, veel licht verspreid is. Ontdekkingen zijn er gedaan, vorderingen gemaakt in kunsten en wetenschappen, die de stoutste verwachting overtroffen, en op godsdienstig gebied is eveneens zeer veel geschied, dat eene vrucht van verlichting mag genoemd worden.

Alle licht, dat van God afstraalt, mag waarlijk licht heeten, en is het menschdom ten zegen; maar al wat niet uit God is en toch door de menschen licht genoemd wordt, voert de volken te sneller naar het verderf heen. En zelfs van het ware licht maakt de van God zich afwendende mensch een schromelijk misbruik tot zijn eigen verderf.

Wetenschap, beschaving, verlichting zijn zeer te waardeeren zaken, indien ze maar in den dienst en ter eer van God worden aangewend, anders zijn ze middelen waardoor men op kunstmatige en geheimzinnige wijze zedeloosheid en allerlei ongerechtigheid bevordert.

Het wordt van tijd tot tijd al meer openbaar — dank zij de publiciteit, die zich in deze eeuw zoo sterk laat gelden — hoe onder den mantel van ontwikkeling en beschaving de vreeslijkste gruwelen worden verborgen.

Een der Londensche groote bladen de „Pall Mall Gazette" heeft in de laatste dagen in eenige artikelen gruwelen der ongerechtigheid openbaar gemaakt, die ons doen blikken in een afgrond, waarin de volken, in weerwil van verlichting en beschaving, (?) steeds dieper wegzinken. Volgens genoemd blad bestaat er in Londen een geheim komplot voor *Prostitutie*, samengesteld uit mannen, die door de groote menigte als ontwikkeld, verlicht en fatsoenlijk begroet worden, en waartoe zelfs, naar men zegt, een Prins uit den bloed moet behooren!

De mindere man, die zijne kinderen reeds vroeg op dienst moet zenden en niet in staat is hen genoegzaam te beschermen, ziet zijne dochters, sommigen reeds op zeer jeugdigen leeftijd, de slachtoffers worden van de onbeschaamste en gruwelijkste bedrijven eener zedelooze bende!

En hebben diergelijke bedrijven alleen in Londen plaats?

Men moet zich geenszins verwonderen, dat vele van de zoogenaamde „ontwikkelde lui" zoo schuw zijn voor het ware licht, het licht des christendoms, en dat zij zich te ontwikkeld en te beschaafd achten om zich nog met den ouden bijbel bezig te houden, of de daarin gegeven lessen en vermaningen ooit in overweging te nemen. Zij zijn immers met hunne verhevene ideeën ver boven dat alles verheven!

Voor den christen moet dit eene aansporing zijn om met ijver en toewijding en met de bijbelsche waarheid op den voorgrond te treden, en met die waarheid Gods gewapend niet naast maar beslist tegen deze wereld te staan; „want wat heimelijk van haar geschiedt, is schandelijk ook te zeggen. Maar al deze dingen, van het licht bestraft zijnde, worden openbaar: want al wat openbaar maakt is licht."

In verband met bovenstaande, nemen wij nog het volgende uit het „Christelijk Volksblad" over:

„BESCHAVING. FATSOENLIJKE STAND. ONTWIKKELDE MENSCHEN. GROOTE HEEREN EN DAMES.

Voor mij liggen de artikelen uit de *Pall Mall Gazette* van Londen. Die artikelen die de gansche christelijke wereld met afgrijzen vervullen, van wege de schandalen die nu uit Londen zijn openbaar geworden. Ongetwijfelt gebeuren soortgelijke misdaden in Brussel, Parijs, Amsterdam, Berlijn, enz. Onze maatschappij is tot op haar grondvesten bedorven. En dit is de *christelijke* maatschappij, de maatschappij van in den Naam van Jezus gedoopten. (Sic.)

Onze fatsoenlijke (? ? ?) menschen, de zoogenaamde fatsoenlijke stand, zullen zich wel wachten van veel notitie te nemen der gruwelen, door de *Pall Mall Gazette* ontdekt. O neen, onze deftige (?) dagbladen zullen trachten de zaak dood te zwijgen. Maar God zal openbaar maken wat door de gepoejerde heeren en dames van onzen tijd geschiedt, die heeren en dames van die zich zelven spreken als van *de beschaafde klasse* en dan een werkman durven aanzien als een mensch van minder allooi.

Heeren en dames! De zoons en dochters van een winkelier, timmerman, schoenmaker, broodbakker, enz. schamen zich tegenwoordig om *jongen* of *meisje* genoemd te worden. Neen, ze achten zich heeren en juffrouwen. En in plaats van te werken zooals hun vader en moeder het deden, gaan ze postjes zoeken als klerk, of employé, of bediende, of goevernante of zoo iets. Alles is hun goed indien ze maar niet als *knecht* of *meid* zouden aangezien worden. Want dit zou voor de heeren schoenmakerszoons, en dames bakkersdochters te vernederend zijn. En 't is juist die vervloekte en vloek aanbrengende hoogmoed die de huisgezinnen ten verderve voert. Die hoogmoed is de ondergang van ons geslacht. Dit doet ouden en jongen dorsten naar geld, en

het leven van honderden en duizenden niet anders zijn dan een *geldverdienerij*.

Arm geslacht! Het Evangelie van Gods genade verwerpt gij; tot allerlei spiritistische en materialistische nieuwigheden keert gij u gretig, en ge zinkt weg in de onkunde, omdat ge geen kennis meer hebt aan den *mensch* Jezus Christus, die waarlijk leeft aan Gods rechterhand!"

G. N. v. B.

RAAD VAN LUTHER.

Daar is voor een goed predikant veel aan gelegen, dat hij eene zaak voor zich kan nemen en kort bijeentrekken. Daarna ook vergelijken en ophelderen door voorbeelden en spreuken, opdat uit ééne bloem eene geheele beemde worde. Gelijk een goudsmid één stuk zilver dicht en dik, over elkander en tot een klomp, en het wederom breed, rond en tot een dun blik slaan kan, zoo kan het eene korte en lange predikatie en toch eenerlei en niet strijdig zijn; want Gods Woord moet rijkelijk bij ons wonen, opdat men de Schrift machtig zij. Anders komt het daartoe, dat een ieder predikt wat hij wil, en er in plaats van het Evangelie en deszelfs uitlegging wederom als van koetjes en kalfjes zal gepredikt worden.

Ach, zij willen nu allen volgens de dialectica en rhetorica prediken, en maken het zoo kakelbont, dat noch het volk, noch zij zelve daarvan iets verstaan. Eenvoudig te prediken is eene groote kunst. Christus doet het zelf. Hij spreekt alleen van akkerwerk, van zaad, enz. en gebruikt enkel gelijkenissen uit het gewone leven. Die duidelijke en schoone gelijkenissen in zijne predikatie kan voortbrengen: sticht en nut; zoodanige onthoudt de gemeene man. De beste predikant is hij, van wien men kan zeggen, als men hem gehoord heeft: „Dàt heeft hij gezegd."

A.

WAARHEID EN FABEL.

Toen eenmaal de Neologie oorzaak was, dat de kerken wegens de schrale voordracht van bloote zedeleer doorgaans traag bezocht werden, vroeg eens een der Leeraars aan den Directeur van den schouwburg te Berlijn, een zeer achtenswaardig man: „Hoe komt het toch, dat bij ons de kerken zoo ledig zijn, en de toevloed van menschen naar den schouwburg zoo groot is?" Het antwoord van den Directeur was: „Mijnheer! de oorzaak is misschien, dat wij de fabel als waarheid voorstellen, gij daarentegen de waarheid als fabel voordraagt."

A.

'S MENSCHEN DIEP BEDERF.

Gelijk de satan onrechtvaardig, een dief en moordenaar is, zoo heeft hij ook de menschelijke ziel met zijnen diefachtigen aard vervuld. Gelijk de duivel een eerroover, bedrieger, lasteraar en schender is van God en de menschen: God en den mensch, Gods woord en Zijne werken verdraaijende, zoo als hij deed toen hij onze eerste voorouders bedroog, alzoo heeft hij ook des menschen ziel met zijnen giftigen, verkeerden, leugenachtigen aard vervuld en den duivelschen aard voortgeplant, gelijk hij zelf is, namelijk een leugenaar, lasteraar en eerroover. Dit vergif is in des menschen ziel zoo onuitsprekelijk menigvuldig, dat men geene woorden vinden kan om dit uit te drukken, zooals uit Ps. V: 10, Rom. III: 13 en Jac. III: 5 en 6 eenigszins kan blijken.

(Overgenomen.)

DE UNIE-CENT.

EEN WOORD AAN ONZE JONGELINGEN EN JONGEDOCHTERS.

Korlen zand doen ons bemerken,
Dat door hen op Gods gebied,
Meer geschiedt,
Dan bij ons met zware zerken,
Of de grootste waterwerken —
't Zand geeft aan de zee haar perken.

Op de laatstgehoudene algemeene vergadering onzer Unie kwam een voorstel ter tafel, ingezonden door de Gemeente te Groningen, ongeveer van dezen inhoud:

„De Unie peinze op middelen tot het uitzenden van een reizend prediker of Colporteur-Evangelist in ons vaderland."

De ontvangst die dit voorstel bij de vergadering vond was ver van moedgevend. Niet dat niet alle afgevaardigden zulk een arbeid hoogst noodzakelijk en zeer gewenscht vonden, maar de bedenkelijke blik van den penningmeester, die niets anders was dan de weerkaatsing van zijn ledige kas, was wel in staat de vurigste en hartelijkste voorstander van dit voorstel te doen verstommen. Eén echter verstomde niet, en dat was de afgevaardigde van Groningen, die het voorstel had ingeleid; hij scheen op zulk een koud bad voorbereid; daarom, zonder zelfs te rillen, ging hij voort het wenschelijke van zulk een arbeid te bepleiten, en zeide onder meer: „'t gaat niet aan dat elk voorstel schipbreuk lijdt op het thema: de kas laat het niet toe; kan er niet meer gedaan worden dan er geschiedt? De echo van dit stoute woord was: „de Gemeenten hebben ter voorziening van eigen behoeften de handen vol", en om dit onwedersprekelijke argument voor den afgevaardigde van Groningen verpletterend te maken, werd er aan toegevoegd: „en de Schrift zegt: wie zijn eigen huis niet verzorgt is erger dan een ongeloovige."

Gij denkt, nu was de man verslagen; o neen, hij begon te spreken van weeshuizen die in stand gehouden werden door het verzamelen van de puntjes der sigaren. Ik dacht pas op: nu komt er een voorstel tot het verzamelen van lorren en beenen, van koolbladen en aardappelschillen. Ik heb een vrouw gekend die doodarm was en die o zoo gaarne iets wilde doen voor het onderhoud van den Evangelist die haar tot Jezus geleid had. Toen ging zij met een zak op den rug aardappelschillen en koolbladen ophalen, verkocht die en bracht de centen bij haar zielzorger.

Onze broeder won veld; zijn geestdrift deed anderen ontgloeien. Ik sprak van de oprichting eener Unie-cent; — de vice-president sprak van „de Friesche-cent" te Leeuwarden, en deed daarvan mededeelingen die mij geheel in 't vuur brachten, wijl ik voor 18 jaar, toen ik in Leeuwarden mijn opleiding ontving, daarvan de ontwerper had mogen zijn. Ik deelde nog mede dat ik bij mijne komst in Sneek ook een centsvereeniging „het Mosterdzaadje vond, welke vereeniging tot op heden bloeit en reeds meer dan *f* 1000.— voor de zending bijeenbracht en nu een ontvangst heeft van minstens *f* 70.— 's jaars.

Zoo had dan reeds het kind een naam, nog voor het geboren was, ja nog voor er zekerheid bestond dat het geboren zou worden. De vergadering besloot dat de afgevaardigden de beraadslagingen over dit punt in hunne Gemeenten zouden mededeelen, om te zien of er opgewektheid voor de oprichting van zulk een Unie-cent gevonden werd.

Gij weet er dus, mijne jeugdige vrienden en vriendinnen, iets van. Ongetwijfeld vond het doel bijval; wellicht zag men in de uitvoering nog eenig bezwaar. En ziet, daartoe schreef ik nu deze regelen om al de jongelingen en jongedochters in de Gemeenten (niemand onttrekke zich) op te wekken, dien arbeid ter hand te nemen. Spreek er eens met elkander over, in overleg met den Voorganger of een der ouderlingen; vergader onder diens lijding eens; verdeel de plaats uwer inwoning in wijken; een ieder neme een lijst en hale elke week de Unie-cent op; kies uit uw midden een Penningmeester waar gij elke maand het ontvangene stort en brenge deze het weer bij den Penningmeester der Gemeente. Sla niemand over; vraag niet alleen de man maar ook de vrouw; schroom ook niet bij Christenen buiten de Gemeente aan te kloppen en wees in u vragen, met inachtneming der bescheidenheid, zóó dringend, dat elk zegt: „MEN ZOU HEM GEEN CENT WEIGEREN." Verplicht u echter het elke week op te halen en laat het nimmer oploopen, want dan begint het te begrooten.

Onze Unie heeft meer dan 1000 leden; geven die elke week een cent dan komen de Afgevaardigden met een som van *f* 500.—, zegge vijf honderd gulden ter Unie-vergadering. Mij dunkt dat dit een aardige stuiver is om, naar gemeenschappelijk goedvinden, die aan de Inwendige Zending ten koste te leggen.

Maak nu dat men mij niet verwijte dat ik „de huid verkocht eer de beer gevangen is;" vang gij de beer en de vergadering beslist dan over de huid.

Nog een vriendelijk verzoek: Als zulk een afdeeling van de Unie-cent bij u tot stand komt, bericht mij dan zulks even per briefkaart, opdat ik het in het blad vermelde.

Met hartelijke groete,

uw vriend en broeder

Sneek, Juli '85. J. HORN.

UITWENDIGE ZENDING.

Der Sendbote, orgaan der Duitsche Baptisten in N. Amerika heeft in No. van 20 Mei l.l. zeer opmerkendswaardige statistieken, aangaande de uitwendige zending der zes hoofdgezindten in N.-Amerika, overgenomen uit de *New-York Examiner*. De zes gezindten met name genoemd zijn de volgende; Kongregationalisten met 21,176, Kampbelliten met 1,511, Episkopalen met 2,760, Methodisten 34,390, Presbyterianen met 18,907 en Baptisten met 113,263 Avondmaalgangers op de verschillende zendingsposten. Deze getallen ontleend aan de officieele zendingsberichten van het tijdvak van 1883—84, doen zien dat de Baptisten 34,519 Avondmaalgangers meer mochten aanwijzen dan de 5 overige gezindten te samen. In genoemd tijdperk was het getal bekeerlingen op de verschillen stations van de vijf eerstgenoemde gezindten te samen met 8782, dat van de Baptisten met 11,891 toegenomen. Elke bekeering kostte aan eerstgenoemden gemiddeld f 509,77½, aan de Baptisten kostte elke bekeerde heiden slechts f 92,62½.

Welke slotsom, vraagt de *„New-York Examiner"* mogen wij met betrekking tot die daadzaken ons veroorloven? Antwoord: De Heer heeft ons genade verleend om met geringe kosten groote resultaten te verkrijgen.

N. v. B.

GEDACHTEN.

Waar is de brandende oven, die heet genoeg is om ons wanhopig te maken, zoolang wij eene gedaante bij ons zien wandelen, die gelijk is aan den Zoon van God?

HUNTINGTON.

Er moge gebeuren, al wat maar gebeuren kan, uw staat is verzekerd, uwe veiligheid gewaarborgd. Maar laat dan ook door u dezelfde getrouwheid betoond worden. Wees niet als het eigenzinnige kind, dat zich aan vaders hand wil onttrekken, want die hand is uw behoud.

J. G. VERHOEFF.

Hoewel wij niet weten waar ons pad zich draait, wij weten toch waar het eindigt.

SPURGEON.

Wanneer wij de schitterende heuvelen des hemels beklimmen, en in het licht van de eeuwige wereld terugzien op de raadselen van het menschelijke leven, zullen wij God nergens meer voor hebben te danken dan daarvoor, dat Hij ons niet alles gaf, wat wij op aarde van Hem vroegen.

Dr. J. A. BROODES.

GEMEENTENIEUWS.

GRONINGEN Juli. De Gemeente mocht weder gedurende deze maand onder de hoede van haren hemelschen Herder, Jezus Christus voortleven en niet ongezegend arbeiden. De zoo noodige beproevingen bleven niet uit, doch de Heer betoonde in die allen zijn zorgzame bemoeiingen te hebben. Krankheden, sommigen van ernstigen aard, kwamen onder de leden voor en zijn er nog, doch de Heer liet nog alle brs. en zrs. hier bij ons blijven.

Eene zuster werd gedoopt, terwijl eene andere van

de levende hoop, die in haar is voor de Gemeente getuigenis gaf en op die belijdenis op Zondag 2 Aug. wenscht gedoopt te worden.

Onze Jongedochters-vereeniging, daartoe in staat gesteld, wat het financieele betreft, door eenige aanzienelijke familiën en begunstigers in deze stad, is begonnen met op hare vergaderingen te arbeiden ten behoeve van de wees-inrichting te Neerbosch.

Door een paar leden dier vereeniging werd sedert een jaar eene vereeniging van meisjes, in den regel tusschen 11 en 15 jaar oud, gehouden, die wekelijks samenkomt en ruim 40 leden telt. Deze vereeniging vierde op den 16den dezer op eigenaardige wijze haar jaarfeest. Te 2 ure des namiddags kwamen de leden in 't feestkleed gedost, in de kerk te samen, waar zij door eenige leden der Jongedochters-vereeniging werden opgewacht. Met gezang en gebed werd daar het feest geopend, en daarna toog men, in orde geschikt, zacht zingende door de straten naar buiten de stad (een wagentje met mondbehoeften en versnaperingen voor de feestgasten werd meê gevoerd) om daar in een tot hun doel verleenden tuin het feest voort te zetten. Hier was alles in gereedheid gebracht, als: tafels en stoelen, terwijl er schommels en andere zaken aanwezig waren, waarmeê het jonge volkje zich uitmuntend kon vermaken.

Aan het einde mochten de jonge dochters God danken voor een welgeslaagd en genoegelijk feestje.

VARIA.

„ER WAS KRACHT IN."

Ten tijde van Lodewijk XIV bevonden er zich in Parijs drie beroemde roomsch-katholieke kanselredenaars. Zij heetten Bossuet, Bourdelone en Massilon. Deze mannen hadden het genoegen, zoo dikwijls zij den kansel betraden, eene uitgelezene schaar van deftige toehoorders voor zich te zien. De koning en de in de hoofdstad aanwezige grooten der aarde verzuimden nimmer hunne voordrachten bij te wonen. Met de grootste spanning hingen de toehoorders aan de lippen der genoemde redenaars. Ja, zoo ver ging het, dat velen het een ongeluk achten, wanneer zij door een of andere omstandigheid verhinderd werden de voordrachten van een dier kanselhelden bij te wonen, of wanneer bij het aanhooren slechts een volzin hun aandacht ontsnapte.

Wat was echter de rede, dat deze mannen steeds door zulk eene talrijke schare, zelfs van de hoogstgeplaatsten des rijks, zoo hartstochtelijk gezocht en gevierd werden? — Het antwoord ligt voor de hand: zij waren schitterende redenaars, die hunne moedertaal in den hoogsten graad meester waren. Hunne rhetorica was uitstekend, hun zin- en periodenbouw monsterachtig. Liefelijke, bevallige stembuigingen, voortreffelijke gelijkenissen en schilderingen, eene verhevene deugdenleer, benevens eene onberispelijke uitspraak, werd den aanwezigen met rijken overvloed ten gehoore gebracht. Ook verstonden die redenaars uitmuntend de kunst om een tranenvloed bij hunne hoorders te voorschijn te roepen. Niet zelden werden de oogen der gepoederde fransche edele heeren en dames vochtig en ontstond er in de ruime „Notredame-kerk" een algemeen weenen en snikken. Men verhaalt toch, dat, toen Bossuet — de voornaamste der drie — zijne beroemde lijkrede op den maarschalk Turenne, een geduchte krijgsheld, hield, en bij die gelegenheid de vaderlandsliefde des afgestorvenen in de heerlijkste kleuren schilderde, de oogen der toehoorderessen van tranen overvloeiden en de gemoederen der hoorders in 't algemeen door geestdrift als overweldigd werden.

Dit was zoo ongeveer de algemeene uitwerking, welke de hoogdravende redenen dier drie kanselgrootheden vermochten te bekomen: De oogen vloeiden over van tranen, maar de harten bleven onveranderd. De fransche edellieden, die 's morgens zich ter kerke spoeden om Bossuet, Bourdelone of Massilon te hooren, stroomden des avonds naar het theatergebouw, om de opvoering van een ijdele opera of eene lichtzinnig schouwspel bij te wonen. De oogen, die 's morgens in de kerk tranen geweend hadden, straalden des avonds in concert-, bal- en speelzaal bij zinnelijke verlustiging. De harten die 's morgens bij het aanhooren der schilderingen van de heerlijke deugdenbeelden wellicht goede voornemens hadden opgevat, kenden des avonds geen ander verlangen dan om de lust der oogen en des vleesches en den hoogmoed ten hoogste te voeden. En vanwaar dit verschijnsel? Ach, de drie redenaars waren niets meer dan zoogenaamde „sensatiepredikers." Zij predikten den menschen juist dat, waarnaar hun ooren jeukten. Zij trachten wel het oor te prikkelen, maar niet het hart te treffen. Zij waren met al hunne verblindend glanzende redenaarstalenten toch in den grond niets meer dan „een klinkend metaal en een luidende schel."

Nu gebeurde het eens, dat Lodewijk XIV een eenvoudigen kapucijner monnik uit de provincie Audiens ontmoette. Deze was om aangelegenheden van zijn klooster, dat in een rechtsgeding met een naburigen goedbezitter gewikkeld was, naar Parijs gekomen. Nadat hij onderscheidene rechters bezocht en overal hetzelfde ongunstig bescheid bekomen had, besloot hij ook het hoofd van den staat zijne zaak bloot te leggen. De koning hoorde den reeds hoogbejaarden kloosterbroeder geduldig aan, liet zich de op het droces betrekking hebbende documenten voorlezen en richtte daarop nog eenige vragen tot hem. De monnik gaf heldere, verstandige antwoorden.

„Heeft zich werkelijk dat geval zóó toegedragen, mijnheer pater, gelijk gij mij mededeelt? Berusten uwe verhalen op zuivere waarheid?" — vroeg na eenig stilzwijgen de koning. — „Majesteit," luidde nu het antwoord, „ik heb, voor zooverre ik mij herinneren kan, sedert mijne bekeering, die voor dertig jaren plaats vond, geen leugen gesproken, en zal het zeker thans ook niet doen nu ik voor mijn hoogsten aardschen heer sta." Een pauze volgde. Eindelijk sprak de koning: „Van een priester, die sedert 30 jaren geene onwaarwaarheid gesproken heeft, wenschte ik wel eens eene prediking te hooren. Heden namiddag zult gij in de plaats van den plotseling krank geworden Massillon in tegenwoordigheid van mij en het geheele hof in de Notredame-kerk eene kanselvoordracht houden." De pater bracht noch al eenige bezwaren voor; maar de koning hernam beslist: „Ik ben niet gewoon, tegengesproken te worden, het blijft er bij; gij predikt heden namiddag. Een priester, die sedert 30 jaren steeds de waarheid gesproken heeft. wordt waardig geschat zijnen Koning het woord Gods te verkondigen. Ga nu heen, en bereid u voor!"

De namiddag brak aan. De wijde zalen der Notredame waren geheel gevuld. Alles, wat Parijs aan geleerden, rijken en voornamen binnen hare muren verborg, had zich opgemaakt om den beroemden Massilon te bewonderen. Doch in plaats van den man hunner bewondering, beklom thans een eenvoudige kloosterbroeder in bruine pij den predikstoel, en hief aldus aan: „Niets is zekerder dan de dood, niets onzekerder dan de stervensure; niets meer noodig derhalve dan steeds voor den dood bereid te zijn." Na deze inleidende opmerkingen las de monnik 2 Cor. 5: 10: „Want wij allen moeten geopenbaard worden voor den rechterstoel van Christus, opdat een iegelijk wegdrage hetgeen in het lichaam (geschied) naar dat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad." Dit was de tekst en daarover hield de monnik eene korte, eenvoudige, doch krachtige en hartelijke rede. Hij gebruikte geen interessante stembuigingen, geen boeiende beelden en schilderingen, geen kunstelijken periodenbouw, maar zijne toespraak was met den ernst der eeuwigheid doorweven. Der schitterende vergadering werd eene kost opgedischt, aan welke zij niet gewoon was. Het was geen homoletisch zuikerwerk, maar vaste, geestelijke werkmanskost. Deze prediker vleide niet, maar zeide rondweg, dat edelman en bedelman voor Christus rechterstoel verschijnen moeten, en dat daar geen aanzien des persoons geldt. Ten slotte vermaande hij zijn voornaam gehoor met ingrijpenden ernst, de gedachten aan dood, graf en eeuwigheid niet door ijdele genoegens en scherts te verdrijven, maar die gedachten ruimte te laten en zich, gelijk dat christenmenschen betaamt, op het bange stervensuur voor te bereiden.

Na het eindigen dier godsdienstoefening liet de koning den kloosterbroeder weder voor zich ontbieden. „Mijnheer pater," sprak hij, „gij hebt mij eene predikatie gehouden, zooals ik er in mijn gansche leven nog geen vernemen mocht. Zij was niet gepolijst, maar er was kracht in. Wanneer ik eene predikatie van Bossuet, Bourdelone of Massilon hoor, dan ben ik altijd zeer te vreden over mij zelf. Gij zijt de eenigste prediker, die mij ontevreden met mijzelf heeft gemaakt. Ik dank u hartelijk, dat gij de stem der waarheid zoo met vrijmoedigheid hebt doen weerklinken. Dezelve heeft niet alleen mijn oor, maar ook mijn hart getroffen." Zóó sprak de koning. Dat het hem met zijne laatste woorden werkelijk ernst was, bewijst de omstandigheid, dat van toen af in de zedelooze bedrijven aan het fransche koningshof eene, hoewel geringe, toch niet onmerkbare wending tot verbetering intrad. Het proces, om hetwelk de kapucijner monnik naar Parijs gekomen was, werd op koninklijk bevel ten gunste van het betrokken klooster uitgewerkt.

„Er was kracht in." Dat was de kritiek van dezen franschen koning over een eenvoudige, onopgesmukte, doch ernstige prediking van een eenvoudigen monnik. De kracht, namelijk de kracht der goddelijke waarheid, had hij tot nu toe in de gezwollen en kunstrijke voordrachten zijner geleerde en hooggeroemde hofpredikers gemist. Deze hadden wel zijn gehoor verrukt, maar zijn hart ledig gelaten.

Hoe vele predikers zijn er ook nu nog, die aan bovengenoemde drie gelijk zijn. Zij ijveren om den bijval der menigte en hijgen naar volksgunst. Zij zijn onvermoeid bezig ten einde hunne hoorders met allerlei redekunst te boeien, maar wachten zich echter wel van de volle, geheele, ernstige, scherpe waarheid van Gods woord hun aan het hart te leggen.

O, dat toch alle dienaren des Woords het dierbare bijbelboek tot hunne hoofdstudie maakten! Dat zij allen ter harte namen wat in Jes. 33 van de wachters op Zions muren gezegd wordt! Laten allen, die in het Evangelie dienen, zoo dikwijls zij hun heilig dienstwerk aanvangen, met innig gebed zich voorbereiden, opdat ook van al hunne toespraken kan gezegd worden: „Er was kracht in."

G. N. v. B.

(Vertaald.)

Volgens de „Bazel. volksbode" vermeldt „Der Wahrheitszeuge," dat David Withmer, een der drie valsche getuigen, die in het jaar 1830 openlijk door onderteekening betuigden, dat zij met hun oogen hadden gezien, hoe een Engel van den hemel afgekomen was met het boek, dat Jozef Smith overgezet zou hebben en dat nog heden als Godsdienstboek (het boek mormon) dienst doet, heeft voor korten tijd zijn vroeger getuigenis herroepen en de gansche geschiedenis voor dat, wat zij is, n.l. voor zwendelarij en bedrog verklaard. Eindelijk is alzoo het geweten van dien ouden zondaar ontwaakt. Hij is 80 jaar oud en leeft in den Staat Missouri.

EENS CHRISTENS ZALVING.

Neem: 1 lood *treurigheid*, 30 lood *geduld*, 20 lood *matigheid*, 10 lood *diepe ootmoed*, 30 lood *mildheid*. Stoot dit alles door elkander in de mortier van het *sterke geloof*, met de stamper der *standvastigheid;* strooi daarin een half pond *hoop;* doe het in de pan der *gerechtigheid;* zet het op het vuur der *goddelijke liefde* en roer het door met de lepel van het *aandachtig gebed*. Giet het hierna in het vatwerk der *bestendigheid;* maak het wel toe, opdat de lafheid der ijdele eer daar niet in kome. Smeer u met deze zalf dagelijks, 's morgens en 's avonds; het zal helpen, ja het helpt onfeilbaar en is te verkrijgen bij Dien die ALGENOEGZAME heet.

ABONNEMENTSGELDEN.

Steenwijk, G. v. U. *f* 1.90; den Haag, Mej. G. v. d. W. *f* 4.17½; Rotterdam, J. K. *f* 5.80; Ossenzijl, H. S. *f* 1.90; Wolfaartsdijk, *f* 1.30; Valthermond, J. G. *f* 5.20; Stadskanaal *f* 27.21.

N. v. BEEK.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 64. 15 Augustus 1885. 4de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:

Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken

WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,

Adres: J. HORN, *te Sneek.*

Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:

Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

ROEM.

Zoo zal ik dan veel liever roemen in mijne zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij wone. 2 Cor. 12: 9*b*.

Wij leven in een wereld vol roemenden. 't Is echter eigen roem.

Hoe misplaatst, ja vermetel is die roem, bij den mensch op wiens lippen alleen de tollenaarsbede: o God wees mij zondaar genadig! past.

't Eerste dichtstuk ons als zoodanig bekend is dat van Lamech en zijn inhoud is de vermetelheid zelve. Gen. 4: 23—24. Slechts weinige bladzijden verder in de geschiedenis en daar heet het: „Kom aan, laat ons tichelen strijken en een toren bouwen welks opperste in den hemel zij." (Gen. 11.) Ginds wandelt een Nebucadnezar op de tinne van zijn paleis en roept: „Is dit niet het Babel dat ik heb gebouwd?" Roem, overal roem: de Griek roemt op zijn wijsheid, de Jood op zijn afkomst uit Abraham, de Farizeër op zijn eigen gerechtigheid. In dit alles openbaart zich de zonde Adams, die hoogmoed was, „in welken allen gezondigd hebben."

Te midden van al die roemenden staat er eene die tot hiertoe zweeg. 't Is de Christen. Hoe, zwijgt gij, hebt gij dan niets te roemen? Wilt gij dat hij zal roemen? zal roemen in iets van zichzelven? Welnu als dat dan zijn moet, dan zal het zijn in zijne ZWAKHEID. In zijne zwakheid? ja, behalve deze heeft hij alle roemen in zichzelven afgeleerd. Als Sulamiet heeft hem de zon beschenen en sedert werd hij gewaar dat hij zwartachtig was; al zijne lofwaardigheid verbleekte, zijn goede werken werden openbaar een wegwerpelijk kleed voor God te zijn en zijn naam verdoemelijk.

Welk een contrast, zulk een roemende christen, te midden eener roemende wereld.

Juist daarom dan ook is hij der wereld een voorwerp van groote ergernis, en wel uit hoofde hiervan: ook die roemende wereld gevoelt hare zwakheid maar loochent die stelselmatig en nu staat de Christen, de Gemeente daar, dier wereld haar ijdelen roem betwistende, daarin mede getuigenis ontvangende van het geweten dier wereld zelve.

Ware het nog dat de christen klaagde van wege zijne zwakheid, hij zou er te minder onverdragelijk om zijn, want zulks wil de natuur nog wel, maar daarin roem te hebben, zie, dat druischt tegen alles in.

Zoo schrijvende, gevoelen wij, dat van meer ernstige zijde ons de vraag kan worden toegevoegd: „Is de klacht over eigen zwakheid dan niet rechtmatig en schriftmatig tevens?" Wij antwoorden: als eerste levensuiting voorzeker — zegt niet de Schrift: „Die klaagt, klage van wege zijne zonde?" en elders: „Zalig zijn zij die treuren?" Ongetwijfeld, en ook voor heel het leven blijft de stemming der ziel, bij den Christen, tegenover zonde en gebrek, die van smart. Maar bij hem, die genade leerde kennen, draagt de klacht nimmer het karakter van eigen gerechtigheid of gekrenkte hoogmoed, wat een miskennen van algeheele verdorvenheid en algenoegzaamheid van Christus werk in zich sluit en meer een spijt verraadt dat men niet zelf de palmen der glorie boven eigen hoofd kan zwaaien en het lied der victorie in eigen roem kan zingen.

Zoo het trotsche *ik* verbroken en onttroond is en men in genade zijn hoogste roem vond, dan heeft men aan de verheerlijking van Christus lust; en waar men Hem begeert groot te maken, verkiest men voor zich zelf een plaats in het stof der boete.

Als eerste levensuiting moge de klacht over eigen jammer gebillijkt worden, tegenover de openbaring van Gods onuitsprekelijke en algenoegzame genade wordt zij hoogst zondig en ontaard weldra in de meest verfijnde eigengerechtigheid.

„Niet meer ik," zoo had de Apostel betuigd, maar *„Christus in mij."*

Bij zoo diepe ontdekking en afsterving van het eigen ik, krijgt genade beteekenis en de mate van het tweede houdt met die van het eerste gelijken tred. Alleen van uit het dal der verootmoediging wordt het kruis in zijn heerlijkheid gezien en gelijk men op klaarlichten dag van uit een diepen put, de sterren even duidelijk waarneemt als van de oppervlakte der aarde bij nacht — zoo ook in het geestelijke.

Is dit zoo, dan is er voor roem in zwakheid plaats. Wie toch, zou niet wenschen honger te hebben tegenover een welvoorzienen disch? Wie niet wenschen dorstig te zijn bij eene heldere fontein? Arm als koninklijke schatten worden uitgedeeld? Wie God niet danken: zich verloren te zien tegenover zulk een Redder? Zich schuldig te kennen tegenover zulk een Borg? Zich een slaaf des Duivels te weten, nu Jezus van slaven koningen maakt? Zich als doodschuldige te kennen, nu Jezus denzulken het eeuwige leven biedt? Voorwaar het woord des Apostels past ook hier: God heeft hen allen onder de ongehoorzaamheid besloten, opdat Hij hun allen barmhartig zou zijn. O diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennisse Gods! hoe ondoorzoekelijk zijn zijne oordeelen, en onnaspeurlijk zijne wegen. (Rom. 11: 32, 33.)

Bleek roem in zijn zwakheid ons een ergernis voor de wereld en de natuur en te gelijk het geheim der godzaligheid, zij wijst ons niet minder op den troost des Evangelies. Is het met den weg der verlossing zoo gelegen, dan mogen wij wel zingen:

Dat heet gadelooz' ontferming,
 Dat, genade, rijk en vrij!
God schenkt redding, schenkt bescherming,
 Schenkt z' aan zondaars, schenkt z' ook mij;
Dan zelfs als mijn onvermogen,
 Als mijn diep bederf mij smart,
 Toont mij 't goddelijk Vaderhart
Zijn verlossend mededoogen:
 God is liefd', o engelenstem,
 Menschentong, verheerlijkt Hem.

Dat juist maakt het Evangelie tot een blijde boodschap: dat het den schuldige niet veroordeelt en verwijt, maar vertroost.

Zijt gij reeds verlost, lezer? Ach, zegt gij mijne banden! — Zijt gij reeds verzoend? — o mijne zonden! — Zijt gij reeds behouden? — helaas, ik ben verloren! — Is Jezus reeds uw Redder? Ach ik ben verloren! Welnu, indien het zoo staat, klaag niet langer, maar dank God voor elke ellende die Hij u deed zien — zij zijn als zoovele kenteekenen der genade, want het is onomstootelijk waar: *Wat in zich zelf verloren is, is bij God behouden.* Of wilt gij in klagen volharden, dat *gij* de schuld niet kunt betalen? — dat *gij* den dood niet kunt overwinnen? — dat *gij* den hemel niet kunt verdienen? Weet het, elk dezer klachten is een bewierooken van u zelf en te gelijk een vertreden van het bloed van Christus; een rooven van Zijn hoogsten roem, n.l. dat *Hij* in de wereld kwam om te zoeken en zalig te maken wat verloren was.

Roem in zwakheid; 't is ook de ontplooiing van de raadselen des tijds.

De weg, — het leven des christens is in menig opzicht vol raadselen. Wat al rampen, beproevingen, zorgen en lijden wedervaart hij. Zie op Paulus, en lees eens die opsomming van lijden in 2 Cor. 11: 24—30. Vanwaar en waartoe dat alles? Heb ik dan te vergeefs mijn hart gezuiverd en mijne handen in onschuld gewasschen? Is mijne straffing er niet elken morgen?

Onze tekst geeft den sleutel. Christus wil zijn kracht in ons openbaren: „Daarom" zegt Paulus, „heb ik een welbehagen in zwakheden, in smaadheden, in nooden, in vervolgingen, in benauwdheden, om Christus wil: want als ik zwak ben, dan ben ik machtig." Zoo zal ik dan veel liever roemen in mijne zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij wone," Zoo werken dan alle dingen mede ten goede, dengenen, die God liefhebben en rijpt uit en onder het lijden de vreedzame vrucht der gerechtigheid. Zoo werkt onze lichte, zeer haast voorbijgaande verdrukking een gansch zeer uitnemend gewicht der heerlijkheid, en waar de

uitwendige mensch verdorven wordt, wordt de nieuwe mensch vernieuwd van dag tot dag. Wie kan het wraken als dezelfde mond betuigt: „Wij roemen ook in de verdrukking?" Neen, zelfs de aschhoop der ellende wordt voor den rechtvaardigen Job de kweekschool voor hoogere Godskennis, want aan gene zijde van haar heet het: „Met het gehoor des oors heb ik u gehoord, maar nu ziet u mijn oog."

Hebt dus goeden moed gij kinderen des lijdens. Zijt niet slechts onderworpen, stille en eenswillend in het lijden, maar beklimt de hoogste trede: n.l. „acht het voor groote vreugde, mijne broeders, zoo gij in velerlei verzoekingen valt."

Ten slotte. Roem en zwakheid brengt ook de zekerheid van de erfenis der eeuwigheid.

Geen grond in mij en toch zekerheid, en niet in weerwil daarvan, maar juist daarom. Immers:

de tronen dáár zijn genade-tronen;
de kronen dáár zijn genade-kronen;
het witte kleed, een genade-kleed;
het nieuwe lied, een genade-lied.

ZOO ZAL IK DAN VEEL LIEVER ROEMEN IN MIJNE ZWAKHEDEN, OPDAT DE KRACHT VAN CHRISTUS IN MIJ WONE.

Sneek. HORN.

De geschiedenis der Baptisten.

Het begin van den Kinderdoop.

Origenes. Eenige schrijvers hebben alle mogelijke moeite gedaan om te bewijzen, dat *Origenes* in zijne geschriften aangaande den doop van kleine kinderen gesproken heeft, als een in zijnen tijd bestaande gewoonte, en dat hij haar aan de Apostelen zou toegeschreven hebben. *Origenes* was de geleerdste Christen-schrijver van den ouden tijd. Zijn bloeitijd was van het jaar 203 tot het jaar 254. Hij verwierf een grooten roem, zoowel als leeraar in de Katechetenschool te Alexandria, als vervaardiger van talrijke werken over de H. Schrift. Hij spreekt, waar in dezelve van den doop sprake is, slechts van den doop van *minderjarigen*, niet van *zuigelingen*, en tusschen hem en *Tertullianus* is dit verschil, dat de laatste tegen dien doop opkwam, daar *Origenes* hem billijkte en verdedigde. Maar hoever strekte hij er het geoorloofde van uit?

Hij wilde alleen den doop van zulke kinderen, die Christelijk onderwezen waren en bewijs van persoonlijke vroomheid gaven; want hij leerde met groote beslistheid, dat: „de weldaad des doops van het weloverwogen besluit des gedoopten afhing."

Zijn antwoord op een tegenwerping van *Celsus* drukt zijne beschouwing duidelijk uit. Deze Heidensche schrijver had beweerd, dat in de Heidensche Mysteriën „alleen verstandige en voorname personen" werden ingewijd, en voer toen voort: „En nu laat ons hooren, welke personen de Christenen toelaten. Zij zeggen: „Is ergens een zondaar, is ergens een onwetende, is ergens een kind, met een woord: is er ergens een ellendig en betreurenswaardig schepsel, die wordt in het rijk van God opgenomen."

Origenes antwoordde hem op de volgende wijze: „Als weerlegging op deze beschuldigingen zeggen wij: Het is geheel iets anders, degenen, die krank naar de ziel zijn, uit te noodigen, dat zij zich laten genezen, en weer anderen, de gezonden, tot bekentenis en tot onderzoek der goddelijke dingen uit te noodigen. En wij, die dit onderscheid goed kennen, roepen de menschen toe, dat zij zich voor alle dingen laten genezen. Wij vermanen de zondaren, zich te laten onderwijzen, opdat zij leeren de zonde vaarwel te zeggen en de onwetenden naderbij te komen, om in kennis toe te nemen; *de kleine kinderen voeden wij op, opdat zij in de ontwikkeling der gedachten tot den mannelijken wasdom zouden rijpen*, en de ellendigen worden opgewekt, opdat zij een gelukkigen toestand, of, wat het voornaamste is, den toestand der zaligheid erlangen zouden. Wanneer echter diegenen van de onderwezenen, welke goede vordering gemaakt hebben, toonen, dat zij door het woord gereinigd zijn en zooveel mogelijk een beter leven geleid hebben, *dan* noodigen wij ze uit, om zich in onze gemeenschap op te laten nemen."

Zulke kinderen, als *Origenes* hier beschrijft, worden overal, bij welke Baptisten in onzen tijd ook, „in de gemeenschap opgenomen," d. i. gedoopt. Wanneer zij „gereinigd zijn door het woord," wat kunnen wij nog beter verlangen?

De tegenwerping van *Tertullianus* schijnt zijn oorsprong te hebben in den misplaatsten ijver van vele personen, welke kinderen tot den doop drongen, eer dat zij in staat waren de waarheid recht te verstaan en in zich op te nemen. Maar noch de een, noch de andere dezer Kerk-vaders spreekt van den doop van zuigelingen. Wel schrijven zij aan den doop werkingen toe, waarvan in het N. Testament niets gevonden wordt. Zij bedienden zich van zulke uitdrukkingen, waaruit men besluiten moest, dat eene uiterlijke handeling eene inwendige geestelijke werking voortbracht. Zij leerden de noodzakelijkheid van den doop tot verkrijging van de vergeving der zonden en van de verlossing.

En niettegenstaande dat wezen zij op de noodzakelijkheid van zinsverandering en van het geloof; en daarom werd verlangd, wanneer kinderen gedoopt werden, dat deze „in staat waren Christus te belijden" en „gereinigd waren door het woord."

Wij zijn eindelijk tot den oorsprong van den kinderdoop gekomen. Hij ontstond in een landstreek van *Noord-Afrika*, waar de beschaving destijds op een zeer lagen trap stond en wel in het midden der derde eeuw. Dit geschiedde niet op gezag der H. Schrift, maar tengevolge van geheel verkeerde begrippen aangaande den doop. Daar wij al vroeger op die afwijkingen van het rechte doopsbegrip gewezen hebben, zou het nu overbodig zijn daarop terug te komen. De lezer kan zich zeer gemakkelijk den vooruitgang dezer dwaling voorstellen. Wanneer de pas gedoopte geloovigen zich over de vergeving der zonden verblijdden en voldoende bewijzen van het leven der wedergeboorte gaven, ving men aan de vergeving der zonden en de wedergeboorte, als de werkingen van den doop te beschouwen. Hieruit ontstond de vraag, of het niet wenschelijk was om de vergeving der zonden en de wedergeboorte zoo jong mogelijk te ontvangen? En werd niet onder de Mozaïsche wet de besnijdenis aan kinderen toegediend? Deze vragen hielden *Fidus*, een bisschop in eene stad van Noord-Afrika, bezig. Hetgeen hem in deze omstandigheden als plicht was voorgeschreven, lijdt voor ons geen twijfel. Hij had in het N. Testament moeten onderzoeken wat hem daarin geboden was (welks bezit wij bij hem niet zeker mogen stellen, daar boeken in dien tijd weinig en duur waren); en over het onderscheid tusschen het Oude en Nieuwe Verbond, tusschen het vleeschelijke en geestelijke Israël had hij moeten nadenken, om tot helderheid te komen. Had hij dat onderzoek naar eisch gedaan, dan zou hem de zaak des doops geheel duidelijk zijn geworden. Maar op deze alleen ware wijze, heeft hij zijn onderzoek niet ingesteld. *Cyprianus* was destijds Bisschop van *Karthago* en werd in al de aangelegenheden der Christelijke Gemeenten als een man van beslissing hooggeacht. *Fidus* schreef aan *Cyprianus*: „Eenige personen houden het voor goed, dat de doop der kinderen terstond na de geboorte moet plaats vinden." Hij kon zich echter daarmede niet vereenigen en dat hoofdzakelijk omdat het gebruikelijk was, de gedoopten met den broederkus te ontvangen, en een pasgeboren kind niet op genoemde wijze kon ontvangen worden, wijl het eenige dagen lang na zijn intrede in de wereld als onrein beschouwd en behandeld werd. Hij hield het daarom beter, te wachten tot den achtsten dag, en het dan te doopen, in welken leeftijd de kinderen onder de Mozaïsche wet moesten besneden worden. Hij vroeg het oordeel van *Cyprianus*, en deze legde die vraag aan een Concilie voor, dat in het jaar 252 te *Karthago* vergaderde, om verscheidene kerkelijke aangelegenheden te regelen. Zes en zestig Bisschoppen waren bij die gelegenheid tegenwoordig. Het antwoord is in een van de brieven van Cyprianus te vinden en luidt als volgt: „Niemand onder ons kon zich met uwe meening vereenigen. Integendeel onze meening was, dat de genade en barmhartigheid van God, geen menschelijk wezen mag onthouden worden, zoo spoedig het in de wereld is gekomen, gelijk onze Heere in het Evangelie zegt: „De Zoon des menschen is niet gekomen om der menschen zielen te verderven, maar te behouden," zoo moet alles wat in ons vermogen is, gedaan worden, opdat geene ziel verloren ga. Gelijk bij God geen aanzien des persoons is, zoo is bij Hem ook geen aanzien van leeftijd, omdat Hij zich zelven geeft als Vader aan allen, opdat zij de hemelsche genade zouden deelachtig worden. Wat gij daartegen zegt, dat een kind in de eerste levensdagen niet *rein* is voor die handeling en dat ieder zich daarom schaamt, zulk een kind te kussen, zoo staat dit, naar ons inzien, toch in het geheel niet met de mededeeling der hemelsche genade in betrekking, want er staat geschreven: „Den reinen is alles rein" en niemand onder ons mag zich verzetten tegen dat, wat God in genade behaagd heeft te scheppen.

Al is ook een kind pas geboren, is het toch niet zulk een voorwerp, dat ergens iemand weigeren zou te kussen, ten einde het de goddelijke genade deelachtig te maken en het den vredegroet te brengen, daar toch een ieder van ons door zijn eigen godsdienstig gevoel gedreven wordt, om aan de hand des goddelijken scheppers te denken, die zoo even Zijn goddelijk werk volbracht heeft, hetwelk wij in het pasgeboren kind kussen, als wij het in onze armen sluiten als Gods maaksel. Verder wanneer ergens een mensch verhinderd mag worden, om de genade te ontvangen, zoo moeten veeleer de ouderen van jaren verhinderd worden, van wege de zware zonden, waarin zij gewikkeld zijn. Daar nu echter de grootste der zondaren, die voor God met groote schuld beladen is, vergeving ontvang zoodra hij tot het geloof komt, en daar niemand uitgesloten is van den doop en van de genade, hoeveel te minder zal men dan het kind daarvan terug houden, dat, daar het nog maar pas geboren is, nog niet kan gezondigd hebben, maar alleen door zijne afstamming van Adam het gif des doods met zich op de wereld gebracht heeft; en dat daarom te eerder de vergeving der zonden ontvangen mag, wijl de zonden, die hem vergeven worden, niet zijn eigen, maar de zonden van anderen zijn?"

Dit is eene zeer donkere en nevelachtige leer. Aan de uiterlijke handeling van den doop, schreef men toe, wat alleen in de persoonlijke zielsgemeenschap met Jezus verkregen wordt.

H. d. H.

(Wordt vervolgd.)

Baptisten-gemeenten in Konstantinopel en Bythinië.

In „The Treeman" van 4 Juni j.l. komt de volgende mededeeling voor:

Het laatste kwartaal is daardoor merkwaardig geworden, dat in dat tijdvak de stichting der eerste Baptisten-gemeente in Konstantinopel en de eerste Bythinische Baptisten-gemeente plaats gehad heeft. De eerste constitueerde zich op den 26 April l.l. met 5 personen, de tweede den 3 Mei met 16 leden, op een Bythinisch dorp ongeveer 20 mijlen van Konstantinopel gelegen. Zij hebben de geloofsbelijdenis der „Baptist Church Manual" hoofdzakelijk voor zich overgenomen. De behandeling der zaken bij de stichting dier gemeenten werd zoowel door de daarbij tegenwoordig zijnde vergadering, die bij de eerste uit 50 en bij de tweede uit 150 personen bestond, als door de leden met groote belangstelling gevolgd, en de beteekenis der plechtigheid diep gevoeld.

Het is misschien niet ondienstig nog iets naders aangaande sommige leden dier nieuwe gemeenten mede te deelen. Een lid der Bythinische gemeente is onderwijzer in Nikomedia, de oude hoofdstad van Bythinië, waar duizende christenen in de eerste helft der tweede eeuw, onder het stadhouderschap van Plinius den jongere, den marteldood ondergingen. Deze broeder heeft 33 leerlingen in zijne school, die hij onder den invloed van het Evangelie opvoedt.

Een ander lid dierzelfde gemeente was een bitter vervolger der geloovigen, gelijk hij nu zelf belijdt. In een brief, in welken hij mij om den doop verzocht, zegt hij: „Saul, de vervolger moge gedoopt worden." Dat hij inderdaad van een vervolger een eenvoudig geloovige geworden is, daarvoor getuigt de merkwaardige verandering, die in zijn gedrag heeft plaats gevonden. Twee leden der gemeente in Konstantinopel, veel belovende jonge mannen, zijn naar Amerika vertrokken, om zich daar in ons Baptistisch theologisch Seminarie voor het predikambt te bekwamen. Nog een ander lid tevens secretaris dier gemeente is een grieksch heer uit Athene, die door zijne geestesbekwaamheden den ouden roem zijner natie geen oneer aandoet. Door hem werd „de pelgrimsreis" in het Grieksch overgezet en zijn grieksch werk over de oude geschiedenis is langen tijd aan grieksche universiteiten en scholen als leerboek gebruikt geworden. Een ander nog onuitgegeven werk van dezen broeder, dat, naar wij gelooven, zijn levensarbeid kronen zal, is zijn wetenschappelijk engelsch-grieksch woordenboek.

Zeker werden alle leden dezer gemeenten Baptisten, in weerwil van het vooruitzicht, dat zij vervolgingen zullen te lijden hebben.

Deze gemeenten, alsmede die in Kuzuluk, in Rumelië, staan onder mijne leiding — zegt de schrijver dezer berichten — wij hebben vier verschillende plaatsen, waar openbare godsdienstoefening gehouden wordt. Het getal der leden is thans 32, en het gemiddeld getal der bezoekers in onze vergaderingen is tusschen 90 en 100. De geldelijke bijdragen beloopen *f* 1380.00 in het jaar.

Zullen wij in deze drie gemeenten de kiem van groote Baptisten-gemeenten der toekomst mogen zien, die het apostolisch geloof in deszelfs vaderland — het land der Baptisten — weder invoeren? Wij gelooven het.

„Der Wahrheitszeuge."

G. N. v. B.

SPURGEON
over het Altaar des kinderdoops.

In een preek over de „Hervorming" naar 2 Kronijken 31: 1 spreekt Spurgeon van het afbreken der altaren in Juda en Israël en toont een aantal van altaren en hoogten, op welke de menigte van naam-christenen nog heden offert. Deze moeten afgebroken worden wijl zij niet van God verordend zijn. Er waren onder Israëls koningen vrome mannen, die echter niet in alles den Heer navolgden. Van hen heet het: „Hij deed wat den Heer welgevallig was, doch niet gelijk zijn vader David. De hoogten werden niet weggenomen en het volk offerde nog op de hoogten." Dit geldt ook voor vele geloovige predikanten en andere christenen in onzen tijd. Zij doen in vele dingen wat den Heer welbehagelijk is, maar gaan desniettemin voort, te offeren op de hoogten en altaren, die menschen, in strijd met Gods Woord, opgericht hebben. Daar zijn bij voorbeeld hoogten en altaren van uitwendige vormen, van welke zij weten, dat zij niet met Gods Woord overeenkomen, desniettemin rooken zij daarop en verzamelen het volk daarom. Onder verscheidene hoogten en altaren, die nedergeworpen moeten worden, voert Spurgeon ook de doop van onmondige kinderen aan. Hij zegt daarover:

„Op het gevaar af, het misnoegen van eenigen, die ik lief heb, op mij te laden, wil ik thans op eene verordening der kerk wijzen, waarover wij wellicht in meening verschillen. De heilige handeling des doops wordt in een aantal kerken aan kleine kinderen voltrokken, op grond van de beloften hunner ouders of voogden bij die gelegenheid gedaan; wij echter gelooven, dat naar de leer der H. Schrift, alleen geloovigen, afgezien van hunnen ouderdom, gerechtigd zijn den doop te ontvangen na persoonlijke belijdenis van hun geloof in Christus. Ik zie dikwijls hoe een predikant een kind besprengt, dat nog geen bewustzijn heeft, en daarbij ten volle meent, dat hij het doopt. Wanneer ik mij nu tot mijn bijbel wend, zoo kan ik niets dergelijks daarin vinden. Wel lees ik dat de Heiland eenmaal sprak: „Laat de kinderkens tot mij komen," doch daarin gaf Hij ons geen voorbeeld om een klein kind tot den pastoor of predikant te brengen, dat niet komen kan, dat tot loopen nog te jong is, en nog veel minder de zin dezer heilige handeling kan verstaan. Jezus sprak: „Laat de kinderkens tot Mij komen en verhindert hen niet, want hunner is het Koninkrijk der hemelen;" — en zij kwamen werkelijk tot Hem; maar ik vind niet, dat Hij ze gedoopt of besprengd heeft. Hij gaf hun Zijnen zegen en zij gingen heen. Ik ben vast overtuigd: gedoopt heeft Hij ze niet, want in de Schrift wordt uitdrukkelijk gezegd: „Jezus doopte zelve niet maar zijne discipelen (Joh. 4: 2.) Het is alzoo duidelijk dat dit woord geen grond voor den kinderdoop biedt. Weder anderen leeren dat de grond voor den zuigelingendoop uitsluitend te vinden is, daarin, dat de kinderen van Abraham besneden werden. Dit brengt mij geheel op een dwaalweg. Ik kan volstrekt geen overeenstemming tusschen den zuigelingendoop en de besnijdenis vinden. Welke personen werden besneden? Het waren Israëlieten. Waarom werden zij besneden? omdat zij Israëlieten waren. Dat is de grond; en ik ben bereid zonder aarzelen ieder christen te doopen, al ware hij nog slechts een zuigeling in Christus, ja al ware hij ook nog maar acht dagen oud in het geloof, wanneer hij zich slechts als een Israëliet in den geest openbaart. Met zijn vader en moeder heb ik in dit opzicht niets uit te staan. De godsdienst is iets persoonlijks. Een ander kan voor mij niet gelooven, kan voor mij geen boete doen, en een ander persoon kan niet voor mij in den doop de bekentenis van een goed geweten voor God afleggen, zulks kan ook niet in mijn naam gedaan worden. Wij moeten op grond onzer eigene persoonlijke verantwoordelijkheid in godsdienstige dingen door Gods genade handelen, anders is het even zoo veel alsof die handeling niet geschied is. Nu, ik geloof, dat vele vrome lieden met oprechte harten aan het altaar van den kinderdoop God vereeren; maar het is mij even zoo duidelijk, dat het mijn plicht is, al het mogelijke te doen, ten einde dit altaar af te breken, want het is niet een altaar Gods, maar de doop der geloovigen is een altaar Gods. Wat zegt Fillppus tot den Moorschen kamerling? „Indien gij van ganscher harte gelooft, zoo is het geoorloofd." „Zie daar water," sprak de kamerling. Ja, maar dat was niet alles, er moest ook geloof zijn, even zoo wel als water, eer er een rechtmatige doop kon plaats vinden. Elke doop, toegediend aan iemand zonder dat hij belijdenis van zijn geloof in Christus aflegde, is een altaar oorspronkelijk te Rome gebouwd, naar welks model men ook elders bouwde tot verwoesting van de eenheid der Gemeente en tot groote schade voor de zielen. Ik verzoek nu allen, welke van mij verschillen, eenvoudig en oprecht het onderscheid te overwegen. Kunnen zij den kinderdoop in den Bijbel vinden, zij mogen hem bedienen en God aan dit altaar vereeren; kunnen zij dit echter niet, dat zij dan eerlijk en oprecht zijn en komen en aanbidden bij het altaar te Jeruzalem, ja daar alleen. Aan eene oude vrouw werd eens een bijbel beloofd als zij een enkele schriftuurplaats kon vinden die den kinderdoop rechtvaardigde. Zij zocht er langen tijd naar en kon er maar één vinden n.l.: „Zijt dan alle menschelijke ordening onderdanig." De predikant schonk haar den bijbel, tot belooning voor hare scherpzinnigheid, en gaf toe dat zij daarin volkomen gelijk had, dat het een menschelijke ordening was, meer niet.

Ik voer dit voorbeeld van den kinderdoop aan als slechts een van de vele verderfelijke dingen, die zich onder de christenen ingedrongen hebben. Het is duidelijk dat niet alle partijen gelijk kunnen hebben. Zij mogen in de hoofdwaarheden recht staan, in dat waarin zij van elkander afwijken schuilt de dwaling. Ik wil niet, dat gij gelooven zult, dat ik het recht heb; neen, onderzoek de Schrift en zie zelf wat recht is. Er zal een dag komen dat de Luthersche kerk, de Independenten, de Methodisten, ja elke kerk naar het woord Gods beproefd zal worden, en alles zal worden weggedaan wat niet voor den rechterstoel des Alwetenden zal kunnen bestaan. Ik hoop, dat ik mij nooit verhinderd zie, mijne stem tegen elke valsche liefde te verheffen, die in ons midden zich zou kunnen openbaren, welke zou eischen onrecht te handelen tegenover den persoon en de leer der waarheid. Ik gevoel een innige liefde jegens elken broeder in Christus die van mij verschilt. Ik bemin hem om Christus wille en heb gemeenschap met hem om der waarheid wil; maar met zijn dwaling kan ik geen vrede hebben, en ik wensch dat hij dit evenmin met mijne dwaling hebbe. Ik zeg hem rondweg: wanneer uwe inzichten de mijne wederspreken, zoo heb ik gelijk en gij ongelijk of omgekeerd; het is dus tijd, dat wij ons vereenigen ten einde samen Gods woord te onderzoeken wie de waarheid heeft. Wat nut brengen ons alle christelijke bijeenkomsten, zoo zij ons niet terug brengen naar Gods woord? Mogen zij al menig zegenrijk doel bevorderen, wat wij boven alles behoeven is dat wij tot het richtsnoer van Gods woord terugkeeren en zien wat dit ons leert, daar moet het tot vereeniging komen. Laat ons allen komen „tot de wet en het getuigenis." De Baptist, de Methodist en de Lutheraan en wie ook, een ieder legge zijn oude inzichten, vooroordeelen en overleveringen, hoe oud en eerwaardig ook, ter zijde, en een ieder onderzoeke zelve de Schrift als voor het aangezicht van den Almachtigen God, en er zal menig altaar instorten; want het kan niet alles naar het goddelijk voorbeeld zijn waar het onderscheid zoo handtastelijk is. Mocht toch de Geest Gods uitgegoten worden over dit land, dan zal er een drievoudige reformatie tot stand komen, en het zal aan verbrokene afgodsbeelden, geslechte hoogten en verbrijzelde altaren niet ontbreken.

Tot zoover Spurgeon. Ons dunkt een belangrijk en behartigenswaardig woord.

Wij vertaalden dit uit het Duitsch. 't Is ons niet bekend, dat deze hervormingspreek van den ook in ons land zeer beminden Baptisten-prediker in onze taal overgezet is. Bevreemden zou zulks ons niet, want wij hebben opgemerkt dat in de meeste vertalingen van Spurgeon boeken en preeken stelselmatig is weggelaten, wat hem als belijder van den doop der geloovigen doet kennen. Een groot deel van ons christelijk publiek is dan ook in den waan, dat Spurgeon een goed orthodoxe dominé is, in den zin waarin men dat in ons land verstaat, en dat hij even als dezen arbeidt in een genootschap dat een vermenging is van leugen en waarheid, licht en duisternis, kinderen Gods en dienaren van satan. 't Zelfde treffen wij bij onze statenvertalers aan: in den tekst schreven zij „doopen *met* water," maar schreven eerlijkheidshalve in de beroemden „kant" dat in het Grieksch eigenlijk stond „*in* water." Zoo verscheen eenige jaren geleden een vertaling van de levensbeschrijving van den in ons land eveneens gezochten Philpot en daar was niets minder uitgelaten dan Philpots uittreding uit de Engelsche staatskerk en zijn overgang tot het Baptisme. Hoe dat alles met eerlijkheid en goede trouw bestaan kan verklaren wij niet te weten.

Was er bij de Unie een kas voor inwendige zending, wij zouden voorstellen het als traktaat afzonderlijk te drukken, waarvan de kosten, nu het toch gezet is, weinig meer dan van het papier zouden bedragen. Wij zijn van goede traktaten, ons beginsel rakende, maar al te schaars voorzien. De liefde tot zoovele kinderen Gods, die nog bij dit altaar rooken, mocht ons wel dringen hun deze dwaling onder het oog te brengen — wellicht werden zij gewonnen — en hoe uitnemend kan een bladje als dit daartoe dienen. Een kas als waarvan wij spraken bestaat er, nu de Unie-cent pas in wording is, nog niet. 't Kan echter zijn dat er gemeenten of personen gevonden worden die voor eigen rekening 100 of meer exempl. begeeren. Wij willen derhalve den drukker verzoeken den

vorm nog 14 dagen te laten staan en zien of er ook bestellingen komen (adres N. van Beek te Groningen). De prijs per 100 ex. zal niet meer dan 60 cent bedragen. Hoe meer, hoe goedkooper, eendracht maakt macht.

HORN.

GEDACHTEN.

Hij die niets heeft van den Geest Gods, kan niet bidden; hij mag in zijne nooden huilen als een dier, of *woorden* des gebeds uitspreken, maar bidden kan hij niet.

LEIGHTON.

Wanneer iemand op de laagste sport van een ladder staat, is hij, hoewel nog lang niet boven, toch reeds niet meer in het slijk der aarde. Evenzoo heeft hij, die den eersten stap van het gebed: o God, wees mij zondaar genadig, gedaan heeft, de wereld en hare ellendige troosters verlaten, hoewel hij nog niet in den hemel is.

DONNE.

De theologie, die meent dat het gebed slechts een onderwerpelijken zegen geeft, is veel minder wetenschappelijk dan het kind, dat in vertrouwen roept tot zijn Vader in den hemel.

DAWSON.

God ziet niet op schoone woorden, maar op de oprechtheid des harten. De sleutel opent de deur, niet omdat hij verguld is, maar omdat hij in het slot past.

GOD IS LIEFDE.

Is God liefde? vraagt de lijder,
Die in ramp en druk versmacht,
En geen enkele ster ziet blinken
In den donkeren lijdensnacht.

Is God liefde? vraagt de arme,
Die geen brood heeft voor zijn kroost,
Schoon hij werkte van den morgen
Tot den avond, onverpoosd.

Is God liefde? vraagt de kranke,
Die zich op zijn leger kromt,
Immer uitziend naar genezing,
Voor wien geen genezing komt.

Is God liefde? vraagt de weduw,
Die om haren eega treurt;
In den bloeitijd zijner jaren
Werd hij aan haar hart onscheurd.

Is God liefde? vraagt de weeze,
Eenzaam zwervend op deez' aard,
Van geen moederzorg omgeven,
Door geen vadertrouw bewaard.

Is God liefde? vraag een moeder:
't Laatste kind nam Hij haar af,
Al haar lust en al haar vreugde
Daalde met hem in het graf!

Zou God waarlijk liefde wezen,
Die zijn kindren zoo beproeft,
En het aanziet, dat de smarte
Rimpels in hun voorhoofd groeft?

Snoeit de tuinman niet de loten
Van zijn meest geliefde plant,
Dat ze weliger moog groeien,
Tot een sieraad van het land?

Schroomt de arts de wond te zuiveren,
Al doet die bewerking pijn?
Zou 't geen ijdel medelijden,
Geen verkeerde weekheid zijn?

Spaart de vader dan de roede
Aan het ongehoorzaam kind?
Wie de tucht het zou onthouden,
Toont, dat hij het weinig mint.

Ver van God zij zulk een zwakheid!
Neemt Hij ons als zonen aan,
Dan beschouwt Hij met gestrengheid
Elke vlek in ons bestaan.

Liefde is voorwaar zijn wezen,
Maar z' is heilig en getrouw;
Hij kastijdt omdat Hij liefheeft,
Wondt, opdat Hij heelen zou.

In de smeltkroes der beproeving
Zuivert Hij het ruwe goud
Van zijn schuim en van zijn droesem
Tot het enkel glans behoudt.

Op den oceaan des levens
Stuurt zijn hand de veege kiel,
En bij 't loeien van de stormen
Wordt Hij 't anker voor de ziel.

In den nacht van angst en zorgen,
Als de vlam der hope kwijnt,
Is Hij de fakkel der vertroosting,
Die in 't hart verkwikkend schijnt.

God is liefde! juicht de christen,
Die in Hem zijn vrede vindt,
En al neemt Hij al mijn have,
'k Weet toch dat Hij mij bemint.

't Kostelijkst, dat Hij kon geven,
Jezus Christus schonk Hij mij;
Zou 'k nog ongehoorzaam vragen
Of Hij waarlijk liefde zij?

Neen, die gift, zij predikt luide:
Een ontfermer is de Heer!
Dankt Hem blijden en beproefden,
Geeft zijn liefde eeuwig eer!

***

GEMEENTENIEUWS.

HENGELOO. Bij het vele treurige, dat wij in de laatste maanden moesten ondervinden, gaf de Heere ook liefelijke verkwikkingen.

Van uit Amsterdam kwam tot ons een zeer lieve Broeder, met wien de Voorganger der Gemeente al jaren verbonden was, met het verzoek om gedoopt te worden; dit vond plaats op 20 Juni j.l. Die Broeder vertrok kort daarna naar Amerika, om aldaar in het Evangelie te arbeiden. Wij ontvingen een brief, waarin hij zijne goede overkomst meldt, met hartelijke groeten aan de Broeders en Zusters.

Een jongetje van de Zondagschool, dat aan de hersenziekte bezweek, gaf bewijzen van behoefte aan den Heiland. Een dag vóór zijn dood, toen hij zoo goed als bewusteloos terneer lag, vond dit treffende met hem plaats, dat toen de Voorganger voor zijn bed bad, het lieve kind tot bewustheid kwam. Met heldere oogen en een lach op het gelaat zag hij onzen Voorganger aan. Hij sprak toen met hem en het jongetje bad den Heere om vergeving van hetgeen hij als kind misdaan had, gaf de hand en kwam weer in denzelfden toestand, aan die treurige ziekte eigen n.l., kermen en bewusteloosheid. Wij gelooven, dat dit kind een Abia voor den Heere was.

Zaterdag 1 Aug. j.l. vierde de Christelijke Jonged. Vereeniging Febé haar 13jarig bestaan. Van uit Goor, Enschedé en Oldenzaal waren een 26tal meisjes overgekomen, om met haar den Heere te loven. Ze was met 5 leden vooruitgegaan, en ze vervaardigde 36 paar kousen en moffen. De Heere was mede op het feest, hetgeen openbaar werd in het vele goede, dat er gesproken werd, en vóóral in den ernstigen drang bij degenen, die spraken om tot den Heiland te komen.

Daar heerschte op het geheele feest een blijde en ernstige stemming. De Heer zij er voor geloofd!

HAULERWIJK. Hoe klein en in het oog der menschen niets beteekenend de Gemeente van gedoopte christenen aan deze plaats is, zij blijft toch voortdurend zich in de kracht van haren Heiland en eenig Hoofd openbaren.

De opkomst onder de prediking is zeer gering en bepaaldt zich veeltijds tot de leden der Gemeente. De arbeid onder de jonge menschen en op de Zondagschool is daarentegen zeer gezegend. De Zondagschool wordt door ruim 100 kinderen bezocht.

Zondag de 9den Aug. was voor ons een blijde dag. Onze vroegere voorganger br. v. Beek van Groningen was toen in ons midden, die des morgens en des avonds een hartelijk woord van opwekking en vertroosting tot de Gemeente en verdere aanwezigen sprak, terwijl een broeder en zuster, die door den band des huwelijks waren verbonden geworden, in ons midden verschenen ten einde de *voorbede* der Gemeente over hun huwelijk te verzoeken. Zij werden door genoemden broeder toegesproken en hun namens de Gemeente een net gebonden Bijbel overhandigd als het beste meubelstuk voor jong- en ook voor oud gehuwden.

Hartelijke groeten aan alle medeverbondenen in Jezus Christus.

DE UNIE-CENT.

Er is een wolkje als een mans hand en wij grijpen moed.

Wel zijn wij wat ongeduldig, en hadden meer enthusiasme (geestdrift) bij onze jongelieden gehoopt, doch wellicht zijn wij wat voorbarig en is in het stille reeds meer geschied dan wij vermoedden.

Te Haarlem kwam reeds een afdeeling van de unie-cent tot stand. Uit eigen boezem kozen de jongelui zich een president, secretaris en penningmeester. In Heeg werden insgelijks handen aan het werk geslagen, en zijn wij wel ingelicht dan zijn te Stadskanaal ook reeds voorbereidende maatregelen genomen. Te Groningen en te Foxhol werden reeds voor eenige weken afdeelingen gevormd met vrij goeden uitslag.

Jongelingen en jonge dochters! hier is een voortreffelijk werk voor u — de hand aan den ploeg en niet achterwaarts gezien — de inwendige zending heeft ook zijn Macedoniërs, die de handen tot u uitbreiden en roepen: Komt over en helpt ons.

Verblijdt met goede tijding

Uw vriend

J. HORN.

SNEEK, 12 Aug. '85.

ADVERTENTIËN.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 65. 1 September 1885. 4de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI : 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

DE OPENBARING.

In de H. Schrift worden ons twee hoofdbeginselen beschreven, en aan een van beide houdt zich een deel van ons geslacht vast. Het eene is het zuiver Israëlietische, dat zich vooral bij Abraham is beginnen te vertoonen, in een leven des geloofs en der toewijding aan God, waarom hij ook de vader der geloovigen genoemd wordt, en waarvan Christus de wortel is; het andere is het heidensche, waaraan dat, wat de Schrift „vleesch" noemt, ten grondslag ligt. Die zich aan het eerstgenoemde beginsel vasthouden of er zich mede vereenigen, zijn het ware zaad van Abraham, een geslacht, dat niet berust op den bodem van vleesch en bloed, van filosofie of menschelijke redeneering, maar op het geloof in de goddelijke openbaring, d.i. op de beloftenissen en de feitelijke daden Gods. Zij volgen de door de gansche H. Schrift loopende hoofdlijn der goddelijke beloften, die bij Adam begint door Seth, Noach, Abraham en voorts door diens geslacht heenloopt, om in Christus, die het begin en het einde er van is, en in wien de volheid der openbaring gegeven is, te eindigen.

Het heidensche beginsel daarentegen brengt mede, dat al zijne aanhangers of vereerders hunne levenskracht zoeken in de natuur of in de filosofie en het menschelijk vernuft, dat zich in velerlei vorm en gedaante laat zien en op verschillende wijzen uitdrukt. Het ligt niet in den aard van dat beginsel om, evenals Abraham, de vader der geloovigen, het zichbare op Gods woord af te verlaten voor het door God beloofde onzichtbare. Het is het gebied van den God dezer eeuw, die de zinnen der ongeloovigen verblindt, opdat hen niet bestrale de verlichting der goddelijke openbaring. Allen, die zich door afkeering van het waarachtige licht op dat gebied begeven, meenen in hun zelfvertrouwen, door onderzoekingen en opklimmende op een ladder van gevolgtrekkingen, het onbekende te zullen ontdekken. Het geloof echter leert het hopelooze en de schrikkelijke kronkelwegen van dat pogen kennen, met achtgeving op de arglistigheid van het menschelijk hart, en voert derhalve zijn voorwerp in de armen van God, opdat Die hem het onbekende openbare.

Gelijk het natuurlijk licht, dat bestemd is om in deze schepping alles te verlichten en leven en ontwikkelingsvermogen te geven, door den schepper in de zon belichaamd is, zoo is ook alle geestelijk licht belichaamd is in Hem, die de Zon der gerechtigheid genoemd wordt en die zichzelven als het licht der wereld heeft aangekondigd. Hij verlicht een iegelijk mensch, komende in de wereld. Zijn licht is het licht der goddelijke openbaring: alles, wat wij van God en goddelijke zaken moeten weten, zien wij in Hem, want Hij is God geopenbaard in het vleesch, het uitgedrukte beeld van Gods zelfstandigheid. God gaf zichzelven in Christus te aanschouwen en te genieten; hooger openbaring kan er niet komen. De briefschrijver aan de Hebreën wijst er ons ook op, terstond bij 't begin van zijn brief en zegt: „God, voortijds veelmaal en op velerlei wijze, tot de vaderen gesproken hebbende door de profeten, heeft in deze laatste dagen tot ons gesproken door den ZOON." Elk woord dat gesproken wordt, en elke voorlichting van welke zijde die ook komt, waardoor onze kennis aangaande dien Zoon kan bevorderd of vermeerderd worden, moet ons hoogst welkom zijn; want Hem te kennen is het eeuwige leven. De H. Schrift, zoo Oud als Nieuw Testament, is een getuigenis of eene verklaring van den Verlosser van zondaren, den Zoon van God; maar blijkbaar ook een afgerond geheel, zoodat wij er alles in vinden, wat tot onze kennis aangaande God en zijnen Zoon en mitsdien ook aangaande de hoogere dingen noodig is. Nog nimmer trof ik iemand aan, die de H. Schrift reeds uitgeput had of er in uitgeleerd was, en ik denk den zoodanige op aarde ook niet te zullen ontmoeten. Onze roeping blijft dus een ernstig en onderworpen onderzoek der schriften, die van Christus getuigen.

Elk christen behoort zich derhalve verre te houden van het onrustig en onheilig streven van hen, die meenen dat er nog eene hoogere of betere openbaring zou kunnen gegeven worden, dan God ons in Christus en in het getuigenis aangaande Hem gegeven heeft. Onder de zoodanigen vindt men dikwijls menschen met een zeer sterke verbeelding en met een ziekelijk, licht in verrukking te brengen zieleleven, waarvan nooit de H. Geest, maar wel de booze geesten gebruik maken, hun misleiden en een soort fâta-morgána (gezichtsbedrog) voor hunnen geest doen verrijzen, waarop zij dan beweren nieuwe openbaringen te hebben ontvangen. Zoo trad eens Mohamed op, bewerende goddelijke openbaringen door tusschenkomst van den engel Gabriël te hebben ontvangen, en verscheen in het begin dezer eeuw Jozef Smith (hoofd der Mormonen) eveneens gerucht makende met, volgens hem door tusschenkomst van een engel, verkregen openbaringen; doch dit niet vroom genoeg zijnde of te ver buiten den kring van het christelijk denken tredende, moet er wel weer iets anders zich voordoen, en een spiritist vertoont zich, die, ten einde zijne woorden meer aannemelijk te doen voorkomen, zich beroept op bijbelplaatsen en op de wetenschap, en zeer hoog op geeft als van nieuwe, hoogst merkwaardige onthullingen van verborgenheden, betreffende 's menschen toekomstig lot etc., die hij door tusschenkomst van geesten van afgestorven zou hebben verkregen. Waarlijk beleedigend voor onzen God, die ons zulk eene heerlijke, volle openbaring, aangaande het verleden, het heden en de toekomst heeft gegeven! Elders weer hoort men een Irvingiaansche profeet zich zeer vroom en ernstig aankondigen als een drager van nieuw licht, dat hem niet door geesten van afgestorvenen, maar door den H. Geest verleend is, en beweert openbaringen te hebben, die uit de in de kerk heerschende verwarring orde zullen scheppen, alsof eenmaal de Apostelen des Heeren geene wezenlijke orde voor de Gemeente zouden hebben voorgeschreven, die de geloovigen door alle eeuwen maar eenvoudig en gehoorzaam hebben na te volgen, om goddelijke orde te zien en te handhaven!

En wat zal zich nog meer voordoen op dat gebied? Aan het einde dier verschijnselen zijn wij ongetwijfeld nog niet, want de leugengeesten zullen niet ophouden met overal strikken te spannen en overal te gluren, of zij ook ergens een menschenhart kunnen onrustig maken of vergiftigen. Ieder christen wachte zich voor schade, zij waakzaam en voege zich geheel naar het woord zijns hemelschen Meesters en de leiding des H. Geestes in de waarheid, en zoeke vooral de teedere gemeenschap met den Heiland in kinderlijk geloof en gebed.

Om te onderscheiden of een geest, die ons iets wil openbaren, uit God is, hebben wij deze proeve: De H. Geest getuigt van Christus, leert ons dien heerlijken persoon meer kennen, gelijk de Apostelen van Hem getuigd hebben. (Zie Joh. 15 : 26, 27 en 1. Joh. 4 : 2.)

G. N. v. B.

Een groot Evangelie voor groote zondaren.

DOOR C. M. SPURGEON.

„Dit is een getrouw woord, en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om de zondaren zalig te maken, waarvan ik de voornaamste ben, enz."
1 Tim. 1: 15—17.

Toen Paulus dezen eeuwig gedenkwaardigen tekst terneer schreef: „Dit is een getrouw woord, en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om de zondaren zalig te maken, waarvan ik de voornaamste ben," deed hij dat in betrekking tot zichzelf. Ik wensch uwe aandacht te bepalen bij het tekstverband.

De apostel Paulus sprak van zichzelven, en nu was het de Heilige Geest, die het hem in gaf, om van die heerlijke zaligheid te schrijven, waarvan hij zelf zulk een edel voorwerp was. Waarlijk, het was een geschikte en uitstekende samenhang, om er zulk een heerlijken, evangelischen tekst in te voegen. Wat hij aan anderen predikte werd in hem zelf gezien. Had ik, na u de bekeeringsgeschiedenis van Paulus te hebben voorgelezen, geeindigd met de woorden: „Dit is een getrouw woord, en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om de zondaren zalig te maken," dan zoudt gij allen hebben gezegd: „Dat is waar, en het is een natuurlijk gevolg van het verhaal." Zulk eene opmerking zou hebben kunnen dienen als leering van de geheele geschiedenis. Het is een gemakkelijk en

EENVOUDIG VERHAAL

van zulk eene bekeering, waarom Paulus het in deze plaats en in dit verband uitspreekt.

Hij kon niet nalaten zijne geschiedenis mede te deelen; maar toen hij haar mededeelde, deed hij het om klem te leggen op de woorden: „Dat Christus Jezus in de wereld gekomen was, om de zondaren zalig te maken." De Heer bemint Zijne dienstknechten die zulke ondervindingen hebben, en zorgt dat hun getuigenis nog spreekt nadat zij zijn heengegaan. Hij ondersteunt hun leven, en maakt hunne geschiedenis bekend. Toen Paulus zeide: „Dat Christus Jezus in de wereld gekomen was, om de zondaren zalig te maken," was zijn eigen bekeering en vreugde in den Heer er het sprekend bewijs van. Hij was een getuige, die het goede woord des levens, waarvan hij getuigde, geproefd en getast had.

Maar, geliefden, hoewel wij Paulus niet persoonlijk in ons midden hebben, om getuigenis te geven, toch hebben wij

MENIG LEVEND BEWIJS;

wij hebben menig onbetwistbaar bewijs in degenen, die nog onder ons zijn, dat het: „Een getrouw woord is en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om de zondaren zalig te maken." Twintigtallen zoude ik tot dezen preëkstoel kunnen roepen, die waarlijk de vuilste zondaren waren, maar zij zijn gewasschen en geheiligd, en alzoo levende bewijzen, dat de Heer machtig is, om zalig te maken. Velen van hen, die hier thans tegenwoordig zijn, kunnen in sommige opzichten niet tot hun soort worden gerekend, d. i. tot de voornaamste der zondaren, maar toch plaatsen zij zichzelf in andere opzichten, gewillig onder de voornaamste der zondaren, en geven getuigenis zooals ik nu doe, dat Jezus machtig is, om de verst afgedwaalden te redden.

De gedachtengang zal zijn: ten eerste de vraag wie *die de voornaamste der zondaren zijn*;

ten tweede willen wij onderzoeken, *waarom God hen heeft gered;* ten derde *wat zij zeggen, als ze gered zijn.*

I. Ten eerste dan

WIE ZIJN DE VOORNAAMSTE

der zondaren? Paulus zeide, dat hij het was. Ik denk, dat hij slechts een was van het regiment. Er zijn verschillende soorten van zondaren; alle menschen zijn niet even groote zondaren. Wel zijn allen zondaren, maar zij zijn daarom toch niet allen gelijk. Zij liggen allen in den modder, maar zijn er allen niet even diep ingezonken. Het is waar, zij zijn allen diep genoeg gevallen om in de zonde te sterven, tenzij de genade Gods het verhindert; toch is er verschil in de graden der zonde, en er zal ook verschil zijn in de graden der straf.

Sommigen zijn de voornaamste der zondaren in denzelfden zin als de apostel Paulus, omdat zij de gemeente Gods hebben vervolgd. Paulus, die toen Saulus genoemd werd, had zijne stem gegeven tegen Stéfanus; en toen deze gesteenigd werd, bewaarde hij de kleederen van hen, die hem vermoordden. Langen tijd daarna gevoelde hij dat bloed op zijne ziel, en hij beweende het. Dit was nog

SLECHTS EEN BEGIN.

Saulus was gelijk een luipaard, die, na eens bloed te hebben geproefd, er altijd zijn tong in moet hebben. Hij blies dreiging en moord. Hij pijnigde het volk van God; hij maakte groote verwoesting onder de heiligen; hij kwelde hen; hij sprak godslastering; hij had hen geslagen in de synagogen, en vervolgd van stad tot stad; ja, zelfs ter dood gebracht. Dit moet hem tot eene treurige gedachtenis zijn bijgebleven, zelfs nog, nadat de Heere Jezus Christus het hem ten volle had vergeven. Het ter dood brengen der heiligen, stelde Saul hoofd en schouder boven andere zondaren. En dit was de kroon van de pyramide zijner zonde: „Dat hij de Gemeente des Heeren had vervolgd."

Gij kunt bijna hetzelfde doen; hoogst waarschijnlijk hebben sommigen uwer hetzelfde gedaan. De man, die zijne vrouw bitter plaagt, omdat ze naar haar geweten handelt; hij, die zijne dienstbaren het werk ontzegt, om geene andere redenen, dan om het geloof in Christus; de huisheer, die zijnen huurder de woning opzegt om geen andere oorzaak, dan dat hij godsdienstige vergaderingen hield onder zijn dak; de man, die moedwillig en met boos opzet eenen dienstknecht des Heeren mishandelt, niet omdat hij hem eenig kwaad deed, maar omdat hij het niet dragen kan, eene ware volgeling des Heeren te hooren. — Deze zijn het, die tot de voornaamste der zondaren moeten gerekend worden. Het is waar, zij hebben niet gemoord, maar zij hebben toch gedaan wat zij konden, en hunne harten zijn vol van haat en nijd tegen het volk van God; dit is

EEN VREESELIJK KWAAD.

Ofschoon het iets kleins schijnt een kind van God te ergeren of eene arme godvruchtige vrouw te plagen; God denkt er niet zoo over. Hij houdt het plagen en schelden zijnen kinderen in gedachtenis. Het ware beter voor u geweest, dat gij een koning hadt geërgerd dan een van Gods kinderen. De arme man in zijne werkplaats, die zooveel heeft te lijden door uw plagen en schelden, heeft een Vriend in den hemel Menig geduldig mensch kan veel verdragen, maar als ge zijne kinderen slaat, dan begint zijn bloed te koken, want dat kan hij niet dragen. Een vader kan niet zien dat zijn kind wordt mishandeld, en de Groote Vader in den hemel is meer liefhebbend en teederder dan eenig aardsch Vader. Is de God der natuur zonder natuurlijke liefde? Ik vertrouw van niet. Gij zult den dag betreuren, mijnheer, in welken gij de wapens opnaamt tegen het volk van God. En daarom, verneder u voor God, of gij zult tot de voornaamste der zondaren worden gerekend, en de zwaarste straf zal uw deel zijn.

Verder moeten wij tot de voornaamste der zondaren rekenen, hen, die zich schuldig hebben gemaakt aan ruwe en grove zonden. Ik wil er geen oogenblik tijd voor nemen om ze op te noemen, want zij zijn te schandelijk om er van te spreken. God beware ons voor onzedelijkheid en oneerbaarheid — voor eenige van die zonden, die zelfs berispelijk zijn op de lijst van algemeene zedelijkheid; want anders zullen wij zeker gerekend worden tot de voornaamste der zondaren. Toch moet ik gewag maken van

GODSLASTERING EN GROOTSPREKEN,

omdat deze, helaas! zoo algemeen zijn. Denkt gij dat het aangaat zijn eigen ziel en lichaam met vele woorden te verdoemen, zonder den Heere God tot toorn te verwekken? Droomt gij, dat gij vuile en lage woorden kunt gebruiken, en valschelijk zweren, zonder u te bezondigen? Ik geloof, dat deze dingen het meest het geweten bezoedelen; want God heeft in het bijzonder gezegd: „Ik zal niet onschuldig houden, die Mijnen naam ijdel gebruikt." Het is waar met betrekking tot elke zonde, dat God den mensch niet zal onschuldig houden, maar het is in het bijzonder gezegd aangaande het vloeken en valschelijk zweren. Vele menschen schijnen echter te meenen, dat het er met hunne woorden niet zoozeer op aankomt, alsof God er geen acht op gaf. Zelfs het gedachtenlooze of het beuzelachtig gebruik van den naam des Heeren is zonde, want op die wijze gebruikt men den heiligen Naam ijdel. De menschen spelen zelfs gedurig met dien Naam in de gewone gesprekken.

Er is geene verschooning voor deze moedwillige boosheid, omdat zij noch voordeel, noch vreugde aanbrengt voor hem, die haar doet.

Wat werkelijk nut heeft het? Ik ben niet in staat om verschooning te bedenken voor zulke ontheiligende taal; het is nuttelooze, moedwillige boosheid. De menschen schrikken ons af door hunne gesprekken; zij jagen ons koude rillingen van angst over het lichaam, bij de gedachte dat God hen zal vatten bij hun woord; en dat alles voor niemendal. Het zal vreeselijk zijn voor den vloeker en godslasteraar te vernemen, dat zijne gebeden gehoord zijn en worden beantwoord.

Nu, mijne lieve vrienden, er zijn andere voorname zondaren, onder de zondaren, die niet op de lijst van deze ruwe en grove kunnen worden geplaatst. Laat ik ze u noemen, want onder dezen moet ik mijzelf en menigeen uwer plaatsen. Zij ook behooren tot de voornaamste der zondaren, die gezondigd hebben

TEGEN LICHT EN BETER WETEN,

en geleefd hebben onder den invloed van heilig onderwijs en goede voorbeelden.

Kinderen van godvruchtige ouders, die van hunne jeugd aan zijn opgevoed en onderwezen in de vreeze des Heeren, behooren tot de voornaamste der zondaren, wanneer zij zich afkeeren van den weg des levens. Wanneer zij overtreden, is er eene zware last op hun geweten, die niet wordt gevonden bij de gewone kinderen des stofs. Ik herinner mij hoe dat op mijn hart drukte, toen ik overtuigd werd van mijne zonden. Ik had niet een van die andere groote zonden gedaan, maar ik was er ook niet door verzocht geworden, want ik was zorgvuldig van de verkeerde invloeden terug gehouden. Maar ik betreurde het, dat ik hoogmoedig en mijne ouders ongehoorzaam was geweest, en nalatig betreffende Gods geboden. Ik wist het beter — ik wist het beter van mijne jeugd aan, en dit plaatste mij in mijn eigen oordeel onder de voornaamste der zondaren. Het kostte mij moeite om kwaad te doen, want ik zondigde tegen licht en beter weten. Dit is in het bijzonder dan het geval, wanneer het bezit der kennis met veel gevoel en teederheid van geweten gepaard gaat. Het is zeer grievend te zondigen tegen de liefelijke werking des Heiligen Geestes. En zijt gijlieden geene vreeselijke overtreders op dit punt? Verleden Zondagavond, gevoeldet gij, dat, indien gij uit de kerk mocht te huis komen, gij uwe knieën wildet buigen in het gebed; maar gij hebt het niet gedaan. Datzelfde gevoel hebt gij dikwijls gehad, maar gij hebt het altijd verdreven; en nu heeft een preek bijna geen invloed meer op u; het is nu noodig, dat hij vol is van donder en bliksem, zult gij een haar veranderen. De waarheid, die u gewoonlijk geheel veranderde, oefent nu slechts geringen invloed op u uit. Wacht u, wat ik u bidden mag; want hij, die zondigt tegen den Heiligen Geest, zal ten laatste

AAN ZICH ZELF WORDEN OVERGELATEN,

zoodat hij niet meer in staat zal zijn zijn schip (lichaam) te wenden tot de haven des behouds. Er is niets dat meer verhardt dan het evangelie, wanneer er lang mede gespeeld wordt. Onder het evangelie te leven zonder het in het hart te ontvangen is vreeselijk. Op heiligen grond te sterven is een eeuwigen dood. God geve dat het met geen onzer zoo mag zijn.

Ik denk, dat ik hen, die anderen in de zonde hebben geleid, moet rekenen tot de voornaamste der zondaren. O, dit is een treurige, treurige, treurige zaak! als men anderen heeft verleid. Wanneer gij zelf den Heere zoekt en gevonden hebt, kunt gij anderen behouden. Vooral wanneer het jonge menschen zijn, die gij met het kwade hebt verleid, kunt gij de vreeslijke zonden niet weer uit hunne harten wegnemen. Gij kunt ophouden met het zaaien van het kwade zaad, maar gij kunt niet wegnemen wat gij hebt gezaaid, noch het groeien en rijp worden er van verhinderen. Het is een vreeslijk iets, dat er zielen in de hel kunnen zijn, die gij er hebt heengeholpen! Het was een wijs en boetvaardig gebed van een bekeerd man, die kwade invloeden op anderen had uitgeoefend: „Heere, vergeef mij mijne zonden van anderen!" Een slecht voorbeeld, eene lage uitdrukking, een onheilig leven kan het middel zijn om anderen in het verderf te storten; en zij die anderen verderven,

en alzoo zielemoordenaars zijn, zijn de voornaamste der zondaars.

In het bijzonder moet ik hem, die leugens gepredikt heeft, onder de voornaamste der zondaren rangschikken; die de Godheid van Christus heeft geloochend, die de inspiratie der Heilige Schrift heeft bestreden, die het geloof heeft tegengestaan, die het verzoenend lijden van Christus ontkent, en kwaad heeft gestrooid waar hem dat mogelijk was. Hij moet plaats nemen onder de verbreiders van het satanisch kwaad; hij is een meester verwoester; een uitverkoren apostel van den vorst der duisternis. O, dat hij door de genade Gods werde gebracht, onder de voornaamste leeraars van het geloof, dat hij tot hiertoe heeft verwoest!

Ik zal niet meer zeggen over deze treurige zaak, want waarlijk, ik heb deze voorbeelden slechts genoemd in de hoop, dat sommigen van hen, die hier tegenwoordig zijn, mogen belijden: „Het smart mij, dat de prediker mij bedoelt. In dit of dat opzicht moet ik mij plaatsen onder de voornaamste der zondaren."

C. M.

(Wordt vervolgd.)

„VERBLIJD ZIJNDE."

Luk. 15: 5*b*.

Als iemand mij zeide, dat de hemel daar boven om mij draaide, en om mijnentwil zon, maan en sterren schenen, dat voor mij de pracht der aarde van lente tot aan winter was teweeggebracht, dan zou ik hem voor iemand aanzien, die mij bandeloozen hoogmoed toeschreef, en besloten was, mijn kwaad tot mijn onheil te voeden; want wat is de mensch, dat stofje bij hemel en aarde! En nu hoor ik iets grooters: als mijn Heiland mij vindt, verheugt Hij zich over mij. Hij, voor Wien aarde en hemel zich buigt, verheugt zich over mij en de heilige engelen, die heerlijker zijn dan zonnen, kennen mij dan, mijn Heiland en mijn God maakt hun mijne bekeering bekend, en ik, het stofje, ik zondaar werd de oorzaak, dat zich rondom den troon van den Herder en Koning aller werelden een vreugdepsalm verheft; ik, die hier beneden niemand tot vreugde kan zijn, ik, zoon van tranen, ik, kind der smarten, ik kan den hemel vreugde geven, wanneer ik mij laat redden. Ik weet het, hoe satan en zijn legermacht, ik weet het hoe de menigte van verlorenen, die besloten hebben zich niet meer te laten vinden, tegenstaan om u te laten trekken, hoe zij met spot en hoon, met lief en leed u van dit ééne zoeken af te houden, dat gij u door Jezus laat vinden, u bekeert, en zijn eigendom wordt; maar wat acht geeft gij op diegenen, die uw eeuwig onheil willen? Waarom zoudt gij niet veel meer acht geven op hen, die uw eeuwig heil begeeren? Hebt gij geen oor voor het roepen van Jezus, die u gekocht heeft met zijn heilig, dierbaar bloed, geen oor voor de stem van de gemeente der heiligen, die van uwe geboorte aan voor u gebeden heeft? Weet gij niet, dat de hemel een vreugde van u kan eischen, uwe bekeering, dat de engelen reeds de schalen vol reukwerk, de oudsten des hemels reeds de harpen gereed houden, dat alle uitverkorenen reeds begeerig zijn uwe namen in den hemel opgeschreven te zien?

(LÖHRE.)

Wat blijde hymne rijst uit 's hemels Englenrei,
Wat heerlijk lofakkoord, wat zoete harmonij,
Wat gaan de Englenscharen,
Op klank van stem en snaren,
Dus wuivend met een palm Gods glorietroon voorbij!

„Een zondaar is gered! herhaalt het juichend koor,
Een afgedwaalde zoon, die lust en rust verloor,
Kwam tot den Vader weder;
In tranen lag hij neder,
In vreugde rees hij op, en koos het rechte spoor."

Mijn ziel, om uwentwil dat heerlijk harpgeruisch,
Voor u! die rust en lust in God hervondt bij 't kruis,
Voor u die jubelgalmen,
Voor u die zegepalmen,
Voor u dat vreugdefeest in 't zalig Vaderhuis.

O! God, wat zijt Gij goed! — Gij hebt mijn angst gestild,
Gij hebt mijn schuld gedelgd, Gij hebt mijn heil gewild,
Waar woorden mij ontbreken,
Laat daar mijn tranen spreken,
En 't juichen van dit hart, dat van verrukking trilt.

Ook mij dat Paradijs aan 't einde der woestijn,
Ook mij een plaats in 't licht, waar zonde heerscht noch pijn,
Ik zal den hemel erven,
En de ure van mijn sterven,
Zal mijn geboortestond voor 't eeuwig leven zijn.

(MALAN.)

De geschiedenis der Baptisten. *)

Het Avondmaal aan kinderen toegediend. — De beddoop.

Het ligt zoo geheel in 's menschen natuur, om zijne zaligheid in iets anders te zoeken dan alléén in den persoon van Christus. Zeer moeilijk valt 't hem om zich maar zoo geheel aan Christus toe te vertrouwen, en op zijn volbracht Middelaarswerk te steunen. Hoe gaarne wil hij iets hebben nevens den volkomen Zaligmaker. Wij zien dat al in de dagen der Apostelen. Vóóral in den brief aan de Galaten, komt dit zeer sterk uit. Hoe komt Paulus daar tegen op met al het vuur van zijn Jezus-minnend harte. Het invoeren van de „besnijdenis" en het houden van „dagen" is voor hem een verdrijven van Christus.

Zoo hebben wij in onze behandeling van den doop gezien, hoe spoedig men begon af te wijken van het werk van Christus *voor* ons, aan het kruis, en *in* ons, door zijn Geest, als beide noodzakelijk ten eeuwigen leven.

Geschiedt er zonder bloedstorting vergeving? immers neen! (Hebr. 9: 22) zoo was het dan noodig, dat de Heiland aan het kruis zijn bloed gaf. Hij heeft dat gedaan en in onze Avondmaalsviering worden wij, als wij den beker ter hand nemen, herinnerd, dat Hij Zijn bloed vergoten heeft, tot vergeving der zonde. (Matth. 26: 28.) Daarbij kunnen wij zonder wedergeboorte het Koninkrijk Gods „niet zien" en „niet ingaan." (Joh. 3: 3 en 5.) Die wedergeboorte vindt plaats, als een werk van den H. Geest, door het woord des Evangelies.

Spoedig week men van die beide waarheden af en begon men aan den doop het vermogen toe te schrijven om beide, vergeving der zonden en wedergeboorte, tot stand te brengen. Zoo verliet men den grondslag der H. Schrift en moest men van de eene dwaling in de andere vallen.

Zooals wij zagen, ontstond in het midden der derde eeuw, in Noord-Afrika de kinderdoop, als treurige vrucht van het spraakgebruik om de beteekenis, als uitwerking van den doop te beschouwen. Het is zoo noodig dat al de waarheden der H. Schrift op de rechte wijze worden voorgesteld en op haar plaats worden behandeld, anders komt men zoo licht tot doorvloeiing. Nu de doop niet meer bleef eene zinnebeeldige handeling, waarin de geloovige zijne vernieuwing belijdt, bleef het Avondmaal ook niet meer de gemeenschappelijke belijdenis der verlosten, dat zij door het werk van Christus gered waren. Beide, doop en avondmaal, werden nu aangewend om dat werk in den mensch tot stand te brengen, wat volgens de Schrift, alléén door het persoonlijk geloof in den Heiland, onstaat. Zoo gaf men bij den doop ook het Avondmaal aan de kinderen. Het laatste een rechtstreeks gevolg van het eerste. Ook deze instelling ontstond in Noord-Afrika. Waren de kinderen nog te klein om brood te eten, dan goot men ze den wijn in den mond.

In de Algemeene Kerkelijke geschiedenis van *Hamelsveld* vinden wij in deel II, bladz. 445, daaromtrent het volgende: „Wanneer ook de *kinderdoop* bij de christenen in gebruik moge gekomen zijn, schijnt nochtans de tegenspraak van *Tertullianus* en anderen tegen denzelven te hebben uitgewerkt, dat men te sterker op denzelven hebbe aangedrongen, te meer, omdat deze zelfs de noodzakelijkheid van den doop tot zaligheid erkende; en dewijl volwassen onderwijzelingen, die tot den doop werden toegelaten, ook terstond daarop het Avondmaal ontvingen, dreef men de vereeniging dezer beide plechtigheden zoo ver, dat men begreep, dat den kleinen kinderen, die gedoopt waren, ook het Heilig Avondmaal behoorde toegediend te worden, waartoe men ook gebruik maakte van de woorden van Jezus, waarin Hij verklaarde, dat *iemand geen leven heeft in zich zelven, tenzij hij het vleesch des Zoons des menschen eet, en zijn bloed drinkt*, Joh. 6: 54) dus deze woorden, die de Zaligmaker in eenen geestelijken zin verstaan wilde hebben, en die niet bijzonder op het Heilig Avondmaal doelen, al te letterlijk opvattende en verklarende. Hoe het zij, *Augustinus* noemt deze gewoonte in zijn tijd het algemeen geloof der Christenen; en in de zoogenaamde *Apostolische vaststellingen* of *kerkverordeningen* wordt bevolen, dat onder de leden der Gemeente ook aan de kinderen het Avondmaal behoort uitgedeeld te worden, waaruit blijkt, dat ten dezen tijde deze gewoonte niet alleen in de Westersche Gemeenten en die van Afrika, maar ook in de Gemeenten van het Oosten, reeds plaats had gevonden. Naderhand heeft de Hebreeuwsche Kerk hierin verandering gemaakt, en na de twaalfde eeuw is deze gewoonte allengs geheel afgeschaft. Maar in de Grieksche kerk is zij steeds aangehouden, en zelfs tot onzen tijd toe in gebruik gebleven."

De *Irvingianen*, die in hunne eeredienst aan Rome verwant zijn, geven aan de kinderen het Avondmaal. Zij schrijven dan ook aan den doop (nl. kinderbesprenging) het vermogen der wedergeboorte toe.

Eene andere gewoonte is gelijktijdig in de derde eeuw ontstaan. Ik meen de doop van kranken of *beddoop*, d. w. z. de doop werd toegediend aan zulke zwakke en kranke personen, die het bed moesten houden. Deze doop was in den eigenlijken zin des woords geen doop, maar eene *besprenging*, daar ze met water besprengd of overgoten werden. De grond, welke voor deze afwijking der leer recht gaf, was het dwaalgevoelen, dat de doop noodzakelijk was tot de zaligheid der ziel; en de vreeze, dat de ware toediening van den doop doodelijk kon zijn voor den gedoopte. Zoo trad de eene dwaling na de andere het Christendom binnen. Wanneer zulke besprengde kranken weer genazen, dan werden ze later niet gedoopt, maar ze werden ook niet tot den dienst des Evangelies toegelaten. *Novatianus* maakte daarentegen eene uitzondering op den regel. Hij was op zijn bed besprengd toen er vreeze was van te zullen sterven. Na zijne genezing kwam de Gemeente er toe, vanwege zijne buitengewone gaven aangaande hem, van den gewonen regel af te wijken en hem de wijding tot den Evangeliedienst te geven. Later kreeg hij in de Gemeente een voorname plaats.

Wij zijn gekomen in onze verhandeling tot het jaar 254, het sterfjaar van *Origenes*. Het verval is thans zeer zichtbaar. De doop, oorspronkelijk een daad van een vrijwillig besluit dergenen, die in Christus geloofden, werd de bloote volvoering eener ceremonie aan een onmondig kind. Zoo kwamen personen in de Gemeente (niet ondanks de orde, maar tengevolge van de wanorde) die de gevorderde eigenschappen van het N. Testament misten. Er behoorde geene profetische gave voor om de ongelukkige gevolgen te voorzien. De geschiedenis heeft dat nog tot op onzen tijd doen zien. En die dwaling is zoo erg, dat men er moeilijk van genezen wordt. Vóóral in ons Nederland. Gelukkig de weinigen, die deze dwaling inzagen en terugkeerden tot den Heere en de Apostelen.

H. d. H.

(Wordt vervolgd.)

*) In dit stuk in ons vorig No. staat de naam Tidua, moet zijn: *Fidus*.

PLOTSELINGE BEKEERINGEN.

WOORDEN VAN MOODY.

Eenige christenen gelooven niet aan plotselinge bekeeringen. Ik noodig echter ieder uit om mij eene bekeering in de H. Schrift aan te toonen, die niet oogenblikkelijk plaats vond. — „En toen Jezus van daar voortging, zag Hij een

mensch in het tolhuis zitten, genaamd Mattheus, en zeide tot Hem: Volg mij. En hij stond op en volgde Hem." (Matth. 9: 9). Niets kan in minder tijd dan dit.

Zacheus, een overste der tollenaren, begeerde Jezus te zien, en daar hij klein van persoon was, klom hij in een wilden vijgeboom. En toen Jezus aan die plaats kwam, opwaarts ziende, zag Hij hem, en zeide tot hem: „Zacheus! haast u en kom af; want ik moet heden in uw huis blijven." Zijne bekeering moet plaats gevonden hebben tusschen de takken des booms en den aardbodem. Lukas verhaalt ons, dat hij Jezus met vreugde in zijn huis ontving en tot Hem sprak: „Zie, Heere, de helft mijner goederen geef ik den armen, en indien ik iemand iets door bedrog ontvreemd heb, dat geef ik vierdubbel weder." (Luk. 19). Zeer weinigen in onze dagen geven zulk een bewijs van hunne bekeering.

Op den Pinksterdag namen drie duizend het woord gaarne aan. Zij werden niet slechts bekeerd, maar ook gedoopt op dien dag. (Hand. 2.)

Toen Philippus met den kamerling sprak, zeide deze: „Ziedaar water, wat verhindert mij gedoopt te worden?" Er was geen hindernis. Philippus zeide: „Indien gij van ganscher harte gelooft." En hij zeide: „Ik geloof, dat Jezus Christus de Zoon van God is." En zij daalden beiden af in het water, en de kamerling, een machtig heer van Cadacé, de koningin der Mooren, werd gedoopt en reisde zijn weg met vreugde. (Hand. 8.)

Het geheele huisgezin van Cornelius werd plotseling bekeerd, want toen Petrus hem, zijne familie en zijnen vrienden het Evangelie van Christus verkondigde, viel de H. Geest op allen, die het Woord hoorden, en zij werden gedoopt. (Hand. 10.)

Gij zult in de gansche Heilige Schrift vinden, dat de bekeeringen plotseling plaats vonden.

Een man is gewoon geweest zijnen heer te bestelen. Aangenomen, dat hij hem in twaalf maanden *f* 60 ontstolen heeft. Zullen wij hem aanzeggen, dat hij in het volgende jaar slechts *f* 50, en zoo vervolgens ieder jaar iets minder stelen zal, totdat hij er geheel af is? — Dat is hetzelfde als eene langzame bekeering. Zou zoo iemand voor het gericht vrij gesproken worden, omdat hij niet op eenmaal zijne leefwijze veranderen kan?

De Bijbel zegt: „Wie gestolen heeft, stele niet meer." (Efez. 4: 28.) Gesteld, iemand vloekt en zweert dagelijks honderd maal. Zullen wij hem zeggen, dagelijks tien maal minder te vloeken, totdat hij zich die slechte gewoonte langzaam afgewend heeft? De Heiland zegt: „Zweer ganschelijk niet." (Matth. 5: 34.)

Gesteld nog, een man drinkt zich twee maal in de maand dronken en slaat dan zijne vrouw. Wanneer zulk een begint, het eenmaal per maand, en eindelijk eenmaal in de zes maanden te doen, staat dat precies gelijk met eene langzame bekeering. Denk, Annanias ware tot Saulus gezonden, toen deze met dreiging en moord tegen de discipelen woedde en had hem gezegd: „gij moet er niet zoovelen dooden als gij u voorgesteld hebt, en uwe vijandschap moet gij allengs uit uw hart wegdoen, doch niet alles tegelijk op éénmaal." Aangenomen eens, hem werd gezegd, dat hij niet zoo op eens het dreigen en moorden opgeven en niet zoo dadelijk beginnen moest Christus te prediken, omdat anders de wijze menschen zouden zeggen: de verandering is te plotseling en zal geen stand houden. Hierin zou evenveel wijsheid liggen als in het geloof aan de onmogelijkheid der plotselinge bekeeringen.

G. N. v. B.

STEENEN EN WINDSELEN.

Joh. 11: 39*a*, 44*b*.

Mijnheer de Redacteur!

In uw blad is reeds meer dan éénmaal beweerd dat doopen *met* water geen doopen is, maar eenvoudig den naam van besprengen kan dragen, ook in Matth. 3 vers 11 staat in het Grieksch niet *met* maar *in* water, en doopen in water (zoo wordt beweerd) is dompelen, onder water dompelen. Ik stem toe dat, wil men een voorwerp in water doopen, men het eenvoudig met de handen onder water drukt.

Heeft het woord doopen ook deze beteekenis overal waar het in den Bijbel voorkomt?

In Matth. 3 vers 11, laatste gedeelte, ook?

En ook in 1 Cor. 10 vers 2?

Indien UEd. of een uwer lezers hierop wil antwoorden, zal men zeer verplichten

UEd. dw. dienaar,

LUINJEBERD. W. J. TEN HOEVE.

GEDACHTEN.

Vliegen zoeken de wonden, bijen de bloemen; goede menschen de deugden, slechte de gebreken. Hindoesch spreekwoord.

Het leven is voor sommige menschen een veld met distelen. Hun gemelijk karakter komt dadelijk te voorschijn door hun dunne, prikkelbare huid. Als zij in het paradijs geplaatst werden met hun lastig karakter, zouden zij knorrig zijn op de engelen, op het klimaat, en zelfs op de kleuren der rozen. Dr. BUSHNELL.

Even als de naald van een kompas trilt tot dat zij staan blijft in het noordelijke punt, zoo kan het hart van den zondaar geen rust vinden dan in Christus. DINGLEY.

De dienst van Jezus alleen geeft vrede aan het hart; daardoor wordt hij met zijn Verlosser vereenigd, worden zijne hartstochten ten onder gebracht en zijne wenschen beheerscht. Daarin levende, wordt hij vervuld met de liefde van Christus, heeft hij blijdschap in droefheid, eene blijdschap, die niet zal weggenomen worden.

FÉNÉLON.

DE UNIE-CENT.

EEN WOORD AAN ONZE JONGELUI.

Nu ik mij, mijne jeugdige vrienden en vriendinnen nederzet om een paar regelen aan uw adres te schrijven, komt mij een jongeling voor de aandacht uit de vorige eeuw, en wel Graaf Nicolaas Lodewijk, heer van Zinzendorf, die zulk een machtig en gezegend werktuig werd in dienst van den Heere Jezus.

Als jongeling van 19 jaar trad hij eens het museum van schilderijen te Dusseldorf binnen en zag daar een schilderij, voorstellende Jezus met de doornenkroon, waarvan het onderschrift was: „Dit alles heb ik voor u gedaan, wat doet gij voor mij?" Dit maakte een diep beschamenden indruk op den jeugdigen Graaf, en het gevolg was dat hij zich ganschelijk den Heer wijdde met al zijne gaven, talenten en aardsche goederen; en de Heer stelde hem tot een grooten zegen, vooral voor het werk der zending.

Ik zou grooten lust hebben u van dezen jongeling en wat hij door zijne zelfsovergave aan den Heer tot stand bracht, meer te vertellen, nu, wellicht doe ik dat later eens, maar voor ditmaal herinner ik u alleen aan hem en veroorloof mij, mijne jeugdige broeders en zusters, u de vraag voor te leggen: Hebt gij ook den Heere Jezus lief? Zoo ja, blikt dan ook eens op dat „hoofd vol bloed en wonden" en vraagt dan u zelven eens af: *wat deed ik voor den Heer?*

Hebt gij al niet de gaven, talenten en schatten van een van Zinzendorf, zegt daarom niet: „ik kan niets."

Wekt de gaven op die in u zijn en woekert met het talent u van God verleend.

De zendeling Teffer kwam eens in een groot ziekenhuis en sprak er over het werk der zending. Onder zijn spreken begon een verlamde vrouw te weenen. Op zijn vraag waarom zij weende, zeide zij: om dat ik niets voor de zending kan doen, want wat zal ik arme, lamme vrouw! Teffer antwoordde: gij kunt toch iets: verzamel al de postzegels van de brieven die hier aankomen, dan kunnen wij die voor de zending verkoopen. Toen zij dit hoorde klaarde haar gezicht op: haar oogen fonkelden van blijdschap en sedert was het aandoenlijk om te zien hoe zij met verlangen elke post wachtte, die de brieven voor de verpleegden bracht, en hoe zij met de grootste zorgvuldigheid de gebruikte postzegels bewaarde. Deze bezigheid, dit geringe werk voor den Heer, werd haar eene bron van ongemeene blijdschap.

Zoo is het vrienden, zal een Christen blijven leven, dan moet hij arbeiden en in den arbeid zelf heeft de Heer een zegen gelegd voor den arbeider.

Tot mijne groote vreugde kan ik u mededeelen dat ik sedert mijn laatste schrijven weder goede berichten betreffende onzen „Unie-Cent" ontving. Te Zutfen kwam weder een afdeeling tot stand, ook oudere broeders trekken zich daar de zaak aan. Te Sneek collecteeren eenige jonge dochters, en voor zoover mij bekend is, weigerde niemand, die zij vraagden.

Waar blijven de jongelingen en jonge dochters van Amsterdam, Deventer, Haulerwijk, Hengelo, Hoorn, Nieuwe Pekela, Valthermond en 't Zandt? Wij vertrouwen, dat in al die Gemeenten wel jongelui zijn en wij hopen dat geen hunner zich onttrekt, want zal het doel bereikt worden, dan moeten allen, tot den laatsten man toe, in de wapens, want vele kleintjes maken een groote.

Dat zij, die den arbeid aanvingen, met moed voortgaan. Sla niemand over, als gij maar eenigszins denkt, dat hij het doel genegen is. En wie nog niet begonnen, haasten zich de hand aan den ploeg te slaan, want de dag spoedt ten einde en de nacht komt, waarin niemand werken kan.

Mij voor mededeelingen aanbevelende ben ik,

Uw vriend

Sneek, 25 Aug. '85. J. HORN.

VARIA.

God ziet wel, o goddeloozen! hoe onbeschaamd gij in de zonde leeft, hoe geheel zonder vrees gij tracht te zijn voor Zijne bedreigingen; Hij merkt wel op hoe roekeloos gij aangaande het heil uwer zielen zijt, en welke werken des ongeloofs gij verricht! — Gij stopt uwe ooren, sluit uwe oogen en verhardt uwe harten; maar weldra zult gij de dingen zien, hooren en gevoelen, die gij nu niet wilt gelooven! Al kunt gij dit al uit uw hart verwijderen, uit den Bijbel wegnemen kunt gij het niet.

Gij Godvreezenden, gij kunt den dood als overwonnen, den hemel geopend en uwe opstanding en verheerlijking gereed gemaakt zien in de opstanding en verheerlijking van uwen Heiland, Jezus Christus! — De zaligheid, die u beloofd is, is des te heerlijker, dewijl vleesch en bloed ze niet aanschouwen kan.

ADVERTENTIËN.

CORRESPONDENTIE.

Met het drukken van het traktaat **„Spurgeon over het altaar des kinderdoops"** hopen wij spoedig te beginnen. Wij drukken niet meer dan het getal bestelde exemplaren. Wie er dus nog van begeert à 60 cts. per honderd, zette zich terstond neer en schrijve een briefkaart, adres: N. v. BEEK, Jakobstraat, Groningen.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 66. 15 September 1885. 4de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

GEMEENSCHAP DES GEESTES.

Wanneer er over gemeenschap gesproken wordt, begrijpt ieder wat men bedoelt. Gemeenschap toch is gemeenzame omgang, en de menschen weten dit zoo goed, omdat zij er van houden en er behoefte aan gevoelen. Wel is waar zijn er enkelen, die meenen, dat zij zeer goed, ja zelfs beter in de eenzaamheid kunnen leven, dan in gemeenschap met anderen, maar gelukkig behooren dezulken tot de uitzonderingen, want de gevolgen van hunne levenswijze: eenzijdigheid in hunne begrippen, stijfhoofdigheid, koudheid en onverschilligheid voor het lot van anderen en meer dergelijke dingen worden spoedig openbaar. De meeste menschen houden echter van gezelligheid, van gemeenzamen omgang met anderen, hoewel de eene gaarne veel drukte en tal van vrienden heeft, terwijl de andere zich met zijne gansche ziel aan één hecht.

Wanneer wij nu eens acht geven op de vriendschap, die er tusschen de menschen bestaat, dan merken wij al spoedig een groot verschil. Er is veel dat onder den naam van vriendschap doorgaat, terwijl het inderdaad niets is dan zelfzucht, vriendschap om des voordeels wil, hetzij dan, dat dit voordeel bestaat in geld en goed, of in loftuigingen en eer, of iets anders. Slechts zelden zien wij hen, die zich vrienden noemen en gemeenschap met elkander hebben, elkanders gebreken zoeken te genezen, ja, veelal is het duidelijk, dat zij ze niet eens zien. En dat wordt dan voor een bewijs van groote liefde gehouden, waarom men ook zegt: de liefde is blind. Of dit spreekwoord waar is, is eene andere vraag.

Wij lezen toch: „God is liefde." Hij zou dus volslagen blind moeten zijn voor de gebreken Zijner kinderen, en als Hij ze nog zag, hen daarin moeten laten voortgaan ten einde ze geen pijn te doen. Waar Bileam den zegen over Israël uitspreekt, zegt hij wel: „God ziet geene zonde in Jakob, en geene ongerechtigheid in Israël", maar wanneer wij het verband nazien is het duidelijk, dat dit de bedoeling niet is. Bovendien weten wij uit de geschiedenis, dat God wel degelijk de zonde in Israël zag, getuige het twistwater te Meriba, getuige het oproer van Korach, getuige het ongeloof van het volk op het slechte bericht der verspieders, al welke zonden zeer goed door God werden gezien en op de strengste wijze gestraft. Om het ongeloof van het volk veertig jaren omzwerven in de woestijn! Een jaar voor een dag! Hoe liefdeloos! Een liefhebbend mensch zou immers zoo niet handelen. Zóó schuldig was het volk toch niet. Twaalf verspieders waren in het land Kanaän geweest, en tien hunner zeiden, dat zij het land niet zouden kunnen veroveren, de menschen waren zoo groot en sterk, en het volk had daaraan geloof gehecht en was bevreesd geworden. Zou een liefhebbend vader nu niet de bevreesden moed ingesproken hebben, en gezegd hebben: Ik zal met u zijn? Maar bij God niets van dat alles. Zijn volk had Zijne teekenen en wonderen gezien in Egypte, het had ondervonden dat hun God door de zee een pad kon banen, waar de vijand hen dreigde te vernielen; het had „brood uit den hemel" gegeten; het had de bewijzen, dat Gods machtige hand met hen was, en niettegenstaande dat alles, wantrouwde het den oversten Leidsman. En God zag die zonde, en liep er niet over heen.

Maar zulke liefde, gemeenschap met zoo iemand, vindt over het algemeen geen bijval. Gewoonlijk houden de menschen meer van iemand, die hunne gevoelens deelt, die voor hunne gebreken blind is. Denken zij echter eens goed na, dan weten zij wel, dat de liefde Gods, die niet verschoont, beter is en meer te vertrouwen, want meestal is het geval, dat vrienden, die elkanders gebreken niet kunnen zien, plotseling opstuiven en zich van elkander afkeeren, wanneer die gebreken hun eens duidelijk worden, terwijl in het andere geval de vriend des te meer de verantwoordelijkheid gevoelt om den verkeerde terecht te brengen.

Hoe heerlijk is het echter, wanneer beide door één Geest worden bezield, den Heiligen Geest, zoodat het beider wensch is om geheiligd te worden, en zij dus samen de zonde bestrijden, ook in zich zelven. Dan is er eerst ware gemeenschap.

Wanneer wij eenen vriend hebben, met wien wij lang hebben omgegaan, leeren wij hem hoe langer hoe beter kennen. En dewijl het nu eigenlijk mijn doel was, om te wijzen op de „Gemeenschap des Geestes," op den omgang met God, zal ik ook maar niet langer stilstaan bij de vriendschap der menschen. Als wij met God gemeenschap hebben, leeren wij ook Hem hoe langer hoe beter kennen, hoewel wij altijd licht gevaar loopen van Hem te beschouwen alsof Hij een mensch ware. Een duidelijk beeld hiervan zien wij in den profeet Elia. Hij was als een stormwind, die door het volk Gods toog om de bergen en rotsen, die zich verhieven tegen de kennisse Gods, neder te werpen, als eene aardbeving, die alles ineen deed storten; als een vuur, dat de zonde uit Israël wilde uitzuiveren, en hij meende, dat hij op die wijze werkte in den geest van Hem, Dien hij diende, en in Wiens gemeenschap hij zich verlustigde. Maar wat toonde God hem op den Sinaï? Dat Hij niet in den stormwind, noch in de aardbeving, noch in het vuur was: het suizen eener zachte stilte kondigde Hem aan, en toen hij dat hoorde, herkende de donderende profeet het eigenlijke wezen zijns Gods.

Hiermee is niet gezegd, dat Elia niet „in den naam des Heeren" gearbeid had. Neen, maar hij was de man der wet, die niet meer wist dan: „Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen er geschreven is in het boek der wet om dat te doen." Voor zoover de openbaring Gods aan de menschen toen reikte, had Elia Zijn woord verkondigd, Zijn werk gedaan. Maar hij vermoedde niet, dat er eene hoogere openbaring kon bestaan dan die der wet, en hiervan toonde de Heere hem iets op den „berg der wet." En later, toen de wet, door Mozes gegeven, voorbijgegaan, en de genade en waarheid door Jezus Christus geworden was, zag hij het met onbenevelde oogen op den „berg der verheerlijking," toen hij zelf en Mozes met Hem spraken over „den uitgang, dien hij volbrengen zou te Jeruzalem."

Ook de apostelen, in hunnen omgang met den Heer, kenden Hem slechts in zeer geringe mate. Zij, die Hij vrienden noemde, en aan wie Hij zijn hart uitstortte, begrepen Hem niet, zoodat Hij in 't laatst van Zijn leven nog als op zacht verwijtenden toon zegt: „Ben ik zoo langen tijd met ulieden, en hebt gij mij niet gekend!" Telkens wilden zij Hem weder beschouwen zooals zij zelve waren, hetgeen duidelijk blijkt uit de woorden van Jacobus en Johannes: „Heer, wilt gij dat wij zeggen, dat vuur van den hemel nederdale en dezen verslinde?" en uit die van Petrus: „Heer, wees u genadig, dit zal u geenszins geschieden." Zij begrepen Hem niet, omdat zij Hem niet kenden zooals Hij was, en zij kenden Hem niet, omdat zij wel met Hem omgingen, maar niet in die gemeenschap met Hem leefden, als toen zij later „eens-Geestes" met Hem waren. Als zij toen nog eens de woorden des levens van Zijne lippen hadden kunnen hooren, hoe geheel anders zouden zij hun geklonken hebben. Toen was er gemeenschap des geestes met Hem, wiens heerlijkheid zij hadden aanschouwd, eene heerlijkheid als des eeniggeborenen van den Vader.

Wij zien dus, zoowel uit de leidingen Gods met Zijn volk Israël, als uit die met den profeet Elia en die van onzen Heiland met Zijne apostelen, dat Zijne gemeenschap iets geheel anders is, dan wat de menschen van nature zoeken. Zij willen instemming, toejuiching, de Heer wil de opening hunner oogen voor wat niet uit Hem is en hunne verlossing van de zonde. Eveneens zien wij, dat de Heer hen, die in oprechtheid voor Hem leven, ook het licht doet opgaan in de duisternis, en hun de oogen opent, opdat zij Hem meer zouden leeren kennen. Dit openen van de oogen houdt gelij-

ken tred met de gemeenschap des harten, met God en met de openbaring van dat innerlijke leven naar buiten. Worden wij „naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd, van heerlijkheid tot heerlijkheid als van des Heeren Geest," zoodat wij dat beeld vertoonen in ons leven, dan is ons oog helder met betrekking tot den Heer, en betreden wij met vasten gang Zijn pad, maar hebben wij gedurig dingen, nu van dezen en dan van dien aard, die het bewijs zijn van het volgen van eigen zin zonder den Heer te raadplegen of naar Hem te luisteren, dan mogen wij ons verbeelden vooruit te gaan in de kennis van Hem, en op te wassen in de genade, in der daad is het niet zoo. Het woord des Heilands: „Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien," wordt duidelijk, wanneer wij het beschouwen in verband met dat van den apostel Johannes: „Wij zullen Hem gelijk zijn, want wij zullen Hem zien gelijk Hij is." Om Hem te kunnen zien, moeten wij althans in beginsel Hem gelijk zijn. Als wij dus rein van hart zijn, kunnen wij volgens de belofte des Heeren den Reine, den Heilige zien. Hoe meer naar Zijn beeld veranderd, hoe meer Hem gelijk, hoe beter wij Hem kunnen zien; maar ook omgekeerd, hoe minder in gemeenschap met Hem geleefd, hoe minder Hem gelijk, hoe minder wij Hem zien. Willen wij dus „den Koning zien in Zijne schoonheid," dan is dat alleen mogelijk langs den weg van gemeenschap des geestes met Hem.

Wij moeten er evenwel bijvoegen, hoewel het onder de kinderen Gods niet onbekend is, dat die gemeenschap niet kan worden genoten, zoolang er iets is, waarin de mensch niet buigen wil; zoolang er iets is, dat hij weet goed te zijn en het niet doet, waardoor het hem zonde wordt. Dan kan de Heer hem niet zegenen met Zijne gemeenschap, dan kan de Geest, de Heilige, zijn hart niet vervullen. Hoe zeer hij ook van nature gemeenschap zoekt, en als christen de gemeenschap des Geestes hem begeerlijk is, die wensch wordt niet vervuld, zoolang hij zich tegen Hem verzet. Maar wanneer hij het eindelijk opgeeft, evenals toen hij voor het eerst zijn hart aan Christus gaf, dan is de scheidsmuur gebroken, en de volle vrede daalt in het hart. En daar in te blijven, de voeten geschoeid met de bereidheid van het Evangelie des vredes, zie, dat is de weg om in ongestoorde gemeenschap des geestes te leven en om al het zalige te smaken, dat er in den omgang met God voor ieder te vinden is.

A.

Een groot Evangelie voor groote zondaren.

Door C. H. Spurgeon.

> „Dit is een getrouw woord, en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om de zondaren zalig te maken, waarvan ik de voornaamste ben," enz.
>
> 1 Tim. 1: 15—17.

(Slot.)

II. Nu, ten tweede, waarom zoo dikwijls

DE GROOTSTE DER ZONDAREN WORDEN GERED.

Toen de Heer Jezus Christus ten hemel voer, nam Hij een van de voornaamste der zondaren met zich. De stervende moordenaar en onze Heer gingen op den zelfden dag het Paradijs binnen. Nadat onze Heer naar den hemel is gegaan heeft Hij, voor zoover ik weet, niet meer dan één persoon gered door zijn eigene bemiddeling; en die persoon was deze zelfde apostel Paulus, die ons dezen tekst heeft gegeven. Onze Heer sprak persoonlijk tot hem zeggende: „Saul, Saul wat vervolgt gij mij!" Aan hem openbaarde Hij zichzelf op den weg, en riep hem tot zijn apostel, ja, aan dezen man, die zich naar waarheid de voornaamste der zondaren noemde. Het is eene wondervolle gedachte, dat het zoo is; maar de genade verheugt zich te handelen met groote en verblindende zonde, zij neemt weg de grootste misdaden.

De Heere Jezus redde niet alleen den voornaamste der zondaren, maar Hij stond ook tot sommigen hunner in

BLOEDSBETREKKING,

hetwelk gij kunt zien als ge de lange geslachtslijst naziet. Gij kent de leerstelling, de laatste Roomsche uitvinding, betreffende de onbevlekte ontvangenis van de Maagd Maria. Nu, ik zal u eene leerstelling mededeelen, die er zoover af is als het Oosten van het Westen. In de geslachtslijst van onzen Heer vinden wij de namen van sommigen der voornaamste der zondaren. In het bijzonder komen er drie vrouwen in voor, die berucht zijn door hare zonden. Er wordt niet veel van de vrouwen gezegd; toch onder de eersten is Thamar, die zich aan bloedschande heeft schuldig gemaakt. De tweede is Rachab de hoer, en de derde is Bathseba de overspeleres. Dit is een kromme geslachtsboom, wiens takken meer dan een weinig noesterig en verward zijn. Zulken komen voor in de geslachtslijst van den Zaligmaker van zondaren. „Hij is met de zondaren gerekend." Hij werd genoemd: „Een vriend van tollenaren en zondaren." Hij was het van wien gezegd werd: „Deze ontvangt zondaren en eet met hen." Het is zijn vermaak om groote zondaren te redden. O, mijne vrienden, verheugd Hem, door ook *u* te laten redden.

Waarom redt Hij groote zondaren? De apostel Paulus zegt in het zestiende vers: „Maar daarom is mij barmhartigheid geschied, opdat Christus Jezus in mij, die de voornaamste der zondaren ben, al Zijne langmoedigheid zou betoonen." Wat! is dat Zijne rede om een zondaar zalig te maken? Neen, het was om in dien zondaar Zijn geduld, langmoedigheid en vergevensgezindheid te openbaren. Wordt gij niet aangemoedigd, wanneer gij u zeer schuldig gevoeld, dat het God behaagt, om groote zondaren te redden, om daarin zijne langmoedigheid en goedertierheid te openbaren. Wilt gij het allen beproeven, dat *allen* langmoedigheid wordt betoond ter wille van U? Gelooft dan in den Heer Jezus Christus en gij hebt het gedaan. En wat zegt Paulus verder? Dat de Heer hem had zalig gemaakt tot een voorbeeld voor anderen, die in Hem gelooven zullen ten eeuwigen leven. Tot een voorbeeld dat is: tot eene tijpe of proefstuk. Paulus was een proefstuk. De eerste afdruksels van een plaat zijn scherp en duidelijk, en daarom zeer kostbaar. Zij toonen de macht van de graveering op het duidelijkst, eer de plaat is afgesloten, Paulus was een van de eerste afdruksels in de vroegste tijden, onder de meest gunstige omstandigheden, om de lijnen der genade uit te brengen. Al de langmoedigheid Gods werd in hem gezien tot een voorbeeld voor anderen. Ik wenschte om Gods wil, dat sommigen uwer op dit zelfde oogenblik ook onder de zelfde graveerplaat konden worden gebracht om duidelijker te worden afgedrukt, want de graveerplaat is nog niet afgesleten, het

VOORBEELD DAT GOD NU NOG GEBRUIKT

is nog zoo duidelijk als ooit. Eene heerlijke uitgave van het werk der liefde was gepubliseerd en uitgegeven voor dat Paulus afgedrukt was. Ik verwijs u naar den tijd dat Petrus predikte op het pinksterfeest. Vele en prachtige uitgaven zijn sedert dien tijd van diezelfde pers uitgegeven. Ik zie voor mij eene geheele bibliotheek vol, die God heeft gedrukt in dit huis — een bewijs dat Hij in latere jaren nog afdruksels heeft genomen van de oude nog bestaande graveering, maar Paulus staat aan het hoofd van eene lijst als eene fijne proef van wat God doen kan. Dan kan God ook mij zalig maken? Ik kwam eens tot het besluit om er de proef van te nemen, en ik bevond dat het waar was. Geliefde mede-zondaren komt ook tot het zelfde besluit. „O, ik heb mij aan zulke vreeselijke zonden schuldig gemaakt." Dat is eene treurige belijdenis, maar zij behoeft u niet tot wanhoop te brengen, „want het bloed van Christus Jezus, Gods Zoon, reinigt van alle zonden." Godslasteraars, overspelers, dronkaards, dieven! — „zulke," o, gij heiligen — „zulke waart gij sommigen uwer, maar gij zijt gewasschen, gij zijt geheiligd." En waarom zouden dan ook anderen van gelijk karakter als gij niet kunnen worden gereinigd en geheiligd?

III. Ten slotte moet ik een oogenblik stilstaan bij het derde punt, *wat de voornaamste der zondaren zeggen als zij gered zijn.*

WAT ZIJ ZEGGEN

wordt ons in het volgende vers medegedeeld. Wij lezen het als een lofzang: „Den Koning nu der eeuwen, den onverderfelijken, den onzienelijken, den alleen wijzen God zij eer en heerlijkheid in alle eeuwigheid, Amen. Zij, die gered zijn, beginnen zoo spoedig mogelijk den Heer te prijzen. Zij kunnen het niet nalaten om God te prijzen. Wanneer iemand mocht zeggen: „Gij zult God prijzen als ge naar den hemel gaat." Dan zeggen de geredde zielen: „Neen ik prijs Hem *nu* al." Den Koning *nu* der eeuwen, den onverderfelijken, den onzienelijken, den alleen wijzen God zij eer en heerlijkheid in alle eeuwigheid. Dankbare liefde kan niet verborgen blijven, zij is als vuur in de beenderen. Het hart zou van liefde breken, als het zich niet op de een of andere zou kunnen ontlasten. Wanneer iemand zegt: „Als gij God prijst, doe het toch niet te lang. Laat het u genoeg zijn Hem met mate te prijzen en te aanbidden. Zijt toch niet altijd bezig Hem te loven." Neen zegt de geredde ziel, ik kan niet ophouden Hem te verheerlijken zoolang mijn leven duurt — Hem zij heerlijkheid en eer tot in eeuwigheid!

Hem zij *heerlijkheid en eer van eeuwigheid tot eeuwigheid, Amen.* Hem zij eer op aarde en in den hemel, eere van al ons onvolmaakte wezens, en eere wanneer wij door Hem volmaakt zullen zijn gemaakt om Zijn aangezicht te ontmoeten. Komt, verheugt u, gij geredde zondaren! Begint het lied, dat nooit zal eindigen. De heiligen zullen nooit ophouden te zingen, omdat zij zich herinneren, dat ze eens zondaren waren. Komt arme zondaren, verhoogt Hem, die zich voor u vernederde! Voornaamste der zondaren, aanbidt Hem, die voor u de voornaamste en liefste is onder duizenden. Gij vuile zondaren, die tot aan den rand der verdoemenis waart gekomen, door uwe godonteerende zonden, verheugt u ten hoogste in uwen Heer en Heiland! Stelt uw vertrouwen in den Heer Jezus Christus, en al uwe zonden en godslastering zal u worden vergeven; en bij het bewijs, dat gij genade hebt ontvangen, zullen uwe lippen ontsloten worden tot nieuwe lofzangen aan uwen God en Zaligmaker. „Kom nu, laat ons te zamen rechten," zegt de Heere. Al waren uwe zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw, al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol. O, gij schuldigste der schuldigen, de apostel Paulus spreekt tot u, en staat voor u als de drager van

GODS VREDEVLAG.

Geef u over aan den eeuwigen Koning, want daar is genade voor u, en ontkoming van den eeuwigen toorn. De apostel Paulus leefde vijfendertig jaren in de zonde. Twintig jaren daarna, toen hij ouder was dan ik nu ben, schreef hij deze woorden: „Dit is een getrouw woord en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om de zondaren zalig te maken, waarvan ik de voornaamste ben." Is er hier heden niet een man van vijfendertig jaren, voor wien het goed zou zijn een nieuw leven te beginnen? Is er wellicht niet eene vrouw van dienzelfden leeftijd, die meer dan lang genoeg in de zonde heeft geleefd? Is het nog geen tijd voor u, om u tot den Heer te wenden, ten einde een nieuw leven deelachtig te worden? Bekeer ze, Heer; bekeer ze, en zij zullen bekeert zijn! Maak ze levend en zij zullen leven voor *U*, zonder einde. Amen, ja, amen.

C. M.

Evangelische Samenkomsten.

Niet zonder schroom neem ik de pen ter hand om de vraag, onlangs door een belangstellende gedaan, te beantwoorden: *„Komt er nog wat van de Evangelische samenkomsten a.s. winter?"* Uit deze vraag toch spreekt zoowel *wantrouwen* als belangstelling en dat m. i. niet zonder reden. Immers de geestdrift voor bedoelde vergaderingen

is niet weinig afgenomen, bij enkelen geheel uitgedoofd, ja door anderen als verderfelijk gebrandmerkt. De laatsten bedenken zich wel, opdat ze niet tot laster vervallen, want wat éénmaal uit God was, kan later niet uit den Duivel zijn. Een gemoedsstemming brengt daarin feitelijk geen ommekeer. Het is zonderling, *vier* jaren geleden werden deze meetings overal in de Gemeenten met blijdschap begroet en bijna ieder gaf er getuigenis aan door ze als „van God gegeven" te erkennen. In elke Gemeente werd een zegen ontvangen en een opgewekt leven bespeurd; er was een algemeen opmaken en daardoor een gunstig opwaken. Dit duurde evenwel niet lang. Al spoedig vielen de nachtvorsten van filosofische redeneeringen in, gevolgd door een geweldige storm van op- en aanmerkingen, waarvan het gevolg is geweest, dat veel van het pas ontlooken leven in den bloesem wegstierf. Door het zien van dien teruggang van zoovelen, die de wereld en hare begeerlijkheden meer liefkregen en verward raakten in de strikken der zonde en des verderfs — ging de liefde bij velen verkouden en de dagen van strijd braken aan, niet rechtstreeks tegen Satan, den gemeenschappelijken vijand, om hem de weggevoerde vaten weer te ontrooven; ook niet omdat er zooveel verkeerds in de samenkomsten werd ontdekt (hoewel daarin enkele dingen afkeuring verdienden en anderen behoorden verbeterd te worden) maar de strijd liep van nu aan tegen persoonlijke begrippen en inzichten. Iedereen, die nu niet geheel vreemd is op het slagveld der eigenzinnige ideeën, weet wat rampzalige gevolgen daaruit ontstaan. Gloeiende hoofden en ijskoude harten is de vrucht. Zoo staan thans de zaken. Dit mag niet zoo blijven. Er moet schuld bekend en beleden worden en een algemeene verootmoediging voor God plaats vinden en daardoor een wederkeeren tot de oude paden. Gods Woord is het eenige richtsnoer, waarnaar gehandeld moet worden. De tijden zijn ernstig. Op vele plaatsen hoort men van revolutionaire demonstratiën en overal klinkt het geroep om brood uit den mond des volks ons in de ooren. Hier tegenover mogen de Christenen geen lijdelijke toeschouwers blijven. Verontschuldigingen als: „wij kunnen toch niet den stroom keeren, of in den nijpenden nood voorzien" komen niet te pas. Het heeft wel een schijn van waarheid, maar in den grond der zaak is het niets anders dan een zich vreesachtig terugtrekken van den geweldigen strijd. Hiermede geeft men het ongeloof vrij spel, waardoor die verderfelijke kanker voortwoekert en den afval van God en Zijn Woord schrikbarend toeneemt; daarvan zullen de gevolgen niet uitblijven, maar des te vreeselijker zijn, naarmate de zelfbeschuldiging van nalatigheid te meerder is. Trouwens dáár, waar de H. Geest in de harten den boventoon heeft, kan men niet werkeloos toezien, ook al moet men met Petrus en Johannes bij de schoone poort des Tempels belijden: „zilver en goud heb ik niet." [1]) Dus de man werd teleurgesteld? Geenszins! „Maar hetgeen ik heb dat geef ik u: in den naam van Jezus Christus, sta op, en wandel!" Hij kreeg alzoo oneindig veel meer dan dat hij vroeg. Dat is recht christelijk. De groote menigte roept om brood, nu moeten de Christenen zich opmaken om aan die roepstem gehoor te geven en de schare het brood des levens aanbieden, want de Heer zegt: „de mensch zal bij brood alleen niet leven, maar bij alle woord, dat door den mond Gods uitgaat." Dat brood is de Christus, die éénige NAAM onder den hemel, die door de prediking des Evangelies den menschen gebracht wordt. Wanneer dit met biddend opzien tot God, in heiligen ernst wordt aangeboden zal het, ofschoon de groote meerderheid het blijft verwerpen, toch door enkelen met graagte worden ontvangen, die dan ook de zalige ervaring zullen opdoen van de Sichemsche vrouw, die om het water uit de Jakobsbron kwam, maar uit de fontein van den waren Israël dronk. Zij zullen met vreugde belijden ik vroeg weinig en ik ontving veel, vrede boven bidden en denken.

Onveranderd staat nog in den lastbrief der Gemeente geschreven: „Geef gij hun te eten," hieraan mag zij zich niet onttrekken, en wanneer zij het doet, is het tot groote schade voor eigen geestelijk leven.

Op verschillende wijzen kan het brood worden gebracht; daarvan geeft de H. Schrift vele voorbeelden; maar wij meenen toch dat bij den gewonen arbeid der Gemeente een Evangelische samenkomst niet mag ontbreken, en dat wel om drie redenen:

a. de Gemeenteleden zelf worden er door opgewekt;
b. in de meeste gevallen zondaars toegebracht;
c. een nieuw arbeidsveld er als 't ware door geopend, onder menschen, die op gewone tijden niet of zeer moeielijk zijn te bereiken.

Hengeloo geeft een goed voorbeeld.

Mocht spoedig overal de geest en de liefde weer opwaken, om als een éénig man den heiligen strijd aan te binden, in de zekere overtuiging (onder het devies van de kruisvaders)

„GOD WIL HET."

Niemand onttrekke of verberge zich achter de schermen van onmacht als anderszins, want „waar een wil is, daar is ook een weg."

Deventer, Sept. '85. B. ROELES.

[1]) Toen de ongelukkige hem om een aalmoes vroeg.

ZENDINGSBERICHTEN.

De gebeurtenissen der laatste dagen hebben weder de bijzondere aandacht gevestigd op de Indianen van Noord-Amerika. Na langen tijd door de blanken te zijn voortgedrongen, verjaagd en ten doode vervolgd, had de Roode man eindelijk in de Vereenigde Staten zekere rechten, een vrij gebied (reservation) verkregen, toen nu in de jongste tijden hij zich opnieuw door de voortschrijdende blanken zag bedreigd. Het strekt den nieuwen president Cleveland tot eer, dat hij, na grondig onderzoek, de partij der verdrukten heeft gekozen, hun zaak en recht voorgestaan. Zulk een handeling kan niet dan gunstig zijn voor de zaak des Evangelies, die ook onder de Indianen goede vorderingen maakt.

Voor de Indianen der Vereenigde staten bestaan thans 296 kerken (met inbegrip van die der zendingsposten op het gebied der Indianen). Van de 260,000 hebben 100,000 de Europeesche kleeding aangenomen; 160,000 hebben nog hun oude dracht. De gezamenlijke reservaties zijn ruim 270 millioen morgen gronds groot, waarvan minstens 32 millioen voor ontginning geschikt zijn, — echter zijn er nog niet meer dan één millioen ontgonnen. — In 1869 bezochten 2069 kinderen de scholen; in 1882 waren er 8500 kinderen, die school gingen. Er waren 11,000 personen, die Engelsch konden lezen.

De Duitsch gereformeerde Kerk in Amerika heeft nu ook een zending onder de Indianen en wel onder de Winnebago in Wiskonsin.

De Kwakers hebben geen eigen zending onder de Indianen, maar toch werken zij met zegen, naardien hun arbeiders in den dienst der regeering als agenten, superintendenten en schoolonderwijzers werkzaam zijn. Door hun bemiddeling worden verschillende inrichtingen (bijv. ook eenige scholen) ten behoeve der Indianen onderhouden. Voor dit doel wordt 's jaars plusminus 31,000 gulden opgebracht.

De *Dakota*-zending telt nu 5 posten, 9 scholen, 5 kerken, 12 zendelingen, 25 onderwijzers en 271 communicanten.

Omtrent de kleurlingen in Noord-Amerika meldt men: Een millioen kinderen ontvangen schoolonderwijs, terwijl op de scholen 16.000 kleurling-onderwijzers werkzaam zijn; 15,000 bereidden zich voor om onderwijzers te worden (?) Twee millioen zielen zijn medeleden der Methodisten- en Baptistengemeenten. Door de kleurlingen worden 80 tijdschriften uitgegeven. In minder dan 20 jaren heeft deze klasse der bevolking, alleen in de staat Georgië, meer dan een millioen morgen gronds zich weten te verwerven, in al de zuidelijke staten te zamen meer dan 9 millioen. De tegenwoordige voortbrenging van katoen overtreft die, welke vroeger tijdens de slavernij werd verkregen met 1,000.000 balen. Aan belasting betalen deze kleurlingen jaarlijks 91 millioen dollars. De eerwaarde C. K. Marshall prijst hen als de beste boeren van de geheele wereld. „Hun gebreken zijn niet grooter dan die van anderen, zij zijn minder slaafsch, meer los van bedelarij, meer mannelijk en beleefd, weten de menschelijke rechten te erkennen en de menschelijke plichten beter te waardeeren. Zij zijn minder goddeloos — veel minder dan de blanken, minder bitter, minder wraakzuchtig, minder bloeddorstig en veel minder onmatig."

Opnieuw blijkt dus ook hier de vernieuwende kracht van dat Evangelie, 't welk ons leert, dat uit éénen bloede heel het menschelijk geslacht is geschapen, en waarvan onze beschaving — hoe vaak 't ook miskend wordt — toch niet dan de vrucht is.

HOOGENBIRK.

(*Heraut.*).

STEENEN EN WINDSELEN.

Joh. 11: 39*a*, 44*b*.

Naar het mij voorkomt, heeft de steller der vragen in „De Christen" van 1 Sept. l.l., omtrent de daar genoemde plaats Matth. 3 vers 11, den Statenbijbel met zijne kantteekeningen ter hand genomen. Hij kon daarin lezen hoe door den doop in den Heiligen Geest en in vuur verstaan wordt, de zuiverende kracht des Geestes en de louterende kracht des vuurs. En die verklaring komt ons voor de juiste te zijn. Als onze Heiland Zijn onvergelijkelijk zwaar lijden vergelijkt bij een doop, Luk. 12 vers 50, is het toch onmogelijk daarbij te denken aan eenige druppels lijden; veeleer doet dat ons eene zee van lijden zien, waarin Hij als het ware ondergaat. Evenzeer is het mij duidelijk, dat de doop des Geestes niet slechts een druppelen van den Geest is, maar veeleer eene vervulling, zoodat, om die volheid des Geestes uit te drukken, er geen duidelijker, veelomvattender woord kon gebruikt worden dan de benaming doop, waarin zoo treffend het baden in eene volheid wordt te kennen gegeven. En wat aangaat het vuur waarvan in die plaats gesproken wordt, kon, zoo vragen wij, de beteekenende zaak zinrijker voorgesteld worden? Als het zilver of goud gelouterd wordt in den smeltkroes, is het dan niet geheel omringd door vuur, even als de doopeling door het water. Dat de beteekenis van het woord doop nooit het voorzetsel *met* duldt, moet voor ieder die nadenkt wel duidelijk zijn.

Als b. v. aan kindertjes gevraagd wordt om een stukje brood te doopen, denkt men er dan aan om eenige druppels daarover uit te storten of *doopt* men het niet *in* melk, koffie, thee, water of iets anders? Luther verstond het woord doopen goed toen hij zeide: „doopen (taufen) komt van diep (tief)," daarom moet de doopeling diep onder water.

De tweede opgegevene plaats is 1 Cor. 10 vers 2.

Tot recht begrip van deze woorden lezen wij het verhaal van deze gebeurtenis en wij komen tot hetzelfde besluit als de zoo wel bekende geleerde Witsius, die zegt: „De zee was water, de wolk die hen overdekte was water. De wolk hing boven hunne hoofden en de zee omgaf hen. Evenzoo omringt het water den doopeling, die gedoopt wordt, zoo als Christus zulks heeft bevolen, en Zijne Apostelen en de eerste Christenen in praktijk hebben gebracht."

Ik heb getracht beknopt te antwoorden, om reden dat ik in het beknopte der vragen meende te zien, dat de steller er van iemand is, die begeerig is biddend na te denken en dus, gelijk schrijver dezes biddende wenscht, zijne overleggingen gevangen zal geven onder het Woord van God, opdat hij spoedig ééne plante met den Heer moge worden in de gelijkmaking van Zijnen dood en van Zijne opstanding. Joh. 13 vers 17.

(VOOR KINDEREN.)

EEN BANKROET.

Wij hebben het altijd betreurd, wanneer wij moesten hooren: deze of gene heeft een ban-

kroet gemaakt, omdat dit altijd veel ellende en schande ten gevolge heeft. Een bankroet echter, waarvan ik den jeugdigen lezers van „de Christen" iets wensch meê te deelen, is daarentegen in staat eens christens hart van vreugde te doen trillen.

Een straatjongen, zooals er zich zoovele op de pleinen en in de straten der groote en ook van kleine steden laten zien, kwam op zekeren dag heel vrij op het bureau van zekeren Generaal Fiske te New-York en vroeg dezen om eene som gelds, die naar onze munt, zoo wat één gulden en tachtig cent bedroeg. De Generaal zag den naïven bedelaar met eenige verbazing aan, wijl deze den moed had zoo op eens die som te vragen. Toen hij echter den jongen goed in de oogen zag, meende hij daarin iets op te merken, wat hij anders bij bezoekers van die soort te vergeefs zocht, n. l. vroolijkheid en ernst. Daarom vroeg hij hem: „Wat wilt ge dan met dit geld doen, jongen?" „Ik wil een bedrijf aanvangen." „Wat zal dat dan zijn?" „De stadsregeering heeft mij de vrijheid verleend om de menschen de schoenen te poetsen en nu ontbreekt mij het geld om smeer, borstels enz. aan te schaffen." Na eenig nadenken zeide de Generaal: „Indien gij mij als deelhebber in uwe zaak wilt nemen, en elken Maandag hier komen om afrekening te houden, dan wil ik u het geld leenen." De jongen stond eerst wat verbluft, maar reikte eindelijk den Generaal de hand, ten bewijze dat hij de gestelde voorwaarde aanvaardde, en met het voornemen om de zaak eerlijk te behandelen, en de helft van de zuivere winst iederen Maandag aan zijn Compagnon af te staan. Verscheidene weken achtereen hield hij woord; maar eens op zekeren Maandag trad hij geheel verlegen het kantoor van zijn weldoener binnen met den uitroep: „Ik heb een bankroet gemaakt en al ons geld, tot een bedrag van *f* 8.40 totaal verloren." De Generaal zag vreemd naar hem op en vroeg: „Hoe heeft zich dat dan toegedragen?" Nu verhaalde de jongen: „Ziet u, gisteren was ik op de zondagschool, waar een zendeling ons vertelde van de Heidenen en in hoe droevigen toestand die menschen nog leven, o, nog veel treuriger dan wij schoenpoetsers, en vroeg vervolgens eenig geld ten einde in Azie en Afrika ook scholen te stichten en ook daar de kinderen met God en zijnen lieven Zoon bekend te maken. Dat maakte op mijn hart zooveel indruk, dat ik, toen de collectant kwam alles gaf wat ik bezat! Toen ik later aan de afrekening dacht, werd het mij vreemd om het hart; ik gevoelde zoo iets aangenaams, maar ook iets pijnlijks, terwijl ik wel inzag dat ik een bankroet moest maken." De Generaal, die ook wel iets van de liefde des Heere Jezus verstond, antwoordde, terwijl zijn oogen zich met tranen vulden, „van zulk een bankroet heb ik in mijn leven nog niet gehoord; dat is wel te vergeven!"

Hij verzocht intusschen den jongen nog eens terug te komen en nadat hij zich verzekerd had, dat de oorzaak van het „bankroet" werkelijk, en niet door zijn „compagnon" voorgewend was, voorzag hij hem weer van het benoodigde „kapitaal," en liet hem voorts geheel voor zijne rekening arbeiden.

Gr. N. v. B.

DE UNIE-CENT.

EEN WOORD AAN ONZE JONGELUI.

Als gij voor de Unie-cent werkt, helpt gij eene goede zaak tot stand brengen.

Het doel toch is een colporteur-Evangelist uit te zenden, die met een welvoorziene tasch met bijbels en traktaten van stad tot stad, van dorp tot dorp en van huis tot huis gaat, en waar hij maar gelegenheid vindt, 't zij in eene herberg-zaal, schuur of kamer, de menschen te verzamelen, ten einde hen met het Evangelie bekend te maken.

Denk eens dat de Unie-cent een bedrag, groot genoeg voor zulk eene onderneming bijeenbrengt, en de Heer ons op het gebed een man aanwijst door Hem zelven tot dat werk toegerust, o, dat zou heerlijk zijn! Als hij zaait aan alle wateren, en wij hem met onze gebeden volgen, en hem dan zoo nu en dan eens in ons midden zien, om ons mede te deelen wat de Heer door hem wrocht, dan zullen wij den oogenblik nog zegenen, waarin wij het Unie-busje ter hand namen om de penningen in te zamelen.

Maar zal dat doel wel worden bereikt?

Hoort eens vrienden, niet gewanhoopt, de Heer is met ons en op Hem slechts vertrouwd; maar dan ook de hand aan den ploeg, alle krachten ingespannen en met volharding gewerkt.

De moed, waarmede enkelen de zaak begonnen, geeft hoop, maar wat waar is moet ook gezegd: de medewerking is op verre na nog niet algemeen.

Er zijn nog immer gemeenten waar de jongelingen en jonge dochters niets van zich laten hooren en dit is bedenkelijk, want als alle man meewerkt zijn wij nog maar een klein getal, maar wat dan indien van dit kleine getal zich nog personen onttrekken?

Dit moet liggen bij de jongelui. Ik geloof in elke gemeente, waar de Unie-cent nog niet wordt ingezameld, zien de meeste leden reeds uit of in hun midden niet iemand dit werk ter hand neemt.

Wie de hand aan den ploeg sloeg, arbeide met alle macht. Hij ruste niet, tot dat hij kan zeggen: Nu zou ik toch niet weten bij wien ik meer met uitzicht op gunstig gevolg zou kunnen aankloppen. De eer van 's Heeren naam eischt, dat, wat wij voor Hem doen, wij dat doen met ijver en lust.

Van eene gemeente hoorden wij dat men een' bus bij den uitgang van de kerk geplaatst had. Of de jongelingen en jonge dochters in een bijeenkomst tot dit besluit kwamen en toen een hunner een bus bij den blikslager heeft besteld, en zij nu twee aan twee elk op zijn beurt met die bus in de hand staan, of dat die ergens aan een spijker aan het portaal hangt, weten wij niet. Of dit wel de weg is om een goeden oogst te verkrijgen, betwijfelen wij zeer. Wellicht hangen er meerdere bussen; hoe ligt loopt men haar in 't gedrang voorbij. Aan de huizen te gaan heeft de voorkeur. Merk eens op de Augustus-collecte voor de scholen met den bijbel, en zie dan het verbazende onderscheid tusschen de collecten aan de huizen en die in de kerken gehouden; — 't scheelt ongeveer $^{2}/_{3}$ dat laatstgenoemde minder opbrengen. Er gaat niets voor den man zelf; persoonlijke aanbeveling heeft grooten invloed en de feiten staven het, dat zulk eene aanbeveling noodig is.

Toen mijn leermeester in eene groote stad, in de zaal van een logement, het Evangelie predikte had hij een besten collectant. Klein van persoon, met scherp uiterlijk en donkere oogen stond hij met *open schaal* aan de deur. Aan elk die hem passeerde wijdde hij drie blikken, d. w. z. eerst zag hij den persoon aan als wilde hij hem schatten, dan zag hij op diens hand en gave, en had hij deze gezien, dan kreeg den gever of geefster nog een blik mee naar huis, waaruit zeker goed- of afkeuring, of de vraag te lezen was: „Is dat alles wat je er voor over hebt."

In oude tijden stond in het dorp Heeg een predikant, onder wiens prediking de collecte steeds „droevig rood" (koper) was. Dit verdriette de man zeer, hij beval de collecte zoo ernstig en dringend aan, maar niets mocht baten. Op een keer, toen hij weer de collecte afkondigde, stokte de gewone zegenbede hem in zijn keel en zijn drift nauwelijks bedwingende, zeide hij: „T. H., ik heb u al zoo dikwijls gezegd dat de Heer, die in het verborgene ziet, ook uwe gave weegt, maar gij schijnt u daar niet om te bekreunen, nu zeg ik u: zorg, dat indien uwe gave bij ongeluk buiten het zakje valt, gij u niet schaamt voor uw buurman, die naast u zit." Of dit ook geholpen heeft weten wij niet. Waar het hier haperde, of de gemeente zoo dood was, of dat de dominé behoorde tot „de goede bidders maar slechte gevers," zoodat zijne woorden geen invloed hadden, laten wij daar. Van onze gemeenten echter weten wij, Gode zij dank, betere dingen, doch dat neemt niet weg, dat ook onder ons de meest gepaste opwekking tot weldadigheid niet overbodig te achten is.

In goede hope voor het aangevangen werk,

Uw vriend

J. HORN.

Sneek, 9 Sept. '85.

P.S. Nadat bovenstaande reeds voor de pers gereed was, ontvingen wij nog bericht van Deventer en van 't Zandt c. a., dat men aldaar, met aanvankelijk succes, met de inzameling van de Unie-cent is begonnen; terwijl wij tot onze vreugde ook uit Leeuwarden, waar eenige gedoopte christenen wonen, het bericht ontvingen van de oprichting eener afdeeling.

Red.

GEDACHTEN.

Weinige dingen zijn in eene ziel meer zorgwekkend dan godsdienstige onverschilligheid, dat is, de gedachte, dat alle godsdiensten even waar zijn, waarvan de eigenlijke beteekenis is, dat zij alle even valsch zijn. F. W. Robertson.

Zoolang gij den Heer met het hoofd alleen zoekt, ontvangt gij Zijn zegen niet. Zoek Hem met het geheele hart, en het goddelijke plan zal in u volvoerd worden. C. Giles.

GEMEENTENIEUWS.

SNEEK. Op Maandag 7 Sept. ging onze beminde broeder Ype Faber in de ruste van Gods volk.

Hij bereikte den leeftijd van ruim 81 jaar en was, op zijn nagelaten weduwe na (die 83 jaar is), het oudste lid der gemeente.

Hij was een eenvoudig, geloovig christen, een besliste en blijmoedige belijder van 's Heeren naam. Hij had een hart voor de gemeente en voor alles wat met haar welzijn in betrekking stond. Vele jaren nam hij het penningmeesterschap van zendingsvereeniging met trouw en toewijding waar, en genoot, behalve de liefde van al de gemeenteleden, de achting van zijn patroon, dien hij 27 jaar diende, en van die hem kenden.

Moge de genade Gods in hem openbaar, niet te vergeefs, aan ons zijn geschonken gedurende de 16 jaren, die hij onder ons verkeerde.

Hoe zeer wij hem ook missen, wij misgunnen hem de ruste niet. Psalm 92: 13 tot 16.

CORRESPONDENTIE.

Br. C. M. uw stukje moet tot een volgend No. blijven liggen.

Wij lieten 2000 van de traktaten: „Spurgeon over het Altaar des kinderdoops" drukken, en zijn bijna allen weg. Wij denken er nog te drukken; wie ze dus nog verlangt, bestelle ze spoedig aan het Bureel van „De Christen" te Groningen.

Hun, die nog gelden, die der administratie toebehooren, onder hun beheer hebben, wordt vriendelijk, maar ook dringend verzocht, die te willen opzenden, aan N. v. Beek te Groningen.

ADVERTENTIËN.

*** Heden ontsliep in de vaste hope des eeuwigen levens mijn geliefde Echtgenoot, IJPE FABER, in den ouderdom van ruim 81 jaar.

34 jaar waren wij door een gelukkigen echt verbonden, waarvan wij de laatste 16 jaren samen den Heer mochten dienen.

Sneek, 7 Sept. '85.

B. VAN SLUIS.
Wed. IJ. Faber.

EVANGELISCHE SAMENKOMSTEN

zullen, D. V., gehouden worden **van 21 tot 26 Sept. e.k.** te Hengeloo (O). Deze arbeid wordt in de Gebeden der kinderen Gods **dringend aanbevolen.**

J. de HART.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 67. 1 October 1885. 4de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

DE GEMEENTELIJKE TUCHT.

De behandeling van dit onderwerp achten wij zeer belangrijk, maar ook zóó teer, dat we het slechts wagen de woorden der H. Schrift betreffende hetzelve, met eenige toelichting in herinnering te brengen.

De apostelen hebben in hunnen tijd reeds over menige moeielijke en ingrijpende zaak, die tengevolge van de zonde in de gemeenten ontstaan was, moeten beslissen, en de beschrijving daarvan in hunne brieven aan de gemeenten, bieden ons bij de behandeling van droevige incidentiën in de tegenwoordige gemeenten vele belangrijke lessen, lessen, die voor ons ook weer bij de toepassing der tucht de afdoende regelen behooren te zijn, en zullen zijn, indien de gemeente maar in een recht bijbelschen geest staat.

In den regel wordt er het eerst en het meest met betrekking tot ons onderwerp gewezen op Matth. 18: 15—18, alwaar de beledigde of benadeelde broeder gewezen wordt op zijne roeping:

a. om tot zijn tegenpartij te gaan, en pogingen tot zijne bekeering en alzoo tot zijne behoudenis aan te wenden;

b. om, waar de eerste poging mislukt een of twee broeders met zich te nemen, ten einde andermaal eene poging tot behoud des broeders in het werk te stellen; en eindelijk

c. om, indien hij ook dezen geen gehoor geeft, het der gemeente te zeggen. En hier komt dan de gemeente het eerst aan het woord. Ook deze zal trachten door vermaning den wederstrevigen broeder te winnen; doch dit is dan ook de uiterste en laatste poging, die aangewend kan worden om hem als broeder te winnen. Zoo hij naar de vermaningen der gemeente niet hoort, behoort hij niet meer als een broeder, maar als de heiden en de tollenaar, d. i. als al andere zondaren beschouwd en behandeld te worden, terwijl het dan blijkt, er niets in hem aanwezig is, dat hem recht geeft om tot de gemeente te behooren. De verbintenis, waarin de gemeente tot hem stond, wordt mitsdien ontbonden, en die ontbinding hier op aarde geschied, vindt in den hemel erkenning (vers 18).

In Hand. 5 zien wij de beslissende openbaarmaking der zonde van Annanias en Saffira, die oogenblikkelijk op aangrijpende wijze gestraft worden, dewijl zij den H. Geest, die in de gemeente woonde, verlogen hadden. Dit feit is eenig in de geschiedenis der gemeente en pleit zeker voor den heiligen ernst en de krachtige openbaring des H. Geestes in de gemeente van dien tijd, en staat daar als een waarschuwend teeken voor alle geloovigen door alle tijden om vooral waar te zijn tegenover den H. Geest, en zich te wachten voor bedriegelijke praktijken in zaken der gemeente des Heeren.

In 1 Cor. 5 beschrijft de apostel Paulus de wijze waarop gehandeld moet worden met iemand, die openbaarlijk in de zonde leeft. De gemeente, in den naam des Heeren Jezus vergaderd zijnde, moet dien boozen uit haar midden wegdoen, hem overgeven (of overlaten) aan den satan, — tot zijn eeuwig verderf? — Neen, maar tot verderf (waarschijnlijk bedoeld smartelijk lijden) des vleesches, opdat (door dat lijden tot inkeer gebracht) de geest behouden moge worden in den dag des Heeren Jezus.

Waarschijnlijk is deze diep gezonkene nog tot verootmoediging gekomen en weer opgericht; indien de woorden in 2 Cor. 2: 5—11, waarin de apostel tot vergeven en wederopneming vermaant, op hem betrekking hebben, dan blijft er geen twijfel aangaande zijne bekeering over.

De toestand der corinthische gemeente liet overigens zeer veel te wenschen over. Hoogmoed, vleeschelijke gezindheid en daardoor verdeeldheid, partijschap en scheuring deden het leven der gemeente kwijnen en ondermijnden hare vastigheid. Eene soort verdraagzaamheid werd in haar midden gehuldigd, waarmede de zonde oogluikend toegelaten en de roeping tot gemeentelijke tucht werd verzaakt. Hierom bestraft hen de apostel scherpelijk en roept hen toe: „Uw roem is niet goed. Weet gij niet, dat een weinig zuurdezem het geheele deeg zuur maakt, en oordeelt gij niet hen, die binnen zijn?"

In 2 Thess. 3: 6 beveelt de apostel, dat de broeders zich zullen onttrekken aan iederen broeder, die ongeregeld wandelt, en niet naar de inzettingen, die hij hun gegeven had; en wederom vers 14 en 15: „Indien iemand ons woord, in dezen brief geschreven, niet gehoorzaamt, teekent dien en vermeng u niet met hem" enz. — In Rom. 16: 17, Tit. 3: 10 en 2 Joh. vers 10 worden aangaande de tucht van hen, die verkeerde of valsche leeringen invoeren, voorschriften gegeven.

Ziedaar alles wat in de Schriften des Nieuwen Testaments aangaande de tucht gezegd wordt. 't Is slechts weinig, doch zeker naar de gedachte Gods genoeg, daar het reeds in den aard van het leven der gemeente des Heeren Jezus ligt, zich af te scheiden van de zonde en van hen, die de zonde willen aankleven. In het eerste apostolische tijdperk was de openbaring van heiligheid en kracht zoodanig in de gemeente, dat niemand van de anderen (ongeloovigen) zich bij haar durfde voegen. — Zoo behoort het.

Vatten wij nu vooral ook, bij het licht der reeds aangehaalde schriftwoorden, het doel, dat met de tuchtiging of uitsluiting door de gemeente moet nagestreeft worden, duidelijk in het oog. Dient de tucht alleen of hoofdzakelijk te geschieden om den persoon die er aan onderworpen moet worden? Geenszins. De vermaning en bestraffing geldt voor dien persoon; maar de eigenlijke uitsluiting dient tot behoud en zuiver bewaring der gemeente. Immers een weinig zuurdezem verzuurt het geheele deeg.

Heerschappijvoering of rechtelijke veroordeeling van personen behoort niet tot de roeping of ligt niet op den weg der gemeente. Zij heeft voor zichzelve te waken; — voor de kudde moet worden gezorgd, en daarom heeft de gemeente zich te ontdoen van dezulken, die ergenis aanrichten, aanstekelijk zijn voor de leden, of met hunne verdervelijke invloeden de gemeente trachten te overweldigen.

Dat ontbinden is niet het werk van een paus, bisschop, priester, predikant of ouderling, maar moet door de gemeente geschieden, gelijk dat blijkt uit de hierboven aangehaalde plaats, Matth. 18: 11 en 1 Cor. 5: 4, 5. Daarom behoort het besluit der gemeente al den leden zoo heilig te zijn, dat zij zich verre houden van geheime gemeenschap of bizondere verbindtenis met personen die uitgesloten werden. Wie hierin niet getrouw is pleegt meineed jegens de gemeente en heeft gemeenschap met de booze werken van den uitgeslotene (zie 2 Joh. vs. 10, 11). Doch hierin behoort ook weer onderscheid gemaakt te worden. Immers nu heet het: „Hij zij u als de heiden en de tollenaar," dan weer: „Doe dezen boozen uit uw midden weg;" elders weer, met betrekking tot hen die valsche leeringen invoeren: „Wijk af van dezelven," of verwerp een ketterschen mensch na de eerste en tweede vermaning, wetende, dat de zoodanige verkeerd is en zondigt, zijnde bij zichzelven veroordeeld, terwijl met het oog op de ongehoorzamen aan des apostels woorden gezegd wordt: „teekent dien," d. i. doe hem als een ongehoorzame openbaar worden, „en vermeng u niet met hem, opdat hij beschaamd worde; houdt hem niet als een vijand, maar vermaan hem als een broeder."

Hoe eenvoudig, en toch ook hoe verheven schoon zijn die apostolische voorschriften! Dat elk belijder des Heeren Jezus er zich toch geheel naar schikke!

G. N. v. B.

DE MACHT DES GEBEDS.

In Kischinew leefde een oude Christelijke dame, welke door onwederstaanbaren aandrang

gedreven, om de bekeering der Joden bad, en ieder jaar tot haren predikant, den heer Faltin ging, om hem dringend te bidden toch iets voor de 40,000 Joden te doen, die te Kischnan, zonder den Naam van Jezus te leeren kennen, leven en sterven. De trouwe Christin liet zich zelve en den pastoor geen rust om Zions wil, en toch scheen al haar bidden vergeefs, want de door gansche Besarabië vespreide gemeente van den predikant, nam zijn' tijd en zijne kracht zoo in aanspraak, dat er geen voor de Joden overbleef. Toch liet het voortdurende dringende verzoek van het schaap zijner kudde eenen prikkel in zijn geweten achter, en begon hij zijne gemeente hare verplichtingen tegenover de Joden voor te houden, en het verzoek met ijver en innigheid in al zijne Predikatiën en gebeden voor te brengen.

Achtien jaren lang had de vrome dame om de bekeering der joden gebeden, toen eindelijk de Heer haar de genade bewees den Rabijn der synagoge van 40000 Joden met zijne vrouw voor het altaar harer kerk te zien knielen, waar hij de belijdenis van Jezus Christus aflegde en den doop ontving. Na den godsdienst, toen de vergadering de kerk verlaten had, trad de lieve dame tot den nieuwbekeerde, en zeide met een zalig lachen: „Achttien jaren lang heb ik bij den Heer om u geworsteld en Hij heeft mij verhoord.” Hij, die u dit verhaalt, is die rabbijn, die genade gevonden heeft. In den herfst van 1869 werd ik midden in den nacht aan een krankbed geroepen in een welbekend huis, met welks eigenaar ik dikwijls lange samenspraken gehouden heb. Het was mijnen ouden Joodschen docter, gedurende den tijd, dat ik rabbijn was, hij was echter nu mijn bitterste vijand geworden.

Zoo dikwijls wij elkander ontmoeten waren wij spoedig in de ingewikkeldste strijdvragen gekomen, echter zonder zichtbaar gevolg; want hij was altijd nog de „deugdzame docter,” als voorheen. Om zijne talenten en van wege zijne beminnenswaardigheid was hij overal geliefd, de menschen roemden dikwijls in 't aangezicht zijne groote vriendelijkheid, en hij geloofde oprecht aan zijne deugden.

De docter had een neef, dien hij innig liefhad, die ook eens zijn erfgenaam worden zou, daar de oom ongehuwd was.

Deze jonge man kwam eens gedurende eene schoolvacantie in mijne kerk, toen ik over de woorden predikte: Voorwaar ik zeg u, als gij u niet bekeert en wordt gelijk de kinderkens, zoo zult gij in het Koningrijk Gods niet ingaan.

Ik behandelde de vraag die zoo velen bezig houdt: wat zal van mij worden? Ouders vragen hunne kinderen: wat wilt gij worden?” Ieder mensch wil wat worden; de geest der wereld zegt: „er moet wat groots van u worden,” maar de Heer Jezus leert ons vragen; wat zal ik doen, op dat ik zalig worde?” Als wij verlost willen worden, moeten wij vooreerst geheel klein en gering worden. De wereld kiest het groote, Christus het kleine. Kennen wij ons zelven, zoo worden wij ook met onze armoede en ellenden bekend, en dan maakt de Heer iets groots uit ons, tot eer Zijner genade.

Dit was de inhoud mijner prediking; maar ik had er een weinig voorgevoel van, welken indruk dezelve op den neef des docters en zijn jongen begeleider maakte. De neef bracht daarop een bezoek aan zijn oom, die hem onverwacht vroeg: „wat wilt gij worden?” en de jongeling, nog vervult van de zooeven gehoorde Predikatie antwoordde ernstig en beslist: „ik wil een Christen worden.” De verwonderde en ontstelde oom geloofde, dat ik een zamenspraak met den neef gehad had, maar het was eene dwaling. „Waarom lust het u een Christen te worden?” vroeg hij, en de jongeling antwoordde: omdat ik voor alle dingen wil verlost worden; en daartoe moet ik een Christen zijn,” en deelde zijnen oom alles uit mijne Predikatie mede, wat hij zich daarvan herinneren kon.

De docter liet mij halen en wilde mij verwijtingen doen; ik was echter niet weinig verwonderd, toen ik hoorde, hoe de Heer mijne zwakke woorden gezegend had. Ik verklaarde den docter dat hij het werk Gods in dit jeugdig hart niet hinderen kon, zonder eene groote zonde te begaan, en de tijd zoude ons toonen of het den jongeling waarlijk ernst daarmede was, een Christen te worden. De jongeling bleef standvastig, hij en zijn vriend bezochten mij regelmatig en ik onderwees hen in de waarheden des Evangeliums, in het leven en in den wandel zijns neefs, en ofschoon in den beginne de gedachte, dat zijn neef een Christen worden zou, hem bijna onverdragelijk was, zoo moest hij toch spoedig inzien dat deze slechts zijn geweten en zijn verlangen volgde, Christus te gewinnen en Hem toe te behooren.

De jongeling was vast besloten voor de wereld eene openbare getuigenis af te leggen, en de docter, als man van beschaving, wiide de overtuiging van zijn neef geen geweld aan doen en gaf toe, dat hij zich doopen liet. En de beide Israëlitische jongelingen werden in het laatste jaar door den doop in de kerk van Christus opgenomen, en wandelen in getrouwheid naar het Evangelium, dat zij openlijk beleden hebben.

Sedert den doop van zijn neef, heeft zich de oom dikwijls in mijne kerk vertoond en mij bij zich laten komen. Hij hoort gaarne van het Christendom spreken, maar niet van den Heiland der zondaren; hij heeft veel van Christus, als het „Ideaal der menschen hooren spreken, en deelt geheel de beschouwing van zulk een Christus.

Ik had den docter in langen tijd niet gezien, tot hij mij eens in den nacht roepen liet. Het was middernacht en hij scheen te sluimeren. Toen hij wakker werd en zich ophief viel mij zijne doodelijke bleekheid op, en beschouwde ik hem bij de schemering der lamp iets nader. Zoo gingen eenige minuten in sprakelooze stilte voorbij, tot ik hem eindelijk vroeg hoe het met hem ging en waarom hij mij had laten roepen. Hij verzocht mij de grendel op de deur te doen, hetgeen ik met een kloppend hart deed. Toen greep de docter met eene diepe zucht mijne hand en zeide: „lieve vriend, ik ben zeer krank en zal wel niet genezen. Gij weet hoe ik geleefd heb, ik ben een jood, maar ik wil niet als jood sterven. Ik wil door Christus verlost worden, wilt gij mij doopen?” Ik antwoordde: „mijn lieve docter, als gij Christus niet beter leert kennen, dan gij hem kendet ten tijde als ik u somwijlen bezocht, zoo kan ik u onmogelijk doopen. Wat nut kan u Christus doen als bloot ideaal-mensch? Een mensch kan onmogelijk zijnen broeder verlossen, noch het losgeld voor hem betalen. Wanneer wij Christus alleen als een gewoon mensch aanbidden, en door Hem verlost willen worden, zoo zoude dit zelfbedrog en afgoderij zijn.” Neen, neen, viel de docter in de rede, gij behoeft mij dat niet te zeggen, ik weet het immers al; ik heb gedurende mijne krankheid daarover nagedacht en wil u iets zeggen. Voor twee maanden bezocht ik eene kranke, de oude weduwe H., een lid van uwe gemeente. Hare zachtmoedigheid en geduld, waarmede zij al haar lijden droeg, maakte zulk een indruk op mij, dat ik wel gelooven moest dat zij hare deugden uit eene mij onbekende bron schepte, en ik benijdde haar deswegen.

Eens op een dag verzocht zij mij, mijn gevoelen over haren toestand open te leggen, en ik moest bekennen, dat haar nog maar een korten levenstijd overig bleef. Toen werden hare gelaatstrekken verlicht in heilige vreugde, als had zij de uitnoodiging tot eene bruiloft bekomen, en niet een doodvonnis vernomen, zooiets was mij nog nooit voorgekomen; de stervende vrouw legde de sidderende hand op mijnen arm en zeide: „Ik wordt gedrongen, u iets te zeggen, eer ik sterf: Gij zijt een Jood en kent den Heiland niet, en zonder Hem kunt gij niet zalig worden. O zoek toch den Heere Jezus, den Heiland van Zondaren.” Ik vroeg verlegen: „Vanwaar weet gij dat, dat de zaligheid alleen in Christus te vinden is?” en zij antwoordde: „Ik weet het zoo zeker als de zon aan den hemel staat.” Toen nam zij haren Bijbel en zeide, terwijl zij hem mij aanbood, „mijn lieve docter, ik zoude u gaarne mijne dankbaarheid bewijzen, gij hebt u zooveel moeite voor mij, arme, gegeven. Ik bezit niets wat ik u aanbieden kan als dezen bijbel; o, ik bid u, neem mijn geschenk aan, lees hem met ernstig gebed, zoo zult gij daarin Jezus, uwen Heiland vinden, en op het sterfbed zult gij u kunnen verheugen, zoo als ik mij nu verheug. Ik nam het oude boek uit hare sidderende hand, en ijlde beschaamd en geroerd naar huis. En nu begon een zwaren kamp in mijn binnenste, tusschen waarheid en dwaling, zekerheid en twijfel, hoop en vrees. welke aandoeningen afwisselend mijne ziel bestormden.

Den volgenden dag ging ik hare woning voorbij en eene inwendige stem gebood mij binnen te treden. Ik stond stil en hoorde eene zoete harmonische kinderstem, die in de ziekenkamer een lieflijk lied zong. Het was Emilie het pleegkind van de arme weduwe, die voor de stervende haar lievelingslied, het schoone Duitsche: „Jesus nimmt die sünder an” zong.

Ja dit geeft mij nieuwen moed
Bij de grootheid van mijn zonden;
In uw God'lijk overvloed
Hebt gij mijn rantsoen gevonden.
Nu kan ik er vast op aan
Jezus neemt de zondaars aan.

Deze woorden, van de kinderlippen gezongen, van een kind dat ik dikwijls aan het bed van de kranke knielend had hooren bidden, gingen mij diep ter harte, mijn inwendig oog was geopend, en toonde mij mijne gansche ellende. Ik zag dat ik niets dan een ouden dwaas was. De Idiaal Christus is een hersenspook, 't welk verteerd in het vuur als wij hulp en troost noodig hebben. En nu geloof ik in Jezus Christus, den zoon van God, den Heiland der zondaren die Zijn dierbaar bloed voor mij armen Zondaar vergoten heeft. Ja niet alleen voor mijne zonden maar ook voor mijne deugden, het kort begrip van al mijn wetenschap is nl. ik ben een groot zondaar, maar Christus is een nog grooter Heiland. Ik wensch nu in den Naam van Jezus gedoopt te worden en Hem toe te behooren in alle eeuwigheid.”

Tot mijne hartelijke vreugde moest ik nu erkennen dat de Heilige Geest in een oogenblik door de stem van een kind grootere dingen gedaan had, dan al mijne disputen met den geleerden docter hadden vermoogd. Nog in denzelfden nacht ontving hij in het bijzijn van vele daarbij geroepene joden den Heiligen Doop, dien hij met recht: „nooddoop” noemde. Op zijn verzoek zongen wij het lied: „Uit diepen nood roep ik tot u,” en den volgenden dag sluimerde hij zacht in den vrede van Jezus in.

Men kan zich licht voorstellen welken indruk deze doop de op aanwezige Joodsche artsen en alle joden der stad maakte.

Bidt voor de Joden, en wederom zeg ik u: Bidt voor de Joden.

Deze belangrijke geschiedenis vindeu wij in Zend. blad 1873 bladz. 22 en wij deelen dezelve thans mede, met het oog op de beweging die tegenwoordig te Kischinew en in geheel Bessarabië onder de Joden plaats heeft. Ja het is waar, het oude profeten woord: „Gewisselijk de Heere zal geen ding doen tenzij Hij zijne verborgenheid aan zijne knechten de profeten geopenbaard heeft.” Al is er dikwijls geen profeet Hij vindt dan zeker eene profetes; zoo in dit geval. Voor meer dan 40 jaren begon dat vuur reeds te branden in 't hart van deze dame hetwelk tegenwoordig door den Heer Rabinowitsch in meer dan 200 Joodsche huisgezinnen heeft kunnen worden gedragen. Al heeft zij ook zelf de uitkomst van haar gebed niet meer dan aan éénen zoon Abrahams gezien, wij zijn er verzekerd van dat tusschen haar worstelen in het gebed voor de Joden en de tegenwoordige opwekkingen onder de Joden, en dat juist in Besarabië, een nauwe verbinding moet bestaan.

(*Ermelo'sch Zendingsblad.*)

De geschiedenis der Baptisten.

De Catechumenen. — De uitbreiding van den kinderdoop.

De in de vroegere afdeelingen aangevoerde daadzaken, over den doop, worden door onpartijdige Theologen en geschiedschrijvers genoeg-

zaam bevestigd. Een der grootste geleerden van onzen tijd, den Ridder van *Bunsen*, vroeger pruisisch gezant in Engeland, schrijft in zijn werk „Christianity and Mankind” (Het Christendom en de menschheid) het volgende: „De Apostolische gemeente maakte de school (onderwijs) tot verbindend middel tusschen haar en de wereld.” Doel dezer opvoeding was de invoering in de vrije gemeenschap der christelijke gemeente. De gemeente hield zich aan het grondbeginsel, hetwelk de ware beteekenis der door Christus ingestelden doop uitmaakt, dat niemand lid van de gemeenschap der heiligen kon worden, buiten *zijn eigen vrijen* wil en besluit, en zijne plechtige gelofte in de tegenwoordigheid der gemeente. In deze onderstelling werd de doopeling onder water gedompeld, en als broeder in de gemeente opgenomen op grond van de bekentenis zijns geloofs in den Vader, den Zoon en den Heiligen Geest. De doop is dus strikt genomen (volgens 1 Petr. 3: 21) niet als eene bloot uiterlijke reiniging op te vatten, maar als eene aan God gegevene gelofte, van een goed geweten, door het geloof in Jezus Christus. Deze gelofte werd door eene bekentenis van het christelijk geloof voorafgegaan, dat voor de gemeente afgelegd werd, in hetwelk de doopeling zijn persoonlijk geloof in Christus en in de algenoegzaamheid van de aangebodene verlossing betuigde. Deze gelofte hield in om voortaan voor God en zijn naaste te leven, en niet meer voor de wereld en het eigen *ik*, gepaard met eene belijdenis, te gelooven, dat hij, de doopeling, een kind Gods geworden was, door de gemeenschap van Zijnen Zoon, in den H. Geest; eene gelofte van plechtigen aard voor het leven en voor het sterven.

Een trouw nakomen van deze geloften was de voorwaarde om aan de gemeente te blijven; met het niet nakomen van haar stond terzijdestelling en afsnijding in verband. Alle gemeentetucht grondde zich op deze vrijwillige gelofte en de daardoor bedongen zelfopgelegde verantwoordelijkheid. Hoe echter kon zulk eene gelofte aangenomen worden zonder onderzoek? Maar hoe kon zulk een onderzoek bestaan zonder onderwijs en leiding?

De Christengemeenten der eerste eeuwen zetten algemeen vast, dat deze voorbereiding drie jaren zou duren, onder voorwaarde dat de doopkandidaat, hetzij hij jood of heiden was, voor zulk een onderricht bekwaam en ontvankelijk was. Bij kinderen van Christenen gold dezelfde regel, met dat verschil, dat, naar omstandigheden, de tijd van onderzoek, door onderwijs, kon veranderd worden. De kinderdoop, naar de beteekenis van den nieuwen tijd, n.l. de doop van pasgeboren kinderen, met eene plaatsvervangende gelofte van ouders en andere doopgetuigen, *was in de Christengemeenten van den eersten tijd een geheel onbekende zaak, niet slechts tot het einde der tweede, maar inderdaad tot in het midden der derde eeuw.*

De invoering van het onderwijs der Catechumenen kan tot een zeer vroegen tijd teruggebracht worden, en wel tot in de tweede eeuw. Eerst werden, zooals wij in het N. Testament zien, de bekeerden gedoopt, zoo spoedig zij Christus als hun Heere beleden. Later werd het noodig geacht, door een geregeld onderwijs, dat volgens ridder *Bunsen* drie jaar duurde, tot den doop voor te bereiden. In den eersten tijd eigende men zich het wezen des Christendoms door *ervaring* toe, en beleed het daarna. In lateren tijd *leerde* men het Christendom, en dat was in de meeste gevallen ook alles, wat men daarvan aannam; bekeering des harten en inwendige ervaring ontbraken, waren iets onbekends. Doch kwam dit onderricht alleen hen ten nutte, die voor onderwijs bekwaamheid hadden, want het sloot de kleine kinderen buiten. Deze instelling was onvereenigbaar met den kinderdoop, en later toen de kinderdoop algemeen in gebruik kwam, werd het onderwijs meer tot een vorm gemaakt. Maar te dier tijd, die wij nu overdenken, namen de Catechumenen een bijzondere plaats in de gemeente in. Bepaalde personen, Catechisten genoemd, werden met hunne onderrichting belast. Den Catechumenen werden in de vergadering der Christenen eene bijzondere plaats aangewezen, en zij moesten voor het begin van het feest des heiligen avondmaals, welker bijwoning hun niet geoorloofd was, heengaan.

Van het Latijnsche woord, waarmede men de vergadering liet heengaan, nl. Missa (gaat heen) werd de geheele godsdienstige tesamenkomst „Missa” genoemd, wat naar onze vertaling „Mis” heet. Er bestond eene Missa Catechumenorum, of eene godsdienstoefening der Catechumenen, en eene Missa Fidelium, of eene godsdienstoefening der geloovigen; de eerste bestond in de voorlezing der H. Schrift en de prediking, de andere in het vieren des Avondmaals en de daarmede in verband staande stille overpeinzingen; welke het volgen der geloovigen beteekende, waartoe de Catechumenen, niet vóór hun doop, werden toegelaten.

Het is eene merkwaardige daadzaak, dat de doopgodsdienstoefening, welke in de vroegere godsdienstverordeningen voorgeschreven is, slechts op Catechumenen betrekking heeft; men rekende niet met kinderen. Had de kinderdoop reeds destijds bestaan, zoo ware in de godsdienstige gebruiken daarmede gerekend, en men had tweeërlei godsdienstordeningen gehad, eene voor kleine kinderen en eene voor volwassene doopelingen.

Ik heb den tijd van het jaar 256 tot het jaar 604 na Chr. als den overgangstijd aangegeven, wijl, zoover dit den doop betreft, en in werkelijkheid ook in andere gevallen, welke hier konden genoemd worden, daar de gemeente-inrichting in een toestand van ontwikkeling zich bevond, om nog tot eenen vasten vorm te komen.

Het was in dien tijd nog eene vermenging van onvereenigbare instellingen, en daarom was er nog geen vastheid. De instelling van de Catechumenen-school, grondde zich op zulk eene opvatting van den doop, waarmede eene persoonlijke belijdenis, om hem te mogen ondergaan, in verband stond, en was in zoover met het N. Testament in overeenstemming. Maar de kinderdoop was in Noord-Afrika ingevoerd, en breidde zich door den machtigen invloed van Augustinus, den bisschop van Hippo, die over den doop in zijne schriften uitvoerig sprak, verder uit.

De voornaamste grond waarop hij hem voorstond en verdedigde was de gewaande reiniging van de bevlekking der erfzonde. Deze beide instellingen waren met elkander in strijd; want wanneer allen, aan welken de doop zou voltrokken worden, eerst als Catechumenen een voorbereidend onderwijs hadden ontvangen, zoo was er voor den kinderdoop geen plaats geweest. En toch bestond hij en kreeg meer voorstanders. Augustinus verkreeg door zijn aanzien in het Westen den voorrang; maar in het Oosten bleef de doop van grootere kinderen, van den ouderdom van drie tot tien jaar, welke alreede tot op zekere hoogte verantwoordelijk waren, nog lang in gebruik.

En velen volgden het voorbeeld van *Konstantijn*, die zijn doop tot aan het einde zijns levens uitstelde, opdat dan al zijne zonden op eenmaal mochten afgewasschen worden, daar de arme man de dwaze voorstelling had, dat dit werkelijk door den doop geschiedde. Zoo vinden wij dan in betrekking tot den doop, verschil in toediening. Van Noord-Afrika uit vond de kinderdoop uitbreiding, de doop van grootere kinderen was vooral in het Oosten in gebruik, daarbij de eigenlijke Catechumenendoop en zelfs het uitstel van den doop tot het einde des levens, zooals van Konstantijn.

Het is alzoo geschikt om dit tijdperk een overgangstijd te noemen.

H. d. H.

(Wordt vervolgd.)

MIJN ZOON! ACHT NIET KLEIN DE KASTIJDING DES HEEREN, EN BEZWIJK NIET, ALS GIJ VAN HEM BESTRAFT WORDT. Hebr. 12: 5.

De tuchtiging ontspringt uit de liefde en zorg voor het kind, en hoe inniger en verstandiger zij is, en hoe gewichtiger de bestemming van het kind, des te nauwlettender tucht. Zal iemand iets grondig leeren, zoo zal men bij hem de geringste fout niet door de vingers zien, en het liefste kind het nauwkeurigste opzicht ervaren. Tuchtigingen echter, hebben altijd iets smartelijks, de eene meer, de andere minder. De eene tijd bestaan zij in uitwendige omstandigheden, den anderen tijd in inwendig lijden, verberging van Gods vriendelijk aangezicht, gebrek aan vreugde en troost, een wijken van den H. Geest, ja ondervinding van het goddelijk misnoegen. Hij maakt de Zijnen dierbaar in de smeltkroes der ellende. De tuchtiging veronderstelt altijd ongehoorzaamheid en gebrek. En dit wordt bij Gods kinderen nog gevonden; zij hebben echter met een vader te doen die nauwkeurig op hen toeziet en het onreine in hen niet kan dulden. Dulden wij het stof op onze kostbaarste kleederen en meubelen? Veel minder God het verkeerde in de Zijnen. Die tucht gaat niet bloot over daden en woorden, maar ook over gedachten, neigingen, beweeggronden en oogmerken. Niets onlouters ontgaat op den duur die goddelijke tucht, de Apostel zet het 1 Cor. 3: 13 als een algemeene regel vast: een iegelijks werk, wat het ook zij, zal door vuur beproefd worden. Haar doel en werking is de uitzuivering van het aanklevende gebrek. Zij verootmoedigen, zij louteren, zij reinigen, zij bewaren. Met een woord — zij zijn nevens het woord het middel, dat wij Zijner heiligheid deelachtig worden. En dat is het hoogste wat wij kunnen begeeren.

(Tägliches Manna, G. D. Krummacher.)

Uit het leven van een predikant.

In een der havensteden op de westkust van Engeland, zou op een Zondag-avond eene prediking gehouden worden. De predikant was een beroemde redenaar en dit had, ook in verband met het onderwerp, dat behandeld zou worden, eene talrijke schare bij elkander gebracht. Nadat een lied gezongen en het gebed uitgesproken was, las de predikant zijn tekst voor en stond gereed om zijne rede aan te vangen, toen hij plotseling ophield en met zijn hoofd op den kansel leunende, eenige oogenblikken sprakeloos bleef. Sommigen meenden, dat hij ongesteld was geworden; doch hij richtte zich weldra weder op, en terwijl hij de vergadering toesprak, verzocht hij, dat men hem, eer hij zijne rede begon, zou vergunnen, eene geschiedenis te verhalen.

„Het is thans ongeveer vijftien jaren geleden,” zeide hij, „toen ik voor het laatst in deze kerk was; en het doel der toenmalige vergadering was, gelijk zich waarschijnlijk slechts nog weinigen uwer herinneren zullen, hetzelfde, als dat, wat ons heden hier samengevoerd heeft. Onder hen, die zich dien avond ter dezer plaatse vergaderd hadden, waren drie omzwervende jongelingen, die zich niet slechts hadden voorgesteld den eerwaarden predikant te bespotten, maar droegen zelfs steenen in hunne zakken om die naar hem op den kansel te werpen. Na een deel der rede te hebben aangehoord zeide een hunner ongeduldig: „Wat hebben wij dien domkop langer aan te hooren? — Werp toe!” Doch de tweede besuste hem, terwijl hij zeide: „Laat ons eerst nog eens hooren, wat hij van dat punt maken zal.” Nauwlijks echter was de nieuwsgierigheid van den laatste eenigszins bevredigd, of hij hervatte weer: „Kom, laat ons hem nu in de war brengen, want het is juist uitgekomen, gelijk ik mij had voorgesteld — moedig dus! werp nu toe!” Thans mengde zich de derde ook in het gesprek en merkte op: „Ik dacht, dat het beter zal zijn als wij het voornemen, dat ons hierheen gedreven heeft, opgeven. Over deze opmerking werden de beide anderen zeer ontevreden en verlieten ijlings de kerk, terwijl hij nog tot het einde der godsdienstoefening bleef.

„Merkt nu op, mijne broeders, zoo voer de predikant onder aandoening voort, welke later de verschillende lotgevallen dier drie jongelingen geweest zijn: De eerste werd reeds voor vele jaren als valsche munter opgehangen; de tweede zit wegens gepleegden moord in de gevangenis in deze stad en verwacht elk oogenblik zijn doodvonnis; de derde, mijne broeders” — en hier werd de innerlijke aandoening des redenaars zoo

sterk, dat groote tranen hem over de wangen biggelden — „de derde, mijne broeders is dezelfde, die thans gereed staat om tot u te spreken, — schenkt hem een opmerkzaam oor."

G. N. v. B.

GEDACHTEN.

De bloem, die haar gelaat naar de zon gekeerd houdt, doet dit ook op bewolkte dagen; ook wanneer de zon niet zichtbaar is, volgt de bloem haren verborgen loop. Zoo volgt de christen den weg Gods, ook wanneer Hij Zijn aangezicht verbergt; hij is tevreden, ja verheugd in alle omstandigheden. LEIGHTON.

Al de beginselen, al de handelingen, al de vorderingen van ons geestelijk leven komen van den Zoon van God, door wien wij wedergeboren zijn en gevoed worden tot het eeuwige leven. TAYLOR.

Aandoening is de knop, niet de bloem, en zij is niet van eenige waarde als zij niet in eene bloem ontluikt. Elk godsdienstig gevoel, elke godsdienstoefening, die niet een hooger leven ten gevolge heeft, is erger dan nutteloos; zij is beslist verderfelijk, omdat zij tot zelfbedrog leidt. MURRAY.

Gehoorzaamheid en geloof! De twee pilaren van het geheele christendom! Beide reiken zij van de aarde tot den hemel en zijn zij dus parallel, maar voor ons, wier gezichteinder beperkt is tot ver binnen de grenzen van het oneindige, schijnt de ruimte tusschen hen te verdwijnen en zij zich tot één te vereenigen. In den geest loopen zij werkelijk in een, want het geloof leidt tot gehoorzaamheid, en de gehoorzaamheid versterkt het geloof. Dr. H. H. TUCKER.

(VOOR KINDEREN.)

ONDER HET DAK VERBORGEN.

Een heer, die eene onbewoonde pachthoeve passeerde, besloot daar eens in te gaan, wellicht, zoo dacht hij, kan ik aan het een of ander schepsel, dat zich daarin bevindt, barmhartigheid bewijzen. Hij ging den ladder op, die in een zolderluik stond. Op den zolder gekomen, kroop hij door eene opening en bevond zich toen onder de daksparren, waar geen ander licht was dan dat door een zeker luchtgat scheen. Daar zag hij, tot zijne verbazing, op een hoop spaanders en krullen een jongen liggen van ongeveer tien jaren oud.

„Jongen, wat doet ge hier?"

„Stil, mijnheer, zeg het, als het u belieft, niemand."

„Maar zeg me dan, wat ge hier doet."

„Als het u belieft, mijnheer, zeg het niemand — ik heb mij hier verborgen."

„Waarom hebt ge u hier verborgen?"

„Mijnheer, zeg het, als het u belieft, niemand."

„Waar is uwe moeder?"

„Moeder is dood, mijnheer."

„Waar is uw vader?"

„Stil, mijnheer, zeg het niet, zeg het niet! maar zie hier", en zich omkeerende liet hij den heer de vreeselijk bebloedde wonden zien, door de gaten van zijn verscheurde buisje en hemd.

„Wel, mijn jongen, wie heeft u zoo geslagen?"

„Mijn vader, mijnheer."

„En waarom sloeg hij u zoo?"

„Vader drinkt, mijnheer, en sloeg mij, omdat ik niet stelen wilde."

„Hebt gij vroeger wel gestolen?"

„Jawel mijnheer, vroeger was ik een „straatdief."

„En waarom steelt gij nu niet meer?"

„Ik ging naar eene zendingsschool, mijnheer, en daar vertelde men mij van God, van den hemel en van Jezus Christus, en daar heb ik geleerd: „GIJ ZULT NIET STELEN," en nu wil ik nooit weer stelen, al wil mijn vader er mij ook om dooden. Maar als het u belieft, mijnheer, zeg 't hem niet."

„Maar mijn jongen, als ge hier blijft liggen zult gij sterven. Nu, wacht hier geduldig eenigen tijd; ik zal eene diakones voor u opzoeken. Wij zullen u eene betere plaats bezorgen."

„Als het u belieft, mijnheer; maar mijnheer, hebt ge er behagen in, om mij een klein versje te hooren zingen?"

Verbrijzeld, geslagen, verlaten, zonder vrienden, zonder moeder, zich verborgen voor een ontaarden vader, toch kon hij nog een liedje zingen.

„Ja, ik wil u een liedje hooren zingen."

Hij leunde op zijn elleboog en zong:

„Lieve Jezus! zacht en teeder,
Zie op mij, klein jonkske, neder,
Heb erbarming met mijn smart,
Neem mij aan uw liefdehart!
Gaarne wil ik bij u wezen,
Want dan heb ik niets te vreezen;
Gij, die voor mij leed aan 't kruis,
Geef m' een plaatsje in uw huis."

„Dat is het versje mijnheer; goeden dag." De heer ging weg, en twee uren later kwam hij terug. Daar lagen de spanen en krullen, en ook het lichaamlijk overschot van den armen jongen, met de eene hand onder zijne zijde, en de andere aan zijn hart, verborgen onder de verscheurde kleeren, maar zijn ziel was bij den Heer.

Uit het Engelsch. C. M.

VARIA.

„VERGEET GEENE VAN ZIJNE WELDADEN."

Er is zeker niemand onzer lezers die wel niet eens van Ds. Buddingh gehoord heeft. Hij was een der eerste predikanten, die in de dagen der „Afscheiding" gevangenisstraf en boete trotseerden om, waar hij maar gelegenheid vond, in schuren en zelfs in het open veld te prediken.

Wat den aard zijner prediking betreft zijn er in zijn bediening twee tijdperken; het eerste van groote bekrompenheid in de voorstelling van den weg des heils, zoo zelfs, dat hij later zelf heeft getuigd dat hij wel aan sterfbedden geroepen was van dezulken die handenwringende van zielsangst en kermende van wege hunne zonden daar nederlagen, zonder dat hij hen nog den troost des Evangelies durfde brengen, vreezende dat hun zondekennis nog niet diep genoeg was, en zij, gelijk de geijkte term het uitdrukt: nog niet zaligmakend ontdekt waren.

Hoe droevig dit ook mocht zijn èn voor zijne hoorders èn voor den prediker zelf, de lichtzijde hier was dat dit bij Ds. Buddingh geen „namaak" was uit zucht om menschen te behagen, maar dat hij in deze in gemoede, naar zijne heiligste overtuiging handelde. Aan hem werd dan ook het woord der Schrift bevestigd: Den oprechten gaat het licht op uit de duisternis.

Het tweede tijdperk in zijne bediening was dat tijdperk des lichts. De windselen en blinddoeken van menschelijke leerbegrippen vielen hem af en God plaatste hem in het volle licht des Evangelies. Van dat oogenblik af aan was hij met onvermoeiden ijver bezig den onnaspeurlijken rijkdom van Christus te verkondigen; niet slechts in Goes, de plaats zijner woning, maar door geheel Zeeland, ja op vele plaatsen in ons geheele vaderland.

Als hij van die ommekeer sprak dan was hij gewoon haar aan te duiden met de woorden: „Toen wij licht gekregen hebben."

Tot zijne groote smart had hij nu bij anderen dikwijls te worstelen met dezelfde struikelblokken, die hij vroeger in zijne blindheid mede op de „gebaande wegen des Heeren" had helpen dragen. Met verootmoediging zeker en daarom met geduld trachtte hij die nu weder uit den weg te ruimen, en hij bezat de gave om dit soms op heel eigenaardige wijze te doen; getuige daarvan het volgende:

Op een zijner reizen te Hoorn vertoevende, nam Buddingh bij een zeer rechtzinnige juffrouw zijn intrek. Hoe hoog zij hem ook achtte, zijne kinderlijke blijdschap in God was haar zeer aanstootelijk. Even als de oudste zoon uit de gelijkenis, wilde ook zij niet ingaan in de feestzaal, maar zat steeds te pruilen over het begeerde maar niet verkregene bokje.

Dat Buddingh niets onbeproefd liet om ook dit dolende schaap in de grazige weide van den goeden Herder te leiden, opdat ook zij het leven en den overvloed zou hebben, laat zich verstaan.

Toen hij op den morgen van den dag van zijn vertrek de woonkamer binnentrad en zijn gastvrouw had begroet, zeide hij: „Wel juffrouw P. zeg mij eens, hoeveel gebedsverhooringen hebt gij dezen morgen reeds?" Juffrouw P. ontstelde van die vraag niet weinig en antwoordde zeer bedeesd: „Dominé! — gebedsverhooringen? neen, neen, dat gaat zoo maar niet:" En ik heb er al drie, zeide Buddingh. „Al drie!" riep de juffrouw ongeloovig uit. „Ja," zeide Buddingh, „luister maar: Ik heb gisteravond, daar ik zeer vermoeid was van de reis, den Heer gebeden dat Hij mij een verkwikkenden slaap mocht geven, en o juffrouw, ik heb zoo heerlijk geslapen — niets heeft mij gehinderd, zelfs geen droom heeft mijn slaap verstoord; dat is er dus één. Ten tweede bad ik den Heer dat ik gezond mocht ontwaken, en zie juffrouw ik sta hier voor u, zoo gezond als een visch, dat is er dus twee. En ten derde, bad ik den Heer, met het oog op mijn voorgenomen reis, om mooi weer, en zie nu eens uit het raam lieve juffrouw, hoe de zon hare stralen over het aardrijk uitschiet, dat is er dus drie."

„O!" antwoordde juffrouw P., „bedoelt gij het zoo?" „Zeker," zeide Buddingh, „maar dat zijn dingen waar gij en uws gelijken recht op hebben; maar wij, Remonstranten, gelijk gij ons noemt, zien daarin verbeurde genadegaven Gods, waarvoor wij Hem ootmoedig danken."

S. H.

Wie Jakobs ladder heeft, kan in den hemel stijgen,
Wie waarlijk bidden kan, die maakt zich met dat eigen,
Wat boven sterren gaat, meer dan den hemel is.
Wie dezen sleutel heeft, dien staat reeds alles open
En mag vrij, wat hij zoekt, gansch zonder twijfel hopen;
Terwijl hij in zijn beê God als zijn vader groet.

Naar 't Hoogduitsch. N. v. B.

„De Christen eeuw" vermeldt: dat de heer Coats, een rijke Baptist te Paisley, in Schotland, thans voornemens is, in die stad eene kerk te bouwen, welke cirka 20.000 p. st. (240.000 gulden) zal kosten. Het gebouw is bestemd tot eene gedachtenis aan een lid zijner familie.

D. R.

Om 't hallelujah eens te zingen
Met die hier zijn in smaad en pijn,
Zoo moet men van de wereldlingen
Als Jezus bruid gescheiden zijn.

N. v. B.

't Is onze smart, ja, maar tegelijk ons geluk, dat wij zoo weinig begrepen worden. Er is er dan toch één, die ons altijd verstaat, niet slechts *omdat*, of *nadat* maar *opdat* men alles in zijne handen zou geven, en die éene, oneindig veel bleef ons van Hem verborgen, maar deze twee althans staan vast: Hij heeft een warm Hart en een nimmer feilend Geheugen.

J. J. VAN OOSTERZEE.

CORRESPONDENTIE.

Abbonnementsgelden ontvangen van R. E. te Weerdingermond *f* 4,55, van D. S. te Compascumerkanaal *f* 5.00, van A. te Stavoren *f* 0.65, van H. J. ten H. te Zutphen *f* 1.30 voor traktaatjes.

Zij, die nog van de traktaatjes „Spurgeon over het Altaar des kinderdoops" verlangen, kunnen die, à 60 cent per honderd, bekomen bij ondergeteekende, alsook bij den Heer J. Horn, te Sneek.

Met blijdschap ontvingen wij bericht van br. G. de V. te HAULERWIJK, dat aldaar eene afdeeling van de „Unie-cent" werd georganiseerd.

Groningen. N. v. BEEK.

ADVERTENTIËN.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 68. 15 October 1885. 4de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . *f* 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

HET GEMEENTELIJK LEVEN.

Met gemeentelijk leven bedoelen wij het ordelijk samenwonen en -werken dergenen, die in Christus één zijn, en afgezonderd van de wereld en van alle onvruchtbare werken der duisternis, hetzij die op kerkelijk, maatschappelijk of staatkundig gebied gepleegd worden.

Het beginsel van afscheiding van het reine en het onreine is uit God en wordt op verschillende plaatsen in de H. Schrift uitdrukkelijk bevolen. Geen kleed van tweeërlei stof mocht onder Israël gedragen, geen tweeërlei diersoorten b. v. een os en een ezel onder één juk aangespannen worden. Ook de vermenging door huwelijksverbintenis met andere volken was streng verboden, en waar dit verbod overtreden werd, zijn daarop de treurige gevolgen en het misnoegen Gods ondervonden geworden.

Zinspelende op die zaken, roept de apostel Paulus den geloovigen in 2 Cor. 6: 14 toe: „Trekt niet een ander juk aan met de ongeloovigen, want wat mededeel heeft de gerechtigheid met de ongerechtigheid? en wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis? wat samenstemming heeft Christus met Belial? of wat deel heeft de geloovige met den ongeloovige?" enz.

En eindelijk roept hij hun vermanend toe: „Gaat uit het midden van hen en scheidt u af, zegt de Heer, en raakt niet aan hetgeen onrein is, en ik zal ulieden aannemen!"

Velen van Gods kinderen doen in het gemeentelijk leven, zooals dat in het N. Testament is voorgeschreven en overeenkomstig den aard des geestelijken levens en de roeping der geloovigen is, nog niet mede. Dit betreuren wij; vooral als wij zien, dat velen hunner nog mede doen in een kerkelijk leven, waarin de ongerechtigheid gehuldigd, het ongeloof heerschende is en de instellingen onzes Heeren schandelijk misbruikt worden. Zij helpen daarmee een beginsel voortplanten, dat geheel in strijd is met het Evangelie, en mitsdien verderfelijk moet zijn voor de goede zaak en voor de zielen der menschen. Hoevele bedienaren des Evangelies hebben grootendeels verloren, wat zij bearbeid hadden, dewijl zij hunne arbeidsvrucht ten prooi aan vijanden overlieten. Misschien achtten zij zich sterk genoeg om in kerkelijke verbintenis met de massa van ongeloovigen te staan en met hen een gemeentelijken vorm aan te nemen; maar denken de zoodanigen dan niet aan de vele jeugdigen in Christus, die zoo zeer het toezicht en de leiding der Gemeente Gods behoeven en tegen de groote gevaren, waaraan zij, in eene kerk, waarin het ongeloof heerscht of evenveel recht heeft als het geloof, bloot gesteld worden, te meer als het gevaar voor hen verborgen gehouden wordt?

„O n t w a a k t, gij, die slaapt en staat op uit (van tusschen) de dooden en Christus zal over u lichten!" — zoo roept de Apostel den zoodanigen en hunnen leiders toe. Terecht heeft Dr. Stanford opgemerkt: „De bekeering der Gemeente moet noodwendig de bekeering der wereld voorafgaan."

Rijk gezegend is echter ook het gemeentelijk leven voor den christen zelf. Daarvan weten zij vooral te getuigen, die reeds in hun jeugd den Heiland leerden kennen en liefhebben, en het tijdperk des levens, dat hun zoo menig gevaar en zoo velerlei verleiding bracht, onder moederlijk toezicht van en in gemeenschap met de Gemeente doormaakten.

De Gemeente is de opvoedster der jeugdigen in Christus. En ook in haar is de kracht door den H. Geest, om de wereld voor Christus te veroveren.

De Gemeente — d. i. de vergadering van alle ware geloovigen, wedergeborenen door de opstanding des Heeren Jezus — i s h e t h u i s G o d s, w a a r i n a l G o d s k i n d e r e n t e h u i s b e h o o r e n, e n i s e e n p i l a a r e n v a s t i g h e i d d e r w a a r h e i d. 1 Tim. 3: 15.

Maar wij zijn toch geestelijk, inwendig met alle geloovigen verbonden — zeggen sommigen. Goed; maar waarom dan niet uitwendig? Moet de inwendige gezindheid zich dan niet naar buiten openbaren, en heeft de Heer door zijne apostelen daarvoor niet den regel aangegeven?

Sedert de Hervorming is men tot de ongelukkige uitvlucht gekomen van te spreken van eene zichtbare en onzichtbare kerk. Met de zichtbare kerk bedoelt men dan dat deel — helaas verreweg het grootste — bestaande uit hen, die uitwendig, zonder wedergeboren te zijn, tot de kerk behooren, terwijl dan het deel der ware belijders het o n z i c h t b a r e genoemd wordt! Waarlijk, door zoo te spreken heeft de kerk haar eigen vonnis geveld.

Gods Woord weet echter van geene onzichtbare kerk. En *als* er op bijbelsch gebied al van eene onzichtbare kerk sprake kan zijn dan moet het wezen de vergadering van de geesten der volmaakte rechtvaardigen, die van het tooneel dezer aarde afgelost zijn, en zich dus hier niet meer hebben te openbaren.

De Gemeente, nog op aarde, nog in het vleesch zijnde, is hier *om* zich te openbaren en een leesbare brief van Christus te zijn; eene stad op een berg liggende, die niet verborgen *kan* zijn. De wereld moet hare ordening, liefde, toewijding en eendracht, haren arbeid, strijd en lijden zien. Wel is waar, dat zij eene door de wereld onzichtbare en onbegrepen kracht ontwikkelt, die evenals bij den wind, slechts in hare uitwerking op de voorwerpen, waarmede deze in aanraking komt, te zien is; maar daarmee is zij zelve niet onzichtbaar.

De Gemeente, ofschoon niet van deze wereld en niet tot haar behoorende, is toch in deze wereld en wel als eene individualiteit (persoonlijkheid), Christus vertegenwoordigende op aarde. Daarom heeft elk christen, welke plaats hij ook in de Gemeente inneemt, zich aan haar te onderwerpen en behoort elke werkzaamheid op christelijk gebied, uit of in verband met de Gemeente te geschieden. De ervaring heeft geleerd en leert het nog, dat persoonlijke werkzaamheden op 't gebied van Gods Koninkrijk, doch buiten den raad en het toezicht der Gemeente om, niet zelden op niets of nog wat ergers uitliepen. De apostelen zelfs, die de vaders der Gemeenten mochten genoemd worden, arbeidden in vereeniging en in overleg met de Gemeenten. Zij achtten zich, en waren het ook, dienaars der Gemeenten. En een afgezant der Gemeente te zijn, was eene apostolische aanbeveling. (2 Cor. 8: 23)

Sommige christenen leven intusschen het gemeentelijk leven niet mede, maar blijven op zich zelven staan. Deze nemen voor zich eene gevaarlijke positie in, want ze staan dan als een koornplant, die alleen op een akker staat en die, als de stormen komen, licht neergestreken wordt, daardoor misschien geknakt en van den wortel wordt losgerukt. Op een welgevulden akker steunt de eene plant de andere, — de sterke de zwakke.

Bloot menschelijk geredeneerd moge het de gemakkelijkste leefwijs zijn, zich maar te onttrekken aan de moeielijkheden, teleurstellingen en bezwaren, die de Gemeente menigmaal te dragen heeft en waarin alle belangstellende leden deelen; maar dat die leefwijs Gode welbehagelijk is, is waarlijk meer dan eene onbewezen stelling. Immers worden door hen, die zoodanige leefmethode handhaven, niet slechts de gemeentelijke ordeningen miskend, zoo niet veracht, maar ook de instellingen, die de Heere aan Zijne Gemeente gegeven heeft, als minder noodzakelijk of overbodig verklaard.

Het gemeentelijk samenleven der geloovigen is eene uiting van het geestelijk leven en kan niet wel anders dan door misverstand, een beginsel van gierigheid, gemakzucht of versteenende onverschilligheid en wereldschen lust, verwaarloosd worden.

Wel stemmen wij toe, dat het gemeentelijk leven, over 't algemeen, tengevolge van de verderfelijke kerkelijke toestanden, waardoor zooveler begrip aangaande dat leven bedorven is, en waartegenover sommigen weer tot andere ondoelmatige methoden vervallen zijn, en vooral vanwege het lage peil, waarop helaas! het geestelijk

leven van vele christenen gedaald is, nog niet is, wat het wezen moest en wezen kan; maar daarmeê blijft nog vast en onveranderd het in den Bijbel aangewezen zuiver goddelijk *beginsel*, en waar dat *beginsel* ten grondslag ligt, is er verbetering te verwachten en zal die zeker gezien worden, wanneer de christenen vereenigd in geloof en gebed, zich ter bereiking van dat doel opmaken.

Maar — zoo wordt mij misschien door dezen of genen toegeroepen — juist over dat beginsel oordeelen de christenen zoo verschillend. Toegestemd. Maar vergeten wij ook niet, dat dat verschil ons het grootst toeschijnt, als wij nog te veel met het naam-christendom rekenen. Vergissen wij ons niet dan zijn de meeste christenen het, zij het dan bij velen slechts nog leerstellig, eens in de volgende gewichtige punten:

a. dat alleen zij, die zich van harte aan Christus hebben overgegeven en in Hem wedergeboren zijn, tot de Gemeente mogen behooren en tot de tafel des Heeren toegelaten worden;

b. dat de Gemeente van de wereld, ook van het naam-christendom behoort afgescheiden te zijn, en

c. dat de Gemeente eene dure roeping tegenover de wereld heeft te vervullen.

Getrouw volhardende en steeds voortgaande in die beginselen zal alles wat niet bijbelsch is, ook de kinderdoop met den aankleve van dien, moeten vallen, en zal de Gemeente, als de Bruid des Lams, worden voorbereid tot den dag van 's Heeren komst in heerlijkheid, die aanstaande is.

G. N. v. B.

Een oud Hebreeuwsch wijngaardeniers-volkslied.

„Vangt gijlieden ons de vossen, de kleine vossen, die de wijngaarden verderven: want onze wijngaarden hebben jonge druifjes."
Hoogl. 2: 15.

Om de zaligheid in den dienst des Heeren te genieten, moet er eene geheele overgave des harten aan Hem zijn. Dit is noodig, en bestaat deze niet, dan ondervindt men weinig van dat hemelsch genot. Wanneer ons hart en leven Hem niet geheel gewijd zijn, ontbreekt het ware genieten van Zijne liefde. Ieder geloovige ondervindt, dat, zoo spoedig hij maar eenigszins van den Heere afwijkt en aan de zonde en de wereld toegeeft, eene wolk de heerlijkheid des Heeren bedekt, zoodat hij Hem niet ziet. Het wordt zijne ondervinding, wat die den Heere verlaat en begint van Hem af te hoereeren, gestraft wordt met dorheid der ziele. En zulk een leven is geen leven; vormelijk te zijn in den dienst des Heeren, met een hart zonder zaligheid, beteekent niets. Door de wereld te worden beschouwd als verlater van den breeden weg en toch voor God een hart te hebben, met eene neiging naar denzelven. In zulk een leven is de onvoldaanheid regel.

Een terugkeer tot den Heere, een uitroeien van het kwaad, een uitspreken van onze schuld voor Hem is noodig om weer te komen tot het verloren zielsgenot, tot den volkomen vrede, tot het innig gebedsleven, tot een vrijmoedig belijden van onzen Heiland, tot het leven der hoop, en tot eene krachtige openbaring in den strijd des levens, waarin het openbaar wordt, dat wij in alle aangelegenheden des levens onzen Jezus willen verheerlijken, die voor ons den bittersten beker uitdronk, opdat wij eeuwig den vreugdewijn, Zijner onveranderlijke liefde zouden drinken.

De Heere wil ons zoo gaarne dat leven geven. Hij hoort niet gaarne dat wij zelfs het bezit van een bokje missen; Hij hoort ons liever als *Habakuk*, dat wij in den bittersten tegenspoed nog van vreugde in Hem opspringen.

Zijn Geest gaat ons dan ook voor alle zonden waarschuwen; niet alléén voor de groote maar ook voor de *kleine*, en wel vóóral voor die zonden, waar wij zoo licht overheengaan.

Ook in dit oud Hebreeuwsch wijngaardeniers-volkslied, hooren wij het spreken des H. Geestes. Laat ons vernemen, wat Hij daarin tot onze zielen spreekt.

In dit lied is sprake:

van wijngaarden; van groote en kleine vossen, die de wijngaarden bederven; en van eene opwekking om de groote en kleine vossen te vangen.

I. Zooals wij allen weten, was het land Kanaän rijk aan wijngaarden en wijnbergen. Daardoor was het mede zulk een heerlijke en liefelijke woonplaats.

Met het zitten onder den wijnstok en vijgeboom, drukte de Israëliet dan ook zijn groote vreugde uit, in het land der belofte. Hij was zeer gelukkig dat het land, zich leende tot het aanleggen en planten daarvan. Veel arbeid en zorg had hij dan ook daarvoor over, om zulk een wijngaard vóor verderfelijke invloeden te bewaren. In Jes. 5: 1, 2 en Matth. 21: 33 vinden wij wat de wijngaardenier al niet deed, om van zijn wijngaard zooveel mogelijk voordeel te hebben.

Het bezit van zulk een wijngaard werd op hoogen prijs gesteld. De kinderen beschouwden hem als een kostbare erfenis; en uit de geschiedenis van *Naboth* en *Achab* (I Kon. 21) zien wij eene gehechtheid daaraan zóó sterk, dat een onderdaan hem zelfs niet aan zijn vorst wilde afstaan.

In het voorjaar stond de wijngaard in bloei, en dan was alle waakzaamheid noodig tot bescherming van de vrucht, waaraan wij dan ook den oorsprong van dit lied danken.

Sulamith is hier de zangster, en bezingt de huwelijksgemeenschap, met *Salomo*, als een leven in den wijngaard. Dat leven kan in den beginne bij pasgehuwden recht innig en teeder zijn. Men gevoelt zich rijk in het wederzijdsch bezit van elkander. Het heerlijkste op aarde kiest men dan als beeld, om de geneugte van dat leven uit te drukken. Maar daar er groot gevaar is voor den wijngaard, en hij daarom getrouw moet bewaard worden, zoo is er evenzeer groot gevaar, dat er eene verstoring komt in het huwelijksgeluk. Eén kleinigheid kan de harten met bitterheid tegen elkander vervullen. Man en vrouw hebben beide te waken, om de druiven in den huwelijkswijngaard te houden. Zoo spoedig de vossen en vosjes komen, moeten ze op de jacht, om die te overwinnen, opdat hun vreugde niet verloren ga.

In Jesaja 5 komt Israël voor als de wijngaard van Jehovah, en in Mattheus 21 worden de voorrechten van Israël bij het bezit van een wijngaard vergeleken. Wij zouden ook den wijngaard als beeld van de Gemeente des Heeren kunnen beschouwen.

Ook zij is niet uit haar zelve ontstaan, maar is eene hemelsche planting des H. Geestes. Nog meer dan een aangelegde wijngaard of wijnberg, is zij te bewonderen. Terwijl het klimaat der wereld haar geheel tegen is, ontstond ze toch. Dit is een wonder, alle wonderen der schepping overtreffende. Zelfs de Engelen daarboven, die in het verrukkelijk schoon des hemels leven, vinden haar ontstaan in de hoogste openbaring van de liefde, macht en wijsheid des Heeren.

Maar wat zoude van die heerlijke planting des Heeren geworden zijn, als Hij haar niet onderhield, door steeds haar te voeden en te verzorgen. De hemelsche Wijngaardenier is steeds in haar werkzaam. Hij is onvermoeid om haar in het leven te houden en haar op tijd vruchten te doen voortbrengen. Hij is haar Heere, en zij bestaat nog tot heden door Hem. Op allerlei wijze tracht Hij haar voor booze en verkeerde invloeden te beschermen. Zijn oog waakt over haar. Hij tracht het verderf buiten haar te houden en wanneer het binnen komt, weer weg te nemen,

Zij is Hem tot eene liefelijke woonplaats. In haar is Hij gelukkig. Hij vindt in haar de vrucht van zijn arbeid, den arbeid Zijner ziele, welke Hij uitstortte in den dood om haar te verkrijgen.

Hij getroostte zich dien eenigen arbeid, om de vruchten. De druiven des geestelijken levens zijn Hem tot vreugde. O, Zijn genot is zoo groot in haar bloei en vruchten. Met het oog op die vreugde, kon hij zich opofferen aan het kruis.

En, gelijk de wijnstok een zegen was voor de menschen, zoo heeft de Heere de hemelsche planting der Gemeente tot een zegen voor de wereld gesteld.

De Gemeente biedt in haar Heiland en in hare openbaring, het leven en de vreugde der wereld aan. De terneergedrukte en bedroefde zondaren biedt zij den hemelschen vreugdewijn, en deze wijn verheugt het hart des menschen voor eeuwig.

II. De wijngaarden hebben veel te lijden van de vossen. Zij zijn hun grootste vijanden. Die roofdieren voeden zich niet alléén met andere dieren, maar zijn daarbij zeer verzot op druiven. Daarom zoeken zij de wijngaarden en wijnbergen op.

Die dieren zijn het beeld van de machten der hel tegen deze wonderbare en majestueuze planting des Heeren, de Gemeente. De Duivel, de wereld en de hoofdzonden, zijn de groote vossen, die er steeds op uit zijn, om Gods werk te vernielen. Hoe is de Gemeente, door treurige ervaring, daarmede bekend.

Gelijk de vossen trachten om onder de muren der wijngaarden zich een weg te banen om binnen te komen en zich te goed doen aan de druiven en alzoo den wijngaard bederven, zoo zijn die vijanden bezig, om binnen te komen. Onvermoeid zijn ze in hun verwoestingswerk. — Gemeente des Heeren! reken daar altijd mede. Zet de poort nooit voor die vijanden open; maar zorg ook dat ze niet uwen muur ondermijnen en alzoo binnenkomen. Denk eens hoe groot de droefheid van een wijngaardenier moet zijn, als de vossen zijn moeitevollen arbeid verwoesten. Hoeveel grooter moet de zielesmart van onzen liefdevollen Heiland dan niet zijn als de bovengenoemde vijanden, den wijngaard der Gemeente binnendringen. Dan zoekt Hij druiven, maar vindt ze niet, (Jes. 5: 4.)

De grootste vijanden evenwel der Gemeente zijn die zonden, die hieronder het beeld van kleine vossen voorkomen. Wie onzer moet hier niet denken aan *eigen boezemzonden*. Voor de groote, in het oog loopende zonden, is vreeze en daarom waakzaamheid, maar de kleinere hebben soms vrij spel.

Wat kan er soms een toegeven zijn aan allerlei onreine en den Heere bedroevende gedachten en overleggingen! Ons hart is een poel, welke allerlei onreins en gruwelijks voortbrengt. Maar in plaats van er tegen te bidden en te strijden, komt er een medegaan. Daardoor worden ze meer opgewekt en vermenigvuldigen. En worden dan die „kleine vossen" bestaande in *vleeschelijke gedachten, onreine beelden, hoogmoedige denkbeelden, trotschen eigenwaan* en *begeerte naar aardsche grootheid* geen oorzaak, dat onze vreugde vermindert, ons genieten in den Heere ophoudt, ons hemelsch leven kwijnt en er eene verachtering in de genade komt? Vrees toch voor de „kleine vossen" die den wijngaard bederven. En wanneer dan de verhouding der geloovigen niet is een te zamen genieten van hun Heiland, en een liefhebben van elkander in Hem, hoe komen dan de verdervende vosjes opzetten. De zonden van: *lichtgeraaktheid, kwaaddenkendheid, onbedachtzaamheid, liefdeloosheid* en *haatdragendheid*, hoe vernielend zijn die „vossen!" Men beschouwt ze voor *„kleine vossen"*, maar hun vernielingswerk is zoo groot. Wanneer dan daarbij komt *oneerbiedigheid* en *geringachting van het heilige*, een *afwijking van de gezonde leer en 's Heeren geboden* gepaard met een *slordig leven*, wat kan er dan van het genot van den wijngaard overblijven? Is 't wonder dat er dan geen vreugde is in den Heere, en de ziel met donkerheid wordt bedekt, en het hart met weeklage en bekommering wordt vervuld?

III. De wijngaardeniers, die hunne wijngaarden beminnen, doen al het mogelijke, om de vossen, kleine en groote, te vangen, om de schade van hen te voorkomen. Op hun jacht wekken ze elkander op. Zij roepen elkander toe: „Vangt gijlieden ons de vossen!" enz.

Moeten wij niet alzoo den Heere aanroepen? Hij is gekomen om alle werken des duivels te verbreken. Laat dan het lied van *Sulamith*, het

lied der Gemeente zijn en de bede aller geloovigen tot den Heere. Hij is machtig ons van alle kleine en groote zonden te verlossen en voor de vijanden te beschermen. O, breken wij met alles, opdat de vruchten van Zijn wijngaard niet weggenomen worden; *Simson* was machtig de vossen bij honderden te vangen en onze Heere is sterker dan *Simson*. Hij weet er raad mede, daar onze krachten te klein zijn. Immers, de wijngaard der Gemeente is van Hem. Zij is zijne planting en daarvan komt rechtmatig Hem de vrucht toe.

Broeders en Zusters, laten wij waken en strijden tegen de groote en kleine zonden. Onze ondervinding zal zijn, dat dit het beste geschiedt door een leven van toewijding en gebed, waarin wij steeds tot onzen hemelschen Wijngaardenier roepen: O, dierbare Jezus! Vangt Gij de vossen *buiten* ons en de kleine vossen *in* ons, want door uw wasdom brengt uw wijngaard jonge druifjes voort, anders krijgt Gij, noch wij, ze als vreugdewijn in den beker.

H. D. H.

Rechtvaardiging door het geloof.

„Een iegelijk die gelooft, wordt gerechtvaardigd." Hand. XIII: 39.

De geloovige in Christus ontvangt eene *onmiddellijke* rechtvaardigmaking. Het geloof brengt die vrucht niet langzamerhand voort, maar *nu*. Zoover de rechtvaardigmaking het uitwerksel des geloofs is, wordt zij aan de ziel gegeven op het oogenblik, dat zij zich Christus geeft en Hem als haar alles in allen aanneemt.

Zijn zij, die voor Gods troon staan, nu gerechtvaardigd? Wij zijn het evenzeer, zoo waarlijk en volkomen gerechtvaardigd als zij, die wandelen in witte kleederen en hunne lofzangen met de hemelsche harpen mengen. De moordenaar aan het kruis werd gerechtvaardigd op het oogenblik, dat hij het oog des geloofs op Jezus sloeg, en Paulus, de bejaarde Paulus, na een dienst van zoovele jaren, was niet meer gerechtvaardigd dan de moordenaar, die in het geheel geen dienst had gedaan. *Heden* zijn wij aangenomen in den Geliefde, *heden* zijn wij van zonde vrijgesproken, *heden* voor Gods rechterstoel vrijgesteld. O, welke eene zielvervoerende gedachte! Enkele trossen van Eskols wijnstok zijn er, die wij niet kunnen plukken, voordat wij den hemel binnengaan; doch deze zitten aan een tak die over den muur hangt.

Dit is niet als het koren des lands, dat wij nooit kunnen eten, voordat wij den Jordaan overgegaan zijn, maar dit is een deel van het manna in de woestijn, een deel van ons dagelijksch voedsel, waarmede God in onze nooddruft, gedurende onze reis, voorziet. Wij hebben *nu*, ja *nu* vergeving ontvangen; *nu* zijn onze zonden van ons weggedaan; *nu* zijn wij in Gods oog zoo rein, alsof wij nooit schuldig waren geweest. „Zoo is er dan nu geene verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn." Daar is *nu* geen enkele zonde in het Boek Gods, die tegen iemand van zijn volk getuigt. Wie zal beschuldiging tegen hen inbrengen? Er is geen vlek of rimpel of iets dergelijks, dat overblijft op een enkel geloovige, wat aangaat de rechtvaardigmaking in de oogen van den Rechter der gansche aarde.

Laat het voorrecht van het tegenwoordige ons opwekken tot plichtsbetrachting in het tegenwoordige en nu, terwijl het leven voortgaat, laten wij het gebruiken en zelve gebruikt worden voor onzen vriendelijken Heere Jezus.

SPURGEON.

ZENDINGSBERICHTEN.

't Is reeds zeer lang geleden sedert ik aan de lezers van „De Christen" een en ander meedeelde over de zending. De reden van dit lange wachten was echter alleen, dat ik geen tijd had en dat gemis aan tijd werd juist veroorzaakt door de zending. Mijne zuster, n.l. de bij vele lezers van dit blad goed bekende Mej. M. Kloekers, zal, zoo de Heere wil, dezen winter met haren echtgenoot, den Congo-zendeling W. Holman Bentley, naar zijn arbeidsveld gaan onder Afrika's zwarten. Hij zelf is er reeds ongeveer 5 jaren geweest, maar zij gaat voor het eerst. Dat nu hun huwelijk en het aanstaande vertrek naar een land als dat, waar zij naar toegaan, veel bezigheid veroorzaakte, begrijpt ieder. Gaarne echter grijp ik de eerste gelegenheid aan om den lezers iets naders van dit belangrijke veld der zending te vertellen, in de veronderstelling dat zij, althans sommigen, er gaarne iets van zullen vernemen.

In 1484 ontdekte Diego Cam, een Portugees, den mond van deze verbazende rivier, den Congo. Eenige jaren later gingen er Roomsche zendelingen heen, die langzamerhand voorttrokken tot misschien 250 mijlen ver het binnenland in, maar werden, ongeveer 130 jaren geleden, door den Gouverneur van Angola verdreven. De slavenhandel bloeide aan den mond van de rivier, maar het eigenlijke binnenland bleef onbekend tot nu eenige jaren geleden. De bekende zendeling Livingstone was de eerste, die er eenig licht over verspreidde, en na hem heeft de heer Stanley Afrika doorgereisd van het Oosten naar het Westen. In November 1874 verliet hij Zanzibar en toen hij aan de door Livingstone ontdekte rivier de Lualaba gekomen was, besloot hij, den loop van deze rivier te volgen, ten einde te vernemen, of de gedachte van Livingstone waarheid was, die in deze rivier de bronnen van den Nijl meende gevonden te hebben. Na tallooze moeilijkheden en gevaren van allerlei aard, bereikte hij eindelijk in Augustus 1877 Mboma, op 50 mijlen afstands van de Westkust, waar hij Europesche handelsstichtingen vond. Het was hem dus gebleken, dat de Lualaba een gedeelte van den Congo was en niet van den Nijl.

Sedert dien tijd is de Congo, of misschien beter gezegd, het binnenland van Afrika, tot dusver op de kaarten enkel aangegeven als „Onbekende landen," een algemeen punt van onderzoek geworden. De handel zon op de voordeelen, welke die uitgestrekte, rijke streken konden aanbrengen; de politiek zocht het hare, en de kinderen Gods dachten aan de millioenen, die daar in den zwartsten nacht van het heidendom leefden, en brandden van verlangen om er het „Licht der wereld" te brengen. En zoo vernam men hoe langer hoe meer van de rivier zelf, van het land, en van de inwoners.

De rivier is ongeveer 3300 mijlen lang, waarvan echter meer dan één gedeelte onbevaarbaar is door de vele watervallen etc. Zoo moeten bijv. alle dingen, en zelfs de menschen die naar het binnenland willen, door de inlanders gedragen worden van Vivi tot Stanley Pool, een afstand van minstens 200 Engelsche mijlen. Stanley en ook anderen werken echter hard, om daar een spoorweg te krijgen, die ongetwijfeld wel spoedig komen zal. Aan de kust is de rivier 7 mijlen breed, en verder op, van Stanley Pool tot Aruwimi station; ongeveer 150 mijlen boven Stanley Falls, is zij vol van kleine eilandjes, maar toch bevaarbaar. Daar vaart ook de „Peace," (de Vrede) het stoomschip onzer Engelsche broeders. (De lezers begrijpen, hoe moeilijk het was, om dit geheele schip, uit elkander genomen, op de hoofden van inlanders, van Vivi naar Standley Pool te dragen, berg op, berg af.

Het plantenleven is er zeer verschillend. In rots- en granietachtige streken is alles natuurlijk schraal, maar op andere plaatsen waar het reusachtige „diàdia" gras groeit, waarvan de steelen dikwijls $2^1/_2$ duim in omtrek zijn en dat eene gemiddelde hoogte heeft van 15 voet, vindt men den vruchtbaarsten grond. Waar het „diàdia" geweest is, bestaat de weelderigste plantengroei; palmboomen, indisch koren, aardnoten en alle andere tuinvoortbrengselen zijn er op hun best. Fijne kruipplanten slingeren zich om de boomen, en in hun seizoen is er eene eindelooze opvolging van de prachtigste bloemen. Reeds de bladeren zijn een genot voor het oog; men ziet ze van het donkerste groen tot het zachte geel, vleeschkleurig bronsachtig en helder karmozijn. Aan de rotsachtige oevers der rivier ziet men de schoonste varens.

De plantenteelt lijdt echter veel van de jaarlijksche grasbranden, die het land teisteren, even als de prairiebranden in Amerika. Zoodra het droge jaargetijde goed ingetreden is, begint de brand, hoewel hij op sommige plaatsen niet algemeen is voor Augustus. Gewoonlijk ontstaat hij, wanneer de inboorlingen van een district bij elkander komen voor een groote jacht. Dagen achtereen gaat het vuur voort, het wild voor zich uitdrijvende. De geledingen van het brandende gras springen uiteen met een knal, gelijkende op dien van een pistool, zoodat men het soms op een mijl afstands kan hooren, en in de holen zou men de ratten, slangen, hagedissen enz. kunnen vinden, die daar bescherming zoeken voor een allen dreigend gevaar.

Sommigen zeggen, dat het klimaat aan den Congo ten onrechte voor zoo ongunstig bekend staat. Zooals in alle tropische gewesten heerscht er eene malaria (koorts), die reeds vele slachtoffers heeft geëischt. Zoolang het de gewoonte was de lijders te behandelen met aderlatingen en kwik, was het geen wonder, dat Afrika „des blanken graf" was; toch was het minder de schuld van Afrika dan van de onwetendheid des blanken. Aanhoudende studie heeft echter de geneesheeren in staat gesteld om met beter gevolg den grooten vijand te bestrijden, hoewel de eigenlijke kiem der malaria nog onbekend is.

De regentijd begint van Vivi tot Standley Pool ongeveer half September, is het ergste in November en April, minimum (de zoogenaamde „kleine regens") tegen kerstmis, en eindigt ongeveer half Mei. Meer naar het Noorden is de regen het ergst ongeveer tegen den 1sten Januari. Deze datums mogen soms wat verschillen, zoodat het vroeger invalt, maar zelden later.

Gewoonlijk valt de regen 's nachts; zeer dikwijls is er een verschrikkelijke storm na zonsondergang. Zware wolken verschijnen dan aan den horizon; de wind gaat liggen en met ademlooze stilte schijnt alles den storm te verwachten. Dan hoort men een dof gerommel, een gedruisch van den regen, hevige windstooten en in een oogenblik is de storm daar. Bliksemflitsen komen elke weinige seconden, de donderslagen hoort men zonder tusschenpoozen. Dan schijnen hemel en aarde te vergaan.

Na een paar uren is de woede van den storm bedaard en een zware regen houdt nog eenigen tijd aan.

De verschrikkelijkheid van deze stormen in aanmerking genomen, zijn de ongelukken door den bliksem zeldzaam. Tot nog toe zijn er slechts twee gevallen bekend: het eene toen de bliksem sloeg in de zendingsboot op de rivier de Cameroon, waarbij drie personen gedood werden, en het andere, toen een huis van het Internationale genootschap in brand sloeg.

Wild is er niet veel. Men vindt er eenige soorten van antilopen; voorts olifanten, luipaarden, twee soorten van buffels, veel apen in de bosschen, en soms jakhalzen. Nijlpaarden *(hippopotamus)* zijn er zeer talrijk, en drie soorten van krokodillen maken de rivier onveilig.

Ik zou nog veel over verschillende dingen van den Congo kunnen vertellen, maar het voornaamste is toch altijd en overal, de mensch. Hoe leven die zwarten daar? Wat gelooven zij van God? Hebben zij afgoden? Wat wordt er gedaan om hen tot Christus te brengen?

A.

(Wordt vervolgd.)

STEENEN EN WINDSELEN.

Joh. 11: 39*a*, 44*b*.

DANKBAAR DOCH NIET VOLDAAN.

Tot mijn genoegen zag ik in „De Christen," van 15 Sept. dat iemand zich de moeite had gestroost om op mijne vraag in het No. van 1 Sept. te antwoorden. Ik ben den onbekenden Schrijver daarvoor dankbaar, doch tot mijn leedwezen moet ik bekennen in geenen deele voldaan. Mijne vraag was, of het woord doopen of doop, overal, waar het in den Bijbel voorkomt, in iets dompelen beteekent. Hier op heeft de schrijver niet geantwoord, wel heeft

hij van de twee door mij opgegeven Schriftuurplaatsen iets gezegd, maar wat was dat? 1e de verklaring van den Statenbijbel, 2e een gezegde van Luther en 3e een vergelijking van den geleerden Witsius, wiens bekwaamheid (in het maken van gevolgtrekkingen) ik moet bewonderen; ook maakt de schrijver nog de opmerking dat de beteekenis van het woord *Doop* nooit het voorzetsel *met* duldt.

Wat is dus het antwoord? niets dan de uitspraak van geleerde schriftuitleggers en geen *Woord* uit den Bijbel.

Het schijnt dus, dat de Schrijver zijn beweren niet uit den Bijbel kan bewijzen, 't welk ik ook sterk betwijfel. Als ik lees in Handeling 1 vers 5 dat Jezus tot zijne Apostelen zegt: „Johannes doopte wel met water, maar gij zult met den H. Geest gedoopt worden, niet lang na deze dagen," dan geloof ik dat hier het voorzetsel *met* wel op zijne plaats is, want in Hand. 2 lees ik, dat de H. Geest op de Apostelen werd uitgestort, vers 17, en in Hand. 10 vers 44 staat: „Als Petrus nog deze woorden sprak, viel de H. G. op allen, die het woord hoorden." kan nu in deze aangehaalde plaatsen wel sprake zijn van doopen in den H. Geest? Ik meen van neen, want als ik water op een voorwerp uitstort, kan ik niet zeggen, dat ik het in het water gedompeld heb, en toch wordt uitstorten in den Bijbel doopen genoemd Wil de schrijver mij deze schijnbaar dubbelzinnige uitspraken s.v.p. ophelderen dan bewijst ZE. een dienst aan

W. J. ten HOEVE.

Luinjeberd, 25 Sept. 1885.

GEDACHTEN.

Voor zoo ver wij trachten uitwendig wijs te zijn, zijn wij inwendig dwaas. Gregorius.

Dwazen schijnen overvloed te hebben, wanneer zij aan alles gebrek hebben; zij schijnen gelukkig te zijn, wanneer zij juist ellendig zijn en zij begrijpen niet, dat zij door hunne verbeelding bedrogen worden, totdat zij van hunne dwaasheid verlost zijn. Chrysostomus.

GEMEENTENIEUWS.

HENGELOO. De week van 21—26 Sept. j.l. was *in* en *buiten* de gemeente een week van meer bijzonderen en krachtigen arbeid des H. Geestes. De broeders *N. van Beek*, *J. Horn*, *B. Roeles* en *C. Mensink* die van elders hier waren, werden bijgestaan in dien arbeid, om zielen voor den Heere te winnen, door broeders alhier, die door spreken, gebed, gezang, orgelspel en dienende liefde, wilden medewerken om den Heiland te verheerlijken.

Hoewel er in *Hengeloo* alle avonden van die week werd gesproken, zoo kreeg toch ook *Goor*, *Borne* en *Delden* ieder een avond van samenkomst. Des daags werden er bezoeken aan de huizen afgelegd, welke voor velen zeer naar genoegen waren.

En, daar de Heere een waarmaker van Zijn woord is, kon het niet anders, of daar zou eenen zegen aan verbonden zijn. Dit mochten wij dan ook ondervinden. Drie jeugdige meisjes en een jongeling bogen zich met berouw over hunne zonden voor den Heiland en kwamen tot overgave. Nog een andere jongeling, die den Heere reeds vroeger beleden had, kwam tot berouw over achteruitgang in het geestelijk leven. Meer anderen kwamen tot dezelfde ontdekking, en gevoelden: wij zijn niet geweest, die wij moesten zijn. Over het geheel ontvingen de broeders en zusters een zegen voor hun hart en verblijdden zich over deze samenkomsten.

In dezen afgaanden tijd is ook voor de geloovigen een bijzondere opwekking in den dienst des Heeren, zoo noodig. Wat rust er eene verantwoordelijkheid, vóóral op de voorgangers, om bij eigen levensnooden en de vele teleurstellingen in de gemeente, de vreugde in 's Heeren gemeenschap te behouden, opdat er steeds kracht van hen moge uitgaan. — O, gemeenten! gedenkt uwen voorgangers en gij gemeenteleden, die door verandering van woonplaats, niet meer zooveel van uwe gemeente geniet, bewaart de gemeenschap, opdat het gebed voor elkander niet vermindere.

HOORN 5 Oct. '85. Daar de kleine gemeente te Hoorn en Berkhout sedert geruimen tijd niets van zich heeft doen hooren, zoo is het ons nu een behoefte des harten onze medebroeders en zusters, die met ons één Heer, één geloof en één doop belijden, op te wekken, met ons den naam des Heeren te verhoogen, van wege Zijne trouw en menigvuldige genade aan ons en in ons midden bewezen. Kunnen wij niet van uitbreiding in ledental of nieuwe doopelingen vermelden, hoe begeerlijk zulks ook zij, wij geven dit in 's Heeren hand. Wij hebben geleerd te letten op het woord: „*De Heere* deed toe tot de gemeente die zalig werden," want ook in dezen hebben wij ervaren dat wat de menschen *toedoen*, door aanpraten of navolging, weer even spoedig afvalt of voor den strijd terugdeinst. Maar wij mogen ons verblijden in opbouw in het geloof en opwassing in de kennis van onzen gezegenden Verlosser, Die, bij het onderzoek der schrift, Zijn woord aan ons bevestigt: „De H. Geest zal u in al de waarheid leiden." Veel, zeer veel genieten wij van onzen God, en wij gevoelen ons hoe langer zoo meer saamgesnoerd door den band der liefde. In weerwil van alle stormen, die ook deze kleine gemeente heeft te doorworstelen, wordt zij, door de trouw van den oppersten Herder, vriendelijk beschermd en bewaard bij de eenvoudigheid van Zijn woord, dat ons steeds een lamp voor onzen voet en een licht op ons pad is. Het blijft onze vurige begeerte om steeds naar dat woord, zonder meer, te leven en in 's Heeren kracht Zijn heiligen wil te volbrengen En de Heer zegent ons hierin, daar ons hoe langer hoe meer licht opgaat, ook hierin, door te letten op hetgeen in de eerste Christengemeenten door den H. Geest is geschonken. Met handoplegging en gebed werden twee broeders afgezonden naar het naburige Edam; verblijd en van God gezegend keerden zij weer; ook een afgedwaalde broeder werd terecht gebracht.

De gemeente mag zich verheugen in den bloei harer beide zondagscholen, die ongeveer 160 leerlingen tellen. Een der zusters is begonnen 's woensdagavonds een 40tal jonge meisjes rondom zich te verzamelen, om met hen over het heil in Jezus te spreken.

Vierde de gemeente in het vorige jaar haar eenjarig bestaan in 't openbaar, onder bijwoning van vele broeders en zusters en vrienden van elders, dit jaar hebben wij zulks in 't stille gedaan, opdat de onkosten daaraan verbonden op meer noodige wijze konden besteed worden. Wij vergaderden dan op woensdagavond den 23 Sept. ten 7 uur, ten huize van een der broeders te Hoorn en gedachten daar in stilheid de daden des Heeren, Die ons weer een jaar in Zijne liefde had gedragen. Na het lezen van Openb. 3 werd door onzen ouderling de toestand der gemeente van Sardis, Filadelfia en Laodicea voorgesteld; de eerste en laatste tot waarschuwing en de andere tot navolging. In eenvoudigheid bespraken wij deze brieven. Vooral het woord van onzen Heer: „Houdt wat gij hebt, opdat niemand uwe kroon neme!" bonden wij elkander op het hart. Menig vurig gebed werd met dankzegging tot God opgezonden en daarin de andere gemeenten gedacht. Dit zeer verblijdende samenzijn werd besloten met de breking des broods.

Bij vernieuwing bevelen wij ons in de voorbede der broeders en zusters aan.

GRONINGEN. De Gemeente is door 's Heeren genade welvarende en hare werkzaamheden hebben een goeden gang. In den regel mogen wij ons in eene goede opkomst van hoorders onder de prediking verblijden; en dat die prediking niet ongezegend is voor sommigen, mogen wij ook van tijd tot tijd ondervinden, wanneer bekommerde zielen tot ons komen met de gewichtigste aller vragen: „wat moet ik doen om zalig te worden"? of: „hoe kan ik aan de zaligheid, die in Jezus is, deel verkrijgen?" Dat het antwoord, zooals de Heer dat zelf geeft, door sommigen werd aangenomen en aan hunne harten bevestiging vond, mochten wij nog in de laatste dagen liefelijk ervaren. 's Heeren Woord keert niet ledig weer, en wij mogen op Zijne beloften staat maken.

Een broeder en eene zuster (een echtpaar) werden op Zondag 11 dezer, na van de hoop die in hen was voor de Gemeente getuigenis te hebben gegeven, door den doop met de Gemeente verbonden. Nog een broeder en eene zuster hebben hunne besliste keuse om den Heer ook in den doop te belijden, te kennen gegeven.

Zoo dikwijls wij weer den doop mogen bedienen vindt het voor onze harten bevestiging, dat deze de door God gewilde en door onzen Heiland bevolenen handeling is, en dat de kinderbesprenging in strijd is met de bediening des N. Testaments. Hoe treffend, hoe zinrijk is dat afdalen in het watergraf en dat daaruit weder opkomen, ten teeken van de gemeenschap der geloovigen met den gestorven en opgewekten Levensvorst. En hoe duidelijk wordt die handeling ons in de H. Schriften beschreven en bevolen. Zal nog iemand het water weren, dat allen, die in Christus Jezus van harte gelooven, niet zullen gedoopt worden?

Groeten in den Heer aan alle zustergemeenten.

ZUTFEN. Hier werd in de vorige maand eene vrouwenvereeniging opgericht, die nu 9 leden telt. Behalve dat zij Gods woord en stichtelijke lectuur lezen, houden zij zich tevens onledig met het vervaardigen van voorwerpen ten voordeele der evangeliesatie. Dat de Heere deze poging rijkelijk zegene en haar ledental toeneme is ongetwijfeld de wensch van allen, die het belang van soortgelijken arbeid ter harte gaat.

ZENDINGSHUIS TE CALIOUB.

Voor het zendingshuis van br. Spillenaar zijn nog ingekomen de navolgende giften: uit Haarlem familie E. *f* 12.50. Leiden v. B. *f* 2.50, J. W. *f* 2.00, A. *f* 1.00, N. *f* 2.00; totaal *f* 7.50. 's Hage mej. v. d. B. *f* 1.00, M. de V. *f* 5.00; totaal *f* 6.00. Arnhem mevr. v. H. *f* 10.00, J. S. *f* 1.00; totaal *f* 11.00. Leiderdorp Hulp. Zend. Jen. *f* 25.00. Goes ds. P. H. *f* 25.00. Gorinchem J. W. v. W. *f* 5.00. Oosterbeek ds. H. C. v. L. *f* 2.50. Veenendaal kind. der Chr. school *f* 2.50. Breukelen zondagschoolbusje mej. van Sporgette van H. *f* 4.40. Enschedé ds. v. O. *f* 6.15. Van de Red. van het Doetinchems Weekbl. van N. N. *f* 5.00. De Lemmer Ds. J. A. Ruij uit de collecte *f* 10.00. Eiland Marken P. K. *f* 3.62. Dedemsvaart N. N. *f* 1.00. Jongel. vereen. te Fijnaart *f* 4.00. Te Linschoten *f* 6.00. Te N. Vennep „koop de waarheid en verkoop ze niet" *f* 15.00. Te Emmen *f* 3.10. Te Amsterdam „Daniel" *f* 14.16. Te Koudum *f* 5.00. Te Gouda V. *f* 1.00, V. *f* 1.00, v. d. Z. *f* 0.50; totaal *f* 2.50.

Samen *f* 176.93.
Vorige opgaaf - 2767.59^5.

f 2944.52^5.

„Groote dingen heeft de Heere aan ons ge-„daan" schrijft br. Spillenaar, „na eene beproe-„vingstijd van elf jaar heeft hij ons de genade „geschonken dat wij ons, zoowel met betrekking „tot den arbeid als tot onze woning in betere „omstandigheden mogen bevinden, waarom we „Hem dankbaar prijzen voor alle Zijne gunstbe-„wijzen. Evenzeer is het ons eene behoefte des „harten, onzen openlijken dank te betuigen aan „alle Zendingsvrienden in ons dierbaar Vaderland. „Ja, wij zijn in u niet beschaamd geworden, „geliefde vrienden! het nieuwe Zendingshuis te „Calioub staat daar als een duidelijk sprekend „bewijs van uwe liefde voor de zaak des Heeren „en tot ons."

Het Zendingshuis is dus gereed, en . . . . het is betaald, met inbegrip van eenige honderd franken voor bijwerk dat niet in het contract begrepen was en op 2000 francs na, die als waarborg zijn blijven staan, en in Augustus 1886 betaald moeten worden.

Wij stellen ons voor, later eene volledige rekening van ontvangsten en uitgaven der Zendingsvrienden over te leggen en blijven ons voorloopig voor de ontvangst van giften tot dekking van het ontbrekende voor het volgend jaar aanbevelen.

De Zending-Vereenig. „het Mosterdzaadje"
der Evang. Vrije Gemeente
te Amsterdam:
F. J. van MEERLOO,
Lange Bleekerstraat 4.
N. ZERBST Jzn.
1e Hugo de Grootstraat 14.

ADVERTENTIËN.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 69. 1 November 1885. 4de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

De armen van geest — zalig.

Zalig zijn de armen van geest; want hunner is het koninkrijk der hemelen. Matth. 5: 3.

Is niet ieder mensch een geestelijk arme? — Is hij dat niet, ook al kan hij uitgestrekte landerijen, ja goudmijnen zijn eigendom noemen? — Ook al had hij zijn geest verrijkt met allerlei wetenschap en kennis?

Inderdaad, er is geen armer wezen onder het geschapene dan hij, die eenmaal als koning over het geschapene gesteld werd. Hij viel van God af en door dien afval verloor hij meer dan een aardsch paradijs en trof hem grooter ramp dan tusschen doorn en distel in het zweet zijns aanschijns zijn brood te eten. Een innerlijke, onbeschrijfelijk groote verwoesting vond bij hem plaats, en juist wat zijn wezenlijken rijkdom uitmaakte verloor hij, n.l. de heerlijkheid Gods. Hij verloor zijn God en daardoor het leven — den vrede — de onschuld en reinheid van zijn bestaan.

Hoe jammerlijk werd hij beroofd van de deugden, die hem Gods beelddrager deden zijn.

Is hij niet arm, die van Koning slaaf werd? — en wel slaaf van de schandelijkste despoten en onverbiddelijkste dwingelanden? (zonden en hartstochten.)

Hoe geestelijk arm is hij voor God: gansch naakt — geen kleed om zich te dekken — een schreiend ledig, zonder voedsel om zich te voeden — geene rust — geene hoop — geene kracht. — Schuld, enkel schuld en deze dagelijks wassende; rijk in ellende, moeite en pijn. — Een opgeschrevene ten doode — een prooi van het eeuwig verderf.

Ja elk mensch is een geestelijk arme, maar daarmede nog niet een arme van geest.

Helaas! bij al het jammerlijke in hem, is dit wel zijn grootsten jammer dat hem het Woord des Heeren geldt: „Gij weet niet, dat gij zijt ellendig, en jammerlijk, en arm, en blind, en naakt," maar hij integendeel zegt: „Ik ben rijk en verrijkt geworden en heb geens dings gebrek."

Juist hierin is het toppunt zijner ellende. Hij leeft bij steenen voor brood; — steunt op leugen als op waarheid; — roemt in vrijheid te midden van ketenen; — van leven te midden van den dood.

Deze toestand van natuurlijke blindheid, gepaard met opzettelijke zelfverblinding en zelfbedrog, leidt hem, tenzij hij ontwake en van zijn opzet aflate, in weerwil van de aangebrachte redding, ten verderve, en tot de schrikkelijkste ontwaking in de eeuwigheid.

Eerst dan, wanneer de zondaar door den genade arbeid Gods uit dezen toovercirkel van leugen en zelfbedrog wordt uitgerukt, eerst dan, wanneer hem de schellen van de oogen vallen en hij bij het licht van het kruis zich zelven leert zien, eerst dan wordt zijn hart verbroken, zijn geest verslagen. Dan verbleekt zijn gewaande deugd en vergaat zijn ingebeelde rijkdom, en houdt hij niets over dan zonde en schuld, waaronder hij als bedolven ligt, en waartegenover hij ten eenenmale machteloos staat. Dan is hij een arme van geest.

Van dezulken zegt Jezus dat ze zalig zijn. Welk een dwaasheid voor het natuurlijk verstand! En toch is zij de hoogste wijsheid Gods. Op verrassende wijze komt hier het onderscheid tusschen Wet en Evangelie uit: voor de Wet moet men alles hebben om zalig te zijn, en het Evangelie spreekt zalig, wien alles ontbreekt.

Maar waarom worden deze armen zalig geheeten. Ten eerste, omdat zij waar werden voor God; ten andere, omdat hunne armoede hen geschikt maakt om de rijkdommen Gods te kunnen ontvangen.

En let wel: onze Heiland zegt niet: ze zullen zalig worden, maar: zij *zijn* zalig.

Hunne zaligheid bestaat toch niet in hunne armoede — hun arm van geest zijn is toch niet een soort verdienstelijkheid waarmede zij de schatten der genade verwerven? geenszins! Jammer maar dat er oprechte zielen zijn, die door eene ziekelijke prediking misleid, in hunne armoede werkelijk zaligheid zoeken, gezwegen nog van tal van huichelaars, die zich uit de *leer* van 's menschen ellende een mantel weefden, om zich daarmede te versieren, gelijk de leerling van Socrates weleer, een vertooning van nederigheid maakte door een gescheurden mantel te dragen; ook hun geldt, wat die heidensche wijze zijn leerling toevoegde: „De hoogmoed komt u door de gaten van uw mantel zien."

Neen, niet *in* en ook niet *om* hunne armoede zijn de armen van geest zalig, maar hierom: omdat God een God is, die lust heeft aan waarheid in het binnenste; die nooddruftigen uit den drek verhoogt; die gebrokenen van hart geneest; die verslagenen van geest behoudt; en een welgevallen heeft om het geledigde met zijne volheid te vervullen.

Zalig *zijn ze*, want er is geen tusschenruimte, 't houdt gelijken tred: arm van geest en rijk in God. De bronnen der zaligheid Gods vloeien oogenblikkelijk toe en vullen elk ledig. Die dus zegt een arme van geest te zijn en niet zalig is, liegt. De geloovigen zouden meer zalig zijn, zoo zij meer geledigd waren van zichzelven.

En waarin bestaat dan wel de zaligheid van de armen van geest? De Heiland zegt het: „hunner is het koninkrijk der hemelen." Denk eens, die armen bezitten een koninkrijk en wel het koninkrijk der hemelen.

Kon ik u dat rijk recht beschrijven! De oorsprong en aard van dat rijk is hemelsch; Jezus Christus is er koning; de liefde Gods is de grondwet van dat rijk. Het is een rijk des *lichts* — des *vredes* — der *vreugde* — der *heiligheid* — der *zaligheid* — der *heerlijkheid.*

Dat rijk bezitten de armen van geest; zij zijn er niet slechts dorpelwachters of burgers van, maar het is ook binnen in henlieden. Hun roeping is dat rijk te openbaren; naar de grondwet van dat rijk te leven; den Koning van dat rijk te gehoorzamen; als kinderen des lichts te wandelen; den vrede smakende en zoekende. Zij verblijden zich in Hem, die zij niet gezien hebben en nochtans liefhebben met eene onuitsprekelijke en heerlijke vreugde. Dewijl Hij, die hun geroepen heeft, heilig is, zoo streven ook zij de heiligheid na en hun Koning, dien zij dienen, legt zijne heerlijkheid op hen.

O, arme wereldling, die op het vergankelijke steunt; die uwe heerlijkheid in uwe schande zoekt, haal vrij medelijdend de schouders op, schud het hoofd en steek de lip uit tegen deze armen van geest; ja keer vrij de wapenen tegen hen, 't zal hun niet schaden, uwe koninkrijken zinken straks in puin — de steen zonder handen afgehouwen zal ze alle tot gruis vermalen — maar het koninkrijk der hemelen is onwankelbaar.

Tot dat koninkrijk echter wordt ook gij nog genoodigd; de Koning stond menigmaal reeds met al de schatten Zijns rijks aan de deur van uw hart, doch helaas! Hij vond geene plaats; uw hart was niet ledig, maar vol; gij waart niet arm maar rijk. Hij blijft echter, zoo lang het heden der genade duurt, door Zijn Heiligen Geest aan u arbeiden, ten einde u aan uwen jammer en ellende te ontdekken, opdat uw oog zich openen zou voor Zijne zaligheid. Geef op dien arbeid des Geestes acht, weersta ze niet! maar erken bij Zijn licht uwe armoede en machteloosheid, en ook uwer zal het Koninkrijk der hemelen zijn.

„Gods offers zijn een gansch verbroken geest,
Door schuldbesef getroffen en verslagen:
Dit offer kan Uw heilig oog behagen;
't Is nooit, o God! van U veracht geweest.
Doe Sion wel, laat om mijn' zwaren val
Uw goedheid niet van zijne burgren wijken;
Bouw Salem op, laat nooit zijn muur en wal,
Door uwe straf, voor 's vijands macht bezwijken."

Sneek. HORN.

Een kroon zonder paarlen.

(EEN VISIOEN.)

Van mijn last en zorgen moede legd' ik mij ter ruste neer,
Moeit' en 't werk des daags ten einde dekte mij de nacht zoo teer.
Doch als door eene stem van Eng'len waakt' ik op ter middernacht;
Toen omscheen m'een heldre lichtglans, en eene stem sprak lieflijk zacht:
„Volg mij!" — en op eng'lenvleug'len voer ik opwaarts in de lucht,
Werd ik snel omhoog gedragen met eene onbeschrijfbre vlucht. —
Onder ons verdween de aarde en zij scheen m' een stip zeer ver,
Hemelsch licht was ons ten reispad, opwaarts ging 't van ster tot ster,
Tot wij plots'ling voor ons zagen schoone poorten eener stad,
Schooner dan mijn oog op aarde ooit iets waargenomen had.
Eer w' in gouden straten kwamen gingen w' door een paarlenpoort;
Geene zon ziet men daar schijnen, 't maanlicht is daar ongehoord.
't Lam daar op zijn troon gezeten toont daar zóó zijn heerlijkheid,
Dat hij glanst als jaspissteenen, lichtuitstralend wijd en zijd.
'k Zag daar eene ontelbre schare, waarbij burgers van mijn land,
Nu gekleed in witte kleed'ren, zegepalmen in hun hand;
Eerekronen op hun hoofden, lieflijk zingend hun gezang,
Zooals harpenspelers tokk'len, doch met sterken geestesdrang:
„Kracht en rijkdom, wijsheid, sterkte, eere, prijs en lof het Lam,
Dat Zich voor ons liet verbreken, onze zonden op Zich nam.
Daar op Zijnen troon aanschouwd' ik, lichter dan het helderst licht —
Heerlijker dan al het ander, mijns Verlossers aangezicht;
En met eenen blik vol liefde zag Hij wonderteer mij aan,
Juichend knield' ik ijlings neder, door die liefde aangedaan.
Doch Hij boog zich tot mij neder en sprak m' aan op zoeten toon:
„Waarom zie Ik geene paarlen schitt'ren, kind, in uwe kroon?
Gij hebt wel 't geloof behouden en draagt d' overwinn'renkroon,
Uwe hoop en uwe liefde strekt wel tot een eeuwig loon;
Maar waarom is dan uw kroon ook met geen paarlensnoer omkranst,
Zooals die uit and'rer kronen Mij zoo roemrijk tegenglanst?
Zie, voor elke kostbre ziele, die zij voerden aan Mijne zij,
Voegd' Ik in hun eerekronen eene schoone paarl bij.
En zoo ware ook die versiering uwe krone toegedacht,
Hadt ge maar verdoolde zielen op den weg des heils gebracht.
Niet slechts moest 't geloof u dienen tot uw zelfs behoudenis,
Maar ook om ten licht te wezen in des anderen duisternis."
Doch hiet zweeg de Heiland stille; — lang lag ik als in een droom,
Waagde 't niet rondom te blikken, 'k wachtte slechts met innigen schroom,
Tot de morgenscheem'ring lichtend door mijn open venster viel,
En ik vreugdetranen schreide om 't behoud van mijne ziel,
En omdat mij werd gegeven nog een wijle levenstijd,
Om den Heere trouw te dienen en door liefde steeds bereid,
Vele zondaars heen te leiden naar de zalige hemelkust,
En vermoeiden nog te wijzen naar de bron van ware rust.
Terwijl ik op aard nog toeve zal 't mijn ernstig streven zijn,
Om dien Heer getrouw te leven, die voor mij leed helsche pijn.
En zoo blijft dan voor mijn harte 't woord mijns Gods vol troost en kracht:
Die er veel tot Jezus leidden, schitt'ren daar in sterrenpracht!

G. N. v. B.

(*Vrij naar 't Duitsch.*)

De Geschiedenis der Baptisten.

Gregorius van Nyziansus. — Chrysostomus. — Basilius. — Ephraim van Edessa. — Keizer *Konstantijn. — De onderdompeling nog altijd regel.*

Volgens *Neander* was men nog zeer ver verwijderd, vooral in de Grieksche kerk, van den kinderdoop, hoewel zijne noodzakelijkheid betoogd werd, geheel algemeen te maken. Deels het bekende misverstand aangaande de beteekenis van den doop, zoodat men den *vorm* voor het *wezen* nam, dat later tot een dweepen met den kinderdoop leidde, en deels de lichtvaardige denkwijze, de onverschilligheid aangaande alle hoogere dingen, welke zoo velen kenmerkte, die slechts een naakt Heidendom met een christelijk vernis versierd hadden, — dit alles te zamen droeg er toe bij, dat bij de Christenen in het Oosten de kinderdoop, trots zijne in de theorie voorgestane noodzakelijkheid, toch nog gedurende de eerste helft van dit tijdperk (256—604 na Chr.) *zoo zelden en onder groote zwarigheden* in het gemeenteleven indrong.

De doop van kleine kinderen, zegt *Gieseler*, werd eerst na den dood van *Augustinus* algemeen.

Was de kinderdoop algemeen als eene goddelijke instelling betracht geworden, zoo zou hij overal in gebruik zijn geweest, en christelijke ouders zouden met groote nauwgezetheid en zorgvuldigheid daarvoor gewaakt hebben, in deze zaak plichtsverzuim jegens hunne kinderen, op hunne rekening te hebben. Dit was evenwel niet alzoo. Ettelijke voortreffelijke menschen in dezen tijd waren kinderen van vrome ouders, maar zij hebben den doop niet ontvangen voor hunne meerderjarigheid. Ik herhaal het, dit kon niet hebben plaats gevonden, wanneer de kinderdoop van den beginne af aan als eene Apostolische instelling ware bekend geweest. Eenige voorbeelden willen wij hier aanvoeren.

Gregorius van *Nyziansus*, aartsbisschop van *Konstantinopel*, die in het jaar 389 stierf, en wiens vader bisschop van *Nyziansus* was, verkreeg den doop niet, voor dat hij bijna dertig jaar oud was. Hij sprak in eene zijner openbare voordrachten met allen nadruk zijne afkeuring over den kinderdoop uit, en vermaande, dat men de kinderen niet zoude doopen, voordat zij *drie* jaar of daarboven waren, op welken leeftijd zij in staat konden zijn, de doopvragen te beantwoorden.

Chrysostomus, door zijne redenaarstalenten en den adel zijner spraak, *goudmond* genoemd, zooals zijn naam aanduidt, onder alle kerkvaders uitblinkende, ook aartsbisschop van *Konstantinopel*, en uit christelijke ouders geboren, ontving den doop in den ouderdom van acht en twintig jaren. Hij stierf in het jaar 407.

Basilius van Cesarea werd niet gedoopt, voor dat hij zeven en twintig jaar oud was, hoewel hij zich beroemen kon, van christelijke voorouders, in vele geslachten, af te stammen. In een toespraak aan de Catechumenen (in het jaar 350) zegt hij: „Wat toeft en talmt gij en vreest gij voor den doop, daar gij toch van kindsbeen af zijt onderwezen in het Woord? Zijt gij nog niet bekend met de waarheid? *Gij die altijd geleerd hebt*, zijt gij nog niet tot erkentenis der waarheid gekomen? Wilt gij uw leven lang zoeken, wilt gij overleggen, totdat gij oud zijt geworden? Wanneer wilt gij met de belijders één worden?" Dit woord is wel te overdenken: „*van kindsbeen af* onderwezen" — en toch werd de doop verschoven.

Efraim van *Edessa*, een geleerde schrijver der Syrische Christenen (gestorven in het jaar 378) was geboren uit ouders, waarvan *Alban Butler* opmerkt: „die geadeld waren door het bloed van martelaren in hunne familie, en die beiden voor de rechters (in de vervolging onder *Decletianus* of zijne opvolgers) Christus beleden hadden. Zij wijdden *Efraim* van de wieg af aan God toe, als een tweeden *Samuel*; maar hij was achttien jaar oud, eer hij gedoopt werd." Deze allen zouden in onzen tijd goede Baptisten zijn. Zij „wijdden" hun kind, d. w. z. zij baden voor hetzelve en voedden het op in de vreeze en vermaning des Heeren, maar zij dachten er niet aan het te laten doopen, voordat het geloovig was geworden. Zou dit zoo gegaan zijn wanneer de kinderdoop onder de Christenen algemeen en verbindend in gebruik was geweest?

De ongeloovige geschiedschrijver *Gibbon* zegt: waar hij op den Keizer *Konstantijn* wijst: „Het voorbeeld en den roep van *Konstantijn* schenen het uitstel van den doop tot eene gewoonte te maken. Latere heerschers werden in hun geloof gesterkt, dat het onschuldige bloed, hetwelk zij gedurende een lange regeering wellicht vergieten mochten, in het water der wedergeboorte op éénmaal afgewasschen werd; en zulk een misbruik der godsdienst ondermijnde op gevaarlijke wijze den grond van alle zedelijkheid en deugd."

De waarheid dezer opmerking valt niet te loochenen. De gansche kerkgeschiedenis geeft getuigenissen daarvan. En daar is geene treuriger bevestiging derzelve dan die, welke de geschiedenis van den doop zelf aan de hand geeft. De valsche inbeelding van eene wedergeboorte door den doop, eene der vroegste dwalingen der Christenheid, was een smaad voor het zedelijke en godsdienstige gevoel. Zij nam de vreeze voor de zonde weg en verleidde de menschen met eene valsche hoop, dat het genoegzaam was een bloot uiterlijke ceremonie na te komen, in de plaats van geloof en vernieuwing des harten. En evenzoo ontvouwde ook de kinderdoop spoedig een schadelijken invloed, en hare nadeelige werkingen komen nu bij elken tred op de baan van onze onderzoeking voor.

Het is haast niet te begrijpen, dat eene zoo grove dwaling van het Christelijk begrip in het gemoed der menschen zoo vast kon wortel schieten. Maar deze misbruiken behooren mede tot de dingen welke in het gericht niet kunnen bestaan; en de dag is niet meer verre.

Met de enkele uitzondering van den *beddoop*, van welke wij vroeger spraken, werd de doop alléén door onderdompeling toegediend, waarbij de doopelingen gewoonlijk van kleederen verwisselden. Alzoo werden minderjarigen en volwassenen gedoopt en wel drie malen onder het water gedompeld.

De volgende plaatsen zijn uit *Binghams* „Alterthümern" genomen:

„*Cyrillus* van *Jeruzalem*" (gest. in het jaar 386) maakt den doop tot een zinnebeeld van de uitgieting des H. Geestes op de apostelen; want gelijk degenen, die in het water afdalen en gedoopt worden, van alle zijden met het water omgeven zijn, zoo werden de apostelen geheel en al van den H. Geest overgoten en in denzelven ingedoopt; het water omgeeft het lichaam uiterlijk, maar de Geest doopt op eene onbegrijpelijke wijze de innerlijke ziel.

„De H. *Ambrosius* (gest. in het jaar 396) verklaart den doop op de volgende wijze: U wordt gevraagd: gelooft gij aan God, den Almachtigen Vader? en gij antwoordt: Ik geloof; en daarna wordt gij ondergedompeld in het water, d. i. begraven."

„De H. *Chrysostomus* (gest. in het jaar 407) bewijst de opstanding uit de handeling van den doop. Wanneer, zegt hij, wij ondergedompeld worden in het water, en daar weder uit opstaan, zoo is dit een zinnebeeld van onze opstanding uit het dal van de schaduwen des doods of uit het graf en onze terugkeer uit hetzelve."

„De H. *Hieronymus* (gest. in het jaar 410) maakt uit deze H. handeling een zinnebeeld, zoowel van de eenheid als van de drieeenheid Gods. Wij worden, zegt hij, driemaal onder het water gedompeld, waarmede het geheim der drieeenheid slechts als een eenheid verschijnt; wij worden niet gedoopt in de namen Vader, Zoon en Heilige Geest, maar slechts in éénen naam, welke God is."

„De H. *Augustinus* (gest. in het jaar 430) spreekt van een tweevoudig geheim, dat door dezen aard van doopsvoltrekking afgebeeld wordt. Het driemaal onderdompelen is zoowel een zinnebeeld der H. drieeenheid, in Wiens naam wij gedoopt worden, als ook van de begrafenis des Heeren en Zijne opstanding van de dooden ten derden dage. Want wij worden met Christus begraven door den doop en worden met Hem opgewekt door het geloof."

„*Leo de Groote* (gest. in het jaar 461) zegt: het driemaal onderdompelen is eene afbeelding van het drie dagen zijn in het graf; en het weder uitstijgen uit het water is een beeld van de opstanding van Christus uit het graf."

„*Gregorius de Groote* (gest. in het jaar 604) schreef aan *Leander*, bisschop van *Sevilla*: Ten opzichte van het driemaal onderdompelen in den doop hebt gij reeds goed geoordeeld, dat verscheidene gebruiken en gewoonten de heilige

gemeente des Heeren niet benadeelen, zoolang de eenheid van het geloof bewaard blijft. De grond waarom wij te *Rome* gewoon zijn aan een driemaal onderdompelen, is deze, dat wij daarmede het driedaags zijn van Christus in het graf afbeelden, en dat, gelijk als een kind ten derden maal uit het water opgeheven wordt, daarmede de opstanding van Christus ten derden dage afgebeeld wordt. Zoo echter iemand meent, dat dit veeleer geschiedt met betrekking op de Heilige drieeenheid, zoo doet het éénmaal onderdompelen in den doop aan het wezen der zaak geen nadeel; zoolang de eenheid in de drie personen vastgehouden wordt, maakt dit geen wezenlijk onderscheid, dewijl drie indompelingen de personen der goddelijke drieeenheid en eene eenige indompeling de eenheid van het wezen Gods afbeelden kunnen."

In den beginne werd de doop in rivieren, beken en badplaatsen voltrokken, waar men maar genoegzaam water kon vinden. In de vierde eeuw begon men doopkapellen te bouwen. Dit waren groote, aan de Godshuizen verbonden gebouwen. Gewoonlijk bevond zich slechts één dergelijk gebouw in eene stad, hetwelk met de kathedraal, de kerk van den bisschop, verbonden was. Het eigenlijke baptistorium of het doopbekken was in het midden van het gebouw en aan de zijden waren talrijke geriefelijkheden tot gebruik der doopelingen. Vele van deze doopplaatsen zijn nog heden te vinden en zijn door reizigers vele malen beschreven.

De Baptisteriën in *Rome* bij *St. Johann* te *Lateran*, in *Navenna*, *Florenz*, *Pisa* en *Parma* verdienen namelijk vermelding. De doopbekkens in deze Baptisteriën zijn drie tot vier voet diep en van gelijken omgang. Zij waren ontwijfelbaar tot onderdompeling bestemd.

H. D. H.

(Wordt vervolgd.)

STEENEN EN WINDSELEN.

Joh. 11: 39*a*, 44*b*.

Waarschijnlijk door verhindering ontvingen we van den broeder, die eerstmaal op het schrijven van Br. W. J. ten Hoeve gerepliceerd heeft nog geen antwoord op de onvoldaanheidsbetuiging van laatstgenoemden broeder in ons vorig No. Doch wij ontvingen van twee andere broeders eenige opmerkingen betreffende de bedenkingen door broeder ten H. genoemd, die wij gaarne hier eene plaats geven. Misschien kunnen ze den onvoldane voldoen en anderen lezers ten nutte strekken.

Een broeder uit Lyon (Frankrijk) zond ons het volgende:

Lyon 24 October 1885.
(Boulevard des Brotteauy 66.)

Waarde Broeder!

Verbaasd sta ik voor de nieuwe uitvinding van den heer W. J. ten Hoeve, in „Steenen en Windselen" in „de Christen" van 15 October uitgedrukt in de volgende woorden:

„En toch wordt uitstorten in den Bijbel doopen genoemd."

Dus zou naar dien heer het woord doop een synoniem*) zijn van het woord uitstorten.

Ik verwacht met belangstelling wat het antwoord van den correspondent wel zal zijn om hem te voldoen; maar ondertusschen kan ik niet nalaten u te melden, dat ik de bewering van den heer ten Hoeve stellig ontken.

Het is zeker, en gemelde heer zal mij dit wel niet betwisten, dat men geen voorwerp dompelen kan zonder hetzelve te doopen, maar het uitstorten van een vloeistof of van een gas kan heel goed geschieden zonder dat een doop daarbij plaats heeft; beide woorden zijn dus niet synoniem.

Ik geef wel toe dat, aan den Hand. II beschrevenen doop in den H. Geest een uitstorten van denzelven uit den Hemel voorafgaan moest, evenals een uitvloeien van den Rijn uit de Alpen plaats hebben moet eer in de Nederlandsche vlakten eene dompeling of een doop in denzelven geschieden kan, maar het uitstorten in het eerste geval kan evenmin op zichzelve *doopen* genoemd worden, als het uitvloeien in het tweede geval.

*) Synoniem = zinverwant — in beteekenis gelijkend.

Wat is nu in Hand. II, dat doopen genoemd wordt?

Naar mijn oordeel vinden wij dat vs. 2 beschreven als volgt:

„Er geschiedde haastelijk uit den hemel een geluid, gelijk als van eenen geweldigen gedreven wind, *en vervulde het geheele huis waar zij zaten.*"

Hier zien wij duidelijk dat de discipelen, die in dat huis zaten, geheel en al omringd en omgeven waren van den H. Geest, en dat zij als het ware in denzelven ingedompeld waren.

Ik ten minste zou geen beter woord uitdenken om dat toen gebeurde kort en bondig uit te drukken dan even het woord dompelen of diens synoniem doopen, hetwelk de Heer Jezus zelf, Hand. 1: 5, gebruikt.

Indien overigens de heer ten Hoeve in zijne zienswijze verblijvende en consequent handelende, een geheele waterval of een stroom water op het huis waar zijne doopelingen vergaderd zijn uitstorten wil, zoo dat het geheele huis daarmede vervuld is, zoo kan hij verzekerd zijn, dat de gedoopte Christenen, schoon zij wel voor zichzelven voor onnoodig houden zulk een ingewikkelde doopsbediening aan te wenden, met hem niet haarkloven zullen of zulk een uitstorten dompelen of doopen mag genoemd worden.

Met hoogachting en broederlijke groete,
u toegenegen in den Heer
C. AUG. RAMSEYE.

Br. R. te D. schreef over datzelfde onderwerp aldus:

Nu onze Luinjeberder vriend „niet voldaan" is door het goede, ernstige en naar ik meen duidelijke antwoord op zijne vragen in „De Christen" van 1 Sept. j.l., ben ik zoo vrij om een weinig ruimte te vragen in deze rubriek.

Naar ik hoop zal het ZEd. te doen zijn om waarheid en duidelijkheid en niet om een soort woordenzifterij, want dan was het beter alle moeite te besparen en daaraan geen tijd te verspillen. Wij hopen alzoo het beste. De kwestie loopt over MET of IN en de schrijver meent dat het voorzetsel *met* te verdedigen is in de door hem genoemde teksten. Laat ons zien of *in* niet al deze woorden verduidelijkt. Matth. 3: 11: „Ik doop.... *in* water, maar die na mij komt.... die zal *in* den H. Geest (d. i. volkomene zaligheid en geluk, zondewegneming, wedergeboorte aanbrengen enz. enz) en *in* vuur (d. i. oordeel) doopen. Of zou hier het vuur niet in plaats van loutering voor oordeel, straf moeten worden beschouwd, en dat in verband met vers 12? Ik meen ja!

Hand. 2: 17. Het door Petrus aangehaalde woord van Joël „Ik zal uitstorten" slaat terug op hetgeen toen in den tempel plaats vond en wil te kennen geven dat de H. G. van boven komt, maar in zulk een overvloedige mate dat „het geheele huis werd vervuld" vers 2, zoodat ze van alle kanten omringd waren en daardoor zelf vervuld werden. Zij gingen er geheel in op. Dit is alzoo niet *met* maar *in* den H. Geest. Dezelfde openbaring treffen wij aan in Hand. 4: 31 en niet anders kan Hand. 10: 44 verstaan worden. Het woordje „*viel* op hen", waar de vrager den klemtoon op gelegd wil hebben is eene aanwijzing, waar duidelijk mede wordt aangetoond: niet op Petrus en de joodsche mannen bij hem, maar op Cornelius en die in zijn huis waren en het woord geloofden.

1 Cor. 10: 2. „In Mozes gedoopt" kan letterlijk genomen zoo min *met* als *in* Mozes gedoopt beteekenen. De zin is òf *door* Mozes, d. i. in de zee geleid en er door gevoerd — òf, en dit gelooven wij het liefst, *tot* *) Mozes. D. w. z., nu behooren ze niet meer aan Egypte en Farao, maar zijn aan de leiding van Mozes toebetrouwd en hebben zich zelven daartoe vrijwillig overgegeven. Eveneens de geloovige; hij erkent Christus als zijn Leidsman en dat vrijwillig — geeft de wereld in den doop den afscheidsbrief, maar verklaart zich zelve ook ondergeschikt aan den Heere Jezus.

D., Oct. '85. R.

*) Nu weet onze broeder ten Hoeve wel dat men de voorzetsels *met, in, door, tot* in het grieksch moet gebruiken naar den zin waarin ze voorkomen; doet men zulks, dan is de moeielijkheid opgeheven.

ZENDINGSBERICHTEN.

Vervolg.

Zij leven natuurlijk zeer eenvoudig. In het laatste gedeelte van den regentijd en het begin van het droge jaargetijde snijden zij „nianga" (gras), welks zes voet lange bladeren uit den grond opspruiten, en die geen stelen of knobbels hebben. Deze bladeren worden gedroogd en gebruikt tot de bedekking van hunne hutten. Dan wordt er papyrus uit de moerassen gehaald en reepen van de schil der halmen tot touw gevlochten, waarmede zij de posten en daksparren goed vastbinden, opdat zij den stormen weerstand kunnen bieden.

De vrouwen bearbeiden het land en de mannen drijven handel. De arbeid op het veld is echter niet zwaar door de vruchtbaarheid van den grond, en de vrouwen, die met het „huiswerk" al zeer weinig te doen hebben, vinden er eenige bezigheid, die veel beter is dan niets doen. Men vindt er echter ook plaatsen, waar de familiën leven van den handel der mannen, en waar de vrouwen niets doen dan praten, rooken, slapen, koken en, wanneer hare mannen er zijn, dezen de wenkbrauwen uittrekken, hetgeen tot het „mooi zijn" behoort. Omgekeerd doen in andere streken, waar de voortbrengselen van den grond zoo buitengewoon rijk zijn, dat zij best van den arbeid der vrouwen kunnen leven, de mannen niets dan slapen en rooken, totdat ongeveer September het gras verbrand is en er iets te jagen valt, of een oorlog de eentonigheid breekt.

De handel bestaat in het gaan naar de markten, die gewoonlijk op de toppen van heuvels gehouden worden, en waar dan pisangs, aardnoten en andere eetwaren verkocht worden, gedroogd vleesch, zout, palmwijn, inlandsch bier; voorts Europeesche waren, laken, kralen, messen, koperdraad, geweren, kruit, soms ook jenever en rum. (Helaas, dat de Europeanen, de zoogenaamde christenen, ook die dingen aan die arme heidenen brengen, in plaats van hen te leeren in vrede en matigheid te leven.) Voor die markten hebben zij strenge wetten. Het is op straffe des doods verboden gewapend te komen of eenen schuldenaar op marktdagen aan te tasten.

Zij gelooven aan een God, maar aan een God, die goed is, en dewijl zij slechts ontzag hebben voor strengheid en hardheid, bekommeren zij zich niets om Hem. Bovendien woont Hij zoo hoog, dat Hij hen toch niet hooren kan. Zij gelooven, dat Hij de Schepper is, en dat Hij den regen zendt, maar het komt in hunne gedachten niet op om Hem te aanbidden. Zij noemen Hem Nzambi of Nzambi-ampungu, de Alerhoogste God.

De zendelingen hebben dus een goeden grondslag, waarop zij kunnen beginnen te bouwen, evenals Paulus tot de Atheners begon te spreken over hunnen „onbekenden God." Eens vroeg een jongen, die als slaaf verkocht was, aan den zendeling Bentley te Stanley Pool: „Waarom zijt gij toch hier gekomen, als het niet om handel is?" Deze antwoordde: „Wij zijn gekomen met eene goede boodschap van Nzambi, en dat is ons werk." „Wat! van Nzambi, die in den hemel woont?" En hij wees met den vinger naar boven. Arme jongen, hij wist dat er een God was, en dat Hij in den hemel woonde, maar dat Hij zich om hem bekommerde wist hij niet. Spoedig daarna was hij in de gelegenheid om naar zijne bloedverwanten terug te keeren, aan wie hij vertellen kon, dat hij blanke menschen gezien had, die spoedig bij hen hoopten te komen met eene blijde boodschap van Nzambi.

Ook gelooven zij volstrekt niet, dat met den dood alles eindigt. Integendeel, wanneer er iemand sterft, dan gelooven zij, dat iemand anders zich in betrekking heeft gesteld met de onzichtbare wereld en den overledene „weggetooverd" heeft. Het droevige hiervan echter is, dat er dan een tooverdokter gehaald wordt, die den schuldige moet aanwijzen, die onverbiddelijk sterven moet. Nooit sterft er dus een persoon alleen, altijd twee, soms nog meer. Wanneer n.l. iemand op eene ongelukkige wijze, bijv. door verdrinken, gestorven is, dan meenen zij, dat een enkel persoon dat niet had kunnen doen. Zoo sloeg er eens een boot om, en al de zes opvarenden verdronken. Voor ieder van de verdronkenen werden drie schuldigen opgezocht, en achttien onschuldige menschen werden vermoord.

Afgoden hebben zij niet, maar wel wat zij toovermiddelen noemen. Vinden zij iets vreemds, iets, dat zij nooit te voren gezien hebben, al is het een stuk hout van een schip, dan nemen

zij het mee als een toovermiddel. Zoo hebben zij toovermiddelen tot bescherming van eene stad, maar ook hebben zij ze zelf; de een heeft er een, die hem rijk zal maken, een ander heeft er een, die hem bewaren zal voor diefstal, of om diefstal te ontdekken, tegen ziekte of om ziekten te genezen, om regen te brengen of te stuiten. Het geloof aan die dingen is onbepaald; de inboorlingen twijfelen volstrekt niet aan hunne macht en de zendelingen vinden daarin een groote hinderpaal om hen tot het eenvoudige geloof aan het Evangelie te brengen.

Wanneer een slaaf een slechten meester heeft, die hem mishandelt, dan kan hij vluchten naar een ander opperhoofd, en hem zeggen, dat hij zijn slaaf wenscht te zijn. Als die hem aanneemt, wordt er eene geit geslacht, opperhoofd en slaaf eten er beide van, en de nieuwe slaaf wordt „geit" genoemd; komt zijn vroegere meester om hem terug te eischen, dan wordt hij eenvoudig geweigerd, en hem wordt een zekere prijs aangeboden, waarmee hij zich tevreden moet stellen.

Zoo vertellen de zendelingen den menschen van den Zaligmaker, tot wien zij kunnen vluchten om bescherming tegen den booze. Die hen beveiligen zal en hen met Hem zal doen wonen, en wiens „geiten" (schapen) zij zullen zijn.

Voor dat Dr. Livingstone doordrong tot het binnenland, bepaalde de zendingsarbeid zich tot de kust. Maar hij was in de hand Gods het middel om Afrika te openen voor het evangelie, hij wierp de deur wijd open en toen het bericht van zijn dood kwam, voelden de Christenen hun plicht om er gebruik van te maken. De Vrije Kerk van Schotland was de eerste, die de handen aan het werk sloeg; later volgden andere genootschappen. In Mei 1875 vertrok het eerste gezelschap naar het Nyssameer, een uitelkander genomen stoomboot met zich voerende. In October stoomden zij het meer op, en eene week later werd er een begin gemaakt met de „Livingstone-stichting." Zij hebben er nu verscheidene stations en scholen, het Nieuwe Testament is dit jaar gedrukt in de Chinyanga taal door Dr. Laws en alles heeft de schoonste vooruitzichten.

In Nov. 1875 werd aan „the Church missionary Society" (het zendinggenootschap der Engelsche kerk) 5000 ponden sterling aangeboden voor een zendingspost aan het Victoria meer, (Victoria Nyanza). Een paar dagen later volgde een ander aanbod van 5000 pond. Beide werden aangenomen en de arbeid in het volgende jaar begonnen. Hoewel de zendelingen eerst veel moeilijkheden hadden door de bedriegerijen van Arabieren en Roomsche zendelingen, die hen spoedig gevolgd waren, hebben zij veel zegen op hun werk gehad. Ongeveer 80 inboorlingen zijn tot Christus gebracht, waaronder een van de dochters van koning Mtesa. Scholen en vertalingen gaan goed vooruit.

In 1877 begon het Londensche zendinggenootschap het werk aan het meer Tanganyika. Zij hebben een stoomboot „Good tidings" en ook die arbeid is zeer gezegend.

Aan de Zuidwestkust van Afrika, en van daar uit naar het binnenland, arbeiden de Engelsche Baptisten. In het district Cameroons ging het werk goed vooruit, maar zal het wel opgegeven worden. De Duitschers hebben het land in bezit genomen en al de gebouwen van de zending zijn verwoest. Bovendien wordt de arbeid der Engelsche zendelingen haast onmogelijk gemaakt, omdat de Duitschers schijnen te meenen, dat zij het land niet „Duitsch" kunnen maken, wanneer daar Engelschen werken. Aan den Congo zelf heeft het genootschap 7 stations en op een van die, n.l. Stanley Pool, zullen waarschijnlijk onze broeder Bentley en zijne lieve vrouw vooreerst gaan arbeiden voor den Heer. Al stellen wij belang in elk werk, dat er onder de heidenen gedaan wordt, toch trekken plaatsen, waar wij betrekkingen of vrienden hebben, ons altijd bijzonder aan. Daarom dacht ik, dat misschien sommige lezers van dit blad gaarne iets naders van den Congo zouden vernemen. In het no. van 1 Juni l.l. stond wel reeds iets van den arbeid, maar ik meende dat eenige bijzonderheden toch niet onwelkom zouden zijn. In ieder geval, bidden wij om de komst van 's Heeren koninkrijk; zoeken wij dat eerst (bovenal) en laat ons met onze gebeden vergezellen hen, die „de blijde tijdingen, die onze harten eens hebben doen zingen van blijdschap" gaan brengen daar, waar ze nimmer gehoord zijn.

A.

KWADE PRAKTIJKEN.

't Gebeurt een enkele maal dat een rechtzinnig predikant van de Hervormde kerk met een onzer broeders in aanraking komt. Niet zelden brengt zulk een broeder het gesprek dan op het onschriftuurlijke van de vermenging van geloovigen en ongeloovigen in genoemd genootschap. En dan is het eigenaardig hoe elk dier heeren zich steeds bedient van dezelfde afgezaagde argumenten om, ware het mogelijk den onhoudbaren toestand te rechtvaardigen.

't Eerste wat zij aanvoeren is gewoonlijk: „Wij zijn geen hartenkenners." Antwoordt die broeder dan: „Men behoeft toch waarlijk geen hartenkenner te zijn om te weten of kroeghouder A. en hoerebaas B. en dronkaard C. wel een Christen is" dan antwoorden zij „'t Is waar, er is veel in de kerk wat niet zoo behoort, maar daarom moeten de goeden juist in de kerk blijven om daar tegen te strijden," zonder dat zij aantoonen in welk opzicht het blijven der goeden aan de reinheid der kerk bevorderlijk zou kunnen zijn, en de kerk maar steeds voortgaat de uit het vleesch geborene door een zoo genaamden doop in de kerk in te lijven en jaar op jaar tal van onbekeerde jongelingen en jonge dochters onder hare lidmaten op te nemen, en eene plaats te geven aan de Avondmaalstafel.

't Krachtigste argument, naar hunne meening, echter, hebben zij tot het laatst bewaard, zij noemen als zoodanig de gelijkenis van het onkruid onder de tarwe. Daar toch, zoo zeggen zij, leert de Heer zelf, dat onkruid en tarwe te zamen moeten opwassen tot den dag des oogstes en wordt elke separatistische ijver om te schiften door den Heer zelf veroordeeld.

Dat gij bij elke gelegenheid van deze heeren dit zelfde liedje hoort is niet zonder reden — 't bewees hun bij eenvoudige lieden vaak goede diensten — ook diende het vaak als een slaapmiddel voor sommigen die in hunnen eigen kring ontwaakten.

Maar is het gebruik van dit middel daarom gewettigd?

Eerstens betrapt gij deze theologen in dit korte betoog op een meten met twee maten. Immers zij zijn aangevangen den onreinen toestand af te keuren en beweerden dat de goeden moesten blijven juist om de boozen te kunnen weren, doch nu keeren zij op eenmaal de zaak om schromen zelfs niet den Heiland in het geschil te mengen, en verstouten zich den Heer woorden in den mond te leggen, die Hij nimmer sprak, of aan zijn woorden een zin te geven, die er volstrekt niet in ligt.

Zoo te handelen staat beneden het drijven der Jezuïten; dezen toch beöogden met hunne kwade middelen nog een goed doel — maar hier is èn middel èn doel even boos. Men doet toch den heiligen Jezus als een pleitbezorger van het onreine optreden. Voorwaar zulke praktijken verdienen niet slechts afkeuring maar verafschuwing als den mensch, veelmeer den Christen onwaardig.

Desniettemin gevoelen wij bij den afschuw innig medelijden met mannen, die op hun onheilig standpunt rust zoeken voor het hol van hunnen voet in een verdraaide schriftuurplaats.

Wat ons het smartelijkste hierbij aan doet, is: dat wij bij de meeste goedwilligheid aan de goede trouw dezer mannen niet kunnen blijven gelooven, omdat het in dit opzicht niet denkbaar is, dat zij het niet beter zouden weten.

„Maar staat het dan toch niet zoo in Matth. 13?" zoo hooren wij ons toevoegen — wij antwoorden: „neen!" Zelfs al behoorde deze gelijkenis tot de onverklaarbare dan nog zou, met het oog op het redelijk karakter des Heeren Jezus en de strekking van de gansche schrift, zulk een, „poging van verklaring" diep schuldig zijn.

Onverklaarbaar echter is de gelijkenis niet wijl wij de verklaring van den besten Bijbel verklaarder bezitten n. l. van den Heer zelf. Sla Matth. 13 op, daar leest gij in vers 37—43 de verklaring. De sleutel tot recht verstand vindt gij in vers 38 waar de Heer zegt: DE AKKER IS DE WERELD.

De Dominé redeneerde alsof er stond DE AKKER IS DE GEMEENTE. Had dit er gestaan, de Hervormde kerk had als tuchtelooze boeleerster tot model kunnen dienen van zulk een akker, waar bij de enkele graanhalmen het onkruid weeldrig tiert en ijverig gekweekt wordt.

De leer van Jezus echter en van de gansche Schrift is: „*De heiligheid is mijnen huize sierlijk*, Ps. 93: 5; *In degenen, die tot mij naderen zal Ik geheiligd worden*, Lev. 10: 3; De onboetvaardige *zij u als een Heiden en een Tollenaar*, Matth. 18: 17; *Doet de boozen uit uw midden weg*, 1 Cor. 5 13; *Ik zeg u dat gij met den zoodanige ook niet eet*, 1 Cor. 5: 11.

Op den akker der wereld moet onkruid en tarwe blijven staan en mag niet, wat Calvijn deed, een Servet, ook al is hij een ketter, worden verbrand; om reden dat de Heer oordeelen zal die buiten zijn, maar het der Gemeente laat toeroepen: OORDEELT GIJLIEDEN NIET, DIE BINNEN ZIJN? 1 Cor. 5: 12.

Met het oog op deze kwade praktijken geven wij hun, die ze plegen, het woord des Heeren bij Jesaja hoofdstuk 5: 20 in overweging: Wee dengenen, die het kwade goed heeten, en het goede kwaad; die duisternis tot licht stellen, en het licht tot duisternis.

Sneek. HORN.

GEDACHTEN.

De rijke man is groot, die zich zelven niet groot acht, omdat hij rijk is; de arme trotschaard roemt, pocht en snoeft uitwendig, maar inwendig bedelt hij: hij is opgeblazen, maar niet vol.

HIERONYMUS.

Hoe minder de mensch zich zelven ziet, hoe minder hij zich zelven mishaagt, en hoe meer hij het geestelijke licht ziet, des te meer veracht hij het natuurlijke licht. GREGORIUS.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending van de Gem. van Gedoopte Christenen te Hoorn en Berkhout *f* 17.14½.

N. v. BEEK.

ABONNEMENTSGELDEN

van Z. G. en C. B. te Berkhout *f* 2.60.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 70. 15 November 1885. 4de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

PSALM 23.

Een psalm van David.
De HEERE is mijn Herder, mij zal niets ontbreken.
Hij doet mij nederliggen in grazige weiden; Hij voert mij zachtjes aan zeer stille wateren.
Hij verkwikt mijne ziel; Hij leidt mij in het spoor der gerechtigheid, om zijns naams wil.
Al ging ik ook in een dal der schaduwe des doods, ik zou geen kwaad vreezen, want Gij zijt met mij; Uw stok en uw staf vertroosten mij.
Gij richt de tafel toe voor mijn aangezicht, tegenover mijne tegenpartijders; Gij maakt mijn hoofd vet met olie, mijn beker is overvloeiende.
Immers zullen mij het goede en de weldadigheid volgen al de dagen mijns levens; en ik zal in het huis des Heeren blijven in lengte van dagen.

De drie-en-twintigste Psalm is de nachtegaal onder de Psalmen. Hij is klein zonder vederpracht, niet dan schuw te voorschijn tredende uit de verborgenheid; maar hij heeft de lucht dezer aarde met blijde welluidendheid vervuld, liefelijker dan de tong kan vermelden. Gezegend zij de dag toen deze Psalm gedicht werd! Wat zoudt gij zeggen, wanneer God een wandelaar had uitgezonden, die de aarde rondging, eene wonderschoone melodie zingende, die elk, wie haar beluistert, alle kommer deed vergeten? En wanneer deze zingende Engel dan van land tot land ging en in de taal van ieder volk door de tonen van zijn lied, die met hemelsche kracht zijne borst ontstroomden, elke droefheid suste? Ziet, deze Psalm is zulk een Engel. God heeft hem uitgezonden om iedere menschentaal te spreken. Hij heeft meer pijn en angst gestild dan alle wijsgeeren samen. Hij heeft ontelbare booze gedachten, sombere twijfelingen, nijpende zorgen, in hare schuilhoeken teruggedreven. Hij heeft de schare der edele armen getroost, Hij heeft het heirleger der bedrukten moed in het hart gezongen, Hij heeft balsem gestort in der kranken borst, de brandende smart der weduwen verkoeld, de verlatenheid der weezen getemperd. Stervende helden zijn blijmoedig gestorven als zij dezen Psalm hoorden. Doodsbleeke aangezichten heeft hij doen gloeien van den blos der hoop. Gevangenen heeft hij bezocht in de treurcel, hunne banden slakende en, zooals de Engel, die tot Petrus kwam, hen in den geest uitleidende uit den kerker, elk hunner terugzingende in zijn eigen huis. Zieltogende slaven heeft hij vrijer gemaakt dan hunne levende meesters ooit waren. De achterblijvenden heeft hij vertroost, die minder klaagden, omdat de stervende hen verliet, dan wel omdat zij hem niet vergezellen konden. En nog is zijn werk niet voleindigd. Zingende zal hij gaan tot uwe kinderen en tot de mijne, tot onze kleinkinderen en tot alle geslachten, alle eeuwen door; Hij zal zijne wieken niet samenvouwen, eer alle pelgrims thuis zijn. Dan zal hij tot het hart van God terugkeeren, van waar hij nederdaalde, en zal blijven klinken in het koor der eeuwige vreugde, dat onophoudelijk den hemel vervullen zal.

BEECHER.

WERELDLIEFDE.

Wereldliefde — voorwaar! — dat is een klip waarop de levensboot van menigen Christusbelijder vastraakt, en niet weinige zijn daardoor omgekomen, reeds met de haven des behouds in 't zicht.

Welzalig hij, die eens en voorgoed met haar heeft gebroken, om liever van haar te lijden dan door haar gevleid en misleid te worden. Nooit onschuldig kan men haar de hand der gemeenschap toesteken, het oor naar haar gevlei neigen of het oog richten naar hare vermaken — men moet er immer zwaar voor boeten. Dies is het verre weg het beste, ja noodzakelijk, om zich aan God vast te klemmen, als ziende den onzienlijken, Hebr. 11: 25—27. Vele treurige voorbeelden zouden aangevoerd kunnen worden van hen, die door liefde tot de wereld, het geloof verzaakten, als daar zijn: de vrouw van Lot, Simson, Saul, Gehazie, Judas, Demas, van welken laatste wij met ronde woorden lezen, dat hij de tegenwoordige wereld weder liefkreeg. Demas' naam wordt ons driemaal in de H. Schrift vermeld: eerst als een *medereiziger* van Paulus, — dan als een *Evangelieprediker* — en eindelijk als een *afvallige*. Demas was een mensch, dien een ieder eertijds kende. In het heidendom geboren en opgevoed, leefde hij buiten Christus, zonder God in de wereld, tot de stomme afgoden heengetrokken, totdat de „Zaligmakende genade Gods", verschenen aan alle menschen, ook zijn hart was binnengedrongen. Toen verliet hij de duistere kronkelpaden des heidendoms en zette zijne voeten vrijwillig op den weg des lichts, om den levenden God te dienen, door Jezus Christus, zijnen Heer.

Hij verwierf zich heel spoedig eene eervolle plaats in de Gemeente, niet alleen als Christen, maar als medearbeider in het Evangelie; hij wordt genoemd (Coll. 4: 14) met Lukas den medicijnmeester, den schrijver van het ons onder dien naam bekende Evangelie. Een man vol ernst en liefde in 't Koninkrijk Gods. In den brief aan Filémon vers 24, noemt Paulus Demas een „medearbeider." Met eere staat zijn naam daar vermeld in het midden der helden des N. T., die van plaats tot plaats gingen om de wereld te veroveren voor haren wettigen Vorst.

Demas had de moeiten des levens aan de zijde van den grooten heidenapostel op hunne zendingstochten leeren kennen; hij stond mede in de voorste gelederen en vreesde blijkbaar geene gevaren, zoomin van ontberingen, als gevangenis of geeselroede. Hij toonde zich steeds bereid „niet alleen voor zijn Heer te leven maar ook te lijden." Wie zou het ooit hebben kunnen verwachten, of zelfs hebben kunnen vermoeden, dat DEMAS daartoe zou komen, wat van hem geschreven staat, 2 Tim. 4: 10. Zoo iemand, dan was het Demas, die grootelijks was begunstigd, wat betreft het hooger geestelijk leven — een vriend, een metgezel van Paulus te zijn, was een onschatbaar groot voorrecht. Maar toch Paulus — hoewel hij zelf alles „schade en drek" achtte om de uitnemendheid van Jezus Christus te kennen enz., kon zijn metgezel niet bewaren voor de strikken, waarin hij is verward geraakt; het waren de vezelen van een fijn gesponnen verzoeking, die schijnbaar ongemerkt zijn hart hebben omslingerd, zoodat hij was afgetrokken, voordat hij zelf zijn rampzaligen toestand bemerkte. In den regel zijn de eerste verschijnselen bij zoo iemand, die vroeger voor den Heer en zijn zaak met vurigen ijver zich openbaarde: koelheid, verminderde hartelijkheid, somberheid of ook wel een gedwongen vroolijkheid; de gemeenschap der geloovigen zooveel mogelijk ontwijkende, totdat de besliste stap van teruggang plaats heeft. Lezen wij wat Paulus aan zijn beminden Timotheus schrijft, 2e brief, 4e hoofddeel, 10e vers: „Demas heeft mij verlaten, hebbende de tegenwoordige wereld lief gekregen, en is naar Thessalonika gereisd." Meer zegt ons de H. Schrift van hem niet. Hier valt het gordijn, om voor den rechterstoel van Christus nog eenmaal en dan voor het laatst te worden opgehaald. Doch er is een oude overlevering, die ons van dezen afvallige zegt, dat, toen hij eenmaal van zijne hooge standplaats was nedergevallen, hij in de diepste diepte nederzonk, om zijn ellendig leven te eindigen, als priester in een heidenschen tempel, bezig zijnde om aan houten en steenen goden te offeren voor zich en voor de zielen, die hem waren toevertrouwd.

Ontzaglijk is de geschiedenis van dezen man. Luide roept ze ons toe: die meent te staan, zie toe dat hij niet valle. Een weinig toegeven aan de wereld; met haar bondgenootschap aangaan; naar haar gevlei luisteren; met haar capituleeren, waar besliste tegenstand wordt geeischt; hare grootschheid najagen; met één woord, haar naast Christus begeeren, is de eerste schrede, die den afval voorafgaat. Zoo was het met Demas, geene openbare zonde van dronkenschap, bedrog en ontucht; ook geene zonde die verborgen ongerechtigheid genoemd wordt, maar enkel *„liefde tot de wereld"* was voor hem de strik, waardoor hij viel tot in die diepte als wij boven

zagen. Hij was niet de eerste en helaas! ook niet de laatste die „met den geest is begonnen om met het vleesch te eindigen." Terecht zegt de Apostel Gal. 3: 1: „wie heeft u betooverd, dat gij de waarheid niet gehoorzaam zoudt zijn?"

„Demas heeft mij verlaten," schrijft Paulus, waartoe? om diezelfde grondpilaren der Gemeente, waaraan hij vroeger met eigen hand en onvermoeide kracht had gearbeid, omver te werpen. Doch het is hem niet gelukt, want hij is zelf gevallen — gevallen om in de HEL eeuwig over zijn afval weenend te klagen, beschuldigd door een altijd knagend geweten, voortgezweept door de geeselroede des Satans, omringd van de door hem misleide rampzalige zielen, waarvan hij ongetwijfeld eerst velen den Christus Gods had gepredikt, om ze later aan den duivel over te leveren.

Hoe vreeselijk is het einde dergenen, die God verlaten en wat is het, allen die dit lezen, eene ernstige prediking om toe te zien, want uit dien gapenden afgrond is het als hooren wij duidelijk de knersende, zelfverwijtende stem van een Demas, alsmede de jammerklachten van den rijken man, die op aarde zijnde alle dagen prachtig leefde en de wereld volop genoot; nagevolgd door zoovelen, die wel wisten met een Bileam, dat de dood des oprechten verreweg het beste was, doch het schitterende goud van Balak, de loon der ongerechtigheid begeerden in plaats van zich heilig en ernstig uit te strekken naar de eeuwige zaligheid. Deze allen roepen om strijd iederen geloovige toe: „God laat zich niet bespotten, wat de mensch zaait zal hij ook maaien. Is het derhalve wel te verwonderen „Christenlezers", dat de Heer zijne Dicipelen (en in hen ook ons) zoo ernstig waarschuwde tegen „de liefde tot de wereld?" Vandaar dat Johannes met zooveel nadruk predikte en het der Gemeente aanzegt: (1 Joh. 3: 15—17), Hebt de wereld niet lief, noch hetgeen in de wereld is.... zoo iemand de wereld LIEF heeft, de liefde des Vaders is niet in hem.

Wordt het niet meer dan tijd, dat de Gemeente, en met haar ieder geloovige afzonderlijk, opwake, om krachtig te protesteeren met woord en daad tegen de wereldliefde, die zich als een machtige stroom onder allerlei vormen ook bij de geloovigen opdringt in deze onze materialistische eeuw? Zou dat toegeven en meegaan niet een der grootste oorzaken zijn, waardoor er zooveel lauwheid en doodsheid heerscht onder de kinderen Gods? Want dit is ontegenzeggelijk, waar „de wereldliefde," onder welken naam dan ook, het hart is binnengedrongen, daar verkoelt de liefde tot Christus. Velen die dit lezen gevoelen zich hier ongetwijfeld schuldig, o! dat ze wederkeeren tot de oude paden van Gods genade, waarop zij voorheen zoo gelukkig en tevreden waren. Wederkeeren met boete en tranen, met een oprecht hart, is de eenige aangewezen weg, en de Heer zal zich nog betoonen de Getrouwe te zijn.

Maar toch is het mij alsof ik, terwijl ik dit schrijf, stemmen verneem dergenen, die zich ergeren, en verontwaardigd vragen, om zich zelf daarachter te verschuilen: Hoe! moet men dan de wereld niet liefhebben? God zelf had toch haar alzoo lief, dat Hij Zijn eeniggeboren Zoon voor haar gaf? Een weinig kalm, verontwaardigde lezer! want merkt ge niet, dat gij door haar „niet lief te hebben" in den boven omschreven zin, gij haar als van zelf lief krijgt in de goede beteekenis des woords?

God heeft haar lief en ook Zijne kinderen behooren haar zoo lief te hebben om haar lijden te verzachten en balsem te gieten in hare wonden; om haar op allerlei wijze te waarschuwen en trachten te redden van het eeuwig verderf. Zoo had haar de Vader lief en gaf Zijn éénigen Zoon, en de Zoon stortte, om haar te verlossen, Zijn dierbaar bloed, en de H. Geest kwam om haar van zonde ts overtuigen en naar Golgotha's kruis te leiden, en de Engelen verblijden zich in de bekeering van elk zondaar, die met berouw tot den eenigen Zaligmaker komt. Dat zóó elk geloovige haar liefhebbe, zóó daartoe met zijne gaven en krachten medearbeide! Want dat is Gode welgevallig en voor elk Christen het schoonste sieraad. Een van twee dus: of de wereld liefhebben en daardoor zich zelven ten verderve richten, of haar liefhebben en daarmede zich zelven en anderen behouden.

Ieder onderzoeke zich nauw bij het licht des H. Geestes, in welke „liefde tot de wereld" hij sta. En die den naam van Christus noemt sta af van ongerechtigheid.

D. R.

ÉÉN VAN DE TIEN.

„En Jezus, antwoordende, zeide: zijn niet de tien gereinigd geworden? en waar zijn de negen? En zijn er geene gevonden, die wederkeeren, om God eer te geven, dan deze vreemdeling? Luk. 17: 17, 18.

Hier hebben wij drie vragen van den medelijdenden Heiland. Van Hem, die zich in zulk een nauwe en innige betrekking met de zondaren had gesteld, zooals *Jesaja* dit met heilige verrukking, als profeet, had uitgeroepen: „Waarlijk Hij heeft onze krankheden op Zich genomen, en onze smarten heeft Hij gedragen," (53: 4.) Op reis naar *Jeruzalem* was Hij niet alléén door het midden van *Galiléa*, maar zelfs ook door het midden van *Samaria* gereisd. Dit zou geen Jood doen, ook geen Leeraar, al had hij ook de de Wet Gods op zijn mantel prijkende. Al vorderde die wet ook liefde tot den naaste, de haat tegen de *Samaritanen* was en werkte sterker in hen dan de liefde tot de wet. Om zooveel mogelijk de veroordeelende werking van de wet op hun geweten te breken, hadden zij zich diets gemaakt, dat de *Samaritanen* onmogelijk hunne naasten waren. Toen op die reis tien melaatsche mannen, waaronder ook een Samaritaan, 's Heeren genezende hulp inriepen, met de woorden: „Jezus, Meester, ontferm U onzer!" genas Hij ze allen, ook den *Samaritaan.* Ze werden zoo volkomen genezen, dat de priester hen volgens de wet kon *rein* verklaren. Welk eene liefde genoten die deerniswaardige lijders. Geen mensch was er in Israël, die hun van die doodelijke kwaal had kunnen verlossen. De beste balsem uit *Gilead* had voor die lijders geene genezende kracht. Het eenige, wat er kon gedaan worden, was, ze onschadelijk maken voor de reinen. Van hen uitgesloten, waren zij in de wildernis elkander tot vrienden, en met elkander den dood wachtende. Hoe treurig was hun leven en hoe donker hunne toekomst.

Hadden zij nu na de reinverklaring van den priester niet alle *tien* moeten terugkeeren, om dien Heere, die zij in den nood aanriepen, te verheerlijken? Immers, dit ware geheel naar billijkheid en recht geweest! Minder was Hij niet waard, dan door alle genezenen in ootmoed gedankt te worden.

Maar één slechts kwam bij den priester weg naar Jezus terug, op zijn aangezicht voor Hem neervallende, Hem dankende; en die eene was geen jood (Godlover), maar nog wel een *Samaritaan.* Dit moet den Heere goed gedaan hebben, want zijn hart genoot de wederliefde van dezen genezene. Maar bij de vreugde daarover is er ook smart in Zijn teergevoelig hart, omdat er maar één van de tien weder was gekomen. Die smart deed Hem klagend uitroepen: „Zijn niet de tien gereinigd geworden? — Waar zijn de negen? — En zijn er geene gevonden, die wederkeeren, om Gode eer te geven, dan deze vreemdeling?"

Niets is meer grievend dan de zonde der *ondankbaarheid* voor het liefhebbend hart van onzen Heiland, die niets liever doet dan ons zegenen en redden. Wanneer Hij alles aan den mensch gedaan heeft, wat Hij kon doen, en Hij kan dan nog geene vruchten der dankbaarheid plukken, wat moet dit Hem brengen tot het pijnlijk gevoel, van op het hoogst miskend en beleedigd te zijn. Ook wij, zelfs de ongevoeligste onder de menschen, hebben gevoel voor *ondankbaarheid.* Wanneer men zich het lot zijner medemenschen heeft aangetrokken, en zij hebben de zegeningen onzer zelfverloochenende en opofferende liefde ondervonden, en ze betoonen nooit eenige erkentelijkheid daarvoor, hoe hard is dat voor ons. Vooral den Evangeliedienaar komt dit menigmaal over. God brengt hem in aanraking met een diepgezonken zondaar. Hij brengt hem de liefde van Christus. Tracht hem voor dien Heiland te winnen. Bidt met hem, smeekt voor hem, helpt hem ook op stoffelijk gebied somwijlen. Daar komt verandering. Zijn hart is gelukkig. Weldra is die groote zondaar gered. — Maar door de eene of andere omstandigheid verlaat hij zijn vriend en gaat heen. Soms blijft hij bij dezen of genen priester hangen, maar niet zelden gebeurt het dat hij weer naar de wereld teruggaat.

De *ondankbaarheid* is zulk eene groote zonde; zij heeft de treurigste uitwerking.

Volgens Rom. 1: 21 ontstond feitelijk het Heidendom uit die zonde, „omdat zij, God kennende, Hem als God niet hebben verheerlijkt of *gedankt*," zijn ze zoo diep gezonken als de Apostel verder eene beschrijving daarvan geeft.

Ook de afval der *Joden* van God was niet anders dan *ondankbaarheid.* Hadden zij steeds geleefd in de overdenking van de groote liefde Gods aan hen bewezen, zij zouden nooit tot de afgoderij der Heidenen vervallen zijn. Daarbij ook het terugkeeren van de Christenvolken, tot het Heidendom is niets anders dan een vergeten van wat zij door Christus geworden zijn.

Nu ze Hem niet meer daarvoor verheerlijken', keeren ze tot den ouden toestand terug. Denk ook aan de gemeente van Efeze, het licht is geheel van den kandelaar genomen, omdat men de „eerste liefde", ootmoedige, innige en warme dankbaarheid had verlaten.

Danken is gevleugeld denken; men wordt, wanneer die in het hart aanwezig is, opgevoerd naar omhoog. Men is dan steeds in de richting des hemels, want alles wat men is, schrijft men aan den God aller genade toe. Dan is er niet eene zegening, waarvan Hij de oorsprong niet is. Zelfs in dagen van druk en moeite heeft de dankbare nog stof om God te verheerlijken en groot te maken. Zoo blijft de dankbare altijd in Zijne gemeenschap, en al mogen negen tienden der stoffelijk en geestelijk beweldadigden ongevoelig blijven, hij stoort er zich niet aan. De overdenking van hetgeen de Heere voor hem is, geeft hem vleugelen om hoog, zeer hoog, boven de ondankbare wereld te vliegen, in de goddelijke sfeer Zijner zalige gemeenschap. Hem de eere voor alles te geven is de drang zijns harten. Zoo blijft hij voor afval bewaard, en het is hem steeds goed boven de ondankbaren verheven, bij den Heere te zijn.

O mijne lezers, laten wij steeds onze oogen hebben, op hetgeen de Heere aan ons doet. Wij, die van anderen dankbaarheid vorderen, wanneer wij iets aan hun deden, vergeten wij dan zelf niet den Gever aller goede gaven te prijzen. Onze kinderen moeten ons en anderen danken, wanneer zij het een of ander ontvangen, en zullen wij dan, die het zoo goed weten, ondankbaren zijn? Wanneer dat zoo ware, dan zullen straks onze kinderen ons oordeelen. Zij moesten ons voor hetgeen wij uit Gods schatkamers hun gaven, ons erkentelijk zijn, en wij zullen dan Hem van Wien wij alles hebben, door ondankbaarheid bedroeven en tot verontwaardiging en heiligen toorn brengen?

Een Vader nam eens de spijze voor de oogen zijns kinds weg, omdat het ondankbaar was. De Heere in de gelijkenis zette den onbarmhartigen (ondankbaren), dienstknecht in de gevangenis (Matth. 18: 32—35). Is het niet eene vanzelfsheid dat de ondankbare geene plaats kan vinden in den hemel. Daar zijn in het vaderhuis *vele* woningen, maar er is er niet *eene* voor de *ondankbaren.*

Komen wij er steeds meerder toe, om alles, wat wij hebben en zijn, alleen aan den Heere toe te schrijven. Laten wij vooral in betrekking tot onze zaligheid alles Hem danken, die met geheele opoffering van Zich zelven, ons wilde redden van den eeuwigen dood. Vindt dit niet plaats, dan ontnemen wij den Heiland de eere van zijn werk en wij zullen van Hem afwijken. De hoogmoed en waanwijsheid, ons van nature eigen, zullen weer machtig werken tot ons verderf. De „gezonde leer" kunnen wij dan ook

onmogelijk vasthouden en al zijn wij ook loopers in de loopbaan geweest, en strijders voor den Heere, de kroon zal ons ontgaan. Haten wij de ondankbaarheid en het doen der ondankbaren. Zelfs Heidenen, hoewel zij door ondankbaarheid den persoonlijk levenden God verloren en zich eigen goden in hunne waanwijze phantasie formeerden, bleven toch nog het *werk der wet* in hunne harten behouden, hoewel hun bedrijf de vereering der ingebeelde goden ten doel had. *Herodotus* de oudste geschiedschrijver, deelt ons een leerzaam voorbeeld mede van 6 Grieksche steden in Klein-Azie, welker burgers onder elkander een verbond gesloten hadden, en ook een gemeenschappelijken tempel bezaten, terwijl zij tevens gemeenschappelijke wedstrijden hielden. In deze strijden won de overwinnaar eene krans, van groene takken gevlochten, bovendien een schoon gewerkt metalen stuk huisraad; dit mocht hij echter niet meê naar huis nemen, maar het in den tempel aan de godheid als een geschenk der dankbaarheid laten. Nu geschiedde het, dat een overmoedig overwinnaar zijnen buit naar huis droeg, en toen hij dien niet wilde teruggeven, bij zijne medeburgers ondersteuning vond. Toen vereenigden zich de vijf andere steden, en sloten de stad, die deze misdaad pleegde uit hun verbond en van den tempel uit; zij wilden liever den band verbreken, het verbond verzwakken, dan dat zij het zouden laten insluipen, dat aan de godheid niet meer den dank en de eere werd gebracht.

De gesteldheid onzer zielen uite zich steeds in den lofzang: „Want uit Hem, en door Hem, en tot Hem zijn alle dingen. Hem zij de heerlijkheid in der eeuwigheid." (Rom. 11: 36) Dan zullen wij hier boven behooren tot die schare die niemand tellen kan om eeuwig te jubelen: „Het Lam, dat geslacht is, is waardig te ontvangen de kracht, en rijkdom, en wijsheid, en sterkte, en eer, en heerlijkheid en dankzegging." (Openb. 5: 12)

H. D. H.

NOG NIET BESLOTEN.

Een predikant, wenschende zijn hoorders het gevaar voor oogen te stellen van de roepstem des Heeren te wederstaan, verhaalde hun het navolgende:

Ik herinner mij, dat ik, eenige jaren geleden, voor het eindigen eener bijeenkomst, allen, die bekommerd waren over de belangen hunner ziel, verzocht om met mij te bidden. In de vergadering was een man, wiens kinderen een geruimen tijd op mijn zondagschool waren geweest, en in wien ik, zoowel als in zijn vrouw, veel belang had gesteld. Dewijl hij steeds geweigerd had Christus openlijk te belijden, zag ik met vreugde, dat hij met eenige anderen opstond, opdat voor hem zou gebeden worden.

Den drang van mijn gemoed opvolgende, ging ik recht op hem af, en hem bij de hand vattende, zeide ik: „Gij zijt nu bereid Christus openlijk voor uwen Heere te erkennen?"

De man beefde, en tranen liepen langs zijn wangen; evenwel scheen hij, als Agrippa slechts bijna overreed te zijn. Hij zeide: — „Maar er is toch een ding, dat mij belet Hem openlijk te belijden." — „Wat is dat dan?" vroeg ik. „Mij ontbreekt daartoe de moed," zeide hij, en een van zijn vrienden noemende, verklaarde hij dat, zoo die in de vergadering was geweest, hij niet zou hebben durven opstaan, zooals hij gedaan had, omdat hij door hem zou bespot geworden zijn, en dat hij uit vrees daarvoor, niet durfde verklaren een Christen te willen worden.

Hij wist zeer wel, dat hij dit niet kon zijn zonder Christus openlijk te belijden.

Ik zeide: „Gij hebt gelijk; maar als de hemel is, wat in den Bijbel er van gezegd wordt, dan is het toch waard, ridderlijk voor de waarheid uit te komen en daarvoor te verduren de beschimping der goddeloozen." Hij geloofde dat ook. Ik hield hem daarop de heilswaarheden, zoo goed ik maar kon, opnieuw voor, en knielde met hem neder om tot God te roepen. Ik was vol hoop, dat hij dien avond den Heere zou gevonden hebben, of dat hij den volgenden avond zou zijn teruggekeerd met het vast besluit om openlijk te verklaren, dat hij wilde scheiden van zijn goddelooze vrienden.

Den volgenden avond kwam hij terug, maar ik vond hem in denzelfden gemoedstoestand. Ik drong weder bij hem aan om toch tot een beslissing te komen, en drukte op zijn gemoed den ernst van het Christendom, waarop wij weder te zamen baden.

Verscheidene avonden achtereen bezocht hij de bijeenkomsten, maar hij bleef onveranderd dezelfde. Het scheen, alsof hij tot aan den bovensten drempel des hemels gekomen was, en nog maar één stap te doen had om er in te komen. Zoo nabij het Rijk der hemelen en toch — nog er buiten. Huiveringwekkende gedachte! John Bunyan beschrijft een zijweg, die zelfs van de poorten des hemels naar den afgrond leidt; en het scheen alsof hij dien zijweg koos en weder geheel tot de wereld wilde terugkeeren, hoewel hij tot aan den bovensten drempel gekomen was; want langzamerhand verliet hij de bijeenkomsten, en het scheen, dat de Geest, die zoo krachtig met hem geworsteld had, hem begon te verlaten. Eindelijk was het zoo erg met hem geworden, dat, als hij mij op straat ontmoette, hij om mij te ontwijken, naar de andere zijde zou gaan of een zijstraat inslaan; hij zag mij niet gaarne.

Ongeveer zes maanden verliepen zoo, toen ik bericht kreeg, dat hij ziek was en mij wenschte te spreken. Ik ging naar zijn huis. Hij meende op zijn sterfbed te zijn.

„Denkt gij," zeide hij, „dat er ook te elfder ure voor mij hoop is?" Met veel vrijmoedigheid antwoordde ik: „Ik geloof dat er voor ieder arm zondaar in het Evangelie hope is om zalig te worden, zoolang hij aan deze zijde van het graf is." Daarop nam ik mijn Bijbel, waaruit ik hem iets voorlas, en zijn aandacht op verschillende voor zijn toestand passende woorden vestigde. Na met hem gebeden te hebben, keerde ik huiswaarts.

Dagen verliepen, en tegen alle verwachtingen zijner vrienden en geneesheeren in, verliet hij zijn ziekbed. Toen hij gezond genoeg was om zijn huis uit te gaan, was ik weder bij hem. Het was op een schoonen zomerdag; hij zat voor zijn huis. Aan zijn zijde plaats nemende, zeide ik: „wel, gij zult spoedig kracht hebben om naar de kerk te gaan, en zult gij nu Christus openlijk belijden? Zult gij nu toch al uw vroegere makkers doen weten, dat gij besloten hebt den Heere te dienen?"

„Ja," antwoordde hij, „ik wensch een christen te zijn, maar ik ben niet van plan dat dadelijk te doen. Ik heb mij voorgenomen de volgende lente naar M. te gaan en daar een boerderij te koopen, en zal daar een nieuw leven beginnen. Zoo lang ik hier ben, zal het mij niet mogelijk zijn. Hier heb ik zooveel vrienden, en er zijn ook zooveel verleidingen, dat het vergeefs zou zijn te beproeven Christus hier openlijk te belijden."

„Wel," zeide ik, „als God geen genade genoeg heeft u in deze plaats staande te houden op den weg des levens, dan zal Hij dat ook in M. niet kunnen doen. Om God te dienen hebt gij geen verandering van omstandigheden noodig, maar wel die des harten. Als gij Christus in uw hart hebt, kunt gij Hem hier even goed als ergens elders dienen."

Toen ik met ernst zocht aan te dringen op een besliste aanneming van Christus, zeide hij: Ik heb besloten dat nu nog niet te doen, maar in de volgende lente zal ik de zaak regelen.

„Wel," zeide ik, „gij weet niet, dat gij tot het voorjaar leven zult," en — ik zal mij levenslang herinneren den lach, — een soort van gedwongen lach, een geveinsden lach, — toen hij mij het volgende antwoordde:

„Waarom niet? ik heb een levensverlenging gekregen van twintig jaren; ja, ik hoop nog twintig jaren te leven. Ik ben gezond geworden; ik ben nu wèl; alleen nog wat zwak, maar ik zal spoedig mijn krachten herkrijgen en geheel gezond worden. Als ik in M. gevestigd ben, zal ik ook een Christen zijn."

„Hoe durft gij dat zeggen," vroeg ik geheel verwonderd; gij hebt geen zekerheid nog een dag langer te leven?"

„Ik zal toch de kans wagen," zeide hij. „Ja, ik zal het wagen."

Toen ik hem nog ernstig bleef toespreken, werd hij toornig en zeide: „Wel mijnheer, gij behoeft u niet meer te bekommeren om mijn ziel; let gij op uw eigen zaken, en ik zal voor de mijne zorgen."

Ik merkte, dat het niet goed zou zijn meer met hem te spreken, en verliet hem dan ook met een zeer droevig hart en een langzamen tred. Het was toen Donderdag en omtrent den namiddag. Ik herinner mij den dag der week, en ook het uur, toen ik den man verliet.

Juist een week na dien dag was het, dat er van zijn vrouw een boodschap kwam, mij dringend verzoekende, zoo spoedig mogelijk tot haar te komen.

Ik voldeed aan haar verzoek en vond haar weenende en aan de deur op mij wachtende.

„Wat is toch de reden van uwe droefheid?" vroeg ik.

„Mijn man," zeide zij, „is weder ingestort, hij ligt erg ziek te bed, en de dokter heeft geen geen hoop op zijn herstel."

De wijze, waarop hij mij de vorige week had geantwoord, deed mij haar vragen, of hij zijn verlangen had te kennen gegeven om mij te spreken.

„Neen," zeide zij, „hij wenscht u niet te zien."

„Wel," hervatte ik, „waarom hebt gij dan om mij gezonden."

„Omdat ik hem zoo niet kan zien sterven," zeide zij, „in den verschrikkelijken staat waarin hij zich bevindt."

Op mijn vraag welke die was, zeide zij: „hij denkt dat zijn verdoemenis verzegeld is en dat hij spoedig in de hel zal zijn."

Toen ik de deur zijner kamer open deed, wendde hij zijn oogen derwaarts en mij ziende, keerde hij zijn gezicht van mij af.

Mij naar zijn bed begevende, vroeg ik: „Hoe is het met u?" Het was doodstil in de kamer; hij uitte geen woord. Hij scheen sprakeloos. Ik ging even naar het einde van het bed, vanwaar ik hem in de oogen kon zien, en zeide: „Ik wensch dat gij met mij zult spreken." Hij gaf mij daarop ten antwoord: „Het is te laat mijnheer, gij behoeft mij niet meer over mijn ziel te spreken. Er is geen hoop voor mij. Ik zal spoedig in de hel zijn. Mijn verdoemenis is verzegeld."

Ik trachtte hem den weg des levens weder voor te houden, maar toen hij mij zag knielen, zeide hij: „Gij behoeft niet voor mij te bidden, mijnheer, dat kunt gij voor mijne vrouw doen; zij zal spoedig eene weduwe worden en mijn vaderlooze kinderen kunt gij gedenken: zij zullen uw gebeden noodig hebben, maar gij behoeft voor mij niet te bidden, gij kunt uwen tijd beter gebruiken."

Ik trachtte te bidden, maar het scheen alsof mijn gebed den zolder der kamer niet kon bereiken, de hemel scheen boven mij gesloten te zijn; het was alsof mijne stem in het gebed geen kracht bij God had.

Na het gebed stond ik op, nam hem bij de hand, waarop reeds het koude, klamme doodzweet was, en zeide vaarwel, niet verwachtende hem in tijd of eeuwigheid weder te zien. Nooit heb ik zulk een treurig afscheid van iemand genomen.

Het was omtrent den namiddag. Hij bleef met den dood worstelen, totdat de zon achter de westerweiden onderging en den volgenden dag vertelde zijne vrouw mij, dat van den tijd af dat ik het huis had verlaten, totdat hij stierf, hij niets anders zeide dan: „De oogst is voorbijgegaan, de zomer is ten einde en nog ben ik niet verlost."

Terwijl hij stervende was, merkte zij dat zijne lippen zich bewogen en, zich voorover bukkende, hoorde zij weder in flauw gefluister: „De oogst is voorbijgegaan, de zomer is ten einde en nog ben ik niet verlost."

Lezer! Een leven en sterven buiten Christus is iets verschrikkelijks! Wie kan de werkelijkheid beschrijven eener ziel in de eeuwigheid buiten Christus? Er is een hel! Alleen zij, die

in waarheid toevlucht nemen, ontvlieden die plaats van eeuwige rampzaligheid. Alleen in Jezus zijn wij veilig voor den toekomenden toorn.

(*Overgenomen.*)

Herfstvergadering der Baptisten-Unie in Engeland.

Deze vergadering werd gehouden in de maand October j.l. te Swansea in Wales. De Redacteur van „Der Wahrheitszeuge," die deze vergadering bijwoonde, schrijft in dat blad o.a. daaromtrent het volgende:

De bewoners van Wales zijn niet van Saksischen, maar van Keltischen oorsprong en de oude Keltische taal heeft tusschen de bergen van dit schoone landje, nevens de Engelsche, nog tamelijk wel haar recht behouden. In de daar gehouden vergadering trof mij bijzonder het schoone, krachtige gezang der Kelten en de hartelijkheid en levendigheid bij het broederlijk verkeer met elkander. Overal in de steden en in de dalen treft men, benevens de kerken, de kapellen der dissidénten aan, als daar zijn: Independenten (vrije kerk), Wesleyanen, Presbyterianen en Baptisten. Vandaar ook het overal merkbare welslagen der inwendige zending. En van de 7 inwoners is zeker altijd een Baptist, en wel een, die aan strikt gesloten communie gelooft. Het moet derhalve niemand verwonderen als we zeggen, dat de gansche stad des morgens van den eersten conferentiedag in feestgewaad getooid was toen een getal van meer dan duizend vertegenwoordigers der Engelsche Baptistengemeenten door den burgemeester eener groote volkrijke zee- en handelsstad een hartelijk welkom werd toegeroepen. De feestzaal was dringend vol. Op de platform zaten rondom den burgemeester de in ambtsgewaad verschenen representanten van alle kerkgemeenschappen der stad, die der bisschoppelijke landskerk niet uitgezonderd. De burgemeester leidde de vergadering en hield eene van christelijken ernst doorwrochte rede, zoodat we niet anders konden dan met betraande oogen aan ons geliefd Duitschland denken, waar zulk optreden nog onmogelijk is. Toen echter de eene spreker na den anderen optrad en God prees voor zulk samenzijn in Jezus' naam, en toen eindelijk de vertegenwoordiger der staatskerk met woorden vol geest en gloed de Dissidenten, „in weerwil van de verscheidenheid," zijne geliefde broeders in Christus noemde, en hun Gods rijksten zegen toewenschte, daar moesten wij in den bruisenden bijvalsstorm, die boven en onder en overal door de ontzaggelijk groote zaal ruischte, wel meê instemmen. Daarop volgde de slotzang, die door het choor, de Gemeente en het orgel gedragen, gelijk de echo van een donderenden waterval het gemoed feitelijk overweldigde:

„Opwaarts, op naar 't vaderland,
Stemt de harp, om God te loven,
Heerlijk voert u Jezus hand."

Dat was zingen en juichen, zooals alleen in Zions poorten gehoord wordt! Dat was eene heilige, eene zalige alliantie, die voor alle ware discipelen in Swansea onvergetelijk wezen zal! Wanneer zullen wij hier in Duitschland (en wij voegen er bij in Nederland. Red.) zulke vergaderingen beleven? Misschien nooit, zoolang wij hier leven; maar wij roepen al onzen jongen strijders toe: Slechts moed, weldra komt de dag der vrijheid! Zoo zeker als hij in Wales gekomen is trotsch langen, zwaren kamp, miskenning en verachting, zoo zeker zal hij ook in Duitschland komen en niet uitblijven, als gij slechts trouw bij de in Gods Woord geopenbaarde waarheid blijft. Het licht zal des te helderder en krachtiger doorbreken, ten dage als de Heer het geven wil, naarmate het door menschen langer onderdrukt werd. Getuigen van Christus, die aan afgelegen oorden, dikwijls onder druk, spot en hoon en zonder broederlijke toespraak, des Heeren werk verricht, blik op die heerlijke uitkomst en versaagt niet! Hoe menige, in den dienst grijs geworden, knecht des Heeren, heeft ons in Engeland bij de hand gevat en ons toegeroepen: Zijt getrouw, volhardt, want ook bij u zal nog de banier, waarop geschreven staat: „Eén Heer, één geloof en één doop" tot eere komen! En toen het ons vergund was in de kapel en in de stad, waar de groote Christmas Evans gepredikt, geleden en gestreden heeft, een getuigenis van de genade, die in Christus Jezus is, af te leggen, was het ons alsof wij het vaster dan ooit gelooven konden, dat God onze geloovig gedoopte broeders ten zegen in Duitschland zal zetten; want zoo vol de kapellen in het Baptistische Wales des Zondags zijn, zoo ledig zijn niet zelden de gevangenissen.

G. N. v. B.

STEENEN EN WINDSELEN.

Joh. 11: 39*a*, 44*b*.

Hoe hebben wij de gelijkenis Mark. 11 : 12—14 te verstaan en de handeling van den Heere Jezus tegenover den boom? daar de Schrift toch zelve zegt: „want het was de tijd der vijgen niet." Hoe konden ze dan verwacht worden?

Wie gelieve daarover eenige ophelderingen te geven? X.

GEMEENTENIEUWS.

SNEEK. De Heer verblijdde ons, na dagen van groote beproeving, zeer, door de toebrenging van een man die geruimen tijd reeds met belangstelling de prediking bijwoonde. Na voorafgaande belijdenis, werd hij Zondag 1 Nov. gedoopt; ook zijn vrouw behoort sedert eenigen tijd tot de Gemeente.

Onze Zondagavondbijeenkomsten in de achterbuurt, in de stedelijke Bewaarschool, vingen 18 Oct. weder aan. Reeds mogen wij ons in een goede opkomst verheugen.

DEVENTER en ZUTFEN. Daar wij in lang niets van ons lieten hooren en ook thans van bekeeringen of toetreden tot de Gemeente niets kunnen melden, niettegenstaande er nog altijd in ons midden zijn, van wie wij de hoop koesteren, dat ze uit eigen overtuiging weldra den beslisten stap zullen doen, kunnen wij toch met blijdschap vermelden, dat het werk der Gemeente, ofschoon langzaam, dieper wortelen begint te schieten in allerlei vertakkingen van den arbeid. Het ontbreekt ons echter ook niet aan gedurige teleurstellingen op velerlei gebied.

Te Deventer werden wij daarentegen in den loop dezer maand uitstekend verrast door de fam. P., die der Gemeente een net en passend Avondmaalsstel vereerde, bestaande uit een schenkkan, 2 bekers, 1 schotel, 2 borden en een collecteschaal. Dat dit geschenk met hartelijken dank door de Gemeente werd aanvaard, behoeft nauwlijks vermelding.

GEDACHTEN.

God heeft vergeving beloofd aan hem, die zich bekeert, maar Hij heeft geene bekeering beloofd aan dengene, die zondigt. ANSELMUS.

Mijne ziel, ga naar de rechtbank van uw geweten; plaats daar uwe schuldige ziel voor u zelven, verberg u niet voor u zelven, opdat God u niet voor u zelven plaatse. AUGUSTINUS.

VARIA.

LAAT HOUDER DEZES — EEN ZONDAAR — BINNEN.

„Wel, Jan, gij zegt mij, dat gij goed en wel het koninkrijk binnen gekomen zijt. Gij hebt langen tijd gezocht, hoe zijt gij er ten slotte binnen gekomen?"

„O, man, het was de eenvoudigste zaak ter wereld: alleen door het rechte toegangsbewijs te vertoonen. Ik bood het aan, de deur ging open en ik was binnen. En het zonderlinge van de zaak was, dat ik bevond, dat het toegangsbewijs sedert mijne kindsheid in mijn bezit was geweest, en dat ik het gedurende twaalf maanden in mijne borstzak had gedragen en er nooit toegekomen was er gebruik van te maken."

„Dat is vreemd, want gij waart er zoo bezorgd over, of gij wel toegelaten zoudt worden. Gij waart altijd een fatsoenlijke kerel, en sedert een jaar zijt gij met nites anders dan met uwe ziel bezig geweest. Wat voor een toegangsbewijs was het, en wat stond er op geschreven?"

„Wel, het was het eenvoudigste toegangsbewijs dat gij ooit gekocht hebt voor een concert of eene openbare samenkomst in het een of ander lokaal; en er stond niets anders opgeschreven dan deze woorden:

> LAAT HOUDER DEZES
> — **EEN ZONDAAR** —
> BINNEN.
> Luk. 18: 13, 14.

„Was dat alles?" „Ja. En wat mij zoolang teruggehouden heeft om binnen te gaan was, dat ik altijd iets bij de woorden van het toegangsbewijs voegde, wanneer ik het vertoonde. Zoodra de Heer iets van mijn bijvoegsel zag, werd ik afgewezen.

Toen ik den eersten keer ging, schreef ik onder aan met zeer klein schrift:

„*Maar niet zoo groot een zondaar als menigeen van mijne buren.*" Maar dat ging niet, daarom wischte ik het uit en schreef:

„*Maar hij doet zijn best om beter te worden.*" Dit deugde evenmin, en daarom werd ik nog veel meer bezorgd, en bad en weende gedurende eenigen tijd, en toen schreef ik er onder: „*Die bidt en weent over zijne zonden.*"

Zelfs dat mocht niet baten. 't Was alles heel goed, maar zelfs gebeden en tranen kunnen niet als waarborg gesteld worden om binnen gelaten te worden. Toen begon ik te wanhopen, en schreef er onder: „*Een te groot zondaar om gered te worden.*" Dat maakte de zaak slechts erger en ik had het bijna opgegeven, toen ik mij de gelijkenis van den Farizeër en den *Tollenaar* herinnerde, en zag, dat hij *slechts als een zondaar ging* en gerechtvaardigd werd. Hij achtte zijne zonden niet te groot om vergeven te worden, noch te gering om vergeving te behoeven.

Hij bleef niet weg, omdat hij voelde, dat zijne zonden te groot waren, ook wachtte hij niet, totdat ze grooter waren. Hij ging *juist zooals hij was*, als een zondaar. Ik herinnerde mij, dat Jezus gezegd had: „Ik ben gekomen om zondaren te roepen tot bekeering", en ik nam het oude toegangsbewijs *zonder er een woord bij te voegen* en vertoonde het. Het werd aangenomen en ik ging binnen."

Lezer, dit bewijs van toegang tot het koninkrijk der hemelen ligt in uwen *Bijbel*. Gebruik geen ander toegangsbewijs dan den kreet, die al het andere overtreft: „Een zondaar!" Voeg noch uw berouw, noch uwe gebeden, noch uw gevoel, noch uw geloof er aan toe.

Maar *Hij* is om onze overtredingen gewond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld. . . . en door Zijne striemen is ons genezing geworden. Jesaja 53 vers 5.

Hij, die nooit de wet overtreden heeft, werd als een moordenaar, als een vervloekte behandeld. Hij werd genageld aan een kruis op Golgotha.

(Overgenomen.)

CORRESPONDENTIE.

Hun, die voornemens zijn voor den volgenden jaargang op dit blad te abonneeren, zenden wij de nog in dit jaar verschijnende Nos. gratis.

Adres: N. v. BEEK
te Groningen.

ABONNEMENTSGELDEN,

Ontvangen van A. H. S. te Sexbierum *f* 2.—
N. v. BEEK.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 71. 1 December 1885. 4de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

WANDELEN MET GOD.

De meeste menschen, gelijk wij dagelijks zien kunnen, keeren zich van God en zijn licht af en beminnen de duisternis; gaan in eene richting, die hen gedurig verder van God afvoert, wandelen met zichzelven en volgen den wil van hunnen zielemoordenaar. Dit is zeer droevig; want hun weg loopt ten verderve. En toch God noodt, roept, wenkt hun zoo vriendelijk, opdat zij zich tot Hem zouden wenden; en tenzij zij zich omkeeren, kunnen zij niet behouden worden. Indien de verloren zoon, in plaats van zich tot zijn vader en het vaderhuis te wenden, zich dieper in het vreemde land had begeven, hij ware niet behouden en in des vaders huis opgenomen geworden.

Gescheiden te leven van God is de dood van ons geslacht; wie zich van God afwent geeft zich over in de macht des doods, kiest den dood boven het leven. De dwaasheid en het rampspoedige dier daad zal eerst recht, door allen die verloren gaan, aan de overzijde des grafs beseft worden.

De weg tot God is CHRISTUS, die eens voor onze zonden geleden heeft, Hij rechtvaardig voor ons onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen. Wie zich als een schuldig zondaar aan Christus overgeeft en toevertrouwt, begeeft zich op den weg tot God, wordt één met Christus, en vindt in Hem het leven en de gerechtigheid, die voor God geldt, een leven, dat zonde en dood overwint door het geloof in Christus' overwinning.

Velen echter, vooral onder de christelijke volken, zoeken, wanneer zij voor dien weg geplaatst en ter bewandeling deszelven genoodigd worden, een uitweg. Openlijk hun onwil of afkeerigheid van dien weg, d. i. Christus, te kennen te geven, durven zij niet al te wel, of zijn er te trotsch toe, terwijl zij er nog wel op gesteld zijn een „Christenmensch" te heeten, en zouden zelfs wel gaarne door den Heere God als een Christen willen beschouwd en behandeld worden. De weg des Christens, d. i. een weg der zelfverloochening en strijd, een weg des geloofs, der gerechtigheid en der heiligmaking, die uit de wereld tot God en met God naar den hemel voert, verkiezen zij niet. Zij verschaffen daarentegen zichzelven raad en banen zichzelven een weg, beplanten dien met eenige christelijke deugden en eenige overgenomen christelijke eigenschappen, en trachten dan zichzelven en anderen diets te maken, dat hun weg, zoo niet het beste, toch even goed naar het vaderland leidt, als de door God gegeven en gebaande weg. Ach, dat uitwegen zoeken om zijn onwil tegenover den Heer en de wereldsgezindheid, die nog het hart vervult te bedekken en vast te houden, is zoo zeer gevaarlijk. Het voert hen, die er zich mede bezighouden steeds dieper in het dal van misleiding en zelfbedrog.

Waarde lezer, zoek geen uitweg, maar begeef u beslist in gehoorzaamheid des geloofs op den weg, die God u in Christus aanwijst en laat de geheele wereld met wat ze heeft en geeft achter u! Aanvaar Christus als uw Verlosser, uwe gerechtigheid, uw leven en uwe heiligmaking en wandel zoo in Hem en gij zijt op den weg, die u ten leven leidt.

Nog anderen zoeken, ten einde aan de moeielijkheden, vervolging en strijd te ontgaan, bij- of nevenpaden. Hunne ooren jeuken steeds naar wat nieuws op Christelijk gebied; zij komen nimmer tot een rustig voortspoeden op den door God aangewezen weg, maar zien gedurig om zich heen of er ook nog een bij- of nevenpad te vinden is, waarlangs zij evengoed het doel hunner reis zouden kunnen bereiken. Dit is eene wijfelende houding, den Christen onwaardig. Elk geloovige behoort zich bewust te zijn, dat hij op den goeden, Gode welbehagelijken weg wandelt, anders kan hij geen volkomen vrede hebben. Hier geldt dan ook des Apostels woord: „Zalig is hij, die zich zelven niet oordeelt in hetgeen hij voor goed houdt."

Wie op den goeden weg, den weg van zelfverloochening en toewijding aan Christus wandelt, wandelt met God en mitsdien in het licht. In dien weg te dwalen zou met God dwalen zijn, en dat is onmogelijk. Op dien weg is men vrij van alle menschen en menschelijke voorwaarden, van alles, behalve van God en Zijn woord. Daar wordt geestelijke kennis verkregen, kennis aangaande den Eenigen en Waarachtigen; daar gaat den oprechten het licht op uit de duisternis, licht naar dat ze zoodig hebben. De H. Geest laat het hun, die in den weg der waarheid wandelen, daaraan nooit ontbreken. Doch Hij geeft het niet maar zoo onmiddelijk op eenmaal; het wordt langs den weg van oefening en voortdurende verlichting verkregen. Niet slechts verstands-, maar vooral levensoefening is noodig, waarbij men met allen en alles teruggesteld wordt, behalve met God.

„Oefen uzelven tot godzaligheid", was de apostolische les aan Timotheus. Ook nog aan ons.

Ook de apostelen zelf hebben, nadat zij met den H. Geest vervuld waren, nog niet alles op eens gezien. Denken we slechts aan hunne denkbeelden betreffende het zaligworden der Heidenen. Er was reeds een groot deel van het het apostolische tijdperk voorbijgegaan eer Petrus en de andere Apostelen wisten, dat zij geen mensch „gemeen of onrein zouden achten" — En toch wandelden zij met God. — Zij gingen altijd in eene richting, d. i. in den weg des geloofs en der gehoorzaamheid aan Jezus Christus, hunnen Heer. Dien te leven en welbehagelijk te zijn was steeds hunne leuze. Zij zijn ongetwijfeld tot het volle licht gekomen, zoodat niemand in deze bedeeling tot een hooger licht geraken zal, ja zelfs zóó, dat maar zelden iemand na hen, tot hunne mate van verlichting gekomen is of komen zal. Wij hebben hunne navolgers te zijn, gelijk zij van Christus waren

Zoo dan, geene bij- of nevenpaden gezocht, broeders! noch gewandeld in arglistigheid, maar in oprechtheid en waarheid als in de tegenwoordigheid Gods.

„Laat ons met lijdzaamheid (volharding) loopen de loopbaan, die ons voorgesteld is; ziende op den oversten Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus, dewelke, voor de vreugde, die Hem voorgesteld was, het kruis heeft verdragen en schande veracht en is gezeten aan de rechterhand des troons van God."

Verlangen wij van de zondaren, dat zij zich onvoorwaardelijk in geloof overgeven aan den Zaligmaker, zich toevertrouwen en in Gods weg begeven zullen, dan hebben wij zelve ook eveneens en vooraf ons onbepaald en voortdurend met al onze belangen, zoo geestelijke als lichamelijke, aan de zorg van God over te laten, en Hem nederig te volgen.

Allen, die dit doen, zullen ondervinden, in hun leven en arbeid, dat God getrouw is.

G. N. v. B.

De geschiedenis der Baptisten.

De onverdraagzaamheid der Christenen. — De wetgeving van Justinianus en het daarin opgenomene gebod van den kinderdoop.

Het tijdperk der geschiedenis, dat wij thans aangaande den doop beschouwen, werd door ons *overgangstijdperk* genoemd, en de gebeurtenissen in dat tijdperk kunnen door ons niet genoeg betreurt worden. Tot dien tijd hadden de Christenen vervolgingen, om hunnen Heere, verdragen, en liever alles verloren, dan hun geloof te verloochenen. Maar er had nu eene verandering plaats gevonden, met welke eene voor velen machtige verzoeking verbonden was. Toen Konstantijn de Groote zich voor het Christendom verklaarde, voedde hij de verwachting, dat hij in hetzelve een gelijke plaats zou innemen, als vroeger in het heidendom. De keizers waren de hoogepriesters der heidensche godsdiensten, en de bezitters der wereldlijke macht, hadden sinds onheugelijke tijden den godsdienst der landen hunner heerschappij voor-

gestaan en beheerscht. Moest hij nu niet dezelfde staatkunde voorstaan?

Wanneer Konstantijn met het Nieuwe Testament ware te rade gegaan, zoo was die vraag spoedig opgelost geworden. Maar hij was met dit boek slechts zeer weinig bekend, en bovendien was de uitsluitende geldigheid van het woord Gods in zake den godsdienst een reeds lang verlaten standpunt. De belijdenis van het Christelijk geloof was toen geheel verschillend met die van den eersten tijd, toen men de eerste liefde nog niet had verlaten. De H. Schrift werd door de overlevering terzijde gesteld. De eenvoudigheid der apostolische gebruiken was door eene breedvoerige vormdienst verdrongen. Men lette minder op wat het rechte was, dan op dat wat uiterlijk vertoon maakte. De hoofdzaak was niet meer de vraag: Wat heeft Christus bevolen? maar wel: Hoe gewint het Christendom meer invloed, meer macht, meer steun en rijke middelen om zich uit te breiden? Waarmede kan het Evangelie het volk aangenamer gemaakt worden?

Daar hadden zij, die aan de spitse stonden, het oog op, en daarom behoeft het ons niet te verwonderen, wanneer het volk zich meer en meer aan wereldsgezindheid overgaf, en de heerschers zich aanmatigden het Christendom als een middel voor hunne staatkunde te gebruiken, zooals zij eertijds onder het heidendom gedaan hadden. Konstantijn sloeg dezen weg in en zijne opvolgers traden natuurlijk in zijne voetstappen. Hij begon met zich jegens de Christelijke inrichtingen welgevallig en gunstig te betoonen. De viering van den dag des Heeren werd door een keizerlijke wet bevolen. Inmenging in den strijd over vragen der Christelijke leer volgde daarop.

De bisschoppen waren steeds bereid zijne aanzienlijke macht in te roepen, en onder het volk was niet genoeg godsdienstige zelfstandigheid aanwezig, om zich daartegen te verzetten. De staat richtte den afgod der gelijkvormigheid op, en men boog zich daarvoor aanbiddend in het stof.

Die leeringen en instellingen, welke den bijval der meerderheid verkregen, werden „*Catholiek*" genoemd, wijl beweerd werd, dat zij door *allen* aangenomen en als „*orthodox*" beschouwd werden, terwijl men veronderstelde, dat zij alleen *recht* waren. Zij, die van de meerderheid afweken, werden *bijgeloovigen* en *ketters* genoemd. De uitdrukkingen *rechtzinnig* en *ketterij* werden, en dit dient te worden opgemerkt, niet altijd voor dezelfde richtingen gebruikt, want daar ieder zijne eigene inzichten voor *recht*, en die zijner tegenstanders voor *valsch* hield, zoo was hij in zijne eigene oogen rechtzinnig, en beschouwde zijn tegenpartij als een ketter. Daar echter de elkander opvolgende keizers nu aan dezen en dan aan genen geloofsvorm hun steun gaven, zoo kon men licht onder de eene regeering rechtzinnig geweest zijn, om onder een volgende als ketter gebrandmerkt te worden. Begunstiging, willekeur, vervolging waren daarmede zeer nauw verbonden. Wanneer de keizerlijke bemiddeling ingeroepen werd, om verschillen onder de Christenen bij te leggen, of eene zich verzettende sekte te onderdrukken, dan was er geen andere weg, ten einde dit te bewerken, dan het middel van straf; want een wet is noodwendig machteloos en onwerkzaam, wanneer hare overtredingen niet gestraft worden. Hieruit ontstond de onnatuurlijke toestand, dat Christenen door Christenen vervolgd werden. Was de orthodoxie machtig en invloedrijk, dan wierp de katholieke keizer de Ariaansche gemeenten omver, en leide haren leden zware geldboeten op; die zelfde maatregelen werden ook tegen andere sekten gebruikt. Zat een *Ariaan* op den troon, dan werden de Katholieken op dezelfde wijze behandeld. Het Christendom ging mank naar beide zijden; daardoor werden heidenen en joden in hun ongeloof gesterkt. Nu het Christendom tot versmelting met den staat gedwongen was, bleef slechts zijn vorm bestaan, — ofschoon ook deze door eene pronkzieke kleeding etc. onherkenbaar was — maar de geest was verdwenen.

Was het mijn doel om eene kerkgeschiedenis te schrijven, zoo zoude ik hierbij langer verwijlen. Ik zou moeten spreken over het zondige dier staatswetten, die met het wezen des Christendoms in strijd de geboden van Christus, die uitsluitend blijvend gezag hebben, verdrongen; ik moest gewagen van de pracht en hoogmoed der bisschoppen, van de gruwelen der koningen, van de aanmatiging der conciliën, en bijzonder van de verderfelijke gevolgen, welke uit en met de invoering van den kinderdoop verbonden waren. Maar nu moet ik mij slechts bepalen bij den invloed van den staat aangaande ons onderwerp, den doop.

De keizer Justinianus, die van het jaar 527 tot het jaar 565 regeerde, was een door en door despotisch vorst. Hij duldde geen anderen wil naast den zijnen. Voor de rechten des gewetens had hij niet het minste gevoel. Hij veroorloofde zich eene onbeperkte heerschappij over zijne onderdanen en verlangde van hen, dat zij het heidendom moesten verlaten en het Christendom in de armen vallen, éénig en alleen omdat hij het zoo wilde, zonder andere drijfveeren des harten in aanmerking te nemen.

Eene merkwaardige verordening, die hij bevolen heeft, dient tot verklaring dezer aanmerkingen; hij beval, „dat vaders, die den doop nog niet ontvangen hadden, zich met hunne vrouwen en kinderen, en allen die hun toebehoorden, in de godshuizen zouden begeven om daar hunne kleine kinderen te laten doopen, en zelf met de overigen den doop te ontvangen, na in het woord Gods en de heilige boeken onderwezen te zijn. Wanneer echter iemand zich om een ambt of eene waardigheid, of om aardsche voordeelen liet doopen, maar zijn vrouw en kinderen of dienstboden, en wie tot zijn huis of zijne familie behoorden, in de oude dwaling liet blijven, diens goederen werden verbeurd verklaard, en hij zelf in zijn persoon door den rechter gestraft, voorts moest hij van ieder ambt in de gemeente voor altijd uitgesloten blijven."

Zoo rustte het gebouw van den kinderdoop op twee gevaarlijke pilaren: de *misleiding* en het *geweld*. Op de *misleiding* in zooverre men van de veronderstelling uitging, dat de bloot uiterlijke handeling vernieuwende en reddende kracht in zich bezat; op het *geweld*, omdat de staat zich daarvan bediende, zoogenaamd ten beste voor de kerk. Desniettegenstaande noemde men den doop eene „apostolische instelling"; maar dat was slechts een holle klank zonder eenige beteekenis; ook de eedsformule, welke bij den doop gebruikt werd, de zalving, het teeken des kruises, het gewijde water, de uitdeeling van het avondmaal aan de kinderen en vele andere inmengingen werden eveneens met de woorden: „apostolische inzettingen" bestempeld, — echter niet van den aanvang af, maar eerst lang daarna — om daarmede hun waren oorsprong te bedekken, en te voorkomen, dat de menschen de dwaling zouden gewaar worden.

Ontegenzeggelijk maakte de religie in de Christelijke gemeenschap, welke een weinig hoogdravend met den titel „De kerk" bestempeld werd, in dien tijd overal zeer geringen voortgang. Het is eene behartigenswaardige vraag: tot hoe ver werd toen de geest des Evangelies bewaard en zijne wezenlijke waarheden gehandhaafd door hen, die de kerkgeschiedschrijvers als ketters en bijgeloovigen brandmerken. Wij zullen aan deze vraag, in de navolgende afdeelingen, onze opmerkzaamheid wijden. Wanneer wij de ware gemeente Christi willen vinden, zoo moeten wij die buiten de zoogenaamde „kerk" zoeken.

H. D. H.

(Wordt vervolgd.)

Evang. Samenkomsten te Deventer.

Werden in het vorig No. van „De Christen" deze samenkomsten aangekondigd, met verzoek om er voor te bidden; nu kunnen wij den lezers met vreugde mededeelen, dat ze hebben plaats gevonden. Maar dat is voor hen en vooral voor hen, die biddende dien arbeid gedachten, niet genoeg. Zij willen er meer van weten dan eene bloote mededeeling, dat hij plaats vond. En daar zijn wij hun dan ook recht dankbaar voor. Wij zagen zoo gaarne, dat al de Broeders en Zusters, van harte voor dezen arbeid ijverden. Maar dat is nog zoo niet en daardoor berooven sommigen zich van eenen werkelijken zegen, die de Heere aan dezen arbeid, verbonden heeft.

Laat ons dan kortelijke verhalen van hetgeen de Heere te Deventer heeft willen doen, in de hoop, dat die mededeeling sommigen vooroordeel wegneme en hun die voor die werkzaamheden baden, stof geve om den Heere te danken. De sprekers waren het gewone viertal, en wel de Broeders: J. Horn, N. van Beek, J. de Hart en B. Roeles: De Heer zegende hen met gezondheid en met de kracht des H. Geestes, om het Evangelie te verkondigen met liefde, ernst en frischheid. Tot roem van 'sHeeren genade mag gezegd worden, dat de Broeders krachtig getuigenis hebben gegeven van de waarheid en liefde Gods.

Veel was er dan ook dat opwekte: het weer uitnemend; de Gemeente hartelijk en het zeer nette kerkje *Bethel*, iederen avond vol aandachtige hoorders.

Maandagavond werden de toespraken met zanguitvoering afgewisseld. De zangvereeniging: „Zingt den Heer," welke een 30tal leden telt, gaf eenige liederen uit Sankey ten beste; zij deed dat op zeer aangename wijze, zoodat zij de prediking van het Evangelie, dien avond krachtig steunde. Laat ze op dien weg voortgaan en de Heere zal er in verheerlijkt worden.

's Dinsdags vond de begravenis plaats van een oude Zuster der Gemeente, (zie advert.) Dit stemde tot levensernst; maar tevens wekte het op tot een wandel in de gerechtigheid om te kunnen blijven in de gemeenschap en vreugde des Heeren. Veel goede woorden werden op die begravenis gesproken, zoodat de familie betrekkingen van de overledene, ook niet ongewaarschuwd tot hunne woningen terugkeerden.

Voorzoover wij weten kwamen er gedurende de 5 avonden van samenkomst 7 personen tot overgaaf van zichzelven aan den Heere Jezus, en meerderen gingen heen overtuigd in het geweten, dat zij een anderen levens weg behoorden in te slaan.

Vooral de laatste avond — hoewel het er al eerder op werd toegelegd — wilde de Satan een slag slaan, en gebruikte daartoe een complot jonge heeren, die zich nu blijkbaar sterk genoeg waanden om de sprekers in de war te brengen en alzoo de vergadering te verstoren. Luide gaven zij daarvan blijk en hun grimmassen moesten mede dienst doen. Doch het eene gelukte zoomin als het andere en beschaamd verlieten zij, vergezeld van eenige jonge dames, de kerk, om zich ten leste te wreken op de deuren, die zonder notitie van hun te nemen lustig op hun hengsels bleven draaien.

Uit alles bleek dat de samenkomsten eenige beroering maakten onder de bevolking van het anders, op godsdienstig gebied, zoo moderne Deventer. Dit stemde ons tot dankbaarheid en geeft hoop voor de toekomst.

Met blijdschap keerden de Broeders tot hun arbeidsveld terug vanwege den genooten zegen, en wijl zij verwaardigd waren om opnieuw een week op deze wijze te werken in den wijngaard des Heeren.

H. D. H.

DE PLAATS DER LELIE.

Jezus komt, gelijk Hij gezegd heeft, om zijne lelies in te zamelen. Ja, kom Heer Jezus! Laten wij elken dag, die ons nog overig is op deze aarde, aanwenden tot verheerlijking van zijn nooit volprezen naam, en gewillig zijn om onzen laatsten adem te geven tot heil van het menschdom. Dit is de christelijke heldenmoed, die de wereld noodig heeft, en door onzen grooten Meester wordt geprezen.

Een Persische koning placht te zeggen, dat hij woonde in het koninklijk paleis, dat genaamd werd „Shushan." Die naam beteekent lelie. Waarom noemde die monarch zijn huis lelie? Was het omdat hij zichzelf als de lelie van zijn rijk beschouwde, of omdat hij de schoonen en edelen des rijks daarin had verzameld?

Ik weet het niet; maar dit weet ik, dat er nooit een waar paleis „Shushan" is geweest, noch zijn zal, dan één n.l., het huis in den hemel, waar vele woningen zijn, waar Jezus is heengegaan om plaats te bereiden voor de zijnen. Waar de Lelie der lelies eeuwig woont, en waar al de lelies der belofte, van deze aarde, rondom Hem zijn vergaderd. De dag komt waarin de Heer zal verschijnen, en waarin Hij verheerlijkt zal worden door al zijne heiligen.

En intusschen, het zij mijn gezegend deel, geheel onwaardig als ik ben, wanneer ik door den God der liefde weggenomen word. Kan ik voor u iets beters wenschen, wanneer uw groote werkdag ten einde is? De God der liefde verzamele u allen als lelies om met Hem te zijn in het „Shushan" hierboven, waar de smart van zonde en schande, van ziekte en scheiding onbekend zal zijn — waar de adem van den verwoester nooit de vrede zal verstoren — waar alleen de atmosfeer van liefde, reinheid en vrede gekend wordt.

Footsteps of truth. C. M.

HET GEBED DES GELOOFS.

In een tijd des ongeloofs waarin die kwaal des tijds ook vele van Gods kinderen aangrijpt, zoodat hun levensmoed en hun ijver verflauwt, is het bizonder noodig elkander tot geloofsbeoefening aan te sporen en op te wekken. Immers met de vermindering of verzwakking des geloofs blijft ook het geloovig bidden weg, en het ongeloovig bidden kan Gode niet welbehagelijk zijn. Hij wil — en Hij heeft er het volste, ja een heilig recht op — dat wij Hem in alles getrouw achten, en dat wij geene gedachte in ons hart toelaten, alsof Hij zijne beloften niet zou vervullen, in weerwil van onze onwaardigheid.

Onze Heiland heeft beloofd: „Indien gij iets begeeren zult in mijnen naam Ik zal het doen." Welk eene milde belofte van Hem, Wien niets onmogelijk is! Hoe goed doet het ons wanneer wij somwijlen van treffende gebedsverhooringen, door geloovige bidders genoten, iets mogen lezen. Wij merken dit op ook met het oog op ons blad. Wanneer er onder onze lezers, die toch meerendeels geloovigen zijn, waren, die aangaande gebedsverhooringen, die zij ervaren, iets hadden mede te deelen, zou die mededeeling in ons blad zeker goed ter plaatse en anderen ten zegen kunnen zijn. — Ieder wachte zich echter voor opgesmukte, onware vermeldingen.

Doch het schijnt wel alsof het met het geloovig bidden en het biddend leven onder de christenen er niet beter op wordt. In vele gevallen hoort men meer over beraamde plannen en kunstmiddeltjes, ten einde zich zelven te helpen, dan over het toevlucht nemen tot het geloovig gebed spreken. Wel bidt men nog, ook wel ernstig, maar slechts in den grootsten nood, wanneer het als het ware niet anders meer kan. Men gaat van de bewering uit: „nood leert bidden," maar men vergeet, dat eigenlijk niet de nood maar de genade tot het rechte bidden aanleiding geeft. Door de genade Gods in ons leeren wij onze diepe afhankelijkheid kennen en wordt het bij ons als het ware eene heilige gewoonte om alles, ook de kleinste dingen in overleg met God, biddende te verrichten en Hem te eeren door ons gansche lot en levensbestuur in zijne handen te geven. O, dat toch alle christenen leeren zich in alles te onderwerpen aan God hunnen Vader: geen werk te beginnen of ter zijde te leggen, geen dienst te verlaten of een nieuwe te aanvaarden, geen handel te drijven en geen wegen in te slaan zonder Gods mond raad te vragen.

Laten jeugdige Christenen dit vooral in acht nemen, die vaak nog zoo menige gewichtige stap in hun leven hebben te doen; dat zij dit bizonder in acht nemen wanneer zij plannen vormen om eene huwelijksverbintenis aan te gaan. Immers die verbintenis is zoo zeer gewichtig in het leven des menschen, dat het geluk of jammerlijk ongeluk voor een groot deel des levens er van afhangt. Hoe vele ellendigheden zouden er te vermelden zijn uit het huwelijksleven van hen, die zonder met God raad te plegen, tegen zijn wil, dat leven ingingen. Denk b.v., een geloovige treedt met een ongeloovige in het huwelijk, hoe zullen zij als de rampen en moeiten des levens komen hunne vereenigde belangen geloovig biddend den Vader der lichten opdragen? Immers in plaats van dit zullen verwijtingen en hatelijkheden zich voordoen, die het gebed onmogelijk maken. Daarentegen is er een gemakkelijk, zalig dragen van des levens leed en beproeving, waar man en vrouw, met hunne kinderen, wanneer zij die hebben, hunne belangen geloovig biddend den Heer opdragen, en met Hem in onderworpenheid alle dingen overleggen. Het bewustzijn in den door God aangewezen weg te zijn, al schijnt die weg somtijds ook donker, geeft vrijmoedigheid en blijmoedigheid tot geloovig bidden en het zich beslist verlaten op God.

Doch niet het eerst en alleen in de gewichtigste aangelegenheden des levens leert de genade ons biddend leven, maar ook in de zaken, die wij klein noemen. In een zijner toespraken wijst de biddende geloofsman George Muller uit Bristol op dat zoogenaamde bidden om kleine dingen en zegt o. a: wanneer ik een sleutel verlies, en ik die niet weer kan vinden, dan zoek ik niet lang; maar zeg het den Heer. Nu verwachtte ik wel niet, dat die sleutel van den hemel zou komen vallen, maar ik werd in die gevallen dan juist daarheen geleid, waar ze te vinden was. Eens was mij, zoo verhaalde hij verder, een brief voor een broeder toevertrouwd. Toen ik dien aan zijn adres zou bezorgen, wist ik niet waar ik hem gelegd had; ik maakte deze zaak den Heer bekend en weldra viel mij in waar ik den brief gelegd had, enz.

Het bidden om zulke kleinigheden achten velen te klein, zoo niet bespottelijk, en toch dat behoort juist bij het biddend leven. En waar men met zulke kleine zaken des levens niet tot God zich wendt, zullen de heerlijke uitkomsten in groote ernstige belangen ook achterwege blijven, eenvoudig omdat men, die ook niet in het geloof tot God brengt.

Naarmate wij meer een kinderlijk geloovig gebedsleven leven, zullen wij ook meer opmerken dat God getrouw is in de verhooring onzer gebeden.

G. N. v. B.

Als wij het goddelijk leven van den hemel waarlijk te zien willen krijgen, dan hebben wij slechts op den Heere Jezus te zien, al wat Hij doet is ware, hemelsche schoonheid, goddelijke heerlijkheid.

Helaas, de blindheid van Gods kinderen! deze hemelsche schoonheid heeft voor velen weinig aantrekkelijkheid, zij heeft geene gedaante noch heerlijkheid, dat zij haar begeeren zouden. De manieren en de leefwijze van het hof van een aardschen koning oefenen kracht uit over het gansche land; allen, die tot de voornamen gerekend willen worden, doen moeite om dat voorbeeld na te volgen. Maar de manieren en de leefwijzen van den koning des hemels, die op aarde in ons vleesch kwam, om ons te leeren en te laten zien hoe er in den hemel wordt geleefd, hoe men op aarde hemelsch leven kan, helaas, hoe weinig navolging vinden zij! Als wij op den Zoon zien, gehoorzaamheid aan den wil des Vaders, zijne nederbuiging om de onwaardigsten te dienen, zijne liefde, die Hem tot de geheele opoffering van zichzelven in staat stelde, dan zien wij het heerlijkste, dat er in den hemel te zien is; al waren wij in den hemel, konden wij niets heerlijker. En zal nu dat voorbeeld, van God met opzet in den Zoon des menschen ons zoo gegeven om de navolging begeerlijk en mogelijk te maken, ons niet trekken? Of zal niet al wat in ons is bewogen worden met eene heilige jaloerschheid en eene onuitsprekelijke blijdschap bij de tijding: „Ik heb u een voorbeeld gegeven, opdat *gelijkenwijs Ik u gedaan heb, gijlieden ook doet.*"

(*Uit Adrew Murray's „Gelijk Jezus.*")

STEENEN EN WINDSELEN.

Joh. 11: 39*a*, 44*b*.

MARKUS XI: 12—14.

Bij het oppervlakkig lezen dezer gebeurtenis, *) schijnt er tegenspraak te bestaan in het verhaal en de handeling van den Heere Jezus.

Die tegenspraak vervalt echter, zoodra wij in aanmerking nemen, dat de vijgeboom geene bladeren heeft, dan nadat de vruchten reeds gezet zijn.

Het zou dus niets vreemds geweest zijn als aan dien vijgeboom vruchten, zij het ook onrijpe en eenige vroeg rijpe vruchten hadden gezeten. De boom gaf dus aanleiding (alhoewel het de tijd der vijgen of volgens sommigen de tijd van den vijgen pluk nog niet was) te verwachten, dat, aangezien hij reeds vol bladeren was, vruchten zouden aanwezig zijn.

Wij lezen in het twaalfde vers dat de Heer hongerde. Hij begeeft zich dus derwaarts, verrast dat zich aldaar een vijgeboom in vollen bladerdos bevindt, om zijnen honger te stillen, en nu daarin teleurgesteld wordt de boom vervloekt, zoodat hij verdorde en niet langer zijne plaats onnut zoude beslaan.

Het kan ons dus niet verwonderen, dat Hij, die de waarheid is, afschuw heeft van al wat bedriegelijk is, en daarom den boom vervloekte. Neen, veeleer zien wij daarin een bewijs van tegemoet komende liefde, om andere voorbijgangers niet te leur te stellen, die, hongerende evenzeer door dit bedriegelijk teeken van vollen bladerensier verrast en verlokt zouden kunnen worden.

A. H. R.

---

*) In „de Christen" van 15 Nov. l.l.: staat in plaats aan gebeurtenis: „gelijkenis" Ik weet niet waarom dit woord is gebezigd.

Maar zoo het geschiedverhaal als gelijkenis moet opgevat worden, dan zoude deze moeten slaan op de Joodsche natie, die volgens andere gelijkenissen, de verwachte vruchten niet leverde en dan terecht dit strenge oordeel verdienen, dewijl zij onnut de plaats innam, haar door den Heere in Zijne roeping aangewezen en tevens eene ernstige waarschuwing ook voor elken Christen in het bizonder.

Wij ontvingen nog een antwoord van een broeder, bijna in gelijken geest, van bovenstaande. Wij plaatsten dat, wat ons het beste toescheen.

RED.

Nu de beantwoorder mijner vragen in „De Christen" van 1 Sept. op mijn tweede schrijven het stilzwijgen bewaart, acht ik mij verplicht op het schrijven van de H.H. Ramseije en R. te D. te antwoorden.

Vooraf doe ik den heer R. te D. de verzekering, dat het mij niet tedoen is om eene soort letterzifterij, maar om waarheid en duidelijkheid.

Ik heb in mijn eerste schrijven gevraagd, of het woord doopen, overal waar dit in den bijbel voorkomt, dompelen beteekent, en daar ik hierop van den eersten schrijver in „De Christen" van 15 Sept. naar mijn oordeel geen voldoend antwoord ontving, heb ik in het No. van 15 October aangetoond, dat de in Hand. 1 vers 5 door Jezus beloofde doop, welks vervulling ons in Hand. 2 beschreven wordt, niet kan genoemd worden een doop *in* maar wel *met* den H. Geest en hier dus het voorzetsel *met* wel op zijn plaats is. En om nu duidelijk te maken, dat deze doop geen dompeling kan genoemd worden, schreef ik: als men water op een voorwerp uitstort, kan men niet zeggen dat men het voorwerp in water gedompeld heeft, en toch wordt uitstorten in den Bijbel doopen genoemd. Hierop schrijft den heer Ramseije dat ik beweerd heb, dat het woord doop een synoniem is van het woord uitstorten. Dit is onwaarheid; ik heb niets beweerd maar gezegd, dat de Bijbel uitstorten doopen noemt, en dat kan niemand mij betwisten. De heer Ramseije tracht dit wel te doen, doch de lezer oordeele zelf of hem dit gelukt is. ZEd. zegt: „Wat is nu in Hand. 2 dat doopen genoemd wordt? naar mijn oordeel vinden wij dat vers 2 beschreven als volgt: „Er geschiedde haastelijk uit den hemel een geluid, gelijk als van eenen geweldigen gedreven wind,

en vervulde het geheele huis waar zij zaten." „Hier zien wij dus," zegt ZEd. „dat de discipelen, die in dat huis zaten, geheel en al omringd waren van den H. Geest, en dat zij als het ware in denzelven ingedompeld waren" Ik vraag iederen verstandigen lezer, of bij den door ZEd. als den toen plaats gehad hebbenden doop verklaard, wel sprake van indompelen kan zijn? Wanneer men een doopeling in de ledige doopvont plaatst en daarna de doopvont met water vult, zoodat die persoon geheel door het water is omringd, heeft men hem dan gedoopt door onderdompeling? Immers neen.

En hetzelfde heeft toch bij den door den heer Ramseije als doop verklaarde handeling plaats gehad, de discipelen zaten reeds in huis, toen dat geluid als van eenen geweldigen gedreven wind hetzelfde vervulde. „Wat ik wel toegeef", zegt den heer Ramseije, „is, dat aan den in Hand. 2 beschrevenen doop in den H. Geest een uitstorten van denzelven uit den Hemel vooraf gaan moest," dus zou volgens genoemde heer uitstorten geen doopen genoemd kunnen worden. Wat gezochte redenering. De uitstorting heeft in den hemel plaats gehad, de vervulling van het huis is daarvan een gevolg, dus zijn de discipelen met den van uit den hemel uitgestorten Geest overgoten, en zijn ze dus letterlijk *met* den H. Geest gedoopt.

U, mijnheer de Redacteur, dankzeggende voor de toegestane ruimte, verblijve ik uw vriend

W. J. TEN HOEVE,
te *Luinjeberd.*

GEMEENTENIEUWS.

GRONINGEN. De Gemeente is welvarende. Wel blijven de beproevingen niet uit, maar ook die zijn een zegen als wij de hand onzes Gods er in zien en er door geoefend worden. God zendt ze ons opdat de steeds voortdurende gunstige omstandigheden ons geen steun- of rustpunt zouden worden, opdat ons geloof en onze hoop uitsluitend op den levenden God zijn zou.

Wij verblijden ons, dat we nog steeds in de gelegenheid gesteld worden om aan vele zondaren den rijkdom der genade Gods te prediken, door hun den Christus der Schriften voor te stellen. De opkomst der hoorders is niet altijd even ruim, maar in den regel bevredigend.

Sedert onze laatste berichten werden een broeder en eene zuster door den doop in de Gemeente opgenomen.

HAARLEM, November. Sedert geruimen tijd liet de gemeente niets van zich onder de rubriek „gemeentenieuws" lezen, om de eenvoudige reden, dat zij geene bizonderheden te vermelden had. De Heer was echter altijd met ons en wij mogen nog roemen in Zijne genade en trouw, waardoor Hij ons staande hield, in weerwil van strijd en lijden.

Het is ons steeds verblijdend, wanneer er van tijd tot tijd eens broeders van elders ons komen bezoeken. Zoo mochten wij in de vorige maand onzen broeder de Hart van Hengeloo in ons midden ontvangen; de gemeente hield eene onderlinge samenkomst met hem en des Donderdags avonds werd door hem in ons lokaal voor het publiek het woord Gods gesproken. Er waren echter, behalve de leden der gemeente, weinig hoorders opgekomen.

Kort daarna ontvingen wij bericht van twee broeders der Gemeente te Hoorn en Berkhout, dat ze het voornemen hadden ons te bezoeken en ook wenschten gelegenheid te vinden om onder ons tot zondaren van Jezus te getuigen. Dit beviel ons zeer, maar nu plaatsten wij ons voor de vraag: welke middelen kunnen wij aanwenden om menschen onder de prediking te brengen? Als antwoord op die vraag gaf de Heer ons in de gedachten om strooibilletten te laten drukken en die onder het volk te verspreiden. Zoo geschiedde het en die poging is tamelijk wel gelukt, wij mochten eenige zondaren onder de prediking zien komen en een gezegende samenkomst houden; velen betuigden: „het was ons goed daar geweest te zijn."

Met deze voorbereidende werkzaamheden wachten wij de komst van br. Horn af, die inmiddels ons bericht gezonden had van zijn voorgenomen bezoek aan ons. Deze broeder nu predikte op Zondag 22 dezer in ons midden. Die dag was bijzonder gezegend, en wij mochten kennelijk de verhooring onzer gebeden ervaren. De Geest Gods werkte krachtig en bezielend onder ons, en zoo sommigen aan om openlijk van hunne blijdschap in Christus Jezus te getuigen. Een oude van dagen verhief zich in de vergadering om getuigenis van de liefde des Heilands voor zondaren af te leggen. Hij zeide bijna 39 jaren den Heer te hebben gekend en gediend, zonder ooit daarvan berouw gehad te hebben; hij drong er voorts bij allen op aan om tot Christus hun toevlucht te nemen. Een zondaar heeft nog in het openbaar den Heer beleden, die, nadat wij met hem gebeden en den Heer gedankt hadden, verheugd huiswaarts keerde. Er is hoogst waarschijnlijk nog meerdere vrucht, die nu nog voor ons oog verborgen is.

Br. en zusters, er is hier ook nog veel te doen, daarom gedenk onzer in uwe gebeden, want de leden der gemeente zijn allen zeer arm, hoewel rijk in 't geloof.

Wij noodigen alle broeders, die lust en gelegenheid hebben, uit om gedurende de winteravonden en vooral ook op den eersten dag der week in ons midden te komen arbeiden, tot redding van zondaren.

GEDACHTEN.

De vreeselijkste toestand eener ziel is: van God verwijderd te zijn: er bestaat geene grootere ellende dan die van aan zich zelven overgelaten te zijn. FELTHAM.

De hoogste hemelen en het diepstgezonken hart zijn Gods voornaamste woningen. Hij is wel overal, maar in deze twee openbaart Hij bijzonder Zijne genade en Zijne heerlijkheid. PRESUON.

VARIA.

DE LAATSTE WOORDEN DER DRIE HERVORMERS.

Luther stierf op 18 Febr. 1546 te Eisleben, alwaar hij op 10 Nov. 1483 was geboren. Zijne laatste woorden waren: „Want alzoo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijnen eeniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe."

Zwinglius sneuvelde op het slagveld bij Kappel, op 11 Oct. 1531. Zijne laatste woorden ontleende hij aan Mattheus 10: 28: „Welk een ramp! Toch kunnen zij alléén het lichaam dooden, maar de ziel kunnen zij niet treffen."

Calvijn blies op 27 Mei 1564 te Genève den laatsten adem uit. De laatste woorden die hij stamelde waren Rom. 8: 18: „Want ik houde het daarvoor, dat het lijden dezes tegenwoordigen tijds niet is te waardeeren tegen de heerlijkheid, die...." de woorden „aan ons zal geopenbaard worden," kon hij, daar hem zijn kracht begaf, niet meer uitspreken.

Al was ik ook een Koning
En heel de aarde mijn,
Gij zoudt toch in mijn krone
De schoonste parel zijn.

DE DIENSTKNECHT VAN EEN ONGELOOVIGE.

De Abt *Barrnel* verhaalt ons in zijne beschrijving van de laatste tooneelen uit het leven van den beruchten *Diderot*, dat deze eenen Christelijk gezinden knecht had, dien hij met minzaamheid placht te behandelen, en die hem in zijn laatste ziekte oppaste. Deze knecht stelde er een levendig belang in, zijnen meester, die op het punt stond deze wereld, zonder voorbereiding voor eene andere, te verlaten uit dien rampzaligen toestand te redden. Schoon nog jong waagde hij het eens zijnen meester te herinneren dat hij eene ziel had, en hem op eene eerbiedige wijze te vermanen, de laatste gelegenheid toch niet te verwaarloozen om voor zijn eeuwig welzijn te zorgen. *Diderot* hoorde hem aandachtig aan, en bedankte hem onder het storten van tranen.

Zelfs stond hij den jongman toe eenen geestelijke te ontbieden, dien hij waarschijnlijk ook meermalen in zijne kamer zou toegelaten hebben, indien niet zijne ongeloovige vrienden den geestelijke belet hadden zijne bezoeken te herhalen.

Laat ons hieruit leeren, moedig, zelfs onder de minst belovende, ongunstige omstandigheden, in onze verschillende betrekkingen, de goede zaak te helpen bevorderen, bedenkende dat wij verplicht zijn te zorgen ook voor het eeuwig welzijn van hen, tot wie wij in betrekking staan.

Iemand vroeg eens aan een Arabier, die aan den ingang zijner tent zat: „Hoe weet gij dat er een God is?" — „Wel," antwoordde de nakomeling van Ismaël terstond: „waaraan kan ik zien dat er een kameel of een man langs mijne tent is gegaan? Immers aan zijne voetstappen."

Juist geantwoord. Zoo ook zien wij God uitgedrukt in al Zijne werken.

De zendeling Talyor vierde eens het Heilig Avondmaal in een kerkje op Nieuw-Zeeland. Vele leden der inlansche gemeente naderden en knielden voor de tafel neder, om de teekenen des verbonds te ontvangen; onder hen bevond zich een man in de kracht des levens, die tot verwondering der anderen na eerst nedergeknield te zijn, weder opstond en de kerk uitliep. Nog grooter was echter de verbazing van den zendeling. toen een oogenblik later dezelfde man weder terugkeerde, en zijn plaats tusschen de anderen weder innam.

Na den dienst kon de zendeling niet laten naar de oorzaak van deze vreemde handeling te vragen. De man antwoordde: Ik was naar de tafel gegaan zonder te zien wie met mij opstonden; toen ik echter zag dat naast mij dezelfde man knielde, die vroeger mijn vader vermoord had, de man dien ik gezworen had te zullen dooden, werd mijn hart met angst vervuld. Ik kon mij niet inhouden en ging de kerk uit. Daar zag ik op eens in den geest den Heer voor mij, die zeide: „Hieraan zullen zij allen bekennen, dat gij mijne discipelen zijt, zoo gij liefde hebt onder elkander." Toen zag ik het kruis voor mij en hoorde de stem: „Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen." Dit was mij te veel, ik kon de behoefte niet weêrstaan, om weder in de kerk terug te keeren, en met mijnen broeder deel te nemen aan het Avondmaal.

CORRESPONDENTIE.

Hun, die voornemens zijn voor den volgenden jaargang op dit blad te abonneeren, zenden wij de nog in dit jaar verschijnende Nos. gratis.

Adres: N. v. BEEK
te Groningen.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. N. te Nieuwediep *f* 1.30 en van P. L. te Appingedam *f* 0.65.

N. v. BEEK.

ADVERTENTIËN.

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.

No. 72. 15 December 1885. 4de Jaargang.

De Christen,

UITGEGEVEN DOOR DE

Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen in Nederland.

Te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, die geboden der menschen zijn.
MATTH. XV: 9.

Dit blad verschijnt den 1sten en 15den van elke maand.

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.
MARK. XVI: 16.

Abonnementsprijs:
Per jaar, franco per post . . . . ƒ 1.30
Enkele nummers . . . . „ 0.10
De betaling geschiedt per half jaar.

Bijdragen en Ingezonden stukken
WORDEN FRANCO INGEWACHT BIJ DE REDACTIE,
Adres: J. HORN, *te Sneek.*
Adres voor de Administratie: N. VAN BEEK, *te Groningen.*

Advertentieprijs:
Een tot vijf regels . . . . ƒ 0.30
Elke regel meer . . . . „ 0.03
Groote letters naar plaatsruimte.

ZALIG DIE TREUREN.

Zalig zijn zij, die treuren; want zij zullen vertroost worden.
Matth. 5: 4.

Dit woord onzes Heilands is wel in staat aller aandacht te trekken; eerstelijk om het woord „zalig" en dan om het woord „treuren." Hoe lichtzinnig de groote menigte daar ook heen leeft, het woord „zalig" bezit, vooral onder sommige omstandigheden, iets aantrekkelijks. De gelddorstige en eerzuchtige Bileam is de eenigste niet geweest onder de goddeloozen, die het heeft uitgesproken: Mijne ziel sterve den dood des oprechten, en mijn uiterste zij gelijk het zijne." Neen, als het er op aankomt, dan zou ten slotte ieder nog wel zalig willen worden.

Dat het echter der groote menigte, evenmin als Bileam waarachtig ernst is, bewijst zij door zich af te wenden van dien weg, in welken deze wensch in vervulling zou kunnen treden.

Ook het woord „treuren" is niemand der buiten het Paradijs geborenen vreemd. Gij behoeft dit thema, in welken kring ook, maar te noemen, en eenstemmig is aller getuigenis: „Ik ben de man, die ellende gezien heeft."

En in waarheid; moge de mensch ook al geneigd zijn, zijn lijden en smart te vergrooten, wij mogen zeggen: Waar zijn de oogen, die niet hebben geweend, de lippen, die niet hebben geklaagd? Ons leven is met tranen begonnen en het eindigt onder tranen.

Ontelbaar zijn de oorzaken, die de menschen doen treuren, en slechts het treuren van weinigen leidt tot zaligheid.

Het treuren, dat de Heer bedoelt, is een treuren om de oorzaak aller tranen, namelijk de zonde.

Helaas! hierover treurt de menigte het allerminst. Wel treurt men over de gevolgen der zonde en dan ook nog maar alleen voor zooverre die gevolgen het *lichamelijke* en *tijdelijke* betreffen. Men wijt zijn leed aan alles en aan allen, ja zelfs aan God, behalve aan zichzelven.

Alleen bij den arme van geest is zulk een treuren. 't Past zoo bij elkaâr armoede en smart. Hun treuren is een treuren *door* God en *naar* God. In het licht van Zijn heilige wet, maar meest nog in het licht van Golgotha's kruis en door den arbeid des H. Geestes werden zij ontdekt aan hun schuld en diep bederf. Zij zagen de boosheid van hun hart, de verdorvenheid van hunne natuur, de verkeerdheid van hunnen wil en de snoodheid van hunne daden. Toen erkenden zij de rechtmatigheid van Gods toorn over hen en de billijkheid Zijner eeuwige straffen. Te midden van dat alles ontwaarden zij hunne totale machteloosheid tot het goede. Zij leerden de zonde als opstand en vijandschap tegen de hoogste liefde kennen, en dat alles deed hen treuren.

Dezulken noemt Jezus zalig. De Heer doet zulks ongetwijfeld in verband met het „zij zullen vertroost worden," maar toch dit treuren zelve reeds bewijst een gezegenden ommekeer, die een zalige ommekeer kan heeten. Immers wie over de zonde treurt, bewijst reeds daardoor innerlijk met haar gebroken te hebben, het niet meer met haar eens te zijn. Zulk een staat niet meer aan de zijde der goddeloozen en van Satan, die een *welbehagen* in de ongerechtigheid hebben, maar aan de zijde van God, die, juist omdat Hij de Heilige is, smart heeft over de zonde.

Bij hen is ook een oor voor Gods roepstem, een oog voor Gods genade en een hart voor Gods liefde.

Droefheid over de zonde is ook een droefheid naar God, en deze werkt een onberouwelijke bekeering tot zaligheid.

Wien de zonde geene droefheid is, *kan* niet zalig zijn. Zaligheid en zonde zijn met elkander onbestaanbaar. Zaligheid en heiligheid daarentegen zijn van elkander onafscheidelijk. Daarom is bij deze treurenden een zich afkeeren van, een strijden en getuigen tegen de zonde en een dorsten en jagen naar gerechtigheid en heiligheid.

Zulke ontroostbaren voor de wereld worden door God getroost. Hoe heerlijk! Er had een eeuwig treuren kunnen zijn. En inderdaad, er is een eeuwig treuren, n.l. voor hen, die zich verharden; doch dat is de droefheid der wanhoop als bij Judas, en niet de droefheid van het verbrijzelde hart als bij David en Petrus.

En waarmede worden deze troosteloozen dan getroost?

Eerstelijk door het werk Gods *voor* hen, dan door het werk Gods *in* hen en *door* hen, en eindelijk door de hope op de volkomene triomf van Christus op het rijk der duisternis.

Door het werk Gods *voor* hen in de gave zijns lieven Zoons. Bij de droefheid toch over hunne onmetelijke schuld voor God, worden zij getroost door het zien op Hem, Die zelf hunne zonden droeg in Zijn lichaam op het hout (1 Petr. 2: 24); Die Zijn ziel tot een rantsoen gaf (Matth. 20: 28) en tot een schuldoffer stelde (Jes. 53: 10). Door te zien op Hem, op Wien de Heer al hunne ongerechtigheid deed aanloopen (Jes. 53: 6), Wiens striemen hunne genezing zijn, en op Wien de straf was, die hun de vrede aanbracht (Jes. 53: 5). Hem zien zij voor hen tot zonde gemaakt, opdat zij in Hem rechtvaardigheid Gods zouden worden (2 Cor. 5: 21). Van hen heet het dan ook: zalig zijn zij, welken God de rechtvaardigheid toerekent. Zalig zijn zij, welker ongerechtigheid vergeven, welker zonden bedekt zijn; zalig is de man, welken de Heere de zonden niet toerekent (Rom. 4: 6—8). Zoo bezitten zij in hunnen Heiland een barmhartig en een getrouw Hoogepriester, in de dingen die bij God te doen waren om de zonden te verzoenen (Hebr. 2: 17).

Tot hen heet het: „Troost, troost mijn volk." Hun geldt 's Heilands lastbrief: „Om alle treurigen Zions te troosten, dat hun gegeven worde sieraad voor asch, vreugdeolie voor treurigheid en het gewaad des lofs voor eenen benauwden geest." Voor hen is Christus in waarheid de „Vertroosting Israëls."

Meer nog. Zij bezitten in hun Heiland niet alleen de verlossing van de *schuld* der zonde, maar ook van de *macht* der zonde. Die door Zijn sterven hun schuld verzoende, bracht hun door Zijne opstanding een nieuw leven aan, dat Hij hun mededeelt in de gave des Heiligen Geestes, zoodat zij, vrijgemaakt zijnde van de zonde, dienstknechten der gerechtigheid worden, om in nieuwigheid des levens voor Zijn aangezicht te wandelen.

Ook bij dit alles ervaren zij nog dat in hen, dat is in hun vleesch, geen goed woont; ook zien zij de zonde rondom zich nog voortgaan met het verderven hunner medemenschen, en over dat alles is bij hen smart. Ook hiervoor biedt hun Heiland hun vertroosting, in den strijd der heiligmaking, waarin zij den ouden mensch met zijne begeerlijkheden kruisigen en hunne leden, die op aarde zijn, dooden, en waar zij mogen arbeiden aan de redding van zielen en alzoo het rijk der duisternis afbreuk doen.

En wat nu bij het genot van al het genoemde nog aan hunne vertroosting ontbreekt, wordt ten volle aangevuld door de hope der heerlijkheid die hun deel is, n.l. dat Christus eenmaal ten volle zal triumfeeren over het rijk der duisternis, en zonde en Satan voor altijd weggedaan zullen worden, en ook hun plaats zal zijn bereid als de nieuwe hemel en de nieuwe aarde er zijn zal, WAAROP GERECHTIGHEID WOONT. Dan zal de smart over de zonde voor altijd zijn weggedaan en de vertroosting der genade in een leven en omgeving van enkel gerechtigheid ten volle gesmaakt worden.

Daarom: zalig zijn zij, die treuren; want zij zullen vertroost worden.

En gij mijn lezer — wie zijt gij? behoort gij ook tot die armen van geest, die treuren vanwege de zonden en in Christus eene volle vertroosting bezitten? Bedenk, dat dezelfde schrift ook zegt: *„Wee u, die nu lacht! want gij zult treuren en weenen."* Daarom: *„Gedraagt u als ellendigen, en treurt en weent; uw lachen worde veranderd in treuren, en uwe blijdschap in bedroefdheid. Vernedert u voor den Heere en Hij zal u verhoogen."*

Sneek. HORN.

De geschiedenis der Baptisten.

De Novatianen.

De Novatianen en de Donatisten waren de beide hoofdsekten in dezen tijd, welke thans door ons overdacht wordt. Er waren ook vele andere zoogenaamde sekten; want het was gebruikelijk, een ieder als „ketter” te brandmerken, die in zijne beschouwingen van de inzichten der meerderheid afweek. Die met hem overeenstemden en eene partij vormden, werden dan gewoonlijk naar diens naam genoemd. Ging dit nu heden ten dage nog zoo, dan waren er zeker ook nu een aantal sekten van allerlei aard.

Novatianus leefde te Rome. Hij had het Christendom aangenomen, maar zijn doop was uitgesteld, en het is al vermeld geworden, (zie No. 65) dat men hem in eene ziekte, waarvan men eenen doodelijken afloop vreesde, door besprenging op zijn bed doopte, wijl het niet mogelijk was, hem zooals 't behoorde te doopen. Dit is het eerste voorbeeld van den doop eens kranken, hetwelk de geschiedenis ons meldt. Het was inderdaad geen doop, hoewel hij zich van den kinderdoop onderscheidde. Bij den laatste is noch de doop, noch de wijze van toediening te rechtvaardigen. Bij Novatianus was wel de persoon, maar niet de handeling naar behooren, vandaar dat zij eene afwijking was van de Schrift. Deze afwijking was weer de vrucht van eene grootere afwijking, n.l. de leer als zoude er zonder den doop geene vergeving der zonden zijn.

Novatianus had met zijn doop behooren te wachten tot zijne herstelling; alsdan had de doop aan hem, volgens de instelling kunnen plaats hebben. Had de Heere hem eerder van de aarde opgeroepen, dan was hij zonder doop gestorven. De Heere had den wil voor de daad genomen.

Novatianus bezat voortreffelijke gaven en zulk een ijver, dat hij als leeraar grooten invloed op het volk had. Toen Fabianus, bisschop te Rome, in het jaar 250 stierf, verhief zich algemeen een dringend verlangen, dat Novatianus zijn opvolger worden mocht; en het zou ook gebeurd zijn, ware het niet, dat hij eene bijzondere gestrengheid gehandhaafd had met de christelijke tucht. Het loslaten van reine zeden en tucht, had, zooals hij geloofde, meer en meer de overhand genomen en de treurige gevolgen werden gezien. In de vervolging onder keizer Decius waren velen van het geloof afgevallen, die, nu er treurige gevolgen waren gekomen, gaarne weer in de gemeenschap der Christenen wenschten opgenomen te worden.

Novatianus had aangaande dit punt eene van de broederen afwijkende meening. Hij hield het daarvoor, dat de afval en de verloochening des Heeren eene zonde is, die het voor een mensch onmogelijk maakt, om weder in de Gemeente opgenomen te worden, en achtte dat de heiligheid en reinheid der Gemeente te gronde ging, wanneer zij, die zoo diep gevallen waren, weder werden toegelaten. God kon hun wel vergeven, zoodat zij nog wel in den hemel konden komen; maar de Gemeente van Christus op aarde mocht niet met hen verontreinigd worden, dewijl zij eene gemeenschap der heiligen is. Welke gedachten wij nu van de bijzondere opvatting van Novatianus ook mogen hebben, staat dit toch vast, dat zijn beginsel met het wezen des Bijbels overeen komt, dat de Heere bij Zijn volk heiligheid wil. †) Door dit verschil was de meerderheid voor Cornelius, die met alle plechtigheid tot bisschop te Rome aangesteld werd.

Maar de minderheid kon zich bij dit besluit niet neerleggen. De tijd, dat men dit standpunt moest innemen, was, volgens hunne inzichten, gekomen.

De heiligheid der Christelijke Gemeente werd gevorderd en moest onder allerlei omstandigheden bewaard en gehandhaafd worden. Afscheiding was beter dan het gevaar van een algemeen bederf. Zij traden uit, vormden eene bijzondere Gemeente, en beriepen Novatianus om hun zielenherder te worden. Ook in andere deelen des rijks volgden sommigen hun voorbeeld, en de Novatiaansche Gemeenten ontstonden bij aantallen. Zij bleven onafgebroken meer dan drie eeuwen voortbestaan. In alle steden en vlekken waren deze andersgezinde gemeenten te vinden. Zij waren de Puriteinen (reingeloovigen) van die dagen, en werden ook wel zoo genoemd. Een tijdlang bestond er een heilzaam wedijveren tusschen hen en de „Rechtzinnigen” of „Katholieken,” waarbij beide partijen elkander tot grooter ijver en naarstiger arbeid drongen.

Daar de Novatianen den grondslag hunner Gemeenteinrichting tot in alle deelen doordreven, zoo doopten zij allen, die zich aan hunne Gemeenten aansloten; ook wanneer dezen reeds door de dienaars der Katholieke kerk gedoopt waren, want zij hielden den doop van die verdorven kerk voor onwettig. Zij waren derhalve de eerste „wederdoopers” in den waren en eigenlijken zin des woords. Eveneens waren zij echte Reformatoren.

Dr. Haddington, een geschiedschrijver uit de Bisschoppelijke kerk, zegt, dat Novatianus de echte en oorspronkelijke Gemeente Christi als eene gemeenschap betrachtte; waar deugd en onschuld de heerschappij nog hadden, en dat hij geweigerd had, diegenen nog langer als hare leden te beschouwen, die slechts ook eenmaal in goddeloosheid en ongerechtigheid gevallen waren.

Zijne navolgers werden Kartharen of reinen genoemd en onder hen bevonden zich vele ernstige en onafhankelijke Christenen, in het Oosten zoowel als in het Westen. Maar deze ijver, met welke men de onberispelijke en zedelijke reinheid des oorspronkelijken geloofs weer trachtte te verkrijgen, scheen onbestaanbaar met het verderf, dat zich alreeds zoo spoedig in de vroegste tijden openbaarde. Zulk een streven werd door de hoogwaardigheidbekleeders met oogen van mistrouwen aangezien en voor ijdele en droomende hersenschimmen gehouden; en deze strenge grondregelen, welke tijdens de eerste eeuw de christelijke gemeenten hadden doen uitblinken in heiligen wandel, werden in de derde eeuw aan anders geloovende gezindten overgelaten.

Het kan niet bewezen worden, dat ten tijde, toen Novatianus zich van de Roomsche kerk afscheidde, de kinderdoop reeds tot in Italie was doorgedrongen. Waarschijnlijker is het tegendeel, daar wij vinden, dat *honderd en zestig* jaar na deze gebeurtenis Bonifacius, bisschop van Rome, aan Augustinus twijfel betuigde en vragen voorlegde, die toonden, dat hij den kinderdoop met wantrouwende oogen aanzag. Zulke zwarigheden zou hij niet kunnen hebben gehad, wanneer hij had geloofd, dat deze handeling goddelijk gezag had. Het verschil tusschen de beteekenis dezer plechtige handeling, en die, welke in werkelijkheid ingesteld was, kwetste hem gevoelig. Deze plechtigheid was oorspronkelijk voor *Katechumenen* ingesteld, en had destijds hare welberekende beteekenis. †) Als later kinderen in plaats van *Katechumenen* ten doop gebracht werden, bleven dezelfde vormen in gebruik, maar zij waren kennelijk niet meer op hunne plaats. In terugslag op de gewoonlijk gestelde vragen antwoordde nu, in plaats van het kind, de peetoom: „Ik geloof,” terwijl, zooals Bonifacius opmerkte, niet alleen het kind onbekwaam was om te gelooven, maar dat nog minder iemand zeggen kon, of dat kind later in zijn leven gelooven zou of niet. Mij verwondert het niet, dat de goede man verbaasd werd. Het herinnert mij aan een voorval, dat voor eenige jaren in Engeland plaats vond.

Een knaap, het kind van Baptisten-ouders, was op een school waar de katechismus der Engelsche staatskerk geleerd werd. Abraham, zoo heette de knaap, werd, evenals de overige jongens, tot antwoorden geroepen. Op een dag trof het zoo, dat hem de volgende vraag ter beantwoording werd voorgelegd: „Waarom worden de kinderen gedoopt, daar zij volgens hunnen leeftijd dezelve (n.l. de voorwaarden van zinsverandering en geloof) nog niet kunnen vervullen?”

Abraham zag met een onbevangen en vrijen blik zijnen leeraar in het aangezicht, en vroeg wederkeerig: „Ja waarlijk, waarom heer leeraar?”

Hij werd na dien tijd niet weder tot antwoorden geroepen. †)

Het Novatianismus en de kinderdoop stonden lijnrecht tegen elkander over. Het was onmogelijk de door de Novatianen met allen ernst voorgestane heiligheid in zulke gemeenten te bewaren, waar men den kinderdoop toeliet. Degenen die als kind waren gedoopt geworden, konden gemakkelijk later breken met alle geloof en godsvrucht.

Hoe zou men die dan weer uit de gemeente krijgen? alléén wanneer een roekeloos zondig leven daarbij kwam. Maar hoe nadeelig werkten zij op het geheel. Wij zien het thans in de kerken waar de kinderbesprenging bestaat tot in het oogloopende. De Novatianen kwamen dat voor. Wij mogen vrij aannemen, dat zij eigenlijk, zooals wij ons nu noemen, gemeenten van gedoopte Christenen waren. Waren hunne geschriften bewaard gebleven, zoo zouden wij meer van hen weten, maar het behoorde eenmaal tot de staatkunde der vijanden, de geschriften der zoogenaamde sekten te vernietigen. Een werk van Novatianus over de *Drieëénheid* bleef bestaan en is nog voorhanden. Het wordt van wege zijn klaarheid en rechtzinnigheid geroemd.

H. D. H.

(Wordt vervolgd.)

†) Hoewel wij dit als een te ver drijven der christelijke tucht achten (zie No 53), gelooven wij toch, dat er zich gevallen kunnen voordoen, dat wij ook liefst zouden willen handelen als Novatianus. De Vert.

†) In no 67 zagen wij, hoe in de tweede eeuw de gewoonte ontstond om eerst drie jaar onderwijs te geven, voor men tot den doop over ging, terwijl de apostelen terstond na de aanname van Christus doopten. De Vert.

†) Deze knaap was de zoon van den in 1816 gestorven leeraar der baptisten *Abraham Austin* in Londen.

Waar we onze lasten moeten werpen.

„Werp uw last (Engelsche vertaling) op den Heer.” Ps. 55: 23.
„Werpt al uwe bekommernis op Hem, want Hij zorgt voor u.” 1 Pet. 5: 7.

Het woord „werp” is in het oorspronkelijke „wentel”, zoodat, indien onze last te zwaar is, om dien van ons op den Heer te werpen, dan kunnen wij dien op Hem wentelen. De vrouwen, die aan den morgen van den eersten dag der week naar het graf gingen om den Heer te zoeken, maakten zichzelve eenen last, zeggende de eene tot de andere: „Wie zal ons den steen van de deur des grafs afwentelen?” Toen zij bij het graf kwamen, zagen zij, dat hij er al door eenen Engel was afgewenteld Zoo maken ook wij ons dikwijls lasten. De Heer legt zeer weinig zorgen op ons, maar wij voegen er zelf zoo vele aan toe; eerst de zorgen van één dag, dan van twee, dan van eene week, dan van eene maand enz., tot dat we zulk een bundel zorgen op ons hebben gehaald, dat we er moede en afgetobd onder bezwijken. En dit doet mij denken aan eene geschiedenis, die ik eens las van een man, die naar een bosch ging om brandhout te verzamelen; hij zocht zooveel bij elkander, dat hij het ten slotte niet meer kon dragen, of indien hij het even kon, er toch spoedig afgezwoegd onder bezweek. Wat was het niet veel beter geweest als hij na een weinig te hebben verzameld naar huis was gegaan, om den anderen dag weer op nieuw te beginnen.

O, dat wij het konden onthouden om dag aan dag, wanneer onze beproevingen komen ze *terstond* op den Heer te werpen, die voor ons zorgt. Velen deelen het publiek hunne zorgen en moeiten mede met zekere soort gelaatstrekken. In plaats van een gelukkig en verheugd volk te zijn in den Heer, gaat men met een bedrukt aangezicht, gebogen onder een last van zorgen. Een van de oorzaken is, dat men wel tot den Heer gaat, Hem wel bekend maakt de aanvechtingen en moeilijkheden door te zeggen: Heer ik werp ze op U; maar weggaande, vergeet men wat men tot den Heer heeft gesproken, en gaat voort de lasten te dragen even alsof

men den Heer nooit had gevraagd ze van ons te nemen. De menschen vergeten hunne gebeden en onthouden hunne zorgen, in plaats van hunne zorgen te vergeten en hunne gebeden te onthouden. Zij zijn gelijk aan twee personen, die in eene open tweewielige dissel — of lamoenwagen rijden. Hij', die het leidsel houdt, is zeer bij de hand en in staat om met elk paard om te gaan; maar zoodra de andere ziet, dat het paard snel begint te loopen, dan wordt hij bevreesd en zenuwachtig; steekt zijne handen vooruit, grijpt het leidsel, en zegt: „Pas op, pas op! gij zult ons omver werpen." Maar de andere antwoordt hem: „Zit stil, kom niet aan het leidsel, en gij zult volkomen veilig zijn."

Alzoo is het met ons. Wanneer wij maar stil zijn, en gedenken, dat onze *Meester* het leidsel heeft, dat Hij leidt en bestunrt — dat elke moeilijkheid of beproeving ons uit liefde wordt toegezonden, hetzij groot of klein — dan zullen wij veilig en gelukkig zijn.

Een oud godgeleerde heeft gezegd: „Indien de menschen ons geene moeilijkheden veroorzaakten, dan zou God Engelen zenden om het te doen." Wij hebben beproevingen noodig, want alleen in den weg van beproeving kan ons geduld, geloof en onze hoop groeien.

Het is de bediening en belofte van onzen Heer om voor Zijn volk te zorgen; en waarom zouden wij ons dan nog moeite en zorg maken? Laat ons alles aan den Heer overlaten, en gedenken, dat het op zijn langst maar voor een' korten tijd is; en dan — o! dan zullen we eeuwig met *Hem* en aan Hem *gelijk* zijn. De nederige onderworpenheid aan den wil des Vaders neemt de grootste bitterheid van onze moeilijkheden weg.

Laat ons dan geduldig zijn en geven alles in de hand des Vaders; en laten we ons zelf het leven niet moeilijk maken door ons af te worstelen, ons zelven te beklagen en te bekommeren (Matth. 6; 27). Een zeker reiziger ging van den weg af tot eene herdershut en vroeg den herder: (met een bedrukten blik naar de wolken gewend) wat dunkt u, welk weer wil het worden — zullen we storm krijgen? De herder, met een lach op zijn door het weder gebruind aangezicht, antwoordde: „Wat het weer ook worden mag, het is mij goed." „Wat bedoelt gij," vroeg de reiziger verwonderd? „Wel, eenvoudig dit, wat weder het ook is, het behaagt God, en wat God behaagt, behaagt mij."

Dat is het mijne vrienden; wanneer onze wil meer was vereenigd met Gods wil dan zouden wij altijd blijmoedig kunnen zeggen: „Uw *wil* geschiede." Ten slotte moet ik opmerken, dat deze liefelijke uitnoodiging niet voor allen is. Er zijn twee voorwaarden, die eerst *moeten* worden vervuld eêr wij haar ons kunnen toeëigenen; ten eerste moeten wij in Jezus gelooven en vergiffenis onzer zonden hebben ontvangen, en ten tweede moeten wij Zijn' wil doen en wandelen in gehoorzaamheid, en mogen niet volharden in eenige ons bekende zonde tegen God.

Footsteps of truth. C. M.

Evang. Samenkomsten te Groningen.

Van Maandag 7 tot Vrijdag 11 Dec. werden de meetings in bovengenoemde stad gehouden. Voorbereid door de zorg en het gebed der Gemeente, en aangekondigd door middel van aanplakbiljetten, advertentiën en 't verspreiden van 2000 liederen (programma's), was reeds den eersten avond eene zeer talrijke schare in het ruime kerkgebouw der Gemeente bijeen.

De samenkomsten zijn hier bij de broeders en zusters zeer geliefd; en geen wonder, want velen hunner werden door den arbeid op vroeger gehouden samenkomsten gezegend, of leerden er den Christus als hun Heiland en Zaligmaker door kennen. Met blijdschap ontvingen zij dan ook de „getuigen," die thans weer waren: de b.b. J. Horn van Sneek, J. de Hart van Hengeloo, B. Roeles van Deventer en N. v. Beek, Voorganger der Gemeente alhier. Tal van blijde aangezichten schenen den predikers toe te roepen: „Roept uit de keel en houdt niet in!" terwijl zij zelf, gelijk een broeder het uitdrukte, hun loofhuttenfeest vierden. Onvermengd was echter die vreugde weer niet; weer werden we herinnerd aan het onvolkomene van alles wat hier op aarde wordt gedaan en genoten. Immers er moest bij de opening der eerste samenkomst worden meêgedeeld, dat br. Roeles, wegens ernstige krankheid van zijn zoontje, niet aanwezig kon zijn. De Heer verhoorde echter de gebeden, zoodat die broeder aan den derden dag in ons midden kon zijn om meê te getuigen.

Reeds den eersten avond was het ons recht goed in de vergadering. De tegenwoordigheid van 's Heeren Geest was merkbaar; er was ernst onder de menigte en kracht bij hen, die getuigden, en tot onze groote vreugde zagen we aan het einde drie menschen ootmoedig voor Jezus buigen, die zich aan Hem overgaven.

De tweede avond was weer niet minder heerlijk. Het gemis van br. R. werd ons vergoed door de komst van br. de Groot van Nieuwe Pekela, die ook krachtig medearbeidde. Dit was ons des te meer aangenaam, dewijl dien avond ook een der broeders te Foxhol moest spreken.

Des woensdags vergaderde de commissie der *Unie van gemeenten van gedoopte Christenen*, waarbij de brs. G. de Vries van Haulerwijk en J. Stavast van N. Buinen behooren en tegenwoordig waren, die, na volgens hun getuigenis, een gelukkigen dag te hebben doorgebracht, des avonds mede het woord tot zondaren richtten.

Voorts kan van al de vijf avonden gezegd worden, dat ze liefelijk waren, en niet een eindigde zonder dat wij met dank aan God konden vermelden van zondaren, die hun toevlucht tot den Redder hunner zielen genomen hadden. In den geest volgen we al die zielen na en bidden voor hen tot God, die hen sterken en staande kan houden in strijd en verzoeking. Zij het hun allen tot een zalige vertroosting, dat de Heere God hun de verzekering geeft: „Ik zal u leiden met mijn oog!"

Niet het minst waren de navergaderingen, wanneer met bekommerden gesproken werd, en waarbij ook tal van niet-gedoopte broeders en zusters tegenwoordig waren, medearbeiden en in de vreugde deelden, recht verkwikkend. Menige dankzegging met gebed werd tot God opgezonden en loftiederen uit volle borst aangeheven, deden de wanden van het kerkgebouw weerklinken, en wij zijn er van verzekerd, dat ze ook in den hemel weerklank hebben gevonden.

Getallen van hen, die werden toegebracht, noemen wij maar niet; ze zijn door God geteld, en de Engelen hebben er notitie van genomen.

God zegene de broederen, die weer tot hunnen gewonen werkkring zijn weergekeerd, zegene rijkelijk hunnen arbeid, en wij roepen hun een „tot weerziens" in Groningen of . . . . in het Vaderhuis hierboven toe!

***

ZENDINGSBERICHTEN.

IETS OVER CHINA.

(UIT EEN BRIEF VAN C. SPURGEON MEDHURST.)

De heer Medhurst is pas dit jaar naar China vertrokken om daar te arbeiden in het Evangelie. In een Engelsch blad deelde hij een en ander mede aangaande dit belangrijke volk, dat ongetwijfeld door de lezers, die hart hebben voor de zending, (en welk christen heeft dat niet?) gaarne zal vernomen worden. Hij schrijft o. a.:

„De Chineezen zijn onverzadelijk nieuwsgierig. Dit gaat zóóver, dat zij dikwijls, terwijl zij oogenschijnlijk zeer oplettend naar het een of ander geluisterd hebben, er toch later niets van weten. Zij houden bijzonder veel van kinderen, jongens n.l. *) 't Is een aardig gezicht, grootvaders op hunne kleinzoontjes te zien passen. Zij doen het bepaald met de teederheid eener vrouw. Eene vreemde dame is volkomen veilig, als zij met een kind reist. Toen de zendeling Whitewright verleden jaar eene reis maakte, moest de heele karavaan verscheiden malen stilstaan om zijn kindje te verzorgen en de Chineezen, die gemord zouden hebben als het om eene andere reden geweest was, deden het met blijdschap om het kind.

Zij houden veel van geschiedenisjes, en kunnen ze zelf ook aardig vertellen. Mijn taalonderwijzer kan mij soms eene geschiedenis uit den bijbel vertellen op de eenvoudigste wijze, omdat hij zich schikken moet naar mijne beperkte woordenkennis, en toch is het een genot om naar hem te luisteren. Zoo vertelde hij mij ook eens de bekende geschiedenis van een man, die met den Niagaraval in den afgrond stortte, als een beeld van het verloren gaan van een zondaar, en hij deed dit treffender, dan ik het ooit in Engeland gehoord heb. Toch kent die man den weg des heils alleen met het hoofd, terwijl zijn hart er koud voor is.

In China zegt men nooit iemand zijne gebreken zelf. Daartoe moet men een „middelman" gebruiken. Deze gewoonte heeft veel voor. De middelman, die buiten de zaak staat, kan u op verzachtende omstandigheden wijzen; hij kan het ook op eene betere, kalmere wijze tegen uwe tegenpartij zeggen. Hiertegen moge nu een en ander in te brengen zijn; over 't geheel zou het beter zijn, dan wanneer men zelf op zijn slachtoffer vuurde.

Ook houden de Chineezen veel van opschriften en lessen, die zij, op rood papier gedrukt, op in 't oogloopende plaatsen ophangen. Zoo leest men in de straten dikwijls: „In het verblijf van duizend verdraagzaamheden is vrede."

De zendelingen hebben er blijkbaar een goeden naam. Toen onlangs de zending in Tsing Chen Fu behoefte had aan geld en naar eene bank in de stad ging om hulp, leenden deze heidenen aan de Baptisten zendelingen f 3000 zonder er zelfs zekerheid voor te vragen.

De Chineezen (meer bepaald het volk, niet de geleerden onder hen) schrijven alle natuurverschijnselen aan bovennatuurlijke oorzaken toe. Als het regent, is dit het werk van eene menigte geesten. Als het waait, opent Buddha zijne windkist, om den wind uit te laten. Als het dondert, rijdt de draak met zijn wagen door de lucht, om den regengeesten water te brengen. Als de bliksem flikkert, houdt de godin Shan Kwan Liang Fyn haar spiegel op om den draak bij te lichten op zijn pad. De zigzagstralen van den bliksem geven te kennen, dat de draak de bevelen van Chang, den voornaamsten geest, ten uitvoer brengt. Heeft de bliksem iemand getroffen, dan heeft de draak hem gegrepen en voor Chang gebracht, omdat die gemerkt heeft, dat hij een slecht mensch was, en die hem dan het hoofd laat afslaan."

Tot zoover de heer Medhurst. In den laatsten tijd hebben wij geen bijzonders over den zendingsarbeid in China gelezen, maar toch wordt het werk geregeld voortgezet. 't Is een merkwaardig volk, die Chineezen. Zij hadden de drukkunst lang, voordat die in Europa was uitgevonden, evenals andere vruchten der beschaving. Zij zijn dan ook een der oudste volken der aarde; hunne geschiedboeken verhalen van hun onafgebroken bestaan sedert de schepping. Evenwel is er veel in die boeken, dat òf beslist onwaar is, òf zeer te betwijfelen valt. Zij hebben ook het verhaal van den zondvloed, waarin een zekere Jao (Noach?), een zeer braaf man, zich zeer verdienstelijk maakte door het zooveel mogelijk lenigen van de ramp, waarbij zijne zonen Schun (Sem?), Kuen (Cham?) en Ju (Jafet?) hem hielpen. Eeuwen en eeuwen vóór Christus bestond het Chineesche rijk; hunne geschiedenis spreekt aangaande het bestaan van het rijk als rijk over bijna 3000 jaren vóór onze jaartelling. En terwijl de oude volken, waarvan in den bijbel gesproken wordt, Babel, Assyrië, Ammon, Moab enz., ja zelfs de kinderen Israëls als *volken* verdwenen zijn, bestaat China nog altijd. Zou hier ook eene vervulling zijn van het gebod met de belofte: „Eert uwen vader en uwe moeder, opdat uwe dagen verlengd worden in het land, dat u de Heere uw God geeft?" De Chineezen

*) Meisjes zijn er, evenals in de meeste heidensche landen, niets in tel. Het Evangelie brengt echter ook hierin verandering

kenden natuurlijk dit gebod niet van Israëls God, en ook had de belofte bepaald betrekking op hun (Israëls) wonen in Kanaän, maar het eeren van hunne ouders is bij de Chineezen een der grootste plichten, terwijl ongehoorzaamheid streng, soms zelfs met den dood gestraft wordt.

Er wordt veel, zeer veel gedaan door de kinderen Gods, om China tot den Heere te brengen, maar wanneer zal de tijd komen, dat het Evangelie in het gansche land verkondigd is, en China's millioenen allen de blijde boodschap hebben gehoord? Veel wordt er gedaan, ja, maar er is o, zooveel nog te doen overig. Gedenken wij den arbeid onder hen en onder de heidenen in 't algemeen, of bekommeren wij ons niet om hen? Er werd eens aan een beroemd schilder gevraagd, hoe hij eene gemeente zou voorstellen, wier geestelijk leven kwijnde. Hij bedacht zich eene poos; toen antwoordde hij: „Ik zou eene kerk schilderen, die er keurig uitzag, maar met spinnewebben over de zendingsbus."

Vergeten wij het woord des Heeren niet: Predikt het Evangelie aan alle schepsel, en waar Hij anderen roept tot den strijd, daar behoeven wij, neen, mogen wij geen koele toeschouwers zijn, maar kunnen wij ze steunen met onze gebeden en gaven, als dankoffers voor het groote heil, dat Hij ons schonk.

A.

STEENEN EN WINDSELEN.

Joh. 11: 39*a*, 44*b*.

HAND. I vers 5.

Tot nadere toelichting aan den heer W. J. ten Hoeve en tot bevrediging van sommige lezers van „De Christen," moge het volgende strekken:

Wij gelooven, dat de Heilige Schrift is geschreven door mannen, gedreven door den Heiligen Geest.

Lukas, de schrijver van de Handelingen der Apostelen, heeft geschreven in bovengenoemd vers: „Gij zult *in* den Heiligen Geest gedoopt worden." Zie kantteekening in den Statenbijbel.

Wij mogen gerust vertrouwen, dat Lukas wel zal begrepen hebben, waarom hij het woordje *in* gebruikte. Wellicht is de opvatting van den heer W. J. ten H. eensdeels te wijten aan de oneerlijkheid der vertalers van den Bijbel.

Waarom toch vermelden zij bij Matth. III vers 11, waar zij het woordje *met* gebruiken, aldaar in de kantteekening alleen, dat in het Grieksch staat *in* water, maar zwijgen als er sprake is van in vuur en in H. Geest, terwijl in Hand. I: 5 zulks wel vermeld wordt bij het *met* den H. Geest, maar zwijgen waar er sprake is van *met* water, waar eigenlijk ook *in* water moest staan, zou het ook kunnen zijn, dat waar zij, zooals in het oorspronkelijke, overal waar van doopen sprake is, steeds het woordje in hadden geplaatst, zij bevreesd zouden geweest zijn, dat het dwaze en zondige der kinderbesprenging te helder aan het daglicht zoude komen?

Ik heb mij op den Statenbijbel beroepen, omdat die vertaling voor eene der zuiverste wordt gehouden en de vertalers toch heusch geen voordeel konden zien, met zelf aan te halen hoe het in het oorspronkelijke staat, en wijl ik de Grieksche taal niet machtig ben.

De Heer W. J. ten Hoeve, moge dus bovengenoemd vers verstaan, *met* den Heiligen Geest gedoopt, omdat het beter met zijne opvatting overeenkomt. Wij, die slechts verlangen de opvatting en meening van God te verstaan, nemen aan, wat Lukas, gedreven door den H. Geest, aldaar schrijft. Gij zult *in* den Heiligen Geest gedoopt worden.

De reden, waarom ik op het tweede schrijven van den heer W. J. ten Hoeve niet heb geantwoord, is der Redactie bekend.

A. H. R.

Als de heer ten Hoeve zich nu de moeite wil geven zelf den Statenbijbel op Hand. I: 5 op te slaan en daar ziet, dat de vertalers, die in den tekst *met* plaatsten, in de kantteekening schrijven, dat in het Grieksch *in* staat, zoo zal hij gevoelen, dat, zoo hij wil blijven beweren, de Apostelen zijn *met* en niet *in* den H. Geest gedoopt, zijn tegenspraak niet tegen ons, maar tegen het geïnspireerde Woord van God zelve gericht is.

Wij meenen de discussie over deze zaak te kunnen sluiten. Red.

GEDACHTEN.

Ons geloof is als een brandglas, dat de stralen der goddelijke liefde op ons hart als in één punt te zamen trekt en daardoor onze harten in vlam zet. Als wij waarlijk gelooven, dat God ons liefheeft, kunnen wij niet anders dan die liefde beantwoorden door Hem wederkeerig lief te hebben.

Dr. A. Maelaren.

Het geloof vraagt niet of er goede werken gedaan moeten worden, maar vóór de vraag er is, heeft het die goede werken reeds gedaan en het is altijd bezig ze te doen. Gij kunt evengoed het licht en de warmte van het vuur scheiden als de werken van het geloof.

Luther.

SLECHTS EEN AARDEN VAT.

De Hovenier des hemels
Stond in Zijn bloemengaard;
De gaarde, die Zijn liefde
Geplant had en bewaard.

Hij zag Zijn schoone bloemen
Met droefheid in het oog;
Hun kopjens hingen neder,
Hun blaadjens waren droog.

„Mijn bloemen," sprak de Meester,
„Verwelken in de zon;
„Doch waarmee zal Ik 't water
„Toch scheppen uit de bron?"

Dicht bij Zijn voeten lag daar
Op 't pad een aarden vat;
't Was broos en klein en ledig;
't Lag nutt'loos op het pad.

De Meester zag 't, en beurde 't
Uit 't stof waarin het lag,
En zei: „Dit kan Mij dienen
„In 't werk van dezen dag."

Al is het slechts van aarde,
't Ligt mij zoo dicht nabij;
Al is het klein, 't is ledig;
Dat is genoeg voor Mij.

Hij nam het met Zich mede,
En vulde 't aan de bron.
Wat was dat vaatje blijde,
Nu het Hem dienen kon!

Hij goot van 't levend water
Op al de bloemen neer,
En was het vaatje ledig,
Dan vulde Hij het weer.

De bloemen hieven spoedig
De kopjens weer omhoog;
Een stille, reine vreugde
Blonk in des Meesters oog.

Ofschoon *Zijn* hand de bloemen
Hun bloei hergeven had,
Het *middel* in die handen
Was toch: het aarden vat.

En 't fluisterde in zich zelven,
Toen Hij 't ter zijde lag;
„Ik blijf slechts in Zijn wegen,
„Juist als op dezen dag."

„Dicht blijf ik bij den Meester,
„En ledig wil ik zijn;
„Misschien kan ik dan nogmaals
„Hem zoo ten dienste zijn."

GEMEENTENIEUWS.

HOORN. De dag van 6 Dec. j.l. zal bij 's Heeren Gemeente te Hoorn en Berkhout lang in gezegend aandenken blijven. De Heer toch verraste ons met de blijken van Zijn gunst door een broeder en twee zusters tot de Gemeente toe te doen.

Merkwaardig zijn de leidingen Gods met twee derzelve, n.l. dien broeder en zijne vrouw. Laatstgenoemde toch was sedert geruimen tijd krank geweest; tevergeefs zocht zij hulp bij de medicijnmeesters; niets mocht baten. Vervreemd van de kennisse Gods als zij was, bezocht haar in dezen toestand onze br. Diaken, die haar bloedverwant is. Hij wees haar op den Heiland als den Medicijnmeester van lichaam en ziel; het lijden had haar gemoed ontvankelijk gemaakt voor het Woord Gods, en de machteloosheid der doctoren deed haar opblikken tot den Almachtigen Helper. Onze broeder kreeg van haar verlof om voor haar te bidden, en . . . . de naam des Heeren zij geprezen! — zijne smeekingen werden verhoord, de Heer gaf herstelling, der wereld tot verbazing, zijnen kinderen tot blijdschap en der herstelde ten zegen. Inmiddels brandde haar man zijn been, zoodat hij genoodzaakt werd het huis te houden en hij, hoewel afkeerig, werd ook den geloove toegedaan door de wonderen en woorden Gods in zijn huis. Met beslistheid schaarden zij zich nu ook bij de broederen en werden 6 December gedoopt. Groot is de tegenstand en vijandschap, die zij om 's Heeren wil hebben te verduren, zelfs moest onze broeder zijn betrekking verlaten, doch hunne hoop en verwachting is van den Heer, die hen niet zal beschamen.

De andere zuster was een dochter van onzen broeder Ouderling, die onlangs met een broeder uit Amsterdam in het huwelijk trad.

Zoo weet de Heer zijne Gemeente te verrassen op eene wijze, gelijk Hij het alleen kan doen.

Met onze heilgroet aan alle broeders en zusters blijven wij ons in aller voorbede aanbevelen.

DEVENTER. 1 December j.l. herdacht de vrouwenvereeniging haar 3 jarig bestaan. In deze feestelijke bijeenkomst werden de lotgevallen in den loop dezer jaren besproken, die zeer afwisselend waren. Uit alles bleek dat het niet vruchteloos is geweest, dat deze zusters rondom den Bijbel zich elke week schaarden om Gods dierbaar Woord te onderzoeken en onderling naar vermogen te bespreken.

Onderwijl stonden hare handen ook niet stil, want zij had nog steeds te arbeiden om de voorgeschoten gelden af te lossen, die zij had besteed voor de gordijnen der nieuwe kerk; ook uit dit alles bleek dat, waar een wil is ook een weg is; want zij had reeds veel kunnen afdoen.

Moge het een aansporing zijn voor vele zusters in de Gemeenten om zich op dergelijke wijze te vereenigen, vooral tot gezamenlijk onderzoek van Gods getuigenis en tevens om nuttig te zijn in den arbeid van Gods koninkrijk. Overigens werd de avond gegenoegelijk doorgebracht, daar zooveel mogelijk al de Gemeenteleden tegenwoordig waren.

De Heer zegene voortdurend deze vereeniging, breide haar uit en doe haar voorspoedig zijn op den ingeslagen weg.

VARIA.

ONREINE LUCHT.

De onzuivere bestanddeelen in de lucht worden tegenwoordig zeer zorgvuldig door de geleerden onderzocht. Het bestaan van levende diertjes in de lucht is voldingend bewezen, en ook, dat het aantal microben (zoo noemt men die diertjes) naar evenredigheid is van de dichtheid der bevolking. Op de hooge Alpen zijn er geen, omdat daar de lucht niet besmet is door den adem der menschen. Daarentegen zijn er in de hospitalen zeer veel. Ieder mensch is een voortbrenger van microben, zelfs de gezonde, hoeveel te meer de zieke. Er zijn ziekten, die gezegd kunnen worden te ontstaan door onreine lucht. Hier is stof tot nadenken! Ieder mensch is een voortbrenger van schadelijke bestanddeelen, niet alleen in natuurlijken, maar ook in geestelijken zin. Het is eene bepaalde waarheid, dat onze gebreken besmettelijk zijn. Laat ons waken! De onreinheden der lucht, die de ziekten veroorzaken, zijn voor het bloote oog onzichtbaar; evenzoo gaat het met de geestelijke microben; ongemerkt nemen wij ze in ons op, en door ons worden zij weer meegedeeld aan anderen.

Kunnen wij niet vermijden om opnemers en mededeelers te zijn van het kwaad?

De natuurkundige kan ons hier iets leeren. Op de hooge Alpen, zegt hij, zijn geene microben. Zijn er nu geene „hooge plaatsen," die voor onzen geest bereikbaar zijn, waar wij een reine lucht inademen, en boven de dampen en uitwasemingen eener bedorven wereld verheven zijn? Zij zijn er, en wij mogen er wonen. „Hij heeft ons medegezet in den hemel in Christus Jezus." Laat ons dan waken voor geestelijke besmetting en niet te laag wonen!

Gedrukt bij T. Uchtman, Groningen.